Holst, Advokater

Beretning om advokatundersøgelse af Divine-sagen

Advokat Erik Jensen, 15. maj 2017

Kapitel 1

INDLEDNING

1. INDLEDNING 1

1.1 ADVOKATUNDERSØGELSENS BAGGRUND 1
1.2 KOMMISSORIUM 2

2. ADVOKATUNDERSØGELSENS TILRETTELÆGGELSE, AFGRÆNSNING OG METODE 3

2.1 INDHENTELSE AF MATERIALE TIL BRUG FOR ADVOKATUNDERSØGELSEN 3
2.2 ADVOKATUNDERSØGELSENS AFGRÆNSNING OG METODE 12

3. ADVOKATUNDERSØGELSENS RETLIGE KARAKTER 14

4. FORTROLIGE OPLYSNINGER 15

5. BEHANDLING AF HENVENDELSER FRA TOM LISBORG, DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG ADVOKAT PETER BANG 17

5.1 ANMODNING OM (1) INDDRAGELSE AF "TOM LISBORG-SAGEN" I ADVOKATUNDERSØGELSEN, (2) HØRING AF LISBORG HOLDING APS, DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG TOM LISBORG SAMT (3) TILSAGN OM OMKOSTNINGSDÆKNING TIL UDARBEJDELSE AF HØRINGSSVAR 17
5.2 E-MAIL AF 22. JUNI 2016 FRA LISBORG HOLDING APS MED ANMODNING OM, AT UNDERSØGEREN SØGER KOMMISSORIET UDVIDET TIL AT OMFATTE AFHØRINGER MV. 19
5.3 E-MAIL AF 29. JUNI 2016 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS', LISBORG HOLDING APS' OG TOM LISBORGS ADVOKAT, PETER BANG 24
5.4 BREV AF 25. JANUAR 2017 FRA ADVOKAT PETER BANG MED OPFORDRING TIL AT GIVE NIELS RAVN MULIGHED FOR AT AFGIVE HØRINGSSVAR 29
5.5 E-MAIL AF 31. JANUAR 2017 FRA ADVOKAT PETER BANG VEDR. LYDOPTAGELSE AF AFHØRING AF TOM LISBORG DEN 18. JUNI 2009 33

6. TIDSPLAN 34

7. HØRING 35

7.1 HØRINGSPROCESSEN 35
7.2 HØRINGSSVAR OG BEHANDLINGEN HERAF 40
7.3 FREMSENDELSE AF ENDELIG BERETNING OM ADVOKATUNDERSØGELSEN 43

8. ADVOKATUNDERSØGELSENS UDFØRELSE 43

8.1 ADVOKATUNDERSØGELSEN ER GENNEMFØRT I PERIODEN FRA DEN 26. JANUAR 2016 TIL DEN 14. MAJ 2017 43

9. BERETNINGENS SYSTEMATIK 44

Kapitel 2

SAMMENFATTENDE VURDERING OG KONKLUSION

1. INDLEDNING 45

1.1 SAMMENFATTENDE RESUMÉ AF VURDERING 45
1.2 BEHOV FOR YDERLIGERE UNDERSØGELSER 45

2. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING 45

3. VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN 46

3.1 EFTERFORSKNINGEN HOS KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI 46
3.2 EFTERFORSKNINGEN HOS SYDØSTJYLLANDS POLITI 46
3.3 EFTERFORSKNINGEN HOS SØIK 47
3.4 STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 48

4. VURDERING AF SAGSBEHANDLINGEN I KLAGESAGER 49

5. JUSTITSMINISTERIET 50

5.1 BESVARELSE AF SPØRGSMÅL FRA FOLKETINGET 50
5.2 JUSTITSMINISTERIETS BEHANDLING AF HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS 50

6. CIVILSTYRELSEN 51

7. AKTINDSIGT 51

8. SKAT OG SKATTEMINISTERIET 52

Kapitel 3

BESKRIVELSE AF DET FAKTISKE HÆNDELSESFORLØB

1. INDLEDNING 53

2. PERSONGALLERI 53

3. PERIODEN FREM TIL SOMMEREN 2006 56

3.1 STIFTELSE AF DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS 56
3.2 KONTRAKTEN MELLEM DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH 59

4. SOMMEREN 2006 - 31. OKTOBER 2006 60

4.1 E-MAILKORRESPONDANCE MELLEM TOM LISBORG OG JES DONNEBORG I JUNI/JULI 2006 60
4.2 E-MAILKORRESPONDANCE MELLEM DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH I SEPTEMBER 2006 VEDRØRENDE ENDELIG IMPLEMENTERING, ORGANISERING AF ARBEJDET SAMT ØKONOMI 60
4.3 E-MAILKORRESPONDANCE I OKTOBER 2006 OM KONTRAKTOPHØR, JESPER MO HANSENS FREMTIDIGE DIREKTE TILKNYTNING TIL GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH, ETC. 61

5. NOVEMBER OG DECEMBER 2006 67

5.1 1. NOVEMBER - 30. NOVEMBER 2006 67
5.2 1. DECEMBER - 31. DECEMBER 2006 72

6. 1. JANUAR 2007 - 17. APRIL 2007 78

6.1 E-MAIL AF 2. JANUAR 2007 FRA TOM LISBORG TIL CLAUS GLERUP JENSEN 78
6.2 E-MAILKORRESPONDANCE AF 3. JANUAR 2007 MELLEM CLAUS GLERUP JENSEN OG JESPER MO HANSEN 78
6.3 E-MAILKORRESPONDANCE AF 8. JANUAR 2007 MELLEM TOM LISBORG OG CLAUS GLERUP JENSEN 78
6.4 TELEFONISKE DRØFTELSER OG E-MAIL AF 11. JANUAR 2007 MELLEM TOM LISBORG OG CLAUS GLERUP JENSEN 79
6.5 SLETNING AF HARDDISK HOS DANSK COMPUTER CENTER A/S DEN 11. OG 12. JANUAR 2007 79
6.6 TILBAGELEVERING AF COMPUTER TIL TOM LISBORG DEN 25. JANUAR 2007 79
6.7 DRØFTELSER OG KORRESPONDANCE MELLEM GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH OG DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS/TOM LISBORG OG MELLEM JESPER MO HANSEN OG TOM LISBORG 80

7. JESPER MO HANSENS ARBEJDE FOR ANDRE KUNDER 80

8. ANMELDELSER INDGIVET I FORBINDELSE MED DONE IT APS' KONKURS 81

Kapitel 4

EFTERFORSKNINGEN VED KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI

1. INDLEDNING 83

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 83
1.2 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 83

2. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB 84

2.1 KØBENHAVNS VESTEGNS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA MODTAGELSEN AF POLITIANMELDELSE DEN 17. APRIL 2007 OG INDTIL DEN 2. OKTOBER 2007 84
2.2 KØBENHAVNS VESTEGNS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA 3. OKTOBER 2007 TIL SAGENS HENLÆGGELSE DEN 10. OKTOBER 2008 98

Kapitel 5

EFTERFORSKNINGEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI

1. INDLEDNING 115

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 115
1.2 OVERSIGT OVER SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING 115
1.3 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 116

2. .REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB INDEN SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK 116

2.1 SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA MODTAGELSEN AF POLITIANMELDELSE DEN 17. APRIL 2007 OG INDTIL PRIMO APRIL 2008 116
2.2 SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN PRIMO APRIL 2008 TIL PRIMO JUNI 2008 127
2.3 SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA MEDIO JUNI 2008 TIL MEDIO JANUAR 2009 143

2.4 SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA MEDIO JANUAR 2009 TIL SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK DEN 13. MARTS 2009 174

3. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB EFTER SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK 195

3.1 ANMODNING FRA SYDØSTJYLLANDS POLITI TIL STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND OM IVÆRKSÆTTELSE AF UNDERSØGELSE AF MULIG LÆKAGE 195

3.2 EFTERFORSKNING VED SYDØSTJYLLANDS POLITI I PERIODEN EFTER SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK DEN 13. MARTS 2009 196

Kapitel 6

EFTERFORSKNINGEN VED SØIK

1. INDLEDNING 203

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 203

1.2 OVERSIGT OVER SØIK'S EFTERFORSKNING 203

1.3 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 205

2. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB INDTIL EFTERFORSKNINGEN BLEV ENDELIGT INDSTILLET 206

2.1 SØIK'S EFTERFORSKNING I PERIODEN FRA OVERTAGELSEN AF SAGEN DEN 13. MARTS 2009 OG INDTIL FØRSTE AFGØRELSE OM AT INDSTILLE EFTERFORSKNINGEN DEN 16. SEPTEMBER 2009 206

2.2 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' KLAGE OVER SØIK'S AFGØRELSER AF 16. SEPTEMBER 2009 224

2.3 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' KLAGE OVER SØIK'S AFGØRELSER AF 1. MARTS 2010 245

3. REDEGØRELSE FOR KLAGER OG ØVRIGE HENVENDELSER EFTER EFTERFORSKNINGEN BLEV ENDELIGT INDSTILLET 258

3.1 ØVRIGE HENVENDELSER VEDRØRENDE RIGSADVOKATENS AFGØRELSE AF 4. JANUAR 2012 258

3.2 SØIK'S AFGØRELSE AF 31. JULI 2012 OM IKKE AT GENOPTAGE STRAFFESAGEN 260

3.3 SØIK'S AFGØRELSE AF 16. JULI 2013 OM IKKE AT GENOPTAGE STRAFFESAGEN 262

Kapitel 7

EFTERFORSKNING AF MULIG UBERETTIGET VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER SAMT BEHANDLING AF DISPOSITIONSKLAGER

1. INDLEDNING 269

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 269

1.2 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 269

2. MULIGT UBERETTIGET VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER 270

2.1 INDLEDNING 270

2.2 FORLØBET VEDRØRENDE EFTERFORSKNING AF MULIG UBERETTIGET VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER 270

3. KLAGESAGER VEDRØRENDE EFTERFORSKNING OG SAGSBEHANDLING VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 306

3.1 INDLEDNING 306
3.2 KLAGE OVER INHABILITET VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 309
3.3 KLAGE OVER KONTAKT MELLEM LEIF JENSEN OG POLITITJENESTEMÆND VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 318
3.4 KLAGE OVER MANGLENDE EFTERFORSKNING HOS SYDØSTJYLLANDS POLITI 327
3.5 KLAGE OVER URIGTIGE OPLYSNINGER OM MODTAGELSE AF ANMELDELSEN AF JESPER MO HANSEN 333
3.6 KLAGE OVER MANGLENDE INDHENTELSE AF TELEFONLISTER FRA JESPER MO HANSEN 340
3.7 KLAGE OVER OPDELING AF KLAGESAGER 350
3.8 KLAGE OVER KLAGESAGSBEHANDLINGSTIDEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 354

4. ØVRIGE KLAGESAGER 360

4.1 KLAGE OVER OPLYSNINGER AFGIVET AF NORDSJÆLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR NORDSJÆLLAND OG KØBENHAVNS VESTEGN 360
4.2 KLAGE OVER SØIK'S UDTALELSE AF 1. DECEMBER 2010 TIL RETTEN I KOLDING 362
4.3 KLAGER OVER SYDØSTJYLLANDS POLITIS BESLUTNING OM IKKE AT EFTERFORSKE EN RÆKKE PERSONER POLITIANMELDT I FORÅRET 2011 364
4.4 ANMODNING OM GENOPTAGELSE AF STRAFFESAGEN I FORBINDELSE MED DONE IT APS UNDER KONKURS 373

Kapitel 8

VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN

1. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER 379

2. POLITIETS OG ANKLAGEMYNDIGHEDENS FORPLIGTELSER 379

2.1 PLIGT TIL AT INDLEDE EFTERFORSKNING 379
2.2 EFTERFORSKNINGENS TILRETTELÆGGELSE, HERUNDER FORETAGELSE AF RANSAGNING 380
2.3 EFTERFORSKNINGENS TEMPO 382
2.4 INDSTILLING AF EFTERFORSKNING OG PÅTALEOPGIVELSE 382
2.5 TILTALEFRAFALD 386

3. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING 387

4. EFTERFORSKNINGEN VED KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI 387

4.1 RESUMÉ OG VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN VED KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI 387
4.2 SAMMENFATTENDE VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN HOS KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI 389

5. EFTERFORSKNINGEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 390

5.1 RESUMÉ OG VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 390
5.2 SAMMENFATTENDE VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 410

6. EFTERFORSKNINGEN VED STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG ØKONOMISK OG INTERNATIONAL KRIMINALITET (SØIK) 410

6.1 RESUMÉ OG VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN VED SØIK 410
6.2 SAMMENFATTENDE VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN VED SØIK 425

7. STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 426

7.1 VÆRNETINGSPROBLEMATIKKEN 426
7.2 EFTERFORSKNING AF MULIG UBERETTIGET VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER ("LÆKAGESAGEN") 428

Kapitel 9

VURDERING AF ØVRIGE KLAGESAGER

1. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER 433

2. KRAV TIL MYNDIGHEDERS KLAGESAGSBEHANDLING 433

2.1 KOMPETENCE 433
2.2 HABILITET 434
2.3 SAGSBEHANDLINGENS TILRETTELÆGGELSE 435

3. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING 436

4. HABILITET VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND I FORBINDELSE MED EFTERFORSKNINGEN 436

4.1 KLAGE OVER INHABILITET VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 436
4.2 VURDERING AF MYNDIGHEDERNES AFGØRELSER 439
4.3 KONSTITUERET CHEFANKLAGER MARGIT HALD JUUL-NYHOLMS HABILITET 440

5. KLAGESAGSBEHANDLINGEN I ANLEDNING AF DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' KLAGER OVER SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING OG TILKNYTTEDE KLAGESAGER 442

5.1 BESLUTNING OM IKKE AT SAMMENLÆGGE DISPOSITIONSKLAGER OG AKTINDSIGTSKLAGER 442
5.2 SAGSBEHANDLINGSTIDEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 443
5.3 SAGSBEHANDLINGSTIDEN VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLANDS POLITI 446
5.4 MANGLENDE BESVARELSE AF HENVENDELSER TIL SYDØSTJYLLANDS POLITI 446

6. SAGSBEHANDLINGEN I ØVRIGE SAGER 448

6.1 KLAGE OVER SØIK'S UDTALELSE TIL RETTEN I KOLDING 448
6.2 VURDERING AF SAGSBEHANDLINGEN GENERELT 448

7. SAMMENFATTENDE VURDERING AF SAGSBEHANDLINGEN I KLAGESAGER 449

Kapitel 10

JUSTITSMINISTERIET

1. INDLEDNING 451

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 451
1.2 OVERSIGT OVER JUSTITSMINISTERIETS INVOLVERING 451
1.3 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 452

2. BEHANDLING AF HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT TIL JUSTITSMINISTERIET I NOVEMBER OG DECEMBER 2008 453

2.1 BREV AF 7. NOVEMBER 2008 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT TIL JUSTITSMINISTER BRIAN MIKKELSEN 453
2.2 BREV AF 12. DECEMBER 2008 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT TIL JUSTITSMINISTER BRIAN MIKKELSEN 463

3. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET I PERIODEN ULTIMO 2008 TIL ULTIMO 2010 SAMT HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT HEROM 464

3.1 SPØRGSMÅL NR. 208 AF 26. NOVEMBER 2008 464
3.2 SPØRGSMÅL NR. 463 OG 514-517 AF HENHOLDSVIS 17. FEBRUAR OG 26. FEBRUAR 2009 465
3.3 SPØRGSMÅL NR. 922-937 AF 19. JUNI 2009 470
3.4 SPØRGSMÅL NR. 158-166 AF 1. NOVEMBER 2010 TIDLIGERE STILLET SOM SPØRGSMÅL NR. 1477-1485 AF 31. AUGUST 2010 486

4. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET SAMT HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG DENNES ADVOKAT I 2011 499

4.1 BREV AF 1. MARTS 2011 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT TIL JUSTITSMINISTER LARS BARFOED 499
4.2 BREV AF 18. MARTS 2011 FRA JUSTITSMINISTERIET TIL DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT 500
4.3 SAMRÅDSSPØRGSMÅL AR-AV AF 11. APRIL 2011 500
4.4 SPØRGSMÅL NR. 918 AF 23. MAJ 2011 505
4.5 SPØRGSMÅL NR. 181-217 AF 17. NOVEMBER 2011 TIDLIGERE STILLET SOM SPØRGSMÅL NR. 972-1008 AF 1. JUNI 2011 505
4.6 SPØRGSMÅL NR. 100 AF 31. OKTOBER 2011 516
4.7 SPØRGSMÅL NR. S 494 AF 2. NOVEMBER 2011 FRA MEDLEM AF FOLKETINGET TOM BEHNKE 518
4.8 SPØRGSMÅL NR. 321-332 AF 3. JANUAR 2012 TIDLIGERE STILLET SOM HENHOLDSVIS SPØRGSMÅL NR. 1024 AF 9. JUNI 2011, NR. 1050 OG 1053 AF 16. JUNI 2011, SAMT NR. 1164-1173 AF 19. JULI 2011 518
4.9 SAMRÅDSSPØRGSMÅL BC-BE AF 19. JULI 2011 530
4.10 SPØRGSMÅL NR. 333-348 AF 3. JANUAR 2012 TIDLIGERE STILLET SOM SPØRGSMÅL NR. 1185-1200 AF 28. JULI 2011 531
4.11 BREV AF 3. OKTOBER 2011 FRA TOM LISBORG TIL JUSTITSMINISTER MORTEN BØDSKOV MED ANMODNING OM ET MØDE 536
4.12 BREV AF 16. NOVEMBER 2011 FRA JUSTITSMINISTER MORTEN BØDSKOV TIL TOM LISBORG 536

5. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET I PERIODEN 2012 TIL 2015 536

5.1 SPØRGSMÅL NR. 667-672 OG 675-676 AF 11. APRIL 2012 536
5.2 SPØRGSMÅL NR. 1-4 AF 5. MAJ 2014 540
5.3 SPØRGSMÅL NR. 5-8 AF 3. JUNI 2014 545
5.4 SPØRGSMÅL NR. 14-26 AF 22. JULI 2014 552

6. VURDERING AF JUSTITSMINISTERIETS BEHANDLING AF SAGEN 565

Kapitel 11

CIVILSTYRELSEN

1. INDLEDNING 567

2. BEGIVENHEDSFORLØB 567

2.1 ANSØGNING AF 3. AUGUST 2011 FRA TOM LISBORG OM FRI PROCES TIL FØRELSE AF INJURIESAG MOD ADVOKAT RASMUS BOLLERUP-JENSEN 567
2.2 ANSØGNING AF 5. AUGUST 2011 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG LISBORG HOLDING APS OM FRI PROCES TIL FØRELSE AF ERSTATNINGSSAG MOD SOLARCAP A/S, GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH, VKR HOLDING A/S OG JESPER MO HANSEN 567
2.3 ANSØGNING AF 5. AUGUST 2011 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTION APS OM RETSHJÆLP TIL FØRELSE AF KLAGE VED DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOL I STRASBOURG 568
2.4 ANSØGNING AF 5. FEBRUAR 2015 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG LISBORG HOLDING APS OM FRI PROCES TIL FØRELSE AF ERSTATNINGSSAG MOD SOLARCAP A/S, GENERAL SOLAR SYSTEMS GMBH, VKR HOLDING A/S OG JESPER MO HANSEN. 570

3. VURDERING 572

3.1 INDLEDENDE BEMÆRKNINGER 572
3.2 REGLER OM FRI PROCES OG RETSHJÆLP 573
3.3 VURDERING AF CIVILSTYRELSENS BEHANDLING AF ANMODNINGER OM FRI PROCES OG RETSHJÆLP 574
3.4 SAMMENFATTENDE VURDERING AF CIVILSTYRELSENS BEHANDLING AF ANMODNINGER OM FRI PROCES OG RETSHJÆLP 576

Kapitel 12

AKTINDSIGTSANMODNINGER

1. INDLEDNING 579

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 579
1.2 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 579

2. AKTINDSIGTSANMODNINGER 580

2.1 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 9. JANUAR 2009 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 580
2.2 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 9. JANUAR 2009 OM AKTINDSIGT VED RIGSADVOKATEN 580

2.3 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 9. JANUAR 2009 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 581
2.4 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 9. JANUAR 2009 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 581
2.5 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 6. MAJ 2009 OM AKTINDSIGT VED RIGSADVOKATEN 582
2.6 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 14. MAJ 2009 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 584
2.7 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 14. MAJ 2009 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 584
2.8 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 14. MAJ 2009 OM AKTINDSIGT VED SØIK 591
2.9 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 23. OKTOBER 2009 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 592
2.10 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 25. OKTOBER 2009 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 594
2.11 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 26. OKTOBER 2009 OM AKTINDSIGT VED SØIK 594
2.12 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 21. FEBRUAR 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 596
2.13 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 13. MAJ 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 597
2.14 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 16. MAJ 2010 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 598
2.15 LARS BUGGES ANMODNING AF 3. JUNI 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 599
2.16 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 10. JUNI 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND OG SYDØSTJYLLANDS POLITI MED EFTERFØLGENDE SUPPLERENDE ANMODNINGER 601
2.17 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 17. JUNI 2010 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 624
2.18 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 17. JUNI 2010 OM AKTINDSIGT VED SØIK MED EFTERFØLGENDE TILSVARENDE ANMODNINGER 624
2.19 EFTERFØLGENDE ANMODNINGER SVARENDE TIL ANMODNING AF 17. JUNI 2010 FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT, PETER BANG, OG TOM LISBORG 627
2.20 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 7. JULI 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 630
2.21 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 9. JULI 2010 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 632
2.22 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 10. AUGUST 2010 OM AKTINDSIGT VED RIGSADVOKATEN 634
2.23 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 10. AUGUST 2010 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 635
2.24 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 10. AUGUST 2010 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 636

2.25 LISBORG HOLDING APS' ANMODNING AF 17. SEPTEMBER 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 637
2.26 LISBORG HOLDING APS' ANMODNING AF 17. SEPTEMBER 2010 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 641
2.27 LISBORG HOLDING APS' ANMODNING AF 17. SEPTEMBER 2010 OM AKTINDSIGT VED NORDSJÆLLANDS POLITI 645
2.28 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNINGER AF 22. OKTOBER 2010 OG 25. OKTOBER 2010 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 647
2.29 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 24. NOVEMBER 2010 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI MED EFTERFØLGENDE TILHØRENDE ANMODNINGER 649
2.30 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 17. DECEMBER 2010 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 656
2.31 ADVOKAT ERIK SVANVIGS ANMODNING AF 26. JANUAR 2011 OM AKTINDSIGT VED SØIK 656
2.32 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 1. FEBRUAR 2011 OM AKTINDSIGT VED SØIK 656
2.33 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 24. JUNI 2011 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 657
2.34 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKATS ANMODNING AF 24. JUNI 2011 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 660
2.35 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 28. AUGUST 2011 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 663
2.36 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNINGER AF 2., 3. OG 4. MARTS 2013 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 663
2.37 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 3. MARTS 2013 OM AKTINDSIGT VED RIGSADVOKATEN 664
2.38 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 3. MARTS 2013 OM AKTINDSIGT VED SØIK 681
2.39 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 3. MARTS 2013 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 682
2.40 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 3. MARTS 2013 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 684
2.41 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 14. JUNI 2013 OM AKTINDSIGT VED CIVILSTYRELSEN 685
2.42 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 30. JUNI 2013 OM AKTINDSIGT VED CIVILSTYRELSEN 686
2.43 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 11. JULI 2013 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 687
2.44 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 29. JUNI 2014 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 689
2.45 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 29. JUNI 2014 OM AKTINDSIGT VED RIGSADVOKATEN 689
2.46 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 30. JUNI 2014 OM AKTINDSIGT VED JUSTITSMINISTERIET 691
2.47 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 30. OKTOBER 2014 OM AKTINDSIGT VED STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND 692

2.48 DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ANMODNING AF 31. OKTOBER 2014 OM AKTINDSIGT VED SYDØSTJYLLANDS POLITI 692

3. VURDERING 693

3.1 INDLEDENDE BEMÆRKNINGER 693
3.2 REGLER OM AKTINDSIGT 694
3.3 VURDERING AF DE INVOLVEREDE POLITI- OG ANKLAGEMYNDIGHEDERS BEHANDLING OG AFGØRELSE AF AKTINDSIGTSANMODNINGER 698
3.4 SAMMENFATTENDE VURDERING AF MYNDIGHEDERNES BEHANDLING AF AKTINDSIGTSANMODNINGER 709

Kapitel 13

SKATTEMINISTERIET OG SKAT

1. INDLEDNING 711

1.1 GENERELLE BEMÆRKNINGER 711
1.2 REDEGØRELSENS SYSTEMATIK 712

2. BEGIVENHEDSFORLØB 712

2.1 INDLEDNING 712
2.2 MATERIELLE SKATTESAGER 713
2.3 DONE IT APS UNDER KONKURS 716
2.4 ANMODNINGER OM AKTINDSIGT 717
2.5 SPØRGSMÅL TIL SKATTEMINISTERIET FRA FOLKETINGETS SKATTEUDVALG 726
2.6 SPØRGSMÅL TIL SKATTEMINISTERIET FRA FOLKETINGETS RETSUDVALG 730
2.7 SPØRGSMÅL TIL SKATTEMINISTERIET FRA FOLKETINGETS UDVALG FOR FORRETNINGSORDENEN 731

3. VURDERING 732

3.1 INDLEDNING 732
3.2 GENNEMGANG AF GÆLDENDE REGLER OG PRAKSIS 733
3.3 VURDERING 735
3.4 SAMMENFATTENDE VURDERING AF SKATTEMINISTERIET OG SKAT 738

Appendix

1. INDHENTELSE AF MATERIALE FRA MYNDIGHEDER I

2. HENVENDELSER MODTAGET FRA TOM LISBORG, LISBORG HOLDING APS, DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG ADVOKAT PETER BANG III

NUMMERERED E-MAILS BENÆVNT "ADVOKATUNDERSØGELSE VEDTAGET AF FOLKETINGET (B116) – SUPPLERENDE INFO NR. [NUMMER]", HVORVED FREMSENDES YDERLIGERE MATERIALE OG OPLYSNINGER III
E-MAILKORRESPONDANCE MED TOM LISBORG V
E-MAILS MODTAGET TIL ORIENTERING SAMT E-MAILS MODTAGET C.C. VI
E-MAILS FRA LISBORG HOLDING APS', DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' OG TOM LISBORGS ADVOKAT, PETER BANG: IX

Kapitel 1

Indledning

1. INDLEDNING

1.1 Advokatundersøgelsens baggrund

Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedtog den 6. oktober 2014 en beretning over beslutningsforslag nr. B 116, hvorefter regeringen blev pålagt at igangsætte en uvildig undersøgelse i en anden form end ved en undersøgelseskommission af politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og af forhold relateret hertil hos bl.a. SKAT og Justitsministeriets rolle i forbindelse hermed.[1]

På baggrund heraf blev det besluttet at gennemføre undersøgelsen som en uvildig advokatundersøgelse. Endeligt kommissorium for undersøgelsen blev udarbejdet af Justitsministeriet efter drøftelse med Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Daværende justitsminister Søren Pind anmodede ved brev af 9. november 2015 Advokatsamfundet om at indstille et antal advokater, der var egnede til at forestå den uvildige advokatundersøgelse.

Advokatsamfundet fremkom ved brev af 25. november 2015 med en indstilling af et antal advokater, herunder undertegnede advokat Erik Jensen (Holst, Advokater).

Ved brev af 26. januar 2016 til undertegnede anmodede daværende justitsminister Søren Pind om, at jeg forestod den uvildige advokatundersøgelse i henhold til det udarbejdede kommissorium. I brevet fra daværende justitsminister Søren Pind er herudover anført:

> "Der kan ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre. I forhold til indhentelse af foreliggende skriftligt materiale til brug for undersøgelsen bedes du rette henvendelse til den relevante myndighed. Justitsministeriet står gerne til rådighed for et møde herom".

Samme dag blev der mellem Justitsministeriet og Holst, Advokater indgået aftale om de praktiske og økonomiske rammer for advokatundersøgelsens gennemførelse.

Ligeledes den 26. januar 2016 udsendte Justitsministeriet en pressemeddelelse om advokatundersøgelsens igangsætning.

---

[1] Politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og af forhold relateret hertil hos bl.a. SKAT og Justitsministeriets rolle i forbindelse hermed er i det følgende også benævnt "Divine-sagen"

1.2 Kommissorium

Undersøgelsen er gennemført på grundlag af følgende af Justitsministeriet udarbejdede kommissorium af 9. november 2015 (i det følgende benævnt "Kommissoriet"):

"**1.** Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har den 6. oktober 2014 vedtaget en beretning over beslutningsforslag nr. B 116, hvorefter regeringen pålægges at igangsætte en uvildig undersøgelse i en anden form end ved en undersøgelseskommission af politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og af forhold relateret hertil hos bl.a. SKAT og Justitsministeriets rolle i forbindelse hermed. Den uvildige undersøgelse skal have adgang til alle relevante akter.

2. Advokatundersøgelsen skal på den baggrund omfatte en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende.

Advokatundersøgelsen skal desuden omfatte en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb relateret hertil hos bl.a. Justitsministeriet, herunder for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen.

Herudover skal advokatundersøgelsen omfatte en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb hos Skatteministeriet og SKAT vedrørende forhold relateret til de indgivne politianmeldelser, herunder for SKAT's undersøgelse af VKR-koncernens udbetaling af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark og for Skatteministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen.

Endelig skal advokatundersøgelsen omfatte en undersøgelse af og redegørelse for, om de nævnte myndigheders behandling af sagen har været i overensstemmelse med de gældende regler og principper mv., samt for om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

3. Advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af alt foreliggende materiale i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT og eventuelle andre myndigheder vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale. Foreliggende skriftligt materiale fra Tom Lisborg, som er tilgængeligt, vil kunne inddrages i undersøgelsen, i det omfang dette er relevant.

Der kan ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre.

På baggrund af den nævnte gennemgang af sagsmaterialet skal der foretages en vurdering af, om der i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT eller eventuelle andre myndigheder er begået fejl og forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte em-

bedsmænd. I givet fald skal der udarbejdes udkast til tjenstlig indberetning vedrørende den eller de pågældende person(er).

Som led i vurderingen af embedsmændenes forhold skal det på baggrund af den ovennævnte undersøgelse af det faktiske begivenhedsforløb undersøges og beskrives, i hvilket omfang de siddende ministre i den periode, der er genstand for undersøgelsen, har været inddraget i sagen.

Hvis det vurderes, at sagsmaterialet ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen, skal det vurderes, om der kan være anledning til at gå videre og gennemføre yderligere undersøgelser af sagens nærmere omstændigheder med henblik på bedømmelse af spørgsmålet om eventuel indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod de berørte embedsmænd.

4. Resultatet af advokatundersøgelsen vil blive offentliggjort. Da tavshedsbelagte oplysninger om bl.a. enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold vil indgå i undersøgelsen, skal rapporten om resultatet af undersøgelsen således udarbejdes på en sådan måde, at dens offentliggørelse ikke skader hensynet til de pågældende enkeltpersoner.

Advokatundersøgelsen skal afsluttes snarest muligt."

2. ADVOKATUNDERSØGELSENS TILRETTELÆGGELSE, AFGRÆNSNING OG METODE

2.1 Indhentelse af materiale til brug for advokatundersøgelsen

I Kommissoriet er fastsat, at advokatundersøgelsen skal gennemføres på følgende grundlag:

"Advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af alt foreliggende materiale i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT og eventuelle andre myndigheder vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale. Foreliggende skriftligt materiale fra Tom Lisborg, som er tilgængeligt, vil kunne inddrages i undersøgelsen, i det omfang dette er relevant.

Der kan ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre."

Med henblik på indhentelse af skriftligt materiale fra de relevante myndigheder blev der den 2. februar 2016 afholdt møde med Justitsministeriet til drøftelse af den praktiske fremgangsmåde i forbindelse hermed. På mødet blev aftalt, at jeg over for Justitsministeriet skulle identificere de myndigheder, hvorfra jeg ønskede at rekvirere materiale, hvorefter Justitsministeriet ville fremskaffe og fremsende oplysning om kontaktpersoner hos de pågældende myndigheder, som kunne kontaktes vedrørende udlevering af det hos myndigheden foreliggende materiale vedrørende sagen.

I mødet deltog fra Justitsministeriets side afdelingschef Jens Teilberg Søndergaard, chefkonsulent Caroline Østergaard Nielsen og fuldmægtig Rasmus Krogh Pedersen.

I overensstemmelse med det på mødet aftalte modtog jeg efterfølgende fra Justitsministeriet oplysning om kontaktpersoner hos de myndigheder, som jeg i første omgang identificerede som relevante:

- Justitsministeriet
- Rigsadvokaten
- SØIK
- Skatteministeriet
- SKAT
- Civilstyrelsen
- Sydøstjyllands Politi
- Københavns Vestegns Politi
- Nordsjællands Politi
- Statsadvokaten i Viborg (tidl. Statsadvokaten for Vest-, Midt- og Sydøstjylland)

Det bemærkes, at jeg på dette tidspunkt ikke var i besiddelse af andre oplysninger om Divine-sagen end de oplysninger, som fremgik af Kommissoriet, andre offentligt tilgængelige oplysninger (herunder bemærkningerne til B 116 samt tilgængelige avisartikler mv.) samt et af Tom Lisborg den 1. februar 2016 fremsendt brev, som bl.a. var vedlagt Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010 i sagen vedrørende muligt uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen i straffesagen mod Jesper Mo Hansen. Identifikationen af relevante myndigheder blev derfor i første omgang foretaget på baggrund af Kommissoriet, de offentligt tilgængelige oplysninger samt afgørelsen fra Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland.

Jeg rettede herefter henvendelse til de pågældende myndigheder med anmodning om fremsendelse af alt materiale vedrørende sagen, som de pågældende myndigheder måtte være i besiddelse af.

Henset til Kommissoriet, hvorefter advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af "*(…) alt foreliggende materiale (…) herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale*", valgte jeg i forhold til de tre politikredse også udtrykkeligt at anmode om e-mailkorrespondance (herunder slettet e-mailkorrespondance) vedrørende sagen fremsøgt under anvendelse af en række af mig angivne søgeord for de ansatte, som jeg kunne identificere ud fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010.

Vedrørende anmodningen om søgningen på e-mailkorrespondance modtog jeg følgende tilbagemeldinger fra henholdsvis Københavns Vestegns Politi og Sydøstjyllands Politi:

Advokaturchef Jens Rasmussen fra Københavns Vestegns Politi meddelte i e-mail af 24. februar 2016 følgende:

> "Vi er desværre ikke teknisk i stand til at hjælpe dig med mailsøgningen. Jeg må her henvise dig til Rigspolitichefens Koncern IT."

Fra fungerende sekretariatschef ved Sydøstjyllands Politi, Lotte Møller, modtog jeg den 1. april 2016 en e-mail, hvori er anført:

> "Det fremgår, at mail korrespondance fra navngivne nuværende og tidligere medarbejdere ønskes vedlagt. Der ligger allerede en del mail korrespondance på sagen. Jeg har dog ikke iværksat yderligere i forhold hertil, idet ansattes mailboks er omfattet af brevhemmeligheden og ikke kan tilgås uden kendelse eller den pågældendes samtykke. Endvidere problematiseres anmodningen af, at politiets mailsystem tilbage i 2007 og årene deromkring var indrettet således, at der blev foretaget automatisk sletning efter en forholdsvis kort periode, jeg har ikke i den forbindelse undersøgt, hvorvidt gendannelse overhovedet er muligt. Endelig skal jeg bemærke, at Lone Sehested ikke længere er ansat ved politiet, og at Peter Rydder er tjenestegørende ved Østjyllands Politi.
> Jeg foreslår derfor, at jeg blot fremsender sagens akter og afventer Deres nærmere vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt at iværksætte yderligere omkring mail korrespondance?"

Jeg var herefter den 13. april 2016 i telefonisk kontakt med Lotte Møller for en drøftelse af tilbagemeldingen om, at søgning i ansattes mailbokse ville være i strid med brevhemmeligheden. Lotte Møller oplyste under samtalen, at sagsrelaterede e-mails i henhold til gældende retningslinier burde være journaliseret på sagen og således indeholdt i sagens akter. På denne baggrund besluttede jeg at lade spørgsmålet om, hvorvidt det var nødvendigt at anmode om søgning i e-mails, afvente modtagelsen og gennemgangen af sagens akter.

Efter modtagelsen af materiale fra myndighederne kunne det ved gennemgangen heraf konstateres, at materialet indeholdt en betydelig mængde e-mailkorrespondance. På denne baggrund besluttede jeg *ikke generelt* at anmode myndighederne om at gennemføre søgning i e-mails (herunder slettede e-mails) for alle ansatte, som måtte have haft berøring med Divine-sagen, men i stedet at foretage en konkret vurdering såvel af det fra myndighederne modtagne materiale som det af Tom Lisborg fremsendte supplerende materiale med henblik på konstatering af, hvorvidt der på denne baggrund var et objektivt begrundet, relevant og sagligt behov for at indhente yderligere oplysninger, herunder anmodning om søgning i e-mails.

Vurderingen af, hvorvidt der konkret har været et objektivt begrundet, relevant og sagligt behov for indhentelse af yderligere oplysninger, er foretaget ud fra en flerhed af kriterier, herunder bl.a.:

- Hvorvidt det modtagne materiale er fremstået som fuldstændigt, hvorved skal forstås, at det på baggrund af materialet har været muligt at udarbejde en sammenhængende, kronologisk beskrivelse af begivenhedsforløbet hos de enkelte myndigheder, herunder eksempelvis gennem beskrivelse af en sammenhængende korrespondance, herunder e-mailkorrespondance.
- Hvorvidt der i materialet har været henvist til materiale, som ikke er modtaget til brug for advokatundersøgelsen, eller på anden vis i det modtagne materiale har været indikation af, at der skulle foreligge materiale, beslutninger (såvel formelle som uformelle) eller andre relevante oplysninger, som ikke er fremgået af det modtagne materiale.
- Hvorvidt myndighedernes dispositioner, beslutninger og afgørelser er forekommet logisk og sagligt begrundede i forhold til begivenhedsforløbet forud for dispositionen, beslutningen eller afgørelsen.

På denne baggrund er der indhentet supplerende oplysninger i det omfang, jeg har vurderet, at de supplerende oplysninger kunne have betydning for advokatundersøgelsen.

Gennemgangen af det fra myndighederne modtagne materiale har på denne baggrund givet anledning til yderligere anmodninger til enkelte af myndighederne om fremsendelse af eventuelt foreliggende supplerende materiale. Herudover har gennemgangen givet anledning til indhentning af oplysninger fra Rigspolitiet og Procesbevillingsnævnet.

I forhold til Københavns Vestegns Politi skal særligt bemærkes, at advokaturchef Jens Rasmussen i e-mail af 31. marts 2016 meddelte, at "*vi har ingen akter liggende her i kredsen.*"

Idet jeg ud fra det materiale, jeg havde modtaget fra andre myndigheder, kunne konstatere, at Københavns Vestegns Politi havde været involveret i efterforskningen af sagen, bad jeg i e-mails af 31. marts 2016 og 1. april 2016 (sidstnævnte med konkrete eksempler på Københavns Vestegns Politis involvering i sagen) advokaturchef Jens Rasmussen om uddybende at oplyse, om svaret skulle forstås således, at Københavns Vestegns Politi aldrig havde haft akter liggende i kredsen, eller svaret i stedet skulle forstås således, at akterne var makuleret, overgivet til andre kredse, myndigheder eller lignende.

Forespørgslen blev besvaret af Jens Rasmussen i e-mail af 7. april 2016, hvori er anført:

> "Kære Erik Jensen
>
> Vores sag, 0700-83990-000412-07, er ifølge arkivet blevet destrueret i henhold til gældende regler.
>
> I vedlagte fil medsender jeg, hvad jeg i øvrigt har kunnet fremskaffe med nærmere forklaring her:
>
> Rapportbestilling: Oversigtsbillede i pol-sas vedr. sagen. På grund af den forløbne tid, er det ikke længere muligt at åbne dokumenterne med undtagelse af anmeldelsesrapporten, som vedlægges.
>
> Sagsvandringslisten: Viser hvornår og til hvem, sagen har været placeret.
>
> Bilag & anmærkninger: Et supplement til sagsvandringslisten.
>
> Herudover har vi under j.nr. 0700-10160-00001-11 en høringssag vedr. et Folketingsspørgsmål. Jeg vedlægger samtlige dokumenter i sagen."

Ved gennemgangen af det materiale, som er modtaget fra andre myndigheder, har jeg konstateret, at der heri er indeholdt et betydeligt materiale hidrørende fra Københavns Vestegns Politi (politianmeldelse, afhøringsrapporter, e-mails mv.). Som det fremgår af kapitel 4, har det på denne baggrund været muligt at udarbejde en sammenhængende beskrivelse af det faktiske begivenhedsforløb hos Københavns Vestegns Politi. Det er min vurdering, at de hos Københavns Vestegns Politi destruerede sagsakter i al væsentlighed er indeholdt i det materiale, jeg har modtaget fra andre myndigheder. I sagens natur har jeg dog ikke mulighed for at verificere om og i hvilket omfang, der måtte have eksisteret yderligere akter.

Ved brev af 17. august 2016 anmodede jeg Rigspolitiet om at fremsende dels alt materiale vedrørende sagen, som Rigspolitiet måtte være i besiddelse af, dels Jacob Scharfs eventuelle mailkorrespondance vedrørende sagen (fremsøgt ved anvendelse af en række i brevet angivne søgeord) i perioden efter den 17. april 2007, som ikke allerede måtte fremgå af sagsmaterialet. Rigspolitiet har i brev af 23. august 2016 oplyst, at Rigspolitiet alene er i besiddelse af et antal journalsager, som vedrører anmodninger om aktindsigt i personalesager fremsendt af Divine Business Solutions ApS.

Ved brev af 20. september 2016 anmodede jeg SØIK om at fremsende de 13 dokumenter, som er omtalt i SØIK's udtalelse af 16. september 2010 til Rigsadvokaten til spørgsmål 1480 fra Folketingets Retsudvalg. Af udtalelsen fremgår, at de 13 dokumenter er de hits, som af SØIK blev fundet ved søgning på ordet "politimesteren" i samtlige de hos Jesper Mo Hansen beslaglagte IT-koster.

Anmodningen blev den 3. oktober 2016 besvaret således af stabschef Esben Haugland:

> "De har ved e-mail af 20. september 2016 anmodet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) om at få tilsendt de 13 dokumenter, som er omtalt i SØIK's udtalelse af 16. september 2010 til Rigsadvokaten vedrørende spørgsmål nr. 1480 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.
>
> Jeg kan i den forbindelse oplyse, at SØIK ikke ses at være i besiddelse af de 13 akter. De pågældende akter blev således ikke printet fra it-kosterne og gemt i forbindelse med søgningen, og det er heller ikke muligt at rekonstruere akterne."

Den 18. januar 2017 blev jeg kontaktet telefonisk af sekretariatschef Mette Venge Olesen, Sydøstjyllands Politi, som oplyste, at Sydøstjyllands Politi desværre havde opdaget yderligere materiale (herunder politirapporter mv.) vedrørende Divine-sagen, som ikke af Sydøstjyllands Politi var fremsendt tidligere. Materialet blev herefter den 25. januar 2017 af Sydøstjyllands Politi fremsendt til undertegnede.

Jeg foretog herefter en gennemgang af materialet med henblik på konstatering af, i hvilket omfang der i det modtagne materiale var indeholdt nyt materiale, som jeg ikke tidligere havde modtaget. Det kunne ved denne gennemgang konstateres, at der i det fremsendte materiale alene i begrænset omfang var indeholdt nyt materiale, som ikke tidligere var modtaget. I det nye materiale var blandt andet en række politirapporter udarbejdet af Sydøstjyllands Politi, som ikke tidligere var modtaget fra Sydøstjyllands Politi (eller indeholdt i det fra andre myndigheder modtagne materiale).

Der er *ikke* i det modtagne materiale, herunder de modtagne politirapporter, indeholdt væsentlige nye oplysninger af betydning for advokatundersøgelsen, herunder de i beretningen indeholdte vurderinger.

Henset til, at jeg allerede i brev af 22. februar 2016 under henvisning til Kommissoriet skriftligt anmodede Sydøstjyllands Politi om at fremsende *"(…) alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i jeres besiddelse (…)"*, finder jeg det imidlertid kritisabelt, at Sydøstjyllands Politi ikke i forbindelse med denne henvendelse har udvist større grundighed med henblik på at sikre,

at alt hos Sydøstjyllands Politi beroende materiale blev fremsendt til brug for advokatundersøgelsen, og at der skulle hengå næsten et år, før Sydøstjyllands Politi blev opmærksom på, at Sydøstjyllands Politi var i besiddelse af materiale, som ikke var fremsendt.

Det fra Sydøstjyllands Politi modtagne, nye materiale, er indarbejdet i beretningen efter samme kriterium som det oprindeligt modtagne materiale. I det omfang, jeg ved udarbejdelsen af udkast til beretning ville have citeret eller omtalt materialet i beretningen, såfremt jeg havde været bekendt med materialet, er dette indarbejdet – dvs. citeret eller omtalt – i den endelige beretning.

Ud over det materiale, jeg har modtaget fra myndighederne, har jeg løbende modtaget en række, skriftlige henvendelser fra administrerende direktør Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS. Tom Lisborg har dels fremsendt materiale, som efter hans vurdering kunne have betydning for advokatundersøgelsen, dels fremsat en række opfordringer til forskellige konkrete tiltag/undersøgelser, som efter Tom Lisborgs vurdering ville være relevante for advokatundersøgelsen. Herudover indeholder nogle af henvendelserne udtrykkelige anmodninger til undertegnede om stillingtagen til konkrete forhold. Sidstnævnte er behandlet nedenfor i afsnit 5.

Hvad angår det fra Divine Business Solutions ApS modtagne materiale, har jeg foretaget en gennemgang og vurdering af materialet med henblik på konstatering af, hvorvidt der heri er indeholdt nye, væsentlige oplysninger af betydning for advokatundersøgelsen i forhold til det fra myndighederne indhentede materiale.

Hvad angår de af Tom Lisborg fremsatte opfordringer til konkrete tiltag/undersøgelser, er der dels tale om konkrete opfordringer til at indhente supplerende oplysninger/materiale fra de implicerede myndigheder, dels tale om konkrete forslag til undersøgelser, som efter Tom Lisborgs vurdering kunne være relevante.

Tom Lisborg har i de fremsendte skrivelser bl.a. opfordret til indhentelse af følgende oplysninger/materiale:

- Akter hos Justitsministeriet og Folketingets Ombudsmand (sætteombudsmand) vedrørende sætteombudsmandens afgørelse af 6. januar 2015 om ikke at fortsætte sin undersøgelse af den af Divine Business Solutions ApS indgivne klage over Justitsministeriets afgørelse af 4. juni 2014 vedrørende aktindsigt hos Rigsadvokaten.
- Akter hos Økonomi- og Erhvervsministeriet, hvor der som baggrund herfor i Tom Lisborgs brev af 1. februar 2016 til undertegnede henvises til et vedlagt brev af 8. marts 2010 fra advokat Peter Bang til økonomi- og erhvervsminister Brian Mikkelsen, hvori advokat Peter Bang oplyser, at han samme dag har fremsendt et brev til justitsminister Lars Barfoed vedrørende Justitsministeriets besvarelse af diverse ministerspørgsmål i Brian Mikkelsens ministertid, hvor besvarelserne efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse er ufuldstændige og i et vist omfang tillige vildledende.
- Alle Justitsministeriets og Skatteministeriets akter i forbindelse med behandling af B116, herunder indhentelse af Justitsministeriets og Skatteministeriets svar til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen i Word-format med henblik på analyse af versionsantal og redigeringstid for de enkelte svar.
- Personaleakter for en lang række navngivne personer, herunder bl.a.:

- Peter Arnfeldt Petersen, hvor der tillige opfordres til indhentelse af "*(…) alle akter i forbindelse med politianmeldelse mod ham til Københavns Politi i forbindelse med lækage af tidligere Statsminister Helle Thornings mand.*"
- Advokat Jens Lund Mosbek, som repræsenter VKR-koncernen, men som tidligere har været ansat i Justitsministeriet og hos Rigsadvokaten.
- VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen, som tidligere har været ansat i Statsministeriet.
- Tidl. departementschef Claes Nilas.
- Statsadvokat Lise-Lotte Nilas.
- Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, som tidligere har været Rigsadvokat. Som begrundelse for opfordringen til indhentelse af Jørgen Steen Sørensens personaleakt anfører Tom Lisborg i sit brev af 1. februar 2016 til undertegnede:

> "Ifølge modtagne oplysninger var det besluttet, at Højesteretsdommer Jens Peter Christensen skulle være Folketingets nye Ombudsmand, mens Jørgen Steen Sørensen lå som en klar nr. 2. Pludselig trak Jens Peter Christensen sig, og kun derfor blev Jørgen Steen Sørensen (den daværende Rigsadvokat) ny Ombudsmand. Det er muligt, at dette skyldes en henvendelse fra Justitsministeriet til Højesteretsdommer Jens Peter Christensen, hvor det er muligt, at dette kan have betydning for denne undersøgelse."

- E-mails fra en række, navngivne personer, herunder bl.a.
  - Bisiddende embedsmænd ved samrådet med Justitsministeren den 19. maj 2011.
  - Jurist, Christa Kjøller, Kgl. Teater, hvor det af Tom Lisborg er angivet, at hun er gift med VKR Holding A/S' adm. direktør Leif Jensen.
- Eventuelle akter, som måtte være oprettet hos myndighederne i anledning af en avisartikel i Berlingske Tidende den 9. marts 2010, hvori omtales en telefonsamtale primo 2009, som angiveligt skulle være overhørt af en taxachauffør, der efterfølgende pr. mail kontaktede journalist Mads Allingstrup på Berlingske Tidende, i hvilken forbindelse taxachaufføren efterfølgende ifølge journalist Michael Bech, DR Nyheder (21 Søndag) oplyste, at passageren var departementschef, men at samtalepartens identitet ikke var taxachaufføren bekendt. Ifølge journalist Mads Allingstrup skulle taxachaufføren i mailen have oplyst, at det under telefonsamtalen skulle være blevet sagt, at *"…forsinkelsen skyldes politisk pres for at sagen skal forplumres og glemmes"*. Udover den anførte avisartikel har Tom Lisborg som bilag til sit brev af 1. februar 2016 vedhæftet en mailkorrespondance mellem to journalister fra DR Nyheder (21 Søndag) – Michael Bech og Frederik Brun Madsen - journalist Mads Allingstrup på Berlingske Tidende, advokat Kim Håkonsson, advokat Peter Bang og Tom Lisborg, hvori det bl.a. drøftes, hvem taxachaufførens passager kunne være. Under henvisning til denne korrespondance anfører Tom Lisborg i brevet af 1. februar 2016, at det *"…blev vurderet, at det var Claes Nilas".* I mailkorrespondancen anføres herom i en mail fra advokat Peter Bang:

> "Et absolut skud i tågen og uden for referat kunne mit gæt være Claes Nilas, der selv har en fortid i Justitsministeriet, og som er gift med Statsadvokaten for København, Lise Lotte Nilas. Claes Nilas er ikke kendt for at være specielt diskret".

Mailen besvares således af advokat Kim Håkonsson:

> "Det er nemt at gætte, men ikke så nemt at gætte rigtigt.
>
> Nilas kunne være et bud, men han er ikke departementschef. Så har kilden ret i, at det er en dep.chef, så er det ikke ham.
>
> Skal det være en dep-chef, så er der vel næppe så mange, der kunne have en interesse i sagen bortset fra Stats- og justitsministeriet. Et bud kunne være Økonomi- og Erhvervsministeriet (Michael Dithmer) eller Klima- og Energiministeriet (Thomas Egebo). Jeg kan ikke forestille mig andre ministerier, der kunne have interesse i sagen.
> Men om det er en af de to, har jeg ingen mening om."

Den bilagte mailkorrespondance afsluttes med en mail fra journalist Michael Bech, DR Nyheder (21 Søndag), hvori anføres:

> "Mig bekendt er Claes Nilas departementschef i Integrationsministeriet:
> http://www.nyidanmark.dk/da-dk/myndigheder/integrationsministeriet/organisation/departementschef/departementschef.htm
> så Peters bud er måske ikke skævt."

- Akter om de forhold, som er beskrevet i en af vidnet Lars Bugge den 22. juni 2010 til Rigsadvokaten fremsendt fax, hvori bl.a. er omtalt "*(…) et hemmeligt netværk af indflydelsesrige embedsmænd, der varetog egne interesser frem for statens interesser.*"
- Oplysning om ejer af en bil, som angiveligt ifølge en journalist hos Danmarks Radio var blevet anvendt til overvågning af journalisten.
- Akter, referater og e-mails udsendt i forbindelse med regeringsmøder under skiftende regeringer, hvor Divine-sagen har været behandlet.
- Akter fra Statsministeriet, Udenrigsministeriet og Justitsministeriet vedrørende de pågældende myndigheders besøg på Grelbers Forlags hjemmeside. Som begrundelse herfor anfører Tom Lisborg i sit brev af 1. februar 2016 til undertegnede:

> "Grelbers Forlag har på anmodning fra Divine Business Solutions ApS ansøgt om aktindsigt i en række akter, som undersøgelsen omfatter. Grelbers Forlag er udgiver af bøger om mønter, og forlaget har en hjemmeside, hvor der på denne hjemmeside er sporbarhed dvs. at det er muligt at se, hvem der har besøgt den. Efter at Grelbers Forlag fremsendte disse anmodninger om aktindsigt, så har Grelbers Forlag haft besøg af hhv. Statsministeriet, Udenrigsministeriet og Rigs. Pol. Afd. D på deres hjemmeside."

- Alle Civilstyrelsens akter vedrørende fri proces.
- Alle "*(…) akter, som der indgår i de journalnumre i bilagene, som der refereres til i dette afsnit*", jf. Tom Lisborgs brev af 15. marts 2016 til undertegnede, hvor det pågældende afsnit i brevet vedrører "*Misinformation af Folketinget og obstruktion af den uvildige undersøgelse*", hvor der er vedlagt 21 bilag, herunder bl.a. e-mail- og sms-korrespondance mellem Tom Lisborg, MF Karina Lorentzen Dehnhardt, MF Tom Behnke og MF Peter Skaarup.

- Alle "*(…) e-mails og sms'er fra chefen for Folketingets Lovsekretariat Birgit Thostrup Christensen og Folketingets vicedirektør Claus Dethlefsen og andre, der har været involveret i at behandle Beslutningsforslag og udkast hertil mv. vedrørende sagen*".
- Alle skrivelser fra ministerier, som er udsendt i forbindelse med, at sagen er blevet drøftet på møder i regeringen, herunder "*(…) håndskrevne noter på disse sider eller notitser fra før, under og efter disse møder*".
- Akter fra Justitsministeriet ved foretagelse af søgning efter dokumenter indeholdende en række nærmere angivne søgeord i sager oprettet i perioden 2007 og frem vedrørende Ministeren, Departementschef, Minister- og Ledelsessekretariatet, Kommunikation, Insolvenskontoret, Koncernstyringskontoret, HR Kontoret samt IT og service samt tilsvarende søgning i andre ministerier for så vidt angår de organisatoriske enheder Minister, Departementschef, Minister- og Ledelsessekretariatet og Kommunikation.
- Kontaktpersoner hos Statsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet (tidl. Økonomi- og Erhvervsministeriet), Udenrigsministeriet, Rigspolitiet, Københavns Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, PET og Folketinget med henblik på rekvirering af sagsakter fra disse myndigheder. Som begrundelse for opfordringen til indhentelse af akter fra PET er af Tom Lisborg anført:

> "Den politianmeldte adm. direktør Leif Jensen for VKR Holding A/S har angiveligt brugt sine kontakter fra sin tidligere ansættelse i Statsministeriet. Mens Leif Jensen var fuldmægtig i Statsministeriet, var den eneste anden fuldmægtig Jakob Scharf, som i 2009 var chef for PET. Der har i medierne været flere artikler om, at Ledelsen har drevet PET som en privat klub. I Tibet-sagen har der i medierne også været oplysninger om, at PET har været brugt som mellemmand til at give lovstridige instruktioner til Københavns Politi. Derfor finder jeg, at der bør søges på, om PET har akter relevant for advokatundersøgelsen."

- Indhentelse af kopi af de spejlede harddiske, som Sydøstjyllands Politi beslaglagde ved ransagningen hos Jesper Mo Hansen samt efterfølgende analyser af Navision-filer herpå ved anvendelse af specialsoftware, jf. brev af 10. august 2016 fra Tom Lisborg til undertegnede, som tillige er vedlagt oplysning om et selskab med speciale i sådanne softwareanalyser af Navision-filer samt angivelse af hvilke analyser, som efter Tom Lisborgs opfattelse bør foretages.
- Genskabelse af slettede data på de af Sydøstjyllands Politi hos Jesper Mo Hansen beslaglagte harddiske ved hjælp af ComputerForensics, såfremt sådan genskabelse af slettede data ikke allerede er gennemført af SØIK.
- Udlevering af kopi af de regler for destruktion af arkiverede akter, der henvises til i Københavns Vestegns Politis e-mail af 7. april 2016 til undertegnede.
- Oplysning om, hvorvidt de af Sydøstjyllands Politi ved ransagningen hos Jesper Mo Hansen beslaglagte harddiske (og øvrige lagermedier) er blevet slettet eller de originale harddiske mv. udleveret til Jesper Mo Hansen, mens Rigsadvokaten behandlede Divine Business Solutions ApS' klager over afgørelser fra SØIK.
- Indhentelse fra Civilstyrelsen af en række nærmere angivne dokumenter i Wordformat med henblik på analyse af "egenskaber" for disse.
- Anmodning til alle de implicerede myndigheder om indhentelse af samtykke fra ansatte, hvis mailbokse vurderes relevante, til søgning i de pågældendes mailbokse med henblik på fremfindelse af e-mails af betydning for sagen.

- Undersøgelse af, hvorvidt tidligere statsadvokat Jens Madsens udnævnelse til chef for PET har sammenhæng med Divine-sagen, idet Tom Lisborg som begrundelse herfor anfører i sit brev af 5. februar 2017:

> "Historisk har der været flere tilfælde, hvor embedsmænd, der har bistået med skandalesager er blevet belønnet med jobs, som må betegnes som forfremmelser, både mht. prestige og kompensation"

- Indhentelse af høringssvar fra Jakob Scharf om, hvorvidt de af politiet ved søgning af ordet "politimesteren" i de hos Jesper Mo Hansen beslaglagte IT-koster identificerede dokumenter/e-mails vedrører ham.

Generelt vedrørende de af Tom Lisborg fremsatte opfordringer til konkrete tiltag og/eller undersøgelser har jeg i hvert enkelt tilfælde – og på baggrund af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale - foretaget en vurdering af, hvorvidt der efter min opfattelse er *sagligt grundlag* for at antage, at der herved ville kunne fremkomme relevante oplysninger af betydning for advokatundersøgelsen. Vurderingen af de af Tom Lisborg fremsatte opfordringer til konkrete tiltag og/eller undersøgelser er således foretaget ud fra præcis samme kriterium som vurderingen af, hvorvidt der i øvrigt har været grundlag for indhentelse af supplerende oplysninger, jf. ovenfor.

Det modtagne materiale er særdeles omfangsrigt. Fra myndighederne har jeg således modtaget et samlet materiale bestående af ca. 14.200 dokumenter af varierende længde (spændende fra dokumenter på en enkelt side til dokumenter på flere hundrede sider), svarende til i alt ca. 50.500 siders skriftligt materiale. Fra Tom Lisborg er der modtaget i alt ca. 35.500 siders skriftligt materiale, hvortil kommer mailudtræk af i alt ca. 36.000 e-mails. Det skal dog bemærkes, at det fra myndighederne modtagne materiale i betydeligt omfang indeholder dubletter af dokumenter, ligesom det fra Tom Lisborg modtagne materiale i al væsentlighed er indeholdt i det fra myndighederne modtagne materiale.

Appendiks I til beretningen indeholder en oplistning af samtlige anmodninger til myndigheder om fremsendelse af materiale samt oplistning af samtlige henvendelser fra Divine Business Solutions ApS.

2.2 Advokatundersøgelsens afgrænsning og metode

Advokatundersøgelsen skal ifølge Kommissoriet omfatte en undersøgelse af og redegørelse for:

- det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende,

- det faktiske begivenhedsforløb relateret hertil hos bl.a. Justitsministeriet, herunder for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen,

- det faktiske begivenhedsforløb hos Skatteministeriet og SKAT vedrørende forhold relateret til de indgivne politianmeldelser, herunder for SKAT's undersøgelse af VKR-

koncernens udbetaling af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark, og for Skatteministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen, og

- om de nævnte myndigheders behandling af sagen har været i overensstemmelse med de gældende regler og principper mv., samt for om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

På grundlag heraf skal der ifølge Kommissoriet foretages:

- en vurdering af, om der i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT eller eventuelle andre myndigheder er begået fejl og forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd, og

- en undersøgelse og beskrivelse af, i hvilket omfang de siddende ministre i den periode, der er genstand for undersøgelsen, har været inddraget i sagen.

Der er i overensstemmelse hermed gennemført en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med de implicerede myndigheders behandling af sagen, således som dette begivenhedsforløb fremstår på baggrund af det fra myndighederne indhentede materiale (herunder supplerende materiale rekvireret) samt det fra Tom Lisborg modtagne, supplerende materiale, idet det dog bemærkes, at jeg generelt ikke har indhentet eller foretaget vurdering af sager vedrørende aktindsigt i personaleakter, medmindre der konkret har været et objektivt begrundet, relevant og sagligt behov for indhentelse og vurdering heraf.

Vurderingen af, om der hos de involverede myndigheder er begået fejl og forsømmelser, er foretaget på baggrund af det skriftlige materiale og de oplysninger, som forelå hos de pågældende myndigheder.

Som led heri har jeg foretaget en vurdering af, hvorvidt der i forbindelse med politiets behandling af de af Divine Business Solution ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser er foretaget tilstrækkelige og relevante efterforskningsskridt, herunder anmodet om supplerende materiale, i det omfang det fremkomne materiale konkret har givet anledning hertil. Jeg har derimod *ikke* som led i undersøgelsen foretaget selvstændige undersøgelser med henblik på at afdække, hvorvidt der måtte forefindes yderligere faktuelle oplysninger af relevans for sagen, idet sådanne undersøgelser ville have karakter af egentlig politimæssig efterforskning, som dels falder uden for Kommissoriet, dels ikke er egnet til en advokatundersøgelse.

Det følger af Kommissoriets pkt. 2, at advokatundersøgelsen skal omfatte en "*(…) undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende*." I tilknytning hertil er i Kommissoriets pkt. 2, 2. afsnit, anført følgende vedrørende undersøgelse af Justitsministeriets rolle i sagen:

> "Advokatundersøgelsen skal desuden omfatte en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb relateret hertil hos bl.a. Justitsministeriet, herunder for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen." (min understregning).

I overensstemmelse hermed har jeg dels foretaget en undersøgelse af og redegjort for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i relation til politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, dels foretaget en vurdering af, hvorvidt der af Justitsministeriet er meddelt Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger i denne forbindelse.

Jeg har derimod ikke foretaget en undersøgelse af eller redegjort for begivenhedsforløbet i Justitsministeriet i forbindelse med selve behandlingen af beslutningsforslag B 116 eller vedtagelsen den 6. oktober 2014 i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen af beretning over beslutningsforslag B 116, da dette begivenhedsforløb ikke vedrører "*(…) politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS (…)*" og dermed falder uden for Kommissoriet. Jeg har således ikke undersøgt eller vurderet begivenhedsforløbet i forbindelse med tilblivelsen af Kommissoriet, hvilket efter min opfattelse også ville forekomme mærkværdigt, da Kommissoriet er resultatet af en politisk beslutning, og da jeg i så fald skulle undersøge og vurdere grundlaget for nærværende undersøgelse.

I tidsmæssig henseende er advokatundersøgelsen afgrænset således, at beskrivelsen af det faktiske begivenhedsforløb samt vurderingen af, om der af de involverede myndigheder et begået fejl og forsømmelser, som udgangspunkt alene omfatter perioden frem til Kommissoriets datering, dvs. perioden frem til og med den 9. november 2015. Hvad angår modtagne sagsakter og materiale vedrørende perioden efter den 9. november 2015, har jeg gennemgået materialet og foretaget en vurdering af, hvorvidt der heri er indeholdt oplysninger, som kunne give anledning til indhentelse af supplerende oplysninger eller ændre den i beretningen indeholdte vurdering.

Det fra myndighederne modtagne materiale er ganske omfangsrigt og er karakteriseret ved, at materiale fra én myndighed i adskillige tilfælde skal findes i det fra en anden myndighed modtagne materiale. Dette skyldes formentlig, at flere myndigheder har været involveret i efterforskningen og behandling af klager mv., ligesom jeg har konstateret, at det er sædvanlig praksis, at det ofte er originale dokumenter, der fremsendes mellem myndighederne, når flere myndigheder er involveret. Det samlede modtagne materiale fremstår derfor i vid udstrækning ustruktureret, hvorfor der til brug for advokatundersøgelsen er gennemført en elektronisk journalisering af samtlige fra myndighederne modtagne dokumenter med henblik på at muliggøre søgning på myndighedsnavn, dato, emne mv.

3. ADVOKATUNDERSØGELSENS RETLIGE KARAKTER

Det skal understreges, at advokatundersøgelsens konklusioner og juridiske vurderinger udelukkende er udtryk for mine egne vurderinger i egenskab af undersøger og således ikke har karakter af en afgørelse.

Endvidere bemærkes, at konklusionerne og vurderingerne i beretningen i henhold til Kommissoriet udelukkende er basereret på det skriftlige materiale, som på min anmodning er fremsendt af de implicerede myndigheder, samt skriftligt materiale fremsendt af Divine Business Solutions ApS.

4. FORTROLIGE OPLYSNINGER

Genstanden for advokatundersøgelsen er fastlagt i Kommissoriets pkt. 1, hvorefter der skal gennemføres en undersøgelse af myndighedernes behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og af forhold relateret hertil hos bl.a. SKAT og Justitsministeriets rolle i forbindelse hermed. Advokatundersøgelsens genstand er således myndighedernes behandling af en straffe- og skattesag.

I Kommissoriets pkt. 3 er fastsat, at advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af alt foreliggende materiale hos myndighederne vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale.

På denne baggrund har jeg som nærmere beskrevet i afsnit 2.1 til brug for undersøgelsen anmodet de involverede myndigheder om fremsendelse af alt materiale vedrørende sagen, som de pågældende myndigheder måtte være i besiddelse af.

Henset til, at der som anført er tale om en straffesag, er der i det fra myndighederne modtagne materiale indeholdt fortrolige oplysninger. Dette gælder tilsvarende for så vidt angår det fra Skatteministeriet og SKAT modtagne materiale, idet det herved bemærkes, at skattemyndighederne er undergivet en særlig, skærpet tavshedspligt i henhold til skatteforvaltningslovens § 17.

I Kommissoriets pkt. 4 er anført:

> "Resultatet af advokatundersøgelsen vil blive offentliggjort. Da tavshedsbelagte oplysninger om bl.a. enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold vil indgå i undersøgelsen, skal rapporten om resultatet af undersøgelsen således udarbejdes på en sådan måde, at dens offentliggørelse ikke skader hensynet til de pågældende enkeltpersoner."

I Kommissoriets pkt. 2 er fastsat, at beretningen på baggrund af gennemgangen af "*alt foreliggende materiale*" skal omfatte en "*(…)redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb*" i forbindelse med myndighedernes behandling af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser og af visse forhold relateret hertil.

Idet undersøgelsens genstand som ovenfor anført er myndighedernes behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding A/S mod en række personer og selskaber, er det ikke muligt at opfylde Kommissoriets krav om udarbejdelse af en redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb hos myndighederne uden omtale af såvel myndighedernes interne arbejdsdokumenter, e-mails, rapporter mv. som oplysninger om enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold.

Heroverfor står Kommissoriets krav om, at beretningen skal "*(…) udarbejdes på en sådan måde, at dens offentliggørelse ikke skader hensynet til de pågældende enkeltpersoner*".

Jeg har på denne baggrund i forbindelse med beretningens udarbejdelse foretaget en afvejning af på den ene side hensynet til at kunne udarbejde en fyldestgørende redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb hos myndighederne og på den anden side hensynet til, at beretningens offentliggørelse ikke kan skade hensynet til enkeltpersoner.

Oplysninger om enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold er alene omtalt i beretningen, såfremt jeg har vurderet, at dette har været *nødvendigt* af hensyn til opfyldelse af Kommissoriet, herunder udarbejdelsen af en fyldestgørende redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb hos myndighederne. I det omfang, kendskab til den pågældendes identitet efter min vurdering ikke har haft betydning for redegørelsen, er vedkommende alene omtalt i beretningen i anonymiseret form, dvs. uden navns nævnelse.

Hvad angår de oplysninger om navngivne enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som er omtalt i beretningen, har jeg foretaget en særskilt vurdering af, om offentliggørelsen heraf kunne skade hensynet til de pågældende.

Jeg har ved denne vurdering bl.a., men ikke udelukkende, lagt vægt på, om de pågældende oplysninger i forvejen er offentligt tilgængelige. Det bemærkes i denne forbindelse, at Divinesagen har været genstand for en betydelig mediedækning. Tilsvarende indeholder Justitsministeriets offentligt tilgængelige besvarelser af spørgsmål fra Folketinget en lang række faktuelle oplysninger om sagen. Endelig har også VKR-koncernen på koncernens hjemmeside offentliggjort oplysninger om sagen. De oplysninger om enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som er indeholdt i beretningen, er således i al væsentlighed i forvejen offentligt tilgængelige.

Idet beretningen imidlertid indeholder omtale af såvel myndighedernes interne arbejdsdokumenter, e-mails, rapporter mv. som oplysninger om enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, har jeg imidlertid henset til Kommissoriets pkt. 4 fundet det nødvendigt at gennemføre en faseopdelt høring, hvor udkast til beretning i første omgang blev sendt i høring hos de berørte myndigheder med henblik på myndighedernes bemærkninger til, om udkastet indeholdt fortrolige oplysninger, som efter myndighedernes vurdering ikke kunne offentliggøres.

I Kommissoriets pkt. 4 er fastsat, at beretningen skal offentliggøres af Justitsministeriet, og den faseopdelte høring har således været nødvendig for at sikre, at beretningen er udarbejdet *"(…) på en sådan måde, at dens offentliggørelse ikke skader hensynet til de pågældende enkeltpersoner"*.

Det er min samlede vurdering, at beretningen - herunder beretningens beskrivelse og vurdering af det faktiske begivenhedsforløb hos Skatteministeriet og SKAT - ikke indeholder oplysninger om enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, hvis offentliggørelse kan skade hensynet til de pågældende.

Det følger af det anførte, at offentliggørelsen i beretningen af de pågældende oplysninger *efter min vurdering* er berettiget.

5. BEHANDLING AF HENVENDELSER FRA TOM LISBORG, DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG ADVOKAT PETER BANG

Som ovenfor anført indeholder nogle af de skriftlige henvendelser, jeg har modtaget fra administrerende direktør Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS, og advokat Peter Bang udtrykkelige anmodninger til undertegnede om stillingtagen til konkrete forhold. Disse er behandlet i det følgende.

5.1 Anmodning om (1) inddragelse af "Tom Lisborg-sagen" i advokatundersøgelsen, (2) høring af Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg samt (3) tilsagn om omkostningsdækning til udarbejdelse af høringssvar

I e-mail af 7. april 2016 anmodede Tom Lisborg om, at hændelsesforløbet i den såkaldte "Tom Lisborg-sagen" også blev omfattet af advokatundersøgelsen.

"Tom Lisborg-sagen" drejer sig om, at Tom Lisborg med bistand fra det Kgl. Generalkonsulat i New York ved en dom afsagt af Skifteretten i New York i 1965 blev anerkendt som søn og enearving efter Joseph Ritter. I forbindelse med slægtsforskning fandt Tom Lisborg i 1991 ud af, at den person - Joseph Ritter - som ifølge den i 1965 afsagte dom fra Skifteretten i New York var hans far, slet ikke var hans far, men en ubeslægtet person. Derimod var hans far en anden Joseph Ritter, som også var afgået ved døden i New York, og hvis dødsbo ligeledes blev behandlet af Skifteretten i New York. Der var således sket en forbytning, sådan at Tom Lisborg i 1965 ved den af Skifteretten i New York afsagte dom var blevet anerkendt som søn og enearving af den "forkerte" Joseph Ritter. Tom Lisborg søgte herefter at opnå myndighedernes bistand til at få korrigeret fejltagelsen.

Som begrundelse for anmodningen om inddragelse af "Tom Lisborg-sagen" i advokatundersøgelsen er i e-mailen af 7. april 2016 bl.a. anført:

> "Nedenstående del af sagen er af Udenrigsministeriet navngivet "Tom Lisborg-sagen". Hændelsesforløbet er uden kendt fortilfælde hverken i Danmark, Europa eller Nordamerika. De advokater, der rådgiver mig, er af den opfattelse, at sandsynligheden for, at samme person både er udsat for de forhold, som der er nævnt i B116, og i dette hændelsesforløb, uden at de har et eller andet med hinanden at gøre, den er stort set nul.
>
> Jeg er bekendt med, at der er personsammenfald, idet daværende kontorchef i Justitsministeriet Johan Reimann var en af hovedpersoner i Justitsministeriet ved behandlingen af Tom Lisborg-sagen, og i 2008 var Johan Reimann også Politidirektør i politikredsen Nordsjælland. VKR-Koncernens hovedsæde er beliggende i denne politikreds, hvor planlagte ransagninger ikke blev gennemført. Da Johan Reimann i 2008 i forbindelse med de planlagte ransagninger af VKR-Koncernen angiveligt har set navnet "Tom Lisborg", så må det anses for fuldstændig sikkert, at han har været opmærksom på personsammenfaldet i forhold til Tom Lisborg-sagen."

I e-mail af 14. april 2016 anmodede Tom Lisborg dels om, at udkast til advokatundersøgelsesrapport også sendes i høring hos Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg, dels om meddelelse af tilsagn til Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg om betaling af alle advokatomkostninger til advokatbistand til udarbejdelse af høringssvar.

Hvad angår anmodningen om omkostningsdækning, meddelte jeg i e-mail af 20. maj 2016 Tom Lisborg, at jeg havde videregivet anmodningen til Justitsministeriet, idet jeg oplyste, *at* "*(…) det ligger uden for min kompetence som undersøger at tage stilling hertil*."

Justitsministeriets stillingtagen fremgår af Justitsministeriets brev af 25. maj 2016 til Tom Lisborg, hvori bl.a. er anført:

> "Advokat Erik Jensen har over for Justitsministeriet tilkendegivet, at han agter at høre dig, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg Holding ApS over udkastet til rapport, hvilket Justitsministeriet har taget til efterretning.
>
> Justitsministeriet skal i den anledning oplyse, at udgifterne til advokatbistand i forbindelse med udarbejdelse af høringssvar vil blive afholdt af ministeriet.
>
> Under hensyn til, at der i al væsentlighed må antages at være sammenfaldende interesser mellem dig, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg Holding ApS, finder ministeriet alene grundlag for at afholde omkostninger til udarbejdelse af ét samlet høringssvar på vegne af dig og de nævnte virksomheder."

Vedrørende tilsagnet om omkostningsdækning har Justitsministeriet i brev af 13. september 2016 til advokat Peter Bang med kopi til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen og undertegnede yderligere anført:

> "Justitsministeriet har modtaget din faktura af 26. august 2016, hvori der opkræves honorar for arbejde udført i perioden den 4. juli 2016 til den 24. august 2016.
>
> Justitsministeriet har anvist beløbet til betaling.
>
> Justitsministeriet skal dog henvise til, at ministeriet ved brev af 25. maj 2016 har givet tilsagn om at afholde udgifterne til advokatbistand i forbindelse med udarbejdelse af et høringssvar til advokat Erik Jensens udkast til rapport om advokatundersøgelsen af politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business ApS og Lisborg Holding ApS. Ved e-mail af 15. juni 2016 har Justitsministeriet supplerende oplyst, at tilsagnet også omfatter *begrænsede* omkostninger ved, at du – forud for fremkomsten af udkast til rapport om advokatundersøgelsen – holder møde med Tom Lisborg og i mindre omfang sætter dig ind i sagen.
>
> Justitsministeriet kan konstatere, at du har indsendt to fakturaer på sammenlagt 247.073,93 kr., som udelukkende vedrører arbejde, der er udført forud for fremkomsten af et udkast til rapport om advokatundersøgelsen.

Ministeriet finder på baggrund af de indsendte fakturaer, herunder opgørelserne over den medgåede tid, at du på nuværende tidspunkt har haft rimelig mulighed for at holde møde med Tom Lisborg og i mindre omfang sætte dig ind i sagen. Ministeriet har derfor ikke i sinde at afholde yderligere omkostninger til dit arbejde med sagen, før der udsendes et udkast til rapport om advokatundersøgelsen.

Under hensyn til, at du har haft mulighed for at sætte dig ind i sagen, skal Justitsministeriet i øvrigt anmode dig om at udarbejde et salæroverslag over dit afsluttende arbejde med sagen. Det bemærkes, at salæroverslaget vil blive oversendt til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen".

I brev af 26. maj 2016 til Divine Business Solutions ApS besvarede jeg anmodningerne om inddragelse af Tom Lisborg-sagen i advokatundersøgelsen og høring således:

"*Inddragelse af Tom Lisborg-sagen i advokatundersøgelsen*

Advokatundersøgelsens genstand er fastlagt i det af Justitsministeriet udarbejdede "Kommissorium for advokatundersøgelse af myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS og af visse forhold relateret hertil", dateret 9. november 2015.

I kommissoriets pkt. 1 er advokatundersøgelsens genstand overordnet afgrænset således, at advokatundersøgelsen skal omfatte "… politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og af forhold relateret hertil hos bl.a. SKAT og Justitsministeriet."

Uanset det i dit brev af 7. april 2016, s. 3, anførte vedrørende "… sandsynligheden for, at samme person er udsat for de forhold, som der er nævnt i B116, og i dette hændelsesforløb, uden at de har et eller andet med hinanden at gøre …" og personsammenfald i relation til Johan Reimann, er det min vurdering, at inddragelse i advokatundersøgelsen af det i dit brev beskrevne hændelsesforløb i Tom Lisborg-sagen klart falder uden for det fastlagte kommissorium.

Tom Lisborg-sagen vil derfor ikke blive inddraget i advokatundersøgelsen.

Høring af Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg

Udkast til advokatundersøgelsesrapport vil blive sendt i høring hos Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og dig på lige fod med høringen hos de berørte myndigheder og embedsmænd."

5.2 E-mail af 22. juni 2016 fra Lisborg Holding ApS med anmodning om, at undersøgeren søger kommissoriet udvidet til at omfatte afhøringer mv.

I e-mail af 22. juni 2016 anmodede Tom Lisborg om, at jeg i egenskab af undersøger rettede henvendelse til Justitsministeren med henblik på, "*(…) at Kommissoriet for undersøgelsen ændres, så det omfatter kompetence til Undersøgeren svarende til afsnittet om "Oplysning af sagen" i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser" af 2. februar 2012 (…).*"

Som begrundelse for anmodningen er i e-mailen bl.a. anført:

"Jeg skal anmode om, at advokatundersøgelse, der gennemføres i.h.t. B116, også kommer til at omfatte oplysning af sagen, som angivet i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser" af 2. februar 2012, side 8-9 (vedlagt), hvor der i "Afsnit 6.1 Oplysning af sagen" står flg.:

> "I de tilfælde, hvor advokaten finder at undersøgelsen ikke kan gennemføres på det skriftlige grundlag alene, men nødvendiggør fremskaffelse af yderligere faktuelle oplysninger, kan der være mulighed for at korrespondere med relevante personer i f.eks. virksomheden eller at afholde samtaler med de eller nogle af de berørte."

I henvendelse sendt af den daværende formand for Folketingets Retsudvalg den 7. januar 2015 til Justitsministeren udarbejdet af MF Tom Bencke (tidligere sendt til Undersøgeren som bilag 7), i fortsættelse af mødet mellem Folketingets retsordfører og Justitsministeren den 11. december 2014, står der i uddrag om retsordførernes enstemmige krav til den uvildige undersøgelse, at:

- "Det skal være muligt at få adgang til alt skriftligt materiale.
- Det skal være muligt at afhøre vidner inden for lovens rammer.
- JM bør meddele tjenestelig ordre til alle statsligt ansatte om at lade sig afhøre, hvis undersøgerne ønsker det.
- Undersøgerne skal have lov til at kommunikere med f.eks. forurettede eller andre relevante."

Dette svarer til den praktiske vejledning fra Danske Advokater, hvor en tjenstlig ordre ønsket af Folketinget ikke er i strid hermed. Det fremgår også af Justitsministeriets egne akter om sagen, eksempelvis af beretning dateret den 2. april 2013 om advokatundersøgelse af DSB's samarbejde med Waterfront, at denne uvildige advokatundersøgelse har omfattet afhøringer.

Justitsministeriet har den 17. marts 2016, j. nr. 2016-0940-2109, på en anmodning om aktindsigt (vedlagt) svaret, at de ikke har kunnet identificere, at de har denne vejledning fra Danske Advokater. Idet Justitsministeriet har oplyst, at de ikke har denne vejledning fra Danske Advokater, så har de ej heller kunnet informere og rådgive Folketinget og Justitsministeren herom.

Afhøringer vil være af afgørende betydning, fordi det må antages, at mulige forhold, som er genstand for undersøgelsen (eksempelvis om mulig utilbørlig påvirkning), de i givet fald er aftalt mundtligt. Yderligere vil det være af afgørende betydning, at dem, der skal gennemføre undersøgelsen, får mulighed for at spørge ind til besynderlige forhold mht. sagsbehandlingen, afgørelser m.v., hvor der ej heller foreligger skriftligt materiale herom fra de implicerede myndigheders side. Vejledningen omfatter også, at undersøgerne kan indhente skriftlige redegørelser fra de involverede embedsmænd eller andre med kendskab til sagen, og at de kan indhente oplysninger fra andre kilder, som de finder relevant. Udlevering af oplysninger er ganske vist frivillig.

[…]

Jeg er bekendt med, at der i Kommissoriet for advokatundersøgelsen udarbejdet af Justitsministeriet står, at den ikke omfatter afhøringer. Jeg er også bekendt med, at der i Justitsministeriets kontrakt af 26. januar 2016 med Holst Advokater i afsnit 2.3 står, at "Justitsministeriet kan revidere Kommissoriet, hvis sagens forløb tilsiger dette." Jeg skal derfor anmode om, at Undersøgeren retter henvendelse til Justitsministeren herom, og at Undersøgeren anmoder Justitsministeren om, at Kommissoriet for undersøgelsen ændres, så det omfatter kompetence til Undersøgeren svarende til afsnittet om "Oplysning af sagen" i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser" af 2. februar 2012, sådan som Folketinget også tidligere har krævet det og med de tilføjelser, Folketinget har foreslået."

I brev af 12. juli 2016 besvarede jeg anmodningen således:

"Hermed skal jeg vende tilbage med besvarelse af dit brev af 22. juni 2016, hvori du anmoder om, at jeg i egenskab af Undersøger retter henvendelse til Justitsministeren og "… anmoder Justitsministeren om, at Kommissoriet for undersøgelsen ændres, så det omfatter kompetence til Undersøgeren svarende til afsnittet "Oplysning af sagen" i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser" af 2. februar 2012."

[…]

Grundlaget for min udførelse af advokatundersøgelsen er den mellem Justitsministeriet og Holst, Advokater den 26. januar 2016 indgåede "Aftale om advokatbistand" (herefter benævnt "Aftale(n)"), som du er bekendt med.

I Aftalens pkt. 2.2 er fastsat, at advokatundersøgelsen skal gennemføres på baggrund af Justitsministeriets kommissorium af 9. november 2015.

I kommissoriet, pkt. 3, 2. afsnit, er det – således som du også er opmærksom på, jf. sidste afsnit i dit brev - eksplicit fastsat, at "Der kan ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre."

I Aftalens pkt. 7.1 er tilsvarende eksplicit fastsat, at "Advokatundersøgelsen skal gennemføres på skriftligt grundlag."

Det følger således af Aftalen, at jeg som Undersøger udelukkende skal gennemføre advokatundersøgelsen på grundlag af alt foreliggende skriftligt materiale i sagen, og at jeg ikke som led i undersøgelsen kan foretage afhøringer af eller indhente udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre.

I kommissoriet, pkt. 3, sidste afsnit, er anført, at "Hvis det vurderes, at sagsmaterialet ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen, skal det vurderes, om der kan være anledning til at gå videre og gennemføre yderligere undersøgelser af sagens nærmere omstændigheder med henblik på bedømmelse af spørgsmålet om eventuel indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod de berørte embedsmænd."

I overensstemmelse hermed vil det i beretningen om advokatundersøgelsen blive anført, såfremt jeg måtte vurdere, at der er forhold, hvor det skriftlige sagsmateriale ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen.

På baggrund af det anførte ser jeg derfor ikke grundlag for at imødekomme anmodningen om at rette henvendelse til Justitsministeren med henblik på ændring af kommissoriet.

Nærværende brev er fremsendt til Justitsministeriet til orientering."

Dagen efter, den 13. juli 2016, fremsendte administrerende direktør Tom Lisborg på vegne af Lisborg Holding ApS følgende e-mail til justitsminister Søren Pind:

"Det Kommissorium, som Justitsministeriet har udarbejdet for advokatundersøgelsen i B116, overholder ikke den vejledning for advokatundersøgelser, som Danske Advokater har udgivet i 2012 mht. oplysning af sagen. Justitsministeriet har ikke informeret Folketinget herom. De krav, som formanden for Folketingets Retsudvalg den 7. januar 2015 på vegne af Folketingets retsordførere sendte til Justitsministeren for denne advokatundersøgelse (vedhæftet som bilag 7), de stemmer imidlertid overens med denne vejledning.

Jeg har den 22. juni 2016 rettet vedhæftede henvendelse til undersøger advokat Erik Jensen, Holst Advokater, herom. Undersøgerens svar dateret 12. juli 2016 er vedhæftet. Heri meddeler undersøgeren, at han er pålagt at gennemføre advokatundersøgelsen i.h.t. det af Justitsministeriet udarbejdede Kommissorium. Jeg skal fremhæve, at denne henvendelse på ingen måde er nogen kritik af undersøgeren – jeg er fuldt enig i, at undersøgeren er nødt til at overholde det Kommissorium, som Justitsministeriet (opdragsgiver) har pålagt ham. Jeg finder til gengæld, at Justitsministeriet bør sørge for, at Kommissoriet ændres, så det overholder Danske Advokaters vejledning for advokatundersøgelser mht. oplysning af sagen. Specielt når det vedrører undersøgelse af en sag, der omfatter Justitsministeriet.

Det bør efter min vurdering være i det offentliges interesse, at denne sag kan undersøges bedst muligt inden for lovens rammer, og at undersøgelsen ikke hindres af hensyn til de implicerede, som ikke er omfattet af lovens rammer. Dette bør være evident ud for et princip om lighed for loven. Efter min vurdering vil en manglende overholdelse af vejledningen fra Danske Advokater i forhold til forurettede være en overtrædelse af artikel 6 – Ret til en retfærdig rettergang – i Konvention til beskyttelse Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder.

I Justitsministeriets kontrakt af 26. januar 2016 med Holst Advokater står der i afsnit 2.3, at "Justitsministeriet kan revidere Kommissoriet, hvis sagens forløb tilsiger dette." Jeg skal derfor anmode om, at Justitsministeren tager initiativ til, at Kommissoriet for undersøgelsen ændres, så det omfatter kompetence til Undersøgeren svarende til afsnittet om "Oplysning om sagen" i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser" af 1. februar 2012, sådan som Folketinget også tidligere enstemmigt har krævet det, og med de tilføjelser Folketinget skriftligt har anmodet den daværende Justitsminister om den 7. januar 2015, og som Folketingets retsordførere også enstemmigt mundtligt fremførte på deres møde den 11. december 2014 med den daværende Justitsminister."

Den 19. august 2016 besvarede Justitsministeriet henvendelsen således:

"Justitsministeriet har modtaget dit brev af 13. juli 2016 om advokatundersøgelsen af visse myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS og af visse forhold relateret hertil.

Du anfører i brevet, at justitsministeren bør ændre kommissoriet for advokatundersøgelsen, fordi kommissoriet ikke overholder Danske Advokaters vedledning for advokatundersøgelser. Du anfører endvidere, at Justitsministeriet ikke har orienteret Folketinget herom.

Det fremgår af din korrespondance med advokat Erik Jensen, der er vedlagt dit brev af 13. juli 2016, at du finder, at kommissoriet bør ændres, således at Erik Jensen får adgang til at afhøre relevante personer som led i advokatundersøgelsen.

Det fremgår endvidere, at du er opmærksom på, at det udtrykkeligt fremgår af kommissoriet for advokatundersøgelsen, at undersøgelsen skal gennemføres på et skriftligt grundlag, og at der ikke kan foretages afhøringer som led i undersøgelsen.

Det fremgår også, at du har fremsat en tilsvarende anmodning om at ændre kommissoriet over for advokat Erik Jensen, men at Erik Jensen har afvist dette. Erik Jensen har i den forbindelse henvist til, at det fremgår af kommissoriet, at hvis advokatundersøgeren vurderer, at sagsmaterialet ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen, skal undersøgeren vurdere, om der kan være anledning til at gå videre og gennemføre yderligere undersøgelser af sagens nærmere omstændigheder med henblik på bedømmelse af spørgsmålet om eventuel indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning af de berørte embedsmænd.

Advokat Erik Jensen har i tilknytning hertil anført, at det i beretningen om advokatundersøgelsen vil blive anført, hvis han måtte vurdere, at der er forhold, hvor det skriftlige sagsmateriale ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen.

Justitsministeriet kan tilslutte sig det, som advokat Erik Jensen har anført over for dig.

Justitsministeriet kan i tilknytning hertil oplyse, at kommissoriet for advokatundersøgelsen har været drøftet med Folketingets Udvalg for Forretningsordenen. Ministeriet og udvalget drøftede i den forbindelse bl.a. spørgsmålet om afhøring af berørte embedsmænd, herunder Danske Advokaters vejledning for advokatundersøgelser. Kopi af justitsministerens brev af 28. oktober 2015 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedlægges til orientering.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre kommissoriet for advokatundersøgelsen.

Folketingets Udvalg for Forretningsordenen og advokat Erik Jensen har modtaget kopi af dette brev."

5.3 E-mail af 29. juni 2016 fra Divine Business Solutions ApS', Lisborg Holding ApS' og Tom Lisborgs advokat, Peter Bang

Den 29. juni 2016 fremsendte den af Divine Business Solutions ApS', Lisborg Holding ApS' og Tom Lisborgs antagne advokat, Peter Bang, en e-mail bilagt et brev af samme dato, hvori han anmodede om, at hans klienter forud for afgivelsen af høringssvar fik mulighed for at gennemgå det materiale, der er omfattet af undersøgelsen. Som begrundelse for anmodningen er i advokat Peter Bangs brev bl.a. anført:

> "En meningsfuld afgivelse af høringssvar vil – særligt da fristen for afgivelsen af høringssvar må formodes at blive relativt kort – efter min opfattelse fordre, at mine klienter, forud for afgivelsen af høringssvar, har haft adgang til det samme materiale som undersøgeren.
>
> En betydelig del af det materiale, der formodes at indgå i dit arbejde som undersøger, vil i sagens natur være dokumentation, der enten hidrører fra mine klienter eller allerede er kendt af mine klienter.
>
> Mine klienter har imidlertid også måttet konstatere, gennem årene, at der er givet afslag på aktindsigt i en del af det materiale, der formodes i særlig grad at blive genstand for undersøgelsens omfang.
>
> Som du er bekendt med fra dokumentation tidligere fremsendt af mine klienter, har Rigsadvokaten tidligere afvist mine klienters anmodning om aktindsigt dateret 26. oktober 2009 og 17. juni 2010.
>
> […]
>
> For så vidt angår hjemlen til at udlevere kopi af akter, data m.v. til mine klienter henleder jeg opmærksomheden på, at den daværende formand for Folketingets retsudvalg den 7. januar 2015 har sendt en henvendelse til Justitsministeren i fortsættelse af mødet mellem Folketingets retsordførere og Justitsministeriet den 11. december 2014. Om retsordførernes enstemmige krav til den uvildige undersøgelse er anført:
>
>> "I forhold til hvordan det skal undersøges, kan man med fordel tage udgangspunkt i bilag 2 til beslutningsforslaget, dog med den ændring, at der ikke er tale om en undersøgelseskommission."
>
> Af pkt. 7 i bilag 2 til beslutningsforslag 116 fremgår:
>
>> "Undersøgelseskommissionen har ret til uhindret at udlevere kopi af akter, data og informationer til forurettede, uden at disse anonymiseres, hvis det skønnes, at det kan fremme undersøgelseskommissionens arbejde."
>
> Der ses ikke at være noget i kommissoriets endelige formulering, der indicerer, at det ikke fortsat er Folketingets indstilling, at du som undersøger har ret til at udlevere kopi af akter, data og informationer til mine klienter, hvis det skønnes formålstjenligt."

I e-mail af 11. juli 2016 fremkom advokat Peter Bang med supplerende bemærkninger, idet han dels "*(…) for god ordens skyld [gjorde] opmærksom på, at det af beslutningsforslag B 116 fremgår (Bilag 3 – pkt. 12, 14, 15 og 20) samt Bilag 4 – pkt. 1) eksplicit fremgår, at advokatundersøgelsen skal omfatte spørgsmålet om, hvorvidt mine klienter har modtaget den aktindsigt, de har været berettiget til*", dels anmodede om udlevering af kopi af de harddiske, som politiet beslaglagde i forbindelse med ransagningen hos Jesper Mo Hansen.

I brev af 12. juli 2016 til advokat Peter Bang afviste jeg at give advokat Peter Bang og hans klienter adgang til det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale, idet jeg bl.a. anførte:

> "Hermed skal jeg vende tilbage med besvarelse dels af dit brev af 29. juni 2016, hvori du anmoder om at få adgang til det materiale, som jeg har modtaget til brug for gennemførelse af advokatundersøgelsen, dels af din mail af g.d., hvori du anmoder om udlevering af kopi af de harddiske, som politiet beslaglagde i forbindelse med ransagningen hos Jesper Mo Hansen.
>
> Hvad angår hjemmel til udlevering af materialet til dig og dine klienter, henviser du i dit brev af 29. juni 2016 til en henvendelse fra den daværende formand for Folketingets Retsudvalg til Justitsministeren den 7. januar 2015.
>
> Den anførte henvendelse udgør efter min vurdering ikke tilstrækkelig hjemmel til, at jeg i egenskab af undersøger er berettiget til at udlevere det modtagne sagsmateriale til dig og dine klienter.
>
> Jeg må derfor henvise dig til at rette henvendelse til de relevante myndigheder med anmodning om aktindsigt.
>
> Det kan i denne forbindelse oplyses, at jeg har indhentet og modtaget materiale fra følgende myndigheder:
>
> […]
>
> Under henvisning til din mail af g.d. kan jeg i øvrigt oplyse, at advokatundersøgelsen også vil indeholde beskrivelse og vurdering af behandlingen af dine klienters aktindsigtsanmodninger.
>
> Afslutningsvis bemærkes, at nærværende brev – tillige med dit brev af 22. juni 2016 og din mail af g.d. - er fremsendt til Justitsministeriet til orientering."

Samme dag som min fremsendelse af svaret til advokat Peter Bang, dvs. den 12. juli 2016, fremsendte advokat Peter Bang følgende e-mail til Justitsministeriet:

> "Til Justitsministeriet
>
> Ved breve af 29. juni 2016 og e-mail af 12. juli 2016 (vedhæftet) har jeg på vegne Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS anmodet om aktindsigt i den dokumentation, der er tilgået advokatundersøgeren, i form af akter i papirform og elektronisk form, samt computerhardware i form af harddiske.

Advokatundersøgeren har dags dato afvist at udlevere det pågældende materiale, da han ikke finder, at der forligger den fornødne hjemmel.

Henset til, at materialet nu befinder sig hos advokatundersøgeren, der udfører sin opgave i henhold til Justitsministeriets kommissorium, må Justitsministeriet have kompetence til at meddele mine klienter den ønskede aktindsigt således, at mine klienter, som berørt af sagen, har adgang til samme dokumentation som undersøgeren og derved en rimelig mulighed for at afgive et høringssvar, der har værdi for advokatundersøgeren og opdragsgiveren.

Jeg skal derfor herved anmode Justitsministeriet om, at der træffes beslutning om at meddele min klient den ønskede aktindsigt, og at det meddeles advokatundersøgeren, at han på den baggrund anmodes om at udlevere kopi af alt indhentet materiale til mine klienter repræsenteret ved Lisborg Holding ApS.

Som det fremgår af vedhæftede breve fra mine klienter til advokatundersøgeren, forefindes der tillige akter af betydning for sagens oplysning hos bl.a. Københavns Politi, Statsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. For at sikre, at undersøgelsen hviler på et fyldestgørende grundlag, er det min opfattelse, at Justitsministeriet bør opfordre advokatundersøgeren til at indhente akter også fra disse myndigheder, alternativt pålægge/opfordre de pågældende myndigheder til, indenfor en kort frist, at fremsende de relevante akter til advokatundersøgeren."

Den 26. juli 2016 besvarede Justitsministeriets Forvaltningsretskontor den i e-mailen af 12. juli 2016 indeholdte anmodning om aktindsigt i det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale:

"**2.1.** Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at spørgsmålet om din klients adgang til dokumenter, der er sendt til advokatundersøgeren, skal afgøres efter reglerne om aktindsigt. Det forhold, at undersøgelsen er tilrettelagt sådan, at din klient får lejlighed til at udtale sig, ændrer efter ministeriets opfattelse ikke på det.

Justitsministeriet bemærkes endvidere, at det ligger uden for ministeriets kompetence at meddele aktindsigt i dokumenter, som andre myndigheder har udleveret til advokatundersøgeren, da ministeriet ikke er i besiddelse af de pågældende dokumenter. Der henvises herved til offentlighedslovens § 36, stk. 1.

Justitsministeriet kan derfor alene tage stilling til spørgsmålet om aktindsigt i de akter, som ministeriet efter anmodning fra advokat Erik Jensen har sendt til ham til brug for advokatundersøgelsen.

[…]

2.2. Justitsministeriet har ved en række afgørelser igennem de senere år truffet afgørelse over for din klient om aktindsigt i langt hovedparten af de sager, som du på vegne af din klient anmoder om aktindsigt i. […].

Justitsministeriet har således tidligere meddelt din klient aktindsigt i en række dokumenter i de pågældende sager. Ministeriet har dog også undtaget dokumenter fra aktindsigt, navnlig efter den gældende offentlighedslovs § 23 og den tidligere gældende offentlighedslovs § 7, som begge vedrører undtagelse af interne dokumenter fra aktindsigt.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af din henvendelse til Justitsministeriet, hvordan anmodningen om aktindsigt på vegne af din klient forholder sig til de tidligere anmodninger om aktindsigt fra din klient, som ministeriet har truffet afgørelse i. Det bemærkes i den forbindelse, at din klient i de fleste tilfælde har afgrænset sine anmodninger om aktindsigt til dokumenter, der er dateret siden den seneste anmodning om aktindsigt.

Hvis din henvendelse skal forstås som en anmodning om aktindsigt i de dokumenter, som ministeriet har undtaget fra aktindsigt i forbindelse med tidligere afgørelser over for din klient, bemærker Justitsministeriet, at det efter ministeriets opfattelse som udgangspunkt ikke fører til en ændret vurdering af, i hvilket omfang der skal meddeles aktindsigt i materialet, at sagerne er sendt til advokat Erik Jensen til brug for advokatundersøgelsen.

Justitsministeriet henviser i den forbindelse til, at det følger af offentlighedslovens § 23, stk. 2, at interne dokumenter (omfattet af stk. 1), der afgives til udenforstående, ikke mister deres interne karakter, hvis afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde. Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår, at regler er begrundet i, at et dokument ikke bør miste sin interne karakter, hvis vedkommende forvaltningsmyndighed ved afgivelsen ikke kan anses for at have givet afkald på den beskyttelse af dokumentet, der følger af stk. 1. Det er i lyset heraf ministeriets opfattelse, at selv om ministeriet fra en principiel betragtning ikke kan siges at have haft en (egentlig) retlig pligt til at udlevere de pågældende interne dokumenter til den advokat, som forestår advokatundersøgelsen, kan interne dokumenter under de foreliggende omstændigheder ikke anses for at have mistet deres interne karakter ved at være blevet afgivet til advokaten, jf. herved også formuleringen "andre lignende grunde" i lovens § 23, stk. 2.

Justitsministeriet foretager på nuværende tidspunkt ikke yderligere i forhold til på ny at tage stilling til aktindsigt i de sager, som ministeriet allerede har taget stilling til aktindsigt i efter anmodning fra din klient.

[…]

3. Justitsministeriet bemærker afslutningsvis, at din anmodning om at pålægge eller opfordre advokatundersøgeren til at indhente dokumenter fra en række myndigheder (eller pålægge eller opfordre de pågældende myndigheder til at sende dokumenter til advokatundersøgeren) bliver besvaret særskilt.

[…]"

Hvad angår den i advokat Peter Bangs e-mail af 12. juli 2016 indeholdte opfordring til at pålægge undertegnede at indhente oplysninger fra yderligere myndigheder, blev denne besvaret af Justitsministeriet i brev af 11. august 2016, hvori bl.a. er anført herom:

"**1.** Justitsministeriet har modtaget din e-mail af 12. juli 2016 om advokatundersøgelsen af politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS.

[…]

Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at det inden for rammerne af det fastlagte kommissorium tilkommer advokatundersøgeren af afgøre, hvordan undersøgelsen skal tilrettelægges. Det er således op til advokatundersøgeren at afgøre, hvilket skriftligt materiale der skal indhentes til brug for undersøgelsen.

Justitsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at din klient allerede har fremsendt sine synspunkter om, hvilket materiale der bør indhentes, til advokat Erik Jensen."

Under henvisning til Justitsministeriets brev af 26. juli 2016 gentog advokat Peter Bang i brev af 9. august 2016 til Justitsministeriet sin anmodning om aktindsigt, idet det i brevet bl.a. er anført:

"Under henvisning til Ministeriets skrivelse af 26. juli d.å., skal jeg herved gentage min anmodning om, at der meddeles undersøgeren tilladelse til at udlevere kopi af den dokumentation, han har modtaget fra de implicerede myndigheder, til mine klienter, til brug for afgivelse af det høringssvar, som Justitsministeriet har samtykket til, at mine klienter kan afgive.

Hvis påkrævet kan Justitsministeriet rette henvendelse til de implicerede myndigheder og få disses individuelle tilladelse hertil. Det kunne Justitsministeriet allerede tidligere have gjort og evt. indarbejdet det enten i aftalegrundlaget med undersøgeren eller i kommissoriet, og det er fortsat muligt for Justitsministeriet at gøre dette.

Den daværende formand for Folketingets Retsudvalg sendte den 7. januar 2015 en henvendelse til Justitsministeren i fortsættelse af mødet mellem Folketingets retsordførere og Justitsministeriet den 11. december 2014. Om retsordførernes enstemmige krav til den uvildige undersøgelse, som regeringen blev pålagt, er heri anført:

> "I forhold til hvordan det skal undersøges, kan man med fordel tage udgangspunkt i bilag 2 til beslutningsforslaget, dog med den ændring, at der ikke er tale om en undersøgelseskommission."

Af pkt. 7 i bilag 2 til beslutningsforslag 116 fremgår:

> "Undersøgelseskommissionen har ret til uhindret at udlevere kopi af akter, data og informationer til forurettede, uden at disse anonymiseres, hvis det skønnes, at det kan fremme undersøgelseskommissionens arbejde."

Der ses ikke at være noget i kommissoriets endelige formulering, eller i Justitsministeriets kommunikation med Folketinget herom, der indicerer, at det ikke fortsat er Folketingets indstilling, at mine klienter har ret til at få udleveret kopi af akter m.v., hvis det skønnes formålstjenligt.

Efter min opfattelse vil det være af stor værdi for undersøgelsens resultat, at mine klienter får mulighed for at gennemgå det materiale, der er omfattet af undersøgelsen. Der er efter min opfattelse ikke afgørende momenter, der taler imod. Men Justitsministeriet har ikke sørget for, at undersøgeren har hjemmel til at give mine klienter adgang til disse oplysninger, vel og mærke i forbindelse med en advokatundersøgelse, der også omfatter Justitsministeriet.

[…]

Det er ikke kun interne akter fra de implicerede myndigheder, som mine klienter er blevet nægtet aktindsigt i. Eksempelvis har SØIK i denne sag givet afslag på aktindsigt i alle akter til brug for klageskrifter til en overordnet anklagemyndighed. Tilsvarende har SØIK givet afslag på aktindsigt i alle akter til brug i civile retssager i forbindelse med de politianmeldte forhold. Disse afslag på aktindsigt til mine klienter er omfattet af advokatundersøgelsen.

Hvis mine klienter, som foreslået af Justitsministeriet, søger aktindsigt hos hver af de implicerede myndigheder i advokatundersøgelsen, og de pågældende myndigheder afviser aktindsigt med samme begrundelse som Justitsministeriet, kan det påklages til Folketingets Ombudsmand. Ombudsmanden har imidlertid allerede erklæret sig selv inhabil i denne sag. Sætteombudsmanden har vedrørende en anden gren af denne sag om aktindsigt også trukket sig med henvisning til det pålæg, som Folketinget har givet Regeringen med vedtagelse af beretningen om B116. De centrale fornyede aktindsigtsager vil endvidere næppe være mulige af afslutte, inden fristen for afgivelse af høringssvar forventes at udløbe ultimo september 2016.

Generelt er der adgang til aktindsigt i akter, der sendes fra en myndighed til tredjepart. Det er muligt, at Justitsministeriet med henvisning til Offentlighedslovens § 23, stk. 2, kan bruge begrundelsen "andre lignende grunde" til at afvise aktindsigt i disse oplysninger. Men Justitsministeriet (og de andre implicerede myndigheder) har også hjemmel til at udlevere disse oplysninger til mine klienter til brug for et høringssvar, ligesom Justitsministeriet har hjemmel til at udlevere akterne til undersøgeren, når Folketinget enstemmigt har pålagt Regeringen dette, fordi det skønnes at kunne fremme oplysning af sagen.

Det bør indgå i Justitsministeriets overvejelser i relation til nærværende fornyede anmodning om aktindsigt, om fortsat nægtelse af aktindsigt vil konstituere en krænkelse af mine klienters rettigheder i henhold til Menneskerettighedskonventionens artikel 6 sammenholdt med artikel 13."

5.4 Brev af 25. januar 2017 fra advokat Peter Bang med opfordring til at give Niels Ravn mulighed for at afgive høringssvar

Den 25. januar 2017 fremsendte Divine Business Solutions ApS', Lisborg Holding ApS' og Tom Lisborgs advokat, Peter Bang, en e-mail bilagt brev af samme dato, hvori han opfordrer til, at Niels Ravn gives mulighed for at afgive høringssvar. Som begrundelse for opfordringen anføres i brevet:

"Jeg har fredag den 20. januar 2017 modtaget udkast til beretning for advokatundersøgelsen for høringsfase 2.

Jeg skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der af udkast til beretning fremgår modstridende faktuelle oplysninger om afhøringen af Niels Ravn.

På den baggrund skal jeg opfordre advokatundersøgeren til at give Niels Ravn mulighed for at afgive et høringssvar herom med henblik på at afdække validiteten af de af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet udarbejdede politirapporter.

Jeg skal henlede opmærksomheden på, at af spørgsmål nr. 933 (Alm. Del) fra Folketingets Retsudvalg af 19. juni 2009 fremgår:

> "I forbindelse med udvidelsen af politianmeldelsen den 3. september 2008 fremgår det af side 5-6, at det er vigtigt at afhøre et navngivent vidne om sagen. Hvorfor er dette vidne fortsat ikke blevet afhørt her ca. 9 måneder senere?"

Det fremgår af politianmeldelsen af 3. september 2008, at dette vidne er Niels Ravn.

Af kapitel 7, afsnit 2.2.41 Klage af 17. og 22. juni fra Lars Bugge fremgår:

Citat fra telefax af 22. juni 2010 fra Lars Bugge til Rigsadvokaten:

> "Jeg har tidligere i 2008 og 2009 anbefalet, at Niels Ravn også blev afhørt i forbindelse med de politianmeldelser, der er indgivet af Divine Business Solutions ApS. Niels Ravn har fortalt mig, at han i august 2009 blev kontaktet telefonisk af en person, der opgav at hedde Flemming Klausen fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK). Dengang svarede Niels Ravn, at hvis SØK ikke ville gennemføre en ordentlig afhøring, så kunne det være det samme. Ifølge mine oplysninger har Niels Ravn en viden af afgørende betydning for de indgivne politianmeldelser, da disse forhold har været drøftet på bestyrelsesmøder i de involverede selskaber startende allerede i november 2006. Det kan derfor undre, at der ikke er gennemført en afhøring af Niels Ravn. Jeg har informeret Divine Business Solutions ApS herom."

Det fremgår af politirapport af 3. september 2009, afhøring af Niels Ravn tidligere bestyrelsesmedlem af SolarCAP A/S og WindowMaster (Dokument 37-7-1-1) telefonisk afhøring, at:

> "Vidnet blev kort orienteret om årsagen til vidneafhøringen, idet SØK ønskede vidnets evt. oplysninger omkring kendskabet til sigtedes ansættelsesforhold/arbejdsforhold frem til den 01.12.2006 og derefter tillige.
>
> Vidnet ønskede at udvise den fornødne omhu i sagen og ville inden en nærmere vidneafhøring søge at indhente oplysninger gennem granskning af bestyrelsesreferater og evt. noter fra perioden.
>
> …
>
> Vidnet ville kunne afgive vidneforklaring 06.10.2009 KL.: 15:00 i nærværende afdeling.

> Vidnet ønskede ikke at gennemlæse og underskrive forklaring."

Det fremgår af politirapport af 5. oktober 2009, afhøring af Niels Ravn tidligere bestyrelsesmedlem af SolarCAP A/S og WindowMaster A/S (Dokument 37-7-2-3) telefonisk afhøring, at:

> "Niels Ravn kontaktet telefonisk, vedrørende aflysning af kommende vidneforklaring den 06.10.2009 KL 15:00 i nærværende afdeling idet sagen var afsluttet i medfør af RPL § 749 Stk. 2 16.09.2009."

Jeg skal anmode om, at Niels Ravn også får mulighed for at afgive høringssvar om nedenstående:

Af telefax af 22. juni 2010 fra Lars Bugge til Rigsadvokaten fremgår:

> "Leif Jensen har tidligere været ansat i Statsministeriet. Efter han blev ansat i VKR-koncernen, har Niels Ravn fortalt, at Leif Jensen til ham selv har fortalt, at han var omtalt i en af de bøger der er skrevet om Tamil-sagen. Dengang fortalte Leif Jensen, at i en bog var en hel side om, at han blev fjernet af tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, fordi han var medlem af et hemmeligt netværk af indflydelsesrige embedsmænd, der varetog egne frem for statens interesser. Leif Jensen kan evt. have fået oplysningerne vedr. politi-lækage via dette netværk. Leif Jensens første ansættelse med relation til VKR-koncernen var som direktør i Velux Fonden. Leif Jensen har fortalt til Niels Ravn, at han opnåede dette job gennem tidligere statsminister Poul Schlüter, som han tidligere havde arbejdet for i statsministeriet."

Af min skrivelse af 13. august 2009 til SØK fremgår:

> "Et meget væsentligt og uafhængigt vidne i sagen, Niels Ravn, der har været bestyrelsesmedlem frem til marts 2008 i såvel SolarCAP A/S som Windowmaster A/S – 2 af de for sagen relevante selskaber i VKR-Gruppen – er fortsat ikke afhørt på trods af, at den pågældende må formodes at kunne bekræfte, at der på et bestyrelsesmøde i SolarCAP A/S i november 2006 er blevet informeret om, at den politianmeldte Jesper Mo Hansen havde påbegyndt arbejde direkte for SolarCAP A/S og General Solar Systems GmbH på et tidspunkt, hvor det var almindeligt kendt, at han fortsat var ansat i Divine Business Solutions ApS.
>
> Tilsvarende er det på et efterfølgende bestyrelsesmøde i SolarCAP A/S blevet bekendtgjort, at den politianmeldte Jesper Mo Hansen fortsat arbejdede for SolarCAP A/S/General Solar Systems GmbH, men modtog betaling fra et andet VKR koncern selskab, WindowMaster A/S.
>
> En afhøring af bestyrelsesmedlemmet Niels Ravn vil således, efter min klients opfattelse, være afgørende for anklagemyndighedens mulighed for at fastslå, om det kan lægges til grund, at de af min klients politianmeldelse mod ledende medarbejdere i VKR-Gruppen omfattede personer har været vidende om de forhold, der ef-

> ter min klients opfattelse konstituerer overtrædelse af adskillige bestemmelser i straffeloven.
>
> Jeg skal herved, på vegne min klient, således på ny opfordre til, at der snarest finder en afhøring af det tidligere bestyrelsesmedlem, Niels Ravn, sted."

Årsagen til at Divine Business Solutions ApS har anmodet om, at Niels Ravn blev afhørt er bl.a. oplysninger fra Lars Bugge i 2007 om, at der på bestyrelsesmødet i SolarCAP A/S den 13. november 2006 bl.a. er blevet orienteret om, at Jesper Mo Hansen var begyndt at arbejde for VKR-Koncernen. Jeg antager, at Lars Bugge har hørt dette fra Niels Ravn.

Den 8. juni 2007 orienterede Tom Lisborg skriftligt Leif Jensen, Jesper O. Pedersen og Niels Freiesleben i henhold til IT-kontrakten om, at der var indgivet politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen (mail med fremsendelse og denne skrivelse er fremsendt med supplerende informationer af 23. december 2016 til advokatundersøgeren), hvoraf fremgår:

> "…at der er indgivet politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen for at have overtrådt straffelovens bestemmelser om tingsødelæggelse, mandatsvig mv., samt for strafbelagt overtrædelse af markedsføringsloven."

Lars Bugge har i juni 2007 oplyst, at der blev orienteret herom på bestyrelsesmødet i SolarCAP A/S den 12. juni 2007. Jeg antager, at Lars Bugge har hørt dette fra Niels Ravn".

Den i advokat Peter Bangs brev indeholdte opfordring til høring af Niels Ravn er, som jeg forstår brevet, begrundet i et ønske om at give Niels Ravn mulighed for i et høringssvar at fremkomme med bemærkninger til følgende forhold:

- Bemærkninger vedrørende spørgsmålet om, i hvilket omfang, hvordan og hvornår ledelsen i VKR-koncernen blev orienteret om, at Jesper Mo Hansen skulle arbejde direkte for selskaber i VKR-koncernen.
- Bemærkninger til oplysningerne i Lars Bugges telefax af 22. juni 2010 til Rigsadvokaten vedrørende Niels Ravns udtalelser til Lars Bugge om Leif Jensen.
- Bemærkninger til afhøringsrapporter vedrørende vidneafhøring af Niels Ravn

Hvad angår førstnævnte forhold, er det som anført i kapitel 8, afsnit 6.2, min sammenfattende vurdering, at der af SØIK er foretaget de nødvendige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser, og at der herved er tilvejebragt et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til vurdering af, hvorvidt der var grundlag for at rejse tiltale mod Jesper Mo Hansen og de øvrige anmeldte. Henset hertil har jeg ikke fundet grundlag for at give Niels Ravn mulighed for at afgive høringssvar vedrørende dette spørgsmål.

Hvad angår oplysningerne i Lars Bugges telefax af 22. juni 2010 til Rigsadvokaten om Niels Ravns udtalelser til Lars Bugge vedrørende Leif Jensen, finder jeg ikke på baggrund af disse oplysninger grundlag for at give Niels Ravn mulighed for at afgive høringssvar vedrørende dette forhold. Lars Bugges telefax vedrører den såkaldte lækagesag, som er nærmere beskrevet i kapitel 7, afsnit 2. Det er efter min vurdering er uden betydning for sagen, hvorvidt Niels Ravn

har udtalt sig til Lars Bugge som beskrevet i Lars Bugges telefax af 22. juni 2010, idet det som anført i kapitel 8, afsnit 7.2.2, er min sammenfattende vurdering vedrørende lækagesagen, at der af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold i forbindelse med lækagesagen. I øvrigt bemærkes, at det ovenfor citerede afsnit fra Lars Bugges telefax efter min vurdering har karakter af hypotetiske spekulationer på et udokumenteret grundlag. Jeg har derfor heller ikke på denne baggrund fundet grundlag for at give Niels Ravn mulighed for at afgive høringssvar vedrørende dettes forhold.

Hvad angår sidstnævnte forhold – finder jeg ikke, at der foreligger modstridende oplysninger om afhøring af Niels Ravn af betydning for sagen. I de af SØIK oprettede afhøringsrapporter fremgår det, at SØIK alene har haft kontakt til Niels Ravn den 3. september 2009 med henblik på aftale om tidspunkt for en egentlig afhøring den 6. oktober 2009. Afhøringen blev efterfølgende aflyst den 5. oktober 2009 som følge af påtaleopgivelsen den 16. september 2009.

5.5 E-mail af 31. januar 2017 fra advokat Peter Bang vedr. lydoptagelse af afhøring af Tom Lisborg den 18. juni 2009

Den 31. januar 2017 fremsendte Divine Business Solutions ApS', Lisborg Holding ApS' og Tom Lisborgs advokat, Peter Bang, en e-mail, hvori han foreslog, at jeg skulle foranledige udarbejdet en afskrift af lydoptagelsen af SØIK's genafhøring af Tom Lisborg den 18. juni 2009, jf. om denne kapitel 6, afsnit 2.1.21.

Som begrundelse for anmodningen anføres i e-mailen:

> "I Divine Business Solutions ApS skrivelse af 5. januar 2017, med supplerende informationer 23 til advokatundersøgeren, fremgår på side 25 faktuelle oplysninger, som du først med denne skrivelse er gjort bekendt med:
>
> "Den 10. august 2009 spurgte jeg Flemming Klausen, om jeg måtte lytte optagelsen fra afhøringen igennem inden jeg underskrev afhøringsrapporten, hvortil han svarede, at det ikke var muligt, fordi den var slettet – men lydoptagelsen har jeg den 20. december 2016 fået kopi af fra SØIK (på CD1, som advokatundersøgeren også har, er der en lydoptagelse med Afhøring af Tom Lisborg DS220056). Ved udskrift af denne lydoptagelse med SØIK bilag 37-1-4-93 vil man kunne se, hvilke oplysninger SØIK har fjernet fra denne afhøring. Jeg finder, at det er uacceptabelt, at Flemming Klausen har givet bevidst urigtig oplysning herom."
>
> Efter min opfattelse er det af betydning for advokatundersøgelsen, hvis væsentlige faktuelle oplysninger bevidst er udeladt af en politirapport, og efterforskeren, ved anmelders underskrift af politirapporten, tilmed har afgivet urigtig oplysning om, at den lydoptagelse der kunne dokumentere dette er slettet.
>
> Jeg skal derfor bringe i forslag, at du foranlediger udarbejdet en afskrift af denne lydoptagelse og derefter fremsender kopi heraf til mig, så forholdet kan indgå i høringssvaret på vegne mine klienter. "

Ved e-mail af 9. februar 2017 meddelte jeg advokat Peter Bang, at jeg havde iværksat afskrift af lydoptagelsen af afhøringen, og at kopi af afskriften ville blive fremsendt til advokat Peter Bang, når den forelå.

Ved e-mail af 21. februar 2017 til advokat Peter Bang med kopi til Tom Lisborg fremsendte jeg afskrift af lydoptagelsen af afhøringen af Tom Lisborg, som er udarbejdet af én af mine medarbejdere.

Det bemærkes, at jeg på baggrund af advokat Peter Bangs henvendelse har foretaget en sammenligning af den af SØIK udarbejdede afhøringsrapport og den af min medarbejder udarbejdede afskrift af lydoptagelsen af afhøringen af Tom Lisborg. Jeg kan ved denne sammenligning konstatere, at den af SØIK udarbejdede afhøringsrapport og den af min medarbejder udarbejdede afskrift af lydoptagelsen fra afhøringen er identiske, og at der således ikke i den af SØIK udarbejdede afhøringsrapport i forhold til lydoptagelsen er udeladt oplysninger fra afhøringen.

6. TIDSPLAN

Som bilag 2 til den mellem Justitsministeriet og Holst, Advokater den 26. januar 2016 indgåede aftale om advokatundersøgelsens udførelse er vedlagt en foreløbig tidsplan for advokatundersøgelsens udførelse, hvorefter høringsudkast til beretningen over advokatundersøgelsen ville foreligge ultimo april 2016.

I bilag 2 er indledningsvis anført:

> "Indledningsvis bemærkes, at Advokatfirmaet på tidspunkt for Aftalens indgåelse ikke er i besiddelse af nærmere oplysninger om omfanget eller karakteren af det materiale, som skal gennemgås og danne baggrund for udførelsen af advokatundersøgelsen.
>
> På det foreliggende grundlag er det derfor ikke muligt at foretage en nærmere vurdering af tidsforbruget. Nedenstående tidsplan er derfor alene udtryk for en foreløbig forventning baseret på det i Kommissoriet anførte vedrørende advokatundersøgelsens indhold under forudsætning af, at der er tale om et relativt overskueligt materiale.
>
> Når jeg har modtaget sagens akter, og således haft mulighed for at vurdere materialets omfang og karakter, vil jeg fremkomme med en revideret tidsplan."

Under henvisning hertil fremsendte jeg ved brev af 12. maj 2016 til Justitsministeriet en revideret tidsplan for advokatundersøgelsens udførelse, hvorefter høringsudkast til beretningen forventedes at foreligge medio/ultimo september 2016.

I brevet redegjorde jeg for årsagerne til tidsudskydelsen, som kan opsummeres således:

- For det første havde indhentelsen af sagsakter mv. fra de relevante myndigheder taget væsentligt længere tid end forudsat.
- For det andet kunne jeg efter modtagelsen af materiale fra de relevante myndigheder konstatere, at der var tale om et endog meget omfangsrigt materiale, i hvilken forbindelse jeg oplyste, at det samlede materiale efter min vurdering udgjorde ca. 13-15.000

dokumenter af varierende længde (fra dokumenter på en enkelt side til dokumenter på op til 400 sider).
- For det tredje kunne jeg efter modtagelsen af materialet konstatere, at materialet heller ikke kunne karakteriseres som "overskueligt", idet jeg fra stort set alle myndigheder havde modtaget myndighedens sagsakter mv. i den form, hvor materialet havde været opbevaret hos myndigheden, dvs. uden nogen form for sortering i tids- og eller sagsrækkefølge.

I brev af 14. september 2016 meddelte jeg Justitsministeriet, at det ikke var muligt at fremsende høringsudkast til beretning om advokatundersøgelsen inden for den i mit brev af 12. maj 2016 indeholdte tidsplan, men at jeg forventede høringsudkast fremsendt senest primo november 2016. Som begrundelse herfor er i brevet anført:

- At arbejdet med udarbejdelse af udkast til beretning om advokatundersøgelsen som følge af omfanget og karakteren af det modtagne materiale har vist sig væsentligt mere tidskrævende end forventet.
- At der under advokatundersøgelsens forløb er fremkommet et ikke ubetydeligt supplerende materiale.
- At jeg stadig afventede svar fra enkelte myndigheder på anmodninger om fremsendelse af supplerende materiale.

7. HØRING

7.1 Høringsprocessen

Der har været gennemført en høringsproces i to faser.

Henset til, at tavshedsbelagte oplysninger om bl.a. enkeltpersoners strafbare, økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, er indgået i undersøgelsen, blev udkast til beretning om advokatundersøgelsen den 11. november 2016 sendt i høring hos de berørte myndigheder med anmodning om myndighedernes bemærkninger til, om udkastet indeholdt fortrolige oplysninger, som efter myndighedernes opfattelse ikke kunne offentliggøres. Høringsfristen var fastsat til 6 uger.

Henset til den særlige, ubetingede tavshedspligtsbestemmelse i skatteforvaltningslovens § 17 blev udkast til beretningens kapitel 13 vedrørende Skatteministeriets og SKAT behandling af sagen sendt i særskilt høring hos Skatteministeriet og SKAT. Udkastet til kapitel 13 var således udeladt af det høringsudkast, som blev fremsendt til de øvrige myndigheder.

I forbindelse med gennemførelsen af denne høring ("høringsfase 1") blev det i det til myndighederne fremsendte høringsbrev understreget, at høringen i første fase udelukkende havde til formål at sikre, at der ikke med offentliggørelsen af beretningen skete offentliggørelse af oplysninger, som ikke lovligt kunne offentliggøres. I høringsbrevet blev samtidig orienteret om, at udkast til beretningen – efter vurdering af eventuelt indkomne bemærkninger i høringsfase 1 - senere ville blive sendt i høring på ny med henblik på bemærkninger til beretningens faktiske grundlag.

Lisborg Holding ApS', Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborgs advokat, Peter Bang, blev orienteret om min beslutning om opdeling af høringsprocessen i 2 faser i mail af 8. november 2016, hvormed jeg til advokat Peter Bang vedhæftede min mail af samme dato til Justitsministiet, hvori jeg redegjorde for baggrunden for beslutningen om faseopdeling af høringsprocessen.

Samme dag, som udkast til beretning blev sendt i høring i høringsfase 1 - dvs. den 11. november 2016 – modtog jeg pr. e-mail et brev fra advokat Peter Bang, hvori denne som advokat for Lisborg Holding ApS opfordrede til, at Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS også blev inkluderet i høringsfase 1. I brevet anføres således:

> "Som advokat for Lisborg Holding ApS har jeg modtaget oplysningerne om opdeling af høringsfasen, for så vidt angår udkast til beretning, således, at høringsfase 1 alene omfatter offentlige myndigheder.
>
> Det fremgår ikke eksplicit, om det indebærer, at Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS, som forurettede i sagen, ikke inkluderes i høringsfase 1.
>
> På vegne Lisborg Holding ApS skal jeg herved opfordre til, at Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS inkluderes i høringsfase 1.
>
> Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS må i relation til undersøgelsens genstand anses som forurettede, og der bør være processuel ligestilling mellem forurettede og de myndigheder, der er genstand for undersøgelse.
>
> At Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS får adgang til oplysningerne i høringsfase 1 indebærer ikke en offentliggørelse af de ved høringsfase 1 meddelte oplysninger, og Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS underskriver gerne en fortrolighedserklæring for så vidt angår oplysninger, der indgår i første udkast til beretning, men som af fortrolighedshensyn senere udelades fra den endelige beretning.
>
> Det må også anses for givet, at særligt oplysninger fra Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS kan have værdi for den endelige beretning, hvorfor det forekommer uhensigtsmæssigt, at myndighederne reelt har en høringsfrist, der er 3 gange så lang, som den høringsfrist der meddeles Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS, der præsumptivt vil have mere at bidrage med i relation til faktuelle oplysninger.
>
> For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at personer der nævnes i udkastet til beretning i sagens natur ikke bør inddrages i beslutninger om, hvorvidt beretningen indeholder fortrolige oplysninger.
>
> Som du også selv er inde på, er en meget stor del af de faktuelle oplysninger, der formodes at indgå i beretningen, allerede ude i det offentlige rum, idet flere medier allerede siden 2009 har haft kopi af de ca. 21.000 emails, min klient fik udleveret fra politiet, ligesom medierne har kendskab til alle akter forud for igangsættelsen af advokatundersøgelsen, ind- og udgående skrivelser fra politi og anklagemyndighed, alle akter fremlagt i de civile retssager, herunder selvangivelser fremlagt af Jesper Mo Hansen, alle akter fra voldgiftssagen og alle akter som Folketinget har

modtaget, og som der er meddelt aktindsigt i. Derudover har såvel VKR koncernen som Jesper Mo Hansen udsendt pressemeddelelser om sagen."

I brev af 15. november 2016 fremsendt pr. e-mail samme dag til advokat Peter Bang afviste jeg at inkludere Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS i høringsfase 1:

"Under henvisning til dit brev af 11. november 2016 kan oplyses, at udkast til beretning i høringsfase 1 alene er fremsendt til de offentlige myndigheder og udelukkende med henblik på myndighedernes stillingtagen til, om beretningen indeholder fortrolige oplysninger, som efter myndighedernes vurdering ikke lovligt kan offentliggøres, jf. min e-mail til Justitsministeriet af 8. november 2016, som du modtog til orientering.

Idet formålet med høringsfase 1 er at sikre, at der ikke ved høringen videregives fortrolige oplysninger, der ikke lovligt kan videregives, er privatpersoner og private virksomheder, der er berørt af beretningen, ikke inkluderet i høringsfase 1.

Det er efter min vurdering ikke muligt at tilgodese dette formål ved din klients underskrivelse af fortrolighedserklæring.

Privatpersoner og private virksomheder, der berøres af beretningen, herunder din klient, vil derfor først blive hørt i høringsfase 2.

Hvad angår høringsperioden i høringsfase 2 – som er fastsat til 6 uger – er denne fastsat på baggrund af min vurdering af, hvor lang til der må anses for nødvendig og rimelig til gennemgang af beretningen og afgivelse af høringssvar".

Udkast til beretning om advokatundersøgelsen blev herefter den 18. januar 2017 med en høringsfrist på 6 uger sendt i høring hos (1) de berørte myndigheder, og (2) de berørte private fysiske og juridiske personer, som er omtalt i beretningen ("høringsfase 2").

Ved e-mail af 20. februar 2017 anmodede advokat Peter Bang om 4 ugers forlængelse af fristen for afgivelse af høringssvar. Som begrundelse for anmodningen om fristforlængelse er anført:

"Til støtte for anmodningen skal jeg anføre følgende:

Alle de implicerede myndigheder har modtaget udkast til beretning den 11. november 2016 og har således fået 14 uger til at afgive deres høringssvar.
Jeg har allerede den 11. november 2016 anmodet om at modtage udkast til beretning, så mine klienter fik samme frist til at afgive høringssvar som de implicerede myndigheder. Som bekendt blev denne anmodning afvist.

Høringsfasen blev opdelt i 2 faser, hvor fase 1, med svarfrist den 23. december 2016, kun har involveret de implicerede myndigheder for at undgå, at udkast til beretning indeholdt fortrolige oplysninger, som efter myndighedernes vurdering ikke kunne offentliggøres. Ifølge det oplyste er ingen oplysninger udgået af udkast til beretning som følge af høringssvar i fase 1. Principielt kunne høringsfase 2 derfor være indledt kort tid efter den 23. december 2016.

Mine klienter er de eneste, for hvem det er nødvendigt at afgive høringssvar til samtlige kapitler.

Det er en kompliceret sag, og jeg har fuld forståelse for, at det er en meget vanskelig opgave at skulle udarbejde en sådan beretning udelukkende på skriftlige kilder. Mine klienter har imidlertid kunnet konstatere, at det foreliggende udkast til beretning indeholder en række faktuelle fejl/udeladelser og misforståelser. Det bør være i alles interesse, at disse faktuelle forhold bliver fremdraget således, at du kan få lejlighed til at vurdere behovet for ændringer i den endelige beretning. At finde og dokumentere disse faktuelle fejl og faktuelle undladelser har vist sig meget tidskrævende, og mine klienter har arbejdet herpå 7 dage om ugen fra modtagelsen af udkast til beretning den 20. januar 2017. Mine klienter har en unik viden om denne sag, og deres bidrag til at påpege disse faktuelle fejl både er omkostningsbesparende og egnet til at fremskynde færdiggørelsen af den endelige beretning mest muligt.

For de andre parter, som ikke er myndigheder, indeholder udkastet til beretning stort set ingen nye oplysninger i de dele af udkast til beretning, som de pågældende skal afgive høringssvar om. For Jesper Mo Hansens vedkommende har hans advokat, da han var sigtet, modtaget kopi af alle straffesagsakter. Yderligere kender Jesper Mo Hansen alle øvrige akter vedrørende hovedsagen, fordi de enten er sendt til/fra ham eller har været fremlagt i de civile sager H-99-10 og H-18-15 ved Sø- og Handelsretten.

På trods af at mine klienter har haft ret til aktindsigt i alle straffesagsakter fra hovedsagen siden Rigsadvokatens endelige afgørelse af 26. september 2014, så har mine klienter først den 20. december 2016 fået aktindsigt i straffesagsakterne fra SØIK, og afventer fortsat at modtage kopi af ca. 70% af disse akter.

Tilsvarende afventer mine klienter, hvorvidt Sydøstjyllands Politi vil give aktindsigt i straffesagsakter i hovedsagen udelukkende ved gennemsyn i Horsens eller, om de vil fremsende kopi heraf.

Rigsadvokaten har i en skrivelse af 15. februar 2017 meddelt, at de i første omgang kun vil give aktindsigt i straffesagsakterne i hovedsagen ved gennemsyn.

I det fremsendte udkast til beretning er der dokumenter, som mine klienter har modtaget aktindsigt i fra SØIK, som slet ikke er omtalt. Det vil derfor være af betydning, at flest mulige af disse akter kan blive indarbejdet i høringssvaret.

For at give et indtryk af omfanget af opgaven med at afgive høringssvar vedhæfter jeg det udkast til høringssvar vedrørende beretningens kapitel 1 og 3-5, som mine klienter og jeg foreløbig har udfærdiget."

I e-mail af 24. februar 2017 imødekom jeg advokat Peter Bangs anmodning om fristforlængelse, idet jeg anførte:

"Hermed skal jeg meddele, at jeg har besluttet at imødekomme anmodningen om, at fristen for afgivelse af høringssvar forlænges med 4 uger.

Fristen for afgivelse af høringssvar, der oprindeligt var fastsat til den 4. marts 2017, er således i stedet **lørdag den 1. april 2017**, hvor høringssvar skal være modtaget af undertegnede.

> Af hensyn til beretningens færdiggørelse skal jeg dog anmode om at modtage høringssvar så hurtigt som muligt".

Ved enslydende breve af 27. februar 2017 fremsendt pr-mail til de berørte myndigheder og øvrige berørte private fysiske og juridiske personer, som er omtalt i beretningen, orienterede jeg disse om forlængelsen af høringsfristen.

I brev af 22. marts 2017 fremsendt pr. e-mail anmodede advokat Peter Bang om yderligere forlængelse af fristen for afgivelse af høringssvar, idet det i anmodningen er anført:

> "Mine klienter har efter anmodningen af 20. februar 2017 om udsættelse med afgivelse af høringssvar fået aktindsigt i et stort antal politirapporter og straffesagsakter fra Sydøstjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Rigsadvokaten. Aktindsigten blev begæret i 2016.
>
> Akterne indeholder i sagens natur et stort antal faktuelle oplysninger, som skal indsættes i en kontekst, og som får indflydelse på mine klienters høringssvar, og mine klienter får derfor behov for at foretage tilføjelser til en del af det materiale, der allerede er bearbejdet.
>
> Særligt for så vidt angår kapital 12 i udkast til beretning, samt de dele af udkastet der vedrører Done IT under konkurs, vil det være meget vanskeligt at overholde den for nærværende meddelte tidsfrist 1. april.
>
> Mine klienter vil have mulighed for at aflevere størstedelen af høringssvaret inden 1. april (omfanget er på mere end 1500 sider), men vil – som sagt – have behov for yderligere 3 ugers udsættelse for så vidt angår dele af udkastet til beretning, som følge af den efter den 20. februar 2017 meddelte aktindsigt.
>
> Udsættelsesanmodningen kunne have været undgået, dersom politi og anklagemyndighed havde sagsbehandlet mine klienters aktindsigtsanmodninger på et tidligere tidspunkt, i stedet for umiddelbart inden høringsfristens udløb."

I brev af 24. marts 2017 til advokat Peter Bang fremsendt pr. e-mail af samme dato afslog jeg at imødekomme anmodningen om fristforlængelse, idet jeg anførte:

> "Under henvisning til dit brev af 22. marts 2017 skal jeg herved meddele, at jeg ikke kan imødekomme anmodningen om yderligere udsættelse af fristen for afgivelse af høringssvar.
>
> Baggrunden herfor er dels, at der allerede tidligere ved min mail af 24. februar 2017 er meddelt 4 ugers forlængelse af fristen for afgivelse af høringssvar på baggrund af din anmodning herom i mail af 20. februar 2017, dels hensynet til beretningens færdiggørelse".

I forhold til høring af berørte embedsmænd er der på baggrund af Ombudsmandens udtalelse i FOB 2014-18 – hvorefter der i forhold til offentligt ansatte kun i ganske særlige tilfælde, hvor der måtte være et klart behov for at beskytte den enkelte ansatte, er grundlag for at undtage oplysning om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens be-

handling, fra aktindsigt – anlagt det kriterium, at der alene er er grundlag for høring, såfremt der i beretningen vurderes at være grundlag for indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod bestemte embedsmænd.

Som det fremgår af beretningen, findes der ikke grundlag for indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod bestemte embedsmænd. Beretningen har derfor ikke været i høring hos enkelte embedsmænd.

Vurderingen af, hvilke private fysiske og juridiske personer, der har skullet høres, er foretaget ud fra en konkret vurdering af, om de pågældende kan antages at blive berørt af advokatundersøgelsen, herunder eksempelvis i form af presseomtale mv.

På denne baggrund har udkast til beretning været sendt i høring hos:

- de berørte myndigheder
- Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS
- Jesper Mo Hansen
- VKR Holding A/S
- Leif Jensen
- Niels Freiesleben
- Jes Donneborg
- Jesper O. Pedersen
- Erik Svanvig
- Jens Brusgaard
- John Korsager
- Lars Bugge
- Rasmus Bollerup-Jensen
- Claus Glerup Jensen

med henblik på generelle bemærkninger til udkastet til beretning ("høringsfase 2").

Hvad angår VKR Holding A/S, Leif Jensen, Niels Freiesleben, Jes Donneborg, Jesper O. Pedersen, Erik Svanvig, Jens Brusgaard, John Korsager, Lars Bugge, Rasmus Bollerup-Jensen og Claus Glerup Jensen, har disse alene modtaget de dele af udkastet til beretning, som vedrører den pågældende.

7.2 Høringssvar og behandlingen heraf

I høringsfase 1 blev udkast til beretning som ovenfor anført den 11. november 2016 sendt i høring hos de berørte myndigheder med anmodning om myndighedernes bemærkninger til, om udkastet indeholdt fortrolige oplysninger, som efter myndighedernes opfattelse ikke kunne offentliggøres. Høringsfristen var fastsat til 6 uger.

Samtlige myndigheder har afgivet høringssvar, hvorefter udkastet til beretning ikke indeholder fortrolige oplysninger, som efter den pågældende myndigheds opfattelse ikke kan offentliggøres.

I Skatteministeriets høringssvar af 22. december 2016 er dog anført følgende supplerende bemærkninger:

> "Det er Skatteministeriets vurdering, at kapital 13 Skatteministeriet og SKAT indeholder en lang række oplysninger, som er omfattet af Skatteministeriets særlige tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17. Det er dog i den forbindelse også Skatteministeriets vurdering, at oplysningerne er gengivet i beretningen på en sådan måde, at deres offentliggørelse ikke skader hensynet til de enkeltpersoner, der er omtalt i beretningen."

Der er således ikke på baggrund af de indkomne høringssvar i høringsfase 1 foretaget ændringer i udkastet til beretning forud for iværksættelsen af høringsfase 2. Det i høringsfase 2 udsendte udkast til beretning er derfor identisk med det i høringsfase 1 udsendte udkast til beretning.

Høringsfase 2 blev herefter igangsat den 18. januar 2017, hvor udkastet til beretning blev sendt i høring hos (1) de berørte myndigheder, og (2) de berørte private fysiske og juridiske personer, som er omtalt i beretningen, jf. nærmere om afgrænsningen heraf ovenfor i afsnit 7.1. I høringsbrevet til myndighederne og de berørte private fysiske og juridiske personer anmodede jeg de pågældende om at fremkomme med eventuelle bemærkninger til beretningens faktiske grundlag.

Samtlige myndigheder har afgivet høringssvar.

Skatteministeriet har i ministeriets høringssvar af 24. marts 2017 under henvisning til Skatteministeriets høringssvar af 22. december 2016 i høringsfase 1 bemærket, at beretningens kapitel 13 *"(…) indeholder en lang række oplysninger, som er omfattet af skattemyndighedernes særlige tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17"*, men at det er Skatteministeriets opfattelse, *"(…) at oplysningerne er gengivet i beretningen på en sådan måde, at det ikke skader hensynet til de enkeltpersoner, der er omtalt i beretningen"*. Skatteministeriet har i høringssvaret på denne baggrund anmodet om, at dette præciseres i beretningens afsnit 4. Jeg har imødekommet denne anmodning.

Skatteministeriet og SKAT har herudover i deres respektive høringssvar påpeget, at jeg i kapitel 13 fejlagtigt har byttet om på afsender og modtager i gengivelsen af et notat. Dette er korrigeret i den endelige beretning.

Bortset herfra har ingen af de hørte myndigheder haft bemærkninger til beretningens faktiske grundlag.

Vedrørende de berørte private fysiske og juridiske personer, der er omtalt i beretningen, har jeg modtaget høringssvar fra følgende:

- Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS
- Jesper Mo Hansen
- VKR Holding A/S
- Leif Jensen
- Jes Donneborg

- Jesper O. Pedersen
- Erik Svanvig
- Lars Bugge

Fra advokat Peter Bang på vegne af Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS har jeg den 31. marts 2017 modtaget et omfattende høringssvar på i alt 1.952 sider tillige med en USB-stick indeholdende de bilag, der refereres til i høringssvaret. Herudover har jeg den 1. april 2017 direkte fra Tom Lisborg på vegne af Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS modtaget et supplerende høringssvar på 179 sider med bemærkninger til kapitel 12 i udkastet til beretning samt supplerende bemærkninger til nogle af de øvrige kapitler.

Det fra advokat Peter Bang på vegne af Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS modtagne høringssvar indeholder en anmodning til undertegnede om at *"fortolke"* Kommissoriet i relation til:

- Forståelsen af Kommissoriets formulering *"(…) herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale"*,
- Hvorvidt det skal angives i beretningen, hvis advokatundersøgeren har anmodet de implicerede myndigheder om at udlevere eksempelvis e-mails, og disse ikke er udleveret som begæret,
- Hvorvidt alle politirapporter, alle telefonnotater og alle referatark som minimum skal omtales i beretningen, og
- Hvorvidt faktuelle fejl i udtalelser og afgørelser fra SØIK og i afgørelser fra Rigsadvokaten er påpeget af advokatundersøgeren i beretningen.

Hvad angår min forståelse af formuleringen *"(…) herunder sagens dokumenter, e-mails, sms'er og øvrigt skriftligt materiale"*, er der redegjort herfor ovenfor i afsnit 2.1, hvorfor der henvises hertil.

Alle henvendelser til de implicerede myndigheder med anmodning om udlevering af materiale, herunder e-mails, samt myndighedernes besvarelse heraf er angivet ovenfor i afsnit 2.1 og/eller i det vedhæftede appendiks I.

Politirapporter, telefonnotater, referatark mv. er omtalt eller citeret i beretningen i det omfang, jeg har fundet det hensigtsmæssigt eller nødvendigt af hensyn til beskrivelsen af det faktiske hændelsesforløb hos de implicerede myndigheder. I høringssvaret kritiseres bl.a. manglende omtale i høringsudkastet af en række af Sydøstjyllands Politi udarbejdede politirapporter mv. Det bemærkes i denne forbindelse, at den manglende omtale i al væsentlighed vedrører de politirapporter mv., som jeg først den 25. januar 2017 modtog fra Sydøstjyllands Politi, jf. nærmere herom i afsnit 2.1.

Hvad angår sidstnævnte forhold, er eventuelle faktuelle fejl i udtalelser og afgørelser anført, såfremt det efter min vurdering har eller kan have haft betydning for myndighedernes endelige, materielle afgørelser.

Høringssvaret fra Tom Lisborg, Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS indeholder herudover omfattende bemærkninger til beretningens faktiske grundlag, herunder en række opfordringer til tilføjelser til og/eller ændring af beretningen.

De øvrige høringssvar, jeg har modtaget fra de berørte private fysiske og juridiske personer, indeholder enkelte bemærkninger til beretningens faktiske grundlag.

På baggrund af bemærkningerne i de modtagne høringssvar har jeg foretaget en vurdering af, om og i hvilket omfang bemærkningerne giver anledning til tilføjelser og/eller ændringer i beretningen. Med henblik på at præcisere beretningens indhold er der på denne baggrund foretaget enkelte præciseringer, tilføjelser og/eller ændringer i den endelige beretning.

Særligt som følge af modtagelsen den 25. januar 2017 af yderligere materiale fra Sydøstjyllands Politi (politirapporter mv.), jf. nærmere afsnit 2.1, indeholder den endelige beretning i kapitel 5 (Efterforskningen ved Sydøstjyllands Politi) herudover en række nye oplysninger i form af gengivelse fra disse politirapporter mv. Det nye materiale fra Sydøstjyllands Politi er indarbejdet (dvs. omtalt eller citeret) i den endelige beretning, i det omfang jeg har fundet det nødvendigt eller hensigtsmæssigt af hensyn til beskrivelsen af det faktiske begivenhedsforløb.

I forhold til høringsudkastet til beretning indeholder den endelige beretning således dels en række nye oplysninger som følge af indarbejdelsen af det fra Sydøstjyllands Politi den 25. januar 2017 modtagne materiale, dels enkelte præciseringer, tilføjelser og ændringer på baggrund af de indkomne høringssvar.

De indkomne høringssvar har dog ikke givet anledning til ændring af mine vurderinger. Jeg har derfor ikke fundet anledning til at foretage fornyede høringer.

7.3 Fremsendelse af endelig beretning om advokatundersøgelsen

Endelig beretning om advokatundersøgelsen er overbragt til Justitsministeriet den 15. maj 2017 med henblik på Justitsministeriets offentliggørelse heraf, jf. herved Kommissoriets pkt. 4.

8. ADVOKATUNDERSØGELSENS UDFØRELSE

8.1 Advokatundersøgelsen er gennemført i perioden fra den 26. januar 2016 til den 14. maj 2017

Undersøgelsen er udført af advokat Erik Jensen (Holst, Advokater).

En række af advokatfirmaets partnere og ansatte har bistået med advokatundersøgelsens udførelse:

Generel bistand
Partner Svend Bjerregaard
Advokatfuldmægtig Kristian Torp
Advokatfuldmægtig Daniel Idorn Mortensen (indtil 30. september 2016)
Advokat Kirstine Skaarup

Specialistbistand vedrørende undersøgelsen af SKAT og Skatteministeriet
Seniorpartner Kurt Siggaard
Partner Claus Hedegaard Eriksen

Specialistbistand vedrørende IT-retlige og markedsføringsretlige aspekter
Partner Jakob B. Sørensen
Advokat Sanaz Ranjbaran

Ud over de angivne personer har en række af advokatfirmaets øvrige ansatte (sekretærer og stud.jur.) bistået med journalisering af det modtagne materiale, litteratursøgninger mv.

9. BERETNINGENS SYSTEMATIK

Beretningen er struktureret således:

- Kapitel 2 indeholder en sammenfattende vurdering af, om der hos de involverede myndigheder er begået fejl og forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd. Herudover indeholder kapitlet en sammenfattende vurdering af, om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.
- Kapitlerne 3-9 indeholder dels en beskrivelse af det faktiske begivenhedsforløb vedrørende efterforskningen af sagen (kapitlerne 3-7), dels min vurdering af, om der af myndighederne er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med efterforskningen (kapitel 8) eller sagsbehandlingen i øvrigt i forbindelse hermed (kapitel 9).
- Kapitel 10 indeholder en beskrivelse og vurdering af det faktiske begivenhedsforløb hos Justitsministeriet.
- Kapitel 11 indeholder en beskrivelse og vurdering af det faktiske begivenhedsforløb hos Civilstyrelsen.
- Kapitel 12 indeholder en samlet beskrivelse og vurdering for samtlige myndigheder (med undtagelse af SKAT og Skatteministeriet) af det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodninger.
- Kapitel 13 indeholder en beskrivelse og vurdering af det faktiske begivenhedsforløb hos Skatteministeriet og SKAT.

Det daværende Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland henhører i dag under Statsadvokaten i Viborg. I beretningen er konsekvent anvendt betegnelsen "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland".

Det daværende Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet har efterfølgende ændret navn til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. I beretningen er konsekvent anvendt betegnelsen "SØIK".

Kapitel 2

Sammenfattende vurdering og konklusion

1. INDLEDNING

1.1 Sammenfattende resumé af vurdering

Nærværende kapitel indeholder et sammenfattende resumé af min vurdering af, om der i politiet, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT eller eventuelle andre myndigheder er begået fejl eller forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd. Kapitlet indeholder endvidere min vurdering af, om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

Kapitlet er struktureret således:

Afsnit 2 indeholder min generelle vurdering af, om der af de involverede myndigheder skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling og afgørelser.

Afsnittene 3-8 indeholder et resumé af de vurderinger, som særskilt for hver enkelt myndighed er foretaget i kapitlerne 8-13, og er systematisk opbygget i overensstemmelse hermed. For en uddybning af vurderingerne henvises til de i kapitlerne 8-13 indeholdte vurderinger.

1.2 Behov for yderligere undersøgelser

I henhold til Kommissoriets pkt. 3 skal det - såfremt det vurderes, at sagsmaterialet ikke giver tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen - vurderes, om der kan være anledning til at gå videre og gennemføre yderligere undersøgelser af sagens nærmere omstændigheder med henblik på bedømmelse af spørgsmålet om eventuel indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod de berørte embedsmænd.

Det til brug for undersøgelsen modtagne materiale udgør efter min vurdering et fuldt tilstrækkeligt grundlag for en faktuel belysning af sagen, og der er derfor efter min vurdering ikke anledning til at gennemføre yderligere undersøgelser af sagens nærmere omstændigheder.

2. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af de involverede myndigheder skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling og afgørelser.

Jeg har med ovenstående taget stilling til, om der af de involverede myndigheder er begået magtfordrejning i begrebets traditionelle forståelse, dvs. om der ved myndighedernes behandling af Divine-sagen generelt, eller af enkelte personer eller myndigheder, er forfulgt ulovlige formål, jf. *Poul Andersen*: Dansk Forvaltningsret (5. udg. 1965), s. 361ff.

Jeg har omvendt ikke hermed taget stilling til, om myndigheder eller personer i forbindelse med disses stillingtagen i enkelte afgørelser eller ved foretagelse af enkelte sags- og efterforskningsskridt har begået fejl eller forsømmelser i øvrigt. Spørgsmålet herom er nedenfor vurderet i forhold til de enkelte myndigheder.

3. VURDERING AF EFTERFORSKNINGEN

3.1 Efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi

Det er sammenfattende min vurdering, at der af Københavns Vestegns Politi er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende den af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelse mod Munk IT A/S. Særligt vedrørende afgørelsen af 2. oktober 2007 om påtaleopgivelse bemærkes, at Københavns Vestegns Politi på baggrund af Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning om genoptagelse af efterforskningen foretog en revurdering af sagen, som resulterede i, at efterforskningen blev genoptaget.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der ikke er grundlag for kritik af efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi.

3.2 Efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi

Det er min sammenfattende vurdering, at der af Sydøstjyllands Politi er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold både vedrørende den af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen og de efterfølgende indgivne politianmeldelser.

Det bemærkes i denne forbindelse udtrykkeligt, at det efter min vurdering ikke giver anledning til kritik, at Sydøstjyllands Politi trods opfordring hertil fra Divine Business Solutions ApS har undladt gennemførelse af visse efterforskningsskridt, hvor Sydøstjyllands Politi har vurderet, enten at det pågældende efterforskningsskridt ikke ville kunne bidrage til sagens oplysning, eller at der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået. Det bør i denne forbindelse tillige erindres, at der også er et retssikkerhedsmæssigt hensyn at tage til de (fysiske eller juridiske) personer, som er genstand for en politianmeldelse.

Jeg finder dog anledning til at udtale kritik af følgende forhold vedrørende Sydøstjyllands Politis efterforskning:

- At Sydøstjyllands Politi i perioden fra den 6. december 2007 til den 3. april 2008 ikke reagerede på anmodningerne fra Københavns Vestegns Politi om foretagelse af afhøringer og sikring af bevismateriale hos Dansk Computer Center A/S.

- At Sydøstjyllands Politi i så vid udstrækning som sket har involveret den forurettede i efterforskningen af sagen og anvendt materiale udarbejdet af eller i samarbejde med forurettede som grundlag for politirapporter, herunder rapporter med vurdering af arbejdssigtelser og ransagningsanmodninger, da dette må anses for retssikkerhedsmæssigt betænkeligt i forhold til de politianmeldte personer.
- At der som følge af værnetingsproblematikken i perioden fra juni 2008 til primo januar 2009, hvor det endeligt blev besluttet at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi, intet skete i sagen i relation til indgivelse af anmodning om ransagningskendelser.

Jeg finder imidlertid ikke, at de anførte forhold kan tilskrives enkeltpersoner som fejl eller forsømmelser, hvorfor der efter min vurdering ikke er grundlag for at indlede disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd i forbindelse hermed.

Bortset fra ovenstående kritikpunkter er der efter min vurdering ikke grundlag for kritik af efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi.

3.3 Efterforskningen hos SØIK

Det er min sammenfattende vurdering, at der af SØIK er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser, og at der herved er tilvejebragt et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til vurdering af, hvorvidt der var grundlag for at rejse tiltale mod Jesper Mo Hansen og de øvrige anmeldte.

Det bemærkes i denne forbindelse særligt, at jeg ikke finder anledning til kritik af SØIK's vurdering af, at det ikke var nødvendigt med gennemførelse af ransagninger hos selskaber i VKR-koncernen eller hos advokat Erik Svanvig, ligesom jeg ikke finder anledning til kritik af, at der ikke af SØIK blev gennemført afhøring af alle de politianmeldte. Jeg har herved særligt henset til, at der ved den af Københavns Vestegns Politi, Sydøstjyllands Politi og SØIK gennemførte efterforskning, herunder ved de foretagne afhøringer, beslaglæggelsen af spejlet af 100 GB harddisken hos Dansk Computer Center A/S og IT-koster hos Jesper Mo Hansen og den kriminaltekniske analyse heraf samt det omfattende bilagsmateriale fremsendt af Divine Business Solutions ApS, var tilvejebragt et særdeles omfattende materiale til afdækning af det faktiske hændelsesforløb vedrørende de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser.

Hvad angår SØIK's afgørelser af 16. september 2009 og 1. marts 2010 om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen (og i konsekvens heraf mod de øvrige anmeldte), finder jeg ikke grundlag for kritik af SØIK's vurdering, hvorefter SØIK ikke fandt, at der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.

I konsekvens heraf finder jeg heller ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012, som stadfæstede SØIK's afgørelse af 1. marts 2010.

Jeg finder heller ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 1. februar 2012, hvorefter SØIK i konsekvens af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012 anså alle de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser af 20., 21. og 25. maj 2010 samt

10. juni 2010 for bortfaldet, ligesom jeg i konsekvens heraf ikke finder anledning til kritik af Rigsadvokatens stadfæstelse heraf i afgørelse af 3. juli 2012.

Endelig finder jeg ikke anledning til kritik af SØIK's efterfølgende afgørelser af 31. juli 2012 og 16. juli 2013 om ikke at imødekomme Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' anmodninger om genoptagelse af sagen, ligesom jeg ikke finder anledning til kritik af Rigsadvokatens afgørelser af 7. februar 2013 og 24. september 2014, hvori SØIK's afgørelser stadfæstes.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der ikke er grundlag for kritik af efterforskningen hos SØIK og/eller de af SØIK som led i efterforskningen trufne afgørelser.

3.4 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

3.4.1 Statsadvokatens udøvelse af tilsynsfunktion vedrørende værnetingsproblematikken

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, fremsendte den 25. September 2008 til Rigsadvokaten og Rigspolitiet en klage over, at *"(…) efterforskningen af sagen synes at være gået i stå på afklaring af et værnetingsspørgsmål"*, i hvilken forbindelse advokat Peter Bang anmodede rigspolitichefen og Rigsadvokaten om, at der blev truffet afgørelse om værnetingsspørgsmålet.

Det fremgår af sagen, at Statsadvokaten den 17. oktober 2008 i umiddelbar forlængelse af Rigsadvokatens videresendelse af advokat Peter Bangs klage anmodede Sydøstjyllands Politi om en udtalelse, og at Statsadvokaten fulgte op herpå ved fremsendelse af rykker for udtalelsen den 3. november 2008. Sydøstjyllands Politi oplyste i udtalelse af 4. november 2008, at det med Nordsjællands Politi var aftalt, at Nordsjællands Politi overtog sagen. Efter modtagelsen af denne oplysning var der således ikke på dette tidspunkt anledning for Statsadvokaten til at foretage sig yderligere.

Efter at Statsadvokaten ved vicepolitidirektør Lene Volke Roesens brev af 6. januar 2009 havde modtaget orientering om, at det var besluttet at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi, anmodede Statsadvokaten af egen drift i brevet af 18. februar 2009 Sydøstjyllands Politi om en orientering om, hvad der var sket i sagen.

På denne baggrund finder jeg ikke grundlag for kritik af Statsadvokatens udøvelse af tilsynsfunktionen i forbindelse med værnetingsproblematikken.

3.4.2 Efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger ("lækagesagen")

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, anmodede i brev af 17. marts 2009 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at iværksætte en undersøgelse af, om der eventuelt var begået et strafbart forhold ved udlevering af materiale fra politiet til sagens anmelder, pressen, VKR Holding A/S eller andre.

Baggrunden for anmodningen var dels et brev af 24. februar 2009 fra et vidne i sagen, som i brevet anførte, at han havde formodning om, at *"(…) personer inden for politi eller anklage-*

myndighed har lækket oplysninger fra sagsmappen til VKR Holding", dels mistanke hos en politiadvokat hos Sydøstjyllands Politi om, at der fra politiet var videregivet fortrolige oplysninger til anmelderen.

Statsadvokaten iværksatte herefter med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold en efterforskning af sagen.

Det er min sammenfattende vurdering, at der af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold i forbindelse med lækagesagen.

Hvad angår Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010, hvorefter Statsadvokaten besluttede at indstille efterforskningen, kan jeg i det hele tiltræde afgørelsen og den heri indeholdte begrundelse. Hverken afgørelsen eller Rigsadvokatens efterfølgende stadfæstelse heraf den 22. februar 2011 på baggrund af den af Lars Bugge indgivne klage giver således anledning til kritik.

I forhold til Divine Business Solutions ApS' klage over Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 finder jeg ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens vurdering af, at Divine Business Solutions ApS ikke var klageberettiget.

4. VURDERING AF SAGSBEHANDLINGEN I KLAGESAGER

Vedrørende selve sagsbehandlingen i de af myndighederne behandlede klagesager har jeg dels foretaget en vurdering af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS konkret indgivne klager herover, dels foretaget en generel vurdering af myndighedernes sagsbehandling i forbindelse med behandlingen af klager.

Divine Business Solutions ApS/Lisborg Holding ApS har indgivet følgende klager over myndighedernes sagsbehandling i klagesager:

- Klage over inhabilitet ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest, og Sydøstjylland, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 4.
- Klage over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands beslutning om ikke at behandle klagerne over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 og Sydøstjyllands Politis afgørelse af 15. juli 2009 om aktindsigt samlet, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 5.1.
- Klage over sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi vedrørende afgørelse om indhentelse af opkaldslister, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 5.2.
- Klage over sagsbehandlingstiden ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i forbindelse med dennes afgørelse af 1. juli 2010, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 5.3.
- Klage over manglende besvarelse af henvendelser til Sydøstjyllands Politi, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 5.4.
- Klage over SØIK's udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding, jf. nærmere herom kapitel 9, afsnit 6.1.

Det er min sammenfattende vurdering, at følgende forhold giver anledning til kritik af myndighedernes sagsbehandling af klagesager:

- At behandlingen af inhabilitetsindsigelserne, der havde betydning for en del af Divine Business Solutions ApS' materielle klager, ikke blev afgjort hurtigere, og navnlig at Sydøstjyllands Politi først efter flere rykkerskrivelser fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland tog stilling til klagerne.
- Den lange sagsbehandlingstid ved Sydøstjyllands Politi vedrørende klagen over manglende indhentelse af opkaldslister.

Jeg finder dog ikke, at de anførte forhold giver anledning til overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

Bortset fra ovenstående er der efter min vurdering ikke grundlag for kritik af myndighedernes sagsbehandling af klagesager.

5. JUSTITSMINISTERIET

5.1 Besvarelse af spørgsmål fra Folketinget

De af Justitsministeriet og forskellige justitsministre afgivne besvarelser af spørgsmål stillet af Folketinget er efter min vurdering udarbejdet i overensstemmelse med de faktiske forhold og de udtalelser, som forud for besvarelserne er indhentet fra andre myndigheder, herunder særligt Rigsadvokaten.

Særligt vedrørende Rigsadvokatens udtalelser bemærkes, at disse efter min vurdering er udarbejdet i overensstemmelse med de udtalelser, som Rigsadvokaten har indhentet og modtaget fra de underliggende myndigheder. I denne forbindelse bemærkes videre, at de af de underliggende myndigheder (herunder eksempelvis Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland, Sydøstjyllands Politi og SØIK) afgivne udtalelser efter min vurdering er helt i overensstemmelse med de faktiske forhold, jf. herved den i kapitlerne 4-6 indeholdte beskrivelse af det faktiske begivenhedsforløb.

Sammenfattende finder jeg således ikke, at der over for Folketinget er afgivet urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

5.2 Justitsministeriets behandling af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS

Hvad angår Justitsministeriets behandling af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS, finder jeg ikke grundlag for kritik heraf.

6. CIVILSTYRELSEN

Det er min sammenfattende vurdering, at Civilstyrelsen har foretaget en korrekt og saglig behandling af de fra Tom Lisborg eller selskaber tilhørende Tom Lisborg fremsendte ansøgninger om fri proces og retshjælp.

Den af Civilstyrelsen foretagne behandling af anmodningerne giver således ikke anledning til kritik.

7. AKTINDSIGT

Aktindsigtsanmodningerne er generelt efter min vurdering med få undtagelser behandlet korrekt, og jeg finder ikke anledning til at udtale kritik af myndighedernes vurdering af, hvorvidt Divine Business Solutions ApS har været berettiget til aktindsigt.

Dog finder jeg anledning til at udtale kritik af myndighedernes sagsbehandling, herunder sagsbehandlingstiden ved behandlingen af følgende aktindsigtsanmodninger:

- Anmodning af 14. maj 2009 til Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Sydøstjyllands Politis sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af klage over afslag på aktindsigt.

- Anmodning af 10. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Sydøstjyllands Politis journalisering af dokumenter og håndtering af den praktiske gennemførelse af aktindsigten.

- Anmodninger af 17. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands og Sydøstjyllands Politis begrundelse for fremtidigt at ville afvise kommunikation direkte med Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg, ligesom hjemlen herfor er tvivlsom. Myndighederne afviste dog aldrig sådanne henvendelser.

- Anmodning af 3. marts 2013 til Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland - Der udtales kritik af Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjyllands meget sene fremsendelse af sidste sag omfattet af anmodningen.

- Anmodning af 29. juni 2014 til Rigsadvokaten - Der udtales kritik af Rigsadvokatens sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af anmodningen.

- Sagsbehandlingstiden i øvrigt - Der udtales generelt kritik af, at myndighederne i et antal sager ikke har sagsbehandlet med tilstrækkelig hurtighed, herunder at myndighederne i enkelte tilfælde har overtrådt offentlighedslovens og forvaltningslovens tidsfrister.

Jeg finder ikke, at de anførte forhold giver anledning til overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

8. SKAT OG SKATTEMINISTERIET

SKAT og Skatteministeriets behandling af Divine-sagens skattemæssige aspekter, herunder SKAT's undersøgelse af VKR koncernens udbetaling af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark, samt disse myndigheders behandling af aktindsigtsanmodninger vedrørende Divine-sagen er efter min vurdering korrekt.

Ligeledes finder jeg ikke, at Skatteministeriet ved besvarelse af spørgsmål fra Skatteudvalget, Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen - med de begrænsninger, der følger af den ubetingede tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17 - har afgivet urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

Dog finder jeg, at følgende forhold giver anledning til at udtale kritik:

- Aktindsigtsanmodning af 9. august 2010 til Skatteministeriet - Der udtales kritik af, Skatteministeriet ikke i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodningen fremsendte oplysning om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver.

Jeg finder ikke, at ovenstående giver grundlag for at overveje indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning af medarbejdere hos Skatteministeriet og SKAT.

Kapitel 3

Divine-sagens baggrund

1. INDLEDNING

I dette kapitel beskrives overordnet Divine-sagens baggrund.

Kapitlet indeholder en beskrivelse af det indledende forløb, der dannede baggrund for sagen og dermed den myndighedsbehandling, der er genstand for advokatundersøgelsen.

Det bemærkes, at der i sagen forefindes et meget omfattende materiale, der dokumenterer hændelsesforløbet, der ligger til grund for indgivelse af politianmeldelserne, og at der i dette kapitel alene er medtaget de dele heraf, der vurderes *nødvendige* for en forståelse af sagens forløb og behandling hos politi- og anklagemyndighed.

I kapitlet beskrives overordnet hændelsesforløbet, der ligger til grund for anmeldelserne af Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Munk IT A/S og en række ledende medarbejdere i VKR-koncernen i forbindelse med Jesper Mo Hansens fratrædelse hos Divine Business Solutions ApS og efterfølgende arbejde for General Solar Systems GmbH, da det er disse anmeldelser, der udgør Divine-sagens kerne, og dermed det væsentligste grundlag for advokatundersøgelsen.

Afslutningsvist er der desuden i kapitlet kort redegjort for en række øvrige anmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS med afsæt i Jesper Mo Hansens arbejde for andre kunder uden tilknytning til VKR-koncernen samt anmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS i forbindelse med selskabet DONE IT ApS' konkurs.

Det bemærkes, at der sideløbende med den strafferetlige behandling af sagen hos myndighederne har verseret en civilretlig tvist mellem parterne, der dels har været behandlet ved Voldgiftsinstituttet, dels har været behandlet ved Sø- og Handelsretten med efterfølgende anke til Østre Landsret, som afsagde dom den 17. oktober 2016.

En vurdering af den civilretlige tvist er ikke omfattet af Kommissoriet, og tvisten er derfor alene inddraget i beretningen i det omfang, denne har haft betydning for myndighedsbehandlingen.

2. PERSONGALLERI

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de væsentligste personer og virksomheder, der har været involveret i det faktiske begivenhedsforløb frem til indgivelse af politianmeldelser den 17. april 2007.

Navn	**Beskrivelse**
Divine Business Solutions ApS	Selskab stiftet den 28. oktober 2005 af

	Lisborg Holding ApS og Jesper Mo Hansen Holding ApS. Selskabet blev stiftet med henblik på at indgå aftale med General Solar Systems GmbH om levering og implementering af et Navision virksomheds- og økonomistyringssystem. VKR-koncernen var Divine Business Solutions ApS' største kunde, og Divine Business Solutions ApS havde stort set ingen kunder af betydning ud over VKR-koncernen. Lisborg Holding ApS og Jesper Mo Hansen Holding ApS ejede fra selskabets stiftelse og indtil 1. marts 2007 hver halvdelen af Divine Business Solutions ApS. Siden 1. marts 2007 har anparterne alene været ejet af Lisborg Holding ApS.
Lisborg Holding ApS	Holdingselskab, der oprindeligt ejede 50% og nu ejer 100% af anparterne i Divine Business Solutions ApS.
Jesper Mo Hansen Holding ApS	Holdingselskab, der frem til 30. marts 2007 ejede 50% af anparterne i Divine Business Solutions ApS.
Tom Lisborg	Eneejer af Lisborg Holding ApS og én af de to stiftere af Divine Business Solutions ApS. Adm. direktør i Divine Business Solutions ApS.
Jesper Mo Hansen	Eneejer af Jesper Mo Hansen Holding ApS og én af de to stiftere af Divine Business Solutions ApS. Teknisk direktør i Divine Business Solutions ApS frem til den 30. november 2006.
VKR Holding A/S	Moderselskab i VKR-koncernen.
WindowMaster A/S	Datterselskab til VKR Holding A/S.

SolarCap A/S	Datterselskab til VKR Holding A/S og moderselskab til General Solar Systems GmbH.
General Solar Systems GmbH	Datterselskab til SolarCap A/S og aftalepart i aftale med Divine Business Solutions ApS om levering af økonomistyringssystem.
Leif Jensen	Adm. direktør for VKR Holding A/S indtil 1. oktober 2011, bestyrelsesformand for SolarCap A/S indtil 10. marts 2008 og næstformand i perioden 10. marts 2008 - 17. oktober 2011 og bestyrelsesmedlem i WindowMaster A/S indtil 16. marts 2009.
Niels Freiesleben	Adm. direktør i SolarCap A/S indtil 14. april 2010 og i General Solar Systems GmbH indtil 22. juli 2010.
Jes Donneborg	Adm. direktør i General Solar Systems GmbH indtil 24. april 2008.
Jesper O. Pedersen	Head of legal services i VKR Holding A/S.
Cabus Business Solutions GmbH	Leverandør af IT-løsninger. Selskabet var frem til november/december underleverandør til Divine Business Solutions ApS på de ydelser, som Divine Business Solutions ApS leverede til General Solar Systems GmbH. Selskabet indgik herefter aftale direkte med General Solar Systems GmbH om levering af tilsvarende ydelser.
Munk IT A/S	Tidligere leverandør af IT-udstyr til Divine Business Solutions ApS.
Claus Glerup Jensen	Salgschef i daværende Munk IT A/S
Dansk Computer Center A/S	IT-distributør der i december 2006 og ja-

	nuar 2007 bistod Jesper Mo Hansen med ombytning af harddisk og sletning af data.
DONE IT ApS	IT-virksomhed der ligesom Divine Business Solutions ApS havde status af Navision Solution Center. Selskabet gik konkurs den 8. marts 2010.

3. PERIODEN FREM TIL SOMMEREN 2006

3.1 Stiftelse af Divine Business Solutions ApS

Den 28. oktober 2005 stiftede Tom Lisborg sammen med Jesper Mo Hansen, som Tom Lisborg tidligere havde arbejdet sammen med, selskabet Divine Business Solutions ApS (i starten med navnet Dynamic Business Solutions ApS) med det formål at indgå aftale med General Solar Systems GmbH om levering og implementering af et nyt virksomheds- og økonomistyringssystem.

Selskabet blev formelt stiftet af Tom Lisborgs og Jesper Mo Hansens respektive holdingselskaber (Lisborg Holding ApS og Jesper Mo Hansen Holding ApS), der ifølge anpartshaveroverenskomsten for Divine Business Solutions ApS hver ejede halvdelen af selskabet.

Anpartshaveroverenskomsten indeholder følgende bestemmelser af særlig relevans for advokatundersøgelsen:

"

§2

Anpartsovergang

[…]

D

Anpartshaverne kan frit aftale, hvorledes kursfastsættelse og vilkåret for salget/overgangen skal være.

[…]

§3

Arbejdskraft/-indtægter

A

Anpartshaverne har pligt til i enhver henseende at arbejde for fremme af anpartsselskabets formål og interesser og til at stille deres fulde arbejdskraft til rådighed for selskabet.

B

Ved bedømmelse af vor indsats skal tages hensyn både til den indadvendte indsats og den, der vender sig mod eksisterende og potentielle kunder.

C

En anpartshaver må ikke, udover de erhvervsinteresser, som vi hver især allerede måtte have på tidspunktet for etablering af nærværende aftale, uden samtykke fra de andre anpartshavere, eller efter skriftlig accept af andelshavere med samlet ejerandel i selskabet på mindst 75%, påtage sig hverv udenfor selskabet, offentlige eller private, lønnede eller ulønnede med så væsentlig en arbejdsbyrde, at dette kan gå ud over arbejdsindsatsen i selskabet. Det samme gælder kollegiale tillidshverv.

D

Uden at komme i konflikt med bestemmelserne i det foranstående afsnit, herunder at ifalde nogen form for erstatningsansvar eller krav på andel i afledede indtægter, er det for egen regning tilladt Tom Lisborg at udføre konsulentbistand for de selskaber under SolarCap Group, som er angivet i vedhæftede Appendix 1, samt for de af de nævnte selskaber i Appendix 1, pr. dato eller senere, mindst 50 % ejede selskaber. Denne ret, som her er tillagt Tom Lisborg, gælder indtil den 1. november 2008, fra hvilken dato al konsulentbistand, som Tom Lisborg udfører for disse selskaber, faktureres af Dynamic Business Solutions ApS mod, at Tom Lisborg i provision modtager 75% af det udfakturerede beløb.

Også nærværende anpartshaveroverenskomst uvedkommende er eventuel kommission fra ZUPA Aps, CVR-NR 27192467, på konsulentydelser, som ZUPA Aps udfører for disse selskaber eller de øvrige indtægter, Tom Lisborg måtte opnå, hvis han vælger at tage patent på "Modular Engine Technology/Method".

E

Tillidshverv i faglige og politiske foreninger anses i denne forbindelse for væsentlig arbejdsbyrde.

F

Såfremt der ved fælles aftale måtte ske ændringer i anpartshavernes anvendelse af den fulde arbejdskraft i selskabets interesse, skal sådanne ændringer ikke i øvrigt have indflydelse på indholdet af nærværende overenskomst.

G

Anpartshaverne skal, ved ophør af ansættelsesforholdet i selskabet, være forpligtede til at udbyde deres anparter til salg. Denne bestemmelse omhandler ikke Tom Lisborgs rettigheder anført under § 3 punkt D.

[…]

§7

Konkurrenceklausul

A

Såvel under som efter ansættelsen i selskabet, skal en anpartshaver være uberettiget til at drive eller indtræde i konkurrerende virksomhed og udføre sådanne konsulentopgaver, som denne har udført for og dermed givet omsætning i Dynamic Business Solutions ApS, såfremt den konkurrerende virksomhed udfører konsulentopgaver for virksomheder, som på daværende tidspunkt eller tidligere har været kunder i selskabet. Overtrædelse af konkurrenceklausulen, hvor det er overtræderen, som skal bevise sin uskyld, medfører pligt til betaling af konventionalbod svarende til

sidste års løn. Betaling af konventionalbod medfører ikke, at overtrædelsen bliver retmæssig, og konventionalboden hindrer ikke, at et eventuelt større erstatningskrav kan rettes imod anpartshaveren.

Det er særligt aftalt, at indtil den 1. marts 2006 er flg. virksomheder ikke omfattet af konkurrenceklausulen for Jesper Mo Hansen:

- HP Værktøj A/S
- Kontorkompagniet (Tidligere Hindborg og J. Gravengaard)
- Bahne en Gros A/S
- KMC A/S, Brande
- A/S Lip Bygningsartikler
- Inface Company A/S

[…]

§ 9

Misligholdelse

A

Gør en af anpartshaverne sig skyldige i væsentlig misligholdelse af sine forpligtelser henhold til nærværende overenskomst, kan de øvrige, eller blot en enkelt anpartshaver, kræve, at den misligholdende anpartshaver straks udtræder af selskabet og udbyder sine anparter til salg. Kravet skal dog fremsættes inden en måned efter, at anpartshaveren er eller burde være bekendt med misligholdelsen. Hvis misligholdelsen omgående bringes til ophør, er den eneste gyldige sanktion, at den misligholdende part betaler konventionalbod som bestemt i § 7 og erstatning, som bestemt i nærværende paragraf afsnit C.

B

Såfremt en anpartshaver har foretaget uberettigede hævninger i selskabet eller udstedt checks over et større beløb end den i § 6 nævnte beløbsgrænse, skal der gives en skriftlig opfordring til indbetaling af beløbet inden 8 dage fra dato, inden væsentlig misligholdelse kan påberåbes.

C

Opgørelse og udbetaling af den udtrædendes anparter foretages efter de almindelige regler, men der medtages ikke goodwill. Har en anpartshaver igennem sin misligholdelse påført selskabet et tab, er anpartshaveren ansvarlig herfor i overensstemmelse med dansk rets almindelige erstatningsregler. Erstatningskravet kan fratrækkes i den udtrædende anpartshavers salgssum for anparterne.

[…]

§ 12

Ophavsret

A

Ophavsretten til det i selskabet udarbejdede materiale m.v. og den i selskabet udviklede know-how tilhører selskabet. Ophører en anpartshaver med at arbejde i selskabet, er den ophørende anpartshaver ikke berettiget til at lade fremstille kopier heraf til eget brug ved fremtidig virksomhed."

3.2 Kontrakten mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH

Den 31. oktober 2005 indgik Divine Business Solutions ApS en kontrakt med General Solar Systems GmbH om levering af et kundetilpasset Navision virksomheds- og økonomistyringssystem samt køb af Navision-licenser.

Kontrakten indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

> "20 RIGHTS IN SOFTWARE AND DOCUMENTATION
>
> The customer solely acquires a right of use in the software and documentation delivered. This shall apply to standard products as well as adjustments, special developments and the like. The right of use shall be of indefinite duration unless otherwise expressly specified in Appendix 4. The right of use shall also imply a right to carry out further developments and changes to software and documentation developed by or on behalf of the supplier without the prior consent of the supplier and/or third parties or without the supplier being entitled to any remuneration.
>
> Irrespective of the preceding clause the customer shall obtain the unlimited and undisputed title and ownership right (including copyright) to the product configuration programme (together with any connecting source code, documentation and approvals) to be developed by the supplier (the Product Configuration Programme). The transfer of title and ownership covers any use of the Product Configuration Programme and it is thus not limited to certain types or use. The customer has not an obligation to make use of the Product Configuration Programme and article 54 of the Danish Copyrights Act (Ophavsretsloven) shall not be applicable.
>
> The customer shall not be entitled to copy software and documentation to a wider extent than necessary for the operation and safety of the system. The customer may assign the operation of the system to a third party.
>
> A more detailed description of the content of the right of use in software and documentation supplied by Microsoft Ireland Operations Limitation is also given in Appendix 8. The customer is under an obligation to comply with the IPLA in Appendix 8.
>
> The customer recognises that the supplier has a copyright in the written procedures for project guidance and for project development used by the supplier during the performance of his deliveries under this contract. The supplier has in writing identified the procedures covered by the clause in Appendix 13. This contract provides a free license for the companies within the SolarCAP Group to make use of such procedures. Companies or persons outside the SolarCAP Group shall however not be entitled to make use of such procedures.
>
> […]
>
> 23 COMPETITION CLAUSE

> Until 1 June 2008, he supplier undertakes not without the prior written approval by the customer (which approval shall not be unreasonable withheld by the customer) to enter into co-operation of any kind with entities or individuals that directly or indirect competes against the customer. For the purposes of this clause an entity or an individual shall be deemed to compete against the customer if such entity or individual conducts business by developing, manufacturing, marketing, selling or distribution of thermal sun collectors or thermal sun collector systems and/or accessories, such as boilers, absorbers, controls and/or pumps to sun collectors or sun collector systems.
>
> The supplier undertakes to secure that other employees of the supplier, who shall participate in the supplier's performance under the present contract, to an extent permissible under applicable law sign a similar competition undertaking."

Tom Lisborg havde siden 2002 og dermed forud for aftalens indgåelse bistået VKR-koncernen gennem virksomheden Lisborg Consulting.

Til brug for aftalens opfyldelse ansatte Divine Business Solutions ApS to yderligere programmører, ligesom Divine Business Solutions ApS gjorde brug af en underleverandør; Cabus Business Solutions GmbH.

4. SOMMEREN 2006 - 31. OKTOBER 2006

4.1 E-mailkorrespondance mellem Tom Lisborg og Jes Donneborg i juni/juli 2006

I juni og juli 2006 var der mellem Tom Lisborg (delvist repræsenteret ved Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad) og Jes Donneborg drøftelser omkring dekorter i forhold til såvel allerede leverede som fremtidige ydelser.

Det kan ikke af det modtagne materiale konstateres, hvad der præcist dannede grundlag for Jes Donneborgs anmodning om dekort, men af e-mailkorrespondance fremgår det, at parterne i denne periode drøftede et afslag i en allerede fremsendt faktura på EUR 38.000 samt en rabat på kr. 120 i timeprisen for Divine Business Solutions ApS' egne konsulenttimer leveret i perioden 12. juni - 31. december 2006.

Drøftelserne endte imidlertid resultatløst, da Jes Donneborg ikke ville acceptere en række af Divine Business Solutions ApS opstillede betingelser for at yde det drøftede afslag/den drøftede rabat.

4.2 E-mailkorrespondance mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH i september 2006 vedrørende endelig implementering, organisering af arbejdet samt økonomi

4.2.1 E-mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og Jes Donneborg i september 2006

Af e-mailkorrespondance fremgår det, at Jesper Mo Hansen i løbet af september 2006 flere gange pr. e-mail til Jes Donneborg påpegede, at der efter Jesper Mo Hansens opfattelse ikke var den nødvendige interne styring af projektet hos General Solar Systems GmbH, og at denne

manglende interne styring var årsag til en række problemer i forbindelse med den endelige implementering af projektet og Go Live (idriftsætning) hos General Solar Systems GmbH.

4.2.2 E-mailkorrespondance mellem Tom Lisborg og Jes Donneborg - 10. - 14. september 2006

Det fremgår af modtaget e-mailkorrespondance, at der i september 2006 var drøftelser mellem Tom Lisborg og Jes Donneborg omkring General Solar Systems GmbH's anvendelse af andre IT-leverandører til løsning af delopgaver til projektet. Tom Lisborg gjorde i denne e-mailkorrespondance Jes Donneborg opmærksom på, at programændringer udført af IT-leverandører, der ikke var tilknyttet som underleverandører til Divine Business Solutions ApS, skete uden Divine Business Solutions ApS' accept, hvorfor Divine Business Solutions ApS fra-sagde sig ethvert ansvar for kvalitet og stabilitet af løsningen, hvis General Solar Systems GmbH anvendte andre IT-leverandører til implementering af programændringer.

I e-mailkorrespondancen omkring General Solar Systems GmbH's anvendelse af andre IT-leverandører afviste Jes Donneborg denne problematik og fremkom samtidig med en generel kritik af Tom Lisborgs varetagelse af opgaven som projektleder.

4.2.3 E-mail af 30. september 2006 fra Jes Donneborg til Tom Lisborg

Ved e-mail af 30. september 2006 til Tom Lisborg med kopi til Jesper Mo Hansen skrev Jes Donneborg, at forløbet op til og efter den 1. september 2006 med implementering af softwaren ærgrede General Solar Systems GmbH. For at komme videre havde General Solar Systems GmbH vurderet det nødvendigt, at der blev foretaget visse justeringer i samarbejdet, herunder at Tom Lisborg skulle træde tilbage som projektleder, og at Jesper Mo Hansen skulle overtage denne rolle. Det var General Solar Systems GmbH's vurdering, at Tom Lisborg havde været en forsinkende faktor ved at ville koordinere aktiviteter uden den tilstrækkelige faglige baggrunds-viden og uden den tilstrækkelige viden om General Solar Systems GmbH's interne forhold.

4.3 E-mailkorrespondance i oktober 2006 om kontraktophør, Jesper Mo Hansens fremtidige direkte tilknytning til General Solar Systems GmbH, etc.

4.3.1 E-mail af 4. oktober 2006 fra Jesper Mo Hansen til sin advokat

Den 4. oktober 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til sin advokat, Erik Svanvig, hvori Jesper Mo Hansen bl.a. anførte, at SolarCap A/S ønskede at afbryde samarbejdet med Divine Business Solutions ApS, hvis de kunne få Jesper Mo Hansen til at arbejde for dem efterfølgen-de.

Baggrunden herfor var ifølge e-mailen den eksisterende kontrakts regulering af arbejdsgange, der for SolarCap A/S forekom uhensigtsmæssig, samt et ønske om at udskifte Tom Lisborg som projektleder.

I e-mailen gav Jesper Mo Hansen endvidere udtryk for, at han ikke ønskede at fortsætte sam-arbejdet med Tom Lisborg, hvorfor han ønskede advokat Erik Svanvigs rådgivning om, hvorvidt og hvorledes han i henhold til den mellem parterne indgåede anpartshaveroverenskomst havde

mulighed for at bringe samarbejdet med Tom Lisborg til ophør for i stedet at arbejde for Solar-Cap A/S.

4.3.2 E-mail af 4. oktober 2006 fra Jes Donneborg til Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen

Den 4. oktober 2006 sendte Jes Donneborg en e-mail til Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen:

> "Hej Tom
>
> Jeg vil gerne have Jesper og Niels til St. Veit fra tirsdag til torsdag i næste uge. Du skal ikke deltage."

4.3.3 E-mail af 5. oktober 2006 fra Tom Lisborg til Jes Donneborg

Tom Lisborg besvarede ved e-mail af 5. oktober 2006 Jes Donneborgs e-mail af 30. september 2006 med kopi til Niels Freiesleben, Jesper Mo Hansen samt Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad.

Heri meddelte Tom Lisborg, at Divine Business Solutions ApS ikke havde til hensigt at imødekomme General Solar Systems GmbH's ønske om udskiftning af projektleder, og at dette i øvrigt ikke ville være i overensstemmelse med den indgåede kontrakt.

Herefter anførte Tom Lisborg:

> "Divine Business Solutions er af den opfattelse, at GSS helst ikke vil arbejde på den måde, som kontrakten foreskriver mht. allokering af medarbejdere, formulering af ændringsønsker, test, projektorganisation og projektstyring.
>
> Divine Business Solutions vil derfor foreslå, at GSS opsiger den nuværende kontrakt i forhold til udestående og fremtidigt arbejde, og at der i stedet indgås en anden kontrakt, som bedre afspejler den måde, GSS ønsker at arbejde på. Hermed mener vi en kontrakt, som afspejler GSS' ønske om at arbejde uformelt, hvor GSS selv ad hoc kan bestemme, hvad der skal udvikles, hvilke konsulenter de ønsker, og hvordan disse konsulenter skal allokeres. Denne nye kontrakt behøver hverken at omfatte projektledelse eller indeholde krav mht. allokering af medarbejdere, formulering af ændringsønsker, test m.v. Denne type kontrakt betegnes typisk som en konsulentaftale/body shopping. I en sådan kontrakt kan GSS selv vælge/fravælge min og Jesper Mo Hansens allokering til projektet."

Endelig bemærkede Tom Lisborg, at Divine Business Solutions ApS ikke mente - som ellers anført af Jes Donneborg - at Divine Business Solutions ApS var medansvarlig for de problemer, der havde været.

4.3.4 E-mailkorrespondance den 6. - 7. oktober 2006

Der fulgte herefter i perioden 6. oktober - 7. oktober 2006 en række yderligere e-mails mellem Jes Donneborg og Tom Lisborg samt Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad,

og Jes Donneborg om rammerne for såvel det fremtidige samarbejde som Divine Business Solutions ApS' deltagelse i mødet i St. Veit i Østrig.

I denne e-mailkorrespondance oplyste Jes Donneborg bl.a. følgende:

> "GSS overvejer paa denne baggrund, hvorledes vi kan komme videre. GSS ønsker ikke at indgaa en ny aftale med Divine Business Solutions. Såfremt GSS vælger at opsige samarbejdet med Divine Business Solutions med de konsekvenser, det maatte have, kunne det interessere os at vide, hvorvidt der eksisterer aftaler, der forhindrer GSS i frit at indgaa aftaler med enkeltpersoner eller selskaber, der indtil nu direkte eller indirekte har udført arbejde i forbindelse med projektets afvikling?"

4.3.5 E-mail af 8. oktober 2006 fra Jes Donneborg til Jesper Mo Hansen

Den 8. oktober 2006 sendte Jes Donneborg følgende e-mail til Jesper Mo Hansen med kopi til Niels Freiesleben:

> "Jeg vil gerne bekræfte vore dröftelser gennem den sidste uge om din fremtidige faste tilknytning til GSS.
>
> Vi har dröftet en 3-aarig aftale, hvor du som ansat i General Solar Systems GmbH (GSS) vil have ansvaret for arkitekturen og funktionaliteten af GSS's Aplikationer, först og fremmest Navision. Det er maalsätningen i denne 3-aarige periode, at du udover ansvaret for arkitekturen, den fortsatte udvikling af lösningen og programmering af ändringer h.h.v. kontrol af ändringer, andre maatte programmere, ogsaa i denne periode skal forestaa opbygningen af en intern applikationsafdeling hos GSS gennem overdragelse af nödvendig og tilsträkkelig viden herom hos de dertil ansatte medarbejdere. (Du forventes at medvirke ved ansättelsen) Endvidere skal du aktivt medvirke til indförelse af de arbejdsformer, der understötter en professionel videreudvikling af applikationen.
>
> Rammerne omkring din ansättelse vil väre opbygget som en trappe, hvor det förste aars engagement vil väre 2000 timer, efterfölgende aar forventes en nedtrapning af timetallet. Timetallet aftales for en periode paa 6 maaneder, men vil i aar 3 väre minimum 1000 timer. Aftalen kan i perioden opsiges af begge parter, vi har endnu ikke dröftet dette opsigelsesvarsel. Du vil ud over aftalen om GSS have mulighed for at indgaa lignende aftaler med andre "kunder". Ved indgaaelse af saadanne aftaler vil GSS informeres inden indgaaelsen og have försteret til dine ydelser i hvert fald de förste 2 aar.
>
> Du aflönnes med en timesats paa DKK 800,-. Der forventes en rejseaktivitet paa ca 3 dage hver anden uge, rejsetid er ikke arbejdstid. GSS däkker rejse- og opholdsomkostninger, du anvender eget udstyr og afholder selv udgifter til hjemmekontor, telefon og samtlige IT omkostninger. Du er forpligtet til at underkaste dig de gäldende sikkerhedsregler for anvendelse af IT i GSS gruppen.
>
> Du vil väre ansat i GSS, men fakturerer dine medgaaede arbejdstimer til GSS. Der ifalder ikke GSS nogen sociale omkostninger.

> Aftalen indgaas snarest."

4.3.6 E-mail af 18. oktober 2006 med oversigt over fremtidige opgaver

Den 18. oktober 2006 sendte en medarbejder i General Solar Systems GmbH en e-mail til en lang række personer i General Solar Systems GmbH-koncernen samt til Jesper Mo Hansen, hvori der var vedhæftet et excel-ark benævnt "Navision-Status-Oktober-06" med oversigt over fremtidige opgaver.

Senere samme dag sendte Jesper Mo Hansen i forlængelse af denne e-mail en e-mail til Jes Donneborg, hvoraf følgende fremgår:

> "For at synliggøre, at der arbejder andre end mig på sagen, kunne det være en ide, at en sådan liste som denne fik Cabus påført som udførende.
> Derved kan jeg fremsende den til Tom (Som Info), og derved synliggøre, at I ændrer styringen, samt at I opererer med at overgive flere punkter til anden leverandør.
> Det sandsynliggør også, at der ikke er så mange timer tilbage for Divine.
> En sådan liste som denne vil jeg i et naturligt forløb altid videresende til Tom, da han stadig er vor projektleder, uagtet hvad der er skrevet mellem jer. Den retslige status på det er jo ikke endelig opgjort.
> Det vil virke unaturligt, at den ikke bliver videresendt fra min side til ham."

Hertil svarede Jes Donneborg den 20. oktober 2006:

> "God ide, lad os diskutere næste uge, naar vi er i St. Veit."

4.3.7 E-mailkorrespondance af 18. oktober 2006 mellem Divine Business Solutions ApS' advokat og Jesper O. Pedersen om omfang af fremtidige opgaver

Den 18. oktober 2006 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, en forespørgsel til Jesper O. Pedersen, hvori advokat Anders Wernblad anmodede om en præcisering af, hvilke konsulentydelser General Solar Systems GmbH forestillede sig, at der blev behov for efter et ophør af kontrakten.

Jesper O. Pedersen svarede senere på dagen, at General Solar Systems GmbH efter det for ham oplyste allerede havde fået tilsagn fra Cabus Business Solutions GmbH om, at de på basis af en fyldestgørende programdokumentation ville overtage driften af systemet. General Solar Systems GmbH forventede således, at der kun ville blive tale om en færdiggørelse af programmeringsdokumentationen, hvilket skønnedes at udgøre maks. 100-150 timer, men at Divine Business Solutions ApS sikkert selv bedre kunne skønne over antallet af nødvendige timer hertil.

4.3.8 E-mail af 30. oktober 2016 med oversigt over fremtidige opgaver

Den 30. oktober 2006 sendte en medarbejder hos General Solar Systems GmbH på ny en e-mail med et excel-ark benævnt "Navision-Status-Oktober-06" med en oversigt over opgaver.

I den reviderede oversigt over opgaver var der tilføjet en række nye opgaver, ligesom der for samtlige opgaver med undtagelse af "Programdokumentation" var anført "CUBUS" i stedet for "Jesper".

I opgavelisten af 30. oktober 2006 var Jesper Mo Hansen således alene anført som ansvarlig ud for punktet "Programdokumentation".

Jes Donneborg videresendte e-mailen samme dag til Jesper Mo Hansen med Tom Lisborg cc, hvori Jes Donneborg skrev:

> "Hermed Opgavelisten, som den ser du efter vor gennemgang sidste uge.
> Jeg imödeser snarest som aftalt dit opläg til dokumentation!"

4.3.9 E-mail af 30. oktober 2006 fra Jesper Mo Hansen til Tom Lisborg

Den 30. oktober 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til Tom Lisborg, hvori han opsagde sin stilling i Divine Business Solutions ApS med fratræden ultimo november 2006, idet Jesper Mo Hansen ønskede fritstilling i fratrædelsesperioden.

Jesper Mo Hansen havde forud for dette drøftet opsigelsen af samarbejdet med sin advokat, Erik Svanvig.

4.3.10 E-mail af 30. oktober 2006 fra Jesper Mo Hansen til sin advokat

Den 30. oktober 2006 skrev Jesper Mo Hansen i en e-mail til advokat Erik Svanvig bl.a. følgende:

> "Hvis han / når han ringer og spørger om, hvad jeg vil, skal jeg være åben om ansættelsen, eller skal jeg bare bede om at få en afklaring af situationen om ejerskabet af Divine. Så må han jo selv åbne kravet om bevisførelse for, at jeg ikke arbejder eksternt for dem.
> Han vil af sig selv helt sikkert komme ind på klausulen omkring det at arbejde for kunden."

4.3.11 Brev af 31. oktober 2006 fra Tom Lisborg til Jesper Mo Hansen med kvittering for opsigelse

Ved brev af 31. oktober 2006 kvitterede Tom Lisborg for opsigelsen og svarede, at Jesper Mo Hansen ikke kunne blive fritstillet i november.

Tom Lisborg præciserede i brevet endvidere følgende:

> "Jeg skal benytte lejligheden til at minde dig om, at du er forpligtet til at optræde loyalt overfor selskabet i opsigelsesperioden, herunder at du er forpligtet til at iagttage fuldstændig tavshed om selskabets forhold og forretningshemmeligheder.
>
> Jeg skal bede dig om at sikre, at alle data og programmer relateret til implementeringen hos GSS (det omfatter bl.a. alle Navision programmer og databaser på GSS's produktionsserver, GSS's testservere samt på din egen PC'er), samt alt skriftligt materiale og korrespondance (dvs. alle

emails, alle word og excel dokumenter, dokumentation, specifikationer, oversigter, referater, m.v.) vedrørende selskabet og selskabets kunder omgående og inden 3 dage fra dato fremsendes til mig på CD'er, samt at du lægger back-up af dine data på selskabets server (*ftp.divinebusinesssolutions.com*). Du bedes omgående ophøre med at bruge andre mail konti end *jmh@divinebusinesssolutions.com* til firmarelateret kommunikation. Alle e-mails, som du modtager fra kunder, eller som du selv sender til kunder, bedes du sende til mig løbende. Al firmarelevant kommunikation, der er lagret på andre mailkonti, herunder på *jespermo@mail.dk*, bedes ligeledes inden 3 dage overført til din PC, fremsendt til mig på CD-er samt overført i kopi til selskabets server (*ftp.divinebusinesssolutions.com*). Du bedes give mig skriftlig besked, når ovenstående pålæg er efterlevet.

På din sidste arbejdsdag den 30. november 2006, bedes du aflevere din PC med alle data og programmer intakt samt øvrige ejendele og effekter, der tilhører selskabet eller selskabets kunder, og som måtte være i din besiddelse.

I din egenskab af anpartshaver i selskabet skal jeg minde dig om, at du er underlagt en konkurrenceklausul, jf. pkt. 7A i vores anpartshaveroverenskomst, der gælder i forhold til selskabets nuværende og tidligere kunder, såvel i opsigelsesperioden som i tiden derefter. Den forventer jeg naturligvis, at du efterlever i enhver henseende, indtil vi eventuelt skriftligt måtte have aftalt andet. Jeg skal også minde dig om, at den i selskabet udviklede know-how ubetinget tilhører selskabet, jf. pkt. 12A. Dette gælder især i relation til GSS."

4.3.12 E-mailkorrespondance af 31. oktober 2006 mellem Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen om fremtidige opgaver i henhold til opgaveliste af 30. oktober 2016

I forlængelse af Jes Donneborgs e-mail af 30. oktober 2006 med liste over fremtidige opgaver sendte Tom Lisborg dagen efter den 31. oktober 2006 følgende e-mail til Jesper Mo Hansen:

"Jeg skal bede om dine kommentarer til denne liste. Hvad har du sagt til GSS vedr. de enkelte punkter?

Flere af punkterne er gengangere fra tidligere lister, hvor de tidligere har været helt eller delvist færdige.

Vi skal afstemme vores kommentarer, inden du sender et svar til GSS."

Hertil svarede Jesper Mo Hansen samme dag:

"Min umiddelbare kommentar er "nå".

Jeg har ikke sagt noget til de enkelte punkter. Listen er ikke blevet præsenteret for mig før end den er fremsendt.

Da jeg var i St. Veit, havde vi møder med de enkelte fagområder, som hver havde en liste over ting, de mente var åbne. Disse blev gennemgået, og jeg tog mine egne notater hertil.

> Inden jeg rejste, blev punkterne gennemgået med Manfred og jeg, hvorved han repeterede punkterne, og jeg gav mine kommentarer, mht. status, såsom om det var fejl, om punkterne var lagt til test, om der var noget udestående, eller om de enkelte punkter skulle ses som nye ting eller ønsker.
>
> Jeg har ikke sendt nogen kommentar omkring listen."

5. NOVEMBER OG DECEMBER 2006

5.1 1. november - 30. november 2006

5.1.1 E-mail af 3. november 2006 fra Tom Lisborg til Jes Donneborg

Ved e-mail af 3. november 2006 til Jes Donneborg med kopi til Niels Freiesleben, Jesper O. Pedersen samt Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, orienterede Tom Lisborg om, at Jesper Mo Hansen havde opsagt sin stilling i Divine Business Solutions ApS til fratrædelse 30. november 2006.

Tom Lisborg gjorde endvidere opmærksom på, at Jesper Mo Hansen som medejer i Divine Business Solutions ApS havde tiltrådt en konkurrenceklausul, således at Jesper Mo Hansen ikke var berettiget til at udføre arbejde for selskabets nuværende og tidligere kunder.

Herudover redegjorde Tom Lisborg i e-mailen for, hvorledes Divine Business Solutions ApS ved bl.a. ansættelse af nye medarbejdere og fortsat tilknytning af programmør [Navn] kunne varetage opgaven for General Solar Systems GmbH.

5.1.2 E-mail af 3. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til DONE IT ApS

Den 3. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til en direktør i DONE IT ApS, hvoraf det indirekte fremgår, at Jesper Mo Hansen i samarbejde med Jes Donneborg planlagde at flytte SolarCap A/S' Microsoft-licens fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS.

For at skjule dette for Tom Lisborg skulle flytningen imidlertid ske via Cabus Business Solutions GmbH.

Af e-mailen fremgår følgende:

> "Det kan være, jeg sender den via Cabus i tyskland først, således at Tom ikke kan se, at den ender hos jer.
> Er det ikke noget med, at dem, der holder licensen, får at vide, hvortil den bliver flyttet."

5.1.3 E-mail af 3. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til Jes Donneborg

Den 3. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til Jes Donneborg, hvori han bl.a. anførte:

> "Jeg har talt med en forhandler her i DK.

> De vil give 15 % op opgraderingsgebyret, samtidig med at de vil flytte mig over på deres licensaftale, således at jeg opretholder udvikler status, medens jeg har en aftale med jer.
>
> For at Tom ikke skal flyve i flint, vil det måske være en god ide først at flytte den til Cabus, og derefter videre til den danske forhandler.
> Hver gang en licens flyttes, for det 'forladende solution center' en besked om, at licensen er flyttet, og hvortil.
> Licensen skal har en Maint.Date.: 09-12-06, så der skal snart tages aktion på det. Hvis du er indforstået, kan jeg aktivere de enkelte ting."

Senere i november og december 2006 blev licenserne flyttet fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS via Cabus Business Solutions GmbH.

5.1.4 E-mail af 10. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til Jesper O. Pedersen

Den 10. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen i en e-mail til Jesper O. Pedersen kopi af sin konkurrenceklausul.

Den fulde ordlyd af konkurrenceklausulen i anpartshaveroverenskomstens § 7 var kopieret ind i e-mailen.

5.1.5 Jesper Mo Hansens deltagelse i møder med Cabus Business Solutions GmbH og andre business solutions centre i november 2006

I november 2006 deltog Jesper Mo Hansen efter aftale med Jes Donneborg i en række møder med Cabus Business Solutions GmbH samt andre europæiske Navision solutions centre.

Formålet med møderne var bl.a. at sætte Cabus Business Solutions GmbH i stand til at overtage projektet fra Divine Business Solutions ApS og finde egnede samarbejdspartnere i Spanien og Frankrig.

I de timesedler, som Jesper Mo Hansen afleverede til Divine Business Solutions ApS, havde han på de pågældende tidspunkter anført at have arbejdet med programdokumentation.

5.1.6 E-mail af 14. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til Jes Donneborg

Den 14. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til Jes Donneborg:

> "Hej Jes
>
> Tom efterspørger en statusrapport fra besøg i sidste uge, hvilke han et eller andet sted og med god grund kan efterspørge.
>
> Jeg vil oplyse, at jeg havde møde med alle lokale proces ejere + MAR og PRS, og efterfølgende havde møde med Cabus.
>
> Vedr. fredag, har jeg timeregistreret dokumentation og ikke oplyst, at jeg har været i Hamborg.

> Bare så vi er afstemt omkring det."

Jes Donneborg svarede tilbage kort efter med *"OK"*.

5.1.7 E-mailkorrespondance af 14. - 16. november 2006 mellem Jesper Mo Hansen og en medarbejder hos General Solar Systems GmbH

Den 14.-16. november 2006 havde Jesper Mo Hansen en e-mailkorrespondance med en medarbejder hos General Solar Systems GmbH, hvor Jesper Mo Hansen fik ændret sit kodeord til General Solar Systems GmbH's driftsserver. Det fremgår af e-mailkorrespondancen, at Jesper Mo Hansen gerne ville have kodeordet ændret, da Divine Business Solutions ApS' anden programmør på opgaven også anvendte kodeordet.

Ifølge Tom Lisborg indebar dette, at den anden programmør, som Divine Business Solutions ApS havde tilknyttet opgaven, blev afskåret adgang til den egenudviklede software, som Jesper Mo Hansen gemte på General Solar Systems GmbH's driftsserver.

5.1.8 E-mailkorrespondance af 14. november 2006 mellem Jesper Mo Hansen og sin advokat

Ved e-mail af 14. november 2006 spurgte Jesper Mo Hansen sin advokat, Erik Svanvig:

> "Kan Tom gøre krav på min maskine?
>
> Hvis jeg er indstillet på at købe den ud. Jeg kan overføre de data, de skal bruge, til en ekstern disk.
>
> […]
>
> Jeg skiftede til denne maskine for 1½ måned siden, og min daværende maskine bliver ikke brugt. Den står bare hen.
>
> […]
>
> Der skal fra denne maskine ikke anvendes netværksklienter, mail klienter eller andre office programmer. Det er alt sammen tilgængeligt på den gamle maskine."

Hertil svarede advokat Erik Svanvig samme dag: "*ikke før opsigelsesperiodens udløb.*"

5.1.9 E-mail af 15. november 2006 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Jesper O. Pedersen

Ved e-mail af 15. november 2006 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, et forligsforslag til Jesper O. Pedersen.

Forligsforslaget blev fremsendt efter en forudgående telefonsamtale mellem advokat Anders Wernblad og Jesper O. Pedersen. Tidligere havde advokat Anders Wernblad og Jesper O. Pe-

dersen ad flere omgange korresponderet omkring afvikling af samarbejdet, idet der mellem parterne dels var forskellige opfattelser af, hvad et fremtidig samarbejde skulle indebære, dels var uenighed om Divine Business Solutions ApS' hidtidige afregning.

5.1.10 E-mail af 15. november 2006 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen

Den 15. november 2006 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, en e-mail til Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen med følgende indhold:

> "Jeg glemte at nævne, at Jesper O. Pedersen oplyste, at GSS havde tænkt sig at tilbyde Jesper job. Om Jesper kunne/ville tage imod sådant tilbud eller ej, ville GSS ikke blande sig i, men ønskede at nævne det nu, da GSS ikke ønskede senere uoverensstemmelser pga. dette."

5.1.11 E-mail af 19. november 2006 fra Jes Donneborg til Jesper Mo Hansen

Den 19. november 2006 sendte Jes Donneborg en e-mail til Jesper Mo Hansen vedhæftet et dias benævnt "IT tasks 2007" dateret den 16. november 2006. Jes Donneborg skrev i e-mailen:

> "Hej Jesper
>
> Her lidt om opgaver og forventninger.
> Hvis du har lyst, kan du ringe, jeg sidder i bilen de näste timer."

Det vedhæftede dias indeholdt et IT-organisationsdiagram for General Solar Systems GmbH fra 1. december 2006 og frem. I organisationsdiagrammet var Jesper Mo Hansens stillingsbetegnelse anført som *"IT Manager and Project Manager Navision"*, ligesom der var anført følgende målsætninger for hans arbejde:

> "Goals
> - Take over project of implementing Navision
> - Communicating around the project implementation
> - Fulfillments of the tasks
> - Building an IT application organization within 3 years starting when the Navision implementation is completed."

5.1.12 Brev af 20. november 2006 fra Jesper O. Pedersen til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 20. november 2006 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, svarede Jesper O. Pedersen, at General Solar Systems GmbH var indstillet på at acceptere forligsforslaget under forudsætning af, at der på en række punkter blev foretaget ændringer/tilføjelser til forligsaftalen. General Solar Systems GmbH krævede i den forbindelse bl.a. følgende to tilføjelser til forligsaftalen:

- "Divine kan frigøres fra konkurrenceklausulen i punkt 23 på vilkår, at Divine tilbageleverer alt materiale vedrørende GSS og/eller projektet, som Divine har modtaget. Dette gælder ligeledes egenproduceret materiale, som indeholder oplysninger om GSS og/eller projektet, hvad enten dette er på skrift eller elektronisk. Dette selvsagt for at hindre, at sådant materiale måtte udleveres til konkurrenter for GSS; og

- Divine og Divines anpartshavere forpligter sig som led i forliget til ikke at stille sig hindrende i vejen for, at GSS etablerer et samarbejde med Jesper Mo Hansen, som ansat hos GSS eller i øvrigt."

5.1.13 E-mail af 22. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til sin advokat

Den 22. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til sin advokat, Erik Svanvig, hvori Jesper Mo Hansen redegjorde for et telefonmøde, han havde haft samme dag med Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS' advokat, Anders Wernblad, hvor de havde drøftet det af Jesper O. Pedersen i e-mail af 20. november 2006 fremsendte forligsforslag.

Det fremgår af e-mailen, at Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg var enige om at kunne acceptere alle punkter i den tilbudte forligsaftale med undtagelse af de sidste to punkter (citeret ovenfor under afsnit 5.1.12), som Tom Lisborg ikke ville acceptere.

Forligsforslaget blev senere afslået af Divine Business Solutions ApS.

5.1.14 Brev af 23. november 2006 fra Tom Lisborgs advokat til Jesper Mo Hansen

Den 23. november 2006 sendte Tom Lisborgs advokat, Claus Spangenberg, et brev til Jesper Mo Hansen, hvori advokaten erindrede om det tidligere af Tom Lisborg den 31. oktober 2006 fremsendte pålæg om at fremsende kopier af data, programmer, etc. Advokat Claus Spangenberg gav herefter Jesper Mo Hansen en ny frist på 3 hverdage til at efterkomme pålægget.

I brevet oplyste advokat Claus Spangenberg tillige, at Jesper Mo Hansen i medfør af markedsføringslovens § 19 var underlagt loyalitets- og tavshedspligt over for Divine Business Solutions ApS, og at manglende overholdelse heraf kunne resultere i såvel nedlæggelse af fogedforbud som erstatningspligt.

Ligeledes erindrede advokat Claus Spangenberg i brevet om den i anpartshaveroverenskomsten anførte konkurrenceklausul samt de begrænsninger, som dette medførte for Jesper Mo Hansens muligheder for et fremtidigt samarbejde med General Solar Systems GmbH. Advokat Claus Spangenberg anførte i brevet desuden følgende vedrørende Jesper Mo Hansens forpligtelser som anpartshaver i Divine Business Solutions ApS:

> "Jeg skal endvidere gøre Dem opmærksom på anpartshaveroverenskomstens § 12, der bestemmer, at selskabet har alle rettigheder til udviklet materiale, knowhow m.v., og at De som anpartshaver "ikke er berettiget til at lade fremstille kopier heraf til eget brug ved fremtidig virksomhed". Dette forbud skal ses i sammenhæng med den loyalitets- og tavshedspligt, som De allerede er underlagt i kraft af markedsføringslovens regler. Forbuddet skal endvidere ses i sammenhæng med det pålæg om tilbagelevering m.v., som er omtalt og gentaget overfor Dem ovenfor.

> Såfremt de vælger at sidde pålægget overhørigt, vil dette blive betragtet som en grov misligholdelse af § 12 i anpartshaveroverenskomsten med de konsekvenser, som dette da vil få for Deres retsstilling under overenskomsten."

5.1.15 E-mail af 24. november 2006 fra Jesper Mo Hansen til Jes Donneborg

Den 24. november 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til Jes Donneborg med følgende indhold:

> "Jeg har i dag modtaget et brev fra Toms advokat (5 sider), hvor han lægger op til at vil nedlægge fogedforbud mod, at jeg arbejder for jer.
>
> Når jeg har fået en plan fra min advokat, vil jeg kontakte dig eller Jesper O. for at afstemme, om han har samme opfattelse som Toms advokat."

5.1.16 Jesper Mo Hansens timeregistrering for november måned

I november måned registrerede Jesper Mo Hansen ca. 37 timers arbejde pr. uge for General Solar Systems GmbH, hvilket var betydeligt mindre end det timetal, som Jesper Mo Hansen havde registreret før hans opsigelse den 30. oktober 2006.

5.2 1. december - 31. december 2006

5.2.1 Brev af 1. december 2006 fra Tom Lisborgs advokat til Jesper Mo Hansen

Den 1. december 2006 sendte Tom Lisborgs advokat, Claus Spangenberg, på ny et brev til Jesper Mo Hansen, hvori advokaten på vegne af Lisborg Holding ApS påberåbte sig Jesper Mo Hansens væsentlige misligholdelse af anpartshaveroverenskomstens § 12 som følge af, at Jesper Mo Hansen ikke forud for sin sidste arbejdsdag den 30. november 2006 havde efterkommet pålægget om at fremsende kopier af data, programmer, etc.

5.2.2 E-mail af 1. december 2006 fra Jes Donneborg til medarbejdere i General Solar Systems GmbH

Den 1. december 2006 sendte Jes Donneborg en e-mail til en lang række medarbejdere i General Solar Systems GmbH med kopi til Niels Freiesleben og Jesper Mo Hansen, hvori han bl.a. oplyste, at Jesper Mo Hansen fra 1. december 2006 ville overtage projektledelsen med Navision som medarbejder i General Solar Systems GmbH.

Det fremgår af det til brug for undersøgelsen modtagne materiale, at aftalen mellem Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH i stedet blev udformet som en konsulentaftale, hvor Jesper Mo Hansen i perioden 1. december 2006 til ultimo april 2007 bistod General Solar Systems GmbH gennem sin personligt drevne virksomhed. Fakturering for dette arbejde skete gennem selskabet Jules Limited med adresse på kanaløen Sark.

Senere blev Jesper Mo Hansen i perioden 1. maj 2007 - marts 2008 ansat i selskabet WindowMaster A/S, der er et datterselskab til VKR Holding A/S. Jesper Mo Hansen fortsatte imidler-

tid med at arbejde på samme måde som før med General Solar Systems GmbH's økonomisystemer, og WindowMaster A/S viderefakturerede i denne periode Jesper Mo Hansens lønudgifter til General Solar Systems GmbH.

Den 27. marts 2008 indgik Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH på ny en konsulentaftale, der løb indtil november 2008.

5.2.3 E-mailkorrespondance af 4. december 2006 mellem Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg

Den 4. december 2006 havde Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg en e-mailkorrespondance, hvori Jesper Mo Hansen gav udtryk for, at han ønskede at overtage sin bærbare computer. Dette afviste Tom Lisborg ad flere omgange og henviste afslutningsvis til, at Jesper Mo Hansen havde pligt til at aflevere computeren og tilføjede, at den skulle afleveres med data og programmer.

Hertil svarede Jesper Mo Hansen bl.a. følgende:

> "Du skriver, at du vil have alt materiale fremsendt.
> Claus Spangenberg skriver i efterfølgende mail/brev, diverse regler og bestemmelser.
>
> Jeg er i øvrigt uforstående over for kravet, da al forhåndenværende materiale forefindes på kundens driftsserver, kundens testserver og kundens udviklingsserver. Dertil ligger Niels Søndergaard Larsen inde med selv samme kopier.
>
> Så der er intet til hinder for, at evt. andre konsulenter skal kunne arbejde på opgaver, der evt. måtte blive bedt om af kunden.
>
> Jeg har en række gamle kopier af databasen, som er lavet, inden jeg er gået i gang med at udvikle nye moduler. Disse kopierer jeg gerne ud til dig, men de er i praksis ikke anvendelige til noget. Summen af disse kopier ligger i størrelsen 50-60 GB. Hvis du fortsat ønsker al dette materiale, vil jeg gerne vide, hvorledes det skal fremsendes. Det er ikke muligt at brænde det ud på en DVD, da database filerne fylder op til 9,5 GB i én fil.
>
> Du beder i tillæg hertil, at jeg skal udtage kopier af kundens produktionsserver, testserver. Ting der i praksis er umuligt at gennemføre over opkoblingslinier.
>
> Hvis du fortsat insisterer på dette, vil jeg gerne vide, hvorledes du ønsker dette udtaget, og hvortil det skal kopieres.
> Inden jeg kopierer driftsdata og programmer ud fra kundens driftsmiljø, vil bede om en accept fra kunden af, at de tillader, at det bliver fritlagt.
>
> Vedr. al skriftligt materiale, ligger du inde med alt selv. Word dokumenter foreligger i form af opgavebeskrivelser, og dem har du selv udfærdiget. Vedr. excel sheets, foreligger der statuslister, og dem har du selv de seneste versioner af.
>
> Det lader tilbage at udtrække mails af mit mailprogram. Der ligger så mange mails, at det vil være et større arbejde at lave sådanne udtræk, hvilket jo også var dine egne indvindinger mod at

> gøre det samme overfor GSS, da vi havde telefonmøde sammen med Anders omkring svar på deres opfordringer.
>
> Men jeg frit lægger gerne mail korrespondance, men det vil tage noget tid, at få det hele ud.
> Jeg forventer dog at den anvendte tid bliver honoreret."

5.2.4 E-mail af 4. december 2006 fra Jesper Mo Hansen til sin advokat

Den 4. december 2006 videresendte Jesper Mo Hansen e-mailkorrespondancen med Tom Lisborg om tilbagelevering af arbejdscomputeren til sin advokat, Erik Svanvig, og spurgte, om Tom Lisborg kunne pålægge ham at aflevere maskinen. Jesper Mo Hansen tilføjede:

> "Det er ren chikane.
> Men hvis han har retten til det, vil jeg efterkomme det.
> Jeg vil så dog have brug for tid til at rense den for ting, der ikke er interessant for ham."

5.2.5 E-mail af 4. december 2006 fra Jesper Mo Hansen til Laptops.dk

Ligeledes den 4. december 2006 sendte Jesper Mo Hansen en e-mail til en medarbejder fra Laptops.dk og spurgte til deres muligheder for at levere en bærbar computer svarende til Jesper Mo Hansens arbejdscomputer. Jesper Mo Hansen tilføjede:

> "Det skal være en 2.16 GHz, da jeg gerne vil skifte disken over, således at jeg ikke har behov at rense den gamle, inden den skal afleveres."

5.2.6 E-mail af 4. december 2006 fra Munk IT A/S til Jesper Mo Hansen

Senere den 4. december 2006 sendte Claus Glerup Jensen, salgschef hos Munk IT A/S, en e-mail til Jesper Mo Hansen med emnet "DCC i Hinnerup". DCC står for Dansk Computer Center A/S, som var Munk IT A/S' leverandør. Af e-mailen fremgår:

> "Du skal spørge efter [navn]. Han venter dig og ved, hvad du skal have lavet, han finder en tekniker til dig, de kan fixe alt, som du ønsker."

5.2.7 Jesper Mo Hansens køb af ny computer og overflytning af data den 7. december 2006

Den 7. december 2006 købte Jesper Mo Hansen en ny bærbar computer af Munk IT A/S, som han afhentede hos Dansk Computer Center A/S. Ifølge fakturaen var den nye bærbare computer med en 80 GB harddisk.

Jesper Mo Hansen medbragte sin arbejdscomputer fra Divine Business Solutions ApS, som havde en 100 GB harddisk. Med bistand fra Dansk Computer Center A/S fik Jesper Mo Hansen flyttet Divine Business Solutions ApS' 100 GB harddisk over i sin nye computer, mens 80 GB harddisken fra den nyindkøbte computer blev installeret i arbejdscomputeren.

Herefter blev udvalgte data fra 100 GB harddisken overført til 80 GB harddisken.

5.2.8 Jesper Mo Hansens fremsendelse af arbejdscomputer til Tom Lisborg den 11. december 2006

Den 11. december 2006 sendte Jesper Mo Hansen sin bærbare computer til Tom Lisborg nu med 80 GB harddisken med de udvalgte data på. Heriblandt var Navision-databaser for perioden 21. juni - 10. oktober 2006. Der var ifølge det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale kun få dokumenter mv. fra perioden derefter.

5.2.9 E-mailkorrespondance af 11. december 2006 mellem Jesper Mo Hansen og en medarbejder hos General Solar Systems GmbH

Den 11. december 2006 havde Jesper Mo Hansen en e-mailkorrespondance med en medarbejder hos General Solar Systems GmbH vedrørende status på Navision, hvor medarbejderen fra General Solar Systems GmbH ad to omgange stillede nogle spørgsmål til systemet. Jesper Mo Hansen svarede i første e-mail bl.a.:

> "Ich muss zuerst sicherstellen dass die Berichte auch den richtigen stand hatte bevor sie korrigiert wurde.
> Und warum die korrigiert sind, die ich erstmal auch schon korrigiert habe. Dies zeigt eigentlich, das man nicht den letzten stand der Betriebsserver genommen hat, sondern nur auf der Testserver gearbeitet hat."

Oversat:

> "Jeg må først sikre mig, at rapporterne også havde den rigtige version, før de blev rettet.
> Og hvorfor de blev rettet, som jeg i første omgang også allerede havde rettet.
> Dette viser egentlig, at man ikke havde taget den seneste version af driftsserveren, men i stedet kun havde arbejdet på testserveren."

Jesper Mo Hansen svarede i anden e-mail bl.a.:

> "2. Ich arbeite in diesen tagen mit der Steuer Problematik. Ich habe über der Wochenende ein neuen Kopie von Betriebsserver lokal bei mir erstellt, und arbeitet mit die verschiedene fälle. Arber wie du schon weist, dauert es lange alle beispiele durch zu arbeiten."

Oversat:

> "2. Jeg arbejder i disse dage med skatteproblematikken. Jeg har henover weekenden udarbejdet en ny kopi af driftsserveren lokalt hos mig, og arbejdet med de forskellige tilfælde. Men som du allerede ved, tager det lang tid at gennemarbejde alle eksempler."

Tom Lisborg har senere under straffesagen gjort gældende, at ovenstående dokumenterer, at Jesper Mo Hansen på tidspunktet for tilbageleveringen af arbejdscomputeren var i besiddelse af nyere versioner af programmet.

5.2.10 E-mail af 13. december 2006 fra DONE IT ApS til Jesper Mo Hansen

Ved e-mail af 13. december 2006 fra Microsoft til DONE IT ApS blev flytning af SolarCap A/S' licens til DONE IT ApS bekræftet. DONE IT ApS spurgte samme dag Jesper Mo Hansen, om dette var en af hans kunder, hvilket Jesper Mo Hansen bekræftede.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelser mod DONE IT ApS og medarbejdere hos DONE IT ApS for medvirken til de forhold, som Jesper Mo Hansen tidligere var anmeldt for.

5.2.11 Brev af 13. december 2006 fra Jesper Mo Hansens advokat til Tom Lisborgs advokat

Den 13. december 2006 sendte Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig, et brev til Tom Lisborgs advokat, Claus Spangenberg, som svar på dennes brev af 23. november 2006, hvori advokat Erik Svanvig bl.a. anførte følgende:

> "F.s.v. angår det anførte i relation til min klients loyalitetsforpligtelse i.h.t. markedsføringslovens § 1 og § 19, vil min klient selvfølgelig overholde sin forpligtelse desangående, men vil selvfølgelig ikke fraskrive sig sine erhvervsmuligheder inden for sit fagområde.
>
> Vedr. de i.h.t. brev af 13.10.2006 efterlyste data, har de stedse været til Deres klients rådighed, herunder på kundens drifts-, tests- og udviklingsserver, ligesom selskabets anden medarbejder, [navn], er i besiddelse af de samme kopier. Den påståede misligholdelse afvises derfor.
>
> For at undgå enhver misforståelse desangående har min klient imidlertid afleveret de efterlyste data i overensstemmelse med min klients mail af 4.10.2006 [det bemærkes, at henvisningen formentlig rettelig skulle have været til Jesper Mo Hansens e-mail af 4. december 2006 til Tom Lisborg].
>
> Ifølge ordlyden af konkurrenceklausulen i anpartshaveroverenskomstens § 7, er forbuddet alene begrænset til konkurrerende virksomhed, der udføres for selskabets tidligere eller nuværende kunder. Imidlertid følger det hverken af ordlyden eller formålet, at klausulen tillige indeholder en kundeklausul.
>
> Bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at min klient tager ansættelse hos en kunde eller samarbejdspartner, forudsat at der ikke udøves konkurrerende virksomhed.
>
> Allerede fordi GSS utvivlsomt hverken aktuelt eller potentielt udøver konkurrerende virksomhed, må jeg afvise, at anpartshaveroverenskomstens konkurrenceforbud skulle være til hinder for et ansættelsesforhold."

5.2.12 Fremsendelse af DVD med e-mails den 19. december 2006

Den 19. december 2006 fremsendte Jesper Mo Hansen til Tom Lisborg en DVD med knap 9.000 e-mails.

5.2.13 E-mailkorrespondance af 21. december 2006 mellem Tom Lisborg og Munk IT A/S

Den 21. december 2006 var Tom Lisborg i kontakt med Munk IT A/S, da den af Jesper Mo Hansen tilbageleverede arbejdscomputer efter hans opfattelse ikke svarede til den computer, som Divine Business Solutions ApS tilbage i august 2006 havde købt til brug for Jesper Mo Hansens arbejde. Harddisken i den modtagne computer var kun på 80 GB, mens den i august 2006 indkøbte computer skulle have haft en harddisk på 100 GB.

Munk IT A/S oplyste i den forbindelse specifikationer og serienummer på den computer, som Divine Business Solutions ApS havde købt i august 2006. Heraf fremgik bl.a., at computeren købt i august 2006 havde en 100 GB harddisk.

5.2.14 Brev af 22. december 2006 fra Tom Lisborgs advokat til Jesper Mo Hansens advokat

Den 22. december 2006 sendte Tom Lisborgs advokat, Kim Håkonsson, et svar på brev af 13. december 2006 fra Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig.

Advokat Kim Håkonsson fastholdt, at Jesper Mo Hansen havde misligholdt anpartshaveroverenskomsten som følge af manglende overholdelse af sine forpligtelser til at returnere materiale til selskabet. Ifølge advokat Kim Håkonsson havde Jesper Mo Hansen endvidere opfordret forretningsforbindelser til at benytte en privat e-mailadresse i stedet for sin firma e-mailadresse, hvilket efter advokat Kim Håkonssons opfattelse i sig selv statuerede misligholdelse.

Advokat Kim Håkonsson bemærkede også, at antallet af e-mails på den af Jesper Mo Hansen dagen før fremsendte DVD efter omstændighederne måtte anses for at være beskedent, særligt for så vidt angik e-mails fra november måned.

Herudover anførte advokat Kim Håkonsson bl.a. følgende vedrørende Jesper Mo Hansens påstående misligholdelse af anpartshaveroverenskomsten:

> "Deres klient har tilbageleveret en PC til min klient. På denne ligger imidlertid ikke de seneste programversioner af Navision. Jeg er orienteret om, at deres klient har oplyst, at han har lagt disse programversioner på kundens servere uden at sikre sig en kopi til selskabet. Deres klient har været ansvarlig for at sikre selskabets ejendom, og Deres klient har således været forpligtet til at sikre, at selskabet stedse har været i besiddelse af de seneste programversioner. I det omfang selskabet og min klient ikke modtager de seneste programversioner, lider selskabet, og derved også min klient, et tab. Dette tab vil blive gjort gældende mod Deres klient. Jeg skal derfor henstille, at Deres klient straks sørger for at fremskaffe de seneste programversioner, således at selskabet kan komme i besiddelse af disse.
>
> Jeg kan notere, at der foreligger uenighed om rækkevidden af den aftalte konkurrenceklausul, idet De tilsyneladende gør gældende, at Deres klient skulle være berettiget til at tage ansættelse hos selskabets kunder."

6. 1. JANUAR 2007 - 17. APRIL 2007

6.1 E-mail af 2. januar 2007 fra Tom Lisborg til Claus Glerup Jensen

Den 2. januar 2007 skrev Tom Lisborg en e-mail til Claus Glerup Jensen fra Munk IT A/S.

Tom Lisborg oplyste, at harddisken i den computer, som Jesper Mo Hansen havde tilbageleveret i december 2006, var på ca. 76 GB, mens harddisken i den i august 2006 indkøbte computer i henhold til specifikationerne skulle være på 100 GB.

Tom Lisborg spurgte i e-mailen derfor til følgende:

> "Er det den samme harddisk, eller er den blevet ombyttet?"

6.2 E-mailkorrespondance af 3. januar 2007 mellem Claus Glerup Jensen og Jesper Mo Hansen

Claus Glerup Jensen videresendte den 3. januar 2007 Tom Lisborgs e-mail af 2. januar 2007 til Jesper Mo Hansen, der var tidligere kollega til Claus Glerup Jensen.

Samme dag svarede Jesper Mo Hansen:

> "Tak.
>
> Vil du se, om du kan få den ind til undersøgelse, og derved skifte den til en 100 GB. Disk."

6.3 E-mailkorrespondance af 8. januar 2007 mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen

Ved e-mail af 8. januar 2007 til Claus Glerup Jensen stillede Tom Lisborg supplerende tekniske spørgsmål til både den i august 2006 indkøbte computer og den af Jesper Mo Hansen i december 2006 returnerede computer.

E-mailen blev af Claus Glerup Jensen videresendt til Jesper Mo Hansen.

Claus Glerup Jensen besvarede senere samme dag e-mailen fra Tom Lisborg, hvoraf det bl.a. fremgår, at:

> "Du skal sende computeren til følgende add., så får vi den tjekket
>
> MUNK-IT Direkte
> Hovedvejen 9
> 2600 Glostrup"

6.4 Telefoniske drøftelser og e-mail af 11. januar 2007 mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen

Det fremgår af e-mail af 11. januar 2007 fra Tom Lisborg til Claus Glerup Jensen og af en udskrift af en telefonsamtale mellem parterne fra samme dag, at Tom Lisborg den 9. januar 2007 havde indleveret computeren til Munk IT A/S, og at Claus Glerup Jensen i den forbindelse oplyste, at computeren var videresendt til firmaets leverandør, Dansk Computer Center A/S, med henblik på at fastslå, om den harddisk, der sad i computeren, som Jesper Mo Hansen returnerede i december 2006, svarede til den harddisk, som computeren oprindeligt var leveret med i august 2006, eller om den var blevet udskiftet.

Under telefonsamtalen med Claus Glerup Jensen udtrykte Tom Lisborg, at det var vigtigt for ham at få computeren tilbageleveret med den harddisk, der sad i, da han indleverede den til Munk IT A/S den 9. januar 2007.

Claus Glerup Jensen oplyste, at han ville tage fat i Dansk Computer Center A/S for at sikre dette, men han udtrykte samtidig, at han ikke håbede, at de allerede havde skiftet harddisken. Tom Lisborg påpegede, at der ikke forelå nogen aftale om, at de skulle udskifte harddisken, og at han ville have den indleverede computer (inkl. harddisk) tilbage med de data, som lå på den, da den blev indleveret.

6.5 Sletning af harddisk hos Dansk Computer Center A/S den 11. og 12. januar 2007

Nedenstående beskrivelse af begivenhedsforløbet i forbindelse med sletning af harddisken er udarbejdet på baggrund af de under sagen afgivne vidneforklaringer, da der ikke foreligger andet skriftligt materiale, der dokumenterer dette forløb:

Den 11. januar 2007 mødte Jesper Mo Hansen op hos Dansk Computer Center A/S, hvor han havde medbragt den 100 GB harddisk, der oprindeligt sad i arbejdscomputeren indkøbt af Divine Business Solutions ApS i august 2006.

Jesper Mo Hansen bad Dansk Computer Center A/S om at overføre dataene fra 100 GB harddisken til Dansk Computer Center A/S' server og derfra videre til en nyindkøbt 100 GB harddisk.

Jesper Mo Hansen bad ligeledes Dansk Computer Center A/S, om at udskifte 80 GB harddisken i sin tidligere arbejdscomputer, som Munk IT A/S havde sendt til Dansk Computer Center A/S, med den af Jesper Mo Hansen medbragte originale 100 GB harddisk, hvorefter Dansk Computer Center A/S endeligt skulle foretage en totalsletning af den originale 100 GB harddisk.

Jesper Mo Hansen afhentede dagen efter den 12. januar 2007 sin egen computer med den nye 100 GB harddisk, hvor de oprindelige data var flyttet over på.

6.6 Tilbagelevering af computer til Tom Lisborg den 25. januar 2007

Tom Lisborg fik den 25. januar 2007 computeren tilbageleveret.

Computeren var nu isat den originale, totalslettede 100 GB harddisk. Herudover fik Tom Lisborg ved siden af udleveret den 80 GB harddisk, der havde siddet i computeren, da han indleverede den til Munk IT A/S den 9. januar 2007.

80 GB harddisken var forud for udleveringen blevet formateret, hvilket medførte, at de oprindelige data, der var på harddisken på tidspunktet for indleveringen, var slettet.

Det kan ikke af det til brug for undersøgelsen modtagne materiale præcist konstateres, hvad årsagen var til, at 80 GB harddisken blev formateret.

Tom Lisborg forsøgte efterfølgende at genskabe dataene på de to modtagne harddiske. Dataene på 100 GB harddisken kunne ikke genskabes, da de var blevet totalslettet, men dataene på 80 GB harddisken lykkedes det at få delvist genskabt, da der her kun var foretaget en formatering.

Sydøstjyllands Politi fik efterfølgende i forbindelse med deres efterforskning af sagen udleveret et spejl af den originale 100 GB harddisk, da Dansk Computer Center A/S stadig havde en kopi af materialet liggende på deres server.

6.7 Drøftelser og korrespondance mellem General Solar Systems GmbH og Divine Business Solutions ApS/Tom Lisborg og mellem Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg

I 2007 og tiden herefter fortsatte drøftelserne og korrespondancen mellem General Solar Systems GmbH og Divine Business Solutions ApS/Tom Lisborg om parternes mellemværende i forbindelse med samarbejdets ophør samt mulige løsninger herpå.

Ligeledes fortsatte drøftelserne og korrespondancen mellem Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg om vilkårene for Lisborg Holding ApS' overtagelse af Jesper Mo Hansen Holding ApS' anparter i Divine Business Solutions ApS samt om Jesper Mo Hansens mulige misligholdelse af anpartshaveroverenskomsten.

En stor del af ovennævnte drøftelser og korrespondance gik gennem de respektive parters advokater.

Ovenstående forløb er ikke beskrevet nærmere i beretningen, da det skønnes uden relevans for det forløb, som advokatundersøgelsen skal afdække.

7. JESPER MO HANSENS ARBEJDE FOR ANDRE KUNDER

Divine Business Solutions ApS har ud over anmeldelserne indgivet vedrørende Jesper Mo Hansens arbejde for General Solar Systems GmbH også indgivet en række anmeldelser med afsæt i arbejde udført af Jesper Mo Hansen for andre af Divine Business Solutions ApS' mindre kunder.

Da forholdene må betegnes som perifere for advokatundersøgelsen, tilsyneladende er ubestridte for så vidt angår det faktiske hændelsesforløb og i øvrigt er uden større økonomisk værdi, er

hændelsesforløbet forud for indgivelse af anmeldelser vedrørende disse forhold kun ganske kortfattet behandlet nedenfor.

Det fremgår af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale, at Jesper Mo Hansen i hele den periode, hvor han var medejer af Divine Business Solutions ApS og i perioden herefter, i mindre omfang uden om Divine Business Solutions ApS har udført arbejde for en række mindre kunder.

Ligeledes fremgår det af e-mailkorrespondance i perioden op til Jesper Mo Hansens fratræden hos Divine Business Solutions ApS, at Jesper Mo Hansen i denne periode forsøgte at flytte opgaver og licenser for enkelte mindre kunder til DONE IT ApS.

Ud over at lade disse forhold indgå i anmeldelserne mod Jesper Mo Hansen indgav Divine Business Solutions ApS den 20. og 25. maj 2010 politianmeldelse mod disse mindre kunder samt navngivne medarbejdere hos de pågældende kunder for medvirken til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens bestemmelser om underslæb (§ 278), databedrageri (§ 279 a), overtrædelse af markedsføringslovens § 19 under særligt skærpende omstændigheder (§ 299 a), subsidiært tillige krænkelse af ophavsrettigheder under særligt skærpende omstændigheder (§ 299b), bedrageri (§ 279), mandatsvig (§ 280), samt medvirken til tyveri (§ 276) og brugstyveri (§ 293), samt for hæleri (§ 290).

8. ANMELDELSER INDGIVET I FORBINDELSE MED DONE IT APS' KONKURS

Divine Business Solutions ApS har ud over anmeldelserne vedrørende Jesper Mo Hansens arbejde for General Solar Systems GmbH og andre kunder også indgivet en række anmeldelser i forbindelse med DONE IT ApS' konkurs.

Da myndighedernes behandling af anmeldelserne indgivet i forbindelse med DONE IT ApS' konkurs må betegnes som perifere for advokatundersøgelsen, og da en uddybende beskrivelse af hændelsesforløbet, der dannede baggrund for anmeldelsernes indgivelse, i øvrigt ikke anses for nødvendig for belysning af myndighedernes behandling af denne del af sagen, er hændelsesforløbet kun kortfattet sammenfattet nedenfor.

Ved breve af 9. marts 2011 og 4. april 2011 (2 breve) politianmeldte Divine Business Solutions ApS en række navngivne personer og virksomheder med tilknytning til konkursboet efter DONE IT ApS.

Divine Business Solutions ApS gjorde i anmeldelse af 9. marts 2011 gældende, at advokat John Korsager (tidligere kurator i DONE IT ApS under konkurs) i forbindelse med sin udpegning som kurator i DONE IT ApS havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) om, at han opfyldte de i konkurslovens § 238 fastsatte habilitetsbetingelser.

Den første anmeldelse af 4. april 2011 var en politianmeldelse af advokat Jens Brusgaard, som den 18. august 2010 blev udpeget som kurator i DONE IT ApS under konkurs efter advokat John Korsager.

Divine Business Solutions ApS gjorde i den forbindelse gældende, at advokat Jens Brusgaard havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) og overtrådt konkurslovens § 110, stk. 4 - hvorefter en kurator har pligt til at give politiet meddelelse, hvis kurator konstaterer forhold, der giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre - og at nogle i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold *"(…) kunne henføres til advokat Jens Brusgaards medvirken til en række bestemmelser i straffeloven, herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

De i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold vedrørte i det væsentligste, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var sket en *"vandret selskabstømning"*, da DONE IT ApS efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse til underpris havde overført aktiver af betydelig værdi til andre selskaber ejet af tidligere medarbejdere ved og indehavere af DONE IT ApS, hvorved konkursboet var blevet unddraget midler.

Den anden anmeldelse af 4. april 2011 var en politianmeldelse af yderligere 13 fysiske og juridiske personer for forhold, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse kunne henføres "*(…) til en række bestemmelser i straffeloven herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

Der var i anmeldelsen til støtte herfor henvist til sagsfremstillingen i de tidligere anmeldelser indgivet mod advokat John Korsager den 9. marts 2011 og advokat Jens Brusgaard den 4. april 2011 samt til et brev af 7. oktober 2010 fra advokat Peter Bang til advokat Jens Brusgaard, hvori forholdene omkring den i anmeldelserne omtalte *"vandrette selskabstømning"* også var belyst (brevet indgik også som et bilag til anmeldelsen mod advokat Jens Brusgaard).

Den anden anmeldelse af 4. april 2011 indeholdt desuden en anmeldelse mod en tidligere direktør og medejer af DONE IT ApS for *"(…) overtrædelse af bogføringslovens § 16 samt straffelovens § 302"*.

For nærmere beskrivelse af hændelsesforløbet i forbindelse med myndighedernes behandling af anmeldelserne indgivet i forbindelse med DONE IT ApS' konkurs henvises til beretningens kapitel 5, afsnit 3.2.5-3.2.8 og kapitel 7, afsnit 4.3-4.4.

Kapitel 4

Efterforskningen ved Københavns Vestegns Politi

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I det følgende redegøres for begivenhedsforløbet i forbindelse med Københavns Vestegns Politis efterforskning af den af Divine Business Solutions ApS den 17. april 2007 indgivne politianmeldelse mod Munk IT A/S.

Samme dag som indgivelsen af politianmeldelsen mod Munk IT A/S til Københavns Vestegns Politi, dvs. den 17. april 2007, indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen til Sydøstjyllands Politi.

Som nærmere beskrevet i kapitel 5 har Sydøstjylland Politi forestået hovedparten af efterforskningen i sagen, og Københavns Vestegns Politis efterforskning har været begrænset til de forhold, som vedrørte den indgivne anmeldelse mod Munk IT A/S. Nedenstående redegørelse for efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi bør derfor læses i sammenhæng med redegørelsen i kapitel 5 for Sydøstjyllands Politis efterforskning.

Københavns Vestegns Politi har herudover i begrænset omfang været involveret i afklaringen af i hvilken eller hvilke politikredse, der var værneting for sagskomplekset. Værnetingsproblematikken og korrespondance mv. mellem forskellige myndigheder herom er vurderet samlet i relation til alle de involverede myndigheder i kapitel 8, hvorfor der henvises hertil for en nærmere beskrivelse.

1.2 Redegørelsens systematik

Redegørelsen for begivenhedsforløbet hos Københavns Vestegns Politi er struktureret i følgende hovedafsnit:

Afsnit 2.1: Københavns Vestegns Politis efterforskning i perioden fra modtagelsen af politianmeldelse den 17. april 2007 og indtil den 2. oktober 2007

Afsnit 2.2: Københavns Vestegns Politis efterforskning i perioden fra 3. oktober 2007 til sagens henlæggelse den 10. oktober 2008

Beskrivelsen i de enkelte hovedafsnit er som udgangspunkt kronologisk.

2. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB

2.1 Københavns Vestegns Politis efterforskning i perioden fra modtagelsen af politianmeldelse den 17. april 2007 og indtil den 2. oktober 2007

2.1.1 Divine Business Solutions ApS' anmeldelse af Munk IT A/S den 17. april 2007

På vegne af Divine Business Solutions ApS indgav selskabets advokat, Peter Bang, ved brev af 17. april 2007 til Glostrup Politi (Københavns Vestegns Politi) politianmeldelse mod Munk IT A/S "*(…) vedrørende et strafbart forhold som min klient har en sikker formodning om, er begået af selskabet Munk IT A/S.*"

I brevet anføres som baggrund for anmeldelsen:

> "Min klients tidligere medarbejder Jesper Mo Hansen var, indtil denne tiltrådte som direktør hos min klient, ansat hos Munk IT A/S.
>
> Den 25. august 2006 erhvervede Divine Business Solutions ApS en bærbar IBM computer, model T60P med en 100 GB harddisk fra Munk IT A/S. Computeren blev udleveret direkte fra Munk IT A/S til Jesper Mo Hansen.
>
> Den 30. oktober 2006 opsagde Jesper Mo Hansen sin stilling i Divine Business Solutions ApS og blev i den forbindelse pålagt at returnere ovennævnte udleverede bærbare computer, der var det eneste medie, hvor Divine Business Solutions ApS' kommercielle viden og udviklede data og programmer var lagret på. Der er anvendt mere end 11.000 konsulenttimer på at udvikle de pågældende data og programmer, og det skønnes at ville koste mere end kr. 13 mio. at genskabe disse data og programmer. Følgelig var det altafgørende for Divine Business Solutions at modtage materialet retur via computeren.
>
> Den 12. december 2006 modtog Divine Business Solutions ApS en bærbar computer med postvæsenet fra Jesper Mo Hansen.
>
> Det kunne konstateres, at denne computer ikke var monteret med den oprindelige harddisk, men derimod med en anden harddisk (80 gb), disse data er slettet ved en formatering den 17. januar 2007, dvs. mens den var i Munk IT's varetægt (en rapport udarbejdet af det norske konsulentfirma IBAS AS (vedlagt) dokumenterer dette), hvor det efterfølgende har kunnet konstateres, at der har været lagret data tilhørende Divine Business Solutions, men at disse data, ved en omformatering, er slettet.
>
> Den 8. januar 2007 kontaktede direktør Tom Lisborg fra Divine Business Solutions ApS salgschef Claus Glerup Jensen fra Munk IT og anmodede om oplysning om serienummeret på den oprindelige harddisk på den fra Munk IT A/S leverede computer. I strid med sandheden oplyste Claus Glerup Jensen, at disse data ikke lagres, og i strid med sandheden bad han om at få indleveret computeren for at kunne undersøge, om den var blevet tilbageleveret med den oprindelige harddisk.

Den 9. januar 2007 indleverede Tom Lisborg computeren til Munk IT A/S. Den 10. januar 2007 oplyste Claus Glerup Jensen til Tom Lisborg, at T60p oprindeligt var blevet leveret med en 80 GB harddisk, dette var imidlertid i strid med oplysninger, som Tom Lisborg i mellemtiden havde fået oplyst fra IBM Global Services. Tom Lisborg bad derfor Claus Glerup Jensen om straks at returnere computeren uden at foretage nogen ændringer ved den.

Først den 25. januar 2007 blev Tom Lisborg fra Divine Business Solutions ApS kontaktet af Munk IT om, at den bærbare computer nu kunne afhentes, hvorefter den samme dag blev udleveret med den originale 100 GB harddisk monteret, samt 80 GB harddisken separat til Divine Business Solutions ApS.

Da Divine Business Solutions ApS kunne konstatere, at der heller ikke på 100 GB harddisken var nogen data overhovedet, sendtes computeren til nærmere undersøgelse hos det norske konsulentfirma Ibas AS. I en rapport udleveret af Ibas AS (vedlagt) kunne det konstateres, at alle data og programmer på harddisken er slettet under anvendelse af et særligt program. Det kunne endvidere konstateres, at dette havde fundet sted den 12. januar 2007.

Det må således konkluderes, at Munk IT A/S uden opdrag fra rettighedshaveren til dataene på den pågældende harddisk og ejeren af samme Divine Business Solutions ApS må formodes at have foretaget sletning af de på harddisken lagrede data og dermed ødelagt værdier for et samlet beløb i omegnen af kr. 13 mio.

Forholdet må formentlig karakteriseres som forsættelig tingsødelæggelse, og jeg skal derfor anmode om, at der indledes politimæssig efterforskning i sagen.

Henvendelse kan med fordel rettes til administrerende direktør i Divine Business Solutions ApS, Tom Lisborg, på tlf. […].

Jeg kan tilføje, at min klient, vedrørende ovennævnte forhold samt en række øvrige forhold, har indgivet politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen til Politiet i Vejle."

2.1.2 Anmeldelsesrapport af 19. april 2007

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at der den 19. april 2007 af Københavns Vestegns Politi blev oprettet en *"Anmeldelsesrapport"*, hvori modtagelsen af politianmeldelsen er beskrevet. Afslutningsvis i rapporten er anført:

"Der foreligger skriftlig anmeldelse og redegørelse.
Indledningsvis skal der undersøges, om der foreligger en "dobbelt-anmeldelse" ved "Vejle politi"."

2.1.3 Rykker for kvittering for anmeldelsens modtagelse

Da Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ikke havde modtaget kvittering for eller svar på anmeldelsen, anmodede han ved brev af 19. juni 2007 Glostrup Politi (Københavns Vestegns Politi) om dels at kvittere for modtagelsen, dels at meddele hvilke efterforskningsskridt, der på dette tidspunkt var foretaget.

Brevet blev besvaret af politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, ved brev af 27. juni 2007 til advokat Peter Bang, hvori oplystes, at den indgivne politianmeldelse var bortkommet:

> "Ved skrivelse af 19. juni 2007 har De anmodet om oplysninger i relation til Deres anmeldelse af Munk IT A/S.
>
> Jeg kan oplyse, at der efter modtagelsen af Deres anmeldelse bl.a. har været taget kontakt med Vejle Politi, hvortil der angiveligt også skulle være indgivet anmeldelse i relation til sletning af dataindhold m.v. på en computer.
>
> I forbindelse med denne ekspedition og de efterfølgende overvejelser om efterforskning af sagen, er selve Deres anmeldelse desværre bortkommet.
>
> Jeg skal derfor anmode om at modtage kopi af anmeldelsen."

Ved brev af 28. juni 2007 til Københavns Vestegns Politi genfremsendte advokat Peter Bang politianmeldelsen af 17. april 2007.

2.1.4 Koordinering af efterforskningen mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi

Som tidligere anført blev der samme dag som indgivelsen af politianmeldelsen mod Munk IT A/S til Københavns Vestegns Politi, dvs. den 17. april 2007, af Divine Business Solutions ApS indgivet politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen til Sydøstjyllands Politi. Anmeldelsen vedrørte dels "*Tingsødelæggelse*", dels "*Mandatsvig samt overtrædelse af markedsføringsloven*". For nærmere oplysning om anmeldelsen og begivenhedsforløbet hos Sydøstjyllands Politi henvises til kapitel 5.

Af det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale fremgår, at der blev gennemført koordinering af efterforskningen og udveksling af oplysninger mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi.

Sydøstjyllands Politi fremsendte således den 26. juni 2007 pr. fax til Københavns Vestegns Politi politianmeldelsen af Jesper Mo Hansen samt en række af de i forbindelse hermed modtagne breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang.

Ved e-mail af 28. juni 2007 til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, meddelte vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen, Københavns Vestegns Politi, at man afventede Sydøstjyllands Politis afhøring af Jesper Mo Hansen, forinden man foretog afhøring af Munk IT A/S:

> "Hej Martin
>
> Det lykkedes for anklagemyndigheden her at finde sagen i går.

> Indstillingen fra juristen er, at politiet i Vejle må foretage afhøring af Jesper Mo Hansen i relation til sagen. Det har intet formål først at foretage afhøring i Munk IT her.
>
> Der foretages således intet i sagen her, før der foreligger en forklaring fra Jesper Mo Hansen.
>
> Det var den korte udgave.
>
> NB: Har forgæves forsøgt at træffe dig telefonisk."

Af en intern notits af 28. juni 2007 udarbejdet af Sydøstjyllands Politi fremgår, at Sydøstjyllands Politi omvendt var af den opfattelse, at videre efterforskning hos Sydøstjyllands Politi skulle afvente Københavns Vestegns Politis undersøgelser hos Munk IT A/S. I notitsen anføres således bl.a.:

> "I tidsrummet fra den 9. januar 2007 og frem til den 17/1-07 har harddisken været i firmaet MUNK IT.s besiddelse, og hvor den er blevet formateret.
>
> Det vil af sidstnævnte grund være meget svært at udlede en sigtelse mod Jesper Hansen – før undersøgelserne i Munk IT er tilendebragt.
>
> […]
>
> Jeg mener sagen, skal afvente undersøgelserne hos Munk IT, før sagen overvejes på ny."

I overensstemmelse hermed besvarede vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, ved e-mail af 29. juni 2007 vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesens ovennævnte e-mail således:

> "Hej Hans Chr.
>
> Vores indstilling er, at vi intet vil gøre ved sagen, inden det er klarlagt under hvilke omstændigheder, Munk IT har slettet data på HD. Dette er ligesom en forudsætning for, at vi kan komme videre!!."

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår ikke nærmere oplysning om kommunikation mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt efterforskningen skulle indledes med undersøgelser hos Munk IT A/S eller afhøring af Jesper Mo Hansen.

Som beskrevet i kapitel 5 afsnit 2.1.4, kan det imidlertid konstateres, at Sydøstjyllands Politi foretog afhøring af Jesper Mo Hansen den 16. juli 2007.

2.1.5 Københavns Vestegns Politis afhøring af Tom Lisborg

Den 4. juli 2007 foretog Københavns Vestegns Politi en telefonisk afhøring af Tom Lisborg. Ifølge den efterfølgende udarbejdede afhøringsrapport, dateret den 4. juli 2007, varede afhøringen 15 min.

I afhøringsrapporten er anført, at formålet med afhøringen var, at Københavns Vestegns Politi ønskede "*(…) supplerende oplysninger med henblik på afklaring af, hvorvidt der var forøvet noget offentligt påtalt strafbart forhold*".

Af afhøringsrapporten fremgår, at Tom Lisborg under afhøringen fremkom med supplerende, faktiske oplysninger vedrørende Divine Business Solutions ApS samt persongalleriet i den indgivne anmeldelse: Claus Glerup Jensen (Munk IT A/S) og Jesper Mo Hansen. Endvidere fremgår, at det under afhøringen blev aftalt, at Tom Lisborg skulle fremsende materiale i form af "*(…) kvittering for ud-/indlevering, køb af omhandlende PC, ansættelseskontrakt, konkurrenceklausul m.v.*". Som beskrevet nedenfor, blev materialet samme dag fremsendt til politiet, og er siden tilgået også Sydøstjyllands Politi.

Afslutningsvis i afhøringsrapporten er anført, at Tom Lisborg blev gjort bekendt med, "*(…) at nærmere undersøgelse afventede en afhøring af Jesper Mo Hansen hos Vejle Politi, hvorefter sagen ville blive forelagt anklagemyndigheden til vurdering.*"

2.1.6 Tom Lisborgs mail af 4. juli 2007 med supplerende materiale

I forlængelse af afhøringen fremsendte Tom Lisborg den 4. juli 2007 pr. e-mail det efterspurgte materiale til vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen, Københavns Vestegns Politi. I e-mailen er anført:

> "Hej,
> Tak for din indsats.
>
> Som aftalt fremsendes flg. dokumenter:
>
> - Faktura fra Munk-IT dateret den 25. august 2006 – harddisk er angivet til 100.
> - Kvittering for indlevering fra Munk-IT dateret den 9. januar 2007.
> - Kvittering for udlevering fra Munk-IT dateret den 25. januar 2007.
> - Kontaktdata på personer, der kan blive involveret i sagen – Claus Glerup Jensen er nr. 4 på denne liste.
> - Anpartshaveroverenskomst med Jesper Mo Hansen (udgaven med hans underskrift ligger hos advokatfirmaet, der udarbejdede den).
> Konkurrenceklausulen fremgår af § 7. Selskabet har efterfølgende ændret navn fra Dynamic Business Solutions ApS til Divine Business Solutions ApS.
>
> Nogen af de spørgsmål, du stillede, har advokatfirmaet fået på skrift, hvorfor jeg her også fremsender dette materiale:
>
> Divine Business Solutions ApS arbejder med udvikling og implementering af IT-løsninger til virksomheds- og økonomistyring baseret på Microsoft Dynamics – Navision (http://www.microsoft.com/danmark/dynamics/navision/default.mpx).
>
> Virksomhedens speciale er løsninger til selskaber, som sælger og distribuerer produkter til opvarmning af vand og boliger v.hj.a. solenergi. Navision anvendes af titusindvis af virksomheder i

hele verden, hvor dele af de udviklede programmer kan genanvendes i mange af disse virksomheder.

Den 8. januar 2007 kontaktede Tom Lisborg salgschef Claus Glerup Jensen fra Munk IT, og bad ham om at oplyse serienummeret på den harddisk, der fulgte med den bærbare computer. Han svarede samme dag, at disse oplysninger ikke blev registreret, og at han derfor ikke kunne give disse oplysninger. Han oplyste yderligere, at Jesper Mo Hansen selv havde købt en IBM bærbar computer af en anden model af Munk-IT i december 2006. Efterfølgende bad Claus Glerup Jensen om, at den bærbare computer blev sendt til: [navn] hos Munk-IT Direkte, så de kunne kontrollere den bærbare computer, hvor Claus Glerup Jensen oplyste, at den skulle indsendes til deres leverandør. Den 9. januar 2006 blev den bærbare computer leveret til Munk-IT personligt, af Tom Lisborg fra DBS.

Den 10. januar 2006 bad Tom Lisborg Munk-IT ([navn]) oplyse, hvem den bærbare computer var blevet sendt til kontrol hos. [Navn] oplyste samme dag, at det måtte hun ikke oplyse, og at alle spørgsmål herom skulle besvares af Claus Glerup Jessen. Claus Glerup Jessen fra Munk-IT meddelte herefter telefonisk, at leverandøren havde meddelt, at den bærbare computer fejlagtigt fra start var blevet leveret med en 80 GB harddisk og oplyste, at leverandøren, som den bærbare computer var blevet sendt til, det var DCC (Dansk Computer Center A/S, kontaktdata). Der foreligger ikke nogen bekræftelse af, at Munk-IT rent faktisk har indleveret den bærbare computer til DCC.

Fra anden side fik Tom Lisborg oplyst, at IBM Global Services har sporbarhed på deres bærbare computere og de dele, de består af. Det vil sige, at IBM Global Services ud fra den bærbare computers type, model og serie nummer kan oplyse eksempelvis serienummeret og type af harddisk, som den bærbare computer blev leveret med. IBM Global Services har bekræftet, at den angivne bærbare computer blev leveret med en 100 GB harddisk, ligesom serienummeret på denne harddisk er angivet. I vedhæftede dokument med kontaktdata nr. 8 er angivet kontaktdata til IBM Global Services, hvor IBM Global Services kan bekræfte disse oplysninger (disse oplysninger haves også på email). Munk-IT havde derfor ingen grund til at bede om at få indleveret den bærbare computer for at bekræfte, at den var blevet leveret med en 100 GB harddisk og for at oplyse serienummeret på denne harddisk."

Samme dag, dvs. den 4. juli 2007, fremsendte Tom Lisborg yderligere en e-mail til vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen med mailkorrespondance med Munk-IT til forklaring af fejl i angivelsen af serienummer i den af Munk IT A/S den 25. august 2006 udstedte faktura vedrørende Divine Business Solutions ApS' køb af bærbar arbejdscomputer til Jesper Mo Hansen.

2.1.7 Modtagelse af materiale fra Sydøstjyllands Politi den 19. juli 2007

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at Sydøstjyllands Politi den 18. juli 2007 fremsendte noget materiale til Københavns Vestegns Politi.

Det fremgår ikke hvilket materiale, der blev fremsendt, idet der alene foreligger et "Omslag" vedrørende fremsendelsen, modtagestemplet den 19. juli 2007 af Københavns Vestegns Politi, hvor det er anført:

> "Fremsendes til Københavns Vestegns Politi, Efterforskning Glostrup, Birkelundsvej 2, 2620 Albertslund, under henvisning til tidl. korrespondance med vkk. Hans Chr. Tonnesen, med anmodning om undersøgelse af fa. Munk IT.s medvirken i sagen."

2.1.8 E-mail af 1. august 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

Den 1. august 2007 fremsendte Divine Business Solutions ApS pr. e-mail til vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen kopi af en e-mail af 15. januar 2007 fra IBM Global Services til Tom Lisborg, hvori er angivet serienummeret på den harddisk, som Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer blev leveret med.

2.1.9 Indhentelse af oplysninger hos salgschef ved Munk IT A/S

Den 17. september 2007 rettede Københavns Vestegns Politi telefonisk henvendelse til Munk IT A/S' salgschef, Claus Glerup Jensen.

Af den af Københavns Vestegns Politi oprettede "Oplysningsrapport" vedrørende samtalen, dateret den 18. september 2007, fremgår, at Claus Glerup Jensen indledningsvis forklarede, "*(…) at han faktisk ikke huskede de nærmere omstændigheder mere.*"

Af rapporten fremgår videre, at Claus Glerup Jensen oplyste, at Tom Lisborg havde indleveret computeren til Munk IT i Glostrup, hvorfra den var sendt til Dansk Computer Center A/S, der gennem Munk IT havde solgt computeren, og at Claus Glerup Jensen ikke havde set computeren, efter den blev sendt til Dansk Computer Center i Aarhus, hvor der "*(…) efter kundens ønske [blev] isat en 100 gb harddisk i stedet for den 80 gb, maskinen var monteret med.*"

Afslutningsvis i rapporten er anført, at telefonforbindelsen herefter blev afbrudt, og at det ikke lykkedes at få kontakt til Claus Glerup Jensen igen samme dag.

Rapporten er forsynet med en påtegning dateret 25. september 2007, hvori er angivet, at det trods daglige opkald ikke er lykkedes Københavns Vestegns Politi at få kontakt til Claus Glerup Jensen igen.

2.1.10 Indhentelse af oplysninger hos sælger ved Munk IT A/S

Den 18. september 2007 rettede Københavns Vestegns Politi telefonisk henvendelse til den sælger hos Munk IT A/S, der havde taget imod computeren, da den blev indleveret af Tom Lisborg.

Af den af Københavns Vestegns Politi oprettede "Oplysningsrapport" vedrørende samtalen, dateret den 18. september 2007, fremgår, at sælgeren forklarede, at hun i januar fik indleveret computeren af Tom Lisborg, der var "*(…) utilfreds med, at der pludselig sad en 80 gb harddisk i computeren, når han vidste, at den var købt med 100.*" Sælgeren oplyste endvidere, at hun efter kontakt til Claus Glerup Jensen sendte computeren videre til Dansk Computer Center "*(…) med mundtlig besked til centeret om, at computerens harddisk skulle udskiftes*". Ifølge sælge-

ren indeholdt beskeden til Dansk Computer Center "*(…) intet andet. Intet om, at data skulle sikres eller overflyttet mellem de to diske.*"

2.1.11 E-mail af 19. september 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

Den 19. september 2007 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, en e-mail, hvori Tom Lisborg under henvisning til en telefonsamtale samme dag fremkom med en række supplerende oplysninger og bemærkninger vedrørende begivenhedsforløbet hos Munk IT A/S og Dansk Computer Center.

Af e-mailen fremgår, at kriminalassistent John Jacobsen i samtalen med Tom Lisborg havde refereret (dele af) afhøringen af salgsdirektøren hos Dansk Computer Center, herunder oplysningen om, at Dansk Computer Center var i besiddelse af et image af de oprindelige data fra 100 GB harddisken.

I e-mailen anførte Tom Lisborg i relation hertil:

> "Hvis de har et image af 80 gb harddisken, så er det meget vigtigt at sikre dette som bevismateriale, så det ikke bliver destrueret. Yderligere: Hvis man opretter et sådant image enten på en PC'er eller via et netværk, så vil man på computeren kunne se, hvornår det er sket, og hvem der har gjort det, hvilket også er vigtige bevismaterialer. Det samme gælder for 100 GB harddisken. Jeg tror, der er stor risiko for, at disse images vil blive destrueret."

Afslutningsvis i e-mailen er gengivet den i e-mailen af 4. juli 2007 til vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen indeholdte beskrivelse af hændelsesforløbet i dagene den 8.-10. januar 2007, og som bilag til e-mailen var vedhæftet dels et foto af Jesper Mo Hansen, dels mailkorrespondance mellem Tom Lisborg og Munk IT A/S i perioden december 2006/januar 2007.

2.1.12 Afhøring af Jesper Mo Hansen den 20. september 2007

Den 20. september 2007 foretog Københavns Vestegns Politi telefonisk afhøring af Jesper Mo Hansen. Afhøringen varede 30 minutter.

Af afhøringsrapporten, som er dateret den 24. september 2007, fremgår, at Jesper Mo Hansen forklarede, at han fik sin arbejdscomputer i august 2006, da den var nødvendig for at vedligeholde en kundes Navision system. Jesper Mo Hansen forklarede videre, at den pågældende kunde "*(…) kort efter [opsagde] samarbejdet med Divine Business Solutions, DBS, hvilket afhørte også gjorde i slutningen af november 2006.*"

Vedrørende computeren forklarede Jesper Mo Hansen ifølge afhøringsrapporten, at han efter sin egen opsigelse havde ønsket at beholde computeren, men at Tom Lisborg havde modsat sig dette, hvorfor han "*(…) henvendte sig (…) til Munk IT, der gennem Dansk Computer Center, DCC, solgte ham en computer svarende til den, han havde fra DBS. Godt nok med en lidt mindre harddisk, men det skulle ikke volde problemer.*"

Om ombytningen af harddiske og sletningen af data forklarede Jesper Mo Hansen ifølge afhøringsrapporten således:

> "Afhørte var efterfølgende hos DCC, som skulle kopiere data fra gammel computer til ny. Ligeledes skulle personlige data og mail fjernes fra 100 gb disken, da han ikke ønskede, Tom fik indsigt i disse.
> Det viste sig senere, at DCC havde kopieret data til 80 gb disken med undtagelse af udvalgte personlige filer og disken ombyttet med 100 gb disken.
> Afhørte var nok til stede hos DCC, da opgaven blev udført.
>
> Senere blev der problemer grundet ombytningen, og i den anledning rettede Claus Glerup Jessen henvendelse til afhørte og bad ham om at bringe hans computer til DCC, hvor 100 gb disk blev isat den af Tom indleverede computer.
> Afhørte valgte at lade 80 gb disken følge med Toms computer, men nu i en mere eller mindre slettet form, da de data, der vedrørte deres tidligere kunde, ikke længere var aktuelle.
>
> 100 gb disken ligeledes slettet og bragt tilbage til tilstanden som ved købet. Dvs. med styresystem og lidt andre programmer, men uden Navision."

Vedrørende karakteren af de slettede data forklarede Jesper Mo Hansen ifølge afhøringsrapporten således:

> "Med hensyn til de slettede data på diskene er det grundprogrammet Navision, hvortil der er tilrettet funktioner m.v.
> Kunden har selvfølgelig stadig den fulde version.
>
> Eftersom kunden har fået ny leverandør til systemvedligeholdelsen, hvilket efterhånden er et år siden, er der til programmet foretaget mange rettelser.
> Det vil sige, at de rettelser, DBS har, er forældede. Således vil en indlæsning af disse rettelser bringe programmet tilbage til en forældet version."

2.1.13 Afhøring af salgsdirektør ved Dansk Computer Center A/S

Ifølge rapport af 20. september 2007 udarbejdet af kriminalassistent John Jacobsen rettede Københavns Vestegns Politi samme dag telefonisk henvendelse til Dansk Computer Center A/S' salgsdirektør. Da der er refereret til samtalen i den i afsnit 2.1.11 omtalte e-mail af 19. september 2007, må afhøringen imidlertid have fundet sted senest den 19. september 2007.

Af rapporten fremgår, at salgsdirektøren under telefonsamtalen forklarede, at han kun svagt huskede forløbet i januar 2007, men at han kunne huske, at computeren blev leveret fra Munk IT A/S, og at de nærmere aftaler omkring, hvilken behandling der skulle foretages, blev indgået med en person fra Divine Business Solutions ApS, der selv havde været til stede 1 til 2 gange for at drøfte sagen en tekniker.

Under den senere afhøring forklarede salgsdirektøren ifølge afhøringsrapporten følgende:

"Han forklarede, at Jesper Mo Hansen i efteråret 2006 i forbindelse med fratræden af hans nuværende job skulle aflevere en computer tilbage til firmaet.
I stedet købte Jesper Mo Hansen en tilsvarende computer af samme type, dog med en lidt mindre og langsommere harddisk, som skulle sendes tilbage til hans kompagnon. På denne computer blev der overført data fra den oprindelige computer, men uden personlige mails og lignende data.

Adspurgt ville han ikke udelukke, at diskene rent faktisk blev ombyttet i computerne, så Tom Lisborg fik den originale computer tilbage, men med en ny 80 gb disk indeholdende data fra 100 gb disken.

Senere blev computeren fra Tom Lisborg igen indleveret til DCC via Munk IT ved Claus Glerup Jessen. Igen mødte Jesper Mo Hansen op hos DCC medbringende egen computer, hvor 100 gb disken blev sat tilbage i Toms computer.
For at fjerne eksisterende data blev disken behandlet med et diskeraser program, hvorefter det oprindelige image blev genskabt, så computeren havde samme funktionalitet som ved købet.
Ovennævnte blev besluttet af Jesper Mo og selvfølgelig udført af teknikeren.

Hvis data på 80 gb disken er blevet slettet, er det efter aftale med Jesper Mo Hansen. DCC sletter ikke data uden aftale.

I øvrigt har DCC et image liggende af de oprindelige data fra 100 gb disken. Disse data kan udlæses til et lagermedie for normal timeløn."

2.1.14 Rapport oprettet af Københavns Vestegns Politi den 19. september 2007

I en rapport benævnt "*Forløb*" opsummerede kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, begivenhedsforløbet vedrørende Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer, således som dette fremstod efter den på dette tidspunkt gennemførte efterforskning. Rapporten er dateret den 19. september 2007, som formentlig er den dato, hvor rapporten er oprettet, men den må være færdiggjort senere, da rapporten indeholder omtale af afhøringerne af Jesper Mo Hansen og salgsdirektøren ved Dansk Computer Center A/S, som først blev gennemført den 20. september 2007.

I rapporten er anført:

"Vedrørende bærbar computer IBM, s.nr. L3-M5867

[…]

Divine Business Solutions erhvervede den 25. august 2006 bærbar computer mrk. IBM fra sælger Munk IT med følgende konfiguration: (1)

"ThinkPad T60p, T2600(2.16GHz), 1 GB RAM, 100 GB 7200rpm HD, 15in 1600x1200 LCD, 256MB ATI FireGL V5200, CDRW/DVDRW, Intel 802.11abg wireless, Bluetooth/Modem, 1 Gb Ethernet, UltraNav, Secure chip, Fingerprint reader, 9c Li-Ion batt, WinXP Pro."

Den 30. oktober 2006 opsagde Jesper Mo Hansen sin stilling med fratrædelse sidst i november. (1)

I efteråret købte Jesper ny computer hos Munk IT. Skulle samtidig rense Divine computeren for personlige data og indlæse på den nye.
Munk IT havde blot udskiftet harddisken på Divine computeren med en 80 gb. (4)

Efter aftale med Jesper blev disken udskiftet med en 80 gb disk. (7)
12. december 2006 modtog Divine Business Solutions computeren fra Jesper Mo.
Computeren var nu forsynet med en 80 gb harddisk. Computeren fungerede og fyldt med 75,5 gb data. (1)

Grundet den mindre disk og dens mindre hastighed mente Tom Lisborg, at harddisken i computeren var udskiftet med en anden, hvorfor han den 8. januar 2007 tog kontakt til Claus Glerup Jensen, Munk IT, for oplysning om computer og disk samt dennes serienummer.
Claus bad om at få computeren indleveret til undersøgelse. (1)

Den 9. januar blev computeren afleveret til [sælger] fra Munk IT. (1)
Efter aftale med Claus Jessen sendte [sælgeren] computeren videre til Dansk Computer Center med besked om, at disken på 80 gb blev udskiftet med en 100 gb disk. Intet om, at data eller programmer skulle overføres fra 80 til 100 disken eller slettes. (2)

10. januar oplyste Claus Jessen, at computeren var indkøbt med en 80 gb disk i strid med sandheden. Tom Lisborg bad om at få computeren tilbage uden, at der blev foretaget indgreb i denne. (1)
Bekræftes af telefonsamtale, der dog er dateret 110107. (3)
Rapport fra IBAS konstaterer, at diskene alligevel blev udskiftet den 250107. (3)

[Salgsdirektør hos DCC]. Computeren sendt til DCC, der skiftede tilbage til 100 gb disken. Denne disk fik ny image, så den var i samme stand som ved købet.
80 gb disken slettet for indhold. Alt efter aftale med Jesper. (7)

Den 25. januar kontaktede [sælger hos Munk IT] nu Tom Lisborg og oplyste, at computeren var klar til afhentning. (1)
Nu var der en 100 gb disk i, men kun data på ca. 9 gb. Hvilket betød, at computeren virkede, men ingen programmer eller data vedrørende Divine. Disken på 80 gb var ligeledes tilbageleveret, men virkede umiddelbart ikke til opstart af computeren. (6)

29. januar blev diskene sendt til IBAS til dataefterforskning. Konklusion: (3)
Disk 1 – 100 gb.

Disk på ca. 90 gb, hvoraf 9 gb er i brug. Det kan ikke verificeres, at denne disk sad i maskinen ved levering i august 2006.
Disk initialiseret den 120107
XP indlæst 250107

Alle uallokerede områder af disken er overskrevet med et specielt datamønster, der gentages for hver 64-sector, hvorfor det er overvejende sandsynligt, at disken er slettet med sletteprogram inden, der er lagt andre data på den.

Disk 2 – 80 gb

Disken indeholder tilsyneladende ingen partioner og fremkommer som uformateret.
Formatering af disken er sket den 170107 kl. 1213. Samme dag kl. 1213 og 1259 indlæses 126 mb data.
På disken findes en slettet partition på 74,5 gb incl. de 126 mb data. Data i uallokerede områder kan udlæses og faktisk spores tilbage til Jesper Mo Hansen.

Kan ikke læse master boot record, hvilket bare betyder, at der ikke kan indlæses et operativsystem.
Bios setting forkerte – device fejl på hardware.
Ikke slettet med sletteprogram. Data i uallokerede områder.

Dato og tid afhænger af computerens bios kl.

[…]

(1) Oplysning afgivet skriftlig af advokat Peter Bang for Divine Business Solutions
(2) Fra afhøring af [sælger] fra Munk IT
(3) Rapport fra IBAS
(4) Afhøring Jesper Mo
(5) Oplysningsrapport – [salgsdirektør] DCC
(6) Mail fra Lisborg den 190907
(7) [Salgsdirektør] Salgsdirektør DCC

2.1.15 E-mail af 20. september 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

Den 20. september 2007 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, en e-mail vedhæftet "*(…) et uddrag fra Computerworld om Dansk Computer Center A/S (DCC)*". E-mailen var endvidere vedhæftet et "*(…) eksempel på en servicerapport fra Service Gruppen for en anden computer, hvor jeg vil skønne, at det ligger tilsvarende rapporter hos DCC for denne sag*."

2.1.16 Rapporter udarbejdet af Københavns Vestegns Politi den 25. september 2007

Den 25. september 2007 oprettede Københavns Vestegns Politi to rapporter.

Den ene rapport er benævnt "*Oplysningsrapport*", og i rapporten er anført, at Tom Lisborg pr. e-mail har fremsendt "*(…) yderligere information for at bekræfte hans oplysninger.*" Af rapporten fremgår, at disse yderligere oplysninger dels bestod i mailkorrespondance med Claus Glerup Jensen hos Munk IT A/S, dels i en optaget telefonsamtale mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen hos Munk IT A/S.

Det fremgik af såvel mailkorrespondancen og telefonsamtalen, at Tom Lisborg ønskede at modtage den til Munk IT A/S indleverede computer med 80 GB harddisken retur uden nogen form for indgreb. Samtalen fandt sted, inden Dansk Computer Center havde slettet 80 GB harddisken.

Den anden rapport er benævnt "*Resume*" og indeholder følgende beskrivelse af hændelsesforløbet vedrørende Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer:

> "Vedr. computer udleveret til Jesper Mo Hansen. Nedenstående er formentlig hændelsesforløbet for computeren. Ingen ud over Tom Lisborg er specielt meddelsomme, ligesom hukommelsestab er en udbredt lidelse. Bilag 5-10.
>
> […]
>
> Divine Business Solutions er et anpartsselskab beskæftiget med softwareudvikling.
>
> Jesper Mo Hansen erhvervede i august 2006 en computer af mrk. IBM T60p med en 100 gb disk. Computeren benyttet til udvikling af softwareprogrammet Navision for udenlandsk kunde.
> Jesper stopper i DBS i november 2006, og computeren leveres tilbage til anpartsselskabet, som Jesper dog stadig ejer 50% af.
>
> Forinden havde Jesper fået udskiftet computerens harddisk med en 80 gb med kopi af indholdet fra 100 gb harddisken med undtagelse af personlige mail og data.
> Det kan være muligt, at disken ikke blev udskiftet, men en tilsvarende computer med data fra 100 gb disken blev sendt til DBS.
> Tom brokker sig over disken og computeren sendt til Dansk Computer Center, hvor 80 gb disken udskiftes til den oprindelige 100 gb disk.
> 100 gb disken slettet og overskrevet ved hjælp af et sletteprogram for at forhindre udtræk af data. Herefter oprettes diskens oprindelige image som ved købet. En funktionel computer, men uden data.
> 80 gb disken leveres med tilbage til DBS. Disken har fået slettet alle data og kan ikke benyttes selvstændigt. Dog slettet med slettefunktionen i Windows, hvorved det er muligt at genskabe nogle data, måske alt.
> Ovennævnte foranlediget af Jesper Mo Hansen og muligt Claus Glerup Jessen, hvis rolle er lidt usikkert.
>
> [Salgsdirektøren] fra Dansk Computer Center oplyste, at de faktisk havde en kopi af de oprindelige data fra 100 gb disken, hvis der var nogen med interesse i det."

2.1.17 Københavns Vestegns Politis afgørelse om at indstille efterforskningen

Ved brev af 2. oktober 2007 til Divine Business Solutions ApS meddelte politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, at det var besluttet at indstille efterforskningen af Munk IT A/S, jf. retsplejelovens § 749, stk. 2. Som begrundelse for afgørelsen er anført:

"Begrundelsen for afgørelsen er, at der ikke er rimelig formodning for, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Jeg har ved min afgørelse navnlig lagt vægt på, at computeren oprindelig blev leveret til Jesper Mo Hansen med en 100 GB harddisk. I forbindelse med, at den skulle returneres til DBS, købte Jesper Mo Hansen en tilsvarende computer, dog med en 80 GB harddisk. Han har forklaret, at han ville fjerne private data, der ikke skulle afgives til DBS. Disse data skulle overføres til den nyindkøbte computer. Dette skulle ske ved Dansk Computer Centers (DCC) foranstaltning. Han kan ikke udelukke, at der er sket ombytning af harddiskene. DBS's computer blev returneret i december 2006. M har bekræftet oplysningerne om overflytning af data/mulig ombytning af harddiske. Man har endvidere oplyst, at da man i januar 2007 fik indleveret computeren på ny, var det med henblik på at den skulle isættes den oprindelige 100 GB harddisk. Den fremsendte e-mail korrespondance mellem Tom Lisborg og M vedrører alene spørgsmålet om korrekt (størrelse) harddisk på computeren og ikke noget om, at man ville sikre data tilhørende DBS. M har oplyst, at man rensede 100 GB harddisken for at sætte den i den stand, den var ved købet. Såfremt der er slettet data fra 80 GB harddisken, oplyser M, at dette så vil være efter aftale med Jesper Mo Hansen.

Endvidere har jeg lagt vægt på, at det af den rapport, der er udarbejdet af "ibas" – på foranledning af DBS – at 80 GB harddisken er undersøgt separat fra resten af den computer, der skulle have været benyttet af Jesper Mo Hansen. Det kan således ikke med den fornødne sikkerhed lægges til grund, at den pågældende harddisk har været benyttet til data tilhørende DBS, og dermed, at der skulle være sket sletning af sådant datamateriale. Det bemærkes endvidere, at det af undersøgelsen fremgår, at tidsangivelserne for formatering, lagring, sletning, anvendelse af harddisken ikke nødvendigvis er præcis, idet den ikke er sammenholdt med tidssystemet i den resterende computer-del.

Der er endvidere på foranledning af DBS sket undersøgelse af en harddisk, der angiveligt skulle være den harddisk på 100 GB, den pågældende computer oprindeligt var udstyret med. Det fremgår af denne undersøgelse, at der er tegn på, at der er sket sletning af dataområder og en efterfølgende formatering. Disse tegn kan dog også stamme fra de oprindelige "fyld-data" på harddisken. Ligesom det vel ikke kan udelukkes, at sletningen er sket med henblik på at sætte harddisken i den "oprindelige" tilstand. Det kan således ikke med den fornødne sikkerhed lægges til grund, at der er foretaget sletning af dataområder, og i givet fald ikke ud over, hvad der efter Jesper Mo Hansens forklaring skulle være sket i forbindelse med, at de data, der tilhørte DBS, blev overflyttet fra 100 GB harddisken til 80 GB harddisken før returneringen den 12. december 2006. Det bemærkes i den forbindelse, at det fsva denne harddisk heller ikke entydigt kan lægges til grund, at den har været anvendt i den computer, der blev benyttet af Jesper Mo Hansen, at tidsangivelsen på harddisken ikke nødvendigvis er præcis, samt at der ikke kan fremkaldes/rekonstrueres filer fra før den 12. januar 2007 (jf. dateringen af selve harddisken).

Jeg finder derfor ikke, at der er den fornødne mistanke om, at der er sket sletning af data tilhørende Divine Business Solutions ApS, eller at dette har været hensigten, ligesom det er min opfattelse, at yderligere efterforskning ikke vil kunne bidrage til belysning heraf."

Kopi af brevet blev fremsendt til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til orientering.

2.1.18 Overdragelse af sagen til Sydøstjyllands Politi

Den 2. oktober 2007 returnerede Københavns Vestegns Politi som opfølgning på påtaleopgivelsen sagen til Sydøstjyllands Politi.

Skrivelsen var vedlagt kopi af påtaleopgivelsen.

2.1.19 Fremsendelse af kuvert indeholdende politiakter fra Københavns Vestegns Politi til Divine Business Solutions ApS den 3. oktober 2007

Den 3. oktober 2007 blev der til Divine Business Solutions ApS, att. Tom Lisborg, fremsendt en kuvert indeholdende diverse politiakter fra Københavns Vestegns Politi.

Kuverten var frankeret med poststempel fra en frankeringsmaskine hos Københavns Vestegns Politi. Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår imidlertid, at der hverken var angivet en navngiven afsender eller vedlagt et fremsendelsesbrev.

2.2 Københavns Vestegns Politis efterforskning i perioden fra 3. oktober 2007 til sagens henlæggelse den 10. oktober 2008

2.2.1 E-mail af 3. oktober 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

Den 3. oktober 2007 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent John Jacobsen en e-mail, hvori han anmodede om et "*koordineringsmøde*", idet han supplerende oplyste, at formålet med mødet var at "*(…) gennemgå, om vi har yderligere materiale, som kan hjælpe jer med sagen.*"

2.2.2 Fax og e-mail af 4. oktober 2007 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Københavns Vestegns Politi med anmodning om beslaglæggelse

Ved fax og e-mail af 4. oktober 2007 til vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen og kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, foreslog Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at politiet foretog beslaglæggelse af den kopi af den i sagen omhandlede 100GB harddisk, som Dansk Computer Center A/S efter det oplyste var i besiddelse af.

Som begrundelse for forslaget anføres i faxen/e-mailen:

> "Disse data/programmer er helt åbenbart Divine Business Solutions ApS' ejendom, ligesom der må formodes at være tale om et væsentligt element i efterforskningen.
>
> Jeg skal for god ordens skyld fremhæve, at serienummeret på den harddisk, Divine Business Solutions A/S erhvervede i henhold til faktura af 25. august 2006, er identisk med serienummeret på den harddisk, Munk IT A/S tilbageleverede den 25. januar 2007. Der var således tale om én og samme harddisk."

Som det fremgår, forholdt advokat Peter Bang sig ikke i faxen/e-mailen til Københavns Vestegns Politis brev af 2. oktober om at indstille sagen, muligt fordi faxen/e-mailen var afsendt, inden advokat Peter Bang fik kendskab til Københavns Vestegns Politis brev.

Vicekriminalkommissær Hans Chr. Tonnesen anmodede i e-mail af samme dato, dvs. den 4. oktober 2007, politiassessor Birgit Lougart om at behandle advokat Peter Bangs henvendelse.

2.2.3 Divine Business Solutions ApS' fremsendelse af supplerende oplysninger

Den 9. oktober 2007 fremsendte Tom Lisborg en e-mail til kriminalassistent John Jacobsen, hvori han oplyste, at han til John Jacobsens private e-mailadresse havde fremsendt to mails indeholdende fotos "*(…) fra den harddisk, Munk-IT returnerede den 2007.01.25.*"

Som begrundelse for fremsendelsen anføres:

> "Disse 2 emails er bl.a. årsagen til, at finder det vigtigt som omtalt i vores telefonsamtale i dag, at I beder Munk-IT om kopi af den faktura, som de har sendt til Jesper Mo Hansen/Jesper Mo Consulting for den PC'er, han købte i december måned 2006."

De to e-mails, som angiveligt blev sendt til John Jacobsens private mailadresse, fordi politiets mailserver afviste at modtage dem, indeholdt videresendelse af Tom Lisborgs e-mailkorrespondance med Ibas vedrørende rekonstruktion af fotos på 80 GB harddisken samt et rekonstrueret foto fra 80 GB harddisken.

E-mailen blev besvaret af John Jacobsen ved e-mail af 10. oktober 2007 til Tom Lisborg, hvori John Jacobsen anførte:

> "Hej Tom
> Hvis du følger linket til DCC, vil du se [medarbejder hos Dansk Computer Center].
> Det ligner den samme.
> Hvis du svarer, skal det være med kopi til [John Jacobsens arbejdsmail]."

Ved e-mail afsendt umiddelbart efter modtagelsen af John Jacobsens mail, svarede Tom Lisborg således:

> "Hej John,
> Jeg er enig. Det betyder efter min vurdering, at der er givet falske oplysninger til jer om, hvor 80 GB harddisken stammer fra. Det er ikke den, Jesper Mo Hansen har købt fra Munk IT, men derimod stammer den fra Dansk Computer Center A/S."

Tom Lisborg opfordrede ved yderligere e-mail af 10. oktober 2007 John Jacobsen til at indhente fakturaer mv. fra de respektive økonomidirektører for Dansk Computer Center A/S og Munk IT A/S.

2.2.4 Telefonisk henvendelse fra Tom Lisborg den 10. oktober 2007

Af en af kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, den 15. oktober 2007 oprettet rapport fremgår, at Tom Lisborg den 10. oktober 2007 havde rettet telefonisk henvendelse til John Jacobsen.

Om indholdet af telefonsamtalen er i rapporten anført:

> "Tom Lisborg rettede den 10. oktober 2007 telefonisk henvendelse til undertegnede, idet han efter at have modtaget sagens dokumenter havde nogle rettelser vedrørende faktuelle oplysninger i rapporten Sagens forløb.
>
> Han blev gjort bekendt med, at det var en rapport skrevet til mig internt for at holde lidt styr på, hvad de forskellige sagde. Det behøvede således ikke være sandheden, der var beskrevet, men alene de oplysninger, jeg havde hørt på.
>
> Tom havde dog en del andre aspekter, han ønskede at dokumentere eller fremkomme med.
>
> Således kunne det konstateres, at den oprindelige 100 gb harddisk var udskiftet med en 80 gb disk. På sidstnævnte disk var der lagt et delvis image fra 100 gb disken.
> At det var samme oplysninger, kunne ses ud fra Windows serienummeret, der på diskene var ens. Altså en kopi af Windows.
>
> Endvidere kunne der ved rekonstruktion af 80 gb diskens data ses, at det formentlig havde været en ældre brugt disk, DCC havde haft liggende, idet der var privat billeder af [medarbejder hos DCC].
> Tom er således meget interesseret i, hvem der havde givet DCC ordre om at udføre denne ombytning.
>
> Ligeledes har han til sagen fremsendt en række mail med dokumenter om kontraktforhold mellem Divine Business Solutions og Jesper Mo.
> Skrivelse om Jesper Mo.s loyalitetsforpligtelser over for Divine samt hvordan han skal forholde sig med computer og data tilhørende Divine.
> En række oplysninger om computerens hardware, ligesom han er villig til igen at sende diske og computer til IBAS, hvis det kunne hjælpe med at identificere tidspunkt for 2. udskiftning af diske i januar 2007.
> (Unødvendigt, da disken blev initialiseret 120107)
>
> Tom håber så med de nye oplysninger, at sagen kan genoptages."

2.2.5 E-mail af 11. oktober 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

I forlængelse af korrespondancen dagen før vedrørende indhentelse af oplysninger fra Munk IT A/S' økonomidirektør, fremsendte Tom Lisborg den 11. oktober 2007 en e-mail til kriminalassistent John Jacobsen indeholdende kontaktoplysninger på Munk IT A/S' økonomidirektør, idet han supplerende oplyste, at Munk IT A/S havde skiftet navn til NORRIQ.

2.2.6 Københavns Vestegns Politis afvisning af at foretage beslaglæggelse af kopi af harddisk hos Dansk Computer Center A/S

I brev af 11. oktober 2007 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, afviste politiassessor Birgit Lougart at imødekomme advokat Peter Bangs forslag om at foretage beslaglæggelse af den kopi af harddisken, som var hos Dansk Computer Center A/S, idet hun i brevet anførte:

> "Jeg opgav påtale i sagen den 2. oktober 2007, hvorfor jeg ikke foretager mig videre i anledning af Deres skrivelse."

2.2.7 E-mails af 14. oktober 2007 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Vestegns Politi

Ved 2 e-mails sendt til kriminalassistent John Jacobsen den 14. oktober 2007 fremsendte Tom Lisborg oplysning om, at licensnummeret på den Windows XP-licens, som var installeret på 100 GB harddisken, var identisk med licensnummeret på den Windows XP-licens, som var installeret på 80 GB harddisken. Ifølge Tom Lisborg var den eneste måde, hvorpå denne Windows-licens kunne være kommet ind på 80 GB harddisken, "*(…) ved en bevidst flytning for at få 80 GB harddisken til at se ud som den 100 GB harddisk, der blev leveret den 25. august 2007*."

Samme dag, dvs. den 14. oktober 2007, fremsendte Tom Lisborg yderligere en e-mail til kriminalassistent John Jacobsen vedhæftet dels taxakvitteringer for taxakørsel i forbindelse med afhentningen af den bærbare computer hos Munk IT A/S den 25. januar 2007, dels udskrift fra opkaldsliste fra TDC til dokumentation for Tom Lisborgs telefonsamtale den 11. januar 2007 med Claus Glerup Jensen.

2.2.8 Breve fra Divine Business Solutions ApS vedrørende afgørelse om at indstille efterforskningen

Ved brev af 24. oktober 2007 til Københavns Vestegns Politi kommenterede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, på politiets brev af 2. oktober 2007 med beslutning om at indstille efterforskningen.

Brevet var vedlagt enkelte nye bilag i form af kopi af Divine Business Solutions ApS' brev af 31. oktober 2006 til Jesper Mo Hansen om tilbagelevering af programmel og data samt rykkere dateret hhv. den 23. november 2006 og 1. december 2006 sendt af Lisborg Holding ApS' advokat, Claus Spangenberg, til Jesper Mo Hansen vedrørende samme forhold.

Advokat Peter Bang redegjorde herefter på baggrund af en fornyet gennemgang af forløbet i vinteren 2006/2007 for, at yderligere efterforskning efter hans opfattelse "*(…) utvivlsomt vil vise, at der [var] grundlag for en tiltale for overtrædelse af straffelovens § 279a om databedrageri*."

Brevet indeholdt herudover en række opfordringer til konkrete efterforsknings- og bevissikringsskridt, herunder sikring af den kopi af 100 GB harddisken, som var hos Dansk Computer Center A/S.

Afslutningsvist i brevet er med fed typografi anført:

> **"Dersom Københavns Vestegns Politi ikke genoptager efterforskningen, skal jeg anmode om underretning herom så betids, at det vil være muligt at overholde klagefristen, alternativt skal jeg bede om tilsagn om, at klagefristen suspenderes, indtil der er truffet beslutning om, hvorvidt der vil være grundlag for at genoptage efterforskningen."**

Advokat Peter Bang oplyste i brevet, at det tillige var fremsendt til Sydøstjyllands Politi, idet det anføres, at Peter Bang "*(…) er klar over, at jeg i ovennævnte redegørelse inddrager forhold, der i nogen grad mere vedrører efterforskningen i sagen mod Jesper Mo Hansen.*"

2.2.9 Brev af 30. oktober 2007 med gentagelse af klage over opgivelse af efterforskning

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, fulgte ved brev af 30. oktober 2007 op på sit brev af 24. oktober 2007 med meddelelse om, at "*(…) dersom efterforskningen ikke genoptages, skal mit brev af 24. ds. anses som en klage over den ved brev af 2. oktober 2007 meddelte beslutning om at indstille efterforskningen.*"

2.2.10 Oversendelse af sagen til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen til vurdering samt svarbrev til Divine Business Solutions ApS' advokat

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at politiassessor Birgit Lougart den 7. november 2007 oversendte sagen til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet. I fremsendelsesbrevet er anført:

> "Efter telefonisk aftale sender jeg dig hermed sagen vedr. IT-kriminalitet, der skal vurderes yderligere på baggrund af skrivelsen fra adv. Bang, der påklager min påtaleopgivelse. Problemet er pt., om det er rimeligt at vi efterforsker yderligere, eller om de nye oplysninger ikke umiddelbart har nogen betydning, således at den skal sendes til statsadvokaten som en klage."

Samme dag, dvs. den 7. november 2007, fremsendte politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, pr. brev følgende svar til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang:

> "Jeg har modtaget Deres skrivelser af 24. og 30. oktober 2007.
>
> Jeg kan i den forbindelse oplyse, at det pt. overvejes, om der er grundlag for yderligere efterforskning, eller om sagen skal sendes til statsadvokaten som en klage over min afgørelse af 2. oktober 2007."

2.2.11 E-mail af 28. november 2007 fra Københavns Vestegns Politi til Sydøstjyllands Politi

Den 28. november 2007 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, en e-mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, hvori bl.a. anføres:

> "Jeg skriver denne lille hilsen til dig, for at du ikke skal tro, at du er blevet glemt.
>
> Som du ved, har anklageren her henlagt sagen, og der er indgivet en klage i den anledning.
>
> Jeg har p.t. sagen med hjemme til gennemlæsning og vurdering (kan ikke nå det i arbejdstiden).
>
> I morgen (torsdag) vil jeg få taget kopi til dig, som straks vil blive afsendt til hovedlandet.
>
> Mandag håber jeg at kunne bringe anklageren her resultatet af mine overvejelser – så må vi se, hvordan hun stiller sig til disse."

2.2.12 Københavns Vestegns Politis fremsendelse af kopi af sagen til Sydøstjyllands Politi

I forlængelse af e-mailen af 28. november 2007 fremsendte Københavns Vestegns Politi den 30. november 2007 kopi af sagen til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi.

2.2.13 E-mail af 6. december 2007 fra Københavns Vestegns Politi til Sydøstjyllands Politi

Den 6. december 2007 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, en e-mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, vedrørende sikring af materiale og afhøring af personer hos Dansk Computer Center A/S. I e-mailen anføres bl.a.:

> "Sagen, som før var hos lokalpolitiet og siden hos juristerne, er nu pludselig blevet mit ansvar, fordi lokalpoliti og jurister har opgivet at finde ud af sagen.
>
> I sagen indgår Dansk Computer Center, ved salgsdirektør [navn]. Det er min opfattelse, at firmaet har adresse på [adresse] ved Århus.
>
> Jeg vil godt diskutere med dig, om I kan sikre noget materiale fra dette firma og foretage en afhøring i relation til begge sager (jeres og vores), så vi slipper for at drage til Jylland for at løse denne opgave.
> Jeg prøver at få ringet til dig i morgen fredag. Ellers er du meget velkommen til at kontakte mig."

Herudover oplyste Ole J. Andreasen i e-mailen, at han var blevet opmærksom på, at der var yderligere materiale i sagen, som ikke var med i det ved brevet af 30. november 2007 fremsendte materiale.

2.2.14 Brev af 6. december 2007 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med rykker for svar

Under henvisning til politiassessor Birgit Lougarts brev af 7. november 2007 forespurgte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ved brev af 6. december 2007 til Københavns Vestegns Politi, "*(…) om der foreligger en stillingtagen til, hvorvidt der er grundlag for yderligere efterforskning.*"

2.2.15 Breve af 20. december 2007 fra Københavns Vestegns Politi til Sydøstjyllands Politi.

Ved brev af 20. december 2007 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, det i e-mailen af 6. december 2007 omtalte materiale, som ikke var fremsendt ved brevet af 30. november 2007.

Samme dag, dvs. den 20. december 2007, fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, tillige et brev indeholdende en sammenfatning af oplysningerne og faktum i sagen, således som dette fremstod for Københavns Vestegns Politi på baggrund af den gennemførte efterforskning af sagen.

> "Hej Martin
>
> I relation til vores fælles sag ved vi, at Jesper Mo Hansen har været ansat hos Munk IT.
>
> Under sit ansættelsesforhold hos Divine Business Solutions købte han på vegne af firmaet en IBM bærbar computer med 100 GB harddisk hos Munk IT.
>
> Efter at han havde sagt op, undlod han indledningsvis at aflevere ovennævnte computer tilbage. Han købte i stedet helt privat endnu en bærbar computer hos MUNK IT, men denne havde kun 80 GB harddisk.
>
> Jesper Mo Hansen afleverede efterfølgende den oprindeligt indkøbte bærbare IBM computer tilbage til Divine Business Solutions, men i mellemtiden havde han byttet om på de 2 harddiske, så firmaet modtog den oprindelige computer med Jespers private 80 GB harddisk. Forinden afleveringen havde han imidlertid slettet alt indholdet på harddisken.
>
> Nu skete der flere ting.
>
> 1) Divine Business Solutions konstaterede indledningsvis, at indholdet på harddiske var slettet.
>
> 2) De konstaterede efterfølgende, at de havde modtaget harddisken fra Jesper Mo Hansens private computer i stedet for harddisken fra deres oprindelige computer.
>
> 3) Endelig konstaterede de (efter undersøgelse af harddisken), at nogle af firmaets programmer mv. havde været ulovligt installeret på den af Jesper Mo Hansens private harddisk.

Divine Business Solutions havde været i kontakt med MUNK IT, som de havde advaret om, at Jesper Mo Hansen var i besiddelse af firmaets computer og programmer.

Divine Business Solutions "brokkede" sig nu til Munk IT. Munk IT tog nu kontakt til Jesper Mo Hansen, og Divine Business Solutions endte med at stå med deres oprindelige bærbare computer og 2 harddiske (både deres egen harddisk, og den harddisk, der tilhører Jesper Mo Hansen). De konstaterer nu, at indholdet på den oprindelige harddisk <u>også</u> var slettet.

På grund af dette, og en række andre forhold (ikke aftalte virksomhedsbesøg, telefonkontakter m.v.) mistænker de Jesper Mo Hansen for i hemmelighed at have oprettet sit eget firma eller at have arbejdet ulovligt for et andet firma, og herunder at have stjålet Divine Business Solutions programmer og kunder, hvilket er anmeldt til Sydøstjyllands politi i Vejle.

Da det er Divine Business Solutions bestemte opfattelse, at MUNK IT hele tiden har hjulpet Jesper Mo Hansen, og de tillige mistænker MUNK IT for at være det firma, der har slettet alle data tilhørende Divine Business Solutions, anmeldte de MUNK IT til Københavns Vestegns politi for groft hærværk.

MUNK IT har godt nok i helt uhørt grad hjulpet Jesper Mo Hansen, og efterforskningen viser da også, at det er MUNK IT der har vejledt Jesper Mo Hansen om, at han kunne drage over til Dansk Computer Center i Århus for at få udskiftet de 2 harddiske (og måske også få overført og slettet de omtalte programmer).

Dansk Computer Center, [adresse], v/salgsdirektør [Navn og telefonnummer], har bekræftet, at firmaet efter aftale med Munk IT af 2 gange har foretaget nogle forskellige operationer på en computer/harddisk for en person, der sandsynligvis er identisk med Jesper Mo Hansen. Dansk Computer Center oplyser samtidig, at de har et spejl liggende af den/de harddiske, som de har slettet.

I brevet var tillige anført, at Københavns Vestegns Politi vurderede, at det var nødvendigt med yderligere undersøgelser af forløbet ved Dansk Computer Center A/S, der var placeret i Østjylland, og Københavns Vestegns Politi anmodede på denne baggrund Sydøstjyllands Politi om at tage kontakt til Dansk Computer Center A/S:

"For at få sikker viden om, hvad Jesper Mo Hansen har foretaget sig, og dermed også få viden om, hvorvidt at de omtalte harddiske har indeholdt af eventuelle kompromitterende aftaler med andre firmaer, vil det være nødvendigt at få mere viden om, hvad der er foregået hos Dansk Computer Center.

Disse oplysninger kan have værdi for såvel jeres som vores efterforskning i sagen.

Jeg håber derfor, at I vil tage kontakt med Dansk Computer Center og få klaret denne opgave for os begge. Umiddelbart skal der ske følgende:

1) Der skal foretages afhøring af den eller de medarbejdere og ledere der har betjent en kunde fra MUNK IT.

a) Hvordan og med hvem er aftalen komme i stand om, at der skulle foregå et forløb hos Dansk Computer Center?
b) Var det Jesper Mo Hansen selv, der var til stede i firmaet 1 eller 2 gange?
c) Hvad har den pågældende person helt præcist oplyst, til medarbejderne fra Dansk Computer Center, at der skulle foregå med de 2 computere/harddiske?
d) Foreligger der skriftlige aftaler om, hvad der skal ske med de 2 harddiske?
e) Foreligger der E-mail korrespondance eller andet materiale, der oplyser om MUNK ITs rolle i sagen.
f) Hvordan er afregningen med MUNK IT/Jesper Mo Hansen foregået.
g) Foreligger der faktura eller anden skriftlig afregning for de 2 besøg i firmaet. Hvis ikke – hvorfor så ikke?

2) Der skal sikres bevismateriale til sagen bestående af eventuelt foreliggende E-mail korrespondance, skriftlige aftaler, fakturaer m.v.

3) Den eller de spejlinger af de 2 harddiske, der ligger på Dansk Computer Centers servere skal sikres til sagen.

4) Det/de sikrede data fra den sikrede spejling skal gennemgås af politiet i Vejle eller Gladsaxe idet det skal forsøges fastslået hvilke programmer der helt præcist har ligget på den ene eller begge bærbare computere – herunder for at vurdere, om materialet indeholder forretningsaftaler eller andet belastende materiale vedrørende Jesper Mo Hansens nuværende eller tidligere samarbejdspartnere – uden for ansættelsesforholdet hos Divine Business Solutions.

Hvis der opstå spørgsmål undervejs, så må I blot ringe til os, så vi kan løse dem i fællesskab".

2.2.16 Københavns Vestegns Politis beslutning om at genoptage efterforskningen

I brev af 21. december 2007 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, meddelte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, at han havde besluttet at genoptage efterforskningen i sagen. I brevet er bl.a. anført:

"Efter gennemgang af sagen, herunder en gennemgang af de foretagne undersøgelser og afhøringer og de fremsendte oplysninger i Deres skrivelse af 24. oktober 2007, har jeg besluttet at genoptage efterforskningen i sagen.

Som følge heraf, er der iværksat nogle fornyede undersøgelser bl.a. i samarbejde med Østjyllands Politi, Efterforskningen i Vejle."

2.2.17 E-mail af 21. december 2007 fra Københavns Vestegns Politi til Sydøstjyllands Politi

Den 21. december 2007 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen en mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, vedhæftet dels brevet af samme dag til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om genoptagelse af efterforskningen, dels brevet af 20. december 2007 til Sydøstjyllands Politi med anmodning om bistand til afhøring og sikring af muligt bevismateriale hos Dansk Computer Center A/S.

2.2.18 Modtagelse af kopi af brev af 28. december 2007 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Sydøstjyllands Politi

Den 28. december 2007 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen kopi af sit brev af samme dato til Sydøstjyllands Politi.

Brevet til Sydøstjyllands Politi, som er nærmere beskrevet i kapitel 5 afsnit 2.1.7, indeholdt en fornyet gennemgang af det faktum, der allerede var dokumenteret og beskrevet i Divine Business Solutions ApS' anmeldelse og efterfølgende korrespondance, og var dels bilagt kopi af breve fra Tom Lisborg og Lisborg Holding ApS' advokat til Jesper Mo Hansen i november og december 2006 vedrørende sidstnævntes tilbagelevering af sin arbejdscomputer, dels vedlagt en erklæring underskrevet af Lars Bugge, der indtil den 31. august 2005 havde været direktør i SolarCap A/S, og som i erklæringen bekræftede, at Jesper Mo Hansen arbejdede for General Solar Systems GmbH.

Den vedlagte korrespondance med Jesper Mo Hansen fra ultimo 2006 var tidligere fremsendt til såvel Sydøstjyllands Politi som Københavns Vestegns Politi ved advokat Peter Bangs breve af 24. oktober 2007.

2.2.19 Breve af 18. januar 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Københavns Vestegns Politi

Den 18. januar 2008 genfremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, sit brev af 4. oktober 2007, hvori han foreslog beslaglæggelse af den kopi af den i sagen omhandlede 100 GB harddisk, som Dansk Computer Center A/S efter det oplyste var i besiddelse af, idet det i brevet var anført, at "*(…) min klient fortsat er af den opfattelse, at den pågældende harddisk vil være af meget væsentlig betydning for efterforskningen, ligesom den i øvrigt er min klients ejendom.*"

Ved brev ligeledes af 18. januar 2008 genfremsendte advokat Peter Bang tillige sit brev af 28. december 2008 med bilag, idet han anførte, at han var blevet opmærksom på, at brevet var fremsendt til Glostrup Politis adresse.

2.2.20 Brev af 12. februar 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Københavns Vestegns Politi

Den 12. februar 2008 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, kopi af sit brev af 11. februar 2008 til Sydøstjyllands Politi.

I brevet til Sydøstjyllands Politi, som er nærmere beskrevet i kapitel 5, afsnit 2.1.9, gjorde advokat Peter Bang opmærksom på sit brev af 18. januar 2008, idet han tilføjede, at "*(…) det må anses for særdeles væsentligt, at den pågældende harddisk udleveres fra Dansk Computer Center A/S.*"

2.2.21 Fax af 29. februar 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Københavns Vestegns Politi

Den 29. februar 2008 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, en fax til vicepolitiinspektør Ole Andreasen, Københavns Vestegns Politi, hvori er anført:

> "I fortsættelse af mit telefaxbrev af 12. ds. har jeg på ny rettet henvendelse til Sydøstjyllands Politi og nåede denne gang igennem til en sekretær, der kunne oplyse mig, at sagen tilsyneladende har ligget stille hos Sydøstjyllands Politi siden juli 2007, hvor sagen blev oversendt til Københavns Vestegns Politi, og der er ikke engang en sagsbehandler på sagen.
>
> Det er selvsagt noget bekymrende for min klient, der havde fået den opfattelse, at Københavns Vestegns Politi tværtom ventede på videre efterforskning hos Sydøstjyllands Politi.
>
> Da Sydøstjyllands Politi ikke svarer på mine henvendelser, håber jeg, at jeg kan anmode dig om at kontakte kollegaerne i Vejle, så sagen kan komme tilbage på sporet."

2.2.22 Rykkerskrivelse af 10. marts 2008 til Sydøstjyllands Politi

Den 10. marts 2008 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, en e-mail, hvori han rykkede for fremdrift i sagen ved Sydøstjyllands Politi:

> "I et forsøg på at få opklaret forholdet omring Divine Business Solutions og Jesper Mo Hansen aftalte vi i december 2007, at Sydøstjyllands Politi skulle kontakte Dansk Computer Center […], Hinnerup […] for at sikre bevismateriale i form af spejlinger fra en eller 2 harddiske, der efter Jesper Mo Hansens besøg skulle være sikret på firmaets computer, sikre andet bevismateriale i form af skriftlige aftaler, udstedte fakturaer m.v. samt foretage afhøring af relevante medarbejdere i firmaet, der kunne have viden om baggrunden for Jesper Mo Hansens henvendelse til Dansk Computercenter ultimo 2006/primo 2007.
>
> Aftalen blev fulgt op af en officiel skriftlig anmodning herfra dateret 20. december 2007.
>
> Ud over, at nævnte undersøgelse formentlig ville kunne underbygge jeres del af sagen, så står jeg fortsat i den situation, at vi ikke kan komme videre med efterforskningen her, før vi har haft lejlighed til at vurdere materialet.
>
> Advokat Peter Bang […] har henvendt sig til mig, hvor han oplyser, at han ved henvendelse til Sønderjyllands Politi er gjort bekendt med, at du er overgået til et andet arbejdsområde, og at sagen i øvrigt er henlagt i juni/juli måned 2007?
>
> Du bedes venligst orientere mig om, hvor sagen befinder sig i dag, hvem der eventuelt er leder af den afdeling, hvor sagen behandles (for så vidt at det ikke længere er dig), samt hvem der er sagsbehandler på sagen, således at jeg kan orientere advokatfirmaet korrekt."

Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen videresendte samme dag e-mailen til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, idet det ved fremsendelsen af denne e-mail er anført:

"Vedlagt følger "kopi" af min mail af d.d. til Martin Olesen, Sønderjyllands Politi.

Jeg har modtaget et elektronisk svar fra Sønderjyllands Politi, der angiver, at Martin Olesen afholder ferie indtil den 17. marts 2008.

Jeg håber, at jeg forholdsvis hurtigt efter denne dato kan give dig svar på de stillede spørgsmål vedrørende sagsbehandlingen ved Sønderjyllands Politi."

Vicekriminalkommissær Martin Olesen videresendte den 17. marts 2008 vicepolitiinspektør Ole J. Andreasens e-mail af 10. marts 2008 til to medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi, Søren Søndergaard og Uffe Skovgaard Agerskov, med anmodning om, at én af medarbejderne kontaktede Ole J. Andreasen. Ole J. Andreasen var cc på e-mailen.

2.2.23 Fax af 19. marts 2008 med supplerende bemærkninger fra advokat Peter Bang

Den 19. marts 2008 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, en fax, hvori han oplyste, at "*(…) min klient [har] henledt min opmærksomhed på nogle praktiske forhold, der har betydning for den videre efterforskning hvad enten denne skal foretages af Københavns Vestegns Politi eller Sydøstjyllands Politi.*"

I faxen fremkom advokat Peter Bang herefter dels med kommentarer til de oplysninger, som politiet havde modtaget ved afhøringerne af personer hos Dansk Computer Center A/S og Munk IT A/S, dels med forslag til kontakt til og/eller afhøring af yderligere, navngivne personer hos Norriq (tidl. Munk IT A/S) og Dansk Computer Center A/S.

2.2.24 Fornyet rykkerskrivelse til Sydøstjyllands Politi

Den 31. marts 2008 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen direkte til Søren Søndergaard og Uffe Skovgaard Agerskov, Sydøstjyllands Politi, en e-mail, hvori han rykkede for svar, idet han oplyste, at han blev "*(…) kontaktet stort set dagligt af advokat Peter Bang (…), og jeg har i dag hørt, at den forurettede nu også skulle have henvendt sig til politikeren Tom Bencke med problemstillingen, fordi der intet sker fra politiets side.*" Ole J. Andreasen anmodede på denne baggrund om at blive kontaktet snarest "*(…) så vi kan blive enige om, hvordan denne sag løses. Første henvendelse til såvel Vejle politi som til Glostrup Politi er tilsyneladende dateret 17. april 2007, hvorfor sagen snart har 1 års fødselsdag*"

2.2.25 Oplysning om intern overdragelse ved Sydøstjyllands Politi

Kriminalassistent Uffe Skovgaard Agerskov, Sydøstjyllands Politi (Politiet i Vejle), orienterede i en e-mail af 3. april 2008 til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, om, at sagens videre efterforskning ved Sydøstjyllands Politi var overdraget til Den Centrale Efterforskningsafdeling i Horsens – Afdeling for Økonomisk Kriminalitet. Som begrundelse for overdragelsen anføres i mailen, "…*at der er ganske enkelt <u>ikke</u> resourser til at foretage de efterforskningsskridt, der er nødvendige i denne sag fra lokalpolitiet i Vejle.*"

Vicepolitiinspektør Ole. J. Andreasen besvarede samme dag e-mailen, idet han anførte:

> "Hej Uffe
> Tak for orienteringen.
>
> Jeg afventer nærmere information fra Horsens, når sagen når frem til dem."

Samme dag, dvs. den 3. april 2008, sendte Ole J. Andreasen en e-mail til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, hvori han orienterede om Sydøstjyllands Politis beslutning om overflytning af sagen, idet han bl.a. anførte:

> "Lokalpolitiet i Vejle har i dag kl. 13.05 meddelt, at de som følge af manglende ressourcer i Vejle til at efterforske sagen Divine Business Solutions/Jesper Mo Hansen vil oversende sagen til Den Centrale Efterforskning i Horsens – Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet.
>
> Jeg har anmodet om at blive underrettet, når sagen er nået frem til Horsens, ellers vil jeg tage kontakt til denne afdeling medio næste uge."

2.2.26 Supplerende materiale fra Tom Lisborg

Primo maj 2008 fremsendte Tom Lisborg en række e-mails med supplerende materiale til Sydøstjyllands Politi. Københavns Vestegns Politi var cc på alle disse e-mails.

Da alle e-mails var adresseret til Sydøstjyllands Politi, henvises for en nærmere beskrivelse heraf til kapitel 5 vedrørende hændelsesforløbet hos Sydøstjyllands Politi.

2.2.27 Notat af 10. juni 2008 udarbejdet af Københavns Vestegns Politi

I et internt notat benævnt "*Efterforskningsvurdering*", dateret den 10. juni 2008, udarbejdet af vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, redegjorde Ole J. Andreasen detaljeret for den af Københavns Vestegns Politi gennemførte efterforskning samt sin vurdering af sagen.

I notatet er bl.a. anført:

> "**Jesper Mo Hansen**
> Jesper Mo Hansen undlader at udlevere computer og programmer, som han er forpligtet til. Han undlader også at tage kopier af materialet til firmaet, selv om han må have den nødvendige viden hertil.
>
> Han køber en ny computer med en 80 GB harddisk. Han overfører Divine Business Solutions programmer fra 100 GB harddisken til 80 GB harddisken, hvilket dokumenteres af de fremkaldte filer på den ellers slettede 80 GB harddisk. Formålet hermed kunne være selvstændigt at kunne arbejde videre med de på dette tidspunkt meget værdifulde programmer m.v. (Formålet skal eventuelt dokumenteres af Vejle politi)

På et tidspunkt skal han aflevere Divine Business Solutions bærbare computer tilbage til Tom Lisborg. Formentlig på dette tidspunkt lader han via Munk IT Dansk Computer Center ombytte de 2 harddiske. Samtidig får han tilsyneladende ændret programmerne på 80 GB harddisken, således at denne ikke indeholder de aktuelle programmer.

Computeren med den forkerte harddisk fremsendes herefter til Tom Lisborg.

Tom Lisborg bliver klar over, at han har fået udleveret en forkert harddisk, og han klager til såvel Jesper Mo Hansen og til Munk IT. Han afleverer efter aftale computeren til Munk IT, og det fremgår såvel af hans afhøring som af korrespondancen, at han vil have computeren undersøgt, og at han vil have den tilbage uden, at der er foretaget ændringer på harddisken.

I stedet for at lade computeren undersøge, underretter Munk IT Jesper Mo Hansen og anmoder denne om selv at tage til Århus og udskifte harddiskene (Bilag 8, side 2).

Begge computere bringes nu igen til Dansk Computer Center i Århus, hvor harddiskene atter ombyttes, og hvor begge harddiske slettes.

Jesper Mo Hansen har i sin afhøring angivet, at han muligvis selv sad ved siden af teknikeren, da operationerne blev udført. Det er også givet, at en tekniker ikke udfører en operation – herunder sletning – uden at det er efter aftale med "kunden".

Jesper Mo Hansen angiver endvidere, at problemet med computeren er en direkte udløber af problemerne mellem Tom Lisborg og Jesper. Han erkender herunder til dels, at han har begået en bevidst handling omkring udskiftning og sletning af harddiskene.

Udover de civile retssager, der muligvis vil blive rejst mod Jesper Mo Hansen ved, at han undlader at aflevere computer og programmer tilbage, og han måske selv bruger/misbruger programmerne, så gør han sig efter min opfattelse tillige skyldig i overtrædelse af straffelovens § 279 a, (databedrageri), da han måske selv skaffer sig en uberettiget vinding – men som minimum påfører Divine Business Solutions store økonomiske tab ved at undlade at aflevere computer og programmer tilbage efterfølgende ombytter harddiske og endelig lader samtlige oplysninger slette – samt formentlig selv misbruger programmerne.
Alternativt kan § 291 (hærværk) eller § 293, stk. 2 (rådighedsretten) vurderes.

Inden der foretages yderligere mod Jesper Mo Hansen, bør Vejle dog undersøge, om han rent faktisk har betjent en eller flere af Divine Business Solutions kunder uden om firmaet – under eller efter sin opsigelse.

Derudover bør enten vi eller Vejle tage ordentlig fat i Dansk Computer Center og få afhørt teknikeren, hvis det er muligt at finde ham, få udleveret fakturaer/arbejdssedler m.v. samt få sikret en kopi af det image, som firmaet skulle være i besiddelse af.

Munk IT

Munk IT kan ikke selvstændig sigtes for hærværk eller andre paragraffer i straffeloven, da firmaet ikke har haft et selvstændigt forsæt til at skade Divine Business Solutions, ligesom det ej heller er dem, der har udført opgaverne med sletning eller udskiftning af harddiske.
For så vidt at anklagemyndigheden vælger, at der skal ske sigtelse og rejses tiltale mod Jesper Mo Hansen, vil det dog være relevant tillige at vurdere muligheden for også at sigte Claus Glerup Jessen fra Munk IT for medvirken, jf. nedenstående.

Claus Glerup Jessen har gennem hele forløbet gjort alt, hvad der var muligt, for at lægge hindringer i vejen for Divine Business Solutions, og de har på samme måde gjort alt for at hjælpe Jesper Mo Hansen med sit forbryderiske forsæt, uagtet at de på forhånd flere gange var advaret.

Munk IT er underrettet om, at Jesper Mo Hansen er i besiddelse af den hos dem købte computer med en række vigtige programmer, og at han har undladt at aflevere denne tilbage.

Munk IT har henvist Jesper Mo Hansen til Århus, så han kunne få flyttet programmer og skiftet harddiske uagtet de på grundlag af de tidligere samtaler med Divine Business Solutions måtte vide, at dette var ulovligt eller i hvert fald mistænkeligt.

Munk IT har givet Divine Business Solutions bevidst forkerte oplysninger, da de blev forespurgt om størrelsen på den harddisk, der fulgte med computeren.

Munk IT har efterfølgende, på et tidspunkt hvor de var 100% bevidste om, at harddisken var byttet om, og at den ombyttede harddisk ikke indeholdt de programmer, som den skulle, undladt at lade den undersøge – og levere tilbage i "hel stand" som aftalt med Divine Business Solutions.

Munk IT har i stedet direkte hjulpet Jesper Mo Hansen ved at ringe til ham og anmodet ham om at tage til Århus og få ombyttet harddiskene. Samtidig har de tilsyneladende overladt 80 GB harddisken til Jesper Mo Hansen, så han atter havde rådighed over begge harddiske, hvorefter han kunne gøre med dem, hvad han ville.

Endelig har Munk IT under en afhøring fortalt politiet, at der ikke findes papirer eller dokumentation for nogle af disse transaktioner. Denne forklaring virker mere end tvivlsom, da der formentlig som minimum ligger dokumentation hos Dansk Computer Center i Århus. Det er derfor som tidligere anført vigtig at finde ud af, hvad der evt. findes af dokumentation i Århus, da Århus kan være i besiddelse af en egentlig aftale mellem Munk IT og Dansk Computer Center.

Københavns Vestegns Politi, Advokaturen for Særlige Sager, v. Birgit Lougart, valgte den 2. oktober 2007 at indstille efterforskningen på det foreliggende grundlag.

Ved skrivelse af henholdsvis 24. oktober og 30. oktober 2007 klager DBS over den trufne afgørelse.

Den 7. november 2007 svarer Birgit Lougart, at det p.t. overvejes, om der er grundlag for at foretage yderligere efterforskning.

Den 7. november 2007 oversender Birgit Lougart sagen til Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, v. Ole J. Andreasen for fornyet vurdering.

Den 7. december 2007 rykker DBS for et svar.

Da det for mig er indlysende, at politiet har undladt at foretage undersøgelse af en række beskrevne problemstillinger, og vi derfor utvivlsomt ville blive underkendt af Statsadvokaten, underretter jeg den 21. december 2007 (efter aftale med Birgit Lougart) DBS om, at sagen vil blive gennemgået på ny i samarbejde med Lokalpolitiet i Vejle (genoptaget).

Da det er lige så indlysende for mig, at de manglende undersøgelser skal foregå hos Dansk Computer Center ved Århus, før der kan tages stilling til sagens videre forløb, tilskriver jeg den 20. december 2007 Sønderjyllands Politi i Vejle om min forventning om, at Østjyllands Politi foretager disse undersøgelser.

Den 3. april 2008 meddelte Vejle Politi, at de som følge af manglende ressourcer ville oversende sagen til Den Centrale Efterforskning i Horsens, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet.

Den 9. juni 2008 meddelte vicepolitiinspektør, Hans Henrik Hansen, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Sydøstjyllands Politi, Horsens, at der på nuværende tidspunkt var foretaget ransagning hos Dansk Computer Center, og at der var ved at blive skrevet en rapport med henblik på indhentning af kendelser for ransagning i såvel Jylland som på Sjælland.

Anklagemyndigheden i Horsens v. pass. Peter Rydder, [tlf], der havde meget travlt, havde over for hans Henrik Hansen givet udtryk for, at kendelserne burde indhentes af anklagemyndigheden i Københavns Vestegn. Som begrundelse herfor havde han angivet, at kendelserne burde hentes, hvor forurettedes firma var beliggende, hvilket var i København. Da København slet ikke var involveret i sagen, burde kendelserne i stedet indhentes i Københavns Vestegn.

Den 10. juni 2008 meddelte ka. Hans Hermansen, at han med henblik på indhentning af kendelser for ransagning havde foretaget en sammenskrivning af materialet, som var sikret ved Dansk Computer Center i Århus. Selve rapporten ville efter aftale blive sendt til Københavns Vestegn pr. fax. På grund af mængden af bilag, ville disse ikke blive fremsendt hertil i første omgang.

Hans Hermansen oplyste supplerende, at han var villig til sammen med anmelderen at komme til Københavns Vestegn for at gennemgå sagen, forud for at der træffes beslutning om, hvor der skal indhentes kendelser i sagen.

Det er min opfattelse, at kendelserne bør indhentes i Horsens, dels under henvisning til, at gerningsmanden har bopæl i Sydøstjyllands Politis område, dels under henvisning til, at det indtil videre er tvivlsomt, om vi vil kunne rejse sigtelse/tiltale mod Munk IT, og endelig under henvisning til, at de oprindelige gerningssteder er København og Vejle."

2.2.28 Modtagelse af kopi af breve vedrørende værneting

Københavns Vestegns Politi modtog kopi af Københavns Politis brev af 8. juli 2008 til Sydøstjyllands Politi vedlagt notat om, at der efter Københavns Politis opfattelse var værneting i Østjyllands Politi og muligvis ved Københavns Vestegns Politi. Notatet er nærmere beskrevet i kapitel 5 afsnit 2.3.11.

Københavns Vestegns Politi modtog tillige kopi af politiadvokat Peter Rydders brev af 4. september 2008 til Nordsjællands Politi, hvori han redegjorde for, hvorfor der efter hans opfattelse ikke var værneting for sagen i Sydøstjyllands politi, men derimod i Østjyllands Politi for så vidt angik forholdet vedrørende sletning af data på harddisken, og i Nordsjællands Politi, eventuelt Københavns Politi, for så vidt angik de øvrige forhold.

2.2.29 Henlæggelse af sagen hos Københavns Vestegns Politi

Af et internt notat fra Københavns Vestegns Politi, dateret den 10. oktober 2008, fremgår, at det af Københavns Vestegns Politi er besluttet at henlægge sagen. I notatet er anført:

> "**SAGEN HENLÆGGES**
>
> Der skal – efter al sandsynlighed – ikke foretages yderligere i denne sag, jf. aftale med vicepolitiinspektør Ole Andreasen og politiadvokat Peter Godsk.
>
> En udløber af sagen skal behandles i andre politikredse. Se notat af den 4. september 2008 fra politiadvokat Peter Rydder i Sydøstjyllands Politi. J. nr. 3700-83990-00469-07."

Kapitel 5

Efterforskningen ved Sydøstjyllands Politi

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I det følgende redegøres for begivenhedsforløbet i forbindelse med Sydøstjyllands Politis efterforskning i forbindelse med de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser.

Baggrunden for Sydøstjyllands Politis involvering i Divine-sagen er, at hovedparten af de indgivne politianmeldelser i sagen er indgivet til denne politikreds. I perioden fra Divine Business Solutions ApS' indgivelse af den første politianmeldelse i sagen den 17. april 2007 og indtil den 13. marts 2009, hvor sagen blev overdraget til SØIK, blev den væsentligste del af efterforskningen i sagen således varetaget af Sydøstjyllands Politi.

Samme dag som indgivelsen af politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen til Sydøstjyllands Politi, dvs. den 17. april 2007, indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod Munk IT til Københavns Vestegns Politi. Da efterforskningen af de to politianmeldelser foregik parallelt, blev der gennemført koordinering af efterforskningen og udveksling af oplysninger mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi. Efterforskningsskridt foretaget af Københavns Vestegns Politi (og andre politikredse) er inddraget i fremstillingen i det omfang, det er vurderet nødvendigt eller hensigtsmæssigt for forståelsen af det samlede begivenhedsforløb vedrørende den af Sydøstjyllands Politi gennemførte efterforskning. Begivenhedsforløbet i forbindelse med Københavns Vestegns Politis efterforskning er særskilt behandlet i kapitel 4, hvorfor der henvises hertil for en nærmere beskrivelse.

1.2 Oversigt over Sydøstjyllands Politis efterforskning

Sydøstjyllands Politi har foretaget efterforskning og sagsbehandling vedrørende følgende politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat:

- Anmeldelse af Jesper Mo Hansen for tingsødelæggelse, mandatsvig samt overtrædelse af markedsføringsloven. Anmeldelsen blev indgivet ved brev af 17. april 2007 til Politiet i Vejle (Sydøstjyllands Politi).
- Anmeldelse af advokat Erik Svanvig, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab, for medvirken til overtrædelse af straffelovens §§ 278, 279a og 299a, subsidiært §§ 279, 280 og 299b. Anmeldelsen blev indgivet ved e-mail af 14. august 2008 til Sydøstjyllands Politi.
- Anmeldelse af Jes Donneborg og Niels Freiesleben for medvirken til de strafbare handlinger, som Jesper Mo Hansen efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde begået. Anmeldelsen blev indgivet ved e-mail af 29. august 2008 til Sydøstjyllands Politi.
- Anmeldelse af Leif Jensen og Jesper O. Pedersen for medvirken til de straffelovsovertrædelser, som selskabet havde anmeldt Jesper Mo Hansen for at have begået. Anmeldelsen blev indgivet ved e-mail af 3. september 2008 til Sydøstjyllands Politi.

- Anmeldelse af en række personer og virksomheder for forhold med tilknytning til konkursboet DONE IT ApS. Anmeldelserne blev indgivet ved breve af 9. marts 2011 og 4. april 2011.

1.3 Redegørelsens systematik

Redegørelsen for begivenhedsforløbet hos Sydøstjyllands Politi er struktureret i følgende hovedafsnit:

Afsnit 2: Redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb inden sagens oversendelse til SØIK

- Afsnit 2.1: Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra modtagelsen af politianmeldelse den 17. april 2007 og indtil primo april 2008.
- Afsnit 2.2: Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden primo april 2008 til primo juni 2008.
- Afsnit 2.3: Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra medio juni 2008 til medio januar 2009.
- Afsnit 2.4: Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra medio januar 2009 til sagens oversendelse til SØIK den 13. marts 2009.

Afsnit 3: Redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb efter sagens oversendelse til SØIK

- Afsnit 2.5: Anmodning fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om iværksættelse af undersøgelse af mulig lækage

- Afsnit 2.6: Efterforskning ved Sydøstjyllands Politi i perioden efter sagens oversendelse til SØIK den 13. marts 2009.

Beskrivelsen i de enkelte hovedafsnit er som udgangspunkt kronologisk.

2. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB INDEN SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK

2.1 Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra modtagelsen af politianmeldelse den 17. april 2007 og indtil primo april 2008

2.1.1 Divine Business Solutions ApS' anmeldelse af Jesper Mo Hansen den 17. april 2007

Divine Business Solutions ApS indgav ved brev af 17. april 2007 til Politiet i Vejle (Sydøstjyllands Politi) politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen "*(…) vedrørende en række strafbare forhold, som selskabet har en sikker formodning om, at selskabets tidligere medarbejder Jesper Mo Hansen har begået.*"

I brevet, der er underskrevet af Tom Lisborg som administrerende direktør i Divine Business Solutions ApS, anføres som baggrund for anmeldelsen:

"1. Baggrund

Jesper Mo Hansen var, indtil denne opsagde sin stilling i Divine Business Solutions ApS, en nøglemedarbejder i selskabet.

Divine Business Solutions ApS arbejder med udvikling og implementering af IT-løsninger til virksomheds- og økonomistyring baseret på Microsoft Dynamics – Navision.

Virksomhedens speciale er løsninger til selskaber, som sælger og distribuerer produkter til opvarmning af vand og bolig ved hjælp af solenergi.

Selskabets altdominerende kunde var General Solar Systems GmbH i Østrig. General Solar Systems GmbH er ejet af det danske selskab SolarCAP A/S, Tobaksvejen 10, 2860 Søborg. Direktør i begge selskaber er administrerende direktør Niels P. Freiesleben.

Jesper Mo Hansen opsagde den 30. oktober 2006 sin stilling i Divine Business Solutions ApS. Da Jesper Mo Hansen havde en måneds opsigelse, arbejdede han for selskabet i november måned 2006.

2. Tingsødelæggelse

Den 31. oktober 2006 blev Jesper Mo Hansen pålagt at udlevere den fra selskabet udleverede bærbare computer samt alle data og alle udviklede edb-programmer ved sin fratrædelse. Ydermere blev Jesper Mo Hansen bedt om, inden 3 dage, at fremsende kopi af samtlige data og programmer på den bærbare computer. Dette var altafgørende for Divine Business Solutions ApS, idet hele selskabets datadokumentation og knowhow i al væsentlighed fandtes på Jesper Mo Hansens computer, og i al væsentlighed alene fandtes på Jesper Mo Hansens computer.

Trods et antal rykkere fremsendte Jesper Mo Hansen ikke kopi af data og programmer på den bærbare computer.

Efter Jesper Mo Hansen var endeligt fratrådt, modtog Divine Business Solutions ApS den bærbare computer den 12. december 2006 via en postforsendelse.

Det kunne konstateres, at computeren ikke var monteret med den originale 100 GB harddisk, men med en 80 GB harddisk.

Den 9. januar 2007 blev computeren med 80 GB harddisken indleveret til den oprindelige leverandør Munk IT.

Den 25. januar 2007 fremsendte den oprindelige leverandør af computeren, Munk IT (Jesper Mo Hansens tidligere arbejdsplads), computeren med den oprindelige 100 GB harddisk til Divine Business Solutions. Da denne harddisk imidlertid også viste sig at være uden indhold, fremsendte Divine Business Solutions ApS den 29. januar 2007 de to udleverede harddiske til dataefterforskning hos virksomheden Ibas A/S (Norge).

Ibas udarbejdede to rapporter (vedlagt som bilag 1 og bilag 2), hvoraf det kunne konstateres, at der på den oprindelige 100 GB harddisk er anvendt et specielt program til sletning af alle data og programmer, og at dette havde fundet sted den 12. januar 2007. For så vidt angår den anden 80 GB harddisk, var denne blevet formateret den 17. januar 2007 med den konsekvens, at data og programmer ikke kunne læses.

De destruerede data omfatter Word og Excel dokumenter, e-mails i Outlook samt Navision filer. Der er anvendt mere end 11.000 konsulenttimer på at udvikle de pågældende data og programmer, og det skønnes at ville koste mere end kr. 13 mio. at genskabe disse data og programmer. Hertil kommer, at Divine Business Solutions ApS risikerer erstatningskrav i millionklassen fra kunder som følge af, at programmerne er destrueret.

Jesper Mo Hansen er blevet foreholdt ovenstående, men har ikke ønsket at ytre sig.

[…]

Divine Business Solutions ApS' advokat (Peter Bang fra advokatfirmaet PLESNER SVANE GRØNBORG) har samtidig hermed fremsendt politianmeldelse til Politiet i Glostrup vedrørende Munk IT A/S' andel i ovennævnte forhold.

3. Mandatsvig samt overtrædelse af markedsføringsloven

Som ovenfor nævnt opsagde Jesper Mo Hansen sin stilling den 30. oktober 2006 men arbejdede, i overensstemmelse med sin kontrakt, i opsigelsesperioden, det vil sige i november måned 2006.

Jesper Mo Hansen afleverede i løbet af november måned som hidtil ugentligt timesedler (vedlagt for uge 45 og 46 som bilag 3 – 1 og bilag 3 – 2) samt oplysninger om rejsedage (vedlagt som bilag 4), således som det løbende havde været gjort under hans ansættelse. Af timesedlerne for uge 45 og uge 46 fremgår, at der er registreret timeforbrug den 7. og 8. november i Ravensburg, Tyskland, men ikke i øvrigt i udlandet. Ligeledes fremgår det af opgørelsen over rejsedage, at der ikke udover ovennævnte dage har været foretaget udlandsrejser i november 2006.

Af opkaldslister (vedlagt som bilag 5) fra den til Jesper Mo Hansen udleverede mobiltelefon for uge 45 og uge 46 fremgår det imidlertid, at Jesper Mo Hansen i perioden har opholdt sig ved flere lejligheder i Tyskland, Frankrig og Spanien, hvilket ikke harmonerer med oplysningerne om rejsedage samt timesedler. Jesper Mo Hansen er blevet foreholdt disse opkaldslister, men har ikke ønsket at udtale sig. Det fremgår af disse opkaldslister, at der fra mobiltelefonen i denne periode har været talt med både selskabets daværende advokat Anders Wernblad og Tom Lisborg, hvorfor der er vished for, at det er Jesper Mo Hansen, der har anvendt denne mobiltelefon.

Det er selskabets opfattelse, at Jesper Mo Hansen allerede i november 2006, i strid med sin loyalitetsforpligtelse overfor Divine Business Solutions ApS og uden samtykke fra Divine Business Solutions ApS, er påbegyndt arbejde for selskabets kunde General Solar Systems GmbH, hvilket er sket samtidig med, at han var ansat hos Divine Business Solutions ApS.

> Det må ligeledes lægges til grund, at Jesper Mo Hansen i den forbindelse har gjort brug af de data og programmer, tilhørende Divine Business Solutions ApS, som han har været i besiddelse af, og som han må antages at have kopieret til senere brug.
>
> Henset til Jesper Mo Hansens forpligtelser overfor Divine Business Solutions ApS i henhold til sin ansættelseskontrakt, er det selskabets opfattelse, at forholdet konstituerer en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om mandatsvig, ligesom der er tale om en strafbelagt overtrædelse af markedsføringsloven, og jeg anmoder således om, at der, også vedrørende dette forhold, iværksættes efterforskningsskridt.
>
> Henvendelse i sagen kan med fordel rettes til undertegnede."

Af en udskrift fra politiets sagsstyringssystem (skærmbillede "Sagsplacering"), dateret den 1. maj 2007, fremgår, at det er registreret, at politianmeldelsen den 20. april 2007 blev sagsplaceret hos "Søren Søndergaard, Vki", og at sagsplaceringen efterfølgende den 24. april 2007 blev ændret til "Martin Olesen, vicekriminalkommissær".

2.1.2 Rykker for kvittering for anmeldelsens modtagelse

Da Divine Business Solutions ApS ikke havde modtaget kvittering for eller svar på anmeldelsen, anmodede selskabets advokat, Peter Bang, ved brev af 20. juni 2007 Politiet i Vejle (Sydøstjyllands Politi) om dels at kvittere for anmeldelsens modtagelse, dels at meddele hvilke efterforskningsskridt, der på dette tidspunkt var foretaget.

I forlængelse heraf var der den 21. juni 2007 telefonisk kontakt mellem advokat Peter Bangs sekretær og politikommissær Søren Søndergaard, Sydøstjyllands Politi, hvor Søren Søndergaard - ifølge en e-mail fra sekretæren til advokat Peter Bang - oplyste, at politiet ikke havde modtaget anmeldelsen.

Ved brev af 21. juni 2007 genfremsendte Divine Business Solutions ApS anmeldelsen af 17. april 2007, og senere samme sag fremsendte Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi pr. brev en track & trace rapport fra Post Danmark, der bekræftede, at politianmeldelsen var udleveret til Politiet i Vejle den 18. april 2007 kl. 7.30.

Divine Business Solutions ApS indgav efterfølgende klage over forløbet fra den 17. april 2007 til den 21. juni 2007. Behandlingen af klagen er beskrevet i kapitel 7, afsnit 3.5.

2.1.3 Koordinering af efterforskningen mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi

Som tidligere anført blev der samme dag som indgivelsen af politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen til Sydøstjyllands Politi, dvs. den 17. april 2007, af Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, indgivet politianmeldelse mod Munk IT A/S til Københavns Vestegns Politi. I anmeldelsen er som baggrund herfor anført, at Munk IT A/S "*(…) uden opdrag fra rettighedshaverne*" havde slettet dataene på den 100 GB harddisk, som Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer oprindeligt var leveret med, "*(…) og dermed ødelagt værdier for et samlet beløb*

i omegnen af kr. 13 mio." For nærmere oplysning om anmeldelsen og begivenhedsforløbet hos Københavns Vestegns Politi henvises til kapitel 4.

Af det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale fremgår, at der blev gennemført koordinering af efterforskningen og udveksling af oplysninger mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi.

Sydøstjyllands Politi fremsendte således den 26. juni 2007 pr. fax til Københavns Vestegns Politi politianmeldelsen af Jesper Mo Hansen samt en række af de i forbindelse hermed modtagne skrivelser fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat.

En intern notits af 28. juni 2007 udarbejdet af Jørgen Schultz, Sydøstjyllands Politi, viser, at der på dette tidspunkt var foretaget en foreløbig vurdering af sagen og efterforskningens tilrettelæggelse. I notitsen anføres:

"**NOTITS**

Vedr. anmeldelse fra Divine Business Solutions Aps.

Angående ansættelsesforholdet: firmaets påstand om tingsødelæggelse vil blive meget svært at bevise, da Jesper Mo Hansen arbejdede videre i opsigelsesperioden – 1 måned.
Det må være firmaets opgave at sikre sig data på Jesper Mo Hansen.s computer i opsigelsesperioden eller indlede civilretslige skridt for at sikre sig de ønskede data.

Jesper Hansen fremsender computeren den 12. december via postforsendelse.

Computeren afleveres med en harddisk på 80 GB – uagtet den var udleveret med 100 GB.

Jesper Hansen har ifølge undersøgelse af harddisken (80 GB) senest været logget på den 12/12-06 kl. 1301.

I tidsrummet fra den 9. januar 2007 og frem til den 17/1-07 har harddisken været i firmaet MUNK IT's besiddelse, og hvor den er blevet formateret.

Det vil af sidstnævnte grund være meget svært at udlede en sigtelse mod Jesper Hansen – før undersøgelserne i Munk IT er tilendebragt.

Overtrædelse af markedsføringsloven kræver undersøgelser i – formentlig General Solar System GMBH – men på hvilket grundlag?? – en formodning ??

Jeg mener, sagen skal afvente undersøgelserne hos Munk IT, før sagen overvejes på ny.

Jørgen Schultz"

Ved e-mail af 28. juni 2007 til Sydøstjyllands Politi meddelte Københavns Vestegns Politi, at afhøring af Munk IT A/S afventede Sydøstjyllands Politis afhøring af Jesper Mo Hansen.

Som det fremgår af den ovenfor citerede interne notits, var Sydøstjyllands Politi omvendt af den opfattelse, at Sydøstjyllands Politis videre efterforskning skulle afvente undersøgelserne hos Munk IT A/S.

I overensstemmelse hermed meddelte Sydøstjyllands Politi i e-mail af 29. juni 2007 til Københavns Vestegns Politi, at Sydøstjylland Politi afventede undersøgelserne hos Munk IT A/S vedrørende omstændighederne omkring sletning af data.

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår ikke nærmere oplysning om kommunikation mellem Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt efterforskningen skulle indledes med undersøgelser hos Munk IT A/S eller afhøring af Jesper Mo Hansen.

Som beskrevet umiddelbart nedenfor i afsnit 2.1.4, kan det imidlertid konstateres, at Sydøstjyllands Politi foretog afhøring af Jesper Mo Hansen den 16. juli 2007, hvilket er tidligere end Københavns Vestegns Politis afhøringer af medarbejdere ved Munk IT A/S.

2.1.4 Afhøring af Jesper Mo Hansen den 16. juli 2007

Den 16. juli 2007 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring uden sigtelse af Jesper Mo Hansen. Afhøringen tog 35 minutter og omhandlede forløbet i vinteren 2006/2007. Afhøringen er gengivet i en af kriminalassistent Karl Otto Laursen udarbejdet rapport benævnt "Afhøringsrapport Afh. u/sigtelse", dateret samme dag, dvs. den 16. juli 2007.

Jesper Mo Hansen forklarede under afhøringen generelt om sin rolle i Divine Business Solutions ApS samt om forløbet omkring sin fratræden i november 2006:

> "Afhørte oplyste, at han sammen med anmelderen, Tom Lisborg, stiftede selskabet i november 2005, således at de hver ejede en halvdel af firmaet.
> Afhørte skulle være programmør, mens Tom Lisborg skulle være projektleder.
> Der blev ansat yderligere 2 personer i firmaet.
> Firmaet havde kun én kunde, men det var en meget stor kunde.
> Denne kunde blev Tom Lisborg uvenner med, hvorfor han blev bortvist fra kunden.
> Afhørte indså, at samarbejdet med Tom Lisborg ikke kunne fortsætte, hvorfor afhørte opsagde sit job den 30/10-06 med fratræden i slutningen af november 2006.
> Samtidig tilbød afhørte, at han gerne ville købe Tom Lisborg ud, men det ønskede denne ikke.
> Tom Lisborg ønskede selv at beholde firmaet, idet han ville sagsøge afhørte for overtrædelse af en konkurrenceklausul, hvis afhørte fortsatte med firmaets eneste kunde.
> Afhørte havde ønsket at blive fritstillet straks, men Tom Lisborg forlangte, at afhørte skulle arbejde hele november måned".

Vedrørende den bærbare arbejdscomputer, som Divine Business Solutions ApS havde stillet til rådighed, forklarede Jesper Mo Hansen, at han havde beholdt denne efter den 30. oktober 2006, hvor han opsagde sin stilling hos Divine Business Solutions ApS, fordi Tom Lisborg krævede, at han skulle fortsætte med at arbejde også i opsigelsesperioden, "*(…) hvorfor det ikke var muligt for afhørte straks af aflevere computeren eller programmerne*".

Om indholdet på computeren forklarede Jesper Mo Hansen, at Divine Business Solutions ApS "*(…) overhovedet ikke kunne bruge programmerne på den bærbare computer til noget*", idet selskabets advokat på dette tidspunkt var ved at afslutte samarbejdet med kunden (General Solar Systems GmbH).

Hvad angår forløbet vedrørende tilbagelevering af den bærbare computer til Divine Business Solutions ApS og rensningen af computeren, forklarede Jesper Mo Hansen:

> "Efter at have forladt firmaet sendte afhørte den bærbare computer til firmaet med posten.
> Forinden havde afhørte og Tom Lisborg også sendt mail til hinanden om, at afhørte gerne ville købe computeren, men det ville Tom Lisborg ikke gå med til.
> Afhørte købte en ny bærbar computer, og han aftalte med leverandøren, Munk IT, at de skulle rense harddisken på den gamle computer for de personlige oplysninger, som afhørte havde på computeren, og derpå indlæse disse oplysninger på den nye computer, som afhørte skulle købe.
> Det viste sig imidlertid, at Munk IT blot havde udskiftet harddisken med en ny harddisk, på hvilken de indlæste de oplysninger, der vedrørte afhørtes og Tom Lisborgs firma.
> Det passer således ikke, at den 80 GB harddisk var tom, da Tom Lisborg modtog den.
> Da Munk IT rettede henvendelse til afhørte, bad afhørte dem om at sætte den 100 GB harddisk i computeren og sende denne til Tom Lisborg, men Munk IT fik samtidig besked om, at der personlige oplysninger, som afhørte havde indført på den 100 GB harddisk, skulle fjernes.
> Afhørte ved således ikke, hvorledes Munk IT fjernede de personlige oplysninger, men det var også ligegyldig, idet Tom Lisborg jo havde fået alle sine oplysninger på den 80 GB harddisk."

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt Jesper Mo Hansen i november 2006 (opsigelsesperioden) udførte arbejde for andre end Divine Business Solutions ApS, forklarede Jesper Mo Hansen:

> "Med hensyn til Tom Lisborgs beskyldninger om, at afhørte arbejdede for et andet firma samtidig i november måned 2006, passer det ikke.
> I øvrigt skulle afhørte kun arbejde i 37 timer pr. uge, så hvad han evt. lavede ud over dette, kom ikke Tom Lisborg ved.
> Afhørte mente, at anmeldelsen til politiet fra Tom Lisborg er ren chikane, og afhørtes advokat har flere gange skrevet til Tom Lisborg for at få en mindelig løsning.
> Da det ikke er lykkedes, vil afhørte og hans advokat snarest anlægge en voldgiftssag for at få en ordning på det hele".

2.1.5 Breve fra Divine Business Solutions ApS vedrørende supplerende materiale samt rykkere for fremdrift i sagen

I brev af 9. oktober 2007 til Sydøstjyllands Politi meddelte Tom Lisborg som administrerende direktør i Divine Business Solutions ApS, at han var blevet opmærksom på, at der var sket en misforståelse mellem ham og vicekriminalkommissær Hans Christian Tonnesen hos Københavns Vestegns Politi, hvorfor han ikke tidligere til hverken Københavns Vestegns Politi eller Sydøstjyllands Politi havde fremsendt kopi af de breve, som i november-december 2006 var sendt til Jesper Mo Hansen med påbud om aflevering af data mv.

I brevet oplyste Tom Lisborg endvidere, at Divine Business Solutions ApS fra Københavns Vestegns Politi havde modtaget en rapport, der efter hans opfattelse indeholdt en række faktuelle misforståelser af afgørende betydning for sagen.

Divine Business Solutions ApS meddelte afslutningsvis i brevet, at selskabet hurtigst muligt ville fremsende kommentarer til rapporten samt supplerende materiale vedrørende korrespondancen mellem Divine Business Solutions ApS og Jesper Mo Hansen i november og december 2006.

Under henvisning til Divine Business Solutions ApS' brev af 9. oktober 2007, fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 24. oktober 2007 pr. brev til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, kopi af advokatens brev af samme dag til politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, hvori advokat Peter Bang opfordrede Københavns Vestegns Politi til at genoverveje den af Københavns Vestegns Politi trufne beslutning om at indstille efterforskningen af anmeldelsen af Munk IT A/S.

I brevet anførte advokat Peter Bang endvidere, at bevismaterialet vedrørende Jesper Mo Hansen efter hans opfattelse var "*(…) ganske overbevisende*", men at han samtidig fandt, at "*(…) efterforskningen i høj grad vil profitere af (…)*" et møde mellem Sydøstjyllands Politi og Tom Lisborg.

Endelig opfordrede advokat Peter Bang i brevet til Sydøstjyllands Politi til at rekvirere telefonudskrift fra TDC mobil af alle telefonnumre, som Jesper Mo Hansen havde ringet til i perioden fra november 2006 og frem.

I telefax af 30. oktober 2007 til vicekriminalkommissær Martin Olesen rykkede advokat Peter Bang for Sydøstjyllands Politis rekvirering af telefonudskrifterne, idet det i telefaxen anføres:

> "Under henvisning til mit brev af 24. ds. tillader jeg mig for god ordens skyld at henlede opmærksomheden på, at det i løbet af få dage vil være 12 måneder siden, at Jesper Mo Hansen foretog sine telefonsamtaler fra sin mobil, tlf. [telefonnummer]. Jeg er ikke bekendt med, hvor længe TDC Mobil opbevarer disse data, men dersom dataene slettes efter 12 måneders forløb, vil det selvsagt være nødvendigt, at der handles på forholdet nu, således at disse bevisdata sikres, inden de er gået tabt."

2.1.6 Kommunikation mellem Københavns Vestegns Politi og Sydøstjyllands Politi i perioden ultimo november til ultimo december 2007

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at der i perioden ultimo november til ultimo december 2007 var kontakt vedrørende sagen mellem Københavns Vestegns Politi og Sydøstjyllands Politi. Det bemærkes i denne forbindelse, at Københavns Vestegns Politi i december 2007 besluttede at genoptage efterforskningen i sagen.

Ved brev af 30. november 2007 fremsendte Københavns Vestegns Politi således til Sydøstjyllands Politi kopi af sagsakterne i sagen hos Københavns Vestegns Politi (Journalnr. 0700-83990-00412-07 – anmeldelsen af Munk IT A/S).

I forlængelse heraf fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, den 6. december 2007 en e-mail til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, hvori han dels oplyste, at han var blevet opmærksom på, at der var yderligere materiale i sagen, som ikke var med i det ved brevet af 30. november 2007 fremsendte materiale, dels bl.a. anførte:

> "I sagen indgår Dansk Computer Center […]. Det er min opfattelse, at firmaet har adresse på […], ved Århus.
>
> Jeg vil godt diskutere med dig, om I kan sikre noget materiale fra dette firma og foretage en afhøring i relation til begge sager (jeres og vores), så vi slipper for at drage til Jylland for at løse denne opgave.
>
> Jeg prøver at få ringet til dig i morgen fredag. Ellers er du meget velkommen til at kontakte mig."

Ved brev af 20. december 2007 fremsendte Københavns Vestegns Politi til Sydøstjyllands Politi det i e-mailen af 6. december 2007 omtalte materiale, som ikke var fremsendt ved brevet af 30. november 2007.

Samme dag, dvs. den 20. december 2007, fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, pr- e-mail til Sydøstjyllands Politi et brev indeholdende en sammenfatning af oplysningerne og faktum i sagen, således som dette fremstod for Københavns Vestegns Politi på baggrund af den gennemførte efterforskning af sagen.

I brevet var tillige anført, at Københavns Vestegns Politi vurderede, at det var nødvendigt med yderligere undersøgelser af forløbet ved Dansk Computer Center A/S, der var placeret i Østjylland. Københavns Vestegns Politi anmodede på denne baggrund Sydøstjyllands Politi om at tage kontakt til Dansk Computer Center A/S med henblik på:

- at foretage afhøring af den eller de medarbejdere og ledere, der havde betjent en kunde fra Munk IT A/S,
- at sikre bevismateriale til sagen bestående af eventuelt foreliggende e-mailkorrespondance, skriftlige aftaler, fakturaer mv.,
- at sikre den eller de spejlinger af de to harddiske på hhv. 80 og 100 GB, der måtte ligge på Dansk Computer Centers servere,
- at gennemgå de sikrede data med henblik på at fastslå "*(…) hvilke programmer, der helt præcist har ligget på den ene eller begge bærbare computere – herunder for at vurdere, om materialet indeholder forretningsaftaler eller andet belastende materiale vedrørende Jesper Mo Hansens nuværende eller tidligere samarbejdspartnere – uden for ansættelsesforholdet hos Divine Business Solutions.*"

Københavns Vestegns Politi anførte i tilknytning hertil en række spørgsmål, der efter deres opfattelse relevant kunne stilles til de relevante personer hos Dansk Computer Center A/S.

2.1.7 Brev af 28. december 2007 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med supplerende bemærkninger og materiale

Ved brev af 28. december 2007 til Sydøstjyllands Politi fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, supplerende bemærkninger og materiale til brug for politiets efterforskning af Jesper Mo Hansen.

Brevet indeholdt en fornyet gennemgang af det faktum, der allerede var dokumenteret og beskrevet i Divine Business Solutions ApS' anmeldelse og efterfølgende korrespondance, og var dels bilagt kopi af breve fra Tom Lisborg og Lisborg Holding ApS' advokat, Claus Spangenberg, til Jesper Mo Hansen i november og december 2006 vedrørende sidstnævntes tilbagelevering af sin arbejdscomputer, dels vedlagt en erklæring underskrevet af Lars Bugge, der indtil den 31. august 2005 havde været direktør i SolarCap A/S, og som i erklæringen bekræftede, at Jesper Mo Hansen arbejdede for General Solar Systems GmbH.

Den vedlagte korrespondance med Jesper Mo Hansen fra ultimo 2006 var tidligere fremsendt til såvel Sydøstjyllands Politi som Københavns Vestegns Politi ved advokat Peter Bangs breve af 24. oktober 2007.

Advokat Peter Bang afsluttede brevet med at konstatere, at "*(…) efter min opfattelse er bevisdataene i sagen efterhånden ganske overvældende*", men anbefalede samtidig, at Sydøstjyllands Politi indkaldte Tom Lisborg til et møde.

2.1.8 Brev af 18. januar 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med opfordring til beslaglæggelse af kopi af 100 GB harddisk

Ved brev af 18. januar 2008 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi kopi af advokat Peter Bangs fax af 4. oktober 2007 til Københavns Vestegns Politi, hvori han opfordrede Københavns Vestegns Politi til at foretage "*(…) beslaglæggelse af den kopi af den i sagen omhandlede 100 gb harddisk, som Dansk Computercenter A/S efter det oplyste er i besiddelse af*". I brevet til Sydøstjyllands Politi anførte advokat Peter Bang, at hans klient "*(…) fortsat er af den opfattelse, at den pågældende harddisk vil være af meget væsentlig betydning for efterforskningen, ligesom den i øvrigt er min klients ejendom*."

2.1.9 Rykker for svar på brevet af 18. januar 2008

Ved fax af 11. februar 2008 til Sydøstjyllands Politi bragte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, sit brev af 18. januar 2008 i erindring, idet han gentog, at "*(…) det må anses for særdeles væsentligt, at den pågældende harddisk udleveres fra Dansk Computer Center A/S.*"

Af faxen fremgår tillige, at advokat Peter Bang havde haft kontakt til Københavns Vestegns Politi, idet det anførtes:

> "Noget tyder imidlertid på, at Sydøstjyllands Politi venter på Københavns Vestegns Politi, men Københavns Vestegns Politi oplyser imidlertid, at sagen afventer efterforskning hos Sydøstjyllands Politi."

Afslutningsvis i faxen gentog advokat Peter Bang tilbuddet om Tom Lisborgs deltagelse i et opklarende møde med Sydøstjyllands Politi.

2.1.10 E-mail af 10. marts 2008 fra Københavns Vestegns Politi med anmodning om status vedrørende kontakt til Dansk Computer Center A/S

I e-mail af 10. marts 2008 til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, anmodede vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen fra Københavns Vestegns Politi om status vedrørende Sydøstjyllands Politis kontakt til Dansk Computer Center A/S, jf. Københavns Vestegns Politis brev af 20. december 2007:

> "I et forsøg på at få opklaret forholdet omkring Divine Business Solutions og Jesper Mo Hansen aftalte vi i december 2007, at Sydøstjyllands Politi skulle kontakte Dansk Computer Center […], Hinnerup […] for at sikre bevismateriale i form af spejlinger fra en eller 2 harddiske, der efter Jesper Mo Hansens besøg skulle være sikret på firmaets computer, sikre andet bevismateriale i form af skriftlige aftaler, udstedte fakturaer m.v. samt foretage afhøring af relevante medarbejdere i firmaet, der kunne have viden om baggrunden for Jesper Mo Hansens henvendelse til Dansk Computercenter ultimo 2006/primo 2007.
>
> Aftalen blev fulgt op af en officiel skriftlig anmodning herfra dateret, 20. december 2007.
>
> Ud over, at nævnte undersøgelse formentlig ville kunne underbygge jeres del af sagen, så står jeg fortsat i den situation, at vi ikke kan komme videre med efterforskningen her, før vi har haft lejlighed til at vurdere materialet.
>
> Advokat Peter Bang […] har henvendt sig til mig, hvor han oplyser, at han ved henvendelse til Sønderjyllands Politi er gjort bekendt med, at du er overgået til et andet arbejdsområde, og at sagen i øvrigt er henlagt i juni/juli måned 2007?
>
> Du bedes venligst orientere mig om, hvor sagen befinder sig i dag, hvem der eventuelt er leder af den afdeling, hvor sagen behandles (for så vidt, at det ikke længere er dig), samt hvem der er sagsbehandler på sagen, således at jeg kan orientere advokatfirmaet korrekt."

Vicepolitikommissær Martin Olesen videresendte den 17. marts 2008 e-mailen til to medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi med anmodning om, at én af medarbejderne kontaktede Ole J. Andreasen.

Den 31. marts 2008 fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen direkte til de pågældende medarbejdere en e-mail, hvori han rykkede for svar, idet han oplyste, at han blev "*(…) kontaktet stort set dagligt af advokat Peter Bang (…), og jeg har i dag hørt, at den forurettede nu også skulle have henvendt sig til politikeren Tom Bencke med problemstillingen, fordi der intet sker fra politiets side.*" Ole J. Andreasen anmodede på denne baggrund om at blive kontaktet snarest "*(…) så vi kan blive enige om, hvordan denne sag løses.*"

2.1.11 Brev af 2. april 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 2. april 2008 rettede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, på ny henvendelse til Sydøstjyllands Politi. Advokat Peter Bang anførte bl.a. i brevet, at han "*(…) med beklagelse [havde] konstateret, at nogen reel efterforskning ikke har fundet sted i Vejle siden sommeren 2007, og henvendelser til Sydøstjyllands Politi er ikke blevet besvaret.*" I brevet henvises i denne forbindelse til advokat Peter Bangs fax af 11. februar 2008.

Brevet var vedlagt kopi af advokat Peter Bangs fax af 19. marts 2008 til Københavns Vestegns Politi indeholdende forslag til yderligere afhøringer.

Afslutningsvis i brevet opfordrede advokat Peter Bang på ny til afholdelse af et møde mellem Sydøstjyllands Politi og Tom Lisborg.

2.1.12 Intern overdragelse af sagen hos Sydøstjyllands Politi

Sydøstjyllands Politi (Politiet i Vejle) orienterede i en e-mail af 3. april 2008 Københavns Vestegns Politi om, at sagens videre efterforskning ved Sydøstjyllands Politi var overdraget til Den Centrale Efterforskningsafdeling i Horsens – Afdeling for Økonomisk Kriminalitet. Som begrundelse for overdragelsen anførtes i e-mailen, "*At der er ganske enkelt ikke ressourser til at foretage de efterforskningsskridt, der er nødvendige i denne sag fra lokalpolitiet i Vejle.*"

2.2 Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden primo april 2008 til primo juni 2008

2.2.1 Afhøring af tidligere direktør i SolarCap A/S, Lars Bugge, den 23. april 2008

Den 23. april 2008 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring af Lars Bugge, som indtil den 31. august 2005 havde været direktør i SolarCap A/S, der ejede General Solar Systems GmbH. Afhøringen varede 45 minutter. Temaet for afhøringen var de drøftelser, som Lars Bugge havde haft med General Solar Systems GmbH's direktør, Jes Donneborg, vedrørende Jesper Mo Hansen og Divine Business Solutions ApS.

Af den af kriminalassistent Hans Hermansen udarbejdede afhøringsrapport, dateret 23. april 2008, fremgår, at Lars Bugge forklarede følgende herom:

> "Den 3. oktober 2007 blev vidnet telefonisk kontaktet af Jes Donneborg vedr. nogle forhold fra dengang, vidnet var chef. I den forbindelse sagde vidnet til Jes Donneborg, at han var velkommen til at besøge ham i Vejle.
> Jes Donneborg indvilligede heri, idet han nu havde en navision-medarbejder ved navn Jesper Mo Hansen, der boede i Vejle.
> Vidnet spurgte Jes, om han ikke fortsat benyttede Tom Lisborg, som leverede navisionkonsulentydelser via DBS. Hertil svarede Jes Donneborg, at det gjorde han ikke, fordi det var blevet for dyrt.
> Senere i samtalen kom Jes Donneborg til at sige, at Jesper Mo Hansens arbejde for GSS blev betalt af GSS via WindowMaster A/S. Hvilket med andre ord betød, at Jesper Mo Hansen arbejdede

> for GSS, som jo eller indtil efteråret 2006 fik arbejdet udført af DBS, som han var kontrakteligt bundet til.
>
> I den forbindelse kunne vidnet også oplyse, at Jes Donneborg allerede i en anden telefonsamtale over for vidnet oplyste, at han ville forsøge selv at ansætte de 2 programmører, som arbejdede hos DBS på projektet for GSS, fordi han var utilfreds med, at Tom Lisborg ikke ville give en dekort.
> I den forbindelse sagde vidnet til Jes Donneborg, at vidnet mente, det var uklogt juridisk at snyde Tom Lisborg. Og at vidnets råd var at forhandle en forligsløsning frem for at bryde aftaler eller overtale andre til ulovligheder.
> […]".

Rapporten med vidneforklaringen var vedlagt en af Lars Bugge underskrevet vidneerklæring dateret 13. december 2007 med samme indhold.

2.2.2 Afhøring af DONE IT ApS' indehavere den 24. april 2008

Den 24. april 2008 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring af DONE IT ApS ved selskabets to indehavere. Afhøringen tog 40 minutter og omhandlede dels vidnernes relation til Jesper Mo Hansen, dels begivenhedsforløbet omkring DONE IT ApS' overtagelse af en Microsoft-licens vedrørende underleverandøropgaver for General Solar Systems GmbH og SolarCap A/S.

Ifølge afhøringsrapporten forklarede DONE IT ApS' to indehavere samstemmende således:

- I 2006 rettede Jesper Mo Hansen henvendelse til DONE IT ApS med forespørgsel om, hvorvidt selskabet ønskede at overtage den Microsoft-licens, der blev benyttet til underleverandøropgaver for General Solar Systems GmbH/SolarCap A/S.
- DONE IT ApS indvilligede heri, og der blev udarbejdet en forhandlerskifteerklæring.
- DONE IT ApS nåede imidlertid aldrig at levere konsulentydelser for General Solar Systems GmbH, før licensen blev flyttet igen i slutningen af 2007.

Afhøringsrapporten var bl.a. bilagt en e-mail fra DONE IT ApS med bekræftelse på forhandlerskifte den 9. december 2006.

2.2.3 Afhøring af den administrerende direktør og salgschefen i Dansk Computer Center A/S den 28. april 2008

Den 28. april 2008 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring af Dansk Computer Centers A/S' administrerende direktør og salgschef. Afhøringen varede 1 time og 15 minutter.

Af afhøringsrapporten fremgår, at den administrerende direktør og salgschefen bekræftede, dels at Dansk Computer Center A/S havde ydet datasupport til Munk IT A/S i form af sletning og flytning af data, dels at Dansk Computer Center A/S havde solgt computerhardware til Munk IT A/S.

Der blev i denne forbindelse udleveret 4 fakturaer, som viste:

- At Dansk Computer Center A/S i august 2006 leverede en bærbar computer (T60p2.16 / 1gb / 100 / 15" / DVDRW / WIFI / S/N = 1SUT093GEL3M5867) til Munk IT A/S.
- At Dansk Computer Center A/S den 7. december 2006 leverede en bærbar computer (T60 T2400 1.8/ 1GB /80 / 15" SXGA / Multi / WiFi/X) til Munk IT A/S, og at der i denne forbindelse blev ydet support i form af flytning af data.
- At Dansk Computer Center A/S den 10. januar 2007 leverede en 100 GB harddisk til Munk IT A/S.
- At Dansk Computer Center A/S i januar 2007 ydede support i form af flytning af harddisk mellem de to bærbare computere, sletning af data samt nedlæggelse af partition på den ene harddisk.

Om de to bærbare computere blev det uddybende forklaret, at eneste forskel på de to solgte computere var harddiskens størrelse, idet den bærbare computer solgt i august 2006 var forsynet med en 100 GB harddisk, mens computeren solgt i december 2006 var forsynet med en 80 GB harddisk. Det blev videre forklaret, at Munk IT A/S i december havde bestilt en computer magen til den, som blev købt i august 2006, men at Dansk Computer Center A/S kun havde en computer med en 80 GB harddisk på lager, hvorfor det var denne, som blev solgt. Det blev endvidere forklaret, at den i december 2006 solgte computer med 80 GB harddisk blev udleveret personligt til Jesper Mo Hansen.

Vedrørende supportydelsen i form af sletning af data blev det forklaret af en tekniker (pr. telefon, idet den pågældende holdt ferie), at "*(…) en mand, som benyttede en B&O mobiltelefon, indfandt sig personligt medbringende en harddisk, hvis data han ønskede slettet*", at dataene på harddisken herefter blev flyttet til en ny 100 GB harddisk, som Dansk Computer Center A/S havde solgt, hvorefter den oprindelige 100 GB harddisk blev "*(…) overskrevet 6-7 gange*", hvorefter manden fik den slettede harddisk udleveret.

Det bemærkes, at der efterfølgende den 5. maj 2008 blev gennemført en egentlig afhøring af teknikeren fra Dansk Computer Center A/S, ligesom Dansk Computer Center A/S' administrerende direktør blev (gen)afhørt den 8. maj 2008, jf. herom nedenfor.

2.2.4 Rapport af 30. april 2008 vedrørende 80 GB harddisken

Sydøstjyllands Politi fulgte op på afhøringen ved at indhente oplysninger fra IBM vedrørende de omstridte computere og harddiske.

I en rapport dateret 30. april 2008 konkluderes på denne baggrund, at den 80 GB harddisk, som Munk IT A/S den 25. januar 2007 returnerede til Divine Business Solutions ApS, var den samme, som Munk IT/Jesper Mo Hansen den 7. december 2006 havde købt fra Dansk Computer Center A/S.

2.2.5 Afhøring af Dansk Computer Center A/S' tekniker den 5. maj 2008

Den 5. maj 2008, foretog Sydøstjyllands Politi afhøring af den tekniker ved Dansk Computer Center A/S, som havde udført tekniske supportopgaver for Jesper Mo Hansen og Munk IT A/S i januar 2007. Afhøringen fandt sted på Dansk Computer Center A/S' firmaadresse.

Af afhøringsrapporten fremgår, at teknikeren afgav følgende uddybende forklaring i forlængelse af den telefoniske forklaring under afhøringen den 28. april 2008, idet han i øvrigt bekræftede, at han i januar 2007 havde udført tekniske supportopgaver for Munk IT A/S og Jesper Mo Hansen:

- Teknikeren forklarede, at han havde ydet teknisk support i forbindelse med udskiftning af harddisken i den bærbare computer, som Munk IT A/S havde købt i august 2006 (T60p med serienummer L3M5867, dvs. den af Divine Business Solutions ApS til brug for Jesper Mo Hansen i august 2006 købte bærbare arbejdscomputer). Bistanden bestod i at udskifte computerens 100 GB harddisk med en 80 GB harddisk. Den tekniske support bestod i at flytte "*kundedata*" over på den ny 80 GB harddisk for derefter at udskifte computerens 100 GB harddisk med 80 GB harddisken.
- Teknikeren mente, at Munk IT A/S til Dansk Computer Center A/S havde fremsendt den bærbare computer med 80 GB harddisken.
- Den 11. januar 2007 indfandt Jesper Mo Hansen sig personligt ved Dansk Computer Center A/S medbringende sin egen bærbare computer (T60), hvori var isat en 100 GB harddisk. Jesper Mo Hansen anmodede dels om at få flyttet alle data fra denne harddisk over på Dansk Computer Center A/S' server, dels om efterfølgende at få slettet alle data på harddisken, i hvilken forbindelse Jesper Mo Hansen specifikt bad om en total sletning (DOD-sletning), hvor data overskrives 6-7 gange og ikke kan genskabes. Sletningen varede resten af dagen og aftenen den 11. januar 2007.
- Dagen efter, den 12. januar 2007, fik Jesper Mo Hansen udleveret sin egen bærbare computer. Forinden havde teknikeren udskiftet den nu totalslettede 100 GB harddisk med en ny 100 GB harddisk, der var købt ved Dansk Computer Center A/S den 10. januar 2007, og til den ny harddisk overført de data, som dagen/aftenen før var lagt over på Dansk Computer Center A/S' server. Den udtagne og totalslettede 100 GB harddisk blev i stedet efter ønske fra Jesper Mo Hansen isat den fra Munk IT A/S modtagne bærbare computer (dvs. den af Divine Business Solutions ApS til brug for Jesper Mo Hansen i august 2006 købte bærbare arbejdscomputer). Teknikeren udtog i forbindelse hermed den 80 GB harddisk, som sad i den bærbare computer. Om 80 GB harddisken forklarede teknikeren, at der formentlig var tale om den 80 GB harddisk, som sad i den bærbare computer (T60), som Dansk Computer Center A/S havde solgt til Munk IT A/S den 7. december 2006.
- Teknikeren forklarede, at den nu "løse" 80 GB harddisk viste sig at indeholde data fra en af Dansk Computer Center A/S' medarbejdere. Om årsagen hertil forklarede teknikeren, at da den pågældende medarbejder "*(…) omkring/før dette tidspunkt skulle have ordnet data på sin computer, benyttede support/teknikere denne harddisk, hvilket var nemmere end at skulle hente en ny på lageret.*"
- Den 22. januar 2007 blev den af Divine Business Solutions ApS til brug for Jesper Mo Hansen i august 2006 købte bærbare arbejdscomputer (T60p) med den totalslettede 100 GB harddisk isat plus den løse 80 GB harddisk sendt fra Dansk Computer Center A/S til Munk IT A/S.

I forbindelse med afhøringen fik Sydøstjyllands Politi på en ekstern harddisk udleveret en kopi (ofte omtalt som et "spejl") af de data, som den 11. januar 2007 blev overført fra 100 GB harddisken i Jesper Mo Hansens private computer til Dansk Computer Center A/S' server. Datamængden udgjorde 21,3 GB.

Teknikeren fik i denne forbindelse forevist udskrifter fra Jesper Mo Hansens computer, der viste, at denne havde en kapacitet på 70,5 GB, hvoraf 64,2 GB var anvendt, og blev bedt om at forholde sig til sammenhængen med, at de til Dansk Computer Center A/S' server overførte data alene fyldte 21,3 GB. Teknikeren oplyste, at der "*(…) tydeligvis var slettet data på Jesper Mo Hansens computer*."

Som opfølgning på afhøringen sendte teknikeren efter aftale med Sydøstjyllands Politi en skriftlig redegørelse for, hvordan han huskede forløbet i januar 2007. Forklaringen i redegørelsen er i overensstemmende med afhøringsrapporten.

Den bevissikring, der blev foretaget den 5. maj 2008, blev siden journaliseret i rapport af 21. maj 2008.

Sydøstjyllands Politi udleverede den 15. maj 2008 kopi af de hos Dansk Computer Center A/S sikrede data ("spejlet") til Divine Business Solutions ApS, jf. en af kriminalassistent Hans Hermansen den 9. maj 2008 oprettet *"Kosterrapport"*, hvorpå Tom Lisborg ved underskrift af 15. maj 2008 har kvitteret for modtagelse af harddisk med kopi af data sikret hos Dansk Computer Center A/S (spejlet).

2.2.6 Ny afhøring af Dansk Computer Center A/S' direktør den 8. maj 2008

Den 8. maj 2008 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring af Dansk Computer Center A/S' administrerende direktør som opfølgning på den tidligere foretagne afhøring den 28. april 2008.

Afhøringen blev gennemført skriftligt og bestod i direktørens besvarelse pr. e-mail af 8. maj 2008 af en række spørgsmål stillet af Sydøstjyllands Politi i e-mail af 6. maj 2008. Den 14. maj 2008 blev der oprettet en afhøringsrapport, hvor afhøringen blev opsummeret.

Af afhøringsrapporten og den vedlagte e-mailkorrespondance mellem Sydøstjyllands Politi og direktøren fremgår, at direktøren i sin besvarelse af de stillede spørgsmål bekræftede sin tidligere forklaring og det begivenhedsforløb, som var oplyst af teknikeren under afhøringen af denne. Direktøren oplyste herudover, at alle fakturaer var udstedt til og betalt af Munk IT A/S.

2.2.7 Rapport af 9. maj 2008 om licensskifte

Den 9. maj 2008 oprettede Sydøstjyllands Politi en sammenfattende rapport om licensskiftet vedrørende den af DONE IT ApS overtagne Microsoft-licens, der blev benyttet til underleverandøropgaver for selskaber i VKR-koncernen (Licensnr. W1-ZA-001-Q4AC2-9). Rapporten beskrev det samlede forløb omkring licensens overdragelse i 2006.

Under henvisning til en e-mail af 12. juli 2006 fra SolarCap A/S til Microsoft med overskriften "*Subject: IT#2-905760972*", hvor der fremsendes en "*registrationformular for change*" med "*reassignment date*" den 9. december 2006, konkluderes i rapporten, at forhandlerskifteerklæring vedrørende udskiftning af Divine Business Solutions ApS som "*Microsoft Business Solutions partner*" blev fremsendt til Microsoft allerede den 12. juli 2006, dvs. på et tidspunkt, hvor Divine Business Solutions ApS fortsat var underleverandør på navision-opgaver for SolarCap/General

Solar Systems GmbH, og Jesper Mo Hansen stadig var ansat og anpartshaver i Divine Business Solutions ApS.

Det bemærkes, at det ikke er korrekt, når det anføres i rapporten, at ovenstående e-mail skulle være fremsendt den 12. juli 2006. I e-mailen er afsendelsestidspunktet angivet således: "*Sent: 12/7/2006 03:38:12 PM*". Afsendelsestidspunktet er således anført med engelsk dataformat, hvorefter måned angives før dag. E-mailen er derfor rettelig fremsendt den 7. december 2006.

I rapporten beskrives endvidere - med henvisning til diverse e-mailkorrespondance mellem de involverede personer og selskaber - hvordan der i november og december 2006 blev foretaget skridt for at "*(…) skjule, at licensen hemmeligt blev flyttet.*"

Det bemærkes, at rapporten efterfølgende blev suppleret med en (kort) rapport dateret 24. juni 2008, hvori det anføres, at bearbejdningen af det fra Dansk Computer Center A/S sikrede "spejl" af 100 GB harddisken fra Jesper Mo Hansens computer har "*(…) frembragt oplysninger om, hvorledes Microsoft-licensen W1-ZA-001-Q4AC2-9 skiftede fra (og delvis skjult for) Divine Business Solutions ApS til Done IT via Cabus Business Solutions GmbH*".

2.2.8 Supplerende materiale modtaget fra Tom Lisborg primo/medio maj 2008

I dagene omkring den 8. maj 2008 fremsendte Tom Lisborg til Sydøstjyllands Politi flere e-mails vedrørende hans kommunikation med Claus Glerup Jensen fra Munk IT A/S i perioden december 2006 til januar 2007; alle vedrørende forløbet omkring udskiftningen af harddisken i Jesper Mo Hansens computer.

Ved e-mail af 5. maj 2008 fremsendte Tom Lisborg til Sydøstjyllands Politi en lydfil samt udskrift af en telefonsamtale mellem ham selv og Claus Glerup Jensen, Munk IT A/S, foretaget den 11. januar 2007 kl. 8.19. Ifølge udskriften af samtalen vedrørte samtalen den muligt udskiftede harddisk.

Materialet fra Tom Lisborg blev journaliseret i en rapport dateret den 26. maj 2008, og det samlede materiale er inddraget i Sydøstjyllands Politis rapport af 27. maj 2008, jf. om denne nedenfor.

Ved e-mail af 19. maj 2008 supplerede Tom Lisborg det fremsendte materiale med udtræk fra Jesper Mo Hansens Outlook kalender med tilknyttede bemærkninger. E-mailen blev journaliseret den 27. maj 2008 og indgik i Sydøstjyllands Politis rapport af samme dato.

2.2.9 Rapport af 19. maj 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens telefon

Den 19. maj 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Jesper Mo Hansens telefon*".

Det fremgår, at kriminalassistent Hans Hermansen den 6. maj 2008 og igen den 19. maj 2008 havde rettet henvendelse til TDC Mobil med anmodning om teleoplysninger for Jesper Mo Hansens telefon vedrørende oktober og november 2006, og at TDC havde oplyst, at teledata slettes efter 400 dage.

Sydøstjyllands Politi modtog dog en fakturaspecifikation fra TDC, hvoraf det kunne aflæses, hvor mange opkald der var modtaget hhv. foretaget i udlandet fra Jesper Mo Hansens telefon i perioden fra den 1. oktober 2006 til den 19. november 2006.

2.2.10 Supplerende afhøring af DONE IT ApS' indehavere den 20. maj 2008

Den 20. maj 2008 fremsendte Sydøstjyllands Politi en e-mail til DONE IT ApS' to indehavere, hvori politiet stillede en række spørgsmål, herunder hvorvidt DONE IT ApS havde faktureret konsulentydelser udført af Jesper Mo Hansen, om DONE IT ApS havde udført konsulentydelser sammen med Jesper Mo Hansen for to navngivne kunder, om DONE IT ApS havde udbetalt kompensation til Jesper Mo Hansen eller hans slægtninge, og om DONE IT ApS var bekendt med, om Jesper Mo Hansen arbejdede for eller var ansat af et Navision Solution Center.

I e-mailen anmodede Sydøstjyllands Politi endvidere DONE IT ApS om at fremskaffe kopi af alle fakturaer, som DONE IT ApS siden 2005 havde modtaget fra Jesper Mo Consulting, samt alle fakturaer udstedt af DONE IT ApS til SolarCap A/S, General Solar Systems GmbH (og deres datterselskaber) samt andre VKR-selskaber.

Spørgsmålene blev besvaret af DONE IT ApS i e-mail af 21. maj 2008, hvori DONE IT ApS oplyste, at DONE IT ApS ikke havde udført konsulentydelser sammen med Jesper Mo Hansen eller udbetalt kompensation til Jesper Mo Hansen eller hans slægtninge. Vedrørende viderefakturering af konsulentydelser udført af Jesper Mo Hansen, forklarede DONE IT ApS, at dette kun var sket i tilfælde, hvor konsulentydelserne var bestilt af kunden hos Jesper Mo Hansen, men viderefaktureret som underleverandørydelser til DONE IT ApS. DONE IT ApS oplyste endelig, at man ikke var bekendt med, om Jesper Mo Hansen var ansat eller tilknyttet et Navision Solution Center. Herudover var e-mailen bilagt kopi af de af politiet efterspurgte fakturaer.

I forlængelse af DONE IT ApS' e-mail blev der den 21. maj 2008 af Sydøstjyllands Politi oprettet en afhøringsrapport, hvori svarene fra DONE IT ApS er opsummeret.

Den 22. maj 2008 fremsendte Sydøstjyllands Politi til DONE IT ApS en e-mail med en række supplerende spørgsmål foranlediget af DONE IT ApS' e-mail af 21. maj 2008. Spørgsmålene blev besvaret af DONE IT ApS samme dag pr. e-mail, hvori det bl.a. blev oplyst, at Microsoft forhandlerlicensen W1-ZA-001-Q4AC2-9 lå hos DONE IT ApS i perioden fra den 13. december 2006 til den 18. juni 2007. Også her blev der i forlængelse heraf af Sydøstjyllands Politi oprettet en afhøringsrapport, dateret den 22. maj 2008, hvori svarene fra DONE IT ApS er opsummeret.

2.2.11 Rapport af 20. maj 2008 om 100 GB harddisken

Den 20. maj 2008 oprettede Sydøstjyllands Politi en rapport, hvori opsummeredes resultatet af efterforskningen af, hvorvidt den 100 GB harddisk, som var monteret i den bærbare computer (model T60p), som Divine Business Solutions ApS via Munk IT A/S købte af Dansk Computer Center A/S den 25. august 2006 som arbejdscomputer til Jesper Mo Hansen, var identisk med den 100 GB harddisk, som sad i samme computer, da Munk IT A/S den 25. januar 2007 udleverede denne til Tom Lisborg.

I rapporten konkluderes, at der var tale om samme harddisk, og at netop denne harddisk ifølge IBAS' undersøgelse var totalslettet ("DOD-slettet"), hvilket var bekræftet i den forklaring, som var afgivet af den ved Dansk Computer Center A/S ansatte tekniker.

Rapporten var vedlagt dokumentation for de forskellige efterforskningsskridt.

2.2.12 Rapport af 26. maj 2008 vedr. Tom Lisborgs kommunikation med Munk IT's salgschef Claus Glerup Jensen

Den 26. maj 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Rapport Ang. Claus Glerup Jensen"* vedrørende en række mails, som Sydøstjyllands Politi havde modtaget fra Tom Lisborg *"(…) visende hans kommunikation med salgschef Claus Glerup Jensen, Munk IT"*.

Rapporten indeholder et kortfattet resumé af de anførte mails, som tillige var vedlagt rapporten.

2.2.13 Rapport af 26. maj 2008 vedr. telefonsamtale mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen

Ligeledes den 26. maj 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Telefonsamtale C.Glerup J"* til dokumentation af telefonsamtale den 11. januar 2007 mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen.

Som bilag til rapporten var dels vedlagt e-mailen af 5. maj 2008 fra Tom Lisborg med udskrift af telefonsamtalen den 11. januar 2007, dels en opkaldsliste fra TDC, hvoraf fremgår, at Tom Lisborgs telefon den 11. januar 2007 havde kontakt til Claus Glerup Jensens telefon.

2.2.14 Rapport af 27. maj 2008 om udskiftning af harddiske

Den 27. maj 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport vedrørende den harddiskudskiftning, der ifølge Divine Business Solutions ApS' anmeldelse var sket, forinden Jesper Mo Hansen afleverede sin bærbare arbejdscomputer til Divine Business Solutions ApS i december 2006.

Rapporten indeholdt en gennemgang af diverse e-mailkorrespondance mv., som var vedlagt rapporten:

> ./. Vedlagt mail (nr. 1) dateret 4. december 2006 12.54 fra Jesper Mo Hansen til IT-forhandler firmaet Laptops
> I mailen ses, at Jesper Mo Hansen spørger Søren om leveringsevnen af en bestemt computer med 15" skærm.
> Det skal være en 2.16 HGz, da han gerne vil skifte harddisken, så han ikke har behov for at rense den gamle, inden den skal afleveres.
>
> ./. Mail (nr. 2) dateret 4. december 2006 16.45 fra Claus Glerup Jensen/Munk IT til Jesper Mo Hansen, subject: DCC i Hinnerup.

I mailen ses, at Claus Glerup Jensen fortæller Jesper Mo Hansen, at han skal spørge efter [navn] (sælger i DCC), som venter ham og ved, hvad han skal have lavet og vil finde en tekniker til Jesper Mo Hansen, så alt kan fixes, som han ønsker.
DCC's adresse […]
"De teknikere koster kun 300,- i timen".

Som det fremgår af sagen, købte Jesper Mo Hansen den 07-12-2006 via Munk IT en T60 computer med en 80 GB harddisk, hvor der blev foretaget flytning af kundedata.
./. Se (nr. 3) vedlagte faktura 200618779, som viser dette!
Altså kun 3 dage efter den ovenfor nævnte mail den 4. december 2006 fra Claus Glerup Jensen/Munk IT.

./. Mail (nr. 4) dateret 2. januar 2007 15.34 fra Tom Lisborg til Claus Glerup Jensen, Munk IT, med forespørgsel om specifikationer for den computer (PC), Divine Business Solutions (vi) købte til Jesper Mo Hansen. **Bemærk**: Subject: FW Spec. På IBM bærbar.
Tom Lisborg har oplyst, at han ikke fik svar fra Claus Glerup Jensen.

./. Dagen efter **videresendte** Claus Glerup Jensen, Munk IT, denne mail (nr. 4a) til Jesper Mo Hansen dateret 3. januar 2007 08.34 – **bemærk**: Emne: VS: Spec. På IBM bærbar.
7 minutter senere svarede Jesper Mo Hansen i
./. mail (nr. 4a) dateret 3. januar 2007 08.41 Claus Glerup Jensen, hvor han skrev:

"Hej Claus
Tak.
Vil du se om du kan få den ind til undersøgelse, og derved skifte den til en 100 GB. Disk.
Jeg har møde med Tom i eftermiddag. Jeg kontakter dig efterfølgende, for at give dig en status.
/jmh"

Dagen før Tom Lisborg indleverede computeren til Munk IT skrev han
./. mail (nr. 5) dateret 8. januar 2007 10.54 til Claus Glerup Jensen/Munk IT, hvor han vedhæfter PDF-kopi (foto) af computerens bagside og 2 af kortene fra den PC'er, Jesper Mo Hansen tilbageleverede.
I samme mail spørger han om serienummeret på den originale harddisk, som computeren blev leveret med (i august 2006).
Og han spørger til hvilken computer er den harddisk leveret, som nu sidder i PC'eren, og hvem købte den.
Tom Lisborg bad om svar via mail.
- Bemærk i mailen: Emne FW: Spec. På IBM bærbar – 2

49 minutter senere **videresendte** Claus Glerup Jensen/Munk IT denne mail til Jesper Mo Hansen:
./. mail (nr. 5) dateret 8. januar 2007 11.43.
Bemærk i mailen: Subject: VS: Spec. På IBM bærbar – 2.
Altså helt samme emne/subject som den mail, Tom Lisborg sendte 49 minutter før.

Dagen efter, den 9. januar 2007, indleverede Tom Lisborg personligt computeren til Munk IT.

./. Kvittering for indlevering (nr. 6).

I tidsrummet fra den 9. januar – 25. januar 2007 var computeren hos Munk IT.
Den 25. januar 2007 blev computeren tilbageleveret Tom Lisborg personligt.

Til orientering vedlægges også i denne rapport:
./. Faktura DF 10367dateret 25-08-06 fra Munk IT til Divine Business Solutions Aps om køb af den T60p-computer, serienr. L3M5867, som sagen her angår (nr. 8).

2.2.15 Rapport af 27. maj 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens rejseaktivitet

Den 27. maj 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Rejser nov. 06 Jesper Mo".*

Rapporten dokumenterer Sydøstjyllands Politis modtagelse dels af mail af 19. maj 2008 fra Tom Lisborg, hvori Tom Lisborg *"(…) anfører resume af Jesper Mo Hansens kalender i Outlook"*, dels af kopi af Jesper Mo Hansens Outlook-kalender *"(…) fra følgende datoer i november 2006 visende rejser og aktiviteter:*

10-11-2006: Hamborg – [NAVN] (hos Cabus Business Solutions GmbH)
14-11-2006: Rejser til Frankfurt –backup af data inden afrejse
15-11-2006: Frankrig (af andet materiale fremgår, at det er hos GSS datterselskab i Strasbourg)
16-11-2006: Madrid
17-11-2006: Madrid (af andet materiale fremgår, at det er hos GSS datterselskab i Madrid)
21-11-2006: Valg af Solutions Center – GSS Planung/Weitere Vorgehensweisse-[NAVN] (bei CABUS in Hamburg) BAR CVofde Model – [NAVN]-Hvad skal der til for at det kører over Citrix
24-11-2006: Skal have flyttet licens, da den er under fakturering – Transport – GSS Projektbriefing Tell I (CABUS)."

2.2.16 Rapport af 27. maj 2008 om telefonsamtale mellem Tom Lisborg og [navn]

Den 27. maj 2008 oprettede kriminalassistent, Hans Hermansen fra Sydøstjyllands Politi en rapport benævnt "*Telefonsamtale Vision People*". Rapporten gengiver en telefonisk afhøring af [Navn] fra IT-virksomheden Vision People A/S.

Af rapporten fremgår:

"Den 2. november 2006 modtog Vision People en mail fra Divine Business Solutions Aps/Tom Lisborg med anmodning om konsulentydelser i firmaet General Solar Systems med projektleder [navn] som projektleder. Vilkårene kunne Vision People ikke acceptere og der blev aldrig indgået nogen kontrakt.

Omkring samme tidspunkt som henvendelsen fra Tom Lisborg, blev han/Vision People ringet op af en person fra et navisionfirma, navnet på firmaet og personen huskede han ikke og kunne heller ikke finde det, da kommunikation alene var telefonisk/mundtlig. Dette navisionfirma anmodede om assistance fra Vision People til udførelse af konsulentarbejde i et firma med relation til SolarCap A/S, måske et datterselskab til SolarCap A/S.

> Denne person antydede klart, at han var utilfreds med sin daværende partner.
>
> Da [person]/Vision People dermed ikke var i tvivl om, at det drejede sig om en tvist/konkurrence mellem to partnere, valgte Vision People at sige nej til anmodningen.
>
> Forespurgt om Done IT i Vejle var inde i billedet over for Vision People på dette tidspunkt, svarede [navn], at han ikke kendte Done IT."

Rapporten er vedlagt en e-mail af 8. maj 2008 fra Tom Lisborg med lydfil og udskrift af telefonsamtale mellem Tom Lisborg og [navn] den 7. november 2006.

2.2.17 Afhøringsrapport vedrørende afhøring af Microsoft Danmark ApS, dateret den 28. maj 2008

Den 28. maj 2008 oprettede Sydøstjyllands Politi en afhøringsrapport med opsummering af resultatet af en gennemført telefonisk og skriftlig afhøring af Microsoft Danmark ApS vedrørende forløbet omkring skifte af Microsoft-licens til DONE IT ApS som Microsoft Business Solutions partner.

Af afhøringsrapporten fremgår, at Sydøstjyllands Politi den 22. maj 2008 foretog en telefonisk afhøring af en medarbejder hos Microsoft Danmark A/S, som blev fulgt op af en e-mail af samme dag, hvori Sydøstjyllands Politi stillede en række spørgsmål vedrørende SolarCap A/S' Microsoft-licens nr. W1-ZA-001-Q4AC2-9.

Spørgsmålene blev besvaret i e-mail af 28. maj 2008 fra Microsoft Danmak A/S. Af besvarelsen fremgik, at den pågældende licens var blevet flyttet fra Divine Business Solutions ApS til Cabus Business Solutions GmbH den 17. november 2006 og derfra videre til DONE IT ApS den 13. december 2006. Licensen havde siden været flyttet et antal gange i 2007, hovedsageligt imellem DONE IT ApS og enten Qurius Solutions GmbH (det tidligere Cabus Business Solutions GmbH) eller Lessor GmbH.

2.2.18 Sydøstjyllands Politis ransagningsrapport af 28. maj 2008

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er en af Sydøstjyllands Politi udarbejdet rapport benævnt "*Anmodning om ransagning*", dateret den 28. maj 2008.

Rapporten indeholder imidlertid omtale af efteranmeldelser indgivet af og e-mailkorrespondance med Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, i perioden 4. juni 2008 til 3. september 2008, og af rapportens "sidefod" fremgår, at de enkelte sider i rapporten er udskrevet henholdsvis den 1., 2. og 11. september 2008.

Det må derfor antages, at rapporten har haft karakter af et "arbejdsdokument", som oprindeligt er oprettet den 28. maj 2008, men efterfølgende færdiggjort, bl.a. på baggrund af de fra Divine Business Solutions ApS modtagne efteranmeldelser.

Tilsvarende gælder de til rapporten vedlagte bilag 1-15, der i det foreliggende materiale er forsynet med en "forside", der er dateret den 19. februar 2009.

På baggrund af rapportens datering – den 28. maj 2008 – må det antages, at Sydøstjyllands Politi på dette tidspunkt påbegyndte arbejdet med udarbejdelse af ransagningsanmodninger, og at dette arbejde pågik hen over sommeren 2008.

I rapporten sammenfattes forløbet omkring udskiftningen af harddiske i Jesper Mo Hansens arbejdscomputer. Sammenfatningen er indholdsmæssigt overensstemmende med det ovenfor beskrevne, og på denne baggrund konkluderes følgende i rapporten:

> "Det er nu politiets opfattelse, at Jesper Mo Hansen kan sigtes for databedrageri, jf. straffelovens § 279a […]
>
> Han kan ligeledes sigtes for mandatsvig, bedrageri og overtrædelse af markedsføringsloven […] da det allerede nu med overvejende sandsynlighed kan konstateres, at Jesper Mo Hansen med forsæt har gennemført arbejde for forurettedes vigtigste kunde General Solar Systems GmbH, udenom forurettede og uden forurettedes kendskab, så forurettede ikke kunne fakturere betydelige konsulentopgaver […]
>
> Ligeledes kan Jesper Mo Hansen sigtes for underslæb […] idet han bemægtigede sig forurettedes væsentligste aktiv i form af udviklede edb-programmer med den hensigt fremadrettet at anvende disse kommercielt for egen vindings skyld."

Rapporten er vedlagt et ganske betydeligt bilagsmateriale, som ud over de allerede beskrevne efterforskningsrapporter primært består i materiale modtaget fra Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS samt e-mailudtræk fra det "spejl" af 100 GB harddisken, som politiet havde rekvireret ved Dansk Computer Center A/S.

Rapporten indeholder en ganske detaljeret gennemgang af materialet i relation til de enkelte sigtelser, herunder de konklusioner, som politiet havde draget på baggrund af de enkelte bilag.

I rapporten konkluderede Sydøstjyllands Politi, at følgende personer – ud over Jesper Mo Hansen – kunne sigtes:

> "Advokat Erik Svanvig kan sigtes for medvirken til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens § 279, § 280 og § 299a.
>
> Jes Donneborg […] og Niels Freiesleben […] vil begge kunne sigtes ved råd og dåd at have medvirket til overtrædelse af straffelovens § 171, § 278, § 279a og § 299a, subsidiært § 299b, § 279 og § 280.
>
> […]
>
> Leif Jensen […] og Jesper O. Pedersen […] vil begge kunne sigtes for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 279, evt. § 299."

Rapporten er som bilag 1 vedlagt et 21 sider langt notat udarbejdet af Tom Lisborg (benævnt "*Resume af "muldvarpe-affæren"*") og som bilag 2-15 yderligere 14 bilag, der for hovedpartens vedkommende består i sammenfatninger af det foreliggende materiale.

Af "forsiden" til bilagene, dateret 19. februar 2009, fremgår følgende vedrørende bilagenes udarbejdelse:

> "Efterfølgende **bilag 1 – 15** er udarbejdet blandt andet ud fra de sikrede date (koster nr. 1) fra serveren hos Dansk Computer Center, Hinnerup.
>
> Efter at koster nr. 1 blev sikret på en ekstern harddisk, blev en kopi af denne harddisk lavet af OPA, Sydøstjyllands Politi, og mod kvittering afleveret til Divine Business Solutions ApS v/Tom Lisborg.
>
> Tom Lisborg har herefter skrevet bilag 1, og bilag 2-15 er i samarbejde med mig udfærdiget med anmelderens kommentarer".

Bilag 2-15 indeholder i oversigt følgende materiale:

Bilag 2
Bilaget består af 120 siders "*bevismateriale*", der er struktureret efter, hvilken straffelovsbestemmelse materialet er tilknyttet og inden for hver bestemmelse kronologisk.

Materialet refereret i bilaget består dels i de oplysninger, politiet selv havde indhentet gennem afhøringer og andet, dels i materiale fra spejlet af 100GB harddisken, som politiet fik kopi af i forbindelse med afhøringen ved Dansk Computer Center A/S (og altså materiale fra Jesper Mo Hansens computer).

Den første del, s. 1-19, vedrørte "*databedrageri*".

Heraf indeholdt de første 11 sider e-mailkorrespondance mellem de involverede parter. De enkelte e-mails var i bilaget "klippet ind" i en tabel med angivelse af dato, og der var til hvert bilag knyttet kortere kommentarer fra Tom Lisborg.

De næste sider indeholdt en sammenstilling af materiale fra de af Sydøstjyllands Politi foretagne afhøringer samt udklip fra Jesper Mo Hansens kalender, alt sammenfattet kronologisk.

Side 17-19 i rapporten indeholdt en række konklusioner af faktisk karakter i relation til hver af de involverede personer, dvs. en opregning af, hvilket begivenhedsforløb og navnlig hvilke handlinger politiet lagde til grund.

Den anden del, s. 20-41, vedrørte "*underslæb, bedrageri, mandatsvig. Missioner i Frankrig, Spanien og Tyskland*".

De første sider indeholdt en række "*konklusioner*".

Herefter fulgte 20 siders e-mailkorrespondance, struktureret på samme måde som i del 1 og forsynet med Tom Lisborgs kommentarer.

Den tredje del, s. 42-56, vedrørte "*underslæb, bedrageri, mandatsvig med Navision licenser og support heraf*".

Alle 15 sider indeholdt e-mailkorrespondance, igen med omfattende kommentarer skrevet af Tom Lisborg.

Den fjerde del, s. 57-106, vedrørte "*underslæb, bedrageri, mandatsvig, industrispionage, overtrædelse af konkurrenceklausul*".

Afsnittet indeholdt indledningsvis en længere beskrivelse af de mulige ulovligheder. De følgende 49 sider bestod af e-mailkorrespondance samt enkelte skærmprints vedrørende "*timeaccounting*" og "*expenses*". Afsnittet var, også sammenlignet med de øvrige afsnit, ledsaget af en overordentlig omfattende kommentering, der tilsyneladende skete både i kommentarfeltet og i selve e-mailkorrespondancen, ligesom der i e-mailkorrespondancen er foretaget betydelige fremhævelser, der for en dels vedkommende fremstår som "tilføjet" efterfølgende.

Den femte og sidste del, s. 107-117, vedrørte "*underslæb, bedrageri og mandatsvig andre kunder*".

Afsnittet indeholdt en kortere beskrivelse af Jesper Mo Hansens mulige arbejde for andre virksomheder, ledsaget af en gennemgang af fakturaer, samt skærmprints og et mindre antal e-mails, der som ved de andre dele er ledsaget af kommentarer.

Sammenfattende udgjorde bilag 2 således en sammenstilling af det materiale, Tom Lisborg på tidspunktet havde rådighed over.

Bilag 3-15
De følgende bilag, 3-14, indeholdt de e-mails, skærmprint og andet, der er gennemgået i bilag 2. Også disse bilag er for hovedpartens vedkommende ledsaget af, navnlig indledende, kommentarer til indholdet.

Også bilag 15 indeholdt materiale, der var benyttet ved udarbejdelsen af bilag 2. Bilaget, der var noget mere omfattende end bilag 3-14, indeholdt materiale, hovedsageligt i form af e-mails, vedrørende Erik Svanvigs bistand til Jesper Mo Hansen.

Bilaget indeholdt herudover en af Sydøstjyllands Politi udarbejdet rapport om "*Adv. E. Svanvigs medvirken*" samt et dokument af ukendt ophav benævnt "*Advokat Erik Svanvig's medvirken*".

2.2.19 Indhentelse af materiale fra SKAT vedrørende Jesper Mo Hansen og dennes selskaber

Den 30. maj 2008 indhentede Sydøstjyllands Politi materiale fra SKAT vedrørende Jesper Mo Hansen og dennes personligt ejede selskaber.

Det drejede sig om R75 Kontrol- og udsøgningsblanketter for Jesper Mo Hansen, Jesper Mo Hansens personligt drevne virksomhed (SE-nr. 29 02 30 26) og Jesper Mo Hansen Holding ApS (SE-nr. 29 13 75 28) vedrørende årene 2005 til 2007 og R75 Kontrol- og udsøgningsblanketter for Jesper Mo Hansens ægtefælle for samme årstal. Sydøstjyllands Politi indhentede samtidig fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen virksomhedsoplysninger for WindowMaster A/S og SolarCap A/S. For sidstnævnte indhentede politiet ligeledes årsrapport for 2007.

De fra SKAT indhentede oplysninger er dokumenteret i en af kriminalassistent Hans Hermansen den 30. maj 2008 udarbejdet rapport benævnt "*SKAT og selskabsoplysning*".

2.2.20 Modtagelse af brev af 4. juni 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med forslag til ransagninger

Den 4. juni 2008 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med henvisning til sine tidligere breve til både Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi et brev, hvori indledningsvis anførtes, at han "*(…) på politiets foranledning herved nedenfor [skal] redegøre for karakteren af de efterforskningsskridt i form af ransagninger, der efter min klients opfattelse vil have afgørende betydning for den videre efterforskning i sagen*".

I det 20 sider lange brev er herefter dels redegjort for hvilke strafbare forhold, der efter advokatens opfattelse var begået af Jesper Mo Hansen, dels detaljeret "*(…) i prioriteret rækkefølge anført de personer og lokationer, hvor der efter min klients opfattelse kan være eller er anledning til at gennemføre ransagninger hos/på.*" Som bilag til brevet var vedlagt i alt 14 bilag, herunder to notater indeholdende "*(…) bearbejdning af de faktuelle oplysninger, der indtil videre er tilgængelige for Divine Business Solutions ApS, herunder de emails, der tydeligvis ved en fejl fra Jesper Mo Hansens side ikke er slettet.*"

I brevet udvides anmeldelsen af Jesper Mo Hansen til også at omfatte anmeldelse for mandatsvig, jf. straffelovens § 280, samt muligt tillige bedrageri, jf. straffelovens § 279, og dokumentfalsk, jf. straffelovens § 171, idet Jesper Mo Hansen ifølge Divine Business Solutions ApS havde udført arbejde for General Solar Systems GmbH uden at indrapportere arbejdet til Divine Business Solutions ApS, som herved gik glip af indtægter fra arbejdet.

Som dokumentation for den udvidede anmeldelse var vedlagt kopi af en række e-mails mellem Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH, hvoraf blandt andet fremgik, at parterne overvejede at registrere en del af det af Jesper Mo Hansen udførte arbejde som arbejde udført af edb-konsulentfirmaet Cabus Business Solutions GmbH.

Advokat Peter Bang anførte i brevet "*(…) de konkrete genstande, der bør søges efter og beslaglægges med henblik på nærmere undersøgelse, samt det konkrete efterforskningsmæssige formål med den pågældende ransagning/beslaglæggelse (…)*".

Det drejede sig i hovedtræk om følgende personer og genstande (alt afgrænset til perioden fra den 1. oktober 2006 og indtil ransagningen):

- Jesper Mo Hansen og nærtstående (Jesper Mo Hansens personligt ejede og/eller drevne virksomheder, samt dennes hustru og datter): bærbare computere, løse harddiske

og lignende; kontoudtog og konti for Jesper Mo Hansen og hustru; lønsedler for Jesper Mo Hansens ansættelser i VKR-koncernen; "Dongle" (indlogningsredskab); fakturaer og regnskaber for de involverede virksomheder.

- Accenture Infrastructure Services og navngivne personer ansat ved virksomheden: e-mails til og fra en række navngivne personer; dokumenter, kontrakter eller andet, der på baggrund af en søgning i virksomhedens systemer indeholdt navnet Jesper Mo Hansen; diverse kontoudskrifter; og logbog for en række navngivne personer.
- SolarCap A/S, VKR Holding A/S og Windowmaster A/S og en række navngivne personer ansat ved eller med tilknytning til virksomhederne: bestyrelsesmødeprotokollater; dokumenter, herunder vedrørende projektet "Gemini", der på baggrund af en søgning indeholdt navnet Jesper Mo Hansen eller Erik Svanvig; personalefiler; e-mails til og fra en række navngivne personer; kopi af kontrakter indgået med hhv. Cabus Business Solutions ApS og DONE IT ApS.
- NORRIQ A/S og Munk IT A/S (tidligere begge Munk IT A/S) og en række navngivne fysiske og juridisk personer ansat i eller med tilknytning til virksomhederne: e-mails til og fra en række navngivne personer; fakturaer vedrørende Dansk Computer Center A/S i perioden fra den 1. november 2006 til og med 1. februar 2007; samt forsendelsespapirer fra forsendelsen af Divine Business Solutions ApS' computer.
- Advokat Erik Svanvig (og dennes advokataktieselskab): alle sagsmapper vedrørende Jesper Mo Hansen.

2.2.21 Afhøring af Tom Lisborg den 6. juni 2008

Den 24. juni 2008 oprettede Sydøstjyllands Politi en afhøringsrapport vedrørende en skriftlig og telefonisk afhøring af Tom Lisborg. Afhøringen var foretaget den 6. juni 2008 og varede 36 minutter.

Den primære genstand for afhøringen var forløbet omkring licensoverdragelsen fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS.

Under afhøringen redegjorde Tom Lisborg for sammenhængen mellem en række bilag – hovedsageligt e-mailkorrespondance – vedrørende overdragelsen af Microsoft-licensen til DONE IT ApS. Både de i afhøringsrapporten omtalte bilag og konklusionerne var i al væsentlighed overensstemmende med Sydøstjyllands Politis tidligere rapport af 9. maj 2008.

Både forklaringen og de beskrevne e-mails understøttede, at licensflytningen blev udført i efteråret (navnlig november) 2006, og at forløbet blev forsøgt skjult for Tom Lisborg.

2.2.22 Rapport af 8. juni 2008 om databearbejdning

Den 8. juni 2008 oprettede kriminalassistent, Hans Hermansen fra Sydøstjyllands Politi en rapport benævnt "*Databearbejdning*".

Af rapporten fremgår følgende:

"Forurettede Divine Business Solutions Aps /v Tom Lisborg har til sagen oplyst, at den 21. december 2006 modtog Divine Business Solutions Aps en postforsendelse med en dvd fra Jesper Mo Hansen med 8.979 emails.

Gennemgangen af det materiale politiet fik på harddisken (koster nr. 1) i maj 2008 fra Dansk Computer Center i Hinnerup var der ca. 21.616, hvoraf ca. 10.715 emails var relateret til Divine Business Solutions ApS for perioden 30. oktober 2005 til 30. november 2006.
Ca. 1.612 emails var fra perioden efter 30. november 2006, men relateret til arbejde for General Solar Systems GmbH eller databedrageri.
Differencen på ca. 1.738 emails er stjålet fra Divine Business Solutions ApS (10.715 – 8.979=1.738).

Af de 21.616 emails var 442 emails fra før den 1. november 2005.
I de 21.616 emails er der en række emails til/fra Jesper Mo Hansen og hhv. hans hustru, hans advokat, hans revisor m.fl. hvor disse emails ikke er medregnet i de stjålne emails, da han ikke havde pligt til at aflevere dem.

De ca. 1.738 emails stjålet fra Divine Business Solutions ApS har nu dannet grundlag for en bearbejdning og samlet til en mere overskuelig forståelse for Jesper Mo Hansens aktiviteter med andre firmaer/personer i bilagene 2 – 15 placeret under afsnit G."

De omtalte bilag 2-15 er så vidt ses de ovenfor i afsnit 2.2.18 beskrevne bilag.

2.3 Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra medio juni 2008 til medio januar 2009

2.3.1 Koordinering af ransagning med Københavns Vestegns Politi

Af notat af 10. juni 2008 udarbejdet af vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, fremgår, at Københavns Vestegns Politi den 9. juni 2008 fra Sydøstjyllands Politi modtog orientering om, at der nu var foretaget ransagning hos Dansk Computer Center A/S, og at Sydøstjyllands Politi nu var i gang med at udarbejde rapport med henblik på indhentning af kendelser for ransagning i såvel Jylland som på Sjælland.

Af notatet fremgår videre, at politiadvokat Peter Rydder fra anklagemyndigheden i Sydøstjyllands Politi havde tilkendegivet, at værneting var hos Københavns Politi, men at ransagningskendelserne skulle indhentes af anklagemyndigheden i Københavns Vestegns Politi, da Københavns Politi ikke havde været involveret i sagen.

Det fremgår videre af notatet, at kriminalassistent Hans Hermansen den 10. juni 2008 havde meddelt Københavns Vestegns Politi, at "*(…) han med henblik på indhentning af kendelser havde foretaget en sammenskrivning af materialet, som var sikret hos Dansk Computer Center i Århus*", og at denne rapport ville blive fremsendt til Københavns Vestegns Politi pr. fax; dog i første omgang uden bilag på grund af bilagenes omfang. Hans Hermansen havde endvidere supplerende oplyst, at han var villig til sammen med Tom Lisborg at komme til Københavns Vestegns Politi for at gennemgå sagen.

I notatet anførtes afslutningsvis, at det var vicepolitiinspektør Ole J. Andreasens opfattelse, at ransagningskendelserne bør indhentes i Horsens "*(…) dels under henvisning til, at gerningsmanden har bopæl i Sydøstjyllands Politis område, dels under henvisning til, at det indtil videre er tvivlsomt, om vi vil kunne rejse sigtelse/tiltale mod Munk IT, og endelig under henvisning til, at de oprindelige gerningssteder er København og Vejle.*"

Københavns Vestegns Politi henlagde kort tid efter sagen, idet politiet ikke mente at være rette værneting, og der blev derfor aldrig afholdt møde mellem Sydøstjyllands og Københavns Vestegns Politi.

2.3.2 E-mailkorrespondance den 9. og 10. juni 2008 mellem Tom Lisborg og kriminalassistent Hans Hermansen vedrørende ransagning

Den 9. juni 2008 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en e-mail med overskriften "*Planlægning af ransagninger – ny dato*", hvori han bl.a. oplyste, at der var planlagt bestyrelsesmøde i VKR Holding A/S den 16. juni 2008, hvor både Leif Jensen og Jesper O. Pedersen ville være til stede.

E-mailen blev besvaret dagen efter – den 10. juni 2009 – af Hans Hermansen, som i sit svar oplyste følgende vedrørende status på ransagning:

> "Hej Tom – tak for disse oplysninger.
> Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Københavns Vestegns Politi, har modtaget min rapport om "Anmodning om ransagning". Og jeg har telefonisk gjort ham bekendt med, at jeg anser det som ressource- og tidsbesparende, at jeg kommer til ham/hans jurist og hjælper med forståelse for sagen.
>
> I næste uge, uge 25, har det længe været planlagt, at jeg holder ferie.
>
> Jeg vil gøre mit til, at sagen fremmes/fortsætter hurtigst muligt. Og jeg er naturligvis spændt på, om vi kan få ransagningskendelse til alle 7 lokaliteter. Det springende punkt kan være, om dommeren kan se, om der er sandsynligt grundlag for sigtelse af de personer, hvor vi ønsker at ransage efter materiale fra deres personlige computere.
>
> Min holdning er, at skulle vi ikke få medhold i ønsket om ransagning alle 7 steder, så ransager vi alligevel uden kendelse. Praktisk politiarbejde har ofte vist, hvor vi indfinder os på en lokalitet og forklarer sagens sammenhæng for de pågældende, så får vi ofte udbytte, også udbytte større end forventet. Naturligvis skal vi først ransage dér, hvortil vi har kendelse.
>
> Men Ole Andreasen fortalte mig, at jeg kunne forvente svar fra ham i morgen, når de har haft den fornødne tid til at sætte sig ind i sagens hovedpunkter. Sagen er nødt til at køre i et samarbejde mellem Københavns Vestegns Politi og Sydøstjyllands Politi. (Personligt er mit ønske, at vi hos os alene kunne magte opgaven, men det er desværre urealistisk. Og derfor går sagsbehandlingen ærgerligt nok langsommere.)
>
> Jeg holder dig naturligvis orienteret, så snart jeg har nyt."

2.3.3 E-mail af 23. juni 2008 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi med "bidrag til arbejdssigtelse"

Den 23. juni 2008 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen en e-mail vedhæftet 2 dokumenter, dels et 32 sider langt notat benævnt "*BIDRAG TIL ARBEJDSSIGTELSE*", dels en pdf.-fil indeholdende diverse grafiske og skematiske opstillinger og illustrationer.

I denne e-mail er anført:

> "Hej Hans,
>
> Velkommen tilbage. Jeg håber, du har haft en dejlig ferie.
>
> Jeg vedhæfter som aftalt bidrag til arbejdssigtelse. Det er endnu et udkast. Dels mangler jeg selv at gøre nogen af afsnittene helt færdige, dels har advokat Peter Bang først mulighed for at se på dette dokument i denne uge. Men nu får du det i den foreliggende udgave. I PDF-dokumentet er en grafisk illustration, som kan gøre dokumentet nemmere at læse."

2.3.4 Oversigt vedrørende ransagning

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er en af Sydøstjyllands Politi udarbejdet rapport benævnt "*Oversigt vedr. ransagning*", dateret den 23. juni 2008, hvori sammenfattes "*(…) arbejdssigtelser og genstand for ransagning*".

Oversigten har nær sammenhæng med den ovenfor omtalte rapport benævnt "*Anmodning om ransagning*", dateret den 28. maj 2008, og på samme måde som denne rapport må det antages, at rapporten "*Oversigt vedr. ransagning*" har haft karakter af et "arbejdsdokument", som oprindeligt er oprettet den 23. juni 2008, men efterfølgende færdiggjort, bl.a. på baggrund af de fra Divine Business Solutions ApS modtagne efteranmeldelser.

Rapporten var udarbejdet efter modtagelsen af det ovenfor beskrevne brev af 4. juni 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, indeholdende forslag til ransagninger, og rapporten er på en række punkter indholdsmæssigt identisk med brevet.

I rapporten er som "*arbejdssigtelser*" angivet følgende:

- at Jesper Mo Hansen kan sigtes for følgende straffelovsovertrædelser: databedrageri (§ 279a), mandatsvig (§ 280) eller alternativt bedrageri (§ 279) og underslæb (§ 278) samt overtrædelse af straffelovens § 299a, jf. markedsføringslovens § 19;
- at advokat Erik Svanvig vil kunne sigtes for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 279, § 280 og § 299a, jf. markedsføringslovens § 19;
- at Jes Donneborg og Niels Freiesleben kunne sigtes for ved råd og dåd at have medvirket til overtrædelse af straffelovens § 171, § 278, § 279a og § 299a, subsidiært tillige § 299b, § 279 og § 280; og
- at Leif Jensen og Jesper O. Pedersen kunne sigtes for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 279, evt. § 299.

Som begrundelse for de i rapporten beskrevne ransagningsanmodninger anføres i forlængelse heraf i rapporten, at det "*(…) af hensyn til den videre efterforskning er (…) nødvendigt at tilvejebringe yderligere beviser (…).*"

Som genstande for ransagning/beslaglæggelse er i rapporten anført følgende:

- Jesper Mo Hansen og nærtstående: Computere, harddiske, fakturaer mv. samt diverse regnskabsmateriale.
- Solarcap A/S: Kopi af indholdet på computere tilhørende Niels Freiesleben, Jes Donneborg og Jesper Mo Hansen, kopier af fakturaer fra Cabus Business Solutions GmbH og DONE IT ApS, bestyrelsesmødeprotokollater i selskaberne SolarCap A/S og General Solar Systems GmbH, samt herudover materiale vedrørende projektet "*Gemini*", kopi af Jesper Mo Hansens personalefiler og alle e-mails til og fra Jesper Mo Hansen, Jes Donneborg og Niels Freiesleben. Derudover samtlige kontrakter, dokumenter og andet indgået af Cabus Business Solutions GmbH, DONE IT ApS eller af/med Jesper Mo Hansen, herunder kontrakter/dokumenter, hvori dennes navn i øvrigt fremgik.
- VKR Holding ApS: Kopi af indholdet på Leif Jensens og Jesper O. Pedersens computere samt e-mails til eller fra samme personer med relation til Jesper Mo Hansen, og herudover materiale i form af bestyrelsesmødeprotokollater i SolarCap og General Solar Systems GmbH samt alle dokumenter/kontrakter indgået med Jesper Mo Hansen eller advokat Erik Svanvig.
- Advokat Erik Svanvig: Fysiske sagsmapper med indhold oprettet med Jesper Mo Hansen eller dennes holdingselskab som klienter.

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at der ikke i umiddelbar forlængelse af udarbejdelsen af den ovenfor i afsnit 2.2.18 beskrevne rapport benævnt "*Anmodning om ransagning*" til retten blev indgivet anmodning om tilladelse til foretagelse af ransagning på de i rapporten anførte lokationer.

Årsagen hertil var, at politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, der blev involveret i sagen med henblik på udarbejdelse af ransagningsanmodningerne til retten, rejste tvivl om, hvorvidt Sydøstjyllands Politi var rette værneting for sagen.

2.3.5 Intern e-mail af 24. juni 2008 fra Hans Henrik Hansen til politiadvokat Peter Rydder

Af en e-mail af 24. juni 2008 fra vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen til politiadvokat Peter Rydder fremgår, at Hans Henrik Hansen samme dag havde været i telefonisk kontakt med Københavns Politi om deres mulige overtagelse af sagen.

I e-mailen anførtes således:

> "Jeg har i dag talt med lederen af ØKO-afd., pk. Asger Jensen, Københavns Politi, der blev forelagt sagen. Han ønskede ikke at overtage sagen, men henviste dog til sin padv. Merethe Vestergaard i politiadvokaturen for ØKO-KRIM, der ligeledes var med i visiteringen af sagerne, der blev fremsendt til afdelingen.
> Såfremt hun mente, at sagen skulle behandles af Københavns Politi, var han selvfølgelig villig til at tage sagen.

Jeg har ikke talt med Merethe Vestergaard, hvilket lige må være en opgave for dig.

Ellers er der kun chefanklagerens vurdering tilbage?"

Af en e-mail af 2. juli 2008 fra kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, til Merete Vestergaard, Københavns Politi, fremgår, at Sydøstjylland Politi efter aftale den 1. juli 2008 oversendte sagen til Københavns Politi. I mailen anføres:

"Merete Vestergaard – som aftalt fremsendte jeg i går relevant materiale vedr. 3700-839990-00469-07, som du ifølge aftale med politiadvokat Peter Rydder gennemlæser m.h.p. klarlæggelse af sagens videre forløb/værneting.
Jeg har fremsendt en grøn A4-mappe, hvor især afsnit B, "Oversigt-Ransagning" giver et hurtigt overblik over sagen.

Jeg vil gerne bede om dit svar snarest, da den fortsatte efterforskning kræver en ransagning jo før des bedre.
Skriv/ring gerne, såfremt I har spørgsmål – Jeg har ferie i næste uge, uge 28.".

2.3.6 Rapport af 2. juli 2008 om Jesper Mo Hansens tilbagelevering af PC til Divine Business Solutions ApS

Den 2. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Tilbagelevering af PC'er*" med følgende indhold:

"I datamaterialet fra koster nr. 1 fandtes en email dateret den 14. november 2006 kl. 12.28 fra Jesper Mo Hansen til hans advokat Erik Svanvig, hvor han stiller spørgsmålet:
"Kan Tom gøre krav på min maskine?"
Advokat Erik Svanvig svarede: "Ikke før opsigelsesperiodens udløb".

Anmelder Tom Lisborg forklarede til denne email, at det tydede på, at det er kommet som en overraskelse for Jesper Mo Hansen, at han havde pligt til, hvis det blev krævet, at tilbagelevere sin PC. Han har så sandsynligvis troet, at han kunne slippe af sted med ikke at aflevere de påkrævede data og programmer, hvis han ikke skulle aflevere sin PC, fordi det i givet fald ville være svært at bevise."

2.3.7 Rapport af 2. juli 2008 om Jesper Mo Hansens forpligtelser over for Divine Business Solutions ApS

Den 2. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Rapport JMH's forpligtelser – DBS*", hvori bl.a. er anført:

"Ved hjælp af denne rapport vedlagt materiale indhentet hos anmelder Tom Lisborg anskueliggøres **Jesper Mo Hansens forpligtelser over for Divine Business Solutions Aps:**

./. Ifølge "Jesper Mo Hansen og Divne Business Solutions Aps" omfattede Jesper Mo Hansens forpligtelser overfor Divine Business Solutions Aps 3 grupper af forhold:

1. Som ansat i selskabet (indtil 30. november 2006)

2. Som medlem af direktionen i selskabet (indtil 30. november 2006)
3. Som medejer af selskabet (indtil 30. marts 2007)"

I rapporten gennemgås og er vedlagt følgende materiale:

- Dataløn slutopgørelse for Jesper Mo Hansens ansættelse i Divine Business Solutions ApS
- Appendix 9 til kontrakten mellem Divine Business Solutions Aps og General Solar Systems GmbH og SolarCap A/S, "Organization and responsibility", hvoraf det ifølge rapporten fremgår, at "*Jesper Mo Hansen bl.a. var primær ansvarlig for alle udviklingsaktiviteter, hvilket også omfatter at sikre backup af alle data og programmer i forbindelse hermed*".
- Samme kontrakts appendix 12 "Erklæring om hemmeligholdelse mv."
- E-mail af 26. oktober 2007 fra Jesper Mo Hansen til advokat Erik Svanvig
- E-mail af 27. oktober 2006 fra advokat Erik Svanvig til Jesper Mo Hansen
- Mailkorrespondance mellem Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen fra november 2006 angående skrivelse til revisor med anmodning om, at anparterne i selskabet bliver kursfastsat.
- Dokumentet "Oplysninger til brug ved kursfastsættelse af anparter" fremsendt fra Tom Lisborg til Jesper Mo Hansen under ovennævnte korrespondance.
- Anpartshaveroverenskomsten for Divine Business Solutions Aps
- E-mail af 11. december 2006 fra Jesper Mo Hansen til Tom Lisborg med Jesper Mo Hansens egen opgørelse over rejsedage fra den 2. november 2005 til den 8. november 2006.

2.3.8 Rapport af 3. juli 2008 om salg af support og licenser fra DONE IT ApS

Den 3. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Rapport Salg fra Done IT til KMC*", hvoraf fremgår:

> "En af Divine Business Solutions Aps's kunder var **KMC=Kartoffelmelcentralen AmbA**, [Adresse og telefonnummer], hvor **salg af support og licenser fra Done IT til KMC** i 4. kvartal af 2006 anskueliggøres ved anmelder Tom Lisborgs forklaring via nedennævnte emails:".

I rapporten citeres mailkorrespondance fra november 2006 mellem Jesper Mo Hansen og en medarbejder hos Kartoffelmelcentralen A.m.b.a. og mellem Jesper Mo Hansen og en indehaver hos DONE IT ApS om ny licensaftale til Kartoffelmelcentralen A.m.b.a. I mailkorrespondancen opfordrer Jesper Mo Hansen til, at licensaftale indgås med DONE IT ApS. Mailkorrespondancen er vedlagt som bilag til rapporten.

2.3.9 Skrivelse af 4. juli 2008 med opfordring til ransagning hos Qurius Solutions GmbH (tidligere Cabus Business Solutions GmbH)

Ved skrivelse af 4. juli 2008 fremsendt pr. e-mail til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, udvidede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, sin liste over personer og lokationer, hvor der efter hans opfattelse burde gennemføres ransagning, med yderligere én juridisk person:

- Qurius Solutions GmbH (tidligere Cabus Business Solutions GmbH) og en række navngivne fysiske og juridiske personer ansat i eller med tilknytning til virksomheden: en række navngivne personers computere; kontrakter indgået af eller med en række navngivne fysiske og juridiske personer nævnt i brevet af 4. juli 2008; fakturaer udstedt af eller til selskaber i VKR-koncernen; udbetalingsbilag vedrørende Jesper Mo Hansen eller dennes personlige virksomhed; materiale vedrørende systemet "*Gemini*"; databaser vedrørende udvikling af Navision for General Solar Systems GmbH; breve, faxer og lignende mellem Cabus Business Solutions (og associerede selskaber) og en række navngivne selskaber og personer omfattet af brevet af 4. juni 2008; bestyrelsesprotokollater samt kopi af e-mails og andre elektroniske dokumenter for en række navngivne personer.

2.3.10 Rapport af 4. juli 2008 vedrørende rejser/timesedler

Kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, oprettede den 4. juli 2008 en rapport benævnt "*Rejser/timesedler nov. 06*". I rapporten gennemgik Sydøstjyllands Politi de under sagen indhentede timesedler vedrørende Jesper Mo Hansens arbejde for Divine Business Solutions ApS i efteråret 2006.

I konklusionen på rapporten, der ikke klart skelner imellem, hvad der er anmelders opfattelse, og hvad der Sydøstjyllands Politis opfattelse, er anført følgende:

> "Derfor er det anmelderens opfattelse, at Jesper Mo Hansen allerede i november 2006 i strid med sin loyalitetsforpligtelse over for Divine Business Solutions Aps og uden samtykke fra Divine Business Solutions Aps påbegyndte arbejde for selskabets kunde General Solar Systems GmbH, hvilket skete samtidig med, at han var ansat hos Divine Business Solutions Aps.
>
> Ligeledes lægges det til grund, at Jesper Mo Hansen i den forbindelse gjorde brug af de data og programmer, tilhørende Divine Business Solutions Aps, som han var i besiddelse af og som han kopierede hos Dansk Computer Center i Hinnerup til senere brug.

Rapporten er vedlagt udtræk af Jesper Mo Hansens timeregistreringer, oversigt over rejsedage, og udskrift af opkaldsliste.

2.3.11 Tilbagesendelse af sagen fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 8. juli 2008 til Sydøstjyllands Politi tilbagesendte politiadvokat Merete Vestergaard, Københavns Politi, "*(…) 1 grønt ringbind i sagen mod Jesper Mo Hansen (…), idet der således, som sagen foreligger oplyst for Københavns Politi, ikke umiddelbart ses at være værneting i København.*"

Under henvisning til et vedlagt "*Notat om værneting i sagen mod Jesper Mo Hansen*", udarbejdet af politiassessor Lise Wodskou og dateret 8. juli 2008, er i fremsendelsesbrevet anført, at der ifølge Københavns Politis opfattelse "*(…) ses at være værneting ved Retten i Randers (Østjyllands Politi), formodentlig ved Retten i Kolding og eventuelt ved Retten i Glostrup (Københavns Vestegns Politi).*"

Begrundelsen herfor – således som den fremgår af notatet – kan i hovedtræk opsummeres således:

- Hærværk:
  - Gerningsstedets værneting for en eventuel overtrædelse af § 291, stk. 2 om hærværk var Retten i Randers, idet sletningen af data fandt sted i Hinnerup.
  - Såfremt formateringen af 80 GB harddisken skete hos Munk IT A/S, er der for hærværkssigtelsen endvidere værneting ved Retten i Glostrup.
  - Der var derimod ikke værneting i København, uanset at Divine Business Solutions ApS havde hjemting i denne retskreds.
- Markedsføringsloven:
  - Gerningsstedets værneting for en eventuel overtrædelse formodedes at være Retten i Kolding, da Jesper Mo Hansen drev virksomhed fra sin bopæl i Vejle.
- Mandatsvig/bedrageri:
  - Hvad angår mandatsvig/bedrageri over for Divine Business Solutions ApS i relation til eventuelt arbejde udført af Jesper Mo Hansen for General Solar Systems GmbH i november 2006, ville der være værneting i København, men også ved Retten i Kolding.

Afslutningsvist var det i notatet konkluderet, at:

> "Der ses at være værneting ved Retten i Randers (Østjyllands Politi), formodentlig ved Retten i Kolding og eventuelt ved Retten i Glostrup (Københavns Vestegns Politi).
>
> Det kan ikke afgøres, om der er værneting i København"

2.3.12 Rapport af 17. juli 2008 vedrørende Divines data og adresser

Den 17. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Divines data + adresser*". I rapporten gennemgås Tom Lisborgs oplysninger vedrørende anvendelsen af data og programmer tilhørende Divine Business Solutions ApS i andre selskaber, herunder General Solar Systems GmbH. Disse var fremsendt til Sydøstjyllands Politi ved e-mail af 22. maj 2008, der er vedlagt rapporten.

Det fremgår, at Jesper Mo Hansen efter Tom Lisborgs opfattelse havde sendt programmer til Cabus Business Solutions GmbH og herudover havde "…*haft udviklede programmer hjemme, som GSS ikke har, og som i 2006 blev solgt til 4-5 danske virksomheder*".

Tom Lisborg havde ifølge rapporten oplyst adresser, hvor programmerne kunne findes, og anmodet Sydøstjylland Politi om at finde dem.

2.3.13 Rapport af 17. juli 2008 om Jesper Mo Hansens kontaktpersoner

Den 17. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport med følgende indhold:

> "Ifølge de sikrede data (koster nr. 1) fandtes de kontakter og kontaktpersoner, som lå i Jesper Mo Hansens Outlook – bilag 1
>
> På Jesper Mo Hansens "skrivebord" har der blandt andet ligget en genvejstast til politimesteren. Printscreen vedlægges – bilag 2"

Rapporten er bilagt en e-mail af 21. maj 2008 fra Tom Lisborg til Hans Hermansen med følgende tekst:

> "Hej Hans,
> Vedhæftet de kontaktpersoner der ligger i hans Outlook.
>
> På hans "skrivebord" har der også ligget en genvejstast til politimesteren (se vedhæftede printscreen)."

Til denne e-mail var vedhæftet de i rapporten omtalte bilag.

2.3.14 Rapport af 17. juli 2008 om Jesper Mo Hansens kalender

Den 17. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Rapport JMH's kalender (ny maskine)*".

Rapporten gennemgår udvalgte dele af Jesper Mo Hansens e-mails og kalender på baggrund af de ved ransagningen sikrede koster. Gennemgangen i rapporten vedrører Jesper Mo Hansens overlevering af dennes arbejdscomputer til Dansk Computer Center A/S.

Rapporten er bilagt en e-mail af 19. maj 2008 fra Tom Lisborg med kopi af en e-mail fra Claus Glerup Jensen, salgschef hos Munk IT A/S, til Jesper Mo Hansen samt uddrag fra Jesper Mo Hansens kalender.

2.3.15 Mails af 17. og 25. juli 2008 fra Hans Hermansen til Claus Nørøxe og Peter Rydder

Den 17. juli 2008 sendte kriminalassistent Hans Hermansen til chefanklager Claus Nørøxe, begge Sydøstjyllands Politi, en e-mail, hvori er anført:

> "Nørøxe – da Peter Rydder og Hans Henrik Hansen begge er på ferie, bryder jeg kommandovejen ved at henvende mig til dig.
>
> Jeg har et spørgsmål om værneting.
> Det letteste er, at vi kort taler om spørgsmålet. Så hvis du vil ringe til mig, vil det være fint!."

Kriminalassistent Hans Hermansen videresendte den 25. juli 2008 e-mailen til politiadvokat Peter Rydder, idet det i fremsendelsesmailen var anført:

> "Peter – som du kan se nedenfor, har jeg kort talt med Nørøxe om sagen. Han var her og arbejdede på Birte Wirnfeldts kontor.
> Han ville gerne vente med en afgørelse, når du kom hjem fra ferie.

> Sagen kom tilbage fra København, Merete Vestergaard, den 10. juli 2008 med både brev og notat. Og jeg har lagt den på dit bord.
> Jeg er tilbage onsdag den 30. juli".

2.3.16 Rapport af 30. juli 2008 vedrørende advokat Erik Svanvig

Den 30. juli 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Adv. E.Svanvigs medvirken"*.

Under henvisning til et af Tom Lisborg udarbejdet notat med titlen *"Advokat Erik Svanvig's medvirken"* gennemgås og kommenteres mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og advokat Erik Svanvig og mellem Jesper Mo Hansen og dennes hustru vedrørende Jesper Mo Hansens udførelse af arbejde for General Solar Systems GmbH og den i anpartshaveroverenskomsten mellem Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen indeholdte konkurrenceklausul.

2.3.17 Rapport af 8. august 2008 om VKR Holding A/S' tidligere anbefaling af Tom Lisborg

Den 8. august 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Anbefaling - Tom Lisborg*" med følgende indhold:

> "Vedlagt **anbefaling** af anmelder Tom Lisborgs arbejde med Navision-opgaver i firmaet Dynamic Business Solutions Aps (det samme firma som Divine Business Solutions Aps, idet der blev foretaget navneændring efter anmodning fra Microsoft).
>
> Anbefalingen er udfærdiget af VKR Holding A/S koncernøkonomidirektør [navn] den 2. november 2005."

2.3.18 Anmeldelse af 14. august 2008 af advokat Erik Svanvig

Ved e-mail af 14. august 2008 til Sydøstjyllands Politi indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab, for medvirken til overtrædelse af straffelovens §§ 278, 279a og 299a, subsidiært §§ 279, 280 og 299b.

E-mailen indeholder en sagsfremstilling med uddrag af e-mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og advokat Erik Svanvig i perioden oktober til december 2006 vedrørende rækkevidden af konkurrenceklausulen i anpartshaveroverenskomsten for Divine Business Solutions ApS samt vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt Jesper Mo Hansens udførelse af arbejde for General Solar Systems GmbH efter Jesper Mo Hansens fratrædelse hos Divine Business Solutions ApS kunne tilrettelægges sådan, at det ikke ville udgøre en overtrædelse af konkurrenceklausulen.

I e-mailen er afslutningsvis anført, at:

> "[…] det er vor opfattelse, at Erik Svanvig, ved råd og dåd, har bistået Jesper Mo Hansen til, at denne har kunnet gennemføre og skjule sit forehavende om at bemægtige sig værdifuld software tilhørende Divine Business Solutions ApS med henblik på at anvende den tilegnede software m.v. for at give sig selv og andre en personlig vinding på Divine Business Solutions ApS' bekostning".

2.3.19 Telefonsamtale den 18. august 2008 mellem politiadvokat Peter Rydder og vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese

Den 18. august 2008 havde politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, en telefonsamtale med vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

En af konstitueret vicestatsadvokat Mikkel Holsteen Cramer efterfølgende udarbejdet notits af 27. maj 2009 beskriver telefonsamtalen af 18. august 2008 således:

> "Dags dato talt i telefon med politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi.
>
> Politiadvokat Rydder oplyser, at han den 18. august 2008 havde en telefonsamtale med vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands Politi.
>
> Rydder havde en generel forespørgsel til den situation, at der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere kredse. Rydder ønskede oplyst, hvem der skulle træffe afgørelse i en sådan situation. Rydder blev vejledt om, at en sådan eventuel sag skulle forelægges hos den regionale statsadvokat via chefanklageren i den pågældende politikreds.
>
> Rydder har ikke udfærdiget en notits om telefonsamtalen.
>
> Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese har dags dato bekræftet denne telefonsamtale, som hun opfattede var af generel karakter."

I en efterfølgende af Peter Rydder udarbejdet notits af 4. september 2009 beskrev Peter Rydder ligeledes telefonsamtalen af 18. august 2008. I notitsen var anført, at kernen for telefonsamtalen med Statsadvokaten var værnetingsproblematikken, samt hvorledes den skulle afgøres, såfremt chefanklagerne ikke kunne blive enige. Endvidere anførte Peter Rydder:

> "Under samtalen ringede min mobiltelefon, og jeg troede, at jeg afbrød forbindelsen, men i stedet kom jeg ved en fejl til at aktivere mobiltelefonen, således at den, der ringede, kunne høre, hvad jeg sagde til vsa. Anne Mette Wiese på min fastnet telefon.
>
> Da jeg havde afsluttet samtalen med vsa. Anne Mette Wiese, konstaterede jeg, at personen, der havde ringet op på mobiltelefonen, havde lyttet med på samtalen. Denne person var advokaten for Tom Lisborg, men jeg husker ikke i dag navnet på advokaten.
>
> Jeg meddelte ham, at jeg fandt det uetisk, at han sådan havde lyttet med på samtalen, hvortil han svarede, at han havde troet, at det var med vilje, at jeg havde ladet ham lytte med.
>
> Jeg meddelte ham, at det måtte have stået ham klart, at der var tale om en fejl, og at jeg gik ud fra, at han holdt eventuelle oplysninger, som han måtte være kommet i besiddelse af, for sig selv.
>
> Jeg har ikke haft yderligere samtaler med vsa. Anne Mette Wiese om sagen."

Det bemærkes, at telefonsamtalen efterfølgende har været genstand for en klage fra Divine Business Solution ApS. Telefonsamtalen blev som anført i notitsen ovenfor overhørt af Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, som til Divine Business Solutions ApS skulle have oplyst, at det af samtalen fremgik "*(…) at Peter Rydder gjorde alt for at slippe af med sagen med henvisning til, at den burde have værneting et andet sted (…).*" For en beskrivelse af klagens behandling og afgørelse henvises til kapitel 7, afsnit 3.2, hvor klagen er særskilt behandlet.

2.3.20 Sydøstjyllands Politis udkast til brev af 19. august 2008 vedrørende værneting – beslutning om selv at behandle sagen

Den 19. august 2008 oprettede politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, et udkast til brev til Københavns Politi, hvori det afslutningsvis konkluderes, at sagen ikke har værneting i Sydøstjyllands Politi. Peter Rydder anmodede derfor om, at Københavns Politi overtog sagen.

Udkastet indeholder indledningsvis en kortfattet fremstilling af sagens faktum og begivenhedsforløbet fra Divine Business Solutions ApS' indgivelse af politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen den 17. april 2007 indtil notatets oprettelse.

I udkastet henvises til det af Københavns Politi den 8. juli 2008 fremsendte "*Notat om værneting i sagen mod Jesper Mo Hansen*", i hvilken forbindelse det anføres:

> "Med hensyn til sagens faktum er jeg enig i det, der er anført i notatet fra politiassessor Lise Wodskou vedr. den pågældende computer og sletningen af data på den, og jeg skal ikke på ny redegøre for sagens faktum, men alene henvise til notatet.
>
> Jeg er imidlertid delvist uenig i konklusionerne vedrørende værnetinget".

I udkastet redegjorde politiadvokat Peter Rydder herefter for sine konklusioner i relation til værnetingsspørgsmålet. Det fremgår, at politiadvokat Peter Rydders vurdering af værnetingsspørgsmålet var følgende:

- Sletningen af harddisken havde værneting i Randers/Østjyllands Politi.
- Overtrædelse af straffelovens § 299a/markedsføringslovens § 19 havde værneting i København, idet det forhold, at Jesper Mo Hansen havde destrueret Divine Business Solution ApS' data, men selv beholdt en kopi heraf, vedrørte hans ansættelse i Divine Business Solutions ApS, som havde hjemsted i København.
- Vedrørende ønsket om ransagning hos VKR Holding A/S, SolarCap A/S og WindowMaster A/S var alle selskaberne beliggende i Hørsholm, hvorfor der ikke var værneting i Sydøstjyllands Politi.
- Eventuelt mandatsvig og bedrageri over for Divine Business Solutions ApS havde værneting i København, da de eventuelt af Jesper Mo Hansen til Divine Business Solutions ApS fremsendte, urigtige tidsregistreringer havde haft virkning i København, hvor Divine Business Solutions ApS havde hjemsted.

Afslutningsvist blev det i udkastet konkluderet:

> "På baggrund af ovenstående er det min opfattelse, at sagen henhører under Østjyllands Politi vedrørende sletningen af data på computeren, mens de resterende forhold vedrørende straffelovens § 299a, jf. markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 279 og § 280, henhører under forurettedes hjemting i København."

Udkastet til brevet var vedhæftet et af politiadvokat Peter Rydder udarbejdet håndskrevet notat til chefanklager Claus Nørøxe, hvori er anført:

> "Hej Claus
> Hermed udkast til skrivelse til chefanklageren i Københavns Politi.
>
> Du kan selv rette og redigere, som du vil. Brevet ligger i polsas "udkast brev chefanklager København".
>
> Mvh Peter"

Som det fremgår nedenfor, blev brevet aldrig sendt, idet chefanklager Claus Nørøxe, Sydøstjyllands Politi, den 26. august 2008 besluttede, at Sydøstjyllands Politi skulle behandle sagen uanset tvivlen omkring rette værneting.

Det fremgår desuden af en udateret e-mail fra politiadvokat Peter Rydder til chefanklager Claus Nørøxe, at Peter Rydder også havde forsøgt at "*(…) sælge sagen til Østjylland (…)*", som dog heller ikke ville tage sagen.

I samme e-mail anførte Peter Rydder:

> "Jeg har talt med Statsadvokaten ved Annemette Wise, der meddelte, at såfremt du og chefanklagerne i København og Østjylland ikke kan blive enige, kan den forelægges dem, men det kræver, at det er chefanklageren selv, der forelægger, ikke blot en alm. politiadvokat."

Selvom e-mailen er udateret, fremgår det af sammenhængen, at e-mailen formentlig må være udarbejdet i dagene omkring den 20. august 2008.

2.3.21 Skrivelse af 20. august 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med rykker for fremdrift i sagen

Ved skrivelse af 20. august 2008 fremsendt pr. e-mail til chefanklager Claus Nørøxe og politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, rykkede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, for fremdrift i sagen.

I skrivelsen, der i overskriften angav at vedrøre politianmeldelserne mod Jesper Mo Hansen med flere, anføres:

> "Som advokat for Divine Business Solutions ApS retter jeg henvendelse.
>
> Min klient har i april måned 2007, det vil sige for 16 måneder siden, indgivet politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen, bosiddende i Vejle, i en sag omfattende databedrageri, underslæb og

> andre forhold. I samme sagskompleks er indgivet politianmeldelse mod en virksomhed ved navn Munk IT (til Københavns Vestegns Politi […]), og for nylig tillige mod advokat Erik Svanvig i Vejle.
>
> Sagen er om end faktuelt noget omfattende så dog efterhånden ganske velbelyst, men lider efterforskningsmæssigt under, at adækvate efterforskningsskridt i form af ransagninger endnu ikke er foretaget.
>
> Min klient er dog bekendt med, at kriminalassistent Hans Hermansen gennem de seneste måneder har sat sig grundigt ind i sagen.
>
> Det er derfor ganske beklageligt, at min klient nu erfarer, at der 16 måneder efter anmeldelsens modtagelse fortsat kan være tvivl om, hvorvidt sagen har værneting ved Sydøstjyllands Politi."

I skrivelsen argumenterede advokat Peter Bang for, at Sydøstjyllands Politi, i hvert fald i forhold til Jesper Mo Hansen og advokat Erik Svanvig, var de rette til at behandle sagen, da begge personer havde bopæl og kontor – for Jesper Mo Hansens vedkommende et hjemmekontor – i Sydøstjyllands Politikreds.

Skrivelsen indeholder afslutningsvist følgende opfordring til at fremme sagen:

> "Jeg skal således ved nærværende venligst tillade mig at henstille, at sagen fremmes mest muligt.
>
> Endelig er det vel en overvejelse værd, om sagsgenstandens størrelse (værdi af programmer og de af forholdene afledte driftstab) på op imod kr. 50 mio. samt det forhold, at sagen involverer flere politikredse, medfører at der kan være anledning til at anmode Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om bistand."

2.3.22 Rapport af 20. august 2008 om Divine Business Solutions ApS' arbejde for General Solar Systems GmbH

Den 20. august 2008 udarbejdede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"DBS's projekt for GSS"* bilagt *"(…)dokumentation for det arbejde, som Divine Business Solutions Aps udførte for General Solar Systems*". Den omtalte dokumentation var modtaget fra Tom Lisborg.

Det til rapporten vedlagte materiale består af mailkorrespondance mellem General Solar Systems GmbH og Divine Business Solutions ApS, et dokument benævnt *"Projektstatus for Atlantis-projektet"*, en oversigt vedrørende *"…overdue invoices – DBS consultancy status 16-10-2006"* samt et dokument benævnt *"General solar IT-review"* indeholdende en af firmaet Globeteam A/S foretaget ekstern vurdering af den af Tom Lisborg til General Solar Systems GmbH anbefalede Navision-løsning forud for indgåelsen af kontrakt mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH.

2.3.23 Rapport af 21. august 2008 med præsentationer fra bestyrelsesmøder i SolarCap A/S

Den 21. august 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Ingen kritik fra Jes Donn*" med følgende indhold:

> "Til orientering vedlægges 2 præsentationer til bestyrelsesmøderne i SolarCap A/S henholdsvis den 28. februar 2006 - **bilag 1,** og den 16. juni 2006 foretaget af direktør i GSS Jes Donneborg - **bilag 2.**
>
> Præsentationerne drejede sig om Divine Business Solutions Aps's arbejde med og **status** for implementeringen af Navision 4.0 som ERP-system i virksomheden GSS (General Solar Systems GmbH).
>
> Anmelderen Tom Lisborg gjorde opmærksom på, at i **ingen** af disse præsentationer blev der rejst kritik af hverken Tom Lisborg eller Divine Business Solutions Aps. "

2.3.24 Rapport af 21. august 2008 om enkeltpersoners medvirken

Den 21. august 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Enkeltpersoners medvirken*".

Det fremgår af rapporten, at denne var udarbejdet på baggrund af Tom Lisborgs "*Analyse: Bidrag vedrørende udvalgte enkeltpersoner*", der ligeledes var vedlagt rapporten som bilag.

Rapporten indeholder ikke andet end en oplistning af de af Tom Lisborg identificerede personer.

2.3.25 Rapport af 22. august 2008 om advokaterne Erik Svanvig og Kim Håkonsson

Den 22. august 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Adv. Svanvig – Håkonsson"* med følgende indhold:

> "Til orientering har anmelder Tom Lisborg til sagen fremsendt korrespondancen mellem advokat Kim Håkonsson (for DBS) og advokat Erik Svanvig (for Jesper Mo Hansen) indtil 30. marts 2007, hvor Tom Lisborg overtog Divine Business Solutions Aps 100 %, og videre indtil 26. september 2007, hvor korrespondancen standsede.
>
> Desuden er vedlagt korrespondance til/fra Jesper Mo Hansen/advokat Erik Svanvig-Tom Lisborg og Ankjær-Jensen & Partnere I/S, Statsautoriserede Revisorer (sidstnævnte 21. marts 2007).
>
> - (Bilagene er lagt tidsmæssigt **kronologisk** begyndende 31. oktober 2006 til 26. september 2007).
>
> **Kendetegn** ved korrespondancen er følgende:
>
> - Jesper Mo Hansens advokat har i hele perioden hævdet, at Jesper Mo Hansen har afleveret alt, som han blev pålagt.

- Jesper Mo Hansens advokat har aldrig fremsendt dokumentation for påstået overfakturering.

- Jesper Mo Hansens advokat skriver, at Jesper Mo Hansen har opsagt sin stilling i Divine Business Solutions Aps med udgangen af oktober 2006 p.g.a. overfakturering. Det står der intet om i korrespondancen mellem Jesper Mo Hansen og Erik Svanvig for oktober måned.

Jesper Mo Hansens advokat har aldrig besvaret skrivelse fra advokat Kim Håkonsson dateret den 21. februar 2007. I denne skrivelse står der bl.a.:
"Jeg har noteret, at Deres klient truer med at kontakte selskabets kunder og afgive - fejlagtige - oplysninger om, at der skulle være sket "overfakturering".
Som tidligere nævnt afvises det som grundløst, at der skulle være foretaget "overfakturering" af kunderne. Fastholdes dette synspunkt, skal jeg opfordre Deres klient til at dokumentere præcist på, hvilke punkter sådan påstået "overfakturering" er sket.
Såfremt Deres klient hos tredjemand fremsætter sigtelser mod min klient om retsstridige forhold, må det konstateres, at Deres klient også på dette punkt overtræder sige forpligtelser overfor selskabet og min klient. Et eventuelt tab derved vil blive kræve erstattet, ligesom Deres klient i så tilfælde må påregne, at der vil blive skredet ind overfor sådanne injurierende beskyldninger.""

2.3.26 Sydøstjyllands Politis beslutning om selv at behandle sagen trods usikkerhed om værneting

I et af politiadvokat Peter Rydder udarbejdet håndskrevet notat, dateret 26. august 2008, er anført, at det var besluttet, at Sydøstjyllands Politi selv behandler sagen. I notatet er således anført:

"Nørøxe bestemmer, at vi ikke sender brev om værnetingsproblem til København. Vi laver sagen, selv om vores værneting er tvivlsomt."

2.3.27 Sydøstjyllands Politis besvarelse af Divine Business Solutions ApS' advokats skrivelse af 20. august 2008

Skrivelsen af 20. august 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, blev besvaret af politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, ved brev af 28. august 2008, hvori er anført:

"Jeg har modtaget Deres brev af 20. august 2008.

Beslutningen om, hvor sagen skal efterforskes, afgøres af politiet.

Beslutningen om, hvor sagen skal domsforhandles, afgøres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 63.

Såfremt der rejses tiltale i sagen, vil De blive orienteret om tid og sted herfor."

2.3.28 Oprettelse af rapport til dokumentation af korrespondance mellem Divine Business Solutions ApS og VKR-gruppen

Den 29. august 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi en rapport til dokumentation af korrespondancen mellem Divine Business Solutions ApS og VKR-gruppen.

Rapporten var vedlagt et betydeligt materiale hovedsageligt bestående af korrespondance mellem advokaterne for Divine Business Solutions ApS og VKR-gruppen i perioden fra omkring årsskiftet 2006/2007 og indtil den 10. august 2007 vedrørende den civilretlige tvist mellem parterne.

2.3.29 Divine Business Solutions ApS' politianmeldelse af Jes Donneborg og Niels Freiesleben

Ved e-mail af 29. august 2008 til Sydøstjyllands Politi indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod direktør i General Solar Systems GmbH, Jes Donneborg, og direktør i SolarCap A/S, Niels Freiesleben, for "*(…) ved råd og dåd, at have medvirket til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens § 171, § 278, § 279a og § 299a subsidiært tillige § 299b, § 279 og § 280*."

I anmeldelsen henvises for nærmere beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb til et af Divine Business Solutions ApS udarbejdet dokument benævnt "*Analyse: Bidrag vedrørende udvalgte enkeltpersoner (version 29. juli 2008)*".

Anmeldelsen var herudover vedlagt den vidneerklæring fra Lars Bugge, der tidligere var fremsendt ved brev af 28. december 2007 til Sydøstjyllands Politi, samt uddrag af Jesper Mo Hansens kalender.

Divine Business Solutions ApS anmodede i e-mailen Sydøstjyllands Politi om at gennemføre ransagninger i overensstemmelse med den af selskabets advokat, Peter Bang, den 4. juni 2008 fremsendte anmodning herom:

> "For at sikre sagens fulde opklaring er det af afgørende betydning, at der gennemføres de ransagninger, som advokat Peter Bang den 4. juni 2008 har indstillet vedr. både Niels Freiesleben og Jes Donneborg, men også vedrørende Leif Jensen og Jesper O. Pedersen. Hvis ransagningerne vedr. disse hovedpersoner ikke gennemføres samtidigt med de øvrige ransagninger, så må det anses for overvejende sandsynligt, at straks når de andre ransagninger påbegyndes, så vil ovennævnte hovedpersoner destruere bevismateriale, som kun de er i besiddelse af (…)."

2.3.30 Sydøstjyllands Politis oprettelse af rapporter den 1. og 2. september 2008 vedrørende (1) fakturering af ydelser leveret af Dansk Computer Center A/S samt (2) Jes Donneborg og Jesper Mo Hansens indbyrdes aftaler

Den 1. september 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Faktura fra DCC dec. 2006"* til dokumentation for fakturering af ydelser leveret af Dansk Computer Center A/S til Jesper Mo Hansen. Rapporten var bilagt en e-mail fra Munk IT A/S til Jesper Mo Hansen, hvoraf fremgår, at fakturering skete via Munk IT A/S.

Den 2. september 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Skuespil mod Tom Lisborg*". Rapporten var bilagt 3 e-mails mellem Jesper Mo Hansen og Jes Donneborg til "*(…) dokumentation for Jes Donneborgs og Jesper Mo Hansens indbyrdes aftaler rettet mod Tom Lisborg*."

2.3.31 Divine Business Solutions ApS' politianmeldelse af Leif Jensen og Jesper O. Pedersen

Ved e-mail af 3. september 2008 til Sydøstjyllands Politi indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod VKR Holding A/S' administrerende direktør, Leif Jensen, og Head of legal services i VKR Holding A/S, Jesper O. Pedersen, for "*(…) ved råd og dåd, at have medvirket til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens § 171, § 278, § 279a og § 299a subsidiært tillige § 299b, § 279 og § 280.*"

I anmeldelsen henvises for nærmere beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb til det af Divine Business Solutions ApS udarbejdede dokument benævnt "*Analyse: Bidrag vedrørende udvalgte enkeltpersoner (version 29. juli 2008)*", som også var bilagt anmeldelsen af 29. august 2008 af Jes Donneborg og Niels Freiesleben.

Som i anmeldelsen af 29. august 2008 af Jes Donneborg og Niels Freiesleben anmodede Divine Business Solutions ApS i e-mailen Sydøstjyllands Politi om at gennemføre ransagninger i overensstemmelse med den af selskabets advokat, Peter Bang, den 4. juni 2008 fremsendte anmodning herom.

Herudover foreslog Divine Business Solutions ApS i e-mailen, at Sydøstjyllands Politi foretog afhøring af Niels Ravn, der var tidligere medlem af bestyrelserne i SolarCap A/S og WindowMaster A/S samt ansvarlig for IT på tværs af selskaberne i VKR-gruppen.

2.3.32 Sydøstjyllands Politis oprettelse af rapport den 3. september 2008 vedrørende VKR-koncernens involvering i sagen

Den 3. september 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi en rapport vedrørende VKR-koncernens involvering i sagen. Rapporten var bilagt en række breve/e-mails, som ifølge rapporten var modtaget fra Tom Lisborg til dokumentation af "*(…) Leif Jensens og Jesper O. Pedersens (VKR's) involvering i sagen*", og indeholder en kort, kronologisk gennemgang af indholdet i disse breve/e-mails.

Herudover er i rapporten anført:

> "Ifølge Divine Business Solutions ApS' oplysninger, blev der på bestyrelsesmødet i SolarCap A/S i november 2006 informeret om, at Jesper Mo Hansen var blevet ansat i SolarCap A/S, og at han allerede havde påbegyndt arbejdet for dem.
> Før et bestyrelsesmøde bliver bestyrelsesformanden Leif Jensen typisk i detaljer briefet både af direktøren for SolarCap A/S, Niels Freiesleben, og af VKR's jurist, Jesper O. Pedersen, hvor begge vidste, at Jesper Mo Hansen stadig var ansat i Divine Business Solutions ApS, og at han havde en konkurrenceklausul (…)."

2.3.33 Drøftelser i Fagudvalget om Økonomisk Kriminalitet den 3. september 2008

Kort efter Sydøstjyllands Politis beslutning om at behandle sagen, blev sagen drøftet på et møde den 3. september 2008 i Fagudvalget om Økonomisk Kriminalitet, hvor politiadvokat Peter Rydder deltog.

I det fra mødet udarbejdede referat fremgår:

> "Margit Wegge rejste spørgsmål om værneting i sager om IT-kriminalitet, herunder om sagens placering i tilfælde, hvor det først på et sent tidspunkt i efterforskningen viser sig, at værnetinget er i en anden politikreds.
>
> Formanden tilkendegav, at juristerne i advokaturerne bør involveres så meget i efterforskningen, at værnetinget kan fastlægges på et tidligt stadium af efterforskningen. I tvivlstilfælde vil det være hensigtsmæssigt, at spørgsmålet drøftes mellem chefanklagerne i de involverede politikredse. Afgørelsen om rette værneting kan i sidste ende afgøres af statsadvokaten eller Rigsadvokaten."

2.3.34 Oversendelse til Nordsjællands Politi

Under henvisning til den modtagne politianmeldelse af Jes Donneborg og Niels Freiesleben fremsendte politiadvokat Peter Rydder den 4. september 2008 en intern e-mail til chefanklager Claus Nørøxe, Sydøstjyllands Politi, hvori han anførte:

> "Hej Claus. Denne anmeldelse ændrer vel lidt på situationen, idet der nu er 2 yderligere mistænkte fra Nordsjælland.
>
> I går på fagudvalgsmødet drøftede vi værnetingsproblematikker, herunder vores sag. Der var enighed om, at hvis politiadvokaterne ikke kunne nå til enighed, var det chefanklagernes opgave. Der var endvidere enighed om, at vi ikke skulle efterforske en sag, hvor der strengt taget ikke var værneting hos os.
>
> Rigsadvokaten Eva Rønne udtalte, at hvis chefanklagerne ikke kunne blive enige, skulle statsadvokaterne på banen og i sidste instans ville rigsadvokaten afgøre det. Jeg talte efterfølgende med Margit Wegge fra Nordsjælland, der ikke var totalt afvisende, og jeg synes, vi skal prøve at sælge den til hende, nu hvor der er to yderligere mistænkte der. Jeg synes derfor, at vi skal sende den over til hende med den redegørelse, jeg tidligere har lavet i tilrettet form. Jeg vil gerne have din tilbagemelding hurtigst muligt.
>
> Mvh. Peter".

I forlængelse heraf fremsendte politiadvokat Peter Rydder samme dag – dvs. den 4. september 2008 – et brev til Margit Wegge, Nordsjællands Politi (med kopi til Københavns Politi og Østjyllands Politi), hvori han redegjorde for, hvorfor der efter hans opfattelse ikke var værneting for sagen i Sydøstjyllands Politi, men derimod i Østjyllands Politi, for så vidt angik forholdet vedrørende sletning af data på harddisken, og i Nordsjællands Politi, eventuelt Københavns Politi, for så vidt angik de øvrige forhold.

På denne baggrund anmodedes i brevet om, "*(…) at Nordsjællands Politi overtager sagen eventuelt i samarbejde med Københavns Politi, der efter min opfattelse tillige har værneting for de væsentlige forhold.*"

Brevet blev sendt i kopi til Københavns Vestegns Politi, Københavns Politi og Østjyllands Politi.

2.3.35 Brev af 8. september 2008 fra Divine Business Solutions ApS med revideret udgave af det tidligere fremsendte bilag 2

Ved brev af 2008 til Sydøstjyllands Politi fremsendte Divine Business Solutions ApS en DVD med "*(…) supplerende analyser og beviser (…)*", herunder bl.a. en version 2 af det bilag 2, der indgik i Sydøstjyllands Politis ransagningsrapport af 28. maj 2008, jf. herom ovenfor i afsnit 2.2.18.

Af brevet fremgår, at det omtalte bilag 2 oprindeligt i en tidligere version var fremsendt fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, som bilag til dennes brev af 4. juni 2008. Bilaget var således tilsyneladende udarbejdet af Divine Business Solutions ApS og ikke – som ellers angivet i den af Sydøstjyllands Politi udarbejdede "*forside*" til bilagene, dateret 19. februar 2009 - af Sydøstjyllands Politi i samarbejde med Tom Lisborg.

Det oprindeligt fremsendte bilag 2, som er beskrevet ovenfor, indeholdt 117 siders redegørelse, mens den ved brevet af 8. september 2008 fremsendte version af bilaget til sammenligning indeholdt 325 siders redegørelse.

Den fremsendte reviderede udgave af notatet er systematiseret på samme måde som den oprindelige version, men er udvidet ganske betydeligt både i forhold til Tom Lisborgs egne beskrivelser, herunder analyser og konklusioner på baggrund af det foreliggende materiale, og med inddragelse af yderligere dokumenter eller uddrag heraf fra det "spejl" af Jesper Mo Hansens computer, som Sydøstjyllands Politi den 5. maj 2008 havde indhentet ved Dansk Computer Center A/S, og hvoraf Divine Business Solutions ApS efterfølgende modtog kopi fra Sydøstjyllands Politi.

I tilknytning til Sydøstjyllands Politis modtagelse af brevet, oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi den 11. september 2008 en rapport benævnt "*DVD med analyser+beviser*", hvori er angivet hvilket materiale, der var modtaget, og med den supplerende bemærkning fra kriminalassistent Hans Hermansen, at "*(…) DVD'en gør overskueligheden lettere, og det er langt hurtigere at søge efter konkrete emner*".

2.3.36 Internt notat af 10. september 2008 om værneting

Den 10. september 2008 oprettede vicepolitiinspektør Flemming Poulsen, Nordsjællands Politi, et internt notat vedrørende "*Værneting i sagen mod Jesper Mo Hansen*", hvori han med henvisning til Sydøstjyllands Politis skrivelse af 4. september 2008 vurderede, at Nordsjællands Politi ikke var rette værneting:

> "Ud fra min bedste vurdering er iværksættelseshandlingerne for eventuelle kriminelle aktiviteter begået fra bopælen i Vejle eller virksomhedens adresse i København. De steder, hvor computeren

måtte være bearbejdet ved sletning af harddisk m.v., kan efter min opfattelse ikke selvstændigt opfattes som eneste gerningssted og dermed stedet for værnetinget.

Iværksættelseshandlingen vedrørende en mulig overtrædelse af Straffeloven/Markedsføringsloven må være foregået enten fra bopælen i Vejle eller Divine Business Solutions firmaadresse i København.

At Jesper Mo Hansen har arbejdet for og senere bliver tilknyttet General Solar System i Østrig med moderselskab nu beliggende i Hørsholm er på ingen måde afgørende for, at værnetinget nu er Hørsholm og dermed Nordsjællands Politi

[…]

Konklusion
Jesper Mo Hansen boede på gerningstidspunktet i Vejle, hvor han havde hjemmearbejdssted, og var ansat i Divine Business Solutions Aps i København.
Eventuelle forbrydelser er blevet iværksat enten fra Vejle eller København, medens iværksættelseshandlingens strafbarhed er indtrådt i København.
At mistænkte siden er ansat i et andet firma, hvor firmaets moderselskab er beliggende et tredje sted betinger ikke, at værnetinget flyttes alene på grund af mulige bevisligheder findes der.
Ingen af de foreliggende oplysninger godtgør, at værnetinget for straffesagen er ved Nordsjællands Politi.
Den ved Sydøstjyllands Politi store forbrugte personaleressource vil være spildt ved oversendelse af sagen til anden politikreds.

Værneting for denne strafferetlige efterforskning må være Sydøstjyllands Politi og/eller Københavns Politi."

2.3.37 Skrivelse af 11. september 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med rykker for fremdrift i sagen

Ved skrivelse af 11. september 2008 fremsendt pr. e-mail til politidirektør Lone Sehested med kopi til chefanklager Claus Nørøxe, Sydøstjyllands Politi, rykkede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, for fremdrift i sagen, idet han henviste til sin skrivelse af 20. august 2008 samt Sydøstjyllands Politis svarbrev af 28. august 2008, som begge var vedlagt.

I skrivelsen, som indholdsmæssigt er identisk med den tidligere skrivelse af 20. august 2008, er afslutningsvis anført:

"Jeg har fået forståelsen af, at det, der for nærværende opholder sagen, er spørgsmålet om, hvorvidt Sydøstjyllands Politi er rette værneting. Der er ingen tvivl om, at der i princippet kan argumenteres for, at i hvert fald elementer af sagen isoleret set har værneting i andre politikredse, men det må også være ret klart, at om end noget efterforskning skal ske i andre politikredse, må sagen forankres i én politikreds, og det kan efter min opfattelse ikke meningsfuldt være andre steder end i Sydøstjyllands Politi.

> Jeg skal derfor appellere til, at der nu tages ansvar for sagen, således at sagen efterforsknings-mæssigt kan fremmes og ikke bliver tabt mellem 2 stole i et bureaukratisk ingenmandsland til skade for min klient og til skade for retssikkerheden."

Kopi af skrivelsen blev ved e-mail af 12. september 2008 fremsendt af Tom Lisborg til kriminal-assistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, "*(…) blot til orientering.*"

2.3.38 Udtalelse om værnetingsspørgsmål udarbejdet af politiadvokat ved Sydøstjyllands Politi

Den 16. september 2008 udarbejdede politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, en udtalelse vedrørende værnetingsspørgsmålene i sagen. Af et håndskrevet notat dateret 15. september 2008 fremgår, at Peter Rydder var blevet bedt om udtalelsen til brug for udarbejdelse af svar på advokat Peter Bangs skrivelse af 11. september 2008.

Udtalelsen indeholder en detaljeret opsummering af begivenhedsforløbet vedrørende værnetingsspørgsmålet, hvorfor den gengives i sin helhed:

> "Denne sag er tidligere drøftet med Claus Nørøxe, idet der er tvivl om værnetinget.
>
> Jeg fik sagen forelagt med anmodning om ransagning kort før sommerferien og kunne se, at der var et værnetingsproblem, som ingen havde beskæftiget sig med tidligere. Dette på trods af, at Hans Hermansen havde brugt mange ressourcer på at efterforske i sagen. Der var allerede produceret adskillige ringbind med materiale.
>
> Om sagens nærmere omstændigheder henvises til min skrivelse af 4. september til politiet i Nordsjælland.
>
> Som det fremgår heraf, har sagen været forsøgt overført til Københavns Politi, hvor Merete Vestergaard den 8. juli 2008 meddelte, at der efter hendes opfattelse ikke var værneting der.
>
> Jeg orienterede Nørøxe om oversendelsen og det efterfølgende svar, og jeg meddelte, at efter min opfattelse burde han tage kontakt til chefanklageren for at få dem til at overtage sagen. Hvis dette mislykkedes, måtte vi eventuelt bringe det op på statsadvokat niveau. Baggrunden herfor er, at jeg ikke mener, at vi bør bruge ressourcer på en sag, hvor værnetinget er på Sjælland, og ransagningerne skal ske derovre.
>
> Jeg lavede et udkast til skrivelse til Nørøxe (stort set identisk med skrivelsen af 4. september) Nørøxe ikke ville tage drøftelsen med chefanklageren, men resolverede i stedet, at vi skulle fortsætte med sagen, dog således at stederne, hvor der skulle ransages, skulle søges begrænset. Nørøxe havde aftalt møde herom med Hans Henrik Hansen og Hans Hermansen til den 10. september 2008.
>
> Den 2. september 2008 var jeg til møde i Fagudvalg for økonomisk kriminalitet, hvor spørgsmålet om værneting blev bragt på banen. Vores sag blev drøftet, og politiadvokat Margit Wegge meddelte, at Nordsjælland ville se på sagen, hvis der var værneting hos dem. Jeg forelagde dette for Nørøxe, som herefter resolverede, at vi skulle sende sagen til Nordsjælland med kopi til København og Østjylland. Jeg udfærdigede herefter skrivelsen af 4. september 2008.

Margit Wegge har dags dato telefonisk meddelt, at hun ikke mener, der er værneting i Nordsjælland, idet moderselskabet tidligere lå i Søborg, der hører under Københavns Politi og ikke Nordsjælland. I øvrigt er det hendes opfattelse, at overtrædelserne af markedsføringsloven bør sluttes evt. på ressourcerne, idet hærværket til 13.000.000 kr. er tilstrækket (værneting i Østjylland). Hun vil sende sagen retur med en kort begrundelse.

Sagen kompliceres yderligere af, at efterforskeren Hans Hermansen har et meget tæt forhold til anmelderen og har orienteret ham om vores værnetingsproblemer, hvilket har medført, at anmelderens advokat har deltaget i diskussionen om, hvor sagen efter hans opfattelse har værneting.

Jeg har ved brev af 28. august 2008 meddelt ham, at dette forhold afgøres af politiet og retsplejelovens regler.

Hermansen har efterfølgende haft kontakt til anmelderen og har under samtale med denne refereret indholdet af min skrivelse til Nordsjællands Politi. Dette har jeg haft en mindre diskussion med Hermansen om.

Jeg går ud fra, at dette er baggrunden for den fornyede henvendelse direkte til Lone.

Det er min klare opfattelse, at anmelderen ikke skal blande sig i værnetingsproblematikken, hvilket er meddelt ham tidligere.

Spørgsmålet om værnetinget er vel reelt låst fast, idet ingen vil have sagen. Om Nørøxe vil bringe sagen på chefanklagerniveau, ved jeg ikke.

Statsadvokaten ved Annemette Wise har meddelt, at de kun vil behandle en værnetingskonflikt, hvis anmodningen er underskrevet af chefanklageren. Det er således ikke mig, der kan anmode om dette.

En løsning kunne vel være at få Statsadvokaten til at tiltræde en slutning af markedsføringsforholdene på ressourcerne, idet hærværket er tilstrækkeligt, men jeg stiller mig tvivlende overfor, om han vil være med til dette.

Vi kan også bare acceptere, at vi hænger på sagen og derfor ransage 6 steder på Sjælland, men et eller andet sted generer det mig voldsomt."

2.3.39 Returnering af sagen fra Nordsjællands Politi den 16. september 2008

Ved brev af 16. september 2008 tilbagesendte politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi, sagen til Sydøstjyllands Politi, idet det i brevet anførtes, at "*(…) jeg ikke finder, at der er grundlag for at overtage efterforskningen i Nordsjællands Politi.*"

I brevet er dette nærmere uddybet således:

> "Der ses i de fremsendte redegørelser ikke at være oplysninger, der sandsynliggør, at kriminelle iværksættelseshandlinger i et forhold, der må betragtes som et hovedforhold, er foretaget i Nordsjællands politikreds. Beliggenheden af et moderselskab, i hvis interesse en strafbar handling måtte være foretaget, er i den henseende ikke af afgørende betydning. Eventuelle medvirkenshandlinger, begået i Nordsjælland, begrunder ikke i sig selv, at efterforskningen bør foretages her, hvis hovedgerningsmanden har foretaget sin del af de kriminelle handlinger et andet sted i landet, og/eller hvis der i øvrigt måtte være gerningssted i anden politikreds for en betydelig del af sagen.
>
> Så vidt ses er iværksættelseshandlinger for den første del af sagen, der vedrører hærværk til 13 mio. kr., foretaget i enten Sydøstjylland eller København, og denne del har ingen berøring med Nordsjælland.
>
> Der foreligger ingen oplysninger om det formodede økonomiske omfang af den eventuelle overtrædelse af markedsføringsloven, hvorom udvidet efterforskning er på tale. I øvrigt henledes opmærksomheden på, at Solar Cap A/S først har flyttet sit hovedsæde til Hørsholm den 19. september 2007, dvs. efter anmeldelsen den 17. april 2007.
>
> Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvor en eventuel efterforskning skal fortsætte, foreslår jeg, at spørgsmålet bliver forelagt de berørte statsadvokater."

2.3.40 E-mail af 18. september 2008 fra Divine Business Solutions ApS med anmodning om bekræftelse af modtagelsen af anmeldelserne af Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen og Jesper O. Pedersen

Den 18. september 2008 anmodede Divine Business Solutions ApS pr. e-mail til Sydøstjyllands Politi om bekræftelse på modtagelsen af de henholdsvis den 29. august 2008 og 3. september 2008 indgivne anmeldelser af Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen og Jesper O. Pedersen.

Sydøstjyllands Politi bekræftede i brev af samme dag, dvs. den 18. september 2008, modtagelsen af anmeldelsen af 14. august 2008 vedrørende Erik Svanvig.

2.3.41 Brev fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat vedrørende dennes skrivelse af 11. september 2008

I brev af 23. september 2008, underskrevet af politidirektør Lone Sehested, til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, bekræftedes modtagelsen af dennes skrivelse af 11. september 2008, idet det supplerende blev oplyst:

> "Jeg er i øjeblikket ved at sætte mig ind i sagens dokumenter, og jeg vender tilbage, så snart jeg kan orientere nærmere om sagens videre behandling."

2.3.42 Klage af 25. september 2008 til Rigsadvokaten og Rigspolitiet samt Rigspolitiets besvarelse heraf i brev af 1. oktober 2008

Ved brev af 25. september 2008 til rigsadvokat Jørgen Steen Sørensen og rigspolitichef Torsten Hesselbjerg med kopi til politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over, at "*(…) efterforskning af sagen synes at være gået i stå på en afklaring af et værnetingsspørgsmål, hvilket efter min klients opfattelse må anses som yderst skadelig for mulighederne for at efterforske sagen adækvat og efterfølgende opnå domfældelse, da sagen vedvarende trækker i langdrag, tilsyneladende grundet manglende afklaring af værnetingsspørgsmålet*."

Advokat Peter Bang anmodede i brevet om, at der blev truffet afgørelse om værnetingsspørgsmålet, idet advokat Peter Bang anførte:

> "Om det er rigspolitichefen eller rigsadvokaten, der har kompetencen til at skære igennem og træffe afgørelse i værnetingsspørgsmålet, er jeg ikke bekendt med, men min klient har følt det nødvendigt, med denne henvendelse, at forsøge at fremme en autoritativ beslutning om den tilsyneladende fortsat udestående værnetingsproblematik, således at sagen efterforskningsmæssigt kan fremmes behørigt."

Brevet var vedlagt advokat Peter Bangs skrivelse af 11. september 2008 til politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi.

Kopi af brevet blev samme dag af Tom Lisborg fremsendt pr. e-mail til Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, "*(…) blot til orientering*".

Advokat Peter Bangs brev til Rigsadvokaten og Rigspolitiet blev besvaret ved brev af 1. oktober 2008 fra Rigspolitiet til advokat Peter Bang, hvori anførtes, at "*da Deres henvendelse angår forhold, som henhører under anklagemyndigheden, jf. retsplejelovens kap. 10, foretager Rigspolitiet ikke yderligere i sagen*." Rigsadvokaten og Sydøstjyllands Politi modtog kopi af brevet.

2.3.43 Anmeldelsesrapporter af 30. september 2008

Den 30. september 2008 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, tre anmeldelsesrapporter vedrørende Tom Lisborgs anmeldelse af Jes Donneborg og Niels Freiesleben den 29. august 2008 og af Leif Jensen og Jesper O. Pedersen den 3. september 2008 for medvirken til de forhold, som Jesper Mo Hansen var anmeldt for.

I alle 3 rapporter er anført følgende:

> "*Sagens genstand*
> Medvirken til mandatsvig, underslæb og overtrædelse af markedsføringslovens § 19 ved med råd og dåd at have tilskyndet Jesper Mo Hansen i lovovertrædelserne overfor Divine Business Solutions Aps."

2.3.44 E-mail af 1. oktober 2008 fra Tom Lisborg med revideret notat

Tom Lisborg sendte ved e-mail af 1. oktober 2008 version 2 af sit notat benævnt ”Muldvarpeaffæren”. Version 1 var fremsendt som bilag til brev af 4. juni 2008 fra advokat Peter Bang.

I det reviderede notat, der er 103 sider, gennemgik Tom Lisborg systematisk sagsforløbet med bl.a. gengivelse af passager fra kontrakter og e-mailkorrespondance. Notatet er opbygget i 7 afsnit, hvor det første afsnit indeholder generel information om sagen (beskrivelse af sagen, forkortelser, fagudtryk, involverede politikredse og personer, etc.), mens afsnit 2-7 indeholder beskrivelse af 6 forhold, der efter Tom Lisborgs opfattelse hver især var udtryk for strafferetlige overtrædelser (fx databedrageri).

2.3.45 E-mail af 8. oktober 2008 fra Divine Business Solutions ApS med orientering om modtagelse af materiale fra Københavns Vestegns Politi

Tom Lisborg orienterede i e-mail af 8. oktober 2008 kriminalassistent Hans Hermansen om, at han i oktober 2007 havde modtaget et brev med sagsakter fra anklagemyndigheden ved Københavns Vestegns Politi.

I den kortfattede e-mail, som har overskriften "*Akter modtaget fra anklagemyndigheden København Vestegn (konvolut herfra) – sendt anonymt*", står blot:

> "Hej Hans,
> Til orientering.
>
> Mvh. Tom"

E-mailen var vedhæftet to filer: Én fil med filnavnet "*2007.06.28.Notits.Politiet.pdf*" og én fil med filnavnet "*2007.10.02.Diverse politiakter.pdf*".

Filen "*2007.06.28.Notits.Politiet.pdf*" indeholdt den af Sydøstjyllands Politi den 28. juni 2007 udarbejdede notits, jf. nærmere herom ovenfor i afsnit 2.1.3.

Filen "*2007.10.02.Diverse politiakter.pdf*" indeholdt hovedsageligt interne breve mellem Københavns Vestegns Politi og Sydøstjyllands Politi.

2.3.46 Rigsadvokatens besvarelse af Divine Business Solutions ApS' klage af 25. september 2008

Den af Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 25. september 2008 til Rigspolitiet og Rigsadvokaten fremsendte klage blev den 16. oktober 2008 af Rigsadvokaten videresendt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. I fremsendelsesbrevet anførtes bl.a.:

> "Det bemærkes, at der tilsyneladende er tale om et uafklaret spørgsmål om sagens værneting. Da anmeldelsen mod Jesper Mo Hansen m.fl. blev indgivet af Divine Business Solutions ApS i april 2007, bør der ske afklaring heraf snarest muligt."

Rigsadvokaten fremsendte samme dag, dvs. den 16. oktober 2008, et svarbrev til advokat Peter Bang, hvori bl.a. er anført:

> "Jeg kan oplyse Dem om, at det følger af retsplejelovens § 101, stk. 2, at statsadvokaterne fører tilsyn med politidirektørernes behandling af straffesager og behandler klager over afgørelser truf-

> fet af politidirektørerne vedrørende strafforfølgning. Der kan herunder også klages over lang sagsbehandlingstid.
>
> Jeg har derfor – som nævnt under telefonsamtale af 15. oktober 2008 med vicestatsadvokat Hans Fogtdal – i dag videresendt Deres henvendelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til en hurtig behandling af de spørgsmål, som De har rejst i Deres brev af 25. september 2008.
>
> Jeg har henledt statsadvokatens opmærksomhed på værnetingsspørgsmålet og på, at anmeldelsen blev indgivet i april 2007, hvorfor en afklaring heraf bør ske snarest muligt."

2.3.47 Statsadvokatens brev af 17. oktober 2008 med anmodning om udtalelse

I umiddelbar forlængelse af modtagelsen af sagen fra Rigsadvokaten, anmodede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ved brev af 17. oktober 2008 Sydøstjyllands Politi om "*(…) en udtalelse, herunder om sagens gang og om politiadvokatens korrespondance med advokaten*." I brevet er herudover anført:

> "Jeg henleder opmærksomheden på, at Rigsadvokaten har anført, at et eventuelt uafklaret spørgsmål om sagens værneting bør afklares snarest muligt."

2.3.48 Kvittering for modtagelse af politianmeldelserne af 29. august 2008 mod Jes Donneborg og Niels Freiesleben

Den 21. oktober 2008 fremsendte Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS kvittering for modtagelsen af de af Divine Business Solutions ApS den 29. august 2008 indgivne politianmeldelser mod Jes Donneborg og Niels Freiesleben.

2.3.49 Oversendelse af sagen fra Sydøstjyllands Politi til Nordsjællands Politi

Ved brev af 24. oktober 2008 fra politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, til politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi, fremsendte Sydøstjyllands Politi sagen til Nordsjællands Politi, idet der angiveligt var indgået aftale om Nordsjællands Politis overtagelse af sagen. I brevet er således anført:

> "Vedlagt fremsendes ifølge aftale sagen mod Jesper Mo Hansen.
>
> Med hensyn til Rigsadvokatens anmodning (via statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland) om, at sagens værneting bør afklares hurtigst muligt, agter jeg at besvare denne under henvisning til aftalen om, at Nordsjælland overtager sagen."

2.3.50 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands videresendelse af brev fra Divine Business Solutions ApS

Ved brev af 30. oktober 2008 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Sydøstjyllands Politi et brev af 27. oktober 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, hvori denne rykkede for en tidshorisont for afklaring af værnetingsspørgsmålet.

2.3.51 Brev af 3. november 2008 til Sydøstjyllands Politi med rykker for udtalelse

Ved brev af 3. november 2008 til Sydøstjyllands Politi rykkede Statsadvokaten for en besvarelse af den i Statsadvokatens brev af 17. oktober 2008 fremsatte anmodning om en udtalelse.

2.3.52 Brev af 4. november 2008 med udtalelse fra Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 4. november 2008 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, den af Statsadvokaten efterspurgte udtalelse.

I udtalelsen blev der nærmere redegjort for politidirektør Lone Sehesteds behandling af sagen, efter at hun modtog henvendelsen fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 11. september 2008.

Politidirektør Lone Sehested oplyste i den forbindelse bl.a., at hun ad to omgange havde drøftet sagen med politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politikreds, og at det med ham var aftalt, at Nordsjællands Politi overtog sagen, og at sagen den 24. oktober 2008 derfor var oversendt til Nordsjællands Politi.

I forhold til politiadvokat Peter Rydders korrespondance med advokat Peter Bang var der i udtalelsen oplyst følgende:

> "Vedrørende politiadvokatens brev af 28. august 2008 til advokaten bemærkes, at politikredsens kommunikation med omverdenen, både form og indhold, løbende er et tema, der drøftes med ledere og medarbejdere."

2.3.53 Statsadvokatens orientering af Divine Business Solutions ApS' advokat om sagens oversendelse til Nordsjællands Politi

Under henvisning til Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 25. september 2008 til Rigsadvokaten og Rigspolitiet, orienterede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i brev af 11. november 2008 advokat Peter Bang om, at "*politidirektøren for Sydøstjyllands Politi har oplyst, at værnetingsspørgsmålet har været drøftet mellem flere politikredse, men at det nu er aftalt, at sagen behandles af Nordsjællands Politi (…).*" Statsadvokaten anførte afslutningsvis i brevet, at han herefter ikke foretog sig yderligere.

2.3.54 E-mail af 11. november 2008 med orientering om henvendelse til Justitsministeriet

Ved e-mail af 11. november 2008 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, kopi af et brev af 7. november 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til justitsminister Brian Mikkelsen bilagt en af Tom Lisborg udarbejdet redegørelse indeholdende en sammenfatning af Tom Lisborgs opfattelse af sagsbehandlingen ved Sydøstjyllands Politi og de øvrige politikredse.

Brevet af 7. november 2008 fra advokat Peter Bang til justitsminister Brian Mikkelsen er nærmere omtalt i kapitel 10, afsnit 2.1.

2.3.55 Divine Business Solutions ApS' fremsendelse af kopi af korrespondance med Jesper Mo Hansens advokat

Ved e-mail af 24. november 2008 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen "*(…) til orientering*" kopi af "*(…) de sidste 4 skrivelser*" i korrespondancen mellem Divine Business Solutions ApS' advokat, Kim Håkonsson, og Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, vedrørende voldgiftssagen mellem Divine Business Solutions ApS og Jesper Mo Hansen.

De fremsendte breve indeholdt ikke nye oplysninger af betydning for politiets efterforskning.

2.3.56 E-mail af 25. november 2008 fra Nordsjællands Politi vedrørende værneting

Ved e-mail af 25. november 2008 til politiadvokat ved Sydøstjyllands Politi, Peter Rydder, meddelte politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi, at hun havde drøftet sagen med chefanklager Arne Stevns, "*(…) som - forudsat at der kan påvises værneting i Nordsjællands politikreds - er villig til at indgå i en drøftelse med din vicepolitidirektør og chefanklageren fra København om, hvor straffesagen mest hensigtsmæssigt skal behandles.*"

Hun bad i den forbindelse Peter Rydder "*(…) oplyse, hvilke faktuelle omstændigheder i sagen, der sandsynliggør, at der er begået en strafbar handling i Nordsjællands politikreds.*"

Herefter gennemgik Margit Wegge en del af sagen, hvorefter hun kort konkluderede, at "*[p]å det foreliggende grundlag vil jeg således ikke overfor retten i Helsingør kunne argumentere for, at der er værneting i Nordsjællands politikreds.*"

2.3.57 E-mail af 5. december 2008 til Nordsjællands Politi vedrørende værneting

Ved e-mail af 5. december 2008 besvarede Peter Rydder e-mailen fra Margit Wegge således:

> "Lene Rosen vil på tirsdag drøfte sagen med Stevns, men har i den forbindelse bedt mig redegøre for omstændigheder, der sandsynliggør, at der er værneting i Nordsjælland.
>
> Ransagningerne i sagen skal jo blandt andet belyse, om der er i Solar Cap eller General Solar System, hvor Jesper Mo Hansen blev ansat efter, at han fratrådte i Divine Business Solution, er sket og fortsat sker en utilbørlig udnyttelse af de pågældende data. Hvis udnyttelsen fortsat sker, hvilket der kan være mistanke om ifølge anmeldelserne, er der værneting i Nordsjælland. Ellers er værnetinget i København, idet selskabet var hjemmehørende der, før det flyttede til Nordsjælland.
>
> Det er fortsat min opfattelse, at sagen naturligt hører hjemme i København for så vidt angår markedsføringsloven, bedrageri, mandatsvig mv., idet det forurettede selskab er hjemmehørende der, og Jesper Mo Hansen var ansat i selskabet, da overtrædelserne begyndte."

På et tidspunkt efter denne korrespondance, og før den 6. januar 2009, blev sagen returneret til Sydøstjyllands Politi. Det fremgår ikke af det modtagne materiale, hvornår dette skete.

2.3.58 Møde hos Rigsadvokaten den 10. december 2008

Af et brev fra politidirektør Hanne Bech Hansen, Københavns Politi, af 5. februar 2009 til politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, fremgår, at der blev afholdt et møde hos Rigsadvokaten den 10. december 2008, hvor vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, chefanklager Arne Stevns, Nordsjællands Politi, og chefanklager Carsten Egebjerg, Københavns Politi, deltog, og hvor sagen blev drøftet.

Af brevet fremgår, at chefanklager Carsten Egebjerg, Københavns Politi - til trods for, at han på mødet havde givet udtryk for, at der efter hans opfattelse ikke var værneting hos Københavns Politi - havde taget "*(…) brevvekslingen med hjem med henblik på fornyet overvejelse.*"

Der findes ikke i det modtagne materiale referat fra mødet, hvorfor konklusionerne fra mødet, ud over de i brevet anførte, ikke kendes.

Brevet er også behandlet nedenfor i afsnit 2.4.3.

2.3.59 E-mail af 4. januar 2009 fra Divine Business Solutions ApS med opfordring til sigtelse af Leif Jensen

Den 4. januar 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen en e-mail, hvori han opfordrede til sigtelse af Leif Jensen. I e-mailen anførtes således:

> "Hej Hans,
>
> Godt nytår og tak for din hilsen, som jeg blev meget glad for.
>
> I fortsættelse af vores samtale inden jul vedr. politianmeldelsen mod Leif Jensen, så er 2 af de vigtigste forhold, at kun han vil kunne godkende en aftale med Jesper Mo Hansen til 4,8 mill. kr. (beskrevet på side 3 i politianmeldelsen), og at Leif Jensen er den eneste, der kan godkende udbetaling fra Windowmaster A/S for arbejde, som Jesper Mo Hansen har udført for SolarCAP-gruppen (beskrevet på side 2 i anmeldelsen).
>
> I det materiale, politiet allerede har, så er der tilstrækkeligt til at sigte Leif Jensen. Politiet er meget velkomne til at kontakte advokat Peter Bang herom. Hvis politiet ønsker yderligere oplysninger, så foreslås det nederst på side 5 i politianmeldelsen, at politiet tager kontakt med bestyrelsesmedlem Niels Ravn. Da du har afhørt Lars Bugge, så vil jeg skønne, at det vil være en fordel, hvis du deltager i en afhøring af Niels Ravn. Lars Bugge har orienteret Niels Ravn om, at han er blevet afhørt.
>
> Yderligere har Jesper Mo Hansen selv impliceret Leif Jensen i sagen, som det fremgår på side 2 af skrivelsen dateret den 17. november 2008 fra advokat Kim Håkonsson (vedhæftet).
>
> Mvh. Tom"

E-mailen var vedhæftet den af Divine Business Solutions ApS den 3. september 2008 indgivne politianmeldelse mod Leif Jensen og Jesper O. Pedersen samt et brev af 17. november 2008 fra

advokat Kim Håkonsson til Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, hvori der på side 2 er anført følgende i relation til Leif Jensen:

> "På mødet på mit kontor den 28. marts 2008 oplyste Deres klient, at bestyrelsesformanden i SolarCAP A/S, Leif Jensen, i en voldgiftssag ville kunne give vidneforklaring til fordel for Deres klient. Det vil være et væsentligt element for sagen, hvis Deres klient kan fremsende en erklæring underskrevet af Leif Jensen om, at Deres klient ikke efter den 30. november 2006, hverken direkte eller indirekte, og hverken lønnet eller ulønnet har arbejdet for ovennævnte to firmaer eller for selskaber inden for samme koncern."

2.3.60 Orientering af Statsadvokaten om Nordsjællands Politis returnering af sagen til Sydøstjyllands Politi

I brev af 6. januar 2009 fra vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland orienteredes om, at det var besluttet at forankre den videre efterforskning i sagen hos Sydøstjyllands Politi:

> "Ved brev af 4. november 2008 orienterede Sydøstjyllands Politi statsadvokaten om, at Sydøstjyllands Politi havde aftalt med politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi, at sagen vedrørende anmeldelse fra Divine Business Solutions ApS mod Jesper Mo Hansen ville blive overtaget af Nordsjællands Politi.
>
> Nordsjællands Politi har efterfølgende efter gennemgang af sagen meddelt Sydøstjyllands Politi, at det er Nordsjællands Politis vurdering, at den del af anmeldelsen, som omhandler hærværk ved ødelæggelse af elektroniske data til en værdi af ca. 13 millioner kroner, ikke vil kunne behandles ved retten i Nordsjælland, og at den anden del af anmeldelsen vedrørende brud på markedsføringslovgivningen – hvor der vurderes at være værneting i Nordsjælland – ikke vil kunne danne grundlag for, at også hærværksdelen behandles i Nordsjælland.
>
> Ved telefonsamtale af 2. december 2008 orienterede jeg statsadvokaten om status i sagen, og at Sydøstjyllands Politi i lyset heraf hurtigst muligt ville foretage en fornyet vurdering af, hvor sagen kan forankres.
>
> Sydøstjyllands Politi har efter fornyet overvejelse besluttet at forankre den videre efterforskning her, og vi vil hurtigst muligt tage stilling til, hvordan sagen kan fremmes, herunder om der allerede nu vil kunne rejses tiltale i den del af sagen, som vedrører hærværk."

Under henvisning til ovenstående brev anmodede Statsadvokaten i brev af 13. januar 2009 Sydøstjyllands Politi om at orientere Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

2.4 Sydøstjyllands Politis efterforskning i perioden fra medio januar 2009 til sagens oversendelse til SØIK den 13. marts 2009

2.4.1 Internt møde i Sydøstjyllands Politi den 26. januar 2009

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er en mødeindkaldelse fra vicepolitidirektør Lene Volke Roesen til vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen, politiinspektør Steen Edeling og politiadvokat Peter Rydder, alle Sydøstjyllands Politi. I mødeindkaldelsen er anført:

> "Kære Steen, Peter og Hans Henrik
>
> Vi har behov for en hurtig afklaring af, hvordan der kan ske fremdrift i sagen, hvor Divine Business Solutions ApS har anmeldt bl.a. Jesper Mo Hansen for hærværk, overtrædelse af markedsføringsloven og bedrageri/mandatsvig. Sagen har som bekendt cyklet rundt mellem Sydøstjylland, Nordsjælland og til dels København, og der er fokus på sagen fra Folketingets Retsudvalg, Justitsministeriet, RA og SA.
>
> Jeg vil gerne, vi lige sætter os sammen og laver en strategi for sagen/mulig tilskæring. Jeg har den 6. januar orienteret SA om, at vi hurtigst muligt vil tage stilling til, hvordan sagen kan fremmes, herunder om der allerede nu vil kunne rejses tiltale i den del af sagen, som vedrører hærværk.
>
> Størstedelen af sagsakterne har været sendt til Nordsjælland, men jeg aftalte i sidste uge med deres CA, at de blev returneret hertil."

Der findes ikke i det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale referat fra mødet.

2.4.2 E-mail fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi vedrørende muligt samarbejde mellem Jesper Mo Hansen og Jesper Mo Hansens svoger

Ved e-mail af 29. januar 2009 til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, fremsendte Tom Lisborg to e-mails, han havde "*(…) fundet (…) blandt Jesper Mo Hansens e-mails.*" De to e-mails indikerede ifølge Tom Lisborg, at Jesper Mo Hansen havde forsøgt at skjule et samarbejde med sin svoger.

2.4.3 Brev af 5. februar 2009 fra Københavns Politi

Politidirektør Hanne Bech Hansen, Københavns Politi, orienterede ved brev af 5. februar 2009 politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, om, at Københavns Politi havde genovervejet sagen og fortsat var af den opfattelse, at sagen ikke skulle behandles ved Københavns Politi, da datahærværksforholdet ikke havde værneting hos Københavns Politi.

2.4.4 E-mails fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi vedrørende forfalskning af "To-Do liste" samt Jesper Mo Hansens fortsatte arbejde for General Solar Systems GmbH efter sin fratræden

Ved e-mail af 6. februar 2009 til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, fremsendte Tom Lisborg et omfattende bilagsmateriale, som ifølge Tom Lisborg viste, at den "*To-Do liste*", som General Solar Systems GmbH den 30. oktober 2006 fremsendte til Jesper Mo Hansen med kopi til Tom Lisborg, var forfalsket.

Den 7. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg i forlængelse heraf en e-mail til Hans Hermansen vedhæftet "*(…) 3 let forståelige eksempler, der viser, at Jesper Mo Hansen fortsat arbejder på Navision projektet.*" Det drejede sig om statusrapporter sendt (automatisk) fra Cabus Business Solutions (via Gemini) til Jesper Mo Hansen i januar 2007, som viste, at Jesper Mo Hansen var "*oprettet*" i systemet den 29. november 2006 og "*opdateret*" den 9. januar 2007.

I e-mail af 10. februar 2009 til Hans Hermansen fremkom Tom Lisborg med supplerende informationer vedrørende det af Jesper Mo Hansen udførte arbejde i oktober og november 2006.

2.4.5 Rapport af 10. februar 2009 i anledning af henvendelse fra advokat Nicolai Ægidius

Ifølge rapport af 10. februar 2009 udarbejdet af politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, rettede advokat Nicolai Christian Ægidius samme dag henvendelse til Sydøstjyllands Politi efter at have set omtale af sagen i dagspressen og DR Nyhederne:

> "Han forklarede, at han er ansat hos VKR-Holding og er anmodet om at klarlægge for hovedfirmaet i hvilken grad de måtte være involveret i sagen."

Politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, bekræftede ifølge rapporten telefonisk, at der er " *(…) indgivet en række anmeldelser som det fremgår af omtalen i pressen*":

> "Der er dels indgivet anmeldelser til Vejle Politi, Glostrup Politi og senest til Sydøstjyllands Politi. Sagen er nu forankret i Sydøstjyllands Politi og behandles under herværende journalnummer. Ligeledes har jeg bekræftet, at der er indgivet anmeldelse med en tidl. medarbejder i Divine Business Solutions Aps. (Jesper Mo Hansen) samt direktørerne Jes Donneborg og Niels Peter LaCour Freisleben, alle oplysninger som i forvejen er kendt fra indslaget i DR, Nyhederne. På direkte forespørgsel har jeg ikke kunne bekræfte, at der er indgivet anmeldelse mod direktør Leif Jensen, VKR-Holding."

Advokat Nicolai Ægidius oplyste ifølge rapporten, at Nicolai Ægidius var i gang med at sikre diverse korrespondance internt i koncernen med Jesper Mo Hansen, og at VKR Holding A/S "*(…) meget gerne vil medvirke til sagens opklaring og gerne stiller det materiale til rådighed som der i forbindelse med advokatens undersøgelse bliver tilvejebragt*".

Rapporten blev suppleret samme dag, da advokat Nicolai Ægidius på ny rettede henvendelse og oplyste, "(…) *at han var i besiddelse af en kopi af en telefax, hvoraf det fremgik, at Leif Jensen og Jesper O. Pedersen, VKR-Holding angiveligt den 3. september 2008 er anmeldt til politiet i Sydøstjylland.*

Politiinspektør Steen Edeling lovede at undersøge spørgsmålet. Den 11. februar 2009 blev der lavet følgende tilføjelse til rapporten:

> "Ved opslag i POLSAS på herværende journalnr. ses ikke Leif Jensen eller Jesper O. Pedersen anmeldt. Ved opslag over anmeldelser fra Divine Business Solutions Aps. v/ Tom Lisborg ses i POLSAS, i SØP ses i alt anført 6 journalnr./anmeldelser
> […]
> 3700-76171-00008-08 Mandatsvig, medvirken til – anmeldelse mod Leif Jensen og Jesper Ole Pedersen.
>
> Sidstnævnte anmeldelse er modtaget den 3. september 2008 i form af en 12 siders skriftlig redegørelse fra anmelderen.
>
> Advokat Ægidius kontaktet d.d. kl. 11.00. Han er i fornødent omfang gjort bekendt med, at der rent faktisk er modtaget en anmeldelse mod Leif Jensen og Jesper O. Pedersen.
> Afh. bekræfter, at den nævnte Jesper O. Pedersen er identisk med den i denne rapport nævnte kollega til afh. og at han er juridisk chef i VKR-Holding.
> Afh. gentager, at VKR-Holding gerne stiller materiale til rådighed som politiet måtte ønske".

2.4.6 E-mail af 11. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Ved e-mail af 11. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen kopi af et brev af 10. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Kim Håkonsson, til VKR Holding A/S, hvori advokat Kim Håkonsson over for VKR Holding A/S dels gjorde gældende, at "*(…) VKR-gruppen aktivt har søgt at vildlede min klient om de faktiske forhold i forbindelse med Jesper Mo Hansens fratræden og virke for selskaber indenfor VKR-gruppen*", dels anmodede om skriftlig bekræftelse på, at "*(…) samtlige selskaber indenfor VKR-gruppen omgående ophører enhver brug af software tilhørende min klient, ligesom samtlige selskaber indenfor VKR-gruppen omgående ophører enhver brug af erhvervshemmeligheder tilhørende min klient.*"

2.4.7 E-mail af 15. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Ved e-mail af 15. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen fotos af og kontaktoplysninger på "*(…) nøglepersoner omfattet af ransagninger.*"

2.4.8 Internt arbejdsdokument af 16. februar 2009

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er et af politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, udarbejdet dokument med overskriften "*Divine Business Solution Aps. / VKR-Holding*", som i dokumentets sidehoved er benævnt "*INTERN arbejdsdokument*".

I dokumentet er anført:

"**Baggrund**
Forurettede/anmelder Divine Business Solutions Aps. ved Tom Lisborg har tilbage i april 2007 anmeldt 2 forhold omkring databedrageri/tyveri m.m. til politiet i henholdsvis Vejle og Glostrup. Disse anmeldelser er dels den 29. august 2008 og dels den 3. september 2008 suppleret med yderligere anmeldelser mod en række navngivne personer i VKR-Holding eller datterselskaber til dette holdingselskab.
Anmeldelserne berøre forhold omkring tyverie/underslæb af data fra forurettedes datafirma, dokumentfalsk og bedrageri i forbindelse med en konkurrenceklausul og overtrædelse af markedsføringsloven.
Der er frem til den 23. juni 2008 foretaget en lang række afhøringer til sagen, der efter en periode, hvor værnetingsspørgsmålet har været til overvejelse, nu fortsættes.

Opgave
Det er opgaven nu at færdigefterforske sagen med størst mulig hastighed m.h.p. at danne et valid grundlag for anklagemyndigheden til at kunne foretage en juridisk vurdering af sagens substans og afgørelse af evt. tiltale spørgsmål.

Ledelse og styring

Strategisk ledelse:	Politikredsens øverste ledelse
Styregruppe:	CA Margit Juul Nyholm, pi. Steen Edeling
Efterforskningsansvarlig:	vpi. Hans Henrik Hansen
Ansvarlig i anklagemyndigheden:	padv. Peder Rydder

Udførelse
Efterforskningsafdelingen og politiadvokaten for økonomisk kriminalitet vil i tæt samarbejde fortsætte efterforskningen af sagen. Tiltag, der umiddelbart iværksættes, er:

- Afhøring af konkrete personer, der er anmeldt, eller som må antages at have en viden af betydning for sagen, d.v.s. Jesper Mo Hansen, Danneborg, Freiesleben, Leif Jensen, Jesper O. Pedersen og Erik Svanvig.
- Derefter genafhøring af anmelderen/forurettede Tom Lisborg.
- Udfærdigelse af fornyet anmodning om ransagning hos Jesper Mo Hansen. Ransagningsspørgsmålet indbringes for retten hurtigst muligt.
- Undersøge hos Vestegnens Politi, hvorvidt det dertil anmeldte forhold er genoptaget efter, det i 1. omgang var sluttet, jf. rpl.s § 749.
- En polititeknisk undersøgelse af den angivelige tomme 100GB harddisk, der ligger hos Divine Business.
- Supplerende undersøgelser af sikret harddisk.
- Tage kontakt til SØK m.h.p. afklaring af evt. efterforskningsmæssig støtte (er iværksat).
- Der tilføres hurtigst muligt 1 – 2 efterforskere fra DCE yderligere til sagen.

Det er aftalt, at der afholdes **ugentlige møder** mellem den efterforskningsansvarlige vpi. Hans Henrik Hansen og den ansvarlige for anklagemyndigheden, padv. Peter Rydder.

Der afholdes møde med ovennævnte og styregruppen mandag den 16. marts 2009 kl. 13.00.

Anklagemyndigheden forventer, at de ca. en måned efter afsluttet efterforskning vil kunne tage stilling til evt. tiltalespørgsmål.

PRESSE
Alle spørgsmål fra sagens parter, disses advokater samt fra pressen henvises foreløbig (til anden aftales) til undertegnede.

Horsens den 16. februar 2009

Steen Edeling, pi."

2.4.9 Pressemeddelelse af 16. februar 2009 fra Sydøstjyllands Politi

Den 16. februar 2009 udsendte Sydøstjyllands Politi følgende pressemeddelelse om sagen:

"I forbindelse med presseomtale af sagen, hvor Divine Business Solutions ApS. har indgivet anmeldelse mod en række personer, har der senest været omtale af politiets håndtering af sagen.

Sydøstjyllands Politi kan bekræfte, at der er modtaget en række anmeldelse mod navngivne personer.

Sydøstjyllands Politi har i godt et år efterforsket sagen, hvorunder der er sikret bevismateriale og foretaget afhøringer.
Som en del af den løbende juridiske vurdering af sagen har der været drøftelser mellem flere politikredse om rette værneting for de forskellige anmeldte forhold.
Disse drøftelser har ført til, at det findes mest hensigtsmæssigt, indtil videre, fortsat at forankre efterforskningen og eventuel strafforfølgning i sagen hos Sydøstjyllands Politi.

Evt. spørgsmål til undertegnede.

Steen Edeling,
Linjechef efterforskning".

2.4.10 Intern mail af 16. februar 2009 fra politiadvokat Peter Rydder til konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm

I en intern e-mail af 16. februar 2009 til konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm anførte politiadvokat Peter Rydder vedrørende værnetingsspørgsmålet:

"Jeg ved godt, at værnetingsproblematikken er afgjort, men jeg har fortsat svært ved at se, hvordan vi kan konstruere en sag, der kan køre ved retten i Kolding ud fra det, vi har drøftet i dag. Retsplejelovens § 696 bliver vanskelig at presse ned over forholdene, så de kan køre i Kolding.

Jeg finder ligeledes, at du bør orientere Statsadvokaten om vores mulige inhabilitet på grund af din mands ansættelse i Velux, samt at dette bør ske, inden vi graver alt for dybt i sagen."

2.4.11 Rapport af 17. februar 2009 om henvendelse af 16. februar 2009 fra Tom Lisborg til Sydøstjyllands Politi

Ifølge rapport af 17. februar 2009 rettede Tom Lisborg den 16. februar 2009 telefonisk henvendelse til politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, idet han "(…) *var bekendt med et par personer der burde afhøres til sagen*".

Tom Lisborg oplyste ifølge rapporten, at han havde sendt en mail vedrørende disse personer til Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, og det blev ifølge rapporten aftalt, at tilsvarende materiale skulle sendes til politiinspektør Steen Edeling.

Det fremgår videre af rapporten, at:

> "Anm. er gjort bekendt med, at sagen beror i Sydøstjyllands Politi, og at den vil blive videreefterforsket herfra. Han er gjort bekendt med, at politikredsens har udsendt en pressemeddelelse om dette og at hans advokat pr. mail er underrettet herom.
>
> Sluttelig fortalte anmelderen Lisborg, at han i efteråret 2007 kom i besiddelse af kopi af nogle politirapporter, hvoraf det bl.a. fremgik, at den i sagen mistænkte Jesper Mo var afhørt i sagen, i strid med oplysninger som Jesper Mo angiveligt har angivet til dagspressen!
> Anm. ved ikke hvem der sendte ham de omh. politirapporter i kopi, men det var hans indtryk, at de stammede fra anklagemyndigheden ved Københavns Vestegn."

2.4.12 E-mails af 16. og 17. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 16. februar 2009 videresendte Tom Lisborg til politiinspektør Steen Edeling til orientering en e-mail fra VKR-gruppen til en journalist på Berlingske Tidende (i anledning af en forestående artikel i avisen) med supplerende oplysning om, at VKR-koncernen til en artikel i Børsen samme dag skulle have givet andre oplysninger om Jesper Mo Hansens udførelse af arbejde for VKR-koncernen end indeholdt i svaret til journalisten fra Berlingske Tidende.

Endvidere fremsendte Tom Lisborg samme dag, dvs. den 16. februar 2009, en e-mail til kriminalassistent Hans Hermansen med overskriften "*Vigtigt vidne: Christian Jacob Flarup tidl. adm. direktør for Windowmaster*", hvori Tom Lisborg opfordrede til afhøring af Christian Jacob Flarup med den begrundelse, at "*Christian Jacob Flarup (…) sandsynligvis [er] blevet beordret til at ansætte Jesper Mo Hansen i Windowmaster A/S af Leif Jensen.*" Senere samme dag videresendte Tom Lisborg e-mailen til Steen Edeling med kopi til Hans Hermansen, idet han i denne e-mail oplyste, at "*Niels Ravn har via Lars Bugge udpeget nedenstående person som et vigtigt vidne i sagen. Hverken DR eller Berlingske Tidende har kunnet komme i kontakt med ham.*"

I yderligere e-mails af 16. februar 2009 til Hans Hermansen med overskriften "*Det vil være fornuftigt at afhøre Niels Ravn nu*", fremsendte Tom Lisborg kontaktdata på Niels Ravn samt beskrivelse af Niels Ravns tilknytning til SolarCap A/S og WindowMaster A/S.

I forlængelse heraf fremsendte Tom Lisborg den 17. februar 2009 en e-mail til politiinspektør Steen Edeling med kopi til Hans Hermansen, hvori Tom Lisborg havde formuleret en række spørgsmål, som det efter hans opfattelse ville være relevant at stille Niels Ravn.

Samme dag, den 17. februar 2009, videresendte Tom Lisborg til Steen Edeling med kopi til Hans Hermansen sine e-mails af 6. og 10. februar 2009 og de hertil vedhæftede bilag vedrørende forfalskning af "*To-Do liste*", jf. herom ovenfor i afsnit 2.4.4. I Tom Lisborgs e-mail er anført:

> "Hej,
> Nedenstående indgår i artikel i Berlingske Tidende den 13. februar 2009 på side 89 i Berlingske Business. Forløbet viser, hvordan programdele stjæles af Jesper Mo Hansen og indarbejdes i GSS Navision løsning, og hvordan dette aftales mellem direktør Jes Donneborg og Jesper Mo Hansen. Grafikken i Berlingske Tidende giver et godt overblik.
>
> De dokumenter, som politiet har fra Jesper Mo Hansens e-mails fra Divine's harddisk, og som indgår som beviser for de forhold, der er behandlet i denne artikel, de er vedhæftet til denne e-mail. Til brug for artiklen har Berlingske Tidende gennemgået alle disse e-mails."

Senere samme dag fremsendte Tom Lisborg pr. e-mail artiklen fra Berlingske Tidende til Hans Hermansen og Steen Edeling.

2.4.13 Notat om værnetingsspørgsmålet dateret 17. februar 2009

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er et notat om værnetingsspørgsmålet dateret 17. februar 2009. Det fremgår ikke, hvem der har udarbejdet notatet, som er en revideret udgave af det af politiadvokat Peter Rydder den 4. september 2008 fremsendte brev til politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi.

I notatet af 17. februar 2009 konkluderes vedrørende værnetingsspørgsmålet:

> "På baggrund af ovennævnte er det min opfattelse, at sagen henhører under Østjyllands Politi vedrørende sletningen af data på computeren, mens de resterende forhold vedrørende straffelovens § 299a, jf. markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 279 og § 280 har værneting i København eller Nordsjællands politi.
>
> Det er derfor min opfattelse, at det bør afklares, om beslutningen om tiltalerejsning bør ske ved Sydøstjyllands Politi, eller om den bør overføres til en anden kreds, hvor der er værneting for forholdene."

2.4.14 E-mails af 18. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Ved e-mail af 18. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg til politiinspektør Steen Edeling og kriminalassistent Hans Hermansen et udkast til revisorerklæring med opgørelse af værdien af den i sagen omtvistede software.

Det bilagte udkast til erklæring er stilet til DR (Danmarks Radio) og udarbejdet af Ankjær-Jensen og Partnere I/S statsautoriserede revisorer. Af erklæringen fremgår bl.a.:

> "Til DR
> Vi har efter aftale med ledelsen i Divine Business Solutions ApS (i det følgende DBS) udført de arbejdshandlinger, som er anført nedenfor vedrørende:
>
> Den af ledelsen opgjorte værdi på DKK 24.739.597 pr. 30. november 2006 af udviklet kundespecifik software til General Solar Systems GmbH (i det følgende GSS) i henhold til den af GSS d. 25. oktober 2005 underskrevne indgåede entreprisekontrakt mellem DBS og GSS, og opgjort på baggrund af:
>
> - Faktureret omsætning fra DBS til GSS på DKK 13.289.232,
> - viderefakturerede ydelser fra underleverandører tillagt main contractor fee på 50% til GSS på DKK 3.530.365, samt
> - Udviklingsindsats foretaget af GSS på 6.600 arbejdstimer i henhold til estimat som anført i indgået entreprisekontrakt mellem DBS og GSS samt dennes appendiks 6, og medregnet til samme timesats, DKK 1.200, som faktureret fra DBS til GSS i henhold til entreprisekontrakt mellem DBS og GSS. Denne egen indsats kan herefter opgøres til DKK 7.920.000."

I forlængelse heraf fremgår under overskriften "*Udførte arbejdshandlinger*", at revisionsfirmaet dels havde foretaget afstemning til underliggende fakturaer af faktureret omsætning fra Divine Business Solutions ApS til GSS og af viderefakturerede ydelser fra underleverandører tillagt main contractor fee, dels havde foretaget afstemning til den indgåede kontrakt af den estimerede udviklingsindsats, main contractor fee samt timesats på faktureret omsætning.

Af erklæringen fremgår videre, at de udførte arbejdshandlinger ikke havde givet anledning til bemærkning, bortset fra, at "*(…) estimeret udviklingsindsats foretaget af GSS på 6.600 timer i projektets fase 1-3 vedrører perioden 1. november 2005 – 1. marts 2007 og ikke kun frem til 30. november 2006.*"

Under overskriften "*Afslutning*" er anført, at "*(…) da ovennævnte arbejdshandlinger hverken er revision eller review i overensstemmelse med danske revisionsstandarder herom, udtrykker vi ikke nogen grad af sikkerhed om værdien af udviklet software.*"

I e-mailen gjorde Tom Lisborg opmærksom på, at den i revisorerklæringen opgjorte værdi af General Solar Systems GmbH's udviklingsindsats afveg fra den af Tom Lisborg tidligere fremsendte opgørelse heraf i det til Tom Lisborgs e-mail af 23. juni 2008 vedhæftede bidrag til arbejdssigtelse.

Senere samme dag videresendte Tom Lisborg til Steen Edeling og Hans Hermansen en e-mail, han havde modtaget fra en journalist på Berlingske Tidende, indeholdende gengivelse af en af Jesper Mo Hansen udsendt pressemeddelelse, hvori Jesper Mo Hansen afviste at skulle have begået noget strafbart.

2.4.15 Brev fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med anmodning om oplysning om status

Den 18. februar 2009 fremsendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland et brev til Sydøstjyllands Politi, hvori statsadvokaten anmodede om oplysning om, "*(…) hvad der videre er passeret (…)*" i sagen mod Jesper Mo Hansen.

2.4.16 Rapport vedrørende "Ransagning hos Jesper Mo" udarbejdet af Sydøstjyllands Politi den 18. februar 2009

Den 18. februar 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Ransagning hos Jesper Mo*".

Rapporten indeholder indledningsvis en oversigt over samtlige de pr. 18. februar 2009 af Divine Business Solutions ApS eller selskabets advokat, Peter Bang, indgivne politianmeldelser og efteranmeldelser.

Herefter gengiver rapporten kortfattet den gennemførte efterforskning og resultatet heraf, på hvilken baggrund det i rapporten konkluderes:

> "Det er nu politiets opfattelse, at Jesper Mo Hansen **(arbejdssigtelse)** kan sigtes for overtrædelse af
>
> **Straffelovens § 279a**, databedrageri, ved i perioden september 2006 – januar 2007 at have planlagt og gennemført systematisk sletning af de væsentligste data tilhørende Divine Business Solutions ApS lagret på den af Divine Business Solutions ApS ejede bærbare computer, som frem til og kort efter Jesper Mo Hansens ansættelsesophør var i hans besiddelse. […]
>
> **Straffelovens § 280**, mandatsvig, **subsidiært § 279**, bedrageri, ved fra oktober 2006, muligvis tidligere, og frem til i alt fald sin fratræden den 30. november 2006 at have udført arbejde for Divine Business Solutions ApS' væsentligste kunde, General Solar Systems GmbH. Dette arbejde blev bevidst og i samråd med kunden ikke indrapporteret til Divine Business Solutions ApS, hvorved Divine Business Solutions ApS følgelig ikke har haft mulighed for at fakturere de udførte konsulentopgaver.
> Driftstab for Divine Business Solutions ApS anslåes til ca. 1 mio. kr.
>
> **Staffelovens § 278**, underslæb, og **§ 299a**, **jf. markedsføringslovens § 19**, ved fra november 2006 til dags dato for egen vindings skyld at have anvendt de nævnte, uretmæssige tilegnede data tilhørende Divine Business Solutions ApS kommercielt.
> Den fremadrettede kommercielle anvendelse af disse data er foregået ved udførelse af arbejde for General Solar Systems GmbH og datterselskaber, arbejdsopgaver, som Jesper Mo Hansen tidligere udførte for General Solar Systems GmbH i kraft af dette selskabs kontrakt med Divine Business Solutions ApS.
> Driftstab for Divine Business Solutions ApS anslåes til ca. 16 mio. kr.
>
> […]

Af hensyn til den videre efterforskning er det nødvendigt at tilvejebringe yderligere beviser i form af kopi af korrespondance, fakturaer og kontrakter mellem Jesper Mo Hansen og medarbejdere fra General Solar Systems GmbH, moderselskabet SolarCap A/S og andre selskaber i denne koncern, samt de IT-virksomheder, der har bistået Jesper Mo Hansen i planlægning og gennemførelse af de nævnte forhold.

Jf. tidligere i juni-sep. 2008 udfærdigede rapporter "Oversigt vedr. ransagning" og "Anmodning om ransagning" […] indeholdt anmodningen ransagning følgende steder:

Jesper Mo Hansen og nærtstående […]
SolarCap A/S […]
VKR Holding A/S […]
Advokat Erik Svanvig […]

I februar 2009 blev denne sag genstand for medieomtale i fjernsynet DR 1, Berlingske Tidende, Børsen m.fl., hvorfor sagens indhold blev blotlagt for offentligheden.
Derfor anmodes der nu alene om ransagning, hvor relevant bevismateriale formodes at kunne findes:
(**begrundelser** og **dokumentation**: se "Rapport Anmodning om ransagning" under 11)

Jesper Mo Hansen og nærtstående […]

Genstand for ransagning/beslaglæggelse: Computere, løse harddiske, fakturaer udstedt til Jesper Mo Hansen/Jesper Mo Hansen Holding ApS, regnskaber og kontoudskrifter for regnskabsårene 2005-2008 til dato, rejseregnskaber, kontoudtog, lønsedler til Jesper Mo Hansen fra Windowmaster A/S, General Solar Systems GmbH og SolarCap A/S, oplysninger om eventuel bankboks, dongle (som bruges for at kunne logge sig på systemerne hos Accenture Technology Infrastructure Services, Gelsted Delivery Center, som fungerer som hostingcenter for VKR-koncernen."

2.4.17 Rapport benævnt "Rapport Bilag 1 – 15" udarbejdet af Sydøstjyllands Politi den 19. februar 2009

Den 19. februar 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen en rapport benævnt "*Rapport Bilag 1 – 15*".

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.2.18 er de til rapporten vedhæftede bilag 1-15 bilag til – og omtalt i – den af Sydøstjyllands Politi den 28. maj 2008 udarbejdede rapport benævnt "*Anmodning om ransagning*".

Det må formentlig antages, at (i hvert fald nogle af) bilagene har været genstand for yderligere bearbejdning i perioden fra oprettelsen af rapporten af 28. maj 2008 frem til den 19. februar 2009, således at rapporten af 19. februar 2009 må antages at indeholde den seneste version af bilagene.

At der er sket bearbejdning af bilagene, fremgår bl.a. af Divine Business Solutions ApS' brev af 8. september 2008 til Sydøstjyllands Politi, hvormed der bl.a. blev fremsendt en revideret udgave af bilag 2, jf. nærmere herom i afsnit 2.3.35.

2.4.18 Rapport af 20. februar 2009 vedrørende advokat Claus Juhl Hansen

Ifølge rapport af 20. februar 2009 udarbejdet af politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, rettede advokat Claus Juhl Hansen samme dag telefonisk henvendelse.

Claus Juhl Hansen var ansvarlig for den advokatundersøgelse, som VKR-Holding A/S havde igangsat om firmaets interne forhold efter pressens omtale af sagen. Af rapporten fremgår følgende om samtalen:

> "Efter aftale med VKR-holding stiller advokaten gerne det materiale til rådighed som er inddraget i den interne undersøgelse.
>
> Advokaten har ved deres interne undersøgelse ikke fundet at der er begået kriminelle forhold af medarbejdere der er ansat i VKR, men afh. oplyser, at firmaet jo ikke har lavet en politimæssig efterforskning."

Ved e-mail af samme dato eftersendte advokat Claus Juhl Hansen kontaktoplysninger på ham selv og hans kollega, som havde bistået under advokatundersøgelsen.

2.4.19 Indgivelse til Retten i Kolding af anmodning om ransagning hos Jesper Mo Hansen, dateret 23. februar 2009

Den 23. februar 2009 indgav politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, til Retten i Kolding anmodning om kendelse vedrørende tilladelse til foretagelse af ransagning på Jesper Mo Hansens privatadresse af "*(…) husrum, andre lokaliteter eller genstande (…)*", som Jesper Mo Hansen samt hans ægtefælle og børn havde rådighed over.

Af anmodningen fremgår, at denne var bilagt dels den af kriminalassistent Hans Hermansen den 18. februar 2009 udarbejdede rapport benævnt "*Ransagning hos Jesper Mo*", dels de ligeledes af kriminalassistent Hans Hermansen udarbejdede rapporter benævnt "*Anmodning om ransagning*", dateret 28. maj 2008, og "*Oversigt vedr. ransagning*", dateret 23. juni 2008.

2.4.20 E-mails af 23. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Ved e-mail af 23. februar 2009 til kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, sendte Tom Lisborg to dokumenter vedrørende "*Økonomisk kriminalitet for Jesper Mo Hansen vedr. andre kunder end VKR-gruppen*":

- Dokument med filnavn "*2008.09.07.Del 03.V02.Navision licenser og support vedr. licenser til KMC*"
- Dokument med filnavn "*2008-09-07.Del 05.V02.Andre kunder*"

Af dokumenterne fremgår, at der var tale om uddrag af den tidligere ved brev af 8. september 2008 fremsendte, reviderede version af bilag 2, jf. nærmere afsnit 2.3.35.

Herudover fremsendte Tom Lisborg samme dag pr. e-mail til Sydøstjyllands Politi den mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH indgåede kontrakt i underskrevet version.

Endelig videresendte Tom Lisborg den 23. februar 2009 til Sydøstjyllands Politi en e-mail af 10. februar 2009 til en journalist ved Danmarks Radio, hvori Tom Lisborg redegjorde for kontraktgrundlaget mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH.

2.4.21 E-mails af 24. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 24. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, en e-mail indeholdende dels en uddybende forklaring vedrørende opgørelsen af værdien af den af Divine Business Solutions ApS udviklede software, dels en uddybende redegørelse for General Solar Systems GmbH's rettigheder i henhold til kontraktgrundlaget mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH.

I e-mailredegørelsen anførte Tom Lisborg bl.a.:

> "General Solar Systems GmbH og Solar Cap A/S har købt brugsretten til den software, der er aftalt leveret til dem i henhold til fremsendte time- og arbejdssedler fra Divine Business Solutions, fakturaer viderefaktureret af ydelser Divine Business Solutions underleverandører, plus brugsretten til standard Microsoft Navision licenser. Brugsretten er således IKKE en generel brugsret, men kun brugsret til udvikling af kundetilpasninger på timebasis udført af Divine Business Solutions og selskabets underleverandører.
>
> Kunden erhverver alene en brugsret til det leverede programmel og dokumentation. Kunden er uberettiget til at kopiere programmel og dokumentation i videre omfang and nødvendigt for systemets drift og sikkerhed. Divine Business Solutions ApS har ejendomsretten til det leverede programmel og dokumentation.
>
> Kunden General Solar Systems GmbH og SolarCAP A/S har således alene købt ovenstående brugsret, men skjult for Divine Business Solutions har Jesper Mo Hansen under sin ansættelse udarbejdet kundetilpasninger (dvs. programdele), som IKKE er angivet i time- og arbejdssedler til kunden, hvor disse kundetilpasninger (dvs. programdele) er integreret i det leverede programmel, som kunden lovligt har købt, på en sådan måde, at det ikke kan udtages, eller at det måske vil tage flere år at udtage eller koste mere at udtage end de samlede omkostninger til udvikling kundetilpasningerne. Yderligere har Jesper Mo Hansen efter sin fratræden i Divine Business Solutions den 30. november 2006 ikke afleveret selskabets harddisk, hvor han herfra og ved hjælp af know-how herfra med bistand fra kunden frem til den 10. januar 2007 og muligvis også derefter har overført yderligere kundetilpasninger (dvs. programdele), som er integreret i det leverede programmel, som kunden lovligt har købt, på en sådan måde, at det heller ikke kan udtages.
>
> Divine Business Solutions ApS anfægter ikke, at kunden har brugsretten til den software, der er aftalt leveret til dem i henhold til fremsendte time- og arbejdssedler fra Divine Business Solutions, fakturaer viderefaktureret af ydelser Divine Business Solutions underleverandører, heller ikke selv om kunden ikke har betalt alle ydelser i forbindelse hermed.

> Da den software, kunden imidlertid lovligt har brugsretten til, den p.gr.a. ovenstående forhold siden oktober/november 2006 har indeholdt software, som kunden IKKE har brugsretten til, og hvor denne software ikke kan udtages at den software, som kunden lovligt har brugsretten til, så har kunden IKKE brugsretten til den samlede software, og har ikke haft det siden oktober/november 2006.
>
> Kunden har bistået Jesper Mo Hansen til ikke at angive i time- og arbejdssedler, at han skjult har udarbejdet den software som kunden ikke har brugsretten til og til integration heraf i den software som kunden har brugsret til mens Jesper Mo Hansen var ansat i Divine Business Solutions. Tilsvarende har kunden bistået Jesper Mo Hansen hermed efter at denne er fratrådt fra Divine Business Solutions ApS, hvor kunden blandt andet har oprettet en falsk identitet på kundes hosting center for at skjule dette.
>
> […]
>
> Lidt forenklet svarer det , at hvis en kunde lovligt køber for 20 mill. kr., så berettiger det ikke kunden til selv at tage andre varer for f.eks. 1 mill. kr. Med hensyn til integration så svarer det til, at kunden køber et fint tæppe, og så ulovligt tager for f.eks. 1 mill. kr. fin silketråd, som de ulovligt v.h.j.a. selskabets avancerede væve-skabeloner får leverandørens medarbejder til at indarbejde på kryds og tværs i det tæppe de lovligt har købt."

Ligeledes den 24. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg en e-mail til kriminalassistent Svend Sandberg indeholdende "*(…) de væsentligste uddrag (…)*" af anpartshaveroverenskomsten vedrørende Divine Business Solutions ApS.

2.4.22 Afsigelse af kendelse om ransagning den 24. februar 2009

Den 24. februar 2009 afsagde Retten i Kolding kendelse, hvorefter Sydøstjyllands Politi fik tilladelse til at foretage ransagning på Jesper Mo Hansens privatadresse af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som Jesper Mo Hansen samt hans ægtefælle og børn havde rådighed over.

Det fremgår af retsbogsudskriften af 25. februar 2009, at den for Jesper Mo Hansen beskikkede forsvarer straks kærede kendelsen til Vestre Landsret, som stadfæstede kendelsen om ransagning.

2.4.23 Brev fra Lars Bugge til Sydøstjyllands Politi

Den 24. februar 2009 fremsendte Lars Bugge, som var blevet afhørt af politiet den 23. april 2008, jf. afsnit 2.2.1, et brev til Sydøstjyllands Politi, hvori han anførte, at han havde formodning om, at "*(…) personer indenfor politi eller anklagemyndighed har lækket informationer fra sagsmappen til VKR Holding.*"

Baggrunden for Lars Bugges formodning var ifølge brevet, at han den 12. februar 2009 var blevet kontaktet telefonisk af direktør Niels Freiesleben fra SolarCap A/S og General Solar Systems GmbH, som spurgte, om han havde udtalt sig til politiet om sagen.

Lars Bugge opfordrede på denne baggrund i brevet Sydøstjyllands Politi til at undersøge, om der var lækket oplysninger om hans afhøring til VKR-gruppen, og hvis muligt hvem der havde lækket disse oplysninger.

For en nærmere beskrivelse af begivenhedsforløbet i relation hertil henvises til kapitel 7, afsnit 2.

2.4.24 E-mails af 27. februar 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 27. februar 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Svend Sandberg fire e-mails:

I den første e-mail kommenterede Tom Lisborg under henvisning til en af VKR-koncernen den 11. februar 2009 udsendt pressemeddelelse, hvordan VKR-koncernen efter hans opfattelse var nået frem til, at koncernen havde betalt ca. 20 mio. kr. for den af Divine Business Solutions ApS udviklede software.

Den næste e-mail indeholdt uddybende forklaring af en lang række forkortelser og fagudtryk.

I den tredje e-mail videresendte Tom Lisborg korrespondance fra november 2006 med Jesper Mo Hansen og Divine Business Solutions ApS' revisor vedrørende kursfastsættelse af anparterne i Divine Business Solutions ApS.

I den fjerde og sidste e-mail, som har overskriften "*Forhold omkring konkurrenceklausulen*", anførtes indledningsvis i e-mailen:

> "Hej,
>
> Der er IKKE foretaget politianmeldelse for overtrædelse af konkurrenceklausulen.
>
> Der er foretaget politianmeldelse for overtrædelse af straffelovens § 299a (markedsføringslovens § 19) og for ved råd og dåd at have medvirket hertil (se præcis formulering i politianmeldelserne)."

E-mailen indeholder herefter en redegørelse for e-mailkorrespondancen i oktober/november 2006 mellem Jesper Mo Hansen, Jes Donneborg, Jesper O. Pedersen og Erik Svanvig.

2.4.25 E-mail af 2. marts 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 2. marts 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, en udgave af kontrakten mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH med Tom Lisborgs egen underskrift.

2.4.26 Afhøring af administrerende direktør Leif Jensen den 2. marts 2009

Den 2. marts 2009 foretog Sydøstjyllands Politi afhøring uden sigtelse af VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen. Til stede under afhøringen var Leif Jensens advokat, Claus

Juel Hansen. Ifølge den oprettede afhøringsrapport, dateret den 3. marts 2009, varede afhøringen 3 timer og 10 minutter.

Ifølge afhøringsrapporten forklarede Leif Jensen, at han som bestyrelsesformand i SolarCap A/S i 2005 deltog i beslutningen om "*(…) at indføre et nyt økonomisystem m.v. ved navn "Navision ERP-system" i VKR.s datterselskab SolarCap A/S*", ligesom han var med til at beslutte, "*(…) at købet af IT-projektet og den videre udvikling af Navision skulle omfatte datterselskabet Solarcap A/S og de selskaber, som tilhørte denne gruppe, altså principielt Solarcaps datterselskaber.*" Leif Jensen forklarede videre, at han efter beslutningen om indførelsen af det nye IT-system kun en enkelt gang havde været involveret i selve projektet "*(…) i relation til kontrol af kvaliteten, økonomien og tidsplanen.*"

Vedrørende samarbejdet med Jesper Mo Hansen efter dennes opsigelse af ansættelsen i Divine Business Solutions ApS og flytningen af licenser fremgår følgende:

> "Afhørte blev i efteråret 2006 mundtligt af direktør for SolarCap A/S, Niels Freiesleben, orienteret om Jesper Mo Hansens opsigelse som anpartshaver i Divine Business Solutions ApS og SolarCap's ønske om at ansætte ham på konsulentbasis i General Solar Systems GmbH.
> Men han havde ikke været involveret i nogen ansættelse af Jesper Mo Hansen, og havde dengang ikke beskæftiget sig med, om Jesper Mo Hansen var omfattet af en konkurrenceklausul.
>
> […]
>
> Afhørte oplyste, at kontrakten mellem Solarcap (herunder GSS) med Divine Business Solutions omfattede en ret til både at bruge Navision med den udvikling, som Divine havde foretaget, og retten til at videreudvikle programmet.
>
> […]
>
> ./. "IT organisation from december 1 'th 2006" og "General Solar Systems Gruppe – Organisations Neu – Stand november 2006" blev forevist afhørte. Vedlægges.
> Afhørte bekræftede, at disse organisationsoversigter fra november 2006, indeholdt de faktiske planer for Jesper Mo Hansens ansættelse om IT-manager og project-manager Navision.
> Men Jesper Mo Hansen blev alene ansat på konsulentbasis frem til den 1. Maj 2007, og der blev ikke udfærdiget nogen kontrakt i den anledning.
>
> Leif Jensen mente ikke, at der var problemer i ansættelsen af Jesper Mo Hansen i GSS set i forhold til en konkurrenceklausul, som han havde tiltrådt i forbindelse med sit medejerskab i DBS.
> Han havde heller ikke hørt om problemer i den forbindelse.
> Derimod var afhørte af den opfattelse, at der kunne have været indbyrdes problemer mellem Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg (DBS).
>
> - Afhørte blev anmodet om at udlevere dokumentation for alle de betalinger Jesper Mo Hansen havde modtaget fra VKR-koncernen efter den 1. November 2006.
>
> Afhørte bad advokat Claus Juel Hansen om at fremskaffe den ønskede dokumentation til politiet, idet han oplyste:

- at det drejer sig om mindst to fakturaer, vistnok hver på ca. 250.000,- kr. for perioderne fra 1. december 2006 til 28. Februar 2007 og fra 1. Marts til 31. Maj 2007. Disse fakturaer var udstedt af et firma ved navn Jules Ltd. og omfattede konsulenthonorar for Jesper Mo Hansens arbejde med projektet.
- at Jesper Mo Hansen fra ca. den 1. Maj 2007 til den 31. Marts 2008 blev ansat i VKRs datterselskab Windowmaster til en løn på ca. [beløb] kr. pr. mdr.
- at Jesper Mo Hansen derefter arbejdede som konsulent på projektet og blev honoreret efter fakturaer.

- Afhørte vil endvidere til brug for sagen fremsende kopi af Jesper Mo Hansens ansættelsesaftale samt den konsulentaftale, der efterfølgende var gældende.

Forespurgt hvorledes han så på flytningen af forhandlerlicensen fra DBS via Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH) til Done IT svarede afhørte, "at GSS og SolarCap A/S kunne flytte licensen hvortil, de ønskede".
I øvrigt blev forhandlerlicensen 1 gang årligt vurderet m.h.t. forlængelse/flytning.

Problemet i denne sag var, at Jesper Mo Hansen og Jes Donneborg var af den opfattelse, at Jesper Mo Hansen pga. sin konkurrenceklausul hos DBS ikke måtte arbejde for GSS og VKR Holding A/S.
Men afhørte mente, at denne opfattelse var forkert.
Pga. denne forkerte opfattelse slørede de licensflytningen. De slørede også To-do listerne, arbejdslister, rejser og Jespers ansættelse i Windowmaster A/S.
Derfor indså Jes Donneborg efter sagens omtale i pressen, at det var bedst for selskabets omdømme, at han fratrådte som direktør.

Forespurgt hvorfor Jesper Mo Hansen pr. 1. Maj 2007 blev ansat i Windowmaster A/S og ikke i GSS under Solarcap, svarede afhørte, at Windowmaster stod over for at skulle forny Navisionsystemet. Denne fornyelse blev imidlertid ikke gennemført.
Samtidig ønskede Jesper Mo Hansen ansættelse i et dansk selskab.
I øvrigt er det almindelig praksis inden for VKR Holding A/S, at en medarbejder kan være ansat og lønnes fra ét selskab i VKR Holding A/s og arbejde i et andet."

2.4.27 Rapport af 3. marts 2009 vedr. Tom Lisborgs aflevering af koster

Den 3. marts 2009 oprettede kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt *"Afhøringsrapport anmelder"*, hvoraf fremgår, at Tom Lisborg den 2. marts 2009 efter telefonisk aftale mødte op hos SØIK for at aflevere følgende koster til politiet til brug for tekniske undersøgelser:

"Nr. 101 – En bærbar computer, som Jesper Mo Hansen havde brugt
Nr. 102 – En 100 GB harddisk fra foranstående.
Nr. 103 – En 80 GB harddisk."

Af rapporten fremgår, at samtidig blev gennemført afhøring af Tom Lisborg af 1 ½ times varighed, hvor Tom Lisborg forklarede om begivenhedsforløbet i forbindelse med ophøret af samar-

bejdet med Jesper Mo Hansen, tilbageleveringen af Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer samt ombytningen af harddiske og sletningen af data i forbindelse hermed.

Hvad angår de af Tom Lisborg indleverede koster, blev der den 3. marts 2009 af kriminalassistent Hans Hermansen oprettet særskilt "*Kosterrapport*" herom, hvori de indleverede koster var nærmere beskrevet.

2.4.28 E-mails af 4. marts 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 4. marts 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, en underskrevet udgave den tidligere fremsendte revisorerklæring med opgørelse af værdien af den i sagen omtvistede software, jf. afsnit 2.4.14.

Samme dag, dvs. den 4. marts 2009, fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Svend Sandberg pr. e-mail en udgave af kontrakten mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH med Jesper Mo Hansens underskrift.

2.4.29 Ransagning hos Jesper Mo Hansen den 4. marts 2009

Den 4. marts 2009 gennemførte Sydøstjyllands Politi ransagning på Jesper Mo Hansens privatadresse.

Sydøstjyllands Politi oprettede den 4. marts 2009 en rapport benævnt "*Ransagning*" med beskrivelse af baggrunden for og forløbet af ransagningen samt en "*Kosterrapport*", hvori de beslaglagte effekter er beskrevet.

Af kosterrapporten fremgår, at en lang række effekter blev beslaglagt, herunder computere, PlayStation, memory sticks, CD-ere og harddiske tilhørende såvel Jesper Mo Hansen som hans familie.

2.4.30 Afhøring af Jesper Mo Hansen den 4. marts 2009

Samme dag som gennemførelsen af ransagningen blev Jesper Mo Hansen sigtet og afhørt. Afhøringen er dokumenteret i en af kriminalassistent Svend Sandberg, Sydøstjyllands Politi, den 5. marts 2009 oprettet rapport benævnt "*Afhøringsrapport Sigtet*".

Rapporten indeholder ikke gengivelse af Jesper Mo Hansens forklaring, idet det blot er anført:

> "Sigtede ønskede at gennemlæse sin forklaring. Han blev gjort bekendt med, at han vil blive tilsagt, når rapporten er skrevet, så han kan gennemlæse den og få indføjet evt. rettelser, ligesom han blev orienteret om, at han ikke har pligt til at underskrive den."

I en af Sydøstjyllands Politi udarbejdet rapport dateret samme dato, dvs. den 4. marts 2009, er Jesper Mo Hansens forklaring gengivet. Ifølge rapporten havde Jesper Mo Hansen bl.a. forklaret følgende:

"Forespurgt derom forklarede sigtede med henvisning til anpartshaveroverenskomsten, at han i perioden frem til den 30. november 2006, hvor samarbejdet med Tom Lisborg ophørte, ikke måtte arbejde for andre uden, at det skulle faktureres af Divine Business Solutions.
Han havde udført opgaver for i hvert fald [kunde] og [kunde], men det skete kun i anpartsselskabets regi, og han afviste at have udført opgaver for andre.

[…]

Med henvisning til det oplyste beløb, som SolarCap A/S betalte DBS for it-projektet, nemlig ca. 20 mill. kr., og spørgsmålet om, hvad de data var værd, som tilhørte DBS ved sigtedes fratræden den 30. november 2006, svarede sigtede, at værdien var vanskelig at opgøre.
Det afgørende ved sådan en værdiansættelse er, om der reelt var andre kunder, som ville købe netop disse data, nemlig Navision-data, som DBS havde videreudviklet til og med den 30. november 2006.

Sigtede var ikke bekendt med andre kunder, der kunne være interesseret i netop denne Navision-løsninger.

[…]

De Navision data, som sigtede under sin ansættelse i DBS videreudviklede, tilhørte DBS. Disse data befandt sig i DBS's bærbare computer, som var i sigtedes besiddelse.

Tom Lisborg anmodede skriftligt sigtede om at få DBS's bærbare computer med de Navision-udviklede data udleveret ved sigtedes fratræden.

Da sigtede på DBS's computer også havde private data i form af private e-mails, fotos mv., ville han sikre sig, at alene de DBS tilhørende data blev afleveret til DBS.

Derfor kørte han efter sin fratræden fra DBS, nemlig i begyndelsen af december 2006, til Dansk Computer Center (DCC) i Hinnerup, hvor han købte en ny bærbar computer til brug i sit fremtidige arbejde. Denne computer var "født" med en 80 GB harddisk.

Desuden fik han en tekniker hos DCC til at lægge de data fra DBS's computer, som skulle afleveres til DBS, over på DCC's server.

Sigtede beholdt den originale harddisk (100 GB), som blev udtaget af DBS's computer.
I denne computer blev i stedet isat den 80 GB harddisk, som sad i sigtedes nyindkøbte computer.

De data, som førnævnt blev lagt på DCC's server, blev flyttet til denne nye 80 GB harddisk i DBS's computer.

Herefter sendte sigtede den bærbare computer isat den nye 80 GB harddisk med posten fra Vejle til Tom Lisborg i København.

Sigtede var på dette tidspunkt af den sikre overbevisning, at Tom Lisborg således havde modtaget det økonomistyringsprogram, som var blevet udviklet i Divine Business Solutions på basis af det leasede Navision program.

Få dage efter blev sigtede kontaktet af Tom Lisborg, som gjorde ham opmærksom på, at der sad en anden harddisk end den originale i DBS's computer. Tom Lisborg krævede den originale 100 GB harddisk afleveret, ligesom han påstod, at han ikke havde fået alle data tilhørende DBS.

Det blev derfor aftalt med Munk IT i Glostrup v/Claus Glerup Jensen, som både DBS og sigtede benyttede som leverandører af hardware, at Tom Lisborg skulle aflevere DBS's computer til Munk IT.

Desuden lagde sigtede på en cd de mails og den korrespondance, som Tom Lisborg efterspurgte. Denne cd sendte han i slutningen af december 2006 med posten til DBS/Tom Lisborg.

Sigtede blev af Claus Glerup Jensen, Munk IT, bedt om igen at køre til DCC i Hinnerup.

Sideløbende hermed blev DBS's computer sendt fra Munk IT i Glostrup til DCC.

I begyndelsen af januar 2007 kørte sigtede til DCC medbringende DBS's originale 100 GB harddisk, hvor en tekniker fra DCC bistod ham.

DBS's originale 100 GB harddisk blev totalslettet og isat på DBS's computer, hvorfra blev udtaget den førnævnte nykøbte 80 GB harddisk. Denne totalsletning blev foretaget, fordi sigtede ville sikre sig, at DBS/Tom Lisborg alene fik de data, som tilhørte DBS, og samtidig hindre, at Tom Lisborg skulle kunne genskabe sigtedes private mails m.v. samt få kendskab til den videreudvikling, som var sket efter bruddet den 30. november 2006.

Herefter blev DBS's computer med den totalslettede harddisk samt den nykøbte 80 GB harddisk løs ved siden af formentlig sendt til Munk IT. Munk IT afleverede senere i januar 2007 disse affekter til DBS/Tom Lisborg.

Sigtede medtog alene fra DCC sin egen nykøbte computer, hvori nu sad en nykøbt 100 GB harddisk.

[…]

Han aftalte med GSS, at han blev ansat som IT-administrator i GSS pr. 1. december 2006. Han arbejdede på GSS's server i Gelsted på Fyn med administrative kontrolopgaver og ikke med programmering.

Han blev ikke aflønnet fra GSS pga. diskussion om konkurrenceklausul, hvorfor han ikke modtag løn fra GSS/VKR før 1. maj 2007.

[…]"

Det bemærkes, at forklaringen først blev forelagt Jesper Mo Hansen til gennemlæsning i forbindelse med SØIK's genafhøring af Jesper Mo Hansen den 30. juni 2009, hvor Jesper Mo Hansen havde en lang række bemærkninger til rapportens gengivelse af hans forklaring, jf. nærmere herom i kapitel 6, afsnit 2.1.23.

2.4.31 Møde den 4. marts 2009 hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Den 4. marts 2009 afholdtes møde i statsadvokaturen på anmodning fra politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi.

I det af statsadvokaturen udarbejdede mødereferat er følgende anført vedrørende drøftelserne på mødet (PD = politidirektør Lone Sehested; VPD = vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, CA = konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm; CPI = vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen; PBJ = statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen; MHC = konst. Vicestatsadvokat Mikkel Holsteen Cramer):

"**Mødereferat**

Møde afholdt i statsadvokaturen den 4. marts 2009 kl. 10.00 på Politidirektør Lone Sehesteds anmodning.

Deltagere:
PD, VPD, CA og CPI fra politikredsen.. Herfra PBJ og MHC

Ref:

PD oplyste, at formålet med mødet var at give statsadvokaten en rund orientering om sagen og kort omtale af visse problemstillinger.

CPI orienterede om kort sagen.

PD oplyste, at det fortsat kunne diskuteres, hvor det rette værneting var. Efterforskningen var dog foregået ved Sydøstjyllands Politi. Efterforskningen skønnedes tilendebragt inden for et par måneder.

CPI oplyste, at politiadvokat Peter Rydder i efteråret 2008 bliver opmærksom på, at der kan være en lækage i politiet, der har viderebragt oplysninger om efterforskningen. Pressens dækning af sagen har ikke afsvækket denne mistanke. Berlingske Tidende har i en artikel skrevet, at man er i besiddelse af interne politidokumenter.

PD og CA gjorde også opmærksom på, at CA's (Margit Hald) mand er ansat som regnskabschef i Velux, som er en del af VKR-koncernen. Han har dog ikke haft noget som helst med sagen at gøre.

Det var PD's opfattelse, at CA var inhabil i sagen. CA enig, og hun forlod i øvrigt herefter mødet. Det var internt i kredsen aftalt, at VPD var fungerende chefanklager i forhold til sagen.

> PBJ anførte, at PD bør overveje problemet i forhold til efterforskningen, herunder den mistanke der er vakt om en intern lækage. PD kunne i den forbindelse overveje om der var grundlag for at indgive en anmeldelse til statsadvokaturen.
>
> Sagen drøftedes.
>
> PBJ oplyste, at det var vigtigt at finde en permanent løsning også i relation til værnetingsproblematikken.
>
> PD oplyste, at hun snarest vil tage kontakt til SØK for at drøfte en eventuel overtagelse af sagen.
>
> PD vil herefter vende tilbage hertil og orientere om resultatet af hendes drøftelser med SØK"

2.4.32 Brev fra Sydøstjylland Politi til Retten i Kolding vedrørende beskikkelse af forvarer for Jesper Mo Hansen

Den 9. marts 2009 fremsendte kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, et brev til Retten i Kolding, hvori han oplyste, at Jesper Mo Hansen i anledning af sigtelsen for bedrageri, jf. straffelovens § 297 og § 279a, samt overtrædelse af markedsføringsloven, jf. straffelovens § 299a, havde anmodet om beskikkelse af en forsvarer, i hvilken forbindelse Jesper Mo Hansen ønskede advokat Rasmus Bollerup-Jensen beskikket som forsvarer.

Den 12. marts 2009 beskikkede Retten i Kolding advokat Rasmus Bollerup-Jensen som forsvarer for Jesper Mo Hansen.

2.4.33 Rapport af 12. marts 2009 vedr. Tom Lisborgs fremsendelse af ny version af det tidligere fremsendte bilag 1

Den 12. marts 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen en rapport benævnt *"Bilag 1 (2) fra anmelder"*, hvoraf fremgår, at Tom Lisborg den 1. oktober 2008 havde fremsendt en ny version af det tidligere ved advokat Peter Bangs brev af 4. juni 2008 fremsendte bilag 1 (Muldvarpeaffæren).

2.4.34 Oversendelse af sagen fra Sydøstjyllands Politi til SØIK den 13. marts 2009

Af en af politiinspektør Steen Edeling den 13. marts 2009 oprettet rapport benævnt "*Oversendelse*" fremgår, at det "*(…) på ledelsesniveau er besluttet, at* ***efterforskningen i sagen indstilles i Sydøstjyllands Politi, og sagen oversendes til Statsadvokaturen for Økonomisk kriminalitet (SØK).***"

I rapporten er i øvrigt bl.a. anført:

> "Det er aftalt, at der ikke foretages yderligere efterforskningsskridt, men at sagen bilageres færdig efter det i SØIK benyttede bilageringssystem. Afhøringsrapporter, der endnu ikke er gennemlæst af de afhørte, oversendes med sagen og SØIK foretager gennemlæsning. Det er ligeledes aftalt, at SØIK foretager nødvendig underretning af sagens parter.

> […]
>
> De i sagen sikrede elektroniske medier beror p.t. i OPA/Teknisk Støtte. […] Efter kontakt til NITEC […] er det aftalt, at NITEC aftaler direkte med OPA/Teknisk Støtte, hvorledes undersøgelsen af disse sikrede effekter overdrages til NITEC/SØK.
>
> […]
>
> Anm/fou Tom Lisborg rettede kl. 12.41 telefonisk henvendelse. Han forklarede, at han var henvist til undertegnede af Hans Hermansen. Han er forklaret, at sagen fremover bliver efterforsket af SØK, og at han derfra vil modtage underretning herom. Afhørte tilføjede, at han syntes, det var vigtigt, at Hans Hermansen fortsat var tilknyttet sagen. Han er gjort bekendt med, at det er politiets ledelse, der helt og holdent vurderer og beslutter hvilke medarbejdere, der arbejder med sagen.
>
> […]".

For en nærmere beskrivelse af begivenhedsforløbet hos SØIK henvises til kapitel 6.

3. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB EFTER SAGENS OVERSENDELSE TIL SØIK

3.1 Anmodning fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om iværksættelse af undersøgelse af mulig lækage

3.1.1 Sydøstjyllands Politis anmodning til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om iværksættelse af undersøgelse af mulig lækage

Den 17. marts 2009 fremsendte politidirektør Lone Sehested til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland en anmodning om at "*(…) iværksætte en undersøgelse af, om der eventuelt er begået et strafbart forhold ved udlevering af materiale fra politiet til sagens anmelder, pressen, VKR Holding eller andre.*"

Brevet var bilagt brevet af 24. februar 2009 fra Lars Bugge, jf. herom ovenfor i afsnit 2.4.23, samt en udateret notits udarbejdet af politiadvokat Peter Rydder, hvori han under henvisning til nogle konkrete eksempler konkluderer, at det er hans opfattelse, at der fra politiet er videregivet fortrolige oplysninger til anmelderen, dvs. til Tom Lisborg.

For en nærmere beskrivelse af begivenhedsforløbet i relation til undersøgelsen af en mulig lækage henvises til kapitel 7, afsnit 2 hvor dette er særskilt beskrevet.

3.2 Efterforskning ved Sydøstjyllands Politi i perioden efter sagens oversendelse til SØIK den 13. marts 2009

3.2.1 Indledende bemærkninger

Som ovenfor anført blev sagen den 13. marts 2009 oversendt til SØIK.

Efter sagens oversendelse til SØIK har Divine Business Solutions ApS, Tom Lisborg, Tom Lisborg Holding ApS og selskabernes advokater til Sydøstjyllands Politi fremsendt et antal efteranmeldelser, forslag til efterforskningsskridt, rykkere for manglende efterforskning, orienteringsskrivelser og oversigter over "*relevante beviser*". I det følgende er alene beskrevet den efterforskning, som fandt sted hos Sydøstjyllands Politi i anledning af de indgivne (nye) politianmeldelser, hvorimod behandlingen af de indgivne klager over Sydøstjyllands Politis efterforskning er beskrevet samlet i kapitel 7.

3.2.2 Rapport dateret 23. marts 2009 vedr. afhøring Jesper Mo Hansen

Den 23. marts 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen en ny version af den tidligere af kriminalassistent Svend Sandberg den 5. marts 2009 udarbejdede rapport benævnt *"Afhøringsrapport Sigtet"* vedrørende afhøringen af Jesper Mo Hansen den 4. marts 2009.

I forhold til den af kriminalassistent Svend Sandberg den 5. marts 2009 udarbejdede rapport, hvori ikke er angivet nogen sigtelse, indeholder rapporten af 23. marts 2009 en præcis angivelse af sigtelsen, idet der i øvrigt under overskriften *"Afhøringens resultat"* er tilføjet:

"Han blev gjort bekendt med, at den formulerede sigtelse var en arbejdssigtelse, og at han såfremt efterforskningen tilsagde det, vil blive sigtet for yderligere forhold, idet den foretagne afhøring gennemførtes for at give ham mulighed for at redegøre for sin opfattelse af sagen".

3.2.3 E-mail af 25. marts 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi

Den 25. marts 2009 fremsendte Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen en e-mail med overskriften "*Nye beviser – stjålen software*". I e-mailen, som bl.a. var vedhæftet en e-mail af 29. december 2006 fra Jesper Mo Hansen til Cabus Business Solutions GmbH, anførte Tom Lisborg, at Jesper Mo Hansens e-mail (og den hertil vedhæftede fil) bl.a. viser følgende ting:

"

- At Jesper Mo Hansen har haft adgang til GSS driftsserver hos Accenture den 29. december 2006.
- At Jesper Mo Hansen skjult har udført Navision-programmering for GSS i perioden 15. november – 29. december 2006, hvor den programmering, han har udført i november 2006, den ikke er angivet i hans timesedler.
- Hvis Jesper Mo Hansen ikke var ansat hos GSS i december 2006 og for GSS arbejdede med Navision programmering, hvordan kan han så udføre ovenstående?"

3.2.4 Sydøstjyllands Politis oprettelse af rapport med materiale fra Divine Business Solutions ApS

Den 27. marts 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, en rapport benævnt "*Oplysninger fra anmelder*".

Rapporten er indsat som forside i et ringbind med materiale bestående af "*Mails fra anmelder*", indeholdende e-mails (og eventuelle vedhæftede filer) sendt fra Tom Lisborg til Sydøstjyllands Politi i perioden 12. september 2008 til 25. marts 2009.

I rapporten er anført, at "*(…) disse oplysninger er dags dato endnu ikke gennemgået mhp. eventuel fremskaffelse af beviser*".

3.2.5 Anmeldelser af kuratorerne John Korsager og Jens Brusgaard, samt yderligere 13 personer og selskaber for "vandret selskabstømning" – forløbet fra marts 2011

Ved breve af 9. marts 2011 og 4. april 2011 (2 breve) politianmeldte Divine Business Solutions ApS en række navngivne personer og virksomheder med tilknytning til konkursboet efter DONE IT ApS.

Divine Business Solutions ApS havde forinden, ved brev af 3. marts 2011 med tilhørende bilag, anmodet Skifteretten i Kolding om at politianmelde advokat John Korsager.

Anmeldelsen af 9. marts 2011 var vedlagt 31 bilag, der helt overvejende bestod i e-mailkorrespondance, som tidligere var fremsendt til flere af de involverede myndigheder, samt den forudgående henvendelse til Skifteretten i Kolding, ligeledes med bilag.

Divine Business Solutions ApS gjorde gældende, at advokat John Korsager (tidligere kurator i DONE IT ApS under konkurs) i forbindelse med sin udpegning som kurator i DONE IT ApS havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) om, at han opfyldte de i konkurslovens § 238 fastsatte habilitetsbetingelser.

Den første anmeldelse af 4. april 2011 var en politianmeldelse af advokat Jens Brusgaard, som den 18. august 2010 blev udpeget som kurator i DONE IT ApS under konkurs efter advokat John Korsager. Anmeldelsen indeholdt en 17 sider lang redegørelse og var vedlagt 31 bilag, der overvejende bestod i e-mailkorrespondance, som tidligere var fremsendt til flere af de involverede myndigheder, samt udpluk af kendelser, nyhedsskrivelser mv.

Divine Business Solutions ApS gjorde i den forbindelse gældende, at advokat Jens Brusgaard havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) og overtrådt konkurslovens § 110, stk. 4 - hvorefter en kurator har pligt til at give politiet meddelelse, hvis kurator konstaterer forhold, der giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre - og at nogle i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold *"(…) kunne henføres til advokat Jens Brusgaards medvirken til en række bestemmelser i straffeloven, herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

De i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold vedrørte i det væsentligste, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var sket en *"vandret selskabstømning"*, da DONE IT ApS efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse til underpris havde overført aktiver af betydelig værdi til andre selskaber ejet af tidligere medarbejdere ved og indehavere af DONE IT ApS, hvorved konkursboet var blevet unddraget midler.

Den anden anmeldelse af 4. april 2011 bestod i en anmeldelse af yderligere 13 fysiske og juridiske personer for forhold, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse kunne henføres "*(…) til en række bestemmelser i straffeloven herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

Der var i anmeldelsen til støtte herfor henvist til sagsfremstillingen i de tidligere anmeldelser indgivet mod advokat John Korsager den 9. marts 2011 og advokat Jens Brusgaard den 4. april 2011 samt til et brev af 7. oktober 2010 fra advokat Peter Bang til advokat Jens Brusgaard, hvori forholdene omkring den i anmeldelserne omtalte *"vandrette selskabstømning"* også var belyst (brevet indgik også som et bilag til anmeldelsen mod advokat Jens Brusgaard).

Den anden anmeldelse indeholdte desuden en anmeldelse mod en tidligere direktør og medejer af DONE IT ApS for *" (…) overtrædelse af bogføringslovens § 16 samt straffelovens § 302"*.

Anmeldelsen inkluderede endeligt en liste med et større antal forslag til efterforskningsskridt i relation til alle de anmeldte personer, herunder opfordring til at indhente telefonlister fra de to kuratorer.

3.2.6 Sydøstjyllands Politis behandling af de indgivne anmeldelser

Den 29. august 2011 oprettede Sydøstjyllands Politi et antal rapporter til håndtering af anmeldelserne.

Den første rapport vedrørte "*Kontakt til SØK*". Af rapporten fremgik, at Sydøstjyllands Politi som reaktion på de mange anmeldelser havde været i telefonisk kontakt med SØIK, der oplyste, at SØIK den 1. marts 2010 på ny havde indstillet efterforskningen.

Der verserede på dette tidspunkt en klagesag ved Rigsadvokaten, hvor Rigsadvokaten efterfølgende den 4. januar 2012 stadfæstede SØIK's afgørelse om at afslutte sagen. For nærmere beskrivelse af Rigsadvokatens behandling af klagesagen henvises til kapitel 6.

Den 29. august 2011 og 1. september 2011 oprettede Sydøstjyllands Politi herefter 3 rapporter benævnt henholdsvis "*Resume anmeldelse*" (vedrørende anmeldelsen af advokat John Korsager), "*Sagsresume*" (vedrørende anmeldelsen af advokat Jens Brusgaard) og "*Resume anmeldelse*" vedrørende anmeldelsen af en lang række fysiske og juridiske personer med tilknytning til DONE IT A/S.

I rapporterne konkluderedes det enslydende i forhold til anmeldelserne af advokat John Korsager, advokat Jens Brusgaard og de 13 navngivne personer, at der ikke vurderedes at være det fornødne bevis for, at de pågældende havde gjort sig skyldige i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.

Sagerne blev på denne baggrund fremsendt til anklagemyndigheden med påtegning om, at sagerne var sluttet efter retsplejelovens § 749.

3.2.7 Rykkerskrivelser fra Divine Business Solutions ApS den 22. september 2011 med efterfølgende forløb

Den 22. september 2011 fremsendte Divine Business Solutions ApS en e-mail til både politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, hvori Tom Lisborg anmodede om oplysning om, hvorvidt, "*(…) de opkaldslister, der er angivet i politianmeldelsen dateret den 4. april 2011, de nu er sikret*." I brevet var tillige anført, at hvis opkaldslisterene ikke allerede var sikret, eller blev det inden for den næste uge, skulle brevet opfattes som en klage til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland over sagsbehandlingen hos Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland besvarede brevet ved brev af 26. september 2011, hvori Statsadvokaten oplyste, at klager over politiets dispositioner behandles af politidirektøren i 1. instans, og at klage over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling derfor skulle ske direkte til Sydøstjyllands Politi. Under henvisning til, at Divine Business Solutions ApS' brev også var fremsendt til Sydøstjyllands Politi, meddelte Statsadvokaten, at han ikke foretog sig yderligere i sagen.

Den 30. september 2011 anmodede politiadvokat Margit Hald i et internt brev til politiinspektør Steen Edeling om oplysning om, hvorvidt de af Tom Lisborg omtalte opkaldslister var indhentet. Hvis ikke opkaldslisterne var indhentet, anmodede politiadvokaten "*(…) om en redegørelse for, hvorvidt disse opkaldslister vil blive indhentet og tidshorisonten herfor. Vil der ikke blive indhentet opkaldslister, anmodes om en redegørelse [for] baggrunden herfor.*"

Som svar på politiadvokat Margit Halds anmodning udarbejdede vicepolitikommissær Max Burhøi den 3. oktober 2011 en rapport benævnt "*Svar på klage*", hvori anføres:

> "Svar på klage af den 22. september 2011 fra Tom Lisborg.
>
> […]
>
> Efter gennemgang af anmeldelserne fra Tom Lisborg skønner jeg, at der ikke er grundlag for at indlede efterforskning.
>
> Da der ikke er grundlag for at indlede efterforskning, er de nævnte opkaldslister ikke indhentet.
>
> […]
>
> Sagerne med § 749, stk. 1 skrivelser er den 031011 afgivet til politiadvokat Jan Østergaard."

Ved e-mail af 12. oktober 2011 til Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland med kopi til Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over, at selskabet endnu ikke havde modtaget svar fra Sydøstjyllands Politi på brevet af 22. september 2011. Som begrundelse for kla-

gen anførte Divine Business Solutions ApS, at "*Årsagen er, at hvis disse opkaldslister ikke allerede er sikret, eller bliver sikret inden for kort tid, så vil disse beviser gå tabt.*"

3.2.8 Afgørelse af 4. november 2011

Sydøstjyllands Politi traf den 4. november 2011 afgørelse om, at der ikke var grundlag for at indlede efterforskning vedrørende anmeldelserne mod kuratorerne og den øvrige række af personer og virksomheder med tilknytning til konkursboet efter DONE IT ApS, hvilket Divine Business Solutions ApS modtog underretning om ved brev af samme dato underskrevet af politiadvokat Jan Østergaard.

Som begrundelse for afgørelsen er i brevet anført:

> "Begrundelsen for min afgørelse er, at politiet kun efterforsker sager, hvor der er en rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Det mener jeg ikke, at der er i dette tilfælde.
>
> Ad pkt. a.
> Jeg har især lagt vægt på, at Skifteretten i Kolding den 18. august 2010 i forbindelse med afsættelsen af advokat John Korsager som kurator bl.a. udtalte: "Det anføres endvidere, at skifteretten ingen konkret grund har til at antage, at advokat John Korsager ikke vil udføre sit hverv som kurator på neutral og saglig vis."
>
> På den baggrund finder jeg, at afsættelsen alene er begrundet i en skønsmæssig vurdering af risikoen for en mulig inhabilitet, der samtidig indeholder en konklusion fra Skifteretten om, at der ikke foreligger en falsk forklaring for Skifteretten den 18. august 2010.
>
> Jeg finder herefter ikke holdepunkter for anmeldelsens pkt. a.
>
> Ad pkt. b
> Jeg har især lagt vægt på, at det hverken af Deres anmeldelse eller af Skifterettens retsbøger af 15. marts og 11. oktober 2011 eller af det øvrige fremsendte materiale fremgår, hvorledes kurator Jens Brusgaard skulle overtrådt de nævnte bestemmelser i straffelovens § 158, § 302 m.fl.
>
> Det fremgår tværtimod af Skifteretten i Koldings kendelse af 11. oktober 2011, s. 5, at Skifteretten er enig i advokat Jens Brusgaards vurdering af boet, navnlig at der ikke er udsigt til, at "…boet ved søgsmål vil kunne inddrage yderligere midler af betydning…".
>
> Det er min opfattelse, at Skifteretten samtidig har taget stilling til, at der ikke foreligger mistænkelige omstændigheder i forbindelse med advokat Jens Brusgaards indenretlige forklaring den 11. oktober 2011. Dette dommerskøn giver ikke mig anledning til at indlede en politimæssig efterforskning på dette punkt.
>
> Det bemærkes, at en manglende underretning i henhold til konkurslovens § 110, stk. 4 ikke i sig selv er strafbelagt. Underretningen må anses at ligge indenfor en kurators almindelige beføjelser, der strafferetligt er undergivet reglerne i straffelovens kap. 16 om pligtforsømmelser. Retspraksis viser, at der skal ganske alvorlige forseelser til, før der foreligger en overtrædelse af disse be-

stemmelser, og jeg finder ikke, at der er tilstrækkelige holdepunkter for, at den anmeldte undladelse i denne sag opfylder betingelserne i straffelovens kap. 16.

For så vidt angår straffelovens § 302 og bogføringslovens § 16 finder jeg ikke, at en kurator kan straffes for de anmeldte undladelser, der angår de bogførings- og regnskabsansvarlige.

Jeg finder således, at ingen holdepunkter for nogen dele af anmeldelsens pkt. b.

Ad pkt. c og d.
Jeg har især lagt vægt på, at en gennemgang af sagens bilag og retsbøger tyder på, at anmeldelsen udspringer af et personrelateret civilretligt opgør mellem Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen som tidligere samejende af Divine Business Solutions ApS.

Til støtte herfor er dels en voldgiftsafgørelse mellem Divine Business Solutions ApS og Jesper Mo Hansen, hvoraf fremgår, at der er gensidige fordringer, og dels at det ikke på noget sted i anmeldelserne fremgår tilstrækkelig konkret, hvorledes og på hvilken nærmere måde de nævnte personer og selskaber skulle have begået en eller flere overtrædelser af de opregnede bestemmelser i straffeloven.

Endelig har jeg lagt vægt på, at vandret selskabstømning ikke i sig selv beskriver en strafbar handling.

Jeg finder således heller ikke, at der er tilstrækkelige holdepunkter for nogen dele af anmeldelsens pkt. c.

Det bemærkes, at advokat Erik Svanvigs rolle i forløbet indgår i en af Dem indgivet anmeldelse, som behandles af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. Umiddelbart er det ikke muligt at vurdere, om Deres anmeldelse angår de samme handlinger. Jeg skal derfor bemærke, at jeg i dag har videresendt Deres anmeldelse til Statsadvokaten, og at denne persons rolle indgår i den hidtidige anmeldelse."

Afgørelsen af 4. november 2011 blev efterfølgende af Divine Business Solutions ApS påklaget til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, jf. nærmere herom kapitel 7, afsnit 4.3.

Der blev efter den 4. november 2011 ikke gennemført yderligere efterforskning hos Sydøstjyllands Politi, som herefter alene var involveret i behandlingen af de i kapitel 7 beskrevne klagesager samt afgivelse af udtalelser i forbindelse med spørgsmål fra Folketinget.

Kapitel 6

Efterforskningen ved SØIK

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I det følgende redegøres for begivenhedsforløbet i forbindelse med SØIK's efterforskning af de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser.

SØIK blev involveret i Divine-sagen da Sydøstjyllands Politi overdrog sagen til SØIK den 13. marts 2009. SØIK traf den 16. september 2009 afgørelse om at indstille efterforskningen i sagen.

SØIK genoptog efter pålæg fra Rigsadvokaten den 13. november 2009 efterforskningen i sagen. Den 1. marts 2010 traf SØIK på ny afgørelse om at indstille efterforskningen. I perioden fra sagens overdragelse og frem til afgørelsen om at indstille efterforskningen blev Divine-sagen efterforsket af SØIK. Henholdsvis den 31. juli 2012 og 16. juli 2013 traf SØIK afgørelser om ikke at genoptage efterforskningen.

Endvidere har SØIK afgivet udtalelser til brug for Rigsadvokatens behandling af klager fra Divine Business Solutions ApS over SØIK's ovennævnte afgørelser.

Af hensyn til kronologi og sammenhæng er Rigsadvokatens behandling af disse klagesager behandlet i nærværende kapitel.

Rigsadvokaten har således:

- den 13. november 2009 anmodet SØIK om at genoptage efterforskningen,
- den 4. februar 2010 anmodet SØIK om at træffe en ny 1. instans afgørelse vedrørende straffesagen mod Jesper Mo Hansen,
- den 4. januar 2012 stadfæstet SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at indstille efterforskningen,
- den 7. februar 2013 og den 26. september 2014 stadfæstet SØIK's afgørelser af 31. juli 2012 og 16. juli 2013 om ikke at genoptage sagen.

1.2 Oversigt over SØIK's efterforskning

SØIK har efterforsket og sagsbehandlet de politianmeldelser, som allerede var indgivet til Sydøstjyllands Politi og Københavns Vestegns Politi på tidspunktet for sagens overdragelse til SØIK den 13. marts 2009.

Herudover har SØIK sagsbehandlet en række anmeldelser, som efterfølgende blev indgivet direkte til SØIK:

- Udvidelse af politianmeldelserne mod Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Jesper O. Pedersen og Leif Jensen samt advokat Erik Svanvig til også at omfatte straffelovens § 276 (tyveri), § 293 (brugstyveri) og § 290 (hæleri). Anmeldelsen blev indgivet af Divine Business Solutions ApS den 16. april 2009.
- Udvidelse af politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen til også at omfatte straffelovens § 276 (tyveri), medvirken til § 290 (hæleri) og § 293 (brugstyveri). Udvidelsen skete ved et brev af 22. april 2009 fra Divine Business Solutions ApS til SØIK.
- Supplerende anmeldelser mod Jesper Mo Hansen for også ved brud på anpartshaveroverenskomsten at have overtrådt straffelovens § 279 (bedrageri), § 279 a (databedrageri), § 278 (underslæb), § 280 (mandatsvig), § 299 a (overtrædelse af markedsføringslovens § 19, industri-spionage), § 276 (tyveri) samt medvirken til overtrædelse af § 290 (hæleri) og § 293 (brugstyveri). Anmeldelsen blev indgivet af Divine Business Solutions ApS den 19. oktober 2009. Den 20. oktober 2009 sendte Lisborg Holding ApS en fuldstændigt enslydende anmeldelse.
- Supplerende anmeldelser mod advokat Erik Svanvig, samt fra VKR-koncernen: Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen Jesper O. Pedersen, [Navn] (adm. direktør i WindowMaster A/S) og [Navn] (finansdirektør i SolarCap A/S) for i forbindelse med Jesper Mo Hansens brud på anpartshaveroverenskomsten ved råd og dåd at have medvirket til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens § 278 (underslæb), § 279 a (databedrageri) og § 299 a (overtrædelse af markedsføringslovens § 19, industrispionage), subsidiært tillige § 299 b (andre overtrædelser af markedsføringsloven), § 279 (bedrageri) og § 280 (mandatsvig), samt for ved råd og dåd at have medvirket til overtrædelse af straffelovens § 276 (tyveri) og § 293 (brugstyveri) samt for overtrædelse af § 290 (hæleri). Anmeldelsen blev indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 19. og 20. oktober 2009 sammen med de ovenfor anførte anmeldelser mod Jesper Mo Hansen.
- Den 20., 21. og 25. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS en række anmeldelser til SØIK, som omfattede medvirken til de forhold, som Jesper Mo Hansen var anmeldt for.
    - Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:
        - [Direktør 1] i DONE IT ApS
        - [Direktør 2] i DONE IT ApS
        - DONE IT ApS
        - [Direktør] i Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
        - [Prokurist] i Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
        - [Projektleder] i Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
        - Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
        - Qurius N.V.
        - [Direktør] i HP Værktøj A/S
        - [Økonomidirektør] i HP Værktøj A/S
        - [Ansat] i HP Værktøj A/S
        - HP Værktøj A/S
        - [Direktør] i Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.
        - [IT-chef] i Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.
        - Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.
        - Jørgen Jensen (direktør, Jules Limited og Jørgen Jensen Konsulentfirma)

        - Jules Limited
        - Jørgen Jensen Konsulentfirma
        - [Revisor], MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab
        - MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab
    - Den 21. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:
        - [IT-chef] i General Solar Systems GmbH
        - VKR Holding A/S
        - SolarCap A/S
        - WindowMaster A/S
        - General Solar Systems GmbH
        - Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab
    - Den 25. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:
        - [Direktør] i Inface Company A/S
        - [Direktør] i Inface Company A/S
        - Inface Company A/S
- Den 25. maj 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse, som omfattede medvirken til bedrageri (§ 279) og mandatsvig (§ 280) ved afgivelse af falske vidneforklaringer i forbindelse med voldgiftssagen anlagt af Jesper Mo Hansen Holding ApS mod Lisborg Holding ApS. Politianmeldelse blev indgivet mod:
    - [Revisor], MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab)
    - MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab
    - Erik Svanvig (advokat, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab)
    - Rasmus Bollerup-Jensen (advokat, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab)
    - Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab
- Den 10. juni 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse for tilsvarende forhold mod:
    - Jesper Mo Hansen
    - Jesper Mo Hansen Holding ApS

1.3 Redegørelsens systematik

Redegørelsen for hændelsesforløbet hos SØIK er struktureret i følgende hovedafsnit:

Afsnit 2: Redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb indtil efterforskningen blev endeligt indstillet

Afsnit 2.1: SØIK's efterforskning i perioden fra overtagelsen af sagen den 13. marts 2009 og indtil første afgørelse om at indstille efterforskningen den 16. september 2009.

Afsnit 2.2: Divine Business Solutions ApS' klage over SØIK's afgørelser af 16. september 2009.

Afsnit 2.3: Forløbet omkring Divine Business Solutions ApS' klage over SØIK's afgørelser af 1. marts 2010.

Afsnit 3: Redegørelse for klager og øvrige henvendelser efter efterforskningen blev endeligt indstillet

Afsnit 3.1: Øvrige henvendelser vedrørende Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012.

Afsnit 3.2: SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage straffesagen.

Afsnit 3.3: SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage straffesagen.

Beskrivelsen i de enkelte hovedafsnit er som udgangspunkt kronologisk.

2. REDEGØRELSE FOR DET FAKTISKE BEGIVENHEDSFORLØB INDTIL EFTERFORSKNINGEN BLEV ENDELIGT INDSTILLET

2.1 SØIK's efterforskning i perioden fra overtagelsen af sagen den 13. marts 2009 og indtil første afgørelse om at indstille efterforskningen den 16. september 2009

2.1.1 Sagens oversendelse til SØIK

Af en af politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, oprettet rapport benævnt *"Oversendelse"* af 13. marts 2009 fremgår, at det på ledelsesniveau blev besluttet at indstille efterforskningen af sagen i Sydøstjyllands Politi, og at sagen i stedet skulle oversendes til SØIK. For nærmere beskrivelse af rapporten henvises til kapitel 5, afsnit 2.4.34.

2.1.2 Henvendelse af 18. marts 2009 fra SØIK til Leif Jensen, adm. direktør i VKR Holding A/S, vedrørende dennes gennemlæsning af afhøringsrapport

Ifølge rapport af 18. marts 2009 udarbejdet af vicepolitikommissær Frede Bisgaard rettede SØIK denne dag telefonisk henvendelse til Leif Jensen, adm. direktør i VKR Holding A/S, og orienterede ham om, at sagen nu var overdraget til SØIK, og "*(…) at Sydøstjyllands politi ikke foretog sig yderligere i sagen, hvilket var ensbetydende med, at rapporten over hans afhøring skulle gennemlæses her i huset, såfremt han ønskede at gennemlæse denne*."

Leif Jensen var tidligere blevet afhørt af Sydøstjyllands Politi den 2. marts 2009.

2.1.3 Henvendelse af 25. marts 2009 fra Jesper Mo Hansens advokat vedrørende udlevering af sagsmateriale og beslaglagt IT-udstyr

Ifølge rapport af 25. marts 2009 udarbejdet af vicepolitikommissær Frede Bisgaard rettede Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, samme dag telefonisk henvendelse til SØIK med anmodning om at få adgang til sagsmaterialet, herunder i særdeleshed materialet, som dannede grundlag for Sydøstjyllands Politis anmodning om ransagning på Jesper Mo Hansens bopæl.

SØIK oplyste, at SØIK først ville modtage sagsmaterialet fra Sydøstjyllands Politi omkring den 1. april 2009, og det blev aftalt, at advokat Rasmus Bollerup-Jensen skulle rette henvendelse til Sydøstjyllands Politi herom.

2.1.4 Henvendelse af 26. marts 2009 fra Jesper Mo Hansens advokat vedrørende udlevering af sagsmateriale og beslaglagt IT-udstyr

Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, rettede i henhold til rapport af 25. marts 2009 omtalt under afsnit 2.1.3 den 26. marts 2009 pr. e-mail på ny henvendelse til SØIK. Indholdet af e-mailen er opsummerende gengivet i rapporten, hvoraf fremgår:

> "**Advokat Rasmus Bollerup** fremsendte mail til undertegnede, hvor han kort anfører hans anmodningsforløb overfor Sydøstjyllands Politi vedr. hans adgang til sagsmaterialet.
>
> Derudover anfører han tillige, at det fortsat er uafklaret, hvorvidt der er sket beslaglæggelser m.v. i sagen, samt om hans klient er blevet vejledt m.h.t. at få grundlaget prøvet for Retten."

2.1.5 Henvendelse af 3. april 2009 fra SØIK til Jesper Mo Hansens advokat vedrørende udlevering af materiale

Af tilføjelse til rapport af 25. marts 2009 omtalt under afsnit 2.1.3 fremgår, at SØIK den 3. april 2009 telefonisk oplyste Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, om, at SØIK havde modtaget sagsmaterialet, og at det sikrede IT-udstyr ville blive "spejlet" og givet retur til Jesper Mo Hansen. Efter aftale sendte SØIK senere samme dag til advokaten politirapporter mv., som dannede grundlag for politiets indhentelse af ransagningskendelsen af 25. februar 2009.

2.1.6 Henvendelse af 16. april 2009 fra SØIK til Jesper Mo Hansens advokat vedrørende udlevering af materiale

Den 16. april 2009 fremsendte SØIK til Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, i henhold til telefonisk aftale samme dag 2 ringbind indeholdende bilagsmaterialet, som var fremlagt i Retten i Kolding i forbindelse med Sydøstjyllands Politis indhentelse af ransagningskendelsen af 25. februar 2009.

Af brevet fremgår endvidere, at SØIK i den efterfølgende uge ville kontakte Jesper Mo Hansen: "*(…) med henblik på tilbagelevering af EDB-udstyr m.v., som blev medtaget af politiet under ransagningen (…).*"

2.1.7 To breve af 16. april 2009 fra Divine Business Solutions ApS til SØIK med udvidelse af politianmeldelser

Ved brev af 16. april 2009 til SØIK udvidede Divine Business Solutions ApS politianmeldelsen af 14. august 2008 mod Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig, til "*(…) ved råd og dåd, også at have medvirket til overtrædelse af straffelovens § 276 (tyveri), § 293 (brugstyveri) og af § 290 (hæleri).*"

Ligeledes ved brev af 16. april 2009 til SØIK udvidede Divine Business Solutions ApS politianmeldelserne af henholdsvis:

- den 29. august 2008 mod Jes Donneborg og Niels Freiesleben og

- den 3. september 2008 mod Leif Jensen og Jesper O. Pedersen.

Udvidelserne var enslydende med udvidelsen af politianmeldelsen mod advokat Erik Svanvig.

2.1.8 Udlevering af IT-materiale til Jesper Mo Hansen den 21. april 2009

Af rapport dateret den 20. april 2009 udarbejdet af vicepolitikommissær Frede Bisgaard, SØIK, fremgår, at Jesper Mo Hansen den 21. april 2009 fik udleveret IT-udstyret, som politiet havde medtaget i forbindelse med ransagningen.

2.1.9 Brev af 22. april 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med besvarelse af efterforskernes juridiske og faktuelle spørgsmål

Den 22. april 2009 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til SØIK med henvisning til, at "*(…) der af efterforskerne på det seneste [er] rejst forskellige faktuelle og juridiske spørgsmål, hvor der i denne skrivelse er en samlet besvarelse heraf.*" Brevet er på 53 sider og vedlagt bilag 1-93.

Advokat Peter Bang bemærkede, at Lisborg Holding ApS havde svarfrist den 1. maj 2009 i voldgiftssagen anlagt af Jesper Mo Hansen Holding ApS, hvor Lisborg Holding ApS ville være nødt til at fremlægge de beviser, selskabet havde mod Jesper Mo Hansen, "*(…) hvilket ville give Jesper Mo Hansen og de andre politianmeldte en unik mulighed for at forberede deres afhøringer af politiet, herunder at koordinere deres forklaringer. Det er derfor af afgørende betydning, at politiet får gennemført så store dele af afhøringerne i denne sag som muligt, inden Lisborg Holding skal indlevere dette svarskrift.*"

Advokat Peter Bang havde i sit brev medtaget en redegørelse udarbejdet af Tom Lisborg med hans opfattelse af de faktiske forhold. Beskrivelsen udarbejdet af Tom Lisborg udgør størstedelen af brevets 53 sider.

I beskrivelsen kom Tom Lisborg med forslag til dokumenter, som efterforskerne burde læse, samt en opdateret liste over politianmeldelser i sagen, hvoraf fremgår, at anmeldelsen mod Jesper Mo Hansen blev udvidet "*(…) til også at omfatte overtrædelse af straffelovens § 276 (tyveri), medvirken til § 290 (hæleri) og af § 293 (brugstyveri).*"

Jesper Mo Hansen havde efter Tom Lisborgs opfattelse endvidere gjort sig skyldig i overtrædelse af en række straffelovsbestemmelser som følge af sin illoyale opførsel over for Divine Business Solutions ApS, herunder ved:

1) at have udført skjult arbejde for General Solar Systems GmbH i sin opsigelsesperiode uden at angive dette arbejde i sine timesedler,
2) at have bistået med at flytte en Navision-licens fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS via Cabus Business Solutions GmbH,
3) at have bistået med flytning af kontrakten mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH til Cabus Business Solutions GmbH,
4) at have bistået med flytning af Divine Business Solutions ApS' underleverandører i Spanien og Frankrig til Cabus Business Solutions GmbH,

5) at have udført skjult arbejde for andre kunder i strid med anpartshaveroverenskomsten og
6) at have stjålet software og knowhow i forbindelse med fratrædelse af sin stilling i Divine Business Solutions ApS.

Ovenstående forhold blev i beskrivelsen udførligt forsøgt beskrevet og dokumenteret af Tom Lisborg.

Tom Lisborg redegjorde desuden for de øvrige anmeldte personers rolle i sagen (Erik Svanvig, Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen og Jesper O. Pedersen).

Tom Lisborg opfordrede SØIK til at foretage en række supplerende efterforskningsskridt, herunder i form af ransagning og konfiskation hos VKR.

I beskrivelsen var tillige oplyst, at Divine Business Solutions ApS ved egne henvendelser til Jesper Mo Hansens andre kunder var ved at indhente dokumentation for Jesper Mo Hansens illoyale opførsel.

Bilag 1-93, der var vedlagt som støtte til det i brevet anførte, består hovedsageligt af uddrag fra Jesper Mo Hansens outlook-kalender, vidneerklæringer, e-mails, revisorerklæringer og timesedler. Hovedparten af bilagene var fra efteråret 2006.

2.1.10 Henvendelse af 24. april 2009 fra Leif Jensen, adm. direktør i VKR Holding A/S til SØIK

Den 24. april 2009 tog Leif Jensen telefonisk kontakt til SØIK, "*(…) idet han via dagspressen var blevet bekendt med, at herværende afdeling grundet sagen med IT-Factory A/S havde stillet andre sager i bero indtil videre, og han ville forhøre sig om omh. sag var én af disse sager.*"

Leif Jensen blev orienteret om, "*(…) at omh. sag ikke var omfattet heraf, men herværende afdeling skulle i første omgang sætte sig ind i sagens problemstilling og efterfølgende igangsætte den nødvendige efterforskning.*"

Ovenstående uddrag er tilføjet til rapport af 18. marts 2009 omtalt under afsnit 2.1.2.

2.1.11 Brev af 24. april 2009 fra Divine Business Solutions ApS til SØIK med forslag til spørgsmål til afhøringer

Den 24. april 2009 sendte Tom Lisborg en e-mail til SØIK med forslag til spørgsmål til afhøringer. Brevet er på i alt 80 sider og indeholder en matrix med forslag til spørgsmål til 30 navngivne personer, som det ifølge Tom Lisborg var relevant at foretage afhøring/yderligere afhøring af.

2.1.12 Brev af 28. april 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat med supplerende oplysninger

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, oplyste ved e-mail af 28. april 2009 til SØIK, at Divine Business Solutions ApS kun havde modtaget et enkelt svar på selskabets hen-

vendelser til Jesper Mo Hansens øvrige kundekreds, hvorfor det måtte antages, at de ikke havde til hensigt at svare frivilligt. Advokat Peter Bang foreslog SØIK "*(…) at anmode om bistand til denne afgrænsede opgave fra kriminalassistent Hans Hermansen, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Sydøstjyllands Politi, som både er i lokalområdet og i forvejen kender sagen.*" Advokat Peter Bang foreslog, "*(…) at politiet i første omgang anmoder disse virksomheder om frivilligt at aflevere de pågældende oplysninger, og alternativt fremskaffer disse oplysninger via ransagninger.*"

2.1.13 Brev af 29. april 2009 fra SØIK til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 29. april 2009 fra vicepolitikommissær Frede Bisgaard, SØIK, til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, oplyste SØIK, at efterforskningen blev varetaget af politipersonalet tilknyttet SØIK, som var opmærksomme på de manglende svar fra Jesper Mo Hansens øvrige kundekreds, og at de efterforskningsmæssige tiltag i relation hertil ville indgå sammen med de øvrige efterforskningsskridt i sagen.

2.1.14 Brev af 4. maj 2009 fra Divine Business Solutions ApS til SØIK vedlagt kopi af bilag fra voldgiftssag

Divine Business Solutions ApS fremsendte ved brev af 4. maj 2009 til SØIK kopi af bilag E-AL til duplik indgivet den 30. april 2009 af Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, under den verserende voldgiftssag mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS.

Brevet var vedlagt en bilagsoversigt, hvoraf fremgår, at samtlige bilag med undtagelse af ét enkelt (Bilag L - Revisorerklæring vedrørende General Solar Systems GmbH's udestående til Divine Business Solutions ApS pr. 30. april 2007) allerede var i politiets besiddelse.

Divine Business Solutions ApS gjorde med brevet opmærksom på, at "*(…) Jesper Mo Hansen, og sandsynligvis også de andre politianmeldte fra VKR-gruppen og Erik Svanvig, har således nu kendskab til disse bilag i forbindelse med afhøringer.*"

2.1.15 Fremsendelse af bilageret sagsmateriale til Sydøstjyllands Politi og Jesper Mo Hansens advokat den 13. maj 2009

Den 13. maj 2009 fremsendte SØIK ved to identiske breve kopi af det bilagerede sagsmateriale til henholdsvis Sydøstjyllands Politi og Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen.

2.1.16 Brev af 19. maj 2009 fra Jesper Mo Hansens advokat til SØIK

Den 19. maj 2009 sendte Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, et brev til SØIK, hvori han bl.a. udtrykte bekymring over at konstatere, at store dele af sagsmaterialet i forbindelse med Sydøstjyllands Politis behandling af sagen var udarbejdet af anmelderen selv, der ifølge advokat Rasmus Bollerup-Jensen havde udeladt væsentlige oplysninger samt afgivet urigtige oplysninger.

2.1.17 E-mail af 28. maj 2009 fra SØIK til Jesper Mo Hansens advokat med kopi af ansættelsesaftale

Ved e-mail af 28. maj 2009 fra konsulent Flemming Klausen fremsendte SØIK kopi af koster nr. 215 (ansættelsesaftalen mellem Jesper Mo Hansen og WindowMaster A/S) til Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, som svar på dennes anmodning herom ved e-mail af samme dag. Jesper Mo Hansen var som følge af beslaglæggelsen ikke længere i besiddelse af ansættelsesaftalen og skulle bruge kopien til den verserende voldgiftssag.

2.1.18 E-mailkorrespondance af 3. og 4. juni 2009 mellem Jesper Mo Hansens advokat og SØIK om udlevering af koster

Ved e-mail af 4. juni 2009 oplyste konsulent Flemming Klausen, SØIK, efter forespørgsel fra Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, pr. e-mail af 3. juni 2009, at det resterende kostermateriale som udgangspunkt først ville blive udleveret ved sagens endelige afgørelse, men at Jesper Mo Hansen efter forudgående aftale"*(…) er velkommen til at fremmøde i herværende afdeling, hvor han kan få udleveret de af ham fremfundne dokumenter i kopi*."

2.1.19 Kriminalteknisk Erklæring af 9. juni 2009 vedrørende undersøgelse af IT-koster

Det spejl af data fra harddisken i Jesper Mo Hansens tidligere arbejdscomputer, som blev beslaglagt af Sydøstjyllands Politi hos Dansk Computer Center A/S den 5. maj 2008, samt de elektroniske medier, som blev sikret ved ransagningen foretaget af Sydøstjyllands Politi den 4. marts 2009 på Jesper Mo Hansens bopæl (bærbare computere, harddiske, usb-sticks, videokamera, Playstation mv.), blev overdraget til NITEC (Nationalt IT-Efterforskningscenter).

I Kriminalteknisk Erklæring af 9. juni 2009 redegjorde NITEC for resultatet af udfindelse af brugerskabt data og korrespondance i de sikrede effekter, som var foretaget efter anmodning fra SØIK. Udfindelsen bestod i søgning på en række ord/navne.

Af rapporten fremgår, at søgningen gav søgehits i en række af kosterne, og de pågældende dokumenter og e-mails blev kopieret til en ekstern disk. I erklæringen er en oversigt over alle kosterne med en overordnet analyse af, hvad der blev fundet på hver af dem.

2.1.20 Brev af 11. juni 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK med opfordring til at beslaglægge materiale hos Jesper Mo Hansen

Ved brev af 11. juni 2009 til SØIK oplyste Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at Jesper Mo Hansen under den verserende voldgiftssag for nyligt havde fremlagt bilag, der "*(…) viser med al tydelighed, at Jesper Mo Hansen, og muligt dennes advokat, fortsat må ligge inde med materiale, der helt åbenbart tilhører Divine Business Solutions ApS, og som derfor hurtigst muligt bør beslaglægges, hvilket jeg ved nærværende skal opfordre til finder sted.*"

2.1.21 Genafhøring foretaget af SØIK den 18. juni 2009 af anmelder Tom Lisborg

SØIK foretog den 18. juni 2009 genafhøring af anmelder Tom Lisborg, som blev båndet på en lydfil af en varighed på 2 t. og 42 min. og herefter afskrevet ordret i en rapport på 70 sider.

Tom Lisborg forklarede sagsforløbet i detaljer, herunder baggrunden for stiftelsen af Divine Business Solutions ApS, arbejdsfordelingen i selskabet, selskabets kundeforhold, kontraktforholdet mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH, samt forløbet op til og efter Jesper Mo Hansens opsigelse og fratræden.

Vedrørende Tom Lisborgs/Divine Business Solutions ApS' anmodning til Jesper Mo Hansen om udlevering af software, fremgår af rapporten (ANM = Tom Lisborg, HHS = vicestatsadvokat hos SØIK, Henrik Helmer Steen):

> "**ANM:** (…) så derfor har vi en formodning om, at de her ting, der sker (…) de er aftalt mellem VKR-gruppen og Jesper Mo, og der anbefaler advokaterne så, at det er Jesper Mo, man konfronterer mht. til at få det udleveret
>
> **HHS:** har du nogensinde rettet henvendelse til GSS og sagt (…), jf. § 20, tror jeg nok, det er i
>
> **ANM:** kontrakten
>
> **HHS:** i kontrakten, så er det (…) så er det Divine Solutions, der har ejendomsretten til det der program, og vi mener egentlig ikke, at vi har det hele, så kan I ikke lige sende det til os
>
> **ANM:** altså Kim Håkonsson har skrevet til Leif Jensen her i februar og bedt dem stoppe med, at … at anvende det ik', jeg mener ikke, der står, at han har bedt dem om at udlevere programmerne … det mener jeg ikke, vi har skrevet direkte til VKR, nej, men det er ikke mig, der har håndteret det, det har jeg bedt advokaterne om at håndtere, og det er gjort på den måde, som de har anbefalet"

Der ses ikke ved afhøringen i øvrigt at være fremkommet væsentlige nye oplysninger, som ikke allerede var fremsendt fra Tom Lisborg/Divine Business Solutions.

Afslutningsvist oplyste Tom Lisborg, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, var ved at udarbejde et brev med supplerende bemærkninger til SØIK.

2.1.22 Genafhøring foretaget af SØIK den 25. juni 2009 af vidnet [navn], tekniker hos Dansk Computer Center A/S

Ifølge genafhøringsrapport af 25. juni 2009 foretog SØIK samme dag genafhøring af [navn], tekniker hos Dansk Computer Center A/S, vedrørende: "*(…) ombytning af Hard Diskene (HD) og håndteringen af disse.*" På rapporten er anført *"Sagsbehandler: FKL"*.

Genafhøringen ses at være helt overensstemmende med den første afhøring foretaget hos Sydøstjyllands Politi, og der henvises derfor til beskrivelsen heraf i kapitel 5, afsnit 2.2.5.

2.1.23 Genafhøring foretaget af SØIK den 30. juni 2009 af sigtede Jesper Mo Hansen

SØIK foretog den 30. juni 2009 genafhøring af sigtede Jesper Mo Hansen, som er gengivet i en rapport af samme dag på 12 sider. Rapporten er underskrevet af konsulent Flemming Klausen.

Idet første afhøring af Jesper Mo Hansen hos Sydøstjyllands Politi var kort, indeholder en større del af Jesper Mo Hansens genafhøring hos SØIK nye oplysninger.

Jesper Mo Hansen gennemlæste og godkendte sin forklaring af 4. marts 2009 til Sydøstjyllands Politi, som han havde nogle rettelser og tilføjelser til, dog uden væsentlig materiel betydning.

Af rapporten fremgår:

Vedrørende opdateringer af softwaren (eller mangel på samme):

> "Sigtede oplyste, at efter opsigelsen, hvor sigtede tillige havde tilgodehavende bonus i DBS, havde sigtede og anmelderen en drøftelse bl.a. via mail/tlf. om, hvorvidt sigtede kunne beholde sin arbejds-PC, der alene var 1-2 måneder gammel. Anmelderen ønskede dog PC leveret retur, til trods for, at sigtede oplyste anmelderen om, at de opdateringer, der var at finde på PCen, ikke var up to date i forhold til de garantiforpligtelser, DBS havde over for SolarCap. Dette skyldtes, at sigtede i den sidste periode havde arbejdet direkte på SolarCaps udviklingsserver.
>
> Desuden havde det ikke været nødvendigt for SolarCap, idet Cabus havde kunnet servicere SolarCap uden hjælp fra DBS.
>
> Sigtede kunne ikke oplyse, hvornår han havde foretaget den sidste opdatering på PCen.
>
> […]
>
> Da der til tider var tale om store datamængder, var det hensigtsmæssigt at arbejde direkte på udviklingsserveren, dertil oplyste sigtede, at der var en stor risiko ved at arbejde med for mange kopier af henholdsvis produktionsmiljøer, testmiljøet og udviklingsmiljøet."

Vedrørende adgang til SolarCap A/S' server:

> "Sigtede oplyste, at SolarCap havde brugsretten til Navisionlicensen og det af DBS til SolarCap udviklede, mens DBS havde ophavsretten til de udviklede software. DBS kunne derfor til enhver tid bede om at få udleveret en kopi af dette udviklede software. Sigtede kunne ikke udelukke, at SolarCap ville fakturere arbejdstimerne derfor.
>
> Sigtede oplyste, at både anmelderen, programmør [Navn] og sigtede havde hver deres dongle (sikkerhedsnøgle) med adgang til datamiljøerne i SolarCap via password med tilhørende password, hvorfor anmelderen blot selv havde kunnet foretage denne downloading via tele-linje. [Navn], der gennem det sidste stykke tid op mod sigtedes fratræden havde haft problemer med sit ID med tilhørende password, havde benyttet sigtedes ID med tilhørende password. På et tidspunkt, ikke i forbindelse med fratrædelsen, fik sigtede ændret sit password.
>
> Ændring eller fejlmeldt adgang blev administreret af SolarCap, hvortil både [Navn] og anmelderen ved henvendelse til SolarCap havde kunnet få deres bruger ID og password reetableret/ændret m.v. Op til sigtedes fratrædelse var det sigtede, der havde kontakten til IT-chefen i SolarCap og derved kunne oprettet/slette en bruger, men sigtede havde ikke bedt om at få hverken [Navn]s

eller anmelderens bruger ID eller password slettet. Sigtede undrede sig over, at anmelderen ikke selv bad om at få adgang til serveren, såfremt [Navn] ikke længere havde adgang."

Vedrørende Jesper Mo Hansens arbejde for VKR:

"Sigtede oplyste, at han på intet tidspunkt havde arbejdet under et andet navn for at skjule, at sigtede havde fortsat sit arbejde hos SolarCap som selvstændig konsulent. Sigtede fastslog, at han ikke havde arbejdet for VKR, derfor ej heller SolarCap, hverken som selvstændig eller som ansat i anden virksomhed, frem til 01.12.2006."

Vedrørende værdiansættelsen af softwaren:

"Vedr. værdiansættelsen af softwaren oplyste sigtede, at der ikke var en entydig opgørelse derpå. Den samlede pakke måtte, jf. fortrolighedserklæring med VKR, ikke sælges til ligestillede virksomheder, hvorved softwaren i dette tilfælde var DKK 0,00. […] Hvis der blev udtaget enkeltmoduler, kunne det være, at softwaren havde én eller anden værdi set i forhold til den omkostning at udtage dette modul fra helheden, hvilket gjorde softwaren betinget af personlig know-how. Anmelderen kunne hverken anvende, implementere eller udvikle Navision-systemet."

Vedrørende tilbagelevering af Jesper Mo Hansens arbejdscomputer:

"Sigtede oplyste, at før han ville aflevere sin PC, idet han ikke kunne beholde den, købte han i december 2006 gennem Munk IT en anden PC, hvorpå han ville overføre sine personlige data/dokumenter etc. Jf. aftale med Munk IT v/Claus Glerup blev det aftalt, at sigtede skulle opsøge DCC, der kunne hjælpe sigtede med at selektere de personlige data ud fra den store mængde data, der var på DBS PC.

[…]

Sigtede oplyste, at han ønskede at de personlige data skulle udskilles, idet anmelderen ikke skulle have adgang til disse, hvorefter personalet i DCC havde foreslået, at de data, som anmelderen måtte få, kunne overføres til 80 GB HD, og sigtede derfor kunne overtage 100 GB. På den måde var der ingen spor af sigtedes private data på 80 GB HD. Samtidig var de i DCC fri for at formatere 100 GB HD, idet dette kunne tage nogen tid. Dette accepterede sigtede.

[…]

Først da anmelderen påklagede, at DBSs PC havde fået en 80 GB HD blev sigtede klar over, at den ombyttede HD ikke havde haft samme kapacitet. Anmelderen afleverede DBSs PC til Munk IT, der videresendte den til DCC. Sigtede fremmødte herefter i januar 2007 hos DCC efter nærmere aftale med Claus Glerup for at levere den oprindelige HD retur til DBSs PC.

Igen oplyste sigtede til DCC v/"[Tekniker]" at han skulle være sikker på, at 100 GB HD var renset for personlige data, hvortil DCC foreslog en speciel "FBI"-model, hvor HD skulle formateres 7 gange, hvilket ville tage op til 3 dage.

> På samme tid bestilte sigtede en ny 100 GB HD hos DCC. Men da disse ikke handlede med slutbrugere, fik sigtede efterfølgende regningen via Munk IT. […]
>
> Hvorledes anmelderen fik udleveret DBSs PC med den oprindelige 100 GB HD og 80 GB HD, ved sigtede intet om. Sigtede kunne dog oplyse, at DCC havde forespurgt, om sigtede ville have 80 GB HD med, hvortil sigtede havde oplyst, at han intet havde at bruge den til, hvorfor den var blevet efterladt hos DCC.
>
> Sigtede oplyste, at han intet kendskab havde til, hvorfor 80 GB HD var blevet formateret. Sigtede havde hørt, at der havde været materiale tilhørende en medarbejder hos DCC. Intet nærmere desangående. Sigtede havde dog undret sig over, at datamaterialet fra 80 GB HD ikke var blevet lagt på den rensede oprindelige 100 GB HD inden tilbageleveringen, og sigtede havde undret sig over, at anmelderen, der var gammel i gårde i IT-branchen, ikke havde taget en backup af 80 GB HD inden returneringen til Munk IT."

Vedrørende tilbageleverede e-mails:

> "Sigtede underede sig over, at anmelderen i pressen havde kunnet fremføre, at han havde udfundet 21.000 stk. belastende mails fra sigtede, idet sigtede alene havde udleveret 9.000 stk. mails i pst.-format og set i lyst af, at der ikke var disse private mails på 80 GB HD, og idet den oprindelige 100 GB HD skulle være slettet.
>
> Såfremt anmelderen havde haft adgang til disse personlige data fra sigtede, måtte DCC have udleveret disse, eller også havde anmelderen hacket sigtede via dennes netværk. Sigtede var bekendt med, at anmelderen gennem 7 dage havde ladet sigtede overvåge af en privat detektiv, hvilket anmelderen havde oplyst og sigtedes nabo konstateret."

2.1.24 E-mail af 3. juli 2009 fra Leif Jensen, adm. direktør i VKR Holding A/S, til SØIK med afgørelse fra SKAT

Den 3. juli 2009 sendte Leif Jensen pr. e-mail til SØIK afgørelse af samme dato fra SKAT, hvoraf fremgik, at SKAT havde afsluttet den kontrol af VKR-koncernen, som SKAT havde igangsat efter at det i medierne var kommet frem, at VKR-koncernen havde udbetalt konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark. Afgørelsen fra SKAT er behandlet i kapitel 13, afsnit 2.2.1.

Af fremsendelsesmailen til politikommissær Frede Bisgaard, SØIK fremgår:

> "Som aftalt kopi af brev fra SKAT."

Politikommissær Frede Bisgaard videresendte samme dag e-mailen til konsulent Flemming Klausen, idet han i fremsendelsesmailen anførte:

> "Jeg har d.d. talt med Leif Jensen, hvor han opl., at SKAT havde afsluttet deres kontrol vedr. VKR's evt. betaling af konsulentydelse til skattely-lande.
>
> Efter aftale fremsendte han SKAT's slutningsskrivelse som du kan se nedenfor."

2.1.25 Brev af 3. juli 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK med supplerende bevismateriale

Som varslet af Tom Lisborg ved dennes afhøring hos SØIK den 18. juni 2009, sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 3. juli 2009 et nyt brev til SØIK med "*(…) supplerende bevismateriale, som min klient i den mellemliggende periode har fået adgang til.*" Brevet blev sendt som en fortsættelse til advokat Peter Bangs brev af 22. april 2009 og er på i alt 26 sider og vedhæftet bilag 94-156.

I brevet blev der med henvisning til de medsendte bilag redegjort for en række faktuelle forhold omkring begivenhedsforløbet i forbindelse med Jesper Mo Hansens fratræden hos Divine Business Solutions ApS samt for en række forhold vedrørende det af Jesper Mo Hansen efter fratrædelsen udførte arbejde for VKR-gruppen.

Advokat Peter Bang bemærkede bl.a., at "*[d]a der nu er gået så lang tid fra VKR-Gruppen blev bekendt med sagen fra medierne, kan der være en risiko for, at de programmer, der ønskes konfiskeret, er blevet flyttet til andre lokationer.*"

Vedrørende årsagen til, at Divine Business Solutions ApS ikke havde forsøgt at få en kopi af softwaren udleveret fra General Solar Systems GmbH, er henvist til et brev af 11. november 2008 fra Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, til Tom Lisborgs advokat, Kim Håkonsson, i forbindelse med voldgiftssagen:

> "I opsigelsesperioden har min klient under rejser i udlandet arbejdet på kundens hardware via internetopkobling, hvilket ligeledes er grunden til, at Deres klient ikke kan få udleveret seneste versioner fra serverne. Deres klient har hele tiden været bekendt hermed, herunder min klients forsøg på at få senere versioner udleveret fra kunden til Deres klient."

Ifølge advokat Peter Bang havde advokat Rasmus Bollerup-Jensen ikke dokumenteret denne påstand, men ifølge advokat Peter Bang var påstanden ensbetydende med, at det heller ikke ville have været muligt for Divine Business Solutions ApS at få udleveret en kopi af softwaren fra General Solar Systems GmbH.

Herudover er der i brevet anført forslag til en række spørgsmål til Dansk Computer Center A/S, ligesom der gøres opmærksom på, at Jesper Mo Hansen havde andre harddiske, hvorpå der kunne ligge data fra Divine Business Solutions ApS.

Afslutningsvist påpeges det i brevet, at Jesper Mo Hansen ikke tilbageleverede alle sine e-mails. Den 21. december 2006 sendte Jesper Mo Hansen en DVD til Divine Business Solutions ApS med 8.979 e-mails. I maj 2008 fik politiet udleveret et spejl fra Dansk Computer Center A/S af data fra 100 GB harddisken, hvorpå der var 21.616 e-mails.

2.1.26 Genafhøring foretaget af SØIK den 30. juli 2009 af vidnet [Salgschef Dansk Computer Center A/S]

I henhold til afhøringsrapport af 30. juli 2009 foretog SØIK samme dag genafhøring af vidnet [salgschef Dansk Computer Center A/S], og ifølge rapporten "*(…) blev nedenstående afhørt telefonisk til sagen vedrørende formateringen af 80 GB HD.*" På rapporten er anført *"Sagsbehandler: FKL"*.

[Salgschef Dansk Computer Center A/S] oplyste, "*(…) at han efter at de i sagen omtalte HDer var blevet udskiftet indgik en aftale med Munk IT v/Claus Glerup, at vidnet kunne få 80 GB HD, idet Munk IT ikke ville have den tilbage.*"

Da Munk IT A/S pludselig ville have harddisken tilbage, blev den formateret, hvilket var normalprocedure for alle udleverede harddiske, "*(…) hvorfor DCC ikke så det mærkelige i, at 80 GB HD tilsyneladende var blevet formateret.*"

Endvidere fremgår af rapporten:

> "Vidnet oplyste desuden, at datamængden, der sidenhen blev udleveret til politiet, fremkom ved flytning af data fra en HD til en anden HD, idet normalprocedure var at anvende serveren hos DCC som mellemstation. […] Tilfældigt/heldigt for politiet så var disse data mod normalt ikke blevet slettet.
>
> DCC havde alene udført normale kundeopgaver i relation til herværende sag, hvorfor DCC ikke havde medvirket til eller haft indsigt i evt. lovovertrædelser."

2.1.27 Brev af 31. juli 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK med oversigt over begivenhedsforløbet

Ved brev af 31. juli 2009 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, en af selskabet udarbejdet oversigt over begivenhedsforløbet, hvor de forskellige begivenheder var rubriceret under de efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse skete overtrædelser af straffeloven.

Den 3. august 2009 kvitterede konsulent Flemming Klausen pr. e-mail for SØIK's modtagelse af materialet. Af e-mailen fremgår:

> "Modtagelse af det fremsendte bekræftes hermed.
>
> Da undertegnede er sagsleder på den verserende efterforskning bør evt. fremtidige fremsendelser alene tilgå undertegnede.
>
> Fremsendelserne bør udelukkende have relevans for den verserende straffesag - alt andet materiale er sagen uvedkommen."

2.1.28 Tom Lisborgs gennemlæsning og underskrift den 10. august 2009 af sin genafhørings-rapport

Det fremgår af en supplerende rapport af 10. august 2009, at Tom Lisborg denne dag gennemlæste og underskrev rapporten fra sin genafhøring af 18. juni 2009 med forbehold for at komme med rettelser og tilføjelser. Tom Lisborg ønskede nogle dokumenter vedlagt rapporten. På rapporten er anført *"Sagsbehandler: FKL"*.

Ligeledes den 10. august 2009 er genafhøringsrapporten af 18. juni 2009 på de sidste to sider fortsat med angivelse af en række rettelser fra Tom Lisborg af formel karakter.

2.1.29 Genafhøring foretaget af SØIK den 11. august 2009 af adm. direktør i VKR Holding A/S, Leif Jensen

I henhold til rapport af 11. august 2009 foretog SØIK denne dag genafhøring af Leif Jensen, adm. direktør i VKR Holding A/S, som startede med at gennemlæse og underskrive rapporten fra sin forklaring til Sydøstjyllands Politi af 2. marts 2009. På rapporten er anført *"Sagsbehandler: FKL"*.

Vedrørende de indgivne politianmeldelser mod VKR-ledelsen fremgår i genafhøringsrapporten:

> "Vidnet oplyste, at han torsdag den 5. februar 2009 blev kontaktet sent om aftenen af DR 21 Søndag og Berlingske Tidende, hvor vidnet overraskende blev meddelt, at han sammen med Freiesleben og Jes Donneborg var blevet politianmeldt. Pressen var ikke særlig informativ omkring, hvorfor de havde disse informationer. Efterfølgende var der en større pressedækning deraf.
>
> Vidnet oplyste, at VKR forsøgte at kontakte politiet for at finde ud af, hvorvidt dette havde sin rigtighed. Herunder blev der henvist til flere forskellige politikredse, idet sagen var "forsvundet". Dette viste sig efterfølgende at være grundet en værnetingsproblematik."

Endvidere forklarede Leif Jensen, at VKR-koncernen den 9. februar 2009 havde antaget advokatfirmaet Kromann Reumert til at foretage en uvildig undersøgelse af VKR-koncernens rolle i sagen. Kromann Reumerts advokater havde den 16. februar 2009 konkluderet, at Jesper Mo Hansen ikke havde været underlagt en kundeklausul, men alene en konkurrenceklausul.

Vedrørende kontrakten med Divine Business Solutions ApS beskrev Leif Jensen, at den var opdelt i 3 moduler, og af rapporten fremgår endvidere:

> "Aftalen med DBS var ikke formelt blevet opsagt men udløbet grundet ophør af samarbejdet ultimo november 2006 efter leveringen af softwaren den 01.09.2006, hvor alle evt. bindinger, jf. § 9, i den indgåede kontrakt var ophørt. […] Solar Cap/GSS var ikke forpligtiget til at lade DBS færdiggøre projektet, jf. den indgåede kontrakt, hvorfor denne var ophørt/udløbet, da DBS ikke længere blev tildelt konsulenttimer, jf. ovenstående.
>
> […]

> Vedrørende adgang til serverne i GSS oplyste vidnet, at det, jf. kontrakten, var således, at ANM og sigtede begge havde adgang til serverne. GSS havde dog ikke kunnet registrere, at ANM fra september 2006 - december 2007 på noget tidspunkt havde benyttet sig af denne adgang."

Vedrørende Jesper Mo Hansens arbejde for VKR-koncernen forklarede Leif Jensen, "*(…) at frem til ultimo november med sidste faktureringsdato den 26.11.2006, havde sigtede alene arbejdet for VKR/GSS som konsulent gennem DBS*", samt at "*[e]fterfølgende har sigtede i 3 forskellige faser arbejdet for GSS.*"

Leif Jensen redegjorde nærmere for de tre faser, som udgjorde: 1) fra 1. december frem til april 2007 som konsulent, 2) fra april 2007 frem til marts 2008 som ansat i selskabet WindowMaster A/S, og 3) fra marts 2008 frem til november 2008 igen som konsulent.

2.1.30 Brev af 13. august 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK med bemærkninger til Tom Lisborgs møde hos SØIK den 10. august 2009

Den 13. august 2009 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til SØIK med bemærkninger til Tom Lisborgs møde den 10. august 2009 hos SØIK beskrevet ovenfor, hvor Tom Lisborg havde gennemlæst og underskrevet sin afhøringsrapport. SØIK havde på mødet oplyst, at sagen nu ville blive sendt til juridisk vurdering, hvilket ifølge advokat Peter Bang måtte forstås således, at SØIK var af den opfattelse, at den for sagen relevante efterforskning nu var gennemført.

Advokat Peter Bang konstaterede, at de ransagninger, der efter hans oplysninger angiveligt skulle have været gennemført hos SolarCap A/S, VKR Holding A/S og advokat Erik Svanvig den 11. juni 2008, tilsyneladende fortsat ikke var gennemført. Advokat Peter Bang gjorde opmærksom på, at der løbende fra den 11. juni 2008 var tilvejebragt en række yderligere belastende bevisdata ved Divine Business Solutions ApS' foranstaltning.

Advokat Peter Bang opfordrede desuden i brevet endnu engang SØIK til at foretage afhøring af Niels Ravn.

2.1.31 To breve af 28. august 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK

Den 28. august 2009 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, to breve til SØIK i forlængelse af advokatens breve af 22. april og 3. juli 2009.

Det ene brev er i alt på 42 sider og vedlagt bilag 157-248 med supplerende bevismateriale, som ifølge brevet "*(…) primært [vedrører] argumenter mod dækhistorier/misinformation, som er anvendt i forbindelse med Voldgiftssagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS.*"

Det andet brev er på i alt 9 sider og vedlagt bilag 249-257. Brevet er en oplistning af "*Tom Lisborgs korrektioner og tilføjelser til politirapporten*", som bl.a. indeholder tilføjelser af teknisk karakter i relation til Divine Business Solutions ApS' adgang til General Solar Systems GmbH's servere.

Efter advokat Peter Bangs fremsendelse af ovenstående to breve til SØIK sendte Tom Lisborg den 1. september 2009 en e-mail til konsulent Flemming Klausen hos SØIK, hvoraf fremgår:

> "Hvis du ønsker det, så vil jeg gerne fremsende disse 2 skrivelser inkl. bilag som PDF-dokumenter på en CD. Yderligere kan du også få selve skrivelserne som Word-dokumenter, hvis det har interesse."

Flemming Klausen besvarede e-mailen samme dag:

> "Hermed en bekræftelse på at SØK har modtaget skrivelserne fra Plesner.
>
> Det er ikke nødvendigt at fremsende yderligere desangående."

2.1.32 Kontakt mellem SØIK og vidnet Niels Ravn, pensioneret koncerndirektør for VKR, den 3. september 2009

SØIK kontaktede henhold til rapport af samme dato den 3. september 2009 Niels Ravn, pensioneret koncerndirektør i VKR Holding A/S. På rapporten er anført *"Sagsbehandler: FKL"*. Det fremgår af rapporten, at vidnet efter sin pensionering i 2006 indtrådte som bestyrelsesmedlem i SolarCap A/S og WindowMaster A/S og forblev dette frem til foråret 2008. Derudover fremgår det af rapporten, at vidnet havde arbejdet som konsulent på Solar-området i perioden efter pensioneringen. Af rapporten, der blev oprettet i forbindelse hermed, fremgår:

> "Vidnet har truffet anmelderen Tom Lisborg et par gange under selskabelige forhold, men betegnede sig ikke som en ven til anmelderen.
>
> Vidnet havde intet personligt kendskab til Jesper Mo Hansen og havde derfor aldrig mødt personen. Vidnet mente at have hørt personen omtalt i bestyrelsessammenhænge og gennem den igangværende pressedækning af sagen.
>
> Vidnet blev kort orienteret om årsagen til vidneafhøringen, idet SØK ønskede vidnets evt. oplysninger omkring kendskabet til sigtedes ansættelsesforhold/arbejdsforhold frem til den 01.12.2006 og derefter tillige.
>
> Vidnet ønskede at udvise den fornødne omhu i sagen og ville inden en nærmere vidneafhøring søge at indhente oplysninger gennem granskning af bestyrelsesreferater og evt. noter fra perioden.
>
> Vidnet havde intet kendskab til, hvorfor anmelderen havde udpeget ham som et vidne i sagen. Årsagen måtte efter vidnets overbevisning alene være grundet vidnets positioner i koncernen. Intet nærmere.
>
> Vidnet ville kunne afgive vidneforklaring den 06.10.2009 kl. 1500 i herværende afdeling. Vidnet ønskede ikke at gennemlæse og underskrive sin forklaring."

Den 5. oktober 2009 kontaktede SØIK telefonisk Niels Ravn for at aflyse den kommende vidneforklaring, idet sagen var afsluttet den 16. september 2009, jf. straks nedenfor.

Det fremgår af rapport af 5. oktober 2009 udarbejdet af konsulent Flemming Klausen, at:

> "Vidnet oplyste kort, at dette blot bekræftede en af ham gammel tanke omkring sagen. Intet nærmere. Han ønskede ikke at gennemlæse og underskrive sin forklaring."

2.1.33 SØIK's afgørelse af 16. september 2009 om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen

SØIK traf den 16. september 2009 afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen og sendte afgørelsen i et brev til anmelder Divine Business Solutions ApS og i kopi til dennes advokat, Peter Bang. Afgørelsen var underskrevet af statsadvokat for særlig økonomisk kriminalitet Jens Madsen.

Samme dag sendte SØIK et brev underskrevet af statsadvokat for særlig økonomisk kriminalitet Jens Madsen til Jesper Mo Hansen og en kopi heraf til dennes advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, med en kortfattet orientering om, at SØIK havde truffet afgørelse om at opgive påtale imod Jesper Mo Hansen.

SØIK redegjorde i deres afgørelse indledningsvist for de indgivne anmeldelser mod Jesper Mo Hansen, hvorefter SØIK sammenfattede anmeldelserne i følgende 3 mulige strafbare forhold:

1. overtrædelse af straffelovens § 279 a om databedrageri ved efter endt ansættelse at undlade at aflevere de senest opdaterede versioner af det til General Solar Systems GmbH udviklede program med tilhørende programdokumentation samt ved efterfølgende at have slettet disse oplysninger på den til Divine Business Solutions ApS tilhørende computer.

2. overtrædelse af straffelovens § 171 om dokumentfalsk og straffelovens § 279 om bedrageri/straffelovens § 280 om mandatsvig ved i sin sidste tid som ansat i Divine Business Solutions ApS at have udarbejdet urigtige timesedler, hvorved Jesper Mo Hansen udeholdt en del af det arbejde, der i denne periode blev udført for General Solar Systems GmbH.

3. overtrædelse af straffelovens § 299 a, jf. markedsføringslovens § 19, ved uberettiget i sit arbejde for General Solar Systems GmbH fra oktober 2006 og frem at have anvendt viden oparbejdet i forbindelse med sin ansættelse hos Divine Business Solutions ApS.

SØIK behandlede herefter i afgørelsen de 3 mulige strafbare forhold. For hvert forhold startede SØIK med en overordnet redegørelse for det relevante faktiske hændelsesforløb. Derefter foretog SØIK en strafferetlig vurdering af det pågældende forhold, som i det følgende sammenfattende gengives.

SØIK fandt ikke, at der med af nogle af de nævnte 3 forhold var sket en overtrædelse af straffeloven.

SØIK's strafferetlige vurdering af forhold 1 (databedrageri)

Indledningsvist bemærkede SØIK, at Jesper Mo Hansens forpligtelse til at aflevere sin arbejdscomputer med indhold som udgangspunkt var en civilretlig/ansættelsesretlig forpligtelse, og manglende overholdelse af sådanne forpligtelser som udgangspunkt måtte afgøres efter civilretlige regler.

SØIK fandt desuden ikke, at der kunne føres bevis for, at Jesper Mo Hansen med forsæt til egen eller andres berigelse og på Divine Business Solutions ApS' bekostning havde forholdt Divine Business Solutions ApS oplysninger af helt afgørende betydning for Divine Business Solutions ApS' mulighed for at udøve sine rettigheder til det udviklede program.

Ved ovennævnte vurdering lagde SØIK bl.a. vægt på, at Jesper Mo Hansen syntes at mangle motiv for sin handling, idet General Solar Systems GmbH, som Jesper Mo Hansen muligt arbejdede på vegne af, ikke sås at have haft nogen interesse i at forholde Divine Business Solutions ApS adgang til det udviklede program, eftersom adgangens omfang var reguleret i aftalen mellem General Solar Systems GmbH og Divine Business Solutions ApS.

Herudover lagde SØIK ved sin vurdering vægt på, at det, uagtet forløbet omkring udskiftningen af harddisken, måtte lægges til grund, at Jesper Mo Hansen den 12. december 2006 afleverede - eller i hvert fald havde til hensigt at aflevere - sin computer med de opdateringer af programmet, der nu engang lå på computeren, og at det ikke mod Jesper Mo Hansens benægtelse ville kunne bevises, at Jesper Mo Hansen bevidst fjernede eller ønskede at fjerne oplysninger fra computeren af helt afgørende betydning for Divine Business Solutions ApS. SØIK lagde i den forbindelse vægt på, at det var teknisk velbegrundet, at Jesper Mo Hansen arbejdede på General Solar Systems GmbH's udviklingsserver, hvilket sandsynliggjorde, at ikke alle oplysninger forefandtes på arbejdscomputeren, uden at dette nødvendigvis skyldtes bevidst uvilje fra Jesper Mo Hansens side. SØIK lagde videre vægt på, at Jesper Mo Hansen - uanset om det faktisk måtte være tilfældet eller ej - måtte gå ud fra, at Divine Business Solutions ApS havde adgang til General Solar Systems GmbH's udviklingsserver og kunne få de nødvendige opdateringer derfra.

Endelig lagde SØIK vægt på, at Divine Business Solutions ApS ikke havde forsøgt at få opdateringer udleveret fra General Solar Systems GmbH.

SØIK's strafferetlige vurdering af forhold 2 (dokumentfalsk, bedrageri og mandatsvig)

Indledningsvist bemærkede SØIK, at det efter det foreliggende måtte lægges til grund, at timesedlerne var udarbejdet af Jesper Mo Hansen, og at der ikke efterfølgende var givet dem et andet indhold, hvorfor der allerede af denne grund ikke forelå dokumentfalsk. Dette gjaldt uanset, om timesedlernes indhold i øvrigt måtte være rigtigt eller forkert.

SØIK lagde ved sin vurdering bl.a. vægt på, at der også for så vidt angik dette forhold som udgangspunkt forelå en civilretlig/ansættelsesretlig tvist, hvorfor Jesper Mo Hansen på meget grov vis skulle have tilsidesat sine ansættelsesretlige forpligtelser, før forholdet eventuelt kunne blive strafbart som mandatsvig eller lignende.

Herudover lagde SØIK ved sin vurdering vægt på, at det ikke uden videre kunne lægges til grund, at Jesper Mo Hansen i oktober og november 2006 havde arbejdet mere end det antal timer, han havde debiteret.

Endelig lagde SØIK vægt på, at der ikke under efterforskningen var fundet beviser for, at Jesper Mo Hansen frem til ansættelsesforholdets ophør skulle have modtaget penge fra VKR-koncernen uden om Divine Business Solutions ApS.

SØIK's strafferetlige vurdering af forhold 3 (industri-spionage)

SØIK lagde ved sin vurdering bl.a. vægt på, at det på baggrund af de indgåede kontrakter sammenholdt med de afgivne forklaringer måtte lægges til grund, at Divine Business Solutions ApS' arbejde med udviklingen af programmet i al væsentlighed var afsluttet eller skulle være afsluttet den 1. december 2006.

SØIK lagde herudover vægt på, at General Solar Systems GmbH havde betalt for de ydelser, Divine Business Solutions ApS havde leveret, og at General Solar Systems GmbH herefter havde brugsretten til programmet og herunder havde ret til at videreudvikle programmet.

Endelig lagde SØIK vægt på, at der ikke kunne føres det nødvendige bevis for, at Jesper Mo Hansen havde "stjålet" arbejde fra Divine Business Solutions ApS.

SØIK bemærkede for en god ordens skyld, at SØIK ikke med afgørelsen havde taget stilling til, om Jesper Mo Hansen måtte have overtrådt sin konkurrenceklausul, idet SØIK, uagtet om det måtte være tilfældet, fortsat ikke fandt, at forholdet var omfattet af markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 299 a.

Afgørelse om at opgive påtale mod øvrige anmeldte

Den 16. september 2009 traf SØIK ligeledes afgørelse om at opgive påtale i de øvrige anmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS henholdsvis den 17. april 2007 mod Munk IT A/S ved Claus Glerup Jensen, den 14. august 2007 mod advokat Erik Svanvig, den 29. august 2007 mod Jes Donneborg og Niels Freiesleben, samt den 3. september 2007 mod Leif Jensen og Jesper O. Pedersen.

SØIK sendte samme dag en afgørelse for hver anmeldelse i breve til anmelder Divine Business Solutions ApS og i kopi til dennes advokat, Peter Bang.

SØIK sendte ved brev af samme dag orientering til VKR Holding A/S om, at efterforskningen af de 4 personer i VKR's ledelse var indstillet.

2.2 Divine Business Solutions ApS' klage over SØIK's afgørelser af 16. september 2009

2.2.1 Klage af 12. oktober 2009 over SØIK's afgørelser af 16. september 2009

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, påklagede ved brev af 12. oktober 2009 SØIK's afgørelser om at opgive påtale.

Advokat Peter Bang oplyste i følgebrevet, at klagen var adresseret til SØIK i håb om, at sagen ville blive genoptaget, men at klagen skulle anses for en klage til Rigsadvokaten vedrørende samtlige påtaleopgivelser, og at klagen derfor ligeledes var sendt direkte til Rigsadvokaten.

Klagen er på i alt 294 sider og vedlagt bilag 259-327 fortløbende fra allerede fremsendte bilag til SØIK. Side 1-5 af klagen udgør en kritik af SØIK's afgørelse og sagsbehandling, idet "*(…) [m]in klient har gennemgået sagens dokumentation på ny og er af den opfattelse, at påtaleopgivelsen synes funderet i en række misforståelser fra de medvirkende sagsbehandleres side, et manglende kendskab til sagens fulde omfang samt manglende gennemførelse af relevante efterforskningsskridt.*"

Overordnet kritiserede advokat Peter Bang i klagen, at der i afgørelsen af 16. september 2009 kun var refereret til nogle af de af advokat Peter Bang fremsendte breve, samt at SØIK ikke havde forholdt sig til en række af de af Divine Business Solutions ApS anmeldte strafbare forhold.

Advokat Peter Bang bemærkede, at Tom Lisborgs advokat under voldgiftssagen, Kim Håkonsson, havde indleveret mange af de samme dokumenter, som var fremsendt til politiet, samt at i "*(…) Voldgiftssagen er alle disse dokumenter ubestridte. I den indgivne politianmeldelse er der vedrørende Jesper Mo Hansen for så vidt angår det faktiske hændelsesforløb således nu stort set tale om en tilståelsessag. Dette forenkler sagen væsentligt.*"

I forhold til den gennemførte efterforskning klagede advokat Peter Bang endvidere over, at SØIK ikke, ligesom Hans Hermansen fra Sydøstjyllands Politi, i højere grad havde involveret Tom Lisborg i efterforskningen. Advokat Peter Bang oplyste samtidig, at det efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse ville være gavnligt for den fremtidige efterforskning, hvis Hans Hermansen fra Sydøstjyllands Politi atter blev involveret heri.

Advokat Peter Bang bemærkede endvidere, at "*[d]en langstrakte sagsbehandling af denne sag, uden at der det meste af tiden er sket nogen reel efterforskning, har givet de politianmeldte mulighed for at bortskaffe beviser samt opfinde flere og flere dækhistorier, hvilket komplicerer bevisbyrden unødigt. En række af de argumenter, som SØK nu angiver som begrundelse for at opgive påtale, skyldes disse nye dækhistorier.*"

I den resterende del af klagen behandlede advokat Peter Bang primært de tre grupper af strafbare forhold (1. Databedrageri, 2. Timesedler og 3. Markedsføringsloven), som var behandlet i SØIK's afgørelse af 16. september 2009.

I klagen var indsat uddrag fra afgørelsen, som herefter var kommenteret, rettet og suppleret, ofte med uddrag fra advokat Peter Bangs tidligere i sagen fremsendte breve. Mange af rettelserne og tilføjelserne var derfor allerede kendt viden for SØIK, og mange af ren formel karakter og/eller ubestridte.

Endvidere redegjorde advokat Peter Bang for en række underforhold til de 3 overordnede forhold, samt en række øvrige forhold, som SØIK efter advokat Peter Bangs opfattelse ikke havde taget selvstændigt stilling til. Der var tale om forhold, som Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang allerede havde gjort opmærksom på, og det i klagen anførte ses i langt det væsentligste at være gentagelser fra tidligere breve.

Afslutningsvist bemærkede advokat Peter Bang, 1) at de ransagninger, der oprindeligt var planlagte til gennemførelse den 11. juni 2008 - bortset fra Jesper Mo Hansens bopæl - fortsat ikke var gennemført, 2) at de politianmeldte fra VKR-koncernen, Claus Glerup Jensen fra Munk IT A/S samt advokat Erik Svanvig ikke var blevet afhørt efter, at sagen blev overført til SØIK, og 3) at der ikke var blevet foretaget nogen efterforskning af Divine Business Solutions ApS' mindre kunder.

Samlet var Divine Business Solutions ApS af den opfattelse, at der stort set ikke var foretaget nogen efterforskning hos SØIK.

2.2.2 Rigsadvokatens anmodning af 13. oktober 2009 til SØIK om en udtalelse til klagen

Den 13. oktober 2009 videresendte Rigsadvokaten klagen af 12. oktober 2009 til SØIK og anmodede samtidig SØIK om en udtalelse til brug for Rigsadvokatens behandling af klagen.

Af anmodningen fremgik desuden følgende:

> "Ved tilbagesendelsen hertil bedes sagens akter vedlagt.
>
> Vi henleder opmærksomheden på, at der er omgørelsesfrist den 16. november 2009."

Rigsadvokaten meddelte samme dag advokat Peter Bang, at Rigsadvokaten havde modtaget klagen og anmodet SØIK om en udtalelse i sagen, hvorefter Rigsadvokaten ville *"(…) vende tilbage til sagen"*.

Det blev samtidig af Rigsadvokaten oplyst, at:

> "Jeg forventer at kunne træffe afgørelse i sagen inden 60 dage. Sagsbehandlingstiden kan dog variere betydeligt alt efter sagens karakter. Hvis der ikke er truffet afgørelse i sagen inden 60 dage, vil De blive orienteret om grunden hertil, samt om hvornår afgørelsen herefter kan forventes."

2.2.3 SØIK's returnering af klagen til Rigsadvokaten den 14. oktober 2009

Den 14. oktober 2009 returnerede SØIK klagen til Rigsadvokaten.

I følgeskrivelsen er det angivet, at returneringen skete *"I forbindelse med brev/telefonsamtale af 05.10.09"*.

Da klagen først er sendt til SØIK og Rigsadvokaten den 12. oktober 2009, og da anmodningen fra Rigsadvokaten til SØIK om en udtalelse i anledningen af klagen først er sendt den 13. oktober 2009, fremstår datoangivelsen dog åbenbar fejlagtig.

Det fremgår desuden af følgeskrivelsen, at:

> "RA.Fm. Camilla Andersson Kragh og V.sa. Henrik Helmer Steen har indgået aftale om, at der i stedet for en skriftlig udtalelse afholdes møde hos RA den 26.10.2009 kl. 10.00 desangående.
>
> RAs kopi af klagen returneres efter aftale "

2.2.4 Brev af 19. oktober 2009 fra advokat Peter Bang til Rigsadvokaten

Advokat Peter Bang besvarede ved brev af 19. oktober 2009 Rigsadvokatens brev af 13. oktober 2009, hvori Rigsadvokaten havde bekræftet modtagelsen af klagen.

I brevet anførte advokat Peter Bang, at:

> "På vegne af Divine Business Solutions ApS har jeg modtaget Rigsadvokatens brev af 13. ds.
>
> Det fremgår blandt andet, at der er risiko for, at afgørelse ikke kan være truffet i sagen inden 60 dage.
>
> For god ordens skyld henleder jeg opmærksomheden på retsplejelovens § 724, stk. 2, idet den i nævnte bestemmelse indeholdte frist, i hvert fald for så vidt angår Jesper Mo Hansen, der formelt har været sigtet, som bekendt indebærer, at dersom Rigsadvokaten omgør Statsadvokatens afgørelse om påtaleopgivelse, skal forkyndelse være sket inden 2 måneder fra 16. september 2009.
>
> Som følge heraf haster det selvsagt betydeligt med at iværksætte en realitetsbehandling af klagen under anvendelse af de fornødne ressourcer, hvorved bemærkes, at klagen som bekendt er omfangsrig, ligesom sagskomplekset også er det, hvilket nødvendigvis tilsiger, at de fornødne ressourcer må allokeres uden ugrundet ophold.
>
> Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet modtager kopi af dette brev."

2.2.5 Politianmeldelse af 19. oktober 2009 til SØIK vedrørende krænkelse af anpartshaveroverenskomsten

Den 19. oktober 2009 indgav Divine Business Solutions ApS på ny politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen, Jesper O. Pedersen, [Navn] (adm. direktør i WindowMaster A/S) og [Navn] (finansdirektør i SolarCap A/S). Anmeldelsen er på 48 sider. Den 20. oktober 2009 sendte Lisborg Holding ApS en fuldstændigt enslydende anmeldelse.

I anmeldelserne er anført, at disse vedrørte "*(…) nye forhold med relation til j. nr. SØK 83990-00010-09*", hvorefter de nye forhold er angivet med fed skrift således:

> "Politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen omfatter § 279 (bedrageri), § 279a (databedrageri), § 278 (underslæb), § 280 (mandatsvig), § 299 a (overtrædelse af markedsføringslovens § 19, industri-spionage), § 276 (tyveri), medvirken til overtrædelse af § 290 (hæleri) og § 293 (brugstyveri) **i forbindelse med § 3, § 7 og § 12 i anpartshaveroverenskomst** underskrevet af Jesper Mo Hansen den 31. oktober 2005.
>
> Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Jesper O. Pedersen, Leif Jensen, [adm. direktør i WindowMaster A/S] og [finansdirektør i SolarCap A/S] alle fra VKR-koncernen, er her alle politianmeldt for, ved råd og dåd, at have medvirket til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens § 278, § 279a og § 299a subsidiært tillige § 299b, § 279 og § 280, samt for, ved råd og dåd, at have medvirket til overtrædelse af straffelovens § 276 (tyveri) og § 293 (brugstyveri) samt for overtrædelse af § 290 (hæleri) **i forbindelse med Jesper Mo Hansens ovenfor nævnte brud på den indgåede anpartshaveroverenskomst.**"

Anmeldelsen var i vidt omfang udtryk for allerede fremsatte synspunkter, og der blev refereret til tidligere breve og allerede fremsendte bilag.

2.2.6 SØIK's udtalelse af 2. november 2009

Den 2. november 2009 sendte SØIK en skriftlig udtalelse til Rigsadvokaten med indstilling om, "*(…) at min afgørelse af 16/9 2009 fastholdes, idet jeg fortsat ikke finder, at der foreligger oplysninger om forhold, der vil kunne medføre, at den sigtede og/eller de i øvrigt anmeldte personer vil kunne retsforfølges til straf.*"

Under overskriften "*Indledende bemærkninger*" fremgik det, at SØIK efter modtagelsen af sagen i marts 2009 havde gennemlæst sagens materiale og besluttet at foretage en supplerende afhøring af anmelderen Tom Lisborg, idet SØIK savnede en præcisering af hvad og hvem, der var anmeldt, samt grundlaget for anmeldelserne.

SØIK foretog som tidligere beskrevet afhøring af Tom Lisborg den 18. juni 2009, jf. afsnit 2.1.21. Hertil bemærkede SØIK i sin udtalelse:

> "Afhøringen understøttede - efter min opfattelse - det indtryk, som vi også havde fået gennem læsning af sagens materiale, nemlig at der meget muligt forelå en situation, hvor Tom Lisborg i forbindelse med et forretningsmæssigt forhold i en eller anden udstrækning var blevet "dårligt behandlet", men at de forhold, som i den forbindelse gjorde sig gældende, var af civilretlig og/eller moralsk karakter.
>
> I forbindelse med afhøringen blev Tom Lisborg bedt om at præcisere, hvori han mente de strafbare forhold bestod […].
>
> Det er min opfattelse, at det (også ved den lejlighed) var meget vanskeligt for Lisborg at præcisere dette - en opfattelse, han formentligt selv deler, idet han efterfølgende fandt anledning til af fremsende en række yderligere skrivelser, hvori han og hans advokat (advokat Peter Bang) for-

> søger nærmere at præcisere og konkretisere de muligt strafbare forhold (Se nærmere under [bilag], hvoraf det fremgår, at anmelderen og hans advokat efter afhøringen fremsendte mange hundrede sider med yderligere argumenter og bilag mv […]).
>
> Det anførte er baggrunden for, at jeg i min slutningsskrivelse har fundet anledning til indledende at præcisere, hvorledes jeg har forstået de indgivne anmeldelser.
>
> Jeg har i den forbindelse sammenfattet de indgivne anmeldelser i nogle overordnede gerningsbeskrivelser, idet jeg finder, at de forhold, som anmelderen f.eks. angiver i sin skrivelse af 31/7 2009 […], ikke hver især kan betragtes som selvstændige forhold.
>
> På den anførte baggrund har det efter min opfattelse været både nødvendigt og rimeligt, at jeg har tilladt mig at sammenfatte (alle) anmelderens anmeldelser i de 3 overordnede forhold, som jeg har taget stilling til i min skrivelse af 16/9 2009."

For så vidt angår den juridiske og bevismæssige vurdering, henviste SØIK under overskriften "*Bemærkninger omkring den juridiske og bevismæssige vurdering af de anmeldte forhold*" til sin afgørelse af 16. september 2009, som SØIK i det hele fastholdte. SØIK uddybede i udtalelsen nogle af de mere overordnede betragtninger, som havde ligget til grund for SØIK's vurdering af de i afgørelsen omtalte 3 grupper af strafbare forhold. SØIK oplistede disse betragtninger i skrivelsens punkt a-h, der kan opsummeres således:

a) Jesper Mo Hansen ejede i gerningsperioden 50% af Divine Business Solutions ApS.

   I det omfang Jesper Mo Hansen måtte have snydt Divine Business Solutions ApS, så havde han (for 50% vedkommende) snydt sig selv. Hvis softwaren kunne sælges til 3. mand for et større millionbeløb, gav det ikke nogen mening, at Jesper Mo Hansen ved at tilbyde at sælge sine anparter uden tillæg af goodwill ville gå glip af denne mulige milliongevinst.

   Jesper Mo Hansen havde en berettigelse (over for 3. mand) og interesse i at disponere på selskabets vegne, eksempelvis til at foretage en vurdering af rimeligheden i (undtagelsesvist) at undlade at debitere time for time, hvis han skønnede, at det arbejde, som Divine Business Solutions ApS i en periode havde udført, ikke berettigede til fuld debitering.

b) Tom Lisborgs beregningsmetode, hvorefter Divine Business Solutions ApS havde lidt et tab på et to-cifret millionbeløb svarende til det afregnede over for General Solar Systems GmbH, var ifølge SØIK "*uholdbar af flere grunde.*"

   For det første måtte fradrages begrænsninger i Divine Business Solutions ApS' ret til at videresælge softwaren, som fulgte af kontrakten med General Solar Systems GmbH.

   For det andet var det uvist, om programmet overhovedet kunne videresælges.

   SØIK udtalte endvidere:

> "Det vil efter min opfattelse være meget vanskeligt at føre en straffesag vedrørende "tyveri" af et aktiv, hvis nærmere værdi det ikke er muligt at fastslå (…).
>
> Hertil kommer, at anklagemyndigheden skal kunne redegøre for det rimelige i, at Lisborg på den ene side har (tvangs)købt retten til programmet af Jesper Mo for 0 kr. (…), og at anklagemyndigheden på den anden side strafferetligt forfølger Jesper Mo for at have forsøgt at "stjæle" selvsamme program, men nu til en værdi af mange millioner."

c) Ifølge SØIK "*(…) så tyder alt på, at Jesper Mo Hansen ikke **aktivt** havde fjernet programmet (eller rettere den programdokumentation (…)) fra 100 GB harddisken på sin bærbare computer - i hvert fald ses det ikke muligt at bevise, at han har gjort det.*"

Jesper Mo Hansen havde forklaret, at han ikke efter den 10. oktober 2006 foretog opdateringer af den version af programmet, som han havde liggende på sin arbejdscomputer, idet han havde udarbejdet programdokumentationen direkte på General Solar Systems GmbH's server, og denne påstand forekom ifølge SØIK rimelig og i hvert fald svær at modbevise.

Ifølge SØIK indebar dette, at Jesper Mo Hansen i givet fald skulle straffes for at have undladt at opdatere sin bærbare computer.

d) SØIK udtalte:

> "Det er efter min opfattelse med til yderligere at vanskeliggøre forfølgning i sagen, at Jesper Mo faktisk (i hvert fald i 1. første omgang) har udleveret materiale til Lisborg, og at vi ikke nu kan fastslå, hvilket materiale det var.
>
> […]
>
> Udover, at det anførte medfører yderligere usikkerhed omkring sagens faktum, så medfører det også bevisvanskeligheder med hensyn til Jesper Mos mulige kriminelle forsæt, idet han beviseligt har afleveret materiale til Lisborg på 80 GBeren, hvilket viser, at Mo har haft vilje til at aflevere i hvert fald et eller andet.
>
> […] (det bemærkes i øvrigt, at Mo vel ville have anmodet om en "FBI-sletning" også af 80 GBeren, hvis han (i 2. omgang) havde haft forsæt til at forholde Lisborg oplysningerne på 80 GBeren)."

e) SØIK udtalte:

> "Det må lægges til grund, at programdokumentationen - så langt som Jesper Mo nu var nået med udarbejdelsen heraf, da han fratrådte - lå på GSSs udviklingsserver.
>
> […]

> Det anførte indebærer, at Jesper Mo, da han fratræder, har afleveret eller efterladt alt sit arbejde hos kunden (GSS), hvilken kunde var fuldt ud berettiget til at "have" dette arbejde og havde et direkte krav på at "have" det.
>
> Under de anførte omstændigheder forekommer det vanskeligt at komme igennem med, at Jesper Mo skulle have "stjålet" programmet eller del heraf - han har jo for så vidt afleveret eller efterladt det på rette sted.
>
> Hertil kommer, at ifølge Jesper Mo […] havde både Lisborg og den hos DBS ansatte programmør [Navn] adgang til GSS' udviklingsserver via tildelte koder mv.
>
> Det benægter Lisborg ikke direkte (i hvert fald ikke, at [Navn] havde) […], men Lisborg hævder, at GSS ændrede koderne, så han og [Navn] (?) ikke kunne få adgang til serveren. **Lisborg erkender dog samtidigt, at han aldrig har rettet henvendelse til GSS med henblik på at få udleveret programmet og/eller opdateret sin kode […]**.
>
> Efter den indgåede kontrakt havde DBS ejerskabet til det udviklede program.
>
> Dette indebærer, at GSS var kontraktsretligt forpligtet til at udlevere en kopi af programmet med alt tilhørende, herunder den udarbejdede programdokumentation.
>
> Tom Lisborg erkender, at han end ikke har forsøgt at forfølge sin kontraktsretlige mulighed for at få programmet udleveret af GSS - desuagtet vil han have, at anklagemyndigheden skal føre en sag om "tyveri" af det selvsamme program.
>
> Det er efter min opfattelse ikke holdbart."

f) Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg havde ført en voldgiftssag mod hinanden, hvor de havde inddraget stort set alle aspekter af sagen - inklusiv dem, som også blev behandlet hos SØIK.

Ifølge SØIK gav det anledning til undren, at Tom Lisborg - hvis han mente, at det, som var foregået, var meget groft og vedrørte store værdier - ikke havde taget nogle civilretlige skridt i forhold til VKR-koncernen.

At Tom Lisborg ikke havde gjort dette, tydede ifølge SØIK på, at denne sag mere handlede om forholdet imellem Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg, herunder i forbindelse med den civile sag, end den handlede om stjålne programmer mv.

g) I forhold til anmeldelsen omkring dokumentfalsk, mandatsvig mv. ved udfyldelse af timesedlerne, henviste SØIK til det under a) anførte. SØIK anførte supplerende, at det forhold, at der ikke altid kan debiteres time for time, gjaldt så meget desto mere i et tilfælde som det foreliggende, hvor projektet var blevet væsentligt dyrere end oprindeligt anslået.

SØIK gentog det i afgørelsen anførte om, at Jesper Mo Hansen rent faktisk havde debiteret 37 timer om ugen, at der ikke var tilstrækkelige holdepunkter i kontrakten for at

"fuld arbejdskraft" skulle forstås som mere end 37 timer - navnlig ikke i en opsigelsesperiode - samt at der ikke kunne føres noget bevis for, at Jesper Mo Hansen skulle have modtaget kompensation "*under bordet*".

h) Vedrørende overtrædelse af markedsføringslovens § 19 og eventuelt straffelovens § 299 a udtalte SØIK:

> "Anmeldelsen vedrører, at Jesper Mo skulle have overtrådt de nævnte bestemmelser i forbindelse med, at han efterfølgende bliver ansat i VKR-koncernen.
>
> Det må lægges til grund, at arbejdet med at udvikle programmet var meget langt fremme, da Jesper Mo fratrådte sin stilling hos DBS (selve programmet var færdigt, og arbejdet med at implementere programmet i VKR-koncernen var påbegyndt i september 2006).
>
> Efter den indgåede kontrakt havde GSS ret til efter leveringen selv at videreudvikle programmet, ligesom GSS (jfr. i det hele kontraktens pkt. 20 […]) var berettiget til selv at bestemme hvem, der efter leveringen skulle servicere GSS og herunder forestå vedligeholdelsen og driften af programmet.
>
> Under disse omstændigheder sammenholdt med det oplyste, hvorefter GSS i betydeligt omfang var utilfredse med de ydelser, GSS havde modtaget fra DBS, må det lægges til grund, at der på det tidspunkt, hvor Jesper Mo forlod DBS ikke var "ret meget at beskytte", idet programmet stort set var færdigt, og idet GSS for fremtiden under alle omstændigheder ville benytte andre IT-firmaer i forbindelse med den løbende drift og vedligeholdelse.
>
> Hertil kommer, at DBS var kontraktretligt forpligtet til at levere den færdige ydelse til GSS, hvilket DBS næppe var i stand til efter, at Jesper Mo forlod DBS.
>
> Det kan ikke mod Jesper Mo's forklaring […] og uden andre beviser lægges til grund, at Jesper Mo efter sin ansættelse i VKR-koncernen arbejdede videre med programmet, men selv hvis det lægges til grund, at det gjorde han, så kan der med betydelig rimelighed argumenteres for, at det arbejde, han udførte, også blev udført i DBS' interesse, idet DBS herved undgik at komme i (yderligere) misligholdelse over for GSS, hvilket kunne have medført (berettigede) krav om erstatning og/eller bod fra GSS.
>
> Sammenfattende finder jeg således ikke
>
> - at den viden, Jesper Mo tog med sig, med sikkerhed kan karakteriseres som omfattet af markedsføringslovens § 19 - navnlig ikke under de anførte omstændigheder, hvor kontraktsforholdet mellem GSS og DBS stort set var udtømt.
> - at der kan føres det tilstrækkelige bevis for, at Jesper Mo overhovedet har brugt denne viden, mens han arbejdede hos VKR-koncernen.
> - at selv hvis det lægges til grund, at Jesper Mo har brugt sin viden, så er dette (om end utilsigtet) også kommet DBS til gode derved, at DBS har undgået at komme i misligholdelse i forholdet til GSS."

Under overskriften "*Særlige bemærkninger omkring konkurrenceklausulen*", bemærkede SØIK, at SØIK ikke havde fundet grundlag for i sin afgørelse af 16. september 2009 at udtale sig om, hvorvidt Jesper Mo Hansen havde overtrådt sin konkurrenceklausul i § 7 i anpartshaveroverenskomsten for Divine Business Solutions ApS.

SØIK udtalte, at klausulen i overensstemmelse med almindelige fortolkningsprincipper måtte fortolkes indskrænkende. Det fremgik af klausulen, at den alene regulerede den situation, hvor personer omfattet af klausulen påbegyndte egen konsulentvirksomhed. Klausulen regulerede således ikke den situation, hvor en person omfattet af klausulen blev ansat hos en kunde (en såkaldt kundeklausul).

Efter SØIK's opfattelse ville Jesper Mo Hansen derfor ikke have overtrådt konkurrenceklausulen, hvis han var blevet ansat i VKR-koncernen den 1. december 2006. I stedet arbejdede han som konsulent for VKR og kunne derfor muligvis have overtrådt klausulen, såfremt hans arbejde havde en karakter, hvor hans særlige viden om programmet var en fordel.

Jesper Mo Hansen og Leif Jensen benægtede begge, at Jesper Mo Hansen skulle have beskæftiget sig med programmering efter den 1. december 2006. SØIK så sig ikke i stand til at afgøre, om disse forklaringer var rigtige eller ej.

SØIK bemærkede samtidig følgende:

> "På den ene side har de forklaret, at Mo ikke lavede særligt kvalificeret arbejde vedrørende programmet, der efter det oplyste også stort set var færdig udviklet den 1/12 2006, og på den anden side er det selvfølgelig påfaldende, hvis ikke VKR-koncernen skulle have benyttet sig af, at Jesper Mo besad en betydelig viden om programmet, og hvis denne viden ikke på noget tidspunkt efter den 1/12 2006 skulle være blevet nødvendig og/eller rar at have."

For så vidt angik de politianmeldte forhold, som SØIK efter Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, opfattelse slet ikke havde forholdt sig til, bemærkede SØIK under overskriften "*Særlige bemærkninger omkring klagerens pkt. 8 - politianmeldte forhold, som SØIK slet ikke har forholdt sig til*", at Divine Business Solutions ApS løbende havde foretaget anmeldelser vedrørende en lang række forhold, der indbyrdes hang sammen, ligesom Divine Business Solutions ApS løbende havde fundet anledning til at supplere og/eller præcisere betydningen af allerede indgivne anmeldelser.

På den baggrund havde SØIK fundet det berettiget og nødvendigt i forbindelse med afgørelsen af 16. september 2009 at strukturere anmeldelserne i nogle overordnede forhold, således at en række af anmeldelserne blev "*lagt sammen*" ud fra deres indholdsmæssige sammenhæng.

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, havde i klagen gjort gældende, at SØIK ved denne fremgangsmåde ikke havde taget stilling til en række af de anmeldte forhold.

SØIK adresserede i udtalelsen to af disse forhold:

1) Spørgsmålet om hvorvidt flytning af kontrakten fra Divine Business Solutions ApS til Cabus Business Solutions GmbH kunne karakteriseres som mandatsvig eller lignende.

Spørgsmålet var ifølge SØIK rent strafferetligt et underpunkt omfattet af pkt. 2 og 3 i afgørelsen af 16. september 2009, idet punktet - ligesom timesedlerne - omhandlede spørgsmålet om, hvorvidt Jesper Mo Hansen havde handlet (så) illoyalt, at forholdet kunne karakteriseres som mandatsvig eller lignende.

SØIK havde derfor allerede forholdt sig hertil i afgørelsen af 16. september 2009, hvor SØIK ikke fandt, at dette var tilfældet.

SØIK bemærkede i øvrigt:

> "Jeg finder endvidere, at Jesper Mo's eventuelle medvirken til flytning af kontrakten er uden betydning for afgørelsen, ikke mindst fordi, at GSS efter kontrakten, jfr. herom ovenfor under h), frit kunne vælge, hvem de ville have til at servicere sig, og fordi GSS henset til, at GSS ikke var tilfredse med det arbejde, DBS havde udført, under alle omstændigheder ville have valgt en anden end DBS til opgaven.
>
> Jeg vil ikke benægte, at det kunne fremgå klarere af min afgørelse af 16/9 2006, at den også omfatter en stillingtagen til flytningen af kontrakten.
>
> Imidlertid har jeg som anført ovenfor fundet, at det var både nødvendigt og rimeligt, at jeg i forbindelse med afgørelsen sammenlagde nogle af de meget specificerede anmeldelser, der er foretaget, og behandlede dem sammen under et."

2) Anmeldelsen af Jesper Mo Hansen m.fl. for hæleri af "*stjålne*" data, hvor SØIK, som redegjort for i afgørelsen, ikke havde fundet, at der kunne føres bevis for, at Jesper Mo Hansen havde "*stjålet*" data, hvorfor SØIK (heller) ikke fandt, at der forelå hæleri af samme data.

Under overskriften "*Afsluttende bemærkninger*" bemærkede SØIK, at sagens akter og klageskrivelsen tidligere var fremsendt til Rigsadvokaten, og at de nye anmeldelser ikke var vedlagt, idet SØIK's nærmere stillingtagen hertil afventede Rigsadvokatens stillingtagen til klagen.

2.2.7 Voldgiftskendelse af 12. november 2009 i sagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS

Den 12. november 2009 afsagde Voldgiftsretten kendelse i den civile sag mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS.

Sagen var anlagt af Jesper Mo Hansen Holding ApS den 25. november 2008 med betalingspåstand, støttet på det anbringende, at værdien af anparterne i selskabet Divine Business Solutions ApS ved Tom Lisborg Holding ApS' erhvervelse af disse var fastsat for lavt. Dette fik Jesper Mo Hansen under voldgiftssagen medhold i.

Tom Lisborg nedlagde under voldgiftssagen - ud over påstand om frifindelse vedrørende Jesper Mo Hansens krav om for lav værdiansættelse af anparterne - en selvstændig påstand om, at Jesper Mo Hansen havde misligholdt anpartshaveroverenskomsten, herunder konkurrenceklausulen samt om erstatning for mistet dækningsbidrag.

Vedrørende denne påstand, fandt Voldgiftsretten det efter bevisførelsen sandsynliggjort, at ledelsen i General Solar Systems GmbH i sensommeren 2006 på selvstændigt grundlag besluttede, at de ønskede at afslutte samarbejdet med Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS, og at dette skyldtes utilfredshed med Tom Lisborg som projektleder.

Efter Voldgiftsrettens vurdering forudsatte denne beslutning dog, at General Solar Systems GmbH fortsat kunne tilknytte Jesper Mo Hansen til projektet, hvorfor General Solar Systems GmbH i eftersommeren 2006 tilbød Jesper Mo Hansen en attraktiv kompensation og placering i projektorganisationen.

Voldgiftsretten fandt det bevist, at Jesper Mo Hansen i månederne inden sin opsigelse samarbejdede med General Solar Systems GmbH om en fremtidig ændring af projektet, der ville føre til, at Divine Business Solutions ApS mistede sin største kunde og sit væsentligste indtægtsgrundlag med virkning fra Jesper Mo Hansens fratræden pr. 1. december 2006. Ifølge Voldgiftsretten var det også dokumenteret, at General Solar Systems GmbH og Jesper Mo Hansen i fællesskab havde foretaget sløringshandlinger for at forhindre, at planerne blev kendt af Tom Lisborg. Voldgiftsretten fandt også, at Jesper Mo Hansen medvirkede til flytning af licenser fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS inden sin fratræden.

Voldgiftsretten lagde efter bevisførelsen til grund, at Jesper Mo Hansen kun modvilligt havde udleveret det materiale, som tilhørte Divine Business Solutions ApS, samt at Jesper Mo Hansen havde medvirket til sletningen af harddisken. Det var Voldgiftsrettens samlede vurdering, at dette forhold isoleret set indebar en krænkelse af ansættelsesforholdet til Divine Business Solutions ApS og anpartshaveroverenskomsten.

Voldgiftsretten fandt, at Jesper Mo Hansen ved den nævnte adfærd og ved at skjule samarbejdet med General Solar Systems GmbH for Tom Lisborg, havde handlet illoyalt og retsstridigt over for sin partner og det selskab, han var ansat i. Herved havde Jesper Mo Hansen misligholdt såvel sit ansættelsesforhold som anpartshaveroverenskomsten, og misligholdelsen kunne karakteriseres som væsentlig.

Konkurrenceklausulen i anpartshaveroverenskomstens § 7 var efter sin ordlyd tidsmæssigt ubegrænset. Voldgiftsretten indfortolkede en tidsbegrænsning på 1 år, således at klausulen fandt anvendelse frem til 1. december 2007.

Efter bevisførelsen fandt Voldgiftsretten, at det kunne lægges til grund, at Jesper Mo Hansen fra den 1. december 2006 virkede som selvstændig konsulent for General Solar Systems GmbH, indtil han den 1. maj 2007 blev ansat i selskabet WindowMaster A/S (datterselskab i VKR-koncernen), hvor han var ansat frem til april 2008.

Voldgiftsretten lagde til grund, at Jesper Mo Hansen i hele denne periode udførte det samme arbejde uanset den ansættelsesretlige tilknytning, og at dette arbejde svarede til arbejdet udført af ham selv og Tom Lisborg før den 1. december 2006, herunder programmeringsopgaver.

Voldgiftsretten fandt, at den del af arbejdet, som Jesper Mo Hansen udførte igennem sit private konsulentfirma, Jesper Mo Hansen Consulting, i perioden 1. december 2006 - 30. april 2007, var en konkurrerende virksomhed omfattet af konkurrenceklausulen, der herved var overtrådt.

Overtrædelsen af konkurrenceklausulen udløste i medfør af anpartshaveroverenskomstens § 7 en bod svarende til et års løn, som blev fastsat til kr. 480.000 på grundlag af Jesper Mo Hansens oplyste månedsløn på kr. 40.000.

Voldgiftsretten fandt det som følge heraf ikke nødvendigt at afgøre, hvorvidt Jesper Mo Hansens ansættelsesforhold i WindowMaster A/S i perioden 1. maj 2007 - april 2008 tillige var omfattet af konkurrenceklausulen.

Ud over boden havde Tom Lisborg nedlagt påstand om erstatning for tab, som for størstedelens vedkommende bestod af et mistet dækningsbidrag, som Divine Business Solutions ApS angiveligt ville have opnået, hvis Jesper Mo Hansens arbejde havde været udfaktureret igennem Divine Business Solutions ApS.

Erstatningskravet var opgjort ud fra en antaget årsløn for Jesper Mo Hansen på 1,6 mio. kr., som var omregnet til hans sædvanlige timetakst hos Divine Business Solutions ApS.

Voldgiftsretten kunne ikke tiltræde Tom Lisborgs tabsopgørelse.

Voldgiftsretten fandt det bevist, at General Solar Systems GmbH i princippet uafhængigt af Jesper Mo Hansen havde besluttet at bringe samarbejdet med Divine Business Solutions ApS til ophør. Selv hvis Jesper Mo Hansen ikke havde været til disposition for General Solar Systems GmbH, anså Voldgiftsretten det for sandsynligt, at General Solar Systems GmbH i løbet af en rimelig kort periode på ikke over seks måneder ville have været i stand til at fremskaffe en anden projektleder og 1-2 programmører, der ville kunne realisere General Solar Systems GmbH's ønsker om selv at stå for projekt- og programmeringsarbejdet fremover.

Voldgiftsretten fandt det sandsynliggjort, at General Solar Systems GmbH i en sådan situation ville have været nødsaget til at fortsætte et samarbejde med Divine Business Solutions ApS og modtage ydelser herfra i en rimelig periode efter den 1. december 2006.

I mangel af anden dokumentation fandt Voldgiftsretten at tabet burde opgøres skønsmæssigt. Voldgiftsretten fandt, at "*(…) det samlede beløb, inklusiv de kr. 480.000, der skal betales i konventionalbod, passende kan fastsættes til kr. 1 mio. Voldgiftsretten finder, at beløbet bør fratrækkes i klagers salgssum for anparter, jf. anpartshaveroverenskomsten § 9 C.*"

Lisborg Holding ApS blev herefter tilpligtet at betale ca. kr. 350.000 til Jesper Mo Hansen Holding ApS svarende til differencen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS' krav på yderligere betaling for anparterne og det erstatningskrav, som Jesper Mo Hansen Holding ApS blev pålagt at betale som følge af brud på anpartshaveroverenskomsten.

2.2.8 Orientering den 13. november 2009 af SØIK om voldgiftskendelse af 12. november 2009 i sagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS

Ved e-mail af 13. november 2009 til SØIK sendte Divine Business Solutions ApS til orientering brev af samme dato fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Rigsadvokaten.

Brevet var vedlagt voldgiftskendelsen af 12. november 2009 i sagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS, der er nærmere beskrevet ovenfor.

Advokat Peter Bang anførte i brevet, at Voldgiftsretten forholdt sig til en række forhold af betydning for straffesagen, herunder særligt, at Voldgiftsretten havde fundet, at Jesper Mo Hansen havde:

- Misligholdt sit ansættelsesforhold og anpartshaveroverenskomsten væsentligt ved illoyalt og retsstridigt at foretage sløringshandlinger og medvirke til flytning af licenser inden sin fratræden.

- Overtrådt konkurrenceklausulen i anpartshaveroverenskomstens § 7 ved at virke som selvstændig konsulent for General Solar Systems GmbH i perioden fra 1. december 2006 til ansættelsen den 1. maj 2007 i WindowMaster A/S og ved i den forbindelse at have udført programmeringsarbejder.

- Krænket ansættelsesforholdet og anpartshaveroverenskomstens §§ 9 og 12 ved at have afleveret sin arbejdscomputer med en anden harddisk end den oprindelige samt ved medvirken til sletning af materiale.

Det var advokat Peter Bangs opfattelse, at præmisserne fra voldgiftssagen åbenbart viste, at Jesper Mo Hansen også havde overtrådt de i politianmeldelsen anførte bestemmelser i straffeloven.

2.2.9 Rigsadvokatens omgørelse af 13. november 2009 af SØIK's påtaleopgivelse

På baggrund af advokat Peter Bangs e-mail af 13. november 2009 fremsendte Rigsadvokaten samme dag et brev til SØIK med følgende indhold:

> "Jeg skal på baggrund af Voldgiftsinstituttets afgørelse af 12. november 2009 i sagen mellem Jesper Mo Hansen ApS og Lisborg Holding ApS anmode om, at undersøgelserne i sagen genoptages.
>
> Opmærksomheden henledes på, at **omgørelsesfristen i sagen udløber den 16. november 2009,** og at denne derfor skal afbrydes ved en tilkendegivelse, der skal forkyndes for Jesper Mo Hansen. Jeg skal anmode statsadvokaten om at foranledige omgørelsen forkyndt."

Den 13. november 2009 blev Rigsadvokatens afgørelse med bistand fra Sydøstjyllands Politi forkyndt for Jesper Mo Hansen på Vejle Politistation, hvor Jesper Mo Hansen fik udleveret genpart af afgørelsen.

I tilkendegivelsen til Jesper Mo Hansen meddelte SØIK, at Rigsadvokaten samme dato havde valgt at omgøre SØIK's påtaleopgivelse, hvorfor Jesper Mo Hansen fortsat var sigtet for de pågældende forhold, ligesom efterforskningen i sagen ville blive genoptaget.

Ved breve af 20. november 2009 underrettede SØIK henholdsvis Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og VKR Holding A/S om Rigsadvokatens afgørelse af 13. november 2009.

2.2.10 Supplerende udtalelse af 24. november 2009 fra SØIK til Rigsadvokaten i anledning af Voldgiftsrettens kendelse

Den 24. november 2009 sendte vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK, en supplerende udtalelse til Rigsadvokaten i anledning af Voldgiftsrettens kendelse af 12. november 2009.

Indledningsvis anførte SØIK, at kendelsen ikke gav SØIK anledning til at ændre sin tidligere indstilling om, at påtale i sagen burde opgives.

SØIK udtalte vedrørende voldgiftskendelsens betydning for vurderingen af straffesagen, at:

> "Jeg er enig med klageren i, at voldgiftsrettens afgørelse behandler en række af de spørgsmål, som også har været genstand for de politianmeldelser, som er indgivet af klageren.
>
> Jeg finder endvidere, at afgørelsen på en god og fyldestgørende måde beskriver det faktiske hændelsesforløb - en beskrivelse hvis indhold jeg i al væsentlighed kan tilslutte mig.
>
> Endeligt for så vidt angår selve afgørelsen finder jeg, at voldgiftsretten ved brug af de civilretlige og bevismæssige regler, som retten har skullet benytte sig af - er kommet frem til et - i forholdet til det oplyste faktum - rigtigt (civilretligt) resultat.
>
> Heri ligger også, at det ikke er korrekt, når det i pressen har været anført, at voldgiftsretten er kommet til det modsatte resultat af SØK, allerede fordi voldgiftsretten ikke har beskæftiget sig med, om der er begået noget strafbart, ligesom anklagemyndigheden og/eller domstolene naturligvis på ingen måde er bundet af afgørelsen fra voldgiftsretten.
>
> Det er således sammenfattende min konklusion, at afgørelsens beskrivelse af faktum er relevant, og at de retlige og bevismæssige konsekvenser, som retten drager, er civilretligt korrekte.
>
> […]
>
> Overordnet set viser afgørelsen - hvad der også hele tiden har været en væsentlig del af min pointe - at denne sag handler om 2-3 parter (Lisborg, Mo og GSS), der i forbindelse med et forretningsforhold bliver uenige, og i forlængelse heraf foretager en række dispositioner, der ikke er "kønne", men som i relation til en strafferetlig behandling er atypiske og uegnede."

SØIK bemærkede endvidere:

> "Voldgiftsrettens resultat viser også, at den ene så og sige ikke har noget at lade den anden høre - både Jesper Mo, GSS og Tom Lisborg har foretaget sig handlinger, der ikke har været i orden.

> Heri ligger bl.a., at hvis anklagemyndigheden skal forfølge de forhold, som Tom Lisborg har anmeldt, så skal vi også forfølge, at Tom Lisborg efter al sandsynlighed har overfaktureret (=bedrageri (se de i kendelsen citerede dokumenter og forklaringer side 20, 32-33 og 44)) i forholdet til GSS, og vi skal forfølge, at Tom Lisborg fik sin brors svoger, der også var revisor for Divine, til efter bruddet at hjælpe Tom Lisborg med at "opfinde" nogle passiver og hensættelser, der medførte, at Jesper Mo ikke fik det for sine anparter som han (alt andet lige) var berettiget til (=bedrageri eller forsøg på det (se nærmere kendelsen side 50-51 og 64-65)).
>
> Disse forhold, som efter min opfattelse er mindst lige så strafferetligt relevante (eller snarere irrelevante), som de forhold Tom Lisborg har anmeldt, er efter min opfattelse (heller) ikke forhold, som anklagemyndigheden bør beskæftige sig med - slet ikke når de pågældende handlinger er foretaget som et led i et større opgør mellem parterne, hvor der er blevet givet og taget."

Herefter kommenterede SØIK på følgende 2 strafferetlige forhold med sammenhæng til kendelsen fra Voldgiftsretten:

1. Overtrædelse af markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 299 a som følge af overtrædelse af konkurrenceklausulen og anpartshaveroverenskomsten.

2. Overtrædelse af straffeloven som følge af tyveri af software og undladelse af at debitere udført arbejde.

Til forhold nr. 1 bemærkede SØIK, at det i kendelsen var fastslået, at Jesper Mo Hansen havde overtrådt konkurrenceklausulen og misligholdt anpartshaveroverenskomsten. Hertil bemærkede SØIK, at ingen af de to forhold i sig selv var strafbare, samt at:

> "Retsvirkningen af at overtræde konkurrenceklausulen har parterne selv fastsat - retsvirkningen er betaling af bod og eventuel erstatning, jfr. herved overenskomstens § 7.
>
> Jesper Mo er nu idømt bod og skal betale erstatning, og hermed er der udtømmende gjort op med dette forhold."

Ifølge SØIK var en mulig overtrædelse af konkurrenceklausulen uden selvstændig betydning for spørgsmålet om overtrædelse af markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 299 a. SØIK udtalte endvidere:

> "Jeg mener helt overordnet ikke, at det foreliggende tilfælde ligner industrispionage (modtageren (GSS) havde jo ret til at få produktet, som de havde betalt for) (…)."

SØIK bemærkede, at Voldgiftsretten i sin kendelse havde lagt til grund, at General Solar Systems GmbH selvstændigt og altså uafhængigt af Jesper Mo Hansen havde besluttet at bringe samarbejdet med Divine Business Solution ApS til ophør, hvorfor det måtte afvises, at Jesper Mo Hansen skulle have "*stjålet*" kontrakten mellem Divine Business Solutions ApS og General Solar Systems GmbH.

Ligeledes bemærkede SØIK, at Voldgiftsretten i sin kendelse havde lagt vægt på, at Divine Business Solution ApS i det væsentligste den 1. september 2006 var færdig med at levere ydelser i henhold til kontrakten med General Solar Systems GmbH, og at der herefter umiddelbart snarere tilbagestod forpligtelser end rettigheder for Divine Business Solutions ApS.

Den vigtigste rettighed, som Divine Business Solutions ApS havde tilbage efter den 1. september 2006, var konkurrenceklausulen med Jesper Mo Hansen, som var den klausul, Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH omgik. Dette var som anført efter SØIK's opfattelse ikke i sig selv strafbart.

Til forhold nr. 2 bemærkede SØIK:

> "Voldgiftsretten finder det (jfr. side 67) sandsynliggjort, at Jesper Mo har medvirket i forbindelse med sletningen af det materiale, der lå på 100 GBeren og 80 GBeren. Retten finder endvidere, at Jesper Mo herved har handlet pligtstridigt i forholdet til Divine.
>
> Jeg er enig med voldgiftsretten i, at det kan lægges til grund, at Jesper Mo har medvirket i forbindelse med sletningen af 100 GBeren (det har Jesper Mo jo også selv erkendt). Jeg er ikke nødvendigvis enig i, at det kan lægges til grund, at han har medvirket til at slette 80 GBeren (det giver jo ingen mening, at han først skulle føre information over på 80 GBeren, sende denne information til Lisborg, og så da han tilfældigvis får den retur, benytte lejligheden til (med vilje) at slette 80 GBeren).
>
> Jeg finder i øvrigt, at SØKs efterforskning på dette punkt er mere fyldestgørende end voldgiftsrettens, idet SØK (i modsætning til voldgiftsretten) har afhørt en række af de personer, der på vegne af DCC mv. har assisteret i forbindelse med sletningen."

Ovenstående kunne efter SØIK's opfattelse fortsat ikke strafferetligt kvalificeres som hverken tyveri eller anden berigelsesforbrydelse.

I forhold til det af Divine Business Solutions ApS påståede omkring Jesper Mo Hansens undladelse af at debitere fakturerbare timer i opsigelsesperioden bemærkede SØIK, at Voldgiftsretten ikke havde udtalt sig om dette forhold.

SØIK bemærkede herefter, at der heller ikke på baggrund af oplysningerne i kendelsen fra Voldgiftsretten var bevismæssigt grundlag for at antage, at Jesper Mo Hansen skulle have undladt at debitere timer, som Divine Business Solutions ApS i henhold til kontrakten havde krav på betaling for.

Sammenfattende fandt SØIK ikke, at der ved voldgiftskendelsen var fremkommet oplysninger om forhold, hvorefter der nu skulle være grundlag for at iværksætte strafferetlig forfølgning i sagen.

2.2.11 Brev af 8. december 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten, hvor han påpegede en række fejl i Voldgiftsrettens kendelse

Den 8. december 2009 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til Rigsadvokaten, hvori advokat Peter Bang påpegede en række fejl i Voldgiftsrettens kendelse.

Fejlene bestod bl.a. i forkert gengivelse af sagens faktum (navne, datoer, betegnelser, etc.) samt i en efter advokatens opfattelse forkert fortolkning af følgende forhold:

- Den tidsmæssige udstrækning af Jesper Mo Hansens konkurrenceklausul
- Komplikationer og omkostninger forbundet ved General Solar Systems GmbH's videre-overdragelse af projektet til en anden leverandør, hvis Jesper Mo Hansen ikke havde stået til rådighed for selskabet
- Divine Business Solutions ApS' muligheder for via General Solar Systems GmbH at få adgang til de seneste versioner af de udviklede programmer

Endelig anførte advokat Peter Bang, at det med Voldgiftsrettens kendelse var fastslået, at der var sket en krænkelse af Divine Business Solutions ApS' ophavsret, hvorfor advokat Peter Bang på ny stillede krav om, at politiet skulle foretage konfiskation af softwaren, ligesom advokat Peter Bang henviste til tidligere fremsendte anmodninger om gennemførelse af ransagninger i VKR-koncernen.

2.2.12 Udtalelse fra SØIK den 11. december 2009

Ved e-mail af 10. december 2009 anmodede Rigsadvokaten om SØIK's udtalelse til brev af 8. december 2009 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

Den 11. december 2009 besvarede vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK, pr. e-mail henvendelsen, og oplyste, at advokat Peter Bang efter SØIK's opfattelse ikke havde påpeget fejl af betydning for sagen.

2.2.13 Forespørgsel af 20. januar 2010 fra Jesper Mo Hansens advokat

Ved brev af 20. januar 2010 forespurgte Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, hvornår en afgørelse i sagen kunne forventes, idet voldgiftskendelsen efter hans overbevisning ikke indeholdt nye oplysninger.

Endvidere påpegede advokat Rasmus Bollerup-Jensen, at SØIK løbende burde overveje straffelovens kapitel 17 (om falsk forklaring og falsk anklage), idet Tom Lisborg i samtlige gerningsbeskrivelser helt udelod væsentlige oplysninger af betydning om Tom Lisborgs egne forhold.

Vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK; besvarede brevet den 26. januar 2010. SØIK oplyste, at sagen p.t. blev behandlet af Rigsadvokaten, som havde oplyst SØIK, at denne forventede at kunne træffe afgørelse inden udgangen af februar 2010.

2.2.14 Rigsadvokaten anmodede den 4. februar 2010 SØIK om at træffe afgørelse i sagen

Rigsadvokaten anmodede den 4. februar 2010 SØIK om at træffe afgørelse i sagen, idet Rigsadvokaten "*(…) efter omstændighederne fandt det rettest, at statsadvokaten træffer en ny afgørelse vedrørende sigtelsen mod Jesper Mo Hansen med klageadgang hertil.*"

2.2.15 SØIK's afgørelse af 1. marts 2010

SØIK traf den 1. marts 2010 på ny afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen og sendte afgørelsen i et brev til anmelderen Divine Business Solutions ApS og i kopi til dennes advokat, Peter Bang. Afgørelsen var underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen.

SØIK bemærkede, at afgørelsen ikke omfattede Divine Business Solutions ApS' anmeldelser af 19. og 20. oktober 2009, da en stillingtagen hertil afventede det endelige resultat af den igangværende sag, herunder Rigsadvokatens afgørelse af denne.

Som begrundelse anføres, at SØIK fortsat ikke fandt, at der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold.

Indledningsvist redegjorde SØIK for sagsgangen, herunder at Rigsadvokaten - henset til brevet fra advokat Peter Bang af 13. november 2009 og den afsagte voldgiftskendelse sammenholdt med, at omgørelsesfristen udløb den 16. november 2009 - besluttede at omgøre SØIK's afgørelse af 16. september 2009. Dette med henblik på at sikre, at også de nye oplysninger, som fremkom under voldgiftskendelsen, og som ifølge Divine Business Solutions ApS var af væsentlig betydning for den strafferetlige vurdering af sagen, kunne indgå i den endelige vurdering af sagen.

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, havde i selskabets klage til Rigsadvokaten bl.a. klaget over, at SØIK ikke havde forholdt sig til alle anmeldelser. SØIK bemærkede, at Divine Business Solutions ApS ved brev af 31. juli 2009 havde sendt en oversigt med 8 forhold, som var opdelt på 48 underforhold. Efter SØIK's opfattelse vedrørte de 48 underforhold i al væsentlighed momenter i forbindelse med de 3 overordnede forhold, som SØIK havde taget stilling til i afgørelsen af 16. september 2009.

I den forbindelse gentog SØIK betragtningerne fra SØIK's udtalelse af 2. november 2009 beskrevet ovenfor.

Herefter indsatte SØIK i afgørelsen af 1. marts 2010 uddrag af sin afgørelse af 16. september 2009 for hvert af de tre overordnede forhold, hvorefter SØIK fremkom med supplerende kommentarer.

SØIK's supplerende kommentarer til hvert forhold er i det følgende citeret.

1. Databedrageri, straffelovens § 279 a (ødelæggelse af harddisk og undladelse af at aflevere programdokumentation)

"Supplerende vedr. dette forhold skal det bemærkes, at 100 GBeren, da den blev indleveret til DCC med henblik på sletning, IKKE indeholdt den programdokumentation, som Jesper Mo havde udfærdiget i opsigelsesperioden.

Politiet kom via DCC i besiddelse af en kopi af 100 Gberens indhold. De har efterfølgende fået udleveret et eksempler heraf, og De har i forbindelse med afhøring i SØK bekræftet, at der ikke lå opdateringer vedr. programdokumentationen på 100 Gberen, som var dateret efter den 10/10 2006.

Det anførte medfører, at uanset at Jesper Mo tydeligvis havde et ønske om, at De ikke skulle have tilgang til (alt) materiale på 100 Gberen, så havde dette ønske ikke noget at gøre med, at han ikke ønskede, at De skulle have de sidste programopdateringer - allerede fordi de sidste programopdateringer ikke lå på 100 Gberen."

Til den strafferetlige vurdering af forhold 1 supplerede SØIK med:

"Til det ovenfor anførte skal her tilføjes, at 100 Gberen slet ikke indeholdt de seneste opdateringer af programdokumentationen, hvilket yderligere understøtter, at Jesper Mos bestræbelser for at slette harddiskens indhold ikke var begrundet i noget ønske om at forholde Dem den opdaterede programdokumentation."

2. Timesedler

"I Voldgiftsrettens kendelse er det lagt til grund, at Jesper Mo i efteråret 2006 optrådte illoyalt overfor DBS, og at han i den forbindelse overtrådte sine forpligtelser som ansat i DBS og i henhold til anpartshaveroverenskomsten.

Voldgiftsretten har bl.a. anført, at Jesper Mos (illoyale) adfærd bestod i, at han i perioden aktivt arbejdede for, at samarbejdet mellem GSS og DBS skulle ophøre, således at DBS ikke længere skulle være involveret i færdigudviklingen af programmet.

Det fremgår videre af Voldgiftsrettens kendelse, at retten finder, at GSS i sensommeren 2006 UAFHÆNGIGT af Jesper Mo besluttede, at samarbejdet med DBS skulle ophøre, idet GSS ikke var tilfredse med de ydelser, GSS modtog, herunder var GSS utilfredse med den indsats, De havde ydet som projektleder.

Endeligt fremgår det af kendelsen, jfr. herved kendelsens side 14, at ifølge DBS' revisor var GSS berettiget til at ikke at benytte DBS (yderligere) efter den 30/9 2006.

Det må herefter lægges til grund, at GSS selvstændigt havde besluttet, at samarbejdet skulle ophøre, og at GSS efter den 30/9 2006 var kontraktsretligt berettiget til ikke længere at anvende DBS.

Den (illoyale) adfærd, Jesper Mo udviser i efteråret 2006, sker herefter under omstændigheder, hvor GSS alligevel ville have opsagt samarbejdet og kontraktsretligt var berettiget hertil."

Til den strafferetlige vurdering af forhold 2 supplerede SØIK med:

> "Supplerende vedrørende dette forhold bemærkes nu, at Voldgiftsretten har fastslået, at Jesper Mo i perioden aktivt arbejdede for, at GSS kunne afvikle samarbejdet med DBS. Denne adfærd var som anført af Voldgiftsretten illoyal overfor DBS, og har udløst erstatningspligt.
>
> Det "arbejde", som Jesper Mo forestod i perioden, og som De gør gældende, at han ikke har debiteret, var i vid udstrækning "arbejde", som bestod i at afvikle samarbejdet mellem GSS og DBS. Dette "arbejde" indebar, at Jesper Mo optrådte illoyalt overfor DBS, men omvendt var det i sagens natur ikke "arbejde", som skulle have været debiteret overfor GSS.
>
> Som et led i sit (illoyale) arbejde med at afvikle DBS' rolle forestod Jesper Mo meget muligt også, at Cabus overtog DBS' rolle vedr. udførsel af visse dele af kontrakten.
>
> Det må imidlertid - som også sket ved Voldgiftsrettens kendelse - lægges til grund, at GSS under alle omstændigheder ville have afbrudt samarbejdet med DBS, og at de var berettiget hertil, hvorfor Jesper Mos evt. rolle i den forbindelse ikke har medført, at DBS har lidt noget tab.
>
> Det må i den forbindelse også tages i betragtning, at DBS (fortsat) var kontraktsretligt forpligtet overfor GSS, og at Jesper Mos handlinger (om end utilsigtet) reelt medførte, at DBS blev frigjort for sine forpligtelser, hvilke forpligtelser DBS efter Jesper Mos opsigelse kunne få vanskeligt ved at opfylde."

3. Straffelovens § 299 a, jf. markedsføringslovens § 19, ved uberettiget i sit arbejde for General Solar Systems GmbH fra oktober 2006 og frem at have anvendt viden oparbejdet i forbindelse med sin ansættelse hos Divine Business Solutions ApS

> "Voldgiftsretten har lagt til grund, at Jesper Mo i forbindelse med, at han efter den 1/11 2006 fik ansættelse i VKR-koncernen, overtrådte sin konkurrenceklausul.
>
> Voldgiftsretten har i den forbindelse fastsat en bod alt i overensstemmelse med det aftalegrundlag, som bestod mellem (ultimativt) Dem og Jesper Mo.
>
> Det er ikke (i sig selv) strafbart at overtræde en konkurrenceklausul.
>
> Som anført ovenfor har Voldgiftsretten lagt til grund, at GSS i sensommeren 2006 uafhængigt af Jesper Mo besluttede, at samarbejdet med DBS skulle ophøre.
>
> Det kan videre lægges til grund, at GSS ifølge kontrakten var berettiget til at opsige aftalen pr. 30/9 2006.
>
> GSS havde på dette tidspunkt i al væsentlighed modtaget - og betalt for de ydelser, som DBS skulle - og havde leveret.

> Voldgiftsretten har på denne baggrund, jfr. nærmere kendelsen side 67, fundet, at det arbejde, som udestod, og som Jesper Mo i et eller andet omfang uberettiget udførte for GSS efter den 1/12 2006, havde et forholdsvist beskedent omfang."

Til den strafferetlige vurdering af forhold 3 supplerede SØIK med:

> "Jeg finder, at Voldgiftsrettens afgørelse, hvorefter DBS' rettigheder i henhold til kontrakten med GSS efter den 1/12 2006 var forholdsvis begrænsede, og at det arbejde, som Jesper Mo muligt udførte for GSS efter denne dato, ikke havde karakter af mere specialiseret arbejde end, at andre kunne have færdiggjort arbejdet med højst 6 måneders forsinkelse, yderligere understøtter, at Jesper Mos adfærd ikke har haft en sådan grovhed, at forholdet er omfattet af markedsføringslovens § 19 og/eller straffelovens § 299a.
>
> Jeg har herved også henset til, at forholdet er atypisk derved, at den udøvede industrispionage i givet fald er udøvet til fordel for en kunde, der var berettiget til at modtage ydelsen, og ikke som det typisk er tilfældet i forholdet til en konkurrent."

På baggrund af den fornyede vurdering af sagen, fandt SØIK fortsat ikke, at der var grundlag for yderligere strafferetlig forfølgning.

SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 blev samme dag meddelt pr. brev til Jesper Mo Hansen med en kopi heraf til dennes advokat, Rasmus Bollerup-Jensen.

2.2.16 SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om ligeledes at indstille efterforskningen af de øvrige anmeldelser

Den 1. marts 2010 traf SØIK også afgørelser om at indstille efterforskningen af de øvrige anmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS henholdsvis den 17. april 2007 mod Munk IT A/S, den 14. august 2007 mod advokat Erik Svanvig, den 29. august 2007 mod Jes Donneborg og Niels Freiesleben og den 3. september 2007 mod Leif Jensen og Jesper O. Pedersen. Afgørelserne er underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen.

Meddelelse herom blev sendt til Divine Business Solutions ApS og dennes advokat, Peter Bang, og var i det væsentligste enslydende med de meddelelser, Divine Business Solutions ApS modtog første gang efterforskningen blev indstillet.

2.2.17 Brev af 4. marts 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten med anmodning om at oplyse, hvornår sagen var tilbagesendt fra Rigsadvokaten til SØIK

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, anmodede ved brev af 4. marts 2010 Rigsadvokaten om at oplyse, hvornår sagen var tilbagesendt fra Rigsadvokaten til SØIK. Samtidig anmodede advokat Peter Bang om at få tilsendt eventuelle breve til/fra Rigsadvokaten og SØIK.

2.2.18 Brev af 16. marts 2010 fra Rigsadvokaten til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 16. marts 2010 oplyste Rigsadvokaten over for Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at sagsgangen havde været som oplyst i SØIK's afgørelse af 1. marts 2010, idet Rigsadvokaten tilføjede, at Rigsadvokaten den 4. februar 2010 havde anmodet SØIK om på ny at træffe en egentlig afgørelse med klageadgang til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten afviste advokat Peter Bangs anmodning om at modtage kopi af korrespondancen, idet der var tale om anklagemyndighedens interne brevveksling.

2.3 Divine Business Solutions ApS' klage over SØIK's afgørelser af 1. marts 2010

2.3.1 Klage til SØIK af 26. marts 2010 over SØIK's påtaleopgivelse af 1. marts 2010

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, påklagede ved brev af 26. marts 2010 til SØIK påtaleopgivelsen af 1. marts 2010 vedrørende anmeldelser mod Jesper Mo Hansen, Munk IT A/S, advokat Erik Svanvig, Leif Jensen, Jesper O. Pedersen, Jes Donneborg og Niels Freiesleben. Brevet var vedlagt 3 DVD'er, "*(…) 2 med alle dokumenter og bilag (inkl. avisartikler fra Berlingske Tidende og Børsen) og én med TV-udsendelser fra Danmarks Radio. Udtalelser indhentet og brugt fra uvildige specialister i TV-udsendelser af DR og af Berlingske Tidende er en del af klageskriftet.*"

Klagen adresseret til SØIK er på i alt 387 sider og vedlagt bilag 328-333 fortløbende fra allerede fremsendte bilag til SØIK. Såvel klagen som de nye bilag vedrører i det væsentligste oplysninger, som SØIK allerede var i besiddelse af.

Klagens grundindhold var, at SØIK havde begået fejl ved ikke detaljeret at have forholdt sig til de enkelte udsagn i Divine Business Solutions ApS' klage af 12. oktober 2009 over SØIK's afgørelser af 16. september 2009, herunder at SØIK havde behandlet klagen under 3 overordnede mulige strafbare forhold og ikke i de af Divine Business Solutions ApS benyttede 48 punkter. Divine Business Solutions ApS mente ikke, at det var retvisende, at SØIK havde anset de 48 underforhold af strafbar karakter for i al væsentlighed at være momenter i de af SØIK behandlede 3 overordnede forhold.

Videre kritiserede advokat Peter Bang, at SØIK ikke havde informeret Divine Business Solutions ApS om, at SØIK af Rigsadvokaten var blevet påbudt at revurdere sagen, samt at SØIK ikke havde foretaget yderligere efterforskning i den anledning, ligesom advokat Peter Bang påklagede, at SØIK ved afgørelsen af 1. marts 2010 havde meddelt, at behandling af politianmeldelsen indgivet af Divine Business Solutions ApS den 19. oktober 2009 afventede endelig afgørelse af klagesagen og således ikke var omfattet af afgørelsen af 1. marts 2010.

Advokat Peter Bang påpegede i klagen flere steder, at SØIK efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse for flere af forholdenes vedkommende havde lagt et forkert faktum til grund for deres afgørelse, ligesom advokat Peter Bang på flere punkter påpegede strafbare forhold, som Divine Business Solutions ApS ad flere omgange havde gjort SØIK opmærksom på, uden at SØIK i deres efterforskning og vurdering af sagen syntes at have inddraget dette.

Klagen består primært af gengivelser af tidligere fremsendte breve fra Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang, udklip fra SØIK's afgørelser, gengivelse af indhold fra Voldgiftsrettens kendelse, gengivelse af indhold fra allerede kendt dokumentation samt advokat Peter Bangs/Divine Business Solutions ApS' kommentering herpå.

Advokat Peter Bangs/Divine Business Solutions ApS' kommentering indeholdt tilsvarende i det væsentligste en gentagelse af de punkter, hvor advokat Peter Bang/Divine Business Solutions ApS udlagde faktum anderledes end SØIK, og hvor advokat Peter Bang/Divine Business Solutions ApS var uenig i SØIK's vurdering af, hvorvidt det konstaterede faktum var udtryk for, at der var sket strafferetlige overtrædelser.

2.3.2 Klage til Rigsadvokaten af 26. marts 2010 over SØIK's påtaleopgivelse af 1. marts 2010

Ligeledes den 26. marts 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, en klage til Rigsadvokaten. Klagen til Rigsadvokaten er på i alt 25 sider og ligesom klagen til SØIK vedlagt bilag 328-333, idet denne klage var "*(…) at opfatte som en integreret del af den egentlige påklage, dags dato, fremsendt direkte til SØK, med henblik på at gøre særligt opmærksom på en række forhold, der er mere detaljeret behandlet i klageskrivelsen adresseret til SØK.*"

Advokat Peter Bang klagede bl.a. over, at politianmeldelsen indgivet af Divine Business Solutions ApS den 19. oktober 2009 afventede Rigsadvokatens endelige afgørelse af klagesagen, og således ikke var omfattet af SØIK's afgørelse af 1. marts 2010. Advokat Peter Bang anførte flere årsager til, at der ikke burde ske en adskillelse, herunder sammenhængen mellem de politianmeldte forhold, betydningen for de øvrige strafbare forhold af de påståede urigtige forklaringer under voldgiftssagens samt risikoen for forældelse.

I øvrigt udgjorde klagen stilet til Rigsadvokaten en mere overordnet fremstilling af de klagepunkter, der uddybende var beskrevet i den meget omfangsrige klage til SØIK.

Klagen var ligeledes vedlagt 3 DVD'er med alle dokumenter og bilag elektronisk samt TV-udsendelser fra DR.

2.3.3 Udtalelse fra SØIK af 9. april 2010 til Rigsadvokaten i anledning af klagen af 26. marts 2010

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 30. marts 2010 SØIK om en udtalelse til brug for behandling af klagen af 26. marts 2010.

Ved udtalelse af 9. april 2010 indstillede SØIK til Rigsadvokaten, at SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtalen skulle stadfæstes, idet SØIK fortsat ikke fandt, at der forelå oplysninger om forhold, der kunne medføre, at Jesper Mo Hansen og/eller de øvrige anmeldte personer kunne forfølges til straf.

2.3.4 Rigsadvokatens omgørelse af SØIK's påtaleopgivelse af 1. marts 2010

Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, forespurgte ved brev af 16. april 2010 til Rigsadvokaten, hvorvidt der var indgivet en klage over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010, eller om sagen kunne betragtes som afsluttet.

Rigsadvokaten meddelte den 28. april 2010 via Politiet i Vejle, at Rigsadvokaten havde besluttet at omgøre SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtalen mod Jesper Mo Hansen, idet Rigsadvokaten grundet sagens omfang og karakter ikke inden for omgørelsesfristen på 2 måneder fra den 1. marts 2010 havde haft mulighed for at realitetsbehandle klagen af 26. marts 2010 over afgørelsen. Beslutningen indebar, at Jesper Mo Hansen fortsat var sigtet i sagen.

2.3.5 Politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS til SØIK den 20., 21. og 25. maj 2010

Den 20., 21. og 25. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS en række anmeldelser til SØIK mod en række personer og selskaber, som for hver anmeldelse er oplistet nærmere nedenfor. Anmeldelserne omfattede medvirken til Jesper Mo Hansens overtrædelse af straffelovens bestemmelser om underslæb (§ 278), databedrageri (§ 279 a), overtrædelse af markedsføringslovens § 19 under særligt skærpende omstændigheder (§ 299 a), subsidiært tillige krænkelse af ophavsrettigheder under særligt skærpende omstændigheder (§ 299b), bedrageri (§ 279), mandatsvig (§ 280), samt medvirken til tyveri (§ 276) og brugstyveri (§ 293), samt for hæleri (§ 290).

Politianmeldelserne angav at omfatte både medvirken til de forhold, som SØIK opgav påtale for med hensyn til Jesper Mo Hansen den 1. marts 2010, samt de forhold, som var politianmeldt den 19. oktober 2009, men som SØIK endnu ikke havde behandlet.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Revisor], MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab
- MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab

Politianmeldelsen var vedlagt bilag 334-342, der bestod af e-mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og de politianmeldte samt årsrapport for Jesper Mo Hansen Holding ApS 2006/2007.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Direktør 1] i DONE IT ApS
- [Direktør 2] i DONE IT ApS
- DONE IT ApS

Politianmeldelsen var vedlagt bilag 343-353, der bestod af korrespondance mellem Lisborg Holding ApS' advokat og de anmeldte, referenceliste for DONE IT ApS, artikler og selskabsoplysninger mv. om DONE IT ApS samt udskrifter fra Vejle Boldklubs og Vejle Stadions hjemmeside, hvoraf fremgik, at både DONE IT ApS og Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab var sponsorer, og at advokat Erik Svanvig var formand for Fonden Vejle Stadion.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Direktør] i Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
- [Prokurist] i Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
- [Projektleder] i Cabus Business Solutions GmbH [Qurius Solutions GmbH]
- Cabus Business Solutions GmbH (nu Qurius Solutions GmbH)
- Qurius N.V.

Denne anmeldelse var ikke vedlagt bilag.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Direktør] i HP Værktøj A/S
- [Økonomidirektør] i HP Værktøj A/S
- [Ansat] i HP Værktøj A/S
- HP Værktøj A/S

Politianmeldelsen var vedlagt bilag 354-355, der bestod af en faktura fra Divine Business Solutions ApS til HP Værktøj A/S samt brev fra Lisborg Holding ApS' advokat til HP Værktøj A/S.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Direktør] i Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.
- [IT-chef] i Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.
- Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.

Politianmeldelsen var vedlagt bilag 356-357, der bestod af en faktura fra Divine Business Solutions ApS til Kartoffelmelcentralen A.m.b.a samt brev fra Lisborg Holding ApS' advokat til Kartoffelmelcentralen A.m.b.a.

Den 20. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- Jørgen Jensen (direktør, Jules Limited og Jørgen Jensen Konsulentfirma)
- Jules Limited
- Jørgen Jensen Konsulentfirma

Denne anmeldelse var ikke vedlagt bilag.

Den 21. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [IT-chef] i General Solar Systems GmbH

Denne anmeldelse var ikke vedlagt bilag.

Den 21. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- VKR Holding A/S
- SolarCap A/S
- WindowMaster A/S
- General Solar Systems GmbH
- Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab

Denne anmeldelse var ikke vedlagt bilag.

Den 25. maj indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod:

- [Direktør] i Inface Company A/S
- [Direktør] i Inface Company A/S
- Inface Company A/S

Politianmeldelsen var vedlagt bilag 358-361, der bestod af korrespondance mellem Jesper Mo Hansen og de anmeldte samt breve fra Lisborg Holding ApS' advokat til Inface Company A/S.

2.3.6 Politianmeldelse indgivet af Lisborg Holding ApS til SØIK den 25. maj 2010

Den 25. maj 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse vedrørende medvirken til bedrageri (§ 279) og mandatsvig (§ 280) ved afgivelse af falske vidneforklaringer i forbindelse med voldgiftssagen.

Politianmeldelse blev indgivet mod:

- [Revisor], MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab)
- MS Revision Statsautoriseret Revisionsselskab
- Erik Svanvig (advokat, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab)
- Rasmus Bollerup-Jensen (advokat, Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab)
- Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab

Denne anmeldelse var ikke vedlagt bilag.

2.3.7 Brev af 2. juni 2010 fra Jesper Mo Hansens advokat

Ved brev af 2. juni 2010 til SØIK gjorde Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, opmærksom på, at han efter gennemgang af de af Tom Lisborg yderligere indgivne politianmeldelser, som advokaten fandt åbenbart grundløse, gik ud fra, at SØIK fortsat overvejede anvendelse af straffelovens kapitel 17 (om falsk forklaring og falsk anklage) og henviste til sit tidligere brev herom af 20. januar 2010.

2.3.8 Brev af 8. juni 2010 til SØIK og Rigsadvokaten med supplerende kommentarer til klagen af 26. marts 2010

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, sendte den 8. juni 2010 et brev adresseret til både SØIK og Rigsadvokaten med en række supplerende kommentarer og klagepunkter.

I brevet bemærkede advokat Peter Bang indledningsvis, at det fremgik af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen i sagen om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen i sagen mod Jesper Mo Hansen, jf. kapitel 7, afsnit 2.2.34, at Leif Jensen havde forklaret, at han havde været til afhøring hos Sydøstjyllands Politi i marts måned 2009, men ikke herudover havde modtaget oplysninger om sagen fra politiet.

Hertil bemærkede advokat Peter Bang, at det ikke fremgik af afgørelsen: "*(…) at Leif Jensen har haft kontakt med en række ledende polititjenestemænd om sagen*" til trods for, at det fremgik af svar afgivet af Justitsministeriet til Folketingets Retsudvalg på spørgsmål 922 og 924 i Folketingsåret 2008-2009, at Leif Jensen havde haft kontakt med ledende polititjenestefolk. Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 922 og 924 er behandlet i kapitel 10, afsnit 3.3.

Det fremgår ikke nærmere af brevet, hvilken betydning ovenstående oplysninger havde for Rigsadvokatens behandling af den verserende klage over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om påtaleopgivelse.

Herudover henviste advokaten til, at det fremgik af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse, at hverken Niels Freiesleben eller andre fra VKR's ledelse var afhørt i februar 2009 vedrørende anmeldelserne mod Jesper Mo Hansen.

Dette var desuden bekræftet i Justitsministeriets svar på spørgsmål nr. 933 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009, hvoraf fremgik, at SØIK havde forklaret, at SØIK i første omgang fokuserede på at afklare de forhold, som Jesper Mo Hansen var sigtet for, og derefter ville tage stilling til andres eventuelle medvirken hertil. Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 933 er behandlet i kapitel 10, afsnit 3.3.

Advokat Peter Bang var af den opfattelse, at dette ikke berettigede SØIK til ikke at foretage afhøringer af VKR-ledelsen, da disse afhøringer - foruden betydning for anmeldelserne mod personerne selv - også havde betydning for anmeldelserne mod Jesper Mo Hansen.

På denne baggrund udvidede advokat Peter Bang sin klage af 26. marts 2010 - over at sagen ikke var blevet behørigt efterforsket - med, at hovedpersonerne i sagen ikke var blevet afhørt. Advokaten anmodede derfor Rigsadvokaten om at omgøre SØIK's afgørelse og genoptage efterforskningen, således at som minimum de politianmeldte personer blev afhørt.

Herefter bemærkede advokat Peter Bang, at det også fremgik af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands sag om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen i sagen mod Jesper Mo Hansen, at Statsadvokaten havde besluttet at indstille efterforskningen af en politianmeldelse indgivet af Jesper Mo Hansens advokat for uberettiget videregivelse af Jesper Mo Hansens oplysninger med begrundelsen: "*(…) at pc-en, som de pågældende data var på, tilhørte Tom Lisborgs firma Divine Business Solutions*". Denne afgørelse havde ifølge advokat Peter Bang også betydning for den indgivne politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen for databedrageri.

Endelig bemærkede advokat Peter Bang med henvisning til en erklæring udarbejdet af Deloitte til VKR Holding A/S (som var vedlagt brevet som bilag 362), at der efter hans opfattelse var

uoverensstemmelser mellem de oplysninger om Jesper Mo Hansens tilknytning til kanaløselskabet Jules Limited, der fremgik af erklæringen fra Deloitte, og de oplysninger om samme forhold, der fremgik af voldgiftskendelsen af 12. november 2009 i sagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS.

Advokat Peter Bang opfordrede herefter til, at det i den videre efterforskning: "*(…) søges afdækket, hvem der har afgivet urigtig forklaring herom, samt motivet herfor.*"

Herudover blev det oplyst, at Divine Business Solutions ApS også havde underrettet SKAT om sagen, ligesom advokat Peter Bang refererede til breve fra Divine Business Solutions ApS til SKAT om Jørgen Jensen EDB-konsulentfirma, ejet af direktøren i Jules Ltd., samt Leif Jensens kontakt til SKAT.

Det fremgår ikke nærmere af brevet, hvilken betydning ovenstående oplysninger havde for Rigsadvokatens behandling af den verserende klage over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om påtaleopgivelse.

2.3.9 Anmodning af 8. juni 2010 om udtalelse fra SØIK

Rigsadvokaten anmodede den 9. juni 2010 SØIK om at komme med en udtalelse vedrørende udvidelsen af klagen.

2.3.10 Fremsendelse af supplerende materiale den 10. juni 2010 vedrørende politianmeldelsen af 20. maj 2010

Den 10. juni 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS supplerende materiale vedrørende politianmeldelsen af 20. maj 2010 mod Cabus Business Solutions GmbH m.fl.

2.3.11 Politianmeldelse indgivet af Lisborg Holding ApS til SØIK den 10. juni 2010

Den 10. juni 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen og Jesper Mo Hansen Holding ApS for tilsvarende forhold som anmeldelsen indgivet den 25. maj 2010, dvs. medvirken til bedrageri (§ 279) og mandatsvig (§ 280) ved afgivelse af falske vidneforklaringer i forbindelse med sagens behandling i Voldgiftsretten.

2.3.12 Breve af 10., 11. og 17. juni 2010 til SØIK og Rigsadvokaten om, at nye politianmeldelser burde medinddrages ved klagesagens behandling

Ved brev af 10. juni 2010 til SØIK og 11. juni 2010 til Rigsadvokaten fremsendte Divine Business Solutions ApS en CD med de nye politianmeldelser mod en række navngivne personer og selskaber, som var fremsendt henholdsvis den 20., 21. og 25. maj 2010 og 10. juni 2010 til SØIK. CD'en indeholdt tillige en række bilag og en lydfil.

Ved brev af 17. juni 2010 til SØIK og Rigsadvokaten gjorde Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, i fortsættelse af sin klage af 26. marts 2010 opmærksom på, at de efterfølgende indgivne nye politianmeldelser og supplerende oplysninger burde medinddrages ved klagesagens behandling.

2.3.13 Udtalelse fra SØIK af 18. juni 2010 til Rigsadvokaten i anledning af udvidelsen af klagen

Den 18. juni 2010 sendte SØIK sin udtalelse til Rigsadvokaten. SØIK vedlagde den i Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 8. juni 2010 nævnte afgørelse af 11. maj 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som SØIK for god ordens skyld havde indhentet.

Af udtalelsen fremgår, at det ikke stod helt klart for SØIK, hvorfor klageren nævnte forløbet omkring Leif Jensens kontakt til politiet i forbindelse med sagen, men SØIK kunne dog i al væsentlighed bekræfte klagerens faktuelle oplysninger herom.

SØIK bekræftede, at de af advokat Peter Bang foreslåede afhøringer ikke var foretaget af SØIK. Om baggrunden herfor henviste SØIK til sine tidligere udtalelser i sagen vedrørende beslutningerne om at slutte sagen. SØIK kunne i den forbindelse alene anføre, at de pågældende personer ikke var blevet afhørt, da SØIK - efter at de øvrige efterforskningsskridt var tilendebragt - vurderede, at der ikke var nogen straffesag, hvorfor det ikke havde været nødvendigt at foretage yderligere i sagen.

Om denne vurdering var korrekt eller ej, var ifølge SØIK netop det, som advokat Peter Bang allerede via sine oprindelige klager havde bedt Rigsadvokaten tage stilling til, hvorfor denne klages "nye" indfaldsvinkel til, hvorfor SØIK's afgørelse (også) var forkert, ifølge SØIK ikke sås at bibringe noget reelt nyt.

2.3.14 Brev af 29. juni 2010 med fremsendelse af fax fra vidnet Lars Bugge til Rigsadvokaten og SØIK

Ved brev af 29. juni 2010 til Rigsadvokaten og SØIK gjorde Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, opmærksom på, at Lars Bugge i en fax af 22. juni 2010 til Rigsadvokaten havde opfordret til en afhøring af Niels Ravn.

2.3.15 Breve af 22. juli 2010 fra Rigsadvokaten om forventet afgørelse inden 60 dage

Ved breve af 22. juli 2010 til henholdsvis Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, meddelte Hans Fogtdal på rigsadvokatens vegne, at Rigsadvokaten endnu ikke havde haft mulighed for at behandle klagen over SØIK's afgørelser af 1. marts 2010, herunder om at opgive påtalen mod Jesper Mo Hansen.

Årsagen var sagens omfang og karakter samt det store antal sager, som på daværende tidspunkt var under behandling hos rigsadvokaturen.

Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden 60 dage.

2.3.16 E-mail af 20. september 2010 til Rigsadvokaten og SØIK med supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010

Ved e-mail af 20. september 2010 til Rigsadvokaten og SØIK sendte Divine Business Solutions ApS supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010. E-mailen var vedlagt bilag 363-378,

hvoraf de fleste indgik i akter hos Retten i Kolding eller i akter hos Vestre Landsret i forbindelse med DONE IT ApS under konkurs.

Divine Business Solutions ApS oplyste, at advokat John Korsager - som var advokat i samme advokatfirma som de to politianmeldte advokater Erik Svanvig og Rasmus Bollerup-Jensen - var blevet afsat som kurator i konkursboet efter DONE IT ApS, og først herefter havde Divine Business Solutions ApS modtaget kreditorlisten for konkursboet.

Divine Business Solutions ApS redegjorde for, hvorledes DONE IT ApS efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde medvirket til Jesper Mo Hansens skjulte arbejde for VKR-koncernen. Dette var efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse bl.a. dokumenteret ved e-mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og Jes Donneborg og mellem Jesper Mo Hansen og DONE IT ApS om DONE IT ApS' bistand til installation af servere og ved e-mailkorrespondance mellem Jesper Mo Hansen og DONE IT ApS, hvor DONE IT ApS gav Jesper Mo Hansen adgang til at anvende DONE IT ApS' firmalicens til programmering hos Microsoft (bilag 363-368).

Endvidere fremlagde Divine Business Solutions ApS en række pressemeddelelser fra VKR-koncernen til dokumentation for deres indrømmelser undervejs (bilag 369-372), herunder udbetalingerne af Jesper Mo Hansens honorar til selskabet Jules Limited.

Som bilag 373 var vedlagt et internt udkast til brev dateret 3. september 2008 fra politiadvokat ved Sydøstjyllands Politi, Peter Rydder, til politiadvokat ved Nordsjællands Politi, Margit Wegge, som omhandlede spørgsmålet om sagens rette værneting. Det endelige brev, dateret den 4. september 2008, var tidligere fremsendt som bilag 330.

I bilag 374 var på anmodning fra medierne foretaget en opdatering af 4 af siderne fra et af Divine Business Solutions ApS tidligere fremsendt notat med en analyse af enkeltpersoner i sagen. I denne forbindelse var Divine Business Solutions ApS blevet opmærksom på, at der i notatet blev henvist til en e-mail af 4. december 2006 og 2 vedhæftede filer med en oversigt over IT-opgaver og organisationsdiagram for General Solar Systems GmbH, som endnu ikke var fremsendt. Disse blev nu fremsendt som bilag 375-377.

I bilag 378 havde Divine Business Solutions ApS vedlagt oplysninger om selskaber, hvor advokat Erik Svanvig var eller havde været registreret i hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

2.3.17 Processkrifter i den civile retssag ved Sø- og Handelsretten anlagt den 29. december 2010

I 2011 sendte både Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og VKR Holding A/S til Rigsadvokaten kopi af processkrifter (stævning og svarskrifter) i en civil sag anlagt af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 29. december 2010 ved Sø- og Handelsretten mod: 1) SolarCap A/S, 2) General Solar Systems GmbH, 3) VKR Holding A/S og 4) Jesper Mo Hansen.

Advokat, Peter Bang sendte den 4. januar 2011 til Rigsadvokaten kopi af stævning samt enkelte bilag.

VKR Holding A/S sendte den 14. november 2011 svarskrift afgivet på vegne af sagsøgte 1-3 - VKR-koncernen - og den 27. november 2011 svarskrift afgivet af Jesper Mo Hansen til Rigsadvokaten.

Det fremgår af et telefonnotat af 15. november 2011 udarbejdet af en medarbejder hos Rigsadvokaten, at VKR Holding A/S' fremsendelse af processkrifter skete efter forudgående telefonsamtale mellem VKR Holding A/S og Rigsadvokaten den 14. november 2011:

> "**Notat**
> **Telefonsamtale den 14. november 2011**
>
> Med Henrik Rasmussen /VKR-Holding
>
> Den 14. november 2011 blev jeg ringet op af Henrik Rasmussen /VKR-Holding. Han spurgte - som ved tidligere henvendelser - til status på sagen.
>
> Jeg oplyste, at vi desværre fortsat ikke havde haft mulighed for at færdigbehandle sagen. Jeg oplyste endvidere, at vi med dato den 31. oktober 2011 har sendt brev ud til anmelders advokat Peter Bang og sigtedes advokat Bollerup-Jensen, med besked om, at vi forventer færdigbehandling af sagen inden 3 uger fra den 31. oktober. Jeg oplyste samtidig, at jeg ikke med 100 % sikkerhed kunne sige, at disse 3 uger ville holde.
>
> Henrik Rasmussen tilbød at sende mig kopi af det svarskrift, som de netop har afleveret i den civile sag ved Sø- og Handelsretten. Han vil maile det til mig. Modtaget pr. mail samme dato.
>
> /CAK, den 15. november 2011."

2.3.18 Breve i perioden januar til august 2011 fra Rigsadvokaten om forventet afgørelse

Ved to breve af henholdsvis 17. januar 2011 til Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, og af 14. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, beklagede Rigsadvokaten, at denne endnu ikke havde haft mulighed for at træffe afgørelse vedrørende klagen over SØIK's afgørelser af 1. marts 2010 om at opgive påtalen mod Jesper Mo Hansen og i øvrigt indstille efterforskningen i sagen.

Som årsag hertil angav Rigsadvokaten sagens samlede omfang og karakter samt det store antal sager, som i øvrigt var under behandling i rigsadvokaturen på daværende tidspunkt. Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden for 60 og 30 dage i forhold til henholdsvis det første og det andet brev.

Efterfølgende sendte Rigsadvokaten tilsvarende breve til de to advokater med yderligere udskydelser af afgørelsen henholdsvis den 31. marts, 2. maj, 1. juni, 29./30. juni og 31. august 2011.

2.3.19 Brev af 5. september 2011 fra Jesper Mo Hansens advokat til Rigsadvokaten med forespørgsel om forventet tidspunkt for afgørelse

Ved brev af 5. september 2011 til Rigsadvokaten gjorde Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, opmærksom på, at Jesper Mo Hansen nu havde været sigtet i 2,5 år, hvilket havde været årsag til flere afslag på jobs og haft konsekvenser for familien. Advokat Rasmus Bollerup-Jensen forespurgte, hvad der konkret var årsagen til, at der fortsat ikke var truffet afgørelse, samt hvornår den endelige afgørelse kunne forventes.

2.3.20 Brev af 7. september 2011 fra Rigsadvokaten til Jesper Mo Hansens advokat

Ved brev af 7. september 2011 besvarede Rigsadvokaten brevet af 5. september 2011 fra Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen. Brevet er underskrevet af Lennart Hem Lindblom.

Rigsadvokaten oplyste i brevet, at denne kunne henholde sig til sit seneste brev af 31. august 2011, hvor både årsagen til sagsbehandlingstiden samt det forventede tidspunkt for afgørelsen var anført.

2.3.21 Breve af 31. oktober 2011 fra Rigsadvokaten om forventet afgørelse inden 3 uger

Ved breve af 31. oktober 2011 til de to advokater udskød Rigsadvokaten afgørelsen med yderligere 3 uger.

2.3.22 Brev af 11. november 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten med supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010

Ved brev af 11. november 2011 til Rigsadvokaten fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, supplerende oplysninger i fortsættelse af sin oprindelige klage af 26. marts 2010.

De nye oplysninger var fremkommet i forbindelse med den civile sag mellem parterne, der verserede ved Sø- og Handelsretten. Brevet var vedlagt bilag 385-390 og bestod i et bestyrelsesprotokollat for SolarCap A/S, 2 fakturaer fra Jules Limited til General Solar Systems GmbH, en aftale og tillæg hertil mellem General Solar Systems GmbH og WindowMaster A/S om viderefakturering af Jesper Mo Hansens løn, samt en kontrakt mellem Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH om køb af konsulentydelser.

Efter advokat Peter Bangs opfattelse bestyrkede disse dokumenter, at der var anledning til at foretage efterforskning i straffesagen.

2.3.23 Brev af 14. november 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten med yderligere supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010

Ved brev af 14. november 2011 til Rigsadvokaten fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, yderligere supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010, fremkommet i forbindelse med den civile sag ved Sø- og Handelsretten.

Brevet var vedlagt bilag 391-434, hvoraf bilag 391-400 udgjorde lønsedler fra 2007-2008 for Jesper Mo Hansens ansættelse i WindowMaster A/S, bilag 401-431 udgjorde fakturaer på konsulenttimer fra Jesper Mo Hansen til WindowMaster A/S, som var viderefaktureret til General Solar Systems GmbH, bilag 432 og 433 var oversigter over fakturaerne, og bilag 434 var en e-mail af 10. november 2006 fra Divine Business Solutions ApS' daværende advokat, Anders Wernblad, til VKR Holding A/S vedrørende parternes tvist om timepriser, forsinkelse/fordyrelse af projektet og Jesper Mo Hansens fratræden.

2.3.24 Breve af 21. november 2011 fra Rigsadvokaten om forventet afgørelse ved udgangen af 2011

Ved breve af 21. november 2011 til Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, udskød Rigsadvokaten afgørelsen til udgangen af 2011.

Som årsag hertil angav Rigsadvokaten dels advokat Peter Bangs henvendelse af 11. november 2011 med supplerende bemærkninger, dels den sagsbehandling, som fulgte af genfremsættelsen af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg vedrørende sagen.

2.3.25 Afgørelse af 4. januar 2012 fra Rigsadvokaten om afslutning af klagesagen over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010

Ved brev af 4. januar 2012 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, meddelte Rigsadvokaten, at Rigsadvokaten ikke havde fundet grundlag for at tilsidesætte SØIK's afgørelser af 1. marts 2010 om at opgive sigtelsen mod Jesper Mo Hansen og standse efterforskningen mod de øvrige i sagen. Brevet er underskrevet af Lennart Hem Lindblom.

Rigsadvokaten tilsluttede sig i det hele SØIK's afgørelse og begrundelse for at opgive sigtelsen mod Jesper Mo Hansen og indstille efterforskningen af sagen. Rigsadvokatens afgørelse indeholder i det væsentligste en gengivelse af Divine Business Solutions ApS' klagepunkter samt SØIK's udtalelse hertil.

I det følgende er der derfor alene opsummerende redegjort for Rigsadvokatens få tilføjelser til de i sagen behandlede strafbare forhold.

Under overskrifterne "*Databedrageri og (…) Timesedler*" tilføjede Rigsadvokaten, at der for anklagemyndigheden gælder et almindeligt objektivitetsprincip efter retsplejelovens § 96, hvorefter anklagemyndigheden ikke blot skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også, at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Rigsadvokaten præciserede i den forbindelse, at dette også indebar, at det var politiet og anklagemyndigheden, der skulle bevise, at en tiltalt var skyldig, og at der i den forbindelse gjaldt et princip om, at enhver rimelig tvivl skulle komme den tiltalte til gode.

Rigsadvokaten bemærkede videre, at anklagemyndigheden derfor i hvert enkelt tilfælde måtte vurdere, om der ud fra de foreliggende oplysninger om en sags omstændigheder måtte antages

at ville kunne føres det fornødne bevis for, at den sigtede uden enhver rimelig tvivl ville blive anset for skyldig, og hvis anklagemyndigheden ikke skønnede, at dette var tilfældet, måtte videre strafforfølgning i sagen ikke finde sted.

Rigsadvokaten tilføjede under overskriften "*Markedsføringsloven - straffelovens § 299 a*", at det ifølge bestemmelsens forarbejder var en overbygning på markedsføringslovens § 19, som tilsigtede at finde anvendelse ved grove overtrædelser af markedsføringsloven. Straffelovens § 299 a indebar derimod ikke i sig selv en udvidelse af det strafbare område i forhold til markedsføringslovens bestemmelse.

Under overskriften "*Politianmeldte forhold, som SØIK ikke har forholdt sig til*" anførte Rigsadvokaten, at det var Rigsadvokatens opfattelse, at SØIK ved sin afgørelse af 1. marts 2010 havde taget stilling til det hændelsesforløb, som var anmeldt af Divine Business Solutions ApS og dermed også til de i klagen nævnte øvrige punkter.

Rigsadvokaten fandt heller ikke grundlag for kritik af, at SØIK ikke havde behandlet anmeldelserne indgivet den 19. oktober 2009 mod Jesper Mo Hansen m.fl. for overtrædelse af en række straffelovsbestemmelser som følge af krænkelse af anpartshaveroverenskomsten mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS sammen med de øvrige klager.

Rigsadvokaten bemærkede, at Rigsadvokaten i forbindelse med sin behandling af klagen havde modtaget anmeldelserne af 19. oktober 2009, og at Rigsadvokaten dermed havde haft mulighed for at inddrage de i anmeldelserne beskrevne forhold i forbindelse med klagesagen, men at anmeldelserne efter Rigsadvokatens opfattelse ikke havde karakter af egentlig nye forhold i sagen, men hovedsageligt om nye oplysninger og betragtninger.

Rigsadvokaten bemærkede herefter, at Divine Business Solutions ApS' eventuelle krav mod Jesper Mo Hansen og/eller andre af de anmeldte personer og selskaber måtte søges afgjort ved civilt søgsmål.

Afslutningsvist beklagede Rigsadvokaten den lange sagsbehandlingstid. Som årsag hertil angav Rigsadvokaten, i overensstemmelse med de løbende breve til advokaterne, dels det store antal øvrige sager, der var under behandling i rigsadvokaturen, dels den foreliggende sags karakter og omfang, herunder behandlingen af de andre klager og henvendelser, der var indgivet af advokat Peter Bang og Divine Business Solutions ApS vedrørende sagen.

Samme dag, den 4. januar 2012, sendte Rigsadvokaten breve til henholdsvis Jesper Mo Hansen, dennes advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, og VKR Holding A/S med en kortere orientering om Rigsadvokatens afgørelse samt kopi af brevet til advokat Peter Bang med den længere begrundelse for afgørelsen.

3. REDEGØRELSE FOR KLAGER OG ØVRIGE HENVENDELSER EFTER EFTERFORSKNINGEN BLEV ENDELIGT INDSTILLET

3.1 Øvrige henvendelser vedrørende Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012

3.1.1 Fax af 10. januar 2012 fra Jesper Mo Hansens advokat til SØIK

Ved fax af 10. januar 2012 forespurgte Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, SØIK - med henvisning til Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012 om at opgive sigtelse - hvad der fremover ville ske i forhold til de øvrige indgivne anmeldelser mod blandt andre advokat Rasmus Bollerup-Jensen selv.

Ved brev af samme dag, den 10. januar 2012, til advokat Rasmus Bollerup-Jensen, bekræftede SØIK, at sagen var opgivet i sin helhed, hvorfor anklagemyndigheden på det foreliggende grundlag ikke ville foretage sig videre i sagen.

3.1.2 Fax af 12. januar 2012 fra advokat, Peter Bang til SØIK

Ved fax af 12. januar 2012 til SØIK anmodede advokat Peter Bang om, at kosterne fra sagen ikke blev udleveret til Jesper Mo Hansen, idet de kunne være af betydning for flere anmeldelser, hvor efterforskningen endnu ikke var endeligt indstillet, herunder de af Lisborg Holding ApS den 25. maj og 10. juni 2010 indgivne anmeldelser mod revisor [Navn], advokat Erik Svanvig, advokat Rasmus Bollerup-Jensen og Jesper Mo Hansen.

3.1.3 Brev af 1. februar 2012 fra SØIK til Lisborg Holding ApS' advokat om, at de øvrige politianmeldelser var bortfaldet med Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012

Den 1. februar 2012 sendte vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK, et brev til Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, med meddelelse om, at Rigsadvokaten ved sin afgørelse af 4. januar 2012 endeligt havde afgjort, at der ikke var anledning til strafforfølgning af Jesper Mo Hansen, samt at det heraf fulgte, at der heller ikke skulle ske strafforfølgning af de personer, som var anmeldt for medvirken til de samme forhold. Det var derfor også SØIK's opfattelse, at alle de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne anmeldelser til SØIK af 20., 21. 25. maj og 10. juni 2010, var bortfaldet efter, at Rigsadvokaten havde truffet afgørelse om, at der ikke skulle ske retsforfølgning af Jesper Mo Hansen.

Efter SØIK's opfattelse fulgte dette direkte af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012, som var endelig og derfor ikke kunne påklages.

3.1.4 Klage af 24. februar 2012 til Rigsadvokaten over SØIK's meddelelse af 1. februar 2012

Ved fax af 24. februar 2012 til Rigsadvokaten påklagede Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, afgørelsen af 1. februar 2012.

Anmeldelserne indgivet af Lisborg Holding ApS den 25. maj 2010 og 10. juni 2010 vedrørte vidneforklaringer afgivet under voldgiftssagen den 5.-7. oktober 2009, som SØIK derfor ikke havde kunnet forholde sig til i sin afgørelse af 16. september 2009.

Advokat Peter Bang gjorde gældende, at det derfor måtte antages, at SØIK havde truffet afgørelse uden at have foretaget nogen efterforskning overhovedet.

Advokat Peter Bang gjorde endvidere gældende, at Rigsadvokaten ikke i sin afgørelse af 4. januar 2012 havde forholdt sig til anmeldelserne vedrørende vidneforklaringerne, hvilket ellers havde været SØIK's begrundelse i sin afgørelse af 1. februar 2012 om ikke at foretage sig videre i anledning af politianmeldelserne.

På baggrund af dette anmodede advokat Peter Bang om, at der blev foretaget efterforskning af de indgivne politianmeldelser af 25. maj og 10. juni 2010.

3.1.5 Anmodning af 7. marts 2012 fra Rigsadvokaten til SØIK

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 7. marts 2012 SØIK om at komme med en udtalelse til klagen af 24. februar 2012.

3.1.6 Udtalelse fra SØIK af 15. marts 2012

SØIK sendte ved brev af 15. marts 2012 sin udtalelse til Rigsadvokaten, idet SØIK i det hele kunne henholde sig til sin afgørelse af 1. februar 2012.

3.1.7 Brev af 8. maj 2012 fra Rigsadvokaten om forventet afgørelse inden for 60 dage

Rigsadvokaten udskød ved brev af 8. maj 2012 til Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, afgørelsen med 60 dage. Brevet er underskrevet af Camilla Andersson Kragh.

3.1.8 Brev af 3. juli 2012 fra Rigsadvokaten til Lisborg Holding ApS' advokat

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 3. juli 2012 til Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, som svar på dennes klage af 24. februar 2012:

> "Jeg er enig i SØK's afgørelse. Det betyder, at der ikke foretages yderligere i sagen."

Brevet er underskrevet af Lennart Hem Lindblom.

Rigsadvokaten bemærkede hertil, at en eventuel falsk forklaring i forbindelse med voldgiftssagen ikke ville kunne straffes efter straffelovens § 158 om falsk forklaring for retten.

På den baggrund fandt Rigsadvokaten ikke grundlag for at tilsidesætte SØIK's vurdering af, at der ikke i anmeldelserne af 25. maj 2010 og 10. juni 2010 var påpeget forhold, som selvstændigt kunne begrunde yderligere efterforskning mod de personer, som Lisborg Holding ApS havde anmeldt for medvirken til strafbare forhold, der var taget endelig stilling til i Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012.

3.2 SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage straffesagen

3.2.1 Anmodning af 6. juli 2012 fra Lisborg Holding ApS' advokat til SØIK om at genoptage efterforskningen

Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, fremsendte ved fax af 6. juli 2012 til SØIK et bilag, som var fremlagt af VKR-koncernens advokat i Sø- og Handelsretten den 27. juni 2012.

Bilaget bestod i en e-mail af 8. oktober 2006 fra Jes Donneborg til Jesper Mo Hansen med bekræftelse af deres drøftelser vedrørende Jesper Mo Hansens fremtidige faste tilknytning til General Solar Systems GmbH.

Ifølge advokat Peter Bang var e-mailen udtryk for et nyt bevis af afgørende betydning for de indgivne politianmeldelser, hvorfor advokaten anmodede SØIK om at genoptage efterforskningen i den del af sagen, som Rigsadvokaten havde truffet afgørelse om den 3. juli 2012.

3.2.2 SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage sagen

Ved brev af 31. juli 2012 til Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, traf SØIK afgørelse om ikke at genoptage sagen, idet SØIK ikke fandt, at det fremsendte bilag indeholdt nye oplysninger om forhold af afgørende betydning for vurderingen af sagen. Afgørelsen er underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen.

SØIK havde herved lagt vægt på, at sagen vedrørte et komplekst og omfattende hændelsesforløb med mange dokumenter, som havde været grundigt undersøgt af såvel SØIK som Rigsadvokaten. Begge instanser havde efter gennemgangen fundet, at der ikke forelå det tilstrækkelige mistankegrundlag. SØIK fandt ikke, at det nu foreliggende bilag ændrede herpå.

3.2.3 Klage af 28. august 2012 fra Lisborg Holding ApS' advokat til Rigsadvokaten over SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage sagen

Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, påklagede ved brev af 28. august 2012 til Rigsadvokaten SØIK's afgørelse af 31. juli 2012.

I klagen fastholdt advokat Peter Bang, at bilaget var udtryk for et nyt bevis af afgørende betydning for de indgivne anmeldelser af 25. maj 2010 og 10. juni 2010, idet bilaget efter advokat Peter Bangs opfattelse beviste, at Jesper Mo Hansen havde afgivet urigtig/misvisende forklaring under de afhøringer, som Sydøstjyllands Politi og SØIK havde foretaget af ham om disse forhold.

Til klagen var desuden vedlagt yderligere et bilag, som var fremlagt i den verserende sag mellem parterne ved Sø- og Handelsretten. Dette bilag bestod af en e-mail af 28. januar 2008 fra Jes Donneborg til [administrerende direktør] i WindowMaster A/S vedrørende udbetaling af en månedsløn ekstra til Jesper Mo Hansen som bonus for 2007.

Advokat Peter Bang klagede ved samme brev over, at SØIK havde udleveret koster i sagen til Jesper Mo Hansen, idet dette efter advokat Peter Bangs opfattelse tidligst måtte ske 4 uger efter SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 (tidspunktet for klagefristens udløb).

Endvidere anmodede advokat Peter Bang om, at det blev efterforsket, om aflysning af et planlagt bestyrelsesmøde i SolarCap A/S den 11. juni 2008 kunne skyldes, at der var tilgået SolarCap A/S viden om, at politiet oprindeligt havde planlagt ransagning af selskabet på dette tidspunkt.

3.2.4 Anmodning af 31. august 2012 fra Rigsadvokaten til SØIK

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 31. august 2012 SØIK om en udtalelse til brug for behandling af klagen af 28. august 2012.

3.2.5 Brev af 3. september 2012 fra Rigsadvokaten til Lisborg Holding ApS' advokat om forventet afgørelse inden for 60 dage

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 3. september 2012 Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, at der kunne forventes en afgørelse i sagen inden 60 dage.

3.2.6 Udtalelse fra SØIK af 24. september 2012 til Rigsadvokaten

Ved brev af 24. september 2012 underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen sendte SØIK sin udtalelse til Rigsadvokaten, idet SØIK i det hele kunne henholde sig til sin afgørelse af 31. juli 2012. Vedrørende klagerens bemærkninger om, at der *"uberettiget"* forud for klagefristens udløb skulle være udleveret materiale til Jesper Mo Hansen, kunne SØIK bekræfte, at der i overensstemmelse med sædvanlig praksis var udleveret beslaglagt materiale til Jesper Mo Hansen. SØIK præciserede dog, at SØIK forud for genudleveringen havde taget en kopi af materialet.

SØIK bemærkede endvidere:

> "Såfremt Rigsadvokaten i øvrigt måtte være enig i den påklagede afgørelse, skal jeg indstille til, at Rigsadvokaten samtidigt meddeler klagerens advokat, at man ikke kan forvente, at yderligere anmeldelser, henvendelser og klager vedr. hændelsesforløbet omkring Jesper Mo Hansen og VKR vil blive besvaret."

3.2.7 Breve af 1. november og 3. og 18. december 2012 fra Rigsadvokaten til Lisborg Holding ApS' advokat med forventet afgørelse

Ved breve af 1. november og 3. og 18. december 2012 til Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, udskød Rigsadvokaten afgørelsen først med 30 dage, så 3 uger og endeligt til inden udgangen af januar 2013.

3.2.8 Anmodning af 18. december 2012 fra Rigsadvokaten til SØIK om supplerende udtalelse

Ved e-mail af 18. december 2012 sendte Rigsadvokaten en anmodning til SØIK om en supplerende udtalelse, da der var behov for at få præciseret, hvorvidt det af Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, ved fax af 6. juli 2012 fremsendte bilag var et nyt bilag i sagen, og da Rigsadvokaten ønskede nærmere oplysninger omkring omstændighederne forbundet med SØIK's udlevering af koster til Jesper Mo Hansen.

3.2.9 Udtalelse fra SØIK af 20. december 2012 til Rigsadvokaten

Som svar herpå oplyste SØIK ved udtalelse af 20. december 2012 underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, at den e-mail af 8. oktober 2006, som Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, sendte sammen med sit brev af 6. juli 2012, ikke tidligere havde indgået som bilag i sagen. Den havde således ikke været en del af sagen, da Rigsadvokaten traf afgørelser den 4. januar og 3. juli 2012.

For så vidt angik udlevering af materiale til Jesper Mo Hansen, henviste SØIK i udtalelsen til en vedhæftet intern mail i SØIK af 18. december 2012, hvoraf fremgik, at effekterne blev udleveret den 11. juli 2012 til Rasmus Bollerup-Jensen, og at disse koster ville være blevet udleveret uanset udfaldet vedrørende de nye oplysninger, idet kosterne ikke indeholdt relevante oplysninger.

3.2.10 Rigsadvokatens afgørelse af 7. februar 2013 om at stadfæste SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage straffesagen

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 7. februar 2013 Lisborg Holding ApS' advokat, Peter Bang, at Rigsadvokaten ikke fandt grundlag for at tilsidesætte SØIK's afgørelse af 31. juli 2012 om ikke at genoptage efterforskningen. Brevet er underskrevet af Lennart Hem Lindblom.

Rigsadvokaten fandt således heller ikke, at bilaget indeholdt væsentlige nye oplysninger af betydning for skyldsspørgsmålet, der kunne begrunde genoptagelse af sagen.

Rigsadvokaten fandt heller ikke, at SØIK's udlevering af koster til Jesper Mo Hansen gav anledning til bemærkninger.

Rigsadvokaten beklagede den lange sagsbehandlingstid.

3.3 SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage straffesagen

3.3.1 Anmodning af 15. marts 2013 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat til Rigsadvokaten om at genoptage straffesagen

Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, der i denne forbindelse var repræsenteret ved advokat Kim Håkonsson, anmodede ved brev af 15. marts 2013 Rigsadvokaten om at genoptage sagen. Brevet var 24 sider i alt.

Begrundelsen var, at der efter advokat Kim Håkonssons opfattelse var kommet nye beviser frem. Disse var vedlagt som bilag 435-448, der består af det tidligere ved anmodningen om

genoptagelse af 6. juli 2012 fremsendte bilag samt supplerende oplysninger i form af e-mails og bestyrelsesprotokoller omhandlende Jesper Mo Hansens ansættelse i VKR-koncernen og VKR-koncernens udbetaling af løn til Jesper Mo Hansen. De supplerende bilag/beviser var fremlagt af VKR-koncernens advokat i forbindelse med den verserende sag mellem parterne ved Sø- og Handelsretten.

3.3.2 Anmodning af 20. marts 2013 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat til Rigsadvokaten om at genoptage straffesagen

Den 20. marts 2013 sendte Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, endnu et brev til Rigsadvokaten med supplerende nye beviser. Selve brevet er 26 sider, med yderligere 60 siders appendiks, hvor detaljer vedrørende specifikke beviser er gengivet. Der var ikke medsendt nye bilag med dette brev.

Advokat Kim Håkonsson påpegede i brevet særligt, at det efter advokatens opfattelse fremstod klart af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS tidligere fremsendte beviser, at Jesper Mo Hansen på sin arbejdscomputer i december 2006 havde haft nyere kopier af Navision-databasen end de kopier, som Jesper Mo Hansen afleverede til Divine Business Solutions ApS den 11. december 2006.

Dette var således efter advokat Kim Håkonssons opfattelse direkte erkendt af Jesper Mo Hansen, jf. Jesper Mo Hansens tidligere forklaring i Voldgiftsretten, der var citeret i brevet af 20. marts 2013.

På baggrund af dette var det derfor også advokat Kim Håkonssons opfattelse, at der utvivlsomt kunne føres det tilstrækkelige bevis for, at Jesper Mo Hansens manglende udlevering af de nyeste versioner af Navision-databasen til Divine Business Solutions ApS havde karakter af et strafbart forhold.

Brevet af 20. marts 2013 ses i øvrigt primært at være udtryk for en klage over Rigsadvokatens (endelige) afgørelse af 4. januar 2012, da brevet ikke indeholder nye oplysninger i sagen.

3.3.3 Brev af 22. marts 2013 fra Rigsadvokaten til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat om forventet afgørelse inden for 60 dage

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 22. marts 2013 Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, at Rigsadvokaten forventede at træffe afgørelse inden for 60 dage.

3.3.4 Anmodning af 11. april 2013 fra Rigsadvokaten til SØIK om at træffe afgørelse vedrørende anmodningen om genoptagelse

Rigsadvokaten sendte ved brev af 11. april 2013 henvendelserne af 15. og 20. marts 2013 med bilag til SØIK og anmodede samtidig SØIK om i 1. instans at træffe afgørelse vedrørende anmodningen om genoptagelse. Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, blev ved brev af samme dag orienteret herom.

3.3.5 Brev af 23. april 2013 fra SØIK til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat

SØIK meddelte ved brev af 23. april 2013 Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, at Rigsadvokaten havde oversendt advokat Kim Håkonssons anmodninger af 15. og 20. marts 2013 til SØIK, og at advokat Kim Håkonsson ville blive underrettet om SØIK's afgørelse, når de nye oplysninger var gennemgået og vurderet. Brevet er underskrevet af anklager Robert Hansen.

3.3.6 E-mail af 3. juli 2013 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat til SØIK

Ved e-mail af 3. juli 2013 genfremsendte Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, sin e-mail af 15. marts 2013. Dette skete ifølge telefonisk aftale fra dagen før, hvor SØIK havde oplyst, at denne e-mail var bortkommet.

3.3.7 SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage straffesagen

Ved brev af 16. juli 2013 til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, traf SØIK afgørelse om ikke at genoptage efterforskningen mod Jesper Mo Hansen eller de øvrige personer. SØIK fandt ikke, at de nu foreliggende oplysninger havde en sådan karakter, at der var grundlag for at genoptage efterforskningen. Afgørelsen er underskrevet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen.

SØIK havde forstået advokat Kim Håkonssons breve med nye oplysninger således, at advokat Kim Håkonsson mente, at der nu, i modsætning til tidligere, kunne føres bevis for:

1. at der efter bruddet mellem VKR og Divine Business Solutions ApS blev foretaget en omfattende videreudvikling af programmet,
2. at det i meget vidt omfang var Jesper Mo Hansen, som på vegne af VKR-koncernen forestod videreudviklingen,
3. at VKR-koncernen selv på tidspunktet for bruddet mellem VKR og Divine Business Solutions ApS havde vurderet værdien af EDB-programmet som betydelig, og
4. at Jesper Mo Hansen foretog Navision-opdateringer på 100 GB harddisken, og at Jesper Mo Hansen i forbindelse med bruddet mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS bevidst slettede disse.

SØIK's behandling af disse 4 forhold er i det følgende sammenfattende gengivet.

SØIK's vurdering af forhold 1 og 2

I relation til forhold 1 og 2 anførte SØIK, at SØIK ved sin afgørelse af 1. marts 2010 ikke havde lagt afgørende vægt på, om det kunne bevises, at Jesper Mo Hansen havde foretaget omfattende videreudvikling af EDB-programmet efter bruddet.

Det afgørende havde i stedet været, 1) at programmet efter aftalen i al væsentlighed skulle være færdigt på dette tidspunkt, 2) at VKR havde betalt for programmet, og 3) at VKR havde brugsretten - herunder retten til videreudvikling - af programmet.

Under disse omstændigheder fandt SØIK ikke, at Jesper Mo Hansens eventuelle fortsatte arbejde med udviklingen af programmet havde haft en sådan karakter, at forholdet kunne anses for omfattet af markedsføringslovens § 19 eller straffelovens § 299 a.

SØIK's vurdering af forhold 3

I relation til forhold 3 anførte SØIK, at SØIK i sin afgørelse af 1. marts 2010 ikke havde fundet, at VKR-koncernen skulle have "stjålet" eller på anden måde skulle have misbrugt sin ret til at benytte EDB-programmet, hvorfor det ikke sås at have selvstændig betydning, om programmet havde værdi for koncernen eller ej.

SØIK's vurdering af forhold 4

I relation til forhold 4 anførte SØIK, at SØIK i sin afgørelse af 1. marts 2010 havde lagt til grund, 1) at hverken Jesper Mo Hansen eller VKR-koncernen havde haft noget ønske om at forholde Divine Business Solutions ApS det arbejdsrelaterede indhold af 100 GB harddisken, og 2) at Divine Business Solutions ApS ikke havde rettet henvendelse til VKR-koncernen med henblik på at få udleveret det opdaterede materiale.

SØIK havde med andre ord ikke lagt afgørende vægt på, om der lå opdateringer på 100 GB harddisken eller ej - det afgørende havde været, at SØIK ikke fandt, at det kunne bevises, at Jesper Mo Hansen og/eller VKR-koncernen bevidst slettede 100 GB harddisken for at unddrage Divine Business Solutions ApS adgang til materialet.

3.3.8 Klage af 9. august 2013 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat til Rigsadvokaten over SØIK's afgørelse om ikke at genoptage straffesagen

Ved e-mail af 9. august 2013 til Rigsadvokaten påklagede Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, SØIK's afgørelse.

Advokat Kim Håkonsson anførte i klagen, at advokaten i brevene af 15. og 20. marts 2013 havde påpeget en række faktuelle fejl og misforståelser i SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 og i Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012, og at SØIK ikke i dennes afgørelse af 16. juli 2013 havde bestridt, at afgørelserne af 1. marts 2010 og 4. januar 2012 havde været fejlbehæftet.

Rigsadvokaten måtte derfor efter advokat Kim Håkonssons opfattelse i sin behandling af klagen over SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 lægge til grund, at SØIK var enig i, at der havde været de af advokat Kim Håkonsson påpegede fejl i afgørelserne af 1. marts 2010 og 4. januar 2012.

I klagen lagde advokat Kim Håkonsson bl.a. vægt på, at det fremgik af SØIK's afgørelse af 16. juli 2013, at SØIK nu delte opfattelsen af, at Jesper Mo Hansens arbejdscomputer forud for sletningen af denne i januar 2007 havde indeholdt nyere programopdateringer end de pro-

gramopdateringer, der var afleveret af Jesper Mo Hansen til Divine Business Solution ApS på 80 GB harddisken i december 2006.

Henset til dette forelå der nu efter advokat Kim Håkonssons opfattelse ubestridte beviser for, at Jesper Mo Hansen havde begået databedrageri.

Klagen indeholdt i øvrigt primært gentagelser af tidligere fremsatte synspunkter i sagen.

3.3.9 Anmodning af 14. august 2013 fra Rigsadvokaten til SØIK om udtalelse

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 14. august 2013 SØIK om en udtalelse til brug for behandlingen af klagen. Rigsadvokaten meddelte samme dag Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, at Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden 60 dage.

3.3.10 Udtalelse fra SØIK af 30. august 2013 til Rigsadvokaten

Ved brev af 30. august 2013 sendte SØIK en udtalelse udarbejdet af vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen til Rigsadvokaten med indstilling om, at SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 fastholdtes.

I udtalelsen præciserede SØIK, at det ikke som udlagt af Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, i klagen af 9. august 2013 var korrekt, at SØIK var enig med advokat Kim Håkonsson i, at det nu kunne bevises, at Jesper Mo Hansens arbejdscomputer forud for sletningen af denne i januar 2007 havde indeholdt nyere programopdateringer end de programopdateringer, der var afleveret af Jesper Mo Hansen til Divine Business Solution ApS på 80 GB harddisken i december 2006.

SØIK var derimod som anført i afgørelsen af den opfattelse, at selv hvis der kunne føres bevis for, at arbejdscomputeren havde indeholdt nyere opdateringer (hvilket der altså fortsat på daværende tidspunkt efter SØIK's opfattelse ikke kunne), ville der ikke kunne føres bevis for, at sletningen var foretaget med henblik på at unddrage Divine Business Solutions ApS programopdateringerne, og dermed for, at der var begået et strafbart forhold.

3.3.11 Brev af 10. oktober 2013 fra Rigsadvokaten til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat om forventet afgørelse inden for 60 dage

Rigsadvokaten udskød ved brev af 10. oktober 2013 til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, tidspunktet for afgørelsen med 60 dage.

3.3.12 E-mail af 24. oktober 2013 fra Divine Business Solutions ApS til Rigsadvokaten og SØIK med kendelse fra Sø- og Handelsretten

Divine Business Solutions ApS sendte ved e-mail af 24. oktober 2013 til Rigsadvokaten og SØIK en kopi af en kendelse afsagt af Sø- og Handelsretten den 22. oktober 2013 om ikke - som påstået af Jesper Mo Hansen - at afvise sagen med den begrundelse, at sagen for så vidt alle civile krav var afgjort i voldgiftskendelsen.

3.3.13 Anmodning af 29. oktober 2013 fra Rigsadvokaten til SØIK om en udtalelse

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 29. oktober 2013 SØIK om en udtalelse vedrørende kendelsen af 22. oktober 2013 fra Sø- og Handelsretten.

3.3.14 Udtalelse fra SØIK af 8. november 2013 til Rigsadvokaten

SØIK meddelte ved brev af 8. november 2013 Rigsadvokaten, at SØIK ikke fandt, at kendelsen havde nogen betydning for SØIK's vurdering af sagen, idet kendelsen var af processuel karakter og ikke indeholdt nogen materiel vurdering af sagen.

3.3.15 Telefonnotat af 16. december 2013

Af et telefonnotat udarbejdet af Camilla Andersson Kragh, Rigsadvokaten dateret den 16. december 2013 fremgår:

> "Advokat Håkonsson har i sin klage hertil anført, at SØIK i sin afgørelse af 16. juli 2013 ikke har bestridt, at afgørelsen er baseret på faktuelle fejl og misforståelser samt urigtige forklaringer fra Jesper Mo Hansen, og advokaten har anmodet om, at Rigsadvokaten baserer sin afgørelse på, at SØIK er enig heri.
>
> Jeg har derfor i forbindelse med behandlingen af klagen kontaktet SØIK v/sa. Henrik Helmer Steen for at få en udtalelse hertil. HHS oplyste telefonisk den 9. december 2013 på min forespørgsel, at han /SØIK ikke er enig i de synspunkter om fejl, misforståelser og urigtige forklaringer, som advokaten har anført. HHS har i sin afgørelse af 16. juli 2013 imødegået klagers synspunkter i det omfang, han fandt det relevant. Det forhold, at HHS ikke til samtlige bemærkninger (klagen er omfangsrig og detaljeret) fra klagers side har anført, at han er uenig, betyder ikke, at HHS/SØIK er enig i det øvrigt anførte."

3.3.16 Breve af 10. december 2013, 10. februar og 14. april 2014

Ved breve af 10. december 2013, 10. februar og 14. april 2014 til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, udskød Rigsadvokaten igen tidspunktet for afgørelsen med henholdsvis 60, 30 og 60 dage.

3.3.17 Brev af 26. juni 2014 fra Rigsadvokaten til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat om forventet afgørelse inden for 30 dage

Ved brev af 26. juni 2014 til Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, udskød Rigsadvokaten igen tidspunktet for afgørelsen med 30 dage.

3.3.18 Rigsadvokatens afgørelse af 26. september 2014 om at stadfæste SØIK's afgørelse

Den 26. september 2014 traf Rigsadvokaten afgørelse om at stadfæste SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage efterforskningen, idet Rigsadvokaten i det hele var enig i SØIK's afgørelse og begrundelse. Afgørelsen er underskrevet af Mohammad Ahsan.

Rigsadvokaten citerede SØIK's afgørelse og opsummerede klagens kritikpunkter heraf.

Rigsadvokaten gentog det i afgørelsen af 4. januar 2012 generelt anførte om det for anklagemyndigheden gældende objektivitetsprincip.

Kapitel 7

Efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger samt behandling af dispositionsklager

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I det følgende er der redegjort for flere forskellige sagsforløb, der alle udspringer af myndighedernes efterforskning af de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser mod Jesper Mo Hansen m.fl., som er nærmere beskrevet i beretningens kapitel 4-6.

Dette kapitel indeholder således en beskrivelse af begivenhedsforløbet i forbindelse med efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra politiet til pressen, Tom Lisborg, VKR Holding A/S eller andre samt begivenhedsforløbene i forbindelse med en række af Divine Business Solutions ApS indgivne dispositionsklager over myndighedernes behandling af Divine-sagen.

1.2 Redegørelsens systematik

Redegørelsen er opdelt i følgende hoved- og underafsnit:

Afsnit 2: Mulig uberettiget videregivelse af oplysninger

- Afsnit 2.1: Indledning
- Afsnit 2.2: Forløbet vedrørende efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger

Afsnit 3: Klagesager vedrørende efterforskning og sagsbehandling ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

- Afsnit 3.1: Indledning
- Afsnit 3.2: Klage over inhabilitet ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland
- Afsnit 3.3: Klage over kontakt mellem Leif Jensen og polititjenestemænd hos Sydøstjyllands Politi
- Afsnit 3.4: Klage over manglende efterforskning hos Sydøstjyllands Politi
- Afsnit 3.5: Klage over urigtige oplysninger om modtagelsen af anmeldelsen af Jesper Mo Hansen
- Afsnit 3.6: Klage over manglende indhentelse af telefonlister fra Jesper Mo Hansen
- Afsnit 3.7: Klage over opdeling af klagesager
- Afsnit 3.8: Klage over sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Afsnit 4: Øvrige klagesager

Afsnit 4.1: Klage over oplysninger afgivet af Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn
Afsnit 4.2: Klage over SØIK's udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding
Afsnit 4.3: Klager over Sydøstjyllands Politis beslutning om ikke at efterforske en række politianmeldte personer i foråret 2011
Afsnit 4.4: Anmodning om genoptagelse af straffesagen i forbindelse med DONE IT ApS under konkurs

Beskrivelsen i de enkelte underafsnit er som udgangspunkt kronologisk.

2. MULIGT UBERETTIGET VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER

2.1 Indledning

I februar og marts 2009 fik Sydøstjyllands Politi mistanke om, at én eller flere personer hos politiet uberettiget havde videregivet oplysninger til pressen, Tom Lisborg, VKR Holding A/S eller andre.

Politidirektør i Sydøstjyllands Politi, Lone Sehested, anmodede som følge heraf den 17. marts 2009 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at iværksætte en undersøgelse heraf.

Fra april 2009 til april 2010 efterforskede Statsadvokaten med bistand fra Politiets Rejsehold sagen.

Statsadvokaten traf afgørelse i sagen den 11. maj 2010, hvor Statsadvokaten besluttede at indstille efterforskningen, da der ikke fandtes at kunne føres bevis for, at én eller flere personer i politiet uberettiget havde videregivet oplysninger om sagen.

Ovenstående forløb er uddybende behandlet i nedenstående afsnit.

2.2 Forløbet vedrørende efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger

2.2.1 Telefoniske drøftelser mellem Tom Lisborg og Hans Hermansen den 12. februar 2009

Af rapport af 26. februar 2009 udarbejdet af kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, fremgår det, at Tom Lisborg den 12. februar 2009 sendte en sms til Hans Hermansen med følgende indhold:

> "Ring venligst ASAP (as soon as possible)
> - Lars Bugges vidneforklaring lækket til VKR
> Mvh. Tom"

Af rapporten fremgår det endvidere, at Tom Lisborg ved den efterfølgende telefonsamtale oplyste, at:

> "Han kort forinden blev ringet op af vidnet Lars Bugge, som befandt sig på skiferie i Østrig. Lars Bugge havde fortalt, at han netop var blevet ringet op af direktør Niels Freiesleben, SolarCap A/S, VKR, og spurgt, om han havde udtalt sig til politiet.
> Lars Bugge ville ikke lyve og havde over for Niels Freiesleben bekræftet, at han var afhørt af politiet."

Lars Bugge havde til anmelderen oplyst, at han nu var nervøs på sin families vegne.

2.2.2 Brev af 24. februar 2009 fra Lars Bugge

Ved brev af 24. februar 2009 til Sydøstjyllands Politi gjorde tidligere direktør i SolarCap A/S, Lars Bugge – der den 23. april 2008 var blevet afhørt som led i efterforskningen af de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser – politiet opmærksom på følgende:

> "Sidste torsdag den 12. februar 2009 kl. 11.40 ringede direktør Niels Freiesleben (NPF) fra SolarCAP A/S og General Solar Systems GmbH til mig på min mobil (…) Han spurgte mig ligeud, om jeg havde udtalt mig til politiet om sagen.
>
> […]
>
> Jeg spurgte om, hvorfra at han vidste, at jeg skulle have udtalt mig til politiet, men han ville ikke nærmere afsløre sin kilde. Det var dog helt sikkert, at de vidste det allerede, dog lod det til, at de ikke kendte indholdet, samt at de skulle have bekræftet, at det var sandt.
>
> Min formodning er, at personer indenfor politi eller anklagemyndighed har lækket informationer fra sagsmappen til VKR Holding. Dette kan jeg dog ikke bevise, men jeg kan ikke forestille mig andre veje, som de kan have fået oplysningen fra.
>
> I forbindelse med politiets undersøgelser i sagen, skal jeg derfor anmode om, at politiet undersøger, om der er lækket oplysninger til VKR-gruppen om min afhøring, og hvis muligt hvem, der har lækket disse oplysninger.
>
> Jeg skal i den forbindelse udtrykke min fulde tillid til kriminalassistent Hans Hermansen, hvor jeg skønner det udelukket, at han er involveret i denne læk."

2.2.3 Udateret notits fra politiadvokat Peter Rydder

På et tidspunkt efter den 16. februar 2009 og forud for den 4. marts 2009 udarbejdede politiadvokat Peter Rydder en udateret notits om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger til Tom Lisborg.

Det fremgår af notitsen, at Berlingske Tidende og DR havde været i besiddelse af "*(…) interne politirapporter mv.*", og at der i en tv-udsendelse den 15. februar 2009 blandt andet var vist en skrivelse, som Peter Rydder "*(…) havde sendt til politiadvokat Margit Wegge den 4. september 2008.*"

I notitsen var herefter beskrevet følgende om en episode, der havde fundet sted i september 2008:

> "Den 15. september 2008 fandt jeg ved et tilfælde en mail fra anmelderen i sagen Tom Lisborg til sagsbehandler Hans Hermansen, af hvilken det fremgik, at han muligvis havde sendt min skrivelse til anmelderen. Dette meddelte jeg vpi Hans Henrik Hansen, der vendte tilbage og oplyste, at dette ikke var tilfældet.
>
> Jeg fik efterfølgende en mail fra Hans Hermansen, hvori han krævede sig renset for mistanken, og truede med politiforbundet mv. Hans Hermansen oplyste dog i mailen, at han havde refereret fra min mail til Margit Wegge overfor anmelderen, men dette efter aftale med Hans Henrik Hansen.
>
> Som følge heraf foretog jeg mig ikke yderligere i sagen."

Det fremgår videre af den udaterede notits, at:

> "I forbindelse med udsendelsen i DR forespurgte jeg Hans Hermansen, om jeg ikke kunne få en kopi af den mail fra anmelderen, som dengang havde givet anledning til mistanken. Jeg havde nemlig ikke selv gemt en kopi heraf. Dette med henblik på at foretage en nærmere sammenligning mellem min skrivelse til Margit Wegge og Tom Lisborgs svar til Hans Hermansen.
>
> Hans Hermansen har oplyst, at mailen er bortkommet og ikke var bilageret ind i sagen.
>
> I forbindelse med anmodning om ransagning har jeg gennemgået dele af sagen, herunder en analyse fra anmelderen udfærdiget 1. juni 2008 på i alt 117 sider.
>
> Ved gennemgang af dette materiale kan det konstateres, at anmelderen fra politiet har fået politirapporter, skatteoplysninger på mistænkte mv., hvilket må anses for fortrolige oplysninger.
>
> Det fremgår således af analysens side 12, hvor der citeres direkte fra en politiafhøring af 20. september 2007 af et vidne i sagen. "I politirapporten fra afhøringen af [Navn] dateret 20. september 2007 står følgende: […]
>
> På side 15 refereres til en forklaring fra [Navn], som også er afhørt af politiet i forbindelse med sagen. Referatet svarer til den forklaring, vidnet har afgivet til politiet 5. maj 2008.
>
> På side 57 oplyses om […]
>
> På side 109 fremgår det "at Done It har afgivet skriftlig forklaring til HHE om, at de ikke har udført konsulentopgaver for GSS. De har således afgivet falsk forklaring." Min antagelse er, at HHE formentlig er **H**ans **He**rmansen, og der henvises til forklaring i politirapport af 24. april 2008, hvor der forklares netop som refereret.
>
> På baggrund af det ovenfor anførte, er det min opfattelse, at der fra politiet er videregivet fortrolige oplysninger til anmelderen. Det er ligeledes min opfattelse, at oplysningerne er videregivet af sagsbehandleren Hans Hermansen.

> Det bør derfor efter min opfattelse overvejes, om der er grundlag for at foretage disciplinære eller andre foranstaltninger i forbindelse med det konstaterede."

2.2.4 Møde den 4. marts 2009 i Statsadvokaturen

Ved det i kapitel 5, afsnit 2.4.31 omtalte møde i statsadvokaturen den 4. marts 2009, der var indkaldt til for at drøfte værnetingsproblematikken, blev det ifølge mødereferatet ligeledes oplyst, at der var vakt mistanke om en intern lækage, og at Sydøstjyllands Politi kunne overveje "*(…) om der var grundlag for at indgive en anmeldelse til statsadvokaturen.*"

2.2.5 Tom Lisborgs orientering til medierne om sagens overflytning til SØIK

Af en e-mail modtaget fra Tom Lisborg fremgår, at han den 13. marts 2009 orienterede DR Nyheder og Berlingske Tidende om, at sagen var overflyttet til SØIK.

E-mailen havde emnefeltet "*Sagen overflyttes til SØK - jeg er blevet bedt om at ringe til Sten Edeling herom. Mvh. Tom*" og ingen tekst.

E-mailen er af undersøgeren modtaget direkte fra Tom Lisborg og ikke fra de involverede myndigheder, og forholdet er således antageligt ikke indgået i efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

2.2.6 Rapport af 13. marts 2009 i forbindelse med sagens oversendelse til SØIK

Den 13. marts 2009 blev sagen overdraget til SØIK. Politiinspektør ved Sydøstjyllands Politi, Steen Edeling, skrev i en rapport af samme dag herom, at det "*(…) på ledelsesniveau [blev] besluttet, at efterforskningen i sagen indstilles i Sydøstjyllands Politi, og sagen oversendes til Statsadvokaturen for Økonomisk kriminalitet (SØK).*" Medarbejderne i sagen "*(Hans Hermansen og Kjeld Mariussen)*" blev under et møde med Steen Edeling "*(…) og sagsansvarlig vpi. Hans Henrik Hansen gjort bekendt med beslutningen.*"

Det fremgår videre af rapporten, at Berlingske Tidende den 13. marts 2009 kl. 12.31 kontaktede Steen Edeling og spurgte, om han "*(…) kunne bekræfte, at sagen overgår til SØK*", hvilket han bekræftede.

Det fremgår også af rapporten, at Tom Lisborg den 13. marts 2009 kl. 12.41 rettede telefonisk henvendelse og forklarede at "*(…) han var henvist til undertegnede af Hans Hermansen*" og at han var blevet "*(…) forklaret, at sagen fremover bliver efterforsket af SØK.*" Tom Lisborg tilføjede, at han *(…) syntes, det var vigtigt, at Hans Hermansen fortsat var tilknyttet sagen.*"

2.2.7 Brev af 17. marts 2009 med anmodning om iværksættelse af undersøgelse

Politidirektør Lone Sehested fra Sydøstjyllands Politi anmodede den 17. marts 2009 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland "*(…) om at iværksætte en undersøgelse af, om der eventuelt er begået et strafbart forhold ved udlevering af materiale fra politiet til sagens anmelder, pressen, VKR Holding eller andre.*"

Brevet var vedlagt brev af 24. februar 2009 fra Lars Bugge samt den af Peter Rydder udarbejdede udaterede notits.

Ved brev den følgende dag bekræftede Politiklagenævnet under Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at der var indledt efterforskning.

2.2.8 Notat af 24. marts 2009 om møde mellem Steen Edeling og kriminalassistenter Sandberg og Hermansen

Den 24. marts 2009 afholdt politiinspektør Steen Edeling møde med kriminalassistenter ved Sydøstjyllands Politi, Svend Sandberg og Hans Hermansen. Tilstede under mødet var endvidere vicepolitiinspektør Peter Krogh. Af et notat fra mødet fremgår, at mødet var initieret af Svend Sandberg, "*(…) da han finder, der er nogle mærkelige ting i sagen*":

> "Sandberg oplyste, at de to efterforskere havde tænkt en del over, hvorfor sagen skulle overdrages til SØK, og var klar over, at der jo var indgivet anmeldelse om mulig læk i politiet. En anmeldelse, som de er bekendt med, var overgivet til Sa. (anmeldelse fra vidnet Bugge). Sandberg oplyste, at han og Hermansen havde en viden, som de hidtil ikke havde informeret undertegnede om, idet de så var klar over, at jeg ville være nødt til at gå videre med oplysningen. De havde i første omgang tænkt, at det nok bare var noget, som anmelderen Tom Lisborg sagde uden dybere indhold. Da sagen nu, ud over de almindelige strafretslige forhold, også omfattede mulige lækager til sagens parter fra politiet, ønskede de at fortælle, at Hermansen for ca. en måned siden af anmelderen Tom Lisborg blev gjort opmærksom på, at der formentlig tilflød oplysninger til VKR-Holding ved direktør Leif Jensen fra personer med tilknytning til politiet.
> Det skulle angiveligt dreje sig om politimester Jacob Scharf (Rigspolitiets afd. G) og tidl. kriminalinspektør Per Kanding. Sidstnævnte har angiveligt nu et privat sikkerhedsfirma, der skulle arbejde for VKR-Holding, og førstnævnte er angiveligt tidl. kollega med direktør Leif Jensen.
> Af sikkerhedsmæssige grunde har Sandberg og Hermansen ikke skrevet sigtede Jesper Mo Hansens forklaring i POLSAS, men i WORD, da de frygter, at personer skaffer sig uautoriseret adgang til at læse denne forklaring.
>
> Hermansen forklarer, at han fortsat har mailen fra Tom Lisborg.
> Han er betydet, at han straks skal udfærdige et notat med omh. oplysninger, som d.d. skal afleveres til undertegnede.
>
> Endvidere er såvel Hermansen som Sandberg gjort bekendt med, at der ikke skal foretages nogen form for efterforskningsskridt yderligere i Divine-sagen [...]"

Kriminalassistent Hans Hermansen udfærdigede herefter samme dag som anmodet om af politiinspektør Steen Edeling et notat til sagen, hvoraf fremgik, at Hans Hermansen den 24. februar 2009 af Tom Lisborg telefonisk var blevet orienteret om: "*(…) at Danmarks Radio havde konstateret, at Leif Jensen, adm. direktør for VKR Holding A/S, havde arbejdet sammen med Jakob Scharff, PET-chef, i omtrent 3 år som fuldmægtige i Statsministeriet.*"

I notatet er endvidere anført, at Tom Lisborg samme dag pr. e-mail havde oplyst:

> "[A]t både Danmarks Radio og hans advokat Kim Håkonsson havde fået oplyst, at VKR Holding A/S benyttede
>
> [Selskab]
>
> […]
>
> v/Per Kanding
>
> […]
>
> som sikkerhedsselskab til måske at overvåge VKR's egne medarbejdere, Kim Håkonssons privatadresse og DR's journalisters privatadresser."

Til notatet var vedlagt e-mailen af 24. februar 2009, som Hans Hermansen havde henvist til i notatet og på mødet med Steen Edeling m.fl. samme dag. Det kan imidlertid ikke af e-mailen direkte udledes, at der af hverken DR eller advokat Kim Håkonsson skulle være udtrykt den pågældende mistanke om VKR Holding A/S' anvendelse af sikkerhedsselskabet, idet e-mailen af 24. februar 2009 alene indeholder oplysninger om selskabet.

2.2.9 Brev af 30. marts 2009 med notits og rapport om enkelte medarbejderes viden om sagens overdragelse til SØIK

Ved brev af 30. marts 2009 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte Sydøstjyllands Politi en oversigt over, hvornår de involverede medarbejdere havde fået besked om sagens overdragelse til SØIK. Oversendelsen skete med henvisning til telefonsamtale den 13. marts 2009 mellem statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen og politidirektør Lone Sehested.

Det fremgår af oversigten, at:

> "Undertegnede [vicepolitidirektør Lene Volke Roesen] orienterede den 13. marts 2009 kl. ca. 12.00 politiadvokat Peter Rydder og kort efter politiassessor Bolette Lund Kristensen om, at sagen vedrørende fa. Divine Business Solutions Aps's anmeldelser mod bl.a. Jesper Mo Hansen og personer med tilknytning til fa. VKR-Holding skulle overgå til SØK. SØK vil herefter forestå den videre efterforskning af sagen, men Sydøstjyllands Politi skulle stille en jurist - Bolette Lund Kristensen - til rådighed for sagen, således at juristen på denne sag refererer direkte til vsa. Henrik Helmer Steen, SØK.
>
> Orienteringen af Peter Rydder og Bolette Lund Kristensen skete under deres deltagelse i temadag for anklagemyndigheden. Temadagen sluttede kl. 13. Hverken Bolette Lund Kristensen eller Peter Rydder forlod arrangementet i tidsrummet mellem kl. ca. 12.00 og 13.00."

Brevet var herudover vedlagt notat af 24. marts 2009 udarbejdet af Steen Edeling med referat fra mødet afholdt med kriminalassistenter ved Sydøstjyllands Politi, Svend Sandberg og Hans Hermansen.

2.2.10 Internt notat af 21. april 2009 om gennemgang af dokumenter

Af internt dokument udarbejdet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret 21. april 2009 fremgår, at vicepolitikommissær ved Rigspolitiets Rejsehold, John Friis-Pedersen, blev udpeget som ansvarlig sagsbehandler på undersøgelsen. John Friis-Pedersen havde fået sagens dokumenter tilsendt den 7. april 2009 og skulle ifølge notatet efter hans gennemgang af dokumenterne i første række tage kontakt til SØIK med henblik på gennemgang af Peter Rydders skrivelse, ligesom han skulle gennemgå det materiale, der havde været vist/skrevet i pressen.

2.2.11 Afhøring af 6. maj 2009 af politiadvokat Peter Rydder

John Friis-Pedersen afhørte den 6. maj 2009 politiadvokat Peter Rydder og sammenfattede afhøringen i en rapport vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg*."

Peter Rydder forklarede bl.a. følgende om forholdet mellem anmelderen Tom Lisborg og kriminalassistent Hans Hermansen:

> "Allerede da afhørte første gang blev gjort bekendt med sagen, havde han indtryk af, at Hans Hermansen havde en tæt forbindelse med anmelderen, der havde lavet en meget grundig gennemgang af sagen. Hans Hermansen spurgte, om det ikke var muligt i anmodningen til retten blot at henvise til den."

Herefter forklarede Peter Rydder, at han, efter at det i vinteren 2008/2009 blev besluttet at forankre sagen i Sydøstjyllands Politi, blev opmærksom på en TV-udsendelse om sagen:

> "Netop som afhørte var kommet hjem fra skiferie, søndag d. 15. februar 2009, bemærkede han, at der samme aften ville blive bragt et indslag i 21 søndag på DR 1 vedrørende VKR sagen.
> Da afhørte så udsendelsen bemærkede han, at der blev vist – og zoomet in på den skrivelse, han havde sendt til Margit Wegge – dateret d. 4. september 2008.
>
> I udsendelsen blev bl.a. nævnt, at SKAT havde oplyst, at Jesper Mo Hansen havde været ansat hos Windows Master – en oplysning, som tv ikke uden videre kunne være i besiddelse af.
>
> Da afhørte læste Berlingske Tidende for samme dag og de foregående dage, kunne han se, at der i ugens løb havde været en del omtale af sagen."

Det var kort efter dette, at Peter Rydder udarbejdede den ovenfor i afsnit 2.2.3 omtalte notits. Dette fremgår af afhøringsrapporten:

> "Efter afhørte havde læst sagen, påpegede han over for chefanklageren, at der var en del steder, hvor der efter afhørtes opfattelse helt åbenbart var oplysninger, der hidrørte fra politiets dokumenter. Samtidig blev chefanklageren orienteret om den mistanke, afhørte tidligere havde haft omkring hans skrivelse til Margit Wegge. Chefanklageren fik sagen overleveret, så hun selv kunne læse den. Herefter blev det aftalt, at afhørte skrev en notits om sine iagttagelser. Denne blev af-

> leveret til afdelingen for særlige sager, politiadvokat Birthe Wirenfeldt, der imidlertid mente, at notitsen skulle sendes til chefanklageren, da der muligvis var noget strafbart i det.
> Notitsen, mente afhørte, var en nødvendighed, idet han havde pligt at gøre indsigelse - hvis han syntes, der var legalitetsproblemer.
>
> Afhørte havde allerede d. 16. februar 2009 overfor Margit Hald gjort gældende, at hun efter hans opfattelse kunne have habilitetsproblemer, idet hun var gift med regnskabsmedarbejder i Velux.
>
> Siden denne notits er fremsendt fra afhørte, har han ikke hørt noget til, hvad man har gjort ved notitsen, bortset fra, at han var vidende om, at der hos Statsadvokaten i Midt- Vest- og Sydøstjylland havde været afholdt møde, hvori deltog PD, VPD og CA.
> Afhørte blev i forbindelse med et møde i huset trukket til side, og han blev gjort bekendt med, at sagen nu var overdraget til SØK - og at en anklager i Sydøstjyllands Politi skulle være til rådighed for indhentning af kendelser o.l.
>
> I forbindelse med afhørtes udfærdigelse af notitsen, trak han de tidligere iagttagelser frem – tilbage til d. 15. september 2008, hvor han faldt over den omtalte mail fra Hans Hermansen til Tom Lisborg.

Peter Rydder blev herefter foreholdt en enkelt af de omtaler af sagen, der havde været i pressen. Til dette oplyste Peter Rydder mere generelt, at han, da han var vendt hjem fra skiferie, havde drøftet den foregående uges pressedækning af sagen med Hans Hermansen og Hans Henrik Hansen.

Peter Rydder oplyste samtidig, at han ikke havde konkret viden om, hvem der havde givet oplysninger til Berlingske Tidende "*(…) men sammenholdt med de iagttagelser, han har gjort under sagen, må mistanken rettes mod Hans Hermansen.*"

2.2.12 Breve af 14. maj 2009 fra Divine Business Solutions ApS

Ved breve af 14. maj 2009 til Rigspolitiet fra Divine Business Solutions ApS gjorde Tom Lisborg opmærksom på, at Leif Jensen den 8. februar 2009 ifølge Tom Lisborgs oplysninger telefonisk havde kontaktet to navngivne personer ved DR "*(…) og overfor begge søgt at stoppe TV udsendelserne om denne sag med henvisning til, at både politidirektør Lone Sehested og politidirektør Johan Martine Reimann overfor ham havde oplyst, at han ikke var politianmeldt i denne sag.*"

Tom Lisborg anmodede i samme forbindelse om aktindsigt i al kommunikation mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested og politidirektør Johan Reimann dækkende perioden fra den 4. februar 2009 til den 9. februar 2009.

Brevene var sendt til Rigspolitiet, men blev videresendt til Sydøstjyllands Politi og Nordsjællands Politi med henblik på behandling af aktindsigtsanmodningerne.

Oplysningerne tilgik herudover Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for vurderingen af mulig ulovlige videregivelser af oplysninger.

Aktindsigtsanmodningerne er nærmere behandlet i kapitel 12, afsnit 2.6, 2.7 og 2.8.

2.2.13 Rapport af 20. maj 2009

Den 20. maj 2009 oprettede Rigspolitiet en 3 sider lang rapport med gennemgang af Peter Rydders notits, omtalt ovenfor i afsnit 2.2.3**Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**, og de i notitsen omtalte rapporter:

> "Som det fremgår af bilag 1-3, udateret notits, har politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, i forbindelse med gennemlæsning af sagsdokumenterne i en sag, hvor politiet har anmodet om ransagningstilladelse, i sagsdokumenterne fundet flere henvisninger til politirapporter.
> Mere præcist findes disse henvisninger i Tom Lisborgs redegørelse på 117 sider, bilag 2, henholdsvis på side 12, 15, 57 og 109.
>
> **På side 12** i redegørelsen er det anført:
>
> "I politirapporten fra afhøringen af [Navn] dateret den 20. september 2007 står der flg.:
>
> […]"
>
> Ovennævnte citat er uden al tvivl fra en politirapport, hvor [Navn] er afhørt i Glostrup d. 20. september 2007. Der er tale om en ordret gengivelse af passager i rapporten.
>
> **På side 15** i redegørelsen er det anført:
>
> "I politirapporten fra afhøringen af [Navn], Dansk Computer Center A/S, dateret d 5. maj 2008 står der bl.a. flg.:
>
> […]"
>
> Denne omtalte rapport er fundet i sagskomplekset og indgår i herværende undersøgelse som bilag 3-3.
>
> **På side 57** (den sidste side 57) i redegørelsen er det anført ca. midt på siden:
>
> "[…]"
>
> Ovennævnte oplysninger findes i sagskomplekset i en rapport dateret d. 30. maj 2008 – og den indgår i herværende undersøgelse som bilag 3 – 4.
>
> […]
>
> På side 109 i redegørelsen er det anført, at:
>
> "Done IT har afgivet skriftlig forklaring til HHE (kriminalassistent Hans Hermansen) om, at de ikke har udført konsulentopgaver for GSS."

> En rapport med dette indhold er fundet i sagskomplekset. Der er tale om en rapport af d. 21. maj 2008, hvor ovennævnte sekvens er omtalt på side 2. Rapporten er en opfølgning på rapport af d. 24. april 2008 og er indført her under bilag 3 – 5."

2.2.14 Telefonafhøring af 3. juni 2009 af Steen Edeling

Den 3. juni 2009 blev Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi, telefonisk afhørt vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg*." Afhøringen tog udgangspunkt i Steen Edelings rapport af 13. marts 2009 omtalt ovenfor i afsnit 2.2.6.

> "Afhørte blev spurgt om han mere præcist kunne oplyse, hvornår han orienterede medarbejderne om, at sagen skulle oversendes til SØK – i forhold til, at Berlingske Tidende kontaktede ham kl. 1231 og bad om en bekræftelse af oversendelsen.
> Hertil svarede afhørte, at det møde med medarbejder havde fundet sted 20 – 30 minutter inden han kontaktet af journalisten fra Berlingske Tidende.
>
> Afhørte oplyste videre, at der efter hans opfattelse ikke var nogen tvivl om, at Tom Lisborg var blevet kontaktet af Hans Hermansen. Det lå ligesom i den måde Lisborg spurgte på."

2.2.15 Afhøring af 18. juni 2009 af politiadvokat Margit Wegge

Den 18. juni 2009 blev politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi, afhørt i sagen.

Under denne afhøring forklarede Margit Wegge indledningsvis hele forløbet omkring værnetingsproblematikken, herunder Nordsjællands Politis modtagelse og returnering af sagen to gange i løbet af efteråret 2008.

Vedrørende spørgsmålet om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fremgår følgende af rapporten fra afhøringen:

> "Afhørte blev spurgt, om hun på noget tidspunkt har været i kontakt med pressen eller andre omkring sagen.
> Hertil svarede hun, at hun "hørte", at der var flere henvendelser om sagen i huset.
> Der har været én henvendelse til afhørte – enten fra en mandlig journalist eller fra Lisborg (anmelder), der havde spurgt til sagen. Det var en, der var godt inde i sagen. Afhørte oplyste den pågældende, at sagen ikke blev behandlet i Nordsjælland, men var tilbagesendt til Sydøstjylland, idet rette værneting var i den kreds. Hvornår denne henvendelse fandt sted, kunne afhørte ikke oplyse nærmere, men som hun huskede det, har det været efter sagen havde været omtalt i pressen.
> Afhørte har ikke haft besøg af pressen.
>
> De eneste i Nordsjællands Politi, der har set sagen, er afhørte og Flemming Poulsen, der har haft rådighed over et ringbind […]
> Da sagen senere blev modtaget, blev den sat i et lokale, der fungerer som forrum til den administrative sektor. Ingen har haft med sagen at gøre, og den var ikke blevet journaliseret. Afhørte

> mente, hun var den eneste, der havde haft et par ringbind oppe af en af kasserne for at sætte sig lidt dybere ind i sagen, inden den skulle drøftes med Arne Stevns.
>
> Det forekom afhørte, at sagen havde været i huset i mere end en måned."

2.2.16 Rapporter af 15. juni og 18. juni 2009 om historiske telefonoplysninger

Efter den 10. juni 2009 at have indhentet samtykke modtog Rejseholdet den 12. juni 2009 historiske telefonoplysninger for hovednummeret for Sydøstjyllands Politi for fredag den 13. marts 2009, kl. 11.00 til kl. 13.00.

Oplysningerne er gennemgået i rapport af 15. juni 2009:

> "Jfr. bilag 1-5-2 ses det, at Berlingske Tidende ca. 1231 kontaktede politiinspektør Steen T. Edeling.
>
> Ved analyse af de indhentede data ses det, at Berlingske Media d. 13-03-2009 kl. 12:37:19 fra telefon […] har rettet henvendelse til telefon […], Sydøstjyllands Politi - og der er registreret en samtaletid 4 minutter 45 sekunder.
> Det er ikke muligt at få oplyst eventuel omstilling til et internt telefonnummer ved Sydøstjyllands Politi."

Rejseholdet indhentede tillige historiske telefonoplysninger for Hans Hermansens tjenestetelefon. Disse er beskrevet i rapport af 18. juni 2009:

> "En analyse af de indhentede data viser, at Tom Lisborg har ringet til omhandlede telefonnummer d. 13. marts kl. 1137 og igen kl. 11.47 – registreret med henholdsvis 1 sekund og 4 sekunders taletid.
>
> I forbindelse med opkaldet kl. 1147 viderestilles opkaldet til telefonsvarer […]"

2.2.17 Afhøring af 25. juni 2009 af Tom Lisborg

Den 25. juni 2009 blev Tom Lisborg afhørt vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg*." Tom Lisborg var forinden, den 24. juni 2009, truffet telefonisk med henblik på at aftale afhøringstidspunkt og havde under denne telefonsamtale oplyst, at "*(…) han i oktober 2007 havde modtaget en kuvert indeholdende en del sagsdokumenter – formentlig alle sagsdokumenter på daværende tidspunkt. Han gik ud fra, at det var en fejlekspedition, men han gemte materialet, som han har endnu.*" Det blev aftalt, at Tom Lisborg skulle medbringe materialet ved afhøringen den følgende dag.

Ved afhøringen den 25. juni 2009 medbragte Tom Lisborg "*(…) en cd-rom med indhold af de politiakter, han tidligere har modtaget anonymt.*" Tom Lisborg oplyste, "*(…) at der foruden politiakterne var en del andet materiale, som han havde fundet relevant i forbindelse med afhøringen – og i øvrigt hele forløbet af sagen.*" Materialet blev endvidere overdraget i fysisk form.

Af rapporten fra afhøringen fremgår følgende:

"Afhørte blev indledningsvis spurgt til den kuvert, han havde modtaget med posten uden afsender, men indeholdende politiakter.
Hertil svarede afhørte, at kuverten, en stor brun kuvert, hvori der kunne være A-4 dokumenter. Kuverten var stemplet på frankeringsmaskine stemplet med **Københavns Vestegns Politi, dateret d. 03.10.07**. Adressaten var skrevet med håndskrift. Der var ingen følgeskrivelse med, men dokumenterne lå i et plastchateque. Uden afhørte havde dokumentation for det, havde han indtryk af, at de dokumenter, han modtog, var alle, der aktuelt var i sagen på dette tidspunkt. I kuverten var der både sagsdokumenter fra Københavns Vestegns Politi og fra Sydøstjyllands Politi.

Afhørte undrede sig over at modtage kuverten - har nævnt det overfor kriminalassistent John Jacobsen ved Københavns Vestegns Politi, der stod uforstående overfor indholdet af kuverten.

[…]

Afhørte er herefter spurgt vedrørende en SMS, han d. 12. februar 2009 har sendt til kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, hvori han anmoder om hurtigt kontakt, idet Lars Bugge, der tidligere er afhørt af politiet, havde henvendt sig til afhørte og oplyst, at han kort inden var blevet kontaktet af en direktør ved VKR Gruppen, Niels Freiesleben, der tilkendegav, at han vidste, at Lars Bugge var blevet afhørt af politiet.
Hertil forklarede afhørte, at Lars Bugge havde afgivet vidneerklæring på foranledning af afhørte – og som er videregivet til politiet. Lars Bugge var sidenhen blevet afhørt – dette var meddelt afhørte af ka. Hans Hermansen, der havde oplyst, at han, Lars Bugge, havde bekræftet det i vidneerklæringen anførte, og derudover var der kommet andre oplysninger frem.

Afhørte blev direkte spurgt, om han havde idé om, hvorfra oplysningen om, at Lars Bugge var afhørt, var kommet til Niels Freieslebens kendskab. Hertil svarede afhørte, at han jo ikke vidste det, men det kunne efter hans opfattelse være direktør Leif Jensen, VKR, der havde oplyst det. Afhørte var bekendt med, at Leif Jensen havde ført samtaler med Politidirektør Johan Reimann ved Nordsjællands Politi i anledning af sagen. Det var søndag d. 8. februar 2009, denne samtale fandt sted – og det var Johan Reimanns private telefon, der blev ringet til.
Dokumentationen for samtalerne findes i det udleverede materiale.

Afhørte oplyste, at der kunne være en anden kilde, nemlig den, at Politidirektør Lone Sehested og departementschef i Integrationsministeriet Claes Nilas har sammen været medlem af en tænketank. Claes Nilas kender fra tidligere Leif Jensen – Tamilsagen.

Afhørte oplyste nu, at han i det udleverede materiale har et notat om, at Lars Bugge ved en konference d. 12. maj 2009 var blevet kontaktet af Leif Jensen, der selv kom ind på, at han var bekendt med, at Lars Bugge havde henvendt sig til politiet i anledning af Niels Freieslebens henvendelse og givet udtryk for, at han følte sig truet.

Afhørte blev herefter gjort bekendt med, at der i forbindelse med tv. Udsendelsen "21 søndag", søndag den 15. februar 2009 blev vist fire dokumenter, der er anført i herværende undersøgelse […].

[…]
Afhørte svarede, at han ikke kendte skrivelsen og havde aldrig set den omtalte skrivelse.
[…]
Afhørte blev gjort bekendt med, at der d. 15. september 2008 havde været mailkorrespondance mellem afhørte og ka. Hans Hermansen omkring præcis ovennævnte skrivelse. Denne mail huskede afhørte ikke, men han havde korresponderet med ka. Hans Hermansen flere hundrede gange under sagen.

Afhørte oplyste, at der d. 8. februar og 17. maj 2009 havde været tv dækning af sagen. Samtlige indslag har været bragt i "21 søndag" på DR1.
Udsendelsen af 8. februar var på ca. 20 minutter. I dagene inden udsendelsen havde redaktionen ringet til i hvert fald Leif Jensen, Jes Donneborg, Niels Freiesleben og Jesper Mo Hansen og spurgt om kommentarer til sagen.
Om der har været kontaktet andre, vidste afhørte ikke.

Inden udsendelsen d. 8 februar kontaktede Leif Jensen chefen for TV avisen, Susanne Hegelund og den øverste chef for DRs Nyhedsproduktion, Ulrik Haagerup, hvor han efter det oplyste havde forsøgt at få stoppet udsendelsen. Leif Jensen skulle have oplyst, at han havde haft kontakt til Politidirektøren i Nordsjælland, Johan Reimann, der på Leif Jensens forespørgsel skulle have oplyst, at han ikke var politianmeldt.

[…]

Ifølge de samme personer i DR har der også ifølge Leif Jensen været samtale med politidirektør Lone Sehested […]

Afhørte blev spurgt, om han på noget tidspunkt selv havde henvendt sig til politikredse for at få oplyst, hvor sagen blev behandlet, da der har været noget usikkerhed om værnetinget.
Hertil svarede afhørte, at han på intet tidspunkt havde kontaktet politikredse, det har hans advokat.
Afhørte selv har været kontaktet flere gange af sagsbehandlere, dels Hans Chr. Tonnesen og John Jacobsen ved Københavns Vestegns Politi og Hans Hermansen og Steen Edeling ved Sydøstjyllands Politi.
Derudover har afhørte i juni 2007 talt med pk. Søren Søndergaard, Sydøstjyllands Politi, Vejle, om sagens status.
Afhørte har også selv kontaktet disse sagsbehandlere samt andre, der har været involveret i sagen.

[…]

Afhørte blev spurgt, hvordan han blev gjort bekendt med, at sagen skulle overgå til SØK. Han svarede hertil, at han den dag, hvor det var besluttet, at sagen skulle flyttes, var blevet kontaktet af Hans Hermansen, der på vegne af Steen Edeling skulle meddele, at sagen blev flyttet til SØK.

[…]

Afhørte blev spurgt til den redegørelse han har udfærdiget – med sidefoden "Del 1: analyse databedrageri. Version 1. juni 2008" […]

Afhørte blev spurgt nærmere til nogle punkter i redegørelsen:

Side 12, hvor der nederst er citat fra en politirapport – hertil svarede afhørte, at det var citat fra en af de politirapporter, han havde modtaget anonymt.

Side 15, hvor det er anført at "*[tekniker ved DCC] har oplyst (…)*", hvorefter der følger oplysninger angiveligt fra en politirapport – hertil svarede afhørte, at det var citat fra en rapport vedrørende afhøring af [*tekniker ved DCC*] i 2007. Afhørte blev gjort bekendt med, at [*tekniker ved DCC*] var blevet afhørt i 2008. Han forklarede, at han ikke havde modtaget politirapporter for 2008, men han kunne være mundtligt orienteret af Hans Hermansen. Det kunne også være mundtlige oplysninger fra sept. – okt. 2007 fra John Jacobsen, der, som afhørte husker det, har haft en samtale med [*tekniker ved DCC*].
Endelig kunne det også være oplysninger fra den administrerende direktør ved DCC (Dansk Computer Center), der havde været til stede under afhøring af [*tekniker ved DCC*]

Side 57, hvor det er omtalt, at SKAT har oplyst, at der i 2007 er udbetalt løn til Jesper Mo Hansen fra firmaet Windowmaster. Det var Hans Hermansen, der mundtligt havde oplyst dette. Afhørte oplyste her, at han var bekendt med, at denne oplysning også var givet til medierne fra VKR Gruppen.

Side 109, hvor afhørte henviser til en skriftlig erklæring til HHE […], hertil forklarede afhørte, at det var oplysninger, han var meddelt mundtligt af Hans Hermansen.

[…]

Afhørte blev spurgt, om han på noget tidspunkt havde bistået politiet med undersøgelser af teknisk art. Dette benægtede afhørte.
Han forklarede, at politiet fra DCC havde fået en kopi af de data, som Jesper Mo Hansen har haft på sin pc fra Divine business Solutions, og som i forbindelse med Jesper Mo Hansens svindelnummer var udskiftet. Disse data var blevet overført til en server hos DCC.
Hans Hermansen havde derefter foranlediget, at der blev taget en kopi af de sikrede data, som er fremsendt til afhørte - og det er bl.a. disse data, der har dannet baggrund for den redegørelse, afhørte har udfærdiget - her indført under bilag 2.

[…]

Afhørte blev spurgt nærmere til, at han til politiet har oplyst, at han havde mistanke om, at der blev lækket oplysninger til VKR fra politiet om sagen [bilag]. Hertil svarede afhørte, at det var oplysningerne fra februar måned fra Lars Bugge vedrørende henvendelsen fra Niels Freiesleben, han havde tænkt videre over.

Afhørte oplyste, at han var bekendt med, at Leif Jensen har været ansat i Statsministeriet, hvor bl.a. også politimester Jakob Scharf på samme tidspunkt havde været ansat, hvor de begge var fuldmægtige. Det har været omkring 1990 - 1996. Johan Reimann var involveret i Tamilsagen, så

efter afhørtes opfattelse var der mulighed for, at oplysninger fra politiet til VKR Gruppen måske kunne forekomme ad disse kanaler.

Med hensyn til afhørtes oplysning om, at tidligere leder af Rejseholdet, Per Kanding, kunne være en kilde til at give VKR Gruppen oplysninger, havde afhørte ingen mere konkrete oplysninger om Per Kanding, men er bekendt med, at Per Kanding er i bestyrelsen i et sikkerhedsfirma ved navn [Navn], og denne virksomhed benyttes af VKR Gruppen til overvågning."

2.2.18 E-mail af 25. juni 2009 med yderligere materiale fra Tom Lisborg

Efter afhøringen den 25. juni 2009 sendte Tom Lisborg, samme dag, en e-mail med supplerende oplysninger, hvoraf blandt andet fremgår følgende:

"- Jeg har haft en email korrespondance med Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, på ca. 300 emails. Der er ikke nogen emails dateret den 15. september 2008. Der har været mindst en telefonsamtale mellem Hans Hermansen og mig denne dag.
- Vedhæftet email dateret den 13. marts 2009 fra Tom Lisborg til Hans Hermansen. Ifølge denne email har jeg mundtligt fået oplysningen om [tekniker] hos DCC den 9. oktober 2007 fra John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi.
- Advokat Peter Bang er først den 11. november 2008 skriftligt orienteret af Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland om, at sagen er flyttet til Nordsjællands Politi (skrivelse vedhæftet). Jeg er mundtligt blevet orienteret af Hans Hermansen herom den 30. oktober 2008.
- Jeg har den 28. april 2008 talt med Hans Hermansen, hvor han ringede op fra adm. direktør [Navn] Dansk Computer Center A/S' telefon, hvor jeg efterfølgende talte med [tekniker ved DCC], hvor jeg mener, der var medhør på, så Hans Hermansen kunne høre, hvad der blev sagt, og hvor jeg blev bedt om at sende 2 emails til [tekniker ved DCC] til brug for de afhøringer, der fandt sted hos DCC den dag."

E-mailen indeholder herudover oplysninger om personsammenfald, der af Tom Lisborg var vurderet relevante for efterforskningen:

"- Politidirektør Lone Sehested og Claes Nilas har også i 2008 siddet i Tænketanken Public Governance i 2008 [...] Michael Dithmers (Departementschefen i Økonomi og Erhvervsministeriet) kone, der hedder […], har siddet i samme tænketank. Michael Dithmer og Johan Reimann er student fra samme årgang (1972) fra Rungsted Statsskole. Det er muligt, at de har gået i samme klasse.
- Søren Bjerre-Nielsen (CFO = Chief Financial Officer i Danisco) er næstformand i bestyrelsen for VKR Holding, og formand for bestyrelsen i Nationalbanken. Michael Dithmer er næstformand i bestyrelsen i Nationalbanken, mens Michael Lunn også er medlem af bestyrelsen for Nationalbanken.
- Lars Kann-Rasmussen er bestyrelsesformand for VKR Holding, og medlem af VL-gruppe 3. Andre medlemmer af VL-Gruppe 3 er Karsten Dybvad (departementschef i Statsministeriet) og Søren Bjerre-Nielsen (næstformand i bestyrelsen i VKR Holding A/S).
- Departementschef Michael Lunn kender Johan Reimann fra Tamil-sagen, hvor han ifølge offentlige kilder var den, som overtalte regeringen til, at coverup ikke blev en del af undersøgelsesdomstolens kommissorium. Coverup omfattede telefax-skandalen, hvor Grethe Fenger Møller fik stop-

> pet Ombudsmanden undersøgelse af sagen via en telefax med spørgsmål formuleret af Johan Reimann."

Den 3. august 2009 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, herudover en e-mail med en redegørelse fra Tom Lisborg vedrørende "*mulig lækage*". Redegørelsen var overensstemmende med, og uddybede, det under afhøringen forklarede.

I redegørelsen opfordrede advokat Peter Bang desuden til en række konkrete efterforskningsskridt primært i form af indhentning af telefonudskrifter fra en lang række personer (Susanne Hegelund, Ulrik Hagerup, Lars Bugge, Johan Reimann, Lone Sehested, Hans Henrik Hansen, Margit Hald, Claus Nørøxe, Steen Edeling, Lene Volke Roesen, Peter Rydder, Jacob Scharf, Claes Nilas, Leif Jensen og Niels Freiesleben).

Efterfølgende sendte Tom Lisborg ved e-mails af 7. august, 13. august, 19. august og 17. november 2009 en lang række supplerende bilag, der ikke indeholdt nye, væsentlige oplysninger af betydning for lækagesagen.

2.2.19 Afhøring af 9. august 2009 af Lars Bugge

Af rapport dateret den 4. august 2009 fremgår, at der den 9. august 2009 blev foretaget afhøring af tidligere direktør i SolarCap A/S, Lars Bugge.

Af rapporten fremgår bl.a., at Lars Bugge kendte Tom Lisborg tilbage fra studietiden. Af betydning for lækagesagen fremgår følgende:

> "Afhørte blev herefter spurgt nærmere til hans klage, dateret 24. februar 2009, bilag […]
>
> Hertil forklarede han, at han blev meget overrasket over, da han under skiferie d. 12. februar 2009 blev ringet op af Niels Freiesleben, der efter en meget kort indledning spurgte afhørte direkte, om han havde udtalt sig til politiet. Du (afhørte) har vel nok hørt, at vi har en sag - underforstået den med Tom Lisborg. Afhørte bekræftede, at han var vidende om, at der var en sag - og han bekræftede også, at han havde udtalt sig til politiet. Afhørte refererede kort for Niels Freiesleben, hvad han havde fortalt politiet - og det er stort set en gentagelse af, hvad han selv har skrevet i sin vidneerklæring, dateret Vejle d. 13. december 2007. Niels Freiesleben oplyste ikke selv noget om, at eller om han havde viden om, hvad afhørte havde udtalt sig til politiet om, men han var bekendt med, at afhørte havde udtalt sig.
>
> Afhørte blev spurgt, om han havde nogen som helst idé om, hvorfra Niels Freiesleben havde sin viden. Det havde han ikke, men Niels Freiesleben havde gode kontakter til Leif Jensen, der er Niels Freieslebens chef.
>
> Leif Jensen har kendt Politidirektør Johan Reimann helt tilbage fra deres fælles ministerietid. Johan Reimann var Politidirektør i Nordsjællands Politi, da det var drøftet, om sagen anlagt af Tom Lisborg skulle behandles ved Sydøstjyllands Politi eller ved Nordsjællands Politi.
>
> […]

> Afhørte ønskede at indgive endnu en klage, idet han til et møde i Axcel Industri Investor, en investeringsfond, d. 12. maj 2009 mødte direktør Leif Jensen på Statens Museum for Kunst. På et tidspunkt henvendte Leif Jensen sig direkte til afhørte og oplyste, at han kunne forstå, at afhørte havde følt sig truet af den telefonsamtale, han havde haft med Niels Freiesleben (i februar måned). Det var – uden Leif Jensen sagde det direkte – afhørtes opfattelse, at Leif Jensen var bekendt med at afhørte havde indgivet klage over Niels Freieslebens henvendelse til ham i februar måned d.å. […]
> Afhørte spurgte Leif Jensen, hvorfra han havde sin viden om, at afhørte havde udtalt sig til politiet.
>
> Afhørte havde indtryk af, at Leif Jensen havde kendskab noget af politiets materiale."

2.2.20 Rapport af 19. august 2009

I en rapport dateret den 19. august 2009 og fortsat den 21. august 2009 fremgår det, at efterforskningslederen i lækagesagen, John Friis-Pedersen, den 21. august 2009 fik den hos Københavns Vestegn arkiverede sag til gennemsyn.

Af rapporten fremgår det, at han efter gennemgangen konkluderede, at:

> "Noget tyder på, at den person, der har fremsendt dokumenterne til Tom Lisborg, har haft et indgående kendskab til sagen, idet en del dokumenter, der tidligere er fremsendt af Tom Lisborg via mail til sagsbehandleren ved Københavns Vestegn, ikke er kopieret og sendt til Tom Lisborg."

2.2.21 E-mail af 21. august 2009 med anmeldelse om videregivelse af oplysninger til Tom Lisborg

Ved e-mail af 21. august 2009 rettede Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, henvendelse til SØIK med forespørgsel om status på efterforskningen, der ifølge advokat Rasmus Bollerup-Jensen havde hindret Jesper Mo Hansen ved et antal jobsamtaler, idet potentielle arbejdsgivere først ville ansætte ham "*(…) når der lå en afklaring i forhold til de rejste sigtelser.*"

Advokat Rasmus Bollerup-Jensen rykkede på ny den 8. september 2009 for en besvarelse. Ved denne rykker kommenterede advokat Rasmus Bollerup-Jensen endvidere på, at der efter hans opfattelse var sket udlevering af fortrolige oplysninger:

> "Undertegnede har ved gennemgang af anmelderens forklaring den 18.6.2009 konstateret, at Tom Lisborg oplyser at have fået udleveret materiale fra Sydøstjyllands Politi - konkret ved Hans Hermansen.
>
> Materialet vedrører i det hele min klients private og fortrolige korrespondance, herunder med dennes advokat, hustru m.fl. (Outlook indbakke mv.), og derfor omfattet af privatlivets fred.
>
> Indholdet af materialet må derfor som udgangspunkt anses for omfattet af Straffelovens § 263 stk. 1, nr. 1, sidste led (direkte og/eller analogt).

> At indholdet har været af privat karakter må endvidere hele tiden have stået såvel Sydøstjyllands Politi som Tom Lisborg klart!
>
> *Uddrag* af materialet har efterfølgende været taget ud af den givne kontekst og gentagende gange anvendt af Tom Lisborg i dennes spekulative og urigtige tolkninger af det faktiske passerede. Tolkninger, som flere gange har været fremført via pressen.
>
> På baggrund af ovennævnte hører jeg gerne, hvorvidt det kan bekræftes, at materialet er blevet udleveret som forklaret af Tom Lisborg og i givet fald, hvornår dette er sket, samt om forholdene i øvrigt giver Bagmandspolitiet anledning til at foretage yderligere?"

SØIK svarede ved udateret e-mail - udskrevet den 15. september 2009 - at SØIK ikke havde sagsbehandlet sagen fra starten, og derfor ikke havde "*(…) mulighed for at udtale sig om en evt. udlevering af Deres klients bilagsmateriale til anmelder (…)*", og at advokat Rasmus Bollerup-Jensen i stedet måtte rette henvendelse til Sydøstjyllands Politi.

Den 23. september 2009 sendte Sydøstjyllands Politi pr. fax brevet af 8. september 2009 fra advokat Rasmus Bollerup-Jensen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til "*(…) medinddragelse i den hos statsadvokaturen verserende efterforskning.*"

Det i sagen fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland modtagne materiale giver dog anledning til tvivl om, hvorvidt brevet af 8. september 2009 fra advokat Rasmus Bollerup-Jensen blev modtaget hos Statsadvokaten den 23. september 2009, eller om Statsadvokaten først på et senere tidspunkt er kommet i besiddelse heraf.

2.2.22 Afhøring af 24. august 2009 af Niels Freiesleben

Den 24. august 2009 blev Niels Freiesleben afhørt vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg.*"

Under afhøringen forklarede Niels Freiesleben, at baggrunden for hans kontakt til Lars Bugge var, at der "*(…) omkring dette tidspunkt havde været en del presseomtale af samarbejdet med Divine Business Solutions v/Tom Lisborg*." Niels Freiesleben kendte til Lars Bugges vidneforklaring, fordi chefen for forretningsudvikling i SolarCap A/S havde oplyst, at "*(…) han under en middag hos Art Andersen af Jørgen Krap havde fået oplyst, at Lars Bugge havde været til afhøring hos politiet i forbindelse med Solar Caps samarbejde med Divine Business Solutions.*"

Niels Freiesleben havde på denne baggrund taget telefonisk kontakt til Lars Bugge:

> "Under samtalen kom afhørte ind på, at afhørte havde hørt, at Lars Bugge havde været til afhøring hos politiet og spurgte til, i hvilken sammenhæng afhøringen havde fundet sted. Hertil havde Lars Bugge svaret, at det var i forbindelse med Navision projektet og den måde, Solar Cap havde behandlet Tom Lisborg på. Afhørte gav udtryk for sin undren over, at såfremt Lars Bugge var blevet afhørt af politiet om ting, der relaterede sig til hans tidligere ansættelsesforhold, havde det været rimeligt, at han havde orienteret afhørte – ikke mindst set i lyset af, at afhørte nu havde hørt om afhøringen fra tredjeperson.

[…]

Afhørte blev spurgt, om han overfor den administrerende direktør, Leif Jensen, har oplyst om samtalen med Lars Bugge. Hertil svarede afhørte, at han, jfr. sin dagbog d. 12. februar 2009 om eftermiddagen, havde "stukket hovedet ind" til Leif Jensen og informeret ham om, at han samme dags formiddag havde haft en samtale med Lars Bugge - uden at have fået noget konkret ud af samtalen.

Afhørte oplyste, at på det her omtalte tidspunkt var der iværksat en intern undersøgelse på baggrund af presseomtalen, så afhørte havde egentlig blot betragtet samtalen med Lars Bugge som en bagatel."

2.2.23 Afhøring af 27. august 2009 af politiassessor Birgit Lougart

Efter forudgående aftale blev politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, afhørt den 27. august 2009 vedrørende den af Tom Lisborg modtagne konvolut med sagsakter poststemplet "*Københavns Vestegns Politi d. 3. oktober 2007.*"

Under afhøringen afviste Birgit Lougart, at hun skulle have sendt sagsakter til Tom Lisborg, ligesom hun ikke erindrede, at hun havde modtaget aktindsigtsanmodninger fra Tom Lisborg i sagen.

Under afhøringen forklarede Birgit Lougart desuden om postekspeditionen hos Københavns Vestegns Politi og gav i den forbindelse en mulig forklaring på afsendelse af brevet til Tom Lisborg:

"Afhørte bekræftede, at det var hende, der d. 2. oktober 2007 havde skrevet påtaleopgivelsen til Tom Lisborg.

Politikredsreformen trådte efter afhørtes erindring i kraft i Københavns Vestegn pr. 1. oktober 2007 - og fra denne dato skulle man selv lægge breve i kuvert og til postforsendelse. Da brevet til Tom Lisborg var med hoved fra "advokatur særlige sager", tog afhørte det for givet, at hun selv havde lagt brevet til Lisborg i kuvert

Afhørte var sikker på, at såfremt det var hende, der havde postet brevet, var der ikke yderligere materiale med i kuverten. I øvrigt benyttede afhørte så vidt muligt kuverter af A5 størrelse.

[…]

Afhørte kom nu i tanker om, at d. 2. oktober 2007 var meget tæt på skæringsdatoen for den reformændring, så det kunne være, at sagen var gået efter den gamle ordning, d.v.s., at afhørtes skrivelse vedrørende påtaleopgivelse blev lagt oven på sagen og lagt ud til pigerne i sekretariatet, der derefter skulle sende påtaleopgivelsen og arkivere sagen. Måske kunne der i sekretariatet være sket en fejl, så hele sagen er kopieret og sendt med til Tom Lisborg.
Den eneste forskel, der var på før - og efter reformen, var, at de breve, der skulle sendes ud af huset, skulle lægges i kuvert og i en særskilt bakke. Resten af sagen samt en kopi af påtaleopgi-

velsen blev lagt i en anden bakke. Måske er der på den måde opstået en misforståelse, lige i overgangsperioden."

2.2.24 Afhøring af 21. september 2009 af Jørgen Krab Jensen

Den 21. september 2009 blev direktør Jørgen Krab Jensen, Art Andersen og Copenhagen, afhørt med henblik på at be- eller afkræfte Niels Freieslebens forklaring om, hvordan han var blevet bekendt med Lars Bugges vidneforklaring. Afhørte forklarede indledningsvis, at det, han oplyste under afhøringen "*(…) på ingen måde var for at skade hverken VKR Holding eller Lars Bugge, idet han respekterede begge de nævnte parter højt.*"

Jørgen Krab Jensen forklarede under denne afhøring, at han kendte Lars Bugge. Han havde i september 2008 været til diamantbryllup i Jylland og havde på denne tur besøgt Lars Bugge i Vejle.

> "Under besøget talte de om "1000 ting" om fortiden og om fremtiden. Under samtalen oplyste Lars Bugge på et tidspunkt, at han havde talt med politiet i en sag, hvor VKR Holding var involveret i en sag omkring en samarbejdspartner i Solar Cap. Lars Bugge var ikke nærmere kommet ind på, hvad denne sag præcist drejede sig om.
>
> Afhørte havde glemt alt om det – da han ca. et halvt års tid senere var i selskab med Anders Otto Jørgensen, der var ansat ved Solar Cap under VKR Holding.
> På et tidspunkt kom afhørte i tanker om den tidligere samtale med Lars Bugge - og han spurgte, om "de havde haft besøg af politiet". Anders Otto Jørgensen kendte intet til, at der havde været besøg af politiet - og spurgte ind til, hvad det drejede sig om, hvortil afhørte havde svaret, at det var noget omkring en leverandør af noget IT, der havde været lidt besværlig…"

2.2.25 Forevisning af konvolut for kontoransatte den 25. september 2009

Den 25. september 2009 foreviste efterforskningslederen i lækagesagen, John Friis-Pedersen, den til Tom Lisborg den 3. oktober 2007 fremsendte kuvert til kontorpersonalet på politistationen i Albertslund. Hensigten var, at kontorpersonalet og andre relevante personer skulle have lejlighed til at se kuverten og eventuelt derudfra oplyse, hvem der kunne have skrevet adressaten derpå.

Ingen af de kontormedarbejdere, der fik forevist kuverten, kunne genkende skriften.

John Friis-Pedersen fortsatte derefter til postforsendelsen, hvor han traf servicetekniker [Navn].

Der blev udarbejdet særskilt rapport over vidneafhøringen af servicetekniker [Navn], hvoraf fremgår:

> "Afhørte forklarede, at han gennem en del år havde været beskæftiget i postforsendelsen og var der også i forbindelse med reformen, der trådte i kraft 1. oktober 2007.

Der havde i tidens løb været store problemer med at få alle til at efterleve reglerne for postforsendelse, der bl.a. gik ud på, at den, der sendte post, selv skulle kuvertere posten og som følge deraf også skrive adresse på kuverterne, hvis forsendelsen ikke var i rudekuvert.
Mange gange modtog afhørte dokumenterne med en følgeskrivelse øverst og de dokumenter, der skulle sendes, nedenunder, holdt sammen af elastik eller lignende i chateque, hvor afhørte selv måtte kuvertere.
I de tilfælde, hvor afhørte har forestået kuverteringen, har han også skrevet adresse på kuverterne.

Afhørte blev herefter forevist den kuvert, der var sendt til Tom Lisborg med indhold i.

Han betragtede indgående skriften og udtalte, at der var detaljer i skriften, der godt kunne indikere, at det var hans skrift - bl.a. den måde bogstaverne "D" og "B" er skrevet, samt f.eks. "LIS" i Lisborg og "KBH".
Der var også detaljer, som afhørte ikke kunne genkende.
Afhørte erindrede intet om den her viste kuvert - eller hvad den kunne have indeholdt."

2.2.26 Afhøring af 6. oktober 2009 af Leif Jensen

Den 6. oktober 2009 blev Leif Jensen på ny afhørt i sagen, denne gang vedrørende den af Lars Bugge under afhøringen den 9. august 2009 fremsatte klage. Leif Jensen bekræftede, at han havde mødt Lars Bugge i Axcel Industri Investor, hvor de tilfældigt var kommet til at stå i kø sammen:

"Herunder begyndte Lars Bugge "at vrøvle" om, hvor "farligt det var at lægge sig ud med Lisborg – han gav aldrig op". Hvad anledningen har været til, at Lars Bugge kom med denne udtalelse, erindrede afhørte ikke - altså om Lars Bugge havde talt om noget andet, inden han begyndte at tale om Lisborg. Afhørte kommenterede ikke Lars Bugges henvendelse.

Afhørte oplyste, at han kendte Lars Bugge, og han havde indtryk af, at Lars Bugge og Lisborg i fællesskab havde planlagt sagen mod VKR Holding A/S.

Afhørte var tidligere - i marts måned i år, blevet kontaktet af to politifolk fra Sydøstjyllands Politi (Horsens). Deres navne var Sandberg og Hermansen.
Afhørte havde været til afhøring.

[…]

Ud over at være blevet afhørt til den aktuelle sag, havde de to betjente også oplyst, at Lars Bugge havde henvendt sig til politiet og givet udtryk for, at han følte sig truet efter en telefonisk henvendelse fra Niels Freiesleben, medens han (Lars Bugge) havde været på ferie.

Afhørte mente, det var meget naturligt, at Niels Freiesleben havde kontaktet Lars Bugge, idet Lars Bugge under en julefrokost havde udbredt sig om, at han havde været til afhøring i en sag, hvor VKR Holding A/S var anmeldt for noget af Tom Lisborg.

[…]

Det har været 4 – 5 dage efter en af omtalerne i pressen, at Niels Freiesleben i et selskab havde hørt, at Lars Bugge som tidligere nævnt under en julefrokost skulle have udtalt, at han havde været til afhøring hos politiet.
Afhørte oplyste, at han ikke havde modtaget nogen som helst oplysninger om sagen fra politiet, bortset fra, at Sandberg og Hermansen i forbindelse med afhøringen i marts måned i år omkring henvendelsen fra Niels Freiesleben til Lars Bugge havde udtalt noget i retning af, at det var trusler mod et vidne.
Afhørte havde på tv kunne se, at politiet havde givet oplysninger til pressen - der blev i hvert fald vist interne papirer fra politiet."

2.2.27 Fornyet afhøring af 20. november 2009 af Tom Lisborg

Efterforskningsleder John Friis-Pedersen kontaktede den 17. november 2009 Tom Lisborg for at aftale tidspunkt for fornyet afhøring samt for at koordinere overdragelse af de politirapporter, der ved en fejl var sendt til Tom Lisborg fra Københavns Vestegns Politi den 3. oktober 2007.

Afhøring blev afholdt den 20. november 2009. Tom Lisborg havde i den mellemliggende periode fremsendt et betydeligt antal mails med avisartikler o.lign.

Afhøringen drejede sig i det væsentligste om Tom Lisborgs modtagelse af de pågældende politirapporter:

"Afhørte blev foreholdt, at han i den forrige afhøring har oplyst, at det omhandlede brev blev modtaget uden følgeskrivelse. I den forbindelse blev han spurgt mere præcist, om der i den i dag udleverede kuvert havde ligget skrivelsen fra politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi, der den 2. oktober 2007 havde besluttet at indstille efterforskningen.
Hertil svarede afhørte, at brevet om efterforskningens indstilling var modtaget separat i en A 5 kuvert.

Afhørte oplyste, han omkring tidspunktet for modtagelsen af omhandlede kuverter havde været bortrejst. Han havde været væk fra torsdagen inden d. 1. oktober 2007 og til efterfølgende mandag – og det var, da han kom hjem, han erfarede, at der blandt anden post var de to her omhandlede kuverter.

Afhørte blev spurgt, om han fra sagsbehandleren ved Københavns Vestegns Politi, John Jacobsen, havde hørt, at sagen ville blive sluttet. Hertil svarede afhørte, at han, da han var kommet hjem fra den ovennævnte rejse, havde ringet til John Jacobsen, hvor han havde oplyst, at han havde modtaget brev fra anklagemyndighedens kontor. John Jacobsen havde derefter udtalt, "at så var sagen nok sluttet", hvilket afhørte kunne bekræfte.

Afhørte oplyste samtidig til John Jacobsen, at han havde modtaget flere politirapporter fremsendt i en kuvert. Det var John Jacobsen overrasket over - det lød mystisk, gav han udtryk for, men at det vedrørte anklagemyndigheden. Afhørte blev spurgt, om John Jacobsen havde anmodet om at få sagen returneret. John Jacobsen udtalte, at han ville bede om et møde med Birgit Lougart, hvortil han ville formulere en skrivelse, men han kom ikke nærmere ind på, om sagen, afhørte havde modtaget, skulle returneres.

[…]

Afhørte blev gjort bekendt med, at efter han modtog skrivelsen om indstilling af efterforskningen, havde han haft en del mail korrespondance med John Jacobsen og blev i den anledning spurgt, hvorfor den fortsatte, når nu både afhørte og John Jacobsen var orienteret om, at efterforskningen var indstillet.
Afhørte forklarede, at det, han havde korresponderet med John Jacobsen om, var faktuelle fejl i Birgit Lougarts afgørelse."

Afhøringen omhandlede herudover Tom Lisborgs adgang til de data, der havde ligget på Jesper Mo Hansens computer:

"Afhørte havde indtryk af, at John Jacobsen i forbindelse med sin efterforskning allerede i september måned 2007 havde talt med Dansk Computer Center (DCC) i Vejle og på det tidspunkt havde konstateret, at en spejling af de data, der kunne være af stor bevismæssig betydning, fortsat var opbevaret dér. På den baggrund spurgte afhørte John Jacobsen, om han kunne oplyse navnet på den person, han havde været i kontakt med ved DCC. Så vidt afhørte huskede det, oplyste John Jacobsen, at det var en [Navn], han havde haft kontakt til.
Afhørte havde spurgt John Jacobsen, hvorfor de ikke havde sikret de omtalte data, havde han svaret, at det var hans leder, vpk. Hans Chr. Tonnesen, der skulle give accept til at indhente data - og i givet fald skulle sagen have været sendt til Sydøstjyllands Politi, da DCC har til huse tæt på Århus. Det var relativt hurtigt, at John Jakobsen fik kendskab til eksistensen af de meget vigtige oplysninger, og det er for afhørte uforståeligt, at der ikke dengang blev foretaget mere.

[…]

Afhørte blev spurgt, om han siden havde modtaget de omtalte data. Hertil svarede afhørte, at han i maj måned 2008 fra ka. Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, modtog en lille billig harddisk, hvorpå spejlingen var.

[…]

Afhørte oplyste, at Hans Hermansen til afhørte havde oplyst, at efter han havde udleveret de omtalte data til afhørte, var Hans Hermansen af personer i Sydøstjyllands Politi blevet bebrejdet, at data var udleveret. Hvis han havde beholdt data for sig selv (hos politiet), kunne sagen bare henlægges uden at foretage yderligere. Det svarer til den samtale, advokat Peter Bang ved et tilfælde overhørte mellem politiadvokat Peter Rydder og statsadvokaten eller en af dennes medarbejdere d. 18. august 2008.

Afhørte blev spurgt til en mail, der findes i […]. Mailen er dateret d. 10. marts 2008. Mailen blev forevist afhørte.

Hertil svarede afhørte, at det var advokat Peter Bang, der havde modtaget mailen. Det var en, han havde modtaget fra Ole J. Andreasen i forbindelse med en utålmodig henvendelse i anledning af en følelse af, der ikke foregår noget som helst i sagen, rent efterforskningsmæssigt. Det

> er som dokumentation for det, Ole J. Andreasen har foretaget sig i sagen, at mailen fremsendes. Peter Bang har derefter videresendt mailen til afhørte, der har "klippet" den ind i sin redegørelse.
>
> […]
>
> Afhørte blev spurgt, om han havde kendskab til, hvorfra den skrivelse, der blev bragt i DR21 d. 15. februar 2009 - skrivelsen til Margit Wegge […], kunne hidrøre. Afhørte var bekendt med, at skrivelsen havde været bragt i udsendelsen, og han havde spurgt journalisterne om, hvorfra de havde fået skrivelsen, men havde ikke fået noget svar.
>
> Afhørte havde som tidligere nævnt afleveret den sag, han havde modtaget fra politiet, til journalisterne, der lavede udsendelsen. Han har aldrig været i besiddelse af skrivelsen til Margit Wegge."

Tom Lisborg sendte i dagene efter afhøringen og igen den 20. januar 2010 yderligere et antal e-mails med vedhæftet materiale til efterforskningslederen.

I disse e-mails var vedhæftet to e-mails af henholdsvis den 3. oktober 2007 (fra Tom Lisborg til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang) og 10. marts 2008 (fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi til advokat Peter Bang), som indeholdt om ikke væsentlige så dog oplysninger af relevans for lækagesagen.

Det fremgik således af ovennævnte e-mails, at både John Jacobsen og Ole J. Andreasen havde givet Tom Lisborg og hans advokat, Peter Bang, oplysninger om den igangværende efterforskning.

Bortset herfra indeholdt de fremsendte e-mails ikke nye, væsentlige oplysninger af betydning for lækagesagen.

2.2.28 Fornyet afhøring af 29. oktober 2009 af Steen Edeling

Den 29. oktober 2009 blev der telefonisk foretaget genafhøring af politiinspektør Steen Edeling vedrørende Hans Hermansens oplysninger til Tom Lisborg om, at sagen var overgået til SØIK.

Under afhøringen oplyste Steen Edeling bl.a. følgende herom:

> "Med hensyn til det af Tom Lisborg oplyste afhørte, at i forbindelse med, at han havde oplyst sagsbehandlerne, herunder Hans Hermansen, om, at sagen skulle overgå til SØK, kunne det meget vel have været sådan, at Hans Hermansen havde sagt, at han alligevel skulle kontakte Tom Lisborg, så hvad skulle han sige til ham. Hertil har afhørte godt have sagt, at hvis Hans Hermansen alligevel skulle have kontakt til Tom Lisborg, kunne han godt sige til ham (Tom Lisborg), at han kunne kontakte afhørte for at få yderligere oplysninger. Hans Hermansen og Tom Lisborg havde vist ofte kontakt med hinanden i anledning af sagen."

2.2.29 Brev af 14. december 2009 om politiets videregivelse af oplysninger til Tom Lisborg

Den 14. december 2009 sendte Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, et brev til Sydøstjyllands Politi vedrørende politiets mulige uberettigede videregivelse til Tom Lisborg af

Jesper Mo Hansens private e-mails. Brevet var enslydende med det til SØIK sendte brev dateret 8. september 2009.

Da advokat Rasmus Bollerup-Jensen ikke modtog svar, rykkede han for svar på brevet den 15. januar og igen den 28. januar 2010.

2.2.30 Afhøring af 25. januar 2010 af John Jacobsen

Den 25. januar 2010 blev kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi, afhørt med forsvarer vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg*."

John Jacobsen forklarede under afhøringen, at han havde været eneste sagsbehandler på sagen i Københavns Vestegns Politi, og at grunden til, at der på sagsvandringslisten først havde stået en anden ansvarlig, var, at denne "*(…) var hans chef dengang, men han havde, så vidt afhørte var bekendt med, ikke lavet noget ved sagen.*"

John Jacobsen forklarede om harddisken fra Dansk Computer Center A/S, at det var ham, der havde foreslået, at sagen skulle efterforskes i Jylland, men at han ikke havde set sagen herefter og derfor "*(…) heller ikke set noget til harddisken eller indholdet derfra.*"

> "Afhørte blev spurgt, om han havde sendt et eksemplar af sagen til Tom Lisborg samme dag, som politiassessor Birgit Lougart havde besluttet at indstille efterforskningen i Glostrup/Københavns Vestegn, d. 2. oktober 2007. Afhørte oplyste, at han dengang ikke vidste, at sagen var sluttet – og han havde som sagt slet ikke set noget til sagen efter han afleverede den […]. Han har ikke sendt et eksemplar af sagen til Tom Lisborg.
>
> […]
>
> Afhørte fik forevist kuverten [bilag] og blev spurgt, om han kendte håndskriften på kuverten. Det gjorde han ikke –og han vidste ikke, hvem der havde en sådan håndskrift.
>
> Afhørte blev spurgt, hvad han tænkte, da han d. 14. oktober 2007 modtog en mail fra Tom Lisborg [bilag], hvor Tom Lisborg skriver "I jeres rapport dateret d. 20. september 2007 oplyses [Navn]…". Det var en rimelig præcis formulering. Hertil svarede afhørte, at han ikke havde tænkt noget særligt, for han vidste ikke, hvor meget aktindsigt Tom Lisborg havde i sagen. Afhørte havde ikke givet ham aktindsigt.
>
> Afhørte blev spurgt til [bilag], hvor han i rapport har skrevet, at "Tom Lisborg rettede d. 10. oktober 2007 henvendelse til undertegnede, idet han efter at have modtaget sagens dokumenter havde nogle rettelser…"
> Hertil svarede afhørte, at han ikke kan huske, om han havde spekuleret over Lisborgs vending ved hans henvendelse. Der var i hvert fald ikke noget, der fik nogen "klokker til at ringe."
>
> Afhørte blev spurgt, om han havde haft kontakt med en sagsbehandleren i Vejle - Horsens (det, der efter reformen kom til at hedde Sydøstjyllands Politi). Hertil svarede afhørte, at han ikke havde haft kontakt med nogen sagsbehandlere overhovedet i Jylland i anledning af denne sag.

Afhørte var sikker på, at der i det sagsmateriale, han havde, ikke var nogen rapporter fra Sydøstjyllands Politi overhovedet.

Afhørte blev spurgt, hvor lang tid efter, sagen var afleveret, han har haft kontakt med Tom Lisborg. Hertil svarede afhørte, at han fortsat modtager skrivelser fra Tom Lisborg - ofte mange sider. Afhørte oplyste, at han af og til, når han modtog mail fra Tom Lisborg, af ren og skær høflighed, svarede ham ganske kort – ikke noget sagsrelateret, men sådan som "det er op ad bakke" og lignende. Afhørte gav udtryk for, at han i en periode havde slettet de mails, han modtog fra Tom Lisborg, men da Lisborg fortsatte med at skrive, begyndte han af samle dem i en mappe i outlook.

Afhørte oplyste, at han var "skide ærgerlig" over, at Tom Lisborg har skrevet, at afhørte skulle holde møde med anklageren d. 15 oktober 2007 for at fortælle hende, at sagen var sluttet på et forkert baggrund. Det var ikke korrekt. Der har ikke været afholdt noget møde og afhørte har ikke forsøgt at få møde i stand. Afhørte havde lovet Tom Lisborg, at hvis han tilfældigt løb over anklageren, Birgit Lougart, ville han nævne sagen, men hvis hun havde besluttet at indstille efterforskningen, så var det ikke noget, afhørte skulle diskutere med hende - det var hendes beslutning.

Afhørte havde herefter lejlighed til at gennemse det sagsmateriale, der af Tom Lisborg var afleveret i en brun kuvert. Han kunne se, at der var rapporter fra bl.a. Vejle politi i sagsmaterialet, men det siger ikke afhørte noget som helst. Det overraskede ham, for så vidt han huskede det, havde han ikke set nogen rapporter fra jyske politikredse i det materiale, han havde haft til rådighed."

2.2.31 Afhøring af 9. februar 2010 af Hans Hermansen

Den 9. februar 2010 blev Hans Hermansen afhørt med forsvarer vedrørende "*Undersøgelse i forbindelse med mulige lækage af fortrolige oplysninger fra politiet til presse og anmelder Tom Lisborg*":

"Afhørte blev indledningsvist spurgt, om han på noget tidspunkt har sendt politirapporter til nogen medier, til Tom Lisborg eller andre, i papirformat elektronisk eller på anden måde.
Hertil svarede afhørte, at han ikke havde sendt noget ud af huset til uvedkommende.

Afhørte blev spurgt i forhold til [bilag], hvor politiadvokat Peter Rydder d. 15. september 2008 fandt en mail fra afhørte til Tom Lisborg […]. Afhørte havde ikke sendt skrivelsen til Tom Lisborg.
Afhørte oplyste, at han under efterforskningen havde kommunikeret meget med Tom Lisborg – og mange gange, sagsrelateret."

Ifølge afhøringsrapporten blev Hans Hermansen spurgt til de enkelte sider i Tom Lisborgs redegørelse, der citerede faktiske oplysninger fra politiets efterforskning, og forklarede generelt herom, at han "*(…) uden tvivl har talt med Tom Lisborg om sikring af data, og han har uden tvivl også talt med ham om afhøringen af [medarbejder hos DCC]*", og at det "*(…) faktisk var Tom Lisborg, der havde henvist til DCC, som havde data, der kunne bruges til efterforskningen*." Hans Hermansen forklarede blandt andet, at "*(…) han som tidligere nævnt havde haft mange samtaler med Tom Lisborg – de havde meget "ping pong"*." Når Hans Hermansen havde

fortalt Tom Lisborg om efterforskningskridt, havde det "*(…) udelukkende været i efterforskningsøjemed*."

Hans Hermansen afgav herefter forklaring vedrørende de oplysninger, DR1 og Berlingske Tidende havde været i besiddelse af:

> "[H]an blev kontaktet af en journalist, hvis navn afhørte ikke huskede præcist. Han hed vist noget med Michael. Han var fra DR. Det var via Tom Lisborg. Journalisten ville gerne have afhørte til at medvirke til en udsendelse omkring Tom Lisborgs anmeldelse/behandling. Henvendelsen var formentlig kort inden der blev kørt noget på DR. Afhørte henviste journalisten til andre i huset. […] Det eneste afhørte gjorde overfor journalisten var at bekræfte, at han var efterforsker på sagen."

Endelig afgav Hans Hermansen forklaring om forløbet i marts 2009, hvor sagen blev overgivet til SØK:

> "Afhørte blev spurgt ind til d. 13. marts 2009, hvorfor det blev besluttet, at sagen skulle overgå til SØK. Hvor det var besluttet, at sagen skulle flyttes, kendte afhørte intet til, men pludselig i løbet af formiddagen kom Steen Edeling og Hans Henrik Hansen hen på afhørtes kontor, hvor han på det tidspunkt havde assistance til efterforskningen af sagen af ka. Sandberg.
> Det blev kort meddelt, at sagen nu skulle flyttes. Afhørte spurgte ind til, hvorfor sagen skulle flyttes. Han syntes ikke, han fik en ordentlig forklaring på, hvorfor sagen skulle flyttes. Set i lyset af, at man for mindre end en måned siden havde lavet en handleplan på efterforskningen, virkede det underligt, at sagen nu pludselig skulle flyttes.
> Afhørte blev spurgt hvilken begrundelse, der konkret blev givet, hvortil han svarede, at det blandt andet blev nævnt, at sagen nu havde politikernes bevågenhed, så nu skulle den ud af huset. Der blev ikke nævnt noget om lækage.
> […]
> Afhørte huskede, at han spurgte, om Tom Lisborg skulle underrettes – og det blev aftalt, at afhørte underrettede Tom Lisborg.
> Afhørte blev spurgt, om han kontaktede den journalist, han selv tidligere var kontaktet af.
> Hertil svarede han, at han ikke havde kontaktet nogen journalister om, at sagen skulle flyttes."

Af sidste del af afhøringsrapporten fremgår supplerende følgende forklaring:

> "Afhørte blev spurgt til den harddisk, der er kopieret til sagen – og om der var sendt en kopi af indholdet til Tom Lisborg.
> Hertil svarede afhørte, at det var korrekt, at han havde sendt en kopi af indholdet fra harddisken til Tom Lisborg. Det var alene afhørtes beslutning. Det var Tom Lisborgs indhold, der var på harddisken, og efterfølgende bidrog Tom Lisborg til efterforskningen med indholdet fra harddisken.
> At der var private mails på harddisken var ikke i afhørtes tanker. Harddisken tilhørte Tom Lisborgs firma, uanset hvad indholdet var.
>
> Afhørte blev spurgt, om han nu efter at være stillet en lang række spørgsmål havde nogen i tankerne, der kunne have lækket oplysningerne til pressen. Det havde han ikke."

2.2.32 Redegørelse af 12. april 2010 til Politiklagenævnet

Den 12. april 2010 afgav Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland redegørelse til Politiklagenævnet i medfør af retsplejelovens § 1021 d i anledning af "*(…) en anmeldelse fra politidirektøren for Sydøstjyllands Politi og Lars Bugge om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra en efterforskning i en verserende straffesag*."

I redegørelsen gennemgås det ovenfor beskrevne anmeldelses- og efterforskningsforløb. På baggrund af dette havde Statsadvokaten efterforsket 6 forhold:

"

1. Fremsendelsen den 7. oktober 2007 fra Københavns Vestegns Politi af en kuvert med politirapporter til Tom Lisborg.

2. Videregivelsen af indholdet af politirapporter til Tom Lisborg.

3. Videregivelsen af politiadvokat Peter Rydders brev af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge til Danmarks Radio.

4. Videregivelsen af oplysning til Niels Freiesleben og Leif Jensen om, at Leif [Lars] Bugge er blevet afhørt af politiet.

5. Videregivelsen af oplysning til Berlingske Tidende om, at efterforskningen af straffesagen skulle overgå til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet.

6. Udlevering af Jesper Mo Hansens private og fortrolige korrespondance til Tom Lisborg."

Statsadvokaten besluttede for alle 6 punkter at indstille efterforskningen. Begrundelserne herfor er gengivet i det følgende for hvert punkt:

1. Fremsendelsen den 7. oktober 2007 fra Københavns Vestegns Politi af en kuvert med politirapporter til Tom Lisborg

Statsadvokaten havde fra alle involverede fået oplyst, at de ikke var afsender af kuverten, ligesom Tom Lisborg ikke var bekendt med afsenderen. Statsadvokaten traf afgørelse om ikke at efterforske sagen yderligere, idet:

> "[D]et ikke er muligt at bevise, hvem der har sendt kuverten med dokumenter, og at det ikke kan afvises, at dokumenterne er sendt ved en fejl."

Statsadvokaten lagde herved supplerende vægt på, at:

> "Tom Lisborg formentlig ville kunne have fået aktindsigt i dokumenterne bortset fra personnumre, såfremt han havde anmodet herom, da efterforskningen var indstillet."

2. Videregivelse af indholdet af politirapporter til Tom Lisborg

Efter gennemgang af en redegørelse om sagen udarbejdet af Tom Lisborg konstaterede Rigspolitiets Rejsehold, som anført ovenfor i afsnit 2.2.13, at Tom Lisborg havde citeret fra 3 politirapporter.

Tom Lisborg havde herom forklaret, "*(…) at han løbende har været i kontakt med kriminalassistent Hans Hermansen og af denne fået oplysninger fra politirapporter.*" Dette var bekræftet af Hans Hermansen under afhøringen af denne, der havde forklaret, "*(…) at det var hos Tom Lisborg, der var anmelder, oplysninger til brug for efterforskningen skulle indhentes.*"

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland indstillede som følge heraf efterforskningen med henvisning til følgende:

> "Jeg lægger ved min afgørelse vægt på, at oplysninger er givet for at få oplyst sagen. På den baggrund finder jeg ikke, at der er nogen rimelig formodning om, at kriminalassistent Hans Hermansen uberettiget har videregivet oplysninger fra politirapporter til anmelderen Tom Lisborg.
>
> Jeg finder i øvrigt ikke grundlag for at kritisere, at kriminalassistent Hans Hermansen har skønnet, at videregivelse af oplysningerne var nødvendig for at oplyse sagen."

3. Videregivelsen af politiadvokat Peter Rydders brev af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge til Danmarks Radio

Statsadvokaten redegjorde først for, at der i en TV-udsendelse vist den 15. februar 2009 fremgik en intern skrivelse mellem politiadvokaterne Peter Rydder og Margit Wegge om værneting i sagen. Peter Rydder havde herom oplyst, at han havde set en e-mail fra Tom Lisborg til Hans Hermansen, hvoraf fremgik, at Hans Hermansen muligt havde videresendt det interne brev til Tom Lisborg.

TV-udsendelsen indeholdt, foruden det interne notat, det af Divine Business Solutions ApS udarbejdede notat "*Resume af muldvarpe-affæren*".

Tom Lisborg havde under sin afhøring forklaret, at han ikke havde været i besiddelse af materiale vedrørende værnetingsspørgsmålet.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fandt det ikke bevist, at Hans Hermansen eller andre havde udleveret brevet, der efter det oplyste havde været tilgængeligt i flere politikredse:

> "Jeg finder ikke, at jeg alene på baggrund af politiadvokat Peter Rydders forklaring om, at han den 15. september 2008 fandt en mail fra anmelderen i straffesagen Tom Lisborg til kriminalassistent Hans Hermansen, hvoraf fremgik, at kriminalassistent Hans Hermansen muligt havde sendt politiadvokat Peter Rydders skrivelse af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge til Tom Lisborg, kan lægge til grund, at han har sendt skrivelsen. Jeg lægger vægt på, at kriminalassistent Hans Hermansen har afvist at have sendt skrivelsen, og at politiadvokat Peter Rydder har oplyst, at han ikke er i besiddelse af kriminalassistent Hans Hermansens mail til Tom Lisborg."

4. Videregivelse af oplysninger til Niels Freiesleben og Leif Jensen om afhøring af Lars Bugge

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland lagde på baggrund af Hans Hermansens vidneforklaring til grund, at denne ikke havde videregivet oplysningerne.

Om forløbet fremgår af afgørelsen:

> "Kriminalassistent Hans Hermansen har forklaret (bilag 13-1), at han ikke har videregivet oplysninger om, at Leif Bugge var afhørt af politiet. Han har endvidere ikke kendskab hertil. Hverken Niels Freiesleben eller andre fra VKR's ledelse var afhørt i februar 2009.
>
> Niels Freiesleben, direktør i VKR, holding har forklaret, at han under en middag af Jørgen Krab Jensen havde fået oplyst, at Lars Bugge havde været til afhøring hos politiet i forbindelse med Solar Caps samarbejde med Divine Bissiness Solutions (bilag 8-3).
>
> Jørgen Krab Jensen har forklaret, at han i september 2008 var på besøg hos Leif Bugge, der oplyste, at han havde talt med politiet i en sag, hvor VKR holding var involveret i en sag omkring en samarbejdspartner i Solar Cap. Et halvt år senere var han i selskab med Anders Otto Jørgensen, der var ansat ved Solar Cap under VKR holding. Her kom han i tanke om samtalen med Leif Bugge, og spurgte om de havde haft besøg af politiet. Anders Otto Jørgensen havde spurgt ind til, hvad det drejede sig om, hvortil han havde svaret, at det drejede sig om en it-leverandør, der var lidt besværlig (bilag 8-4).
>
> Leif Jensen, direktør i VKR holding, har forklaret, at han havde en samtale med Leif Bugge den 12. maj 2009 (bilag 8-5). De stod ved siden af hinanden og skulle have frokost, og her begyndt Leif Bugge "at vrøvle" op om, at det var farligt at lægge sig ud med Tom Lisborg, da han aldrig gav op.
>
> Leif Jensen har endvidere forklaret, at han har været til afhøring i sagen hos Sandberg og Hermansen i marts måned 2009, og her havde politibetjentene oplyst, at Leif Bugge havde henvendt sig til politiet og givet udtryk for, at han følte sig truet efter en telefonisk henvendelse fra Niels Freiesleben. Det var meget naturligt, at Niels Freinsleben havde henvendt sig til Leif Bugge, da Leif Bugge under en julefrokost havde udbredt sig om, at han havde været til afhøring i en sag, hvor VKR holding var anmeldt af Tom Lisborg. Niels Freisleben havde overtaget Leif Bugges job i Solar Cap. Han har herudover ikke modtaget oplysninger om sagen fra politiet."

På baggrund af disse oplysninger indstillede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland efterforskningen, idet Statsadvokaten lagde til grund, at oplysningen om Lars Bugges afhøring stammede fra Lars Bugge selv.

5. Videregivelsen af oplysninger til Berlingske Tidende

Tom Lisborg havde selv forklaret, at han den 13. marts 2009 havde rettet telefonisk henvendelse til politiinspektør Steen Edeling vedrørende sagens overførsel til SØIK. Dette var sket på opfordring fra Hans Hermansen.

Hans Hermansen havde selv i overensstemmelse hermed forklaret, at han efter aftale med Steen Edeling havde underrettet Tom Lisborg (som anmelder) om overdragelsen af sagen, men at han ikke havde informeret Berlingske Tidende.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland indstillede på denne baggrund efterforskningen, idet det ikke fandtes muligt at bevise, at oplysningen var videregivet fra politiet.

6. Udlevering af Jesper Mo Hansens private og fortrolige korrespondance til Tom Lisborg

Tom Lisborg havde forklaret, at han fra Hans Hermansen havde modtaget kopi af de data, som Jesper Mo Hansen havde haft på sin arbejdscomputer (det spejl, der var oprettet ved Dansk Computer Center A/S). Disse data havde dannet grundlag for hans redegørelser til politiet.

Hans Hermansen havde i overensstemmelse hermed bekræftet, at han havde sendt kopi af dataene: "*Det var Tom Lisborgs data, og efterfølgende bidrog Tom Lisborg til efterforskningen.*"

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland indstillede også vedrørende dette forhold efterforskningen:

> "Jeg lægger ved min afgørelse vægt på, at pc'en, som de pågældende data var på, tilhørte Tom Lisborgs firma Divine Business Solutions, og at oplysninger er givet for at få oplyst sagen. På den baggrund finder jeg ikke, at der er nogen rimelig formodning om, at kriminalassistent Hans Hermansen uberettiget har videregivet dataene til anmelderen Tom Lisborg eller haft forsæt hertil."

2.2.33 Udtalelse af 3. maj 2010 fra Politiklagenævnet

Den 3. maj 2010 sendte Politiklagenævnet sin udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Af udtalelsen fremgår følgende:

> "Politiklagenævnet tager Statsadvokatens redegørelse herunder vurderingen til efterretning, men bemærker, at det findes beklageligt, at dokumenter fra politiets efterforskning er kommet i hænderne på uvedkommende, hvilket har bevirket, at en privat anmelder reelt har kunnet drive sin egen efterforskning, ligesom det er beklageligt, at det ikke har været muligt at fastlægge, hvordan og i hvilket omfang politiets dokumenter er kommet på afveje. Med hensyn til begrundelsen for afgørelsen bemærkes, at politiklagenævnet ikke finder, at det kan tillægges nogen betydning, at Tom Lisborg eventuelt efter, at der var truffet afgørelse i sagen, kunne have fået aktindsigt."

2.2.34 Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010

Den 11. maj 2010 sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til sagens parter afgørelse om at indstille efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen i en straffesag mod Jesper Mo Hansen.

Afgørelsen var enslydende med Statsadvokatens redegørelse af 12. april 2010 til Politiklagenævnet. I afgørelsen var Politiklagenævnets udtalelse af 3. maj 2010 dog supplerende indsat, ligesom afgørelsen indeholdt klagevejledning, hvoraf det fremgik, at "*Fristen for afgivelse af klager er 4 uger efter, at De har fået meddelelse om afgørelsen.*"

2.2.35 Brev af 3. juni 2010 vedrørende udsættelse af klagefrist

Ved brev af 3. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Lars Bugge om aktindsigt i sagen og anmodede samtidig om, at fristen for at klage over Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen blev forlænget til "*(…) 4 uger efter, at jeg har modtaget denne aktindsigt.*"

2.2.36 Fax af 4. juni 2010 med klage over afgørelse

Ved fax af 4. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte Lars Bugge følgende forbehold for klage over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010:

> "Hvis klagefristen ikke forlænges, skal denne skrivelse gælde som en klage til Rigsadvokaten herover. Hvis klagefristen forlænges, bortfalder denne klage. Begrundelsen for, at der er behov for forlænge klagefristen er, at jeg endnu ikke har modtaget den ansøgte aktindsigt, og stor travlhed og rejseaktivitet i forbindelse med, at jeg er tiltrådt en stilling som adm. direktør for en ny virksomhed den 1. juni 2010.
>
> Hvis klagefristen ikke forlænges, så skal jeg hermed klage over flg.:
>
> - Det ses ikke af den tilsendte skrivelse fra statsadvokaten, at det er blevet efterforsket, hvordan Leif Jensen er blevet bekendt med min klage til Sydøstjyllands Politi i februar 2009 […]
> - I skrivelsen fra statsadvokaten mht. kontakt mellem Leif Jensen og politiet er kun omtalt, at Leif Jensen én gang har haft kontakt med politiet i forbindelse med en afhøring. Af spørgsmål fra Justitsministeriet til Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009 om denne sag fremgår imidlertid flere andre kontakter mellem politiet og Leif Jensen. Min klage skal derfor omfatte, at disse modstridende oplysninger bliver efterforsket med henblik på at afdække politilækage i forbindelse hermed.
> - Yderligere skal jeg klage over, at klagefristen ikke er blevet forlænget, hvor jeg derfor skal anmode om at få den søgte aktindsigt og meroffentlighed, og at jeg kan eftersende yderligere informationer til støtte for denne klage, når jeg har modtaget dette materiale."

2.2.37 Brev af 8. juni 2010 med svar på udsættelse af klagefrist

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte ved brev af 8. juni 2010 Lars Bugge delvis aktindsigt for så vidt angik de dokumenter, der vedrørte forhold 4 "*Videregivelse af oplysninger til Niels Freiesleben og Leif Jensen om afhøring af Lars Bugge.*" For nærmere oplysninger om behandlingen af aktindsigtsanmodningen henvises til beretningens kapitel 12, afsnit 2.15.

I samme brev udsatte Statsadvokaten klagefristen for så vidt angik Statsadvokatens afgørelse af forhold 4. til den 22. juni 2010.

2.2.38 Brev af 8. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat vedrørende afgørelsen

Ved brev af 8. juni 2010 adresseret til både Rigsadvokaten og SØIK kommenterede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, på Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 for så vidt angik spørgsmålet om videregivelse af oplysninger til Leif Jensen. Advokat Peter Bang citerede først følgende fra Statsadvokatens afgørelse:

> "Leif Jensen har endvidere forklaret, at han har været til afhøring i sagen hos Sandberg og Hermansen i marts måned 2009,
>
> […]
>
> Han har herudover ikke modtaget oplysninger om sagen fra politiet."

Hertil anførte advokat Peter Bang:

> "Det bemærkes, at det af ovennævnte redegørelse fra Leif Jensens afhøring ikke fremgår, at Leif Jensen har haft kontakt med en række ledende polititjenestemænd om sagen."

Som dokumentation for denne kontakt, henviste advokat Peter Bang bl.a. til Justitsministeriets besvarelse den 1. oktober 2009 af spørgsmål nr. 922 til Folketingets Retsudvalg, som er behandlet under kapitel 10, afsnit 3.3. Advokat Peter Bang anførte endvidere:

> "Det fremgår af skrivelsen vedr. SA5-2009-321-0031 *[sagen om mulig lækage fra politiet]*, at min klient ikke er klageberettiget. Jeg skal imidlertid på baggrund af ovenstående anmode om, at Leif Jensen bliver genafhørt i denne sag."

2.2.39 Brev af 11. juni 2010 med svar til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 11. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, svarede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, følgende af relevans for lækagesagen:

> "Jeg opfatter Deres breve af 8. juni 2010 som en klage fra Tom Lisborg over min afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen i min sag SA5-2009-321-0031 […].
>
> Spørgsmålet om Leif Jensens kontakt til flere ledende polititjenestemænd har ikke været omfattet af min efterforskning i politiklagesagen SA5-2009-321-0031.
>
> Politiklagesagen var anmeldt af Sydøstjyllands Politi og Leif Bugge [Lars Bugge].
>
> Tom Lisborg er ikke anmelder i politiklagesagen. Jeg har alligevel valgt at sende Tom Lisborg en kopi af afgørelsen, da han er anmelder i straffesagen mod Jesper Mo Hansen.

> De forhold, der har været omfattet af min undersøgelse, er omtalt i min afgørelse til Tom Lisborg. Afgørelsen vedlægges i kopi.
>
> Undersøgelsens pkt. 4 i min afgørelse, som De henviser til i Deres brev af 8. juni 2010, er anmeldt af Leif Bugge [Lars Bugge] og vedrører spørgsmålet, om der er videregivet oplysninger til Niels Freiesleben om, at Leif Bugge [Lars Bugge] er blevet afhørt af politiet.
>
> Spørgsmålet, om Leif Jensen har haft kontakt til ledende polititjenestemænd, har ikke været omfattet af min undersøgelse."

2.2.40 Udtalelse af 11. juni 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 11. juni 2010 sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland en udtalelse til Rigsadvokaten, som i det væsentlige svarede til brevet af samme dag til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, idet der bl.a. var suppleret med følgende vedrørende advokat Peter Bangs klage over indstillingen af efterforskningen i lækagesagen:

> "Jeg skal indstille, at klagen afvises, da Tom Lisborg ikke er klageberettiget.
>
> […]
>
> Det bemærkes, at jeg ikke er bekendt med oplysninger om, at der i øvrigt er videregivet oplysninger til Leif Jensen fra Sydøstjyllands Politi, som skulle have fået mig til af egen drift at iværksætte yderligere undersøgelser."

2.2.41 Brev af 17. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 17. juni 2010 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland kommenterede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, på Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands brev af 11. juni 2010.

I brevet bemærkede advokat Peter Bang bl.a., at han fandt det uforståeligt, hvorfor "*(…) en efterforskning af mulig politilækage til Leif Jensen ikke omfatter "Spørgsmålet om Leif Jensens kontakt til flere ledende polititjenestemænd (…)".*"

Advokat Peter Bang bemærkede endvidere, at der i øvrigt var en række forhold benævnt i hans skrivelse til justitsministeren af 7. november 2008 - denne er detaljeret behandlet i kapitel 10, afsnit 2.1 - der ikke var behandlet i lækagesagen til trods for, at skrivelsen indgik i sagens dokumenter.

Det bemærkes, at advokat Peter Bangs skrivelse til justitsministeren af 7. november 2008 alene indgik i sagen, fordi Tom Lisborg i forbindelse med sin afhøring i sagen havde overdraget denne til efterforskeren.

2.2.42 Klage af 17. og 22. juni 2010 fra Lars Bugge

Den 17. juni 2010 sendte Lars Bugge en fax til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som Statsadvokaten opfattede som en klage over Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen i lækagesagen og som en klage over Statsadvokatens afgørelse af 8. juni 2010 om aktindsigt i samme sag. Faxen indeholdt tillige en anmodning om udsættelse af klagefristen til den 26. juni 2010. Statsadvokaten videresendte den 18. juni 2010 Lars Bugges fax til Rigsadvokaten, hvilket samtidig blev meddelt Lars Bugge.

Ved fax af 22. juni 2010 til Rigsadvokaten påklagede Lars Bugge Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010, idet Lars Bugge anførte:

> "Det ses ikke af den tilsendte skrivelse fra statsadvokaten, at det er blevet efterforsket, hvordan Leif Jensen er blevet bekendt med min klage til Sydøstjyllands Politi i februar 2009. I forbindelse med en afhøring den 10. august 2010 oplyste jeg til Vicekriminalkommissær John Friis-Pedersen, Rigspolitiet, at jeg ønskede at klage over dette. Dette er et centralt forhold vedr. politilækage. Jeg skal derfor anmode om, at Leif Jensen bliver genafhørt herom.
>
> […]
>
> Jeg skal i den forbindelse anmode om, at der bliver gennemført en afhøring af Niels Ravn. Han har tidligere været medlem af bestyrelsen både for SolarCAP A/S og WindowMaster A/S, der begge er selskaber i VKR-koncernen."

I faxen blev der herefter redegjort for, hvorledes Leif Jensen angiveligt tidligere skulle have været medlem af et "*(…) hemmeligt netværk af indflydelsesrige embedsmænd, der varetog egne interesser frem for statens interesser (…)*" og via dette netværk have fået oplysninger om straffesagen.

I faxen blev det også anført, at:

> "Jeg har tidligere i 2008 og 2009 anbefalet, at Niels Ravn også blev afhørt i forbindelse med de politianmeldelser, der er indgivet i Divine Business Solutions ApS. Niels Ravn har fortalt mig, at han i august 2009 blev kontaktet telefonisk af en person, der opgav at hedde Flemming Klausen fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK). Dengang svarede Niels Ravn, at hvis SØK ikke ville gennemføre en ordentlig afhøring, så kunne det være det samme. Ifølge mine oplysninger har Niels Ravn en viden af afgørende betydning for de indgivne politianmeldelser, da disse forhold har været drøftet på bestyrelsesmøder i de involverede selskaber startende allerede i november 2006. Det kan derfor undre, at der ikke er gennemført en afhøring af Niels Ravn. Jeg har informeret Divine Business Solutions ApS herom."

Endeligt blev det til sidst i faxen anført, at klagen også omfattede en "*(…) klage over, at der ikke er sket en udsættelse af svarfristen i.h.t. min anmodning herom fremsendt pr. telefax til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 17. juni 2010 (…)*"

2.2.43 Udtalelse af 23. juni 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved e-mail af 23. juni 2010 sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland en udtalelse til brug for Rigsadvokatens behandling af klagesagen:

> "Vedrørende indstillingen af efterforskningen i min SA5-321-0031 skal jeg henvise til min påtegning af 11. juni 2010. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til advokat Peter Bangs brev af 17. juni 2010 og Lars Bugges brev af 22. juni 2010."

2.2.44 Rigsadvokatens afgørelse af 20. august 2010 på klagen fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 20. august 2010 besvarede Rigsadvokaten de to breve af 8. og 17. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, som Rigsadvokaten forstod som klager over Statsadvokatens afgørelser.

Rigsadvokaten afviste at realitetsbehandle advokat Peter Bangs klage over Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 i politiklagenævnssagen (lækagesagen), idet Divine Business Solutions ApS ikke var klageberettiget i denne sag, da selskabet ikke var part eller i øvrigt havde en væsentlig, direkte, individuel og retlig interesse i politiklagenævnssagens udfald.

Rigsadvokaten anførte i tilknytning hertil:

> "Jeg finder som følge heraf ikke grundlag for over for Dem at tage stilling til Deres bemærkninger i øvrigt om statsadvokatens behandling af politiklagenævnssagen under j.nr. SA5-2009-321-0031, herunder ej heller Deres anmodning om genafhøring af Leif Jensen."

2.2.45 Afgørelse af 22. februar 2011 om Lars Bugges klage

I anledning af Lars Bugges klage stadfæstede Rigsadvokaten den 22. februar 2011 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010, idet Rigsadvokaten var enig med Statsadvokaten i, at der ikke var sket uberettiget videregivelse af oplysninger til Niels Freiesleben og Leif Jensen, idet Rigsadvokaten bl.a. anførte følgende vedrørende lækage-sagen:

> "Deres oprindelige anmeldelser omfatter to episoder, som efter Deres vurdering vedrører politiets uberettigede videregivelse af oplysninger:
>
> **a)** En opringning fra Niels Freiesleben til Dem den 12. februar 2009, hvor Niels Freiesleben spurgte om politiets afhøring af Dem.
>
> **b)** En samtale med Leif Jensen den 12. maj 2009, hvor Deres henvendelse til politiet vedrørende Niels Freieslebens opringning den 12. februar 2009 blev omtalt.
>
> […]
>
> Særligt vedrørende episode a)

[…]

I lighed med statsadvokaten har jeg lagt særlig vægt på oplysningerne om, at De selv forud for samtalen den 12. februar 2009 med Niels Freiesleben havde fortalt om politiafhøringen, dels til Jørgen Krab Jensen under hans besøg hos Dem i september 2008 og dels under en julefrokost. Ifølge forklaringerne til politiet har Jørgen Krab Jensen videregivet oplysningen om politiafhøringen til Anders Otto Jørgensen, som videregav oplysningen til Niels Freiesleben.

Særligt vedrørende episode b)

[…]

De har i Deres klage hertil af 22. juni 2010 særligt anført, at det ikke er blevet efterforsket, hvordan Leif Jensen er blevet bekendt med Deres klage til politiet i februar 2009. De har anført, at De ønsker Leif Jensen genafhørt herom. De har også anført, at De ønsker Niels Ravn afhørt.

Der er efter min vurdering ikke behov for at foretage yderligere undersøgelser eller afhøringer vedrørende episode b). Det er således min vurdering, at Leif Jensen er afhørt tilstrækkeligt om episoden. Ud fra det, De har anført, er det endvidere min vurdering, at Niels Ravn ikke vil kunne bidrage med væsentlige oplysninger vedrørende episode b).

Jeg har lagt særlig vægt på, at Niels Freiesleben har forklaret, at han den 12. februar 2009 fortalte Leif Jensen om sin samtale med Dem samme dag. Derfor vidste Leif Jensen, at De var blevet ringet op af Niels Freiesleben. Jeg har også lagt vægt på, at Leif Jensen har forklaret, at han ved en afhøring hos politiet i marts 2009 blev præsenteret for politianmeldelsen mod ham selv, og at politiet i sammenhæng hermed omtalte Niels Freieslebens henvendelse til Dem.

Der er efter min vurdering ikke noget unaturligt i, hvis politiet - henset til Leif Jensens og Niels Freieslebens daværende arbejdsrelationer - over for Leif Jensen har omtalt Deres henvendelse til politiet vedrørende Niels Freieslebens opringning, som Leif Jensen jo allerede var bekendt med."

3. KLAGESAGER VEDRØRENDE EFTERFORSKNING OG SAGSBEHANDLING VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND

3.1 Indledning

I det følgende redegøres nærmere for det indledende forløb i forbindelse med en række klager fremsat af Divine Business Solutions ApS og dennes advokat, Peter Bang, ved breve af 12. august 2009 og 21. september 2009.

Tom Lisborg fik i forbindelse med svar på en aktindsigtsanmodning fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 3. juni 2009 udleveret en notits af 27. maj 2009 vedrørende en telefonsamtale, der havde fundet sted den 18. august 2008 mellem politiadvokat Peter Rydder fra Sydøstjyllands Politi og vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Notitsen var udarbejdet af Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland på baggrund af en telefonsamtale med politiadvokat Peter Rydder.

I henhold til notitsen havde samtalen vedrørt en generel forespørgsel fra Peter Rydder "*(…) til den situation, at der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere kredse.*" Denne udlægning var tiltrådt af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, der omtalte samtalen som værende af "*generel karakter*".

Tom Lisborg meddelte ved brev af 12. august 2009 Rigsadvokaten, at notitsen ifølge Tom Lisborg ikke gengav samtalen korrekt. Dette begrundede Tom Lisborg med, at hans advokat, Peter Bang, den 18. august 2008 havde overhørt samtalen, hvori Peter Rydder ifølge advokat Peter Bang havde givet udtryk for, at han ville gøre alt for at "*(…) slippe af med sagen med henvisning til, at den burde have værneting et andet sted.*"

Tom Lisborg informerede derfor Rigsadvokaten om, at dette indikerede, at politiadvokat Peter Rydder samt vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese ikke havde foretaget en objektiv korrekt sagsbehandling af straffesagen mod Jesper Mo Hansen m.fl., og at de "*(…) derfor må betragtes som inhabile i forbindelse med eventuel yderligere sagsbehandling af denne sag.*"

Rigsadvokaten meddelte den 28. august 2009 Tom Lisborg, at Rigsadvokaten havde opfattet brevet som en klage over sagsbehandlingen hos henholdsvis Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og anmodede samme dag begge myndigheder om en udtalelse.

Statsadvokaten meddelte ved brev af 4. september 2009, at de kunne henholde sig til det i notitsen anførte, og at de i øvrigt ikke vurderede, at Statsadvokaten eller dennes medarbejdere var inhabile i sagen.

Sydøstjyllands Politi henviste ved brev af 7. september 2009 til en redegørelse af 4. september 2009 udarbejdet af Peter Rydder. Af redegørelsen fremgår, at:

> "Jeg husker ikke præcist, hvad jeg sagde i min samtale med vsa. Anne Mette Wiese, men samtalen drejede sig primært om, hvilken fremgangsmåde, der skulle benyttes, hvis Københavns Politi eller andre kredse skulle pålægges at tage sagen.
>
> Med hensyn til selve sagen og dens beviser, mener jeg ikke, at disse er blevet drøftet på andet end et faktuelt plan, idet kernen i samtalen var værnetingsproblematikken, samt hvorledes den skulle afgøres, såfremt chefanklagerne ikke kunne blive enige."

Rigsadvokatens skrivelse af 28. august 2009 til Tom Lisborg om, at Rigsadvokaten anså dette som en klage over sagsbehandlingen foretaget ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi gav anledning til, at Divine Business Solutions ApS ved selskabets advokat, Peter Bang, ved brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten udvidede klagen til en lang række yderligere forhold.

Brevet af 21. september 2009 omfattede således bl.a. følgende forhold vedrørende efterforskningen:

- At der ikke til belysning af kontakt mellem VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen og ledende polititjenestemænd var indhentet opkaldslister, og at der ikke af de pågældende polititjenestemænd var udarbejdet notat om deres eventuelle samtale(r) med Leif Jensen.
- At Sydøstjyllands Politi havde undladt at gennemføre efterforskningsskridt, som Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang fandt relevante, herunder at de ransagninger hos VKR-koncernen, som havde været planlagt til gennemførelse den 11. juni 2008, ikke var blevet gennemført.
- At vicekriminalkommissær Martin Olesen ikke havde sikret udskrift af alle telefonnumre, som Jesper Mo Hansen havde ringet til fra sin mobiltelefon.
- At kriminalkommissær Søren Søndergaard, Sydøstjyllands Politi, den 21. juni 2007 havde meddelt, at Sydøstjyllands Politi ikke have modtaget politianmeldelsen af 17. april 2007.

I brevet blev der afslutningsvis opfordret til gennemførelse af en række supplerende efterforskningsskridt, der efter advokat Peter Bangs opfattelse kunne skaffe nye oplysninger om kontakten mellem politiet og VKR Holding A/S.

Brevet var vedlagt bilag 1-14, som vedrørte dele af Divine Business Solutions ApS' og advokat Peter Bangs tidligere korrespondance med politi- og anklagemyndigheden samt intern korrespondance mellem politi- og anklagemyndigheden.

Klagerne blev den 9. oktober 2009 videresendt af Rigsadvokaten til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der i første instans blev anmodet om at træffe afgørelse om Statsadvokatens habilitet i sagen. Den 21. oktober 2009 videresendte Statsadvokaten dispositionsklagerne til Sydøstjyllands Politi, der i første instans blev anmodet om at tage stilling til klagerne over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Advokat Peter Bang modtog orientering om begge videresendelser.

Den videre behandling af klagerne af 12. august og 21. september 2009 er beskrevet nedenfor.

Selvom mange af klagesagerne - også af myndighederne - er behandlet sammenhængende, og dermed til dels er besvaret i de samme breve, var der tale om klagesager vedrørende materielt forskellige forhold og med overlap, men ikke fuldstændig sammenfald i sagsgangen for klagesagerne. Beretningen er af denne grund, og af hensyn til læsbarheden, struktureret således, at de enkelte forhold behandles i særskilte forløb, hvor det for det konkrete forløb relevante indhold fra korrespondancen mellem Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang og myndighederne er inddraget.

Klager over aktindsigt er særskilt behandlet i beretningens kapitel 12, idet der i nærværende kapitel dog også er medtaget enkelte breve og udtalelser vedrørende aktindsigtsforløbene, da brevene fra Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang som nævnt ovenfor ofte behandler flere forskellige forløb samtidig, og en fuldstændig adskillelse derfor ikke er mulig.

3.2 Klage over inhabilitet ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

3.2.1 Brev af 12. august 2009 fra Divine Business Solutions ApS

I brev af 12. august 2009 til Rigsadvokaten gjorde Divine Business Solutions ApS gældende, at en telefonsamtale mellem politiadvokat Peter Rydder og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 18. august 2008 var gengivet ukorrekt i en notits af 27. maj 2009.

Divine Business Solutions ApS anførte i forlængelse heraf:

> "Jeg skal yderligere gøre opmærksom på, at både Politiadvokat Peter Rydder og den person fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der deltog i den pågældende telefonsamtale, de begge er vidende om, at den anførte notits ikke korrekt gengiver den stedfundne telefonsamtale.
>
> Jeg skal yderligere informere om, at ovenstående forhold indikerer, at både Politiadvokat Peter Rydder og den person fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der deltog i den pågældende telefonsamtale, de ikke har foretaget en objektiv korrekt sagsbehandling i forbindelse med J.nr. 3700-83990-00469-07 - politianmeldelse mod Leif Jensen, Jesper Mo Hansen m.fl., og at de derfor betragtes som inhabile i forbindelse med eventuel yderligere sagsbehandling af denne sag."

Som redegjort for i beskrivelsen af det indledende forløb blev Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodet om at tage stilling til habilitetsklagen i første instans.

Brevet dannede sammen med efterfølgende henvendelser grundlag for en klagesag vedrørende habilitet ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Det bemærkes, at spørgsmål om habilitet i mindre omfang har været rejst på andre tidspunkter i sagen, og at der i disse sammenhænge er henvist til de i dette afsnit beskrevne afgørelser om habilitet.

3.2.2 Brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Som anført under det indledende forløb sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ved brev af 21. september 2009 et brev til Rigsadvokaten, hvori han fremsatte en række supplerende klagepunkter over sagsbehandlingen foretaget ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi. Klagen af 21. september 2009 ses ikke at indeholde væsentlige nye oplysninger af betydning for habilitetsklagen.

3.2.3 E-mail af 26. oktober 2009 vedrørende Sydøstjyllands Politis behandling af klagesagen

Den 26. oktober 2009 sendte Divine Business Solutions ApS ved Tom Lisborg en e-mail til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, hvori han præciserede sin klage som følger:

> ”Jeg har modtaget skrivelsen dateret den 9. oktober 2009 fra Rigsadvokaten, hvor Rigsadvokaten meddeler, at han har besluttet, at De som Statsadvokat som 1. instans skal behandle Divine Busi-

> ness Solutions klager over strafbare forhold som enten de selv eller en af Statsadvokaten medarbejdere mistænkes for sammen med en eller flere ledende polititjenestemænd fra Sydøstjyllands Politi, og strafbare forhold som alene vedrører ledende polititjenestemænd fra Sydøstjyllands Politi herunder politidirektør Lone Sehested. Jeg skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at alle de ledende polititjenestemænd som klagerne omfatter, herunder Politidirektør Lone Sehested, selvsagt også efter vores vurdering er inhabile mht. behandling af disse klager."

I brevet udtrykte Tom Lisborg desuden sin skepsis over for, at Sydøstjyllands Politi selv i første instans skulle vurdere, om Sydøstjyllands Politi havde begået fejl i forbindelse med sagsbehandlingen, da dette efter Tom Lisborgs opfattelse ikke kunne "*(…) forventes at resultere i et objektivt resultat, og at denne fremgangsmåde ikke yder Divine Business Solutions ApS nogen som helst form for retssikkerhed.*"

3.2.4 Brev af 26. oktober 2009 med besvarelse af Divine Business Solutions ApS' henvendelse

Statsadvokat P. Brøndt Jørgensen svarede ved brev af samme dag på Divine Business Solutions ApS' henvendelse af 26. oktober 2009:

> "Jeg har modtaget Deres e-mail af 26. oktober 2009, hvoraf fremgår, at De er utilfreds med, at Rigsadvokaten den 9. oktober 2009 har besluttet at videresende Deres klager til mig, da en af mine medarbejdere eller jeg mistænkes for strafbart forhold sammen med ledende polititjenestemænd hos Sydøstjyllands Politi.
>
> Det fremgår endvidere, at De er utilfreds med, at jeg har videresendt Deres klager til behandling hos Sydøstjyllands Politi.
>
> Jeg skal i den anledning oplyse, at jeg har opfattet Deres klager over politimæssige dispositioner, der behandles af politiet i 1. instans.
>
> Såfremt Deres klager skal opfattes som anmeldelser om strafbare forhold, bedes De oplyse, hvem De ønsker at anmelde, og hvad baggrunden er for, at De er af den opfattelse, at der er tale om strafbart forhold."

3.2.5 Brev af 7. januar 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte ved brev af 7. januar 2010 Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at Statsadvokaten af Rigsadvokaten var blevet anmodet om at behandle klagerne af 12. august og 21. september 2009, og at Statsadvokaten havde videresendt klagen over politiets dispositioner i forbindelse med sagsbehandlingen til Sydøstjyllands Politi til behandling i 1. instans.

3.2.6 Brev af 20. januar 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 20. januar 2010, som var svar på Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands brev af 7. januar 2010, anførte advokat Peter Bang, at vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, som var anført som sagsbehandler på sagen, var inhabil:

> "Begrundelsen er, at i og med, at vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese har oplyst, at hun har gennemført den angivne telefonsamtale med politiadvokat Peter Rydder den 18. august 2008, er hun også vidende om, at den notits, som politiadvokaten den 27. maj 2009 har udarbejdet herom, ikke retvisende gengiver denne telefonsamtales indhold."

3.2.7 Rykkere fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland rykkede i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse i sagen.

3.2.8 Brev af 7. juni 2010 med Sydøstjyllands Politis afgørelse

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 7. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Brevet indeholdt ikke stillingtagen til habilitetsklagen.

3.2.9 Brev af 23. juni 2010 med klage over afgørelsen

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2009.

Advokat Peter Bang klagede i samme brev desuden over sagsbehandlingstiden af klagesagen, herunder at Statsadvokaten endnu ikke havde truffet afgørelse i klagen over Statsadvokatens inhabilitet, jf. nærmere herom i afsnit 3.8.

Endelig genfremsatte advokat Peter Bang ved henvisning til tidligere breve sine argumenter for, at der forelå inhabilitet hos både Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi.

3.2.10 Brev af 1. juli 2010 med afgørelse om habilitet

Ved brev af 1. juli 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, traf statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, afgørelse i sagen i forhold til bl.a. klagen over Statsadvokatens inhabilitet.

I forhold til klagen over Statsadvokatens inhabilitet var anført:

> "Det fremgår af Tom Lisborgs brev af 12. august 2009, at han er af den opfattelse, at en af mine medarbejdere, der deltog i en telefonsamtale med politiadvokat Peter Rydder, er inhabil i forbindelse med behandlingen af sagen.
>
> Tom Lisborg henviser til, at politiadvokat Peter Rydder i den pågældende telefonsamtale gjorde alt for at slippe af med sagen med henvisning til, at der var værneting et andet sted.

> Min medarbejder har bekræftet telefonsamtalen og bekræftet, at Peter Rydder havde en generel forespørgsel til den situation, at der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere kredse. Peter Rydder blev vejledt om, at en sådan eventuel sag skal forelægges den regionale statsadvokat via chefanklageren.
>
> Den pågældende sag havde den 18. august 2008 ikke været forelagt for mig, og jeg havde i øvrigt ikke kendskab til sagen.
>
> Af forvaltningslovens § 3 fremgår, hvornår den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag. Herunder nævnes, hvis der foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.
>
> Jeg finder ikke, at der er omstændigheder, der gør, at hverken jeg eller min medarbejder er inhabil i forhold til behandlingen af nærværende sag. Jeg finder ikke, at den omstændighed, at en af mine medarbejdere har drøftet spørgsmålet om, hvordan en værnetingsproblematik mellem flere kredse skal behandles, gør, at hverken den pågældende medarbejder eller jeg er inhabile i forhold til behandlingen af nærværende sag.
>
> De kan klage over min afgørelse om inhabilitet til Rigsadvokaten […]"

3.2.11 Brev af 25. juli 2010 med anmodning om udskydelse af klagefrist med 2 uger

Ved brev af 25. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS om udskydelse af klagefristen for afgørelsen af 1. juli 2010 med 2 uger, idet Divine Business Solutions ApS afventede aktindsigt til brug for klagen.

3.2.12 Brev af 29. juli 2010 med klage

Ved brev af 29. juli 2010 adresseret til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010.

Brevet indeholdt herudover som et nyt klagepunkt en egentlig klage over inhabilitet vedrørende statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen:

> "Når der kan rejses ovenstående tvivl om troværdigheden af indholdet af notitsen, så indebærer det også, at der i denne sag rejses tvivl om troværdigheden af Politiadvokat Peter Rydder og Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese. Konsekvensen heraf er, at der også rejses tvivl om oplysningen om, hvem Politiadvokat Peter Rydder gennemførte telefonsamtalen med den 18. august 2008, herunder om det rent faktisk var med Statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen personligt."

I brevet blev klagen over inhabilitet uddybet med henvisning til en række forhold, som efter Tom Lisborgs opfattelse understøttede, at statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen og dennes medarbejdere var inhabile i sagen.

Ligeledes indgav Divine Business Solutions ApS en egentlig klage over inhabilitet hos politidirektør ved Sydøstjyllands Politi, Lone Sehested, som efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse

havde afgivet urigtige oplysninger vedrørende Leif Jensens kontakt til polititjenestemænd. Dette medførte ifølge Divine Business Solutions ApS, at også vicepolitidirektør Lene Volke Roesen var inhabil, idet hun ikke var upartisk i forhold til sin chef Lone Sehested.

Endvidere bemærkede Divine Business Solutions ApS, at forholdet om inhabilitet ikke sås at være blevet efterforsket, og Divine Business Solutions ApS foreslog derfor en række afhøringer og efterforskningsskridt.

3.2.13 Brev af 30. juli 2010 fra Divine Business Solutions ApS

Ved brev af 30. juli 2010 til Rigsadvokaten fremhævede Divine Business Solutions ApS, at det i klagen af 29. juli 2010 var anført, at Statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen og Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese var inhabile.

3.2.14 Brev af 6. august 2010 med udskydelse af klagefristen

Ved brev af 6. august 2010 til Divine Business Solutions ApS udtrykte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at Statsadvokaten opfattede Divine Business Solutions ApS' klage af 29. juli 2010 således, at den var indgivet for at overholde klagefristen.

Statsadvokaten redegjorde herefter for, hvornår en række aktindsigtsanmodninger henholdsvis var og kunne forventes besvaret.

Endeligt oplyste Statsadvokaten:

> "Jeg skal på den baggrund meddele Dem en frist på 4 uger fra i dag til at fremkomme med bemærkninger til Deres klage og til at oplyse, om klagen fastholdes."

3.2.15 Brev af 19. august 2010 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 19. august 2010 til Divine Business Solutions ApS oplyste Rigsadvokaten, at denne samme dag havde anmodet Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om en udtalelse til brug for behandlingen af klagen af 29. juli 2010.

Rigsadvokaten forventede at kunne besvare klagen af 29. juli 2010 inden 60 dage, men bemærkede, at besvarelsen indledningsvis afventede den frist på 4 uger, som Statsadvokaten i sit brev af 6. august 2010 havde givet Divine Business Solutions ApS til at fremsætte eventuelle yderligere bemærkninger samt til at bekræfte, hvorvidt klagen opretholdtes.

3.2.16 Brev af 31. august 2010 med Statsadvokatens afgørelse

Den 31. august 2010 traf Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland afgørelse vedrørende klagerne af 23. juni og 29. juli 2010 beskrevet ovenfor. Afgørelsen er underskrevet af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese.

Statsadvokaten afviste i denne afgørelse på ny, at "*(…) jeg eller nogen af mine medarbejdere er inhabile*". Afvisningen skete med henvisning til Statsadvokatens tidligere brev af 1. juli 2010.

3.2.17 Brev af 31. august 2010 med udtalelse

Ved brev af 31. august 2010 til Rigsadvokaten sendte vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sin udtalelse til Divine Business Solutions ApS' klage af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010.

Vedrørende klagen over Statsadvokatens afgørelse om inhabilitet henholdt Statsadvokaten sig til sin afgørelse af 1. juli 2010, hvorefter Statsadvokaten ikke fandt, at hverken Statsadvokaten selv eller nogle af medarbejderne var inhabile i forhold til behandlingen af sagen.

Vedrørende inhabilitet hos politidirektør Lone Sehested og vicepolitidirektør Lene Roesen udtalte Statsadvokaten, at spørgsmålet skulle afgøres af politiet i 1. instans, hvorfor Statsadvokaten havde sendt dette klagepunkt til Sydøstjyllands Politi.

3.2.18 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.2.19 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholder ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, og klagen ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for vurderingen af klagen over inhabilitet hos Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi.

3.2.20 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater og et print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.2.21 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.2.22 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.2.23 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten.

Statsadvokaten indstillede i udtalelsen generelt vedrørende klagen over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010, at Rigsadvokaten anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om helt kort at præcisere sine supplerende bemærkninger, eventuelt ved i punktform at opstille påstande og argumenter.

Det var Statsadvokatens opfattelse, at det ressourceforbrug, som ville være forbundet med at gennemgå de supplerende - ganske omfattende - klagebreve, var uforholdsmæssigt. Statsadvokaten redegjorde herefter for de indkomne klagers antal, omfang og vedlagte bilag.

I forhold til Tom Lisborgs klage over Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010 udtalte Statsadvokaten, at "*(…) jeg i det hele [kan] henholde mig til mine afgørelser.*"

3.2.24 Brev af 14. februar 2011 med afgørelse fra Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 14. februar 2011 traf politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, afgørelse om, at der ikke forelå inhabilitet:

> "Jeg har nærmere forstået Deres klage således, at De er af den opfattelse, at vicepolitidirektør Lene Roesen og jeg er inhabile i forhold til behandlingen af sagen, da der har været telefonisk kontakt mellem vicepolitidirektør Lene Roesen og Politidirektør Lone Sehested på den ene side og Leif Jensen.
>
> **Afgørelse**
> Jeg finder ikke, at vicepolitidirektør Lene Roesen eller jeg er inhabile i forhold til behandling af sagen.
>
> **Begrundelse**
> Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at hverken vicepolitidirektør Lene Roesen eller jeg på noget tidspunkt har haft personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, og jeg finder heller ikke i øvrigt, at der foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vores upartiskhed i sagen."

3.2.25 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse i klagesagen

Ved brev af 24. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, traf Rigsadvokaten afgørelse om blandt andet spørgsmålet om inhabilitet ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Afgørelsen, som var underskrevet af vicestatsadvokat Hans Fogtdal, blev truffet i forhold til både Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010 og dennes afgørelse af 31. august 2010.

Rigsadvokaten fandt ikke, at der var omstændigheder, som i medfør af forvaltningslovens § 3 medførte inhabilitet hos statsadvokaturen i forbindelse med behandlingen af sagerne vedrørende Divine Business Solutions ApS.

Rigsadvokaten henviste i øvrigt til Statsadvokatens begrundelse.

3.2.26 Brev af 25. februar 2011 med klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143. Klagen indeholdt tillige klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. februar 2011.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrører - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og advokat Peter Bang

Resten af klagen var gentagelser fra tidligere klageskrifter, hvor advokat Peter Bang bl.a. anførte, at der efter hans opfattelse var givet urigtige oplysninger om telefonisk kontakt mellem ledende politifolk ved Sydøstjyllands Politi og Leif Jensen, at Sydøstjyllands Politi havde undladt at sikre beviser, og at Sydøstjyllands Politi ved en række henvendelser havde afgivet urigtige oplysninger til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

Herefter anførte advokat Peter Bang:

> "Som det fremgår af ovenstående, er klagen over Politidirektør Lone Sehested og Vicepolitidirektør Lene Volke Roesens inhabilitet ikke som anført i skrivelsen dateret den 14. februar 2011 fra Politidirektør Lone Sehested blot begrundet med, at "der har været telefonisk kontakt mellem vicepolitidirektør Lene Roesen og Politidirektør Lone Sehested på den ene side og Leif Jensen". I de klageskrifter og supplerende bemærkninger hertil, som er fremsendt til Rigsadvokaten, fremgår det, at begrundelsen omfatter langt flere forhold. Blandt andet at både Politidirektør Lone Sehested og Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen har afgivet urigtig forklaring om telefonisk kontakt med den politianmeldte Leif Jensen, at de har undladt at sikre beviser trods adskillige henvendelser herom, samt de ved besvarelse af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg har afgivet urigtige/ufuldstændige udtalelser og gentaget disse vedrørende Sydøstjyllands Politi behandling af de indgivne politianmeldelser."

3.2.27 Brev af 15. marts 2011 med udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 2. marts 2011 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse.

Ved brev af 15. marts 2011 fremsendte Sydøstjyllands Politi udtalelsen til Statsadvokaten.

I udtalelsen fastholdt Sydøstjyllands Politi, at hverken politidirektør Lone Sehested eller vicepolitidirektør Lene Roesen var inhabile i sagen:

> "Hverken at politidirektør Lone Sehested eller vicepolitidirektør Lene Roesen har på noget tidspunkt haft personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, og finder ikke - heller ikke under hensyn til de yderligere af advokat Peter Bang fremsatte påstande - at der er omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om deres upartiskhed i sagen."

Udtalelsen var underskrevet af politiadvokat Margit Hald.

3.2.28 Brev af 12. april 2011 med afgørelse

Ved brev af 12. april 2011 tiltrådte statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi om, at der ikke forelå inhabilitet:

> "Deres klients brev af 29. juli 2010 og Deres brev af 25. februar 2010 giver mig således ikke grundlag for at antage, at politidirektøren eller vicepolitidirektøren har haft personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller at der i øvrigt foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om deres upartiskhed i sagen."

Afslutningsvist anførte Statsadvokaten:

> "Ingen mulighed for at klage
> Min afgørelse er endelig, og De kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt."

3.3 Klage over kontakt mellem Leif Jensen og polititjenestemænd ved Sydøstjyllands Politi

3.3.1 Brev af 21. september 2009 med anmodning om efterforskning

I Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten redegjorde Peter Bang for, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde været kontakt mellem Leif Jensen og en række ledende politifolk. Advokat Peter Bang foreslog Rigsadvokaten, at denne foretog en række nærmere specificerede efterforskningsskridt for at afdække Leif Jensens kontakt til polititjenestemænd:

> "I forbindelse med efterforskningen af ovenstående foreslår min klient følgende efterforskningsskridt for at afdække, hvorvidt den politianmeldte Leif Jensen har drøftet sagen telefonisk med politidirektør Lone Sehested søndag den 8. februar 2009 eller andre polititjenestemænd efterfølgende.
>
> Efterforskningsskridt:
>
> Fremskaffelse af telefonudskrift for hhv. Susanne Hegelund og Ulrik Hagerup for den 8. februar 2009 for at fastslå, hvilken telefon Leif Jensen har ringet fra til de pågældende personer.
> Fremskaffelse af telefonudskrifter for privattelefoner for politidirektør Johan Reimann, politidirektør Lone Sehested, lederen af afdelingen for økonomisk kriminalitet Hans Henrik Hansen, chefanklager Margit Hald, tidl. chefanklager Claus Nørøxe, Linjechef efterforskning Steen Edeling, Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen og politiadvokat Peter Rydder (det vil som bekendt være vigtigt at sikre disse beviser hurtigst muligt, da teleoplysninger som bekendt kun opbevares i godt 1 år).
> Fremskaffelse af telefonudskrifter for Leif Jensen både for hans mobiltelefon og for hans privattelefon. Et kendt mobil nummer for Leif Jensen er: […]
> Ud fra ovenstående at fastlægge, hvem fra VKR-gruppen, der har ringet til privattelefonerne for de pågældende ledere hos politiet.
> Yderligere fastlægge, hvem hhv. Leif Jensen har ringet til før og efter opringningerne til hhv. DR og de nævnte polititjenestemænds privattelefoner.
> Identificere hvem der har givet de pågældende polititjenestemænds private telefonnumre til VKR-Gruppen (hvor kan man f.eks. slå det op, og hvem har slået dette op, eller hvem har udleveret de pågældende oplysninger til VKR-Gruppen?).
> Afhøre den politianmeldte direktør Leif Jensen, politidirektør Lone Sehested samt politidirektør Johan Reimann herom.
> Som det er Rigsadvokaten bekendt, så er det muligt at få de pågældende telefonudskrifter som excel filer, ligesom politiet har kontakt til en særlig afdeling hos TDC, som kan bistå hermed."

Som redegjort for i beskrivelsen af det indledende forløb blev Sydøstjyllands Politi anmodet om i første instans at tage stilling til denne del af klagen.

3.3.2 Brev af 28. december 2009 med bemærkninger fra Lone Sehested

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, afgav ved brev af 28. december 2009 en udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for Statsadvokatens behandling af en klage over afslag på aktindsigt i kontakt mellem Leif Jensen og ledende politifolk i politikredsen. Af brevet fremgår bl.a. følgende af relevans for dette afsnit:

> "Under henvisning til side 4, afsnit 3, i advokat Peter Bangs skrivelse kan det oplyses, at der direkte blev spurgt, om der havde været telefonisk kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen. Det kan imidlertid supplerende oplyses, for at udelukke fremtidige spørgsmål fra advokat Bang om samme emne, at der aldrig har været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen, hverken personligt, skriftligt eller telefonisk."

Aktindsigtssagen er nærmere behandlet i beretningens kapitel 12, afsnit 2.7.

3.3.3 Brev af 7. januar 2010 med høring af Divine Business Solutions ApS

Ved brev af 7. januar 2010 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland brevet fra Lone Sehested af 28. december 2009 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

Statsadvokaten anmodede om advokat Peter Bangs bemærkninger til udtalelsen og fastsatte en frist på 14 dage herfor.

3.3.4 Brev af 20. januar 2010 med udtalelse fra Divine Business Solutions ApS

Ved brev af 20. januar 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremhævede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med henvisning til en række tidligere fremsendte breve fra såvel advokat Peter Bang selv som Tom Lisborg forhold, der tilsyneladende havde til formål at skabe tvivl om, hvorvidt udtalelsen fra politidirektør Lone Sehested korrekt gengav kontakten mellem hende og Leif Jensen. Advokat Peter Bang anmodede i samme forbindelse på ny om indhentelse af telefonlister:

> "For at sikre, at beviser ikke igen går tabt i denne sag, skal jeg derfor igen opfordre til, at opkaldslister fra den politianmeldte VKR direktør Leif Jensens telefon og de polititjenestemænd, Leif Jensen har talt med, hurtigst muligt sikres for at sikre objektivt bevis for, hvilke telefonopkald VKR direktør Leif Jensen har foretaget til polititjenestemænd. Se endvidere min skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 21. september 2009, side 5, herom […]"

3.3.5 Brev af 11. februar 2010 med anmodning om indhentelse af opkaldslister

Ved brev af 11. februar 2010 til Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, på ny om indhentelse af telefonlister. Efter at have citeret de to ovennævnte henvendelser af 20. januar 2010 til Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland og 21. september 2009 til Rigsadvokaten gentog advokat Peter Bang sin "*(…) anmodning om, at disse beviser i form af opkaldslister bliver sikret, da de ellers vil gå tabt, eftersom disse opkaldslister slettes efter 400 dage.*"

3.3.6 Brev af 12. februar 2010 med orientering om videresendelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland besvarede ved brev af 12. februar 2010 Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 11. februar 2010. Statsadvokaten oplyste, at Statsadvokaten samme dag havde "*(…) videresendt Deres brev af 11. februar 2010 til Sydøstjyllands Politi, der behandler Deres og Tom Lisborgs klage over sagsbehandlingen i sagen (…)*."

3.3.7 Rykkere fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland rykkede i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse i sagen.

3.3.8 Brev af 7. juni 2010 med Sydøstjyllands Politis afgørelse

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 7. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Vedrørende forholdet om kontakt mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested samt indhentelse af opkaldslister anførte Sydøstjyllands Politi:

> "Det skal således indledningsvis understreges, at der aldrig har været nogen form for kontakt mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested, hverken vedrørende denne sag eller i anden anledning i øvrigt.
>
> […]
>
> Deres klient har endeligt foreslået en lang række efterforskningsskridt for at søge at fastslå, hvem Leif Jensen eventuelt har været i telefonisk kontakt med, jf. side 5 i Deres skrivelse [klagen af 21. september 2009].
>
> Da efterforskningen på tidspunktet for Deres henvendelse var overgået til SØK, skal jeg ikke forholde mig nærmere til disse."

Sydøstjyllands Politi beklagede ved brevet den sene besvarelse, der "(…) *skyldes en ekspeditionsfejl*" ved politiet.

Brevet var underskrevet af vicepolitidirektør Lene Volke Roesen.

3.3.9 Brev af 23. juni 2010 med klage over afgørelsen

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2009.

Klagen var vedlagt bilag 18-28, som består af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, med referat af telefonsamtale den 22. juni 2007 med politikommissær Søren Søndergaard, e-mails mellem politiet og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, mellem politiet og Statsadvokaten, samt notitser fra politiet og et printscreen fra politiets sagssystem.

Klagen omfattede samtlige forhold i Sydøstjyllands Politis afgørelser af 7. juni 2010 samt forhold, der efter advokat Peter Bangs opfattelse ikke var tilstrækkeligt besvaret i afgørelsen.

Klagen bestod primært af citater fra de mange breve, som Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang tidligere havde fremsendt til politi, anklagemyndighed og Justitsministeriet.

Vedrørende Leif Jensens kontakt til polititjenestemænd samt manglende indhentning af opkaldslister for Leif Jensen m.fl. anførte advokat Peter Bang bl.a. følgende, idet der ikke er medtaget de dele, der er citater fra tidligere af advokat Peter Bang fremsendte breve:

> "Den 21. september 2009 anmodede jeg Rigsadvokaten om at sikre beviser i form af opkaldslister vedr. den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen.
>
> Denne anmodning er blevet gentaget hhv. den 20. januar 2010 og den 11. februar 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Det skete efter, at Rigsadvokaten overgav behandlingen af disse klager hertil. Svar herom dateret hhv. den 7. januar 2010 og den 12. februar 2010 er underskrevet af statsadvokat P. Brøndt Jørgensen. Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese har været sagsbehandler.
>
> Sydøstjyllands Politi meddelte den 7. juni 2010 […], at disse opkaldslister ikke var blevet sikret. Dette svar er først blevet fremsendt til undertegnede efter, at disse opkaldslister ikke længere kan tilvejebringes. Hvis de angivne opkaldslister, inkl. den, der vedrører den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen, ikke er blevet sikret på nuværende tidspunkt, er de følgelig gået tabt. Ifølge det oplyste er det situationen.
>
> Det er ikke tidskrævende at indhente disse opkaldslister, det kræver blot at fremsende en anmodning herom til politiets kontakt i TDC.
>
> […]
>
> Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen har [i afgørelsen af 7. juni 2010] slet ikke forholdt sig til de forhold, der er angivet i skrivelsen fra undertegnede hhv. den 20. januar 2010 og den 11. februar 2010. Den 7. juni 2010 var de opkaldslister, som var angivet i disse skrivelser (og i skrivelsen dateret den 21. september 2009 til Rigsadvokaten), gået tabt, da de kun opbevares i 400 dage. Besvarelsen af disse skrivelser er således efter min klients opfattelse tilsyneladende forhalet til efter, at disse opkaldslister er gået tabt."

Advokat Peter Bang havde, til dels parallelt med det her beskrevne forløb, i foråret 2009 søgt om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi i notater vedrørende telefonisk kontakt mellem Lone Sehested og Leif Jensen. Anmodningen og det efterfølgende forløb er beskrevet i kapitel 12, afsnit 2.7, men er nødvendigt for forståelsen af det her beskrevne forløb.

Sydøstjyllands Politi havde i aktindsigtssagen, ved brev af 18. maj 2009, meddelt advokat Peter Bang, at der ikke fandtes sådanne notater, og at denne derfor ikke kunne gives aktindsigt. Ved brev af 23. maj 2009 spurgte advokat Peter Bang Sydøstjyllands Politi, om svaret "*(…) er ensbetydende med, at den politianmeldte adm. direktør Leif Jensen ikke har haft telefonisk kontakt med politidirektør Lone Sehested om denne sag, eller om det er udtryk for, at der ikke som påkrævet er taget notater i forbindelse med denne telefonsamtale.*" Ved brev af 26. juni 2009 oplyste Sydøstjyllands Politi, at der ikke fandtes notater eller andre dokumenter omfattet af aktindsigtsanmodningen. Sydøstjyllands Politi oplyste i brevet supplerende som svar på advokat Peter Bangs brev, at da der var tale om en straffesag, fandt offentlighedslovens regler om notatpligt ikke anvendelse.

Dette svar blev af advokat Peter Bang inddraget i klagen over kontakt mellem Leif Jensen og Lone Sehested:

> "Sydøstjyllands Politi har i skrivelsen dateret den 26. juni 2009 anført, at "offentlighedslovens § 6 om notatpligt ikke gælder for sager inden for strafferetsplejen, jf. offentlighedslovens § 2, stk. 1".
>
> Notater fra telefonsamtaler mellem direktør Leif Jensen og de anførte polititjenestemænd med de oplysninger, der foreligger om disse telefonsamtalers indhold, og for den periode, der er søgt aktindsigt, ses imidlertid ikke at være omfattet af denne undtagelse. Det skyldes, at disse telefonsamtaler ikke har vedrørt efterforskningstiltag, som jo også først er blevet genoptaget den 16. februar 2009. De ledende polititjenestemænd har ydermere ikke har været direkte involveret i efterforskningen overhovedet.
>
> Notatpligten i § 6 i offentlighedsloven går yderligere ikke på indholdet i selve telefonsamtalen, men på behandlingen af den sag, som telefonsamtalen vedrører, hvor det synes klart, at de pågældende tjenestemænd har modtaget oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder. De ledende polititjenestemænd har således efter min vurdering haft pligt til at tage notater af telefonsamtalerne med Leif Jensen."

I brevet klagede advokat Peter Bang supplerende over sagsbehandlingen af klagerne dateret den 12. august 2009 og 21. september 2009, "*(..) idet den bemærkelsesværdigt langvarige sagsbehandling har medført, at beviset i form af opkaldslister, der vil kunne sandsynliggøre i hvilket omfang, der har været kontakter mellem ledende politifolk og Leif Jensen fra VKR-koncernen, efterfølgende ikke kan tilvejebringes.*"

Klagen over sagsbehandlingstiden er behandlet som et særskilt afsnit nedenfor i afsnit 3.8.

3.3.10 Brev af 25. juni 2010 med anmodning om udtalelse fra Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte ved brev af 25. juni 2010 til Sydøstjyllands Politi brev af 23. juni 2010 fra advokat Peter Bang. Statsadvokaten opfattede brevet af 23. juni 2010 som en klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 og ønskede derfor Sydøstjyllands Politis bemærkninger til brug for klagesagen.

3.3.11 Brev af 29. juli 2010 med supplerende bemærkninger til klagen

Ved brev af 29. juli 2010 til Rigsadvokaten sendte Divine Business Solutions ApS et brev på i alt 54 sider og med bilag 29-38 vedlagt (bilagene vedrører alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang).

Brevet udgjorde en klage over en afgørelse truffet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 1. juli 2010 om aktindsigt, habilitet og sammenlægning af klager.

Klagen over disse forhold er nærmere behandlet i afsnit 3.2 (habilitet), 3.7 (sammenlægning af klager) og kapitel 12, afsnit 2.7.20 (aktindsigt).

I klagen var der tillige medtaget supplerende bemærkninger til de forhold, der er behandlet i klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

De supplerende bemærkninger til klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 synes dog i forhold til det i dette afsnit behandlede forhold i det hele at være gentagelser af allerede tidligere fremsatte synspunkter.

3.3.12 Brev af 5. august 2010 med udtalelse

Den 5. august 2010 sendte politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, en udtalelse til Statsadvokaten vedrørende klagen af 23. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, hvori politiet henholdt sig til sin tidligere afgørelse af 7. juni 2010 med tilføjelse af et par præciserende bemærkninger. Vedrørende Leif Jensens kontakt til polititjenestefolk bemærkede Sydøstjyllands Politi:

> "Endeligt bemærkes, at Sydøstjyllands Politi den 3. juli 2009 til statsadvokaten afgav en udtalelse til brug for besvarelse af folketingsspørgsmål 924, 926 til 929, hvori blandt andet er redegjort for hvilke ledere i Sydøstjyllands Politi, Leif Jensen har været i telefonisk kontakt med."

De nævnte folketingsspørgsmål 924, 926-929 er behandlet i beretningens kapitel 10, afsnit 3.3.

3.3.13 Brev af 31. august 2010 med afgørelse i klagesagen

Den 31. august 2010 traf vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese på vegne af Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland afgørelse i klagesagen.

Vedrørende spørgsmålet om Leif Jensens kontakt til polititjenestefolk skrev Statsadvokaten (det bemærkes, at klagen af Statsadvokaten er angivet at være fra 2009, i stedet for 2010):

> "Jeg opfatter Deres klage af 23. juni 2009 således, at De er af den opfattelse, at der har været en sådan kontakt, og at der burde være udarbejdet notater herom, som de ville kunne få aktindsigt i.

Sydøstjyllands Politi har i brev af 26. juni 2009 til Dem, hvor Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke findes de ovennævnte oplysninger, og at offentliglovens § 6 om notatpligt ikke gælder for sager inden for strafferetsplejen.

Af Justitsministeriets svar på folketingsspørgsmål 924 og 928 fremgår, at Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke har været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen, og at der i forbindelse med efterforskningen har været kontakt mellem Leif Jensen og flere ledere i Sydøstjyllands Politi. Det er endvidere oplyst, at de samtaler, der har været med Leif Jensen, har vedrørt generelle spørgsmål stillet af Leif Jensen, at der ikke er meddelt oplysninger af betydning for sagen, og at der således ikke er udarbejdet notater. Endelig er det oplyst, at det ikke er muligt præcist at oplyse, hvornår samtalerne har fundet sted og deres varighed.

Jeg er enig med Sydøstjyllands Politi i, at der ikke burde være udarbejdet notater om de pågældende kontakter efter offentlighedsloven, da denne ikke gælder sager inden for strafferetsplejen.

Inden for strafferetsplejen gælder retsplejelovens § 744, hvorefter at politiet skal udfærdige rapport om afhøringer og andre efterforskningsskridt, medmindre oplysninger herom foreligger på anden måde.

Jeg finder på baggrund af Justitsministeriet svar på folketingsspørgsmål 924 og 928, hvorefter henvendelserne alene har vedrørt generelle spørgsmål stillet af Leif Jensen, og at der ikke er meddelt oplysninger af betydning for sagen, ikke grund til kritisere, at der ikke er udarbejdet rapport eller notat om henvendelserne.

De har anført, at der burde være indhentet opkaldslister fra telefonselskaberne med henblik på at belyse den pågældende kontakt.

Jeg finder ikke grundlag for at kritisere, at Sydøstjyllands Politi ikke har indhentet sådanne opkaldslister.

Jeg har ved min afgørelse særligt lagt vægt på, at indhentelse af opkaldslister ikke vil kunne belyse indholdet af en eventuel kontakt.

Min afgørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt. "

3.3.14 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrørte tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.3.15 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholder ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, og klagen ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for vurderingen af klagen over kontakt mellem Leif Jensen og ledende polititjenestemænd.

3.3.16 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, og et print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.3.17 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest-, og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.3.18 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 var - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller Divine Business Solutions ApS' advokat.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.3.19 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest-, og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten. Statsadvokaten indstillede, at Rigsadvokaten ikke behandlede klagen over kontakt mellem Leif Jensen og ledende polititjenestemænd hos Sydøstjyllands Politi, idet Statsadvokaten vedrørende dette spørgsmål havde truffet afgørelse i 2. instans, hvorfor der ikke var klageadgang til Rigsadvokaten. Dette fremgik ligeledes af Statsadvokatens afgørelse af sagen.

3.3.20 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse i klagesagen

Ved brev af 24. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS meddelte vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har den 31. august 2010 […] truffet afgørelse vedrørende habilitet, aktindsigt, sagsbehandling og politiets dispositioner.
>
> Alene afgørelserne vedrørende habilitet og statsadvokatens sagsbehandlingstid er truffet af statsadvokaten i 1. instans og kan påklages hertil […]"

Rigsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere i klagesagen.

3.3.21 Brev af 25. februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrørte - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det under dette afsnit beskrevne forhold.

3.4 Klage over manglende efterforskning hos Sydøstjyllands Politi

3.4.1 Brev af 21. september 2009 med klage

I Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten klagede advokat Peter Bang over, at Sydøstjyllands Politi havde undladt at foretage efterforskningsskridt, som Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat fandt relevante.

Indledningsvist bemærkede advokat Peter Bang, at det var Divine Business Solutions ApS' vurdering, at der næppe var sagsakter, som ville belyse de af Divine Business Solutions ApS nævnte forhold omkring sagsbehandling. Herefter anførte advokat Peter Bang:

> "Til gengæld er det min klients vurdering, at en afhøring af flg. medarbejdere hos Sydøstjyllands Politi vil give den ønskede belysning af sagsbehandlingen: Kriminalassistent Hans Hermansen, chefen for afdelingen for økonomisk kriminalitet, vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen, politiadvokat Peter Rydder og chefanklager Claus Nørøxe (som har været sygemeldt siden september 2008). Yderligere vil det også kræve afhøring af den person hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som politiadvokat Peter Rydder talte med den 18. august 2008. Det er min klients vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt først at gennemføre afhøringen af kriminalassistent Hans Hermansen, og dernæst af dennes foresatte Hans Henrik Hansen.
>
> Min klient ønsker samtidig at gøre opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem forhold 11 (Politiadvokat Peter Rydder ønskede ikke sagen opklaret) og forhold 13 (Der udstedes flere gange forbud mod yderligere efterforskning) i akt. 03 i sagsnr. RA-2009-47-0011 [Brev af 7. november 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Justitsminister Brian Mikkelsen vedhæftet synopsen "*Politiets efterforskning i forbindelse med Muldvarpe-affæren*"]. Det er muligt, at der også er sammenhæng med disse forhold og forhold 14 (Claus Nørøxes sygemeldt medio september 2008 p.gr.a. […]).
>
> Forhold 13 omfatter, at i perioden fra den 11. juni 2008 er beviserne til støtte for politianmeldelserne blevet stærkere og stærkere på trods af, at der i den efterfølgende periode og til og med den 16. februar 2009 hos Sydøstjyllands Politi tilsyneladende er blevet udstedt ordre om, at der ikke måtte indsamles beviser, ligesom hverken vidner eller de politianmeldte måtte afhøres.
>
> Vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen har givet denne ordre til kriminalassistent Hans Hermansen og i den forbindelse oplyst, at han har fået ordre herom fra chefanklager Claus Nørøxe.
>
> […]
>
> Undertegnede har allerede den 4. oktober 2007 bedt Københavns Vestegns Politi foretage beslaglæggelse af den kopi af den i sagen omhandlede 100 GB harddisk, som Dansk Computer Center A/S, efter politiets egne oplysninger, var i besiddelse af. Dette skete imidlertid først i maj 2008 af kriminalassistent Hans Hermansen kort tid efter, at denne var blevet allokeret til sagen. Min klient har siden sommeren 2008 været bekendt med, at kriminalassistent Hans Hermansen efterfølgende er blevet bebrejdet af ledelsen hos Sydøstjyllands Politi, at han har udleveret kopi heraf til min klient med henvisning til, at hvis han ikke havde gjort dette, så kunne hele denne sag være und-

> gået. Dette forhold forekommer selvsagt noget påfaldende henset til, at den pågældende kopi indeholdt data, der ubestrideligt er min klients ejendom."

Advokat Peter Bang anførte i brevet endvidere vedrørende manglende efterforskning:

> "Yderligere giver det anledning til undren, at det kan konstateres, at de ransagninger, der angiveligt oprindelig skulle have været planlagt til gennemførelse den 11. juni 2008, mens sagen var forankret hos Sydøstjyllands Politi, tilsyneladende ikke er blevet gennemført, ikke engang efter at Sydøstjyllands Politi angiveligt genoptog efterforskningen den 16. februar 2009, og inden sagen blev overført til SØK i marts måned 2009."

Som redegjort for i beskrivelsen af det indledende forløb blev Sydøstjyllands Politi anmodet om i første instans at tage stilling til denne del af klagen.

3.4.2 Rykkere fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland rykkede i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse i sagen.

3.4.3 Brev af 7. juni 2010 med Sydøstjyllands Politis afgørelse

Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, besvarede ved brev af 7. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Om spørgsmålet om manglende efterforskning af sagen fremgår følgende:

> "Det antydes i Deres skrivelse [af 21. september 2009], at der fra ledelsen i Sydøstjyllands Politi skulle være givet ordre til, at der i perioden fra den 11. juni 2008 til den 16. februar 2009 ikke måtte indsamles beviser, ligesom hverken vidner eller de politianmeldte måtte afhøres.
>
> Jeg skal hertil bemærke, at det følger af retsplejelovens regler, at politiet har rådighed over efterforskningen af straffesager, herunder den nærmere tilrettelæggelse af en efterforskning og i den forbindelse, hvornår det måtte være relevant og begrundet at afhøre vidner eller foretage andre efterforskningsskridt. Det beror i hvert enkelt tilfælde på en konkret vurdering af den pågældende sag.
>
> Ved vurderingen af, hvornår et eventuelt efterforskningsskridt skal foretages, indgår blandt andet, om der er risiko for, at et bevis vil gå tabt, således at der skal foretages uopsættelig efterforskning, eller om beviset også – som for eksempel en vidneforklaring – vil være tilstede på et senere og mere relevant tidspunkt i efterforskningen.
>
> Der har ikke i nærværende sag været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske uopsættelige efterforskningsskridt, mens spørgsmålet om værneting blev afklaret."

3.4.4 Brev af 23. juni 2010 med klage over afgørelsen

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2009.

Klagen var vedlagt bilag 18-28, som består af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, med referat af en telefonsamtale den 22. juni 2007 med politikommissær Søren Søndergaard, e-mails mellem politiet og advokat Peter Bang, mellem politiet og Statsadvokaten, samt notitser fra politiet og et printscreen fra politiets sagssystem.

Klagen omfattede samtlige forhold i Sydøstjyllands Politis afgørelser af 7. juni 2010 samt forhold, der efter advokat Peter Bangs opfattelse ikke var tilstrækkeligt besvaret i afgørelsen.

Klagen bestod primært af citater fra de mange breve, som Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang tidligere havde fremsendt til politi, anklagemyndighed og Justitsministeriet.

I klagen citerede advokat Peter Bang de fire ovenfor under afsnit 3.4.3 citerede afsnit fra Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010, hvori Sydøstjyllands Politi afviste, at der skulle have været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske uopsættelige efterforskningsskridt, mens spørgsmålet om værneting blev afklaret.

Hertil anførte advokat Peter Bang følgende:

> "Ifølge det, der er oplyst til min klient, er der ikke ved udstedelse af ordren sket en skelnen mellem opsættelige og ikke uopsættelige efterforskningskridt."

Advokat Peter Bang citerede ligeledes Justitsministeriets svar på spørgsmål 936 fra Folketingets Retsudvalg i folketingsåret 2008-2009, hvoraf bl.a. fremgår:

> "Sydøstjyllands Politi har ad samme spørgsmål oplyst, at der på intet tidspunkt har været givet ordrer om, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser."

Hertil bemærkede advokat Peter Bang:

> "Ifølge oplysningerne fra Sydøstjyllands Politi til besvarelse af spørgsmål 936 er der ikke sket en skelnen mellem opsættelige og ikke uopsættelige efterforskningsskridt. Det bør afklares, om skrivelsen fra Sydøstjyllands Politi dateret den 7. juni 2010 […] skal forstås således, at der er givet ordrer om, at opsættelige efterforskningsskridt skulle sættes i bero. I bekræftende tilfælde er det i modstrid med det svar, der er givet til brug for besvarelse af spørgsmål 936 fra Folketingets Retsudvalg.
>
> Yderligere skal jeg anmode om, at beskrivelsen af "Forhold 13: Der udstedes løbende forbud mod yderligere efterforskning" i min skrivelse til Justitsministeriet dateret den 7. november 2008 indrages heri, og at der foretages relevante afhøringer herom."

3.4.5 Brev af 29. juli 2010 med supplerende bemærkninger til klagen

Ved brev af 29. juli 2010 til Rigsadvokaten sendte Divine Business Solutions ApS et brev på i alt 54 sider og med bilag 29-38 vedlagt (bilagene vedrørte alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang).

Brevet udgjorde en klage over en afgørelse truffet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 1. juli 2010 om aktindsigt, habilitet og sammenlægning af klager.

Klagen over disse forhold er nærmere behandlet i beretningens afsnit 3.2 (habilitet), 3.7 (sammenlægning af klager) og kapitel 12, afsnit 2.7.20 (aktindsigt).

I klagen var der tillige medtaget supplerende bemærkninger til de forhold, der er behandlet i klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

De supplerende bemærkninger til klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 synes dog i forhold til det i dette punkt behandlede forhold i det hele at være gentagelser af allerede tidligere fremsatte synspunkter.

3.4.6 Høring af Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte den 25. juni 2010 klagen af 23. juni 2010 til Sydøstjyllands Politi med anmodning om udtalelse. Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, fremkom den 5. august 2010 med en udtalelse, hvori politiet henholdt sig til afgørelsen af 7. juni 2010 med tilføjelse af et par præciserende bemærkninger.

Vedrørende manglende efterforskning bemærkede Sydøstjyllands Politi:

> "Der har på intet tidspunkt under sagens behandling i Sydøstjyllands Politi været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske efterforskning eller indsamling af beviser. Dog foretoges der ikke efterforskning i forbindelse med, at sagen blev bilageret med henblik på oversendelse til SØK."

3.4.7 Brev af 31. august 2010 med afgørelse i klagesagen

Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland traf den 31. august 2010 afgørelse i klagesagen. Afgørelsen var underskrevet af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese.

Vedrørende spørgsmålet om efterforskning af sagen anførte Statsadvokaten (idet det antages, at henvisningen i Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, klage af 23. juni 2010 fejlagtigt angiver brev af 19. september 2009 i stedet for 21. september 2009):

> "De har i Deres klage af 23. juni 2010 henvist til Deres brev af 19. september 2009 til Rigsadvokaten, hvor De har oplyst, at Sydøstjyllands Politi tilsyneladende har afgivet ordre om, at der ikke måtte indsamles beviser, og at vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen har givet denne ordre til kriminalassistent Hans Hermansen.

Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse af 7. juni 2010 oplyst, at der ikke i sagen har været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske uopsættelige efterforskningsskridt, mens spørgsmålet om rette værneting blev afklaret.

Sydøstjyllands Politi har endvidere i udtalelse til mig af 5. august 2010 oplyst, at de på intet tidspunkt under sagen behandling i Sydøstjyllands Politi har været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske efterforskning eller indsamling af beviser. Dog foretoges der ikke efterforskning i forbindelse med, at sagen blev bilageret med henblik på oversendelse til SØK.

Jeg finder på den baggrund ikke grundlag for at lægge til grund, at der i Sydøstjyllands Politi er givet ordre om, at sagen ikke skulle efterforskes. Jeg finder således ikke, at der er oplysninger i sagen, der gør, at jeg kan tilsidesætte Sydøstjyllands Politis udtalelse og lægge til grund, at en sådan ordre er givet.

Jeg finder på den baggrund ikke grundlag for at kritisere Sydøstjyllands Politis dispositioner vedrørende efterforskningen.

Min afgørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt."

3.4.8 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.4.9 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholder ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, og klagen ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for vurderingen af klagen over manglende efterforskning hos Sydøstjyllands Politi.

3.4.10 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, og et enkelt print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.4.11 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.4.12 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december, 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.4.13 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten udtalelse til Rigsadvokaten. Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland indstillede, at Rigsadvokaten ikke behandlede klagen over, at Sydøstjyllands Politi ikke havde foretaget tilstrækkelig efterforskning, idet Statsadvokaten vedrørende dette spørgsmål havde truffet afgørelse i 2. instans, hvorfor der ikke var klageadgang til Rigsadvokaten. Dette fremgik ligeledes af Statsadvokatens afgørelse af sagen.

3.4.14 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse

Efter at have modtaget høringssvar fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 14. december 2010 traf vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten den 24. februar 2011 afgørelse:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har den 31. august 2010 […] truffet afgørelse vedrørende habilitet, aktindsigt, sagsbehandling og politiets dispositioner.
>
> Alene afgørelserne vedrørende habilitet og statsadvokatens sagsbehandlingstid er truffet af statsadvokaten i 1. instans og kan påklages hertil […]"

Rigsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere i klagesagen.

3.4.15 Brev af 25. februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrører - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det under dette afsnit beskrevne forhold.

3.5 Klage over urigtige oplysninger om modtagelse af anmeldelsen af Jesper Mo Hansen

3.5.1 Brev af 21. september 2009

I Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten klagede advokat Peter Bang over, "*(…) at politikommissær Søren Søndergaard har givet urigtige oplysninger vedr. modtagelse af politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen den 17. april 2007.*"

Baggrunden for klagepunktet var, at Søren Søndergaard stod som sagsbehandler i politiets system med placeringsdato den 20. april 2007, men trods dette skulle Søren Søndergaard den 21. juni 2007 ifølge advokat Peter Bang have oplyst, at politiet i Vejle ikke havde modtaget den pågældende politianmeldelse.

Som redegjort for i beskrivelsen af det indledende forløb blev Sydøstjyllands Politi anmodet om i første instans at tage stilling til denne del af klagen.

3.5.2 Rykkere fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland rykkede i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse i sagen.

3.5.3 Brev af 7. juni 2010 med Sydøstjyllands Politis afgørelse

Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, besvarede ved brev af 7. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Vedrørende spørgsmålet om urigtige oplysninger om anmeldelsen af Jesper Mo Hansen fremgår følgende:

> "De klager videre over, at politikommissær Søndergaard skulle have afgivet urigtige oplysninger omkring modtagelsen af anmeldelsen mod Jesper Mo Hansen. Politikommissæren har oplyst, at han ikke kender til en sådan henvendelse vedrørende anmeldelsen, og at anmeldelsen er modtaget den 20. april 2007 af en kriminalassistent og herefter sagsplaceret til ham til vurdering.
>
> Det må således afvises, at politikommissæren skulle have afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med anmeldelsen."

3.5.4 Brev af 23. juni 2010 med klage over afgørelsen

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse om, at der ikke var givet urigtige oplysninger. Af klagen fremgår bl.a. følgende om dette forhold:

> "I [sag] er der en e-mail sendt af Marianne Nellemann Skov den 21. juni 2007 til undertegnede, hvoraf fremgår:
>
> "Politiet i Vejle (Søren Søndergaard) har ikke modtaget nogen anmeldelse mod Jesper Mo Hansen".
>
> Politikommissær Søndergaard har den 21. juni 2007 ringet og meddelt dette til Marianne Nellemann Skov, som svar på min skrivelse til politiet i Vejle dateret den 20. juni 2007 […]. Denne e-mail er samme dag videresendt af undertegnede til min klient […].
>
> I […] er en e-mail, som Tom Lisborg har sendt til undertegnede den 22. juni 2007. Heraf fremgår:
>
> "Jeg ringede og talte med Søren Søndergaard fra politiet i Vejle KL. 8 i morges.
>
> Da han hørte, at de ifølge PostDanmark havde kvitteret for modtagelsen den 18/4, så svarede han, at "så måtte de jo have modtaget den". Jeg fremhævede, hvor vigtig behandlingen af politianmeldelsen var, hvortil han svarede "at de i øjeblikket prioriterede meget hårdt". Han sagde yderligere ja til at berigtige overfor Jesper Mo, at de havde modtaget politianmeldelsen."

> Politikommissær Søren Søndergaard bør afæskes, om han bestrider, at han telefonisk har kontaktet min sekretær Marianne Nellemann Skov den 21. juni 2007."

Advokat Peter Bang henviste til et bilag med udskrift fra politiets sagssystem, hvor Søren Søndergaard var sagsbehandler, og placeringsdatoen var den 20. april 2007. Advokat Peter Bang anmodede endvidere om, at Søren Søndergaard blev spurgt om tidspunkt og indhold af mulige telefonsamtaler med den politianmeldte Jesper Mo Hansen og andre politianmeldte i sagen.

Endelig anmodede advokat Peter Bang om, at politikommissær Søren Søndergaard blev foreholdt en notits af 28. juni 2007 udarbejdet af Jørgen Schultz fra Sydøstjyllands Politi, hvori Jørgen Schultz bl.a. gav udtryk for, at det ville være "*(…) meget svært at udlede en sigtelse mod Jesper Hansen - før undersøgelserne i Munk IT er tilendebragt.*"

3.5.5 Brev af 29. juli 2010 med supplerende bemærkninger til klagen

Ved brev af 29. juli 2010 sendte Divine Business Solutions ApS et brev på i alt 54 sider og med bilag 29-38 vedlagt (bilagene vedrører alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang).

Brevet udgjorde en klage over en afgørelse truffet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 1. juli 2010 om aktindsigt, habilitet og sammenlægning af klager.

Klagen over disse forhold er nærmere behandlet i beretningens afsnit 3.2 (habilitet), 3.7 (sammenlægning af klager) og kapitel 12, afsnit 2.7.20 (aktindsigt).

I klagen var der tillige medtaget supplerende bemærkninger til de forhold, der er behandlet i klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

De supplerende bemærkninger til klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 synes dog i forhold til det i dette punkt behandlede forhold i det hele at være gentagelser af allerede tidligere fremsatte synspunkter.

3.5.6 Høring af Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte den 25. juni 2010 klagen af 23. juni 2010 til Sydøstjyllands Politi med anmodning om udtalelse. Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, kom den 5. august 2010 med en udtalelse, hvori politiet henholdt sig til sin tidligere afgørelse af 7. juni 2010.

3.5.7 Brev af 9. august 2010 med supplerende høringssvar

På foranledning af telefonisk kontakt fra Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland afgav politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, den 9. august 2010 en supplerende udtalelse vedrørende hhv. forhold relateret til politikommissær Søren Søndergaard og vicepolitikommissær Martin Olesen. Sydøstjyllands Politi vedlagde en udtalelse fra Søren Søndergaard, dateret 28. januar 2010, hvoraf fremgik, at anmeldelsen var modtaget den 20. april 2007 og samme

dag sagsplaceret ved ham. Den 24. april 2007 blev sagen sendt videre til efterforskning ved en vicekriminalkommissær.

Sydøstjyllands Politi vedlagde kopi af dokumenterne i de sager, Sydøstjyllands Politi havde oprettet til besvarelse af folketingsspørgsmål 924, 926 og 929.

3.5.8 Brev af 25. august 2010 med supplerende høringssvar

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland anmodede ved e-mail af 23. august 2010 Sydøstjyllands Politi om at oplyse, hvorvidt politikommissær Søren Søndergaard var blevet foreholdt oplysningerne i Tom Lisborgs e-mail af 22. juni 2007.

Ved brev af 25. august 2010 besvarede vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, anmodningen:

> "Jeg har den 23. august 2010 forholdt oplysningerne i ovennævnte mail for politikommissær Søren Søndergaard, der har svaret, at han ikke erindrer samtalen.
>
> Jeg skal præciserende bemærke, at det af Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 burde have fremgået, at politikommissær Søren Søndergaard ikke erindrer henvendelsen den 21. juni 2007."

3.5.9 Brev af 31. august 2010 med afgørelse i klagesagen

Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland traf den 31. august 2010 afgørelse i klagesagen. Afgørelsen var underskrevet af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese.

Vedrørende spørgsmålet om politikommissær Søren Søndergaards oplysning den 21. juni 2007 om, at politiet i Vejle ikke havde modtaget en politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen, fandt Statsadvokaten, at der ikke var grundlag for at kritisere politiet:

> "Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse afvist, at politikommissær Søren Søndergaard skulle have afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med anmeldelsen.
>
> Det fremgår af afgørelsen af 7. juni 2010, at politikommissær Søren Søndergaard har oplyst, at han ikke kender en sådan henvendelse vedrørende anmeldelsen, og at anmeldelsen er modtaget den 20. april 2010 af en kriminalassistent og herefter sagsplaceret til ham til vurdering.
>
> I Deres klage af 23. juni 2010 har De oplyst, at politikommissær Søren Søndergaard den 21. juni 2007 til Marianne Nellemann Skov har oplyst, at politiet i Vejle ikke har modtaget nogen anmeldelse mod Jesper Mo Hansen.
>
> De har endvidere oplyst, at Tom Lisborg i en e-mail af 22. juni 2007 til Dem har oplyst, at han havde talt med politikommissær Søren Søndergaard.
>
> De har citeret følgende fra e-mailen:

"Da han hørte, at de ifølge PostDanmark havde kvitteret for modtagelsen den 18. april, så svarede han, at "så måtte de jo have modtaget den". Jeg fremhævede, hvor vigtig behandlingen af politianmeldelsen var, hvortil han svarede "at de i øjeblikket prioriterede meget hårdt". Han sagde yderligere ja til at berigtige over for Jesper Mo, at de havde modtaget politianmeldelsen."

Sydøstjyllands Politi har ikke i sin udtalelse vedrørende Deres klage af 23. juni 2010 oplyst, om politikommissær Søren Søndergaard er foreholdt oplysninger i ovennævnte e-mail.

Jeg har i den anledning anmodet Sydøstjyllands Politi om en udtalelse hertil.

Sydøstjyllands Politi har oplyst, at politikommissær Søren Søndergaard er forholdt udtalelsen og oplyst, at han ikke erindrer samtalen.

[…]

Sydøstjyllands Politi har oplyst, at det af afgørelsen af 7. juni 2010 burde have fremgået, at politikommissær Søren Søndergaard ikke erindrer henvendelsen den 21. juni 2010 [2007].

Det meddeles herved, at jeg kan tiltræde Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at kritisere politikommissær Søren Søndergaards dispositioner.

Jeg finder på baggrund af den hengåede tid, og at politikommissær Søren Søndergaard ikke erindrer henvendelsen den 21. juni 2007, ikke, at jeg alene på baggrund af ovennævnte e-mail kan lægge til grund, at han har afgivet urigtige oplysninger.

Min afgørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt."

3.5.10 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

I brevet blev anført følgende kritik af Statsadvokatens behandling af klagen over afgivelse af urigtige oplysninger om modtagelse af anmeldelsen:

"At det forhold, at politikommissær Søren Søndergaard ikke erindrer sagen, når der foreligger skrivelser, der dokumenterer forløbet, bør ikke kunne lægges til grund for ikke at udtrykke kritik af forhold. Konsekvensen vil i givet fald være, at en polititjenestemand blot kan undgå kritik ved at påstå, at han ikke erindrer de pågældende forhold. Det vil i givet fald rejse tvivl om hele klagesystemet vedrørende polititjenestemænd, og medføre politisk krav om lovændringer."

3.5.11 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholdt ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang.

I klagen var der supplerende citeret fra notat af 28. januar 2010 udarbejdet af politikommissær Søren Søndergaard vedrørende sagens oprettelse og den af advokat Peter Bang omtalte telefoniske drøftelse med advokat Peter Bangs sekretær den 21. juni 2007.

Herefter var der anført følgende vedrørende klagen over, at Sydøstjyllands Politi havde afgivet urigtige oplysninger om modtagelsen af anmeldelsen:

> "Søren Søndergaard og den politianmeldte Jesper Mo Hansen er ikke i den forbindelse blevet afhørt om, hvorvidt Søren Søndergaard i juni 2007 først havde afvist over for Jesper Mo Hansen, at han var blevet politianmeldt, og efterfølgende overfor Jesper Mo Hansen har berigtiget, at han var politianmeldt. Yderligere er de e-mails, som politiet har beslaglagt ved ransagningen hos Jesper Mo Hansen […] ikke blevet undersøgt. Rigsadvokaten anmodes om at undersøge, om der af disse e-mails fremgår oplysninger om denne og eventuelle andre kontakter mellem Jesper Mo Hansen og Søren Søndergaard eksempelvis for juni 2007, herunder om det af disse e-mails fremgår, at Jesper Mo Hansen har orienteret andre herom."

3.5.12 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, og et print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.5.13 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.5.14 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december, 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra 2 oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.5.15 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten. Statsadvokaten indstillede, at Rigsadvokaten ikke behandlede klagen over afgivelse af urigtige oplysninger i forbindelse med indgivelse af anmeldelse, idet Statsadvokaten vedrørende dette spørgsmål havde truffet afgørelse i 2. instans, hvorfor der ikke var klageadgang til Rigsadvokaten. Dette fremgik ligeledes af Statsadvokatens afgørelse af sagen.

3.5.16 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse

Efter at have modtaget høringssvar fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 14. december 2010 traf vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten den 24. februar 2011 afgørelse:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har den 31. august 2010 […] truffet afgørelse vedrørende habilitet, aktindsigt, sagsbehandling og politiets dispositioner.
>
> Alene afgørelserne vedrørende habilitet og statsadvokatens sagsbehandlingstid er truffet af statsadvokaten i 1. instans og kan påklages hertil […]"

Rigsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere i klagesagen.

3.5.17 Brev af 25. februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til

klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrører - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og advokat Peter Bang.

Af det håndskrevne notat fremgår alene, at Jesper Mo Hansen den 27. juni 2007 var "*(…) orienteret om, at der er indgivet anmeldelse.*" og at Jesper Mo Hansens cpr-nr. var noteret ned den 16. juli 2007.

Advokat Peter Bang bemærkede følgende til notatet:

> "Det håndskrevne notat understøtter forklaringen i e-mailen dateret den 22. juni 2007 fra Tom Lisborg til undertegnede om, at Søren Søndergaard den 22. juni 2007 oplyste til Tom Lisborg, at han i juni (før den 22. juni 2007) i en telefonsamtale havde oplyst til Jesper Mo Hansen, at han ikke var politianmeldt (hvor det var Jesper Mo Hansen, der ringede ham op), og at han senere har berigtiget dette, hvilket ifølge det håndskrevne notat skete den 27. juni 2007 overfor Jesper Mo Hansen."

Brevet ses ikke at indeholde øvrige nye oplysninger af betydning for det under dette afsnit beskrevne forhold.

Bemærkningerne i brevet af 25. februar 2011 fra advokat Peter Bang ses ikke at have givet anledning til genoptagelse af dette forhold, som Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland traf endelig afgørelse om som 2. instans den 31. august 2010.

3.6 Klage over manglende indhentelse af telefonlister fra Jesper Mo Hansen

3.6.1 Brev af 21. september 2009 med klage

I Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten klagede advokaten over, at vicepolitikommissær Martin Olesen ikke under efterforskningen havde indhentet teleoplysninger vedrørende Jesper Mo Hansens mobiltelefon.

I klagen var endvidere anført følgende om dette forhold:

> "Som det fremgår af […], har vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen yderligere oplyst til undertegnede, at han i december 2007 både skriftligt og mundtligt har aftalt med vicepolitikommissær Martin Olesen, at denne skulle sikre beviser. Som følge af vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling (mangel på samme) er disse vigtige beviser i sagen gået tabt. Min klient er informeret om, at Dansk Computer Center (DCC) til politiet har oplyst, at Jesper Mo Hansen har gennemført mange telefonsamtaler, mens han var på deres lokation og fik slettet Divines harddiske i januar 2007, hvor Jesper Mo Hansen er blevet genkendt ud fra forevist foto, og hvor DCC

> medarbejdere specielt har bemærket, at han anvendte en B&O Serene telefon. Jesper Mo Hansens arbejdsgiver var på dette tidspunkt VKR-Gruppen."

Som redegjort for i beskrivelsen af det indledende forløb blev Sydøstjyllands Politi anmodet om i første instans at tage stilling til denne del af klagen.

3.6.2 Rykkere fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland rykkede i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse i sagen.

3.6.3 Brev af 7. juni 2010 med Sydøstjyllands Politis afgørelse

Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, besvarede ved brev af 7. juni 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Vedrørende spørgsmålet om manglende indhentelse af telefonlister i sagen fremgår følgende:

> "Vicepolitikommissæren har til brug for denne besvarelse oplyst, at det beroede på en konkret vurdering af samtlige beviser i sagen, om det var nødvendigt at indhente teleoplysningerne. Jesper Mo Hansen blev genkendt af Dansk Computer Centers medarbejdere ud fra et forevist foto, og det blev på denne baggrund vurderet, at det ikke kunne bidrage med yderligere til oplysning at indhente teleoplysninger, idet man i givet fald alene ville kunne se, hvem der var ringet til, men ikke hvad der blev talt om. Da Jesper Mo Hansen på dette tidspunkt endvidere var ansat i VKR-gruppen, ville eventuelle samtaler med én eller flere personer fra VKR-gruppen ikke be- eller afkræfte mistankegrundlaget.
>
> Jeg finder derfor ikke, at der er grundlag for at kritisere denne disposition foretaget af vicepolitikommissæren, idet dispositionen er foretaget på baggrund af en nøje vurdering af sagens bevisligheder i øvrigt."

3.6.4 Brev af 23. juni 2010 med klage over afgørelsen

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens manglende indhentelse af telefonlister fra Jesper Mo Hansen:

> "Hertil skal bemærkes, at oplysninger om hvem, Jesper Mo Hansen talte med fra VKR-Koncernen, da han hos Dansk Computer Center A/S beordrede sletning af min klients data, ville have været af stor betydning. Tilsvarende ville oplysninger om hvilke andre af mine klients kunder, som Jesper Mo Hansen også har talt med, have været af stor betydning. Begge forhold gælder også, selvom man kun kunne se, hvem han havde talt med. At dispositionen som anført er sket efter "en nøje vurdering" er en skærpende omstændighed."

Advokat Peter Bang henviste herefter til nogle tidligere e-mails fra ham til vicekriminalkommissær Martin Olesen, hvoraf det fremgik, at advokat Peter Bang i oktober 2007 havde opfordret Martin Olesen til at indhente telefonlisterne.

I klagen anførte advokat Peter Bang endvidere følgende med henvisning til anmodninger fra vicepolitiinspektør Ole Andreasen, Københavns Vestegns Politi, til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, i slutningen af 2007/begyndelsen af 2008 om sikring af beviser fra Dansk Computer Center A/S:

> "Det må anses som kritisabelt, at vicekriminalkommissær Martin Olesen ikke har sikret beviserne fra Dansk Computer Center A/S som angivet ovenfor. Det er rent held for min klient, at disse beviser fra Dansk Computer Center A/S ikke er gået tabt, hvilket viser, at vicekriminalkommissær Martin Olesen heller ikke vedr. Dansk Computer Center A/S har gennemført ikke uopsættelige efterforskningsskridt.
>
> I forbindelse med den videre efterforskning skal jeg anmode om, at skrivelsen fra vicepolitiinspektør Ole. J Andreasen til vicekriminalkommissær Martin Olesen dateret den 20. december 2007 indgår i efterforskningen. Yderligere skal jeg anmode om, at der foretages en afhøring vicekriminalkommissær Martin Olesen om hændelsesforløbet, herunder om han har modtaget kontraordrer fra ledelsen hos Sydøstjyllands Politi. Tilsvarende bør vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen afhøres herom.
>
> Yderligere skal jeg anmode om, at beskrivelsen af "Forhold 3: Proforma afhøring af Jesper Mo Hansen i Vejle", "Forhold 9: Ingen reaktioner fra Vicepolitikommissær Martin Olesen, efterforskning i Vejle", "Forhold 10: Genvej i Jesper Mo Hansens mappe "Seneste Dokumenter" med titlen "Politimesteren"" i min skrivelse til Justitsministeren dateret den 7. november 2008 [Brev af 7. november 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til justitsminister Brian Mikkelsen vedhæftet synopsen "*Politiets efterforskning i forbindelse med Muldvarpe-affæren*"] inddrages heri, og at vicepolitikommissær Martin Olesen afhøres herom […]
>
> Ovennævnte forhold skal opfattes som en klage over Vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling (…)"

Ved dette brev udvidede advokat Peter Bang således klagen til at omfatte en generel klage over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling, herunder hans manglende indhentning af beviser fra Dansk Computer Center A/S.

3.6.5 Brev af 29. juli 2010 med supplerende bemærkninger til klagen

Ved brev af 29. juli 2010 sendte Divine Business Solutions ApS et brev på i alt 54 sider og med bilag 29-38 vedlagt (bilagene vedrører alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang).

Brevet udgjorde en klage over en afgørelse truffet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 1. juli 2010 om aktindsigt, habilitet og sammenlægning af klager.

Klagen over disse forhold er nærmere behandlet i beretningens afsnit 3.2 (habilitet), 3.7 (sammenlægning af klager) og kapitel 12, afsnit 2.7.20 (aktindsigt).

I klagen var der tillige medtaget supplerende bemærkninger til de forhold, der er behandlet i klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

De supplerende bemærkninger til klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 synes dog i forhold til det i dette afsnit behandlede forhold i det hele at være gentagelser af allerede tidligere fremsatte synspunkter.

3.6.6 Høring af Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte den 25. juni 2010 klagen til Sydøstjyllands Politi med anmodning om udtalelse. Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, kom den 5. august 2010 med en udtalelse, hvori politiet henholdt sig til sin tidligere afgørelse af 7. juni 2010.

3.6.7 Brev af 9. august 2010 med supplerende høringssvar

På foranledning af telefonisk kontakt fra Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland afgav politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, den 9. august 2010 en supplerende udtalelse vedrørende henholdsvis forhold relateret til politikommissær Søren Søndergaard og vicepolitikommissær Martin Olesen:

> "Vicepolitikommissær Martin Olesen har på min telefoniske forespørgsel oplyst, at han ikke har afgivet en skriftlig udtalelse i forbindelse med klagesagens behandling. Han har telefonisk til politiadvokat Jens Dissing afgivet en udtalelse, hvilket politiadvokat Jens Dissing d.d. har bekræftet. Der findes ikke et selvstændigt telefonnotat herom, men vicepolitidirektør Martin Olesens oplysninger er gengivet i afgørelsen af 7. juni 2010."

Politiet vedlagde kopi af dokumenterne i de sager, Sydøstjyllands Politi havde oprettet til besvarelse af folketingsspørgsmål 924, 926 og 929.

3.6.8 Brev af 31. august 2010 med afgørelse i klagesagen

Statsadvokaten for Midt,- Vest, og Sydøstjylland traf den 31. august 2010 afgørelse i klagesagen. Afgørelsen var underskrevet af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese.

I afgørelsen anføres indledningsvist:

> "Endelig har De i Deres klage af 23. juni 2010 og Tom Lisborg i sin klage af 29. juli 2010 i øvrigt klaget over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling, idet han ikke har sikret beviser fra Dansk Computer Center A/S, ligesom Tom Lisborg har klaget over Sydøstjyllands Politis habilitet og anmodet om, at Rigsadvokaten forholder sig til, at Sydøstjyllands Politi ikke har besvaret advokat Peter Bangs henvendelser. Sidstnævnte opfatter jeg som en klage over, at Sydøstjyllands Politi ikke har besvaret advokatens henvendelser."

Statsadvokaten opfattede ovenstående tre forhold, som tre nye selvstændige klagepunkter, der ikke havde været behandlet i Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010, da denne afgørelse var truffet før klagernes fremkomst.

Som det fremgår af beretningens afsnit 3.6.9, anmodede Statsadvokaten derfor Sydøstjyllands Politi om at træffe afgørelse i 1. instans vedrørende bl.a. Martin Olesens manglende bevissikring af data fra Dansk Computer Center A/S.

Vedrørende spørgsmålet om vicepolitikommissær Martin Olesens beslutning om ikke under efterforskningen at indhente teleoplysninger vedrørende Jesper Mo Hansens mobiltelefon, fandt Statsadvokaten, at der ikke var grundlag for at kritisere politiet:

> "Sydøstjyllands Politi har ikke fundet grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens dispositioner i sagen.
>
> Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse lagt vægt på, at vicepolitikommissær Martin Olesen har oplyst, at det beroede på en konkret vurdering af samtlige beviser i sagen, om det var nødvendigt at indhente teleoplysninger. Jesper Mo Hansen blev genkendt af Dansk Computer Centers medarbejder ud fra et forvist foto, og det blev på denne baggrund vurderet, at det ikke kunne bidrage til yderligere oplysning at indhente teleoplysninger, idet man i givet fald alene ville kunne se, hvem der var ringet til, men ikke hvad der blev talt om. Da Jesper Mo Hansen på dette tidspunkt endvidere var ansat i VKR-gruppen, ville eventuelle samtaler med én eller flere personer fra VKR-gruppen ikke be- eller afkræfte mistankegrundlaget.
>
> Det meddeles herved, at jeg kan tiltræde Sydøstjyllands Politis afgørelse med den begrundelse, der er anført af Sydøstjyllands Politi.
>
> Jeg finder ikke grundlag for at kritisere, at de pågældende oplysninger ikke blev indhentet til straffesagen, og således ikke grundlag for at tilsidesætte vicepolitikommissær Martin Olesens skøn af, at dette ikke var nødvendigt.
>
> Min afgørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt."

3.6.9 Brev af 31. august 2010 med anmodning om afgørelse af nye dispositionsklager

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 31. august 2010 bl.a. Sydøstjyllands Politi om at tage stilling til klagen over:

> "1. vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling, herunder at han ikke har sikret beviser fra Dansk Computer center A/S"

Statsadvokaten vedlagde samtidig sin afgørelse af 31. august 2010 til advokat Peter Bang og Tom Lisborg.

3.6.10 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.6.11 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholdt ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang.

I klagen var der supplerende anført følgende vedrørende klagen over vicepolitikommissær Martin Olesens manglende indhentning af opkaldslister og manglende sikring af beviser fra Dansk Computer Center A/S:

> "Der foreligger ikke nogen oplysninger om, hvorfor fungerende politiadvokat Jens Dissing (Advokatur Særlove) som oplyst i […] telefonisk skulle have drøftet denne sag med Vicepolitikommissær Martin Olesen, når politiadvokat Margit Hald (fra Ledelsessekretariatet, der refererer til Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen) har været den politiadvokat, der har varetaget alle andre forhold mht. denne klage. Der foreligger heller ikke nogen oplysninger om, hvornår denne telefoniske udtalelse skulle være afgivet.
>
> Til støtte for dette klageskrift skal der på baggrund heraf anføres, at oplysningerne om hvilken efterforskning, der er foretaget af Sydøstjyllands Politi i anledning af den indgivne klage i forhold til Vicepolitikommissær Martin Olesen, fra hhv. Vicepolitidirektør Lene Volke Roesen og Politidirektør Lone Sehested er modstridende.
>
> Det skal yderligere påpeges, at der ikke er udarbejdet noget skriftligt materiale om hhv. hvad Vicepolitikommissær Martin Olesen er blevet spurgt om, hvad han har svaret, hvilke dokumenter han i den anledning er blevet forholdt, samt hvornår dette er sket. Herunder om han er blevet forehold […] (en e-mail fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen til vicekriminalkommissær Martin Olesen om disse forhold), eller om han er blevet foreholdt skrivelse/e-mail dateret den 20. de-

> cember 2007 […] fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi. Tilsvarende er det heller ikke undersøgt, hvilket tidsforbrug vicepolitikommissær Martin Olesen har angivet på denne sag i denne periode. Ligeledes er der ikke fremlagt nogen notater eller nogen som helst anden form for dokumentation til bevis for påstanden om, at "dispositionen er foretaget på baggrund af en nøje vurdering af sagens bevisligheder."
>
> På baggrund af ovenstående skal det konkluderes, at enten er Sydøstjyllands Politis behandling af den indgivne klage vedrørende dette forhold usædvanlig uprofessionel, eller også skal behandling af dette forhold ses som udtryk for, at det ikke ønskes at dokumentere disse forhold, fordi en sådan dokumentation ikke vil støtte den konklusion som der ønskes at drages herom. At Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland forholder sig ukritisk hertil og blot bekræfter afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi ses som udtryk for de problemer, der er med statsadvokatens inhabilitet i denne sag.
>
> […]
>
> Statsadvokaten har i sin afgørelse slet ikke forholdt sig til klagen over, vicekriminalkommissær Martin Olesen ikke sikrede beviserne fra Dansk Computer Center A/S, hvor det omfattede de ca. 21.000 e-mails, som Københavns Vestegns Politi i september 2007 blev bekendt med."

3.6.12 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, og et print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.6.13 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.6.14 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.6.15 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten. Statsadvokaten indstillede, at Rigsadvokaten ikke behandlede klagen over Martin Olesens manglende indhentelse af opkaldslister fra Jesper Mo Hansen, idet Statsadvokaten vedrørende dette spørgsmål havde truffet afgørelse i 2. instans, hvorfor der ikke var klageadgang til Rigsadvokaten. Dette fremgik ligeledes af Statsadvokatens afgørelse af sagen.

3.6.16 Brev af 14. februar 2011 med afgørelse

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, sendte ved brev af 14. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS afgørelse på de tre supplerende klagepunkter, som Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ved brev af 31. august 2010 havde anmodet Sydøstjyllands Politi om at tage stilling til i 1. instans.

Vedrørende vicepolitikommissær Martin Olesens manglende indhentning af beviser fra Dansk Computer Center A/S er anført følgende:

> "Jeg har nærmere forstået Deres klage således, at De klager over, at vicepolitikommissær Martin Olesen, på anmodning fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, ikke sikrede beviser fra Dansk Computer Center A/S i form af spejlinger af en eller to harddiske, sikrede andet bevismateriale i form af skriftlige aftaler, udstedte fakturaer samt foretog afhøring af relevante medarbejdere.
>
> Afgørelse
> Jeg har ikke fundet grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling.
>
> Sagsfremstilling
> Divine Business Solutions ApS indgav en del anmeldelser den 17. april 2007, der i perioden fra 20. juni 2007 til 2. april 2008 blev fulgt op af i hvert fald 13 breve fra henholdsvis Plesner Advokat Firma og Divine Business Solutions ApS indeholdende en del anmeldelser. Disse anmeldelse retter sig mod såvel personer som virksomheder.
>
> Vicepolitikommissær Martin Olesen har oplyst, at han i forbindelse med et jobskifte må have sendt mailen videre til lederen af efterforskningsafdelingen i Vejle, Søren Søndergaard.
>
> Lederen af efterforskningsafdelingen Søren Søndergaard har oplyst, at han ikke erindrer at have modtaget ovennævnte mail fra vicepolitikommissær Martin Olesen.

> Sydøstjyllands Politi sikrede den 5. maj 2008 de omhandlede data hos Dansk Computer Center A/S.
>
> Begrundelse:
> Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at der, inden der foretages efterforskningsskridt eventuelt i form af ransagninger og/eller vidneafhøringer, skal skabes et overblik over de anmeldelser, der er indgivet, med henblik på at tilrettelægge efterforskningen og foretage en vurdering af hvilke efterforskningsskridt, der er nødvendige.
>
> Jeg har endvidere lagt vægt på, at da efterforskningen af sagen blev foretaget af Central Efterforskningen, blev der blandt andet den 5. maj 2008 foretaget sikring af data hos Dansk Computer Center A/S.
>
> De ønskede efterforskningsskridt er derfor foretaget af Sydøstjyllands Politi, ligesom der i øvrigt er foretaget den efterforskning, der fandtes nødvendig."

3.6.17 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse

Efter at have modtaget høringssvar fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 14. december 2010 traf vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten den 24. februar 2011 afgørelse:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har den 31. august 2010 […] truffet afgørelse vedrørende habilitet, aktindsigt, sagsbehandling og politiets dispositioner.
>
> Alene afgørelserne vedrørende habilitet og statsadvokatens sagsbehandlingstid er truffet af statsadvokaten i 1. instans og kan påklages hertil."

Rigsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere i klagesagen.

3.6.18 Brev af 25. februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143. Klagen indeholdt tillige klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. februar 2011.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrører - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og advokat Peter Bang.

Ifølge advokat Peter Bang var der med afgørelsen af 14. februar 2011 fra politidirektør ved Sydøstjyllands Politi, Lone Sehested, fremkommet en ny oplysning i dennes sagsfremstilling: At vicepolitikommissær Martin Olesen i forbindelse med et jobskifte sendte en e-mail videre til

lederen af efterforskningsafdelingen i Vejle, Søren Søndergaard, som havde oplyst, at han ikke erindrede at have modtaget den nævnte e-mail.

Advokat Peter Bang anmodede Rigsadvokaten om at fremskaffe den omtalte e-mail via backups hos politiet.

Resten af klagen var genfremsættelser fra tidligere klageskrifter.

3.6.19 Brev af 15. marts 2011 med udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 2. marts 2011 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse "*(…) i anledning af advokat Peter Bangs klager over (…) [Sydøstjyllands Politis] afgørelse af 14. februar 2011.*"

Ved brev af 15. marts 2011 fremsendte Sydøstjyllands Politi udtalelsen til Statsadvokaten.

Sydøstjyllands Politi anførte i udtalelsen, at der ikke var tale om nye oplysninger, og henviste til, at det fremgik af den e-mailkorrespondance, som Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, selv havde fremlagt i sagen, at "*(…) vicepolitikommissær Martin Olesen allerede den 11. februar 2008 (tilsyneladende) [har] oplyst til advokat Peter Bang, at sagen havde fået ny sagsbehandler (…)*".

Udtalelsen var underskrevet af politiadvokat Margit Hald.

3.6.20 Brev af 12. april 2011 med afgørelse

Ved brev af 12. april 2011 tiltrådte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi om, at der ikke var grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling:

> "Efter en gennemgang af sagen kan jeg oplyse, at jeg er enig i politiets afgørelse og begrundelse.
>
> Jeg lægger navnlig vægt på vicepolitikommissær Martin Olesens udtalelse om, at han den 3. december 2007 fratrådte sin stilling ved kriminalpolitiet og i den forbindelse må have videregivet efterforskningsanmodningen til Søren Søndergaard.
>
> Det af Dem anførte giver mig ikke anledning til tilsidesætte vicepolitikommissærens udtalelse.
>
> På den baggrund, og da politiet den 5. maj 2008 sikrede de pågældende beviser hos Dansk Computer Center, finder jeg det ikke relevant at undersøge yderligere omkring den pågældende e-mail eller indhente oplysninger omkring den interne opgavefordeling i politiet i forbindelse med straffesagen.
>
> Jeg lægger herved navnlig vægt på, at klagen vedrører politiets dispositioner i straffesagen og altså politiets behandling af straffesagen."

Afslutningsvist anførte Statsadvokaten:

> "Ingen mulighed for at klage
> Min afgørelse er endelig, og De kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt."

3.7 Klage over opdeling af klagesager

3.7.1 Brev af 23. juni 2010 med anmodning om sammenlægning af klager

Ved klage af 23. juni 2010 anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om sammenlægning af klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 med en tidligere indgivet klage over, at Sydøstjyllands Politi havde meddelt delvist afslag på aktindsigt:

> "I skrivelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 11. juni 2010 angives, at statsadvokaten ønsker at behandle "klage over afgørelsen af 15. juli 2009 om aktindsigt" separat fra de andre klager under dette journalnummer. Jeg skal hermed anmode om, at alle de indgivne klager bliver behandlet samlet. Hvis Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ikke er indforstået hermed, skal denne skrivelse gælde som en klage til Rigsadvokaten herover."

Klagerne blev, som det fremgår umiddelbart nedenfor, ikke sammenlagt, og klagen over aktindsigt er derfor alene behandlet i kapitel 12. Advokat Peter Bang klagede imidlertid, som det fremgår af det citerede afsnit, tillige over beslutningen om ikke at sammenlægge klagerne. Denne klage, der er en dispositionsklage, var både indholds- og tidsmæssigt nært sammenhængende med de i øvrigt i dette kapitel beskrevne klager, idet advokat Peter Bangs argument for sambehandling netop var, at aktindsigten var nødvendig for hans argumentation i klagesagerne. Klagen vedrørende afslag på sammenlægning af klagerne er derfor behandlet i det følgende.

3.7.2 Brev af 1. juli 2010 med afgørelse i klagesagen

Ved brev af 1. juli 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, traf statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, afgørelse i sagen i forhold til bl.a. klagen over Statsadvokatens opdeling af klager.

I forhold til klagen over Statsadvokatens opdeling af klager anførtes:

> "Jeg behandler 2 klager fra Dem. Deres klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009 og Deres klage over afgørelsen af 7. juni 2010 over sagsbehandlingen.
>
> Jeg finder ikke grundlag for at lade klagen over aktindsigt afvente klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010. Jeg lægger ved min afgørelse vægt på, at afgørelsen om aktindsigt af 15. juli 2009 vedrører spørgsmålet om aktindsigt i en verserende straffesag, og at afgørelse vedrørende dette spørgsmål kan træffes uafhængigt af min afgørelse af klagen over afgørelsen af 7. juni 2010.

> Jeg finder ikke, at min afgørelse om samlet at afgøre Deres klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009 og afgørelse om politiets sagsbehandling af 7. juni 2010 er en afgørelse, der i medfør af retsplejelovens § 101, stk. 2, kan påklages til Rigsadvokaten."

3.7.3 Brev af 25. juli 2010 med anmodning om udskydelse af klagefrist med 2 uger

Ved brev af 25. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS om udskydelse af klagefristen for afgørelsen af 1. juli 2010 med 2 uger, idet Divine Business Solutions ApS afventede aktindsigt til brug for klagen.

3.7.4 Brev af 29. juli 2010 med klage over Statsadvokatens afgørelse

Ved brev af 29. juli 2010 adresseret til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010.

I brevet af 29. juli 2010 behandlede Divine Business Solutions ApS indledningsvist de tre klagepunkter, der var behandlet i Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010 (opdeling af klager, Statsadvokatens inhabilitet og Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009).

I klageskrivelsen var efterfølgende behandlet "*(…) yderligere forhold, som Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fortsat ikke har forholdt sig til.*"

Vedrørende afgørelsen om ikke at sammenlægge klagerne anførte Divine Business Solutions ApS, at:

> "Jeg skal anmode Rigsadvokaten om, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland præciserer, at de klager, der behandles, omfatter de klager, der er angivet:
> - I min skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 12. august 2009.
> - I skrivelsen fra selskabets advokat til Rigsadvokaten dateret den 21. september 2009.
> - I skrivelserne fra selskabets advokat til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret hhv. 20. januar 2010 og 23. juni 2010.
>
> Der anmodes om, at de indgivne klager behandles samlet, da der kan være en sammenhæng mellem dem."

Divine Business Solutions ApS gjorde herefter gældende, at klagen ikke kun vedrørte en klage over aktindsigt, men tillige vedrørte en klage over, at Sydøstjyllands Politi i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodning efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde afgivet urigtige oplysninger om kontakten mellem Leif Jensen og Lone Sehested, hvorfor de to klager også havde så stor indholdsmæssig sammenhæng, at de måtte behandles samlet.

Det bemærkes, at den påståede kontakt mellem Leif Jensen og Lone Sehested, herunder indhentning af opkaldslister med henblik på bevis herfor, er behandlet sammen med de øvrige klagepunkter.

Der henvises i den forbindelse til afsnit 3.3.

3.7.5 Brev af 6. august 2010 med udskydelse af klagefristen

Ved brev af 6. august 2010 til Divine Business Solutions ApS meddelte statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at Statsadvokaten opfattede Divine Business Solutions ApS' klage af 29. juli 2010 således, at den var indgivet for at overholde klagefristen.

Statsadvokaten redegjorde herefter for, hvornår en række aktindsigtsanmodninger henholdsvis var og kunne forventes besvaret.

Endelig oplyste Statsadvokaten:

> "Jeg skal på den baggrund meddele Dem en frist på 4 uger fra i dag til at fremkomme med bemærkninger til Deres klage og til at oplyse, om klagen fastholdes."

3.7.6 Brev af 19. august 2010 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 19. august 2010 til Divine Business Solutions ApS oplyste Rigsadvokaten, at denne samme dag havde anmodet Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om en udtalelse til brug for behandlingen af klagen af 29. juli 2010.

Rigsadvokaten forventede at kunne besvare klagen af 29. juli 2010 inden 60 dage, men bemærkede, at besvarelsen indledningsvis afventede den frist på 4 uger, som Statsadvokaten i sit brev af 6. august 2010 havde givet Divine Business Solutions ApS til at fremsætte eventuelle yderligere bemærkninger samt til at bekræfte, hvorvidt klagen opretholdtes.

3.7.7 Brev af 31. august 2010 med udtalelse

Ved brev af 31. august 2010 til Rigsadvokaten indstillede vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at Rigsadvokaten afviste klagen for så vidt angik klagen over Statsadvokatens separate behandling af klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 vedrørende Sydøstjyllands Politis sagsbehandling og klagen over Sydøstjyllands Politis aktindsigtsafgørelse af 15. juli 2009, idet der efter Statsadvokaten opfattelse ikke var rekurs til Rigsadvokaten.

Statsadvokaten bemærkede samtidig, at Statsadvokaten ikke i forbindelse med behandlingen af denne sag havde undersøgt spørgsmålet om Leif Jensens kontakt til ledende polititjenestemænd. Statsadvokaten henviste til sine tidligere underretninger til både Rigsadvokaten og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om Statsadvokatens behandling af dette spørgsmål.

3.7.8 Supplerende klageskrivelser i efteråret 2010

Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, sendte ved breve af 3. september 2010, 29. september 2010 og 10. november 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til de tidligere fremsendte klage-

skrifter af 23. juni 2010 og 29. juli 2010. De tre supplerende klageskrifter var vedlagt bilag 39-87.

Brevene ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.7.9 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.7.10 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december, 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.7.11 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten. Statsadvokaten forholdt sig i forhold til klagen over Statsadvokatens separate behandling af klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 vedrørende Sydøstjyllands Politis sagsbehandling og klagen over Sydøstjyllands Politis aktindsigtsafgørelse af 15. juli 2009 ikke konkret til indholdet i de supplerende klageskrivelser.

Statsadvokaten indstillede i stedet i udtalelsen generelt vedrørende klagen over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010, at Rigsadvokaten anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat om helt kort at præcisere sine supplerende bemærkninger, eventuelt ved i punktform at opstille påstande og argumenter.

Det var Statsadvokatens opfattelse, at det ressourceforbrug, som ville være forbundet med at gennemgå de supplerende - ganske omfattende - klagebreve, var uforholdsmæssigt. Statsadvokaten redegjorde herefter for de indkomne klagers antal, omfang og vedlagte bilag.

3.7.12 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse i klagesagen

Efter at have modtaget høringssvar fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 14. december 2010 traf vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten den 24. februar 2011 afgørelse.

Vedrørende klagen over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 1. juli 2010 om ikke at sammenlægge klager bemærkede Rigsadvokaten, at denne afgørelse ikke kunne påklages til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere.

3.8 Klage over klagesagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

3.8.1 Brev af 23. juni 2010 med klage

I Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, klage af 23. juni 2010 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 fremgår indledningsvis:

> "Sydøstjyllands Politi meddelte den 7. juni 2010 […], at disse opkaldslister ikke var blevet sikret. Dette svar er først fremsendt til undertegnede efter, at disse opkaldslister ikke længere kan tilvejebringes. Hvis de angivne opkaldslister, inkl. den, der vedrører den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen, ikke er blevet sikret på nuværende tidspunkt, er de følgelig gået tabt. Ifølge det oplyste, er det situationen.
>
> Det er ikke tidskrævende at sikre disse opkaldslister, det kræver blot at fremsende en anmodning herom til politiets kontakt i TDC."

Det fremgår videre, at:

> "Min klient ønsker ved nærværende separat at påklage behandlingen af klagerne dateret den 12. august 2009 og 21. september 2009, idet den bemærkelsesværdigt langvarige sagsbehandling har medført, at beviset i form af opkaldslister, der vil kunne sandsynliggøre i hvilket omfang, der har været kontakter mellem ledende politifolk og Leif Jensen fra VKR-Koncernen, efterfølgende ikke kan tilvejebringes.
>
> […]
>
> Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland har, ifølge de oplysninger, der er fremsendt til undertegnede, endnu slet ikke forholdt sig til forholdene angivet i min klients skrivelse dateret den 12. august 2009. Det skal der hermed også klages over."

I brevet gjorde advokat Peter Bang med henvisning til ovenstående endvidere gældende, at den lange sagsbehandlingstid af klagerne fra Divine Business Solutions ApS tilsyneladende skyldtes et ønske hos Sydøstjyllands Politi om at "*forhale*" sagen, til opkaldslisterne var gået

tabt, da det herefter ikke ville være muligt at bevise den af Divine Business Solutions ApS påståede kontakt mellem blandt andet Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested.

3.8.2 Brev af 29. juli 2010 med klage over sagsbehandlingstiden

Ved brev af 29. juli 2010 adresseret til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010.

Brevet indeholdt herudover to nye klagepunkter. Første klagepunkt vedrørte sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi i forbindelse med politiets afgørelse af 7. juni 2010, sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politis behandling af aktindsigtsanmodninger fra Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og sagsbehandlingstiden ved Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland i forbindelse med klagesagsbehandlingen i aktindsigtssagerne. Andet klagepunkt vedrørte politiets manglende besvarelser af Tom Lisborgs henvendelser.

3.8.3 Høring af Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte den 25. juni 2010 klagen af 23. juni 2010 til Sydøstjyllands Politi med anmodning om udtalelse. Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, kom den 5. august 2010 med en udtalelse, hvori politiet henholdt sig til sin tidligere afgørelse af 7. juni 2010.

3.8.4 Brev af 31. august 2010 med afgørelse vedrørende Sydøstjyllands Politis sagsbehandlingstid og kommentar til Statsadvokatens sagsbehandlingstid

Ved afgørelse af 31. august 2010 udtalte Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland sig bl.a. om klagen over sagsbehandlingstiden hos Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten selv. Afgørelsen var underskrevet af vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese.

Vedrørende sagsbehandlingen ved Sydøstjyllands Politi fandt Statsadvokaten, at:

> "Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse af 7. juni 2010 oplyst, at den sene besvarelse af Deres henvendelse skyldes en ekspeditionsfejl og beklaget fejlen.
>
> Jeg kan tilslutte mig Sydøstjyllands Politis beklagelse og foretager mig derfor ikke videre i anledning af Deres klage."

Vedrørende sagsbehandlingen ved Statsadvokaten selv udtalte denne, at:

> "Vedrørende min behandling af klagen skal jeg oplyse, at jeg som udgangspunkt skal behandle klager over politiets dispositioner inden 60 dage.
>
> Jeg modtog klagen den 24. juni 2010. Baggrunden for, at jeg ikke har truffet afgørelse i sagen inden 60 dage er, at De har anmodet om udsættelse af klagefristen. Jeg må derfor afvise Deres klage.

> Min afgørelse vedrørende Deres klage over Sydøstjyllands Politis sagsbehandlingstid er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt.
>
> De kan klage over min afgørelse vedrørende Deres klage over min sagsbehandlingstid til Rigsadvokaten"

I brevet redegjorde Statsadvokaten tillige for, at behandlingen af en aktindsigtsanmodning var blevet udskudt som følge af imødekommelse af en anmodning fra advokat Peter Bang om udskydelse af klagefristen.

3.8.5 Brev af 31. august 2010 med udtalelse til Rigsadvokaten

Ved brev af 31. august 2010 til Rigsadvokaten afgav vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse om sagsbehandlingstiden ved de to myndigheder.

Vedrørende Statsadvokatens egen sagsbehandlingstid henviste Statsadvokaten til sin afgørelse af samme dag.

Statsadvokaten oplyste supplerende, at han havde anmodet Sydøstjyllands Politi om at træffe afgørelse i 1. instans for så vidt angik klagen over Sydøstjyllands Politis manglende besvarelse af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

3.8.6 Brev af 31. august 2010 med anmodning om afgørelse af nye dispositionsklager

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 31. august 2010 bl.a. Sydøstjyllands Politi om at tage stilling til klagen over:

> "2. at Sydøstjyllands Politi ikke har besvaret advokat Peter Bangs henvendelser."

Statsadvokaten vedlagde samtidig sin afgørelse af 31. august 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og Tom Lisborg.

3.8.7 Brev af 3. september 2010 med supplerende bemærkninger til klage

Divine Business Solutions ApS sendte ved brev af 3. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten supplerende bemærkninger til det supplerende klageskrift fremsendt den 29. juli 2010. Brevet var vedlagt bilag 39-54 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden og skærmbilleder og journallister fra Sydøstjyllands Politi).

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.8.8 Brev af 29. september 2010 med klage

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 29. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten. Klagen var vedlagt bilag 55-74 (bilagene vedrører tidligere korrespondance mellem politi- og anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS/advokat Peter Bang, tidligere korrespondance mellem politiet og anklagemyndigheden, notitser udarbejdet af politiet, avisartikler, mødereferat, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til justitsministeren, e-mail fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet og journalliste fra Statsadvokaten).

Dette klageskrift indeholdt ligeledes i det væsentligste gengivelser af synspunkter, der allerede var fremsat i tidligere klageskrifter og breve fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang.

I klagen blev de rykkerskrivelser, der var sendt fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi i forbindelse med Sydøstjyllands Politis behandling af dispositionsklagerne, supplerende gennemgået. Tom Lisborg anførte i tilknytning hertil:

> "Det virker uforståeligt for klager, hvordan Sydøstjyllands Politi kan sidde 8 henvendelser/rykkere fra en foresat myndighed som statsadvokaten overhørig i perioden 4. november 2009 - 26. maj 2010, uden at Sydøstjyllands Politi har udført den klagebehandling, de er blevet pålagt af Statsadvokaten. Det virker også uforståeligt for klager, at statsadvokaten ikke finder, at det giver anledning til kritik. Jeg skal derfor opfordre Rigsadvokaten til, at der foretages en efterforskning af, hvad årsagen hertil er.
>
> Dette kan ikke bortforklares med "at den sene besvarelse af Deres henvendelse skyldes en ekspeditionsfejl og beklaget fejlen"."

3.8.9 Brev af 10. november 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 10. november 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen. Baggrunden herfor var, at advokat Peter Bang havde modtaget yderligere aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi siden sidste skrivelse.

Klagen var vedlagt bilag 75-87, som - med undtagelse af en e-mail fra Tom Lisborg til dennes advokater, Peter Bang og Kim Håkonsson, og et print af en LinkedIN-profil for Jes Donneborg - alene består af journallister og akter, som stammede fra politiet og Statsadvokaten, samt af korrespondance til og fra Rigsadvokaten selv.

Brevet ses ikke at indeholde nye oplysninger af betydning for det i dette afsnit behandlede forhold.

3.8.10 Brev af 12. november 2010 med anmodning om udtalelse fra Statsadvokaten

Den 12. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klageskrivelserne.

3.8.11 Brev af 3. december 2010 med supplerende klagebemærkninger

Ved brev af 3. december 2010 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endnu et supplement i klagesagen, denne gang vedlagt bilag 88-136. Baggrunden var igen en bevilliget aktindsigt, idet advokat Peter Bang dog fortsat ikke mente at have modtaget fuld aktindsigt, hvorfor han forventede at eftersende yderligere bemærkninger.

De til klageskriftet vedlagte bilag 88-136 er - bortset fra to oversigter over status på aktindsigt og over de øvrige bilag - alene breve og afgørelser sendt mellem henholdsvis Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi og Divine Business Solutions ApS eller advokat Peter Bang.

I brevet fremsatte advokat Peter Bang supplerende klager over Sydøstjyllands Politis behandling af aktindsigtsanmodninger samt Statsadvokatens behandling af disse klager.

Klagerne vedrørte bl.a. sagsbehandlingstiden samt myndighedernes afgivelse af urigtige og mangelfulde oplysninger.

3.8.12 Brev af 14. december 2010 med udtalelse

Den 14. december 2010 afgav vicestatsadvokat Tina Østergaard på vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse til Rigsadvokaten.

Statsadvokaten indstillede i udtalelsen generelt vedrørende klagen over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010, at Rigsadvokaten anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om helt kort at præcisere sine supplerende bemærkninger, eventuelt ved i punktform at opstille påstande og argumenter.

Det var Statsadvokatens opfattelse, at det ressourceforbrug, som ville være forbundet med at gennemgå de supplerende - ganske omfattende - klagebreve, var uforholdsmæssigt. Statsadvokaten redegjorde herefter for de indkomne klagers antal, omfang og vedlagte bilag.

3.8.13 Brev af 14. februar 2011 med afgørelse

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, sendte ved brev af 14. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS afgørelse på de tre supplerende klagepunkter, som Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ved brev af 31. august 2010 havde anmodet Sydøstjyllands Politi om at tage stilling til i 1. instans.

Vedrørende manglende besvarelse af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, er anført følgende:

> "Politiadvokat Margit Hald har oplyst, at der efter hendes opfattelse ikke i sagen er henvendelser fra advokat Peter Bang, som ikke er besvaret.
>
> Hvis De eller advokat Peter Bang fortsat mener, at skrivelser fra ham til Sydøstjyllands Politi forbliver ubesvarede, skal jeg anmode Dem om nærmere at specificere, hvilke skrivelser dette måtte vedrøre, og jeg vil da undersøge spørgsmålet nærmere."

3.8.14 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse i klagesagen

Efter at have modtaget høringssvar fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 14. december 2010 traf Rigsadvokaten ved det i flere af ovenstående afsnit omtalte brev af 24. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS afgørelse i sagen.

Rigsadvokaten stadfæstede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse. Rigsadvokaten henviste som begrundelse herfor til det af Statsadvokaten i afgørelsen af 31. august 2010 anførte, herunder særligt, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, selv havde anmodet om udsættelse af klagefristen.

Rigsadvokaten tog ikke stilling til spørgsmålet om Sydøstjyllands Politis sagsbehandling, idet der ikke for dette spørgsmål var klageadgang til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten bemærkede, at denne ikke ville foretage sig videre i anledning af klagen over Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010.

3.8.15 Brev af 25. februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 25. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et supplerende klageskrift til klagen af 29. juli 2010 over Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010. Klagen var vedlagt bilag 137-143. Klagen indeholdt tillige klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. februar 2011.

De til klageskriftet vedlagte bilag 137-143 vedrører - bortset fra en kvittering fra Rigspolitiet for returnering af politiakter (som Divine Business Solutions ApS havde modtaget fra Københavns Vestegns Politi) og et håndskrevet notat fra Sydøstjyllands Politi fra den 27. juni og 16. juli 2007 om kontakt til Jesper Mo Hansen - alle tidligere korrespondance mellem politiet/anklagemyndigheden og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

I brevet anførte advokat Peter Bang, at såvel Sydøstjyllands Politi som Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland trods adskillige henvendelser havde ignoreret hans tidligere klage af 21. september 2009 over vicepolitikommissær Martin Olesens manglende sikring af beviser fra Dansk Computer Center A/S.

3.8.16 Brev af 15. marts 2011 med udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 2. marts 2011 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse.

Ved brev af 15. marts 2011 fremsendte Sydøstjyllands Politi udtalelsen til Statsadvokaten, hvori Sydøstjyllands Politi oplyste:

> "Sydøstjyllands Politi har ved afgørelse af 7. juni 2010, der er tiltrådt af Dem ved afgørelse af 31. august 2010, truffet afgørelse vedrørende de klagepunkter, der fremgår af advokat Peter Bangs brev af 21. september 2009.

> […]
>
> Sydøstjyllands Politi mener således ikke, at der er ubesvarede breve eller klagepunkter fra advokat Peter Bang."

Udtalelsen var underskrevet af politiadvokat Margit Hald.

3.8.17 Brev af 12. april 2011 med afgørelse

Ved brev af 12. april 2011 tiltrådte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi.

I forhold til klagen over manglende besvarelse af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, anførte Statsadvokaten:

> "Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke er henvendelser i sagen fra Dem, der ikke er besvaret, og har anmodet Deres klient om at specificere, hvilke breve, der ikke skulle være beskrevet, hvis Deres spørgsmålet ønskes undersøgt yderligere.
>
> Politiet har således ikke i dette punkt truffet nogen afgørelse, der kan påklages hertil, og da De ikke omtaler dette punkt nærmere i Deres klage hertil, foretager jeg mig ikke noget."

4. ØVRIGE KLAGESAGER

4.1 Klage over oplysninger afgivet af Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn

4.1.1 Baggrund

Divine Business Solutions ApS anmodede ved brev af 14. juli 2010 Nordsjællands Politi om aktindsigt:

> "Jeg skal hermed anmode om aktindsigt og meroffentlighed som part i sagen vedr. alle akter og notitser fra telefonsamtaler mm. i anledning af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt eventuelle udtalelser fremsendt til brug for besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg herom"

Samme dag sendte Divine Business Solutions ApS en tilsvarende anmodning til Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn.

På vegne af Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn besvarede Bjørn Sejr ved brev af 15. juli 2010 Divine Business Solutions ApS' anmodning:

> "Ved skrivelse af 14. juli 2010 har De anmodet om at få aktindsigt i sager vedrørende virksomheden Divine Business Solutions ApS.

> I anledning af Deres henvendelse har jeg gennemgået embedets sager. Jeg kan herefter meddele, at jeg ikke er i besiddelse af sagsakter med det ønskede indhold. Jeg kan derfor ikke imødekomme Deres anmodning."

Ved brev af 26. juli 2010 besvarede politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi, henvendelsen og oplyste i den forbindelse, at der ikke beroede akter vedrørende sagen hos Nordsjællands Politi, og at eventuelle notater eller lignende produceret hos Nordsjællands Politi var vedlagt straffesagen, hvorfor anmodningen om aktindsigt var videresendt til SØIK, der på daværende tidspunkt behandlede straffesagen.

SØIK gav den 3. august 2010 afslag på aktindsigt, hvilket er behandlet nærmere i kapitel 12, afsnit 2.19.5 om aktindsigt.

4.1.2 Brev af 5. august 2010 med klage

Ved brev af 5. august 2010 til Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over urigtige oplysninger afgivet af henholdsvis Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn i forbindelse med deres besvarelser af anmodninger af 14. juli 2010 om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS.

Divine Business Solutions ApS bemærkede, at det fremgik af Rigsadvokatens udtalelse af 6. august 2009 til Justitsministeriet til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 922-937, at Rigsadvokaten havde indhentet udtalelser fra både Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn.

Divine Business Solutions ApS klagede over, at hverken Nordsjællands Politi eller Statsadvokaten havde oplyst, at der eksisterede de pågældende udtalelser, samt at der ikke var meddelt aktindsigt heri.

4.1.3 Brev af 19. august 2010 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 19. august 2010 til Divine Business Solutions ApS oplyste Rigsadvokaten, at denne samme dag havde anmodet om en udtalelse fra Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn og Nordsjællands Politi i forbindelse med Divine Business Solutions ApS' klage af 5. august 2010 over oplysninger afgivet af Statsadvokaten og politiet.

Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden for 60 dage.

4.1.4 Brev af 27. august 2010 med udtalelse fra Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn

Ved brev af 27. august 2010 til Rigsadvokaten udtalte Bjørn Sejr på vegne af Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, at denne kunne henholde sig til sit brev af 15. juli 2010.

4.1.5 Brev af 30. august 2010 med udtalelse fra Nordsjællands Politi

Ved brev af 30. august 2010 til Rigsadvokaten fremsendte Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn udtalelse fra Nordsjællands Politi af 25. august 2010, som Statsadvokaten ikke havde bemærkninger til. Nordsjællands Politi udtalte, at der ikke i anledning af straffesagen var oprettet nogen sag i Nordsjællands Politi, og at vurderingen af, hvorvidt der kunne gives aktindsigt i udtalelser til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, "*(…) så vidt ses [bør] afgøres af Justitsministeriet, hvor originalakterne beror.*"

4.1.6 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse

Ved brev af 24. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, traf vicestatsadvokat Hans Fogtdal på vegne af Rigsadvokaten afgørelse om 6 forskellige klagepunkter, som havde været fremsat af advokat Peter Bang eller Divine Business Solutions ApS.

Ét af disse klagepunkter vedrørte klagen over Nordsjællands Politis brev af 26. juli 2010 og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegns afgørelse af 15. juli 2010 vedrørende aktindsigt. Vedrørende Rigsadvokatens afgørelse om selve aktindsigten henvises til kapitel 12, afsnit 2.19.8 om aktindsigt.

Rigsadvokaten bemærkede vedrørende klagen over urigtige oplysninger, at Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegns urigtige oplysninger i afgørelsen af 15. juli 2010 om, at Statsadvokaten ikke var i besiddelse af akter med det ønskede indhold, skyldtes, at der ikke i Statsadvokatens elektroniske sag var nævnt "*Divine Business Solutions ApS*", hvorfor sagen ikke var kommet frem ved søgning på virksomhedens navn i Statsadvokatens journalregister.

Rigsadvokaten bemærkede, at denne ikke ville foretage sig videre vedrørende dette klagepunkt.

4.2 Klage over SØIK's udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding

4.2.1 Baggrund

Ved brev af 18. november 2010 anmodede Lisborg Holding ApS Retten i Kolding om at afsætte Jesper Mo Hansens forsvarer, advokat Rasmus Bollerup-Jensen, idet advokaten selv var politianmeldt i sagen.

Ved brev af 29. november 2010 anmodede Retten i Kolding om SØIK's bemærkninger i anledning af Lisborg Holding ApS' anmodning.

4.2.2 Brev af 1. december 2010 med udtalelse

Ved brev af 1. december 2010 sendte SØIK sin udtalelse til Retten i Kolding, hvori SØIK beskrev, at Divine Business Solutions ApS havde påklaget SØIK's påtaleopgivelse af 1. marts 2010 til Rigsadvokaten, der endnu ikke havde truffet afgørelse i sagen. Efter påtaleopgivelsen den 1. marts 2010 havde Divine Business Solutions ApS fremsendt anmeldelser mod en række personer, "*(…) herunder advokat Bollrup-Jensen og advokat Skanvig (sidstnævnte igen) jfr. herved*

skrivelse af 25/5 2010 (medsendt til Dem i forbindelse med begæringen om afbeskikkelse fra Tom Lisborg)."

SØIK anførte videre:

> "Anmeldelsen vedr. at advokaterne i forbindelse med en Voldgiftssag mellem Mo Hansen og Tom Lisborg […] skulle have afgivet urigtige oplysninger mv.
>
> Jeg har ikke behandlet de "nye" anmeldelser, idet min behandling af disse afventer Rigsadvokatens afgørelse vedr. min oprindelige beslutning om at slutte de forhold, der var anmeldt forud for den 1/3 2010, ligesom jeg ikke finder at de "nye" anmeldelser indeholder oplysninger om forhold, der giver mig anledning til på nuværende tidspunkt at iværksætte ny selvstændig efterforskning omkring disse."

4.2.3 Kendelse af 9. december 2010 med efterfølgende kære

Ved kendelse af 9. december 2010 fandt Retten i Kolding, at der ikke var noget grundlag for at afsætte advokat Rasmus Bollerup-Jensen som beskikket forsvarer for Jesper Mo Hansen. Skulle Rigsadvokaten træffe afgørelse om, at efterforskningen mod advokat Rasmus Bollerup-Jensen skulle fortsætte, ville retten på begæring vurdere spørgsmålet igen.

Kendelsen blev kæret den 22. december 2010 til Vestre Landsret, der den 24 januar 2011 stadfæstede Retten i Koldings kendelse, idet Landsretten på baggrund af SØIK's beskrivelse af sagen ikke fandt, at der for tiden var grundlag for at beskikke en anden forsvarer.

4.2.4 Brev af 9. februar 2011 med klage over SØIK's udtalelse af 1. december 2010

Lisborg Holding ApS klagede den 9. februar 2011 til Rigsadvokaten over SØIK's udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding. Brevet er dateret den 9. januar 2011, men da der i klagen er citeret fra landsrettens kendelse af 24. januar 2011, og brevet er stemplet modtaget hos Rigsadvokaten den 9. februar 2011 som overbragt, er det lagt til grund, at brevet rettelig er af denne dato.

Klagen over SØIK's udtalelse vedrørte, at SØIK ikke havde meddelt klageren, at efterforskningen mod Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, var indstillet, hvorfor klageren ikke havde påklaget dette til Rigsadvokaten. I øvrigt indeholdt klagen uddybende beskrivelser i forhold til SØIK's beskrivelse af sagsforløbet, og klageren anmodede Rigsadvokaten om, at der blev udstedt en ny udtalelse til Retten i Kolding, hvor disse uddybende beskrivelser indgik.

4.2.5 Brev af 10. februar 2011 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 10. februar 2011 anmodede Rigsadvokaten om SØIK's udtalelse til brug for behandling af klagen.

4.2.6 Brev af 23. februar 2011 med udtalelse

Ved brev af 23. februar 2011 sendte vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK, sin udtalelse til Rigsadvokaten, hvori SØIK blandt andet præciserede, at det ikke var korrekt, som påstået af klageren, at SØIK i strid med de faktiske forhold skulle have meddelt retten, at sagen mod Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, skulle være sluttet. I stedet havde SØIK meddelt retten, at behandlingen af sagen mod advokat Rasmus Bollerup-Jensen afventede Rigsadvokatens afgørelse vedrørende klagen over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010. SØIK fandt herefter ikke, at der var grundlag for at give klageren medhold eller i øvrigt foretage sig videre i anledning af klagen.

4.2.7 Brev af 10. marts 2011 med svar på klagen

På vegne af Rigsadvokaten svarede vicestatsadvokat Hans Fogtdal ved brev af 10. marts 2011 Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at Rigsadvokaten ikke fandt anledning til at behandle klagen, idet SØIK ikke ved sin udtalelse af 1. december 2010 havde truffet nogen afgørelse, som kunne påklages til Rigsadvokaten, men blot havde redegjort for sagens status efter anmodning fra retten.

4.3 Klager over Sydøstjyllands Politis beslutning om ikke at efterforske en række personer politianmeldt i foråret 2011

4.3.1 Baggrund

Ved breve af 9. marts 2011 og 4. april 2011 (2 breve) politianmeldte Divine Business Solutions ApS en række navngivne personer og virksomheder vedrørende forhold med tilknytning til konkursboet efter DONE IT ApS.

Divine Business Solutions ApS gjorde i anmeldelsen af 9. marts 2011 gældende, at advokat John Korsager (tidligere kurator i DONE IT ApS under konkurs) i forbindelse med sin udpegning som kurator i DONE IT ApS havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) om, at han opfyldte de i konkurslovens § 238 fastsatte habilitetsbetingelser.

Den første anmeldelse af 4. april 2011 var en politianmeldelse af advokat Jens Brusgaard, som den 18. august 2010 blev udpeget som kurator i DONE IT ApS under konkurs efter advokat John Korsager. Anmeldelsen indeholdt en 17 sider lang redegørelse og var vedlagt 31 bilag, der overvejende bestod i e-mailkorrespondance, som tidligere var fremsendt til flere af de involverede myndigheder, samt udpluk af kendelser, nyhedsskrivelser mv.

Divine Business Solutions ApS gjorde i den forbindelse gældende, at advokat Jens Brusgaard havde afgivet falsk forklaring for retten (Skifteretten i Kolding) og overtrådt konkurslovens § 110, stk. 4 - hvorefter en kurator har pligt til at give politiet meddelelse, hvis kurator konstaterer forhold, der giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre - og at nogle i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold *"(…) kunne henføres til advokat Jens Brusgaards medvirken til en række bestemmelser i straffeloven, herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

De i anmeldelsen nærmere beskrevne forhold vedrørte i det væsentligste, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var sket en *"vandret selskabstømning"*, da DONE IT ApS til underpris havde overført aktiver af betydelig værdi til andre selskaber ejet af tidligere medarbejdere hos og indehavere af DONE IT ApS, hvorved konkursboet var blevet unddraget midler.

Den anden anmeldelse af 4. april 2011 bestod i en anmeldelse af yderligere 13 fysiske og juridiske personer for forhold, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse kunne henføres "*(…) til en række bestemmelser i straffeloven herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*

Der var i anmeldelsen til støtte herfor henvist til sagsfremstillingen i de tidligere anmeldelser indgivet mod advokat John Korsager den 9. marts 2011 og advokat Jens Brusgaard den 4. april 2011 samt til et brev af 7. oktober 2010 fra advokat Peter Bang til advokat Jens Brusgaard, hvori forholdene omkring den i anmeldelserne omtalte *"vandrette selskabstømning"* også var belyst (brevet indgik også som et bilag til anmeldelsen mod advokat Jens Brusgaard).

Den anden anmeldelse indeholdte desuden en anmeldelse mod en tidligere direktør og medejer af DONE IT ApS for *"(…) overtrædelse af bogføringslovens § 16 samt straffelovens § 302"*.

Anmeldelsen inkluderede endeligt en liste med et større antal forslag til efterforskningsskridt i relation til alle de anmeldte personer; herunder opfordring til at indhente telefonlister fra de to kuratorer.

4.3.2 E-mail af 22. september 2011 med klage

Ved e-mail af 22. september 2011 til Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS om oplysning om, hvorvidt der af Sydøstjyllands Politi var indhentet opkaldslister for en række navngivne personer (de implicerede advokater), således som selskabet havde anmodet om i de to politianmeldelser af 9. marts 2011 og 4. april 2011.

Hvis dette ikke var tilfældet og opkaldslister heller ikke blev "*(…) sikret inden for den næste uge, så [skulle] denne henvendelse gælde som en klage til Statsadvokaten (…).*"

4.3.3 Brev af 26. september 2011

På vegne af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte vicestatsadvokat Tina Østergaard ved brev af 26. september 2011 Divine Business Solutions ApS, at afgørelsen om indhentelse af opkaldslister i første instans skulle træffes af Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten meddelte derfor, at denne ikke foretog sig yderligere i anledning af henvendelsen, da Statsadvokaten kunne konstatere, at henvendelsen også var sendt til Sydøstjyllands Politi som hovedmodtager.

4.3.4 Brev af 12. oktober 2011 med rykker og fornyet klage

Ved brev af 12. oktober 2011 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og med kopi til Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over, at Sydøstjyllands Politi ikke havde besvaret henvendelsen af 22. september 2011, hvori Divine Business Solutions ApS rykkede for sikring af opkaldslister.

Statsadvokaten anmodede ved brev af 20. oktober 2011 Sydøstjyllands Politi om at træffe afgørelse i 1. instans.

4.3.5 Brev af 4. november 2011 om ikke at indlede efterforskning

Sydøstjyllands Politi meddelte ved brev af 4. november 2011 til Divine Business Solutions ApS, at Sydøstjyllands Politi havde besluttet ikke at indlede efterforskning mod de i marts og april 2011 anmeldte personer og selskaber.

Dette var overordnet begrundet med følgende:

> "Begrundelsen for min afgørelse er, at politiet kun efterforsker sager, hvor der er rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Det mener jeg ikke, at der er i dette tilfælde."

Sydøstjyllands Politi begrundede herefter nærmere i forhold til hver enkelt af de indgivne anmeldelser, hvorfor dette ikke var tilfældet.

Afgørelsen var underskrevet af politiadvokat Jan Østergaard.

4.3.6 Klage af 7. november 2011 over Sydøstjyllands Politi beslutning om ikke at efterforske personer anmeldt i foråret 2011

Ved fax af 7. november 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland påklagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, afgørelsen om ikke at indlede efterforskning.

Advokat Peter Bang anmodede i klagen yderligere om, at Statsadvokaten tog initiativ til indhentelse af opkaldslister fra de implicerede advokater:

> "Jeg skal anmode om, disse beviser bliver sikret både i tilfælde af, at statsadvokaten giver min klient medhold i klagen og af hensyn til eventuel senere indbringelse af politiets sagsbehandling af de indgivne politianmeldelser for Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg.
>
> Jeg skal indskærpe, at det efter min klients vurdering vil være en overtrædelse af artikel 6 – Ret til en retfærdig rettergang – i Konventionen til beskyttelse Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, hvis disse beviser ikke bliver sikret."

Advokat Peter Bang fremsatte i brevet på ny indsigelse om habilitet svarende til den, Statsadvokaten tidligere havde truffet afgørelse om ved breve af 1. juli 2010 og 31. august 2010, jf.

om disse afgørelser ovenfor afsnit 3.2.10 og 3.2.17, og anmodede med henvisning hertil om, at Rigsadvokaten behandlede klagen.

4.3.7 E-mail af 9. november 2011 med supplerende klagebemærkninger

Divine Business Solutions ApS sendte ved e-mail af 9. november 2011 til Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, SØIK og Justitsministeriet yderligere en klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011, idet denne klage var angivet at være et supplement til Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, klage af 7. november 2011, hvori advokat Peter Bang havde anført, at Statsadvokaten var inhabil.

Divine Business Solutions ApS anmodede yderligere om, at efterforskninger ikke fremover blev varetaget af Sydøstjyllands Politi.

Herefter understregede Divine Business Solutions ApS på ny, at "*(…) det fortsat er af afgørende betydning, at disse opkaldslister sikres hurtigst muligt.*"

Efterfølgende redegjorde Divine Business Solutions ApS for en efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse vigtig faktuel fejl i afgørelsen af 4. november 2011 fra Sydøstjyllands Politi:

> "I afgørelsen dateret den 4. november 2011 fra Sydøstjyllands Politi refereres der alle steder til en kendelse fra et retsmøde ved Skifteretten i Kolding den 11. oktober 201**1**. Dette retsmøde fandt imidlertid sted den 11. oktober 201**0**, hvor denne forskel i datoer har afgørende betydning for alle de juridiske vurderinger, der er i afgørelsen. Den korrekte dato fremgår af begge de indgivne politianmeldelser og alle de medsendte bilag herom."

4.3.8 Breve af 9. november 2011 med svar på klagerne

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, oplyste ved brev af 9. november 2011 til Divine Business Solutions ApS, at politiet ikke havde indhentet de pågældende opkaldslister, og at politiet derfor (tillige) behandlede forespørgslen som en klage herover.

Sydøstjyllands Politi oplyste herefter, at beslutningen om ikke at indhente opkaldslisterne var begrundet i, at politiet ikke fandt, at der var nogen rimelig formodning for, at de pågældende personer havde begået strafbare forhold.

Dette var Divine Business Solutions ApS informeret om ved en mellemkommende skrivelse dateret den 4. november 2011, hvori Sydøstjyllands Politi havde meddelt, at politiet ikke fandt grundlag for at indlede en efterforskning af de pågældende personer, jf. herom afsnit 4.3.5

Sydøstjyllands Politi fandt derfor ikke grundlag for at kritisere, at de pågældende opkaldslister ikke var blevet indhentet.

Sydøstjyllands Politi meddelte ved afgørelse af samme dato, at politiet ikke fandt anledning til at beklage sagsbehandlingstiden i forløbet omkring Divine Business Solutions ApS' henvendelse af 22. september 2011 om sikring af opkaldslister, idet politiet fandt, at sagsbehandlingstiden på 1½ måned var rimelig i sagen.

4.3.9 Brev af 10. november 2011 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 10. november 2011 anmodede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om udtalelse fra Sydøstjyllands Politi vedrørende klagen af 7. november 2011.

Statsadvokaten orienterede ved brev af samme dato Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, herom.

4.3.10 Brev af 16. november 2011 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 16. november 2011 anmodede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om udtalelse fra Sydøstjyllands Politi vedrørende den supplerende klage af 9. november 2011.

Ved brev af samme dato orienterede Statsadvokaten Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, herom.

4.3.11 Brev af 21. november 2011 med afgørelse om habilitet og rette myndighed

Ved brev af 21. november 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, svarede Lennart Hem Lindblom på vegne af Rigsadvokaten på advokatens klage af 7. november 2011.

Rigsadvokaten henviste til sin afgørelse af 24. februar 2011, hvor Rigsadvokaten havde meddelt at der ikke forelå inhabilitet hos statsadvokaturen i forbindelse med behandlingen af sagerne vedrørende Divine Business Solutions ApS, jf. ovenfor afsnit 3.2.25.

Efter Rigsadvokatens opfattelse var der ikke i klagen anført noget til støtte for, at der nu skulle foreligge inhabilitet, hvorfor klagen over politiets afgørelse af 4. november 2011 skulle behandles af Statsadvokaten i henhold til retsplejelovens § 101, stk. 2.

Rigsadvokaten ville herefter ikke foretage sig yderligere i anledning af klagen.

4.3.12 Brev af 30. november 2011 med udtalelse

Ved brev af 30. november 2011 afgav politiadvokat Jan Østergaard, Sydøstjyllands Politi, høringssvar i klagesagen vedrørende både habilitetsspørgsmålet og den materielle afgørelse om ikke at indlede efterforskning. Om sidstnævnte oplyste Sydøstjyllands Politi, at:

> "Min beslutning om den del af anmeldelsen, der angår advokat Erik Svanvig, er sket efter forudgående kortvarig telefonisk drøftelse af anmeldelsen den 3. november 2011 med Vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, der fik oplæst samtlige navne på anmeldelsen.
>
> Jeg kan i øvrigt henholde mig til min afgørelse af 4. november 2011 med den anførte begrundelse."

4.3.13 Fax af 9. december 2011 med yderligere klage

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, påklagede ved fax af 9. december 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgørelsen af 9. november 2011 fra Sydøstjyllands Politi om ikke at indhente telefonlister for advokaterne John Korsager og Jens Brusgaard:

> "Jeg skal hermed påklage den afgørelse, som min klient Divine Business Solutions ApS har modtaget fra Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, dateret den 9. november 2011. […] Denne afgørelse har relation til afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi vedr. […], der allerede er påklaget af undertegnede den 7. november 2011 […]
>
> […]
>
> Jeg har endnu ikke modtaget nogen tilbagemelding fra statsadvokaten om, hvorvidt opkaldslisterne er blevet sikret på initiativ fra statsadvokaten."

Advokat Peter Bang påpegede, at afgørelsen var truffet efter, at der via Folketingets Retsudvalg blev fremsat spørgsmål til justitsministeren - ifølge advokaten med krav om at sikre disse opkaldslister. Advokat Peter Bang gjorde opmærksom på, at afgørelsen om ikke at sikre opkaldslisterne kunne være et udtryk for et forsøg på at undgå kritik af, at opkaldslisterne ikke allerede var blevet sikret.

Advokat Peter Bang fremsatte endelig i klagen på ny indsigelser vedrørende habilitet, idet "*(…) der er personsammenfald mellem de personer, der har varetaget sagsbehandlingen af denne sag og andre sager, der tidligere er påklaget til hhv. Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland samt Rigsadvokaten på vegne af Divine Business Solutions ApS.*"

4.3.14 Brev af 12. december 2011 med anmodning om udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 12. december 2011 om en udtalelse fra Sydøstjyllands Politi i klagesagen vedrørende afgørelsen af 9. november 2011.

Ved brev af samme dato orienterede Statsadvokaten Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, herom og tilkendegav samtidig, at han forventede at besvare klagen inden for 60 dage.

4.3.15 E-mail af 20. december 2011 med supplerende materiale fra Divine Business Solutions ApS

Ved e-mail af 20. december 2011 fremsendte Tom Lisborg et 11 sider langt brev til SKAT med bilag. Brevet blev fremsendt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med bemærkning om, at han ønskede at gøre de i brevet opgjorte værdiansættelser gældende i klagesagen.

4.3.16 Brev af 20. december 2011 med anmodning om kommunikation direkte med advokat Peter Bang

Ved brev af 20. december 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, henledte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med henvisning til Tom Lisborgs e-mail af samme dato advokat Peter Bangs opmærksomhed på Statsadvokatens tidligere tilkendegivelse om, at det fandtes mest hensigtsmæssigt, hvis kommunikation ikke skete overlappende med både advokat Peter Bang og Tom Lisborg. Brevet var på vegne af statsadvokaten underskrevet af vicestatsadvokat Tina Østergaard.

Den omtalte tilkendegivelse er gengivet i kapitel 12, afsnit 2.25 og 2.26, hvorunder tillige er beskrevet den efterfølgende korrespondance mellem advokat Peter Bang og hhv. Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om spørgsmålet.

Statsadvokaten oplyste videre, at også det supplerende materiale var sendt til Sydøstjyllands Politi, og oplyste at "*(…) det yderligere indlæg fra Deres klient kan - sammenholdt med omfanget af sagen og de tidligere indgivne klageskrivelser - risikere at medføre, at det ikke er muligt at behandle klagen inden for fristen.*"

4.3.17 Brev af 22. december 2011 med afgørelse om rette myndighed

Ved brev af 22. december 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, svarede Lennart Hem Lindblom på vegne af Rigsadvokaten på advokatens klage af 9. december 2011.

Rigsadvokaten henviste til sin afgørelse af 21. november 2011, idet der efter Rigsadvokatens opfattelse ikke i klagen af 9. december 2011 var anført forhold, som kunne begrunde, at der nu skulle foreligge inhabilitet hos statsadvokaten.

4.3.18 Brev af 23. december 2011 med udtalelse

Ved brev af 23. december 2011 afgav politiadvokat Margit Hald, Sydøstjyllands Politi, høringssvar i klagesagen vedrørende beslutningen om ikke at indhente telefonlister:

> "Sydøstjyllands Politi træf den 9. november 2011, under j. nr. (…) afgørelse om, at der ikke var grundlag for at kritisere, at opkaldslister ikke var indhentet.
>
> Sydøstjyllands Politi lagde vægt på, at Politiadvokat Jan Østergaard ved sin afgørelse af 4. november 2011, under [j.nr.], havde besluttet ikke at indlede en efterforskning i sagen.
>
> Det skal endvidere bemærkes, at indhentelse af opkaldslister efter Sydøstjyllands Politis vurdering ikke vil kunne belyse, hvorvidt der er afgivet falsk forklaring i skifteretten af advokaterne John Korsager og Jens Brusgaard. Ligeledes er det vurderingen, at den øvrige del af anmeldelsen om organiseret kriminalitet er fremsendt af Tom Lisborg med en række oplysninger, der ikke giver tilstrækkelig grund til at tro, at opkaldslister kan belyse, hvorvidt der er begået strafbare forhold.
>
> Der henvises endvidere til bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål nr. 100 (Alm.del) fra Folketingets Retsudvalg […].

> Jeg skal derfor indstille, at Sydøstjyllands Politis afgørelse af 9. november 2011 under [j. nr.] fastholdes."

4.3.19 Brev af 23. december 2011 med udsættelse af frist

Ved brev af 23. december 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, oplyste Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at Tom Lisborgs indlæg af 20. december 2011 havde nødvendiggjort en fornyet høring af Sydøstjyllands Politi, der "*(…) den 21. december 2011 [har] oplyst, at det først er muligt at afgive denne udtalelse i uge 2 i 2012*."

Statsadvokaten kunne derfor heller ikke besvare klagen inden for fristen på 60 dage, da denne ville udløbe den 7. januar 2012.

4.3.20 Brev af 4. januar 2012 med supplerende udtalelse fra Sydøstjyllands Politi

Fungerende advokaturchef Anja Hedegaard, Sydøstjyllands Politi, afgav høringssvar den 4. januar 2012 vedrørende Tom Lisborgs supplerende indlæg sendt til SKAT og i kopi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 20. december 2011:

> "Det nu fremsendte materiale ændrer efter min opfattelse ikke på grundlaget for afgørelsen af 4. november 2011, og jeg kan henholde mig til indholdet af afgørelsen af 4. november 2011, til udtalelse af 30. november 2011 fra politiadvokat Jan Østergaard, og til bilag 37 – kurators cirkulæreskrivelse af 27. januar 2011 med tilhørende redegørelse vedrørende eventuelle omstødelige dispositioner vedrørende Done It ApS under konkurs, hvoraf det fremgår, at det er kurator Jens Brusgaards opfattelse, at der ikke er fremkommet oplysninger, der sandsynliggør, at der er gennemført omstødelige dispositioner/betalinger. Kurator har således ikke fundet forhold, der indikerer, at der skulle være foregået noget strafbart i forbindelse med Done It's konkurs."

4.3.21 Brev af 24. januar 2012 med afgørelse i klagesagerne

Ved brev af 24. januar 2012 traf statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland, afgørelse i klagesagerne.

Statsadvokaten gentog sin tidligere afgørelse af 12. april 2011 om, at der ikke var grundlag for at anse Sydøstjyllands Politi eller de ved politiet ansatte for at være inhabile, og udtalte specifikt i forhold til den seneste klage, at "*De har i Deres klage i nærværende sag ikke anført noget, som kan begrunde, at der nu skulle foreligge inhabilitet hos politiet.*"

Vedrørende Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at indlede efterforskning tiltrådte Statsadvokaten, at "*(…) der ikke er en rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Jeg er altså enig i politiets vurdering af sagen (…)*"

Statsadvokaten begrundede herefter uddybende sin afgørelse med henvisning til sagens konkrete forhold.

Vedrørende Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at indhente telefonlister tiltrådte Statsadvokaten afgørelsen med følgende supplerende begrundelse:

> "Jeg er enig i politiets begrundelse.
>
> Uddybende kan jeg tilføje, at det i afgørelsen om, at der ikke er grundlag for at indlede efterforskning, ligger implicit, at der ikke er grundlag for at indhente opkaldslisterne.
>
> Det, som De har anført i klagen til mig, giver mig ikke anledning til at tilsidesætte det skøn, som politiet har foretaget i forhold til ikke at indhente opkaldslisterne.
>
> I øvrigt udtalte vicepolitikommissær Max Burhøj allerede den 3. oktober 2011, at politiet ikke havde sikret opkaldslisterne, fordi der ikke var grundlag for at indlede efterforskning. Politiets beslutning om ikke at sikre opkaldslisterne blev altså truffet, før der blev stillet spørgsmål til Justitsministeren."

Afslutningsvis oplyste Statsadvokaten, at "*[m]in afgørelser er endelige, og De kan derfor ikke klage over dem. Det står i retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt.*"

Statsadvokaten orienterede ved breve af samme dag Sydøstjyllands Politi, SØIK og Rigsadvokaten om afgørelsen.

4.3.22 Brev af 2. marts 2012 med bemærkninger til afgørelsen af 24. januar 2012

Ved brev af 2. marts 2012 sendt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, Rigsadvokaten og SØIK, kommenterede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, Statsadvokatens afgørelse af 24. januar 2012, hvori Statsadvokaten havde tiltrådt Sydøstjyllands Politis afgørelser i sagen.

Advokat Peter Bang påpegede i skrivelsen en række oplysninger, navnlig om personelle sammenfald, som Statsadvokaten efter hans opfattelse havde udeladt i afgørelsen af 24. januar 2012.

Brevet var i det væsentligste en genfremsættelse af tidligere anførte synspunkter i sagen.

4.3.23 Brev af 6. marts 2012 med afslag på genoptagelse

Ved brev af 6. marts 2012 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, meddelte statsadvokat P. Brøndt Jørgensen, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at henvendelsen af 2. marts 2012 ikke gav grundlag for at genoptage sagen:

> "Som jeg skrev i mit brev af 24. januar 2012, er mine afgørelser endelige, og De kan derfor ikke klage over dem, jf. retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt.
>
> Jeg finder ikke, at De i Deres brev er kommet med nye oplysninger. De har henvist til bilag, der var tilstede i sagerne, da jeg gennemgik dem, og gentaget det, som De tidligere har anført. Ende-

lig har De kommenteret min vurdering af disse oplysninger og anført Deres – anderledes – vurdering af oplysningerne.

Deres brev giver mig ikke anledning til at genoptage sagerne og træffe en ny afgørelse.

Jeg har sendt kopi af dette brev til Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Sydøstjyllands Politi."

4.4 Anmodning om genoptagelse af straffesagen i forbindelse med DONE IT ApS under konkurs

4.4.1 Baggrund

Det i dette afsnit beskrevne hændelsesforløb er en udløber af det i afsnit 4.3 beskrevne begivenhedsforløb vedrørende Divine Business Solutions ApS' anmeldelse i 2011 af en lang række personer og selskaber vedrørende forhold med tilknytning til konkursboet efter DONE IT ApS.

Som det fremgår af afsnit 4.3.21, stadfæstede Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland den 24. januar 2012 Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011 om at indstille efterforskningen af denne sag.

I dette afsnit beskrives hændelsesforløbet i forbindelse med Divine Business Solutions ApS' senere anmodning af 29. september 2014 om at genoptage den førnævnte straffesag og den af Divine Business Solutions ApS fremsendte anmodning om at foretage efterforskning af retsassessor Claes Dall Hersland rolle i sagen.

4.4.2 Brev af 29. september 2014 med anmodning om genoptagelse og efterforskning

Divine Business Solutions ApS anmodede ved e-mail af 29. september 2014 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om "*(…) at genoptage straffesagen i forbindelse med Done IT under konkurs.*"

Anmodningen om genoptagelse var begrundet i, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var fremkommet nye væsentlige beviser i sagen.

I brevet af 29. september 2014 redegjorde Divine Business Solutions ApS for, at regnskabstallene - for et selskab, som "*(…) kunder og medarbejdere blev overført til fra Done IT ApS, inden selskabet gik konkurs i 2010, og som er ejet af personer, der også ejede Done IT ApS*" - var så positive, at konkursen ikke efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse kunne tilskrives dårlige konjunkturer, hvilket kurator Jens Brusgaard ellers havde oplyst på et skifteretsmøde i Kolding.

Regnskabstallene understøttede således efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse det af Divine Business Solutions ApS' tidligere anførte om, at der var sket en såkaldt "*vandret selskabstømning*" fra selskabet, hvilket havde ledt til selskabets konkurs, og at kuratorerne ved ikke at forfølge forholdet havde medvirket til denne selskabstømning.

I brevet fremkom Divine Business Solutions ApS endvidere med en række oplysninger, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse måtte anses som udtryk for, at kurator Jens Brusgaard havde "*(…) konspireret mod kreditorerne i Done IT under konkurs sammen med den politianmeldte advokat Erik Svanvig.*"

Advokat Erik Svanvigs rolle var i den forbindelse begrundet i, at advokat Erik Svanvig forud for konkursen var advokat for DONE IT ApS.

Endelig gjorde Divine Business Solutions ApS i brevet gældende, at der var mistænkelige omstændigheder ved en efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse forkert afgørelse truffet af Skifteretten i Kolding, hvilket burde "*(…) føre til en undersøgelse af, hvorvidt Retsassessor Claes Dall Hersland har medvirket til de forhold, der er politianmeldt i denne sag.*"

Brevet fra Tom Lisborg var vedlagt årsregnskaber for årene 2009-2013 fra det af de tidligere ejere af DONE IT ApS nu oprettede selskab, Advokatnævnets kendelse i sagen 2013-2092 afsagt den 28. maj 2014 (kendelse om bøde til advokat Jens Brusgaard for videregivelse af oplysninger modtaget som kurator), e-mail af 7. maj 2013 fra advokat Jens Brusgaard til advokat Erik Svanvig med Divine Business Solutions ApS' anmeldelser i konkursboet, Sø- og Handelsrettens kendelse af 22. oktober 2013 og Højesterets afgørelse af 30. december 2013.

Brevet var herudover vedlagt det forberedende materiale vedrørende beslutningsforslag B116.

4.4.3 Brev af 29. oktober 2014 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 29. oktober 2014 anmodede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om en udtalelse fra Sydøstjyllands Politi, herunder "*(…) om der bør indledes politimæssig efterforskning i forhold til retsassessor Claes Dall Hersland.*"

Da Sydøstjyllands Politi ikke forinden havde besvaret henvendelsen, rykkede Statsadvokaten for svar ved brev af 14. november 2014.

4.4.4 Brev af 19. januar 2015 med udtalelse

Ved brev af 19. januar 2015 afgav chefanklager Jan Østergaard og specialanklager Annemette Thrane Poulsen, begge Sydøstjyllands Politi, udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt der skulle indledes, henholdsvis genoptages politimæssig efterforskning i sagen.

Sydøstjyllands Politi meddelte i udtalelsen, at politiet opfattede brevet fra Divine Business Solutions ApS som:

1) en anmodning om at genoptage straffesagen indstillet af Sydøstjyllands Politi ved afgørelse af 4. november 2011,

2) en anmodning om at genoptage afgørelsen af 9. november 2011 om ikke at kritisere Sydøstjyllands Politis beslutning om ikke at indhente opkaldslister, og

3) en anmodning om at vurdere, om der var anledning til at indlede politimæssig efterforskning af retsassessor Claes Dall Hersland.

Vedrørende det første forhold indstillede Sydøstjyllands Politi, at efterforskningen ikke blev genoptaget, idet der ikke forelå nye beviser, som kunne begrunde en genoptagelse.

Vedrørende det andet forhold indstillede Sydøstjyllands Politi, at sagen ikke blev genoptaget, idet der heller ikke vedrørende dette var fremkommet væsentlige nye oplysninger, der gav anledning til ændring af Sydøstjyllands Politis tidligere vurdering af forholdet.

Vedrørende det tredje forhold anførte Sydøstjyllands Politi:

> "Tom Lisborg anmoder om i sin e-mail af 29. september 2014, at der indledes politimæssig efterforskning mod retsassessor Claes Dall Hersland, da denne ifølge Tom Lisborg har truffet en åbenbar forkert afgørelse på retsmødet den 11. oktober 2010, og således har konspireret med kurator og andre kreditorer i boet for at unddrage dette midler samt dividende til boets øvrige kreditorer.
>
> Denne påstand vurderes som grundløs.
>
> Sydøstjyllands Politi vurderer derfor ikke, at der bør indledes politimæssig efterforskning mod retsassessor Claes Dall Hersland."

I udtalelsen gennemgik Sydøstjyllands Politi endvidere uddybende de nye bevisers betydning for samtlige ovenstående tre forhold.

4.4.5 Brev af 30. januar 2015 med oversendelse til Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sendte, efter at have modtaget Sydøstjyllands Politis bemærkninger og sagens akter, ved brev af 30. januar 2015 sagen tilbage til Sydøstjyllands Politi med anmodning om, at Sydøstjyllands Politi traf afgørelse i 1. instans.

Ved brev af samme dato til Divine Business Solutions ApS meddelte Statsadvokaten, at sagen var sendt til Sydøstjyllands Politi med anmodning om behandling i 1. instans.

4.4.6 Brev af 18. februar 2015 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 18. februar 2015 fremsendte Divine Business Solutions ApS en dom af 4. februar 2015 fra Retten i Kolding, hvori Retten stadfæstede Advokatnævnets tidligere afgørelse om, at advokat Jens Brusgaard havde tilsidesat god advokatskik ved at have videresendt Divine Business Solutions ApS' anmeldelser i DONE IT ApS under konkurs til advokat Erik Svanvig.

4.4.7 Breve af uklar dato med afgørelser

Det fremgår af det modtagne materiale, at der er nogen usikkerhed om, hvornår Sydøstjyllands Politi traf afgørelse. Ifølge brev af 12. august 2015 fra Divine Business Solutions ApS til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland modtog Divine Business Solutions ApS den 7. au-

gust 2015 to afgørelser i sagen dateret den 5. august 2015 og den 12. august og to afgørelser i sagen dateret den 22. juli 2015.

Afgørelsen var opdelt i to breve. Ét brev vedrørende anmodningen om at indlede politimæssig efterforskning mod retsassessor Claes Dall Hersland og ét brev vedrørende anmodningen om at genoptage straffesagen i forbindelse med DONE IT ApS under konkurs. Dette var årsagen til, at Divine Business Solutions ApS modtog to afgørelser fra Sydøstjyllands Politi.

Afgørelserne af henholdsvis 22. juli 2015 og 5. august 2015 var i øvrigt de samme og var på vegne af Sydøstjyllands Politi underskrevet af chefanklager Jan Østergaard.

Tvivlen om datoerne for de enkelte afgørelser havde ikke konsekvenser for Divine Business Solutions ApS, idet de involverede myndigheder lod usikkerheden komme selskabet til gode ved beregningen af klagefrister.

Afgørelsen vedrørende indledning af politimæssig efterforskning mod Claes Dall Hersland

Vedrørende anmodningen om at efterforske retsassessor Claes Dall Hersland for "*(…) medvirken til organiseret kriminalitet i forbindelse med behandlingen af Done IT's konkursbo*", fandt Sydøstjyllands Politi, at der ikke var grundlag for at indlede politimæssig efterforskning.

> "Begrundelsen for min afgørelse er, at politiet kun efterforsker sager, hvor der er en rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Det mener jeg ikke, at der er i dette tilfælde."

Sydøstjyllands Politi gennemgik herefter detaljeret skifteretsmødet i Kolding den 11. oktober 2010, hvor retsassessor Claes Dall Hersland som følge af sine afgørelser på mødet ifølge Divine Business Solutions ApS muligvis havde gjort sig skyldig i medvirken til organiseret kriminalitet i forbindelse med behandlingen af DONE IT ApS' konkursbo.

Efter gennemgangen udtalte Sydøstjyllands Politi:

> "På baggrund af ovenstående finder jeg ikke, at der er oplysninger i sagen, der underbygger, at retsassessor Claes Dall Hersland skulle have konspireret med kurator eller kreditorer i boet.
>
> Jeg finder derfor ikke, at der er en rimelig formodning om, at retsassessor Claes Dall Hersland har begået et strafbart forhold, der bør forfølges af det offentlige.
>
> Jeg har derfor besluttet ikke at iværksætte efterforskning i sagen."

Afgørelse vedrørende anmodningen om at genoptage straffesagen i forbindelse med DONE *IT ApS under konkurs*

Sydøstjyllands Politi fandt heller ikke, at der var grundlag for at genoptage straffesagen i forbindelse med DONE IT ApS under konkurs.

> "Begrundelsen for afgørelsen er, at der alene efterforskes sager, hvor der er en rimelig formodning for, at der er begået noget strafbart, hvilket samlet ikke vurderes at være tilfældet."

Sydøstjyllands Politi henviste til den tidligere afgørelse og fandt efter en grundig redegørelse for og stillingtagen til hver enkelt af de siden fremsendte bilag ikke anledning til en ændret vurdering af sagen.

4.4.8 Brev af 7. august 2015 med afgørelse

Sekretariatschef Margit Hald, Sydøstjyllands Politi, sendte ved brev af 7. august 2015 til Divine Business Solutions ApS sin afgørelse i sagen vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt der var grundlag for at genoptage Sydøstjyllands Politis afgørelse af 9. november 2011 om manglende indhentelse af opkaldslister:

> "Afgørelse
> Jeg finder ikke grundlag for at genoptage sagsbehandlingen af afgørelsen af den 9. november 2014.
>
> Begrundelse
> Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på de samme omstændigheder som nævnt i brev af 9. november 2011 […]"

4.4.9 Brev af 12. august 2015 med anmodning om udsættelse af klagefrister

Parallelt med den her beskrevne sagsbehandling ved myndighederne vedtog Folketinget det beslutningsforslag, der siden har dannet grundlag for nærværende advokatundersøgelse.

Ved brev af 12. august 2015 anmodede Divine Business Solutions ApS - med henvisning til den forestående advokatundersøgelse - om udsættelse af klagefrister i sagen.

Ligeledes anmodede Divine Business Solutions ApS om at få beskikket en bistandsadvokat.

4.4.10 Brev af 28. august 2015 med afvisning af udsættelse

Ved brev af 28. august 2015 afviste Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland at forlænge klagefristen. Statsadvokaten henviste til, at tidspunktet for færdiggørelsen af advokatundersøgelsen ikke var kendt samt hensynet til de anmeldte. Statsadvokaten bemærkede endvidere, at sagen eventuelt kunne genoptages, hvis der ved advokatundersøgelsen kom væsentlige nye oplysninger frem.

I forhold til anmodningen om at få beskikket en bistandsadvokat gjorde Statsadvokaten opmærksom på, at det var rettens beslutning, jf. retsplejelovens § 741 a.

Statsadvokaten bemærkede dog, at Divine Business Solutions ApS efter Statsadvokatens opfattelse ikke var berettiget til at få beskikket en bistandsadvokat i denne sag.

Hvis Divine Business Solutions ApS ønskede at fastholde begæringen herom, ville Statsadvokaten dog foranledige spørgsmålet indbragt for retten.

4.4.11 E-mails af 5. september 2015 med klage

Ved fire e-mails af 5. september 2015 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS over Sydøstjyllands Politis afgørelser af 22. juli 2015 og 5. august 2015.

Divine Business Solutions ApS gjorde i klagerne gældende, at Sydøstjyllands Politi ikke, eller dog ikke i tilstrækkeligt omfang, havde forholdt sig til de nye oplysninger, der var medsendt anmodningen om genoptagelse.

4.4.12 Brev af 8. september 2015 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 8. september 2015 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagerne til Sydøstjyllands Politi med anmodning om Sydøstjyllands Politis bemærkninger i anledning heraf.

Statsadvokaten orienterede ved brev af samme dato Tom Lisborg herom.

4.4.13 Brev af 9. oktober 2015 med høringssvar

Den 9. oktober 2015 fremsendte chefanklager Jan Østergaard, Sydøstjyllands Politi,sine bemærkninger til klagen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sammen med sagens akter.

Sydøstjyllands Politi indstillede, at Statsadvokaten stadfæstede afgørelserne truffet af Sydøstjyllands Politi.

> "Begrundelsen er, at de i klagesagerne anførte oplysninger og de fremsatte anbringender tidligere har været fremlagt i forbindelse med, at der blev truffet afgørelse i de påklagede sager. Det vurderes således ikke på det foreliggende grundlag, at der er fremkommet nye oplysninger i sagen, der bør medføre, at der træffes anden afgørelse."

Sydøstjyllands Politi henholdt sig i øvrigt de tidligere trufne afgørelser.

4.4.14 Brev af 27. oktober 2015 med afgørelse

Ved afgørelse af 27. oktober 2015 tiltrådte statsadvokat Jan Reckendorff, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, de af Sydøstjyllands Politi trufne afgørelser i henhold til grundene anført af Sydøstjyllands Politi.

Kapitel 8

Vurdering af efterforskningen

1. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

På baggrund af den i kapitlerne 4-7 indeholdte redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi, Sydøstjyllands Politi og SØIK samt den efterfølgende behandling af de af Divine Business Solutions ApS og Lars Bugge indgivne klager over politiets og anklagemyndighedens efterforskning, skal jeg i det følgende fremkomme med min vurdering af, hvorvidt der af de pågældende myndigheder er begået fejl og forsømmelser, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd.

Kapitlet er struktureret således, at afsnit 2 indeholder en beskrivelse af de forpligtelser, som efter lovgivningen påhviler politiet og anklagemyndigheden i relation til efterforskning og beslutning om at rejse tiltale, alternativt undlade tiltalerejsning.

Afsnit 3 indeholder min vurdering af, hvorvidt der af myndighederne er inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) ved sagsbehandlingen. Afsnittene 4-7 indeholder min vurdering af, hvorvidt der i øvrigt af myndighederne er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes efterforskning af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser og/eller i forbindelse med de af Divine Business Solutions ApS og Lars Bugge indgivne klager over efterforskningen. Herudover indeholder afsnit 7.2 en særskilt vurdering af, hvorvidt der efter min vurdering er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med efterforskningen af den af Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 17. marts 2009 indgivne anmodning om iværksættelse af undersøgelse af, om der eventuelt var begået strafbart forhold ved udlevering af materiale fra politiet til Divine Business Solutions ApS, Lisborg Holding ApS, pressen, VKR Holding A/S eller andre.

2. POLITIETS OG ANKLAGEMYNDIGHEDENS FORPLIGTELSER

2.1 Pligt til at indlede efterforskning

Politiets efterforskning er dels underlagt de særlige regler herom i retsplejeloven, dels undergivet almindelige forvaltningsretlige regler.

Ifølge retsplejelovens § 743 har efterforskningen til formål dels at "*(…) klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede (…)*", dels at "*(…) tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten.*"

Efterforskningen foretages af politiet, jf. retsplejelovens § 742.

Efterforskningen indledes af politiet efter anmeldelse eller af egen drift, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået, jf. retsplejelovens § 742, stk. 2. Indgives anmeldelse, hvor politiet ikke finder, at der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold er begået, skal anmeldelsen afvises, jf. retsplejelovens § 749, stk. 1.

Udtrykket "rimelig formodning" er det laveste mistankeniveau i strafferetsplejen og således lavere end det mistankeniveau, der skal til for at rejse sigtelse, jf. *Eva Smith, m.fl.*: Straffeprocessen (2. udg. 2008), s. 378. Hvis rimelig formodning foreligger, iværksætter politiet en efterforskning.

En anmeldelse kan ifølge Betænkning nr. 1066/1986, s. 165, ikke afvises, når der en rimelig formodning om, at et strafbart forhold er begået, om end det også i betænkningen anerkendes, at politiet "*(…) inden for visse grænser [er] herre over prioriteringen og intensiteten af efterforskningen*." I betænkningen, s. 184, anføres dog:

> "Foreligger der derimod en anmeldelse, der støttes på visse kendsgerninger, eller viser anden efterforskning, at det er overvejende sandsynligt, at et strafbart forhold af nogen grovhed er begået, er det udvalgets opfattelse, at man ikke med hjemmel i § 742 kan undlade at foretage efterforskning."

2.2 Efterforskningens tilrettelæggelse, herunder foretagelse af ransagning

Bortset fra reguleringen af tvangsindgreb er politiets efterforskning i vidt omfang overladt til politiets skøn, jf. *Eva Smith*: Straffeproces (7. udg. 2013), s. 29-30. Dette er i Betænkning nr. 622/1971 om efterforskning i straffesager mv., s. 14, udtrykt således:

> "Politiet bør inden for de grænser, som sættes af loven og dens retsgrundsætninger, være frit stillet med hensyn til, hvilke undersøgelser det vil foretage, og hvilken fremgangsmåde det vil følge under efterforskningen. Politiets virksomhed er undergivet tjenstlig kontrol, og domstolskontrol med hensyn til formålstjenligheden er hverken nødvendig eller hensigtsmæssig, med mindre det drejer sig om anvendelsen af retsmidler som anholdelse, fængsling, ransagning m.v., der reguleres af de særlige bestemmelser herom."

Såfremt politiet som led i efterforskningen ønsker at anvende tvangsindgreb, herunder ransagning, skal dette ske under iagttagelse af lovgivningens regler herom.

Ransagning er reguleret i retsplejelovens, kapitel 73.

I henhold til retsplejelovens § 793, stk. 1, kan politiet efter reglerne i retsplejelovens kapitel 73 foretage ransagning af:

1) boliger og andre husrum, dokumenter, papirer og lignende samt indholdet af aflåste genstande (såkaldte "Kategori 1-ransagninger"), og
2) andre genstande samt lokaliteter uden for husrum (såkaldte "Kategori 2-ransagninger").

Hvad angår betingelserne for ransagning, er disse fastlagt i retsplejelovens § 794 (vedrørende ransagning hos mistænkte) og i retsplejelovens § 795 (vedrørende ransagning hos personer, der ikke er mistænkte).

Bestemmelserne i retsplejelovens § 794 og § 795 har følgende ordlyd:

> "**§ 794.** Ransagning af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som en mistænkt har rådighed over, må kun foretages, såfremt
>
> 1) den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og
> 2) ransagningen må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen.
>
> Stk. 2. Ved ransagning af de i § 793, stk. 1, nr. 1, nævnte arter kræves tillige, enten at sagen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængselsstraf, eller at der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen.
>
> Stk. 3. Findes der under ransagningen hos en mistænkt skriftlige meddelelser eller lignende, som hidrører fra en person, der efter reglerne i § 170 er udelukket fra at afgive forklaring om sagen, må der ikke foretages ransagning heraf. Det samme gælder materiale, som hidrører fra en person omfattet af § 172, når materialet indeholder oplysninger, som den pågældende efter § 172 er fritaget for at afgive forklaring om som vidne i sagen."

> "**§ 795.** Ransagning af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, er ikke omfattet af reglerne i dette kapitel, såfremt den pågældende meddeler skriftligt samtykke til ransagningen eller der i tilslutning til opdagelsen eller anmeldelsen af en forbrydelse gives samtykke af den pågældende. I øvrigt må ransagning hos en person, der ikke er mistænkt, kun ske, såfremt
>
> 1) efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængselsstraf, og
> 2) der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen.
>
> Stk. 2. Hos personer, som efter reglerne i § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne i sagen, er skriftlige meddelelser og lignende mellem den mistænkte og den pågældende person samt dennes notater og lignende vedrørende den mistænkte ikke genstand for ransagning. Hos personer, som er omfattet af § 172, er materiale, der indeholder oplysninger om forhold, som de pågældende efter § 172 er fritaget for at afgive forklaring om som vidne i sagen, ikke genstand for ransagning.
>
> Stk. 3. § 189 finder tilsvarende anvendelse. Når ransagningen foretages hos en erhvervsvirksomhed, gælder dette også for andre, der i kraft af deres tilknytning til virksomheden har fået kendskab til sagen."

Politiet træffer afgørelse om ransagning vedrørende de i retsplejelovens § 793, stk. 1, nr. 2, nævnte genstande eller lokaliteter, som en mistænkt har rådighed over, jf. retsplejelovens § 796, stk. 1. I alle andre tilfælde kan ransagning som udgangspunkt kun gennemføres i henhold til retskendelse, jf. retsplejelovens § 796, stk. 2.

I retsplejelovens § 797, stk. 1, er dog generelt fastsat, at ransagning ikke må foretages, såfremt det efter undersøgelsens formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som undersøgelsen må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

2.3 Efterforskningens tempo

I retsplejelovens § 96, stk. 2, 1. led, er fastsat, at anklagemyndigheden skal fremme enhver sag med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader. Princippet er ifølge *Eva Smith*: Straffeproces (7. udg. 2013), s. 31, et almindeligt princip, der ligesom bestemmelsens 2. led om officialprincippet også gælder politiets efterforskning. Tidligere var det i retsplejelovens § 801 – som i ændret formulering er videreført i retsplejelovens § 742, stk. 2 – eksplicit anført, at politiet skulle foretage sin efterforskning med "*(…) den størst mulige hurtighed (…)*". Dette må antages fortsat at være gældende.

Hensynet bag kravet om hurtig sagsbehandling synes hos *Gorm Toftegaard Nielsen*: Straffesagens gang (6. udg. 2016), s. 42 f., navnlig at være begrundet i hensynet til den mistænkte, der belastes mere, jo længere sagen trækker ud. En langsommelig sagsbehandling øger endvidere risikoen for, at beviser ikke kan føres eller behæftes med usikkerhed, eller at vidner glemmer detaljer, jf. *Eva Smith, m.fl.*: Straffeprocessen (2. udg. 2008), s. 394.

Rejses sigtelse, følger det af retsplejelovens § 718 a, stk. 1, at afgørelse om påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller tiltalerejsning skal træffes inden rimelig tid efter det tidspunkt, hvor politiet har gjort sigtede bekendt med sigtelsen. Er den sigtede varetægtsfængslet eller under 18 år, skal afgørelsen træffes "*hurtigst muligt*".

Foruden retsplejelovens § 96, stk. 2, og retsplejelovens § 718 a, stk. 1, stiller også EMRK art. 6, stk. 1, 1. pkt., krav om "*rettergang inden en rimelig frist*". Der er tale om en rimelig frist efter det tidspunkt, hvor vedkommende er blevet "charged", hvilket formentlig svarer til sigtelsestidspunktet, jf. *Gorm Toftegaard Nielsen*: Straffesagens gang (6. udg. 2016), s. 43.

2.4 Indstilling af efterforskning og påtaleopgivelse

Er der indledt efterforskning, skal politiet - uanset om der er rejst sigtelse eller ej - løbende overveje, om efterforskningen skal indstilles, og påtale opgives. I *Hans Gammeltoft-Hansen*: Strafferetspleje I (2. udg. 1998), s. 181 f., anføres herom:

> "Beslutning om påtaleopgivelse kan træffes på ethvert stadium af efterforskningen, såfremt prognosen for dens videreførelse tyder på, at det alligevel - trods yderligere undersøgelser - ville ende med en opgivelse af påtalen.
> I sin vurdering af, om påtalen må opgives, skal anklagemyndigheden tage udgangspunkt i principperne i retsplejelovens § 96. Heraf følger, at det er anklagemyndighedens embedspligt at forfølge forbrydelser ex officio og med den fornødne hurtighed. Det skal imidlertid ikke blot haves for øje, at strafskyldige personer drages til ansvar, men også, at forfølgning af personer, som ikke er strafskyldige, ikke finder sted. Det er i lyset af dette meget vigtige objektivitetsprincip der for så vidt gælder alle forvaltningsorganer, men som særligt må fremhæves i forhold til anklagemyndighedens placering i strafferetsplejens partsproces at spørgsmålet om påtaleopgivelse skal anskues. Anklagemyndigheden må ikke belaste enhver mistænkt med den sum af lidelser og ulem-

per, som strafforfølgningen indebærer. Det skal nøje overvejes og vurderes, om processen kan antages at slutte med en domfældelse.
Hvornår denne antagelse er berettiget, kan ikke angives ved nogen almindelig regel. Man kan dog som udgangspunkt pege på, at anklagemyndigheden normalt ikke bør rejse påtale, medmindre sagen på dette stadium fremtræder således, at vedkommende anklager selv ville afsige fældende dom, hvis han var dommer i sagen. - En sådan vurdering vanskeliggøres dog ofte af, at sagen på dette tidspunkt ikke har været undergivet den indenretlige bevisførelse og procedure.

At anklageren skal vurdere spørgsmålet, om påtale eller påtaleopgivelse under denne synsvinkel, indebærer, at han i det hele skal tænke sig i dommerens sted. Der er således ikke plads for hans egne opfattelser af, hvad der er strafværdigt eller ej, såfremt de afviger fra rettens forventede vurdering. Ligeledes må anklageren foregribe anvendelsen af bevissætningen »in dubio pro reo« og indbefatte denne grundsætning i sin egen vurdering af sagens bevis.
At anklageren skal tænke sig i dommerens sted betyder endvidere, at han - ligesom en dommer - skal nå til et bestemt resultat af sin vurdering; han kan ikke nøjes med at konstatere, at der er omstændigheder, som taler for, at sigtede bør domfældes, men andre (af tilsvarende styrke), som peger mod frifindelse. At drøfte, hvorvidt der består en påtalepligt for anklagemyndigheden i sådanne tvivlstilfælde, er derfor for så vidt meningsløst. Reglen om, at anklageren skal vurdere påtalespørgsmålet, som sad han selv til doms - og under anvendelse af bevisreglen in dubio pro reo - indebærer principielt, at hans vurdering ikke bør slutte som et uafklaret spørgsmål, selv om sagen i øvrigt stiller sig kompliceret."

Forfatteren opregner dog en række typetilfælde, hvor "*(…) der dog [kan] være grund til at fremme sagen, selv om der foreligger så megen tvivl hos anklagemyndigheden, at en fældende dom kun fremtræder som en mulighed.*" Disse typetilfælde er, jf. *Hans Gammeltoft-Hansen*: Strafferetspleje I (2. udg. 1998), s. 182:

a) Tilfælde, hvor en afgørelse baseret på offentlig forhandling er særligt påkrævet, f.eks. straffesager mod politiet eller andre embedsmænd.
b) Meget alvorlige forbrydelser, hvor sagen står og falder på et vanskeligt spørgsmål, f.eks. om nødværge, eller om et afgørende bevis accepteres eller ej.
c) Afgørelser med vidtrækkende konsekvenser eller meget vanskelige spørgsmål, herunder særligt indviklede eller uafklarede spørgsmål om straffebestemmelsernes fortolkning eller om nye og upræcist udformede lovbestemmelser.

Vurderingen af, om processen kan antages at slutte med en domfældelse, indebærer vurdering af, hvorvidt der kan føres bevis for, at de almindelige strafbarhedsbetingelser er opfyldt. Ved straffelovsovertrædelse skal der således dels kunne føres bevis for, at det "*objektive gerningsindhold*" i den pågældende straffelovsbestemmelse er realiseret, dels kunne føres bevis for, at der foreligger den fornødne *subjektive tilregnelse*, dvs. forsæt, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat, jf. straffelovens § 19.

Som anført af Gammeltoft-Hansen, jf. ovenfor, skal vurderingen af, om videre forfølgning vil føre til straf eller frifindelse, ske under iagttagelse af in dubio pro reo-princippet (enhver tvivl skal komme den tiltalte til gode).

In dubio pro reo-princippet skal ses i sammenhæng med det i retsplejelovens § 96, stk. 2, 2. led, fastsatte objektivitetsprincip, hvorefter det ikke blot skal påses, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted. Bestemmelsen er efter dens ordlyd rettet mod anklagemyndigheden, men ifølge *Gorm Toftegaard Nielsen*: Straffesagens gang (6. udg. 2016), s. 44, er der "*(…) ingen tvivl om, at princippet også gælder for den efterforskende politimand.*"

Såfremt der ikke er grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan beslutning om at indstille efterforskningen træffes af politiet, såfremt der ikke har været rejst sigtelse, jf. retsplejelovens § 749, stk. 2., 1. pkt.

Er sigtelse rejst, finder bestemmelserne i retsplejelovens § 721 og § 722 ifølge retsplejelovens § 749, stk. 2., 2. pkt., anvendelse.

I tilfælde, hvor der er rejst sigtelse, men ikke tiltale, kan påtale helt eller delvist opgives i følgende tilfælde, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1:

1) hvor sigtelsen har vist sig grundløs,
2) hvor videre forfølgning i øvrigt ikke kan ventes at føre til, at sigtede findes skyldig, eller
3) hvor sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kan forventes idømt.

Påtaleundladelse omfatter som begreb både indstilling af efterforskningen, påtaleopgivelse og påtalebegrænsning. Det udtrykkes i Betænkning nr. 1066/1986, s. 155, således:

> "Er der ikke rejst sigtelse i en sag, kan påtaleundladelse foreligge i form af en beslutning om ikke at foretage videre i sagen [indstilling af efterforskningen]. Påtaleundladelse kan dernæst foreligge i form af en direkte meddelelse til sigtede om, at sagen sluttes uden tiltale [påtaleopgivelse], eller som en indirekte meddelelse i og med, at anklageskriftet begrænses til en del af de påsigtede forhold [påtalebegrænsning]."

Ad påtaleopgivelse på grund af grundløs sigtelse (retsplejelovens § 721, stk. 1 nr. 1)

I forarbejderne (Folketingstidende, 1991-92, Tillæg A, spalte 4204) anføres om bestemmelsen:

> "Ifølge stk. 1, nr. 1, kan påtale i en sag helt eller delvis opgives, hvis sigtelsen har vist sig grundløs, hvis det påsigtede forhold ikke er strafbart, eller hvis der er rejst sigtelse mod en person, som åbenbart ikke har forøvet et strafbart forhold. Bestemmelsen svarer til den gældende § 749, stk. 1, 2. pkt., in fine."

Om bestemmelsen skriver *Eva Smith, m.fl.*: Straffeprocessen (2. udg. 2008), s. 157:

> "De omstændigheder, der kan begrunde en påtaleopgivelse er naturligvis for det første, at den sigtede beviseligt ikke har udvist den påsigtede adfærd eller haft den fornødne subjektive tilregnelse. Endvidere omfattes adfærd, der dækkes af gerningsbeskrivelsen i et straffebud, men som

> udøves i lovlig nødværge eller nødret, jf. strfl §§ 13 og 14. I disse situationer må påtale opgives efter nr. 1."

Ad påtaleopgivelse, fordi videre forfølgning ikke kan ventes at føre til dom (retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2)

I forarbejderne (Folketingstidende, 1991-92, Tillæg A, spalte 4204) anføres om bestemmelsen:

> "Stk. 1, nr. 2, omfatter de tilfælde, hvor der vel er tilvejebragt visse beviser for sigtedes skyld, men hvor det anses for usandsynligt, at sagen kan gennemføres til domfældelse, f.eks. på grund af for svage beviser, eller fordi sigtede er beskyttet af eksterritorialitet."

Påtale bør opgives efter nr. 2, selv om sigtelsen ikke er grundløs, men beviserne vurderes for svage til, at det er sandsynligt, at sagen kan gennemføres til domfældelse. Afgørende er ikke, om det er overvejende sandsynligt, at den sigtede er skyldig, men om der kan føres et så stærkt bevis herfor, at det er hævet over rimelig tvivl, at han er skyldig, jf. *Gorm Toftegaard Nielsen*: Straffesagens gang (6. udg. 2016), s. 106, under henvisning til in dubio pro reo-princippet.

Ad påtaleopgivelse af procesøkonomiske hensyn (retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 3)

I forarbejderne (Folketingstidende, 1991-92, Tillæg A, spalte 4204) anføres om bestemmelsen:

> "Stk. 1, nr. 3, svarer til den gældende regel i § 723, stk. 3, om opgivelse af påtale af ressource-mæssige årsager, bortset fra, at den ikke omfatter tiltalefrafald. Bestemmelsen om adgangen til tiltalefrafald i disse tilfælde er indsat i lovforslagets § 722, stk. 1, nr. 5."

Bestemmelsen blev ved lov nr. 385/1987 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (økonomisk kriminalitet) indført i en lidt anden form som retsplejelovens § 723, stk. 3. Til grund for bestemmelsen lå Betænkning nr. 1066/1986 om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet. Retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 3, er ganske vist generel, men formålet med bestemmelsen er særligt at give mulighed for at beskære store, omfattende sager om økonomisk kriminalitet, jf. *Eva Smith, m.fl.*: Straffeprocessen (2. udg. 2008), s. 158.

Det understreges på s. 191-192 i Betænkning nr. 1066/1986, at typetilfældet ikke vil være, at hele sager opgives, men derimod at kun en del af et større sagskompleks opgives. Bestemmelsen giver dog også mulighed for at opgive hele sager. Sammesteds understreges, at det "*(…) naturligvis ikke [er] tanken med forslaget, at sager skal kunne beskæres i et sådant omfang, at en forventet flerårig frihedsstraf reduceres til en bøde. Derimod vil det ikke være udelukket at foretage beskæring af en sag, selv om dette indebærer, at den forventede straf reduceres fra f.eks. 4 års fængsel til 1-2 års fængsel.*"

Det er den myndighed, der har påtalekompetencen, som tillige har kompetencen til at opgive påtale, jf. retsplejelovens § 721, stk. 2, dog med den undtagelse, at kompetencen altid tilkommer politidirektøren, hvor sigtelsen efter stk. 1, nr. 1, har vist sig grundløs.

2.5 Tiltalefrafald

En person er tiltalt, når anklagemyndigheden har rejst tiltale, jf. herved retsplejelovens § 834, stk. 1, og § 895.

Hvis anklagemyndigheden skønner, at tiltale vil føre til domfældelse, er udgangspunktet, at anklagemyndigheden har pligt til at rejse tiltale, jf. *Gorm Toftegaard Nielsen*: Straffesagens gang (6. udg. 2016), s. 111.

Tiltalefrafald efter retsplejelovens § 722 er en undtagelse hertil. I ibid., s. 110, anføres, at "*(…) lovens udgangspunkt er, at tiltale rejses ved bevismæssig dækning, og at tiltalefrafald har undtagelsens karakter.*" Tilsvarende *Eva Smith, m.fl.*: Straffeprocessen (2. udg. 2008), s. 142-143:

> "Fører anklagemyndighedens overvejelser til, at der er begået et strafbart forhold, og at man over gerningsmanden kan opnå en fældende dom, må der rejses tiltale, eller, hvis særlige omstændigheder foreligger, meddeles et tiltalefrafald."

I overensstemmelse anføres i Betænkning nr. 1066/1986 om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, s. 184:

> "Når efterforskningen er gennemført, er anklagemyndigheden som altovervejende hovedregel forpligtet til at påtale i tilfælde, hvor sagen kan forventes gennemført til fældende dom."

Hvad angår det i betænkningen anførte skal dog bemærkes, at der efterfølgende er gennemført lovændringer, som indebærer en udvidet adgang til påtaleopgivelse og tiltalefrafald.

Et tiltalefrafald er væsensforskelligt fra en påtale-/tiltaleopgivelse. Et tiltalefrafald indebærer, at anklagemyndigheden undlader at tiltale den sigtede på trods af, at det skønnes, at retsforfølgning ville have ført til, at den sigtede blev dømt. Begrebet tiltalefrafald indebærer ikke, at der formelt skal være rejst tiltale.

Tiltale i en sag kan helt eller delvist frafaldes i følgende tilfælde, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1-7, og stk. 2, der har følgende ordlyd:

> "**§ 722.** Tiltale i en sag kan helt eller delvist frafaldes i tilfælde,
> 1) hvor den påsigtede lovovertrædelse efter loven ikke kan medføre højere straf end bøde og forholdet er af ringe strafværdighed,
> 2) hvor det i medfør af § 723, stk. 1, fastsættes som vilkår, at sigtede undergives hjælpeforanstaltninger efter § 52 i lov om social service,
> 3) hvor sigtede var under 18 år på gerningstidspunktet, og der fastsættes vilkår efter § 723, stk. 1,
> 4) hvor straffelovens § 10 b eller § 89 er anvendelig, når det skønnes, at ingen eller kun en ubetydelig straf ville blive idømt, og at domfældelse heller ikke i øvrigt vil være af væsentlig betydning,
> 5) hvor sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kan forventes idømt,

6) hvor lovgivningen indeholder særlig hjemmel for, at tiltale kan frafaldes, eller
7) hvor dette følger af bestemmelser fastsat af justitsministeren eller rigsadvokaten.

Stk. 2. I andre tilfælde kan tiltale kun frafaldes, hvis der foreligger særlig formildende omstændigheder eller andre særlige forhold, og påtale ikke kan anses for påkrævet af almene hensyn."

Tiltalefrafald er en sanktion, dvs. en afgørelse, der meddeles den sigtede.

3. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af de involverede myndigheder skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning), hverken i forbindelse med efterforskningens tilrettelæggelse eller i forbindelse med de af myndighederne trufne afgørelser om at indstille efterforskningen og opgive påtale mod de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS politianmeldte personer og selskaber.

Tværtimod er det min vurdering, at det af det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale fremgår, at der ved myndighedernes dispositioner og afgørelser alene er inddraget saglige hensyn. Dette fremgår efter min opfattelse af beskrivelserne i kapitlerne 4-6 af det faktiske begivenhedsforløb hos Københavns Vestegns Politi, Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvoraf fremgår, at myndighedernes dispositioner og afgørelser er logisk og sagligt begrundede i begivenhedsforløbet forud for de enkelte dispositioner og afgørelser.

Det bemærkes for god ordens skyld, at der i vurderingen af, at der ikke foreligger magtfordrejning i forbindelse med myndighedernes behandling af sagen, ikke er indeholdt stillingtagen til, hvorvidt der i øvrigt er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med de involverede politi- og anklagemyndigheders dispositioner og beslutninger vedrørende efterforskning om påtaleopgivelse. Dette spørgsmål er for hver enkelt myndigheds vedkommende behandlet særskilt nedenfor i afsnittene 4-7.

4. EFTERFORSKNINGEN VED KØBENHAVNS VESTEGNS POLITI

4.1 Resumé og vurdering af efterforskningen ved Københavns Vestegns Politi

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, indgav den 17. april 2007 politianmeldelse mod Munk IT A/S til Politiet i Glostrup (Københavns Vestegns Politi).

Københavns Vestegns Politi indledte herefter en efterforskning, som i perioden frem til den 2. oktober 2007, hvor Københavns Vestegns Politi traf afgørelse om at indstille efterforskningen, bl.a. omfattede følgende efterforskningsskridt:

- Kontakt til Sydøstjyllands Politi ultimo juni 2007 vedrørende afhøring af Jesper Mo Hansen
- Telefonisk afhøring af Tom Lisborg den 4. juli 2007
- Telefonisk henvendelse til Claus Glerup Jensen og sælger i Munk IT A/S den 17. og 18. september 2007

- Afhøring af Jesper Mo Hansen den 20. september 2007
- Afhøring af salgsdirektør hos Dansk Computer Center A/S den 20. september 2007, hvorunder salgsdirektøren bl.a. oplyste, at Dansk Computer Center A/S var i besiddelse af en kopi (et "spejl") af de oprindelige data fra 100 GB harddisken i Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer

Københavns Vestegns Politi udfærdigede ultimo september 2007 to rapporter ("Forløb", oprettet den 19. september 2007, og "Resume", oprettet den 25. september 2007), hvoraf fremgår, at Københavns Vestegns Politi på dette tidspunkt gennem den stedfundne efterforskning i al væsentlighed havde afdækket det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med selve udskiftningen og sletningen af harddiske i Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer. Der var dog ikke som led i efterforskningen taget skridt til at beslaglægge det spejl af 100 GB harddisken, som Dansk Computer Center A/S var i besiddelse af.

Den 2. oktober 2007 traf Københavns Vestegns Politi afgørelse om at indstille efterforskningen af anmeldelsen mod Munk IT A/S med den begrundelse, at der ikke var rimelig formodning om, at der var begået et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige. Som sammenfattende uddybende begrundelse anføres af politiassessor Birgit Lougart i afgørelsen, at hun ikke fandt, at "*(…) der er den fornødne mistanke om, at der er sket sletning af data tilhørende Divine Business Solutions ApS, eller at dette har været hensigten, ligesom det er min opfattelse at yderligere efterforskning ikke vil kunne bidrage til belysning heraf.*"

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, opfordrede herefter i fax og e-mail af 4. oktober 2007 Københavns Vestegns Politi til at foretage beslaglæggelse af det hos Dansk Computer Center A/S beroende spejl af 100 GB harddisken, hvilket den 11. oktober 2007 blev afvist af politiassessor Birgit Lougart under henvisning til afgørelsen af 2. oktober 2007 om at opgive påtale i sagen.

Foranlediget heraf fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 24. og 30. oktober 2007 breve til Københavns Vestegns Politi, hvori han på ny anmodede Københavns Vestegns Politi om at genoptage efterforskningen, idet det samtidig blev anført, at advokatens brev af 24. oktober 2007 skulle anses for en klage over Københavns Vestegns Politis afgørelse af 2. oktober 2007.

Politiassessor Birgit Lougart fremsendte på denne baggrund sagen til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, til vurdering af, hvorvidt afgørelsen af 2. oktober 2007 skulle fastholdes, eller efterforskningen burde genoptages.

Af et af vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen den 10. juni 2008 udarbejdet internt notat (benævnt "Efterforskningsvurdering") fremgår, at det var Ole J. Andreasens vurdering, at der burde foretages yderligere undersøgelser hos Dansk Computer Center A/S, hvorfor han efter aftale med politiassessor Birgit Lougart besluttede at genoptage efterforskningen.

Som led i den genoptagne efterforskning rettede vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen den 6. december 2007 henvendelse til vicekriminalkommissær Martin Olsen, Sydøstjyllands Politi, med anmodning om Sydøstjyllands Politis bistand til foretagelse af afhøringer og sikring af materiale hos Dansk Computer Center A/S.

I forlængelse heraf fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen den 20. december 2007 en e-mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, med sammenfatning af sagen og anmodning om, at Sydøstjyllands Politi tog kontakt til Dansk Computer Center A/S med henblik på afhøring af relevante medarbejdere, sikring af bevismateriale samt sikring og gennemgang af de spejlinger af henholdsvis 100 GB og 80 GB harddiskene, som måtte forefindes på Dansk Computer Center A/S' servere. I e-mailen var tillige anført en række spørgsmål, der kunne stilles til de relevante medarbejdere hos Dansk Computer Center A/S.

Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen rykkede den 10. marts 2008 i en e-mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen for Sydøstjyllands Politis foretagelse af de ønskede afhøringer, bevissikringer mv. hos Dansk Computer Center A/S, idet Ole J. Andreasen i e-mailen oplyste, at "*(...) vi ikke kan komme videre med efterforskningen her, før vi har haft lejlighed til at vurdere materialet.*"

Vicekriminalkommissær Martin Olesen videresendte den 17. marts 2008 e-mailen til to medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi, kriminalassistenterne Søren Søndergaard og Uffe Skovgaard Agerskov, med anmodning om, at én af disse kontaktede Ole J. Andreasen.

Da vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen stadig ikke havde fået svar fra Sydøstjyllands Politi, fremsendte han den 31. marts 2008 en e-mail til Søren Søndergaard og Uffe Skovgaard Agerskov, hvori han anmodede om at blive kontaktet snarest.

E-mailen blev besvaret af kriminalassistent Uffe Skovgaard Agerskov, Sydøstjyllands Politi, i e-mail af 3. april 2008, hvori oplyses, at sagens videre efterforskning ved Sydøstjyllands Politi var overdraget til Den Centrale Efterforskningsafdeling i Horsens - afdeling for økonomisk kriminalitet. Som begrundelse for den interne overdragelse af sagen, anføres i e-mailen, at der ikke er ressourcer til at foretage de efterforskningsskridt, der er nødvendige, hos lokalpolitiet i Vejle.

Som det fremgår af beskrivelsen i kapitel 5 af det faktiske begivenhedsforløb hos Sydøstjyllands Politi, blev efterforskningen af sagen herefter varetaget af Sydøstjyllands Politi, som herunder den 5. maj 2008 foretog beslaglæggelse af spejlet af 100 GB harddisken hos Dansk Computer Center A/S.

I perioden efter den 31. marts 2008 blev der ikke foretaget yderligere efterforskning hos Københavns Vestegns Politi, som den 10. oktober 2008 henlagde sagen under henvisning til, at der efter al sandsynlighed ikke skulle foretages yderligere, jf. internt notat af 10. oktober 2008.

4.2 Sammenfattende vurdering af efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi

Det er min vurdering, at der af Københavns Vestegns Politi er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende den af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelse mod Munk IT A/S. Særligt vedrørende afgørelsen af 2. oktober 2007 om påtaleopgivelse bemærkes, at Københavns Vestegns Politi på baggrund af Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning om genoptagelse af efterforskningen foretog en revurdering af sagen, som resulterede i, at efterforskningen blev genoptaget.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der ikke er grundlag for kritik af efterforskningen hos Københavns Vestegns Politi.

5. EFTERFORSKNINGEN VED SYDØSTJYLLANDS POLITI

5.1 Resumé og vurdering af efterforskningen ved Sydøstjyllands Politi

Divine Business Solutions ApS indgav den 17. april 2007 politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen til Politiet i Vejle (Sydøstjyllands Politi).

Sydøstjyllands Politi indledte ultimo juni 2007 efterforskning i sagen. Af en intern notits dateret den 28. juni 2007 fremgår, at Sydøstjyllands Politi havde foretaget en foreløbig vurdering af sagen og efterforskningens tilrettelæggelse, hvorefter sagen skulle afvente Københavns Vestegns Politis undersøgelser hos Munk IT A/S, da det efter Sydøstjyllands Politis opfattelse ville være "*(…) meget svært at udlede en sigtelse mod Jesper Hansen - før undersøgelserne i Munk IT er tilendebragt.*"

Københavns Vestegns Politi meddelte i e-mail af 28. juni 2007 Sydøstjyllands Politi, at man afventede afhøring af Jesper Mo Hansen, før man ville foretage afhøring af Munk IT A/S.

Sydøstjyllands Politi foretog herefter den 16. juli 2007 afhøring af Jesper Mo Hansen. Efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi afventede herefter Københavns Vestegns Politis efterforskning af politianmeldelsen mod Munk IT A/S.

Københavns Vestegns Politi traf den 2. oktober 2007 afgørelse om at indstille efterforskningen og opgive påtale vedrørende anmeldelsen mod Munk IT A/S. Sagen - vedlagt en kopi af påtaleopgivelsen - blev samme dag af Københavns Vestegns Politi fremsendt til Sydøstjyllands Politi.

Den 24. oktober 2007 fremsendte Divine Business Solution ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi kopi af advokatens brev af samme dato til Københavns Vestegns Politi, hvori han anmodede om genoptagelse af efterforskningen. I brevet til Sydøstjyllands Politi opfordrede advokaten Sydøstjyllands Politi til at indhente telefonudskrifter fra TDC Mobil for alle telefonnumre, som Jesper Mo Hansen havde ringet til i perioden fra november 2006 og frem.

Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi, fremsendte den 6. december 2007 en e-mail til vicekriminalkommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, hvori han anførte, at han gerne ville have Sydøstjyllands Politi til at foretage afhøringer og sikring af materiale hos Dansk Computer Center A/S.

I forlængelse heraf fremsendte vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen den 20. december 2007 en e-mail til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, med udtrykkelig anmodning om, at Sydøstjyllands Politi tog kontakt til Dansk Computer Center A/S med henblik på afhøring af relevante medarbejdere, sikring af bevismateriale samt sikring og gennemgang af de spejlinger af henholdsvis 100 GB og 80 GB harddiskene, som måtte forefindes på Dansk Computer Center A/S' servere.

Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen rykkede den 10. marts 2008 i en e-mail til vicepolitikommissær Martin Olesen for Sydøstjyllands Politis foretagelse af de ønskede afhøringer, bevissikringer mv. hos Dansk Computer Center A/S.

Vicepolitikommissær Martin Olesen videresendte e-mailen til to medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi med anmodning om, at én af medarbejderne kontaktede Ole J. Andreasen.

Da vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen stadig ikke havde fået svar fra Sydøstjyllands Politi, fremsendte han den 31. marts 2008 en e-mail, hvori han anmodede om at blive kontaktet snarest. E-mailen blev fremsendt direkte til de to medarbejdere, kriminalassistenterne Søren Søndergaard og Uffe Skovgaard Agerskov, til hvem Martin Olesen havde videresendt Ole J. Andreasens e-mail af 10. marts 2008.

E-mailen blev besvaret af kriminalassistent Uffe Skovgaard Agerskov, Sydøstjyllands Politi, i e-mail af 3. april 2008, hvori oplyses, at sagens videre efterforskning ved Sydøstjyllands Politi var overdraget til Den Centrale Efterforskningsafdeling i Horsens - Afdeling for Økonomisk Kriminalitet. Som begrundelse for den interne overdragelse af sagen anføres i e-mailen, at der ikke er ressourcer til at foretage de efterforskningsskridt, der er nødvendige, hos lokalpolitiet i Vejle.

Bortset fra den foreløbige vurdering af sagen og efterforskningens tilrettelæggelse, jf. det interne notat af 28. juni 2007, og afhøringen af Jesper Mo Hansen den 16. juli 2007, blev der således ikke af Sydøstjyllands Politi foretaget efterforskningsskridt i perioden fra anmeldelsens modtagelse den 17. april 2007 indtil den 3. april 2008.

Der er efter min vurdering ikke grundlag for at kritisere Sydøstjyllands Politis skøn, hvorefter sagens videre efterforskning hos Sydøstjyllands Politi skulle afvente Københavns Vestegns Politis efterforskning af hændelsesforløbet vedrørende Munk IT A/S.

Hvad angår den manglende reaktion på anmodningen fra Københavns Vestegns Politi om bistand til foretagelse af afhøringer og sikring af bevismateriale hos Dansk Computer Center A/S, bemærkes, at der efterfølgende af Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ved brev af 23. juni 2010 blev klaget over, at "*(…) Martin Olesen ikke har sikret beviser fra Dansk Computer Center A/S (…).*"

Som nærmere beskrevet i kapitel 7, afsnit 3.2.24, traf Sydøstjyllands Politi i 1. instans afgørelse den 14. februar 2011, hvorefter Sydøstjyllands Politi ikke fandt grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling, idet det som begrundelse herfor anføres:

> "Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at der inden der foretages efterforskningsskridt eventuelt i form af ransagninger og/eller vidneafhøringer skal skabes et overblik over de anmeldelser, der er indgivet, med henblik på at tilrettelægge efterforskningen og foretage en vurdering af, hvilke efterforskningsskridt, der er nødvendige.
>
> Jeg har endvidere lagt vægt på, at da efterforskningen af sagen blev foretaget af Central Efterforskningen blev der blandt andet den 5. maj 2008 foretaget sikring af data hos Dansk Computer Center A/S.

> De ønskede efterforskningsskridt er derfor foretaget af Sydøstjyllands Politi, ligesom der i øvrigt er foretaget den efterforskning, der fandtes nødvendig."

Afgørelsen blev påklaget til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som den 12. april 2011 tiltrådte afgørelsen med følgende bemærkninger:

> "Efter en gennemgang af sagen kan jeg oplyse, at jeg er enig i politiets afgørelse og begrundelse.
>
> Jeg lægger navnlig vægt på vicepolitikommissær Martin Olesens udtalelse om, at han den 3. december 2007 fratrådte sin stilling ved kriminalpolitiet og i den forbindelse må have videregivet efterforskningsanmodningen til Søren Søndergaard.
>
> Det af Dem anførte giver mig ikke anledning til at tilsidesætte vicepolitikommissærens udtalelse.
>
> På den baggrund, og da politiet den 5. maj 2008 sikrede de pågældende beviser hos Dansk Computer Center, finder jeg det ikke relevant at undersøge yderligere omkring den pågældende e-mail eller indhente oplysninger omkring den interne opgavefordeling i politiet i forbindelse med straffesagen.
>
> Jeg lægger herved navnlig vægt på, at klagen vedrører politiets dispositioner i straffesagen og altså politiets behandling af straffesagen."

Særligt henset til oplysningen om vicepolitikommissær Martin Olesens jobskifte og den i kriminalassistent Uffe Skovgaard Agerskovs e-mail af 3. april 2008 anførte forklaring om, at der hos lokalpolitiet i Vejle "*(…) ganske enkelt <u>ikke</u> er ressourcer til at foretage de efterforskningsskridt der er nødvendige i denne sag (…)*", kan jeg tiltræde afgørelsen om, at der ikke fandtes grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling.

Jeg finder det imidlertid kritisabelt, at Sydøstjyllands Politi i perioden fra den 6. december 2007 til den 3. april 2008 ikke reagerede på anmodningerne fra Københavns Vestegns Politi om foretagelse af afhøringer og sikring af bevismateriale hos Dansk Computer Center A/S. Dette gælder så meget desto mere, idet det af anmodningerne - og de til Sydøstjyllands Politi fremsendte sagsakter - fremgik, at Dansk Computer Center A/S var i besiddelse af et spejl af 100 GB harddisken, som helt åbenbart var af væsentlig betydning for efterforskningen af de indgivne politianmeldelser.

På baggrund af de ovennævnte oplysninger om vicepolitikommissær Martin Olesens jobskifte og den ressourcemæssige situation hos lokalpolitiet i Vejle finder jeg dog ikke, at den manglende reaktion på anmodningen om foretagelse af afhøringer og bevissikring hos Dansk Computer Center A/S (eller iværksættelse af øvrige efterforskningsskridt) kan tilskrives enkeltpersoner hos Sydøstjyllands Politi som en fejl eller forsømmelse i udøvelsen af deres hverv, om end det havde været ønskværdigt, at der på et tidligere tidspunkt var truffet beslutning om intern oversendelse af sagen til en anden afdeling. I øvrigt bemærkes, at spejlet af harddisken efterfølgende blev sikret ved beslaglæggelse den 5. maj 2008. Den manglende bevissikring har således ikke konkret haft nogen betydning.

Efter den interne oversendelse af sagen fra lokalpolitiet i Vejle til Den Centrale Efterforskningsafdeling i Horsens - Afdeling for Økonomisk Kriminalitet, gennemførte Sydøstjyllands Politi i perioden fra ultimo april 2008 til ultimo juni 2008 en intens efterforskning, som bl.a. omfattede følgende efterforskningsskridt:

- Afhøring den 23. april 2008 af Lars Bugge
- Afhøring den 24. april 2008 af DONE IT ApS' to indehavere vedrørende forløbet omkring overdragelse af IT-licenser til DONE IT ApS
- Afhøring den 28. april 2008 af Dansk Computer Center A/S' administrerende direktør samt en i selskabet ansat salgschef
- Kontakt til IBM den 30. april 2008 for indhentning af oplysninger om harddisk
- Afhøring den 5. maj 2008 af tekniker hos Dansk Computer Center A/S samt beslaglæggelse af spejl af 100 GB harddisk. Kopi af spejlet af 100 GB harddisken blev efterfølgende den 15. maj 2008 udleveret til Divine Business Solutions ApS
- Genafhøring den 8. maj 2008 af Dansk Computer Center A/S' administrerende direktør
- Oprettelse af sammenfattende rapport den 9. maj 2008 vedrørende licensskifte til DONE IT ApS
- Oprettelse af rapport dateret 19. maj 2008 om kontakt til TDC Mobil vedrørende indhentelse af teleoplysninger for Jesper Mo Hansens telefon i oktober og november 2006.
- Oprettelse af rapport dateret 20. maj 2008 med opsummering af efterforskningen vedrørende udskiftningen af harddiske
- Supplerende skriftlig afhøring af DONE IT ApS' to indehavere i perioden 20.-22. maj 2008
- Oprettelse af rapport dateret den 26. maj 2008 vedrørende telefonsamtale den 11. januar 2007 mellem Tom Lisborg og Claus Glerup Jensen
- Oprettelse af rapport den 27. maj 2008 vedrørende harddiskudskiftningen
- Oprettelse af rapport dateret den 27. maj 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens rejseaktivitet
- Oprettelse af rapport dateret den 27. maj 2008 vedrørende telefonisk afhøring af projektleder hos Vision People samt telefonsamtale mellem den pågældende og Tom Lisborg den 7. november 2006
- Telefonisk og skriftlig afhøring den 28. maj 2008 af Microsoft vedrørende licensskifte
- Udarbejdelse af rapport af 28. maj 2008 benævnt "*Anmodning om ransagning*", bilagt et omfattende bilagsmateriale, hvori det som arbejdssigtelser konkluderes, at der var grundlag for sigtelse af Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Leif Jensen, Jes Donneborg, Niels Freiesleben og Jesper O. Pedersen
- Indhentelse den 30. maj 2008 af oplysninger fra SKAT vedrørende Jesper Mo Hansen og dennes selskaber
- Afhøring den 6. juni 2008 af Tom Lisborg vedrørende licensoverdragelsen fra Divine Business Solutions ApS til DONE IT ApS
- Oprettelse af rapport dateret 8. juni 2008 vedrørende e-mails på henholdsvis den af Jesper Mo Hansen til Tom Lisborg ultimo december 2006 fremsendte DVD og på det hos Dansk Computer Center A/S sikrede spejl af 100 GB harddisken
- Udarbejdelse af rapport af 23. juni 2008 benævnt "*Oversigt vedr. ransagning*" med sammenfatning af arbejdssigtelser og anmodninger om ransagning samt genstanden herfor

Som det fremgår, blev der som led i efterforskningen den 23. juni 2008 udarbejdet en rapport benævnt "*Oversigt vedr. ransagning*", hvori det som "*arbejdssigtelser*" er angivet, at der var grundlag for sigtelse af Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Leif Jensen, Jes Donneborg, Niels Freiesleben og Jesper O. Pedersen for en række straffelovsovertrædelser eller medvirken hertil.

Af rapporten fremgår videre, at der ønskedes indgivet anmodning om ransagningskendelser vedrørende ransagning hos:

- Jesper Mo Hansen og nærtstående
- SolarCap A/S, herunder vedrørende indholdet på computere tilhørende Niels Freiesleben, Jes Donneborg og Jesper Mo Hansen
- VKR Holding A/S, herunder vedrørende indholdet på Leif Jensens og Jesper O. Pedersens computere
- Advokat Erik Svanvig

Rapporten har nær sammenhæng med rapporten af 28. maj 2008 benævnt "*Anmodning om ransagning*", som var bilagt et omfattende bilagsmateriale. Det fremgår eksplicit af rapporten af 28. maj 2008, at det vedlagte bilag 1 ("*Resume af "muldvarpe-affæren"*") var udarbejdet af Tom Lisborg, og at de øvrige bilag til rapporten var udarbejdet i samarbejde med Tom Lisborg.

Af det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale fremgår videre, at Tom Lisborg den 23. juni 2008 til Sydøstjyllands Politi fremsendte et 32 sider langt dokument benævnt "*BIDRAG TIL ARBEJDSSIGTELSE*". I Tom Lisborgs e-mail anføres, at der er tale om et udkast, og at advokat Peter Bang først havde mulighed for at se på dokumentet i løbet af ugen.

I denne forbindelse bemærkes, at jeg finder det kritisabelt og retssikkerhedsmæssigt betænkeligt i forhold til de politianmeldte personer, at Sydøstjyllands Politi i så vid udstrækning har involveret den forurettede i efterforskningen af sagen og anvendt materiale udarbejdet af eller i samarbejde med forurettede som grundlag for politirapporter, herunder rapporter med vurdering af arbejdssigtelser og ransagningsanmodninger. Det bemærkes i denne forbindelse, at der Sydøstjyllands Politi bekendt sideløbende med straffesagen verserede en civil tvist mellem Tom Lisborg og Jesper Mo Hansen, hvor straffesagen kunne have betydning. Henset til, at involveringen af Tom Lisborg er sket med det formål at bidrage til sagens oplysning, finder jeg dog ikke, at forholdet har en sådan karakter, at der er grundlag for at indlede disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

Efter udarbejdelsen af rapporterne vedrørende ransagning blev politiadvokat Peter Rydder herefter involveret i sagen med henblik på indgivelse af anmodninger om ransagningskendelser til retten.

Som nærmere beskrevet i kapitel 5 blev der imidlertid ikke til retten indgivet anmodning om ransagningskendelser, idet politiadvokat Peter Rydder rejste tvivl om, hvorvidt Sydøstjyllands Politi var rette værneting for sagen. Forløbet vedrørende denne "værnetingsproblematik" kan kortfattet gengives således:

- Af internt notat af 10. juni 2008, udarbejdet af vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, fremgår, at Peter Rydder på dette tidspunkt skulle have tilkendegivet, at ransagningskendelserne efter hans opfattelse skulle indhentes af anklagemyndigheden i Københavns Vestegns Politi. Det fremgår videre af notatet, at Ole J. Andreasen ikke var enig heri, idet han mente, at ransagningskendelserne skulle indhentes af Sydøstjyllands Politi.
- Den 24. juni 2008 var vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen i kontakt med Københavns Politi for en drøftelse af Københavns Politis overtagelse af sagen.
- Den 1. juli 2008 blev sagen oversendt fra Sydøstjyllands Politi til Københavns Politi.
- Den 8. juli 2008 returnerede Københavns Politi sagen til Sydøstjyllands Politi under henvisning til, at Københavns Politi ikke var rette værneting. Som bilag var vedlagt et "*Notat om værneting i sagen mod Jesper Mo Hansen*", hvoraf fremgår, at der ifølge Københavns Politis opfattelse var værneting ved Retten i Randers (Østjyllands Politi), Retten i Kolding og eventuelt ved Retten i Glostrup (Københavns Vestegns Politi).
- Den 18. august 2008 kontaktede politiadvokat Peter Rydder telefonisk vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, med en generel forespørgsel om den situation, hvor der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere politikredse, hvor Peter Rydder ønskede oplyst, hvem der skulle træffe afgørelse i en sådan situation. Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese oplyste, at en sådan sag skulle forelægges den regionale statsadvokat via chefanklageren i den pågældende politikreds.
- Den 19. august 2008 udarbejdede politiadvokat Peter Rydder et udkast til brev til Københavns Politi, hvori der under henvisning til, at Sydøstjyllands Politi ikke var værneting for sagen, anmodedes om, at Københavns Politi overtog sagen. I udkastet kommenteredes det af Københavns Politi den 8. juli 2008 fremsendte notat om værneting, idet Peter Rydder konkluderede, at der efter hans opfattelse var værneting hos Østjyllands Politi vedrørende sletningen af harddisken, men hos Københavns Politi vedrørende alle øvrige forhold i sagen, herunder anmodningerne om ransagning hos selskaber i VKR-koncernen.
- Udkastet af 19. august 2008 blev aldrig sendt, og den 26. august 2008 besluttede chefanklager Claus Nørøxe, Sydøstjyllands Politi, at Sydøstjyllands Politi skulle behandle sagen uanset tvivlen omkring rette værneting
- Den 3. september 2008 blev sagen ifølge Peter Rydder drøftet på et møde i Fagudvalget om Økonomisk Kriminalitet. I en intern e-mail af 4. september 2008 til chefanklager Claus Nørøxe oplyste Peter Rydder, at han efter mødet drøftede sagen med Margit Wegge fra Nordsjællands Politi, som "*(…) ikke var totalt afvisende*." Under henvisning til, at der med de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser mod personer ansat i VKR-koncern nu var "*(…) yderligere mistænkte fra Nordsjælland*", foreslog Peter Rydder, at sagen blev oversendt til Nordsjællands Politi.
- Den 4. september 2008 blev sagen fremsendt til Margit Wegge, Nordsjællands Politi, med anmodning om Nordsjællands Politis overtagelse af sagen. I fremsendelsesbrevet, som er en revideret udgave af det tidligere udarbejdede udkast til brev til Københavns Politi, konkluderedes, at der var værneting for sagen hos Østjyllands Politi vedrørende sletningen af harddisken, men hos Nordsjællands Politi, eventuelt Københavns Politi, vedrørende alle øvrige forhold i sagen.
- Foranlediget af et brev af 11. september 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med rykker for fremdrift i sagen, udarbejdede politiadvokat Peter Ryd-

der den 16. september 2008 en udtalelse vedrørende værnetingsspørgsmålene i sagen. I udtalelsen anførte Peter Rydder, at værnetingsproblematikken efter hans opfattelse om nødvendigt burde afgøres på statsadvokatniveau. I udtalelsen konkluderede Peter Rydder, at "*Spørgsmålet om værneting (…) vel reelt er låst fast, idet ingen vil have sagen.*"

- Den 16. september 2008 returnerede Nordsjællands Politi sagen til Sydøstjyllands Politi under henvisning til, at der ikke var værneting for sagen hos Nordsjællands Politi.
- Den 25. september 2008 klagede Divine Business Solutions ApS til Rigsadvokaten og Rigspolitiet over, at efterforskningen af sagen syntes at være gået i stå på afklaring af værnetingsspørgsmålet, i hvilken forbindelse der blev anmodet om, at der blev truffet afgørelse om værnetingsspørgsmålet. Klagen videresendtes af Rigsadvokaten til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland som tilsynsmyndighed i forhold til Sydøstjyllands Politi.
- Den 24. oktober 2008 blev sagen på ny oversendt til Nordsjællands Politi under henvisning til aftale herom mellem politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, og politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi.
- Den 25. november 2008 fremsendte politiadvokat Margit Wegge, Nordsjællands Politi, til politiadvokat Peter Rydder en e-mail, hvori hun oplyste, at hun havde drøftet sagen med chefanklager Arne Stevns, som - forudsat, at der kunne påvises værneting i Nordsjællands politikreds - var villig til at indgå i en drøftelse med Sydøstjyllands Politi og Københavns Politi om, hvor straffesagen mest hensigtsmæssigt skulle behandles. Margit Wegge anmodede i denne forbindelse politiadvokat Peter Rydder om at oplyse, hvilke faktuelle omstændigheder i sagen, der sandsynliggjorde, at der skulle være værneting hos Nordsjællands Politi, idet hun afslutningsvis oplyste, at hun på det foreliggende grundlag ikke fandt, at der var værneting hos Nordsjællands Politi.
- Politiadvokat Peter Rydder besvarede den 5. december 2008 e-mailen fra Margit Wegge. I sin e-mail redegjorde Peter Rydder for, hvorfor der efter hans opfattelse var værneting hos Nordsjællands Politi vedrørende ransagningerne hos selskaber i VKR-koncernen. I e-mailen oplyste Peter Rydder endvidere, at sagen den førstkommende tirsdag skulle drøftes på et møde mellem vicepolitidirektør Lene Roesen og chefanklager Arne Stevns.
- Den 10. december 2008 blev der afholdt et møde hos Rigsadvokaten med deltagelse af vicepolitidirektør Lene Roesen (Sydøstjyllands Politi), chefanklager Arne Stevns (Nordsjællands Politi) og chefanklager Carsten Egebjerg (Københavns Politi), hvor sagen blev drøftet. Under mødet gav chefanklager Carsten Egebjerg (Københavns Politi) udtryk for, at der efter hans opfattelse ikke var værneting hos Københavns Politi, men han tog dog "*(…) brevvekslingen med hjem med henblik på fornyet overvejelse.*"
- Af vicepolitidirektør Lene Volke Roesens brev af 6. januar 2009 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremgår, at Nordsjællands Politi ultimo november/primo december meddelte Sydøstjyllands Politi, at der efter Nordsjællands Politis vurdering ikke var værneting hos Nordsjællands Politi for den del af anmeldelsen, som omhandlede hærværk ved ødelæggelse af elektroniske data (sletning af harddisken), og at den anden del af anmeldelsen vedrørende brud på markedsføringslovgivningen, hvor der vurderedes at være værneting hos Nordsjællands Politi, ikke ville kunne danne grundlag for, at også hærværksdelen blev behandlet i Nordsjællands Politi. Af brevet fremgår, at Sydøstjyllands Politi på denne baggrund efter fornyet overvejelse havde besluttet at forankre den videre efterforskning hos Sydøstjyllands Politi.

- Den 5. februar 2009 meddelte politidirektør Hanne Bech Hansen, Københavns Politi, i et brev til politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, at Københavns Politi havde genovervejet sagen og fortsat var af den opfattelse, at sagen ikke skulle behandles ved Københavns Politi, da datahærværksforholdet ikke havde værneting hos Københavns Politi.

Vedrørende værnetingsproblematikken bemærkes, at der efter min vurdering med rette har kunnet rejses tvivl om, hvor der var værneting, hvilket også fremgår af de redegørelser, som blev udarbejdet af Københavns Politi, Nordsjællands Politi og Sydøstjyllands Politi. På denne baggrund forekommer de enkelte af Sydøstjyllands Politi foretagne dispositioner (oversendelsen til Københavns Politi og til Nordsjællands Politi ad to omgange) under de foreliggende omstændigheder efter min vurdering isoleret betragtet sagligt velbegrundede. Set i sammenhæng havde de foretagne dispositioner imidlertid den konsekvens, at der i perioden fra juni 2008 til primo januar 2009, hvor det endeligt blev besluttet at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi, intet skete i sagen i relation til indgivelse af anmodning om ransagningskendelser. Dette er efter min vurdering kritisabelt. Henset til, at jeg isoleret betragtet finder de enkelte dispositioner sagligt velbegrundede, finder jeg imidlertid ikke, at der af enkeltpersoner hos Sydøstjyllands Politi er udvist forhold, som kan karakteriseres som en fejl eller forsømmelse i udøvelsen af deres hverv, om end det havde været ønskværdigt, at der på et tidligere tidspunkt var truffet endelig beslutning om, hvor sagen skulle forankres, alternativt forelæggelse for Statsadvokaten til afgørelse heraf.

Sideløbende med værnetingsproblematikken blev der af Sydøstjyllands Politi foretaget følgende efterforskningsskridt:

- Oprettelse af rapport dateret den 2. juli 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens tilbagelevering af den bærbare arbejdscomputer til Divine Business Solutions ApS
- Oprettelse af rapport dateret den 2. juli 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens forpligtelser over for Divine Business Solutions ApS
- Oprettelse af rapport dateret den 3. juli 2008 vedrørende salg af support og licenser fra DONE IT ApS til Kartoffelmelcentralen a.m.b.a.
- Oprettelse af rapport dateret den 4. juli 2008 vedrørende Jesper Mo Hansens rejser/timesedler for efteråret 2006
- Oprettelse af rapport dateret den 17. juli 2008 med gennemgang af oplysninger fra Divine Business Solutions ApS vedrørende anvendelsen af data og programmer tilhørende Divine Business Solutions ApS i andre selskaber, herunder General Solar Systems GmbH
- Oprettelse af rapport dateret den 17. juli 2008 om Jesper Mo Hansens kontakter og kontaktpersoner i Outlook
- Oprettelse af rapport dateret den 17. juli 2008 til dokumentation af gennemgang af udvalgte dele af Jesper Mo Hansens e-mail og kalender
- Oprettelse af rapport dateret den 30. juli 2008 vedrørende *"Adv. E.Svanvigs medvirken"*
- Oprettelse af rapport dateret den 8. august 2008 vedr. en af VKR Holding A/S' daværende koncernøkonomidirektør i 2005 udarbejdet anbefaling af Divine Business Solutions ApS
- Oprettelse af rapport dateret den 20. august 2008 vedrørende det af Divine Business Solutions ApS udførte arbejde for General Solar Systems GmbH

- Oprettelse af rapport dateret den 21. august 2008 vedrørende 2 præsentationer til bestyrelsesmøder i SolarCap A/S den 28. februar 2006 og den 16. juni 2006 foretaget af direktør i General Solar Systems GmbH, Jes Donneborg
- Oprettelse af rapport af 21. august 2008 vedrørende "*Enkeltpersoners medvirken*"
- Oprettelse af rapport af 22. august 2008 vedrørende korrespondance mellem Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig, og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson
- Oprettelse af rapport dateret den 29. august 2008 til dokumentation af korrespondance mellem Divine Business Solutions ApS og VKR-koncernen
- Oprettelse af rapport dateret den 1. september 2008 til dokumentation for fakturering af ydelser leveret af Dansk Computer Center A/S til Jesper Mo Hansen
- Oprettelse af rapport dateret den 2. september 2008 benævnt "*Skuespil mod Jesper Mo Hansen*" vedrørende "*Jes Donneborg og Jesper Mo Hansens indbyrdes aftaler rettet mod Tom Lisborg*"
- Oprettelse af rapport dateret den 3. september 2008 vedrørende VKR-koncernens involvering i sagen
- Oprettelse af rapport dateret den 11. september 2008 benævnt "*DVD med analyser + beviser*" i forlængelse af modtagelsen fra Tom Lisborg af brev af 8. september 2008 bilagt DVD med supplerende analyser og beviser, herunder en ny (og stærkt udvidet) version af det bilag 2, som indgik i Sydøstjyllands Politis ransagningsrapport af 28. maj 2008

I forlængelse af beslutningen primo januar 2009 om at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi blev der den 16. februar 2009 af politiinspektør Steen Edeling udarbejdet et internt arbejdsdokument, hvori det anføres, at:

> "[…] opgaven nu [er] at færdigefterforske sagen med størst mulige hastighed m.h.p. at danne et valid grundlag for anklagemyndigheden til at kunne foretage en juridisk vurdering af sagens substans og afgørelse af evt. tiltalespørgsmål.
>
> Ledelse og styring
>
> | | |
> |---|---|
> | Strategisk ledelse: | Politikredsens øverste ledelse |
> | Styregruppe: | CA Margit Juul Nyholm, pi. Steen Edeling |
> | Efterforskningsansvarlig: | vpi. Hans Henrik Hansen |
> | Ansvarlig i anklagemyndigheden: | padv. Peder Rydder." |

I notatet er herudover angivet hvilke efterforskningsskridt, der umiddelbart skulle iværksættes:

- Afhøring af konkrete personer, der er anmeldt, eller som må antages at have en viden af betydning for sagen, dvs. Jesper Mo Hansen, Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen, Jesper O. Pedersen og Erik Svanvig
- Derefter genafhøring af Tom Lisborg
- Udfærdigelse af fornyet anmodning om ransagning hos Jesper Mo Hansen med henblik på indbringelse for retten hurtigst muligt
- Undersøge hos Københavns Vestegns Politi, hvorvidt det dertil anmeldte forhold er genoptaget efter det i 1. omgang var sluttet, jf. retsplejelovens § 749

- En polititeknisk undersøgelse af den angiveligt tomme 100 GB harddisk, der ligger hos Divine Business Solutions ApS
- Supplerende undersøgelser af sikret harddisk
- Kontakt til SØK med henblik på afklaring af evt. efterforskningsmæssig støtte (idet det i notatet bemærkes, at dette allerede er iværksat)
- Tilførsel af yderligere 1-2 efterforskere fra DCE hurtigst muligt.

Politiadvokat Peter Rydder fremsendte samme dag, dvs. den 16. februar 2009, en intern mail til konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm, hvori bl.a. anføres:

> "Jeg finder ligeledes, at du bør orientere Statsadvokaten om vores mulige inhabilitet på grund af din mands ansættelse i Velux, samt at dette bør ske, inden vi graver alt for dybt i sagen."

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at Sydøstjyllands Politi i overensstemmelse med notatet gik i gang med foretagelsen af de beskrevne efterforskningsskridt.

Den 18. februar 2009 oprettede kriminalassistent Hans Hermansen en rapport benævnt "*Ransagning hos Jesper Mo Hansen*". I rapporten beskrives kortfattet den gennemførte efterforskning, på hvilken baggrund det i rapporten som arbejdssigtelse konkluderes, at Jesper Mo Hansen kan sigtes for en række straffelovsovertrædelser. I rapporten anføres videre, at det af hensyn til den videre efterforskning er nødvendigt at tilvejebringe yderligere beviser, hvorfor der anmodes om ransagning hos Jesper Mo Hansen og dennes nærtstående.

Som ovenfor anført ønskede Sydøstjyllands Politi maj/juni 2008 - før værnetingsproblematikken opstod - tillige at foretage ransagning hos SolarCap A/S, VKR Holding A/S og advokat Erik Svanvig.

Som begrundelse for, at anmodningen om ransagning nu blev begrænset til Jesper Mo Hansen og dennes nærtstående, anføres i rapporten af 18. februar 2009:

> "I februar 2009 blev denne sag genstand for medieomtale i fjernsynet DR 1, Berlingske Tidende, Børsen m.fl., hvorfor sagens indhold blev blotlagt for offentligheden.
> Derfor anmodes der nu alene om ransagning, hvor relevant bevismateriale formodes at kunne findes […]"

Det bemærkes i denne forbindelse, at spørgsmålet om begrænsning af de steder, hvor der skulle anmodes om ransagningskendelser, også blev omtalt i politiadvokat Peter Rydders udtalelse af 16. september 2008 om værnetingsspørgsmålet, dvs. før medieomtalen af sagen i februar 2009. I udtalelsen anføres herom:

> "Jeg lavede et udkast til skrivelse til Nørøxe (stort set identisk med skrivelsen af 4. september). Nørøxe ikke ville tage drøftelsen med chefanklageren, men resolverede i stedet, at vi skulle fortsætte med sagen, <u>dog således at stederne hvor der skulle ransages skulle søges begrænset</u>."
> (min understregning)

Uanset om begrænsningen af ransagningerne til Jesper Mo Hansen og dennes nærtstående var begrundet i medieomtalen eller tillige var begrundet i ressourcemæssige hensyn, finder jeg ikke anledning til kritik af beslutningen herom. Jeg har herved henset til, dels at det forekommer sagligt begrundet at begrænse ransagningen til (i første omgang) kun at omfatte Jesper Mo Hansen, idet alle øvrige politianmeldte var anmeldt for medvirken til Jesper Mo Hansens påståede straffelovsovertrædelser, dels at Sydøstjyllands Politi som følge af beslaglæggelsen af spejlet af 100 GB harddisken allerede var i besiddelse af et omfattende materiale vedrørende Jesper Mo Hansens kommunikation med såvel VKR-koncernen som advokat Erik Svanvig.

Det bemærkes i denne forbindelse, at min vurdering er foretaget i lyset af Sydøstjyllands Politis arbejdssigtelser på tidspunktet for beslutningen om begrænsning af ransagning til Jesper Mo Hansen og dennes nærtstående, hvorefter der var grundlag for sigtelse af Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Leif Jensen, Jes Donneborg, Niels Freiesleben og Jesper O. Pedersen. Det er således ikke indgået i min vurdering, at jeg som anført nedenfor i afsnit 6 ikke finder anledning til kritik af SØIK's afgørelse om påtaleopgivelse i forhold til Jesper Mo Hansen og i konsekvens heraf også i forhold til de øvrige politianmeldte.

Den 23. februar 2009 indgav politiadvokat Peter Rydder, Sydøstjyllands Politi, til Retten i Kolding anmodning om kendelse vedrørende tilladelse til foretagelse af ransagning på Jesper Mo Hansens privatadresse af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som Jesper Mo Hansen samt hans ægtefælle og børn havde rådighed over.

Retten i Kolding afsagde den 24. februar 2009 kendelse, hvorefter Sydøstjyllands Politi fik tilladelse til at foretage ransagningen. Kendelsen blev kæret til Vestre Landsret, som den 25. februar 2009 stadfæstede kendelsen.

Den 2. marts 2009 gennemførte Sydøstjyllands Politi en afhøring uden sigtelse af Leif Jensen.

Den 3. marts 2009 blev der gennemført en afhøring af Tom Lisborg, hvor Tom Lisborg forklarede om begivenhedsforløbet i forbindelse med ophøret af samarbejdet med Jesper Mo Hansen, tilbageleveringen af Jesper Mo Hansens bærbare arbejdscomputer samt ombytningen af harddiske og sletningen af data i forbindelse hermed.

Den 4. marts 2009 gennemførte Sydøstjyllands Politi ransagningen hos Jesper Mo Hansen, i hvilken forbindelse en lang række effekter indeholdende elektroniske lagringsmedier blev beslaglagt (computere, Playstation, memory sticks, CD'ere, harddiske mv.).

Jesper Mo Hansen blev samme dag, dvs. den 4. marts 2009, sigtet og genafhørt af Sydøstjyllands Politi.

Efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi blev herefter indstillet, idet det den 13. marts 2009 blev besluttet at overgive sagen til SØIK, jf. den af politiinspektør Steen Edeling oprettede rapport af 13. marts 2009, hvoraf fremgår, at det "*(…) på ledelsesniveau er besluttet at efterforskningen af sagen indstilles i Sydøstjyllands Politi, og sagen oversendes til Statsadvokaturen for Økonomisk Kriminalitet (SØK).*"

Kort tid forud herfor, den 24. februar 2009, havde Sydøstjyllands Politi modtaget et brev fra et vidne i sagen, Lars Bugge, som i brevet anførte, at han havde formodning om, at "*(…) personer inden for politi og anklagemyndighed har lækket informationer fra sagsmappen til VKR Holding*", på hvilken baggrund Lars Bugge anmodede Sydøstjyllands Politi om at undersøge, om der var lækket oplysninger, og hvis muligt hvem der havde lækket disse oplysninger.

Omkring samme tidspunkt fik politiadvokat Peter Rydder mistanke om, at der fra Sydøstjyllands Politi blev lækket oplysninger, idet han i et indslag den 15. februar 2009 på DR 1 havde set fortrolige dokumenter vist, jf. Peter Rydders forklaring under afhøringen den 6. maj 2009 samt den af Peter Rydder udarbejdede notits omtalt nedenfor i afsnit 7.2.

Den 4. marts 2009 blev der afholdt et møde mellem Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Ifølge det fra mødet udarbejdede referat var formålet med mødet, at Sydøstjyllands Politi skulle give Statsadvokaten en orientering om sagen, herunder om status på værnetingsproblematikken. Af mødereferatet fremgår tillige, at Sydøstjyllands Politi på mødet orienterede Statsadvokaten om, at der var vakt mistanke om en mulig intern lækage, og at Statsadvokaten i denne forbindelse meddelte, at Sydøstjyllands Politi kunne overveje, om der var grundlag for at indgive en anmeldelse herom til Statsadvokaturen. Af mødereferatet fremgår endvidere følgende vedrørende konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm (PD = politidirektør Lone Sehested; CA = konst. Chefanklager Margit Hald Juul Nyholm; VPD = vicepolitidirektør Lene Volke Roesen):

> "PD og CA gjorde opmærksom på, at CA's (Margit Hald) mand er ansat som regnskabschef i Velux, som er en del af VKR-koncernen. Han har dog ikke haft noget som helst med sagen at gøre.
>
> Det var PD's opfattelse, at CA var inhabil i sagen. CA enig, og hun forlod i øvrigt herefter mødet. Det var internt i kredsen aftalt, at VPD var fungerende chefanklager i forhold til sagen."

Det fremgår endelig af referatet, at der var enighed om, at Sydøstjyllands Politi "*(…) snarest vil tage kontakt til SØK for at drøfte en eventuel overtagelse af sagen.*"

Det fremgår ikke af referatet, om beslutningen om at tage kontakt til SØIK med henblik på SØIK's overtagelse af sagen havde sammenhæng med mistanken om lækage hos Sydøstjyllands Politi.

At der var sammenhæng, fremgår imidlertid af den af Sydøstjyllands Politi den 17. marts 2009 til Rigsadvokaten afgivne udtalelse til brug for Justitsministeriets besvarelse af det af Folketingets Retsudvalg stillede spørgsmål nr. 463, hvori anføres:

> "I forbindelse med den seneste tids omtale af sagen i pressen er der fremkommet oplysninger om, at bl.a. Berlingske Tidende og DR's 21 Søndag skulle være i besiddelse af materiale fra politiets efterforskning af sagen. Det har endvidere kunnet konstateres, at pressen er i besiddelse af brevveksling mellem to af de involverede politikredse om spørgsmålet om rette værneting. <u>I lyset heraf og sagens karakter i øvrigt er sagen nu overført til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet</u>, der forestår den videre efterforskning og juridiske vurdering af sagen". (Min understregning).

Det bemærkes i denne forbindelse, at jeg finder det sagligt velbegrundet og korrekt, at Sydøstjyllands Politi under de foreliggende omstændigheder besluttede at anmode SØIK om overtagelse af sagen, således at Sydøstjyllands Politi ikke fortsatte efterforskningen af sagen i en situation, hvor der samtidig var mistanke om, at der fra Sydøstjyllands Politi blev lækket fortrolige oplysninger til anmelderen, pressen, VKR Holding A/S eller andre.

Vedrørende konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholms beslutning om at erklære sig inhabil bemærkes, at jeg ikke finder, at Margit Hald Juul-Nyholm var inhabil som følge af hendes mands ansættelse som regnskabschef (Regional Finance Manager Sales North) i Velux. At Margit Hald Juul-Nyholm valgte at anse sig for værende inhabil, giver i sagens natur ikke anledning til kritik. Der henvises til kapitel 9 for en uddybende vurdering af spørgsmålet om Margit Hald Juul-Nyholms habilitet.

Sydøstjyllands Politi indgav den 17. marts 2009 formelt anmodning til Statsadvokaten for Midt-Vest- og Sydøstjylland om at iværksætte en undersøgelse af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger. Min vurdering heraf fremgår nedenfor i afsnit 7.2.

Efter sagens oversendelse til SØIK indgav Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ved brev af 21. september 2009 klage til Rigsadvokaten over en række forhold vedrørende Sydøstjyllands Politis efterforskning, herunder klage over følgende forhold:

- At der ikke til belysning af kontakt mellem VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen og ledende polititjenestemænd var indhentet opkaldslister, og at der ikke af de pågældende polititjenestemænd var udarbejdet notat om deres eventuelle samtale(r) med Leif Jensen.
- At Sydøstjyllands Politi havde undladt at gennemføre efterforskningsskridt, som Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang fandt relevante, herunder at de ransagninger hos VKR-koncernen, som havde været planlagt til gennemførelse den 11. juni 2008, ikke var blevet gennemført.
- At vicekriminalkommissær Martin Olesen ikke havde sikret udskrift af alle telefonnumre, som Jesper Mo Hansen havde ringet til fra sin mobiltelefon.
- At kriminalkommissær Søren Søndergaard, Sydøstjyllands Politi, den 21. juni 2007 havde meddelt, at Sydøstjyllands Politi ikke have modtaget politianmeldelsen af 17. april 2007.

Rigsadvokaten videresendte den 9. oktober 2009 klagen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som den 21. oktober 2009 videresendte dispositionsklagerne til Sydøstjyllands Politi til afgørelse i 1. instans. Sydøstjyllands Politi traf den 7. juni 2010 afgørelse vedrørende dispositionsklagerne, som af Divine Business Solutions ApS blev påklaget til Statsadvokaten, der den 31. august 2010 som klageinstans traf afgørelse i klagesagen. Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010 blev af Divine Business Solutions ApS påklaget til Rigsadvokaten, også for så vidt angik dispositionsklagerne. I afgørelse af 24. februar 2011 afviste Rigsadvokaten at behandle klagen over Statsadvokatens afgørelse vedrørende dispositionsklagerne, idet Statsadvokaten havde truffet afgørelse som klageinstans, hvorfor der ikke var klageadgang til Rigsadvokaten.

Ad klagen vedrørende kontakt mellem Leif Jensen og ledende polititjenestemænd

I brevet af 21. september 2009 redegjorde advokat Peter Bang for, at der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde været kontakt mellem VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen og en række ledende polititjenestemænd, herunder politidirektør Lone Sehested, og advokaten opfordrede på denne baggrund til indhentelse af opkaldslister for Leif Jensen, de pågældende polititjenestemænd, to navngivne journalister samt politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi. Advokat Peter Bang opfordrede endvidere til afhøring af Leif Jensen, politidirektør Lone Sehested og politidirektør Johan Reimann herom.

Klagen blev i 1. instans afgjort af Sydøstjyllands Politi, hvis afgørelse af 7. juni 2010 (jf. nærmere herom kapitel 7, afsnit 3.3.8) efterfølgende blev påklaget til Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjylland, som den 31. august 2010 traf afgørelse, hvori Statsadvokaten bl.a. anførte:

> "Jeg opfatter Deres klage af 23. juni 2009 således, at De er af den opfattelse, at der har været en sådan kontakt, og at der burde være udarbejdet notater herom, som de ville kunne få aktindsigt i.
>
> Sydøstjyllands Politi har i brev af 26. juni 2009 til Dem, hvor Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke findes de ovennævnte oplysninger, og at offentliglovens § 6 om notatpligt ikke gælder for sager inden for strafferetsplejen.
>
> Af Justitsministeriets svar på folketingsspørgsmål 924 og 928 fremgår, at Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke har været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen, og at der i forbindelse med efterforskningen har været kontakt mellem Leif Jensen og flere ledere i Sydøstjyllands Politi. Det er endvidere oplyst, at de samtaler, der har været med Leif Jensen, har vedrørt generelle spørgsmål stillet af Leif Jensen, at der ikke er meddelt oplysninger af betydning for sagen, og at der således ikke er udarbejdet notater. Endelig er det oplyst, at det ikke er muligt præcist at oplyse, hvornår samtalerne har fundet sted og deres varighed.
>
> Jeg er enig med Sydøstjyllands Politi i, at der ikke burde være udarbejdet notater om de pågældende kontakter efter offentlighedsloven, da denne ikke gælder i sager inden for strafferetsplejen.
>
> Inden for strafferetsplejen gælder retsplejelovens § 744, hvorefter at politiet skal udfærdige rapport om afhøringer og andre efterforskningsskridt, medmindre oplysninger herom foreligger på anden måde.
>
> Jeg finder på baggrund af Justitsministeriet svar på folketingsspørgsmål 924 og 928, hvorefter henvendelserne alene har vedrørt generelle spørgsmål stillet af Leif Jensen, og at der ikke er meddelt oplysninger af betydning for sagen, ikke grund til at kritisere, at der ikke er udarbejdet rapport eller notat om henvendelserne.
>
> De har anført, at der burde være indhentet opkaldslister fra telefonselskaberne med henblik på at belyse den pågældende kontakt.

> Jeg finder ikke grundlag for at kritisere, at Sydøstjyllands Politi ikke har indhentet sådanne opkaldslister.
>
> Jeg har ved min afgørelse særligt lagt vægt på, at indhentelse af opkaldslister ikke vil kunne belyse indholdet af en eventuel kontakt."

Jeg kan i det hele tiltræde Statsadvokatens afgørelse, der således ikke giver anledning til kritik.

Ad klagen vedrørende manglende efterforskning

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagede i brevet af 21. september 2009 over, at Sydøstjyllands Politi efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde undladt at foretage en række relevante efterforskningsskridt, herunder undladt at gennemføre de ransagninger, som oprindeligt var planlagt til gennemførelse den 11. juni 2008. I brevet anførte advokaten endvidere, at der ifølge hans klient "*(…) tilsyneladende er blevet udstedt ordre om, at der ikke måtte indsamles beviser, ligesom hverken vidner eller de politianmeldte måtte afhøres*."

Klagen blev i 1. instans afgjort af Sydøstjyllands Politi, hvis afgørelse af 7. juni 2010 (jf. nærmere herom kapitel 7, afsnit 3.4.3) efterfølgende blev påklaget til Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjylland, som den 31. august 2010 traf afgørelse, hvori Statsadvokaten bl.a. anførte (idet det antages, at henvisningen i Peter Bangs klage af 23. juni 2010 fejlagtigt angiver brev af 19. september 2009 i stedet for 21. september 2009):

> "De har i Deres klage af 23. juni 2010 henvist til Deres brev af 19. september 2009 til Rigsadvokaten, hvor De har oplyst, at Sydøstjyllands Politi tilsyneladende har afgivet ordre om, at der ikke måtte indsamles beviser, og at vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen har givet denne ordre til kriminalassistent Hans Hermansen.
>
> Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse af 7. juni 2010 oplyst, at der ikke i sagen har været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske uopsættelige efterforskningsskridt, mens spørgsmålet om rette værneting blev afklaret.
>
> Sydøstjyllands Politi har endvidere i udtalelse til mig af 5. august 2010 oplyst, at de på intet tidspunkt under sagen behandling i Sydøstjyllands Politi har været udstedt ordre om, at der ikke måtte ske efterforskning eller indsamling af beviser. Dog foretoges der ikke efterforskning i forbindelse med, at sagen blev bilageret med henblik på oversendelse til SØK.
>
> Jeg finder på den baggrund ikke grundlag for at lægge til grund, at der i Sydøstjyllands Politi er givet ordre om, at sagen ikke skulle efterforskes. Jeg finder således ikke, at der er oplysninger i sagen, der gør, at jeg kan tilsidesætte Sydøstjyllands Politis udtalelse, og lægge til grund at en sådan ordre er givet.
>
> Jeg finder på den baggrund ikke grundlag for at kritisere Sydøstjyllands Politis dispositioner vedrørende efterforskningen."

Jeg kan i det hele tiltræde Statsadvokatens afgørelse, der således ikke giver anledning til kritik, idet det supplerende bemærkes, at der intet er i det til brug for advokatundersøgelsen modtag-

ne materiale, der indikerer, at der på noget tidspunkt skulle være udstedt ordre om ikke at efterforske sagen, jf. herved den i kapitel 5 indeholdte beskrivelse af det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med Sydøstjyllands Politis efterforskning.

Særligt hvad angår den manglende gennemførelse af ransagninger hos selskaber i VKR-koncernen, henvises til min vurdering ovenfor, hvorefter jeg ikke finder grundlag for kritik af beslutningen om at begrænse ransagningerne til Jesper Mo Hansen og dennes nærtstående.

Ad klagen vedrørende manglende indhentelse af opkaldslister for Jesper Mo Hansens mobiltelefon

I brevet af 21. september 2009 klagede advokat Peter Bang tillige over, at vicepolitikommissær Martin Olesen ikke under efterforskningen havde indhentet teleoplysninger vedrørende Jesper Mo Hansens mobiltelefon.

Klagen blev i 1. instans afgjort af Sydøstjyllands Politi, hvis afgørelse af 7. juni 2010 (jf. nærmere herom kapitel 7, afsnit 3.6.3) efterfølgende blev påklaget til Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjylland, som den 31. august 2010 traf afgørelse, hvori Statsadvokaten bl.a. anførte:

> "Sydøstjyllands Politi har ikke fundet grundlag for at kritisere vicepolitikommissær Martin Olesens dispositioner i sagen.
>
> Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse lagt vægt på, at vicepolitikommissær Martin Olesen har oplyst, at det beroede på en konkret vurdering af samtlige beviser i sagen, om det var nødvendigt at indhente teleoplysninger. Jesper Mo Hansen blev genkendt af Dansk Computer Centers medarbejder ud fra et forvist foto, og det blev på denne baggrund vurderet, at det ikke kunne bidrage til yderligere oplysning at indhente teleoplysninger, idet man i givet fald alene ville kunne se, hvem der var ringet til, men ikke hvad der blev talt om. Da Jesper Mo Hansen på dette tidspunkt endvidere var ansat i VKR-gruppen, ville eventuelle samtaler med én eller flere personer fra VKR-gruppen ikke be- eller afkræfte mistankegrundlaget.
>
> Det meddeles herved, at jeg kan tiltræde Sydøstjyllands Politis afgørelse med den begrundelse, der er anført af Sydøstjyllands Politi.
>
> Jeg finder ikke grundlag for at kritisere, at de pågældende oplysninger ikke blev indhentet til straffesagen, og således ikke grundlag for at tilsidesætte vicepolitikommissær Martin Olesens skøn af, at dette ikke var nødvendigt."

Jeg kan i det hele tiltræde Statsadvokatens afgørelse, der således ikke giver anledning til kritik.

Ad klagen over meddelelse den 21. juni 2007 om, at politianmeldelsen ikke var modtaget

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, anmodede i brev af 20. juni 2007 Politiet i Vejle om bekræftelse på modtagelsen af politianmeldelsen. I forlængelse heraf var der den 21. juni 2007 telefonisk kontakt mellem advokat Peter Bangs sekretær og politikommissær Søren Søndergaard, Sydøstjyllands Politi, hvor Søren Søndergaard - ifølge en e-mail fra sekretæren til advokat Peter Bang - oplyste, at politiet ikke havde modtaget anmeldelsen.

I brevet af 21. september 2009 til Rigsadvokaten klagede advokat Peter Bang over, at politikommissær Søren Søndergaard under telefonsamtalen havde afgivet urigtige oplysninger om politianmeldelsens modtagelse, idet det af såvel politiets system som af en efterfølgende indhentet track & trace rapport fra Post Danmark fremgik, at politianmeldelsen var afleveret til Politiet i Vejle den 21. juni 2007.

Klagen blev i 1. instans afgjort af Sydøstjyllands Politi, hvis afgørelse af 7. juni 2010 (jf. nærmere herom i kapitel 7, afsnit 3.5.3) efterfølgende blev påklaget til Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjylland, som den 31. august 2010 traf afgørelse, hvorefter det tiltrædes, at der ikke er grundlag for at kritisere politikommissær Søren Søndergaards dispositioner, idet det anføres, at det på baggrund af den hengåede tid, og idet Søren Søndergaard ikke efterfølgende erindrede samtalen, ikke kan lægges til grund, at Søren Søndergaard har afgivet urigtige oplysninger.

Jeg kan det i det hele tiltræde Statsadvokatens vurdering, idet det i øvrigt bemærkes, at forholdet er uden nogen betydning for politiets materielle behandling af sagen.

*****

Efter sagens oversendelse til SØIK foretog Sydøstjyllands Politi efterforskning af følgende, nye politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS:

- Anmeldelse af 9. marts 2011 af advokat John Korsager for afgivelse af falsk forklaring for retten i forbindelse med hans udpegning som kurator i DONE IT ApS
- Anmeldelse af 4. april 2011 af advokat Jens Brusgaard for afgivelse af falsk forklaring for retten samt overtrædelse af konkurslovens § 110, stk. 4 og *"(…) medvirken til en række bestemmelser i straffeloven herunder §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b, og 303."*
- Anmeldelse af 4. april 2011 af 13 navngivne fysiske og juridiske personer for overtrædelse af straffelovens §§ 278, 279, 280, 283, 290, 291, 293, 299a, 299b og 303 "*(…) i forbindelse med vandret selskabstømning af Done IT ApS*" og anmeldelse af en tidligere direktør og medejer af DONE IT ApS for *"(…) overtrædelse af bogføringslovens § 16 samt straffelovens § 302"*

Efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi af politianmeldelserne omfattede bl.a.:

- Kontakt til SØIK vedrørende anmeldelserne, jf. rapport af 29. august 2011 benævnt "*Kontakt til SØK*"
- Oprettelse af rapporter af 29. august 2011 og 1. september 2011 benævnt henholdsvis "*Resume anmeldelse*" og "*Sagsresume*"

I rapporterne af 29. august og 1. september 2011 konkluderedes i forhold til samtlige anmeldelser, at der ikke vurderes at være det fornødne bevis for, at de anmeldte havde gjort sig skyldige i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.

I e-mail af 22. september 2011 anmodede Divine Business Solutions ApS om oplysning om, hvorvidt Sydøstjyllands politi havde indhentet opkaldslister for de ved anmeldelserne af 9. marts og 4. april 2011 anmeldte advokater.

Den 4. november 2011 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om, at der ikke var grundlag for at indlede yderligere efterforskning mod de politianmeldte.

I afgørelsen, som er underskrevet af politiadvokat Jan Østergaard, er som begrundelse for afgørelsen generelt anført:

> "Begrundelsen for min afgørelse er, at politiet kun efterforsker sager, hvor der er en rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Det mener jeg ikke, at der er i dette tilfælde."

Begrundelsen er herefter uddybet i forhold til de enkelte anmeldelser, jf. kapitel 5, afsnit 3.2.8, hvor begrundelsen er citeret.

Ved fax af 7. november 2011 blev afgørelsen af Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, påklaget til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. I klagen opfordrede advokat Peter Bang på ny til indhentelse af telefonlister.

I e-mail af 9. november 2011, som blev fremsendt til Rigsadvokaten, Statsadvokaten, SØIK og Justitsministeriet, fremsendte Divine Business Solutions ApS en supplerende klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011.

Sydøstjyllands Politi meddelte samme dag, dvs. den 9. november 2011, i et brev til Divine Business Solutions ApS, at politiet ikke havde indhentet de omtalte telefonlister, og at politiet derfor ville behandle forespørgslen herom som en klage. I brevet oplyste Sydøstjyllands Politi som begrundelse for ikke at have indhentet telefonlisterne, at "*(…) dette var begrundet i, at politiet ikke fandt, at der var nogen rimelig formodning for, at de pågældende personer havde begået strafbare forhold.*" På denne baggrund fandt Sydøstjyllands Politi ikke, at der var grundlag for at kritisere, at telefonlisterne ikke var indhentet.

Ved fax af 9. december 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland påklagede Divine Business Solutions ApS' advokat Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at indhente telefonlisterne.

Den 22. december 2011 fremkom Sydøstjyllands Politi på Statsadvokatens anmodning med en udtalelse vedrørende beslutningen om ikke at indhente telefonlister. I udtalelsen anførte Sydøstjyllands Politi bl.a., at der var lagt vægt på, at politiadvokat Jan Østergaard havde besluttet ikke at indlede efterforskning i sagen. Endvidere bemærkedes, at "*(…) indhentelse af opkaldslister, efter Sydøstjyllands Politis vurdering, ikke vil kunne belyse, hvorvidt der er afgivet falsk forklaring i skifteretten af advokaterne John Korsager og Jens Brusgaard. Ligeledes er det vurderingen, at den øvrige del af anmeldelsen om organiseret kriminalitet er fremsendt af Tom Lisborg med en række oplysninger, der ikke giver tilstrækkelig grund til at tro, at opkaldslister kan belyse, hvorvidt der er begået strafbare forhold.*" Sydøstjyllands Politi indstillede på denne baggrund, at afgørelsen af 9. november 2011 blev fastholdt.

Den 4. januar 2012 fremkom Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten med en supplerende udtalelse vedrørende afgørelsen af 4. november 2011, hvori Sydøstjyllands Politi meddelte, at de i Tom Lisborgs brev af 20. december 2011 til SKAT (som tillige var fremsendt til Statsadvokaten) indeholdte oplysninger ikke ændrede Sydøstjyllands Politis vurdering.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland tiltrådte den 24. januar 2012 Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011 vedrørende indstilling af efterforskningen af anmeldelserne af 9. marts 2011 og 4. april 2011 samt Sydøstjyllands Politis afgørelse af 9. november 2011 om ikke at indhente telefonlister.

Vedrørende stadfæstelsen af afgørelsen om ikke at indlede efterforskning anførte Statsadvokaten, at han var enig i Sydøstjyllands Politis vurdering af, at der ikke var rimelig formodning om, at der var begået noget strafbart.

Hvad angår Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at indhente telefonlister, anførte Statsadvokaten, at han ikke fandt anledning til kritik heraf, idet Statsadvokaten i denne forbindelse supplerende bemærkede, dels "*(…) at det i afgørelsen om, at der ikke er grundlag for at indlede efterforskning, ligger implicit, at der ikke er grundlag for at indhente opkaldslisterne*", dels at "*(…) vicepolitikommissær Max Burhøj allerede den 3. oktober 2011 [udtalte], at politiet ikke havde sikret opkaldslisterne, fordi der ikke var grundlag for at indlede efterforskning. Politiets beslutning om ikke at sikre opkaldslisterne blev altså truffet, før der blev stillet spørgsmål herom til Justitsministeren.*"

Divine Business Solutions ApS' advokat kommenterede i brev af 2. marts 2012 afgørelsen over for Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som i brev af 6. marts 2012 meddelte, at henvendelsen af 2. marts 2012 ikke gav grundlag for at genoptage sagen, idet Statsadvokaten i øvrigt bemærkede, at afgørelsen af 24. januar 2012 var endelig og ikke kunne påklages.

Jeg kan i det hele tiltræde afgørelsen om, at der ikke var grundlag for at indlede efterforskning i anledning af anmeldelserne af 9. marts 2011 og 4. april 2011, ligesom jeg i det hele kan tiltræde afgørelsen om ikke at indhente telefonlister. Afgørelserne giver således ikke anledning til kritik.

I brev af 29. september 2014 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS om genoptagelse af efterforskningen af politianmeldelserne af 9. marts og 4. april 2011. Herudover indeholdt brevet en anmodning om at indlede efterforskning mod retsassessor Claus Dall Hersland.

Statsadvokaten anmodede i brev af 29. oktober 2014 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse, som fremkom den 9. januar 2015.

I udtalelsen af 9. januar 2015 anførte Sydøstjyllands Politi indledningsvis, at Sydøstjyllands Politi opfattede Tom Lisborgs brev af 29. september 2014 således, at der heri var indeholdt følgende anmodninger:

- Genoptagelse af den af Sydøstjyllands Politi den 4. november 2011 trufne afgørelse om ikke at indlede efterforskning mod den i afgørelsen nævnte personkreds.

- Genoptagelse af afgørelsen truffet af Sydøstjyllands Politi den 9. november 2011 om ikke at indhente telefonlister.
- Indledning af politimæssig efterforskning i forhold til retsassessor Claus Dall Hersland for at have medvirket til at have unddraget Done IT ApS' konkursbo midler ved at have afsagt en forkert kendelse vedrørende stemmeret for § 97-krav på et skifteretsmøde den 11. oktober 2011.

I udtalelsen indstillede Sydøstjyllands Politi vedrørende de to første punkter, at der ikke skete genoptagelse af sagen, idet Sydøstjyllands Politi ikke fandt, at der forelå nye beviser, der kunne begrunde en genoptagelse.

Vedrørende anmodningen om indledning af politimæssig efterforskning mod retsassessor Claus Dall Hersland, var det Sydøstjyllands Politis vurdering, at anmodningen var grundløs.

Efter at have modtaget Sydøstjyllands Politis udtalelse anmodede Statsadvokaten i brev af 30. januar 2015 Sydøstjyllands Politi om at træffe afgørelse i 1. instans.

Den 22. juli 2015 traf Sydøstjyllands Politi i 1. instans afgørelse om (1) ikke at genoptage efterforskningen i sagerne vedrørende politianmeldelserne af advokaterne John Korsager og Jens Brusgaard for afgivelse af falsk forklaring samt en række navngivne personer og selskaber for medvirken til organiseret kriminalitet i forbindelse med DONE IT ApS' konkurs, og (2) ikke at indlede politimæssig efterforskning mod retsassessor Claus Dall Hersland for medvirken til organiseret kriminalitet i forbindelse med DONE IT ApS' konkurs.

Den 7. august 2015 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om ikke at imødekomme anmodningen om genoptagelse af sagsbehandlingen af afgørelsen af 9. november 2011 om ikke at indhente telefonlister.

Sydøstjyllands Politis afgørelse af 22. juli 2015 blev af Divine Business Solutions ApS påklaget til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som i afgørelse af 27. oktober 2015 tiltrådte afgørelsen.

Hvad angår afgørelsen om ikke at genoptage efterforskningen i sagerne vedrørende de af Divine Business Solutions ApS den 9. marts og 4. april 2011 indgivne politianmeldelser, finder jeg ikke, at der er grundlag for at kritisere eller tilsidesætte det skøn, som er anlagt af Sydøstjyllands Politi - og efterfølgende tiltrådt af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i Statsadvokatens afgørelse af 27. oktober 2015 – ved vurderingen af, om der var grundlag for genoptagelse af efterforskningen. Jeg kan i denne forbindelse tiltræde de begrundelser, som er indeholdt i myndighedernes afgørelser herom.

Hvad angår afgørelsen om ikke at indlede politimæssig efterforskning mod retsassessor Claus Dall Hersland, er jeg enig i vurderingen af, at der ikke var rimelig formodning om, at retsassessor Claus Dall Hersland skulle have begået et strafbart forhold. Anmodningen om at indlede politimæssig efterforskning af Claus Dall Hersland var efter min vurdering åbenbar grundløs.

Jeg finder heller ikke anledning til kritik af Sydøstjyllands Politis afgørelse om ikke at genoptage sagsbehandlingen af afgørelsen af 9. november 2011 om ikke at indhente telefonlister, idet jeg i

det hele kan tilslutte mig den begrundelse herfor, som er anført dels i afgørelsen af 7. august 2015, dels i Sydøstjyllands Politis afgørelse af 9. november 2011.

5.2 Sammenfattende vurdering af efterforskningen ved Sydøstjyllands Politi

Det er min sammenfattende vurdering, at der af Sydøstjyllands Politi er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold både vedrørende den af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen og de efterfølgende indgivne politianmeldelser.

Det bemærkes i denne forbindelse udtrykkeligt, at det efter min vurdering ikke giver anledning til kritik, at Sydøstjyllands Politi trods opfordring hertil fra Divine Business Solutions ApS har undladt gennemførelse af visse efterforskningsskridt, hvor Sydøstjyllands Politi har vurderet, enten at det pågældende efterforskningsskridt ikke ville kunne bidrage til sagens oplysning, eller at der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået. Det bør i denne forbindelse tillige erindres, at der også er et retssikkerhedsmæssigt hensyn at tage til de (fysiske eller juridiske) personer, som er genstand for en politianmeldelse.

Jeg finder dog anledning til at udtale kritik af følgende forhold vedrørende Sydøstjyllands Politis efterforskning:

- At Sydøstjyllands Politi i perioden fra den 6. december 2007 til den 3. april 2008 ikke reagerede på anmodningerne fra Københavns Vestegns Politi om foretagelse af afhøringer og sikring af bevismateriale hos Dansk Computer Center A/S.
- At Sydøstjyllands Politi i så vid udstrækning har involveret den forurettede i efterforskningen af sagen og anvendt materiale udarbejdet af eller i samarbejde med forurettede som grundlag for politirapporter, herunder rapporter med vurdering af arbejdssigtelser og ransagningsanmodninger, da dette må anses for retssikkerhedsmæssigt betænkeligt i forhold til de politianmeldte personer.
- At der som følge af værnetingsproblematikken i perioden fra juni 2008 til primo januar 2009, hvor det endeligt besluttes at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi, intet sker i sagen i relation til indgivelse af anmodning om ransagningskendelser.

Som anført ovenfor finder jeg imidlertid ikke, at de anførte forhold kan tilskrives enkeltpersoner som fejl eller forsømmelser, hvorfor der efter min vurdering ikke er grundlag for at indlede disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd i forbindelse hermed.

Bortset fra ovenstående kritikpunkter er der efter min vurdering ikke grundlag for kritik af efterforskningen hos Sydøstjyllands Politi.

6. EFTERFORSKNINGEN VED STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG ØKONOMISK OG INTERNATIONAL KRIMINALITET (SØIK)

6.1 Resumé og vurdering af efterforskningen ved SØIK

Sagen blev den 13. marts 2009 oversendt fra Sydøstjyllands Politi til SØIK til videre efterforskning.

SØIK fortsatte herefter efterforskningen i sagen, som i perioden frem til den 16. september 2009, hvor SØIK traf afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen, bl.a. omfattede følgende efterforskningsskridt:

- Oversendelse af det hos Dansk Computer Center A/S sikrede spejl af 100 GB harddisken samt de ved ransagningen hos Jesper Mo Hansen beslaglagte elektroniske medier til NITEC (Nationalt IT-Efterforskningscenter), som den 9. juni 2009 fremkom med en kriminalteknisk erklæring vedrørende resultatet af de gennemførte undersøgelser
- Genafhøring af Tom Lisborg den 18. juni 2009
- Genafhøring den 25. juni 2009 af tekniker hos Dansk Computer Center A/S
- Genafhøring den 30. juni 2009 af Jesper Mo Hansen
- Genafhøring den 30. juli 2009 af salgsdirektør hos Dansk Computer Center A/S
- Genafhøring den 11. august 2009 af Leif Jensen
- Afhøring den 3. september 2009 af Niels Ravn

Sideløbende hermed havde Divine Business Solutions ApS henholdsvis den 16. april 2009 og den 22. april 2009 fremsendt efteranmeldelser, hvor politianmeldelserne mod Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Jesper O. Pedersen, advokat Erik Svanvig og Jesper Mo Hansen blev udvidet til også at omfatte yderligere straffelovsovertrædelser.

Den 16. september 2009 traf statsadvokat Jens Madsen, SØIK, afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen. Som begrundelse for afgørelsen anføres, at "*(…) jeg ikke finder, at der kan føres det til domfældelse fornødne bevis for, at den pågældende har gjort sig skyldig i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.*"

I afgørelsen var de politianmeldte, mulige strafbare forhold sammenfattet i tre grupper:

1) **Databedrageri** i forbindelse med Jesper Mo Hansens manglende tilbagelevering af sin bærbare arbejdscomputer med tilhørende harddisk indeholdende de seneste programversioner af det af Divine Business Solutions ApS for General Solar Systems GmbH udviklede program med tilhørende programdokumentation samt den efterfølgende sletning af harddisken.

2) **Dokumentfalsk og bedrageri/mandatsvig** i forbindelse med, at Jesper Mo Hansen i november 2006 skulle have udarbejdet urigtige timesedler, hvor han udeholdt (en del af det) arbejde, som han havde lavet for General Solar Systems GmbH.

3) **Overtrædelse af straffelovens § 299 a, jf. markedsføringslovens § 19**, idet Jesper Mo Hansen i perioden fra oktober 2006 og frem arbejdede for General Solar Systems GmbH og i denne forbindelse uberettiget skulle have gjort brug af den særlige viden, han havde oparbejdet via sin stilling hos Divine Business Solutions ApS i sit arbejde.

Afgørelsen indeholder herefter en uddybende begrundelse i forhold til hver af de tre grupper.

Vedrørende *databedrageri* anføres som uddybende begrundelse, at SØIK ikke finder, at der kan føres bevis for, at Jesper Mo Hansen forsætligt har forholdt Tom Lisborg/Divine Business Solutions ApS oplysninger af helt afgørende betydning for Divine Business Solutions ApS' mulighed for at udøve rettighederne til det af Divine Business Solutions ApS' udviklede program med forsæt til at berige sig selv eller andre på Divine Business Solutions ApS' bekostning. Som forhold, der i denne forbindelse er lagt vægt på, er angivet:

- At det mod Jesper Mo Hansens benægtelse vil være meget vanskeligt at føre bevis for, at de programopdateringer, som Jesper Mo Hansen lavede i perioden fra slutningen af oktober 2006 til den 1. december 2006, var af helt afgørende betydning for Divine Business Solutions ApS' mulighed for at udnytte sine rettigheder til programmet.
- At Jesper Mo Hansen umiddelbart synes at mangle motiv for sin handling, idet General Solar Systems GmbH ikke ses at have haft nogen interesse i at forholde Tom Lisborg/Divine Business Solutions ApS adgang til det udviklede program.
- At Jesper Mo Hansen - uanset sletningen af 100 GB harddisken - den 12. december 2006 afleverede eller i hvert fald havde til hensigt at aflevere sin computer med de programopdateringer, der lå på computeren, og at det ikke mod Jesper Mo Hansens benægtelse kan bevises, at Jesper Mo Hansen bevidst fjernede eller ønskede at fjerne oplysninger fra computeren af helt afgørende betydning for Divine Business Solutions ApS.
- At det var sandsynliggjort, at ikke alle programopdateringer fandtes på Jesper Mo Hansens arbejdscomputer, idet han ofte arbejdede på General Solar Systems GmbH's udviklingsserver, hvilket var teknisk velbegrundet.
- At Jesper Mo Hansen måtte gå ud fra, at Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS havde adgang til General Solar Systems GmbH's udviklingsserver og således selv kunne hente programopdateringerne derfra.
- At Divine Business Solutions ApS ikke selv havde forsøgt at få programopdateringerne udleveret fra General Solar Systems GmbH, og at Jesper Mo Hansen var berettiget til at aflevere det fuldt opdaterede program til General Solar Systems GmbH, som i henhold til kontrakten med Divine Business Solution ApS var berettiget til at modtage programmet, som General Solar Systems GmbH havde betalt for.
- At det var usikkert, hvilken værdi Divine Business Solutions ApS' ret til at anvende programmet i forhold til 3. mand havde.
- At Jesper Mo Hansen ejede 50% af Divine Business Solutions ApS, hvorfor det - såfremt værdien af programmet udgjorde et betydeligt millionbeløb - ikke umiddelbart gav mening, hvis Jesper Mo Hansen skulle forholde Divine Business Solutions ApS og dermed i betydeligt omfang sig selv afgørende oplysninger om programmet.

Jeg finder ikke anledning til kritik af det af SØIK udøvede skøn over, hvorvidt der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold i relation til den manglende tilbagelevering af hans bærbare arbejdscomputer med den originale harddisk eller den efterfølgende sletning af harddisken.

Jeg har ved min vurdering særligt henset til, at jeg deler SØIK's vurdering af, at der ikke kunne føres det til domfældelse nødvendige bevis for, at der forelå den nødvendige *subjektive tilregnelse* hverken i forhold til at opnå økonomisk vinding for sig selv eller andre, eller i forhold til at unddrage Divine Business Solutions ApS adgang til de seneste opdateringer af de til General Solar Systems GmbH udviklede kundespecifikke programtilpasninger.

Vedrørende *dokumentfalsk* i relation til timesedlerne anføres som uddybende begrundelse, at der ikke foreligger dokumentfalsk vedrørende timesedlerne allerede af den grund, at timesedlerne er udarbejdet af Jesper Mo Hansen, og at der ikke efterfølgende er givet dem et andet indhold end det indhold, Jesper Mo Hansen havde givet dem. Jeg kan fuldt ud tilslutte mig SØIK's vurdering, der således ikke giver anledning til kritik.

Vedrørende *bedrageri/mandatsvig* i relation til timesedlerne er som uddybende begrundelse anført:

- At der som udgangspunkt er tale om en civilretlig/ansættelsesretlig tvist, hvorfor Jesper Mo Hansen på meget grov vis skal have tilsidesat sine ansættelsesretlige forpligtelser, før forholdet kan blive strafbart.
- At det må lægges til grund, at Jesper Mo Hansen i oktober og november 2006 debiterede omkring 37 timer om ugen, hvilket efter almindelig standard er at regne for en fuld arbejdsuge.
- At Jesper Mo Hansen derfor ikke har gjort sig skyldig i en forbrydelse, selvom han eventuelt måtte have indgivet urigtige timesedler, idet han under alle omstændigheder har debiteret et antal timer, der ligger inden for begrebet "fuld arbejdstid".
- At Divine Business Solutions ApS næppe har haft krav på, at Jesper Mo Hansen arbejdede mere end 37 timer om ugen.
- At Jesper Mo Hansen har været berettiget til at anvende sin tid - ud over de 37 timer - på andre ting end arbejde.
- At der ikke er fundet beviser for, at Jesper Mo Hansen skulle have modtaget penge (under bordet) fra VKR-koncernen for "skjult" arbejde udført for VKR-koncernen.

Jeg finder ikke anledning til kritik af det af SØIK udøvede skøn over, hvorvidt der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold i relation til timesedlerne.

Jeg har ved min vurdering henset til, at der hverken ses at foreligge tilstrækkeligt bevis for, at det objektive gerningsindhold i de pågældende straffelovsbestemmelser (§§ 279 og 280) er realiseret, eller for, at den nødvendige *subjektive tilregnelse* skulle foreligge.

Vedrørende timesedlerne har Divine Business Solutions ApS gjort gældende, at Jesper Mo Hansen i sin opsigelsesperiode skjult for Divine Business Solutions ApS skulle have udført programmering (kundetilpasninger), som ikke er faktureret til General Solar Systems GmbH, idet disse programmeringsopgaver ikke var angivet i de af Jesper Mo Hansen udarbejdede timesedler, og at dette skulle have den konsekvens, at General Solar Systems GmbH i det hele skulle have mistet brugsretten til den samlede software, idet denne herefter indeholdt programdele, som General Solar Systems GmbH ikke havde betalt for, og derfor ikke havde brugsretten til, jf. eksempelvis Divine Business Solutions ApS' e-mail af 24. februar 2009 til Sydøstjyllands Politi refereret i kapitel 5, afsnit 2.4.21.

Som anført finder jeg ikke anledning til kritik af SØIK's vurdering. For fuldstændighedens skyld skal dog bemærkes, at det er min vurdering, at selv om det måtte kunne bevises, at Jesper Mo Hansen i sin opsigelsesperiode havde udført programmering (kundetilpasninger), som ikke var

faktureret til General Solar Systems GmbH, ville det *ikke* medføre, at General Solar Systems GmbH mistede brugsretten til den samlede software.

Dette vil efter min vurdering utvivlsomt være tilfældet, såfremt det ikke kan bevises, at General Solar Systems GmbH vidste eller burde vide, at Jesper Mo Hansen i sin opsigelsesperiode havde udført programmering (kundetilpasninger), som General Solar Systems GmbH ikke havde betalt for.

Vedrørende *overtrædelse af straffelovens § 299 a, jf. markedsføringslovens § 19*, er som uddybende begrundelse anført:

- At det efter de indgåede kontrakter sammenholdt med de afgivne forklaringer må lægges til grund, at Divine Business Solutions ApS' arbejde med udviklingen af programmet i al væsentlighed var afsluttet eller skulle være afsluttet pr. 1. december 2006.
- At det må lægges til grund, at General Solar Systems GmbH (bortset fra et mindre beløb, som er tilbageholdt af andre grunde) har betalt Divine Business Solutions ApS for de ydelser, Divine Business Solutions ApS har leveret, og at General Solar Systems GmbH herefter havde brugsretten til programmet og herunder havde ret til - uden Divine Business Solutions ApS' medvirken - at videreudvikle programmet.
- At forholdet under disse omstændigheder – sammenholdt med, at Jesper Mo Hansen efter sin egen forklaring ikke havde foretaget programmering, efter han blev ansat hos General Solar Systems GmbH – ikke bevisligt kan henføres under markedsføringslovens § 19 og/eller straffelovens § 299 a om industrispionage.
- At det i denne forbindelse er tillagt betydning, at der ikke findes at kunne føres det nødvendige bevis for, at Jesper Mo Hansen har "stjålet" arbejde fra Divine Business Solutions ApS, jf. det vedrørende timesedlerne anførte.
- At Jesper Mo Hansens eventuelle overtrædelse af sin konkurrenceklausul er uden betydning for spørgsmålet om, hvorvidt forholdet er omfattet af markedsføringslovens § 19/straffelovens § 299 a.

Markedsføringslovens § 19 har følgende ordlyd:

> "**§ 19.** Den, der er i tjeneste- eller samarbejdsforhold til en virksomhed eller udfører et hverv for denne, må ikke på utilbørlig måde skaffe sig eller forsøge at skaffe sig kendskab til eller rådighed over virksomhedens erhvervshemmeligheder.
> Stk. 2. Har den pågældende fået kendskab til eller fået rådighed over virksomhedens erhvervshemmeligheder på retmæssig måde, må den pågældende ikke ubeføjet viderebringe eller benytte sådanne hemmeligheder. Forbuddet vedvarer i 3 år efter tjenesteforholdets, samarbejdsforholdets eller hvervets ophør.
> Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på andre personer, der har lovlig adgang til virksomheden.
> Stk. 4. Den, der i anledning af udførelsen af arbejde eller i øvrigt i erhvervsøjemed er blevet betroet tekniske tegninger, beskrivelser, opskrifter, modeller el.lign., må ikke ubeføjet benytte sådant materiale eller sætte andre i stand hertil.
> Stk. 5. Erhvervsdrivende må ikke benytte en erhvervshemmelighed, såfremt kendskab til eller rådighed over den er opnået i strid med de ovenfor nævnte bestemmelser." (Mine understregninger).

Straffelovens § 299 a har følgende ordlyd:

> "**§ 299 a**. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i overtrædelse af markedsføringslovens § 19. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor handlingen har medført betydelig skade, eller der er fremkaldt nærliggende fare herfor."

Af pkt. 20 i den mellem General Solar Systems GmbH ("customer") og Divine Business Solutions ApS ("supplier") indgåede samarbejdsaftale om levering og installering af et IT-system (*"a Navision Entreprise Business Solution for the SolarCAP Group"*) fremgår følgende vedrørende rettigheder til software og dokumentation:

> "The customer solely acquires a right of use in the software and documentation delivered. This shall apply to standard products as well as adjustments, special developments and the like. The right of use shall be of indefinite duration unless otherwise expressly specified in Appendix 4. The right of use shall also imply a right to carry out further developments and changes to software and documentation developed by or on behalf of the supplier without the prior consent of the supplier and/or third parties or without the supplier being entitled to any remuneration.
>
> Irrespective of the preceding clause the customer shall obtain the unlimited and undisputed title and ownership right (including copyright) to the product configuration programme (together with any connecting source code, documentation and approvals) to be developed by the supplier (the Product Configuration Programme). The transfer of title and ownership covers any use of the Product Configuration Programme and it is thus not limited to certain types of use. The customer has not an obligation to make use of the Product Configuration Programme and article 54 of the Danish Copyright Act (Ophavsretsloven) shall not be applicable." (mine understregninger)

Af bestemmelsen fremgår, at General Solar Systems GmbH som kunde erhvervede en brugsret samt en ret til at videreudvikle og ændre software og dokumentation, der er udviklet af eller på vegne af Divine Business Solutions ApS uden Divine Business Solutions ApS' forudgående samtykke, og uden at Divine Business Solutions ApS har ret til noget vederlag herfor.

Bestemmelsen i samarbejdsaftalens pkt. 20 er udtryk for en i forhold til ophavsretsloven kontraktligt aftalt udvidelse af General Solar Systems GmbH's rettigheder i forhold til det erhvervede program. Efter ophavsretslovens §§ 36 og 37 har en kunde, som ønsker at erhverve et IT-system, begrænsede rettigheder til at ændre og viderevikle i det leverede, hvorfor kunder, der erhverver IT-systemer, sædvanligvis eksplicit i kontrakten med leverandøren af IT-systemet sikrer sig en ret til at ændre og videreudvikle softwaren og dokumentationen hertil uafhængigt af leverandøren, såfremt der senere skulle være behov herfor.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt Jesper Mo Hansen har overtrådt markedsføringslovens § 19 og straffelovens § 299 a, er spørgsmålet efter min vurdering nærmere:

- om Jesper Mo Hansens viden om programmet overhovedet havde karakter af en erhvervshemmelighed,

- om denne viden - selv om den isoleret betragtet måtte have karakter af en erhvervshemmelighed - kan karakteriseres som en erhvervshemmelighed i forhold til General Solar Systems GmbH, der havde en kontraktligt fastlagt brugsret til programmet og programdokumentationen samt ret til at videreudvikle programmet,
- om Jesper Mo Hansens videregivelse af viden, der måtte karakteriseres som erhvervshemmeligheder, var ubeføjet, når videregivelsen skete til General Solar Systems GmbH, der som anført havde brugsret til programmet og programdokumentationen samt ret til videreudvikling heraf, og
- om forholdet er omfattet af markedsføringslovens § 19, stk. 4.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt den viden, som Jesper Mo Hansen besad om de af Divine Business Solutions ApS udviklede, kundespecifikke programtilpasninger, overhovedet havde karakter af en erhvervshemmelighed, må dette efter min vurdering antageligt besvares bekræftende. Jesper Mo Hansen har således gennem sit arbejde som programmør haft en særlig viden og indsigt i de specifikke programmeringsløsninger, som var udviklet af Divine Business Solutions ApS, og som ikke var almindeligt kendte uden for Divine Business Solutions ApS.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt denne viden havde karakter af en erhvervshemmelighed *i forhold til General Solar Systems GmbH*, må spørgsmålet derimod efter min vurdering besvares benægtende. I forhold til General Solar Systems GmbH, til hvem programmet var udviklet, og som havde en kontraktlig ret til at modtage og udnytte oplysninger om den af Divine Business Solutions ApS udviklede programmeringsløsning til brug for videreudvikling af softwaren, kan Jesper Mo Hansens viden herom efter min vurdering *ikke* karakteriseres som en erhvervshemmelighed. Det savner i forhold til General Solar Systems GmbH mening at tale om en erhvervshemmelig, idet General Solar Systems GmbH allerede kendte og havde ret til at kende "erhvervshemmeligheden".

Det bemærkes i denne forbindelse, at hensynet bag markedsføringslovens § 19 er at beskytte en virksomheds erhvervshemmeligheder mod udnyttelse af eller til konkurrerende virksomhed. Dette fremgår eksempelvis af Betænkning 416/1966 om en ny konkurrencelov, s. 30, hvor det anføres:

> "Reglerne om beskyttelse af forretnings- eller driftshemmeligheder er udtryk for, at erhvervsvirksomheder har krav på, at visse forhold vedrørende produktionen eller indkøbs- og salgsorganisationen, der har særlig betydning for virksomhedens konkurrenceevne, bevares for vedkommende virksomhed og ikke af dens funktionærer eller medindehavere benyttes uden for virksomheden eller gives videre til andre."

General Solar Systems GmbH drev ikke en med Divine Business Solutions ApS konkurrerende virksomhed, men var tværtimod en kunde, som havde indgået aftale med og betalt Divine Business Solutions ApS for at udvikle en kundetilpasset programmeringsløsning til det af General Solar Systems GmbH erhvervede Microsoft Navision-program, herunder retten til at videreudvikle programmet. Videregivelsen af oplysninger om programmeringsløsningen til General Solar Systems GmbH falder allerede af disse årsager uden for det beskyttelseshensyn, som ligger bag markedsføringslovens § 19.

Jesper Mo Hansens bistand til VKR-koncernen blev i perioden fra den 1. december 2006 frem til ultimo april 2007 udført som konsulent gennem firmaet Jules Ltd., der fakturerede VKR-koncernen, i hvilken forbindelse det efter min vurdering må lægges til grund, at Jesper Mo Hansen udnyttede den viden om den udviklede programmeringsløsning, han havde fra sin ansættelse i Divine Business Solutions ApS. Den af Jesper Mo Hansen udøvede konsulentvirksomhed kan efter min vurdering dog ikke betegnes som konkurrerende i forhold til Divine Business Solutions ApS. Jesper Mo Hansens udnyttelse og videregivelse af viden om den af Divine Business Solutions ApS udviklede programmeringsløsning skete udelukkende i forhold til General Solar Systems GmbH, der i henhold til samarbejdsaftalen med Divine Business Solutions ApS havde ret til at modtage denne viden, og konsulentbistanden blev udført, efter at General Solar Systems GmbH havde besluttet at lade samarbejdet med Divine Business Solutions ApS ophøre. Jesper Mo Hansens udnyttelse eller videregivelse til General Solar Systems GmbH af sin viden om programmeringsløsningen var derfor efter min vurdering ikke ubeføjet.

Hvad angår perioden fra maj 2007 og frem, hvor Jesper Mo Hansen arbejdede som ansat i VKR-koncernen, følger det af det ovenfor anførte, hvorefter Jesper Mo Hansens viden om den af Divine Business Solutions ApS udviklede programmeringsløsning *ikke* i forhold til General Solar Systems GmbH havde karakter af en erhvervshemmelighed, at Jesper Mo Hansens udnyttelse og videregivelse af denne viden som led i ansættelsesforholdet allerede som følge heraf efter min vurdering ikke udgør en overtrædelse af markedsføringslovens § 19.

Særligt vedrørende markedsføringslovens § 19, stk. 4, bemærkes, at jeg - såfremt Jesper Mo Hansens viden og oplysninger om programmeringsløsningen antages at kunne betegnes som "*(…) tekniske tegninger, beskrivelser, opskrifter, modeller el.lign.*" - finder benyttelsen og videregivelsen heraf til General Solar Systems GmbH beføjet. Som begrundelse for min vurdering henvises i det hele til den ovenfor anførte begrundelse, som tilsvarende er gældende i forhold til markedsføringslovens § 19, stk. 4.

Det følger af det anførte, at det efter min vurdering er *uden betydning* for spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger overtrædelse af markedsføringslovens § 19, om Jesper Mo Hansen i sin opsigelsesperiode eller efter sin fratræden hos Divine Business Solutions ApS har udført programmering.

Med ovenstående supplerende bemærkninger finder jeg ikke anledning til kritik af det af SØIK udøvede skøn over, hvorvidt der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 299 a, jf. markedsføringslovens § 19.

Sammenfattende finder jeg således ikke anledning til kritik af SØIK's vurdering, hvorefter SØIK ikke fandt, at der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.

SØIK's afgørelse af 16. september 2009 blev af Divine Business Solutions ApS' advokat påklaget ved brev af 12. oktober 2009.

I den 294 sider lange klage klagede advokaten bl.a. over følgende forhold:

- At påtaleopgivelsen syntes "*(…) funderet i en række misforståelser fra de medvirkende sagsbehandleres side, et manglende kendskab til sagens fulde omfang samt manglende gennemførelse af relevante efterforskningsskridt.*"
- At SØIK ikke havde forholdt sig til en række af de af Divine Business Solutions ApS anmeldte, strafbare forhold, herunder bl.a. spørgsmålet om flytning af kontrakten fra Divine Business Solutions ApS til Cabus Business Solutions GmbH.
- At SØIK havde sammenfattet anmeldelserne i tre grupper.
- At de ransagninger, som oprindeligt var planlagt hos SolarCap A/S, VKR Holding A/S og advokat Erik Svanvig, fortsat ikke var gennemført.
- At de politianmeldte fra VKR-koncernen, Munk IT A/S' salgschef, Claus Glerup Jensen, samt advokat Erik Svanvig ikke var blevet afhørt efter, at sagen var overgået til SØIK.
- At der ikke var blevet foretaget nogen efterforskning i forhold til Divine Business Solutions ApS' mindre kunder.

Rigsadvokaten anmodede i brev af 13. oktober 2009 SØIK om en udtalelse i anledning af klagen.

Den 19. og 20. oktober 2009 indgav Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS nye politianmeldelser mod Jesper Mo Hansen, advokat Erik Svanvig, Jes Donneborg, Niels Freiesleben, Leif Jensen, [Navn] (adm. direktør i WindowMaster A/S) og [Navn] (finansdirektør i SolarCap A/S). Vedrørende Jesper Mo Hansen var i forhold til den tidligere anmeldelse tilføjet, at anmeldelsen omfattede overtrædelse af de tidligere anmeldte straffelovsovertrædelser "*(…) i forbindelse med § 3, § 7 og § 12 i anpartshaveroverenskomst underskrevet af Jesper Mo Hansen den 31. oktober 2005.*" Vedrørende de øvrige anmeldte var tilføjet, at disse var anmeldt for medvirken til Jesper Mo Hansens straffelovsovertrædelser "*(…) i forbindelse med Jesper Mo Hansens ovenfor nævnte brud på den indgåede anpartshaveroverenskomst.*"

I brev af 2. november 2009 til Rigsadvokaten fremkom vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, SØIK, med den ønskede udtalelse.

I udtalelsen fastholdt SØIK afgørelsen af 16. september 2009, idet SØIK "*(…) fortsat ikke finder, at der foreligger oplysninger om forhold, der vil kunne medføre, at den sigtede og/eller de i øvrigt anmeldte personer, vil kunne retsforfølges til straf.*"

Vedrørende sammenfatningen af anmeldelserne i 3 grupper anførte vicestatsadvokat Henrik Helmer Steen, at det efter hans opfattelse havde været "*(…) både nødvendigt og rimeligt, at jeg har tilladt mig at sammenfatte (alle) anmelderens anmeldelser i de 3 overordnede forhold*", idet der henvistes til, at anmelderen selv havde meget vanskeligt ved at præcisere, hvori han mente, de strafbare forhold bestod. Bortset fra, at det i udtalelsen erkendes, at det kunne have fremgået klarere, at afgørelsen også omfattede stillingtagen til flytningen af kontrakten fra Divine Business Solutions ApS til Cabus Business Solutions GmbH, fastholdes, at afgørelsen af 16. september 2009 indeholder stillingtagen til samtlige anmeldte forhold. Udtalelsen indeholder herudover en række supplerende og uddybende bemærkninger vedrørende afgørelsen. I udtalelsen bemærkes afslutningsvis, at udtalelsen ikke indeholder stillingtagen til de nye anmeldelser af 19. og 20. oktober 2009.

Det bemærkes, at jeg - med den i udtalelsen indeholdte tilføjelse vedrørende flytning af kontrakten - er enig i, at afgørelsen af 16. september 2009 indeholder stillingtagen til alle anmeldte forhold. Jeg finder derfor ikke anledning til at kommentere udtalelsen yderligere, idet jeg som ovenfor anført ikke finder anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 16. september 2009.

Den 13. november 2009 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten med kopi til SØIK den af voldgiftsretten den 12. november 2009 afsagte kendelse i voldgiftssagen mellem Jesper Mo Hansen Holding ApS og Lisborg Holding ApS, idet det i fremsendelsesbrevet var anført, at voldgiftsretten havde forholdt sig til en række forhold af betydning for straffesagen.

På baggrund af voldgiftsrettens kendelse anmodede Rigsadvokaten samme dag SØIK om at genoptage undersøgelserne i sagen, dvs. genoptage efterforskningen.

SØIK fremsendte i denne forbindelse den 24. november 2009 en supplerende udtalelse til Rigsadvokaten, hvori SØIK konkluderede, at voldgiftskendelsen ikke gav SØIK anledning til at ændre SØIKs tidligere indstilling om, at påtale i sagen burde opgives.

Jeg finder ikke anledning til kritik af SØIK's indstilling, idet jeg deler SØIK's vurdering af, at der ikke med voldgiftskendelsen fremkom nye oplysninger om forhold af betydning for den strafferetlige vurdering.

Den 8. december 2009 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat til Rigsadvokaten et brev, hvori han påpegede en række forhold i voldgiftsrettens kendelse, som efter hans opfattelse var forkerte. Under henvisning til, at det i voldgiftskendelsen var fastslået, at Jesper Mo Hansen havde krænket Divine Business Solutions ApS' ophavsret til det udviklede program, krævede advokaten herudover, at politiet skulle foretage konfiskation af softwaren hos General Solar Systems GmbH, ligesom han henviste til de tidligere fremsatte anmodninger om gennemførelse af ransagninger i VKR-koncernen.

Den 10. december 2009 anmodede Rigsadvokaten om SØIK's udtalelse til advokatens brev af 8. december. Anmodningen blev besvaret af SØIK i e-mail af 11. december 2009, hvori SØIK anførte, at SØIK ikke fandt, at advokaten havde påpeget fejl af betydning for sagen. Jeg er enig i denne vurdering.

Rigsadvokaten anmodede den 4. februar 2010 SØIK om på ny at træffe afgørelse i sagen i 1. instans, idet Rigsadvokaten fandt det "*(…) rettest, at statsadvokaten træffer en ny afgørelse vedrørende sigtelsen mod Jesper Mo Hansen med klageadgang hertil.*"

I forlængelse heraf traf SØIK den 1. marts 2010 på ny afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen, idet det i afgørelsen blev anført, at afgørelsen ikke omfattede de nye politianmeldelser indgivet den 19. og 20. oktober 2009, idet det bemærkedes, at "*(…) stillingtagen til disse anmeldelser afventer det endelige resultat af nærværende sag*." I afgørelsen af 1. marts 2010 var dele af afgørelsen af 16. september 2009 citeret, hvortil der var tilføjet supplerende bemærkninger.

Som ovenfor anført finder jeg ikke grundlag for kritik af SØIK's afgørelse af 16. september 2009. Jeg finder derfor heller ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 1. marts 2010, idet jeg som anført ikke finder, at der i den mellemliggende periode var fremkommet nye oplysninger, der ændrer denne vurdering.

Den 26. marts 2010 klagede Divine Business Solutions ApS' advokat til SØIK over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010. I den 387 sider lange klage anførte advokaten bl.a.:

- At SØIK fejlagtigt ikke havde forholdt sig til de enkelte udsagn i Divine Business Solutions ApS' klage af 12. oktober 2009.
- At SØIK ikke havde informeret Divine Business Solutions ApS om Rigsadvokatens anmodning af 13. november 2009 til SØIK om at genoptage efterforskningen.
- At SØIK ikke havde foretaget yderligere efterforskning i den anledning.

Samtidig hermed fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat en formel påklage af SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten anmodede den 30. marts 2010 SØIK om en udtalelse i anledning af klagen. SØIK fremsendte den 9. april 2010 til Rigsadvokaten en udtalelse, hvori SØIK indstillede, at SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen fastholdtes, idet SØIK ikke fandt, at der foreslå oplysninger om forhold, der kunne medføre, at Jesper Mo Hansen og/eller de øvrige anmeldte personer kunne forfølges til straf.

Rigsadvokaten meddelte den 28. april 2010 Jesper Mo Hansens advokat, at Rigsadvokaten havde besluttet at omgøre SØIK's afgørelse af 1. marts 2010, idet Rigsadvokaten grundet sagens omfang og karakter ikke inden for omgørelsesfristen på 2 måneder fra den 1. marts 2010 havde mulighed for at realitetsbehandle klagen af 26. marts 2010.

Den 20., 21. og 25. maj 2010 indgav Divine Business Solutions ApS til SØIK nye politianmeldelser mod en lang række personer og selskaber for medvirken til Jesper Mo Hansens påståede straffelovsovertrædelser. Den 25. maj 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse mod en række navngivne personer og selskaber for medvirken til bedrageri og mandatsvig ved afgivelse af falske vidneforklaringer i forbindelse med voldgiftssagen.

Den 8. juni 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Rigsadvokaten og SØIK et brev med supplerende kommentarer til klagen af 26. marts 2010, hvori advokaten bl.a. klagede over, at SØIK ikke havde været berettiget til at undlade at foretage afhøringer af de politianmeldte personer i VKR-koncernens ledelse. Advokaten anmodede på denne baggrund Rigsadvokaten om at omgøre SØIK's afgørelse og træffe beslutning om genoptagelse af efterforskningen, således at som minimum disse personer blev afhørt. Advokaten opfordrede endvidere til nærmere efterforskning af Jesper Mo Hansens tilknytning til selskabet Jules Ltd.

Rigsadvokaten anmodede den 9. juni 2010 SØIK om en udtalelse i anledning af advokat Peter Bangs brev af 8. juni 2010.

Den 10. juni 2010 indgav Lisborg Holding ApS politianmeldelse mod Jesper Mo Hansen og Jesper Mo Hansen Holding ApS for tilsvarende forhold som angivet i den af Divine Business Solutions ApS den 25. maj 2010 indgivne politianmeldelse.

Den 18. juni 2010 fremkom SØIK med en udtalelse i anledning af advokat Peter Bangs brev af 8. juni 2010. I udtalelsen bekræftede SØIK, at det var korrekt, at man ikke havde foretaget de af advokat Peter Bang anførte afhøringer af personerne i VKR-koncernens ledelse, idet SØIK som begrundelse herfor anførte, at det - efter de øvrige efterforskningsskridt var tilendebragt - var SØIK's vurdering, at der ikke var grundlag for en straffesag, og at det derfor ikke havde været nødvendigt at foretage yderligere. Efter SØIK's opfattelse indeholdt advokat Peter Bangs brev af 8. juni 2010 således intet nyt i forhold til den tidligere klage.

I perioden fra medio juli 2010 til ultimo november 2011 fremsendte Divine Business Solutions ApS til Rigsadvokaten og SØIK en række breve med supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010, herunder vedrørende DONE IT ApS, Jesper Mo Hansens advokat, processkrifter i den ved Sø- og Handelsretten anlagte civile retssag mv.

Den 4. januar 2012 traf Rigsadvokaten afgørelse om, at Rigsadvokaten ikke havde fundet grundlag for at tilsidesætte SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen og standse efterforskningen mod de øvrige politianmeldte i sagen. Rigsadvokaten tilsluttede sig i det hele SØIK's afgørelse og begrundelse, idet Rigsadvokaten i afgørelsen fremkom med en række supplerende bemærkninger.

Under overskrifterne "*Databedrageri*" og "*Timesedler*" henviste Rigsadvokaten til objektivitetsprincippet i retsplejelovens § 96, hvorefter anklagemyndigheden ikke blot skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted. Rigsadvokaten præciserede i den forbindelse, at dette indebar, at det var politiet og anklagemyndigheden, der skulle bevise, at en tiltalt var skyldig, og at der i den forbindelse gjaldt et princip om, at enhver rimelig tvivl skulle komme den tiltalte til gode. Hvis anklagemyndigheden vurderede, at der ikke kunne føres det nødvendige bevis for, at den sigtede uden enhver rimelig tvivl ville blive anset for skyldig, måtte videre strafforfølgning ikke finde sted.

Under overskriften "*Markedsføringsloven – straffelovens § 299 a*" anførte Rigsadvokaten, at straffelovens § 299 a var en overbygning på markedsføringslovens § 19, som tilsigtede at finde anvendelse ved grove overtrædelser af markedsføringsloven, og at straffelovens § 299 a ikke indebar en udvidelse af det strafbare område i forhold til markedsføringslovens § 19.

Under overskriften "*Politianmeldte forhold, som SØIK ikke har forholdt sig til*" anførte Rigsadvokaten, at det var Rigsadvokatens opfattelse, at SØIK ved sin afgørelse af 1. marts 2010 havde taget stilling til det hændelsesforløb, som var anmeldt af Divine Business Solutions ApS og dermed også til de i klagen anførte forhold.

Som ovenfor anført finder jeg ikke grundlag for kritik af SØIK's afgørelse af 16. september 2009. Jeg finder derfor heller ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 eller Rigsadvokatens stadfæstelse heraf i afgørelsen af 4. januar 2012, idet jeg ikke finder, at der i den mellemliggende periode var fremkommet nye oplysninger, der ændrer denne vurdering.

Særligt vedrørende klagen over manglende efterforskning bemærkes, at det følger af retsplejelovens regler, at det er politiet, som træffer beslutning om efterforskningens tilrettelæggelse, jf. afsnit 2.2, og at jeg ikke finder anledning til kritik af SØIK's dispositioner i så henseende. Det er således min vurdering, at der med den af Sydøstjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og SØIK gennemførte efterforskning var tilvejebragt det nødvendige og tilstrækkelige grundlag for SØIK's vurdering og afgørelse om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen. Dette gælder både i forhold til SØIK's oprindelige afgørelse af 16. september 2009 og afgørelsen af 1. marts 2010.

Det bemærkes i denne forbindelse, at de enkelte klagepunkter i Divine Business Solutions ApS' klage (og de supplerende klagebreve) i vid udstrækning forekommer fokuseret på at dokumentere eller - gennem yderligere efterforskning - fremskaffe dokumentation for, at Jesper Mo Hansen havde realiseret det objektive gerningsindhold i de straffelovsbestemmelser, han var anmeldt for overtrædelse af. Som anført i afsnit 2.4 er det imidlertid ikke tilstrækkeligt, at det objektive gerningsindhold er realiseret. Der skal tillige kunne føres bevis for, at der foreligger den fornødne *subjektive tilregnelse*, dvs. forsæt, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat, jf. straffelovens § 19.

Henset hertil, og idet jeg kan tilslutte mig det i Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012 anførte vedrørende objektivitetsprincippet, finder jeg sammenfattende ikke anledning til kritik af SØIK's og Rigsadvokatens vurdering af, at der ikke kunne føres det nødvendige bevis for, at Jesper Mo Hansen uden enhver rimelig tvivl ville blive anset for skyldig.

I forlængelse af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012 fremsendte SØIK den 1. februar 2012 til Lisborg Holding ApS' advokat et brev, hvori SØIK meddelte, at Rigsadvokaten i afgørelsen af 4. januar 2012 havde afgjort endeligt, at der ikke var anledning til strafforfølgning af Jesper Mo Hansen, og at det fulgte heraf, at der heller ikke skulle ske strafforfølgning af de personer, som var anmeldt for medvirken til de samme forhold. SØIK oplyste, at alle de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser af 20., 21. og 25. maj 2010 samt 10. juni 2010 derfor ansås for bortfaldet.

Den 24. februar 2012 klagede Lisborg Holding ApS' advokat til Rigsadvokaten over SØIK's afgørelse af 1. februar 2012 om at anse de af Lisborg Holding ApS den 25. maj 2010 og 10. juni 2010 indgivne politianmeldelser for bortfaldet som følge af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012, idet advokaten anførte, at disse anmeldelser vedrørte afgivelsen af falske vidneforklaringer under voldgiftssagen den 5.-7. oktober 2009, som SØIK derfor ikke havde kunnet forholde sig til i afgørelsen af 16. september 2009. Advokaten anmodede derfor om, at der blev gennemført efterforskning af disse anmeldelser.

Rigsadvokaten anmodede den 7. marts 2012 SØIK om en udtalelse i anledning af klagen af 24. februar 2012. I udtalelse af 15. marts 2012 til Rigsadvokaten meddelte SØIK, at SØIK i det hele kunne henholde sig til afgørelsen af 1. februar 2012.

Rigsadvokaten traf den 3. juli 2012 afgørelse vedrørende klagen, hvorefter Rigsadvokaten tiltrådte SØIK's afgørelse. Rigsadvokaten bemærkede supplerende, at eventuel falsk forklaring i forbindelse med voldgiftssagen ikke ville kunne straffes efter straffelovens § 158 om falsk forklaring for retten, og at Rigsadvokaten på den baggrund ikke fandt grundlag for at tilsidesætte SØIK's vurdering af, at der ikke i anmeldelserne af 25. maj 2010 og 10. juni 2010 var påpeget

forhold, som selvstændigt kunne begrunde yderligere efterforskning mod de personer, som Lisborg Holding ApS havde anmeldt for medvirken til de strafbare forhold, der var taget endeligt stilling til i Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012.

Med Rigsadvokatens supplerende bemærkninger kan jeg tilslutte mig SØIK's og Rigsadvokatens afgørelser af henholdsvis 1. februar 2012 og 3. juli 2012 og finder således ikke anledning til kritik heraf.

Den 6. juli 2012 anmodede Lisborg Holding ApS' advokat under henvisning til et nyt bilag SØIK om at genoptage efterforskningen i den del af sagen, som var omfattet af Rigsadvokatens afgørelse af 3. juli 2012.

SØIK traf den 31. juli 2012 afgørelse om ikke at genoptage sagen, idet SØIK som begrundelse herfor anførte, at SØIK ikke fandt, at bilaget indeholdt (nye) oplysninger om forhold af afgørende betydning for vurderingen af sagen. Afgørelsen blev den 28. august 2012 påklaget til Rigsadvokaten, som den 7. februar 2013 - efter mellemliggende udtalelser fra SØIK - stadfæstede SØIK's afgørelse.

Jeg kan tilslutte mig SØIK's og Rigsadvokatens vurdering og finder således ikke anledning til kritik heraf.

I klagen af 28. august 2012 klagede Lisborg Holding ApS' advokat tillige over, at SØIK havde udleveret koster i sagen til Jesper Mo Hansen. I SØIK's udtalelse af 24. september 2012 til Rigsadvokaten er herom anført, at udleveringen var sket i overensstemmelse med sædvanlig praksis, og at SØIK forud for udleveringen havde taget kopi af materialet. I Rigsadvokatens afgørelse af 7. februar 2013 bemærkes, at SØIK's udlevering af koster ikke gav anledning til bemærkninger. Jeg kan tilslutte mig denne vurdering og finder således ikke anledning til kritik heraf.

Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat anmodede i brev af 15. marts 2013 Rigsadvokaten om at genoptage sagen under henvisning til, at der efter advokatens opfattelse var fremkommet nye beviser i sagen i form af e-mailkorrespondance og bestyrelsesmødeprotokoller vedrørende Jesper Mo Hansens ansættelse i VKR-koncernen og VKR-koncernens udbetaling af løn til Jesper Mo Hansen.

I forlængelse heraf fremsendte Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat den 20. marts 2013 endnu et brev med yderligere supplerende oplysninger, som ifølge advokaten dokumenterede, at Jesper Mo Hansen på sin bærbare arbejdscomputer i december 2006 havde haft nyere kopier af Navision-databasen end de kopier, som Jesper Mo Hansen afleverede til Divine Business Solutions ApS den 11. december 2006.

Ved brev af 11. april 2013 videresendte Rigsadvokaten brevene af 15. og 20. marts 2013 til SØIK med anmodning om, at SØIK i 1. instans traf afgørelse vedrørende anmodningen om genoptagelse.

Den 16. juli 2013 traf SØIK afgørelse om ikke at imødekomme anmodningen om genoptagelse af efterforskningen, idet SØIK ikke fandt, at de fremkomne oplysninger havde en sådan karak-

ter, at der var grundlag for genoptagelse. I afgørelsen præciserede SØIK, at SØIK havde forstået advokatens breve således, at advokaten mente, at der i modsætning til tidligere nu kunne føres bevis for,

- at der efter bruddet mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS blev foretaget en omfattende videreudvikling af programmet,
- at det i meget vidt omfang var Jesper Mo Hansen, som forestod videreudviklingen,
- at VKR-koncernen på tidspunktet for bruddet mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS havde vurderet, at programmet havde en betydelig værdi, og
- at Jesper Mo Hansen foretog Navision-opdateringer på 100 GB harddisken, og at Jesper Mo Hansen i forbindelse med bruddet mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS bevidst slettede disse.

SØIK fremkom herefter i afgørelsen med en uddybende begrundelse i forhold til de 4 punkter.

Som uddybende begrundelse i forhold til de *første to punkter* anførte SØIK, at SØIK ikke ved afgørelsen af 1. marts 2010 havde lagt afgørende vægt på, om det kunne bevises, at Jesper Mo Hansen havde foretaget omfattende videreudvikling af IT-programmet efter bruddet mellem Divine Business Solutions ApS og VKR-koncernen, og SØIK fandt ikke, at Jesper Mo Hansens eventuelle fortsatte arbejde med udviklingen af programmet havde haft en sådan karakter, at forholdet kunne anses for omfattet af markedsføringslovens § 19 eller straffelovens § 299 a.

Som anført i min vurdering af SØIK's afgørelse af 16. september 2009 er det efter min vurdering *uden betydning* for spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger overtrædelse af markedsføringslovens § 19, om Jesper Mo Hansen i sin opsigelsesperiode eller efter sin fratræden hos Divine Business Solutions ApS har udført programmering. Jeg kan derfor tilslutte mig SØIK's vurdering, der således ikke giver anledning til kritik.

Som uddybende begrundelse i forhold til det tredje punkt - at VKR-koncernen selv havde vurderet, at programmet havde en betydelig værdi - anførte SØIK, at SØIK i afgørelsen af 1. marts 2010 ikke havde fundet, at VKR-koncernen skulle have "stjålet" eller på anden måde misbrugt sin ret til at benytte IT-programmet, hvorfor det ikke sås at have selvstændig betydning, om programmet havde værdi for koncernen eller ej. Jeg er enig i denne vurdering, der således ikke giver anledning til kritik.

Vedrørende det fjerde punkt - at Jesper Mo Hansen foretog opdateringer af Navision-databasen på 100 GB harddisken - anførte SØIK, at SØIK i afgørelsen af 1. marts 2010 havde lagt til grund, dels at hverken Jesper Mo Hansen eller VKR-koncernen havde haft noget ønske om at forholde Divine Business Solutions ApS det arbejdsrelaterede indhold af 100 GB harddisken, dels at Divine Business Solutions ApS ikke havde rettet henvendelse til VKR-koncernen med henblik på at få udleveret det opdaterede materiale. På denne baggrund præciserede SØIK, at SØIK ikke havde lagt afgørende vægt på, om der lå opdateringer på 100 GB harddisken eller ej; det afgørende havde været, at SØIK ikke fandt, at det kunne bevises, at Jesper Mo Hansen og/eller VKR-koncernen bevidst slettede 100 GB harddisken for at unddrage Divine Business Solutions ApS adgang til materialet.

Som anført i min vurdering af SØIK's afgørelse af 16. september 2009 finder jeg ikke, at SØIK's vurdering af dette forhold giver anledning til kritik.

Sammenfattende finder jeg således ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage efterforskningen.

Ved brev af 9. august 2013 påklagede Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS advokat SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 til Rigsadvokaten, som den 14. august 2013 anmodede SØIK om en udtalelse i anledning heraf.

SØIK fremkom den 30. august 2013 med en udtalelse til Rigsadvokaten, hvori SØIK indstillede, at SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 fastholdtes.

Den 24. oktober 2013 fremsendte Divine Business Solutions ApS til Rigsadvokaten og SØIK kopi af den af Sø- og Handelsretten den 22. oktober 2013 afsagte kendelse, hvoraf fremgik, at Sø- og Handelsretten ikke havde taget en af Jesper Mo Hansen nedlagt afvisningspåstand til følge.

Rigsadvokaten anmodede på denne baggrund den 29. oktober 2013 SØIK om en udtalelse. SØIK fremkom den 8. november 2013 med en udtalelse til Rigsadvokaten, hvori SØIK anførte, at den af Sø- og Handelsretten afsagte kendelse ikke havde nogen betydning for SØIK's vurdering af sagen, idet kendelsen var af processuel karakter og ikke indeholdt nogen materiel vurdering af sagen. Jeg er enig i denne vurdering.

Den 26. september 2014 traf Rigsadvokaten afgørelse om at stadfæste SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage efterforskningen, idet Rigsadvokaten tilsluttede sig SØIK's begrundelse herfor.

Som ovenfor anført finder jeg ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 16. juli 2013, og følgelig heller ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens afgørelse af 26. september 2014.

6.2 Sammenfattende vurdering af efterforskningen ved SØIK

Det er min sammenfattende vurdering, at der af SØIK er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser, og at der herved er tilvejebragt et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til vurdering af, hvorvidt der var grundlag for at rejse tiltale mod Jesper Mo Hansen og de øvrige anmeldte.

Det bemærkes i denne forbindelse særligt, at jeg ikke finder anledning til kritik af SØIK's vurdering af, at det ikke var nødvendigt med gennemførelse af ransagninger hos selskaber i VKR-koncernen eller hos advokat Erik Svanvig, ligesom jeg ikke finder anledning til kritik af, at der ikke af SØIK blev gennemført afhøring af alle de politianmeldte. Jeg har herved særligt henset til, at der ved den af Københavns Vestegns Politi, Sydøstjyllands Politi og SØIK gennemførte efterforskning, herunder ved de foretagne afhøringer, beslaglæggelsen af spejlet af 100 GB harddisken hos Dansk Computer Center A/S og IT-koster hos Jesper Mo Hansen og den kriminaltekniske analyse heraf samt det omfattende bilagsmateriale fremsendt af Divine Business

Solutions ApS, var tilvejebragt et særdeles omfattende materiale til afdækning af det faktiske hændelsesforløb vedrørende de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser.

Hvad angår SØIK's afgørelser af 16. september 2009 og 1. marts 2010 om at opgive påtale mod Jesper Mo Hansen (og i konsekvens heraf mod de øvrige anmeldte), finder jeg ikke grundlag for kritik af SØIK's vurdering, hvorefter SØIK ikke fandt, at der kunne føres det til domfældelse fornødne bevis for, at Jesper Mo Hansen havde gjort sig skyldig i strafbare forhold, der forfølges af det offentlige.

I konsekvens heraf finder jeg heller ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012, som stadfæstede SØIK's afgørelse af 1. marts 2010.

Jeg finder heller ikke anledning til kritik af SØIK's afgørelse af 1. februar 2012, hvorefter SØIK i konsekvens af Rigsadvokatens afgørelse af 4. januar 2012 anså alle de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser af 20., 21. og 25. maj 2010 samt 10. juni 2001 for bortfaldet, ligesom jeg heller ikke finder anledning til kritik af Rigsadvokatens stadfæstelse heraf i afgørelse af 3. juli 2012.

Endelig finder jeg ikke anledning til kritik af SØIK's efterfølgende afgørelser af 31. juli 2012 og 16. juli 2013 om ikke at imødekomme Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' anmodninger om genoptagelse af sagen, ligesom jeg ikke finder anledning til kritik af Rigsadvokatens afgørelser af 7. februar 2013 og 24. september 2014, hvori SØIK's afgørelser stadfæstes.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der ikke er grundlag for kritik af efterforskningen hos SØIK og/eller de af SØIK som led i efterforskningen trufne afgørelser.

7. STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND

7.1 Værnetingsproblematikken

7.1.1 Resumé af begivenhedsforløbet

Ved brev af 25. september 2008 til Rigsadvokaten og Rigspolitiet klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over, at "*(…) efterforskningen af sagen synes at være gået i stå på en afklaring af et værnetingsspørgmål (…)*", og anmodede rigspolitichefen og rigsadvokaten om, at der blev truffet afgørelse om værnetingsspørgsmålet.

Rigspolitiet besvarede den 1. oktober 2008 klagen med oplysning om, at klagen vedrørte forhold, som efter retsplejeloven henhørte under anklagemyndigheden, hvorfor Rigspolitiet ikke foretog sig yderligere i sagen.

Rigsadvokaten videresendte den 16. oktober 2008 klagen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland som tilsynsmyndighed i forhold til Sydøstjyllands Politi. I fremsendelsesbrevet til Statsadvokaten anførte Rigsadvokaten, at værnetingsspørgsmålet burde afklares snarest muligt.

Statsadvokaten anmodede i umiddelbar forlængelse af modtagelsen af sagen fra Rigsadvokaten den 17. oktober 2008 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse, idet Statsadvokaten henledte opmærksomheden på, at Rigsadvokaten havde anført, at værnetingsspørgsmålet burde afklares snarest muligt.

Den 3. november 2008 rykkede Statsadvokaten for svar på anmodningen om en udtalelse.

Den 4. november 2008 fremkom politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, med den efterspurgte udtalelse. I udtalelsen oplyste politidirektør Lone Sehested, at hun ad to omgange havde drøftet sagen med politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi, og at det med ham var aftalt, at Nordsjællands Politi overtog sagen, som den 24. oktober 2008 var oversendt til Nordsjællands Politi.

Statsadvokaten orienterede ved brev af 11. november 2008 Divine Business Solutions ApS herom, idet Statsadvokaten tilføjede, at han herefter ikke foretog sig yderligere i sagen.

Den 3. december 2008 orienterede vicepolitidirektør Lene Volke Roesen telefonisk Statsadvokaten om, at Nordsjællands Politi havde returneret sagen til Sydøstjyllands Politi, og at Sydøstjyllands Politi på denne baggrund ville foretage en fornyet vurdering af, hvor sagen kunne forankres.

Den 6. januar 2009 modtog Statsadvokaten fra vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, Sydøstjyllands Politi, et brev med orientering om, at det var besluttet at forankre den videre efterforskning af sagen hos Sydøstjyllands Politi.

Den 18. februar 2009 anmodede Statsadvokaten i et brev til Sydøstjyllands Politi om oplysning om, hvad der videre var sket i sagen.

Den 4. marts 2009 blev der afholdt møde hos Statsadvokaten på anmodning fra Sydøstjyllands Politi. Af mødereferatet fremgår, at formålet med mødet var at give Statsadvokaten en orientering om sagen, herunder værnetingsspørgsmålet.

Af mødereferatet fremgår, at det fortsat kunne diskuteres, hvor det rette værneting var, men at efterforskningen var foregået ved Sydøstjyllands Politi, og at efterforskningen skønnedes afsluttet inden for et par måneder.

Det fremgår videre, at Sydøstjyllands Politi på mødet orienterede Statsadvokaten om, at der var vakt mistanke om en mulig intern lækage, og at Statsadvokaten i denne forbindelse meddelte, at Sydøstjyllands Politi kunne overveje, om der var grundlag for at indgive en anmeldelse herom til Statsadvokaturen. Af mødereferatet fremgår endvidere, at der var enighed om, at Sydøstjyllands Politi "*(…) snarest vil tage kontakt til SØK for at drøfte en eventuel overtagelse af sagen.*"

7.1.2 Sammenfattende vurdering af Statsadvokatens udøvelse af tilsynsfunktionen

Det fremgår af det anførte, at Statsadvokaten den 17. oktober 2008 i umiddelbar forlængelse af Rigsadvokatens videresendelse af advokat Peter Bangs klage anmodede Sydøstjyllands Politi om

en udtalelse, og at Statsadvokaten fulgte op herpå ved fremsendelse af rykker for udtalelsen den 3. november 2008. I Sydøstjyllands Politis udtalelse af 4. november 2008 blev oplyst, at det med Nordsjællands Politi var aftalt, at Nordsjællands Politi overtog sagen. Efter modtagelsen af denne oplysning var der således ikke på dette tidspunkt anledning for Statsadvokaten til at foretage sig yderligere.

Efter at Statsadvokaten ved vicepolitidirektør Lene Volke Roesens brev af 6. januar 2009 havde modtaget orientering om, at det var besluttet at forankre sagen hos Sydøstjyllands Politi, anmodede Statsadvokaten af egen drift i brevet af 18. februar 2009 Sydøstjyllands Politi om en orientering om, hvad der var sket i sagen.

På denne baggrund finder jeg ikke grundlag for kritik af Statsadvokatens udøvelse af tilsynsfunktionen i forbindelse med værnetingsproblematikken.

7.2 Efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger ("lækagesagen")

7.2.1 Resumé og vurdering af efterforskningen

Politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, anmodede i brev af 17. marts 2009 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at iværksætte en undersøgelse af, om der eventuelt var begået et strafbart forhold ved udlevering af materiale fra politiet til sagens anmelder, pressen, VKR Holding eller andre. Brevet var bilagt følgende materiale:

- Brev af 24. februar 2009 fra vidnet Lars Bugge, hvori denne anførte, at han havde formodning om, at "*(…) personer inden for politi eller anklagemyndighed har lækket oplysninger fra sagsmappen til VKR Holding.*" Ifølge brevet var baggrunden for formodningen, at Lars Bugge den 12. februar 2009 var blevet kontaktet telefonisk af SolarCap A/S' administrerende direktør, Niels Freiesleben, som tilsyneladende var bekendt med, at Lars Bugge var blevet afhørt af politiet som vidne i sagen.
- Udateret notits udarbejdet af politiadvokat Peter Rydder, hvori han under henvisning til nogle konkrete eksempler konkluderer, at der efter hans opfattelse, var videregivet fortrolige oplysninger fra politiet til anmelderen, dvs. til Tom Lisborg.

Statsadvokaten iværksatte herefter med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold en efterforskning af sagen, som bl.a. omfattede følgende efterforskningsskridt:

- Gennemgang af den af Sydøstjyllands Politi udarbejdede rapport af 30. marts 2009 om enkelte medarbejderes viden om sagens overdragelse til SØIK bilagt notits af 24. marts 2009 med referat af politiinspektør Steen Edelings møde med kriminalassistenterne Hans Hermansen og Svend Sandberg, hvor disse orienterede Steen Edeling om, at Hans Hermansen ca. 1 måned tidligere af Tom Lisborg blev gjort opmærksom på, at der formentlig tilflød VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen oplysninger fra personer med tilknytning til politiet, i hvilken forbindelse Tom Lisborg havde nævnt to personer med tilknytning til politiet som mulige kilder til disse oplysninger.
- Afhøring den 6. maj 2009 af politiadvokat Peter Rydder.

- Udarbejdelse af rapport af 20. maj 2009 med gennemgang af den af Peter Rydder i februar/marts 2009 udarbejdede notits og de i notitsen anførte politirapporter.
- Telefonisk afhøring den 3. juni 2009 af politiinspektør Steen Edeling, Sydøstjyllands Politi.
- Afhøring den 18. juni 2009 af politiadvokat Margit Wegge.
- Oprettelse af rapporter af 15. og 18. juni 2009 vedrørende indhentelse af historiske opkaldsoplysninger for Sydøstjyllands Politis hovednummer og for kriminalassistent Hans Hermansens tjenestetelefon.
- Afhøring den 25. juni 2009 af Tom Lisborg.
- Afhøring den 9. august 2009 af Lars Bugge.
- Udarbejdelse af rapport af 19. august 2009 vedrørende gennemgang af de hos Københavns Vestegns Politi arkiverede sagsakter og fremsendelsen af fortrolige dokumenter fra Københavns Vestegns Politi til Tom Lisborg.
- Afhøring den 24. august 2009 af Niels Freiesleben.
- Afhøring den 27. august 2009 af politiassessor Birgit Lougart, Københavns Vestegns Politi.
- Afhøring den 21. september 2009 af vidne, som forklarede, at Lars Bugge i september 2008 havde fortalt, at han var blevet afhørt af politiet, og at vidnet ca. ½ år senere havde omtalt dette over for en bekendt, der var ansat i SolarCap A/S.
- Forevisning af konvolutten med den anonyme forsendelse til Tom Lisborg for kontoransatte på politistationen i Albertslund den 25. september 2009 samt efterfølgende udarbejdelse af rapport vedrørende afhøring af servicetekniker.
- Afhøring den 6. oktober 2009 af VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen.
- Genafhøring af Tom Lisborg den 20. november 2009.
- Genafhøring af politiinspektør Steen Edeling den 29. oktober 2009.
- Afhøring den 9. februar 2010 af kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi.
- Afhøring den 25. februar 2010 af kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi.

Den 12. april 2010 afgav Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland en redegørelse til Politiklagenævnet i medfør af retsplejelovens § 1021 d. I redegørelsen anføres, at Statsadvokaten har efterforsket 6 forhold:

1) Fremsendelse den 7. oktober 2007 fra Københavns Vestegns Politi af en kuvert med politirapporter til Tom Lisborg
2) Videregivelse af indholdet af politirapporter til Tom Lisborg
3) Videregivelse af politiadvokat Peter Rydders brev af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge til Danmarks Radio
4) Videregivelse af oplysning til Niels Freiesleben og Leif Jensen om afhøringen af vidnet Lars Bugge
5) Videregivelse af oplysning til Berlingske Tidende om, at efterforskningen af straffesagen skulle overgå til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet
6) Udlevering af Jesper Mo Hansens private og fortrolige korrespondance til Tom Lisborg

Af redegørelsen fremgår, at Statsadvokaten for alle 6 forhold havde besluttet at indstille efterforskningen, idet Statsadvokaten i forhold til hvert enkelt forhold begrundede dette således:

Ad forhold 1 - Fremsendelse den 7. oktober 2007 fra Københavns Vestegns Politi af en kuvert med politirapporter til Tom Lisborg

Statsadvokaten vurderede, at det ikke var muligt at bevise, hvem der havde sendt kuverten med dokumenter, ligesom det ikke kunne afvises, at fremsendelsen skyldtes en fejl. Statsadvokaten lagde i denne forbindelse tillige vægt på, at Tom Lisborg formentlig kunne have fået aktindsigt i dokumenterne, såfremt han havde anmodet herom, da efterforskningen var indstillet.

Ad forhold 2 - Videregivelsen af indholdet af politirapporter til Tom Lisborg

Under henvisning til de af Tom Lisborg og kriminalassistent Hans Hermansen afgivne forklaringer konstaterede Statsadvokaten, at der var videregivet oplysninger fra politirapporter til Tom Lisborg, men at dette var sket for at få oplyst sagen. Statsadvokaten fandt på denne baggrund ikke, at der af Hans Hermansen uberettiget var videregivet oplysninger fra politirapporter, ligesom Statsadvokaten ikke fandt grundlag for at kritisere, at Hans Hermansen havde skønnet, at videregivelsen af oplysningerne var nødvendig for at oplyse sagen.

Ad forhold 3 - Videregivelse af politiadvokat Peter Rydders brev af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge til Danmarks Radio

Statsadvokaten fandt ikke, at det alene på baggrund af Peter Rydders forklaring mod kriminalassistent Hans Hermansens benægtelse heraf kunne lægges til grund, at Hans Hermansen til Tom Lisborg skulle have videregivet Peter Rydders brev af 4. september 2007 til politiadvokat Margit Wegge.

Ad forhold 4 - Videregivelse af oplysning til Niels Freiesleben og Leif Jensen om afhøringen af vidnet Lars Bugge

Under henvisning til afhøringen af vidnet, som forklarede, at Lars Bugge havde fortalt ham om politiets afhøring af ham som vidne, og at vidnet efterfølgende havde omtalt dette for en bekendt, som var ansat i SolarCap A/S, og at dette hændelsesforløb var bekræftet af Niels Freiesleben, lagde Statsadvokaten til grund, at oplysningerne om afhøringen stammede fra vidnet, der havde fået oplysningen herom af Lars Bugge selv.

Ad forhold 5 - Videregivelse af oplysning til Berlingske Tidende om, at efterforskningen af straffesagen skulle overgå til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet

Statsadvokaten fandt ikke, at det var muligt at bevise, at oplysningen herom var videregivet fra politiet.

Ad forhold 6 - Udlevering af Jesper Mo Hansens private og fortrolige korrespondance til Tom Lisborg

Statsadvokaten lagde ved afgørelsen vægt på, at pc'en med de pågældende data tilhørte Divine Business Solutions ApS, og at kriminalassistent Hans Hermansens udlevering af kopi heraf til Tom Lisborg skete med det formål at få sagen oplyst. På denne baggrund fandt Statsadvokaten

ikke, at Hans Hermansens uberettiget havde videregivet oplysningerne til Tom Lisborg eller havde haft forsæt hertil.

Den 11. maj 2010 traf Statsadvokaten afgørelse, som var enslydende med redegørelsen til Politiklagenævnet, dog med tilføjelse af følgende bemærkning fra Politiklagenævnet:

> "Politiklagenævnet tager Statsadvokatens redegørelse herunder vurderingen til efterretning, men bemærker, at det findes beklageligt, at dokumenter fra politiets efterforskning er kommet i hænderne på uvedkommende, hvilket har bevirket, at en privat anmelder reelt har kunnet drive sin egen efterforskning, ligesom det er beklageligt, at det ikke har været muligt at fastlægge, hvordan og i hvilket omfang politiets dokumenter er kommet på afveje. Med hensyn til begrundelsen for afgørelsen bemærkes, at politiklagenævnet ikke finder, at det kan tillægges nogen betydning, at Tom Lisborg eventuelt efter, at der var truffet afgørelse i sagen, kunne have fået aktindsigt."

Det er min vurdering, at der af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold vedrørende den mulige, strafbare udlevering af materiale fra politiet til sagens anmelder, pressen, VKR Holding A/S eller andre.

Hvad angår Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010, kan jeg i det hele tilslutte mig denne og Statsadvokatens begrundelse herfor. Jeg finder derfor ikke anledning til kritik af afgørelsen.

Den 8. juni 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til både Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hvor advokat Peter Bang kommenterede Statsadvokatens afgørelse for så vidt angik videregivelse af oplysninger til VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen. I brevet bemærkede advokat Peter Bang, at det ikke af redegørelsen fremgik, at Leif Jensen havde været i kontakt med ledende polititjenestemænd om sagen, og advokat Peter Bang anmodede på denne baggrund om, at Leif Jensen blev genafhørt i sagen.

Statsadvokaten besvarede den 11. juni 2010 advokat Peter Bangs brev af 8. juni 2010. I svaret anførte Statsadvokaten, at han opfattede advokat Peter Bangs brev som en klage over afgørelsen af 11. maj 2010. Vedrørende spørgsmålet om Leif Jensens kontakt til ledende polititjenestemænd anførte Statsadvokaten, at dette ikke havde været omfattet af Statsadvokatens undersøgelse.

Statsadvokaten fremsendte samme dag en udtalelse til Rigsadvokaten, hvori Statsadvokaten indstillede, at klagen blev afvist, idet Tom Lisborg ikke var klageberettiget.

Afgørelsen af 11. maj 2010 blev ved breve af 17. og 22. juni 2010 påklaget af Lars Bugge, idet det i klagen af 22. juni 2010 var anført, at det ikke sås efterforsket, hvordan Leif Jensen var blevet bekendt med Lars Bugges klage af 24. februar 2009 til Sydøstjyllands Politi. Lars Bugge anmodede i klagen om, at Leif Jensen blev genafhørt herom, ligesom han anmodede om afhøring af et navngivet vidne, som ifølge Lars Bugge havde viden af "*(…) afgørende betydning for de indgivne politianmeldelser.*"

Statsadvokaten afgav i anledning af klagen den 23. juni 2010 en udtalelse til Rigsadvokaten, hvori Statsadvokaten blot henviste til sit brev af 11. juni 2010, idet han tilføjede, at han ikke havde yderligere bemærkninger til advokat Peter Bangs brev af 17. juni 2010 og Lars Bugges brev af 22. juni 2010.

Den 20. august 2010 traf Rigsadvokaten afgørelse vedrørende den af advokat Peter Bang indgivne klage. I afgørelsen afviste Rigsadvokaten at realitetsbehandle klagen, idet Rigsadvokaten henviste til, at Divine Business Solutions ApS ikke var klageberettiget i sagen, idet selskabet ikke var part eller i øvrigt havde en væsentlig, direkte, individuel og retlig interesse i sagen. Rigsadvokaten tilføjede, at Rigsadvokaten som følge heraf ikke fandt grundlag for at tage stilling til advokat Peter Bangs øvrige bemærkninger om Statsadvokatens behandling af sagen, herunder ej heller advokat Peter Bangs anmodning om genafhøring af Leif Jensen.

Jeg finder ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens vurdering af, at Divine Business Solutions ApS ikke var klageberettiget, og jeg finder på denne baggrund heller ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens beslutning om ikke at forholde sig til advokat Peter Bangs øvrige bemærkninger, herunder anmodningen om genafhøring af Leif Jensen.

Hvad angår Lars Bugges klage, stadfæstede Rigsadvokaten den 22. februar 2011 Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010. Idet jeg som ovenfor anført ikke finder anledning til kritik at Statsadvokatens afgørelse, finder jeg heller ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens stadfæstelse heraf.

7.2.2 Sammenfattende vurdering af efterforskningen af lækagesagen

Det er min sammenfattende vurdering, at der af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med bistand fra Rigspolitiets Rejsehold er foretaget de nødvendige og tilstrækkelige efterforskningsskridt til afdækning af de faktuelle forhold i forbindelse med lækagesagen.

Hvad angår Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010, kan jeg i det hele tiltræde afgørelsen og den heri indeholdte begrundelse. Hverken afgørelsen eller Rigsadvokatens efterfølgende stadfæstelse heraf den 22. februar 2011 på baggrund af den af Lars Bugge indgivne klage giver således anledning til kritik.

I forhold til Divine Business Solutions ApS' klage over Statsadvokatens afgørelse af 11. maj 2010 finder jeg ikke anledning til kritik af Rigsadvokatens vurdering af, at Divine Business Solutions ApS ikke var klageberettiget.

Kapitel 9

Vurdering af øvrige klagesager

1. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

I kapitel 8 er behandlet de klager, som knytter sig til myndighedernes dispositioner og afgørelser i forbindelse med efterforskningen af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser. I nærværende kapitel er behandlet de øvrige klager, som er indgivet af Divine Business Solutions ApS, og som ikke vedrører selve efterforskningen, men sagsbehandlingen i forbindelse med myndighedernes klagesagsbehandling.

I det følgende skal jeg fremkomme med min vurdering af, hvorvidt der ved de pågældende myndigheders sagsbehandling af disse klager er begået fejl og forsømmelser, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd.

Kapitlet er struktureret således, at afsnit 2 indeholder en kortfattet beskrivelse af de for vurderingen mest centrale sagsbehandlingsregler, som efter lovgivningen påhviler myndighederne i forbindelse med deres klagesagsbehandling.

Afsnit 3 indeholder min vurdering af, hvorvidt der af myndighederne er inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) ved sagsbehandlingen. Afsnit 4 indeholder min vurdering af spørgsmål om inhabilitet og afsnit 5 min vurdering af, hvorvidt der i øvrigt af myndighederne er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes behandling af de af Divine Business Solutions ApS indgivne konkrete klager over myndighedernes sagsbehandling. Afsnit 6 indeholder min vurdering af, hvorvidt der i øvrigt af myndighederne er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med selve sagsbehandlingen.

2. KRAV TIL MYNDIGHEDERS KLAGESAGSBEHANDLING

2.1 Kompetence

Hovedparten af de i dette afsnit vurderede sager angår sagsbehandlingen af klager over politiets dispositioner under efterforskningen eller politiets og anklagemyndighedens behandling af samme klagesager. Disse såkaldte dispositionsklager er i betænkning 1507/2009, afsnit 10.2, beskrevet således (som led i en afgrænsning fra adfærdsklager):

> "Ofte er der tale om klager over dagligdags dispositioner, der klares med en samtale med borgeren, og hvor der slet ikke træffes nogen afgørelse.
>
> Hertil kommer, at dispositionsklager er karakteriseret ved, at klagen ikke vedrører magtmisbrug fra politiets eller en enkelt polititjenestemands side, men derimod ved, at det skøn, som er udøvet

> i forbindelse med en bestemt disposition, ved en efterfølgende vurdering viser sig at burde have været udøvet anderledes."

Kompetencefordelingen for dispositionsklager er efter retsplejeloven således, at klager i første omgang indgives til politidirektøren i den pågældende politikreds, der herefter træffer afgørelse i første instans. En eventuel klage over politidirektørens afgørelse kan herefter i medfør af retsplejelovens § 101, stk. 2, indgives til den regionale statsadvokat.

Klagesystemet er i betænkning 1507/2009, afsnit 3.6, beskrevet således:

> "Er dispositionen foretaget som led i en strafferetlig efterforskning, er der tale om en disposition inden for strafferetsplejen, og afgørelsen kan påklages til den regionale statsadvokat. Det kan være afgørelsen om at benytte bestemte efterforskningsskridt, herunder f.eks. at anholde en person, ligesom der kan klages over, at bestemte efterforskningsskridt ikke er foretaget. Også politiets sagsbehandlingstid i forbindelse med en strafferetlig efterforskning, at en sag er utilstrækkeligt eller urigtigt oplyst, eller at en rapport indeholder en ukorrekt gengivelse af en afgivet forklaring, kan der klages over til statsadvokaten."

Det fremgår videre af betænkningen, at man var opmærksom på, at politiet herved kom til at træffe afgørelse vedrørende egne dispositioner, men at man for så vidt angår dispositionsklager fandt denne kompetencefordeling hensigtsmæssig.

Hvis der i forbindelse med det forhold, som en dispositionsklage vedrører, kan foreligge magtmisbrug eller anden tjenesteforsømmelse, dårlig adfærd fra politiets side eller mistanke om et strafbart forhold, vil sagen derimod skulle overgå til behandling i politiklagesystemet, jf. spørgsmål nr. 12 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (lovforslag nr. 88 af 9. december 2009 (Ny politiklageordning mv.)).

2.2 Habilitet

Politi- og anklagemyndigheden er, når myndighederne træffer afgørelse, omfattet af forvaltningslovens regler om inhabilitet, jf. forvaltningslovens § 3. Forvaltningslovens anvendelsesområde er begrænset til afgørelsessager, men de i bestemmelsen kodificerede inhabilitetsregler finder tilsvarende anvendelse også i anden sagsbehandling.

Efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1, er en offentligt ansat inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse i en konkret sag eller et konkret spørgsmål.

Det samme gælder, hvis vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en sådan interesse eller er repræsentant for nogen med en sådan interesse, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, er en offentligt ansat inhabil i forhold til en bestemt sag, når denne selv deltager i ledelsen af eller i øvrigt har nær tilknytning til et selskab, en for-

ening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i udfaldet af den konkrete sag.

Inhabilitet foreligger ligeledes i forhold til en bestemt sag, hvis sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsmyndighed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen vedrører, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 4.

Forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, indeholder en opsamlingsbestemmelse, hvorefter en offentligt ansat er inhabil, hvis "*(…) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.*"

Anvendelsen af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, beror altid på en konkret vurdering, jf. *Hans Gammeltoft-Hansen m.fl.*: Forvaltningsret (2. udg. 2003), s. 264 ff., der gennemgår en række eksempler fra ombudsmandspraksis på bestemmelsens anvendelse. Bestemmelsen har i praksis navnlig været anvendt i grænseområder, som ikke er dækket af specialbestemmelserne i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1-4.

2.3 Sagsbehandlingens tilrettelæggelse

Både ved tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen i første instans og i klagesagsbehandlinger er politi- og anklagemyndigheden undergivet det forvaltningsretlige officialprincip. Officialprincippet indebærer, at myndigheden har pligt til af egen drift at sikre et tilstrækkeligt oplysningsniveau til at træffe en materielt korrekt afgørelse. Indhentelse af oplysninger til brug herfor er reguleret i forvaltningslovens bestemmelser om videregivelse samt persondataloven for så vidt angår personoplysninger.

I selve efterforskningen er politi- og anklagemyndigheden tillige undergivet det såkaldte objektivitetsprincip, som er nærmere omtalt i kapitel 8, afsnit 2.

Myndighederne skal, uanset om de behandler sager i første instans eller klagesager, behandle disse inden for rimelig tid. Der findes ikke i den almindelige forvaltningsret lovbestemte tidsfrister, og sagsbehandlingstiden er derfor først og fremmest et spørgsmål om god forvaltningsskik, jf. *Karsten Revsbech m.fl.*: Forvaltningsret - Sagsbehandling (7. udgave 2014), s. 41. På enkelte områder findes lovfæstede, specielle sagsbehandlingsfrister. Praktisk væsentlige er i denne forbindelse offentlighedslovens og forvaltningslovens bestemmelser om, at aktindsigtsanmodninger skal besvares inden 7 arbejdsdage (før 2014 inden for 10 arbejdsdage), hvilken frist dog kan udskydes, når sagens nærmere omstændighed begrunder dette.

For politiklagesager i form af adfærdsklager fremgår det af retsplejelovens § 1019 n, at afgørelse så vidt muligt skal træffes inden for 6 måneder, og at der i modsat fald skal gives underretning. Bestemmelsen blev indsat ved den seneste reform af politiklagenævnssystemet, jf. Betænkning nr. 1507/2009, s. 17 ff., med yderligere bemærkninger om sagsbehandlingstiden i politiklagesager.

For dispositionsklager gælder ingen lovfæstede sagsbehandlingsfrister. Myndighederne skal dog efter almindelige forvaltningsretlige principper tilstræbe en hensigtsmæssig fremdrift i sagen,

og at afgørelse træffes inden rimelig tid. Rigsadvokaten gennemgår i flere af sine beretninger, navnlig 1999 s. 92 ff. og 2003, s. 114 ff., en række af de faktorer, der i almindelighed har betydning ved vurderingen af sagsbehandlingstiden. Som relevante hensyn ved vurderingen fremhæves de til rådighed værende ressourcer og sagens kompleksitet, idet vurderingen dog i alle tilfælde må foretages på baggrund af den konkrete sags omstændigheder. Det i Rigsadvokatens beretninger anførte vedrører politiklagenævnssager, men tilsvarende hensyn gør sig gældende i forhold til dispositionsklagesager. Det fremgår af beretningerne og de deri citerede afgørelser, at en klagesagsbehandling næppe uden saglig grund bør tage mere end 6-8 måneder, men omvendt også, at klagesager efter en konkret vurdering kan behandles gennem endog meget længere tid, såfremt dette er nødvendigt. Det fremgår endeligt af de i beretningerne citerede sager - og flere øvrige beretninger - at politi- og anklagemyndigheder i almindelighed er berettiget til, når de til rådighed værende ressourcer nødvendiggør en sådan prioritering, at prioritere straffesagers efterforskning og almindelige politimæssige opgaver.

3. HAR MYNDIGHEDERNE INDDRAGET USAGLIGE HENSYN? - MAGTFORDREJNING

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af de involverede myndigheder skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning), hverken i forbindelse med sagsbehandlingens tilrettelæggelse eller klagesagernes oplysning og afgørelse i øvrigt.

Det bemærkes for god ordens skyld i denne forbindelse, at der ikke i vurderingen af, at der ikke foreligger magtfordrejning i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling, er indeholdt en stillingtagen til, hvorvidt der i øvrigt er begået fejl og forsømmelser i forbindelse hermed. Dette spørgsmål er behandlet særskilt nedenfor i afsnittene 4-6.

4. HABILITET VED SYDØSTJYLLANDS POLITI OG STATSADVOKATEN FOR MIDT-, VEST- OG SYDØSTJYLLAND I FORBINDELSE MED EFTERFORSKNINGEN

4.1 Klage over inhabilitet ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 12. august 2009 til Rigsadvokaten anførte Divine Business Solutions ApS, at en telefonsamtale den 18. august 2008 mellem politiadvokat Peter Rydder og en ansat ved Statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland var ukorrekt gengivet i en notits af 27. maj 2009 vedrørende samtalen. Tom Lisborg "*informerede*" på denne baggrund Rigsadvokaten om, at forholdet indikerede, at både politiadvokat Peter Rydder og den pågældende medarbejder ved Statsadvokaten ikke havde foretaget en objektivt korrekt sagsbehandling i sagen vedrørende politianmeldelsen mod Leif Jensen, Jesper Mo Hansen m.fl., og at de derfor var inhabile i forbindelse med eventuel yderligere sagsbehandling af sagen.

Rigsadvokaten opfattede brevet som en klage over sagsbehandlingen hos henholdsvis Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og anmodede i denne forbindelse Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten om en udtalelse.

I brev af 4. september 2009 fremkom Statsadvokaten med en udtalelse, hvori Statsadvokaten anførte, at han kunne henholde sig til notitsen af 27. maj 2009 vedrørende telefonsamtalen af

18. august 2008, hvoraf fremgår, at pågældende medarbejder ved Statsadvokaten var Anne Mette-Wiese. Statsadvokaten bemærkede, at notitsen var udarbejdet af statsadvokaturen og ikke af politiadvokat Peter Rydder. I udtalelsen var tillige anført, at der efter Statsadvokatens vurdering ikke forelå inhabilitet hos nogen af Statsadvokatens medarbejdere.

Sydøstjyllands Politi fremkom den 7. september 2009 med en udtalelse, hvori Sydøstjyllands Politi oplyste, at politiadvokat Peter Rydder ikke længere var ansat i politikredsen, men i stedet hos Østjyllands Politi. Vedrørende den omhandlede telefonsamtale henholdt Sydøstjyllands Politi sig til notitsen af 27. maj 2009, idet der tillige var vedlagt en af politiadvokat Peter Rydder udarbejdet redegørelse om samtalen, dateret den 4. september 2009.

I brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten gentog advokat Peter Bang, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland efter hans opfattelse var inhabil i forhold til at behandle de af Divine Business Solutions ApS indgivne klager.

Rigsadvokaten anmodede i brev af 9. oktober 2009 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at træffe afgørelse i klagerne vedrørende inhabilitet.

Statsadvokaten traf den 1. juli 2010 afgørelse i sagen. I afgørelsen anføres bl.a.:

> "Det fremgår af Tom Lisborgs brev af 12. august 2009, at han er af den opfattelse, at en af mine medarbejdere, der deltog i en telefonsamtale med politiadvokat Peter Rydder, er inhabil i forbindelse med behandlingen af sagen.
>
> Tom Lisborg henviser til, at politiadvokat Peter Rydder i den pågældende telefonsamtale gjorde alt for at slippe af med sagen med henvisning til, at der var værneting et andet sted.
>
> Min medarbejder har bekræftet telefonsamtalen og bekræftet, at Peter Rydder havde en generel forespørgsel til den situation, at der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere kredse. Peter Rydder blev vejledt om, at en sådan eventuel sag skal forelægges den regional statsadvokat via chefanklageren.
>
> Den pågældende sag havde den 18. august 2008 ikke været forelagt for mig, og jeg havde i øvrigt ikke kendskab til sagen.
>
> Af forvaltningslovens § 3 fremgår, hvornår den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag. Herunder nævnes, hvis der foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.
>
> Jeg finder ikke, at der er omstændigheder, der gør, at hverken jeg eller min medarbejder er inhabil i forhold til behandlingen af nærværende sag. Jeg finder ikke, at den omstændighed, at en af mine medarbejdere har drøftet spørgsmålet om, hvordan en værnetingsproblematik mellem flere kredse skal behandles, gør, at hverken den pågældende medarbejder eller jeg er inhabile i forhold til behandlingen af nærværende sag."

Afgørelsen blev ved brev af 29. juli 2010 af Divine Business Solutions ApS påklaget til Rigsadvokaten, idet det i klagen tillige blev gjort gældende, at også statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen var inhabil:

> "Når der kan rejses ovenstående tvivl om troværdigheden af indholdet af notitsen, så indebærer det også, at der i denne sag rejses tvivl om troværdigheden af Politiadvokat Peter Rydder og Vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese. Konsekvensen heraf er, at der også rejses tvivl om oplysningen om, hvem Politiadvokat Peter Rydder gennemførte telefonsamtalen med den 18. august 2008, herunder om det rent faktisk var med Statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen personligt."

Herudover anførte Divine Business Solutions ApS i klagen, at også politidirektør Lone Sehested og vicepolitidirektør Lene Volke Roesen var inhabile, idet Lone Sehested efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde afgivet urigtige oplysninger om Leif Jensens kontakt til polititjenestemænd, og idet Lene Volke Roesen ikke kunne anses for upartisk i forhold til Lone Sehested, som var hendes chef.

Rigsadvokaten anmodede på baggrund af klagen Statsadvokaten om en udtalelse.

Den 31. august 2010 traf Statsadvokaten afgørelse om, at "*(…) hverken jeg eller nogen af mine medarbejdere er inhabile*", idet der henvistes til afgørelsen af 1. juli 2010.

Samme dag, dvs. den 31. august 2010, fremsendte Statsadvokaten til Rigsadvokaten en udtalelse, hvori Statsadvokaten meddelte, at han ikke fandt, at hverken han selv eller nogen af hans medarbejdere var inhabile. Vedrørende inhabilitet hos politidirektør Lone Sehested og vicepolitidirektør Lene Volke Roesen udtalte Statsadvokaten, at spørgsmålet herom skulle afgøres af Sydøstjyllands Politi i 1. instans, hvorfor Statsadvokaten havde videresendt klagen til Sydøstjyllands Politi.

Den 14. februar 2011 traf politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi, afgørelse, hvorefter hun ikke fandt, at hun selv eller vicepolitidirektør Lene Volke Roesen var inhabile:

> "Jeg har nærmere forstået Deres klage således, at De er af den opfattelse, at vicepolitidirektør Lene Roesen og jeg er inhabile i forhold til behandlingen af sagen, da der har været telefonisk kontakt mellem vicepolitidirektør Lene Roesen og Politidirektør Lone Sehested på den ene side og Leif Jensen.
>
> **Afgørelse**
> Jeg finder ikke, at vicepolitidirektør Lene Roesen eller jeg er inhabile i forhold til behandling af sagen.
>
> **Begrundelse**
> Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at hverken vicepolitidirektør Lene Roesen eller jeg på noget tidspunkt har haft personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, og jeg finder heller ikke i øvrigt, at der foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vores upartiskhed i sagen."

Rigsadvokaten stadfæstede ved afgørelse af 24. februar 2011 Statsadvokatens afgørelse af 1. juli 2010, idet Rigsadvokaten anførte, at han var enig i Statsadvokatens afgørelse, og at der efter hans vurdering ikke forelå omstændigheder som i medfør af forvaltningslovens § 3 medfører inhabilitet hos statsadvokaturen.

Den 25. februar 2010 klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjylland Politis afgørelse af 14. februar 2010, idet advokat Peter Bang til støtte herfor anførte, dels at der efter hans opfattelse var givet urigtige oplysninger om telefonisk kontakt mellem ledende polititjenestemænd ved Sydøstjyllands Politi og Leif Jensen, dels at Sydøstjyllands Politi havde undladt at sikre beviser trods adskillige henvendelser herom, og dels at Lone Sehested og Lene Volke Roesen ved besvarelsen af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg havde afgivet urigtige/ufuldstændige udtalelser.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland traf den 12. april 2011 afgørelse, hvorefter Statsadvokaten som klageinstans tiltrådte Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. februar 2011 om, at der ikke forelå inhabilitet. I afgørelsen henviste Statsadvokaten til begrundelsen i afgørelsen fra Sydøstjyllands Politi.

4.2 Vurdering af myndighedernes afgørelser

Jeg finder ikke grundlag for kritik af Rigsadvokatens, Statsadvokatens eller Sydøstjyllands Politis afgørelser vedrørende habilitet.

Hvad angår spørgsmålet om politiadvokat Peter Rydders og vicestatsadvokat Anne-Mette Wieses habilitet, skal supplerende bemærkes, at den af Divine Business Solutions ApS fremsatte påstand om inhabilitet er fremsat under henvisning til, at den af statsadvokaturen den 27. maj 2009 udarbejdede notits vedrørende telefonsamtalen den 18. august 2008 efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse indeholdt en urigtig gengivelse af indholdet af telefonsamtalen. Synspunktet er udelukkende baseret på, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, overhørte samtalen og angiveligt var af den opfattelse, at indholdet heraf ikke var korrekt gengivet i notitsen. Jeg finder ikke, at der alene på baggrund af advokat Peter Bangs udsagn om indholdet af samtalen mod politiadvokat Peter Rydders og vicestatsadvokat Anne-Mette Wieses benægtelse heraf kan lægges til grund, at notitsen af 27. maj 2009 skulle indeholde en ukorrekt gengivelse af telefonsamtalen den 18. august 2008. Jeg har i denne forbindelse tillige lagt vægt på, at (i hvert fald) vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese ikke ses at have haft nogen interesse i, at indholdet af telefonsamtalen ikke blev korrekt gengivet i notitsen.

Forholdet er i øvrigt efter min vurdering ikke afgørende for habilitetsspørgsmålet. I henhold til forvaltningslovens § 3 og den tilsvarende almindelige habilitetslære er det afgørende for habilitetsvurderingen, hvorvidt den pågældende eller dennes nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Hvad angår spørgsmålet om politidirektør Lone Sehesteds og vicepolitidirektør Lene Volke Roesens habilitet skal supplerende bemærkes, at Divine Business Solutions ApS' påstand om inhabilitet er fremsat under henvisning til, at der af politidirektør Lone Sehested skulle være fremsat urigtige oplysninger vedrørende telefonisk kontakt mellem ledende polititjenestemænd og Leif

Jensen, at Sydøstjyllands Politi skulle have undladt at sikre beviser trods opfordring hertil, og at Lone Sehested og Lene Volke Roesen ved besvarelsen af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg skulle have afgivet urigtige/ufuldstændige oplysninger. De fremsatte påstande er efter min vurdering i det hele udokumenterede. Der er således efter min vurdering intet, der antyder, at der skulle være afgivet urigtige oplysninger, hverken vedrørende telefonisk kontakt mellem ledende polititjenestemænd og Leif Jensen eller i forhold til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg. Vedrørende den af Sydøstjyllands Politi gennemførte efterforskning finder jeg som anført i kapitel 8, afsnit 5, ikke grundlag for kritik af efterforskningens tilrettelæggelse, herunder Sydøstjyllands Politis beslutninger om hvilke efterforskningsskridt, der skulle iværksættes.

I øvrigt skal også her bemærkes, at de af Divine Business Solutions ApS' advokat anførte forhold efter min vurdering ikke er afgørende for habilitetsspørgsmålet, der som ovenfor anført skal vurderes i henhold til forvaltningslovens § 3 og den tilsvarende almindelige habilitetslære.

Hvad angår det af Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, Peter Bang, rejste generelle kritikpunkt, at myndighederne/medarbejderne i klagesagerne traf afgørelse om, hvorvidt de selv havde begået fejl eller forsømmelser, bemærker jeg, at dette er forudsat ved det i retsplejeloven fastsatte klagesystem. Heraf følger, at det ikke er en relevant indsigelse imod myndighedernes habilitet, at de pågældende myndigheder eller personer selv har truffet de påklagede procesledende beslutninger i første instans. Jeg henviser supplerende til det af Justitsministeriet anførte i ministeriets svar af 8. februar 2002 på Spørgsmål nr. 51 af 16. januar 2002 fra Folketingets Retsudvalg om inhabilitet i dispositionsklagesager:

> "En sådan ordning, hvor lovgivningsmagten har henlagt kompetencen til at træffe afgørelse vedrørende forskellige spørgsmål i relation til et begivenhedsforløb til samme myndighed, er efter min opfattelse ikke i strid med almindelige habilitetssynspunkter."

Afslutningsvis bemærkes, at jeg finder det kritisabelt, at behandlingen af inhabilitetsindsigelserne, der havde betydning for en del af Divine Business Solutions ApS' materielle klager, ikke blev afgjort hurtigere, og navnlig at Sydøstjyllands Politi først efter flere rykkerskrivelser fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland tog stilling til klagerne.

Der er imidlertid intet i det modtagne materiale, der indikerer, at den lange sagsbehandlingstid ikke - som anført af Sydøstjyllands Politi - skulle være resultatet af ekspeditionsfejl. Den lange sagsbehandlingstid kan efter min vurdering ikke tilskrives enkeltpersoner som en fejl eller forsømmelse, og forholdet har i øvrigt ikke under de foreliggende omstændigheder en sådan karakter, at der efter min efter vurdering er anledning til overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd i forbindelse hermed.

4.3 Konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholms habilitet

Som anført i kapitel 5, afsnit 2.4.31, erklærede konstitueret chefanklager Margit Hald Juul-Nyholm sig inhabil på mødet den 4. marts 2009 hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Af mødereferatet fremgår, at baggrunden herfor var, at Margit Hald Juul-Nyholms mand var ansat som regnskabschef i Velux, som er et selskab i VKR-koncernen, idet det dog også af referatet fremgår, at Margit Hald Juul Nyholms mand "*(…) ikke [har] haft noget som helst med sagen at gøre.*"

Efter mødet blev sagen som anført i kapitel 5, afsnit 2.4.34, den 13. marts 2009 oversendt fra Sydøstjyllands Politi til SØIK til videre efterforskning.

Divine Business Solutions ApS har ikke indgivet klage over Margit Hald Juul-Nyholms habilitet, hvilket i selskabets høringssvar er begrundet med, at selskabet ikke kendte til de her beskrevne forhold.

Idet det af det til brug advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at Margit Hald Juul-Nyholm har været involveret i sagsbehandlingen ved Sydøstjyllands Politi både før og efter sagens oversendelse til SØIK, har jeg imidlertid i det følgende foretaget en vurdering af Margit Hald Juul-Nyholms habilitet.

Vurderingen af Margit Hald Juul-Nyholms habilitet skal foretages i henhold til forvaltningslovens § 3.

Der foreligger ingen oplysninger, der indikerer, at hverken Margit Hald Juul-Nyholm eller hendes ægtefælle havde en personlig eller økonomisk interesse i straffesagerne omfattet af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2.

Hvad angår Margit Hald Juul-Nyholm bemærkes i denne forbindelse, at en eventuel interesse i sagerne blot som følge af det forhold, at hendes ægtefælle var ansat i et selskab i VKR-koncernen, var af en så abstrakt og fjerntliggende karakter, at det efter min vurdering ikke kan begrunde inhabilitet, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 5, sammenholdt med § 3, stk. 2.

Hvad angår Margit Hald Juul-Nyholms ægtefælle, bemærkes, at en eventuel interesse, Margit Hald Juul-Nyholms ægtefælle måtte have haft i efterforskningen mod en række fysiske personer med ledende stillinger i andre dele af VKR-koncernen, var både indirekte, abstrakt og af en meget begrænset styrke, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 2, og *Revsbech m.fl.*: Forvaltningsret - Sagsbehandling (7. udg. 2014), s. 102, med omtale af FOB 1986.44.

Spørgsmålet om Margit Hald Juul-Nyholms habilitet afhænger derfor af, om hun i medfør af sin ægtefælles ansættelse selv havde en nær tilknytning til et selskab, der havde en særlig interesse i sagen, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, eller om der i øvrigt forelå omstændigheder, som var egnede til at vække tvivl om hendes upartiskhed, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Det forhold, at en række ledende medarbejdere i VKR-koncernen var politianmeldt, kan efter min vurdering ikke i sig selv føre til, at Velux A/S (et datterselskab i koncernen) som juridisk person havde en særlig interesse i straffesagerne. Allerede som følge heraf havde Margit Hald Juul-Nyholm ikke som følge af sin ægtefælles stilling som regnskabschef (Regional Finance Manager Sales North) i Velux A/S en nær tilknytning til et selskab, der havde en særlig interesse i sagens udfald, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3.

Da der i øvrigt intet i det fremsendte materiale er, som indikerer, at Margit Hald Juul-Nyholm skulle have nogen forbindelse til de anmeldte personer eller personlig interesse i efterforskningen i øvrigt, finder jeg heller ikke, at der i forløbet i øvrigt var omstændigheder, som var egnede til at rejse tvivl om Margit Hald Juul-Nyholms upartiskhed, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Sammenfattende er det således min vurdering, at Margit Hald Juul-Nyholm ikke var inhabil i relation til sagsbehandling i forbindelse med efterforskningen af de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser.

Det giver i sagens natur ikke anledning til kritik, at Margit Hald Juul-Nyholm på mødet den 4. marts 2009 selv valgte at erklære sig inhabil og dermed anvendte inhabilitetsreglerne i videre omfang, end forvaltningsloven tilsiger, jf. herved *Gammeltoft-Hansen m.fl.*: Forvaltningsret 2. udgave, s. 255 petit, og FOB 1990.583R.

Min vurdering af, at Margit Hald Juul-Nyholm ikke var inhabil, har imidlertid den betydning, at det allerede som følge heraf ikke giver mig anledning til kritik, at Margit Hald Juul-Nyholm deltog i sagsbehandlingen ved Sydøstjyllands Politi både før og efter sagens oversendelse til SØIK.

Særligt hvad angår Margit Hald Juul-Nyholms deltagelse i sagsbehandlingen efter sagens oversendelse til SØIK bemærkes, at den sagsbehandling, som herefter foregik ved Sydøstjyllands Politi, ikke vedrørte efterforskning og afgørelser vedrørende de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser mod personer i VKR-koncernen.

Sydøstjyllands Politi var af egen drift forpligtet til at vurdere Margit Hald Juul-Nyholms habilitet i forbindelse med hendes deltagelse i sagsbehandlingen efter sagens oversendelse til SØIK. På baggrund af ovenstående finder jeg ikke grundlag for at kritisere Sydøstjyllands Politis skøn i så henseende. Sydøstjyllands Politi var derimod ikke forpligtet til - når ikke politiet i øvrigt fandt det indikeret - at behandle spørgsmålet om Margit Hald Juul-Nyholms habilitet i forbindelse med Peter Bangs klager over inhabilitet vedrørende bestemte, navngivne personer. Jeg finder derfor ikke anledning til at kritisere, at Sydøstjyllands Politi ikke af egen drift omtalte spørgsmålet om Margit Hald Juul-Nyholms habilitet i Sydøstjyllands Politis afgørelse i denne klagesag.

5. KLAGESAGSBEHANDLINGEN I ANLEDNING AF DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' KLAGER OVER SYDØSTJYLLANDS POLITIS EFTERFORSKNING OG TILKNYTTEDE KLAGESAGER

5.1 Beslutning om ikke at sammenlægge dispositionsklager og aktindsigtsklager

Som nærmere beskrevet i kapitel 7, afsnit 3.7.1, klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

I klagen af 23. juni 2010 anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, endvidere om sammenlægning af klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 med en tidligere indgivet klage over, at Sydøstjyllands Politi i afgørelse af 15. juli 2009 havde meddelt delvist afslag på aktindsigt.

Ved brev af 1. juli 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, afviste Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland at sammenlægge klagerne med følgende begrundelse:

> "Jeg behandler 2 klager fra Dem. Deres klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009 og Deres klage over afgørelsen af 7. juni 2010 over sagsbehandlingen.
>
> Jeg finder ikke grundlag for at lade klagen over aktindsigt afvente klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010. Jeg lægger ved min afgørelse vægt på, at afgørelsen om aktindsigt af 15. juli 2009 vedrører spørgsmålet om aktindsigt i en verserende straffesag, og at afgørelse vedrørende dette spørgsmål kan træffes uafhængigt af min afgørelse af klagen over afgørelsen af 7. juni 2010.
>
> Jeg finder ikke, at min afgørelse om samlet at afgøre Deres klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009 og afgørelse om politiets sagsbehandling af 7. juni 2010 er en afgørelse, der i medfør af retsplejelovens § 101, stk. 2 kan påklages til Rigsadvokaten."

Peter Bang påklagede beslutningen til Rigsadvokaten, der den 24. februar 2011 meddelte Peter Bang, at der efter Rigsadvokatens opfattelse ikke var tale om en afgørelse, som kunne påklages.

Jeg finder ikke, at hverken beslutningen fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om ikke at sammenlægge klagerne, eller Rigsadvokatens beslutning om ikke at behandle klagen herover, giver grundlag til kritik. Jeg kan i det hele tilslutte mig begrundelsen fra Statsadvokaten citeret ovenfor.

5.2 Sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi

I brev af 21. september 2009 til Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over sagsbehandlingen ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi. I klagebrevet opfordrede advokaten bl.a. til indhentelse af opkaldslister til belysning af kontakt mellem VKR Holding A/S' administrerende direktør, Leif Jensen, og ledende polititjenestemænd.

Brevet blev af Rigsadvokaten videresendt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, som den 21. oktober 2009 videresendte klagen til Sydøstjyllands Politi til afgørelse i første instans af klagen over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling.

I breve af 20. januar 2010 og 11. februar 2010 til Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland gentog advokat Peter Bang anmodningen om indhentelse af opkaldslisterne, idet det supplerende blev anført, at opkaldslisterne "*(…) ellers vil gå tabt, eftersom disse opkaldslister slettes efter 400 dage*." Anmodningerne blev af Statsadvokaten videresendt til Sydøstjyllands Politi.

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 7. juni 2010 til advokat Peter Bang klagen af 21. september 2009 over Sydøstjyllands Politis sagsbehandling. Vedrørende forholdet om kontakt mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested samt indhentelse af opkaldslister anførte Sydøstjyllands Politi:

> "Det skal således indledningsvis understreges, at der aldrig har været nogen form for kontakt mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested, hverken vedrørende denne sag eller i anden anledning i øvrigt.
>
> […]
>
> Deres klient har endeligt foreslået en lang række efterforskningsskridt for at søge at fastslå, hvem Leif Jensen eventuelt har været i telefonisk kontakt med, jf. side 5 i Deres skrivelse [klagen af 21. september 2009].
>
> Da efterforskningen på tidspunktet for Deres henvendelse var overgået til SØK, skal jeg ikke forholde mig nærmere til disse.
>
> […]
>
> Den sene besvarelse af Deres henvendelse - som skyldes en ekspeditionsfejl her - beklages."

Statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland havde i perioden fra den 25. februar 2010 til Sydøstjyllands Politis afgørelse den 7. juni 2010 gentagne gange rykket Sydøstjyllands Politi for en afgørelse.

Ved brev af 23. juni 2010 stilet til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010 og klagede herunder specifikt over sagsbehandlingstiden ved Sydøstjyllands Politi:

> "Sydøstjyllands Politi meddelte den 7. juni 2010 […], at disse opkaldslister ikke var blevet sikret. Dette svar er først fremsendt til undertegnede efter, at disse opkaldslister ikke længere kan tilvejebringes. Hvis de angivne opkaldslister, inkl. den der vedrører den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen, ikke er blevet sikret på nuværende tidspunkt, er de følgelig gået tabt. Ifølge det oplyste, er det situationen.
>
> Det er ikke tidskrævende at sikre disse opkaldslister, det kræver blot at fremsende en anmodning herom til politiets kontakt i TDC."

Det anføres videre:

> "Min klient ønsker ved nærværende separat at påklage behandlingen af klagerne dateret den 12. august 2009 og 21. september 2009, idet den bemærkelsesværdigt langvarige sagsbehandling har medført, at beviset i form af opkaldslister, der vil kunne sandsynliggøre i hvilket omfang, der har været kontakter mellem ledende politifolk og Leif Jensen fra VKR-Koncernen, efterfølgende ikke kan tilvejebringes."

Ved afgørelse af 31. august 2010 udtalte Statsadvokaten:

> "Sydøstjyllands Politi har i sin afgørelse af 7. juni 2010 oplyst, at den sene besvarelse af Deres henvendelse skyldes en ekspeditionsfejl og beklaget fejlen.
>
> Jeg kan tilslutte mig Sydøstjyllands Politis beklagelse og foretager mig derfor ikke videre i anledning af Deres klage."

Advokat Peter Bang kommenterede efterfølgende ved klageskrivelse af 29. september 2010 til Rigsadvokaten afgørelsen fra Statsadvokaten:

> "Det virker uforståeligt for klager, hvordan Sydøstjyllands Politi kan sidde 8 henvendelser/rykkere fra en foresat myndighed som statsadvokaten overhørig i perioden 4. november 2009 - 26. maj 2010, uden at Sydøstjyllands Politi har udført den klagebehandling, de er blevet pålagt af Statsadvokaten. Det virker også uforståeligt for klager, at statsadvokaten ikke finder, at det giver anledning til kritik. Jeg skal derfor opfordre Rigsadvokaten til at der foretages en efterforskning af, hvad årsagen hertil er.
>
> Dette kan ikke bortforklares med "at den sene besvarelse af Deres henvendelse skyldes en ekspeditionsfejl og beklaget fejlen"."

Rigsadvokaten tog ikke stilling hertil, da Statsadvokatens afgørelser som rekursinstans i klagesager ikke kan indbringes for højere myndighed.

Vedrørende Sydøstjyllands Politis behandling af opfordringen til indhentelse af opkaldslister kan jeg ikke tiltræde Statsadvokatens afgørelse. Jeg finder således, at den lange sagsbehandlingstid giver grundlag for kritik.

For det første havde opfordringen til indhentelse af telefonlister ikke en sådan kompleksitet eller omfang, at en sagsbehandlingstid på over 7 måneder kan anses for sagligt begrundet.

For det andet rykkede Statsadvokaten flere gange Sydøstjyllands Politi for en afgørelse. At Sydøstjyllands Politi som nærmere beskrevet i kapitel 12, afsnit 2.16, angiveligt havde mistet eller forlagt samtlige de fra Statsadvokaten modtagne rykkere er i sig selv kritisabelt.

Den lange sagsbehandlingstid har efter min vurdering ikke haft indflydelse på de materielle afgørelser i sagen, i hvilken forbindelse det bemærkes, at jeg som anført i kapitel 8, afsnit 5.1, ikke finder grundlag for kritik af afgørelsen om ikke at indhente opkaldslisterne.

Henset hertil finder jeg ikke, at der er grundlag for overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

5.3 Sagsbehandlingstiden ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 29. juli 2010 adresseret til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Statsadvokatens sagsbehandlingstid i forbindelse med dennes afgørelse af 1. juli 2010.

Ved brev med afgørelse og udtalelse af 31. august 2010 til Rigsadvokaten kommenterede Statsadvokaten på klagen:

> "Vedrørende min behandling af klagen skal jeg oplyse, at jeg som udgangspunkt skal behandle klager over politiets dispositioner inden 60 dage.
>
> Jeg modtog klagen den 24. juni 2010. Baggrunden for, at jeg ikke har truffet afgørelse i sagen inden 60 dage, er, at De har anmodet om udsættelse af klagefristen. Jeg må derfor afvise Deres klage.
>
> Min afgørelse vedrørende Deres klage over Sydøstjyllands Politis sagsbehandlingstid er endelig og kan ikke påklages, jf. Retsplejelovens § 101, stk. 2, 2. pkt.
>
> De kan klage over min afgørelse vedrørende Deres klage over min sagsbehandlingstid til Rigsadvokaten […]"

I brevet redegjorde Statsadvokaten tillige for, at behandlingen af en aktindsigtsanmodning var blevet udskudt som følge af imødekommelse af en anmodning fra Peter Bang om udskydelse af klagefristen.

Rigsadvokaten tiltrådte i afgørelse af 24. februar 2011 det af Statsadvokaten anførte, idet Rigsadvokaten særligt henviste til, at Divine Business Solutions ApS' advokat selv havde anmodet om udsættelse af klagefristen.

Jeg kan tiltræde Statsadvokatens og Rigsadvokatens afgørelser og begrundelsen herfor. Afgørelserne giver således ikke anledning til kritik.

5.4 Manglende besvarelse af henvendelser til Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 29. juli 2010 adresseret til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS over, at Sydøstjyllands Politi ikke havde besvaret alle Divine Business Solutions ApS' advokats henvendelser. Kritikken heraf var tidligere fremsat i brev af 23. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede i brev af 31. august 2010 Sydøstjyllands Politi om at tage stilling til klagen over "*(…) at Sydøstjyllands Politi ikke har besvaret advokat Peter Bangs henvendelser.*"

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 14. februar 2011 påstanden om manglende besvarelse af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat således:

> "Politiadvokat Margit Hald har oplyst, at der efter hendes opfattelse, ikke i sagen er henvendelser fra advokat Peter Bang, som ikke er besvaret.
>
> Hvis De eller advokat Peter Bang fortsat mener, at skrivelser fra ham til Sydøstjyllands Politi forbliver ubesvarede, skal jeg anmode Dem om nærmere at specificere, hvilke skrivelser dette måtte vedrøre, og jeg vil da undersøge spørgsmålet nærmere."

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, klagede over Sydøstjyllands Politis brev til Statsadvokaten, der den 2. marts 2011 anmodede om Sydøstjyllands Politis kommentarer hertil.

Ved brev af 15. marts 2011 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland oplyste Sydøstjyllands Politi, at embedet ikke mente, at der var "(…) *ubesvarede breve eller klagepunkter fra advokat Peter Bang*", idet alle klagepunkter efter Sydøstjyllands Politis opfattelse var besvaret i Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010.

På baggrund heraf besvarede Statsadvokaten i brev af 12. april 2011 advokat Peter Bangs klage over manglende besvarelse af henvendelser således:

> "Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke er henvendelser i sagen fra Dem, der ikke er besvaret og har anmodet Deres klient om at specificere, hvilke breve, der ikke skulle være beskrevet, hvis Deres spørgsmålet ønskes undersøgt yderligere.
>
> Politiet har således ikke i dette punkt truffet nogen afgørelse, der kan påklages hertil, og da De ikke omtaler dette punkt nærmere i Deres klage hertil, foretager jeg mig ikke noget."

Jeg finder ikke grundlag for at kritisere Sydøstjyllands Politi og Statsadvokatens besvarelser af advokat Peter Bangs klage.

Forholdet giver mig dog anledning til generelt at bemærke, at klageforløbet i perioden fra efteråret 2009 og frem på mange punkter var komplekst, og klagesagsbehandlingen bar præg af det store antal til dels overlappende henvendelser fra både Divine Business Solutions ApS og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og til dels fra de involverede myndigheder undervejs i sagen. Hertil kommer, at en række af henvendelserne fra Divine Business Solutions ApS og Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, var overordentligt omfangsrige og havde en karakter, som i flere tilfælde bevirkede, at myndighederne i forbindelse med deres besvarelser heraf fandt det nødvendigt selv at formulere deres forståelse af klagepunkterne. Det er muligt, at myndighederne herved kan have overset forhold, som Divine Business Solutions ApS eller Divine Business Solutions ApS' advokat mente at have påklaget. Skulle dette være tilfældet, finder jeg ikke, at dette under de beskrevne omstændigheder giver anledning til kritik. Det bemærkes i denne forbindelse, at der ikke i det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale er noget, der indikerer, at myndighederne bevidst skulle have undladt at besvare henvendelser eller klager.

6. SAGSBEHANDLINGEN I ØVRIGE SAGER

6.1 Klage over SØIK's udtalelse til Retten i Kolding

Ved brev af 9. februar 2011 klagede Lisborg Holding ApS til Rigsadvokaten over en af SØIK fremsendt udtalelse til Retten i Kolding i forbindelse med rettens behandling af en anmodning fra Lisborg Holding ApS om afsættelse af advokat Rasmus Bollerup-Jensen som forsvarer for Jesper Mo Hansen under henvisning til, at advokat Rasmus Bollerup-Jensen selv var politianmeldt i sagen.

I brevet af 9. februar 2011 klagede Lisborg Holding ApS bl.a. over, at SØIK ikke havde meddelt Divine Business Solutions ApS, at efterforskningen mod advokat Rasmus Bollerup-Jensen var indstillet.

Efter indhentelse af udtalelse fra SØIK meddelte Rigsadvokaten den 10. marts 2011 Lisborg Holding ApS, at Rigsadvokaten ikke fandt anledning til at behandle klagen, idet SØIK ikke ved sin udtalelse af 1. december 2010 havde truffet nogen afgørelse, som kunne påklages til Rigsadvokaten, men blot havde redegjort for sagens status efter anmodning fra retten.

Jeg kan tiltræde Rigsadvokatens vurdering, idet det i øvrigt bemærkes, at jeg finder klagen fra Lisborg Holding ApS åbenbart grundløs.

6.2 Vurdering af sagsbehandlingen generelt

6.2.1 Notatpligt

Det fremgår af kapitel 12, afsnit 2.6-2.8, at både Sydøstjyllands Politi, Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland og Nordsjællands Politi som svar på anmodninger om aktindsigt i akter vedrørende eventuelle telefonsamtaler mellem myndighederne og mellem personer fra VKR gruppen og ledende politimænd ved de pågældende myndigheder, oplyste, at der ikke fandtes notater om sådanne samtaler. Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten tilføjede som led i disse myndigheders besvarelse, at offentlighedslovens § 6 (nu § 13) om notatpligt ikke finder anvendelse i straffesager.

Det er korrekt, at offentlighedslovens notatregler ikke finder anvendelse i straffesager. Reglen fandt, indtil vedtagelsen af offentlighedsloven af 12. juni 2013, herudover alene anvendelse på afgørelsessager. Den nugældende § 13 pålægger myndighederne notatpligt i afgørelsessager og ved væsentlige sagsskridt i sager, hvori der ikke træffes afgørelse, men omfatter fortsat ikke straffesager.

Ombudsmanden har imidlertid i flere sammenhænge udtalt, at der også i sager uden for offentlighedslovens område bør gøres notat om væsentlige sagsskridt.

Det følger af ovenstående, at myndigheder i almindelighed bør gøre notat om sagsskridt, eksempelvis telefonsamtaler, der er af væsentlig betydning for den pågældende sag. Det følger ligeledes, at sagsskridt uden væsentlig betydning, herunder sagsskridt af mere generel karakter, ikke kan kræves noteret på sagen.

Der er intet i det modtagne materiale der giver anledning til kritik af myndighedernes noteringer i Divine-sagen.

Særligt om de ovenfor nævnte, konkrete aktindsigtssager, der direkte gav mig anledning til at vurdere myndighedernes notering, bemærker jeg, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til besvarelse af anmodningen om aktindsigt i en samtale mellem politiadvokat Peter Rydder og vicestatsadvokat Anne Mette Wiese udfærdigede og fremsendte en notits, hvorved Divine Business Solutions ApS fik kendskab til indholdet af pågældende samtale. Notitsens indhold bekræfter, at der ikke ved denne samtale var nogen pligt til at gøre notat. Ligeledes bekræfter de senere udtalelser fra både Sydøstjyllands Politi og Nordsjællands Politi om karakteren og indholdet af de samtaler, der fandt sted mellem ledende polititjenestemænd og Leif Jensen, at der heller ikke for disse samtaler var pligt til at gøre notat.

6.2.2 Sagsbehandlingen i øvrigt

Afsnit 4, 5 og 6.1 indeholder min vurdering af de af Divine Business Solutions ApS konkret indgivne klager over inhabilitet og myndighedernes sagsbehandling.

Som anført i afsnit 1 har myndighederne behandlet en række klager vedrørende myndighedernes dispositioner og afgørelser i forbindelse med efterforskningen af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indgivne politianmeldelser, uden at dette har medført klager over sagsbehandlingen.

Min materielle vurdering af afgørelserne i disse klagesager fremgår af kapitel 8.

Jeg har herudover foretaget en vurdering af, om der er grundlag for kritik af den formelle sagsbehandling i disse klager (som ikke har været genstand for klage fra Divine Business Solutions ApS eller Divine Business Solutions ApS).

Det er i denne forbindelse min vurdering, at der ikke i det til brug for undersøgelsen modtagne materiale er noget, der indikerer, at den formelle sagsbehandling af disse klagesager ikke er sket i overensstemmelse med gældende regler herfor.

Dog har myndighederne i flere tilfælde i forbindelse med andre sager haft en væsentligt længere sagsbehandlingstid, end hvad der sædvanligvis med rimelighed kan forventes. For en del af sagerne er sagsbehandlingstiden efter min vurdering konkret og sagligt begrundet i sagens omfang og kompleksitet og det store antal henvendelser. I enkelte sager er der dog efter min opfattelse ikke sagsbehandlet med tilstrækkelig hurtighed.

7. SAMMENFATTENDE VURDERING AF SAGSBEHANDLINGEN I KLAGESAGER

Det er min sammenfattende vurdering, at følgende forhold giver anledning til kritik af myndighedernes sagsbehandling af klagesager:

- At behandlingen af inhabilitetsindsigelserne, der havde betydning for en del af Divine Business Solutions ApS' materielle klager, ikke blev afgjort hurtigere, og navnlig at Sydøstjyllands Politi først efter flere rykkerskrivelser fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland tog stilling til klagerne.
- Den lange sagsbehandlingstid ved Sydøstjyllands Politi vedrørende klagen over manglende indhentelse af opkaldslister.

Som anført ovenfor finder jeg ikke, at de anførte forhold giver anledning til overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

Bortset fra ovenstående er der efter min vurdering ikke grundlag for kritik af myndighedernes sagsbehandling af klagesager.

Kapitel 10

Justitsministeriet

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I nærværende kapitel redegøres for begivenhedsforløbet i forbindelse med Justitsministeriets behandling af sager med forbindelse til Divine-sagen samt min juridiske vurdering af, hvorvidt der af Justitsministeriet er begået fejl og forsømmelser i forbindelse hermed, herunder om der er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

Justitsministeriet har ikke været involveret i behandlingen eller afgørelsen af selve straffesagen, men har derimod som øverste myndighed i det samlede justitsvæsen, hvorunder bl.a. politi- og anklagemyndighed og Civilstyrelsen hører, behandlet besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg m.fl. til Divine-sagen.

Herudover har Justitsministeriet i forbindelse med Divine-sagen behandlet aktindsigtsanmodninger samt klager over Rigsadvokatens afgørelser om aktindsigt. Justitsministeriets behandling af aktindsigtsanmodninger og klager herover er behandlet særskilt i beretningens kapitel 12.

Der er ikke i redegørelsen nærmere redegjort for de enkelte justitsministres involvering i Divine-sagen, da Justitsministrenes involvering i sagen ud fra de til brug for advokatundersøgelsen modtagne oplysninger har været begrænset til besvarelse af henvendelser fra Folketinget og Tom Lisborg i de perioder, hvor de har besat embedet.

Følgende personer har været Justitsministre i den periode, hvor Divine-sagen har verseret:

Søren Pape Poulsen (KF), 28.10.2016 -
Søren Pind (V), 28.06.15 - 28.10.2016
Mette Frederiksen (S), 10.10.14 -28.06.15
Karen Hækkerup (S), 12.12.13 -10.10.14
Morten Bødskov (S), 03.10.11 - 12.12.13
Lars Barfoed (KF), 23.02.10 - 03.10.11
Brian Mikkelsen (KF), 10.09.08 - 23.02.10
Lene Espersen (KF), 27.11.01- 10.09.08

1.2 Oversigt over Justitsministeriets involvering

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, sendte første henvendelse til Justitsministeriet ved et brev af 7. november 2008 adresseret til daværende Justitsminister Brian Mikkelsen for at henlede Justitsministerens opmærksomhed på en række forhold ved sagsbehandlingen af politianmeldelserne mod Jesper Mo Hansen m.fl., som ifølge Divine Business Solutions ApS gav anledning til undren.

Justitsministeriet modtog efterfølgende en række henvendelser fra Divine Business Solutions ApS og selskabets advokat, herunder med orienteringer om korrespondance med politi- og anklagemyndigheden, anmodninger til Justitsministeriet om at nedsætte en undersøgelseskommission, om et personligt møde med Justitsministeren, anmodninger til Justitsministeriet om at pålægge politi- og anklagemyndighed at udføre bestemte efterforskningsskridt, samt henvendelser med angivelse af, at Justitsministeriet i nogle af sine besvarelser til Folketinget efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde afgivet urigtige oplysninger.

Justitsministerieriet har i perioden 2008-2015 i anledning af politianmeldelserne indgivet af Divine Business Solutions ApS og sagsbehandlingen heraf modtaget en lang række spørgsmål fra henholdsvis Folketingets Retsudvalg, et enkelt folketingsmedlem og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

1.3 Redegørelsens systematik

Kapitlet er struktureret således, idet selve redegørelsen for det faktiske begivenhedsforløbet hos Justitsministeriet er udarbejdet kronologisk og opdelt i hovedafsnit efter perioder:

Afsnit 2: Behandling af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat Peter Bang, til Justitsministeriet i november og december 2008

Afsnit 3: Behandling af spørgsmål stillet af Folketinget i perioden ultimo 2008 til ultimo 2010 samt henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat herom

Afsnit 4: Behandling af spørgsmål stillet af Folketinget samt henvendelser fra Divine Business Solutions ApS og dennes advokat i 2011

Afsnit 5: Behandling af spørgsmål stillet af Folketinget i perioden 2012 til 2015

Afsnit 6: Juridiske vurdering af Justitsministeriets behandling af henvendelserne fra Divine Business Solutions ApS' advokat og Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget.

Fremgangsmåden for behandlingen af spørgsmålene fra Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har typisk været, at Justitsministeriet har indhentet udtalelser fra de overordnede myndigheder i de respektive grene af justitsvæsenet, herunder Civilstyrelsen og Rigsadvokaten, til brug for sin besvarelse. Endvidere har eksempelvis Rigsadvokaten, i det omfang det har været relevant, selv anmodet Statsadvokaten og/eller politikredse om udtalelser, hvorefter Rigsadvokaten har udfærdiget og indsendt et samlet bidrag til Justitsministeriet.

Uagtet at nærværende kapitel vedrører Justitsministeriets involvering i Divine-sagen, er der redegjort for samtlige myndigheders involvering i forbindelse med besvarelse af spørgsmål fra Folketinget.

Divine Business Solutions ApS og dennes advokat har ud over de i rapporten omtalte henvendelser til Justitsministeriet desuden løbende orienteret Justitsministeriet om Divine Business Solutions ApS' og selskabets advokats kommunikation med SØIK, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten, ligesom Divine Business Solutions ApS har sendt avisartikler om sagen til Justitsministeriet. Disse henvendelser er alene medtaget i beretningen i det omfang, at det er vurderet af betydning for resultatet af advokatundersøgelsen eller i øvrigt har været nødvendigt for at beskrive det faktiske begivenhedsforløb i sagen.

2. BEHANDLING AF HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT TIL JUSTITSMINISTERIET I NOVEMBER OG DECEMBER 2008

2.1 Brev af 7. november 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til justitsminister Brian Mikkelsen

Ved brev af 7. november 2008 adresseret til justitsminister Brian Mikkelsen rettede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, henvendelse vedrørende de af Divine Business Solutions ApS indgivne politianmeldelser:

> "(…) Nærværende henvendelse sker fordi min klient har fundet det nødvendigt at henlede Justitsministeriets opmærksomhed på en række påfaldende forhold ved politiet/anklagemyndighedens behandling af anmeldelserne, henvendelser fra anmelderne samt sagen som helhed.
>
> Min klient har udarbejdet den vedlagte redegørelse for både objektive og subjektive observationer ved politiets behandling af sagen, og jeg skal tillade mig at henvise hertil.
>
> I sin kernesubstans vedrører anmeldelserne det forhold, at min klients tidligere nøglemedarbejder, Jesper Mo Hansen, ved sin fratræden fra Divine Business Solutions ApS, bemægtigede sig hele selskabets know-how, i form af værdifulde egenudviklede edbprogrammer, med henblik på - skjult - at videreføre forretningsforholdet med min klients største kunde. Samtidig drog Jesper Mo Hansen omsorg for, at min klient ikke længere havde adgang til de edb-programmer, der var udviklet af Jesper Mo Hansen under dennes ansættelse hos min klient, og som er min klients ejendom.
>
> Sagsgenstanden andrager vel i omegnen af kr. 50 mio., og der er for så vidt tale om en fortsættende forbrydelse, da Jesper Mo Hansen og min klients tidligere hovedkunde fortsat anvender de pågældende edb-programmer.
>
> Uagtet at sagen ikke er henlagt, må det imidlertid konstateres, at der tilsyneladende ikke er rejst sigtelser og gennem snart halvandet år ikke er foretaget de adækvate efterforskningsskridt, som den efterforskning, der trods alt er foregået, burde have givet anledning til. Det gælder i særlig grad afhøringer og ransagninger. (…)"

Advokat Peter Bang redegjorde i brevet overordnet for anmeldelserne og advokat Peter Bangs opfattelse af politiets sagsbehandling. Brevet var vedlagt en synopsis forfattet af klienten, Divine Business Solutions ApS/Tom Lisborg, benævnt "*Politiets efterforskning i forbindelse med*

Muldvarpe-affæren", som var angivet at være version 1 og dateret samme dag, den 7. november 2008.

Den 43 sider lange synopsis behandlede 20 forhold ved politiets efterforskning, som ifølge Divine Business Solutions ApS gav anledning til undren. I synopsen er refereret til en række dokumenter fra Københavns Vestegns Politis interne sagsbehandling, som var blevet sendt anonymt til Tom Lisborg i oktober 2007.

De i synopsen oplistede forhold er nærmere behandlet i beretningens kapitel 4-7, hvortil der henvises for en nærmere beskrivelse af det fulde begivenhedsforløb.

Nedenstående oplistning af forholdene - med de i synopsen anvendte overskrifter - har således alene karakter af en opsummerende gengivelse af den udlægning af forholdene, som Divine Business Solutions ApS/Tom Lisborg redegjorde for i synopsen af 7. november 2008.

Af synopsen fremgår sammenskrevet følgende om de enkelte forhold:

"Forhold 1: Politianmeldelse i Vejle oplyses urigtigt ikke at være modtaget"

Politikommissær Søren Søndergaard oplyste ifølge Divine Business Solutions ApS til Divine Business Solutions ApS' advokats sekretær telefonisk, at Sydøstjyllands Politi ikke havde modtaget politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen. Senere samme dag blev dette ifølge Divine Business Solutions ApS gentaget i en telefonsamtale mellem Tom Lisborg og Søren Søndergaard.

På trods heraf fremgik det af et skærmprint af politiets sagssystem sendt anonymt til Tom Lisborg i oktober 2007, at Søren Søndergaard den 20. april 2007 stod som sagsbehandler på sagen.

"Forhold 2: Et signal fra Vejle om, at der ikke skal gøres noget ved sagen"

Kriminalassistent John Jacobsen fra Københavns Vestegns Politi oplyste ifølge Divine Business Solutions ApS i september 2007 til Tom Lisborg, at der i sagen lå en notits udarbejdet af Politiet i Vejle, som efter John Jacobsens opfattelse var et signal om, at der ikke skulle gøres mere ved sagen.

I oktober 2007 modtog Tom Lisborg et brev med bl.a. kopi af en notits af 28. juni 2007 udarbejdet af Jørgen Schultz fra Sydøstjyllands Politi, hvoraf fremgår følgende:

> "Vedr. anmeldelse fra Divine Business Solutions ApS.
>
> Angående ansættelsesforholdet: firmaets påstand om tingsødelæggelse vil blive meget svært at bevise, da Jesper Mo Hansen arbejdede videre i opsigelsesperioden - 1 måned.
> Det må være firmaets opgave at sikre sig data på Jesper Hansens computer i opsigelsesperioden eller indlede civilretlige skridt for at sikre sig de ønskede data.
>
> Jesper Hansen fremsender computeren den 12. december via postforsendelse.

> Computeren afleveres med en harddisk på 80 GB - uagtet den var udleveret med 100 GB.
>
> Jesper Hansen har ifølge undersøgelse af harddisken (80 GB) senest været logget på den 12/12-06 kl. 1301.
>
> I tidsrummet fra den 9. januar 2007 og frem til den 17/01-07 har harddisken været i firmaet MUNK IT's besiddelse, og hvor den er blevet formateret.
>
> Det vil af sidstnævnte grund være meget svært at udlede en sigtelse mod Jesper Hansen - før undersøgelserne i Munk IT er tilendebragt.
>
> Overtrædelse af markedsføringsloven kræver undersøgelser i formentlig General Solar Systems GmbH, Østrig - men på hvilket grundlag?? en formodning??
>
> Jeg mener, sagen skal afvente undersøgelserne hos Munk IT, før sagen overvejes på ny.
>
> Jørgen Schultz"

"Forhold 3: Proforma afhøring af Jesper Mo Hansen i Vejle"

Ifølge Divine Business Solutions ApS oplyste Kriminalassistent Hans Hermansen på et tidspunkt, at Sydøstjyllands Politis afhøring af Jesper Mo Hansen den 16. juli 2007 var en "proforma-afhøring" eller meget dårligt udført politiarbejde, idet politiet ikke tilstrækkeligt udspurgte Jesper Mo Hansen på baggrund af de oplysninger, politiet var i besiddelse af.

Ifølge Divine Business Solutions ApS så det ud til, at Sydøstjyllands Politi efter denne afhøring havde lukket sagen uden at orientere Divine Business Solutions ApS eller Københavns Vestegns Politi herom.

"Forhold 4: Beviser fra Dansk Computer Center fremskaffes ikke"

Ifølge Divine Business Solutions ApS oplyste en tekniker ved Dansk Computer Center A/S i september 2007 kriminalassistent John Jacobsen fra Københavns Vestegns Politi om, at Dansk Computer Center A/S på en server havde en kopi af indholdet af Jesper Mo Hansens harddisk.

Hertil bemærkede Divine Business Solutions ApS:

> "Vicekriminalkommissær Hans Christian Tonnesen, Københavns Vestegns Politi sender imidlertid ikke sagen til Sydøstjyllands Politi for at sikre disse beviser. I stedet sender Vicekriminalkommissær Hans Christian Tonnesen sagen til politiassessor Birgit Lougart, som den 2. oktober 2007 meddeler Divine Business Solutions ApS, at hun har besluttet at indstille efterforskningen i sagen mod Munk IT A/S.
>
> Ovenstående rejser spørgsmålet: Hvorfor sørger Vicepolitikommissær Hans Christian Tonnesen ikke for, at sagen sendes til politiet i Vejle, og at beviser fra Dansk Computer Center fremskaffes? Han må have vidst, at disse beviser kunne have opklaret hele sagen. Da Dansk Computer Center

> A/S har udført opgaver i forbindelse med denne kriminalitet, så må han også have vidst, at der måtte foreligge fakturaer herfor, og at disse ville være vigtige beviser, som burde fremskaffes."

"Forhold 5: Efterforskningen stoppes fejlagtigt"

Politiassessor ved Københavns Vestegns Politi, Birgit Lougart, meddelte den 2. oktober 2007 Divine Business Solutions ApS, at hun havde besluttet at indstille efterforskningen mod Munk IT A/S.

Hertil fremgår af synopsen:

> "På baggrund af skrivelsen af 2. oktober 2007 fra politiassessor Birgit Lougart beder John Jacobsen om et møde med hende, som afholdes mandag den 15. oktober 2007. På dette møde meddeler John Jacobsen hende mundtligt og skriftligt, at hendes beslutning om at indstille efterforskningen i sagen er baseret på en misforståelse, hvor de fakta, hun har baseret sin begrundelse på, de er det stik modsatte af, hvad der rent faktisk er tilfældet. Birgit Lougart meddeler John Jacobsen imidlertid, at nu har hun truffet en afgørelse, og hun ønsker ikke at ændre den."

Ved to breve af 24. og 30. oktober 2007 klagede advokat Peter Bang til politiassessor Birgit Lougart over beslutningen af 2. oktober om at indstille efterforskningen.

Ved brev af 21. december 2007 meddelte vicepolitiinspektør ved Københavns Vestegns Politi, Ole J. Andreasen, at han havde besluttet at genoptage sagen.

Hertil fremgår af synopsen:

> "Ovenstående hændelsesforløb rejser spørgsmålet om, hvorfor politiassessor Birgit Lougart ikke straks ændrer sin beslutning, da hun den 15. oktober 2007 blev bekendt med, at den er truffet på grund af en misforståelse af fakta."

"Forhold 6: Den eneste i politiet, der i 2007 kender sagen, han bliver sat af sagen"

Af synopsen fremgår:

> "Vicekriminalkommissær Hans Christian Tonnesen sender sagen til politiassessor Birgit Lougart, som den 2. oktober 2007 meddeler Divine Business Solutions ApS, at hun har besluttet at indstille efterforskningen i sagen. Med denne beslutning tages kriminalassistent John Jacobsen af sagen, hvor han på dette tidspunkt var den eneste i politiet, der havde sat sig grundigt ind i sagen."

"Forhold 7: Beviser fra Dansk Computer Center fremskaffes og sikres fortsat ikke"

Ved brev af 4. oktober 2007 bad advokat Peter Bang vicekriminalkommissær ved Københavns Vestegns Politi, Hans Christian Tonnesen, om at beslaglægge beviser hos Dansk Computer Center A/S. Dette afviste politiassessor ved Københavns Vestegns Politi, Birgit Lougart, ved brev af 11. oktober 2007 med henvisning til sin afgørelse af 2. oktober 2007 om at opgive påtale i sagen.

Advokat Peter Bang bad i brev af 18. januar 2008 vicepolitiinspektør ved Københavns Vestegns Politi, Ole J. Andreasen, og vicepolitikommissær ved Sydøstjyllands Politi, Martin Olesen, om at sikre beviser fra Dansk Computer Center A/S.

Den 11. februar 2008 ringede advokat Peter Bang til vicepolitikommissær Martin Olesen og rykkede for at sikre beviser, i hvilken forbindelse Martin Olesen oplyste, at sagen havde fået ny sagsbehandler. Advokat Peter Bang rykkede ligeledes den 11. februar 2008 skriftligt Sydøstjyllands Politi om at sikre beviser.

Ved fax af 29. februar 2008 oplyste advokat Peter Bang til vicepolitiinspektør hos Københavns Vestegns Politi, Ole J. Andreasen, at Sydøstjyllands Politi havde oplyst, at der ingen sagsbehandler var på sagen, og at der intet var foretaget siden juli 2007 hos Sydøstjyllands Politi vedrørende sagen.

Den 5. maj 2008 udleverede Dansk Computer Center A/S kopi af harddisken til kriminalassistent Hans Hermansen fra Sydøstjyllands Politi. Ifølge Divine Business Solutions ApS var det et rent held, at harddisken ikke i mellemtiden var blevet slettet.

"Forhold 8: Bevis fra TDC mobil sikres ikke, og går tabt"

Advokat Peter Bang anmodede ved to breve af henholdsvis den 24. og 30. oktober 2007 vicepolitikommissær Martin Olesen fra Sydøstjyllands Politi om at sikre opkaldslister fra Jesper Mo Hansen, så disse beviser ikke gik tabt.

Af synopsen fremgår:

> "Den 20. maj 2008 konstaterer Hans Hermansen, at der ikke er gjort noget fra efterforskning Vejle for at sikre udskrift af telefonsamtaler til/fra Jesper Mo Hansens mobiltelefon, og da TDC mobil kun gemmer dem 400 dage, så er disse beviser hermed tabt."

Ifølge Divine Business Solutions ApS var det yderst kritisabelt, at Politiet i Vejle - trods opfordringer - ikke havde fremskaffet opkaldslister fra TDC for Jesper Mo Hansens telefonsamtaler, som derfor var gået tabt.

"Forhold 9: Ingen reaktioner fra vicepolitikommissær Martin Olesen, Efterforskning i Vejle"

Af synopsen fremgår, at advokat Peter Bang den 24. og 30. oktober 2007 og igen den 18. januar 2008 rykkede vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, Vejle, for "*sagen*", og at Martin Olesen ikke reagerede på disse rykkere.

Endvidere fremgår af synopsen:

> "Den 6. februar 2008 ringer advokat Peter Bang til Sydøstjyllands Politi - Vejle (Vicepolitikommissær Martin Olesen), der oplyser, at han ikke længere er sagsbehandler på sagen, men at han vil vende tilbage og oplyse, hvem der har overtaget sagen. Martin Olesen vender aldrig tilbage.

> Advokat Peter Bang ringer igen den 11. februar 2008 til Vicepolitikommissær Martin Olesen. Martin Olesen oplyser, at sagen har fået ny sagsbehandler."

Den 10. marts 2008 skrev vicepolitiinspektør hos Københavns Vestegns Politi, Ole J. Andreasen, til Martin Olesen vedrørende status og skrev, at Martin Olesen allerede i december 2007 var blevet anmodet om at udføre efterforskning, herunder sikring af beviser.

Hertil bemærkede Divine Business Solutions ApS i synopsen:

> "Hvis sagen allerede er blevet henlagt den 16. juli 2007 efter afhøring af Jesper Mo Hansen, hvorfor er dette så ikke straks kommunikeret til både Divine Business Solutions ApS og til vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen i december 2007, da sidstnævnte taler med Martin Olesen? Hvorfor er der ingen reaktioner fra Martin Olesen?"

"Forhold 10: Genvej i Jesper Mo Hansens mappe "Seneste dokumenter" med titlen "Politimesteren""

På den kopi af Jesper Mo Hansens harddisk, som politiet fik udleveret den 5. maj 2008, lå en genvej med titlen "*Politimesteren*".

Herom fremgår bl.a. følgende af synopsen:

> "Genvejen var til et word dokument, og genvejen var sidst anvendt den 19. december 2006 kl.: 15.03. Selve word dokumentet var slettet. Den 19. december 2006 var Claus Nørøxe Politimester i Vejle.
>
> Af de dokumenter, som Tom Lisborg modtager i oktober 2007, fremgår det af en udskrift dateret den 29. juni 2007, at Jesper Mo Hansen ikke tidligere har haft nogen sager med politiet bortset fra et bortkommet kørekort.
>
> Ovenstående rejser spørgsmålet: Kender Jesper Mo Hansen nogen hos politiet, og har det i givet fald påvirket sagsbehandlingen i denne sag?"

"Forhold 11: Politiadvokat Peter Rydder ønskede ikke sagen opklaret"

Af synopsen fremgår følgende:

> "Mandag den 18. august 2008 ringede advokat Peter Bang til politiadvokat Peter Rydder. Inden Peter Bang nåede at præsentere sig, så lagde Peter Rydder telefonrøret på bordet, så Peter Bang overhørte den samtale, han var i gang med. Telefonsamtalen var mellem politiadvokat Peter Rydder og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, Peter Brøndt Jørgensen, eller en af dennes medarbejdere. Af denne telefonsamtale fremgik det, at Peter Rydder gjorde alt for at slippe af med sagen med henvisning til, at den burde have værneting et andet sted, og han påstod bl.a., at Hans Hermansen havde gennemført den udførte efterforskning på eget initiativ. Telefonsamtalen efterlod det indtryk, at Peter Rydder også var utilfreds med Hans Hermansen, fordi de beviser, han nu havde dokumenteret i sagen, de betød, at sagen ikke blot kunne henlægges. Ad-

> vokat Peter Bang fortalte efterfølgende politiadvokat Peter Rydder, at han havde hørt den pågældende telefonsamtale."

"Forhold 12: Tvivlsom begrundelse for ikke at ville have sagen"

Ifølge advokat Peter Bang begrundede politiadvokat Peter Rydder under telefonsamtalen med Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland årsagen til, at han ville af med sagen med, at Sydøstjyllands Politi kun havde unge politifuldmægtige, der ikke kunne påtage sig en så kompliceret sag.

Det fremgår videre af synopsen:

> "Hos Sydøstjyllands Politi gennemfører de imidlertid sager med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK), hvor disse sager ikke belaster den lokale anklagemyndighed, fordi SØK rejser rundt og udfører deres arbejde lokalt. Det rejser spørgsmålet, hvorfor bruger anklagemyndigheden ikke blot SØK i denne sag? Hvis politiet i denne sag havde brugt samme arbejdsform som SØK, så ville sagsbehandlingen i kalendertid også være gået meget hurtigere, og tidsforbruget for politiets arbejdsindsats have været meget mindre. Hver gang, der sker en overdragelse af sagen fra en person til en anden hos politiet, så går vigtig viden desuden også tabt, hvor dette kunne undgås, hvis sagsbehandleren hos politiet var den samme, hvor sagsbehandleren så kunne udføre arbejde på tværs af politikredsene."

"Forhold 13: Der udstedes flere gange forbud mod yderligere efterforskning"

I synopsen henvises til en rapport forfattet af Tom Lisborg benævnt "*Analyse: Bidrag vedrørende udvalgte enkeltpersoner i relation til planlagte ransagninger*" fremsendt til politiet den 29. juli 2007, hvortil i synopsen bemærkes:

> "For flere af disse hovedpersoner er dokumentationen for flere forhold så belastende, at det skønnes, at de pågældende vil kunne domfældes herfor på baggrund af de allerede foreliggende beviser.
>
> Ikke desto mindre får Hans Hermansen juni-august flere gange forbud mod at udføre yderligere efterforskning i sagen af sin overordnede. Blandt andet den 29. august 2008 får Kriminalassistent Hans Hermansen besked om, at der ikke må gennemføres ransagninger vedr. disse 4 hovedpersoner fra VKR-gruppen (disse ransagninger er allerede omfattet af skrivelsen fremsendt den 4. juni 2007 af advokat Peter Bang), og der må ikke indsamles yderligere beviser mod disse 4 personer. Det ønskes ikke, at politiet får materiale, så disse 4 hovedpersoner kan tiltales.
>
> Det rejser spørgsmålet: Hvorfor ønsker en chefanklager, at 4 personer, som der foreligger meget belastende beviser imod i en sag om økonomisk kriminalitet til et 2-cifret millionbeløb, de ikke skal efterforskes og tiltales?"

"Forhold 14: Claus Nørøxe sygemeldt medio september 2008 p.gr.a. […]"

Det fremgår af synopsen:

> "Medio september 2008 er chefanklager Claus Nørøxe blevet sygemeldt p.gr.a. […].
>
> Efter at chefanklager Claus Nørøxe er blevet sygemeldt, så er der andre, der er gået ind og gennemgået hans post, hvor det sandsynligvis er dem, der har videregivet de to politianmeldelser til kriminalassistent Hans Hermansen (som han modtager 1. oktober 2008), der kun var sendt til chefanklager Claus Nørøxe. Efter at disse to politianmeldelser er blevet videregivet til Afdeling for økonomisk kriminalitet, så har de oprettet sagerne."

"Forhold 15: Ransagninger udskydes igen og igen p.gr.a. af manglende fastlæggelse af værneting - indtil nu udskudt mere end 5 måneder"

Det fremgår bl.a. af synopsen:

> "Ransagninger gennemføres ikke som planlagt den 11. juni 2008, fordi der fra anklagemyndigheden hos Sydøstjyllands Politi pludselig rejses spørgsmål ved, hvor der skal være værneting i sagen. Det virker besynderligt, at der rejses spørgsmål herved 14 måneder efter, at politianmeldelsen var indgivet, og efter at sagen i 14 måneder har været i den samme politikreds."

Divine Business Solutions ApS redegør herefter i synopsen for kommunikation om værnetingsspørgsmålet fra sommeren 2008 til efteråret 2008 dels mellem politikredse, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten indbyrdes, dels mellem Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og disse myndigheder.

Som det seneste i denne kommunikation er i synopsen anført:

> "Den 30. oktober 2008 informeres kriminalassistent Hans Hermansen, afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Sydøstjyllands Politi, om, at sagen er flyttet til Nordsjællands Politi, og at han skal sende alle sagens akter til dem.
>
> Vi skønner, at flytningen af sagen fra Sydøstjylland til Nordsjælland er aftalt direkte mellem politidirektør Lone Sehested (Sydøstjyllands Politi) og politidirektør Johan Martini Reimann (Nordsjællands Politi)."

"Forhold 16: Beslutning om værneting hos Sydøstjyllands Politi modarbejdes og ændres"

Det fremgår af synopsen:

> "Den 29. august 2008 informeres kriminalassistent Hans Hermansen, afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Sydøstjyllands Politi, om, at Chefanklager Claus Nørøxe har skåret igennem og truffet beslutning om, at værneting skal være hos Sydøstjyllands Politi. Der sendes ikke nogen officiel orientering til advokat Peter Bang herom.
>
> Den 30. oktober 2008 informeres kriminalassistent Hans Hermansen, afdelingen for Økonomisk Kriminalitet, Sydøstjyllands Politi, om, at sagen er flyttet til Nordsjællands Politi, og at han skal sende alle sagens akter til dem.

> Vi skønner at flytningen af sagen fra Sydøstjylland til Nordsjælland er aftalt direkte mellem politidirektør Lone Sehested (Sydøstjyllands Politi) og politidirektør Johan Martini Reimann (Nordsjællands Politi).
>
> I perioden fra og med den 29. august 2008 og til og med den 30. oktober 2008 foreligger der ikke nogen oplysninger om, at værneting er ændret fra Sydøstjylland. Ikke desto mindre tager politiadvokat Peter Rydder den 4. september 2008 initiativ til at flytte værneting til Nordsjælland.
>
> De politianmeldelser, som chefanklager Claus Nørøxe har modtaget hhv. den 29. august 2008 og 3. september 2008, giver ikke anledning til yderligere ransagninger i forhold til skrivelsen fra advokat Peter Bang fremsendt den 4. juni 2008.
>
> Det rejser spørgsmålene: Hvad er den reelle årsag til beslutningen fra den 29. august 2008 om, værneting hos Sydøstjyllands Politi ikke efterleves? Hvad er den reelle årsag til, at værnetinget ændres?"

"Forhold 17: En af hovedpersonerne, Jesper Mo Hansen, skifter advokat efter, at den pågældende advokat er blevet politianmeldt"

Den 14. august 2008 indgav Divine Business Solutions ApS politianmeldelse mod Jesper Mo Hansens advokat, Erik Svanvig, til Sydøstjyllands Politi.

Af synopsen fremgår videre:

> "Den 2. oktober 2008 fremsender advokat Rasmus Bollerup-Jensen også Bent Skov & Partnere Advokataktieselskab lokaliseret i Vejle en skrivelse vedr. civile forhold på vegne af hovedpersonen Jesper Mo Hansen. (…)
>
> På baggrund af denne skrivelse gættes der på, at advokatskiftet er sket ca. mellem den 18-25. september 2008.
>
> […]
>
> Advokat Erik Svanvig er hverken blevet afhørt eller sigtet endnu, så han kan ikke have fået oplysninger fra politiet i forbindelse hermed.
>
> Det rejser spørgsmålet: Hvorfor skifter Jesper Mo Hansen advokat efter, at hans oprindelige advokat bliver politianmeldt?"

"Forhold 18: Sammenhæng mellem en af hovedpersonernes civile tiltag og status hos politiet"

Af synopsen fremgår:

> "Advokat Kim Håkonsson har gjort opmærksom på, at der synes at være en sammenhæng mellem civilretslige tiltag på vegne af Jesper Mo Hansen (Jesper Mo Hansen Holding ApS) overfor Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS og status hos politiet. Det vil sige, at når det ser ud til, at politiet vil henlægge sagen, så startes der pludseligt civilretsligt tiltag på vegne af Je-

sper Mo Hansen (Jesper Mo Hansen Holding ApS), og når politiet så genoptager efterforskningen, så sker der ikke videre vedr. disse civilretslige tiltag, før det igen ser ud til, at politiet vil henlægge sagen osv. Dette mønster ser ud til at have fundet sted siden juli 2007, hvor der kan være forsinkelser på et par uger i reaktionerne.

Ovenstående rejser spørgsmålet: Får Jesper Mo Hansen via en eller anden kilde oplyst status på sagsbehandlingen hos politiet, og er denne kilde i givet fald hos politiet?"

"Forhold 19: Sagen flyttes efter 19 måneder fra Sydøstjylland til Nordsjælland"

Af synopsen fremgår:

"Vi skønner, at flytningen fra Sydøstjylland til Nordsjælland er aftalt direkte mellem politidirektør Lone Sehested (Sydøstjyllands Politi) og politidirektør Johan Martini Reimann (Nordsjællands Politi).

Det skønnes at være usædvanligt, hvis dette er sket uden involvering af de pågældende chefanklagere og politiadvokater.

Det er hele sagen, der er flyttet til Nordsjælland, dvs. også alt vedr. alle de involverede, som udelukkende har bopæl, udelukkende har arbejdsadresse og udelukkende har udført kriminaliteten i Sydøstjylland, hvor størstedelen af sagen vedrører Sydøstjyllands politikreds.

Indtil nu har efterforskningsressourcer ikke været et problem i sagen, da selve tilvejebringelsen af de beviser, der nu er sikret, det sammenlagt har taget få dage for hele sagen. Analyserne af de sikrede beviser er det, der har taget det meste tid.

Der er siden den 3. september 2008 ikke indtrådt nogen begivenheder, som har indflydelse på beslutning herom udover skrivelsen fra Rigsadvokaten dateret den 16. oktober 2008, som det skønnes, at statsadvokaten har videresendt til Sydøstjyllands Politi evt. med egen følgeskrivelse hertil."

"Forhold 20: Den eneste i politiet, der i 2008 kender sagen, han bliver sat af sagen"

Af synopsen fremgår:

"Flytningen af sagen fra Sydøstjylland til Nordsjælland er formodentligt aftalt direkte mellem politidirektør Lone Sehested (Sydøstjyllands Politi) og politidirektør Johan Martini Reimann (Nordsjællands Politi). Der foreligger intet om, at den eneste hos politiet, der på nuværende tidspunkt har sat sig grundigt ind i sagen (dvs. kriminalassistent Hans Hermansen), han fortsat bliver tilknyttet sagen."

Synopsens sidste halvdel udgjorde bilag 1-6, som var oversigter ligeledes udfærdiget af Tom Lisborg over den materielle straffesag, involverede politikredse, personer og selskaber, tidslinje, samt en afhøringsrapport af 16. juli 2007 fra Sydøstjyllands Politi vedrørende afhøring af Jesper Mo Hansen og en enkelt avisartikel.

Der ses ikke at foreligge et svar fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS' advokat Peter Bang.

Folketingets Retsudvalg stillede den 31. august 2010 spørgsmål nr. 1477 (senere stillet på ny som spørgsmål nr. 158) til Justitsministeren om, hvorvidt Justitsministeriet svarede på henvendelsen af 7. november 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat.

Af Justitsministeriets besvarelse af 16. december 2010 af spørgsmål nr. 158 fremgår, at brevet af 7. november 2008 adresseret til Justitsminister Brian Mikkelsen i første omgang var sendt til medlem af Folketinget, Tom Behnke, med anmodning om, at henvendelsen blev videreformidlet til daværende justitsminister Brian Mikkelsen.

Af besvarelsen fremgår endvidere:

> "Det kan videre oplyses, at Justitsministeriet på baggrund af henvendelsen tog kontakt til Rigsadvokaten, som oplyste, at anmeldelserne fortsat var under efterforskning. Rigsadvokaten gav samtidig udtryk for, at anklagemyndigheden bestemt var opmærksom på sagen.
>
> Justitsministeriet orienterede Tom Behnke herom, så Tom Behnke kunne vende tilbage over for advokat Peter Bang. Justitsministeriet anså herefter henvendelsen fra advokat Peter Bang for besvaret."

Se den samlede behandling af spørgsmål nr. 1477 (158) og Justitsministeriets besvarelse heraf nedenfor, afsnit (3.4.7).

2.2 Brev af 12. december 2008 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til justitsminister Brian Mikkelsen

Ved brev af 12. december 2008 til justitsminister Brian Mikkelsen oplyste Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang:

> "(…) at nu da værnetingsspørgsmålet tilsyneladende er afgjort, og sagens akter efter det oplyste videresendt til Nordsjællands Politi, må min klient med beklagelse konstatere, at dette ikke synes at have virket fremmende for sagens videre behandling, og Nordsjællands Politi har således ikke rettet henvendelse til anmelderen.
>
> Det er ret åbenbart, at en tilfredsstillende efterforskning af de forhold, anmeldelsen vedrører, lider stærkt under, at sagen nu efter 20 måneder fortsat ligger stille, og jeg mener på den baggrund, at vi er nået dertil, at det må overvejes, om Justitsministeren skal benytte sin kompetence i retsplejelovens § 98 til at meddele Nordsjællands Politi de fornødne pålæg til sagens fremme, alternativt at dette sker via Rigsadvokaten, jfr. Retsplejelovens § 99. For god ordens skyld gentages, at det må forekomme oplagt, om SØK enten overtager sagens behandling eller bidrager med efterforskningsressourcer."

3. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET I PERIODEN ULTIMO 2008 TIL ULTIMO 2010 SAMT HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS' ADVOKAT HEROM

3.1 Spørgsmål nr. 208 af 26. november 2008

Den 26. november 2008 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 208 til Justitsministeriet:

> "Kan ministeren bekræfte, at anklagerne bevidst prioriterer de simple sager frem for de mere komplicerede sager for at få anklagemyndigheden til at se mere effektiv ud?"

3.1.1 Svar af 6. februar 2009 på spørgsmål nr. 208

Ved brev af 6. februar 2009 sendte Justitsministeriet sin besvarelse af spørgsmål nr. 208 til Folketingets Retsudvalg:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:
>
> > "Den 1. januar 2007 trådte reformen af politi og anklagemyndighed i kraft. Som led i reformen er anklagemyndigheden som hovedregel blevet samlet på hovedstationen i de 12 nye politikredse, og der er gennemført en omfattende modernisering af både politi og anklagemyndighed.
> >
> > Moderniseringen af anklagemyndigheden har bl.a. til formål at sikre en effektiv udnyttelse af ressourcerne, og dette søges bl.a. opnået ved indførelsen af et samlet system til mål- og resultatstyring.
> >
> > I direktørkontrakterne mellem rigsadvokaten og politidirektørerne opstilles der således bl.a. mål for sagsproduktionen, og der følges løbende op på målopfyldelsen. For at måle sagsproduktionen har Rigsadvokaten udarbejdet et særligt sagsvægtssystem, som på baggrund af oplysninger om det faktiske tidsforbrug på de enkelte sagstyper gør det muligt at sammenligne sagsproduktionen over tid og på tværs af politikredsene.
> >
> > Systemet vægter sagerne således, at en politikreds ikke kommer til at fremstå som effektiv ved at behandle et stort antal lette sager. Som eksempel kan nævnes, at sager vedrørende f.eks. butikstyveri vægter væsentligt mindre end mere komplicerede sager vedrørende f.eks. vold eller røveri.
> >
> > At sagstyperne på denne måde vægtes i forhold til hinanden, når kredsenes resultater skal opgøres, modvirker generelt, at enkle sager bliver prioriteret højere end mere vanskelige sager. Hertil kommer, at der på de såkaldte fokusområder – bl.a. vold og voldtægt – er opstillet særlige mål om hurtig behandling, ligesom der løbende følges op på sager med langvarige sigtelser mv.
> >
> > Mål- og resultatstyringssystemet er således tilrettelagt med henblik på at sikre, at alle sager og sagstyper bliver behandlet. I 2007 og 2008 er der imidlertid blevet brugt me-

get betydelige ressourcer på at organisere de nye kredse, gennemføre flytningerne og etablere fælles sagsgange i de sammenlagte kredse, og dette har betydet, at en række sager har været under behandling i anklagemyndigheden i længere tid end sædvanligt.

Reformarbejdet førte således i 2007 til et vægtet produktionstab på ca. 12 pct. i forhold til 2006, og også i første halvår af 2008 har anklagemyndigheden behandlet færre sager end før reformen.

Anklagemyndigheden har i denne periode navnlig fremmet sager inden for den personfarlige kriminalitet – vold, voldtægt og sager om seksuelt misbrug af børn mv. Produktionstabet har derfor også været mindre på disse områder. Denne prioritering betyder på den anden side, at det ikke har været muligt at have samme fokus på f.eks. de større sager om økonomisk kriminalitet.

Det har været nødvendigt at prioritere på denne måde i en periode, hvor en betydelig del af politiets og anklagemyndighedens ressourcer er blevet brugt på at gennemføre reformen. Prioriteringen har ikke haft til formål, at anklagemyndigheden skal "se mere effektiv ud" som anført i spørgsmålet, men derimod at sikre en hurtig behandling af så mange sager som muligt på de særlige fokusområder mv."

Rigsadvokaten har supplerende oplyst, at den praktiske omstilling i forbindelse med reformen for så vidt angår anklagemyndighedens opgavevaretagelse nu er ved at være tilendebragt i politikredsene. Det er på den baggrund forventningen, at der fremadrettet vil være ressourcer til at intensivere indsatsen på de områder, som ikke har haft højeste prioritet under den hidtidige gennemførelse af reformen. I 2009 vil der således bl.a. blive iværksat en særlig målrettet indsats vedrørende de større økonomiske sager, og der er generelt sat betydeligt fokus på hurtig og effektiv straffesagsbehandling."

3.2 Spørgsmål nr. 463 og 514-517 af henholdsvis 17. februar og 26. februar 2009

Den 17. februar 2009 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 463 til Justitsministeriet og den 26. februar 2009 spørgsmål nr. 514-517.

Spørgsmål 463:

"Ministeren bedes kommentere artiklen: "Politiet syltede svindelsag i årevis", der blev bragt i Berlingske Tidende den 15. februar 2009, og herunder redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at efterforskningen nu prioriteres."

Spørgsmål 514:

"I forbindelse med sagen om VKR-koncernen ønskes svar på følgende:

Ministeren bedes redegøre for årsagerne til, at sagen, trods talrige rykkere fra anmelder, kan henligge foreløbig i 22 måneder, uden der er rejst sigtelse eller alternativt, at påtale er opgivet."

Spørgsmål 515:

> "I fald sagens forsinkelse er relateret til spørgsmålet om sagens rette værneting, bedes ministeren redegøre for, hvor stor en del af de 22 måneder, der er medgået til dette spørgsmål, og årsagerne til, at spørgsmålet om rette værneting ikke har kunnet afgøres inden for få dage."

Spørgsmål 516:

> "Ministeren bedes redegøre for, om den lange sagsbehandlingstid efter ministerens opfattelse kan medvirke til at reducere mulighederne for at efterforske sagen på betryggende vis."

Spørgsmål 517:

> "Ministeren bedes redegøre for, hvilke tiltag ministeren agter at iværksætte, for at sagen nu efterforskes behørigt, og om den lange sagsbehandlingstid i øvrigt giver anledning til at overveje, om der er foretaget egentlige sagsbehandlingsfejl fra anklagemyndigheden i denne sag."

3.2.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Ved breve af 19. februar og 3. marts 2009 anmodede Justitsministeriet om Rigsadvokatens bidrag til besvarelsen af spørgsmålene.

Rigsadvokaten videresendte henholdsvis 24. februar og 4. marts 2009 anmodningerne til Sydøstjyllands Politi med instruks om at tilbagesende udtalelserne via Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

3.2.2 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Sydøstjyllands Politi afgav udtalelse den 17. marts 2009, hvor Sydøstjyllands Politi generelt opsummerede sagens forløb og politiets efterforskningsskridt.

Den 19. marts 2009 blev Sydøstjyllands Politis udtalelse sendt til Rigsadvokaten via Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der kunne henholde sig til udtalelsen fra Sydøstjyllands Politi uden yderligere bemærkninger.

3.2.3 Bidrag fra Rigsadvokaten

Rigsadvokaten sendte et samlet bidrag til Justitsministeriet ad to omgange i to forskellige udgaver.

Den første udgave blev sendt ved e-mail af 27. marts 2009 vedhæftet en udtalelse dateret den 23. marts 2009.

Af udtalelsen fremgår følgende:

> "Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Sydøstjyllands Politi har oplyst, at de den 17. april 2007 modtog en anmeldelse fra firmaet Divine Business Solutions ApS mod en tidligere medindehaver og direktør i firmaet. Anmeldelsen vedrørte sletning af data, som efter anmelderens vurdering havde en værdi af ca. 13 millioner kr., samt mandatsvig og overtrædelse af markedsføringsloven. Anmeldelsen blev prioriteret i overensstemmelse med de overordnede prioriteringer for politiets og anklagemyndighedens behandlinger af straffesager i 2007 og første halvdel af 2008 i forbindelse med implementeringen af politireformen. Prioriteringen indebar, at navnlig sager inden for den personfarlige kriminalitet - vold, voldtægt og sager om seksuelt misbrug af børn mv. - skulle behandles først, og det medførte, at det ikke var muligt at have samme fokus på f.eks. større sager om økonomisk kriminalitet.

Sydøstjyllands Politi har endvidere oplyst, at man i august og september 2008 modtog yderligere anmeldelser i sagen mod blandt andre personer med tilknytning til firmaerne General Solar Systems og VKR. Anmeldelserne vedrørte medvirken til sletning af data, mandatsvig og overtrædelse af markedsføringsloven. Politiet indledte efterforskning i sagen i foråret 2008, hvor der blev sikret materiale til belysning af sagen, ligesom der i sagen blev foretaget afhøringer af en række personer.

Som led i efterforskningen anmodede politiet i slutningen af juni 2008 anklagemyndigheden i Sydøstjyllands Politi om at indhente rettens tilladelse til ransagning på flere adresser i Jylland, på Fyn og Sjælland. Anklagemyndigheden foretog i den forbindelse en vurdering af spørgsmålet om rette værneting for de forskellige forhold omfattet af anmeldelsen af 17. april 2007, og der var herunder drøftelser mellem anklagemyndigheden i flere politikredse. Sydøstjyllands Politi besluttede den 6. januar 2009, at det ville være mest hensigtsmæssigt, at efterforskningen og eventuel strafforfølgning indtil videre var forankret hos Sydøstjyllands Politi.

På baggrund af sagens karakter er sagen nu overført til behandling hos Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet, der forestår den videre efterforskning og juridiske vurdering af sagen.

Jeg kan oplyse, at jeg ikke på nuværende tidspunkt finder grundlag for at vurdere, om der er begået fejl i forbindelse med sagens behandling, ligesom jeg ikke synes, at sagen fortsat er under efterforskning, har mulighed for at vurdere betydningen af den lange sagsbehandlingstid."

Udtalelsen byggede på og stemte overens med udtalelsen fra Sydøstjyllands Politi. Dog havde Rigsadvokaten udeladt følgende to afsnit fra Sydøstjyllands Politis udtalelse:

"I forbindelse med den seneste tids omtale af sagen i pressen er der fremkommet oplysninger om, at bl.a. Berlingske Tidende og DR's 21 Søndag skulle være i besiddelse af materiale fra politiets efterforskning af sagen. Det har endvidere kunnet konstateres, at pressen er i besiddelse af brevveksling mellem to af de involverede politikredse om spørgsmålet om rette værneting. I lyset heraf og sagens karakter i øvrigt er sagen nu overført til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet, der forestår den videre efterforskning og juridiske vurdering af sagen.

Sydøstjyllands Politi har samtidig anmodet Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at undersøge, om der eventuelt er begået strafbart forhold i relation til oplysningerne om, at materiale fra politiets efterforskning af sagen mv. skulle være i andres besiddelse."

Den anden udgave blev sendt ved e-mail af 16. april 2009.

Udgaven fra 16. april 2009 er med undtagelse af sidste afsnit identisk med den udtalelse, der er citeret i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 514.

Det sidste afsnit i Rigsadvokatens udtalelse af 16. april 2009, som lød:

> "Det kan mere generelt oplyses, at anklagemyndigheden i 2009 vil have særlig fokus på prioritering af større sager om økonomisk kriminalitet."

er således i det svar fra Rigsadvokaten, der er citeret i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 514, erstattet med følgende:

> "Jeg kan oplyse, at jeg ikke på nuværende tidspunkt finder grundlag for at vurdere, om der er begået fejl i forbindelse med sagens behandling, ligesom jeg heller ikke finder grundlag for at udtale mig om betydningen af den lange sagsbehandlingstid, da sagen fortsat er under efterforskning."

der ses at svare til det sidste afsnit i Rigsadvokatens udtalelse af 23. marts 2009.

Det er ikke på baggrund af det modtagne materiale muligt med sikkerhed at fastslå, hvornår og hvorledes den endelige formulering af udtalelsen fra Rigsadvokaten, der er citeret i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 514, er fremkommet til Justitsministeriet.

Af to håndskrevne noter dateret den 17. april 2009 fremgår dog, at en medarbejder fra Rigsadvokaten telefonisk havde oplyst, at der skulle ses bort fra bidraget af 23. marts 2009, og at bidraget af 16. april 2009 i stedet skulle anvendes.

Der ses ikke i materialet modtaget til brug for advokatundersøgelsen at foreligge en udtalelse fra SØIK til spørgsmålet.

3.2.4 Svar af 17. juni 2009 på spørgsmål nr. 463 og 515-517

Ved breve af 17. juni 2009 sendte Justitsministeriet svar på spørgsmål nr. 463 og 514-517 til Folketingets Retsudvalg, idet der i besvarelsen af spørgsmål 463 og 515-517 blev henvist til besvarelsen af spørgsmål nr. 514.

Svar på spørgsmål nr. 514:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:
>
> > "Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Sydøstjyllands Politi, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Sydøstjyllands Politi har oplyst, at man den 17. april 2007 modtog en anmeldelse fra firmaet Divine Business Solutions ApS mod en tidligere medindehaver og direktør i firmaet. Anmeldelsen vedrørte sletning af data, som efter anmelderens vurdering havde en værdi af ca. 13 millioner kr., samt mandatsvig og overtrædelse af markedsføringsloven.

Sydøstjyllands Politi har endvidere oplyst, at man i august og september 2008 modtog yderligere anmeldelser i sagen mod blandt andre personer med tilknytning til firmaerne General Solar Systems og VKR. Anmeldelserne vedrørte medvirken til sletning af data, mandatsvig og overtrædelse af markedsføringsloven. Politiet indledte efterforskning i sagen i foråret 2008, hvor der blev sikret materiale til belysning af sagen, ligesom der i sagen blev foretaget afhøringer af en række personer.

Som led i efterforskningen anmodede politiet i slutningen af juni 2008 anklagemyndigheden i Sydøstjyllands Politi om at indhente rettens tilladelse til ransagning på flere adresser i Jylland, på Fyn og Sjælland. Anklagemyndigheden foretog i den forbindelse en vurdering af spørgsmålet om rette værneting for de forskellige forhold omfattet af anmeldelsen af 17. april 2007, og der var herunder drøftelser mellem anklagemyndigheden i flere politikredse.

På baggrund af sagens karakter er sagen nu overført til behandling hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, der forestår den videre efterforskning og juridiske vurdering af sagen.

Statsadvokaten har oplyst, at der er tilført behandlingen af den foreliggende sag de fornødne ressourcer, således at de nødvendige efterforskningsskridt gennemføres snarest muligt.

Jeg kan oplyse, at jeg ikke på nuværende tidspunkt finder grundlag for at vurdere, om der er begået fejl i forbindelse med sagens behandling, ligesom jeg heller ikke finder grundlag for at udtale mig om betydningen af den lange sagsbehandlingstid, da sagen fortsat er under efterforskning."

Jeg kan supplerende oplyse, at det efter retsplejelovens regler er vedkommende regionale statsadvokat, der behandler klager over politikredsenes sagsbehandling i konkrete straffesager, mens det er Rigsadvokaten, der behandler klager over Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitets sagsbehandling i konkrete straffesager. Som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse, er der tale om en verserende efterforskning, og jeg finder det derfor rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag nærmere.

Mere generelt vil jeg dog fremhæve, at Rigsadvokaten i 2009 har iværksat en særligt målrettet indsats vedrørende anklagemyndighedens behandling af større økonomiske straffesager, og der er også generelt sat betydeligt fokus på hurtig og effektiv straffesagsbehandling, jf. besvarelsen af 6. februar 2009 af spørgsmål nr. 208 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

3.3 Spørgsmål nr. 922-937 af 19. juni 2009

Den 19. juni 2009 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 922-937 til Justitsministeriet.

Spørgsmål 922:

"I forbindelse med politianmeldelsen mod direktør Leif Jensen, VKR Holding A/S m.fl., ønskes svar på følgende:

Hvilke mundtlige og telefoniske kontakter har der været, og i bekræftende tilfælde hvornår og af hvilken varighed, mellem de politianmeldte og politidirektøren for Nordsjællands Politi?"

Spørgsmål 923:

"Er det sædvanligt, at en politidirektør fra sin private telefon, i en weekend, indlader sig på drøftelse med en politianmeldt person, og er justitsministeren enig med politidirektøren i, at der ikke har været grundlag for at foretage notat af en sådan samtale?"

Spørgsmål 924:

"Hvilke mundtlige og telefoniske kontakter har der været, og i bekræftende tilfælde hvornår og af hvilken varighed, mellem de politianmeldte og de respektive ledere involveret i sagen hos Sydøstjyllands Politi, eksempelvis politidirektøren, linjechefen for efterforskning, chefen for afdelingen for økonomisk kriminalitet og chefanklageren m.fl.?"

Spørgsmål 925:

"Har der været nogle relationer mellem de politianmeldte og politidirektøren for Nordsjællands Politi? I bekræftende tilfælde ønskes en redegørelse herfor."

Spørgsmål 926:

"Har der været nogle relationer mellem de politianmeldte og de respektive ledere involveret i sagen hos Sydøstjyllands Politi?"

Spørgsmål 927:

"Har enten politidirektøren for Nordsjællands Politi eller politidirektøren for Sydøstjyllands Politi været inhabile i forbindelse med denne sag?"

Spørgsmål 928:

"Ifølge medierne har en af de politianmeldte i denne sag den 8. februar 2009 telefonisk kontaktet både chefen for TV-Avisen, Susanne Hegelund, og Ulrik Haagerup, øverste chef for DR's Nyhedsproduktion, og over for begge søgt at stoppe TV-udsendelserne om denne sag med henvisning til, at både politidirektøren for Sydøstjyllands Politi og politidirektøren for Nordsjællands Politi over

for ham havde oplyst, at han ikke var politianmeldt i denne sag. Har de 2 politidirektører oplyst dette til den politianmeldte?"

Spørgsmål 929:

"Har der den 18. august 2008 været en telefonsamtale mellem en politiadvokat fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland eller en af dennes medarbejdere om denne sag? I bekræftende tilfælde ønskes oplyst, hvem der deltog i denne samtale på vegne af Statsadvokaten, og hvad der blev drøftet i denne samtale."

Spørgsmål 930:

"Kan ministeren bekræfte, at en af de politianmeldte i 1996 fratrådte sin stilling i Statsministeriet, og hvad var begrundelsen for dette?"

Spørgsmål 931:

"Ifølge de foreliggende oplysninger skyldes forsinkelsen af sagsbehandlingen politisk pres udøvet af enten ministre eller departementschefer for at "sagen skal forplumres og glemmes". Hvad er ministerens kommentar hertil? I bekræftende tilfælde ønskes oplyst, hvem der har udøvet denne påvirkning."

Spørgsmål 932:

"Hvilke departementschefer har drøftet den pågældende sag i februar måned 2009?"

Spørgsmål 933:

"I forbindelse med udvidelsen af politianmeldelsen den 3. september 2008 fremgår det af side 5-6, at det er vigtigt at afhøre et navngivent vidne om sagen. Hvorfor er dette vidne fortsat ikke blevet afhørt her ca. 9 måneder senere?"

Spørgsmål 934:

"Har politiet det nødvendige lovgrundlag til at sikre, at de kan konfiskere stjålen software, svarende til den software, der er anmeldt stjålen i denne sag?"

Spørgsmål 935:

"Finder Justitsministeren det er acceptabelt, at hvis aktiver til et tocifret millionbeløb stjæles, hvor politiet er bekendt med, hvem der har gjort det, og hvor de stjålne aktiver befinder sig, så foretager politiet sig intet for at konfiskere de stjålne aktiver og returnere dem til deres rette ejer i mere end 2 år efter, der er indgivet politianmeldelse, men blot lader de politianmeldte fortsætte med at anvende de stjålne aktiver?"

Spørgsmål 936:

> "Har der i perioder i denne sag været givet ordre om, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser? I bekræftende tilfælde ønskes oplyst, hvem der har initieret disse ordrer, og hvem der har videregivet dem, herunder om det er sket skriftligt eller mundtligt?"

Spørgsmål 937:

> "Hvad er navnet på den politimester, der refereres til på den kopi af en harddisk fra januar 2007, som politiet er kommet i besiddelse af, hvor der er fundet en genvej med titlen "Politimesteren"?"

3.3.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved brev af 23. juni 2009 Rigsadvokaten om at udtale sig til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 922-929 og 933-937.

Til brug for besvarelsen anmodede Rigsadvokaten den 15. juli 2009 om en udtalelse fra henholdsvis Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland vedrørende spørgsmål nr. 924 og 926-929, og Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn vedrørende spørgsmål nr. 922, 923, 925 og 927-929, samt SØIK vedrørende spørgsmål nr. 933-937.

Ved e-mail af 30. juli 2009 anmodede Rigsadvokaten om supplerende udtalelse til spørgsmål 936 fra henholdsvis Sydøstjyllands Politi og Nordsjællands Politi.

3.3.2 Bidrag fra Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn

Nordsjællands Politi afgav udtalelse den 17. juli 2009 vedrørende politidirektør Johan Reimanns telefonsamtale med direktør Leif Jensen. Nordsjællands Politi oplyste, at politidirektør Johan Reimann i en weekend blev ringet op af direktør Leif Jensen, der ønskede nærmere oplysninger om sagen til brug for besvarelsen af en pressehenvendelse samme dag. Politidirektørens telefonnummer på bopælen var offentligt tilgængeligt, og telefoniske henvendelser om politiets forhold på denne telefon var ikke usædvanlige. Politidirektøren havde oplyst til Leif Jensen, at sagen verserede i Sydøstjyllands Politi og havde redegjort for retsplejelovens regler om værneting i straffesager. Om sagens nærmere omstændigheder henviste politidirektøren til chefanklager Arne Stevns. Politidirektøren gjorde ikke notat om samtalen, da der ikke blev meddelt politidirektøren oplysninger af betydning for sagen.

Nordsjællands Politi udtalte endvidere, at Johan Reimann havde oplyst, at der ikke bestod private eller erhvervsmæssige relationer mellem ham og Leif Jensen. Endvidere fandt Nordsjællands Politi ikke, at Johan Reimann var inhabil i sagen.

Udtalelsen fra Nordsjællands Politi blev den 20. juli 2009 sendt til Rigsadvokaten via Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, som ikke havde bemærkninger til udtalelsen fra Nordsjællands Politi.

Ved e-mail af 6. august 2009 oplyste Nordsjællands Politi supplerende:

> "Sagen vedr. VKR Holding har ikke være behandlet af Nordsjællands politi, da sagen jf. værnetingsreglerne i retsplejelovens § 696 skulle behandles Sydøstjyllands politi. Nordsjællands politi har således alene været inddraget i sagen for så vidt angår overvejelserne af hvilken politikreds der jf. retsplejelovens § 696 var rette værneting. Der har således ikke i Nordsjællands politis været givet ordre til, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser i sagen. "

3.3.3 Bidrag fra SØIK

Den 21. juli 2009 sendte SØIK ved brev til Rigsadvokaten svar på anmodningen. SØIK oplyste indledningsvis:

> "Som det fremgår af vedlagte bilag 1 overtog SØK behandlingen af sagen den 13/3 2009.
>
> Efter modtagelsen blev der på baggrund af sagens materiale udarbejdet en foreløbig efterforskningsvurdering.
>
> På denne baggrund blevet det konkluderet, at der indledningsvist var behov for at foretage følgende efterforskningsskridt:
>
> *1)* Sagen skulle bilageres.
> *2)* NITECs skulle gøre Edb-kosterne tilgængelige og disse skulle gennemgås.
> *3)* Der skulle foretages en tilbundsgående (ny) afhøring af anmelderen (Tom Lisborg)
> *4)* Der skulle – på baggrund af afhøringen af anmelderen foretages en ny afhøring af sigtede Jesper Mo Hansen.
> *5)* Der skulle foretages afhøringer af 2-3 personer i VKR-konceren.
> *6)* Der skulle foretages afhøring af 2 personer, ansat i 2 forskellige Edb-firmaer.
>
> De nævnte efterforskningsskridt er med undtagelse af 2) (pågår), 5) og 6) nu foretaget.
>
> Det forventes at de resterende efterforskningsskridt vil blive foretaget og tilendebragt med udgangen af september 2009.

Når disse efterforskningsskridt er foretaget vil sagen blive vurderet i lyset heraf, samt i lyset af det (ganske omfangsrige) materiale, der løbende sendes til SØK fra navnlig anmelderen, men også sigtede Jesper Mo Hansen. "

Til spørgsmål 933 vedlagde SØIK den nævnte anmeldelse af 3. september 2008, hvori anmelderen foreslog en afhøring af vidnet Niels Ravn, der var bestyrelsesmedlem i SolarCap A/S og ansvarlig for IT på tværs af VKR-gruppen. Efter det i anmeldelsen anførte skulle vidnet have oplysninger om Leif Jensens involvering i sagen. SØIK forklarede, at SØIK endnu ikke havde afhørt Niels Ravn, da SØIK havde valgt at fokusere på at få afklaret de sigtelser, som var rettet mod Jesper Mo Hansen, for derefter at tage stilling til, om det var relevant at sigte andre for medvirken til disse forhold.

Til spørgsmål 934 svarede SØIK, at det var SØIK's umiddelbare vurdering, at politiet havde de nødvendige juridiske værktøjer til at beslaglægge og konfiskere software.

Til spørgsmål 935 svarede SØIK, at NITEC fortsat var i gang med at behandle data fra de ved ransagningen hos Jesper Mo Hansen beslaglagte elektroniske medier. SØIK forklarede, at efterforskningen rettede sig imod at afklare, om Jesper Mo Hansen havde stjålet software fra Divine Business Solutions ApS. Hvis dette skulle vise sig at være tilfældet, ville SØIK tage stilling til, om VKR-koncernen havde gjort uberettiget brug af den software, Jesper Mo Hansen måtte have stjålet. Hvis dette skulle vise sig at være tilfældet, ville SØIK efter omstændighederne tage skridt til at beslaglægge den pågældende software hos VKR.

Til spørgsmål 936 svarede SØIK, at SØIK ikke havde været involveret i sagen før marts 2009. I den periode, hvor SØIK havde behandlet sagen, var der ikke, hverken fra SØIK's ledelse eller udefra, givet ordrer om, at der ikke måtte foretages efterforskning i sagen.

Til spørgsmål 937 svarede SØIK, at SØIK havde foretaget en søgning i edb-kosterne på ordet "*politimester*", som ikke gav noget brugbart resultat, hvorfor SØIK ikke var i stand til at besvare det stillede spørgsmål. SØIK tog det forbehold, at forklaringen kunne være, at der endnu ikke var fuld adgang til edb-kosterne.

3.3.4 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi

Sydøstjyllands Politi afgav udtalelse den 23. juli 2009, hvori politiet redegjorde for, at der aldrig havde været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og de i sagen politianmeldte, samt at der aldrig havde været relationer mellem de politianmeldte og ledere i Sydøstjyllands Politi. Ifølge Sydøstjyllands Politi var der således ikke habilitetsproblemer, og da politidirektør Lone Sehested som anført aldrig havde talt med de politianmeldte, kunne Sydøstjyllands Politi i det hele afvise, at politidirektøren skulle have været inhabil i relation til sagen.

Vedrørende spørgsmål 929 om, hvorvidt der havde været en telefonsamtale den 18. august 2008 mellem en politiadvokat fra Sydøstjyllands Politi og en medarbejder fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, bemærkede Sydøstjyllands Politi, at dette spørgsmål havde en påfaldende lighed med et af anmelderen Tom Lisborg tidligere stillet spørgsmål ved e-mail af 14. maj 2009 til statsadvokaturen. Her blev Tom Lisborg ved brev af 3. juni 2009 oplyst om, at der ikke i statsadvokaturen fandtes skriftlige notater eller lignende vedrørende samtalen, men at der nu var blevet udarbejdet notits af 27. maj 2009 vedrørende telefonsamtalen, som Tom Lisborg fik udleveret. Sydøstjyllands Politi kunne således bekræfte, at en sådan telefonsamtale havde fundet sted.

Politiet redegjorde videre for, at der i forbindelse med efterforskningen af sagen havde været telefonisk kontakt mellem Leif Jensen og flere ledere i Sydøstjyllands Politi, idet det herefter i udtalelsen konkretiseres, at Leif Jensen har *"(…) været i telefonisk kontakt med vicepolitidirektøren, chefpolitiinspektøren, lederen af efterforskningsafdelingen, politiinspektør Edeling samt lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet vicepolitiinspektør Hans H. Hansen*". Sydøstjyllands Politi bemærkede herom, at samtalerne havde været af generel karakter, og at der ikke var fremkommet eller afgivet oplysninger af betydning for sagen, hvorfor der

heller ikke var udarbejdet notater. Derfor var det ikke muligt præcist at oplyse, hvornår samtaler med Leif Jensen måtte have fundet sted, og hvor lang tid de havde varet.

Ved e-mail af 30. juli 2009 oplyste Sydøstjyllands Politi supplerende til spørgsmål 936:

> "På baggrund af oplysninger fra politidirektør Lone Sehested og liniechef Efterforskning politiinspektør Steen Edeling kan følgende oplyses:
>
> Der har på intet tidspunkt i denne sag været givet ordre om, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser."

3.3.5 Bidrag fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 28. juli 2009 til Rigsadvokaten sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelsen fra Sydøstjyllands Politi, som Statsadvokaten kun havde en enkelt supplerende bemærkning til vedrørende spørgsmål nr. 929. Statsadvokaten havde den 3. juni 2009 besvaret en henvendelse fra Tom Lisborg vedrørende oplysninger om en telefonsamtale den 18. august 2008 mellem Sydøstjyllands Politi og statsadvokaturen bl.a. ved at fremsende en notits af 27. maj 2009 om den pågældende telefonsamtale.

3.3.6 Bidrag fra Rigsadvokaten

Rigsadvokaten sendte den 6. august 2009 et samlet bidrag til Justitsministeriet, der byggede på og stemte overens med udtalelserne fra Sydøstjyllands Politi, Nordsjællands Politi, Statsadvokaterne og SØIK.

3.3.7 Bidrag til besvarelsen fra Statsministeriet

Justitsministeriet anmodede ved brev af 26. juni 2009 Statsministeriet om at udtale sig til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 930.

Ved e-mail af 10. juli 2009 sendte Statsministeriet et bidrag til Justitsministeriet:

> "Statsministeriet kan bekræfte, at direktør Leif Jensen, VKR Holding A/S, tidligere har været ansat i Statsministeriet. Statsministeriet ønsker af principielle grunde ikke at oplyse yderligere om ansættelsesforholdet."

3.3.8 Svar af 1. oktober 2009 på spørgsmål 922-937

Ved breve af 1. oktober 2009 sendte Justitsministeriet besvarelse af spørgsmål nr. 922-937 til Folketingets Retsudvalg.

Svar på spørgsmål 922:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

"Nordsjællands Politi har oplyst, at politidirektør Johan Reimann i en weekend blev ringet op af direktør Leif Jensen, der ønskede nærmere oplysninger om sagen til brug for besvarelsen af en pressehenvendelse samme dag. Politidirektørens telefonnummer på bopælen er offentligt tilgængeligt, og telefoniske henvendelser om politiets forhold på denne telefon er ikke usædvanlige. Politidirektøren oplyste til Leif Jensen, at sagen verserede i Sydøstjyllands Politi og redegjorde for retsplejelovens regler om værneting i straffesager. Om sagens nærmere omstændigheder henviste politidirektøren til chefanklager Arne Stevns. Politidirektøren gjorde ikke notat om samtalen, da der ikke blev meddelt politidirektøren oplysninger af betydning for sagen.""

Svar på spørgsmål 923: Henviste til besvarelsen af spørgsmål 922.

Svar på spørgsmål 924:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

"Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der aldrig har været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og de i sagen politianmeldte. Der har i forbindelse med efterforskningen af sagen været kontakt mellem Leif Jensen og flere ledere i Sydøstjyllands Politi. Leif Jensen har således været i telefonisk kontakt med vicepolitidirektøren, chefpolitidirektøren, lederen af efterforskningsafdelingen og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet. Samtalerne har alene vedrørt generelle spørgsmål stillet af Leif Jensen. Der er ikke meddelt oplysninger af betydning for sagen, og der er således ikke udarbejdet notater. Det er ikke muligt præcist at oplyse, hvornår samtaler med Leif Jensen har fundet sted, herunder varigheden heraf.""

Svar på spørgsmål 925:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

"Nordsjællands Politi har oplyst, at der ikke består private eller erhvervsmæssige forbindelser mellem politidirektør Johan Reimann og direktør Leif Jensen.""

Svar på spørgsmål 926:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

"Sydøstjyllands Politi har oplyst, at der ikke er eller har været relationer mellem de politianmeldte og ledere i Sydøstjyllands Politi, og at politidirektør Lone Sehested ikke har været inhabil i forbindelse med behandlingen af sagen.""

Svar på spørgsmål 927:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "Nordsjællands Politi har oplyst, at der intet grundlag er for at antage, at politidirektøren har været inhabil i forbindelse med sagens behandling."

Der kan supplerende henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 926 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 928: Henviste til besvarelsen af spørgsmål 922 og 924.

Svar på spørgsmål 929:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har oplyst, at anmelderen Tom Lisborg den 14. maj 2009 stillede samme spørgsmål i forbindelse med en anmodning til statsadvokaten om aktindsigt. Tom Lisborg blev i den forbindelse oplyst om, at der ikke i statsadvokaturen fandtes skriftlige notater om telefonsamtalen den 18. august 2008, og Tom Lisborg fik udleveret kopi af senere udarbejdet notits af 27. maj 2009 vedrørende den pågældende telefonsamtale. Af denne notits fremgår, at der den 18. august 2008 var en telefonsamtale mellem politiadvokat Peter Rydder og vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese. Politiadvokaten havde en generel forespørgsel til den situation, at der i en sag opstod en værnetingsproblematik mellem flere kredse, og han spurgte, hvem der skulle træffe afgørelse i en sådan situation. Vicestatsadvokaten vejledte om, at en sådan eventuel sag skulle forelægges for den regionale statsadvokat via chefanklageren i den pågældende politikreds. Vicestatsadvokaten har oplyst, at hun opfattede samtalen som værende af generel karakter.""

Svar på spørgsmål 930:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Statsministeriet, hvortil der henvises:

> "Statsministeriet kan bekræfte, at direktør Leif Jensen, VKR Holding A/S, tidligere har været ansat i Statsministeriet. Statsministeriet ønsker af principielle grunde ikke at oplyse yderligere om ansættelsesforholdet.""

Svar på spørgsmål 931:

"Jeg kan fuldstændigt afvise, at noget sådant skulle have været tilfældet."

Svar på spørgsmål 932:

"Jeg kan oplyse, at den pågældende sag mig bekendt ikke på noget tidspunkt har været genstand for drøftelser mellem departementschefer, men departementschefen i Justitsministeriet har været orienteret om de henvendelser om sagen, som ministeriet har modtaget fra anmelderen Tom Lisborg."

Svar på spørgsmål 933:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) har oplyst, at SØK's efterforskning pt. er rettet mod at få afklaret forholdene omkring de sigtelser, der er rejst mod Jesper Mo Hansen, og at SØK derfor indtil videre har valgt at fokusere på den del af efterforskningen, som vedrører Jesper Mo Hansens rolle i sagen. Anmeldelsen af 3. september 2008 vedrører, at blandt andre Leif Jensen skulle have medvirket i forbindelse med de forhold, som Jesper Mo Hansen er sigtet for. Ifølge anmelderen skulle det pågældende navngivne vidne have nærmere viden om Leif Jensens rolle. SØK har oplyst, at når Jesper Mo Hansens rolle i sagen er afklaret, vil der blive taget stilling til, om det er relevant at sigte andre personer for medvirken til de forhold, som Jesper Mo Hansen er sigtet for. SØK vil i den forbindelse vurdere, hvilke vidner der bør afhøres i den anledning, og SØK vil naturligvis inddrage oplysningerne fra anmelderen.""

Svar på spørgsmål 934:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "SØK har oplyst, at det er SØK's vurdering, at politiet har de nødvendige juridiske værktøjer til at beslaglægge og konfiskere software.""

Svar på spørgsmål 935:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "SØK har oplyst, at politiet har foretaget ransagning hos Jesper Mo Hansen, hvor der blev beslaglagt computere. Indholdet er efterfølgende blevet spejlet (kopieret) af NITEC/Rigspolitiet. SØK har fra NITEC modtaget materiale med computernes indhold, hvilket materiale SØK pt. er ved at gennemgå. Materialet forefindes delvis i et format, som SØK ikke har adgang til, og NITEC er anmodet om omformatering, hvilket afventes. SØK har vedrørende VKR-koncernens brug af det i sagen aktuelle software oplyst, at VKR-koncernen har indgået en aftale med anmelderen/Divine Business Solutions ApS om sidstnævntes udvikling af software på vegne af førstnævnte. I den forbindelse er der udarbejdet en kontrakt, der regulerer forholdet mellem parterne, herunder spørgsmålet om VKR-koncernens betaling for de ydelser (den udviklede software), som Divine

> Business Solutions ApS skulle levere. Efter det oplyste opstod der på et tidspunkt uoverensstemmelse mellem parterne, hvilket blandt andet medførte, at VKR-koncernen ikke længere ønskede at betale de fakturaer, der blev fremsendt af Divine Business Solutions ApS, ligesom VKR-koncernen ikke længere ønskede at gøre brug af Divine Business Solutions ApS. Forud herfor havde VKR-koncernen efter det oplyste løbende betalt tilsendte fakturaer. SØK's efterforskning retter sig pt. som anført mod at få afklaret, om Jesper Mo Hansen har stjålet software fra Divine Business Solutions ApS. Såfremt dette er tilfældet, vil SØK tage stilling til, om VKR-koncernen har gjort uberettiget brug af den software, som Jesper Mo Hansen måtte have stjålet, og i givet fald vil SØK efter omstændighederne søge den pågældende software beslaglagt.""

Svar på spørgsmål 936:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "SØK har oplyst, at der hverken fra SØK's ledelse eller udefra er givet ordrer om, at der ikke måtte foretages efterforskning i sagen. Sydøstjyllands Politi har ad samme spørgsmål oplyst, at der på intet tidspunkt har været givet ordrer om, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser. Nordsjællands Politi har ad samme spørgsmål oplyst, at sagen ikke har været behandlet af Nordsjællands Politi, da sagen i henhold til værnetingsreglerne skulle behandles af Sydøstjyllands Politi, jf. retsplejelovens § 696. Nordsjællands Politi har således alene været inddraget i sagen for så vidt angår overvejelserne om rette værneting. Der har ikke i Nordsjællands Politi været givet ordre til, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser i sagen.""

Svar på spørgsmål 937:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

> "SØK har oplyst, at SØK i anledning af dette spørgsmål har foretaget en søgning i edb-kosterne på ordet "politimester". Søgningen har ikke givet noget brugbart resultat, hvorfor SØK beklageligvis ikke er i stand til at besvare spørgsmålet. Dette kan - jf. besvarelsen ad spørgsmål 935 - skyldes, at SØK endnu ikke har fuld adgang til edb-kosterne.
>
> SØK har i øvrigt oplyst, at de efterforskningsskridt i sagen, som på nuværende tidspunkt er vurderet relevante, forventes tilendebragt med udgangen af september 2009.""

3.3.9 E-mail af 1. oktober 2009 fra VKR Holding A/S til Justitsministeriet

Ved e-mail af 1. oktober 2009 til Justitsministeriet skrev VKR Holding A/S følgende:

"Jeg er blevet opmærksom på, at der den 19. juni 2009 er blevet stillet en række §20 spørgsmål til justitsministeren om den såkaldte Divine sag.

Til jeres orientering har vi fra VKR Holding den 17. september 2009 udsendt en pressemeddelelse, hvor der også er en række fakta om sagen. Pressemeddelelsen kan ses her: [link]

I er naturligvis velkomne til at kontakte mig for evt. yderligere information."

3.3.10 E-mail af 12. februar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til folketingsmedlem Tom Behnke

Den 12. februar 2010 videresendte folketingsmedlem Tom Behnke til Justitsminister Brian Mikkelsen en e-mail sendt til Tom Behnke samme dag fra Divine Business Solutions ApS. E-mailen til Tom Behnke fra Tom Lisborg er citeret i sin helhed:

"Hej Tom

Der foreligger dokumentation for, at Justitsministeriet har givet Folketingets Retsudvalg urigtige eller vildledende oplysninger og fortiet oplysninger i forbindelse med besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg. Tre eksempler herpå er:

Spørgsmål 924:
Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 924 fra Folketingets Retsudvalg fremgår det, at den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR Koncernen ikke har haft kontakt med politidirektør Lone Sehested, og at det ikke er muligt at oplyse, hvornår Leif Jensen har været i kontakt med hhv. vicepolitidirektøren, chefpolitiinspektøren, lederen af efterforskningsafdelingen og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet. Af bilag 11 fremgår det, at Leif Jensen søndag den 8. februar 2009 har ringet både til politidirektør Lone Sehested, vicepolitidirektøren, chefpolitiinspektøren, lederen af efterforskningsafdelingen og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet, hvor alle disse polititjenestemænd er blevet kontaktet på deres private telefonnumre i deres vinterferie. Lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet har oplyst dette til kriminalassistent Hans Hermansen den 9. februar 2009, hvor denne har orienteret Tom Lisborg herom, som samme dag skrev og sendte et referat til de implicerede advokater og journalister herom.

Det er i denne forbindelse af særlig betydning, at og hvorfor denne direkte kontakt mellem den politianmeldte direktør Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested skjules, og hvorfor det yderligere skjules, at Leif Jensen har været i kontakt med hele ledelsen hos Sydøstjyllands Politi søndag den 8. februar 2009 og således har haft alle disse chefers private telefonnumre.

Spørgsmål 925:
Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 925 fra Folketingets Retsudvalg fremgår det, "at der ikke består private eller erhvervsmæssige forbindelser mellem politidirektør Johan Reimann og Leif Jensen". Der har imidlertid været arbejdsrelationer mellem Johan Reimann og Leif Jensen i forbindelse med "Tamilsagen", mens Johan Reimann var ansat i Justitsministeriet, og Leif Jensen var ansat i Statsministeriet. Dette fremgår ligeledes af min skrivelse til statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 20. januar 2009. Se bilag 11."

Spørgsmål 936:
Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 936 fra Folketingets Retsudvalg fremgår det, at "Sydøstjyllands Politi har ad samme spørgsmål oplyst, at der på intet tidspunkt har været givet ordrer om, at der ikke måtte foretages efterforskning eller indsamling af beviser." Som dokumentation for urigtig/vildledende besvarelse se bilag 2 forhold 13 side 15. Kilden til denne oplysning er kriminalassistent Hans Hermansen, hvor der yderligere haves en lydoptagelse som dokumentation herfor fra før, sagen blev rejst i Folketinget.

Bilag 11 er: Skrivelse fra advokat Peter Bang til statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 20. januar 2010 vedr. kommunikation mellem politidirektør Lone Sehested og den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen (vedhæftet). Se specielt side 5-7 i denne skrivelse.

Den vidneerklæring fra kronvidnet Lars Bugge er også vedhæftet. Brian Mikkelsen kender i anden sammenhæng dette vidne.

De bedste hilsner
Tom"

Af det nævnte bilag 11 - Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 20. januar 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland - fremgår bl.a. følgende:

"Min klient har den 9. februar 2009 haft en telefonsamtale med kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, og straks derefter skrevet et kort referat af denne samtale som både er sendt til undertegnede samt til journalister fra DR 21 Søndag og Berlingske Tidende pr. e-mail (vedlagt som bilag 17), hvor Hans Hermansen i samtalen har oplyst, at han telefonisk har modtaget disse oplysninger fra sin chef Hans Henrik Hansen. I dette referat står der flg.:

> "VKR-gruppen har henvendt sig til politidirektøren i Sydøstjyllands i går og derefter gået ned via hele hierarkiet i hele politikredsen. De har beskyldt politiet for at lægge oplysninger etc. Noget tilsvarende mener han er sket i bl.a. Nordsjælland."

Det må antages for givet, at de ledere i Sydøstjyllands Politi, der søndag den 8. februar 2009 privat blev kontaktet telefonisk af VKR direktør Leif Jensen, vil kunne huske dette, specielt fordi Berlingske Tidende samme dag havde næsten 3 siders avisartikler om sagen, og fordi DR 21 Søndags udsendelse havde en varighed på ca. 20 minutter om sagen, hvor ledelsen hos Sydøstjyllands Politi på forhånd var blevet informeret om denne mediedækning."

Det nævnte bilag 11 - advokat Peter Bangs brev af 20. januar 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland - er behandlet nærmere i beretningens kapitel 7, afsnit 3.3.4.

Bilag 2 er advokat Peter Bangs brev til Justitsminister Brian Mikkelsen dateret den 7. november 2008, som er behandlet ovenfor i nærværende kapitel, afsnit 2.1.

3.3.11 E-mail af 17. februar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet

Ved e-mail af 17. februar 2010 til Justitsministeriet bemærkede Divine Business Solutions ApS, at Justitsministeriet havde afgivet en urigtig/vildledende besvarelse af spørgsmål nr. 937. E-mailen er citeret i sin helhed:

> "Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 937 fra Folketingets Retsudvalg fremgår det, at "SØK beklageligvis ikke er i stand til at besvare spørgsmålet" mht. den politimester, der refereres til på den kopi af en harddisken fra januar 2007, som politiet er kommet i besiddelse af.
>
> Som dokumentation for urigtig/vildledende besvarelse af dette spørgsmål se skrivelse dateret den 7. november 2008 fra selskabets advokat Peter Bang til Justitsminister Brian Mikkelsen forhold 10 side 13. Her er et printscreen af skærmbilledet en kopi af den harddisk, som politiet modtog fra Dansk Computer Center, hvor der er en genvejstast med navnet "politimesteren", som sidst var anvendt den "19-12-2006 16:03" (i printscreen nedenfor er KL.: 15:03 og ikke 16:03, hvilket skyldes indstillinger mht. sommertid). Det tager få minutter at finde denne genvejstast for en person uden særlige IT-kompetencer, og det kræver ikke specialsoftware af nogen art at finde denne genvejstast. Se desuden vor e-mail til Justitsministeriet (Politikontoret sagsnr. 2009-150-120) dateret den 17. februar 2010 med yderligere oplysninger herom. Størrelsen på genvejstasten er 1 K.
>
> Genvejstastens sti er:
> Documents and setting\Jesper Mo Hansen\Seneste elementer\Politimesteren."

3.3.12 Brev af 8. marts 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til justitsminister Lars Barfoed

Den 8. marts 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til justitsminister Lars Barfoed, hvori advokat Peter Bang på ny gjorde gældende, at der var afgivet urigtige oplysninger fra Justitsministeriet til Folketinget:

> "Min klient, Divine Business Solutions ApS, har den 23. oktober 2009 anmodet Justitsministeriet om aktindsigt i svar på spørgsmål 922-937 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009. Min klient har modtaget denne aktindsigt den 12. januar 2010.
>
> I fortsættelse heraf skal jeg hermed på vegne af min klient fremsende dokumentation for, at Justitsministeriet efter min klients opfattelse har fremsendt urigtige/vildledende oplysninger til Folketingets Retsudvalg, om min klient, ved besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009. Ved nærværende anmodes Justitsministeriet om at berigtige disse oplysninger overfor Folketingets Retsudvalg.
>
> Den følgende redegørelse, der er udarbejdet af min klient, dokumenterer/sandsynliggør efter min klients opfattelse, at der fra ministeriets side er tilgået Folketingets Retsudvalg såvel urigtige som vildledende og mangelfulde/inadækvate oplysninger ved besvarelsen af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål 463 samt 514-517:

Besvarelsen af dette spørgsmål er baseret på en udtalelse dateret den 17. marts 2009 fra politidirektør Lone Sehested til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Denne udtalelse fortier fuldstændig de oplysninger, der giver anledning til undren i skrivelse til Justitsministeren dateret den 7. november 2008, ligesom yderligere oplysninger herom, der fremgår af skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 21. september 2009, heller ikke er medtaget i denne udtalelse. Væsentlige oplysninger, der giver anledning til kritik af Sydøstjyllands Politis sagsbehandling, er således udeladt af denne udtalelse, hvor der i stedet anføres, at politireformen er årsag til problemerne med sagsbehandlingen i denne sag.

Spørgsmål 924:

[…]

Spørgsmål 925:

[…]"

Det i brevet af 8. marts 2010 anførte vedrørende spørgsmål 924 og 925 er udeladt, da det svarer til det anførte i e-mail af 12. februar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Tom Behnke, som Tom Behnke efterfølgende videresendte til Justitsministeriet. Indholdet heraf er således gengivet ovenfor i afsnit 3.3.10.

"Spørgsmål 929:

I skrivelse til Justitsministeren dateret den 7. november 2008 er der på side 14 under forhold 11, samt i skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 12. august 2009, dokumentation for urigtig/vildledende besvarelse af dette spørgsmål. Spørgsmålet vedrører, at advokat Peter Bang overhørte en telefonsamtale mellem politiadvokat Peter Rydder og statsadvokaten eller en af dennes medarbejdere om, at politiadvokaten ikke ønskede sagen fremmet i Sydøstjyllands Politikreds. Advokat Peter Bang har den 18. august 2008 orienteret direktør Tom Lisborg om telefonsamtalen mellem politiadvokat Peter Rydder og statsadvokaten eller en af dennes medarbejdere. Dagen efter orienterede direktør Tom Lisborg pr. email advokat Kim Håkonsson (advokat for Lisborg Holding ApS)."

Det omtalte brev til Rigsadvokaten af 12. august 2009 er behandlet i beretningens kapitel 7, afsnit 3.2.1.

"Spørgsmål 931:

Spørgsmålet vedrører, om forsinkelsen skyldes politisk pres udøvet af ministre eller departementschefer for, at "sagen skal forplumres eller glemmes", hvilket Justitsministeriet i svaret afviste. I skrivelse til statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 20. januar 2010 står der flg.:

> "Jeg skal yderligere oplyse, at Berlingske Tidende og DR 21 Søndag i februar 2009 er blevet kontaktet af et vidne, der har oplyst at have overhørt en telefonsamtale fra en departementschef, hvor sagen blev omtalt, og hvor de pågældende journalister i februar 2009 direkte overfor undertegnede og advokat Kim Håkonson (Lisborg Holding ApS) har refereret, at der bl.a. blev sagt følgende:
>
> > "(…) en stor del af forsinkelsen skyldes politisk pres for at sagen skal forplumres og glemmes(…)""
>
> Ifølge de foreliggende oplysninger fra medierne så var den ene af deltagerne i denne telefonsamtale antagelig departementschef Claes Nilas. Det kan i den forbindelse oplyses, at både politidirektør Lone Sehested og departementschef Claes Nilas i 2008 var medlemmer af Tænketanken Public Governance. Tænketankens hjemmeside er i 2009 blevet nedtaget. Ifølge det oplyste fra medierne har politidirektør Johan Reimann og departementschef Claes Nilas haft arbejdsmæssig relation til Leif Jensen i forbindelse med "Tamilsagen", mens Leif Jensen fra 1990-1996 var ansat i Statsministeriet.
>
> **Spørgsmål 935:**
>
> VKR-koncernen har ikke lovlig brugsret til software erhvervet på ulovlig vis fra Divine Business Solutions, selv om de pågældende selskaber har betalt et stort beløb for lovligt leveret software fra Divine Business Solutions ApS. Den software, VKR-koncernen har erhvervet på ulovlig vis, omfatter ikke software, hvor VKR-koncernen ikke har betalt forfaldne fakturaer. I svaret har Justitsministeriet bl.a. fuldstændig udeladt oplysninger fra et kronvidne om, at de strafbare forhold, ifølge en VKR-direktør, var planlagt før eventuelle uoverensstemmelser mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS. Yderligere er det udeladt, at der i politiets akter er kopi af en skrivelse fra advokat Kim Håkonsson til VKR Holding A/S dateret den 10. februar 2009 til VKR Holding A/S, hvoraf det fremgår, at Divine Business Solutions ApS har et tilgodehavende på 710.826 kr. per denne dato. Endeligt foreligger der i politiets akter bevis i form af en e-mail fra en advokat til dennes klient (som er en af de politianmeldte hovedpersoner) dateret den 5. januar 2007, som indikerer, at de påståede "uoverensstemmelser" er udtryk for et forsøg på at afpresse Divine Business Solutions ApS til at indgå et forlig med VKR-Koncernen, hvilket flere gange er påpeget i de skrivelser, politiet har modtaget om sagen. Det kan på den baggrund undre, at det fremsendte svar er så partisk til fordel for de politianmeldte i denne sag, og at ovenfor nævnte forhold fuldstændigt er udeladt af svaret.
>
> **Spørgsmål 936:**
>
> […]"

Det i brevet af 8. marts 2010 anførte vedrørende spørgsmål 936 er udeladt, da det svarer til det anførte i e-mail af 12. februar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Tom Behnke, som Tom Behnke efterfølgende videresendte til Justitsministeriet. Indholdet heraf er således gengivet ovenfor i afsnit 3.3.10.

I brevet af 8. marts 2010 er dog tilføjet følgende vedrørende spørgsmål 936:

> "Ifølge Divine Business Solutions ApS' oplysninger er kriminalassistent Hans Hermansen ikke blevet spurgt i forbindelse med indhentning af en udtalelse til brug for besvarelse af dette spørgsmål.
>
> Ifølge vore oplysninger har SØK yderligere ikke foretaget nogen efterforskning i relation til VKR-Koncernen. Disse oplysninger understøttes af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 933 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009. Dette på trods af at et af kronvidnerne, som er en tidligere direktør i VKR-Koncernen (Lars Bugge), har afgivet forklaring og en skriftlig vidneforklaring om, at en af de andre VKR-direktører allerede i september 2006 fortalte ham, at han planlagde at udføre flere af de politianmeldte forhold, og at den samme VKR-direktør i 2007 fortalte ham, at nu havde han gjort dette. Herudover har SØK ikke foretaget en egentlig afhøring af kronvidnet angivet i spørgsmål 933 (vidnet har svaret SØK i august måned 2009, at hvis SØK kun ville foretage en overfladisk telefonafhøring, så kunne det være det samme).
>
> **Spørgsmål 937:**
>
> […]"

Det i brevet af 8. marts 2010 anførte vedrørende spørgsmål 937 er udeladt, da det svarer til det anførte vedrørende spørgsmål 937 i e-mail af 17. februar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet. Indholdet heraf er således gengivet ovenfor i afsnit 3.3.11.

Afslutningsvist var der i brevet af 8. marts 2010 anført følgende:

> "Jeg skal desuden gøre opmærksom på, at Divine Business er af den opfattelse, at Justitsministeriets departementschef Michael Lunn muligt er inhabil i denne sag. Det skyldes dels Michael Lunns nære arbejdsrelationer til politidirektør Johan Reimann, mens denne var ansat i Justitsministeriet, samt at Michael Lunn er medlem af bestyrelsen i Danmarks Nationalbank, hvor bestyrelsesformanden tillige er bestyrelsesformand for VKR Holding A/S."
>
> Som dokumentation for at de angivne oplysninger er urigtige, befinder sig i nedenstående sagsnumre hos Justitsministeriet (Politikontoret):
>
> - Sagsnr.: 2008-955-3425
> - Skrivelse til Justitsministeriet dateret den 7. november 2008
> - Sagsnr.: 2009-150-1051
> - Udtalelse dateret den 17. marts 2009 fra politidirektør Lone Sehested til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.
> - Kopi af skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 21. september 2009 (vedlagt denne skrivelse).
> - Sagsnr.: 2009-150-1230
> - Kopi af skrivelse til Rigsadvokaten dateret den 12. august 2009 (vedlagt denne skrivelse).

- Kopi af skrivelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 20. januar 2010 (vedlagt denne skrivelse)."

3.4 Spørgsmål nr. 158-166 af 1. november 2010 tidligere stillet som spørgsmål nr. 1477-1485 af 31. august 2010

Den 31. august 2010 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 1477-1485 til Justitsministeriet.

Spørgsmål nr. 1477:

"Har ministeren svaret på henvendelse af 7. november 2008 fra advokat Peter Bang vedr. sagen om Divine Business Solutions ApS versus VKR-koncernen? I bekræftende tilfælde bedes svaret oversendt til Folketingets Retsudvalg, og ellers bedes justitsministeren redegøre for forholdene i denne skrivelse."

Spørgsmål nr. 1478:

"Har ministeren svaret på henvendelse af 8. marts 2010 fra advokat Peter Bang vedr. sagen om Divine Business Solutions ApS versus VKR-koncernen, herunder om mulig inhabilitet i behandling af sagen og om mulige fejlagtige svar til Folketingets Retsudvalg? I bekræftende tilfælde bedes svaret oversendt til Folketingets Retsudvalg, og ellers bedes justitsministeren redegøre for forholdene i denne skrivelse."

Spørgsmål nr. 1479:

"Vil ministeren sikre, at der ikke er habilitetsproblemer i forbindelse med forberedelse af ministerens svar?"

Spørgsmål nr. 1480:

"Har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet fået adgang til alt det beslaglagte materiale, jf. besvarelsen af REU alm. del - spørgsmål 935 og 937 (folketingsåret 2008-2009), og giver det anledning til at uddybe de to svar."

Spørgsmål nr. 1481:

"Ministeren bedes oplyse, om de faktuelle oplysninger i artiklerne i Berlingske Tidende den 13. februar 2009 med overskrifterne "Divine mails afslører fup med licenser" og "VKR-chef løj om arbejdssedler" er korrekte og hvis ikke hvilke oplysninger der er forkerte."

Spørgsmål nr. 1482:

"Hvad kan ministeren oplyse om Rigsadvokatens behandling af klageskriftet dateret den 26. marts 2010 fra advokat Peter Bang i sagen i anledning af afgørelsen fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) dateret den 1. marts 2010? Herunder bedes ministeren redegøre for, om advokat Peter Bangs klageskrift indeholder faktuelle oplysninger af betydning for afgørel-

sen, som ikke er indeholdt i SØK's skrivelse af 1. marts 2010, og i bekræftende tilfælde redegøre for disse oplysninger og betydningen heraf."

Spørgsmål nr. 1483:

"Ministeren bedes redegøre for, om der er eller har været habilitetsproblemer i hhv. Justitsministeriet, de implicerede politikredse eller anklagemyndigheder i anledning af de politianmeldelser og klager, Divine Business Solutions ApS har indgivet, og i bekræftende tilfælde bedes ministeren redegøre nærmere herfor."

Spørgsmål nr. 1484:

"Ministeren bedes redegøre for forløbet mht. fremskaffelse af de opkaldslister, advokat Peter Bang på vegne af Divine Business Solutions ApS angav i sin skrivelse til Rigsadvokaten den 21. september 2009."

Spørgsmål nr. 1485:

"Ministeren bedes oplyse, hvilke afhøringer der er gennemført i anledning af de politianmeldelser, Divine Business Solutions ApS har indgivet, herunder hvem der er afhørt, dato for hvornår afhøringerne er sket, om der er tale om en telefonisk afhøring, hvem der har medvirket til afhøringerne, og hvilken politikreds der har været ansvarlig herfor og varighed af afhøringen."

3.4.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved brev af 2. september 2010 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 1477-1485.

Ved brev af 10. september 2010 sendte Rigsadvokaten en anmodning til SØIK om at komme med en udtalelse vedrørende det i spørgsmål nr. 1477 omtalte brev af 7. november 2008 til den daværende Justitsminister.

Ved brev af 14. september 2010 sendte Rigsadvokaten på ny en anmodning til SØIK, denne gang om at komme med en udtalelse med SØIK's eventuelle bemærkninger til den tidligere afgivne besvarelse af spørgsmål nr. 937 fra Folketingets Retsudvalg.

Ved brev af 14. september 2010 sendte Rigsadvokaten en forespørgsel til Sydøstjyllands Politi, om hvorvidt Sydøstjyllands Politi fortsat kunne henholde sig til sin tidligere besvarelse af spørgsmål nr. 924, 929, 936 og 514 (herunder også spørgsmål nr. 463 og 515-517).

Ved e-mail af 15. september 2010 til Sydøstjyllands Politi sendte Rigsadvokaten følgende præcisering:

"Høringen af jer er til brug for vores besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg – men det er ikke en anmodning om udtalelse vedr. de nye spørgsmål (som jeg heller ikke har medsendt).

> Blot har vi brug for at vide, om I – efter at have læst advokat Peter Bangs brev af 8. marts 2010 til Jmt. – fortsat kan henholde jer til jeres tidligere udtalelser, som er medsendt i faxen."

Ved brev af 15. september 2010 sendte Rigsadvokaten et brev til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, hvori Statsadvokaten blev anmodet om at udtale sig om, hvorvidt Statsadvokaten fortsat kunne henholde sig til sin tidligere besvarelse af spørgsmål nr. 929.

3.4.2 Bidrag fra SØIK

Ved brev af 14. september 2010 sendte SØIK en udtalelse til Rigsadvokaten vedrørende spørgsmål nr. 1477, hvori SØIK udtalte, at det omtalte brev til justitsministeren vedlagt synopsen af Tom Lisborg ikke sås at indgå i SØIK's sagsakter.

SØIK bemærkede, at synopsen i al væsentlighed sås at vedrøre politiets/anklagemyndighedens sagsbehandling frem til den 7. november 2008, og eftersom SØIK først overtog sagen i marts 2009, havde SØIK ingen bemærkninger til det anførte omkring sagsbehandlingen forud for den 7. november 2008.

SØIK udtalte i øvrigt vedrørende oplysning af sagen, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og Tom Lisborg havde indsendt indtil flere synopser, indlæg, redegørelser osv. vedrørende sagens faktum til SØIK, ligesom SØIK havde foretaget en længere afhøring af Tom Lisborg.

SØIK anslog samlet at have modtaget væsentligt mere end 1.000 sider fra Tom Lisborg og/eller advokat Peter Bang, hvor de redegjorde for deres syn på sagen. Det var således SØIK's opfattelse, at anmelderen havde haft tilstrækkelig lejlighed til at fremkomme med sine synspunkter, ligesom det var SØIK's opfattelse, at SØIK's beslutning om at indstille efterforskningen var baseret på en tilstrækkelig/den nødvendige belysning af sagens faktum.

Ved brev af 16. september 2010 sendte SØIK en supplerende udtalelse til Rigsadvokaten, hvori SØIK kommenterede på forholdene anført i Rigsadvokatens brev af 14. september 2010.

Vedrørende det tidligere spørgsmål nr. 935 oplyste SØIK, at SØIK efter at have gennemgået de planlagte efterforskningsskridt havde truffet afgørelse om at indstille efterforskningen. SØIK havde sidenhen løbende modtaget materiale fra anmelderen, som SØIK løbende vurderede, men det havde indtil videre ikke givet anledning til, at SØIK af egen drift havde genoptaget efterforskningen.

Vedrørende det tidligere spørgsmål nr. 937 bemærkede SØIK, at SØIK nu havde fuld adgang til de beslaglagte IT-koster. SØIK vedlagde til udtalelsen en kopi af rapport fra dagen før, den 15. september 2010, hvoraf fremgik, at det var korrekt - som anført af Tom Lisborg ved brev af 17. februar 2010 til Justitsministeriet - at der i kostermaterialet fandtes en genvejstast til et dokument benævnt "*politimesteren.doc*".

Det anførte var ifølge SØIK udtryk for, at der eksisterede eller på et tidspunkt havde eksisteret et dokument benævnt "*politimesteren.doc*". SØIK oplyste endvidere, at det heraf kunne udle-

des, at det pågældende dokument lå eller havde ligget på en computer med brugerprofilen "*Jesper Mo Hansen/skrivebord*".

En gennemgang af samtlige IT-koster med brugerprofilen "*Jesper Mo Hansen*" havde vist, at dokumentet ikke fandtes i de IT-koster, som SØIK havde. Dette kunne ifølge SØIK være udtryk for, at dokumentet enten var slettet, før SØIK fik IT-kosterne, eller at dokumentet befandt sig på en computer/harddisk med brugerprofilen "*Jesper Mo Hansen*", som SØIK ikke havde en kopi af.

Endelig oplyste SØIK, at SØIK havde foretaget en ny søgning på ordet "*politimesteren*" i samtlige IT-koster, hvilket ifølge et vedlagt print gav 13 hits. SØIK anførte i udtalelsen, at ingen af de 13 dokumenter henviste til nogen bestemt politimester, og at dokumenterne ikke i øvrigt understøttede, at én eller flere politimestre skulle være involveret i at stoppe sagen eller lignende.

SØIK har i forbindelse med advokatundersøgelsens gennemførelse oplyst, at SØIK ikke er i besiddelse af de 13 dokumenter, da dokumenterne ikke blev printet fra it-kosterne og gemt i forbindelse med søgningen på ordet "*politimesteren*", og at det heller ikke er muligt at rekonstruere dokumenterne.

3.4.3 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi

Sydøstjyllands Politi sendte sin udtalelse ved brev af 22. september 2010, hvori politiet oplyste, at politiet i det hele kunne henholde sig til de tidligere afgivne udtalelser. Besvarelsen var vedlagt Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 vedrørende de sagsbehandlingsskridt, der var genstand for spørgsmålene, dvs. herunder klager over afgørelser om aktindsigt, habilitet, sagsbehandlingstid og manglende bevissikring.

3.4.4 Bidrag fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 21. september 2010 sendte Statsadvokaten sin udtalelse til Rigsadvokaten, idet Statsadvokaten forinden havde indhentet en udtalelse fra den tidligere vicestatsadvokat, Anne-Mette Wiese, der førte den telefonsamtale med politiadvokat Peter Rydder, der var genstand for spørgsmål 929. Statsadvokaten kunne henholde sig til udtalelsen uden yderligere bemærkninger.

3.4.5 Bidrag fra Rigsadvokaten

Ved brev af 3. november 2010 sendte Rigsadvokaten sin udtalelse til Justitsministeriet, idet Rigsadvokaten svarede på baggrund af de indhentede udtalelser fra SØIK, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland samt Sydøstjyllands Politi.

3.4.6 Spørgsmål nr. 158-166

Den 1. november 2010 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 158-166 til Justitsministeriet, der svarede til de tidligere stillede spørgsmål nr. 1477-1485.

3.4.7 Svar af 16. december 2010 på spørgsmål 158-166 tidligere stillet som spørgsmål nr. 1477-1485

Ved breve af 16. december 2010 sendte Justitsministeriet besvarelse af spørgsmål nr. 158-166 til Folketingets Retsudvalg.

Svar på spørgsmål 158 (1477):

> "1. Det kan oplyses, at advokat Peter Bang sendte den omtalte henvendelse til medlem af Folketinget Tom Behnke med anmodning om, at henvendelsen blev videreformidlet til daværende justitsminister Brian Mikkelsen.
>
> Henvendelsen vedrører politianmeldelser indgivet af og på vegne af advokat Peter Bangs klient, Divine Business Solutions ApS ved administrerende direktør Tom Lisborg. I henvendelsen anfører advokat Peter Bang bl.a., at hans klient har fundet det nødvendigt at henlede Justitsministeriets opmærksomhed på en række påfaldende forhold ved politiets og anklagemyndighedens behandling af anmeldelserne. Der er i den forbindelse vedlagt en længere redegørelse om sagen udarbejdet af Tom Lisborg.
>
> I henvendelsen anføres det også, at det efter advokat Peter Bangs og hans klients opfattelse ville være nærliggende, hvis Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet kunne medvirke til efterforskningen af sagen. Det kan videre oplyses, at Justitsministeriet på baggrund af henvendelsen tog kontakt til Rigsadvokaten, som oplyste, at anmeldelserne fortsat var under efterforskning. Rigsadvokaten gav samtidig udtryk for, at anklagemyndigheden bestemt var opmærksom på sagen.
>
> Justitsministeriet orienterede Tom Behnke herom, så Tom Behnke kunne vende tilbage over for advokat Peter Bang. Justitsministeriet anså herefter henvendelsen fra advokat Peter Bang for besvaret.
>
> 2. Justitsministeriet har i øvrigt indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:
>
>> "Advokat Peter Bang har i det omtalte brev af 7. november 2008 henvist til og vedlagt en redegørelse udarbejdet af hans klient, der bl.a. i et bilag indeholder en synopsis om sagen, som klienten har udarbejdet.
>>
>> Idet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) i foråret 2009 blev inddraget i efterforskningen af straffesagen, har jeg i anledning af Retsudvalgets spørgsmål forelagt brevet af 7. november 2008 og det vedlagte bilag for SØK.
>>
>> SØK har i den anledning oplyst, at henvendelsen til Justitsministeriet ikke er indgået i SØK's sagsakter, men at henvendelsen for så vidt angår den nævnte synopsis om selve straffesagen ikke indeholder oplysninger, der ikke er SØK bekendt."
>
> 3. Der kan i øvrigt henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 163 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg om politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling, herunder om Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitets afgørelse i sagen."

Svar på spørgsmål 159 (1478):

"1. Den omtalte henvendelse af 8. marts 2010 fra advokat Peter Bang er sendt til Justitsministeriet i forlængelse af, at advokat Peter Bangs klient, Tom Lisborg, har fået aktindsigt i en række besvarelser fra Justitsministeriet til Folketingets Retsudvalg – spørgsmål nr. 463, 514-517 og 922-937 (Alm. del) – om politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling i anledning af nogle politianmeldelser indgivet af Tom Lisborg.

Advokat Peter Bang anfører i sin henvendelse bl.a., at han fremsender dokumentation for, at Justitsministeriet efter hans klients opfattelse har afgivet urigtige/vildledende oplysninger til Folketinget. Advokat Peter Bang anmoder i den forbindelse ministeriet om at berigtige oplysningerne. Advokat Peter Bang har som bilag til henvendelsen vedlagt en redegørelse, der er udarbejdet af Tom Lisborg.

Tom Lisborg har den 9. marts 2010 og løbende i de følgende måneder fremsendt en række henvendelser til Justitsministeriet med forskelligt materiale vedrørende ovennævnte sag.

Justitsministeriet har ikke endnu besvaret henvendelserne fra advokat Peter Bang og dennes klient. Justitsministeriet forventer at kunne besvare henvendelserne inden for kort tid.

2. Justitsministeriet har i øvrigt indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der på baggrund af udtalelser fra Sydøstjyllands Politi og fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har oplyst følgende:

> "Sydøstjyllands Politi har i forbindelse med de i henvendelsen af 8. marts 2010 nævnte besvarelser afgivet oplysninger til brug for besvarelsen af 17. juni 2009 af spørgsmål nr. 514 (og herunder besvarelserne af 17. juni 2009 af spørgsmål nr. 463 og nr. 515-517) samt besvarelserne af 1. oktober 2009 af spørgsmål nr. 924, 929 og 936 fra Folketingets Retsudvalg. Sydøstjyllands Politi har i anledning af det nu stillede spørgsmål henholdt sig til sine tidligere afgivne udtalelser, der dannede grundlag for mine udtalelser til Justitsministeriet og for ministeriets besvarelser over for Folketingets Retsudvalg.
>
> Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgav oplysninger til brug for besvarelsen af 1. oktober 2009 af spørgsmål nr. 929, og statsadvokaten har i anledning af det nu stillede spørgsmål fra udvalget meddelt, at man ikke har yderligere bemærkninger, men kan henholde sig til oplysningerne i den notits, der er gengivet i besvarelsen af udvalgets spørgsmål nr. 929. Om den omhandlede telefonsamtale mellem politiadvokat Peter Rydder og vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese, der fandt sted den 18. august 2008, og som var genstand for det stillede spørgsmål nr. 929, har vicestatsadvokat Anne-Mette Wiese tilføjet følgende, hvortil statsadvokaturen har henholdt sig:
>
>> "Selve straffesagen var ikke mig bekendt, og sagen var ikke forelagt statsadvokaturen, så jeg kunne og skulle alene tage stilling til det generelle spørgsmål om, hvordan den situation, hvor der opstår en værnetingsproblematik mellem flere kredse, skal løses. Om politiadvokat

> Peter Rydder under telefonsamtalen havde bemærkninger til den konkrete sag, har jeg ikke nogen erindring om.""

Rigsadvokaten har endvidere på baggrund af en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) oplyst følgende:

> "SØK overtog efterforskningen af straffesagen i foråret 2009, og SØK har efterfølgende haft adgang til alt beslaglagt materiale i sagen. SØK har således – i tiden efter Justitsministeriets besvarelse af 1. oktober 2010 af spørgsmål nr. 935 og 937 fra Folketingets Retsudvalg – fået fuld adgang til det beslaglagte it-materiale i sagen.
>
> For så vidt angår det af anmelder Tom Lisborg oplyste om, at der i it-materialet fra Jesper Mo Hansens computer forefindes en genvejstast til et dokument benævnt "politimesteren.doc", har SØK oplyst, at dette er korrekt, og at det er udtryk for, at der eksisterer eller på et tidspunkt har eksisteret et dokument benævnt "politimesteren.doc", og at det kan udledes, at det pågældende dokument ligger eller har ligget på en computer med brugerprofilen "Jesper Mo Hansen/skrivebord". En gennemgang af samtlige it-koster med den relevante brugerprofil har vist, at dokumentet ikke findes i det it-materiale, som SØK har. SØK har bemærket, at dette kan være udtryk for, enten at dokumentet er slettet forud for, at SØK fik det pågældende materiale, eller at dokumentet findes i et materiale, som SØK ikke har et "spejl" (en kopi) af.
>
> SØK har endvidere i relation til en påstand om, at genvejstasten til et dokument benævnt "politimesteren.doc" muligvis betyder, at Jesper Mo Hansen kender nogen hos politiet, der har påvirket sagsbehandlingen af straffesagen, oplyst, at SØK på ny har foretaget en søgning på ordet "politimesteren" i samtligt it-materiale, og at de hits, som denne søgning gav, er gennemgået. Ingen hits henviser til oplysninger om en bestemt politimester, ligesom der heller ikke er fundet oplysninger, som understøtter, at en eller flere politimestre skulle være involveret i at stoppe sagen eller lignende.
>
> SØK har endvidere oplyst, at den tidligere oplysning til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 937 (at søgningen ikke gav nogen hits) kan skyldes, at SØK ikke dengang havde fuld adgang til materialet, hvilket man, som ovenfor anført, efterfølgende har fået. SØK har endvidere oplyst, at SØK – efter at have truffet afgørelse den 1. marts 2010 om at slutte sagen – løbende har modtaget materiale fra anmelder Tom Lisborg. SØK har således modtaget en række redegørelser mv., hvori anmelder Tom Lisborg argumenterer for, at SØK's afgørelse er forkert. SØK har løbende vurderet dette materiale, og SØK har ikke på baggrund af det fremsendte fundet grundlag for af egen drift at genoptage efterforskningen i sagen."

Justitsministeriet kan på baggrund af Rigsadvokatens udtalelse henholde sig til ministeriets tidligere besvarelser af de spørgsmål, som er omhandlet i henvendelsen af 8. marts 2010 fra advokat Peter Bang og den medfølgende redegørelse udarbejdet af Tom Lisborg.

Der kan i øvrigt om SØK's afgørelse og behandlingen af klagesagen henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 163 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 160 (1479):

"Justitsministeriet har til brug for besvarelserne af spørgsmål nr. 158-159 og 161-165 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten, der – som det fremgår af de samtidige besvarelser af de nævnte spørgsmål – har indhentet udtalelser fra henholdsvis Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Statsadvokaten for Midt-, Vest-, og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi.

Justitsministeriet finder ikke, at denne fremgangsmåde giver anledning til overvejelser om inhabilitet.

Justitsministeriet finder heller ikke i øvrigt, at der i forbindelse med udarbejdelse af ministeriets ovennævnte besvarelser er forhold, der rejser spørgsmål om inhabilitet. Justitsministeriet har herved navnlig ikke fundet, at der opstår spørgsmål herom på baggrund af de relationer mellem Justitsministeriets departementschef, den daværende politidirektør i Nordsjællands Politi og bestyrelsesformanden for VKR Holding A/S, der er omtalt i den henvendelse fra advokat Peter Bang, som der er henvist til i spørgsmål nr. 159 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 161 (1480): Henviste til besvarelsen af spørgsmål 159.

Svar på spørgsmål 162 (1481): Henviste til besvarelsen af spørgsmål 163.

Svar på spørgsmål 163 (1482):

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

> "Rigsadvokaten modtog den 26. marts 2010 en klage over SØK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive sigtelserne mod [redacted] samt om i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen, hvor anmelder Tom Lisborg havde indgivet anmeldelser mod [redacted] og en række andre personer og juridiske personer for strafbare forhold.
>
> Klagen er efterfølgende suppleret af en række yderligere henvendelser fra såvel advokat Peter Bang som hans klient, Tom Lisborg. Endvidere har advokaten og Tom Lisborg rettet henvendelse til flere politikredse og statsadvokater i forbindelse med anmodninger om aktindsigt og klager over forskellige elementer i den sagsbehandling, som har fundet sted, til dels forud for SØK's efterforskning af sagen og bl.a. vedrørende habilitet og tilvejebringelse af bestemte oplysninger eller foretagelse af bestemte efterforskningsskridt, herunder undladelse af at afhøre bestemte personer. SØK har endvidere truffet flere afgørelser om aktindsigt, der er påklaget til Rigsadvokaten. Der er af anmelder Tom Lisborg fremsat ønske om, at Rigsadvokatens behandling af hans klage over SØK's afgørelse af 1. marts 2010 afventer behandlingen af de sideløbende anmodninger om aktindsigt.
>
> Der er således tale om afgørelser i en konkret straffesag, som for tiden på grundlag af de indgivne klager er under behandling ved Rigsadvokaten, og jeg finder det derfor ikke

> rigtigt på nuværende tidspunkt at udtale mig yderligere med hensyn til de enkelte afgørelser eller klagepunkter."

Det bemærkes, at afgørelsen fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om påtaleopgivelse og om at indstille efterforskningen efter reglerne i retsplejeloven kan indbringes for Rigsadvokaten. Rigsadvokatens afgørelse i en klagesag kan ikke påklages til Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 99, stk. 3."

Svar på spørgsmål 164 (1483): Henviste til besvarelsen af spørgsmål 160 og 163.

Svar på spørgsmål 165 (1484) og 166 (1485): Henviste til besvarelsen af spørgsmål 163.

3.4.8 Brev af 11. januar 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til Justitsministeriet

Ved brev af 11. januar 2011 til Justitsministeriet sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, en redegørelse udarbejdet i samarbejde med Divine Business Solutions ApS som dokumentation for, at Justitsministeriet på ny havde sendt urigtige/vildledende oplysninger til Folketingets Retsudvalg ved besvarelse af spørgsmål 158-166 fra Folketingets Retsudvalg.

Som ved advokat Peter Bangs brev af 8. marts 2010 om tilsvarende forhold anmodede advokat Peter Bang igen Justitsministeriet om at berigtige de i brevet omtalte oplysninger over for Folketingets Retsudvalg. Advokat Peter Bang gjorde opmærksom på, at brevet af 8. marts 2010 fortsat ikke var besvaret.

Redegørelsen i ovennævnte brev af 11. januar 2011 består i stort omfang af uddrag fra de pågældende spørgsmål og besvarelser, en udtalelse af politidirektør Lone Sehested af 17. marts 2009, advokat Peter Bangs brev af 8. marts 2010 til Justitsministeriet, samt klageskrivelser fra advokat Peter Bang til Rigsadvokaten fra sommeren og efteråret 2010 vedrørende forhold, som de pågældende spørgsmål vedrører.

Spørgsmål 159

Advokat Peter Bang anførte, at politidirektør ved Sydøstjyllands Politi, Lone Sehested, i sin udtalelse, som var brugt til besvarelsen af spørgsmål 159, havde fortiet de kritiske forhold om politiets behandling af sagen, som advokat Peter Bang havde beskrevet i sit brev af 7. november 2008 til Justitsministeren til trods for, at dette brev også var i Sydøstjyllands Politis besiddelse på tidspunktet for deres afgivelse af udtalelse vedrørende spørgsmål 159.

Der henvises til afsnit 2.1, for nærmere oplysninger vedrørende indholdet af advokat Peter Bangs brev af 7. november 2008 til Justitsministeren.

Spørgsmål 160

Ifølge besvarelsen af spørgsmål 160 havde Justitsministeriet ikke fundet, at der ved besvarelsen af spørgsmålene opstod habilitetsproblemer, herunder at der opstod problemer på baggrund af de relationer mellem Justitsministeriets departementschef, den daværende politidirektør i Nordsjællands Politi og bestyrelsesformanden i VKR Holding A/S, som var omtalt i henvendelsen af 8. marts 2010 fra advokat Peter Bang.

Heroverfor anførte advokat Peter Bang, at Justitsministeriet havde baseret sit svar på udtalelser fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, og dermed fra tjenestemænd, hvor der var verserende sager om, hvorvidt de var inhabile.

Der henvises til beretningens kapitel 7, afsnit 3.2 for en nærmere beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb vedrørende den på daværende tidspunkt verserende klagesag om inhabilitet hos politi og anklagemyndighed.

Spørgsmål 163

Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 163 fremgik, at anmelder havde fremsat ønske om, at Rigsadvokatens behandling af klagen over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 skulle afvente behandlingen af de sideløbende anmodninger om aktindsigt.

Advokat Peter Bang anførte, at fortsat manglende efterforskning 4 år efter, at der var indgivet politianmeldelser, ikke kunne retfærdiggøres af, at advokaten havde anmodet om aktindsigt til brug for supplerende bemærkninger til et klageskrift for mere end 6 måneder siden.

Herudover henledte advokat Peter Bang Justitsministeriets opmærksomhed på, at:

> "[…]) det kun er hovedpersonen Jesper Mo Hansen, der er sigtet, hvorfor den fortsat manglende sigtelse af de personer, der har medvirket til disse forhold, vil kunne medføre, at der indtræder påtaleforældelse. Tilsvarende er beviser løbende gået tabt, fordi de ikke er blevet sikret. Jeg skal i den forbindelse fremhæve, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) kun har behandlet nogle af de politianmeldelser, der er indgivet, og at der ikke er truffet afgørelse eller foretaget efterforskning mht. andre supplerende politianmeldelser siden den 19. oktober 2009, ligesom SØK har afvist at behandle alle de indgivne politianmeldelser om denne sag samlet."

Spørgsmål 164

Justitsministeriet henviste i ministeriets besvarelse af spørgsmål 164 vedrørende eventuelle habilitetsproblemer i Justitsministeriet, politi og anklagemyndighed til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 160 og 163.

Efter advokat Peter Bangs opfattelse, var der imidlertid hverken i spørgsmål 160 eller 163 svaret konkret på de forhold om mulig inhabilitet, som advokat Peter Bang tidligere havde gjort Justitsministeriet opmærksom på.

Spørgsmål 165

Justitsministeriet henviste i deres besvarelse af spørgsmål 165 vedrørende forløbet omkring fremskaffelse af opkaldslister til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 163.

Efter advokat Peter Bangs opfattelse, var der imidlertid ikke med svaret på spørgsmål 163 foretaget en besvarelse af spørgsmål 165, der bl.a. vedrørte advokat Peter Bangs tidligere anmodninger om, at der skulle indhentes opkaldsliste fra politidirektør Lone Sehested, så det herved

kunne dokumenteres, hvorvidt politidirektør Lone Sehested havde været i kontakt med Leif Jensen fra VKR-Holding.

Der henvises til beretningens kapitel 7 for en nærmere beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb vedrørende den på daværende tidspunkt verserende klagesag om politiets og anklagemyndighedens behandling af sagen.

Spørgsmål 166

Justitsministeriet henviste i deres besvarelse af spørgsmål 166 vedrørende gennemførte afhøringer i sagen til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 163.

Advokat Peter Bang henviste til et tidligere brev til Rigsadvokaten, som ifølge advokat Peter Bang havde betydning for besvarelse af spørgsmål nr. 166. Det fremgik bl.a. af det pågældende brev til Rigsadvokaten, at SØIK ikke som følge af, at SØIK havde afgrænset efterforskningen til at få afklaret de sigtelser, der var rejst mod Jesper Mo Hansen, var berettiget til at undlade at afhøre personer fra VKR-koncernen, da afhøring af personer fra VKR-koncernen også kunne medvirke til at fremskaffe de nødvendige beviser mod Jesper Mo Hansen.

Ligesom ved advokat Peter Bangs henvendelse af 8. marts 2010, henviste advokat Peter Bang - som dokumentation for, at de angivne oplysninger i Justitsministeriets besvarelser var urigtige - til en række klageskrifter og supplerende bemærkninger fra advokat Peter Bang til Rigsadvokaten, hvoraf en række allerede var fremsendt til Justitsministeriet umiddelbart inden dennes besvarelser, herunder følgende 5 breve:

- Klage til Rigsadvokaten af 29. juli 2010 sendt til Justitsministeriet den 31. august 2010.
- Supplerende klage til Rigsadvokaten af 3. september 2010 sendt til Justitsministeriet den 4. september 2010.
- Supplerende klage til Rigsadvokaten af 29. september 2010 sendt til Justitsministeriet samme dag.
- Supplerende klage til Rigsadvokaten af 10. november 2010 sendt til Justitsministeriet den 11. november 2010.
- Supplerende klage til Rigsadvokaten af 3. december 2010 sendt til Justitsministeriet samme dag.

3.4.9 Brev af 22. februar 2011 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 22. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, svarede Justitsministeriet på advokat Peter Bangs henvendelser vedrørende urigtige/vildledende oplysninger.

Vedrørende advokatens brev af 8. marts 2010, henviste Justitsministeriet til sin besvarelse af spørgsmål nr. 159 af 16. december 2010, hvor Justitsministeriet havde henholdt sig til Justitsministeriets tidligere besvarelser af de spørgsmål, som var omtalt i advokat Peter Bangs brev af 8. marts 2010.

Justitsministeriet bemærkede, at Divine Business Solutions ApS den 9. marts 2010 og i de følgende måneder løbende havde fremsendt en række henvendelser til Justitsministeriet, som relaterede sig til en klage over SØIK's afgørelse af 1. marts 2010. Justitsministeriet oplyste i den forbindelse, at klager over Statsadvokaternes afgørelser i 1. instans blev behandlet af Rigsadvokaten, og at Rigsadvokatens afgørelse af en sådan klagesag ikke kunne påklages til Justitsministeriet.

Justitsministeriet havde i øvrigt noteret sig, at hovedparten af henvendelserne var kopier af e-mails, som var sendt til Rigsadvokaten og SØIK, og det fremgik af en række af henvendelserne, at de var sendt til Justitsministeriet til orientering. Justitsministeriet havde på denne baggrund ikke videresendt henvendelserne til Rigsadvokaten.

Vedrørende advokat Peter Bangs brev af 11. januar 2011 kunne Justitsministeriet ligeledes henholde sig til de nævnte besvarelser, og Justitsministeriet fandt derfor ikke anledning til at foretage nogen berigtigelse over for Folketingets Retsudvalg.

3.4.10 Brev af 22. februar 2011 til justitsminister Lars Barfoed fra Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 22. februar 2011 rettede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, henvendelse til justitsminister Lars Barfoed. Brevet er citeret i det følgende:

> "Jeg skal på vegne af min klient, Divine Business Solutions ApS, hermed rette henvendelse til Justitsministeren i anledning af, at der er fremkommet nye oplysninger om, at der fra ministeriets side er tilgået Folketingets Retsudvalg mangelfulde/inadækvate/misvisende oplysninger ved besvarelsen af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.
>
> Det sker i fortsættelse af mine skrivelser til Justitsministeriet af 7. november 2008, den 12. december 2008, den 8. marts 2010 og den 11. januar 2011.
>
> Som bilag til denne skrivelse vedlægger jeg kopi af e-mail dateret den 21. februar 2011 fra journalist Søren Rahbek, Vejle Amts Folkeblad. Her citerer han oplysninger, som han har modtaget fra chefpolitiinspektør Bent Preben Nielsen. Bent Preben Nielsen var i februar 2009 chefpolitiinspektør hos Sydøstjyllands Politi.
>
> Ifølge den vedlagte e-mail har chefpolitiinspektør Bent Preben Nielsen oplyst til journalisten, at han "med 99 procents sikkerhed ikke havde talt med Leif Jensen", og "at han med sikkerhed ville huske det, hvis han var blevet kontaktet i en weekend". Disse udtalelser har betydning i relation til det svar, der er fremsendt af Justitsministeriet til Folketingets Retsudvalg.
>
> Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 924 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009 fremgår det, at den politianmeldte direktør Leif Jensen fra VKR-Koncernen ikke har haft kontakt med politidirektør Lone Sehested, og at det ikke er muligt at oplyse, hvornår Leif Jensen har været i kontakt med hhv. vicepolitidirektøren, chefpolitiinspektøren, lederen af efterforskningsafdelingen og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet.

Mens Justitsministeriet i ovenstående svar implicit oplyser, at der har været kontakt mellem den politianmeldte Leif Jensen og chefpolitiinspektøren [Bent Preben Nielsen, min komm.], så benægter chefpolitiinspektør Bent Preben Nielsen dette som nævnt i sin udtalelse til Vejle Amts Folkeblad.

Det fremgår af andre akter i sagen, at der har været telefonisk kontakt mellem politidirektør Johan Reimann samt de ledende polititjenestemænd hos Sydøstjyllands Politi søndag den 8. februar 2009. Af andre akter i sagen fremgår, at det også har omfattet politidirektør Lone Sehested.

Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 922 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009 vedrørende telefonisk kontakt mellem Politidirektør Johan Reimann og den politianmeldte Leif Jensen fremgår, at "Politidirektørens telefonnummer på bopælen er offentligt tilgængeligt, og telefoniske henvendelser om politiets forhold på denne telefon ikke er usædvanlige". Chefpolitiinspektørens udtalelse til Vejle Amts Folkeblad om, at "han med sikkerhed ville huske det, hvis han var blevet kontaktet i en weekend", ses som udtryk for, at en sådan henvendelse ville være så usædvanlig, at han med sikkerhed ville kunne huske det, selv mere end 1½ år senere.

Jeg skal i den forbindelse yderligere gøre Justitsministeren opmærksom på, at i forbindelse med aktindsigt, som jeg har modtaget med en skrivelse dateret den 27. januar 2011, var vedlagt en kopi af en skrivelse fra Politidirektør Lone Sehested til den vicestatsadvokat, der er sagsbehandler på sagen hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. I denne skrivelse refereres der til en vedlagt skrivelse dateret den 5. februar 2009 fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi. Selvom min klient efter min vurdering har ret til aktindsigt i denne skrivelse, så er den endnu ikke blevet udleveret af politiet.

Dagen før denne skrivelses datering (sent på eftermiddagen onsdag den 4. februar 2009), startede DR 21 Søndag og Berlingske Tidende med at konfrontere de politianmeldte telefonisk, i forbindelse med DR's dækning af sagen, som startede søndag den 8. februar 2009. Københavns Politi har ikke været involveret i sagen siden juli 2008. Det er næppe den politianmeldte Jesper Mo Hansen, som har kontaktet Københavns Politi, fordi alle afhøringer af ham på dette tidspunkt var gennemført af Sydøstjyllands Politi.

Tilsvarende giver kontakten mellem den politianmeldte Leif Jensen og Politidirektør Johan Reimann søndag den 8. februar 2009 anledning til yderligere undren, idet Johan Reimann på det tidspunkt var politidirektør i Nordsjællands Politi. Det skyldes, at der antageligt har været en kontakt fra VKR-Koncernen til Københavns Politi den 5. februar 2009, hvor Københavns Politi har vidst, at sagen var placeret hos Sydøstjyllands Politi. På det tidspunkt har alle kendte kontakter fra VKR-Koncernen til politiet tilsyneladende været gennemført af den politianmeldte Leif Jensen. Det fremhæver yderligere betydningen af de arbejdsmæssige relationer mellem Johan Reimann og Leif Jensen, mens Leif Jensen var ansat i Statsministeriet. Sagen blev som sagt flyttet fra Sydøstjyllands Politi til Nordsjællands Politi i slutningen af oktober 2008 og retur igen i begyndelsen af januar 2009. Ovenstående er Folketingets Retsudvalg ikke blevet informeret om.

Der har i indeværende Folketingsår været nedenstående spørgsmål 159 og svar fra Justitsministeren til Folketingets Retsudvalg:"

I brevet er spørgsmål 159 og Justitsministeriets besvarelse citeret, hvilket er udeladt, idet der henvises til citeringen heraf tidligere under afsnit 3.4.

Herefter er afslutningsvist i brevet anført:

> "På trods af at Sydøstjyllands Politi har været bekendt med min skrivelse til Justitsministeren dateret den 8. marts 2010, og bl.a. oplysningerne i skrivelsen fra Københavns Politi dateret den 5. februar 2009, har Sydøstjyllands Politi henholdt sig til sine tidligere afgivne udtalelser."

4. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET SAMT HENVENDELSER FRA DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG DENNES ADVOKAT I 2011

4.1 Brev af 1. marts 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat til justitsminister Lars Barfoed

Den 1. marts 2011 sendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev til justitsminister Lars Barfoed med følgende indledning:

> "På vegne af Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS, skal jeg hermed anmode om, at Justitsministeren i henhold til § 1 i Lov om Undersøgelseskommissioner nedsætter en kommission til at undersøge politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS samt forhold relateret hertil. Anmodningen omfatter, at undersøgelseskommissionen skal foretage en retlig vurdering. Den uvildige undersøgelse skal bl.a. afdække, om der er sket en utilbørlig påvirkning af sagsbehandlingen hos politi og anklagemyndighed og/eller en positiv særbehandling af VKR-Koncernen."

Advokat Peter Bang redegjorde i brevet overordnet for de forhold, som efter dennes opfattelse var kritisable og burde danne grundlag for nedsættelse af en undersøgelseskommission, herunder:

- at der ikke var sket konfiskation af software hos de politianmeldte,
- at SØIK havde baseret sin påtaleopgivelse på urigtige forklaringer fra Jesper Mo Hansen,
- at SØIK havde opgivet påtale til trods for, at Jesper Mo Hansen for Voldgiftsretten havde tilstået flere forhold,
- at sagen ikke var behørigt efterforsket, herunder særligt, at alle øvrige end hovedmanden ikke var sigtet, og for de flestes vedkommende ikke afhørt,
- at planlagte ransagninger og afhøringer ikke var gennemført,
- at flere polititjenestemænd ikke var afhørt i klagesager over politiets behandling af sagen, og at behandlingen af klagesagerne var overladt til tjenestemænd, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var inhabile,
- at Justitsministeriet havde afgivet mangelfulde/inadækvate/misvisende oplysninger ved besvarelsen af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, og
- at anmodninger om aktindsigt ikke var fuldt besvarede efter op til 8 måneder efter fremsendelsen, og at flere aktindsigtsanmodninger var ukorrekt behandlet.

I brevet redegjorde advokat Peter Bang desuden nærmere for, 1) hvilke ressortområder, der skulle være omfattet af undersøgelsen, 2) hvem der burde deltage i udformningen af en kommissions opgaver og sammensætning, 3) at det skulle sikres, at der blev foretaget nødvendige tiltag for at forhindre forældelse af retsforfølgelse af mulige strafbare forhold samt 4) at det burde sikres (eventuelt ved lovændring), at undersøgelseskommissionen også kunne foretage aktive handlinger, så den kunne indgive politianmeldelser og informere Kammeradvokaten om eventuelt civile krav, som staten måtte have som følge af sagen.

Endelig anmodede advokat Peter Bang om, at der måtte blive indgået en aftale mellem staten og Divine Business Solutions ApS om suspension af forældelsesfrister af økonomiske krav, som Divine Business Solutions ApS måtte have mod staten som følge af sagen.

Brevet var vedlagt bilag 1-10, som bestod af oversigt over breve af særlig betydning (bilag 1), forslag til rammerne og genstanden for undersøgelseskommissionen (bilag 2 og 3), oversigt over de tjenestemænd, der efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse var inhabile i forhold til undersøgelseskommissionen (bilag 4), anmodning om kompensation af anmelders omkostninger til advokat mv. i forbindelse med politianmeldelserne (bilag 5), beskrivelse af sagens baggrund (bilag 6), uddrag fra voldgiftskendelsen og anpartshaveroverenskomst (bilag 7), kronologisk gengivelse af hændelsesforløb (bilag 8), uddrag af politianmeldelser (bilag 9) og grafisk illustration over den skjulte kompensation, som Jesper Mo Hansen efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse havde modtaget fra VKR-koncernen (bilag 10).

4.2 Brev af 18. marts 2011 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS' advokat

Ved brev af 18. marts 2011 svarede Justitsministeriet på Divine Business Solutions ApS' henvendelser af 22. februar og 1. marts 2011.

Vedrørende Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, brev af 22. februar 2011 henviste Justitsministeriet til sit brev af 22. februar 2011, hvoraf fremgik, at Justitsministeriet kunne henholde sig til sine besvarelser af 16. december 2010 af spørgsmål nr. 158-166.

Vedrørende advokat Peter Bangs brev af 1. marts 2011 med anmodning om nedsættelse af en undersøgelseskommission, henviste Justitsministeriet ligeledes til sit brev af 22. februar 2011. Heraf fremgik, at der for tiden verserede en klagesag hos Rigsadvokaten vedrørende SØIK's afgørelse af 1. marts 2010, samt at Rigsadvokatens afgørelse i en klagesag ikke kunne påklages til Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 99, stk. 3.

Justitsministeriet fandt i øvrigt ikke anledning til at tage initiativ til nedsættelse af en undersøgelseskommission i anledning af henvendelsen fra advokat Peter Bang.

4.3 Samrådsspørgsmål AR-AV af 11. april 2011

Ved breve af 11. april 2011 til justitsministeren oplyste Folketingets Retsudvalg, at udvalget i et kommende samråd ønskede at drøfte følgende spørgsmål AR-AV:

Spørgsmål AR:

> "Ministeren bedes redegøre for, hvordan det er sikret, at der ikke var habilitetsproblemer i forbindelse med forberedelse af ministerens svar på REU alm. del spørgsmål 158-166."

Spørgsmål AS:

> "Ministeren bedes redegøre for, om der er eller har været habilitetsproblemer i hhv. Justitsministeriet, de implicerede politikredse eller anklagemyndigheder i anledning af de politianmeldelser og klager, Divine Business Solutions ApS har indgivet, og i bekræftende tilfælde bedes ministeren redegøre nærmere herfor."

Spørgsmål AT:

> "Ministeren bedes redegøre for forløbet mht. fremskaffelse af de opkaldslister, advokat Peter Bang på vegne af Divine Business Solutions ApS angav i sin skrivelse til Rigsadvokaten den 21. september 2009."

Spørgsmål AU:

> "Ministeren bedes redegøre for de forhold, der er behandlet i skrivelserne dateret hhv. den 8. marts 2010, den 11. januar 2011 og den 22. februar 2011 til ministeren fra advokat Peter Bang på vegne af Divine Business Solutions ApS."

Spørgsmål AV:

> "Ministeren bedes redegøre for de forhold, som er behandlet i skrivelsen dateret den 1. marts 2011 til ministeren fra advokat Peter Bang på vegne af Divine Business Solutions ApS vedrørende nedsættelse af undersøgelseskommission til gennemførelse af en uvildig undersøgelse af politiet og andre myndigheder."

4.3.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede den 12. april 2011 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelse af samrådsspørgsmålene.

4.3.2 Bidrag fra Rigsadvokaten

Ved brev af 5. maj 2011 til Justitsministeriet sendte Rigsadvokaten sin udtalelse, som var en samlet udtalelse til alle spørgsmålene AR-AV:

> "I den anledning kan jeg oplyse følgende:
>
> Om Rigsadvokatens behandling af henvendelser fra advokat Peter Bang og Tom Lisborg vedrørende Divine Business Solutions ApS kan jeg henvise til oplysningerne gengivet i Justitsministeriets besvarelse af 16. december 2010 af spørgsmål nr. 163 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvoraf bl.a. fremgår følgende:

" (…)
Rigsadvokaten modtog den 26. marts 2010 en klage over SØK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive sigtelserne mod (NN) samt om i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen, hvor anmelder Tom Lisborg havde indgivet anmeldelser mod (NN) og en række andre personer og juridiske personer for strafbare forhold.

Klagen er efterfølgende suppleret af en række yderligere henvendelser fra såvel advokat Peter Bang som hans klient, Tom Lisborg. Endvidere har advokaten og Tom Lisborg rettet henvendelse til flere politikredse og statsadvokater i forbindelse med anmodninger om aktindsigt og klager over forskellige elementer i den sagsbehandling, som har fundet sted, til dels forud for SØK's efterforskning af sagen og bl.a. vedrørende habilitet og tilvejebringelse af bestemte oplysninger eller foretagelse af bestemte efterforskningsskridt, herunder undladelse af at afhøre bestemte personer. SØK har endvidere truffet flere afgørelser om aktindsigt, der er påklaget til Rigsadvokaten. Der er af anmelder Tom Lisborg fremsat ønske om, at Rigsadvokatens behandling af hans klage over SØK's afgørelse af 1. marts 2010 afventer behandlingen af de sideløbende anmodninger om aktindsigt.
(…)"

Jeg kan oplyse, at Rigsadvokaten den 5. november 2010 samt den 14. februar, 24. februar og 18. marts 2011 har truffet afgørelser vedrørende de nævnte anmodninger om aktindsigt fra advokat Peter Bang og Tom Lisborg på vegne af Divine Business Solutions ApS. Afgørelsen af 24. februar 2011 vedrører tillige spørgsmål om inhabilitet og sagsbehandlingstid hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Særligt vedrørende spørgsmål om habilitet kan jeg bemærke, at Rigsadvokaten i afgørelsen af 24. februar 2011 har anført, at man ikke finder, at der foreligger eller har foreligget inhabilitet hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i forbindelse med Statsadvokatens behandling af de indgivne klager og anmeldelser i sagen. Jeg kan tilføje, at et spørgsmål om habilitet hos Sydøstjyllands Politi i sagen er blevet endeligt afgjort af statsadvokaten, som har fundet, at der ikke foreligger eller har foreligget inhabilitet.

Jeg kan endvidere oplyse, at klagen over SØK's afgørelser af 1. marts 2010 om at opgive påtale og i øvrigt indstille efterforskningen i sagen fortsat er under behandling ved Rigsadvokaten. Jeg forventer, at der vil kunne træffes en afgørelse i sagen inden for et par måneder.

Jeg vedlægger kopi af de nævnte afgørelser."

4.3.3 Talepapir for Tom Lisborg den 5. maj 2011 i Folketingets Retsudvalg

Tom Lisborg fremlagde den 5. maj 2011 sine synspunkter for Folketingets Retsudvalg forud for Retsudvalgets samråd med justitsminister Lars Barfoed den 19. maj 2011. Denne fremlæggelse er refereret i Tom Lisborgs talepapir, der blev fremsendt til Retsudvalget.

Der er ikke i talepapiret redegjort for forhold, der ikke allerede var detaljeret redegjort for i Divine Business Solutions ApS' og selskabets advokats, Peter Bangs, tidligere henvendelser til Justitsministeriet.

4.3.4 Besvarelser i samrådet den 19. maj 2011 (Justitsministerens talepapir)

På baggrund af Rigsadvokatens udtalelse forberedte Justitsministeriet et talepapir til brug for justitsministerens kommende samrådsmøde med Folketingets Retsudvalg den 19. maj 2011. I det følgende er redegjort for de væsentlige dele af talepapiret, idet det bemærkes, at det er udfærdiget inden mødet og således ikke er et referat af, hvad der rent faktisk blev sagt på mødet.

Talepapiret indeholder indledningsvis en kort redegørelse for den konkrete sag, som spørgsmålene vedrørte. Herefter bemærkedes, at SØIK's afgørelse om at indstille efterforskningen var blevet påklaget til Rigsadvokaten, som var i gang med at behandle klagen. Rigsadvokatens afgørelse ville ikke kunne påklages til Justitsministeriet. På den baggrund fandt justitsministeren af principielle grunde ikke at burde kommentere nærmere på de mange klagepunkter over politiets sagsbehandling. Justitsministeren bemærkede samtidig, at sagen ikke havde været under behandling hos Justitsministeriet, hvorfor justitsministeren ikke havde noget detaljeret kendskab til det omfattende sagsmateriale. Disse to forhold satte således begrænsninger for, hvor detaljeret justitsministeren kunne besvare supplerende spørgsmål ved samrådsmødet.

Talepapiret besvarede herefter de 5 konkrete spørgsmål AR-AV, hvilke svar er sammenfattet i det følgende.

Spørgsmål AR

Til spørgsmål AR om inhabilitet i forbindelse med forberedelsen af Justitsministeriets besvarelser af spørgsmål nr. 158-166 henviste justitsministeren til sit svar på spørgsmål nr. 160 fra Folketingets Retsudvalg om det samme spørgsmål. Justitsministeren fandt således ikke, at der i forbindelse med Justitsministeriets besvarelser var forhold, som rejste spørgsmål om inhabilitet.

Justitsministeren bemærkede, at det var helt sædvanlig praksis, at ministerier til brug for besvarelsen af spørgsmål fra Folketinget indhentede udtalelser fra de myndigheder, hvis handlinger og afgørelser var genstand for spørgsmålene. Justitsministeren fandt ikke, at denne fremgangsmåde - eller øvrige forhold i forbindelse med Justitsministeriets besvarelser - gav anledning til overvejelser om inhabilitet.

Spørgsmål AS

Til spørgsmål AS om inhabilitet i forbindelse med straffesagens behandling oplyste justitsministeren, at Rigsadvokaten i en afgørelse af 24. februar 2011 ikke havde fundet, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland var inhabil i forhold til at behandle de indgivne klager og anmeldelser.

Rigsadvokaten havde endvidere oplyst, at et spørgsmål om inhabilitet hos Sydøstjyllands Politi i sagen var blevet afgjort af Statsadvokaten, der ikke havde fundet, at der forelå inhabilitet.

Justitsministeren bemærkede, at spørgsmålet om inhabilitet således var endeligt afgjort, og der var ikke klageadgang til Justitsministeriet, og Justitsministeren fandt det rigtigst ikke at kommentere de konkrete afgørelser nærmere.

I forhold til de under spørgsmålet rejste bekymringer om mulige habilitetsproblemer i Justitsministeriet i anledning af de anmeldelser og klager, der var indgivet i sagen, gentog justitsministeren, at den konkrete straffesag ikke havde været under behandling i Justitsministeriet.

Spørgsmål AT

Til spørgsmål AT oplyste justitsministeren, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, havde anmodet om, at der som et efterforskningsskridt blev indhentet nogle telefonudskrifter for bl.a. flere politidirektørers og chefanklageres privattelefoner med henblik på at fastlægge, om disse personer i starten af 2009 var blevet ringet op af én af de personer, som Divine Business Solutions ApS havde politianmeldt.

Justitsministeren oplyste, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 31. august 2010 havde taget endelig stilling til spørgsmålet og ikke fundet grundlag for at kritisere, at Sydøstjyllands Politi ikke havde indhentet sådanne opkaldslister fra telefonselskaberne.

Spørgsmål AU

Til spørgsmål AU vedrørende påstanden fra advokat Peter Bang om, at Justitsministeriet skulle have fremsendt urigtige/vildledende oplysninger til Folketingets Retsudvalg oplyste Justitsministeriet, hvad der nærmere var anført i advokat Peter Bangs henvendelser. Det drejede sig om besvarelserne af 17. juni 2009 af spørgsmål nr. 463 og 514-517, besvarelserne af 1. oktober 2009 af spørgsmål nr. 922-937 samt besvarelserne af 16. december 2010 af udvalgets spørgsmål nr. 159-166.

Justitsministeren udtalte herom:

> "Det er jo en ganske alvorlig påstand, som jeg selvsagt blankt må afvise!
>
> For så vidt angår Justitsministeriets besvarelser af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009 kan jeg i den forbindelse henvise til min besvarelse af 16. december 2010 af spørgsmål nr. 159 fra Folketingets Retsudvalg. Som det fremgik af den nævnte besvarelse, kunne jeg henholde mig til ministeriets tidligere besvarelser af de spørgsmål, som var omtalt i advokatens brev af 8. marts 2010.
>
> Jeg kan fortsat henholde mig til de nævnte besvarelser og kan endvidere fortsat henholde mig til mine besvarelser af 16. december 2010 af udvalgets spørgsmål nr. 159-166.
>
> Dette har Justitsministeriet oplyst over for advokaten ved breve af 22. februar og 18. marts 2011 til den pågældende."

Spørgsmål AV

Til spørgsmål AV redegjorde Justitsministeren indledningsvis for forholdene anført af advokat Peter Bang i brevet af 1. marts 2011 til Justitsministeriet, herunder anmodning om at få dækket Divine Business Solutions ApS' omkostninger til indgivelse af politianmeldelser mv. anslået til kr. 6 mio., samt forslag om nedsættelse af en undersøgelseskommission. Herefter kommenterede Justitsministeren brevet:

> "I den forbindelse vil jeg blot gentage, at advokaten og hans klients muligheder for at klage over politiets efterforskning og sagsbehandling i straffesagen er fastlagt i retsplejeloven, samt at Tom Lisborgs klage over SØK's afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtale og i øvrigt indstille efterforskning i sagen fortsat er under behandling hos Rigsadvokaten.
>
> Jeg finder ikke, at der foreligger oplysninger, der skulle kunne give anledning til overvejelser om at nedsætte en undersøgelseskommission eller til at rette henvendelse til Folketingets Finansudvalg med henblik på, at der ydes økonomisk kompensation som foreslået af advokaten."

4.4 Spørgsmål nr. 918 af 23. maj 2011

Den 23. maj 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 918 til Justitsministeriet:

> "Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 19. maj 2011 om habilitet."

4.4.1 Svar af 30. maj 2011 på spørgsmål nr. 918

Ved brev af 30. maj 2011 sendte Justitsministeriet sin besvarelse af spørgsmål nr. 918:

> "Der vedlægges det udkast til talepapir, som dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 19. maj 2011 af samrådsspørgsmål AR-AV (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

4.5 Spørgsmål nr. 181-217 af 17. november 2011 tidligere stillet som spørgsmål nr. 972-1008 af 1. juni 2011

Den 1. juni 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 972-1008 til Justitsministeriet. Spørgsmål nr. 972-1005, dvs. 34 spørgsmål, var alle uddybende spørgsmål til Justitsministerens svar i samrådet den 19. maj 2011. Spørgsmål nr. 1006-1008 vedrørte de tidligere spørgsmål nr. 922, 924 og 929.

Spørgsmål 972:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for i hvilket omfang, årsagen til, at sagen har fået det omfang og den kompleksitet, som tilfældet nu er, er en direkte følge af den sagsbehandling, der er foretaget hos henholdsvis Rigsadvokaten, de implicerede statsadvokater og politikredse af anmodninger om aktindsigt, og af klager og politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS."

Spørgsmål 973:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for forløbet med hensyn til at fastlægge rette værneting i anledning af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS den 17. april 2007, herunder ønskes angivet de perioder (til (dato) - fra (dato)), hvor der ikke er sket efterforskning som følge heraf, herunder bedes ministeren bekræfte, at der blot kan træffes beslutning om rette værneting, når en sag omfatter flere politikredse. Ministeren bedes yderligere redegøre for, om dette forløb har medført unødig forsinkelse og unødigt tidsforbrug ved sagsbehandlingen."

Spørgsmål 974:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvad der er forkert i hver af skrivelserne dateret henholdsvis den 8. marts 2010, den 11. januar 2011 og den 22. februar 2011 fra Divine's advokat Peter Bang til ministeren, idet ministeren på samrådet den 19. maj 2011 afviste påstanden i disse skrivelser om, at ministeren havde misinformeret Retsudvalget."

Spørgsmål 975:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om skrivelsen dateret den 7. november 2008 fra Divine's advokat Peter Bang til ministeren indeholder oplysninger, som afviger fra de svar, som ministeren efter modtagelsen af denne skrivelse har fremsendt til Folketingets Retsudvalg i Folketingsåret 2008-2009 som svar på REU alm. del spørgsmål 463, 514-517, 924, 929, 936 og 937, og i bekræftende tilfælde bedes ministeren redegøre for, hvilke oplysninger der afviger fra disse svar."

Spørgsmål 976:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om de samme personer/tjenestemænd hos Rigsadvokaten, de respektive statsadvokater og Sydøstjyllands Politi har medvirket til at besvare spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg om denne sag i Folketingsåret 2010-11, som har medvirket til at besvare spørgsmål fra Retsudvalget i denne sag i Folketingsåret 2008-09, og for de personer, hvor det er tilfældet, og som indgår i bilag 4 til skrivelse dateret den 1. marts 2011 fra Divine's advokat, Peter Bang, til ministeren, ønskes det oplyst, hvilke spørgsmål de har medvirket til at besvare i de pågældende Folketingsår."

Spørgsmål 977:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om Justitsministeriet ved besvarelse af spørgsmål fra Retsudvalget i Folketingsåret 2010-11 har indhentet udtalelser fra ansatte fra politi- og anklagemyndigheder, hvor der var verserende sager om, hvorvidt de var inhabile, og om at de tidligere har fremsendt såvel urigtige som vildledende og mangelfulde/inadækvate udtalelser om denne sag."

Spørgsmål 978:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvilke oplysninger der fremgår om mulig inhabilitet i de skrivelser, det er anført, at Justitsministeriet har modtaget før den 16. december 2010 i bilag 1 til skrivelsen fra Divine's advokat Peter Bang til justitsministeren."

Spørgsmål 979:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oplyse, hvilke afhøringer der er gennemført i anledning af de politianmeldelser, Divine Business Solutions ApS har indgivet (dvs. hvem der er afhørt, hvornår (dato) afhøringen er sket, om der er tale om en telefonisk afhøring, hvem der har medvirket til afhøringen, hvilken politikreds der har været ansvarlig herfor og varighed af afhøringen)."

Spørgsmål 980:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) dispositioner i denne sag med hensyn til, at SØK ifølge det oplyste kun har afhørt den politianmeldte hovedperson, og undladt at afhøre de personer, der er politianmeldt for medvirken til disse forhold i VKR-Koncernen, hvorved en sag stort set afgøres ud fra, hvorvidt den politianmeldte selv tilstår de forhold, den pågældende er politianmeldt for, og om det er udtryk for normal praksis hos SØK."

Spørgsmål 981:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oplyse, om den væsentligste konsekvens af flytningen af sagen fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet i marts 2009 har været, at de afhøringer, der var planlagt af personer fra VKR-Koncernen af den daværende efterforskningsleder Hans Hermansen, de ikke er blevet gennemført, hvor forslag til spørgsmål til brug for disse afhøringer den 24. april 2009 blev sendt af Divine til SØK efter ønske fra SØK."

Spørgsmål 982:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet anmodes ministeren om uge for uge at oplyse, hvilke polititjenestemænd (inkl. anklagemyndigheden), hos henholdsvis Københavns Vestegns Politi, Sydøstjyllands Politi, Nordsjællands Politi, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Rigsadvokaten, der har registreret timer på denne sag, og hvor mange timer hver enkelt polititjenestemand ugevis har registreret, fra og med den 17. april 2007, hvor politianmeldelserne blev indgivet, til og med den 1. juni 2011 for journalnumrene 0700-83990-00412-007, 3700-83990-00469-07, SØK 83990-00010-09 og klager indgivet over afgørelser vedrørende disse journalnumre."

Spørgsmål 983:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet kan ministeren bekræfte, at der endnu ikke er foretaget nogen efterforskning overhovedet, i anledning af politianmeldelser indgivet af Lisborg Holding ApS den 20. oktober 2009, og af Divine Business Solutions ApS den 19. oktober 2009 og efterfølgende til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet?"

Spørgsmål 984:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvilke ordrer, anvisninger eller lignende som Rigsadvokaten har givet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK), da Rigsadvokaten pålagde SØK at revurdere sagen."

Spørgsmål 985:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvordan der kunne gå 3½ måned, fra Rigsadvokaten den 13. november 2009 omgjorde Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitets afgørelse om at opgive påtale, til SØK den 1. marts 2010 igen traf afgørelse om at opgive påtale, når det af appendiks 1 til klageskrift dateret den 26. marts 2010 fra Divine's advokat, Peter Bang, fremgår, at der i SØK's afgørelse kun var 3 sider med nye oplysninger, idet SØK stort set slet ikke havde forholdt sig til ca. 230 sider ekskl. bilag med faktuelle fejl og udeladelser, som fremgik af Divine's advokat Peter Bangs klageskrift til Rigsadvokaten dateret den 12. oktober 2009?"

Spørgsmål 986:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser det kan få, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet hidtil havde afvist at behandle alle politianmeldelser vedr. j.nr. SØK 83990-00010-09 samlet."

Spørgsmål 987:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om der i udtalelsen (dateret den 1. december 2010, som Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet har afgivet til Kriminalretten i Kolding, j.nr. SØK 83990-00010-09) er faktuelle fejl eller udeladelser jævnfør klage fra Lisborg Holding ApS dateret den 9. januar 2011 til Rigsadvokaten, hvor denne sag vedrører krav om ophævelse af beskikkelse af en advokat som forsvarer for en sigtet, fordi den pågældende advokat Rasmus Bollerup-Jensen selv er politianmeldt i samme sag, hvor SØK ikke har meddelt anmelder, at efterforskningen er indstillet af den pågældende advokat, herunder bedes ministeren redegøre for, om anmelder har ret til at klage over en sådan udtalelse."

Spørgsmål 988:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren kommentere artiklen i Berlingske Tidende den 9. marts 2010 "Ny anklage i VKR-sag", herunder om ministeren har kendskab til identiteten på de departementschefer, der her refereres til."

Spørgsmål 989:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet har modtaget ordrer, anvisninger eller lignende direkte fra Justitsministeriet eller fra ministre vedrørende denne sag, og i bekræftende tilfælde bedes ministeren oplyse, hvornår disse ordrer er blevet givet og af hvem, samt hvad disse ordrer var, og om de blev givet mundtligt eller skriftligt."

Spørgsmål 990:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvad der blev sagt på møde mellem Politiassessor Birgit Lougart og kriminalassistent John Jacobsen, Københavns Vestegns Politi i oktober 2007, samt indhold af eventuelle notater og skrivelser fremlagt på dette møde og referater herom, i anledning af politiassessorens afgørelse dateret den 2. oktober 2007 om at indstille efterforskningen."

Spørgsmål 991:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for indholdet i den e-mail/aftale, der refereres til i e-mail dateret den 10. marts 2008 fra Vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, Københavns Vestegns Politi til vicepolitikommissær Martin Olesen, Sydøstjyllands Politi, herunder om sidstnævnte hhv. mundtligt og skriftligt har modtaget og accepteret en tjenstlig ordre/aftale om at sikre opkaldslisterne fra en politianmeldt i sagen, samt om denne ordre/aftale er blevet udført, og i benægtende tilfælde om ministeren finder det korrekt, at ordren ikke er blevet udført, samt hvad anmelder er blevet informeret om af Sydøstjyllands Politi mht. betydningen af de beviser, der herved er gået tabt."

Spørgsmål 992:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, Sydøstjyllands Politis besvarelse af anmodninger om aktindsigt fra Divine's advokat Peter Bang vedr. journalnummer 3700-00170-00098-08 er sket, så gældende lovgivning er overholdt (jf. skrivelse dateret den 3. december 2010 fra Divine's advokat Peter Bang til Rigsadvokaten herom), og i den forbindelse bedes ministeren oplyse, om det er korrekt, at dette journalnummer ikke er en straffesag, og om Divine's advokat har ret til at få udleveret en kopi af denne sags journalliste, samt om Divine's advokat rent faktisk har fået udleveret denne journalliste, om Sydøstjyllands Politi begået fejl ved besvarelse af anmodninger om aktindsigt fra Divine's advokat vedr. dette journalnummer, og om Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har begået fejl ved behandling af klager fra Divine's advokat i forbindelse hermed. Ministeren bedes yderligere redegøre for, om dette forløb har medført unødig forsinkelse og unødigt tidsfor-

brug ved sagsbehandlingen, hvor ministeren anmodes om at kommentere skrivelsen dateret den 3. december 2010 fra Divine's advokat Peter bang til Rigsadvokaten herom."

Spørgsmål 993:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvilke akter der er blevet flyttet til/fra Sydøstjyllands Politis journalnummer 3700-00170-00098-08, samt hvornår dette er sket for hver af disse akter og begrundelsen herfor, og om akter er bortkommet fra dette journalnummer, omstændighederne i forbindelse hermed, samt redegøre for indhold og datering for de bortkomne akter, som det har været muligt at rekonstruere, samt datoen for "Lås akt" for hver enkelt af akterne i dette journalnummer."

Spørgsmål 994:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om den nuværende lovgivning vil være overholdt, hvis en advokat søger aktindsigt i et journalnummer hos en politikreds, hvor dette journalnummer ikke er en straffesag, og at akter vedrørende dette journalnummer så af politikredsen efterfølgende flyttes til et andet journalnummer, som kategoriseres som en straffesag, og at politiet så giver afslag på aktindsigt i de akter, der er flyttet med henvisning til, at disse akter nu indgår i en straffesag, hvor den pågældende straffesag yderligere ikke længere involverer den politikreds, der er søgt aktindsigt i, fordi sagen og alle dens akter mere end 1 år tidligere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og ikke siden da har involveret den pågældende politikreds. Ministeren bedes svare både generelt og i den specifikke sag i anledning af skrivelsen dateret den 3. december 2010 fra Divine's advokat Peter Bangs skrivelse til Rigsadvokaten herom."

Spørgsmål 995:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oplyse, hvor mange arbejdstimer det ville tage at udskrive/kopiere journallisten, hvis Divine's advokat Peter Bang skulle have aktindsigt i journallisten i forbindelse med supplerende bemærkninger til et klageskrift til Rigsadvokaten over, at der er opgivet påtale?"

Spørgsmål 996:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oplyse, hvor mange arbejdstimer det ville tage, hvis Divine's advokat Peter Bang skulle have samme aktindsigt til brug i forbindelse med supplerende bemærkninger til et klageskrift til Rigsadvokaten over, at der er opgivet påtale, som der er anvendt på at give den beskikkede advokat for den sigtede aktindsigt i denne sag?"

Spørgsmål 997:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om Rigsadvokaten med den eksisterende lovgivning kan beslutte at give anmelders advokat aktindsigt til brug for et klageskrift til en overordnet anklage-

myndighed over, at der er opgivet påtale i en straffesag, samt redegøre for, hvad det vil kræve, hvis en anmelders advokat i fremtiden skal have et retskrav herpå svarende til det retskrav, som en sigtets beskikkede forsvarsadvokat har med den nuværende lovgivning, herunder redegøre for, hvorvidt aktindsigt i sådanne akter har betydning for, at anmelder kan underbygge sin sag/klageskrift?"

Spørgsmål 998:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om Rigsadvokaten er blevet anmodet om, at dennes afgørelse om indstilling af efterforskning skal afvente besvarelsen af aktindsigt vedr. j.nr. SØK 83990-00010-09 til brug for supplerende bemærkninger til klageskrift dateret den 26. marts 2010 fra Divine's advokat Peter Bang, og at denne anmodning om afventning, den således ikke omfatter andre henvendelser om aktindsigt, herunder at denne anmodning om afventning fremgår af skrivelsen dateret den 17. juni 2010 fra Divine's advokat Peter Bangs skrivelse til Rigsadvokaten."

Spørgsmål 999:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvor mange timer (oplyst ugevis), der i perioden 17. juni 2010 til den 24. februar 2011 er brugt henholdsvis hos Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet på at besvare Divine's advokat Peter Bangs anmodning om aktindsigt dateret den 17. juni 2010 og skrivelser, som udelukkende er relateret hertil."

Spørgsmål 1000:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om Divine's advokat Peter Bangs anmodning om, at Rigsadvokatens afgørelse på advokatens klageskrift dateret den 26. marts 2010 skal afvente Rigsadvokatens og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) besvarelse af anmodning om aktindsigt til brug for supplerende bemærkninger til dette klageskrift, det kan retfærdiggøre Rigsadvokatens lange sagsbehandling af dette klageskrift, når Rigsadvokaten og SØK i deres afgørelser ikke har bevilget aktindsigt i nogen akter overhovedet?"

Spørgsmål 1001:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, om ministeren er enig i den forvaltningspraksis, som Rigsadvokaten har praktiseret i denne sag mht., at Rigsadvokaten den 24. februar 2011 har meddelt Divine's advokat Peter Bang, at afgørelsen om afslag på aktindsigt til brug for klageskrift til en overordnet anklagemyndighed fastholdes, og at begrundelsen herfor vil blive eftersendt, hvor det er sket den 18. marts 2011, frem for normal praksis hvor afgørelse og begrundelse fremsendes samlet."

Spørgsmål 1002:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for besvarelsen af anmodning dateret den 9. juli 2010 om aktindsigt fra Divine's advokat Peter Bang til Statsadvokaten for København og Bornholm, herunder redegøre for forløbet, samt om advokaten har fået aktindsigt i de akter og journallister, som advokaten har krav på."

Spørgsmål 1003:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for skrivelsen dateret den 5. februar 2009 fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi, som der var refereret til på side 3 i skrivelsen dateret den 22. februar 2011 fra Divine's advokat til ministeren, hvor der ønskes en redegørelse for indholdet af denne skrivelse, hvem der har sendt denne skrivelse (navn, stilling), hvilke polititjenestemænd hos politi og anklagemyndigheder, der er anført i denne skrivelse (navn, stilling), hvad der har initieret denne skrivelse, hvilke personnavne der er angivet i denne skrivelse, og om denne skrivelse refererer til kontakter med VKR-Koncernen, herunder ønskes oplyst, hvad Københavns Politis rolle i sagen var den 5. februar 2009?"

Spørgsmål 1004:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for forløbet mht. fremskaffelse af de opkaldslister, Divine's advokat Peter Bang på vegne af Divine Business Solutions ApS angav i sin skrivelse til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dateret den 20. januar 2010, herunder hvem advokatens skrivelse er blevet fremsendt til, samt redegøre for rykkere og deres datering i den anledning."

Spørgsmål 1005:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren redegøre for, hvad der skulle være foretaget, hvis man skulle have sikret opkaldslisterne i skrivelsen dateret den 20. januar 2010 fra Divine's advokat Peter Bang til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, samt hvor mange arbejdstimer det ville have krævet. Ministeren bedes redegøre for, hvilken betydning det ville have, hvis opkaldslisterne mht. telefonopkald fra Leif Jensen var blevet fremskaffet i 2010 og de beviste, at han den 8. februar 2009 telefonisk havde talt med politidirektør Lone Sehested, samt hvilke konsekvenser det kunne få for politidirektør Lone Sehested."

Spørgsmål 1006:

"I fortsættelse af ministerens besvarelse af REU alm. del spørgsmål 922 fra folketingsåret 2008-09, så anmodes ministeren om at oplyse, om direktør Leif Jensen, VKR Holding A/S, kontaktede hhv. chefanklager Arne Stevns (Nordsjællands Politi), samt fra Sydøstjyllands Politi hhv. vicepolitidirektør Lene Volke Roesen, chefpolitiinspektør Bent Preben Nielsen, lederen af efterforskningsafdeling Steen Edeling og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet Hans

Henrik Hansen, første gang søndag den 8. februar 2009 eller tidligere, og hvilke telefonnumre Leif Jensen ringede til de pågældende personer på, og hvor direktør Leif Jensen har fået disse telefonnumre fra, herunder om disse telefonnumre var offentligt tilgængelige, samt hvilke oplysninger hver af disse polititjenestemænd i den forbindelse er blevet bekendt med mht. andre polititjenestemænd, som Leif Jensen samme dag og tidligere har haft kontakt med?"

Spørgsmål 1007:

"Ministeren bedes redegøre for, om der har været yderligere kontakter mellem de politianmeldte og politi og anklagemyndigheder i februar måned 2009 end dem, der allerede er redegjort for ved besvarelse af REU alm. del spørgsmål 922 og 924 i folketingsåret 2008-09."

Spørgsmål 1008:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilken betydning det har for validiteten af den udtalelse, som Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands har afgivet til brug for besvarelse af REU alm del spørgsmål 929 i folketingsåret 2008-09, at statsadvokaten senere har påstået, at en vicestatsadvokat har vejledt en politiadvokat om procedurer og regler i den telefonsamtale, som dette spørgsmål omhandler, når det efterfølgende har vist sig, at de pågældende regler og procedurer ikke eksisterer jævnfør skrivelse dateret den 10. november 2010 fra Divine's advokat Peter Bang til Rigsadvokaten herom?"

4.5.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved tre breve af 6. juni 2011 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelsen af henholdsvis spørgsmål nr. 972-1006, 1007 og 1008.

Den 22. juni 2011 anmodede Rigsadvokaten om udtalelser fra henholdsvis Statsadvokaten for København og Bornholm til spørgsmål nr. 1002, Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til spørgsmål nr. 992, 993 og 1006, samt den 27. juni 2011 Nordsjællands Politi til besvarelse af spørgsmål nr. 1006.

Rigsadvokaten nåede, så vidt det ses ud fra det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale, ikke at sende en udtalelse til Justitsministeriet til spørgsmål 972-1008.

4.5.2 Bidrag fra Statsadvokaten for København og Bornholm

Ved brev af 23. juni 2011 svarede Statsadvokaten for København og Bornholm, at denne den 12. juli 2010 havde sendt Divine Business Solutions ApS' advokats, Peter Bangs, anmodning om aktindsigt videre til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

4.5.3 Foreløbige svar af 29. juni 2011 på spørgsmål 972-1008

Ved breve af 29. juni 2011 sendte Justitsministeriet foreløbige besvarelser på spørgsmål nr. 972-1008 til Folketingets Retsudvalg, der alle var enslydende:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 972-1008 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse. Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til spørgsmålene.
>
> På grund af ferie forventes dette først at kunne ske i august 2011."

4.5.4 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 8. juli 2011 sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelse fra Sydøstjyllands Politi af 29. juni 2011, hvori politiet oplyste, at der aldrig havde været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og de i sagen politianmeldte. Statsadvokaten vedlagde supplerende til spørgsmål nr. 992 en længere redegørelse for sagsbehandlingen hos Statsadvokaten.

4.5.5 Bidrag fra Nordsjællands Politi

Ved brev af 28. juli 2011 sendte Nordsjællands Politi sin udtalelse til spørgsmål nr. 1006, hvori Nordsjællands Politi oplyste - supplerende til sin tidligere udtalelse af 17. juli 2009 til spørgsmål nr. 923 - at politidirektør Johan Reimann havde oplyst, at han formentlig havde henvist Leif Jensen til chefanklager Arne Stevns tjenestemobil-nummer, men at han ikke kunne udelukke også at have oplyst chefanklagerens private telefonnummer. Chefanklager Arne Stevns havde bekræftet, at han efterfølgende blev ringet op af Leif Jensen.

4.5.6 Spørgsmål nr. 181-217 af 17. november 2011

De oprindelige spørgsmål nr. 972-1008 bortfaldt i forbindelse med folketingsvalg udskrevet den 26. august 2011, som blev afholdt den 15. september 2011. Rigsadvokaten nåede derfor aldrig at afgive en udtalelse til disse.

Den 17. november 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 181-217 til Justitsministeriet, der svarede til de tidligere stillede spørgsmål nr. 972-1008.

4.5.7 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 18. november 2011 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 181-217, idet Justitsministeriet gjorde Rigsadvokaten opmærksom på, at spørgsmålene tidligere havde været sendt i høring som spørgsmål nr. 972-1008.

I det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale foreligger der ikke en udtalelse fra Rigsadvokaten til spørgsmål nr. 181-217.

4.5.8 Svar af 22. december 2011 på spørgsmål nr. 181-217

Ved breve af 22. december 2011 sendte Justitsministeriet svar på spørgsmål nr. 181-217 til Folketingets Retsudvalg. Besvarelsen indeholdt alene selvstændig besvarelse af spørgsmål nr. 181, idet Justitsministeriet i besvarelsen af alle de øvrige spørgsmål henviste til dette svar.

Svar på spørgsmål nr. 181 (972):

"1. Folketingets Retsudvalg har den 17. november 2011 stillet spørgsmål nr. 181-217 (Alm. del), som alle drejer sig om it-virksomheden Divine Business Solutions ApS. Det samme gælder spørgsmål nr. 100 (Alm. del), som Retsudvalget har stillet den 31. oktober 2011.

Fælles for de nævnte spørgsmål er, at de udspringer af en konkret straffesag, hvor Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg siden foråret 2007 har indgivet en række politianmeldelser mod en tidligere medejer af virksomheden samt en række andre personer og selskaber.

Anmeldelserne er blevet behandlet i politi og anklagemyndighed, og senest den 1. marts 2010 traf Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) afgørelse om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS og i øvrigt indstille efterforskningen i sagen.

En klage over denne afgørelse er for tiden under behandling hos Rigsadvokaten, som har oplyst, at afgørelsen i klagesagen forventes at foreligge inden for kort tid.

2. Ud over den klage, der er indgivet over SØKs afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS og i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen, har Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg indgivet en lang række klager over forskellige sagsbehandlingsskridt mv. i forbindelse med forskellige instanser inden for politiet og anklagemyndighedens behandling af de indgivne politianmeldelser. Disse klager vedrører bl.a. spørgsmål om aktindsigt, hvilke efterforskningsskridt sagen giver anledning til, samt spørgsmål om inhabilitet.

Klagerne er behandlet af den overordnede anklagemyndighed i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 10, som fastsætter et toinstansprincip for behandling af klager over anklagemyndighedens afgørelser i straffesager.

Det følger således af retsplejelovens § 101, stk. 2, at politidirektørernes afgørelser vedr. strafforfølgning kan påklages til de regionale statsadvokater. Statsadvokaternes afgørelser kan ikke påklages til Rigsadvokaten eller Justitsministeriet.

Af retsplejelovens § 99 stk. 3, fremgår, at afgørelser truffet af statsadvokaterne som 1. instans kan påklages til Rigsadvokaten. Rigsadvokatens afgørelser i sådanne klagesager kan ikke påklages til Justitsministeriet, jf. herved retsplejelovens § 99, stk. 3.

3. Spørgsmål nr. 100 og spørgsmål nr. 181-217 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg indeholder en række meget detaljerede spørgsmål, der relaterer sig til ovennævnte politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg, og de forskellige spørgsmål, der er rejst i forbindelse med disse anmeldelsers behandling, samt de klager, som er indgivet i tilknytning hertil.

De spørgsmål, som Folketingets Retsudvalg har stillet, relaterer sig således til forhold, der enten er under behandling ved eller er afgjort af de relevante instanser inden for politi og anklagemyndighed, jf. de ovenfor gennemgåede regler i retsplejeloven herom. På den baggrund finder jeg af principielle grunde ikke at burde gå nærmere ind i de stillede spørgsmål.

Det kan i øvrigt tilføjes i tilknytning hertil, at det er Justitsministeriets vurdering, at en fyldestgørende besvarelse af de stillede spørgsmål ville lægge beslag på endog meget betydelige ressourcer hos navnlig de involverede instanser i politiet og anklagemyndigheden.

4. Det bemærkes, at Folketingets Retsudvalg har stillet tidligere justitsministre et større antal spørgsmål med relation til de pågældende politianmeldelser, ligesom den daværende justitsminister den 19. maj 2011 under et samråd i Retsudvalget besvarede en række spørgsmål herom.

Der kan i den forbindelse henvises til Justitsministeriets besvarelser af 17. juni 2009 af spørgsmål nr. 463 og 514-517 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, og Justitsministeriets besvarelser af 1. oktober 2009 af spørgsmål nr. 922-937 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg samt Justitsministeriets besvarelser af 16. december 2010 af spørgsmål nr. 158-166 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Det talepapir, der dannede grundlag for den daværende justitsministers besvarelse af samrådsspørgsmål AR-AV den 19. maj 2011, er oversendt til Retsudvalget ved Justitsministeriets besvarelse af 30. maj 2011 af spørgsmål nr. 918 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Flere af de spørgsmål, som Retsudvalget nu har stillet med relation til de politianmeldelser, der er indgivet af Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg, vedrører Justitsministeriets besvarelser af de pågældende spørgsmål.

Justitsministeriet kan fortsat henholde sig til de nævnte besvarelser samt det nævnte talepapir."

4.6 Spørgsmål nr. 100 af 31. oktober 2011

Den 31. oktober 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 100 til Justitsministeriet:

"Ministeren bedes redegøre for, om opkaldslister angivet i politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS for j.nr. 3700-83990-00429-11 hos Sydøstjyllands Politi (hvor efterforskningen fortsat verserer) allerede er eller vil blive sikret, inden de går tabt (disse beviser risikerer at gå tabt inden for nærmeste dage, da de kun opbevares i 400 dage). Desuden udbedes oplysninger om evt. kommunikation om opkaldslisterne, samt om ministeren kan eller vil udstede et pålæg med henvisning til § 98 stk. 3 i Retsplejeloven for at forhindre, at disse beviser går tabt. Herunder bedes ministeren redegøre for personsammenfald mellem de politianmeldte i j.nr. 3700-83990-00429-11 og i SØK's j.nr. SØK 83990-00010-09."

4.6.1 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 7. november 2011 Rigsadvokaten om at komme med en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 100.

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 15. november 2011 Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om at komme med en udtalelse.

4.6.2 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 21. november 2011 sendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sin udtalelse, som var vedlagt udtalelse fra Sydøstjyllands Politi af 18. november 2011.

Sydøstjyllands Politi oplyste, at politikredsen havde truffet afgørelse den 4. november 2011 om, at der ikke var grundlag for at indlede efterforskning i anledning af de nævnte politianmeldelser, og at indhentning af opkaldslister ikke ville have ændret denne vurdering.

Statsadvokaten kom med en supplerende udtalelse om sagsforløbet hos Statsadvokaten.

Statsadvokaten oplyste i den forbindelse, at Divine Business Solutions ApS' advokat ved brev af 7. november 2011 til Statsadvokaten havde klaget over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011, og at klagen var blevet suppleret ved brev af 9. november 2011.

Statsadvokaten havde imidlertid ikke på tidspunktet for udarbejdelse af udtalelsen modtaget og gennemgået sagen og havde derfor heller ikke truffet afgørelse vedrørende Divine Business Solutions ApS' advokats klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 4. november 2011. Statsadvokaten henholdt sig derfor i det hele til udtalelsen fra Sydøstjyllands Politi.

4.6.3 Bidrag fra Rigsadvokaten

Ved brev af 25. november 2011 sendte Rigsadvokaten sin udtalelse til spørgsmål nr. 100 til Justitsministeriet.

4.6.4 Svar af 22. december 2011 på spørgsmål nr. 100

Ved brev af 22. december 2011 sendte Justitsministeriet svar på spørgsmål nr. 100 til Folketingets Retsudvalg. Svaret blev sendt samme dag som besvarelsen af spørgsmål nr. 181-217.

Svar på spørgsmål nr. 100:

> "Der kan henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.
>
> Der henvises endvidere til besvarelsen af 9. november 2011 af spørgsmål nr. S 494 fra medlem af Folketinget Tom Behnke (K)."

Spørgsmål nr. S 494 er behandlet i afsnittet nedenfor.

4.7 Spørgsmål nr. S 494 af 2. november 2011 fra medlem af Folketinget Tom Behnke

Ved brev af 2. november 2011 til Justitsministeriet sendte Lovsekretariatet på vegne af Folketingets formand spørgsmål nr. S 494, som var stillet af medlem af Folketinget Tom Behnke:

> "Vil ministeren ud fra spørgsmål 100 (alm. del) fra Retsudvalget straks udstede et pålæg, jf. retsplejelovens § 98, stk. 3, for at forhindre, at beviserne angivet i spørgsmålet går tabt, hvilket ellers sker inden for få dage?"

4.7.1 Svar af 9. november 2011 på spørgsmål nr. S 494

Ved brev af 9. november 2011 sendte Justitsministeriet sin besvarelse af spørgsmål nr. S 494 til Folketingets Lovsekretariat:

> "Spørgsmålet vedrører bestemmelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3, hvorefter justitsministeren kan give de offentlige anklagere pålæg om behandlingen af konkrete straffesager.
>
> I spørgsmålet henvises der til spørgsmål nr. 100 (Alm. del) af 31. oktober 2011 fra Folketingets Retsudvalg, som vedrører konkrete efterforskningsskridt i en straffesag, som for tiden er under behandling hos anklagemyndigheden.
>
> Spørgsmålet kan derfor kun besvares fyldestgørende, hvis der til brug for besvarelsen indhentes en udtalelse fra Rigsadvokaten om sagen.
>
> Spørgsmålet kan derfor ikke besvares inden for de rammer, der gælder for S-spørgsmål, jf. herved Folketingets Forretningsorden § 20, stk. 1 og 2, som senest affattet ved Folketingsbeslutning nr. 167 af 1. juni 2007.
>
> Det kan i den forbindelse oplyses, at Justitsministeriet til brug for besvarelsen af ovennævnte spørgsmål nr. 100 har anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse.
>
> Jeg finder imidlertid samtidig anledning til mere generelt om retsplejelovens § 98, stk. 3, at tilføje, at det er min opfattelse, at man som justitsminister af principielle grunde bør være særdeles tilbageholdende med at give anklagemyndigheden pålæg vedrørende behandlingen af konkrete straffesager."

4.8 Spørgsmål nr. 321-332 af 3. januar 2012 tidligere stillet som henholdsvis spørgsmål nr. 1024 af 9. juni 2011, nr. 1050 og 1053 af 16. juni 2011, samt nr. 1164-1173 af 19. juli 2011

4.8.1 Spørgsmål nr. 1024 af 9. juni 2011

Den 9. juni 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 1024 til Justitsministeriet:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål AR-AV vil ministeren oversende Justitsministeriets vurdering af, om det vil være muligt at få en hel eller delvis materiel prøvelse hos domstolene af Rigsadvokatens og Statsadvokatens endelige afgørelser i denne sag."

Spørgsmål 1024 bortfaldt formentlig i forbindelse med folketingsvalg udskrevet den 26. august 2011, som blev afholdt den 15. september 2011. Siden blev spørgsmål 1024 stillet på ny den 3. januar 2012 som spørgsmål nr. 321. Se nærmere under afsnit 4.8.11.

4.8.2 Spørgsmål nr. 1050 og 1053 af 16. juni 2011

Den 16. juni 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 1050 og 1053 til Justitsministeriet.

Spørgsmål 1050:

> "Ministeren bedes redegøre for, om en undersøgelseskommission med den nuværende lovgivning kan foretage aktive handlinger svarende til dem, der er anført i skrivelsen dateret den 1. marts 2011 fra Divine's advokat Peter Bang til ministeren, eller om det vil kræve en lovændring, og om ministeren i givet fald vil tage initiativ hertil."

Spørgsmål 1053:

> "Ministeren bedes redegøre for, hvilke problemer det kan medføre, at der nu er indført lovgivning med en 3-årig forældelsesfrist vedrørende civile krav, hvis de civile krav er relateret til straffesager, i situationer hvor efterforskningen eller afgørelse om påtale ikke er afsluttet inden den 3-årige forældelsesfrist udløber, og hvor politiets akter vil være af afgørende betydning for de civile krav, herunder redegøre for betydningen af, at politi og anklagemyndighed generelt afviser aktindsigt til anmelder i alle akter i sådanne situationer. Herunder bedes ministeren redegøre for, om ministeren vil fremsætte forslag til lovændringer for at tage højde for sådanne situationer."

4.8.3 Svar af 7. juli 2011 på spørgsmål nr. 1053

Den 7. juli 2011 sendte Justitsministeriet besvarelse af spørgsmål nr. 1053:

> "1. Justitsministeriet kan oplyse, at krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af strafbart forhold som udgangspunkt er omfattet af forældelseslovens almindelige forældelsesfrister.
>
> Den almindelige forældelsesfrist er 3 år, der for fordringer på erstatning eller godtgørelse regnes fra skadens indtræden, jf. lovens § 3, stk. 1, sammenholdt med lovens § 2, stk. 4. Har fordringshaveren været ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen dog først fra den dag, da fordringshaver fik eller burde have fået kendskab hertil, jf. lovens § 3, stk. 2.
>
> Desuden fastsætter forældelsesloven, at der for fordringer på bl.a. erstatning eller godtgørelse i anledning af strafbart forhold gælder en absolut forældelsesfrist, således at forældelsen – uanset tidspunktet for 3-års fristens begyndelse – indtræder senest 10 år (ved personskade dog 30 år) efter det skadeforvoldende forholds ophør, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3.

2. Forældelsesloven indeholder i § 13 en særlig tillægsfrist, der finder anvendelse, hvor strafspørgsmålet først afgøres efter udløbet af den almindelige forældelsesfrist for erstatningskravet, jf. pkt. 1 ovenfor. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

> "§ 13. Udløb af forældelsesfristen er ikke til hinder for, at det under en straffesag, hvor tiltalte findes skyldig, kan pålægges tiltalte at betale erstatning eller godtgørelse til forurettede i anledning af det strafbare forhold. En sådan fordring kan også gøres gældende under et særskilt søgsmål, der anlægges inden 1 år efter endelig afgørelse i en straffesag, hvor tiltalte er fundet skyldig, eller inden 1 år efter skyldnerens vedtagelse af bøde eller anden strafferetlig sanktion."

Bestemmelsen angår alle former for erstatning eller godtgørelse i anledning af strafbart forhold, herunder f.eks. erstatning eller godtgørelse for personskade og dødsfald. Det er uden betydning, om der er tale om en straffelovsovertrædelse eller en overtrædelse af særlovgivningen. Bestemmelsen omfatter både offentlige straffesager og privatpåtalte straffesager (f.eks. injuriesager).

Det er efter forældelseslovens § 13, 1. pkt., en betingelse, at der er gennemført en straffesag, og at tiltalte findes skyldig under straffesagen. Hvis skyldneren frifindes, eller hvis sagen afvises, kan bestemmelsen ikke anvendes. Ud over fældende straffedomme omfatter bestemmelsen rettens tildeling af en advarsel, tiltaltes indenretlige vedtagelse af at betale en bøde eller at underkaste sig konfiskation samt rettens godkendelse af vilkår for tiltalefrafald.

Efter forældelseslovens § 13, 2. pkt., kan et krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af strafbart forhold endvidere gøres gældende under et særskilt (civilt) søgsmål, der anlægges inden 1 år efter endelig afgørelse i en straffesag, hvor tiltalte er fundet skyldig, eller inden 1 år efter skyldnerens vedtagelse af bøde eller anden strafferetlig sanktion. Det er ikke i den forbindelse en betingelse, at erstatningskravet er gjort gældende under straffesagen.

3. Der er på den anførte baggrund efter Justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for at overveje en ændring af de gældende regler om forældelse af erstatningskrav mv., der udspringer af strafbart forhold."

4.8.4 Foreløbigt svar af 11. juli 2011 på spørgsmål nr. 1050

Ved brev af 11. juli 2011 sendte Justitsministeriet en foreløbig besvarelse på spørgsmål nr. 1050 til Folketingets Retsudvalg:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 972-1008, som vedrører samme sag, anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse. Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til spørgsmålet.
>
> På grund af ferie forventes dette først at kunne ske i august 2011."

De i den foreløbige besvarelse nævnte spørgsmål nr. 972-1008 bortfaldt som tidligere beskrevet i forbindelse med folketingsvalg udskrevet den 26. august 2011, som blev afholdt den 15. september 2011. Rigsadvokaten nåede derfor aldrig at afgive en udtalelse til disse.

Spørgsmål 1050 bortfaldt ligeledes i forbindelse med folketingsvalg udskrevet den 26. august 2011, som blev afholdt den 15. september 2011. Siden blev spørgsmål 1050 stillet på ny den 3. januar 2012 som spørgsmål nr. 322. Se nærmere under afsnit 4.8.11.

4.8.5 Spørgsmål nr. 1164-1173 af 19. juli 2011

Den 19. juli 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 1164-1173 til Justitsministeriet.

Spørgsmål 1164:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortroligt dokument, journallisten for journalnummer RA-2009-47-0011 hos Rigsadvokaten."

Spørgsmål 1165:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisten for journalnummer SØK 83990-00010-09 hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og udtalelser fremsendt af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag."

Spørgsmål 1166:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisten for journalnummer SA5-2009-321-0031 hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, og udtalelser fremsendt af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag."

Spørgsmål 1167:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisten for journalnummer 3100-00170-00098-08 hos Sydøstjyllands Politi og akt. nr. 3 og 19 i dette journalnummer."

Spørgsmål 1168:

> "Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisten for journalnummer 3700-83990-00469-07 hos Sydøstjyllands Politi, og udtalelser fremsendt af Sydøstjyllands Politi i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

Spørgsmål 1169:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisterne for alle journalnumre hos Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn vedrørende denne sag, og udtalelser fremsendt af Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

Spørgsmål 1170:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisten for journalnummer 0700-83990-00412-07 hos Københavns Vestegns Politi, udtalelser fremsendt af Københavns Vestegns Politi i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, skrivelsen/notat fra kriminalassistent John Jacobsen som er omfattet af spørgsmål 991 alm. del fra REU (samling 2011-11), og e-mailen fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen, som er omfattet af spørgsmål 992 alm. del fra REU (samling 2010-11), uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

Spørgsmål 1171:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisterne for alle journalnumre hos Nordsjællands Politi vedrørende denne sag, og udtalelser fremsendt af Nordsjællands Politi i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

Spørgsmål 1172:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, journallisterne for alle journalnumre hos Statsadvokaten for København og Bornholm vedrørende denne sag, og udtalelser fremsendt af Statsadvokaten for København og Bornholm i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

Spørgsmål 1173:

"Under henvisning til ministerens besvarelse af REU alm. del samrådsspørgsmål AR-AV om habilitet bedes ministeren oversende, evt. som fortrolige dokumenter, både journallisterne for alle journalnumre hos Københavns Politi vedrørende denne sag, og udtalelser fremsendt af Københavns Politi i anledning af spørgsmål fra Retsudvalget om denne sag, samt skrivelse dateret den 5. februar 2009 fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi, uanset at nogle af disse dokumenter eventuelt senere er overført til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

4.8.6 Indhentning af bidrag til besvarelse

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 20. juli 2011 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 1164-1173.

Ved breve af 3. august 2011 anmodede Rigsadvokaten om udtalelser fra henholdsvis SØIK til spørgsmål nr. 1165, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til spørgsmål nr. 1166, Sydøstjyllands Politi til spørgsmål nr. 1167 og 1168, Statsadvokaten for Nordsjælland og København Vestegn til spørgsmål nr. 1169, Københavns Vestegns Politi til spørgsmål nr. 1170, Nordsjællands Politi til spørgsmål nr. 1171, Statsadvokaten for København og Bornholm til spørgsmål nr. 1172 og Københavns Politi til spørgsmål nr. 1173.

Rigsadvokaten sendte, så vidt det ses ud fra det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale, ikke en udtalelse til Justitsministeriet til spørgsmål 1164-1173.

4.8.7 Foreløbigt svar af 28. juli 2011 på spørgsmål 1164-1173

Ved breve af 28. juli 2011 til Folketingets Retsudvalg sendte Justitsministeriet foreløbige besvarelser på spørgsmål nr. 1164-1173, der alle var enslydende:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse. Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til spørgsmålet.
>
> På grund af ferie forventes dette først at kunne ske i slutningen af august 2011."

4.8.8 Bidrag fra Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Sydøstjyllands Politi afgav den 8. august 2011 udtalelse til brug for besvarelsen, som blev fremsendt via Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Rigsadvokaten den 12. august 2011.

Udtalelsen var vedlagt journallister for de sager, Sydøstjyllands Politi havde behandlet, samt kopi af og en uddybende beskrivelse vedrørende to dokumenter, der var undtaget fra aktindsigt. Herudover oplistede Sydøstjyllands Politi sine udtalelser til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

Statsadvokaten oplistede sine tidligere udtalelser til Rigsadvokaten og henholder sig til disse.

4.8.9 Bidrag fra SØIK

Ved brev af 11. august 2011 sendte SØIK sin udtalelse, idet SØIK vedlagde journalliste vedrørende journal nr. SØK-83990-00010-09, kopi af udtalelser fra SØIK til Rigsadvokaten i anledning af folketingsspørgsmål omkring sagen, samt afgørelser truffet af SØIK i forbindelse med anmodninger om aktindsigt i sagen.

SØIK oplyste, at SØIK den 30. juni 2010 havde truffet afgørelse om, at Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ikke kunne få aktindsigt i sagens journalliste.

4.8.10 Bidrag fra Københavns Vestegns Politi, Nordsjællands Politi og Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn

Ved brev af 15. august 2011 sendte Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn sin egen udtalelse af 10. august 2011, samt udtalelse af 8. august 2011 fra Københavns Vestegns Politi og af 11. august 2011 fra Nordsjællands Politi.

Københavns Vestegns Politi vedlagde udskrift fra Polsas vedrørende bilag/anmærkninger og udskrift af den omtalte e-mail af 10. marts 2008 fra vicepolitiinspektør Ole J. Andreasen. For så vidt angik skrivelsen fra kriminalassistent John Jacobsen, var den ikke nærmere specificeret, hvorfor Københavns Vestegns Politi ikke så sig i stand til at fremsende den, såfremt den måtte findes. Med hensyn til spørgsmålet om aktindsigt i materialet oplyste Københavns Vestegns Politi, at det af den vedlagte udskrift fra Polsas fremgik, at en begæring om aktindsigt var fremsendt til SØIK, hvor tilsvarende anmodninger blev behandlet samlet.

Nordsjællands Politi oplyste, at Nordsjællands Politi ikke havde akter i straffesagen mod Leif Jensen. Nordsjællands Politi havde registreret to sager vedrørende Divine Business Solutions ApS, som begge vedrørte anmodninger om aktindsigt. Kopi af en række skrivelser i forbindelse hermed blev vedlagt. Endvidere vedlagde Nordsjællands Politi sine udtalelser i anledning af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg vedrørende sagen.

I sin egen udtalelse oplyste Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, at denne havde 4 sager vedrørende Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg, samt yderligere en sag vedrørende en anmodning om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS/Tom Lisborg, som Statsadvokaten havde meddelt afslag på den 15. juli 2010, idet der ikke ved elektronisk søgning på "Divine Business Solutions ApS" i sagsregisteret fremkom nogle af de 4 sager, som Statsadvokaten vedlagde kopi af afgørelser og sagslister fra.

Statsadvokaten havde ingen bemærkninger til udtalelserne fra Københavns Vestegns Politi og Nordsjællands Politi.

4.8.11 Spørgsmål nr. 321-332 af 3. januar 2012 fra Folketingets Retsudvalg

Den 3. januar 2012 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 321-332 til Justitsministeriet, der tidligere havde været stillet som henholdsvis spørgsmål nr. 1024 af 9. juni 2011, nr. 1050 af 16. juni 2011 samt nr. 1164-1173 af 19. juli 2011.

4.8.12 Indhentning af bidrag til besvarelse

Ved e-mail af 6. januar 2012 anmodede Justitsministeriet Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 321-332 fra Folketingets Retsudvalg.

4.8.13 Bidrag fra Rigsadvokaten

Ved brev af 16. januar 2012 til Justitsministeriet sendte Rigsadvokaten sin udtalelse, hvori Rigsadvokaten indledningsvis redegjorde kort for straffesagens forløb.

Dernæst udtalte Rigsadvokaten:

> "Klagerne er behandlet af den overordnede anklagemyndighed i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 10, som fastsætter to-instansprincip for behandling af klager og anklagemyndighedens afgørelser i straffesager. Der er således truffet endelig afgørelse i de nævnte sager.
>
> Udvalgets spørgsmål nr. 323-332 (Alm. del) angår en række sagsdokumenter fra forskellige instanser i politi og anklagemyndighed i konkrete sager vedrørende Divine Business Solutions ApS. I de konkrete straffesager, som myndighederne har behandlet, er der i vidt omfang tale om dokumenter, som myndighederne under sagen har meddelt Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg afslag på aktindsigt i.
>
> Jeg kan tilføje, at Rigsadvokaten den 4. januar 2012 har afsluttet behandlingen af den klage, som Divine Business Solutions ApS indgav over SØKs afgørelser af 1. marts 2010 om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS og i øvrigt indstille efterforskningen i sagen. Rigsadvokaten har ved sin afgørelse ikke fundet grundlag for at tilsidesætte SØKs afgørelser i sagen. Rigsadvokatens afgørelse er endelig, jf. retsplejelovens § 99, stk. 3.
>
> På den anførte baggrund finder jeg ikke umiddelbart grundlag for at anmode de forskellige politikredse og statsadvokater om at anvende ressourcer på at fremfinde de omhandlede dokumenter."

4.8.14 Svar af 11. juli 2012 på spørgsmål nr. 321-332

Ved breve af 11. juli 2012 sendte Justitsministeriet besvarelser af spørgsmål nr. 321-332 til Folketingets Retsudvalg. I alle besvarelserne af spørgsmål nr. 324-332 (1165-1173) blev der henvist til besvarelsen af spørgsmål nr. 323 (1164).

Svar på spørgsmål nr. 321 (1024):

> "1. Jeg har forstået spørgsmålet således, at der særligt sigtes til de afgørelser, der er truffet om at opgive påtalen mod den tidligere medejer af virksomheden Divine Business Solutions ApS samt i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen.
>
> Jeg kan i den forbindelse henvise til min besvarelse af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg samt min besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 323 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.
>
> Som det fremgår af de nævnte besvarelser, traf Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) den 1. marts 2010 afgørelse om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS samt i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen.
>
> Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg påklagede i medfør af retsplejelovens § 99, stk. 3, SØK's afgørelser til Rigsadvokaten. Rigsadvokaten traf afgørelse i klagesa-

gen den 4. januar 2012. Rigsadvokaten fandt ikke grundlag for at tilsidesætte SØK's afgørelser i sagen.

Rigsadvokatens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 99, stk. 3.

2. For så vidt angår spørgsmålet om eventuel domstolsprøvelse af de af SØK og Rigsadvokaten trufne afgørelser kan jeg mere generelt oplyse, at det følger af grundlovens § 63, at domstolene kan påkende søgsmål anlagt mod den offentlige forvaltning.

Det er retten, der i den enkelte sag afgør, om procesbetingelserne er opfyldt."

Svar på spørgsmål nr. 322 (1050):

"1. I brevet af 1. marts 2011 fra advokat Peter Bang til Justitsministeriet, som der henvises til i spørgsmålet, er der på side 4, 4. afsnit, anført følgende:

> "Det bør desuden undersøges, om lov om undersøgelseskommissioner kræver en lovændring for at omfatte, at en undersøgelseskommission kan foretage aktive handlinger. Dels så den kan indgive politianmeldelser, hvis den bliver opmærksom på yderligere strafbare forhold, dels så den kan informere Kammeradvokaten om civile krav, som det offentlige har. Begge forhold skal være inden for undersøgelseskommissionens kommissorium, og for at undgå forældelse af sådanne forhold inden dens rapportering er afsluttet."

Justitsministeriet går ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til dette afsnit, og ministeriet har på den baggrund forstået spørgsmålet således, at det ønskes oplyst, om det vil være foreneligt med lov nr. 357 af 2. juni 1999 om undersøgelseskommissioner med senere ændringer, at en undersøgelseskommission retter henvendelse til (og i den forbindelse videregiver oplysninger til) politiet om eventuelle strafbare forhold, den måtte blive opmærksom på som led i sin undersøgelse, og at en undersøgelseskommission informerer Kammeradvokaten om civile krav, som det offentlige har.

2. En undersøgelseskommissions opgaver er fastlagt i § 4 i lov om undersøgelseskommissioner, som har følgende ordlyd:

> "§ 4. Undersøgelseskommissionen har ikke dømmende myndighed.
>
> Stk. 2. Undersøgelseskommissionen kan få til opgave at undersøge og redegøre for et faktisk begivenhedsforløb.
>
> Stk. 3. Undersøgelseskommissionen kan endvidere få til opgave at komme med forslag til sådanne ændringer af love, administrative bestemmelser eller administrativ praksis, som undersøgelsen kan begrunde.
>
> Stk. 4. Undersøgelseskommissionen kan i øvrigt få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar. En undersøgelseskommission kan dog ikke få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af spørgsmålet om ministres ansvar.

> Stk. 5. Er et medlem af undersøgelseskommissionen dommer, foretager undersøgelseskommissionen alene retlige vurderinger som nævnt i stk. 4 i det omfang, dommeren ikke finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt."

Som det fremgår, kan en undersøgelseskommission få til opgave at undersøge og klarlægge et bestemt hændelsesforløb. Dette vil i almindelighed være den vigtigste opgave for en undersøgelseskommission, som dog herudover bl.a. også kan få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af nærmere bestemte ansvarsspørgsmål.

Det fremgår af bemærkningerne til § 4 i forslag til lov om undersøgelseskommissioner (L 3), jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 252-253, at formålet med en undersøgelseskommissions virksomhed vil være at tilvejebringe et materiale, på hvilket grundlag anklagemyndigheden, disciplinærmyndigheden mv. afgør, om sagen skal fremmes, navnlig ved at der rejses tiltale, eller disciplinærforfølgning indledes.

Det kan samtidig nævnes, at det følger af § 25 i lov om undersøgelseskommissioner, at en undersøgelseskommissions medlemmer og andre personer, der deltager i undersøgelsen, under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e har tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som de under deres virksomhed får kendskab til. Denne tavshedspligt er dog bl.a. ikke til hinder for, at undersøgelseskommissionen udleverer materiale, som indgår i undersøgelsen, hvis det er af betydning for at besvare de spørgsmål, som kommissionen stiller, jf. § 26 i lov om undersøgelseskommissioner.

Det kan endvidere nævnes, at det følger af § 32 i lov om undersøgelseskommissioner, at en undersøgelseskommission afgiver en beretning om resultatet af sin undersøgelse til justitsministeren, som offentliggør den, medmindre ganske særlige grunde taler imod det.

Efter Justitsministeriets opfattelse må det antages, at en undersøgelseskommission i almindelighed vil være berettiget til i forbindelse med dens virksomhed at rette henvendelse til politi- og anklagemyndighed med oplysninger om eventuelle strafbare forhold. Det skal dog understreges, at det vil være op til vedkommende undersøgelseskommission i det konkrete tilfælde – inden for de rammer, som gælder for dens virksomhed – at tage stilling til dette spørgsmål.

3. For så vidt angår spørgsmålet, om en undersøgelseskommission har mulighed for at informere Kammeradvokaten om civile krav, skal det indledningsvis bemærkes, at det ikke står Justitsministeriet klart, hvad den foreslåede informationsordning i givet fald skal indebære. Kammeradvokaten har således ikke en selvstændig forpligtelse til at rejse civile søgsmål, hvis denne informeres om civile krav, som måtte tilkomme staten. Om der bør rejses et civilt søgsmål, er således et spørgsmål, som afgøres af vedkommende myndighed.

Derudover synes den foreslåede "informationsordning" at forudsætte, at en undersøgelseskommission skal kunne tage stilling til, om det offentlige har et civilt krav mod private – en såkaldt partstvist.

Det blev forud for vedtagelsen af loven indgående drøftet, om en undersøgelseskommission skulle kunne få til opgave at tage stilling til en partstvist. Således rettede Højesterets daværende præsident i 1993 henvendelse til Folketingets Præsidium i anledning af behandlingen af et beslut-

ningsforslag om nedsættelse af en undersøgelsesret i den såkaldte Himmerlandsbank-sag og anførte bl.a., at det gav anledning til betydelige principielle betænkeligheder at forelægge en tvist mellem en privat part og staten for en undersøgelsesret, idet en sådan tvist efter de gældende forfatningsretlige regler henhører under de almindelige domstole, jf. grundlovens § 3.

Den daværende regering besluttede herefter – i samarbejde med Folketingets Udvalg for Forretningsorden – at nedsætte Udvalget vedrørende Undersøgelsesorganer, som bl.a. fik til opgave at komme med forslag til eventuelle ændringer af reglerne på området bl.a. i lyset af de betænkeligheder, som Højesterets præsident havde givet udtryk for.

I betænkning nr. 1315/1996 om undersøgelsesorganer, som Udvalget vedrørende Undersøgelsesorganer senere afgav, anføres på side 45-46, at der i udvalget var enighed om, at en undersøgelseskommission i fremtiden ikke bør kunne nedsættes for at tage stilling til en tvist mellem staten og en privat person, og at disse sager bør forelægges for de almindelige domstole eller for en voldgift.

Det anføres i bemærkningerne til forslag til lov om undersøgelseskommissioner (L 3), jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 253, at en undersøgelseskommission ikke kan få til opgave at tage stilling til en partstvist, dvs. bedømme, hvilken retsstilling der må antages at tilkomme en privat person i forhold til staten eller omvendt, og der henvises herefter i bemærkningerne til det ovenfor anførte fra betænkning nr. 1315/1996. Det anføres endvidere i bemærkningerne, at en undersøgelseskommission heller ikke må nedsættes for at undersøge og klarlægge et begivenhedsforløb, hvis formålet hermed er at tilvejebringe grundlaget for en efterfølgende stillingtagen til en partstvist.

Under Folketingets behandling af forslag til lov om undersøgelseskommissioner blev spørgsmålet igen omtalt. Det fremgår således af betænkning over forslag til lov om undersøgelseskommissioner afgivet af Udvalget for Forretningsordenen, jf. folketingstidende 1998-99, tillæg B, bl.a. side 791-792, at en undersøgelseskommission ikke bør få til opgave at tage stilling til en partstvist – eksempelvis en erstatningssag mellem staten og private – og i forlængelse heraf heller ikke bør få til opgave at tilvejebringe det faktiske grundlag for sådanne tvister.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den omtalte "informationsordning" vil rejse spørgsmål i forhold til foreneligheden med lov om undersøgelseskommissioner.

Det skal i den forbindelse i øvrigt bemærkes, at staten altid vil kunne overveje, om oplysninger i en sag, herunder også oplysninger, som er tilvejebragt af en undersøgelseskommission, giver grundlag for at rejse civile krav mod private, og staten kan i den forbindelse naturligvis anmode Kammeradvokaten om bistand til brug for overvejelserne herom.

4. Justitsministeriet finder ikke anledning til at tage initiativ til at foretage ændringer i lov om undersøgelseskommissioner.

Det skal tilføjes, at det fremgår af det talepapir, der dannede grundlag for den daværende justitsministers besvarelse af samrådsspørgsmål AR-AV den 19. maj 2011, at Justitsministeriet ikke finder, at der foreligger oplysninger, der giver anledning til overvejelser om at nedsætte en undersøgelseskommission vedrørende den konkrete sag, som advokat Peter Bangs henvendelse

vedrører. Det nævnte talepapir blev oversendt til Retsudvalget ved Justitsministeriets besvarelse af 30. maj 2011 af spørgsmål nr. 918 (Alm.del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 181 (Alm.del) fra Folketingets Retsudvalg, kan Justitsministeriet fortsat henholde sig til det nævnte talepapir."

Svar på spørgsmål nr. 323 (1164):

"1. Folketingets Retsudvalg har den 3. januar 2012 stillet spørgsmål nr. 323-332 (Alm. del), som alle drejer sig om den straffesag vedrørende it-virksomheden Divine Business Solutions ApS, som også er behandlet i mine besvarelser af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 100 og spørgsmål nr. 181-217 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Der henvises særligt til Justitsministeriets besvarelse af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår af den nævnte besvarelse, indgav it-virksomheden Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg fra foråret 2007 en række politianmeldelser mod en tidligere medejer af virksomheden samt en række andre personer og selskaber.

Anmeldelserne er blevet behandlet i politi og anklagemyndighed, og herunder traf Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) den 1. marts 2010 afgørelse om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS samt i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen. Denne afgørelse blev påklaget til Rigsadvokaten.

2. Ud over klagen over SØK's afgørelse har Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg rettet en række henvendelser og indgivet et større antal klager vedrørende sagsbehandlingsskridt mv. i forbindelse med forskellige politikredses og statsadvokaters behandling af de indgivne politianmeldelser. Disse henvendelser og klager har bl.a. vedrørt spørgsmål om aktindsigt, hvilke efterforskningsskridt sagen gav anledning til samt spørgsmål om inhabilitet.

De indgivne klager er behandlet af den overordnede anklagemyndighed i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 10, som fastsætter et to-instansprincip for behandling af klager over anklagemyndighedens afgørelser i straffesager.

Sagsbehandlingen i den forbindelse har været forbundet med et betydeligt ressourceforbrug i politi og anklagemyndighed.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 323-332 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst, at de pågældende spørgsmål vedrører en række konkrete sagsakter fra forskellige instanser i politi- og anklagemyndighed, der har været involveret i behandlingen af sager i sagskomplekset vedrørende Divine Business Solutions ApS.

Der er således bl.a. tale om dokumenter, som de pågældende myndigheder under sagernes behandling har afvist at meddele Divine Business Solutions ApS ved selskabets direktør Tom Lisborg aktindsigt i.

4. Rigsadvokaten har yderligere oplyst, at behandlingen af Divine Business Solutions ApS' klage over SØKs afgørelse af 1. marts 2010 om at opgive påtalen mod den tidligere medejer af virksomheden samt i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen er afsluttet den 4. januar 2012.

Rigsadvokaten har ved sin afgørelse af 4. januar 2012 ikke fundet grundlag for at tilsidesættes SØKs afgørelser i sagen. Rigsadvokatens afgørelse kan ikke påklages til Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 99, stk. 3.

5. Rigsadvokaten finder på den baggrund ikke grundlag for at anmode de involverede politikredse og statsadvokaturer om at anvende ressourcer på fremfinde de omhandlede dokumenter.

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten heri. Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til det i Justitsministeriets besvarelse af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg anførte."

4.9 Samrådsspørgsmål BC-BE af 19. juli 2011

Ved brev af 19. juli 2011 til Justitsministeren oplyste Folketingets Retsudvalg, at udvalget i et kommende samråd ønskede at drøfte spørgsmål BC-BE.

Spørgsmål BC:

"I lyset af sagen om Divine Business Solutions ApS bedes ministeren redegøre for, om ministeren finder, at det er acceptabelt, hvis aktiver til et tocifret millionbeløb stjæles, hvor politi og anklagemyndigheder er bekendt med, hvem der har gjort det, og hvor de stjålne aktiver befinder sig, og politiet intet foretager sig for at konfiskere de stjålne aktiver og returnere dem til deres rette ejer i mere end 4 år efter, der er indgivet politianmeldelse, men blot lader de politianmeldte fortsætte med at anvende de stjålne aktiver? Herunder bedes redegjort for, om det har betydning for politiets konfiskation af hælervarer, at det vedrører stjålen software."

Spørgsmål BD:

"Ministeren bedes redegøre for, om sagsbehandlingstiden i sagen om Divine Business Solutions ApS, der nu er på mere end 4 år, efter ministerens opfattelse, kan medvirke til at reducere mulighederne for at efterforske sagen på betryggende vis."

Spørgsmål BE:

"Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvilke tiltag ministeren agter at iværksætte for, at sagen efterforskes behørigt, og om den lange sagsbehandlingstid i øvrigt giver anledning til at overveje, om der er foretaget egentlige sagsbehandlingsfejl fra anklagemyndighedens side i denne sag."

4.9.1 Indhentning af bidrag til besvarelse

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 20. juli 2011 Rigsadvokaten om at komme med en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. BC-BE.

Af omslaget til sagsmappen vedrørende spørgsmål nr. BC-BE fremgår, at samrådet planlagt til den 15. september 2011 bortfaldt som følge af folketingsvalg i september 2011.

4.10 Spørgsmål nr. 333-348 af 3. januar 2012 tidligere stillet som spørgsmål nr. 1185-1200 af 28. juli 2011

4.10.1 Spørgsmål nr. 1185-1200 af 28. juli 2011

Den 28. juli 2011 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 1185-1200 til Justitsministeriet, som ønskedes besvaret forud for samrådet om spørgsmål BC-BE. Spørgsmål nr. 1185-1200, dvs. 16 spørgsmål, var alle uddybende spørgsmål til samrådsspørgsmål BC-BE.

Spørgsmål 1185:

> "Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det kan have for anmelder, hvis anklagemyndigheden (statsadvokaten) træffer afgørelse om nogle, men ikke alle politianmeldelser om den samme sag, og med den begrundelse suspenderer efterforskningen for de politianmeldelser, der ikke er truffet afgørelse om for den pågældende sag, indtil anmelders klage over denne afgørelse er behandlet af Rigsadvokaten. Herunder bedes ministeren redegøre for, hvor udbredt denne praksis er hos statsadvokaterne, samt hvad ministeren vil foretage i den anledning specielt i sager, hvor efterforskningen som følge heraf indstilles i næsten 2 år eller længere, og i sager, som omfatter krav fra anmelder om konfiskation af hælervarer fra de politianmeldte."

Spørgsmål 1186:

> "Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om det med den nuværende lovgivning i sager om strafbare handlinger med sagsgenstand på store millionbeløb i forbindelse med vandret selskabstømning, som omfatter bedrageri, mandatsvig og skatteunddragelse, vil resultere i domme med kortere straffe for de politianmeldte, hvis de bortskaffer alt regnskabsmateriale, fordi der derved ikke kan føres bevis for overtrædelse af straffelovens § 279, § 280 og § 289, men kun for overtrædelse af bogføringslovens § 16 samt straffelovens § 302. Herunder bedes ministeren redegøre for, om den nuværende lovgivning er udtryk for, at det i sådanne situationer kan betale sig for de politianmeldte at begå yderligere kriminalitet, samt hvad ministeren vil gøre i den anledning. Ministeren bedes besvare spørgsmålet generelt og specifikt i forhold til de politianmeldte forhold i forbindelse med Done IT under konkurs."

Spørgsmål 1187:

> "Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om det er strafbart at lade sig påvirke eller at foretage en utilbørlig påvirkning af politi- og anklagemyndigheder til ikke at efterforske og retsforfølge strafbare forhold, der er politianmeldt, og i bekræften-

de tilfælde bedes ministeren redegøre for, hvilke paragraffer i straffeloven/retsplejeloven, der omfatter det, og hvad strafferammen herfor er."

Spørgsmål 1188:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om følgende forhold er lovligt, og hvis det ikke er tilfældet, hvilke paragraffer i straffeloven som dette forhold er omfattet af, og i bekræftende tilfælde, hvilke lovændringer det vil kræve for, at et sådant forhold bliver gjort ulovligt: At et direktionsmedlem på trods af gentagne advokatpåbud har undladt at aflevere data og derefter sletter dem og backup heraf, så arbejdsgiveren mister størstedelen af sine e-mails og data på utilbørlig vis."

Spørgsmål 1189:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om følgende forhold er lovligt, og hvis det ikke er tilfældet, hvilke paragrafer i straffeloven som dette forhold er omfattet af, og i bekræftende tilfælde, hvilke lovændringer det vil kræve for, at et sådant forhold bliver gjort ulovligt: At et direktionsmedlem i arbejdstiden skjult har anvendt sin arbejdsgivers udstyr og software til for egen vinding at arbejde for sin arbejdsgivers kunder og derved unddrage virksomheden indtægter herfor."

Spørgsmål 1190:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om følgende forhold er lovligt, og hvis det ikke er tilfældet, hvilke paragrafer i straffeloven som dette forhold er omfattet af, og i bekræftende tilfælde, hvilke lovændringer det vil kræve for, at et sådant forhold bliver gjort ulovligt: At et direktionsmedlem i en virksomhed i arbejdstiden skjult for sin arbejdsgiver har flyttet forhandling af Microsoft Navision software licenser og support heraf via tredjepart til en konkurrerende virksomhed."

Spørgsmål 1191:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om følgende forhold er lovligt, og hvis det ikke er tilfældet, hvilke paragrafer i straffeloven som dette forhold er omfattet af, og i bekræftende tilfælde, hvilke lovændringer det vil kræve for, at et sådant forhold bliver gjort ulovligt: At et direktionsmedlem i en virksomhed i arbejdstiden skjult for sin arbejdsgiver har medvirket til at flytte udførelsen af en kontrakt med virksomhedens største kunder til en konkurrerende virksomhed."

Spørgsmål 1192:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om følgende forhold er lovligt, og hvis det ikke er tilfældet, hvilke paragrafer i straffeloven som dette forhold er omfattet af, og i bekræftende tilfælde, hvilke lovændringer det vil kræve for, at et sådant forhold bliver gjort ulovligt: At et direktionsmedlem uretmæssigt har tilegnet sig sin arbejdsgivers harddisk, hvor harddisken indeholder software, som arbejdsgiveren har ophavsret til, og derfra på utilbørlig vis har overført denne software til arbejdsgiverens kunder. Herunder bedes

ministeren redegøre for, om lovændringer vil være påkrævet for, at anmelder får et retskrav på, at anklagemyndigheden skal beslutte, at politiet skal konfiskere hælervarer i forbindelse hermed."

Spørgsmål 1193:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det i givet fald har, hvis det pågældende direktionsmedlems nye arbejdsgiver har medvirket til forholdene i spørgsmål 1188-1192."

Spørgsmål 1194:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det i givet fald har for forholdene i spørgsmål 1188-1192, hvis det pågældende direktionsmedlem som medejer af den virksomhed, der er den pågældendes arbejdsgiver, har underskrevet en anpartshaveroverenskomst, som omfatter en konkurrenceklausul, og at virksomheden har ophavsret til den pågældende software, samt at en kendelse fra en voldgiftsret har fastlagt, at det pågældende direktionsmedlem har overtrådt både denne konkurrenceklausul og ophavsret."

Spørgsmål 1195:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det har (herunder om det betyder, at forholdet ikke straffes, eller at det er en formildende omstændighed ved udmåling af straf), hvis en politianmeldt forklarer, at han har foretaget de politianmeldte forhold for at forhindre adgang til private data, som han uden sin arbejdsgivers tilladelse har haft på sin arbejdsgivers computer. Ministeren bedes besvare spørgsmålet under forudsætning af, at det politianmeldte forhold omfatter, at det politianmeldte direktionsmedlem på trods af gentagne advokatpåbud har undladt at aflevere data og derefter sletter dem og backup heraf, så arbejdsgiveren mister størstedelen af sine e-mails og data på utilbørlig vis. Herunder bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det har, hvis den politianmeldte flere år efter de første afhøringer første gang bruger denne forklaring, efter at den politianmeldte på dette tidspunkt er blevet præsenteret for entydigt bevis for, at han har foretaget de politianmeldte forhold. Herunder bedes ministeren redegøre for, om en politianmeldt med den nuværende lovgivning straffrit kan foretage sådanne handlinger ved blot at opdigte en sådan forklaring."

Spørgsmål 1196:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, om de forhold, som programmøren Sergey Aleynikov ved en domstol i New York er dømt for i forhold til den amerikanske bank Goldman Sachs, også vil være strafbare i Danmark, og i bekræftende fald, hvilke paragraffer i straffeloven som disse forhold er omfattet af. Hvis forholdene ikke er strafbare, så anmodes ministeren om at redegøre for, om det giver anledning til ændringer af straffeloven og i bekræftende tilfælde redegøre herfor."

Spørgsmål 1197:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, i hvor mange sager Rigsadvokaten de seneste 5 år har givet afslag på aktindsigt i alle akter og i journallisten i forbindelse med anmelders advokats anmodning om aktindsigt til brug for klageskrift eller supplerende bemærkning hertil til Rigsadvokaten over opgivelse af påtale i en straffesag."

Spørgsmål 1198:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE og ministerens svar af 7. juli 2011 på alm. del - spørgsmål 1053, bedes ministeren redegøre for, om forurettede for at være helt sikker på, at der ikke indtræder forældelse med den nuværende lovgivning, er tvunget til at udtage stævning af de politianmeldte inden den 3-årige forældelsesfrist udløber uanset, at anmelder ikke kan få aktindsigt, hvis den relaterede straffesag på dette tidspunkt ikke er afsluttet, samt om det med absolut sikkerhed kan fastslås, at civile sager i sådanne situationer ikke kan betyde, at politi- og anklagemyndigheder opgiver straffesager med den begrundelse, at der nu verserer en civil sag. Herunder bedes ministeren redegøre for, om ministeren vil tage initiativ til ændring af den nuværende lovgivning på dette område."

Spørgsmål 1199:

"Under henvisning til alm. del samrådsspørgsmål BC-BE og ministerens svar af 7. juli 2011 på alm. del - spørgsmål 1053, bedes ministeren redegøre for, om den absolutte forældelsesfrist på 10 år kan afbrydes, hvis en verserende straffesag ikke er afsluttet inden udløbet af denne forældelsesfrist, og om det har betydning, hvis årsagen hertil er gennemførelse af en uvildig undersøgelse af denne straffesag i henhold til lov om Undersøgelseskommissioner. Herunder bedes ministeren redegøre for, om anmelder med den nuværende lovgivning har et retskrav på aktindsigt for at kunne afbryde denne 10-årige forældelsesfrist, samt om anmelder med den nuværende lovgivning har et erstatningskrav over for det offentlige for økonomiske tab, hvis en straffesag ikke er afsluttet inden udløbet af denne 10-årige forældelsesfrist. Herunder bedes ministeren redegøre for, om ministeren vil tage initiativ til ændring af den nuværende lovgivning på dette område."

Spørgsmål 1200:

"Under henvisning til alm. del - samrådsspørgsmål BC-BE bedes ministeren redegøre for, i hvilke situationer afslag til anmelder/anmelders advokat på aktindsigt i alle akter til brug for klageskrift til en overordnet anklagemyndighed (Rigsadvokaten) kan konstituere en overtrædelse af artikel 6 - Ret til en retfærdig rettergang - i Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, samt om ministeren vil sikre/forbedre anmelderes retssikkerhed i sådanne situationer, og i bekræftende tilfælde hvordan."

4.10.2 Indhentning af bidrag til besvarelsen

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 3. august 2011 Rigsadvokaten om at komme med en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 1185-1200 fra Folketingets Retsudvalg.

Af omslaget til sagsmappen vedrørende spørgsmål nr. 1185-1200 fremgår, at spørgsmålene bortfaldt som følge af folketingsvalg i september 2011.

4.10.3 Spørgsmål nr. 333-348 af 3. januar 2012

Den 3. januar 2012 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 333-348 til Justitsministeriet, der svarede til de tidligere stillede spørgsmål nr. 1185-1200.

4.10.4 Orientering af 6. januar 2012 fra Justitsministeriet til Rigsadvokaten

Den 6. januar 2012 sendte Justitsministeriet spørgsmål 333-348 til Rigsadvokaten til orientering.

Af e-mailen fremgår følgende:

> "Jeg har - som vi talte om i går - sendt spørgsmål nr. 321-332 i høring hos Jer. De to første har en lidt anden karakter end de øvrige, men er sendt med for fuldstændighedens skyld.
>
> Den øvrige "pakke" (spm. 333-348) er sendt til Jer til orientering, idet vi formentlig for størstepartens vedkommende vil henvise til den samlebesvarelse, som vi afgav før jul."

4.10.5 Svar af 23. oktober 2012 på spørgsmål nr. 333-348

Ved breve af 23. oktober 2012 sendte Justitsministeriet besvarelser af spørgsmål nr. 333-348 til Folketingets Retsudvalg.

Svar på spørgsmål 333 (1185):

> "Det fremgår af spørgsmålet, at det – selv om det er generelt affattet – vedrører den konkrete straffesag vedrørende it-virksomheden Divine Business ApS.
>
> Justitsministeriet kan på den baggrund henvise til ministeriets besvarelser af 22. december 2011 og 11. juli 2012 af spørgsmål nr. 181 og 323 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg vedrørende samme sag."

Svarene på de resterende spørgsmål 334-348 (1186-2000) henviste alle til besvarelsen af spørgsmål nr. 333, idet spørgsmål 344, 346 og 347 endvidere havde en supplerende bemærkning.

Svar på spørgsmål 344 (1196):

> "Det kan supplerende oplyses, at Justitsministeriet ikke har noget nærmere kendskab til den i USA pådømte straffesag, som der henvises til i spørgsmålet. Justitsministeriet har efter omstændighederne ikke fundet anledning til via Udenrigsministeriet at anmode de amerikanske myndigheder om oplysninger om sagen."

Svar på spørgsmål 346 (1198) og 347 (1199):

> "Om reglerne om forældelse i relation til eventuelle krav om erstatning eller godtgørelse i anledning af strafbart forhold kan mere generelt henvises til den i spørgsmålet omtalte besvarelse af 7. juli 2011 af spørgsmål nr. 1053 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

4.11 Brev af 3. oktober 2011 fra Tom Lisborg til Justitsminister Morten Bødskov med anmodning om et møde

Tom Lisborg sendte den 3. oktober 2011 et brev til justitsminister Morten Bødskov, som indledes med følgende:

> "I min egenskab af ultimativ hovedaktionær i Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS skal jeg hermed som privatperson anmode om et møde med Justitsministeren. Anledningen til denne henvendelse er en sag, som der tidligere har været stillet mere end 100 spørgsmål om via Retsudvalget til Justitsministeren (vedlagt en oversigt over disse spørgsmål og samrådsspørgsmål)."

Tom Lisborg beskrev baggrunden for sagen og angav henvendelser til den tidligere justitsminister. Det fremgik ikke af brevet, hvad formålet med det møde, som Tom Lisborg anmodede om, var.

Tom Lisborg rykkede ved brev af 7. november 2011 Justitsministeriet for et svar på brevet af 3. oktober 2011.

4.12 Brev af 16. november 2011 fra justitsminister Morten Bødskov til Tom Lisborg

Ved brev af 16. november 2011 til Tom Lisborg besvarede justitsminister Morten Bødskov brevet af 3. oktober 2011.

Justitsministeren gjorde opmærksom på, at han som justitsminister måtte være meget tilbageholdende med at udtale sig om eller gribe ind i konkrete sager, der var eller havde været under behandling hos politiet og anklagemyndigheden.

Justitsministeren udtrykte, at han ønskede at videreføre traditionen for, at ministre ikke blandede sig i verserende sager, hvorfor ministeren bl.a. af den grund ikke fandt anledning til at holde et møde om sagen.

5. BEHANDLING AF SPØRGSMÅL STILLET AF FOLKETINGET I PERIODEN 2012 TIL 2015

5.1 Spørgsmål nr. 667-672 og 675-676 af 11. april 2012

Den 11. april 2012 stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 667-672 og 675-676 til Justitsministeriet.

Spørgsmål 667:

"I fortsættelse af Rigsadvokatens afgørelse dateret den 4. januar 2012 i anledning af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS, så bedes ministeren redegøre for, hvorfor Rigsadvokaten i afsnittet om lovgrundlag i sin afgørelse dateret den 4. januar 2012 om politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS har angivet, at sagen drejer sig om mulige overtrædelser af straffelovens § 171 (dokumentfalsk), når anmelder i sit klageskrift dateret den 12. oktober 2009 til Rigsadvokaten mere end 2 år tidligere har ændret denne anmeldelse til § 279 (bedrageri). Tilsvarende bedes ministeren redegøre for, hvorfor der i det samme Lovgrundlag ikke er angivet, at sagen drejer sig om mulig overtrædelse af straffelovens § 278 (underslæb), når anmelders advokat den 4. juni 2008 i sin skrivelse til Sydøstjyllands Politi (dvs. 3½ år tidligere) har udvidet anmeldelsen hermed, og efterfølgende politianmeldelser af flere fysiske personer eksempelvis dateret den 14. og 29. august og den 3. september 2008 alle omfatter dette forhold."

Spørgsmål 668:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke lovændringer der vil være påkrævet for, at et direktionsmedlem kan straffes for databedrageri, hvis den pågældende indrømmer, at han har ombyttet sin arbejdsgivers harddisk, og betalt eksterne specialister for at slette den på en sådan måde, at ingen data på den kan genskabes, og den pågældende både i sin Outlook kalender og i sine e-mails har angivet, at arbejdsgiverens eneste kopi af den værdifulde software var på denne harddisk, hvor den pågældende også har bekræftet dette i sin vidneforklaring i en Voldgiftssag. Spørgsmålet ønskes besvaret under den forudsætning, at softwaren var værdifuld, og at direktionsmedlemmet havde et strafferetligt motiv til at slette den, og at direktionsmedlemmet også har undladt at aflevere alle andre backup kopier af denne software."

Spørgsmål 669:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke lovændringer der vil være påkrævet for, at det bliver ulovligt, at et direktionsmedlem beholder kopi af sin arbejdsgivers e-mails efter, at han er fratrådt, under forudsætning af, at direktionsmedlemmet inden sin fratrædelse har modtaget flere skriftlige advokatpålæg fra sin arbejdsgiver om at aflevere alle data (herunder alle e-mails) på sin sidste arbejdsdag."

Spørgsmål 670:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke lovændringer der vil være påkrævet, hvis straffelovens § 299a, jf. markedsføringslovens § 19 (industrispionage), skal omfatte, at det er strafbart, at et direktionsmedlem skjult for sin arbejdsgiver henholdsvis under og efter sin ansættelse udfører arbejde for arbejdsgiverens største kunde, og på utilbørlig vis skjult videregiver arbejdsgiverens data og egenudviklet software til denne kunde uden, at arbejdsgiveren modtager betaling herfor, og at direktionsmedlemmet skjult har flyttet udførelse af arbejde for denne kunde fra arbejdsgiveren til en konkurrerende virksomhed. Spørgsmålet ønskes besvaret under den forudsætning, at kunden havde en kontrakt med denne arbejdsgiver, som gav kunden ret til at købe konsulentbistand og egenudviklet software, forudsat at dette blev angivet i timesedler og fakturaer fra arbejdsgiveren til denne kunde, men at dette ikke er sket, fordi kunden og direktionsmedlemmet har aftalt at skjule dette."

Spørgsmål 671:

"I fortsættelse af Rigsadvokatens afgørelse dateret den 4. januar 2012 i anledning af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS, så bedes ministeren redegøre for, hvilken efterforskning der er foretaget for at fastlægge restværdien af Navision projektet for General Solar Systems GmbH (GSS) i VKR-Koncernen, idet SØK og Rigsadvokaten tillægger denne restværdi betydning i deres afgørelser, og idet Voldgiftsretten ikke har haft nogen beviser og data herom. Herunder bedes ministeren oplyse, om SØK har beregnet denne restværdi ud fra en sammentælling af fakturaer fra de leverandører, som efter leverandørskiftet fra Divine Business Solutions har udført konsulentbistand og solgt Navision licenser og support til GSS."

Spørgsmål 672:

"Ministeren bedes redegøre for, i hvilke situationer Rigsadvokatens stadfæstelse af en afgørelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, i anledning af et klageskrift fra anmelders advokat over en afgørelse fra SØK om at opgive påtale og indstille efterforskning, det kan konstituere en overtrædelse af artikel 6 - Ret til en retfærdig rettergang – i Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder."

Spørgsmål 675:

"Ministeren bedes redegøre for, hvad kriterierne er for, at efterforskningen kan genoptages, og politianmeldte kan sigtes, i sager, hvor Rigsadvokaten tidligere har opgivet påtale og ophævet sigtelsen af en af de politianmeldte. Herunder bedes ministeren redegøre for, hvilken betydning det har, hvis der er opgivet påtale på grund af en utilbørlig påvirkning af sagsbehandling af politianmelderne hos politiet og anklagemyndigheden."

Spørgsmål 676:

"Ministeren bedes redegøre for hvilke spørgsmål fra Retsudvalget til ministeren vedrørende politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende og forhold relateret hertil, som tidligere Afdelingschef Ole Hasselgaard i Justitsministeriet eller Politikontoret (mens det organisatorisk har været omfattet af hans ansvarsområde) har medvirket til besvarelse af."

5.1.1 Svar af 1. november 2012 på spørgsmål nr. 667-672 og 675-676

Ved breve af 1. november 2012 sendte Justitsministeriet besvarelser af spørgsmål nr. 667-672 og 675-676 til Folketingets Retsudvalg.

Svar på spørgsmål 667:

"Justitsministeriet kan henvise til ministeriets besvarelser af 22. december 2011 og 11. juli 2012 af spørgsmål nr. 181 og spørgsmål nr. 323 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 668:

"Spørgsmålet må forstås sådan, at det – selv om det er generelt affattet – vedrører den konkrete straffesag vedrørende it-virksomheden Divine Business Solutions ApS.

Justitsministeriet kan på den baggrund henvise til ministeriets besvarelser af 22. december 2011 og 11. juli 2012 af spørgsmål nr. 181 og spørgsmål nr. 323 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 669, 670 og 672 henviste til besvarelsen af spørgsmål nr. 668.

Svar på spørgsmål 671 henviste til besvarelsen af spørgsmål nr. 667.

Svar på spørgsmål 675:

"Justitsministeriet kan som svar på spørgsmålet mere generelt oplyse, at det følger af retsplejelovens § 724, stk. 2, at hvis der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse, kan strafforfølgningen mod den person, der har været sigtet, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis meddelelse herom er forkyndt for den pågældende inden 2 måneder fra afgørelsens dato, med mindre sigtedes forhold har forhindret rettidig forkyndelse, eller betingelserne for genoptagelse i retsplejelovens § 975 er opfyldt.

Efter retsplejelovens § 975, kan der – ud over de i § 724, stk. 2, nævnte tilfælde – rejses ny tiltale i en sag, hvor retsforfølgningen frafaldet, efter at tiltale er rejst, men uden at der er afsagt dom, hvis nye beviser af vægt senere kommer for dagen, eller de i retsplejelovens § 976 angivne betingelser er til stede.

Efter § 976, stk. 1, nr. 1, kan genoptagelse finde sted, når det ifølge en tilståelse, tiltalte senere har afgivet, eller andre beviser, der senere er kommet for dagen, må antages, at han har begået forbrydelsen. Genoptagelse kan efter § 976, stk. 1, nr. 2, tillige ske, når falske forklaringer eller erklæringer er afgivne under sagen af vidner eller syns- og skønsmænd, eller falske eller forfalskede dokumenter er benyttede under samme, eller noget strafbart forhold, sigtende til at påvirke eller bestemme sagens udfald, er udvist enten af tiltalte eller af nogen, der i medfør af sit embede eller offentligt hverv har medvirket ved sagens behandling, og der efter omstændighederne er god grund til at antage, at sådant har bevirket eller medvirket til, at tiltalte har undgået domfældelse.

Genoptagelse kan efter § 976, stk. 2, under tilsvarende omstændigheder som efter stk. 1, finde sted, hvor tiltalte påstås at have gjort sig skyldig i en væsentlig større forbrydelse end den, han er dømt for.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 668 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 676:

"Justitsministeriet kan oplyse, at rigsadvokat Ole Hasselgaard, der tiltrådte sin stilling som rigsadvokat den 1. maj 2012, i perioden fra den 1. november 2008 til den 31. juli 2010 var chef for Justitsministeriets Civil- og Politiafdeling.

Justitsministeriet besvarede i den pågældende periode en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg om sagskomplekset vedrørende it-virksomheden Divine Business Solutions ApS. Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 22. december 2011 af spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvoraf fremgår, hvilke spørgsmål det drejer sig om.

Spørgsmålssagerne blev behandlet af Justitsministeriets Politikontor under den daværende Civil- og Politiafdeling.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til ministeriets besvarelse af 30. maj 2011 af spørgsmål nr. 918 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvorved det talepapir, som dannede grundlag for den daværende justitsministers besvarelse den 19. maj 2011 af samrådsspørgsmål AR-AV (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, blev oversendt til udvalget. Som det fremgår af talepapiret, har den konkrete straffesag – som følge af klagereglerne i retsplejelovens kapitel 10 – på intet tidspunkt været under behandling i Justitsministeriet."

5.2 Spørgsmål nr. 1-4 af 5. maj 2014

Den 5. maj 2014 blev Justitsministeriet stillet spørgsmål nr. 1-4 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Spørgsmål 1:

"Vil ministeren oversende "Ministernotits" og "Ministerforelæggelse" (dateret den 4. december 2011 og den 14. december - se REU alm. del - bilag 409, folketingsåret 2012-13) 2011 for sagsnr. 11-210-24587 hos Civilstyrelsen vedrørende ansøgning om fri proces fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS til udvalget?"

Spørgsmål 2:

"Ministeren bedes oplyse, om "Ministernotits" og "Ministerforelæggelse" hos Civilstyrelsen for sagsnr. 11-210-24587 (dateret den 4. december 2011 og den 14. december 2011 - se REU alm. del - bilag 409, folketingsåret 2012-13) indgår i akter hos Justitsministeriet, og i bekræftende fald oplyse, hvilke sagsnumre disse akter indgår i, og oversende journallisterne for disse sagsnumre til udvalget."

Spørgsmål 3:

"Ministeren bedes oplyse, om det i forbindelse med en uvildig undersøgelse besluttet af regeringen/Folketinget med den nuværende lovgivning er muligt at indkalde og afhøre vidner under vidneansvar og med vidnepligt, hvor vidneforklaringer protokolleres, uden at det sker i henhold til lov om undersøgelseskommissioner?"

Spørgsmål 4:

> "Ministeren bedes oplyse, om det i forbindelse med en uvildig undersøgelse besluttet af regeringen/Folketinget med den nuværende lovgivning er muligt at foretage en retlig vurdering, uden at det sker i henhold til lov om undersøgelseskommissioner?"

5.2.1 Bidrag til besvarelse fra Moderniseringsstyrelsen

Ved e-mail af 3. juni 2014 sendte Justitsministeriet udkast til besvarelse af spørgsmål 3 til Moderniseringsstyrelsen med henblik på at høre eventuelle bemærkninger til punkt 2 i besvarelsen vedrørende disciplinærsager mod tjenestemænd.

Ved e-mail af 18. juni 2014 til Justitsministeriet svarede Moderniseringsstyrelsen, at denne havde en enkelt kommentar til udkastet til besvarelse af spørgsmål 3 til følgende afsnit:

> "En forhørsleder af en sådan disciplinær undersøgelse kan træffe bestemmelse om vidneførsel, jf. tjenestemandslovens § 21, stk. 3. Desuden fremgår følgende af tjenestemandslovens § 21, stk. 4: […]"

Moderniseringsstyrelsens kommentar var forslag om, at "*kan træffe*" blev udskiftet med "*træffer*". Dette er rettet til i den endelige besvarelse af spørgsmål 3 af 4. juli 2014, som er citeret i sin helhed nedenfor.

5.2.2 Bidrag til besvarelse fra Civilstyrelsen

Ved e-mail af 23. juni 2014 sendte Justitsministeriet udkast til besvarelse af spørgsmål 1 til Civilstyrelsen med henblik på at høre Civilstyrelsens eventuelle bemærkninger hertil.

Dokumentationsmaterialet modtaget fra Civilstyrelsen i forbindelse med advokatundersøgelsens gennemførelse indeholder ikke et dokument benævnt "*Ministerforelæggelse*" dateret den 4. december 2011. Civilstyrelsen har på forespørgsel om fremsendelse af dette dokument efterfølgende meddelt, at der ikke forelægger noget dokument benævnt "*Ministerforelæggelse*" dateret den 4. december 2011, og at spørgsmålet derfor af Civilstyrelsen blev anset for at vedrøre "*Ministerforelæggelse*" dateret 14. december 2011.

Civilstyrelsen har i forbindelse med gennemførelsen af advokatundersøgelsen oplyst, at Civilstyrelsen telefonisk meddelte Justitsministeriet, at Civilstyrelsen ikke havde bemærkninger til Justitsministeriets udkast til svar på spørgsmål nr. 1 vedrørende B 116 fremsendt af Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

5.2.3 Svar af 4. juli 2014 på spørgsmål nr. 1-4

Ved breve af 4. juli 2014 sendte Justitsministeriet sine besvarelser af spørgsmål nr. 1-4 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Svar på spørgsmål 1:

"1. Civilstyrelsen traf den 9. juli 2013 afgørelse vedrørende en anmodning fra Tom Lisborg om aktindsigt i Tom Lisborgs sag om fri proces hos Civilstyrelsen. Civilstyrelsens afgørelse om aktindsigt fremgår i sin helhed af REU alm. del – bilag 409 (folketingsåret 2012-13).

Som det fremgår af Civilstyrelsens afgørelse, undtog Civilstyrelsen i forbindelse med afgørelsen om aktindsigt to interne arbejdsdokumenter benævnt henholdsvis "ministernotits" og "ministerforelæggelse" fra aktindsigt. Civilstyrelsen henviste i den forbindelse til den daværende forvaltningslovs § 12, stk. 1, hvoraf det fremgår, at retten til aktindsigt ikke omfatter en myndigheds interne arbejdsdokumenter.

Som det også fremgår af REU alm. del – bilag 409 (folketingsåret 2012-13), påklagede Tom Lisborg Civilstyrelsens afslag på aktindsigt i de to omhandlede dokumenter til Procesbevillingsnævnet, som er klageinstans i denne type sager. Procesbevillingsnævnet tiltrådte den 19. september 2013 Civilstyrelsens afgørelse af 9. juli 2013.

2. Den 30. juli 2013 traf Justitsministeriet afgørelse vedrørende en anmodning fra Tom Lisborg om aktindsigt i bl.a. de to dokumenter, der er nævnt i spørgsmålet. Justitsministeriets afgørelse fremgår i sin helhed af REU alm. del – bilag 409 (folketingsåret 2012-13).

Som det fremgår af Justitsministeriets afgørelse, foretog Justitsministeriet dengang en søgning i ministeriets journalsystem, men kunne ikke ved søgningen identificere de omhandlede dokumenter.

3. Civilstyrelsen har oplyst, at det er sædvanlig praksis hos styrelsen, at konkrete sager forelægges justitsministeren til orientering, når styrelsen skønner, at det kan have ministerens interesse.

Civilstyrelsen har endvidere oplyst, at styrelsen i sin tid forelagde den omhandlede konkrete sag om fri proces for justitsministeren til orientering.

Det kan endvidere oplyses, at der efter sædvanlig praksis ikke oprettes en sag eller foretages journalisering i Justitsministeriets departement, når Civilstyrelsen forelægger en sag direkte for justitsministeren.

4. Som det fremgår ovenfor, er der givet afslag på aktindsigt i de to omhandlede dokumenter. Ministeriet finder ikke, at der er grundlag for at fravige praksis, hvorefter oplysninger om den interne beslutningsproces normalt aldrig videregives til Folketinget."

Svar på spørgsmål 2: Henviste til besvarelsen af spørgsmål 1.

Svar på spørgsmål 3:

"1. Der har været gennemført et antal uvildige advokatundersøgelser af forhold i den statslige forvaltning. Oliver Talevski m.fl. (2002) anfører i Undersøgelseskommissioner, Embedsmandsansvaret & Folketingets Rolle følgende, side 34ff:

> "Der er ikke i lovgivningen regler om advokatundersøgelser, og der kræves ikke lovhjemmel til at iværksætte sådanne undersøgelser. De advokatundersøgelser om statslige forhold, som har været gennemført inden for de seneste år, har haft følgende karakteristika:
>
> - Vedkommende ministerium udpeger en uafhængig advokat til at gennemgå og systematisere foreliggende skriftligt materiale, herunder fortroligt materiale, som ministeriet stiller til rådighed for advokaten.
> - Advokaten anmodes om – på grundlag af gennemgangen og systematiseringen af det skriftlige materiale – at udtale sig om, hvorvidt der er begået fejl eller forsømmelser af involverede embedsmænd, der kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført mod de pågældende.
> - Advokaten må ikke udtale sig om spørgsmålet om ministres retlige ansvar. Som led i vurderingen af embedsmændenes forhold anmodes advokaten dog – på grundlag af det skriftlige materiale – om at beskrive, hvorvidt ministre har været orienteret eller fået forelagt sager af den karakter, der indgår i undersøgelsen.
> - Hvis advokaten finder, at der er grundlag for at søge et retligt ansvar gjort gældende mod nærmere bestemte embedsmænd, anmodes advokaten om at udarbejde udkast til tjenstlig indberetning vedrørende de pågældende embedsmænd.
> - Advokaten må – af hensyn til de berørte embedsmænds retsstilling – ikke tale med de involverede embedsmænd eller andre med kendskab til sagen. Advokaten må af samme grund heller ikke anmode om at modtage skriftlige redegørelser eller andre skriftlige udtalelser fra de pågældende embedsmænd eller andre, der har kendskab til sagen.
> - Advokaten anmodes eventuelt om at søge sagkyndig bistand til brug for udførelsen af sin opgave. Det er relevant i de tilfælde, hvor vurderingen af ansvarsspørgsmålet forudsætter særlig teknisk viden, f.eks. om edb-mæssige forhold."

Som det fremgår, må en advokat, der gennemfører en advokatundersøgelse – af hensyn til de berørte embedsmænds retsstilling – ikke tale med de involverede embedsmænd eller andre med kendskab til sagen. Advokaten må af samme grund heller ikke anmode om at modtage skriftlige redegørelser eller andre skriftlige udtalelser fra de pågældende embedsmænd eller andre, der har kendskab til sagen.

Som det ligeledes fremgår, kan advokaten anmodes om – på grundlag af gennemgangen og systematiseringen af det skriftlige materiale – at udtale sig om, hvorvidt der er begået fejl eller forsømmelser af involverede embedsmænd, der kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført mod de pågældende.

2. En statslig ansættelsesmyndighed, herunder et ministerium, kan under visse betingelser indlede en disciplinær undersøgelse af en tjenestemands forhold. Reglerne herom fremgår af tjenestemandslovens kapitel 4.

En forhørsleder af en sådan disciplinær undersøgelse træffer bestemmelse om vidneførsel, jf. tjenestemandslovens § 21, stk. 3. Desuden fremgår følgende af tjenestemandslovens § 21, stk. 4:

> "Enhver ansat har pligt til at give møde under forhørene og afgive forklaring. Den, som afgiver urigtig forklaring som vidne, straffes med bøde eller hæfte. Hvis et vidne undla-

> der at give møde eller vægrer sig ved at afgive forklaring, kan forhørslederen lade ham afhøre ved byretten på det sted, hvor forhørene afholdes eller den pågældende bor."

Det fremgår af tjenestemandslovens § 21, stk. 6, at forhørslederen efter sagens afslutning afgiver en beretning. Hvis ministeren anmoder derom, skal forhørslederen tillige afgive en indstilling om sagens afgørelse. En sådan indstilling vil indebære en retlig vurdering af de forhold, der undersøges.

3. Folketinget kan i medfør af grundlovens § 51 nedsætte såkaldte parlamentariske kommissioner til at undersøge almenvigtige sager. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

> "§ 51 Folketinget kan nedsætte kommissioner af sine medlemmer til at undersøge almenvigtige sager. Kommissionerne er berettigede til at fordre skriftlige eller mundtlige oplysninger såvel af private borgere som af offentlige myndigheder."

Parlamentariske kommissioner sammensættes af folketingsmedlemmer, der vælges af Folketinget efter forholdstal, jf. grundlovens § 52.

Der har ikke været nedsat parlamentariske kommissioner efter den gældende grundlov fra 1953, men der har i fem tilfælde været nedsat parlamentariske kommissioner i medfør af tilsvarende bestemmelser i de tidligere gældende grundlove. De første tre tilfælde vedrørte udredning af lovgivnings- og administrationsspørgsmål, mens de to sidste tilfælde havde et efterforskningsmæssigt præg med sigte på at vurdere, om der var grundlag for at gøre et ansvar gældende mod ministre. Den seneste parlamentariske kommission blev nedsat i 1945. Der kan henvises til Jens Peter Christensen (1997), Ministeransvar, side 547f.

Om afhøringer og vidneførsel i forbindelse med parlamentariske kommissioner fremgår følgende af Henrik Zahle (red.) (2006), Danmarks Riges Grundlov med kommentarer, side 353:

> "I medfør af bestemmelsen påhviler der såvel private som offentlige myndigheder pligt til at meddele mundtlige eller skriftlige oplysninger til kommissionen, herunder pligt til at stille allerede foreliggende materiale til rådighed for kommissionen. Oplysninger afgives som udgangspunkt, uanset om de afgives mundtligt eller skriftligt, under strafansvar, jf. straffelovens § 162 og – for ministres vedkommende – ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 2, betænkning nr. 1315/1996 s. 156f.
>
> Hverken grundloven eller lovgivningen har udstyret kommissionerne med særlige tvangsmidler til opfyldelse af oplysningspligten. Over for eventuelt modvillige vil en parlamentarisk kommission være henvist til at anlægge sag ved domstolene for at få dem dømt til at afgive oplysning. Hvis den pågældende herefter ikke opfylder dommen, kan den gennemtvinges ved fogedretten efter bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 48, betænkning nr. 1315/1996 s. 158.
>
> Det er antaget, at der til brug for en parlamentarisk kommission kan foretages vidneførsel for domstolene, når formålet er at tilvejebringe oplysninger af betydning for kommissionens vurdering af, om der er grundlag for at gøre et retligt ansvar gældende mod bestemte personer, men ellers ikke, Poul Andersen 1954 s. 511 og Alf Ross 1980 bd. 1

> s. 255. […] Oplysningspligtens omfang må, hvad enten afhøring sker umiddelbart for kommissionen eller for domstolene, antages at være begrænset efter en analogi af lovgivningens regler om vidneudelukkelses- og vidnefritagelsesgrunde. […]
>
> Der findes ingen regler for proceduren i en parlamentarisk kommission i forbindelse med afhøringer, herunder om beskikkelse af bisiddere for de afhørte."

En parlamentarisk kommission vil efter omstændighederne kunne foretage retlige vurderinger i forbindelse med et undersøgelsesforløb. Der kan nærmere henvises til betænkning 1315/1996, side 156."

Svar på spørgsmål 4: Henviste til besvarelsen af spørgsmål 3.

5.3 Spørgsmål nr. 5-8 af 3. juni 2014

Den 3. juni 2014 blev Justitsministeriet stillet spørgsmål nr. 5 -8 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Spørgsmål 5:

"Vil justitsministeren redegøre for, hvilke retskrav forurettede i den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 vedrører, har med hensyn til efterforskning, sikring af beviser og retsforfølgelse af de indgivne politianmeldelser, og om justitsministeren kan garantere, at disse i den foreliggende sag er overholdt?"

Spørgsmål 6:

"Vil justitsministeren oplyse, hvordan Justitsministeriet har varetaget sin tilsynspligt med politiet og anklagemyndigheden i den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 vedrører, i perioden fra den 1. oktober 2011 til nu?"

Spørgsmål 7:

"Vil justitsministeren oplyse, hvilke dele af straffeloven det vil være muligt at gøre gældende, og forældelsesfristerne for disse, hvis der sker en bevidst utilbørlig påvirkning af politiet og anklagemyndigheden til ikke at efterforske eller retsforfølge strafbare handlinger, som der er bevis for, både med hensyn til dem, der har udført denne påvirkning, og med hensyn til dem, der har ladet sig påvirke?"

Spørgsmål 8:

"Vil justitsministeren oplyse, om retsplejeloven giver justitsministeren mulighed for at bevilge fri proces til forurettede til sagsnummer H-99-10 ved Sø- og Handelsretten, nu hvor sagen skal genanlægges under et andet sagsnummer, fordi sagsnummer H-99-10 er blevet afvist ved Sø- og Handelsretten med den begrundelse, at sagsøgers advokat ikke har overholdt en termin for indlevering af et processkrift?"

5.3.1 Indhentning af bidrag til besvarelse

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 12. juni 2014 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Udvalg for Forretningsorden til Justitsministeriet.

Ved brev af 12. juni 2014 anmodede Rigsadvokaten SØIK om en udtalelse til spørgsmål nr. 5.

5.3.2 Bidrag fra SØIK

Ved brev af 23. juni 2014 sendte SØIK sit svar til Rigsadvokaten vedlagt et baggrundsnotat ligeledes fra SØIK af 18. juni 2014. SØIK fremsatte indledningsvis nogle generelle bemærkninger om politianmeldelser af strafbare forhold og om politiets eventuelle iværksættelse af efterforskning i tilknytning hertil. I denne forbindelse fokuserede SØIK navnlig på, hvem der var tillagt kompetence i forbindelse med behandlingen af en indgivet anmeldelse om strafbare forhold.

SØIK oplyste i notatet endvidere følgende forud for en konkluderende besvarelse af de tre stillede spørgsmål:

> "(…)Med henblik på en styrkelse af forurettedes retsstilling, er der i medfør af retsplejeloven § 741a mulighed for at beskikke forurettede en bistandsadvokat. Denne mulighed er flere gange blevet udvidet, senest ved lov. nr. 517 af 6. juni 2007.
>
> Retsplejelovens §741a, stk. 4 giver således nu mulighed for beskikkelse af en bistandsadvokat for den forurettede, uafhængig af kriminalitetens art, når særlige omstændigheder taler derfor. Disse særlige omstændigheder kan undtagelsesvis udgøres af forurettedes personlige forhold. (…)"

De første 3 sider af udtalelsen havde således karakter af et mere generelt notat.

På baggrund heraf konkluderede SØIK følgende i relation til de tre stillede spørgsmål:

Ad 1) Forurettede har ingen beslutningskompetence i relation til iværksættelse af efterforskningsskridt i forlængelse af den anmeldte lovovertrædelse. Forurettedes processuelle retsstilling under sagens efterforskning er således en naturlig konsekvens af, at forurettede ikke har processuel partsstatus.

Ad 2) Da sikring af beviser er en integreret del af sagens efterforskning, henviste SØIK her til det under ad 1) anførte.

Ad 3) Forurettedes processuelle retsstilling i relation til afgørelse af tiltalespørgsmålet er identisk med forurettedes processuelle retsstilling og kompetence under sagens efterforskning. Dog kan forurettede, der tillige er anmelder, påklage en afgørelse om afvisning af en anmeldelse, påklage en beslutning om at indstille efterforskningen, samt påklage en afgørelse om påtaleopgivelse. Hvis forurettede ikke får medhold i, at anklagemyndigheden, under henvisning til forurettedes anmeldelse, skal føre en straffesag, er forurettedes eneste mulighed for retsforfølgelse, at han selv indbringer sagen for retten som civilt søgsmål.

5.3.3 Bidrag fra Rigsadvokaten

Ved brev af 27. juni 2014 sendte Rigsadvokaten sit bidrag til Justitsministeriet, der byggede på og stemte overens med udtalelsen fra SØIK.

5.3.4 Svar af 4. juli 2014 på spørgsmål

Ved breve af 4. juli 2014 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen sendte Justitsministeriet besvarelser af spørgsmål nr. 5-8.

Svar på spørgsmål 5:

> "Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:
>
> > "1. Jeg kan i den forbindelse mere generelt oplyse, at den danske strafferetspleje bygger på det princip, at spørgsmålet om straf er et anliggende mellem staten på den ene side og den tiltalte på den anden side. I overensstemmelse med dette princip er straffesagen således en partsproces med anklagemyndigheden som den ene part og tiltalte som den anden part.
> >
> > De centrale partsbeføjelser, som f.eks. adgangen til at nedlægge påstande under straffesagen, anmode om bevisførelse om skyldspørgsmålet og anke til højere instans, er forbeholdt sagens parter. Den forurettede er ikke tillagt kompetence på disse områder.
> >
> > Den forurettede er heller ikke tillagt kompetence med hensyn til efterforskning, herunder sikring af beviser.
> >
> > Det følger således af retsplejelovens § 742, stk. 2, at det er politiet, der efter anmeldelse eller af egen drift iværksætter efterforskning, når der er en rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået. En anmeldelse kan indgives af bl.a. den forurettede.
> >
> > Ifølge retsplejelovens § 749, stk. 1, kan politiet afvise en indgivet anmeldelse, hvis der ikke findes grundlag for at indlede efterforskning. Politiet kan endvidere efter retsplejelovens § 749, stk. 2, indstille en påbegyndt efterforskning i en sag, hvis der ikke er grundlag for at fortsætte den, og der ikke har været rejst sigtelse mod nogen i sagen.
> >
> > Den forurettede og andre, der må antages at have en rimelig interesse heri, skal underrettes, når politiet træffer afgørelse om at afvise en anmeldelse eller indstille efterforskningen i en sag. Forurettede er klageberettiget og kan påklage afgørelsen til statsadvokaten, jf. retsplejelovens § 749, stk. 3.
> >
> > I en sag, hvor der har været rejst sigtelse, kan påtale ifølge retsplejelovens § 721, stk. 1, opgives bl.a. i tilfælde, hvor sigtelsen har vist sig at være grundløs, eller hvor videre

forfølgning i øvrigt ikke kan ventes at føre til, at sigtede findes skyldig. Det er som udgangspunkt anklagemyndigheden i en politikreds, der træffer afgørelse om påtaleopgivelse. I visse sager træffes afgørelsen af statsadvokaten.

Det følger af retsplejelovens § 724, stk. 1, at sigtede, forurettede og andre, der må antages at have en rimelig interesse heri, skal underrettes om en afgørelse om påtaleopgivelse. En afgørelse om påtaleopgivelse, der er truffet af anklagemyndigheden i en politikreds, kan således af bl.a. den forurettede påklages til statsadvokaten.

Herudover følger det af retsplejelovens § 724, stk. 2, at såfremt der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse, kan strafforfølgning mod den, der har været sigtet, kun fortsættes, hvis den overordnede anklagemyndighed træffer afgørelse herom, og denne afgørelse er forkyndt for den sigtede inden 2 måneder fra politidirektøren eller statsadvokatens afgørelse. Hvis betingelserne for genoptagelse i retsplejelovens § 975 er opfyldt, f.eks. hvis der fremkommer nye beviser af vægt i sagen, gælder 2 måneders fristen dog ikke.

2. Om den konkrete sag kan jeg oplyse, at den har været behandlet af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Statsadvokaten har oplyst, at man har modtaget og behandlet en række anmeldelser fra Divine Business Solution ApS (DBS) og andre selskaber repræsenteret ved Tom Lisborg om bl.a. overtrædelse af forskellige former for formueforbrydelser, dokumentfalsk og falsk forklaring for retten. DBS er under sagens behandling i SØIK blevet betragtet som forurettet i sagen.

SØIK har i forbindelse med sagens behandling modtaget og gennemgået et meget omfattende materiale fra DBS, der gennem hele forløbet har været bistået af 1-2 advokater. SØIK har endvidere foretaget en længere afhøring af Tom Lisborg, ligesom der er foretaget andre efterforskningskridt i sagen.

SØIK traf den 1. marts 2010 afgørelse om at opgive påtale i sagen og i øvrigt indstille efterforskningen, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, og § 749, stk. 2. I afgørelsen redegjorde SØIK detaljeret for baggrunden for beslutningen, ligesom SØIK oplyste, at afgørelsen kunne påklages til Rigsadvokaten, jf. retsplejelovens § 724, stk. 1, og § 749, stk. 3.

Under Rigsadvokatens behandling af klagesagen har DBS haft lejlighed til at fremkomme med en række yderligere oplysninger og supplerende indlæg, ligesom Rigsadvokaten efter anmodning fra DBS udsatte sin behandling af klagesagen på afgørelsen i en voldgiftssag med tilknytning til sagen.

Rigsadvokaten traf den 4. januar 2012 beslutning om at stadfæste SØIK's afgørelse af 1. marts 2010. SØIK har herefter behandlet en anmodning fra DBS om genoptagelse af sagen, jf. retsplejelovens § 724, stk. 2.

SØIK traf den 16. juni 2013 afgørelse om ikke at imødekomme anmodningen om genoptagelse. Afgørelsen er påklaget til Rigsadvokaten. DBS har i forbindelse med behand-

lingen af klagen haft lejlighed til at fremkomme med en række yderligere indlæg. Rigsadvokaten har ikke truffet afgørelse i sagen endnu.

Som det fremgår, må de regler i retsplejeloven, der har til formål at tilgodese hensynet til den forurettede i forbindelse med behandlingen af en anmeldelse og påklage af en afgørelse om påtaleopgivelse, således efter min opfattelse anses for at have været iagttaget i den foreliggende sag.""

Justitsministeriet citerede i sin besvarelse bidraget fra Rigsadvokaten i sin helhed og tilføjede ikke yderligere til besvarelsen.

Svar på spørgsmål 6:

"1. Justitsministeriet forstår spørgsmålet sådan, at der sigtes til bestemmelsen i retsplejelovens § 98, hvoraf det bl.a. fremgår, at justitsministeren er de offentlige anklagere overordnet og fører tilsyn med disse.

Efter bestemmelsens stk. 3, kan justitsministeren give de offentlige anklagere pålæg vedrørende behandlingen af konkrete sager, herunder om at begynde eller fortsætte, undlade eller standse forfølgning.

Bestemmelsen er senest ændret ved lov nr. 368 af 24. maj 2005, hvorved der blev indført særlige underretnings- og formkrav i de tilfælde, hvor justitsministeren i medfør af § 98, stk. 3, måtte give anklagemyndigheden pålæg i konkrete straffesager.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger (lovforslag nr. L 13 af 23. februar 2005, pkt. 1.1 og 2.1), har skiftende justitsministre efter fast praksis været yderst tilbageholdende med at anvende beføjelsen til at give anklagemyndigheden pålæg om behandlingen af konkrete sager, og beføjelsen har således yderst sjældent været anvendt. Fra nyere tid kendes alene til et tilfælde fra 1995, hvor bestemmelsen har været bragt i anvendelse.

Det drejede sig om spørgsmålet om tiltalerejsning mod tre polititjenestemænd i relation til uroligheder på Nørrebro den 18. maj 1993. I sagen afviste Justitsministeriet at behandle en klage over Rigsadvokatens afgørelse under henvisning til, at Rigsadvokaten havde truffet afgørelse som 2., og dermed sidste instans. Ministeriet afviste endvidere at tage sagen op til realitetsbehandling i medfør af retsplejelovens § 98, stk. 3.

Folketingets Ombudsmand fandt imidlertid, at Rigsadvokaturen som myndighed måtte anses for inhabil, og på den baggrund fandt Justitsministeriet, at der forelå sådanne helt særlige eller ekstraordinære omstændigheder, som kunne begrunde justitsministerens anvendelse af beføjelsen i § 98, stk. 3.

2. Justitsministeriet har som bekendt i det i spørgsmålet angivne tidsrum besvaret et stort antal spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg vedrørende sagen om Divine Business Solutions ApS, som beslutningsforslag nr. B 116 omhandler.

Som det bl.a. fremgår af Justitsministeriets besvarelser af 11. juli 2012 og 1. november 2012 af spørgsmål nr. 323 og 676 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, er der tale om en konkret straffesag, der har været behandlet i politi- og anklagemyndighed. Den nuværende Statsadvokatur for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) har i den forbindelse bl.a. truffet afgørelse om at opgive påtale mod den tidligere medejer af Divine Business Solutions ApS samt i øvrigt at indstille efterforskningen i sagen. Rigsadvokaten har – i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 10, som fastsætter et to-instansprincip for behandling af klager over anklagemyndighedens afgørelser i straffesager – i flere tilfælde behandlet klager over de afgørelser, som SØIK har truffet i sagen.

Den konkrete straffesag har dog – som følge af klagereglerne i retsplejelovens kapitel 10 – på intet tidspunkt været under behandling i Justitsministeriet.

Justitsministeriet har ikke fundet, at der i den pågældende sag var anledning til helt undtagelsesvist at bringe beføjelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3, i anvendelse. Der kan i den forbindelse særligt henvises til den daværende justitsministers besvarelse af 9. november 2011 af spørgsmål nr. S 494 fra medlem af Folketinget Tom Behnke (K) samt Justitsministeriets besvarelse af 30. maj 2011 af spørgsmål nr. 918 (Alm. del), hvorved det talepapir, der dannede grundlag for den daværende justitsministers besvarelse den 19. maj 2011 af samrådsspørgsmål AR-AV, er oversendt til Folketingets Retsudvalg."

Svar på spørgsmål 7:

"1. Spørgsmålet er stillet i tilknytning til et beslutningsforslag, der bl.a. vedrører politiets og andre myndigheders behandling af en række konkrete politianmeldelser.

Justitsministeriet finder af principielle grunde ikke at burde udtale sig om, hvorvidt konkrete forhold kan indebære overtrædelser af straffeloven.

2. Justitsministeriet kan dog mere generelt oplyse, at straffelovens kapitel 16 (§§ 144-157 b) indeholder en række bestemmelser om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv.

Det følger således bl.a. af straffelovens § 155, at når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, misbruger sin stilling til at krænke privates eller det offentliges ret, straffes vedkommende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Sker det for at skaffe sig eller andre uberettiget fordel, kan straffen stige med fængsel indtil 2 år.

Det følger endvidere af straffelovens § 156, at når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, nægter eller undlader at opfylde en pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme lovlig tjenstlig befaling, straffes vedkommende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Endelig følger det af straffelovens § 157, at når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører, straffes vedkommende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

3. Strafansvar for overtrædelse af de anførte bestemmelser i straffeloven forældes efter de almindelige forældelsesregler i straffelovens kapitel 11 (§§ 92-97 c).

Det følger heraf, at forældelsesfristen er 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, og 5 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 4 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1."

Svar på spørgsmål 8:

"1. Jeg kan generelt oplyse, at reglerne om fri proces findes i retsplejelovens kapitel 31.

Det følger af bestemmelsen i retsplejelovens § 328, at der kan meddeles fri proces, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces, og den pågældende opfylder betingelserne i retsplejelovens § 325, herunder opfylder de økonomiske betingelser og ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostningerne ved sagen.

I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår blandt andet sagens betydning for ansøgeren, udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse, størrelsen af de forventede omkostninger ved en eventuel sag og muligheden for at få sagen afgjort ved et administrativt nævn eller et privat klage- eller ankenævn, der er godkendt af erhvervs- og vækstministeren.

Retsplejelovens § 327 opregner dog en række særlige sagstyper, hvor det ikke er en betingelse, at ansøgeren har rimelig grund til at føre proces. I disse sager skal der meddeles fri proces, blot ansøgeren opfylder de økonomiske betingelser i retsplejelovens § 325. Dog må det ikke være åbenbart, at ansøgeren ikke vil få medhold i sagen.

Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 329 kan der, når særlige grunde taler derfor, efter ansøgning meddeles fri proces, selv om de almindelige betingelser i retsplejelovens § 325, jf. §§ 327 og 328, ikke er opfyldt. Efter denne bestemmelse kan der altså i særlige tilfælde meddeles fri proces, selv om den pågældende ansøger ikke opfylder de økonomiske betingelser i § 325, og selv om den pågældende har en retshjælpsforsikring.

Adgangen til at meddele fri proces efter retsplejelovens § 329 omfatter navnlig sager af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Der er med retsplejelovens § 329 ikke givet en almindelig udvidet adgang til ved siden af retsplejelovens §§ 327 og 328 at meddele fri proces, idet § 329 alene finder anvendelse, når særlige grunde taler herfor.

2. Behandlingen af sager om fri proces varetages – på justitsministerens vegne – af Civilstyrelsen. Ansøgninger om fri proces skal derfor indgives til Civilstyrelsen. Er sagen omfattet af en af de særlige sagstyper i retsplejelovens § 327, skal ansøgningen dog indgives til den domstol, hvor sagen behandles.

Afslår Civilstyrelsen en ansøgning om fri proces, kan afslaget påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at hvis der foreligger væsentlige, nye oplysninger, vil en ansøger kunne indgive en ny ansøgning om fri proces, selvom klagefristen er udløbet, og uanset om Procesbevillingsnævnet efter påklage har stadfæstet Civilstyrelsens afslag på fri proces.

Der kan endvidere henvises til § 15 i forretningsordenen for Procesbevillingsnævnet, hvoraf fremgår, at nævnet på begæring kan omgøre en afgørelse, såfremt der foreligger væsentlige, nye oplysninger. Det tilkommer Procesbevillingsnævnet selv at tage stilling til, hvorvidt der forelægger sådanne væsentlige, nye oplysninger i en konkret sag, at Procesbevillings-nævnet vil imødekomme en begæring om genoptagelse."

5.4 Spørgsmål nr. 14-26 af 22. juli 2014

Den 22. juli 2014 stillede Folketingets Udvalg for Forretningsordenen spørgsmål nr. 14-26 til Justitsministeriet.

Spørgsmål 14:

"Vil ministeren oplyse, i hvor mange sager om ansøgning om fri proces hos Civilstyrelsen der indgår en "ministernotits" og en "ministerforelæggelse" for perioden fra og med den 1. oktober 2011 til og med den 30. juni 2014, og for hvor mange af disse sager Justitsministeriet ikke kan identificere de omhandlede dokumenter, samt hvor mange ansøgninger om fri proces der i alt har været i denne periode?"

Spørgsmål 15:

"Vil ministeren oplyse, om Justitsministeriet har modtaget en "ministernotits" og en "ministerforelæggelse" fra Civilstyrelsen i sager om ansøgning om fri proces, som ikke var af principiel karakter, eller som ikke havde almindelig offentlig interesse, for perioden fra og med den 1. oktober 2011 til og med den 30. juni 2014, og vil ministeren i bekræftende fald redegøre for, hvorfor der så er udarbejdet ministernotits og foretaget ministerforelæggelse?"

Spørgsmål 16:

"Vil ministeren oplyse, hvordan Justitsministeriet har fået forelagt henholdsvis den "ministernotits" og "ministerforelæggelse", som er omtalt i spørgsmål 1 til beslutningsforslag nr. B 116, herunder hvem der henholdsvis hos Civilstyrelsen har sendt og hos Justitsministeriet har modtaget og læst dem, hvilken mundtlig kommunikation der har været mellem Justitsministeriet og Civilstyrelsen herom, hvem der har været involveret heri, hvem der henholdsvis har foretaget og deltaget i forelæggelsen, og hvornår (med datoer) det er sket, og redegøre for, hvilke informationer den daværende justitsminister har modtaget i forbindelse hermed?"

Spørgsmål 17:

"Vil ministeren oplyse, om den daværende justitsminister har truffet afgørelse om, at sagsnr. H-99-10 ved Sø- og Handelsretten ikke var af principiel karakter og ikke havde almindelig offentlig interesse?"

Spørgsmål 18:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange afslag på fri proces Civilstyrelsen har givet med henvisning til retsplejelovens § 329 (der udelukkende vedrører justitsministeren) for perioden fra og med den 1. oktober 2011 til og med den 30. juni 2014?"

Spørgsmål 19:

"Vil ministeren oplyse, hvilken betydning det har for bevilling af kæretilladelse fra Procesbevillingsnævnet af editionsbegæringer til Højesteret, at en sag er af principiel karakter?"

Spørgsmål 20:

"Vil ministeren oplyse, om Procesbevillingsnævnet har haft kendskab til henholdsvis den "ministernotits" og den "ministerforelæggelse", som er omtalt i spørgsmål 1 til beslutningsforslag nr. B 116, da Procesbevillingsnævnet traf afgørelse med hensyn til fri proces og kæretilladelse af editionsbegæringer til Højesteret for sagsnr. H-99-10 ved Sø- og Handelsretten?"

Spørgsmål 21:

"Vil ministeren oplyse, om imødekommelse af de editionsbegæringer fra forurettede for sagsnr. H-99-10 ved Sø- og Handelsretten, som der blev givet afslag på kæretilladelse til, omfattede beviser, der kan være af betydning for straffesagerne i beslutningsforslag nr. B 116, og vil ministeren herunder oplyse, hvilke af disse beviser, der skulle have være sikret i forbindelse med de af politiet og anklagemyndigheden planlagte ransagninger i 2008?"

Spørgsmål 22:

"Vil ministeren oversende den udtalelse, Justitsministeriet har indhentet fra Civilstyrelsen til brug for besvarelse af spørgsmål 1 og 2 om beslutningsforslag nr. B 116 til udvalget?"

Spørgsmål 23:

"Vil ministeren oplyse, om ministerens svar på spørgsmål 2 om beslutningsforslag nr. B 116 skal forstås således, at Justitsministeriet påstår, at ministeren ingen akter har herom, på trods af at det fremgår af svaret på spørgsmål 1 om beslutningsforslaget, at: "Civilstyrelsen har endvidere oplyst, at styrelsen i sin tid forelagde den omhandlede konkrete sag om fri proces for justitsministeren til orientering"?"

Spørgsmål 24:

> "Vil det efter ministerens vurdering være muligt at foretage en objektivt korrekt undersøgelse af den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 omhandler uden at tale med de involverede embedsmænd eller andre med kendskab til sagen eller uden at modtage skriftlige redegørelser eller andre skriftlige udtalelser fra de pågældende embedsmænd eller andre, der har kendskab til sagen?"

Spørgsmål 25:

> "Vil ministeren besvare spørgsmål 5 om beslutningsforslag nr. B 116, da det allerede fremsendte svar ikke besvarer det stillede spørgsmål om, hvilke retskrav forurettede i den sag, som beslutningsforslaget vedrører, har med hensyn til efterforskning, sikring af beviser og retsforfølgelse af de indgivne politianmeldelser, og om, hvorvidt ministeren kan garantere, at disse i den foreliggende sag er overholdt?"

Spørgsmål 26:

> "Vil ministeren oplyse, om ministerens svar på spørgsmål 6 til beslutningsforslag nr. B 116 skal forstås således, at Justitsministeriet intet konkret har foretaget i relation til sin tilsynspligt med politiet og anklagemyndigheden i den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 vedrører?"

5.4.1 Bidrag til besvarelse fra Rigsadvokaten

Ved e-mail af 13. august 2014 til Rigsadvokaten sendte Justitsministeriet et svarudkast til spørgsmål nr. 25 og 26, der vedrørte spørgsmål 5, som Rigsadvokaten tidligere havde afgivet udtalelse om. Justitsministeriet gav i e-mailen udtryk for, at denne ville henholde sig til den tidligere besvarelse af spørgsmål nr. 5 samt opsummere indholdet heraf. Justitsministeriet bad Rigsadvokaten gennemgå udkastet til svar for en god ordens skyld.

Rigsadvokaten meddelte samme dag, at Rigsadvokaten alene havde en enkelt bemærkning til svarudkastet, idet Rigsadvokaten ville anmode om, at tidshorisonten for Rigsadvokatens afgørelse i en klage over SØIK's afslag af 16. juni 2013 udgik, idet Rigsadvokaten ikke kunne sige, hvornår der ville blive truffet afgørelse.

5.4.2 Bidrag til besvarelse fra Civilstyrelsen

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 4. august 2014 Civilstyrelsen om at bidrage til besvarelsen af spørgsmål nr. 14-18.

Civilstyrelsen sendte den 11. august 2014 sit bidrag til Justitsministeriet.

Civilstyrelsens bidrag er refereret af Justitsministeriet ved de relevante besvarelser nedenfor.

Ved e-mail af 2. september 2014 til Civilstyrelsen sendte Justitsministeriet udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 22 med henblik på at få Civilstyrelsens eventuelle bemærkninger.

Civilstyrelsen svarede tilbage samme dag, at Civilstyrelsen ikke havde nogen bemærkninger.

5.4.3 Bidrag til besvarelse fra Procesbevillingsnævnet

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 7. august 2014 Procesbevillingsnævnet om en udtalelse vedrørende spørgsmål 20.

Ved e-mail af 21. august 2014 sendte Procesbevillingsnævnet sin udtalelse, hvori Procesbevillingsnævnet redegjorde for sin sagsbehandling for sager vedrørende Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS.

Udtalelsen fra Procesbevillingsnævnet er citeret i sin helhed i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 20, hvortil henvises.

5.4.4 Svar af 3. september 2014 på spørgsmål nr. 14-26

Ved breve af 3. september 2014 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen sendte Justitsministeriet besvarelse af spørgsmål nr. 14-26:

Svar på spørgsmål 14:

> "1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:
>
> > "Civilstyrelsen har i perioden fra den 1. oktober 2011 til og med den 30. juni 2014 modtaget 10.727 nye sager om fri proces. I forbindelse med behandlingen af 35 sager har Civilstyrelsen udfærdiget ministernotits og ministerforelæggelse fordelt på 10 notitser, idet enkelte notitser har omhandlet flere ensartede sager.
> >
> > Oplysningen om antallet af ministernotitser og ministerforelæggelser er behæftet med en vis usikkerhed, idet der ikke i Civilstyrelsens journalsystem er entydige søgemuligheder med henblik på at finde sådanne dokumenter.
> >
> > Civilstyrelsen kan oplyse, at "ministerforelæggelse" er det dokumentnavn, Civilstyrelsen har anvendt, på den dokumentskabelon, som er forside på en mappe til ministeren.
> >
> > Civilstyrelsen vedlægger til udvalgets orientering et eksemplar af en sådan forside, idet Civilstyrelsen tilføjer, at styrelsen fremover anvender det mere retvisende dokumentnavn "forside". Som det fremgår af forsiden, kan en ministermappe have andet indhold end en notits.
> >
> > Civilstyrelsen vil endvidere fremover journalisere, at ministermappen kommer retur, således at dette fremgår af dokumentlisten."
>
> 2. Justitsministeriet kan – som det også fremgår af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende beslutningsforslaget – supplerende oplyse, at der efter sædvanlig praksis ikke op-

rettes en sag eller foretages journalisering i Justitsministeriets departement, når Civilstyrelsen forelægger en sag direkte for justitsministeren.

Efter en sådan direkte forelæggelse sendes dokumenterne efter sædvanlig praksis tilbage til Civilstyrelsen, og dokumenterne opbevares således ikke i Justitsministeriets departement, efter forelæggelsen har fundet sted."

Svar på spørgsmål 15:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

> "I sager om fri proces forelægger Civilstyrelsen en notits for justitsministeren, når styrelsen skønner det hensigtsmæssigt, at ministeren bliver orienteret om en forestående afgørelse, således at ministeren ikke først efterfølgende bliver bekendt med afgørelsen eksempelvis gennem medierne.
>
> Notitsen har alene til formål at orientere ministeren om den påtænkte afgørelse og udfærdiges ikke med henblik på ministerens stillingtagen til afgørelsens rigtighed. Det er endvidere ikke afgørende for Civilstyrelsens beslutning om udfærdigelse af ministernotits, om der er tale om sager af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse.
>
> I sagen om Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS' ansøgning om fri proces lagde Civilstyrelsen ved vurderingen af, om ministeren burde orienteres, vægt på, at det fremgik af ansøgningen, at repræsentanter for ansøgerne havde haft foretræde for Folketingets Retsudvalg, at den daværende justitsminister havde været i samråd om forhold i sagen i Folketingets Retsudvalg, og at udvalget havde stillet mere end 100 spørgsmål vedrørende sagen. På denne baggrund skønnede Civilstyrelsen det hensigtsmæssigt at orientere justitsministeren om Civilstyrelsens forestående afgørelse.""

Svar på spørgsmål 16:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

> "Beslutningen om udarbejdelse af en ministernotits i sager om fri proces træffes af kontorchefen i Fri Proceskontoret efter drøftelse med Civilstyrelsens direktør.
>
> Sagsbehandleren udarbejder herefter udkast til en notits, der lægges til gennemgang og godkendelse hos Civilstyrelsens direktør.
>
> Notitsen med tilhørende forside sendes til Justitsministeriets departement. I den i spørgsmålet omhandlede sag om fri proces er notitsen med forside afsendt fra Civilstyrelsen den 14. december 2011.

Civilstyrelsen bemærker, at datoen på dokumentlisten vedrørende dokumentet "ministerforelæggelse" er den dato, dokumentet er oprettet, og at datoen ved en fejl ikke er ajourført i forbindelse med afsendelsen.

Civilstyrelsen har efterfølgende modtaget notits og forside retur den 21. december 2011 med justitsministerens og departementschefens initialer.

Der er således alene foretaget en skriftlig orientering og ikke en mundtlig forelæggelse eller drøftelse af afgørelsen eller forhold vedrørende sagen i øvrigt.""

Svar på spørgsmål 17:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Det fremgår af retsplejelovens § 329, at justitsministeren efter ansøgning, uden for de tilfælde, der er nævnt i § 325, jf. §§ 327 og 328, kan meddele en part fri proces, når særlige grunde taler for det. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse, hvis ansøgeren er en juridisk person.

Ved skrivelse nr. 89 af 27. juni 1989 har Justitsministeriet overført afgørelse af konkrete og generelle sager vedrørende fri proces til Civilretsdirektoratet, nu Civilstyrelsen. Civilstyrelsens direktør står i disse sager direkte under justitsministeren.

Afgørelse i sager om ansøgning om fri proces, herunder ansøgninger om fri proces efter retsplejelovens § 329, træffes på denne baggrund af Civilstyrelsen.

Det er således Civilstyrelsen, som i sagen med Sø- og Handelsrettens sagsnr.: H-99-10 har truffet afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at meddele fri proces var opfyldt.

Det bemærkes, at Civilstyrelsen ved afgørelsen har foretaget en afvejning af sagens erhvervsmæssige karakter i forhold til spørgsmålet om sagens eventuelle principielle karakter og almindelige offentlige interesse, og at styrelsen på baggrund heraf har fundet, at betingelserne for at meddele fri proces ikke kunne anses for opfyldt under henvisning til sagens erhvervsmæssige karakter.

Det tilføjes, at Civilstyrelsens afgørelse om afslag på fri proces er stadfæstet af Procesbevillingsnævnet."

Det bemærkes i tilknytning hertil, at Civilstyrelsens afgørelse om afslag på fri proces i sin helhed fremgår af REU alm. del – bilag 409 (folketingsåret 2012-13)."

Svar på spørgsmål 18:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Civilstyrelsen har ikke i sit journalsystem mulighed for at fremfinde præcise oplysninger om antallet af afslag, hvor retsplejelovens § 329 anvendes. Civilstyrelsen kan dog oplyse, at der i styrelsens afgørelser henvises til § 329 i betydeligt omfang, da bestemmelsens anvendelse ofte påberåbes af ansøgere som en generel undtagelsesbestemmelse, der omfatter en række forskellige situationer.""

Svar på spørgsmål 19:

"Beslutningsforslag nr. B 116 vedrører bl.a. sag nr. H-99-10 ved Sø- og Handelsretten. I denne sag afsagde Sø- og Handelsretten den 20. november 2012 kendelse vedrørende en begæring om edition.

Retsplejelovens regler om kære af Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger blev ændret ved lov nr. 84 af 28. januar 2014 om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, konkursloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Sagstilgangen til Højesteret m.v.) og ved lov nr. 737 af 25. juni 2014 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Revision af reglerne om behandling af civile sager og syn og skøn, forhøjelse af beløbsgrænse for anke, indførelse af deltidsordning for dommere m.v., medieannoncering af tvangsauktioner, tvangsfuldbyrdelse af digitale lånedokumenter, skriftlig behandling af anke i straffesager med samstemmende påstande m.v.). Efter disse lovændringer kæres kendelser og beslutninger, der afsiges af Sø- og Handelsretten, nu til landsretten, jf. retsplejelovens § 392 a.

Før disse lovændringer, herunder da Sø- og Handelsretten traf afgørelse den 20. november 2012, kunne kendelser og beslutninger, der blev afsagt af bl.a. Sø- og Handelsretten efter reglerne i § 253 i en sag, der blev behandlet af retten som 1. instans, efter dagældende § 392, stk. 1, i retsplejeloven, kæres til Højesteret, såfremt Højesteret tillod det, jf. § 253, stk. 4. I andre tilfælde kunne bl.a. Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger kæres til Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. dagældende retsplejelovens § 392, stk. 2. Sådan tilladelse kunne gives, hvis kæren vedrørte spørgsmål af principiel karakter."

Svar på spørgsmål 20:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Procesbevillingsnævnet, der har oplyst følgende om nævnets sagsbehandling i sager vedrørende Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS:

"Ansøgning om fri proces

Procesbevillingsnævnet modtog den 17. januar 2012 klage af 16. januar 2012 fra advokat Kim Håkonsson på vegne af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS over Civilstyrelsens afgørelse af 23. december 2011 om afslag på fri proces, jf. retsplejelovens § 329, til en sag mod SolarCAP A/S, General Solar Systems GmbH Industripark, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen (PBN 2012-31-0055).

Til brug for sagens behandling anmodede Procesbevillingsnævnet Civilstyrelsen om fremsendelse af sagens akter. Efter nævnets sædvanlige praksis i behandlingen af kla-

ger over afslag på fri proces anmodede nævnet ikke om fremsendelse af Civilstyrelsens interne arbejdsdokumenter.

Procesbevillingsnævnet modtog sagens akter den 23. januar 2012 i overensstemmelse med nævnets anmodning uden Civilstyrelsens interne arbejdsdokumenter.

Klagen over Civilstyrelsens afslag på fri proces blev behandlet på et nævnsmøde den 24. maj 2012, hvor nævnets afdeling for fri proces besluttede at meddele afslag på fri proces. Afgørelse herom blev afsendt fra Procesbevillingsnævnet den 25. maj 2012. Sagens akter blev samtidig returneret til Civilstyrelsen med kopi af afgørelsen.

Ansøgning om appeltilladelse

Advokat Kim Håkonsson indgav ved brev af 3. december 2012 ansøgning om tilladelse til kære til Højesteret af en kendelse om edition, der var afsagt af Sø- og Handelsretten den 20. november 2012 i en sag mellem på den ene side Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS og på den anden side SolarCAP A/S, General Solar Systems GmbH Industripark, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen (PBN 2012-22-0656).

Til brug for sagens behandling indhentede Procesbevillingsnævnet ved brev af 13. december 2012 sagens akter og eventuelle retsbøger fra Sø- og Handelsretten.

Ansøgningen om kæretilladelse blev behandlet på et nævnsmøde den 16. januar 2013, hvor nævnets afdeling for appeltilladelser besluttede at meddele afslag på tilladelse til kære til Højesteret, jf. den dagældende retsplejelovs § 392, stk. 2. Afgørelse herom blev afsendt fra Procesbevillingsnævnet samme dag, hvor også sagens akter blev returneret til Sø- og Handelsretten med kopi af afgørelsen.

Anmodninger om aktindsigt

Advokat Rasmus Bollerup-Jensen anmodede på vegne af Jesper Mo Hansen ved fax af 20. januar 2012 om aktindsigt i Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS' fri proces sag.

Procesbevillingsnævnet sendte i den forbindelse ved brev af 27. januar 2012 advokat Rasmus Bollerup-Jensen kopi af indkomne breve til nævnet fra advokat Kim Håkonsson og Tom Lisborg på vegne af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS samt kopi af nævnets udgående breve i sagen. Procesbevillingsnævnet returnerede ved brev af samme dato Civilstyrelsens akter til Civilstyrelsen, således at styrelsen kunne tage stilling til anmodningen om aktindsigt i disse akter. Civilstyrelsen genfremsendte ved brev af 4. april 2012 akterne til Procesbevillingsnævnet til brug for nævnets videre sagsbehandling af klagen over afslaget på fri proces.

Administrerende direktør Tom Lisborg anmodede ved brev af 14. juni 2013 på vegne af Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i Procesbevillingsnævnets eventuelle sager om andres anmodninger om aktindsigt i Divine Business Solutions ApS og/eller Lisborg Holding ApS' ansøgning om fri proces (PBN j.nr. 2013-31-0343).

Procesbevillingsnævnet oplyste i den anledning fejlagtigt ved brev af 28. juni 2013 med henvisning til sagerne j.nr. 2012-31-0055 og 2012-22-0656, at nævnet ikke havde behandlet anmodninger om aktindsigt i sagerne.

Ved brev af 30. juni 2013 anmodede Tom Lisborg på vegne af Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i sagerne PBN 2012-31-0055 og 2012-22-0656 (PBN 2013-22-0368).

Procesbevillingsnævnet fremsendte i brev af 3. juli 2013 til Tom Lisborg kopi af sagernes akter. Procesbevillingsnævnet bemærkede endvidere i forlængelse af nævnets brev af 28. juni 2013, at nævnets sekretariat i forbindelse med behandlingen af ovennævnte anmodning om aktindsigt (PBN 2013-31-0343) ved en beklagelig fejl havde overset, at der på sagen med j.nr. 2012-31-0055 var modtaget en anmodning om aktindsigt fra advokat Rasmus Bollerup Jensen. Nævnets oplysning i brev af 28. juni 2013 blev således dermed korrigeret.

Klage over Civilstyrelsens afslag på aktindsigt

Tom Lisborg indgav på vegne af Divine Business Solutions ApS ved brev af 11. juli 2013 klage over Civilstyrelsens afgørelse af 9. juli 2013, hvor styrelsen i forbindelse med, at man meddelte aktindsigt i styrelsens sag 11-210-24587, i medfør af forvaltningslovens § 12, stk. 1, undlod at meddele aktindsigt i 2 interne arbejdsdokumenter nærmere benævnt "ministernotits" og "ministerforelæggelse" (PBN 2013-33-0006).

Procesbevillingsnævnet anmodede i den forbindelse Civilstyrelsen om at få tilsendt sagens akter samt undtagelsesvist Civilstyrelsens interne arbejdsdokumenter ("ministernotits" og "ministerforelæggelse") for at kunne tage stilling til klagen.

Procesbevillingsnævnet modtog den 8. august 2013 fra Civilstyrelsen sagens akter og de interne arbejdsdokumenter ("ministernotits" og "ministerforelæggelse").

Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces stadfæstede ved afgørelse af 19. september 2013 Civilstyrelsens afslag på aktindsigt i de interne arbejdsdokumenter ("ministernotits" og "ministerforelæggelse"). Procesbevillingsnævnet sendte samme dag kopi af afgørelsen til Civilstyrelsen og returnerede de indhentede akter, herunder de interne arbejdsdokumenter ("ministernotits" og "ministerforelæggelse") til Civilstyrelsen.

Procesbevillingsnævnet har efterfølgende i forsommeren 2014 over for Justitsministeriet telefonisk bekræftet, at Procesbevillingsnævnet ved ovennævnte afgørelse havde stadfæstet Civilstyrelsens afslag på aktindsigt i "ministernotits" og "ministerforelæggelse".

Ny anmodning om aktindsigt

Tom Lisborg anmodede ved brev af 30. juni 2014 om aktindsigt i alle akter, som Procesbevillingsnævnet har om forslag til folketingsbeslutning B116, herunder oplysning om journalnumre på sagerne og journallister for disse (PBN 2014-31-0597).

Procesbevillingsnævnet oplyste i brev af 9. juli 2014 til Tom Lisborg, at Procesbevillingsnævnet ikke da lå inde med akter vedrørende beslutningsforslag B116, ligesom der ikke da havde været kommunikation mellem Procesbevillingsnævnet og Justitsministeriet vedrørende det pågældende beslutningsforslag.

Sammenfatning

Som det fremgår af ovenstående, modtog Procesbevillingsnævnet således først Civilstyrelsens interne arbejdsdokumenter ("ministernotits" og "ministerforelæggelse") den 8. august 2013 i forbindelse med nævnets behandling af klagen over Civilstyrelsens afslag på aktindsigt i disse akter. Civilstyrelsens interne arbejdsdokumenter var således ikke Procesbevillingsnævnet i hænde, og nævnet havde heller ikke på anden måde kendskab til disse, da nævnets afdeling for fri proces stadfæstede Civilstyrelsens afslag på fri proces ved afgørelse af 25. maj 2012, og da nævnets afdeling for appeltilladelser meddelte afslag på ansøgningen om kæretilladelse ved afgørelse af 16. januar 2013.""

Svar på spørgsmål 21:

"Reglerne om edition i civile sager findes i retsplejelovens kapitel 28.

Efter retsplejelovens § 298, stk. 1, kan retten efter begæring af en part pålægge modparten at fremlægge dokumenter, der er undergivet hans rådighed, og som parten vil påberåbe sig under sagen, medmindre der derved vil fremkomme oplysning om forhold, som han ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring om som vidne, jf. §§ 169-172.

Efter retsplejelovens § 299 kan retten under de samme betingelser pålægge tredjemand at forevise eller udlevere dokumenter, der er undergivet hans rådighed, og som har betydning for sagen.

Det følger af retsplejelovens § 300, stk. 1, at en part, der fremsætter begæring om fremlæggelse af dokumenter i henhold til §§ 298 og 299, må angive de kendsgerninger, der skal bevises ved dokumenterne, samt de grunde, hvorpå han støtter, at modparten eller den opgivne tredjemand er i besiddelse af dokumenterne.

Retten træffer bestemmelse om fremlæggelse af dokumenter, efter at den, der har rådighed over dokumenterne, har haft lejlighed til at udtale sig, jf. retsplejelovens § 300, stk. 2.

Efter retsplejelovens § 392 a, stk. 1, kan kendelser og beslutninger, der afsiges af Sø- og Handelsretten efter reglerne i § 253, kæres til landsretten, hvis afgørelsen kan fuldbyrdes, eller Procesbevillingsnævnet har tilladt, at afgørelsen indbringes særskilt. Sådan tilladelse kan gives, hvis der foreligger særlige grunde, jf. § 253, stk. 4.

I andre tilfælde kan Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger efter retsplejelovens § 392 a, stk. 2, kæres til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Sådan tilladelse kan gives, hvis kæren vedrører spørgsmål af principiel karakter.

Advokat Kim Håkonsson indgav ved brev af 3. december 2012 på vegne af sine klienter, Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, ansøgning om tilladelse til kære til Højesteret af en kendelse om edition, der var afsagt af Sø- og Handelsretten i sag H-99-10. Procesbevillingsnævnet gav afslag herpå den 16. januar 2013. Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til ministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 20 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedrørende beslutningsforslag nr. B 116.

Spørgsmålet om, hvorvidt imødekommelse af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS' editionsbegæringer ville have omfattet beviser, der kan være af betydning for straffesagerne i beslutningsforslag nr. B 116, er et hypotetisk spørgsmål, som Justitsministeriet ikke har mulighed for at besvare."

Svar på spørgsmål 22:

"Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 og 2 vedrørende beslutningsforslaget, har Civilstyrelsen oplyst, at det er sædvanlig praksis hos styrelsen, at konkrete sager forelægges justitsministeren til orientering, når styrelsen skønner, at det kan have ministerens interesse, og at styrelsen i overensstemmelse med denne praksis i sin tid forelagde den omhandlede konkrete sag om fri proces for justitsministeren til orientering.

Det i besvarelsen anførte baserer sig på telefoniske drøftelser med Civilstyrelsen, og Justitsministeriet har således ikke modtaget nogen skriftlig udtalelse fra Civilstyrelsen til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 1 og 2 vedrørende beslutningsforslaget.

Civilstyrelsen fik forud for besvarelsen af spørgsmål nr. 1 forelagt gengivelsen i besvarelsen af styrelsens oplysninger om praksis for forelæggelse af sager for ministeren, og styrelsen havde ikke bemærkninger hertil."

Svar på spørgsmål 23:

"Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 1 vedrørende beslutningsforslaget, hvortil der er henvist i besvarelsen af spørgsmål nr. 2, har Justitsministeriet foretaget en søgning efter bl.a. de dokumenter, der er nævnt i de to spørgsmål, i ministeriets journalsystem, men har ikke ved søgningen kunnet identificere de omhandlede dokumenter.

Som det også fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 1, har Civilstyrelsen bl.a. oplyst, at styrelsen i sin tid forelagde den omhandlede konkrete sag om fri proces for justitsministeren til orientering.

Efter sædvanlig praksis oprettes der ikke en sag eller foretages journalisering i Justitsministeriets departement, når Civilstyrelsen forelægger en sag direkte for justitsministeren.

Efter en sådan direkte forelæggelse sendes dokumenterne efter sædvanlig praksis tilbage til Civilstyrelsen, og dokumenterne opbevares således ikke i Justitsministeriets departement, efter forelæggelsen har fundet sted.

Det er på den baggrund helt forventeligt, at det ikke har været muligt at fremsøge de omhandlede dokumenter i ministeriets journalsystem.

Der kan tillige henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 16 vedrørende beslutningsforslaget, hvoraf det bl.a. fremgår, at Civilstyrelsen i december 2011 fik de omhandlede dokumenter retur fra Justitsministeriets departement."

Svar på spørgsmål 24:

"Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelser af 11. juli 2012 og 1. november 2012 af spørgsmål nr. 323 og 676 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, er den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 omhandler, en konkret straffesag, der har været behandlet hos politi og anklagemyndighed. I den forbindelse har der været indgivet en række klager over politiet og anklagemyndigheden. Klagerne er blevet behandlet af de respektive kompetente myndigheder i overensstemmelse med den almindelige klageordning, som er fastsat i retsplejeloven. Som det fremgår af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 25 vedrørende beslutningsforslag nr. B 116, verserer der aktuelt en klagesag hos Rigsadvokaten vedrørende SØIKs afslag på anmodning om genoptagelse af sagen.

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 1. november 2012 af spørgsmål nr. 676 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og af ministeriets besvarelse af 4. juli 2014 af spørgsmål nr. 6 vedrørende beslutningsforslag nr. B 116 samt den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 26 vedrørende beslutningsforslaget, har den konkrete straffesag på intet tidspunkt været under behandling i Justitsministeriet, og ministeriet har ikke fundet, at der i den pågældende sag har været anledning til helt undtagelsesvist at bringe beføjelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3, i anvendelse.

Justitsministeriet finder ikke, at der er anledning til at nedsætte en kommission til belysning af de forhold, som beslutningsforslag B 116 vedrører. Justitsministeriet finder ligeledes ikke, at der er anledning til at overveje, om der kan foretages en objektivt korrekt undersøgelse af sagen uden afhøring af de involverede embedsmænd eller andre med kendskab til sagen eller uden skriftlige redegørelser mv. fra de pågældende embedsmænd eller andre, der har kendskab til sagen."

Svar på spørgsmål 25:

"Justitsministeriet kan henvise til ministeriets besvarelse af 4. juli 2014 af spørgsmål nr. 5 vedr. forslag til folketingsbeslutning nr. B 116, hvoraf det bl.a. fremgår, at en straffesag er en partsproces mellem staten (anklagemyndigheden) på den ene side og den tiltalte på den anden side. De centrale partsbeføjelser, som f.eks. adgangen til at nedlægge påstande under straffesagen, anmode om bevisførelse om skyldspørgsmålet og anke til højere instans, er forbeholdt sagens parter. Den forurettede (typisk anmelder) er således ikke tillagt kompetence på disse områder, ligesom den forurettede ikke er tillagt kompetence med hensyn til iværksættelse af efterforskningskridt, herunder sikring af beviser.

Som det ligeledes fremgår af den nævnte besvarelse, skal den forurettede og andre, der må antages at have en rimelig interesse heri, underrettes, når politiet træffer afgørelse om at afvise en anmeldelse eller indstille efterforskningen af en sag. Forurettede, der er klageberettiget, kan på-

klage afgørelsen til statsadvokaten eller – hvis statsadvokaten har truffet afgørelse i 1. instans – til Rigsadvokaten.

Som det yderligere fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 5, har direktøren for det forurettede selskab i den konkrete sag vedr. Divine Business Solutions ApS, Tom Lisborg, indleveret et meget omfattende materiale fra selskabet, som er indgået i sagen og i den forbindelse gennemgået af anklagemyndigheden. Der er endvidere gennemført en længere afhøring af Tom Lisborg, ligesom der er foretaget andre efterforskningsskridt.

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) traf den 1. marts 2010 afgørelse om at opgive påtale i sagen og i øvrigt indstille efterforskningen. Afgørelsen herom blev af Tom Lisborg på vegne af Divine Business Solutions ApS påklaget til Rigsadvokaten, som den 4. januar 2012 stadfæstede SØIKs afgørelse. Divine Business Solutions ApS havde under Rigsadvokatens behandling af sagen lejlighed til at fremkomme med supplerende bemærkninger og indlæg.

Aktuelt behandler Rigsadvokaten en klage fra Divine Business Solutions ApS over SØIKs afslag af 16. juni 2013 på en anmodning om genoptagelse af sagen. Divine Business Solutions ApS har også i forbindelse med denne klagesags behandling haft lejlighed til at fremkomme med en række yderligere indlæg.

Som anført afslutningsvis i svaret på spørgsmål nr. 5 er det Rigsadvokatens opfattelse, at de bestemmelser i retsplejeloven, der særligt har til formål at tilgodese hensynet til forurettede i forbindelse med behandlingen af en anmeldelse og påklage af en afgørelse om påtaleopgivelse, må anses for iagttaget i sagen vedrørende Divine Business Solutions ApS."

Svar på spørgsmål 26:

"Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 4. juli 2014 af spørgsmål nr. 6 vedrørende beslutningsforslag nr. B 116, har skiftende justitsministre efter fast praksis været yderst tilbageholdende med at anvende beføjelsen efter retsplejelovens § 98, stk. 3, til at give anklagemyndigheden pålæg om behandlingen af konkrete sager, hvorfor beføjelsen kun yderst sjældent har været bragt i anvendelse. Fra nyere tid kendes således alene til et tilfælde fra 1995, hvor den daværende justitsminister i den såkaldte Nørrebro-sag gjorde brug af beføjelsen.

Som ligeledes anført i den pågældende besvarelse har Justitsministeriet ikke fundet, at der i den konkrete sag vedrørende Divine Business Solutions ApS har været anledning til helt undtagelsesvist at gøre brug af beføjelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3, til at gribe ind i konkrete straffesager.

Straffesagen har derfor – og som følge af klagereglerne i retsplejelovens kapitel 10, som fastsætter et to-instans princip for behandlingen af straffesager – på intet tidspunkt været under behandling i Justitsministeriet."

6. VURDERING AF JUSTITSMINISTERIETS BEHANDLING AF SAGEN

Nærværende afsnit indeholder min juridiske vurdering af, hvorvidt der af Justitsministeriet er begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med ministeriets behandling af sager med forbindelse til Divine-sagen, herunder om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger i forbindelse med Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketinget i tilknytning til sagen.

Om ministres ansvar bemærker jeg, at det i grundlovens § 13, 2. pkt., er fastsat, at det retlige ministeransvar bestemmes nærmere ved lov. Dette er sket ved lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed. Et retligt ministeransvar kan efter almindelig opfattelse kun påkendes ved Rigsretten, der således er enekompetent, jf. *Jens Peter Christensen, m.fl.*: Dansk statsret (2. udg. 2016), s. 75, anderledes Germer og Ross, jf. *Peter Germer*: Statsforfatningsret (5. udg. 2012), s. 58. Jeg har derfor ikke vurderet ministeransvar, hvilket i øvrigt er i overensstemmelse med Kommissoriet.

Har Justitsministeriet inddraget usaglige hensyn? - Magtfordrejning

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af Justitsministeriet skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning), i forbindelse med behandlingen af anmodningerne om fri proces og retshjælp.

Besvarelse af spørgsmål fra Folketinget

De af Justitsministeriet og forskellige justitsministre afgivne besvarelser af spørgsmål stillet af Folketinget er efter min vurdering udarbejdet i overensstemmelse med de faktiske forhold og de udtalelser, som forud for besvarelserne er indhentet fra andre myndigheder, herunder særligt Rigsadvokaten.

Særligt vedrørende Rigsadvokatens udtalelser bemærkes, at disse efter min vurdering er udarbejdet i overensstemmelse med de udtalelser, som Rigsadvokaten har indhentet og modtaget fra de underliggende myndigheder. I denne forbindelse bemærkes videre, at de af de underliggende myndigheder (herunder eksempelvis Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland, Sydøstjyllands Politi og SØIK) afgivne udtalelser efter min vurdering er helt i overensstemmelse med den viden, som myndighederne havde om de faktiske forhold på tidspunktet for svarenes afgivelse, jf. herved den i kapitlerne 4-7 indeholdte beskrivelse af det faktiske begivenhedsforløb.

Sammenfattende finder jeg således ikke, at der over for Folketinget er afgivet urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

Jeg finder heller ikke, at det forhold, at der i overensstemmelse med sædvanlig praksis er indhentet udtalelser fra de myndigheder, hvis handlinger og afgørelser var genstand for spørgsmålene, giver anledning til overvejelser om inhabilitet, jf. herved Justitsministerens besvarelse af spørgsmål AR under samrådet i Folketingets Retsudvalg den 19. maj 2011.

Justitsministeriets behandling af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS

Hvad angår Justitsministeriets behandling af henvendelser fra Divine Business Solutions ApS finder jeg ikke grundlag for kritik heraf.

Kapitel 11

Civilstyrelsen

1. INDLEDNING

I det følgende er der redegjort for begivenhedsforløbet i forbindelse med Civilstyrelsens sagsbehandling vedrørende spørgsmål med tilknytning til Divine-sagen.

Civilstyrelsens involvering i Divine-sagen skyldes, at Civilstyrelsen behandler ansøgninger om fri proces og ansøgninger om retshjælp ved sager for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i første instans.

2. BEGIVENHEDSFORLØB

2.1 Ansøgning af 3. august 2011 fra Tom Lisborg om fri proces til førelse af injuriesag mod advokat Rasmus Bollerup-Jensen

2.1.1 Brev af 3. august 2011 med ansøgning om fri proces

Civilstyrelsen modtog den 3. august 2011 ansøgning fra Tom Lisborg om fri proces i en injuriesag anlagt mod advokat Rasmus Bollerup-Jensen for dennes angiveligt injurierende påstande om Tom Lisborg i et brev til Sydøstjyllands Politi dateret den 14. december 2009.

2.1.2 Brev af 24. august 2011 med afslag på fri proces

Ved brev af 24. august 2011 til Tom Lisborg traf Civilstyrelsen afgørelse om at give afslag på fri proces med den begrundelse, at der var tale om en injuriesag.

Civilstyrelsen oplyste, at afgørelsen var truffet efter retsplejelovens § 328, stk. 4, nr. 2, hvorefter fri proces kun undtagelsesvist kan gives til sagsøgeren i sager om ærekrænkelse, medmindre ærekrænkelse af en vis grovhed er udbredt gennem et massemedium eller i øvrigt til en videre kreds.

2.2 Ansøgning af 5. august 2011 fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS om fri proces til førelse af erstatningssag mod SolarCap A/S, General Solar Systems GmbH, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen

2.2.1 Brev af 5. august 2011 med ansøgning om fri proces

Civilstyrelsen modtog den 5. august 2011 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, ansøgning om fri proces til førelse af retssag mod SolarCap A/S, General Solar Systems GmbH, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen ved Sø- og Handelsretten.

2.2.2 Internt referat af 23. august 2011

Den 23. august 2011 indstillede en medarbejder i Civilstyrelsen i et internt referat til, at der blev givet afslag på anmodningen om fri proces, jf. retsplejelovens § 329.

2.2.3 Brev af 14. december 2011 med notits til Justitsministeren

Civilstyrelsen sendte den 14. december 2011 en notits til Justitsminister Morten Bødskov med orientering om, at Civilstyrelsen agtede at meddele afslag på ansøgningen om fri proces, da sagen havde en sådan erhvervsmæssig karakter, at der ikke var grundlag for at meddele fri proces.

Notitsen blev fremsendt sammen med dokumentet *"Ministerforelæggelse"*, der har karakter af en forside til notitsen, hvorpå direktøren, departementschefen og ministeren kan anføre eventuelle bemærkninger til notitsen. Der var ikke i dokumentet anført bemærkninger, men alene via afkrydsning tilkendegivet, at notitsen blev fremsendt til ministeren til orientering.

Justitsminister Morten Bødskov kvitterede den 20. december 2011 for modtagelse af orienteringen fra Civilstyrelsen uden at knytte bemærkninger hertil.

2.2.4 Brev af 23. december 2011 med afslag på fri proces

Den 23. december 2011 traf Civilstyrelsen afgørelse om at give afslag på fri proces, da betingelserne for at meddele fri proces efter reglerne i retsplejelovens §§ 325 og 328 ikke var opfyldt, og da der i øvrigt ikke forelå sådanne særlige omstændigheder, at der undtagelsesvist kunne meddeles fri proces efter retsplejelovens § 329.

2.2.5 Brev af 16. januar 2012 med klage

Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, klagede ved brev af 16. januar 2012 til Procesbevillingsnævnet over Civilstyrelsens afslag på fri proces. I klagen var uddybet en række forhold, herunder bl.a. hvorfor sagen havde almen offentlig interesse og principiel karakter.

2.2.6 Brev af 25. maj 2012 om stadfæstelse

Den 25. maj 2012 stadfæstede Procesbevillingsnævnet afslaget på fri proces fra Civilstyrelsen.

2.3 Ansøgning af 5. august 2011 fra Divine Business Solution ApS om retshjælp til førelse af klage ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg

2.3.1 Brev af 5. august 2011 med ansøgning om fri proces

Civilstyrelsen modtog den 5. august 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, ansøgning om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg.

Klagen angik overtrædelse af artikel 6 - Ret til retfærdig rettergang - i Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder og var begrundet i Rigsadvokatens afslag på anmodning om aktindsigt i dokumenter til brug for udarbejdelse af klage over SØIKs afgørelse om at opgive påtale i dele af straffesagen mod Jesper Mo Hansen m.fl.

2.3.2 Brev af 8. september 2011 med svar

Den 8. september 2011 kvitterede Civilstyrelsen for modtagelse af ansøgningen og oplyste samtidig, at ifølge Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 35, stk. 1, må Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kun optage en sag til behandling inden for et tidsrum af 6 måneder fra, den endelige afgørelse blev truffet. Civilstyrelsen bad derfor Divine Business Solutions ApS om at indsende dokumentation for, at klagen var indgivet inden fristen udløb, idet Civilstyrelsen samtidig bemærkede, at Civilstyrelsen ikke kunne nå at behandle ansøgningen inden udløbet af indbringelsesfristen.

2.3.3 Brev af 21. september 2011 med dokumentation for indbringelse for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, fremsendte den 21. september 2011 dokumentation for, at klagen var indbragt for Menneskerettighedsdomstolen inden indbringelsesfristens udløb.

2.3.4 Notits af 14. december 2011 til Justitsministeren

I Civilstyrelsens notits af 14. december 2011 til justitsminister Morten Bødskov omtalt ovenfor under afsnit 2.2.3 orienterede Civilstyrelsen også Justitsministeren om, at Civilstyrelsen agtede at meddele afslag på ansøgningen om retshjælp til denne sag, da Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke havde anmodet om den danske regerings retlige bemærkninger til sagen, og da sagen i øvrigt ikke kunne anses for principiel, hvorefter betingelserne for at give tilsagn om retshjælp ikke var opfyldt.

Justitsminister Morten Bødskov kvitterede som anført samme sted den 20. december 2011 for modtagelse af orienteringen fra Civilstyrelsen uden at knytte bemærkninger hertil.

2.3.5 Brev af 23. december 2011 med afslag

Civilstyrelsen meddelte den 23. december 2011 Divine Business Solutions ApS afslag på fri proces.

Civilstyrelsen meddelte Divine Business Solutions ApS, at afgørelsen var truffet i medfør af § 2, stk. 1, og § 3 i lov nr. 940 af 20. december 1999 om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesager for internationale klageorganer i henhold til menneskerettighedskonventioner, og at afslag var givet, da Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke havde anmodet om den danske regerings retlige bemærkninger til sagen, og da sagen i øvrigt ikke kunne anses for principiel.

2.3.6 Brev af 16. januar 2012 vedrørende telefonisk henvendelse

Den 16. januar 2012 sendte Civilstyrelsen et brev til Tom Lisborg som svar på dennes telefoniske henvendelse vedrørende forståelsen af § 1 i lov nr. 940 af 20. december 1999 om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesager for internationale klageorganer i henhold til menneskerettighedskonventioner. Det fremgår af brevet, at Tom Lisborg havde fremført den forståelse, at Civilstyrelsen burde have behandlet sagen efter lovens § 1, og at anmodningen om retshjælp alene vedrørte indgivelsen af klagen og ikke selve førelse af klagesagen.

I brevet redegjorde Civilstyrelsen for, at lovens anvendelsesområde er fastlagt i § 1, mens betingelserne for at opnå retshjælp fremgår af lovens §§ 2 og 3. Civilstyrelsen oplyste samtidig om muligheden for at bede om genoptagelse af ansøgningen om retshjælp, såfremt Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol bad om regeringens retlige bemærkninger til klagen, eller såfremt der forelå nye oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Civilstyrelsen oplyste afslutningsvist, at den ikke ville foretage yderligere i anledning af henvendelsen.

2.4 Ansøgning af 5. februar 2015 fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS om fri proces til førelse af erstatningssag mod SolarCap A/S, General Solar Systems GmbH, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen.

2.4.1 Brev af 5. februar 2015 med anmodning om fri proces

Civilstyrelsen modtog den 5. februar 2015 fra Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Erik Øvlisen, på ny ansøgning om fri proces til førelse af retssag mod SolarCap A/S, General Solar Systems GmbH, VKR Holding A/S og Jesper Mo Hansen ved Sø- og Handelsretten.

Der havde tidligere været ansøgt om og givet afslag på fri proces til samme sag, jf. beskrivelsen heraf i afsnit 2.2.

Folketingets behandling af beslutningsforslag B 116 fra folketingsåret 2013/14, der endte i et pålæg til regeringen om at igangsætte en uvildig undersøgelse i en anden form end ved en undersøgelseskommission, dokumenterede imidlertid efter Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' opfattelse, at nye oplysninger i sagen havde vist, at sagen havde en sådan offentlig interesse og principiel karakter, at betingelserne for at meddele fri proces efter reglerne i retsplejelovens § 329 var opfyldt.

2.4.2 Brev af 10. februar 2015 med orientering om sagsbehandling

Den 10. februar 2015 kvitterede Civilstyrelsen for modtagelsen af ansøgningen og oplyste samtidig, at der normalt ville kunne forventes en afgørelse inden for 4 til 6 måneder.

2.4.3 Brev af 25. februar 2015 om forståelse af ansøgningen

Civilstyrelsen meddelte den 25. februar 2015 Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, at ansøgningen blev anset som en anmodning om genoptagelse af den tidligere sag, der senest havde ført til et afslag om fri proces fra Procesbevillingsnævnet den 25. maj 2012.

Civilstyrelsen havde som følge heraf videresendt ansøgningen af 5. februar 2015 til Procesbevillingsnævnet med anmodning om genoptagelse af sagen, da nævnet senest havde truffet afgørelse i sagen.

2.4.4 Skrivelse af 25. februar 2015 med klage

Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Erik Øvlisen, klagede ved skrivelse af 25. februar 2015 over, at Civilstyrelsen anså ansøgningen om fri proces som en ansøgning om genoptagelse af den tidligere sag og som følge heraf afviste at realitetsbehandle ansøgningen.

2.4.5 Brev af 11. marts 2015 med videresendelse

Civilstyrelsen videresendte den 11. marts 2015 klagen af 25. februar 2015 til Procesbevillingsnævnet. Civilstyrelsen orienterede samme dato Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Erik Øvlisen, herom og svarede, at eftersom det var Procesbevillingsnævnet, der senest havde truffet afgørelse i sagen, ville Procesbevillingsnævnet tage stilling til, hvorvidt der forelå nye væsentlige oplysninger og i givet fald anmode Civilstyrelsen om at behandle ansøgningen i 1. instans.

2.4.6 Brev af 12. marts 2015 med fornyet klage

Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Erik Øvlisen, meddelte den 12. marts 2015 Civilstyrelsen, at Civilstyrelsens afgørelse om at fastholde oversendelsen til Procesbevillingsnævnet af 11. marts 2015 efter hans opfattelse var ugyldig.

Ligeledes den 12. marts 2015 skrev advokat Erik Øvlisen til Procesbevillingsnævnet og anmodede om, at der af hensyn til fremdriften i sagen forlods ville blive truffet afgørelse om, hvorvidt afgørelsen af 11. marts 2015 var ugyldig.

2.4.7 Brev af 30 marts 2015 med afgørelse fra Procesbevillingsnævnet

Den 30. marts 2015 traf Procesbevillingsnævnet afgørelse om, at der forelå væsentlige nye oplysninger i sagen, og at sagen derfor skulle genoptages og tilbagesendes til Civilstyrelsen med henblik på, at Civilstyrelsen kunne tage stilling til, om betingelserne for fri proces var opfyldt på det nu foreliggende grundlag.

2.4.8 Brev af 30. marts 2015 m.fl. med supplerende oplysninger

Samme dag sendte Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Erik Øvlisen, en e-mail til Civilstyrelsen med orientering om, at der i mellemtiden, den 19. marts 2015, var indgivet stævning til Sø- og Handelsretten, som dannede grundlag for ansøgningen om fri proces, og at denne stævning ville blive eftersendt til Civilstyrelsen.

Advokat Erik Øvlisen meddelte den 9. april 2015 Civilstyrelsen, at ansøgningen om fri proces for Lisborg Holding ApS bortfaldt, da alene Divine Business Solutions ApS havde anlagt sagen ved Sø- og Handelsretten.

2.4.9 Brev af 13. april 2015 om sagsbehandlingen

Den 13. april 2015 kvitterede Civilstyrelsen for modtagelse af meddelelsen af 9. april 2015. Civilstyrelsen oplyste samtidig, at Divine Business Solutions ApS kunne forvente en afgørelse inden for 3 til 4 måneder.

2.4.10 Brev af 21. april 2015 med supplerende oplysninger

Divine Business Solutions ApS' advokat, Erik Øvlisen, fremsendte den 21. april 2015 til orientering til Civilstyrelsen kopi af Justitsministeriets skrivelse af 17. april 2015 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen. Denne skrivelse var som opfølgning på det i folketingsåret 2013/14 vedtagne beslutningsforslag B 116 vedlagt udkast til kommissorium for en advokatundersøgelse og en notits fra Justitsministeriets Lovafdeling om ekstraordinære undersøgelsesorganers mulighed for at foretage afhøringer.

2.4.11 Notits af 27. maj 2015 til Justitsministeren

Civilstyrelsen udfærdigede den 27. maj 2015 en notits til Justitsministeren med orientering om, at Civilstyrelsen agtede at meddele Divine Business Solutions ApS afslag på fri proces som følge af sagens erhvervsmæssige karakter.

2.4.12 Brev af 3. juli 2015 med afslag

Civilstyrelsen meddelte den 3. juli 2015 Divine Business Solutions ApS, at den ikke kunne imødekomme ansøgningen om fri proces, da styrelsen fortsat skønnede, at betingelserne for at anvende retsplejelovens § 329 ikke var opfyldt. Afgørelsen var begrundet i, at der ikke forelå særlige omstændigheder i sagen, der kunne medføre, at der til trods for sagens erhvervsmæssige karakter var hjemmel til at give fri proces.

Divine Business Solutions har den 19. september 2016 påklaget afgørelsen af 3. juli 2015 til Procesbevillingsnævnet. Ved afgørelse af 7. november 2016 fik Divine Business Solutions ApS afslag på klagen.

3. VURDERING

3.1 Indledende bemærkninger

På baggrund af den i dette kapitel indeholdte redegørelse for begivenhedsforløbet i anledning af hver af de af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS indsendte anmodninger om fri proces skal jeg i det følgende fremkomme med min vurdering af, hvorvidt der ved behandlingen af de pågældende anmodninger eller afgørelser i anledning heraf er begået fejl eller forsømmelser.

Kapitlet er struktureret således, at afsnit 3.2 indeholder en beskrivelse af de i lovgivningen fastsatte regler om fri proces, mens afsnit 3.3 indeholder min vurdering af, hvorvidt der er begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med Civilstyrelsens behandling af anmodninger om fri proces.

3.2 Regler om fri proces og retshjælp

3.2.1 Fri proces

Spørgsmål om fri proces er udtømmende reguleret i retsplejelovens kapitel 31.

Retsplejelovens §§ 328 og 329 har følgende ordlyd:

> "**§ 328.** Uden for de tilfælde, der er nævnt i § 327, kan fri proces, jf. § 325, gives, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces.
> Stk. 2. I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår blandt andet
> 1) sagens betydning for ansøgeren,
> 2) udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen,
> 3) sagsgenstandens størrelse,
> 4) størrelsen af de forventede omkostninger og
> 5) muligheden for at få sagen behandlet ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, et administrativt nævn eller et privat tvistløsningsorgan, der er godkendt af erhvervs- og vækstministeren.
> Stk. 3. I sager i 1. instans om opsigelse eller ophævelse af boliglejemål eller ansættelsesforhold eller om personskade anses henholdsvis lejeren, arbejdstageren og skadelidte for at have rimelig grund til at føre proces, medmindre forhold som nævnt i stk. 2, nr. 2-5, klart taler herimod.
> Stk. 4. Fri proces efter stk. 1-3 kan kun undtagelsesvis gives til
> 1) sager, der udspringer af ansøgerens erhvervsvirksomhed, eller
> 2) sagsøgeren i sager om ærekrænkelse, medmindre en ærekrænkelse af en vis grovhed er udbredt gennem et massemedium eller i øvrigt til en videre kreds.
> Stk. 5. Fri proces efter stk. 1-3 meddeles af justitsministeren. Afslås fri proces, kan afslaget påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget.
>
> **§ 329.** Uden for de tilfælde, der er nævnt i § 325, jf. §§ 327 og 328, kan justitsministeren efter ansøgning meddele en part fri proces, når særlige grunde taler for det. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation. Afslås fri proces, kan afslaget påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget."

Det er ovenstående bestemmelser, der har udgjort det retlige grundlag for Civilstyrelsens behandling af ansøgninger om fri proces fra Tom Lisborg og selskaber tilhørende Tom Lisborg.

Som det fremgår af retsplejelovens § 328, *kan* fri proces gives til sagsførelse, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces. Vurderingen af "*rimelig grund*" er overladt til Civilstyrelsen, dog således at der i § 328, stk. 2-4, er angivet en række forhold, der bør tillæg-

ges betydning, herunder om der er tale om sager, der "*udspringer af ansøgerens erhvervsvirksomhed*" eller som vedrører ærekrænkelser af ansøgeren, hvor der kun undtagelsesvist kan gives tilsagn om fri proces.

Af retsplejelovens § 329 følger, at fri proces også - uden for de tilfælde, der følger af retsplejelovens §§ 325 og 328 - kan meddeles, når særlige grunde taler derfor. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

3.2.2 Retshjælp i internationale sager

Ansøgninger om retshjælp til internationale sager er reguleret i lov nr. 940 af 20. december 1999 om retshjælp til indgivelse og førelse af klagesager for internationale klageorganer i henhold til menneskerettighedskonventioner.

Efter lovens § 2, stk. 1, kan der efter ansøgning ydes retshjælp til den person, der har klaget, såfremt det internationale klageorgan har anmodet om den danske regerings retlige bemærkninger til klagen.

Efter lovens § 3 kan der ydes retshjælp, når særlige grunde taler derfor, selvom betingelserne i § 2 ikke er opfyldt.

3.3 Vurdering af Civilstyrelsens behandling af anmodninger om fri proces og retshjælp

3.3.1 Har Civilstyrelsen inddraget usaglige hensyn? - Magtfordrejning

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af Civilstyrelsen skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning), i forbindelse med behandlingen af anmodningerne om fri proces og retshjælp.

Det bemærkes for god ordens skyld i denne forbindelse, at der ikke i vurderingen af, at der ikke foreligger magtfordrejning i forbindelse med Civilstyrelsens behandling af sagen, er indeholdt en stillingtagen til, hvorvidt der i øvrigt er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med Civilstyrelsens sagsbehandling. Dette spørgsmål er behandlet særskilt nedenfor i afsnit 3.3.2.

3.3.2 Er der begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling?

Afgørelser om fri proces

Af Civilstyrelsens afgørelse af den 24. august 2011 fremgår, at afslaget var truffet i henhold til retsplejelovens § 328, stk. 4, nr. 2, hvorefter fri proces kun undtagelsesvist kan gives til sagsøgeren i sager om ærekrænkelse, medmindre ærekrænkelse af en vis grovhed er udbredt gennem et massemedium eller i øvrigt til en videre kreds. Jeg er enig i Civilstyrelsens afgørelse og begrundelse, der således ikke giver anledning til kritik.

Af Civilstyrelsens afgørelse af den 23. december 2011 fremgår følgende:

> "Det fremgår af stævningen, at Divine Business Solutions ApS indgik en IT-kontrakt med SolarCAP A/S og General Solar Systems GmbH. Det fremgår endvidere, at Jesper Mo Hansen med repræsentanter fra SolarCAP A/S, General Solar Systems GmbH og VKR Holding A/S aftalte, at Jesper Mo Hansen skulle forlade Divine Business Solutions ApS, men fortsætte arbejdet i henhold til den indgåede IT-kontrakt. SolarCAP A/S og General Solar Systems GmbH undlod herefter at betale for de af Divine Business Solutions ApS' leverede ydelser. Endvidere fremgår, at Jesper Mo Hansen i forbindelse med sin fratræden medtog en betydelig mængde data og programmer fra Divine Business Solutions ApS og efterlod data, der var forældede og ubrugelige.
>
> Civilstyrelsen finder, at sagen er erhvervsmæssig, fordi sagen omhandler misligholdelse af den nævnte IT-kontrakt, indgået mellem selskabet Divine Business Solutions ApS, SolarCAP A/S og General Solar Systems GmbH, samt spørgsmålet om erstatningsansvar for retsstridig adfærd i forbindelse med Jesper Mo Hansens fratræden og overtrædelse af markedsføringslovens § 19.
>
> Civilstyrelsen har ved afgørelsen lagt vægt på, at sagen vedrører forhold, der udspringer af selskabernes erhvervsmæssige drift. Det er endvidere Civilstyrelsens opfattelse, at Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ikke har et afgørende behov for bistand i form af fri proces.
>
> Civilstyrelsen finder, at det, selskaberne har anført til støtte for, at sagen er principiel og har almindelig offentlig interesse, ikke kan føre til en ændret vurdering af, om der undtagelsesvis er grundlag for at meddele fri proces. Styrelsen har herved lagt vægt på, at det grundlæggende sociale sigte med fri proces ordningen ikke er til stede i nærværende sag, hvorfor Civilstyrelsen skønner, at betingelserne for at meddele fri proces ikke er opfyldt."

Der er efter min opfattelse ikke grundlag for at kritisere Civilstyrelsens afgørelse eller begrundelse.

Af Civilstyrelsens afgørelse af den 3. juli 2015 fremgår følgende:

> "Civilstyrelsen finder fortsat, at sagen er erhvervsmæssig, fordi sagen omhandler misligholdelse af ovennævnte IT-kontrakt samt et muligt erstatningsansvar pådraget i forbindelse hermed.
>
> […]
>
> Civilstyrelsen finder ikke, at der foreligger så særlige omstændigheder i sagen, der kan medføre, at der bør ses bort fra sagens erhvervsmæssige karakter.
>
> Styrelsen har lagt vægt på, at det grundlæggende sociale sigte med fri proces-ordningen ikke er til stede i nærværende sag, hvorfor styrelsen skønner, at betingelserne for at meddele fri proces ikke er opfyldt.
>
> Den omstændighed, at Folketinget har besluttet at pålægge regeringen at iværksætte en uvildig undersøgelse af politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Dem, herunder undersøgelse af forhold relateret hertil hos blandt andet SKAT og Justitsministeriet, kan efter styrelsens opfattelse ikke ændre på, at sagen fortsat er af erhvervsmæssig karakter."

Afgørelsen er, jf. det citerede, en stadfæstelse af Civilstyrelsens tidligere afgørelse. Jeg er enig med Civilstyrelsen i, at beslutningen om at iværksætte en undersøgelse ikke er af afgørende betydning for behandlingen af ansøgningen, og at det derfor var berettiget at stadfæste den tidligere trufne afgørelse.

Civilstyrelsens afgørelse af 3. juli 2015 giver således heller ikke anledning til kritik.

Sager om retshjælp til sagsførelse for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

I Civilstyrelsens afgørelse af den 23. december 2011 om afslag på retshjælp fremhæves følgende:

> "Af lovens forarbejder fremgår, at § 3, stk. 1, svarer til retsplejelovens § 331 (nu § 329). Efter denne bestemmelse kan justitsministeren, når særlige grunde taler derfor, meddele fri proces, selv om de almindelige betingelser herfor ikke er opfyldt, hvilket navnlig gælder sager, som er af principiel karakter eller er af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.
>
> […]
>
> Det fremgår af sagen, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke har anmodet om den danske regerings retlige bemærkninger til klagen. Styrelsen kan derfor ikke imødekomme Deres ansøgning efter § 2, stk. 1, i loven.
>
> Det fremgår endvidere af Deres ansøgning, at De har indbragt klagen for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, idet De gør gældende, at Rigsadvokatens afslag på yderligere meraktindsigt efter retsplejelovens § 41g er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6.
>
> De har anført, at retten til en retfærdig sagsbehandling/rettergang blandt andet indebærer, at parterne skal være processuelt ligestillet, at processen skal være kontradiktorisk, og at afgørelsen skal begrundes, hvilket betyder, at parterne skal være bekendt med og have adgang til at kommentere alt materiale, som indgår i sagen.
>
> Civilstyrelsen finder ikke, at sagen er principiel, idet domstolens vurdering af sagen afhænger af en konkret vurdering af, om Rigsadvokatens afslag på aktindsigt efter retsplejelovens § 41g medfører, at Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 er krænket."

Der er efter min opfattelse ikke grundlag for kritik af Civilstyrelsens afgørelse eller begrundelse.

3.4 Sammenfattende vurdering af Civilstyrelsens behandling af anmodninger om fri proces og retshjælp

Det er min sammenfattende vurdering, at Civilstyrelsen har foretaget en korrekt og saglig behandling af de fra Tom Lisborg eller selskaber tilhørende Tom Lisborg fremsendte ansøgninger om fri proces og retshjælp.

Den af Civilstyrelsen foretagne behandling af anmodningerne giver således ikke anledning til kritik.

Kapitel 12

Aktindsigtsanmodninger

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I det følgende er der redegjort for sagsforløbet vedrørende samtlige de ved myndighederne indkomne anmodninger om aktindsigt i sager eller akter med tilknytning til det i beretningen beskrevne forløb, dog med følgende undtagelser:

- Aktindsigtsanmodninger indgivet efter den 9. november 2015, jf. kapitel 1, hvoraf fremgår, at beretningen er tidsmæssigt afgrænset, således at materiale vedrørende perioden efter den 9. november 2015 som udgangspunkt ikke er omtalt eller vurderet.

- Anmodninger om aktindsigt vedrørende beslutningsforslag B 116, der som anført i kapitel 1 ikke vedrører "*(…) politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS (…)*" og derfor falder uden for mit kommissorium.

- Anmodninger om aktindsigt i personalemapper. Disse sager indeholder almindeligvis særligt personfølsomme oplysninger og vil efter min vurdering ikke kunne bidrage med oplysninger af væsentlig betydning for advokatundersøgelsen. Jeg henviser til kapitel 1 med beskrivelse af afvejningen mellem hensynet til fortrolighed og udformningen af rapporten.

- Anmodninger om aktindsigt ved SKAT og Skatteministeriet. Disse er behandlet i kapitel 13.

1.2 Redegørelsens systematik

I det følgende afsnit 2 redegøres for de enkelte aktindsigtsanmodninger.

Beskrivelsen i redegørelsen er som udgangspunkt kronologisk, og opdelt i underafsnit for hver aktindsigtsanmodning. Hvor en anmodningen undervejs er udvidet til at omfatte yderligere akter, er dette medtaget i beskrivelsen af den pågældende sag. Hvor der undervejs i en sags behandling er fremsat reelt nye anmodninger om aktindsigt, er disse omvendt behandlet særskilt senere i kapitlet.

Afsnit 3 indeholder min vurdering.

2. AKTINDSIGTSANMODNINGER

2.1 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 9. januar 2009 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.1.1 E-mail af 9. januar 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 9. januar 2009 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i Divine-sagen hos Justitsministeriet.

Anmodningen, der var stilet til Justitsministeriet, angik sager ved hhv. Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi.

I den del af anmodningen, der vedrørte Justitsministeriet, anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i den ministerielle sag, der var oprettet ved advokat Peter Bangs henvendelser af henholdsvis 7. november 2008 og 12. december 2008 til justitsminister Brian Mikkelsen.

De dele af anmodningen, der vedrører de øvrige myndigheder, blev af Justitsministeriet via Rigsadvokaten videresendt til de relevante myndigheder og er behandlet særskilt i de følgende afsnit.

2.1.2 Brev af 29. januar med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 29. januar 2009 oplyste Justitsministeriet, at der var identificeret én sag i ministeriet, og at alle sagens akter og en aktliste var vedlagt i kopi.

2.2 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 9. januar 2009 om aktindsigt ved Rigsadvokaten

2.2.1 E-mail af 9. januar 2009 med anmodning om aktindsigt og videresendelse

Ved brev af 29. januar 2009 videresendte Justitsministeriet den ved e-mail af 9. januar 2009 modtagne anmodning fra Tom Lisborg til Rigsadvokaten.

2.2.2 Brev af 19. februar 2009 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 19. februar 2009 gav Rigsadvokaten aktindsigt i alle akter, som beroede ved rigsadvokaturen.

Brevet var vedlagt sagens akter med undtagelse af to breve, idet disse var sendt henholdsvis fra og til Divine Business Solutions ApS, der således i forvejen var i besiddelse af brevene.

2.3 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 9. januar 2009 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.3.1 E-mail af 9. januar 2009 med anmodning om aktindsigt med videresendelse

Ved brev af 19. februar 2009, hvori Rigsadvokaten gav aktindsigt i de ved rigsadvokaturen beroende dokumenter, meddelte Rigsadvokaten, at anmodningen var videresendt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland for så vidt angik de ved Statsadvokaten beroende akter.

Rigsadvokaten videresendte samme dag anmodningen til Statsadvokaten.

2.3.2 Brev af 24. marts 2009 med afgørelse om delvis aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland gav ved brev af 24. marts 2009 Tom Lisborg aktindsigt i al korrespondance i sagen, som beroede ved statsadvokaturen. Afgørelsen henviste udtrykkeligt til Rigsadvokatens tilsvarende meddelelse af aktindsigt, idet "*dokumenterne i al væsentlighed er sammenfaldende*".

Statsadvokaten undtog dog med henvisning til retsplejelovens § 41 d, stk. 1 og stk. 3, "*(...) interne arbejdsdokumenter udarbejdet af statsadvokaturen til eget brug fra aktindsigten*."

2.4 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 9. januar 2009 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.4.1 E-mail af 9. januar 2009 med anmodning om aktindsigt og videresendelse

Ved ovennævnte brev af 19. februar 2009, hvori Rigsadvokaten traf afgørelse om aktindsigt i de ved rigsadvokaturen beroende dokumenter, meddelte Rigsadvokaten, at anmodningen ligeledes var videresendt til Sydøstjyllands Politi for så vidt angik de ved politiet beroende akter.

Rigsadvokaten fremsendte samme dag anmodningen til Sydøstjyllands Politi.

2.4.2 Brev af 26. februar 2009 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 26. februar 2009 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om ikke at give aktindsigt og henviste som begrundelse herfor til, at der var tale om dokumenter vedrørende en straffesag, hvor efterforskningen endnu ikke var afsluttet, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1.

Sydøstjyllands Politi afviste aktindsigt efter meroffentlighedsbestemmelsen i retsplejelovens § 41 g, stk. 1, med henvisning til, at efterforskningen fortsat pågik, og at Tom Lisborg, som forurettet, måtte forventes indkaldt som vidne i en eventuel straffesag.

2.5 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 6. maj 2009 om aktindsigt ved Rigsadvokaten

2.5.1 E-mail af 6. maj 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 6. maj 2009 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i akter vedrørende henvendelser fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, henholdsvis 7. november 2008 og 12. december 2008 til Justitsministeren.

Herudover anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i sager "*(…) vedrørende indhentning af udtalelser til brug ved besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg om denne sag.*"

Anmodningen vedrørte alene akter hos Rigsadvokaten, som ikke var fremsendt med Rigsadvokatens tidligere besvarelse af 19. februar 2009.

2.5.2 E-mail af 19. maj 2009 med forventet sagsbehandlingstid

Ved e-mail af 19. maj 2009 meddelte Rigsadvokaten, at denne forventede at tage stilling til anmodningen inden for 30 dage. Rigsadvokaten beklagede samtidig, at meddelelsen herom ikke var fremsendt inden for fristen på 10 dage, og begrundede dette med det store antal sager hos Rigsadvokaten.

2.5.3 E-mail af 17. juni 2009 med forventet sagsbehandlingstid

Ved e-mail af 17. juni 2009 meddelte Rigsadvokaten, at denne forventede at svare inden udgangen af uge 26.

2.5.4 Brev af 24. juni 2009 med afgørelse om delvis aktindsigt

Ved brev af 24. juni 2009 meddelte Rigsadvokaten, at denne var i besiddelse af 7 sager omfattet af anmodningen, og meddelte delvis aktindsigt i disse.

Den ene af de 7 sager var oprettet i anledning af den i dette afsnit beskrevne aktindsigtsanmodning af 6. maj 2009. En anden af sagerne var oprettet ved Tom Lisborgs tidligere anmodning af 9. januar 2009, for hvilken Rigsadvokaten havde meddelt fuld aktindsigt ved en afgørelse af 19. februar 2009. Dette gjorde Rigsadvokaten i svaret opmærksom på.

Rigsadvokaten vedlagde journalister fra samtlige sager og traf for hver af de resterende fem sager afgørelser.

Aktindsigt i sager til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg

To af Rigsadvokatens sager var oprettet i forbindelse med afgivelse af udtalelser til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg. Rigsadvokaten imødekom i begge sager i overvejende grad aktindsigtsanmodningen, idet Rigsadvokaten dog anonymiserede enkelte e-mailadresser knyttet til medarbejdere i Justitsministeriet.

I den ene af sagerne var én af akterne ufuldstændig, idet et afsnit ifølge Rigsadvokaten var "*røget ud af*" dennes udtalelse til Justitsministeriet. Dette var sket i forbindelse med aktens endelige redigering og oversendelse til Justitsministeriet. Rigsadvokaten oplyste, at det pågældende afsnit indeholdt en udtalelse fra Rigsadvokaten om, at denne ikke "*(…) på nuværende tidspunkt finder grundlag for at vurdere, om der er begået fejl i forbindelse med sagens behandling, ligesom jeg heller ikke finder grundlag for at udtale mig om betydningen af den lange sagsbehandlingstid, da sagen fortsat er under efterforskning.*" Rigsadvokaten bemærkede, at det manglende afsnit dog retmæssigt var medsendt til Justitsministeriet.

I den anden sag var Rigsadvokaten ikke i stand til at fremsende en rykker fra Justitsministeriet til Rigsadvokaten, idet denne ikke beroede i sagen.

Rigsadvokaten undtog i begge sager en udtalelse indhentet fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for besvarelsen. Rigsadvokaten bemærkede herom, at indholdet af udtalelserne i det væsentligste indgik i dennes besvarelse til Justitsministeriet. Det fremgår af en håndskrevet tilføjelse til afgørelsen, at Justitsministeriet den 12. januar 2010 meddelte aktindsigt i disse skrivelser. Denne afgørelse er omtalt nedenfor i afsnit 2.9.4.

Aktindsigt i sager oprettet til behandling af aktindsigtsanmodning vedrørende andre myndigheder

Den tredje sag var oprettet ved den nedenfor omtalte aktindsigtsanmodning af 14. maj 2009 vedrørende akter beroende hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland - se nærmere i afsnit 2.6. Rigsadvokaten havde videresendt anmodningen til Statsadvokaten, og Divine Business Solutions ApS havde ved videresendelsen modtaget orientering herom. Rigsadvokaten oplyste, at der ikke på sagen lå andet materiale end Divine Business Solutions ApS' anmodning, videresendelsesskrivelsen og Rigsadvokatens orientering om videresendelsen. Rigsadvokaten gav med henvisning til reglerne om meroffentlighed aktindsigt i fremsendelsesskrivelsen.

Den fjerde sag var oprettet ved den ovenfor beskrevne anmodning af 9. januar 2009 jf. afsnit 2.1, der var stilet til Justitsministeriet, men vedrørte flere myndigheder. Anmodningen var videresendt fra Justitsministeriet til Rigsadvokaten og igen fra denne til de relevante myndigheder. Rigsadvokaten redegjorde for sagens indhold, der for en dels vedkommende bestod af breve sendt til eller fra Divine Business Solutions ApS. Rigsadvokaten gav aktindsigt i de to videresendelsesskrivelser til Statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi efter reglerne om meroffentlighed. Rigsadvokaten meddelte afslag på aktindsigt i dennes interne referatark på sagen samt på et enkelt dokument i form af intern brevveksling mellem Rigsadvokaten og politiet og anklagemyndigheden.

Aktindsigt i sag oprettet vedrørende brev af 19. maj 2009 med konkret spørgsmål fra Tom Lisborg

Den sidste sag var oprettet som følge af en henvendelse fra Tom Lisborg den 19. maj 2009 vedrørende "*(…) betydningen af "jeg" i en skrivelse af 4. november 2008 fra Sydøstjyllands Politi.*"

Sagens akter bestod alene af brevveksling med Tom Lisborg, hvilken brevveksling Rigsadvokaten derfor ikke fremsendte kopi af.

2.6 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 14. maj 2009 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.6.1 E-mail af 14. maj 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 14. maj 2009 til Rigsadvokaten anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle akter i en sag, hvor der den 18. august 2008 var gennemført en telefonsamtale mellem politiadvokat Peter Rydder (Sydøstjyllands Politi) og en medarbejder ved statsadvokaturen. Tom Lisborg havde kendskab til og fået telefonsamtalen refereret fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, der havde overhørt den pågældende samtale.

2.6.2 Brev af 18. maj 2009 med videresendelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Rigsadvokaten videresendte den 18. maj 2009 anmodningen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

2.6.3 Brev af 3. juni 2009 med afgørelse om aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte ved brev af 3. juni 2009, at der ikke fandtes skriftlige notater eller lignende vedrørende den pågældende telefonsamtale og oplyste supplerende, at "*(…) offentlighedsloven, herunder § 6 om notatpligt, ikke gælder for sager inden for strafferetsplejen*."

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte med svaret en notits af 27. maj 2009, hvori indholdet af den pågældende telefonsamtale var refereret.

Statsadvokaten bemærkede afslutningsvis, at "*(…) De ved brev af 24. marts 2009 blev meddelt aktindsigt i korrespondancen i sagen*."

2.7 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 14. maj 2009 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.7.1 E-mails af 14. maj 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 14. maj 2009 til Rigspolitiet anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i al kommunikation mellem Leif Jensen og politidirektøren ved Sydøstjyllands Politi, Lone Sehested, dækkende perioden fra den 4. februar 2009 til den 9. februar 2009.

Rigspolitichefen videresendte ved e-mail af samme dato anmodningen til Sydøstjyllands Politi.

Ved e-mail af samme dato til Sydøstjyllands Politi anmodede Tom Lisborg om at få oplyst, hvem ordet "*jeg*" refererede til i et brev af 4. november 2008 fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvoka-

ten for Midt-, Vest og Sydøstjylland, hvori Sydøstjyllands Politi over for Statsadvokaten redegjorde for værnetingsproblematikken i sagen.

2.7.2 Brev af 18. maj 2009 med besvarelse

Ved brev af 18. maj 2009 til Tom Lisborg meddelte Sydøstjyllands Politi, at politiet havde gennemgået sagen og konstateret, at der ikke fandtes materiale "*(…) som anført i Deres anmodning om aktindsigt.*"

Sydøstjyllands Politi oplyste som svar på Tom Lisborgs supplerende spørgsmål, at ordet "*jeg*" i skrivelsen af 4. november 2008 refererede til politidirektør Lone Sehested.

2.7.3 E-mail af 23. maj 2009 vedrørende forståelsen af brev af 18. maj 2009

Ved e-mail af 23. maj 2009 til Sydøstjyllands Politi ønskede Tom Lisborg supplerende oplyst, hvordan besvarelsen af 18. maj 2009 skulle forstås. Konkret ønskede Tom Lisborg oplyst, om svaret betød, at der slet ikke havde været telefonisk kontakt, eller om svaret betød, at "*(…) der ikke som påkrævet er taget notater i forbindelse med denne telefonsamtale.*"

Tom Lisborg bad endvidere om partsaktindsigt i al kommunikation mellem Sydøstjyllands Politi og repræsentanter for VKR-gruppen og i al intern kommunikation herom i Sydøstjyllands Politi i perioden 4. februar 2009 til 16. februar 2009.

2.7.4 E-mail af 11. juni 2009 om aktindsigtsanmodningen

Ved e-mail af 11. juni 2009 bekræftede Sydøstjyllands Politi modtagelse af anmodningen og meddelte, at "*(…) da sagen er omfattende og i øjeblikket delt mellem sekretariat og anklagemyndighed har dette beklageligvis taget længere tid end forventet.*"

Sydøstjyllands Politi forventede at færdiggøre gennemgangen den følgende dag, således at Tom Lisborg kunne forvente svar den 15. juni 2009.

2.7.5 E-mail af 24. juni 2009 med rykker for svar

Ved e-mail af 24. juni 2009 rykkede Tom Lisborg for et svar, idet henvendelsen af 23. maj 2009 ikke var besvaret.

2.7.6 Brev af 26. juni 2009 med svar på e-mail af 23. maj 2009

Ved brev af 26. juni 2009 besvarede Sydøstjyllands Politi henvendelserne fra Tom Lisborg.

Indledningsvis oplyste Sydøstjyllands Politi, at der ikke var notatpligt for sager inden for strafferetsplejen.

Sydøstjyllands Politi oplyste herefter, at politiet på ny havde gennemgået de hos Ledelsessekretariatet beroende dokumenter og igen var nået til den konklusion, at der ikke fandtes notater eller andre dokumenter omfattet af aktindsigtsanmodningen.

Politiet oplyste i tilknytning hertil, at politiet havde bedt de forskellige sektioner, der havde været involveret i sagen, om at gennemgå deres materialer, og at denne proces - der på grund af sagens omfang var ganske tidskrævende - fortsat var i gang.

2.7.7 Brev af 15. juli 2009 med supplerende svar

Sydøstjyllands Politi meddelte ved brev af 15. juli 2009 Tom Lisborg, at der aldrig havde været telefonisk kontakt mellem Leif Jensen og politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi.

Vedrørende den resterende del af aktindsigtsanmodningen, fremsat ved e-mail af 23. maj 2009, meddelte Sydøstjyllands Politi afslag. Politiet henviste som begrundelse herfor til, at der var tale om en straffesag, som endnu ikke var afsluttet, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1.

Sydøstjyllands Politi afviste aktindsigt efter meroffentlighedsbestemmelsen i retsplejelovens § 41 g, stk. 1, med henvisning til, at efterforskningen fortsat pågik, og at Tom Lisborg, som forurettet, måtte forventes indkaldt som vidne i en eventuel straffesag.

2.7.8 Brev af 17. juli 2009 til Folketingets Ombudsmand

Sydøstjyllands Politi sendte ved brev af 17. juli 2009 afgørelsen videre til Folketingets Ombudsmand.

Baggrunden herfor var ifølge et brev af 20. juli 2009 fra Folketingets Ombudsmand til Tom Lisborg sendt i kopi til Sydøstjyllands Politi, at Folketingets Ombudsmand forinden telefonisk havde kontaktet Sydøstjyllands Politi, da Tom Lisborg i et brev af 14. juli 2009 havde udtrykt utilfredshed med sagsbehandlingstiden.

Da Sydøstjyllands Politi, forinden Folketingets Ombudsmand nåede at igangsætte en egentlig sagsbehandling, havde truffet og meddelt afgørelse om afslag på aktindsigt, meddelte Ombudsmanden ved samme brev af 20. juli 2009, at han ikke agtede at foretage sig yderligere i sagen.

2.7.9 Brev af 21. september 2009 med klage

Ved brev af 21. september 2009 stilet til Rigsadvokaten klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 15. juli 2009 samt over politiets oplysning om, at der ikke havde været telefonisk kontakt mellem Lone Sehested og Leif Jensen, og at derfor heller ikke fandtes notater herom:

> "Min klient har efterfølgende søgt om aktindsigt hos Sydøstjyllands Politi vedr. eventuelle samtaler mellem politidirektør Lone Sehested og den politianmeldte Leif Jensen. I besvarelse af en anmodning om aktindsigt har Sydøstjyllands Politi svaret, "at der aldrig har været telefonisk kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og direktør Leif Jensen vedrørende sagen". Det er således ikke dermed slået fast, at der ikke været telefonisk kontant overhovedet.

> Tom Lisborg er blevet informeret om, at der i perioden fra den 7. februar til den 16. februar 2009 er blevet ringet fra VKR Gruppen til flere ledere hos Sydøstjyllands Politi på disses private telefonnumre (Sydøstjyllands Politi havde vinterferie i den pågældende uge). Divine Business Solutions har søgt "om udvidet partsindsigt i al kommunikation mellem hhv. Leif Jensen eller andre repræsentanter for VKR-gruppen og Sydøstjyllands Politi eksempelvis lederen af afdelingen for økonomisk kriminalitet Hans Henrik Hansen, og om udvidet partsindsigt i al intern kommunikation i Sydøstjyllands Politi herom". Denne anmodning om aktindsigt omfattede kun akter for perioden 4. februar 2009 – 16. februar 2009 og kun akter hos Sydøstjyllands Politi. Sydøstjyllands Politi har afvist at give aktindsigt heri, hvilket ses som en bekræftelse af, at den pågældende kommunikation har fundet sted – ellers kunne Sydøstjyllands Politi blot have oplyst, at der ikke havde været en sådan kommunikation."

2.7.10 Brev af 9. oktober 2009 fra Rigsadvokaten med videresendelse af klagen til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Rigsadvokaten videresendte ved brev af 9. oktober 2009 advokat Peter Bangs klage til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland for, at denne kunne træffe afgørelse vedrørende spørgsmålet om aktindsigt.

Rigsadvokaten orienterede samtidig advokat Peter Bang såvel som Tom Lisborg om videresendelsen til Statsadvokaten.

2.7.11 Brev af 21. oktober 2009 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med anmodning om høring af Sydøstjyllands Politi

Ved brev af 21. oktober 2009 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagen til Sydøstjyllands Politi og udbad sig politiets bemærkninger hertil.

2.7.12 Rykkerbrev af 4. og 18. november 2009 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland vedrørende høringssvar

Ved brev af 4. november 2009 erindrede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om sin anmodning om Sydøstjyllands Politis bemærkninger til klagen.

Statsadvokaten rykkede ligeledes Sydøstjyllands Politi ved brev af 18. november 2009.

2.7.13 Brev af 28. december 2009 fra Sydøstjyllands Politi med høringssvar

Sydøstjyllands Politi afgav ved brev af 28. december 2009 bemærkninger til klagen over afslag på aktindsigt.

Indledningsvist beklagede Sydøstjyllands Politi den lange svartid, der "*(…) til dels skyldtes, at de af dispositionsklagen omhandlede medarbejdere har været afgivet i forbindelse med COP 15*."

Politiet henholdt sig herefter i det hele til sit brev af 26. juni 2009 til Tom Lisborg og besvarede på denne baggrund klagen således:

> "Det fremgår af skrivelsen fra advokat Bang, side 4, 4. afsnit, at Sydøstjyllands Politi skulle have meddelt afslag på aktindsigt i den i afsnittet omhandlede kommunikation i den anførte periode.
>
> Jeg skal i den forbindelse oplyse, at det er meddelt Lisborg direkte, at der ikke i sagen findes oplysninger som omhandlet i anmodningen og jeg vedlægger til brug for Deres behandling af klagen en kopi af min skrivelse af 26. juni 2009 til Lisborg.
>
> Det er således ikke korrekt, når det af advokat Bang oplyses, at der er meddelt afslag på aktindsigt, det er derimod direkte oplyst, at der ikke havde været en sådan kommunikation som omhandlet i anmodningen.
>
> Under henvisning til side 4, afsnit 3 i advokat Bangs skrivelse kan det oplyses, at der direkte blev spurgt, om der havde været telefonisk kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen. Det kan imidlertid supplerende oplyses, for at udelukke fremtidige spørgsmål fra advokat Bang om samme emne, at der aldrig har været kontakt mellem politidirektør Lone Sehested og Leif Jensen, hverken personligt, skriftligt eller telefonisk."

2.7.14 Brev af 7. januar 2010 med partshøring af Divine Business Solutions ApS og advokat Peter Bang

Ved brev af 7. januar 2010 fremsendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udtalelsen af 28. december 2009 fra Sydøstjyllands Politi til Tom Lisborg og advokat Peter Bang med henblik på at modtage deres eventuelle bemærkninger hertil.

2.7.15 Fax af 20. januar 2010 med partshøringssvar

Ved fax af 20. januar 2010 fremsatte advokat Peter Bang supplerende bemærkninger til sin klage og Sydøstjyllands Politis høringssvar af 28. december 2009.

Høringssvaret bestod i overvejende grad af citater af de ovenfor beskrevne skrivelser, herunder Tom Lisborgs tidligere klage af 23. maj 2009, Sydøstjyllands Politis besvarelser af 26. juni 2009 og 15. juli 2009, advokat Peter Bangs egen klage af 21. september 2009 samt høringssvaret af 28. december 2009.

Advokat Peter Bang supplerede disse citater med følgende nye oplysninger modtaget fra Justitsministeriet og kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi:

> "Min klient har efterfølgende modtaget informationer fra Justitsministeriet, hvoraf det fremgår, at direktør Leif Jensen bl.a. har været i telefonisk kontakt med flg. polititjenestemænd hos Sydøstjyllands Politi: Vicepolitidirektør (Lene Volke Roesen), chefpolitiinspektøren (Bent Preben Nielsen), lederen af efterforskningsafdelingen (Steen Edeling) og lederen af efterforskningssektionen for økonomisk kriminalitet (Hans Henrik Hansen).
>
> Min klient har den 9. februar 2009 haft en telefonsamtale med kriminalassistent Hans Hermansen, Sydøstjyllands Politi, og straks derefter skrevet et kort referat af denne samtale som både er sendt til undertegnede samt til journalister fra DR 21 Søndag og Berlingske Tidende. […] I dette

> referat står der flg.: "VKR-gruppen har henvendt sig til politidirektøren i Sydøstjyllands i går og derefter gået ned via hele hierarkiet i hele politikredsen. De har beskyldt politiet for at lægge oplysninger etc. Noget tilsvarende mener han er sket i bl.a. Nordsjælland."
>
> Det må antages for givet, at de ledere i Sydøstjyllands Politi, der søndag den 8. februar 2009 privat blev kontaktet telefonisk af VKR direktør Leif Jensen, vil kunne huske dette, specielt fordi Berlingske Tidende samme dag havde næsten 3 siders avisartikler om sagen, og fordi DR 21 Søndags udsendelse havde en varighed på ca. 20 minutter om sagen, hvor ledelsen hos Sydøstjyllands Politi på forhånd var blevet informeret om denne mediedækning."

Endelig fremførte advokat Peter Bang på ny det synspunkt, at der - såfremt der havde været telefonsamtaler - måtte være notater herom:

> "Sydøstjyllands Politi har i skrivelsen dateret den 26. juni 2009 anført, at "offentlighedslovens § 6 om notatpligt, ikke gælder for sager inden for strafferetsplejen, jf. offentlighedslovens § 2, stk. 1."
>
> Notater fra telefonsamtaler mellem direktør Leif Jensen og de anførte polititjenestemænd, med de oplysninger der foreligger om disse telefonsamtalers indhold, og for den periode der er søgt aktindsigt, ses imidlertid ikke at være omfattet af denne undtagelse. Det skyldes, at disse telefonsamtaler ikke har vedrørt efterforskningstiltag, som jo også først er blevet genoptaget den 16. februar 2009. De ledende polititjenestemænd har ydermere ikke har været direkte involveret i efterforskningen overhovedet.
>
> Notatpligten i § 6 i offentlighedsloven går yderligere ikke på indholdet i selve telefonsamtalen, men på behandlingen af den sag som telefonsamtalen vedrører, hvor det synes klart, at de pågældende polititjenestemænd har modtaget oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder. De ledende polititjenestemænd har således efter min vurdering haft pligt til at tage notater af telefonsamtalerne med Leif Jensen."

2.7.16 Brev af 29. januar 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Sydøstjyllands Politi med anmodning om fornyet høring

På baggrund af advokat Peter Bangs høringssvar fremsendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sagen til fornyet høring ved Sydøstjyllands Politi.

2.7.17 Rykkerbreve for høringssvar

Ved breve af 25. februar 2010, 31. marts 2010 og 21. april 2010 til Sydøstjyllands Politi rykkede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland for svar på høringsskrivelsen af 29. januar 2010. Det fremgår af sidstnævnte skrivelse, at Statsadvokaten tillige havde rykket telefonisk denne dato.

2.7.18 Brev af 7. juni 2010 fra Sydøstjyllands Politi med fornyet høringssvar

Ved brev af 7. juni 2010 afgav Sydøstjyllands Politi på ny høringssvar. Politiet henholdt sig også i dette svar til den oprindelige afgørelse og bemærkede supplerende, at "*(…) spørgsmålet om*

aktindsigt har været rejst flere gange af såvel Tom Lisborg som advokat Peter Bang, ligesom der også fra Folketingets Retsudvalg har været stillet spørgsmål i denne forbindelse samt til sagen generelt."

Sydøstjyllands Politi udtalte herefter supplerende, at:

> "På tidspunktet for min skrivelse af 15. juli 2009 var sagen fortsat under efterforskning, hvilket er baggrunden for det meddelte afslag på aktindsigt i medfør af bestemmelsen i retsplejeloven. Påtale i sagen blev efterfølgende opgivet af SØK, som har efterforsket straffesagen, men efter påklage til Rigsadvokaten blev efterforskningen genoptaget. Påtale i sagen er nu endelig opgivet og omgørelsesfristen er udløbet.
>
> Advokat Peter Bang har tilsyneladende opfattet begrundelsen i skrivelsen af 15. juli 2009 som udtryk for, at der rent faktisk i sagen fandtes materiale, som han i givet fald ville kunne få aktindsigt i. Advokat Peter Bang er efterfølgende, i forbindelse med en række andre henvendelser om samme emner, meddelt at der ikke i sagen findes materiale som omfattet af hans begæring om aktindsigt, i denne forbindelse særligt notater vedrørende samtaler mellem mig [Lone Sehested] og medarbejdere i VKR-koncernen."

2.7.19 Brev af 1. juli 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med korrektion

Ved brev af 1. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland korrigerede Sydøstjyllands Politi sit høringssvar, hvori var oplyst at "*(…) påtale i sagen nu endeligt er opgivet og at omgørelsesfristen er udløbet*", idet "*(…) den såkaldte VKR-sag ikke er endeligt afgjort, da rigsadvokaten endnu ikke har taget stilling til den seneste klage over, at påtale blev opgivet.*"

2.7.20 Brev af 1. juli 2010 med afgørelse om aktindsigt

Statsadvokaten for Midt,- Vest- og Sydøstjylland stadfæstede ved afgørelse af 1. juli 2010 Sydøstjyllands Politis afgørelse af 15. juli 2009 om afslag på aktindsigt.

Advokat Peter Bang havde under den parallelle klagesag vedrørende Sydøstjyllands Politis dispositioner under efterforskningen, jf. herom kapitel 7, afsnit 3.7, anmodet om, at de to klagesager blev sammenlagt. Statsadvokaten fandt ved sin afgørelse ikke grundlag for at efterkomme anmodningen:

> "Jeg behandler 2 klager fra Dem. Deres klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse om aktindsigt af 15. juli 2009 og Deres klage over afgørelsen af 7. juni 2010 over sagsbehandlingen.
>
> Jeg finder ikke grundlag for at lade klagen over aktindsigt afvente klagen over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010. Jeg lægger ved min afgørelse vægt på, at afgørelsen om aktindsigt af 15. juli 2009 vedrører spørgsmålet om aktindsigt i en verserende straffesag, og at afgørelse vedrørende dette spørgsmål kan træffes uafhængigt af min afgørelse af klagen over afgørelsen af 7. juni 2010."

Statsadvokaten gennemgik forløbet i klagesagen og tilsluttede sig på denne baggrund Sydøstjyllands Politis afgørelse og begrundelse:

> "Sydøstjyllands Politi har begrundet afslaget på aktindsigt med, at sagen fortsat var under efterforskning.
>
> Sydøstjyllands Politi afviste endvidere at meddele aktindsigt efter princippet om meroffentlighed […]
>
> Det meddeles herved, at jeg kan tiltræde Sydøstjyllands Politis afgørelse af 15. juli 2009 om ikke at meddele Tom Lisborg aktindsigt i politiets materiale vedrørende VKR Holding A/S med den af Sydøstjyllands Politi anførte begrundelse.
>
> Det bemærkes, at jeg ikke ved min afgørelse har taget stilling til eventuel aktindsigt i den afsluttede straffesag. En anmodning herom må rettes til Sydøstjyllands politi."

2.8 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 14. maj 2009 om aktindsigt ved SØIK

2.8.1 E-mail af 14. maj 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 14. maj 2009 til Rigspolitiet anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i akter vedrørende al kommunikation mellem adm. direktør Leif Jensen og politidirektør Johan Reimann (Nordsjællands Politi). Anmodningen vedrørte alene akter hos Nordsjællands Politi for perioden 4. februar 2009 til 9. februar 2009.

2.8.2 E-mails mellem Rigspolitiet og Nordsjællands Politi om rette myndigheder

Ved e-mail af 14. maj 2009 videresendte Rigspolitiet anmodningen til Nordsjællands Politi.

Ved e-mailkorrespondance den 18. maj 2009 oplyste Nordsjællands Politi først, at politiet ikke længere behandlede sagen, der fra Nordsjællands Politi var returneret til Sydøstjyllands Politi. Rigsadvokaten fastholdt som svar herpå, at Nordsjællands Politi skulle træffe afgørelse i sagen eller i medfør af forvaltningsloven videresende denne til rette myndighed.

2.8.3 Brev af 20. maj 2009 med orientering om videresendelse

Ved brev af 20. maj 2009 videresendte Nordsjællands Politi anmodningen til SØIK, idet Nordsjællands Politi havde fået oplyst, at SØIK havde overtaget efterforskningen efter Sydøstjyllands Politi:

> "Straffesagen har kortvarigt været sendt til Nordsjællands Politi i forbindelse med drøftelser med Sydøstjylland Politi vedrørende sagens behandling. Eventuelle notater, der måtte være produceret her i den forbindelse, forudsættes at bero på sagen."

Nordsjællands Politi informerede ved brev af samme dato Tom Lisborg om, at sagen var oversendt til SØIK. Nordsjællands Politi oplyste, at sagen kun kortvarigt havde befundet sig i politikredsen, og at der ikke på anmodningstidspunktet beroede akter ved Nordsjællands Politi.

2.8.4 Korrespondance mellem Nordsjællands Politi og SØIK om besvarelse af anmodningen

Henrik Helmer Steen (SØIK) bad i e-mail af 26. maj 2009 Margit Wegge (Nordsjællands Politi) om at be- eller afkræfte hans forståelse af det faktiske hændelsesforløb ved Nordsjællands Politi, forinden han traf afgørelse. Specifikt ønskede Henrik Helmer Steen oplyst, om der havde været kommunikation mellem Leif Jensen og Johan Reimann.

2.8.5 Brev af 28. maj 2009 med afgørelse om aktindsigtsanmodning

SØIK meddelte ved brev af 28. maj 2009 Tom Lisborg svar på dennes anmodning af 14. maj 2009 om aktindsigt hos Nordsjællands Politi.

Idet der ikke var dokumenter svarende til dem, Tom Lisborg havde anmodet om aktindsigt i, besvarede SØIK henvendelsen således:

> "I anledning af Deres anmodning kan jeg jfr. herved rpl. § 41 g oplyse følgende:
>
> Politidirektør Johan Reimann har oplyst, at det er korrekt, at han har været i mundtlig kontakt med Leif Jensen i anledning af sagen.
>
> Politidirektøren har videre oplyst, at der ikke i den forbindelse er udfærdiget noget notat.
>
> Politidirektøren har herved henvist til, at der ikke i forbindelse med den mundtlige kontakt fremkom oplysninger om faktiske forhold, der har betydning for sagens afgørelse, hvorfor der ikke har været pligt til at foretage notat efter § 6 i lov om offentlighed i forvaltningen.
>
> Politidirektøren har i øvrigt oplyst, at alle sagsakter er overgivet enten hertil eller til Politidirektøren i Sydøstjylland, og at Politidirektøren i Nordsjælland herefter ikke er i besiddelse af dokumenter eller aktstykker vedrørende sagen, ligesom sagen ikke har noget aktuelt sagsnummer hos Politidirektøren.
>
> Jeg mener, at jeg hermed har imødekommet Deres anmodning."

2.9 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 23. oktober 2009 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.9.1 E-mailbrev af 23. oktober 2009 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 23. oktober 2009 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt ved Justitsministeriet i den sag, som blev oprettet efter henvendelsen fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Justitsministeriet den 7. november 2008; i al kommunikation vedrørende indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmålene nr. 463, 514-517 og 922-937 fra Folketingets Rets-

udvalg i folketingsåret 2008-2009; i alle akter hos Justitsministeriet vedrørende politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS; samt kommunikation mellem Justitsministeriet og andre ministerier herom.

2.9.2 Brev af 3. november 2009 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 3. november 2009 kvitterede Justitsministeriet for modtagelse af anmodningen og meddelte samtidig Tom Lisborg, at ministeriet forventede at træffe afgørelse inden 4-6 uger.

2.9.3 E-mail af 7. januar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet vedrørende Justitsministeriets behandling af anmodningen om aktindsigt

Ved e-mail af 7. januar 2010 rykkede Tom Lisborg Justitsministeriet for besvarelse af aktindsigtsanmodningen af 23. oktober 2009.

2.9.4 Brev af 12. januar 2010 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 12. januar 2010 imødekom Justitsministeriet delvist Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt.

Justitsministeriet undtog ved afgørelsen to dokumenter, som var udarbejdet til internt brug. Om disse bemærkede Justitsministeriet:

> "For så vidt angår sagen med journalnummer 2009-150-1230 skal det bemærkes, at to dokumenter er undtaget aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 7, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til eget brug. Det er Justitsministeriets vurdering, at der ikke foreligger oplysninger i de pågældende dokumenterne om faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet, som indebærer, at der efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 11 skal gives aktindsigt.
>
> Justitsministeriet har endvidere overvejet, om de undtagne dokumenter bør udleveres efter princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt. Justitsministeriet har imidlertid ikke fundet grundlag herfor. Ministeriet har i den forbindelse foretaget en afvejning mellem på den ene side de beskyttelsesinteresser, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 7, nr. 1, og på den anden side den berettigede interesse, som De må antages at have i, at Deres anmodning imødekommes."

2.9.5 E-mail af 14. januar 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet vedrørende afgørelsen af 12. januar 2010

Ved e-mail af 14. januar 2010 svarede Tom Lisborg, at der i Justitsministeriets besvarelse af 12. januar 2010 ikke var vedlagt sagernes journalliste, hvorfor Tom Lisborg anmodede om udlevering af disse.

Endvidere bemærkede Tom Lisborg, at der manglede dokumenter for et enkelt ved Justitsministeriet behandlet sagsnummer og anmodede om, at dokumenter fra den pågældende sag blev fremsendt.

2.9.6 Brev af 21. januar 2010 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS vedrørende e-mail af 14. januar 2010

Ved brev af 21. januar 2010 svarede Justitsministeriet, at anmodningen fra Tom Lisborg kunne imødekommes, og at kopi af aktlisterne var vedlagt.

Vedrørende Tom Lisborgs bemærkning om, at der manglede en sag, oplyste Justitsministeriet, at der var tale om sagsnummeret for den i dette afsnit beskrevne sag om aktindsigt, hvorfor Tom Lisborg allerede havde modtaget sagens dokumenter. Justitsministeriet vedlagde sagens aktliste til orientering.

2.10 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 25. oktober 2009 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.10.1 Brev af 25. oktober 2009 fra Divine Business Solutions ApS med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 25. oktober 2009 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i akter vedrørende efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger, herunder al kommunikation mellem myndigheder, samt oplysning om, hvilket journalnummer sagen blev behandlet under.

2.10.2 Brev af 4. november 2009 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 4. november 2009 traf Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgørelse om ikke at meddele aktindsigt, idet den pågældende sag var en politiklagesag, der endnu ikke var afsluttet.

2.11 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 26. oktober 2009 om aktindsigt ved SØIK

2.11.1 Fax af 26. oktober 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 26. oktober 2009 anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om aktindsigt i SØIK's akter i sagen vedrørende politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen med flere.

Anmodningen blev i brevet begrundet med, at oplysningerne skulle bruges til "*(…) beregning af tab/vinding i forbindelse med civile krav i anledning af de anmeldte forhold, samt til brug for fastlæggelsen af den indbyrdes ansvarsplacering mellem de politianmeldte i forbindelse hermed.*"

Anmodningen indeholdt en opregning af 68 specifikke akter, hovedsageligt i form af fakturaer, e-mails og politirapporter, hvori der ønskedes aktindsigt.

2.11.2 Brev af 2. november 2009 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 2. november 2009 traf SØIK afgørelse om afslag på aktindsigt. SØIK begrundede afslaget med, at anmodningen vedrørte dokumenter i en verserende straffesag.

SØIK fandt ikke grundlag for at meddele meroffentlighed efter retsplejelovens § 41 g. Ved vurderingen heraf, havde SØIK lagt vægt på, at materialet indeholdt oplysninger om en lang række personers personlige og forretningsmæssige forhold, (heraf var flere af personerne anmeldt for strafbare forhold), og at materialet bestod af politirapporter og e-mailkorrespondance.

2.11.3 Fax af 30. november 2009 med klage over afgørelse

SØIK's afgørelse af 2. november 2009 om afslag på aktindsigt blev af advokat Peter Bang ved fax af 30. november 2009 påklaget til Rigsadvokaten.

I klagen argumenterede advokat Peter Bang for, at der burde have været meddelt aktindsigt i medfør af reglerne om meroffentlighed. Dette blev begrundet med, at hans klient - hvis der var meddelt aktindsigt - ville kunne bidrage til efterforskningen, eftersom Divine Business Solutions ApS besad en indsigt i virksomhedsspecifikke forhold, som efterforskerne ikke havde.

Advokat Peter Bang henviste i faxen til, at Tom Lisborg tidligere havde fået udleveret en kopi af 21.614 e-mails, som Jesper Mo Hansen "*(…) ulovligt havde medtaget og slettet fra Divine Business Solutions originale 100 GB harddisk.*"

Advokat Peter Bang bemærkede, at Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, i forbindelse med voldgiftssagen havde oplyst, at denne havde haft adgang til SØIK's akter.

Endelig anmodede advokat Peter Bang i skrivelsen om, at Rigsadvokaten tog stilling til udlevering af journallisten i sagen.

2.11.4 Brev af 1. december 2009 fra Rigsadvokaten til SØIK med anmodning om udtalelse

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 1. december 2009 om en udtalelse fra SØIK til brug for besvarelse af advokat Peter Bangs klage.

Rigsadvokaten orienterede ligeledes den 1. december 2009 advokat Peter Bang om, at Rigsadvokaten forventede at træffe afgørelse inden 60 dage.

2.11.5 SØIK's udtalelse af 9. december 2009

Ved brev af 9. december 2009 indstillede SØIK til, at dennes afgørelse om afslag på aktindsigt skulle fastholdes.

SØIK fandt, at advokat Peter Bangs bemærkning i klageskrivelsen om, at Divine Business Solutions ApS kunne bidrage til efterforskningen, var ny i forhold til den oprindelige anmodning. SØIK fandt imidlertid ikke, at et ønske om at deltage i efterforskningen kunne begrunde merof-

fentlighed, idet politiet "*(…) uanset om det i øvrigt måtte medføre en mere kvalificeret efterforskning eller ej, ikke bør/kan medvirke til, at privatpersoner på eget initiativ deltager i forbindelse med den politimæssige efterforskning af de forhold som de samme privatpersoner har anmeldt.*"

SØIK anførte videre, at det var korrekt, at Tom Lisborg tidligere havde modtaget en harddisk med en større mængde sagsmateriale fra Sydøstjyllands Politi. Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland havde på baggrund heraf indledt en sag om mulig overtrædelse af reglerne om tavshedspligt mv. mod den politimand, der udleverede harddisken.

Med hensyn til advokat Peter Bangs bemærkning om, at advokat Rasmus Bollerup-Jensen var i besiddelse af akter fra straffesagen, anførte SØIK, at dette skyldtes, at advokat Rasmus Bollerup-Jensen var beskikket som forsvarer for Jesper Mo Hansen, hvorfor denne havde haft krav på at få straffesagens akter løbende tilsendt. SØIK bemærkede, at voldgiftssagen var endeligt afsluttet, og i henhold til anpartshaveroverenskomsten ikke kunne indbringes for domstolene, hvorfor dette forhold ikke kunne begrunde meraktindsigt.

2.11.6 Brev af 27. januar 2010 med afgørelse i klagesagen

Rigsadvokaten stadfæstede ved brev af 27. januar 2010 SØIK's afgørelse af 2. november 2009. Rigsadvokaten meddelte, at denne ved sin afgørelse havde "*(…) lagt vægt på de samme forhold, som statsadvokaten har anført som begrundelse for sin afgørelse.*"

For så vidt angik afslaget på meroffentlighed, henviste Rigsadvokaten ligeledes til det af Statsadvokaten anførte. Det forhold, at advokat Rasmus Bollerup-Jensen, som forsvarer for Jesper Mo Hansen, havde haft mulighed for at gennemgå straffesagens akter, gav ikke anledning til ændring af Rigsadvokatens holdning.

2.12 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 21. februar 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.12.1 Brev af 21. februar 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 21. februar 2010 anmodede Tom Lisborg atter om aktindsigt i akter vedrørende Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

Tom Lisborg anmodede i brevet også om, at Statsadvokaten oplyste "*(…) i hvilke forvaltningsafsnit sagerne har været behandlet til dato samt hvilke sagsnumre de har i disse forvaltningsafsnit.*"

Anmodningen var enslydende med anmodningen af 25. oktober 2009 beskrevet ovenfor.

2.12.2 Brev af 24. februar 2010 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 24. februar 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland Tom Lisborg, at anmodningen om aktindsigt ikke kunne imødekommes.

Statsadvokaten bemærkede, at denne ved sin afgørelse af 4. november 2009 havde meddelt Tom Lisborg afslag på aktindsigt i samme sag og bemærkede i forlængelse heraf:

> "Da sagen fortsat ikke er afsluttet, kan jeg ikke imødekomme Deres ansøgning om aktindsigt, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1."

For så vidt angik Tom Lisborgs konkrete anmodning om oplysning om sagsnumre mv., bemærkede Statsadvokaten:

> "Jeg skal – som anført i brev af 4. november 2009 – anmode Dem om at uddybe, hvilke sager De hermed henviser til."

2.13 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 13. maj 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.13.1 Brev af 13. maj 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 13. maj 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Tom Lisborg på ny om aktindsigt i akter vedrørende Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger samt oplysning om sagsnumre for de sager, hvori dette var behandlet.

Anmodningen var enslydende med de tidligere anmodninger af 25. oktober 2009 og 21. februar 2010.

2.13.2 Brev af 20. maj 2010 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 20. maj 2010 traf Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland på ny afgørelse om afslag på aktindsigt.

Efterforskningen var på dette tidspunkt afsluttet. Afslaget blev begrundet med, at hverken Tom Lisborg eller Divine Business Solutions ApS havde været sigtet eller forurettet i sagen om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger, og derfor ikke havde krav på partsaktindsigt efter retsplejelovens § 41 d.

Statsadvokaten fandt ikke grundlag for at meddele aktindsigt efter meroffentlighedsbestemmelsen i retsplejelovens § 41 g, stk. 1, idet Tom Lisborg ikke havde "*(…) nogen væsentlig interesse i politiklagesagens udfald*." Statsadvokaten bemærkede supplerende, at Tom Lisborg "*(…) som anmelder i den underliggende straffesag hos Sydøstjyllands Politi*" eventuelt kunne være berettiget til aktindsigt i denne. Statsadvokaten vejledte om fremgangsmåden for indgivelse af anmodning herom.

2.13.3 Fax af 8. juni 2010 med klage over afslaget

Ved fax af 8. juni 2010 klagede advokat Peter Bang over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afslag af 20. maj 2010 på anmodning om aktindsigt fra Tom Lisborg.

Advokat Peter Bang anmodede samtidig Statsadvokaten om at genoverveje sit afslag. Faxen indeholdt en punktoplistning af hensyn, der efter advokat Peter Bangs opfattelse burde føre til meroffentlighed. Disse hensyn kredsede alle hovedsageligt om Tom Lisborgs og Divine Business Solutions ApS' interesse i den underliggende straffesag.

2.13.4 Brev af 11. juni 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med afgørelse om ikke at genoptage sagen og indstilling til Rigsadvokaten

Ved brev af 11. juni 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne ikke fandt anledning til at ændre afgørelsen. Statsadvokaten henviste til det i brevet af 20. maj 2010 anførte.

Statsadvokaten videresendte derfor ved brev af samme dato sagen til Rigsadvokaten til behandling som klageinstans og indstillede i fremsendelsesskrivelsen til, at Rigsadvokaten stadfæstede afgørelsen i henhold til de anførte grunde.

2.13.5 Brev af 20. august 2010 med afgørelse om stadfæstelse af afslag

Ved brev af 20. august 2010 tiltrådte Rigsadvokaten afgørelsen om afslag på aktindsigt, men med en ændret begrundelse.

Rigsadvokaten henviste til, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse om at indstille efterforskningen i politiklagenævnssagen - dateret den 11. maj 2010 - efter Statsadvokatens afgørelse om afslag på aktindsigt var blevet påklaget af Lars Bugge.

Rigsadvokaten havde ikke færdigbehandlet klagesagen, og da politiklagesagen havde karakter af en straffesag, var der derfor på ny tale om en verserende straffesag, som Tom Lisborg ikke var part i. Rigsadvokaten afslog på denne baggrund anmodningen med henvisning til retsplejelovens § 41 d og § 41 g, stk. 1.

2.14 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 16. maj 2010 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.14.1 Brev af 16. maj 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 16. maj 2010 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt ved Justitsministeriet i den sag, som blev oprettet efter henvendelsen fra advokat Peter Bang til Justitsministeriet den 7. november 2008; i sagerne vedrørende Justitsministeriets besvarelse af folketingsspørgsmålene nr. 463, 922-937 og 514-517; samt i alle akter hos Justitsministeriet vedrørende advokat Peter Bangs brev af 8. marts 2010 til Justitsminister Lars Barfoed, herunder al kommunikation mellem Justitsministeriet og andre ministerier og myndigheder herom, samt i alle anmodninger og afgørelser om aktindsigt.

Anmodningen var indholdsmæssigt svarende til den ved brev af 23. oktober 2009 fremsatte anmodning, der er beskrevet ovenfor i afsnit 2.9.

2.14.2 Brev af 9. juni 2010 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 9. juni 2010 oplyste Justitsministeriet, at der kun var journaliseret yderligere materiale på en enkelt af de sager, der blev anmodet om aktindsigt i, siden Justitsministeriet ved afgørelse af 12. januar 2010 senest havde meddelt Tom Lisborg aktindsigt. Det nytilkomne materiale bestod hovedsageligt af breve til og fra Tom Lisborg eller advokat Peter Bang. Der var herudover kun journaliseret et enkelt nyt dokument. Dette meddelte Justitsministeriet aktindsigt i.

Justitsministeriet vedlagde udskrift af aktlister vedrørende alle de omhandlede sager.

2.15 Lars Bugges anmodning af 3. juni 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.15.1 Brev af 3. juni 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 3. juni 2010 anmodede Lars Bugge om aktindsigt i politiklagesagen vedrørende mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen. Lars Bugge var anmelder i sagen.

Anmodningen blev indgivet efter Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen i sagen.

Sideløbende med aktindsigtsanmodningen klagede Lars Bugge over Statsadvokatens indstilling af efterforskningen. Dette er behandlet i beretningens kapitel 7, afsnit 2.2.42.

2.15.2 Brev af 8. juni 2010 med afgørelse om aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte ved brev af 8. juni 2010 Lars Bugge aktindsigt i form af mulighed for gennemsyn af hovedparten af sagens dokumenter. Statsadvokaten begrundede beslutningen om aktindsigtsformen med, at det i straffesager er udgangspunktet, at aktindsigt gives ved gennemsyn. Statsadvokaten fandt ikke grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

Statsadvokaten undtog enkelte interne dokumenter fra aktindsigt og meddelte, at Statsadvokaten forud for gennemsynet ville fjerne personnumre og andre personfølsomme oplysninger fra dokumenterne.

Statsadvokaten forlængede samtidig klagefristen vedrørende afgørelsen i sagen om muligt uberettiget videregivelse af oplysninger indtil den 22. juni 2010, således at Lars Bugge blev givet tid til gennemsyn af akterne.

2.15.3 Fax af 17. juni 2010 med anmodning om aktindsigt i form af udlevering af kopi

Ved fax af 17. juni 2010 anmodede Lars Bugge om at få tilsendt kopi af de akter, hvori der var bevilliget aktindsigt ved afgørelsen af 8. juni 2010.

Som begrundelse for sin anmodning anførte Lars Bugge, at han grundet arbejds- og rejseaktivitet dårligt ville kunne benytte sig af muligheden for at gennemse akterne i henhold til afgørelsen af 8. juni 2010. Lars Bugge anmodede som alternativ hertil om, at Statsadvokaten forhåndsgodkendte, at Lars Bugge befuldmægtigede en person til at gennemse akterne på sine vegne.

2.15.4 Brev af 18. juni 2010 med fastholdelse af afgørelse om aktindsigt ved gennemsyn

Ved brev af 18. juni 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne fastholdt formen for aktindsigt og henviste i den forbindelse til den i afgørelsen af 8. juni 2010 anførte begrundelse.

Statsadvokaten oplyste vedrørende anmodningen om at forhåndsgodkende en repræsentant, at dette efter forvaltningslovens § 8, stk. 2, forudsætter en konkret egnethedsvurdering, hvorfor der ikke kunne gives forhåndstilsagn.

2.15.5 Brev af 18. juni 2010 med videresendelse af klagen til Rigsadvokaten

Da Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fastholdt sin afgørelse om aktindsigtens gennemførelse, videresendte Statsadvokaten den 18. juni 2010 Lars Bugges fax til Rigsadvokaten og orienterede samtidig Lars Bugge herom.

2.15.6 Fax af 22. juni 2010 med klage over afgørelse

Ved fax af 22. juni 2010 - der navnlig indeholdt klage over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 11. maj 2010 om at indstille efterforskningen i sagen om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen - påklagede Lars Bugge Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 18. juni 2010 til Rigsadvokaten.

Det fremgik af klagen, at Lars Bugge samme dag havde fået aktindsigt hos Statsadvokaten.

Lars Bugge sendte en kopi af faxen til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

2.15.7 Brev af 24. juni 2010 fra Rigsadvokaten til Lars Bugge vedrørende klagen af 22. juni 2010

Ved brev af 24. juni 2010 kvitterede Rigsadvokaten for modtagelse af klagen. Rigsadvokaten oplyste, at denne forventede at træffe afgørelse inden 60 dage.

2.15.8 Brev af 19. august 2010 fra Rigsadvokaten til Lars Bugge vedrørende klagen af 22. juni 2010

Ved brev af 19. august 2010 oplyste Rigsadvokaten, at denne endnu ikke havde haft mulighed for at behandle klagen, og at denne forventede at træffe afgørelse inden 60 dage.

2.15.9 Brev af 22. februar 2011 fra Rigsadvokaten til Lars Bugge med afgørelse af klage

Ved brev af 22. februar 2011 traf Rigsadvokaten afgørelse vedrørende Lars Bugges klage over en række forskellige dispositioner hos Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland, herunder Statsadvokatens behandling af den i dette afsnit omhandlede aktindsigtssag.

Rigsadvokaten forstod klagen, for så vidt angik spørgsmålet om aktindsigt, som en klage over, at klagefristen ikke var udsat. Rigsadvokaten fandt ikke grundlag for at kritisere Statsadvokatens fastsættelse af klagefristen. Rigsadvokaten tog ikke i afgørelsen stilling til formen for aktindsigt.

2.16 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 10. juni 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi med efterfølgende supplerende anmodninger

2.16.1 Fax af 10. juni 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 10. juni 2010, stilet til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, anmodede advokat Peter Bang om aktindsigt i to sager ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi. Advokat Peter Bang angav specifikt, at han ved Sydøstjyllands Politi ønskede aktindsigt i sagen med j.nr. 3700-00170-00098-08 og hos Statsadvokaten i sagen med journal nr. SA-2009-44-018.

Anmodningen var begrundet i, at advokat Peter Bang ønskede at klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010, hvori denne havde truffet afgørelse vedrørende en række klager over efterforskningen i politikredsen, jf. kapitel 7, afsnit 3.

I faxen bemærkede advokat Peter Bang, at "*(…) specielt skal jeg anmode om at få tilsendt kopi af de opkaldslister, som omtales i mine tidligere skrivelser vedr. denne sag.*" Anmodningen omhandlede, som det bl.a. fremgår af Sydøstjyllands Politis afgørelse af 7. juni 2010, opkaldslister for samtaler mellem politidirektør Lone Sehested, andre ledere eller medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi og Leif Jensen.

Anmodningen omfattede kun "*(…) akter, som der tidligere ikke er modtaget aktindsigt i, og omfatter ikke akter der er fremsendt af min klient eller undertegnede.*"

Det fremgår endeligt af anmodningen, at "*(…) såfremt De ikke på baggrund af denne telefax helt eller delvist giver min klient aktindsigt eller meroffentlighed (…) skal denne telefax behandles som en klage til Rigsadvokaten*."

2.16.2 Brev af 11. juni 2010 vedrørende videresendelse af anmodningen om aktindsigt

Ved brev af 11. juni 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at "*(…) afgørelse om aktindsigt afgøres af politiet i 1. instans*", og at anmodningen derfor var blevet videresendt til Sydøstjyllands Politi.

2.16.3 Brev af 8. juli 2010 med afgørelse om delvis aktindsigt

Ved brev af 8. juli 2010 meddelte Sydøstjyllands Politi, at "*(…) der ikke findes opkaldslister eller andet materiale vedrørende kommunikation mellem politidirektør Lone Sehested, andre ledere eller medarbejdere ved Sydøstjyllands Politi og Leif Jensen (…)*", og at det derfor ikke var muligt at imødekomme den del af aktindsigtsanmodningen, der særligt vedrørte sådanne opkaldslister.

For så vidt angik den resterende del af anmodningen, der efter Sydøstjyllands Politis forståelse vedrørte sagen med j.nr. 3700-00170-00098-08, hvori Sydøstjyllands Politi behandlede advokat Peter Bangs anmodning af 11. september 2008 om, at efterforskningen af Jesper Mo Hansen forankredes i Sydøstjyllands Politi og advokat Peter Bangs klage af 21. september 2009 over en række forhold vedrørende Sydøstjyllands Politis efterforskning, meddelte Sydøstjyllands Politi delvis aktindsigt og fremsendte "*(…) kopi af akter i sagen, der ikke er fremsendt af Dem eller Tom Lisborg eller tidligere fremsendt til Dem eller Tom Lisborg*."

Sydøstjyllands Politi undtog 2 interne arbejdsdokumenter fra aktindsigt med henvisning til forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1.

Det var i tilknytning hertil anført, at dokumenterne var "*(…) internt udarbejdet til brug for behandling af sagen (…) og ikke indeholder oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse*."

Ovenstående fremgik indirekte som årsagen til, at Sydøstjyllands Politi heller ikke fandt, at der skulle gives aktindsigt i dokumenterne i medfør af forvaltningslovens § 12, stk. 2, eller efter reglerne om meroffentlighed.

2.16.4 Fax af 6. august 2010 med klage over afgørelse om aktindsigt

Ved fax af 6. august 2010 sendt til både Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland påklagede advokat Peter Bang Sydøstjyllands Politis delvise afslag på aktindsigt.

I klageskrivelsen var Sydøstjyllands Politis afgørelse delvis citeret, og det i afgørelsen anførte om, at de interne dokumenter ikke indeholdt oplysninger "*(…) der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse*", var fremhævet. Advokat Peter Bang argumenterede for, at "*(…) forløbet af denne sag viser klart, at der har været vidt forskellige opfattelser mellem de involverede myndigheder mht. oplysningernes betydning for sagens faktiske hændelsesforløb (…)*", og gjorde på denne baggrund gældende, at "*(…) de faktiske omstændigheder, der indgår i de dokumenter, der er undtaget fra den bevilligede aktindsigt, kan havde væsentlig betydning.*"

Advokat Peter Bang anførte afslutningsvist, at han i et vist omfang ikke havde fået fuld aktindsigt i de bevilligede akter:

> "Jeg antager, at mine 2 telefaxer til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland (dateret hhv. den 20. januar 2010 og den 12. februar 2010) er blevet videresendt til Sydøstjyllands Politi. I bekræftende tilfælde må der være akter og evt. skrivelser herom hos Sydøstjyllands Politi. Jeg skal hermed også påklage, at jeg ikke har fået aktindsigt i disse dokumenter.

> Yderligere skal jeg påklage, at jeg ikke har fået tilsendt kopi af sagens journalliste, registre og andre fortegnelser, som vedrører den pågældende sags dokumenter."

2.16.5 Brev af 9. august 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med anmodning om udtalelse fra Sydøstjyllands Politi

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sendte ved brev af 9. august 2010 advokat Peter Bangs klageskrivelse til Sydøstjyllands Politi med anmodning om politiets bemærkninger.

Statsadvokaten orienterede ved brev af samme dag advokat Peter Bang om fremsendelsen.

2.16.6 Brev af 27. august 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Ved brev af 27. august 2010 til advokat Peter Bang tog Sydøstjyllands Politi stilling til klagen:

> "I brevet klager De blandt andet over, at De ikke har modtaget kopi af journalisten […] der hermed fremsendes med følgende bemærkninger.
>
> Tilførslen under lbnr. 1 og 2 er samme dokument. I forbindelse med min gennemgang af tilførslerne har jeg konstateret, at dokumentet under lbnr. 6 desværre ikke er vedlagt min afgørelse af 8. juli 2010.
>
> Dokumentet fremsendes hermed.
>
> Endvidere har jeg konstateret, at dokumenterne under lbnr. 8, 12, 13, 18, 22 til 25 desværre er bortkommet. Det drejer sig hovedsageligt om breve fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendt til Sydøstjyllands Politi orientering eller breve indeholdende påmindelser fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Sydøstjyllands Politi.
>
> Endvidere har jeg konstateret, at dokumenterne under lbnr. 14, 15, 19, 21 og 31 ved en fejl er journaliseret på 3700-00170-00098-08, men korrekt er lagt på de sager de indgår i."

2.16.7 Brev af 27. august 2010 fra Sydøstjyllands Politi med høringssvar til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev ligeledes af 27. august 2010 afgav Sydøstjyllands Politi høringssvar til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Sydøstjyllands Politi henholdt sig vedrørende aktindsigtsbegæringen og den meddelte delvise aktindsigt til sin besvarelse til advokat Peter Bang, citeret ovenfor, der var vedlagt høringssvaret.

Vedrørende de i klagen fremsatte bemærkninger om skrivelser i anledning af advokat Peter Bangs faxer af 20. januar 2010 og 12. februar 2010 og om manglende fremsendelse af journallister og registre, bemærkede Sydøstjyllands Politi følgende:

"Vedrørende telefaxen dateret 20. januar 2010 fra advokat Peter Bang
Som oplyst til advokat Peter Bang i min afgørelse af 8. juli 2010 har jeg forstået anmodningen fra advokat Peter Bang dateret 10. juni 2010 om aktindsigt således, at der ønskes aktindsigt i sagen med j. nr. 3700-000170-00098-08. Telefaxen dateret 20. januar 2010 er ikke journaliseret under j. nr. 3700-00170-00098-08, men under sagen med j. nr. 3700-10170-00203-09, og som følger heraf er det ikke givet aktindsigt i skrivelser til statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i anledning heraf.

Under 3700-10170-00203-09 har Sydøstjyllands Politi afgivet en udtalelse dateret 7. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland (J.nr. SA-5-2009-44-0018). Denne udtalelse er ifølge Statsadvokatens brev dateret 1. juli 2010 til advokat Peter Bang sendt til advokat Peter Bang til eventuelle bemærkninger.

Der findes ikke yderligere breve fra Sydøstjyllands Politi i anledning af advokat Peter Bangs telefax dateret 20. januar 2010.

Vedrørende telefaxen dateret 12. februar 2010
Denne telefax eller en eventuel anmodning fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ses desværre ikke modtaget ved Sydøstjyllands politi. Derfor findes der ikke breve fra Sydøstjyllands Politi i anledning af telefaxen.

For god ordens skyld bemærkes, at Vicestatsadvokat Anne-Mette Weise på min anmodning har fremsendt en telefax dateret 11. februar 2010 fra advokat Peter Bang, der er modtaget den 26. juni 2010. Telefaxen ses desværre ikke modtaget før.

Sydøstjyllands Politi anser telefaxen besvaret ved afgørelsen af 7. juni 2010 og der findes ikke andre breve i anledning af telefaxen dateret 11. februar 2010.

Vedrørende kopi af journallisten for 3700-00170-000098-08
Der vedlægges udtræk af bilag/anmærkninger vedrørende j.nr. 3700-000170-00098-08 samt dokumentet nævnt i lbnr. 6, der begge d.d. er fremsendt til advokat Peter Bang. Kopi af mit brev af d.d. til advokat Peter Bang er vedlagt."

Sydøstjyllands Politi gennemgik herefter i høringssvaret det i brevet til advokat Peter Bang oplyste.

Sydøstjyllands Politi fremsendte sammen med høringssvaret journallister og akter på de omtalte sager til Statsadvokaten.

2.16.8 Fax af 30. august 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi vedrørende manglende journalliste

Ved fax af 30. august 2010 bekræftede advokat Peter Bang modtagelse af Sydøstjyllands Politis svarskrivelse af 27. august 2010 og anmodede om fremsendelse af den omtalte journalliste, der ikke var medsendt brevet.

2.16.9 Fax af 31. august 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi vedrørende dokumenter, der var bortkommet fra sagen, samt fremsættelse af yderligere aktindsigtsanmodninger

Ved fax af 31. august 2010 sendt til både Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede advokat Peter Bang med henvisning til politiets oplysning om, at dokumenterne med løbenummer 8, 12, 13, 18, 22 til 25 var bortkommet, om at få oplyst, om Sydøstjyllands Politi "*(…) agter at rekvirere disse manglende akter fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.*"

Advokat Peter Bang fremsatte herudover følgende kommentarer til det modtagne materiale:

> "Af de vedlagte printscreens af skærmbilleder ses yderligere, at der ikke er givet aktindsigt i dokumenterne lb.nr. 21 og 26.
>
> Det fremgår, at dokumenterne lb.nr. 21 og 22 vedrører hhv. "Anmodning om udtalelse af afgørelse af 150709 m/bilag fra SA til JYD/ger" (med dokument dato 29/01-2010), og "Fra SA anmodning om besvarelse af anmodning – til JYD /sk07508" (dato 17/02-2010).
>
> Det fremgår, at dokumenterne med løbenummer 23, 24, 25 og 26 alle er påmindelser fra Statsadvokaten til hhv. "JYD/ger" (De anmodes om oplyse hvad denne forkortelse står for) og "erindringsskrivelse via LVR" (vicepolitidirektør Lene Volke Roesen). Det er bemærkelsesværdigt, at alle disse rykkere bortkommer i en sag, hvor der netop klages over sagsbehandlingstiden.
>
> De skriver, at "Endvidere har jeg konstateret, at dokumenterne under lbnr. 14, 15, 19, 21 og 31 ved en fejl er journaliseret på 3700-00170-00098-08, men korrekt lagt på de sager de indgår i." Jeg skal derfor yderligere anmode om aktindsigt i disse fem dokumenter. Jeg skal tillige anmode om kopi af journallisten for de journalnumre, som hver af disse akter er flyttet til.
>
> I skrivelsen fra politiadvokat Margit Hald dateret den 8. juli 2010 undtog De 2 dokumenter fra aktindsigt. Jeg skal anmode Dem om at oplyse, hvilke dokumentløbenumre der er tale om. Yderligere skal jeg anmode Dem om at fremsende kopi af disse 2 dokumenter, alternativt forholde Dem til klagen over, at der ikke er givet aktindsigt heri.
>
> Hvis Sydøstjyllands Politi har journallister svarende til Rigsadvokaten/Justitsministeriet, skal jeg anmode Sydøstjyllands Politi om at få dem tilsendt for ovennævnte sager og alle de journalnumre, som Sydøstjyllands Politi har om sager vedr. Divine Business Solutions ApS."

2.16.10 Brev af 31. august 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med afgørelse vedrørende blandt andet aktindsigt

Ved brev af 31. august 2010 traf Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afgørelse vedrørende et antal klagesager, herunder advokat Peter Bangs klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010 om delvis aktindsigt, hvorved Sydøstjyllands Politi havde undtaget to interne dokumenter, samt det ovenfor beskrevne efterfølgende forløb herom.

Forløbet frem til afgørelsen havde, som det fremgår af ovenstående afsnit, indebåret udvidelser af den oprindelige anmodning ved flere af advokat Peter Bangs breve til Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten præciserede på baggrund af forløbet sin forståelse af klagesagen, som omfattende 3 forhold:

„

- at De ikke er meddelt aktindsigt i de to interne dokumenter, da dokumenterne indeholder oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse, jf. forvaltningslovens § 12, stk. 2, subsidiært offentlighedslovens § 8,

- at De ikke er meddelt aktindsigt i akter eller skrivelser hos Sydøstjyllands Politi vedrørende Deres telefaxskrivelser af 20. januar 2010 og 12. februar 2010 til mig, og

- at De ikke har fået tilsendt kopi af sagens journalliste, registre og andre fortegnelser vedrørende sagens dokumenter.

"

Statsadvokatens afgørelse vedrørende de to undtagne dokumenter

Statsadvokaten ændrede afgørelsen for så vidt angik det ene dokument og opretholdt afgørelsen for det andet med følgende begrundelse:

"Jeg kan oplyse, at de to undtagne dokumenter dels et notat af 16. september 2008 udfærdiget af politiadvokat Peter Rydder, dels et notat af 28. januar 2010 fra efterforskningsleder Søren Søndergaard.

De har både i Deres ansøgning af 10. juni 2010 og i Deres klagen anført, at De ønsker aktindsigt i sagen, jnr. 3700-00170-00098-08 til brug for et klageskrift til Rigsadvokaten […]

For så vidt angår Søren Søndergaards notat af 28. januar 2010 har jeg i dag besluttet at omgøre Sydøstjyllands Politis afgørelse om at undtage efterforskningsleder fra aktindsigt. Jeg vedlægger derfor en kopi af notatet.

Herved har jeg lagt vægt på, at dokumentet indeholder oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse […]

For så vidt angår notat af 16. september 2008 udfærdiget af politiadvokat Peter Rydder kan jeg tiltræde Sydøstjyllands Politis afgørelse om at undtage dette dokument i henhold til forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1, da dokumentet ikke indeholder oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, jf. stk. 2.

Jeg kan ligeledes tiltræde afgørelsen om, at der ikke er grundlag for at give meroffentlighed i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt.

> Ved min afgørelse om ikke at meddele meroffentlighed i notat af 16. september 2008 udfærdiget af politiadvokat Peter Rydder har jeg lagt vægt på, at dokumentet indeholder vurderinger vedrørende en straffesag, der ikke er endeligt afsluttet."

Statsadvokatens afgørelse vedrørende skrivelser i anledning af Peter Bangs faxer

Sydøstjyllands Politi havde ikke truffet afgørelse om dette spørgsmål, men alene givet oplysninger om, hvorfor der ikke var fremsendt materiale, og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands kommenterede derfor blot spørgsmålet om skrivelser vedrørende de to faxer:

> "Vedrørende Deres telefax af 20. januar 2010 har Sydøstjyllands Politi over for mig oplyst, at telefaxen ikke er journaliseret under j.nr. 3700-00170-00098-08, men under 3700-00170-00203-08. Dette er baggrunden for, at De ikke i forbindelse med, at De fik aktindsigt i j.nr. 3700-00170-00098-08 blev meddelt aktindsigt i akter eller skrivelser hos Sydøstjyllands Politi vedrørende Deres telefax af 20. januar 2010.
>
> Sydøstjyllands Politi har i øvrigt oplyst, at politiet ad j.nr. 3700-00170-00203-08 den 7. juni 2010 har afgivet en udtalelse til mig …, at det fremgår af min afgørelse af 1. juli 2010, at jeg ved brev af 11. juni 2010 har partshørt Dem over udtalelsen af 7. juni 2010, og at der ikke er yderligere breve hos Sydøstjyllands Politi i anledning af Deres telefax af 20. januar 2010.
>
> Vedrørende Deres telefax af 12. februar 2010 har Sydøstjyllands Politi oplyst, at telefaxen ikke er modtaget ved Sydøstjyllands Politi, og at der ikke findes breve fra Sydøstjyllands Politi i anledning af faxen.
>
> Sydøstjyllands Politi har videre oplyst, at politiet den 26. juni 2010 hos mig har rekvireret en telefax af 11. februar 2010 fra Dem, der desværre ikke var modtaget hos politiet før.
>
> I den forbindelse kan jeg oplyse, at jeg den 12. februar 2010 […] videresendte et brev af 11. februar 2010 fra Dem, som jeg havde modtaget pr. telefax, til Sydøstjyllands Politi, hvilket jeg samme dag meddelte Dem pr. brev.
>
> Sydøstjyllands Politi har oplyst, at politiet anser Deres telefax af 11. februar 2010 besvaret ved sin afgørelse af 7. juni 2010, og at der ikke findes andre breve i anledning af telefaxen."

Statsadvokatens afgørelse vedrørende journallister

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland noterede sig, at Sydøstjyllands Politi ved brev af 27. august 2010 havde sendt kopi af journallisten, og foretog sig derfor ikke yderligere vedrørende klagen.

Afgørelsen, der som indledningsvis anført også vedrørte en række andre klager end klagen over Sydøstjyllands Politis behandling af aktindsigtsanmodningen, blev ved brev af 29. september 2010 påklaget af advokat Peter Bang til Rigsadvokaten. Klageforløbet vedrørende de materielle aspekter af advokat Peter Bangs klage af 29. september 2010 er nærmere beskrevet i beretningens kapitel 7, afsnit 3. Ved afgørelse af 24. februar 2011 udtalte Rigsadvokaten, at Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010 for så vidt angik behandlingen af klagen over Sydøstjyl-

lands Politis behandling af aktindsigtsanmodningen ikke kunne påklages til Rigsadvokaten, idet Statsadvokaten havde truffet afgørelse i anden instans.

2.16.11 Brev af 2. september 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland besvarede ved brev af 2. september 2010 faxen af 31. august 2010 fra advokat Peter Bang med følgende:

> "Jeg opfatter Deres brev af 31. august 2010 som indeholdende en række spørgsmål og anmodninger stilet til Sydøstjyllands Politi. Jeg opfatter derfor alene brevet som sendt hertil til orientering."

2.16.12 Fax af 7. september 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved fax af 7. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede advokat Peter Bang om aktindsigt i en række specifikt oplistede dokumenter.

Herudover anmodede advokat Peter Bang yderligere om " *(…) aktindsigt i alle skrivelser fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Sydøstjyllands Politi, og svar fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland eksempelvis i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, og som der ikke tidligere har været søgt om aktindsigt i.*"

2.16.13 Fax af 7. september 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved en anden fax af 7. september 2010 fra advokat Peter Bang til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagede advokat Peter Bang over dele af Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010.

Advokat Peter Bang citerede i klageskrivelsen Sydøstjyllands Politis afslag på aktindsigt i 2 interne dokumenter og Sydøstjyllands Politis brev af 27. august 2010 til advokat Peter Bang med oplysning om, at 8 dokumenter var bortkommet, og at dokumenterne med løbenummer 14, 15, 19, 21, og 31 ved en fejl var journaliseret på sagen 3700-00170-00098-09, som advokaten havde anmodet om aktindsigt i, men rettelig befandt sig på en anden sag:

> "Mens skrivelsen fra Sydøstjyllands Politi dateret den 8. juli 2010 angav, at 2 dokumenter var undtaget fra aktindsigt, så kan det ud fra ovenstående konkluderes, at der ikke med denne skrivelse blev givet aktindsigt i dokumenter med følgende løbenumre: 002, 010, 012, 013, 014, 015, 018, 019, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 028, 029, 030, 031, 032. I alt 20 dokumenter. For fire af disse skrivelser (010, 028, 029, 030) drejer det sig om påtegninger af skrivelser, hvor dette eventuelt kan skyldes en misforståelse. Men det efterlader fortsat 14 dokumenter, der burde have været omtalt ved besvarelsen af anmodningen om aktindsigt.
> Jeg skal hermed påklage dette forhold."

Advokat Peter Bang fremsatte herudover klage over, at dokumenterne 14, 15, 19, 21 og 31 "*(…) er flyttet fra det journalnummer, der blev søgt aktindsigt i, over til andre journalnumre, uden at der er blevet meddelt aktindsigt i disse*" og anmodede Statsadvokaten om at "*(…) undersøge, hvornår denne flytning for hvert enkelt af disse dokumenter har fundet sted*."

Som det tredje klagepunkt citerede advokat Peter Bang Statsadvokatens brev af 31. august 2010 med oplysning om indholdet af de to interne dokumenter, herunder indholdet af Søren Søndergaards notat af 28. januar 2010, og klagede over, at dette notat ikke fremgik af journallisten.

Endeligt klagede advokat Peter Bang over, at dokumentet med løbenummer 26 ikke var nævnt i Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010, og at det ikke var udleveret, selv om det ikke var undtaget fra aktindsigt.

2.16.14 Brev af 13. september 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med anmodning om udtalelse fra Sydøstjyllands Politi

Ved skrivelse af 13. september 2010, der var vedlagt advokat Peter Bangs faxer af 7. september 2010, redegjorde Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland for, at denne opfattede den ene fax som "*(…) en anmodning om, at jeg genoptager min afgørelse af 31. august 2010 (…)*" og anmodede om Sydøstjyllands Politis bemærkninger hertil.

2.16.15 Brev af 13. september 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med besvarelse af henvendelse fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Ved brev af 13. september 2010 besvarede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland de to faxer af 7. september 2010.

Aktindsigtsanmodningen

Vedrørende de af advokat Peter Bang oplistede specifikke akter beroende på Sydøstjyllands Politis sagsnummer 3700-00170-00098-08 opsummerede Statsadvokaten indholdet af Statsadvokatens breve af 31. august 2010 og 2. september 2010 til advokat Peter Bang og besvarede herefter henvendelsen således:

> "Jeg er bekendt med, at Sydøstjyllands Politi er i færd med at udarbejde svar på Deres telefax af 31. august 2010, og at politiet i den forbindelse telefonisk har rekvireret nogle af de dokumenter, som De har angivet i Deres telefax hertil af 7. september 2010.
>
> På den baggrund må jeg henvise Dem til at afvente svar fra Sydøstjyllands Politi og herefter eventuelt henvende Dem hertil på ny, hvis De mener, at der fortsat er dokumenter på listen, som De ikke har fået aktindsigt i.
>
> Jeg foretager mig ikke yderligere i anledning af Deres henvendelse på dette punkt."

For så vidt angik anmodningen om aktindsigt i Statsadvokatens korrespondance med Sydøstjyllands Politi i anledning af advokat Peter Bangs klageskrivelse af 23. juni 2010, meddelte Statsadvokaten aktindsigt og fremsendte de pågældende akter.

For så vidt angik anmodningen, der vedrørte "*(…) alle skrivelser mellem Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi, eksempelvis i anledning politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, og som der ikke tidligere har været søgt om aktindsigt i*", afslog Statsadvokaten aktindsigt, idet advokat Peter Bang ikke havde opfyldt identifikationskravet ved anmodningen.

Klageskrivelsen

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland gengav hovedindholdet af advokat Peter Bangs klageskrivelse, der efter Statsadvokatens forståelse bestod i en klage over, at advokat Peter Bang fortsat ikke havde modtaget en række af sagens dokumenter. Statsadvokaten opfattede dette som "*(…) en anmodning om, at jeg genoptager min afgørelse af 31. august 2010 og revurderer Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010.*"

Statsadvokaten meddelte, at han samme dag havde anmodet Sydøstjyllands Politi om en udtalelse i forhold til klagepunktet.

Statsadvokaten traf herudover afgørelse i forhold til de tre konkrete klagepunkter, der ikke efter Statsadvokatens opfattelse indebar en anmodning om genoptagelse af sagen.

Vedrørende klagen over, at Sydøstjyllands Politi havde "flyttet" 5 dokumenter fra den sag, advokat Peter Bang havde søgt om aktindsigt i, refererede Statsadvokaten fra det i Sydøstjyllands Politis brev af 27. august 2010 anførte, hvoraf fremgår, at de 5 dokumenter ved en fejl var blevet journaliseret på sagen.

> "Sydøstjyllands Politi har altså oplyst Dem om grunden til, at De ikke ved politiets afgørelse af 8. juli 2010 blev meddelte aktindsigt i de 5 dokumenter - nemlig fordi dokumenterne ikke indgår i den sag, 3700-00170-00098-09, som De søgte aktindsigt i."

Vedrørende anmodningen om, at Statsadvokaten skulle undersøge, hvornår de 5 dokumenter var "flyttet" samt klagen over, at Søren Søndergaards notat af 28. januar 2010 ikke indgik i journallisten, oplyste Statsadvokaten, at dette ikke var omfattet af Statsadvokatens opgaver.

2.16.16 E-mail af 17. september 2010 med klage over sagsbehandlingstiden

Ved e-mail af 17. september 2010 klagede Tom Lisborg til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland over, at fax af 31. august 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med supplerende aktindsigtsanmodninger ikke var besvaret inden 10 dage.

2.16.17 Brev af 21. september 2010 med videresendelse

Ved brev af 21. september 2010 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagen til Sydøstjyllands Politi, der skulle træffe afgørelse i første instans.

2.16.18 Brev af 24. september 2010 fra Sydøstjyllands Politi med fremsendelse af dokumenter til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 24. september 2010 advokat Peter Bangs faxer af 31. august og 17. september 2010 med klage over Sydøstjyllands Politis behandling af aktindsigtsanmodningen.

Sydøstjyllands Politi meddelte advokat Peter Bang, at de opfattede henvendelserne som en anmodning om at få tilsendt dokumenterne med løbenummer 8, 12, 18 og 21-25. Sydøstjyllands Politi fremsendte disse dokumenter.

Sydøstjyllands Politi oplyste, som svar på advokat Peter Bangs spørgsmål herom, at forkortelsen "*JYD/ger*" stod for Jens Yde Dissing og Gurli Ernst.

Sydøstjyllands Politi meddelte endeligt, at politiet forstod sidste del af faxen som en anmodning om aktindsigt i dokumenterne med løbenummer 26 og løbenumrene 14, 15, 21 og 31 (fire af de på sagen fejljournaliserede dokumenter) samt de journallister, som de dokumenter indgik i. Politiet oplyste i relation hertil, at de var ved at gennemgå dokumenterne og forventede at træffe afgørelse om, hvorvidt der kunne gives aktindsigt heri, senest 3 uger fra den 24. september 2010.

2.16.19 Brev af 24. september 2010 fra Sydøstjyllands Politi med høringssvar til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 24. september 2010 redegjorde Sydøstjyllands Politi for sin forståelse af advokat Peter Bangs henvendelser. Sydøstjyllands Politi vedlagde sit svar af samme dato til advokat Peter Bang og indstillede til, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ikke genoptog sin afgørelse af 31. august 2010.

2.16.20 Brev af 30. september 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med anmodning om aktindsigt i aktindsigtssagen

Ved brev af 30. september 2010 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i den i dette afsnit beskrevne aktindsigtssag.

2.16.21 Brev af 7. oktober 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Ved brev af 7. oktober 2010 til advokat Peter Bang samlede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland op på 3 verserende aktindsigtssager ved Statsadvokaten, herunder den i dette afsnit behandlede. De øvrige to sager er behandlet nedenfor, idet kapitlet kronologisk er inddelt efter hver enkelt aktindsigtsanmodning.

Statsadvokaten opsummerede sagens forløb fra Tom Lisborgs klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010 frem til Statsadvokatens seneste brev af 13. september 2010 og oplyste, at sagen nu beroede på, at Sydøstjyllands Politi afgav udtalelse.

Statsadvokaten anmodede med henvisning til Tom Lisborgs brev af 30. september 2010 og det i øvrigt store antal overlappende breve fra advokat Peter Bang og Tom Lisborg om, at korrespondance alene foregik igennem advokat Peter Bang.

Statsadvokaten forventede at træffe afgørelse vedrørende aktindsigtsanmodningen af 30. september 2010 inden 60 dage.

2.16.22 Brev af 14. oktober 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, vedrørende aktindsigt

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 14. oktober 2010 advokat Peter Bangs henvendelser af 27. august og 7. september 2010 for så vidt angik de henvendelser, der indeholdt anmodning om fremsendelse af ikke-modtagne dokumenter og anmodning om yderligere aktindsigt.

Sydøstjyllands Politi opsummerede i brevet hvilke akter, der tidligere var fremsendt ved breve af 8. juli 2010, 27. august 2010 og 24. september 2010, der alle er omtalt ovenfor. Sydøstjyllands Politi anførte herefter følgende:

> "Dokumentet under løbenummer 30 og 31 burde have været vedlagt brevet af 27. august 2010 og vedlægges hermed.
>
> Det bemærkes, at dokumentet under løbenummer 26 var vedlagt Sydøstjyllands Politis brev af 8. juli i 2010. For god ordens skyld fremsendes dokumentet på ny.
>
> Da De i Deres brev af 10. juni 2010 anmodede om aktindsigt og meroffentlighed i journalnummer 3700-00170-00098-08 oplyste De, at anmodningen om "aktindsigt kun omfatter akter, som der ikke tidligere modtaget aktindsigt i og omfatter ikke akter, der er fremsendt af min klient eller undertegnede".
>
> Sydøstjyllands Politi forstod Deres anmodning således, at De ikke ønskede aktindsigt i dokumenter, der måtte formodes at være Dem eller Deres klient bekendt.
>
> De har derfor ikke modtaget aktindsigt i dokumenterne under løbenummer 2, 4, 5, 10, 27, 28, 29 og 32, der alle er dokumenter sendt mellem Dem eller Deres klient og Sydøstjyllands Politi, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, Rigspolitiet eller Rigsadvokaten, og som derfor må formodes at være Dem bekendt.
>
> Samtlige dokumenter vedlægges hermed.
>
> Ved Sydøstjyllands Politis brev af 27. august 2010 blev De oplyst om, at dokumenterne under løbenumrene 14, 15, 19, 21 og 31 ved en fejl er journaliseret under journalnummer 3700-00170-00098-08, men korrekt lagt på de sager, som de indgår i.
>
> Rettelig burde have fremgået, at dette også er gældende for dokumentet under løbenummer 13.

Da Deres anmodning om aktindsigt angik sagen med journalnummer 3800-00170-00098-08, har De ikke modtaget aktindsigt i dokumenterne under løbenumrene 13, 14, 15, 19, 21 og 31.

De har ved brev af 31. august 2010 anmodet om aktindsigt i dokumenterne på journalnummer 3700-00170-00098-08 journaliseret under løbenummer 14, 15, 19, 21 og 31.

Sydøstjyllands Politi har forstået disse henvendelser som en anmodning om aktindsigt i dokumenterne under løbenummer 13, 14, 15, 19, 21 og 31. Sydøstjyllands Politi har d.d. truffet afgørelse vedrørende denne aktindsigtsanmodning og under journalnummer 3700-10170-00436-10. Afgørelsen er fremsendt Dem samtidig med dette brev.

De har nu fået fremsendt samtlige dokumenter under journalnummer 3700-00170-00098-08 med følgende undtagelser.

Dokumentet under 3 har De ikke modtaget aktindsigt i, da det ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 er undtaget fra aktindsigt

Endelig har De ikke modtaget aktindsigt i dokumentet under løbenummer 19, da Sydøstjyllands Politi ved afgørelse af d.d. under journalnummer 3700-10170-00436-10 har undtaget dette dokument fra aktindsigt."

2.16.23 Brev af 14. oktober 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med delvis aktindsigt i de fejljournaliserede akter

Ved brev af 14. oktober 2010 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om aktindsigt vedrørende de 6 dokumenter, der ved en fejl var journaliseret på sagen 3700-00170-00098-08.

Sydøstjyllands Politi havde ved det ovenfor nævnte brev af 14. oktober 2010 fremsendt det ene dokument og meddelte ved afgørelsen omtalt i nærværende afsnit aktindsigt i yderligere 4 dokumenter samt journallisterne for de sager, hvori akterne indgik. Journallisten for den ene sag blev dog begrænset med henvisning til, at den pågældende sag var oprettet i forbindelse med besvarelse af folketingspørgsmålene nr. 514-517. Som begrundelse for det delvise afslag henviste Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 13. august 2010 om en tilsvarende anmodning.

Vedrørende det sidste dokument meddelte Sydøstjyllands Politi afslag. Akten, med løbenummer 19, indeholdt et brev af 14. december 2009 fra Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen. Brevet indgik i den sag ved Sydøstjyllands Politi, hvorunder politiet behandlede mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen, og afslaget blev begrundet i, at hverken Tom Lisborg eller Divine Business Solutions ApS havde været part i sagen. Sydøstjyllands Politi fandt ikke anledning til at meddele meroffentlighed og henviste som begrundelse herfor navnlig til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 20. maj 2010, ligeledes om afslag på aktindsigt i efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

2.16.24 Brev af 14. oktober 2010 fra Sydøstjyllands Politi vedrørende sagsbehandlingsklagen

Ved brev ligeledes af 14. oktober 2010 til Tom Lisborg besvarede Sydøstjyllands Politi dennes klage af 17. september 2010 over sagsbehandlingstiden i anledning af anmodning om aktindsigt af 31. august 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang. Anmodningen var efterkommet ved de ovenfor beskrevne breve.

Sydøstjyllands Politi oplyste om baggrunden for den manglende overholdelse af fristen, at dette skyldtes det store antal overlappende henvendelser fra advokat Peter Bang og Tom Lisborg, og at Sydøstjyllands Politi ved tidligere brev af 24. september 2010 havde orienteret om den forventede sagsbehandlingstid.

Sydøstjyllands Politi beklagede, at brevet af 24. september 2010 ikke var fremkommet inden 10 dage fra anmodningen.

2.16.25 Brev af 14. oktober 2010 fra Sydøstjyllands Politi med yderligere høringssvar til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Sydøstjyllands Politi oplyste ved brev af 14. oktober 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om, at advokat Peter Bang nu havde fået tilsendt samtlige sagens dokumenter med følgende undtagelser:

- Løbenummer 3, som ved Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010 var undtaget fra aktindsigt

- Løbenummer 19, som Sydøstjyllands Politi ved afgørelse af samme dato havde undtaget fra aktindsigt

Sydøstjyllands Politi indstillede på denne baggrund til, at Statsadvokaten ikke genoptog sagen.

2.16.26 Brev af 20. oktober 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Ved brev af 20. oktober 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne fra Sydøstjyllands Politi havde modtaget kopi af breve af 14. oktober 2010, hvorved advokat Peter Bang havde modtaget aktindsigt i alle dokumenter med to undtagelser.

Statsadvokaten fandt på baggrund heraf ikke grundlag for at genoptage sin afgørelse af 31. august 2010.

2.16.27 Brev af 25. oktober 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi

Advokat Peter Bang anmodede ved brev af 25. oktober 2010 Sydøstjyllands Politi om at fremsende "*printscreen af løbenummer 4-6*" i journalnr. 3700-10170-00203-09, idet der ved Sydøstjyllands brev af 14. oktober 2010 kun var medsendt "*2 printscreens af løbenummer 1-3*" i sagen.

2.16.28 Fax af 27. oktober 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi med anmodning om fremsendelse af akt

Ved fax af 27. oktober 2010 til Sydøstjyllands Politi gjorde advokat Peter Bang opmærksom på, at han ikke ved Sydøstjyllands Politis brev af 24. september 2010 havde modtaget dokumentet med løbenummer 22 og bad om at få dette medsendt.

Advokat Peter Bang anførte samtidig, at dokumentet med løbenummer 21 ifølge journallisten for sagen ikke, som det ellers fremgik af Sydøstjyllands Politis skrivelse af 14. oktober 2010, indgik i sagen med journalnummer 3700-10170-00203-09.

2.16.29 Brev af 27. oktober 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi

Advokat Peter Bang redegjorde ved brev af 27. oktober 2010 til Sydøstjyllands Politi for en række forhold vedrørende de dokumenter - der var flyttet til andre sager - der efter hans opfattelse gav anledning til "*undren*" og bad i den forbindelse om nærmere oplysninger herom og supplerende aktindsigt i en række dokumenter med tilknytning til dokumenterne, der var flyttet til andre sager.

2.16.30 Brev af 2. november 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på dennes fax

Ved brev af 2. november 2010 oplyste Sydøstjyllands Politi som svar på advokat Peter Bangs fax af 27. oktober 2010, at dokumentet med løbenummer 22 *var* vedlagt politiets tidligere brev af 24. september 2010. Sydøstjyllands Politi fremsendte dokumentet på ny.

Vedrørende dokumentet med løbenummer 21 gentog Sydøstjyllands Politi oplysningen om, at dokumentet ved en fejl var journaliseret på journalnummer på 3700-00170-00098-08, men rettelig indgik i sagen 3700-10170-00203-09. Af samme grund var dokumentet ikke journaliseret på sidstnævnte sag.

2.16.31 Brev af 2. november 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på dennes brev

Sydøstjyllands Politi svarede ligeledes ved brev af 2. november 2010 på advokat Peter Bangs brev af 27. oktober 2010, hvori advokat Peter Bang bl.a. anmodede om aktindsigt i yderligere dokumenter.

I brevet oplyste Sydøstjyllands Politi, at det på grund af andre presserende opgaver ikke var muligt at besvare den supplerende aktindsigtsanmodning inden 10 dage, men at Sydøstjyllands Politi forventede at kunne give svar på anmodningen inden 60 dage fra den 2. november 2010.

2.16.32 Fax af 8. november 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Sydøstjyllands Politi

Ved fax af 8. november 2010 kommenterede advokat Peter Bang på ny Sydøstjyllands Politis brev af 14. oktober 2010, denne gang politiets oplysninger om, at en del af dokumenterne var breve/e-mails sendt til eller fra Tom Lisborg og advokat Peter Bang, og at disse derfor ikke var udleveret ved aktindsigten.

Indledningsvis citerede advokat Peter Bang det afsnit i Sydøstjyllands Politis brev af 14. oktober 2010, hvori Sydøstjyllands Politi havde anført, at der var tale om dokumenter sendt mellem Tom Lisborg og advokat Peter Bang og myndighederne. Herefter anførte advokat Peter Bang, at:

> "For dokumenterne med løbenummer 2, 4, 5 og 27 er jeg enig i ovenstående. For dokumentet med løbenummer 010 er jeg ikke enig, og jeg skal hermed igen anmode om aktindsigt i dette dokument, hvor der i de fremsendte skærmbilleder står teksten "Påtegning fra SA med anmodning om orientering af adv. Peter Bang/ger" - denne påtegning er således ikke et dokument, der er omfattet af undtagelserne.
>
> For dokumenterne med løbenummer 028, 029, 032 er jeg heller ikke enig […]. Jeg skal derfor bede Dem bekræfte, at for j.nr. 37000-10170-00285 blev dokumenterne med løbenummer 028, 029 og 032 først udleveret af Dem den 14. oktober 2010."

Advokat Peter Bang kommenterede herudover på kronologien i udleveringen af dokumenter i Sydøstjyllands Politis breve i august og september 2010 og fremsatte på baggrund heraf en række specifikke anmodninger:

> "Dokumentet med løbenummer 021 er udleveret den 14. oktober 2010 […] mens dokumentet med løbenummer 031 er udleveret den 14. oktober 2010 […]. For ingen af disse 2 dokumenter (løbenummer 021 og 031) har De fremsendt dokumentation for, at de har indgået i journallister for andre journalnumre, hvorfor jeg skal anmode Dem om enten at fremsende dokumentation herfor, eller bekræfte, at oplysningen om at disse 2 dokumenter var "lagt på de sager de indgår i" var urigtig.
>
> Med hensyn til dokumenterne med løbenummer 014 og 015 har jeg skrevet til Politidirektør Lone Sehested herom den 27. oktober 2010. Med hensyn til løbenummer 019 (som De har afvist aktindsigt i) skal jeg bede Dem oplyse, hvilket journalnummer dette dokument er placeret i udover j.nr. 3700-00170-00098-08, samt fremsende dokumentation for dette.
>
> Yderligere skal jeg bede Dem oplyse, hvilket journalnummer notitsen fra Søren Søndergaard dateret den 28. januar 2010 indgår i, samt hvilke løbenummer det har, samt fremsende dokumentation for dette […]"

2.16.33 Brev af 12. november 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang

Ved brev af 12. november 2010 besvarede Sydøstjyllands Politi henvendelsen af 8. november 2010.

I brevet oplyste Sydøstjyllands Politi, at det på grund af andre presserende opgaver ikke var muligt at besvare den supplerende aktindsigtsanmodning inden 10 dage, men at Sydøstjyllands Politi forventede at kunne give svar på anmodningen inden 60 dage fra den 12. november 2010.

2.16.34 Fax af 18. november 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med anmodning om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved fax af 18. november 2010 anmodede advokat Peter Bang på ny om aktindsigt hos Statsadvokaten for Midt-, Vest, og Sydøstjylland.

Advokat Peter Bang henviste i brevet indledningsvis til følgende uddrag fra Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010:

> "Vedrørende Deres telefax af 20. januar 2010 har Sydøstjyllands Politi oplyst, at telefaxen ikke er modtaget ved Sydøstjyllands Politi, og at der ikke findes breve fra Sydøstjyllands Politi i anledning af faxen.
>
> Sydøstjyllands Politi har videre oplyst, at politiet den 26. juni 2010 hos mig har rekvireret en telefax af 11. februar 2010 fra Dem, der desværre ikke var modtaget hos politiet før.
>
> I den forbindelse kan jeg oplyse, at jeg den 12. februar 2010 ad j.nr. SA 5-2010-44-0018 videresendte et brev af 11. februar 2010 fra Dem, som jeg havde modtaget pr. telefax, til Sydøstjyllands Politi, hvilket jeg samme dag meddelte Dem pr. brev."

Advokat Peter Bang anmodede herefter om aktindsigt i alle skrivelser og notitser om telefonsamtaler, hvori Sydøstjyllands Politi havde oplyst, at politiet ikke havde modtaget "*(…) de 2 telefaxer, der ovenfor refereres til*."

2.16.35 Brev af 22. november 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med afgørelse om aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland besvarede ved brev af 22. november 2010 anmodningen af 18. november 2010 fra advokat Peter Bang om aktindsigt.

Statsadvokaten meddelte i svaret advokat Peter Bang aktindsigt i Sydøstjyllands Politis udtalelse af 27. august 2010 til advokat Peter Bangs klage af 6. august 2010 over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010, der er beskrevet ovenfor.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland præciserede i øvrigt følgende:

> "Brevet af 27. august 2010 blev ved en fejl ikke indjournaliseret på SA5-2010-44-0054, da jeg modtog det, og fremgår derfor ikke af den aktliste, som De ved brev af 29. oktober 2010 ad SA5-2010-44-0018 har fået fremsendt. Brevet er dog nu blevet indjournaliseret på SA5-2010-44-0054.
>
> Jeg kan i øvrigt oplyse, at der i det på side 1 fra min afgørelse af 31. august 2010, side 7, afsnit 6-8 citerede alene refereres til én telefax fra Dem af 11. februar 2010, som jeg den 12. februar 2010 videresendte til Sydøstjyllands Politi.
>
> Jeg foretager mig ikke yderligere i anledning af deres anmodning."

2.16.36 Faxer af 24. november 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved fax af 24. november til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland kommenterede advokat Peter Bang igen på Sydøstjyllands Politis løbende skrivelser omtalt i dette afsnit. Genstanden for faxen var navnlig de to interne dokumenter, som Sydøstjyllands Politi havde undtaget fra aktindsigt ved politiets afgørelse af 8. juli 2010. I faxen påklagede advokat Peter Bang samtidigt, at "*(…) Sydøstjyllands Politi ikke har givet aktindsigt i løbenummer 019 i j.nr. 3700-00170-00098-08.*"

Herudover anmodede advokat Peter Bang om, at "(…) *statsadvokaten med sin afgørelse vedlægger udskrift af journallisten for j.nr. 3700-83990-00449-07 (hvor søjlen med "Lås akt" indgår), hvilket endnu ikke er modtaget fra Sydøstjyllands Politi, samt kopi af eventuelle skrivelser til statsadvokaten, hvor Sydøstjyllands Politi informerer statsadvokaten om, at det andet dokument, der var undtaget fra aktindsigt, var notitsen fra politikommissær Søren Søndergaard.*"

Ved yderligere fax af samme dato kommenterede advokat Peter Bang på, at der i Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 var henvist til et forkert sagsnummer.

2.16.37 Brev af 26. november 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på dennes henvendelse

Ved brev af 26. november 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne forstod advokat Peter Bangs første fax af 24. november 2010 som en anmodning om at genoptage afgørelsen af 31. august 2010. Statsadvokaten oplyste, at han samme dag havde videresendt faxen til Sydøstjyllands Politi til udtalelse og forventede at vende tilbage inden 60 dage.

Vedrørende den anden fax meddelte Statsadvokaten, at der ved en fejl var henvist til et forkert sagsnummer ved Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010.

2.16.38 Fax af 26. november 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved fax af 26. november 2010 spurgte advokat Peter Bang, med henvisning til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010, om der et antal steder på side 7

i denne afgørelse var sket en slåfejl ved angivelse af sagsnummeret for Sydøstjyllands Politis sag.

Advokat Peter Bang anmodede herudover om aktindsigt i en skrivelse af 26. juni 2010 fra Statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi med genfremsendelse af advokat Peter Bangs fax af 11. februar 2010, som oprindeligt var sendt til Statsadvokaten, samt oplysning om journalnummer og aktnummer på skrivelsen.

2.16.39 Brev af 3. december 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på fax af 26. november 2010

Ved brev af 3. december 2010 bekræftede Statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland over for advokat Peter Bang, at der i Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010 var slåfejl på side 7 ved angivelsen af Sydøstjyllands Politis journalnummer.

Vedrørende aktindsigtsanmodningen svarede Statsadvokaten, at:

> "Sydøstjyllands Politi har i sin udtalelse til mig af 27. august 2010 på side 2 oplyst, at vicestatsadvokat Anne Mette Wiese på politidirektørens anmodning *"har fremsendt en telefax dateret den 11. februar 2010 fra advokat Peter Bang, der er modtaget den 26. juni 2010"*. Jeg har den 22. november 2010 sendt Dem en kopi af denne udtalelse.
>
> Jeg har (første gang) den 12. februar 2010 videresendt Deres fax af 11. februar 2010 til Sydøstjyllands Politi. Dette meddelte jeg Dem i brev af 12. februar 2010 […]
>
> Jeg kan bekræfte, at der i mit journalsystem ikke er oprettet noget dokument med et følgebrev i forbindelse med, at jeg den 26. juni 2010 videresendte Deres fax af 11. februar 2010 til Sydøstjyllands Politi. Og når der ikke er noget dokument i mit journalsystem, skyldes det, at jeg ikke har knyttet nogen bemærkninger til sagen i forbindelse med videresendelsen. Deres telefax er formentlig blevet videresendt pr. fax til Sydøstjyllands Politi uden forside. Efter en umiddelbar gennemgang af akterne i de ganske mange sager vedrørende Deres klient, som jeg behandler eller har behandlet, er jeg ikke i besiddelse af nogen faxkvittering.
>
> […]
>
> Jeg foretager mig ikke yderligere i anledning af Deres henvendelse."

2.16.40 Klage af 3. december 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Rigsadvokaten

Advokat Peter Bang klagede ved brev af 3. december 2010 - der indgik i de i kapitel 7, afsnit 3, omtalte dispositionsklager - over følgende forhold af relevans for aktindsigtsanmodningerne beskrevet her:

> "Jeg skal hermed udvide tidligere fremsendte klager med flg. forhold:

- Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands sagsbehandling som 1. instans af klager over afgørelser fra Sydøstjyllands Politi mht. besvarelse af anmodning om aktindsigt.
- Mangelfulde/urigtige besvarelser og sagsbehandlingstid vedrørende anmodning om aktindsigt fra Sydøstjyllands Politi.
- Mangelfulde/urigtige oplysninger og ingen dokumentation for, at akter ikke er udleveret, fordi de var journaliseret på andre journalnumre. I selvstændige afsnit er behandlet de skrivelser, som er omfattet heraf. Det vedrører hovedsageligt påmindelser/rykkere fra statsadvokaten til Sydøstjyllands Politi om at sikre opkaldslister for telefonsamtaler fra og til den politianmeldte Leif Jensen.
- Modstridende oplysninger fra Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi om akter, der er undtaget aktindsigt og notatet fra politikommissær Søren Søndergaard.
- Modstridende oplysninger fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi vedr. min telefax dateret den 11. februar 2010 mht. rykker om at sikre opkaldslister for telefonsamtaler fra og til den politianmeldte Leif Jensen."

Advokat Peter Bang redegjorde for:

"

- At Sydøstjyllands Politi ved besvarelse af anmodning om aktindsigt ikke har givet aktindsigt i de dokumenter, som de nu selv erkender, at anmelder har ret til aktindsigt i.
- At Sydøstjyllands Politi ved besvarelse af anmodning om aktindsigt den 8. juli 2010 ikke har givet aktindsigt i sagens journalliste, hvor der først den 27. august 2010 er modtaget en erstatning herfor i form af printscreens af skærmbilleder. I skrivelsen fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland vedlagt i bilag 132, benævnes det fremsendte på side 2 som "udtræk af bilag/anmærkninger" og ikke som en journalliste.
- At Sydøstjyllands Politi ved besvarelse af anmodning om aktindsigt har afgivet urigtig forklaring om, at akter der indgik i det journalnummer, som der var søgt aktindsigt i, var journaliseret på andre journalnume (j.nr. 3700-83990-00449-07).
- At et dokument ikke indgår i journallisten, hvor det senere har vist sig, at der på dette dokument var anført et helt andet journalnummer.
- At der er modstridende oplysninger fra hhv. Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi om et dokument, der påstås aldrig modtaget af Sydøstjyllands Politi.
- At anmelder efter nu mere end 5 måneder fortsat ikke har modtaget aktindsigt i alle de akter, som anmelder har krav på. Yderligere har Sydøstjyllands Politi meddelt, at udestående spørgsmål vedrørende forhold der giver anledning til undren først forventes besvaret 60 dage efter den 12. november 2010.

Klagen over sagsbehandlingen hos Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland inkluderer, at statsadvokaten har forholdt sig passivt i anledning af Sydøstjyllands Politis kritisable sagsbehandling […]"

Advokat Peter Bang redegjorde herefter nærmere for de forhold ved Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten, der gav anledning til klage.

2.16.41 Brev af 10. december 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Sydøstjyllands Politi med rykker for udtalelse

Ved brev af 10. december 2010 erindrede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om sin anmodning af 26. november 2010 om udtalelse i anledning af advokat Peter Bangs klage.

Det fremgår af interne poststempler, at denne blev modtaget ved Sydøstjyllands Politis ledelsessekretariat den 14. december 2010, og at Sydøstjyllands Politi på dette tidspunkt havde sendt sin udtalelse, jf. straks nedenfor.

2.16.42 Brev af 14. december 2010 fra Sydøstjyllands Politi med høringssvar til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved brev af 14. december 2010 afgav Sydøstjyllands Politi udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i anledning af advokat Peter Bangs fax af 24. november 2010.

Sydøstjyllands Politi forstod, i overensstemmelse med Statsadvokatens tilkendegivelse i brev af 26. november 2010 til advokat Peter Bang, faxen som en anmodning til Statsadvokaten om at genoptage dennes afgørelse af 31. august 2010 og/eller en klage over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. oktober 2010 om afslag på aktindsigt i den e-mail fra Rasmus Bollerup-Jensen, der indgik i efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

Sydøstjyllands Politi redegjorde i indstillingen grundigt for det ovenfor beskrevne forløb, herunder at dokumentet ikke henlå på den sag, advokat Peter Bang først havde søgt aktindsigt i, og at Sydøstjyllands Politi derfor først ved brev af 14. oktober 2010, som reaktion på advokat Peter Bangs opfølgende anmodninger, havde taget stilling til og meddelt afslag på aktindsigt, hvorfor denne afgørelse slet ikke var indgået i Statsadvokatens afgørelse af 31. august 2010.

Sydøstjyllands Politi indstillede i overensstemmelse hermed til, at sagen i stedet blev behandlet som en klage over politiets afgørelse af 14. oktober 2010, og indstillede i den forbindelse til, at Statsadvokaten tiltrådte afgørelsen.

Sydøstjyllands Politi orienterede endeligt Statsadvokaten om, at politiet behandlede advokat Peter Bangs anmodning af 24. november 2010 om oplysning om alle journalnumre, Sydøstjyllands Politi "*har og har haft*" i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, og om aktindsigt i alle disse sager. Denne anmodning er beskrevet nedenfor i afsnit 2.29.

2.16.43 Brev af 14. december 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på dennes fax af 8. november 2010

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 14. december 2010 advokat Peter Bangs fax af 8. november 2010.

Vedrørende løbenummer 10 havde advokat Peter Bang i faxen anført, at dokumentet efter hans opfattelse ikke var kendt af hans klient på forhånd, hvorfor advokat Peter Bang burde været givet aktindsigt ved Sydøstjyllands Politis afgørelse af 8. juli 2010. Sydøstjyllands Politi svarede,

at politiet forstod brevet som en anmodning om aktindsigt i dokumentet med løbenummer 10 og oplyste, at da dokumentet var fremsendt ved brev af 14. oktober 2010, ansås denne anmodning for efterkommet.

For løbenummer 28, 29 og 32 havde advokat Peter Bang bedt Sydøstjyllands Politi bekræfte, at disse var udleveret ved brev af 14. oktober. Dette bekræftede Sydøstjyllands Politi.

For løbenummer 21 og 31 havde advokat Peter Bang bedt om dokumentation for, at disse ikke var lagt på sagen 3700-00170-00098-08 - hvor de ifølge Sydøstjyllands Politis besvarelser ved en fejl var journaliseret - men i stedet på de respektive sager, hvor dokumenterne hørte til.

Advokat Peter Bang havde fremsat en tilsvarende anmodning vedrørende løbenummer 21 i sin fax af 27. oktober 2010. Denne var besvaret ved Sydøstjyllands Politis brev af 2. november 2010, hvortil politiet henviste.

Vedrørende løbenummer 31 oplyste Sydøstjyllands Politi, at politiet ved brevet af 14. oktober 2010 havde fremsendt dokumentet og oplyst, at dette burde have været fremsendt ved brevet af 27. august 2010. Ved brevet af 27. august 2010 havde Sydøstjyllands Politi vedlagt journallisten for den sag, hvorpå dokumentet var lagt.

For løbenummer 19 havde advokat Peter Bang bedt om oplysninger om, hvor dokumentet var journaliseret. Sydøstjyllands Politi oplyste, at dokumentet var journaliseret i journalnummer 3700-00174-00008-09 - der var oprettet af politiet til behandling af sagen om efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger. Sydøstjyllands Politi havde den 14. oktober 2010 truffet afgørelse vedrørende dette dokument og henviste til denne tidligere skrivelse.

Endelig havde advokat Peter Bang for notitsen fra Søren Søndergaard bedt om at få oplyst, hvor denne var journaliseret. Sydøstjyllands Politi oplyste, at notitsen indgik i journalnummer 3700-00170-00098-08 - den sag, der oprindeligt var søgt aktindsigt i - men at notitsen ved en fejl ikke var journaliseret på denne sag.

2.16.44 Brev af 14. december 2010 fra Sydøstjyllands Politi til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med svar på dennes brev af 27. oktober 2010

Ved brev af 14. december 2010 besvarede Sydøstjyllands Politi de spørgsmål, advokat Peter Bang havde fremsat i dennes skrivelse 27. oktober 2010.

I brevet redegjorde Sydøstjyllands Politi for den nærmere behandling af hver enkelt af de dokumenter, der som følge af deres flytning mv. havde givet anledning til undren i advokat Peter Bangs brev af 27. oktober 2010.

2.16.45 Brev af 21. januar 2011 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med besvarelse af dennes fax af 24. november 2010

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland besvarede ved brev af 21. januar 2011 advokat Peter Bangs fax af 24. november 2010, der navnlig indeholdt bemærkninger til akten med løbe-

nummer 19 - brev fra advokat Rasmus Bollerup-Jensen, der ved tidligere afgørelse truffet af Statsadvokaten var undtaget for aktindsigt.

Statsadvokaten opfattede, med henvisning til sit tidligere brev af 26. november 2010 til advokat Peter Bang, faxen som en fornyet anmodning om genoptagelse af afgørelsen af 31. august 2010.

Statsadvokaten fandt, at Sydøstjyllands Politis brev af 27. august 2010 - hvori Sydøstjyllands Politi havde oplyst, at løbenummer 19 ved en fejl var journaliseret på den sag, der var søgt aktindsigt i - var indgået i afgørelsen af 31. august 2010.

Statsadvokaten oplyste, med henvisning til Sydøstjyllands Politis mange breve herom, at løbenummer 19 rettelig vedrørte politiklagesagen vedrørende mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

Statsadvokaten fandt ikke grundlag for at genoptage sin afgørelse og henviste supplerende til Rigsadvokatens afgørelse af 20. august 2010 - omtalt i afsnit 2.13.5 – hvor Rigsadvokaten ligeledes havde nægtet aktindsigt i politiklagesagen, idet denne havde karakter af en straffesag, som hverken Tom Lisborg eller Divine Business Solutions ApS var part i.

Statsadvokaten afviste afslutningsvist, og med henvisning til Sydøstjyllands Politis angivelse af, at brevet alternativt kunne forstås som en klage, at behandle klagesagen, idet klage i givet fald var indgivet efter klagefristens udløb.

2.16.46 Brev af 17. februar 2011 med klage over Statsadvokatens afgørelse

Advokat Peter Bang påklagede ved brev af 17. februar 2011 til Rigsadvokaten afgørelsen truffet den 21. januar 2011 af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

I klagen henviste advokat Peter Bang til sagsforløbet.

2.16.47 Rigsadvokatens afgørelse af 24. februar 2011

Ved brev af 24. februar 2011 traf Rigsadvokaten afgørelse vedrørende en række af de indbragte klager.

Vedrørende Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010, hvori Statsadvokaten materielt havde taget stilling til Sydøstjyllands Politis afgørelser om aktindsigt og delvist ændret disse, afviste Rigsadvokaten at træffe afgørelse med følgende begrundelse:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har den 31. august 2010 (j.nr. SA5-2010-42-0144) truffet afgørelse vedrørende habilitet, aktindsigt, sagsbehandlingstid og politiets dispositioner.
>
> Alene afgørelserne vedrørende habilitet og statsadvokatens sagsbehandlingstid er truffet af statsadvokaten i 1. instans og kan påklages hertil […]"

Vedrørende Statsadvokatens afgørelse af 21. januar 2011 om ikke af genoptage dennes afgørelse af 31. august 2010 fandt Rigsadvokaten ligeledes, at der ikke var klageadgang og afviste derfor at tage stilling til klagen:

> "Jeg har ikke taget stilling til Deres klage, da der ikke er klageadgang hertil.
>
> Begrundelse
>
> Det fremgår af statsadvokatens afgørelse af 21. januar 2011, at afgørelsen er endelig og ikke kan påklages. Det følger af retsplejelovens § 101, stk. 2, hvorefter statsadvokatens afgørelser i klagesager ikke kan påklages hertil.
>
> Efter de foreliggende oplysninger finder jeg i øvrigt ikke anledning til at realitetsbehandle Deres klage over statsadvokatens endelige afgørelse i medfør af retsplejelovens § 99, stk. 2."

2.17 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 17. juni 2010 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.17.1 Brev af 17. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 17. juni 2010 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt. Anmodningen var enslydende med Tom Lisborgs anmodning af 16. maj 2010, idet Tom Lisborg denne gang anmodede om at få tilsendt kopi af sagernes journalliste i tilfælde af, at der var sket ændringer i forhold til Justitsministeriets afgørelse af 9. juni 2010 om aktindsigt.

2.17.2 Brev af 22. juni 2010 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 22. juni 2010 oplyste Justitsministeriet Tom Lisborg, at der ikke var sket ændringer i de nævnte sager siden Justitsministeriets afgørelse af 9. juni 2010 om aktindsigt.

2.18 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 17. juni 2010 om aktindsigt ved SØIK med efterfølgende tilsvarende anmodninger

2.18.1 Brev af 17. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Rigsadvokaten med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 17. juni 2010 anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, Rigsadvokaten om aktindsigt. Anmodningen vedrørte politianmeldelsen mod Jesper Mo Hansen m.fl., og advokat Peter Bang angav i anmodningen, at aktindsigten skulle danne baggrund for eftersendelse af supplerende oplysninger til klagen af 26. marts 2010 over SØIK's påtaleopgivelse af 1. marts 2010. Denne klagesag er omtalt i kapitel 6, afsnit 2.3.

2.18.2 Brev af 24. juni 2010 med anmodning om afgørelse

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 24. juni 2010 SØIK om at træffe afgørelse i 1. instans vedrørende advokat Peter Bangs anmodning af 17. juni 2010 om aktindsigt.

2.18.3 Brev af 24. juni 2010 om videresendelse af anmodning om aktindsigt

Rigsadvokaten orienterede ved brev af 24. juni 2010 advokat Peter Bang om, at dennes aktindsigtsanmodning var blevet videresendt til SØIK til afgørelse i 1. instans.

2.18.4 Brev af 30. juni 2010 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 30. juni 2010 meddelte SØIK afslag på advokat Peter Bangs anmodning om aktindsigt. SØIK henholdt sig til sin afgørelse af 2. november 2009, hvori advokat Peter Bang fik afslag på sin anmodning om aktindsigt i samme sag. Afgørelsen var som beskrevet ovenfor i afsnit 2.11.6 stadfæstet af Rigsadvokaten ved afgørelse af 27. januar 2010. Da straffesagen fortsat ikke var afsluttet, fastholdt SØIK afslaget på aktindsigtsanmodningen.

SØIK afslog ligeledes at meddele advokat Peter Bang meraktindsigt, og lagde herved bl.a. vægt på, at materialet indeholdt "*(…) oplysninger om en lang række personers personlige- og forretningsmæssige forhold*."

2.18.5 Brev af 8. juli 2010 med klage over afslag af 30. juni 2010

Ved brev af 8. juli 2010 klagede advokat Peter Bang til Rigsadvokaten over SØIK's afslag af 30. juni 2010 på aktindsigt.

Advokat Peter Bang redegjorde udførligt for sin forståelse af de relevante bestemmelser i retsplejeloven og anførte som supplerende begrundelse i klagen blandt andet, at alle informationer i alle sagens akter næppe kunne indeholde "*(…) personlige- eller forretningsmæssige forhold*", og at det i øvrigt ville være muligt at give aktindsigt i dokumenter, hvor dele af informationerne blev overstreget.

Advokat Peter Bang anførte yderligere, at aktindsigt i journallisten kunne tjene til at "*(…) orientere anmelder om, hvad der er sket i forbindelse med SØK's behandling af de indgive politianmeldelser*."

2.18.6 Brev af 16. juli 2010 med anmodning om udtalelse i forbindelse med klageskrivelse af 8. juli 2010

Rigsadvokaten anmodede ved brev af 16. juli 2010 SØIK om en udtalelse i sagen i forlængelse af advokat Peter Bangs klagebrev af 8. juli 2010.

2.18.7 Brev af 2. august 2010 med indstilling til Rigsadvokaten vedrørende afgørelsen af 30. juni 2010

Ved brev af 2. august 2010 indstillede SØIK til Rigsadvokaten, at afgørelsen af 30. juni 2010 blev fastholdt i henhold til de anførte grunde.

SØIK henviste supplerende til den tidligere afgørelse af 2. november 2009 om en tilsvarende anmodning, der af Rigsadvokaten var stadfæstet den 27. januar 2010.

2.18.8 Brev af 5. november 2010 med Rigsadvokatens afgørelse om at stadfæste SØIK's afslag på aktindsigt

Rigsadvokaten stadfæstede ved brev af 5. november 2010 SØIK's afslag i henhold til de i afgørelsen angivne grunde. Afgørelsen vedrørte de til straffesagen knyttede akter.

Rigsadvokaten henviste i stadfæstelsen, foruden den af SØIK angivne begrundelse, til Rigsadvokatens egen tidligere afgørelse af 27. januar 2010, hvori Rigsadvokaten havde stadfæstet SØIK's afgørelse af 2. november 2009 vedrørende en tilsvarende anmodning.

Rigsadvokaten bemærkede i denne forbindelse, at straffesagen fortsat verserede, idet advokat Peter Bang havde påklaget SØIK's afgørelse af 1. marts 2010 om at indstille efterforskningen i sagen. Rigsadvokaten havde den 5. november 2010 endnu ikke taget stilling til denne klage.

Rigsadvokaten kunne ikke tilslutte sig advokat Peter Bangs udlægning af de relevante bestemmelser i retsplejeloven, men fandt omvendt, at Divine Business Solutions ApS havde opnået det til brug for klagen tilstrækkelige kendskab til sagens materiale gennem de aktindsigtsanmodninger, der allerede delvist var imødekommet, voldgiftssagen samt ved modtagelse af dele af straffesagens akter fra politiet, herunder den ved en fejl fremsendte kuvert med sagsakter fra Københavns Vestegns Politi.

Rigsadvokaten henviste endeligt til, at ressourceforbruget i forbindelse med gennemgang og anonymisering af materialet på grund af sagens omfang - på tidspunktet to flyttekasser - ikke ville stå mål med klagerens interesse i yderligere aktindsigt.

Rigsadvokaten beklagede den sene besvarelse.

2.18.9 Fax af 18. november 2010 med bemærkninger til afgørelsen af 5. november 2010 og anmodning om omgørelse af denne

Ved fax af 18. november 2010 kvitterede advokat Peter Bang for modtagelsen af Rigsadvokatens afgørelse af 5. november 2010 og kommenterede på denne afgørelse.

I det 9 sider lange brev gennemgik og kommenterede advokat Peter Bang de enkelte dele af Rigsadvokatens begrundelse og anførte blandt andet, at en opretholdelse af afgørelsen af 5. november 2010, efter dennes vurdering ville "*(…) være en overtrædelse af artikel 6 – Ret til en retfærdig rettergang – i Konventionen til beskyttelse Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder.*"

2.18.10 Brev af 24. februar 2011 vedrørende brevet af 18. november 2010

Ved brev af 24. februar 2011 til advokat Peter Bang oplyste Rigsadvokaten, at denne ikke agtede at imødekomme advokat Peter Bangs anmodning af 18. november 2010 om omgørelse af afgørelsen af 5. november 2010.

Meddelelsen herom blev fremsendt i et brev med afgørelse af en række andre klagepunkter, og Rigsadvokaten oplyste derfor, at denne agtede at begrunde sin afvisning nærmere i et senere, særskilt brev.

2.18.11 Brev af 18. marts 2011 med begrundelse vedrørende brev af 18. november 2010

Ved brev af 18. marts 2011 til advokat Peter Bang begrundede Rigsadvokaten nærmere, hvorfor denne ikke agtede at genoptage sin afgørelse om aktindsigt.

Rigsadvokaten var ikke enig i de af advokat Peter Bang anførte punkter og henholdt sig i øvrigt til sin afgørelse af 5. november 2010, herunder blandt andet, at der var tale om en verserende straffesag, at der ikke var grundlag for at meddele meraktindsigt samt ressourcehensyn.

2.19 Efterfølgende anmodninger svarende til anmodning af 17. juni 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og Tom Lisborg

2.19.1 Fax af 7. juli 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 7. juli 2010, stilet til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, anmodede advokat Peter Bang om aktindsigt i "*(…) sagen vedr. alle akter og notater fra telefonsamtaler mm. i anledning af politianmeldelser indgivet af min klient Divine Business Solutions ApS, samt eventuelle udtalelser fremsendt til brug for besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg herom*."

Advokat Peter Bang anmodede om indledningsvis at få tilsendt kopi af sagens journalliste, registre og andre fortegnelser over den pågældende sags dokumenter og bemærkede, at akterne skulle anvendes til et klageskrift til Rigsadvokaten.

Anmodningen blev for en del af anmodningens vedkommende den 16. juli 2010 videresendt til Sydøstjyllands Politi. Den resterende del af anmodningen blev behandlet af Statsadvokaten selv, jf. afsnit 2.20 nedenfor.

Ved brev af 23. juli 2010 meddelte Sydøstjyllands Politi, at de forventede, at aktindsigtsanmodningen i straffesagen kunne besvares inden for 4 uger.

Ved brev af 30. august 2010 videresendte Sydøstjyllands Politi faxen til SØIK, der på tidspunktet efterforskede straffesagen. Sydøstjyllands Politi orienterede ved brev af samme dag advokat Peter Bang herom.

2.19.2 Fax af 9. juli 2010 med anmodning om aktindsigt ved Københavns Politi

Ved fax af 9. juli 2010, stilet til Københavns Politi, anmodede advokat Peter Bang om aktindsigt i "*(…) alle akter og notater fra telefonsamtaler mm. i anledning af politianmeldelser indgivet af min klient Divine Business Solutions ApS, samt eventuelle udtalelser fremsendt til brug for besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg herom.*"

Advokat Peter Bang anmodede om indledningsvis at få tilsendt en kopi af sagens journalliste, registre og andre fortegnelser over den pågældende sags dokumenter og bemærkede, at akterne skulle anvendes til et klageskrift til Rigsadvokaten.

Ved brev af 14. juli 2010 videresendte Københavns Politi anmodningen til SØIK. Det fremgår af sagens dokumenter, at spørgsmålet om rette myndighed samme dag forinden havde været forelagt Rigsadvokaten, der havde henvist til, at anmodningen måtte fremsendes til SØIK. Advokat Peter Bang blev samme dato underrettet om videresendelsen.

2.19.3 Brev af 14. juli 2010 med anmodning om aktindsigt ved Nordsjællands Politi

Ved brev af 14. juli 2010, stilet til Nordsjællands Politi, anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i "*(…) alle akter og notitser fra telefonsamtaler mm. i anledning af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt eventuelle udtalelser fremsendt til brug for besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg herom*."

Tom Lisborg anmodede om indledningsvis at få tilsendt en kopi af sagens journalliste, registre og andre fortegnelser over den pågældende sags dokumenter og bemærkede, at akterne skulle anvendes til et klageskrift til Rigsadvokaten.

Ved brev af 26. juli 2010 videresendte Nordsjællands Politi anmodningen til SØIK. Ved brev af samme dato blev Tom Lisborg orienteret om videresendelsen. Nordsjællands Politi oplyste, at der ikke var journaliseret nogen sag hos politimyndigheden, og at der ved politimyndigheden alene var produceret et notat af 10. september 2008 vedrørende værnetingsproblematikken samt en skrivelse til Sydøstjyllands Politi af 16. september 2008.

2.19.4 Brev af 28. juli 2010 med anmodning om aktindsigt Københavns Vestegns Politi

Ved brev af 28. juli 2010, stilet til Københavns Vestegns Politi, anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i "*(…) sagen vedr. deres skrivelse/e-mail dateret den 20. december 2007 til vicepolitikommissær Martin Olsen, Sydøstjyllands Politi, som er angivet i deres e-mail til denne dateret den 10. marts 2008 KL.: 09:35.*"

Ved brev af 12. august 2010 videresendte Københavns Vestegns Politi anmodningen til SØIK. Tom Lisborg blev samme dag orienteret om videresendelsen.

Af et internt notat af 14. juli 2010 fra Københavns Politi fremgår det, at politimyndigheden ikke havde efterforsket sagen, men kun have været forelagt et ringbind fra Sydøstjyllands Politi, som blev sendt retur 8. juli 2008 med et notat om værneting fra Københavns Politi. Politimyndighe-

den havde ikke sidenhen haft noget med sagen at gøre, men dog modtaget enkelte e-mails og skrivelser fra andre enheder i politiet.

2.19.5 Breve af 3. august 2010 med afgørelse om aktindsigt i henhold til anmodning af 9. juli 2010 og 14. juli 2010

Ved breve af 3. august 2010 meddelte SØIK afslag på hhv. advokat Peter Bangs anmodning om aktindsigt af 9. juli 2010 til Københavns Politi og Tom Lisborgs anmodning af 14. juli 2010 til Nordsjællands Politi. SØIK henholdt sig i det hele til sin afgørelse af 30. juni 2010 (afsnit 2.18.4), idet der var tale om en "*(…) i al væsentlighed tilsvarende anmodning (…)*".

Da advokat Peter Bang havde påklaget afgørelsen af 30. juni 2010 til Rigsadvokaten, oplyste SØIK, at anmodningerne af 9. juli og 14 juli 2010, sammen med afgørelserne af 3. august 2010, ville blive sendt til Rigsadvokaten, således denne kunne tage stilling til en eventuel omgørelse af afgørelserne.

Afslutningsvis bemærkede SØIK, at den omhandlende straffesag nu var under behandling hos SØIK, hvorfor både advokat Peter Bang og Tom Lisborg blev bedt om at rette alle fremtidige henvendelser vedrørende sagen til SØIK.

2.19.6 Brev af 18. august 2010 med afgørelse om aktindsigt i henhold til anmodning af 28. juli 2010

Ved brev af 18. august 2010 meddelte SØIK afslag på Tom Lisborgs anmodning af 28. juli 2010 om aktindsigt ved Københavns Vestegns Politi med enslydende begrundelse som anført ovenfor.

SØIK anførte også vedrørende denne afgørelse, at den ville blive videresendt til Rigsadvokaten og gentog herudover opfordringen til, at alle fremtidige henvendelser vedrørende straffesagen blev rettet til SØIK.

2.19.7 Brev af 3. september 2010 med afgørelse om aktindsigt i henhold til anmodning af 7. juli 2010

Ved brev af 3. september 2010 meddelte SØIK afslag på advokat Peter Bangs anmodning af 7. juli 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland med enslydende begrundelse som anført ovenfor.

SØIK anførte også vedrørende denne afgørelse, at den ville blive videresendt til Rigsadvokaten og gentog herudover opfordringen til, at alle fremtidige henvendelser vedrørende straffesagen blev rettet til SØIK.

2.19.8 Brev af 5. november 2010 med Rigsadvokatens afgørelse

Ved brev af 5. november 2010 stadfæstede Rigsadvokaten SØIK's afslag på aktindsigt af henholdsvis 30. juni 2010, 3. august 2010 (to afgørelser), 18. august 2010 og 3. september 2010 i henhold til de i afgørelserne angivne grunde.

2.20 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 7. juli 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.20.1 Fax af 7. juli 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved den ovenfor i afsnit 2.19.1 beskrevne fax af 7. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der for en dels vedkommende blev videresendt til Sydøstjyllands Politi og herfra videre til SØIK, anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, tillige om aktindsigt i udtalelser afgivet til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg. Advokat Peter Bang tilføjede supplerende:

> "Det omfatter også mulig korrespondance mellem Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Statsadvokaten for København og Bornholm samt Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn vedr. værnetingsproblematik, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (…) og Rigsadvokaten (…). Yderligere omfatter det alle akter vedr. flytning af sagen fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet."

En del af anmodningen vedrørte således akter beroende ved Statsadvokaten.

2.20.2 Brev af 16. juli 2010 vedrørende anmodningen af 7. juli 2010 om aktindsigt

Ved brev af 16. juli 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at der ikke havde været korrespondance mellem Statsadvokaten og Statsadvokaten for København og Bornholm, Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, SØIK og Rigsadvokaten angående værnetingsproblematikken.

Med hensyn til eventuelle udtalelser afgivet til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg om straffesagen bemærkede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne i 2009 havde afgivet udtalelse til Rigsadvokaten i forbindelse med Justitsministeriets besvarelse af en række spørgsmål. For så vidt angik denne anmodning, oplyste Statsadvokaten, at Statsadvokaten forventede at træffe afgørelse om aktindsigt inden udløbet af august 2010.

Statsadvokaten sendte kopi af sit brev til Rigsadvokaten og til Sydøstjyllands Politi til orientering.

2.20.3 Brev af 13. august 2010 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 13. august 2010 til advokat Peter Bang meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afslag på aktindsigt. Afgørelsen blev truffet i henhold til offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses i nødvendigt omfang til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede eller andre i straffesager. Statsadvokaten lagde i sin begrundelse navnlig vægt på, at udtalelserne indeholdt oplysninger om en endnu ikke afsluttet straffesag.

Det bemærkes, at straffesagerne på dette tidspunkt var opgivet af SØIK ved afgørelse af 1. marts 2010, men at Rigsadvokaten fortsat behandlede advokat Peter Bangs klage herover af 26. marts 2010.

Statsadvokaten præciserede i afgørelsen, at afgørelsen alene omfattede dennes og Sydøstjyllands Politis udtalelser til Rigsadvokaten til brug for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

2.20.4 Brev af 5. september 2010 med klage over afslag på aktindsigt

Tom Lisborg påklagede ved brev af 5. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 13. august 2010 til Rigsadvokaten. Som begrundelse for klagen anførte Tom Lisborg, at udtalelser afgivet til besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg ikke er en del af en straffesag, og at:

> "Det er derfor irrelevant, om disse dokumenter vedrører forhold i en straffesag, eller hvorvidt denne straffesag fortsat verserer."

Tom Lisborg anførte som begrundelse yderligere, at Divine Business Solutions ApS var part i sagen.

2.20.5 Brev af 5. november 2010 vedrørende Tom Lisborgs klage

Ved det ovenfor omtalte brev af 5. november 2010, hvori Rigsadvokaten tog stilling til de mange klager over SØIK's afgørelser om aktindsigt, oplyste Rigsadvokaten endvidere Peter Bang om, at denne ved senere særskilt brev ville træffe afgørelse vedrørende Tom Lisborgs klage af 5. september 2010.

2.20.6 Brev af 21. december 2010 vedrørende Tom Lisborgs klage

Ved brev af 21. december 2010 til advokat Peter Bang oplyste Rigsadvokaten, at denne endnu ikke havde haft mulighed for at tage stilling til Tom Lisborgs klage af 5. september 2010. Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden 30 dage.

2.20.7 Brev af 3 februar 2011 med supplerende bemærkninger

Ved brev af 3. februar 2011 til Rigsadvokaten orienterede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om, at Justitsministeriet den 12. januar 2010 havde besvaret en anmodning om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS i al kommunikation vedrørende indhentning af bidrag til spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg vedrørende Divine Business Solutions ApS. Justitsministeriet havde meddelt aktindsigt i alle akter, undtagen to interne dokumenter.

Advokat Peter Bang gjorde nu gældende, at Justitsministeriets afgørelse var udtryk for, at udtalelser sendt fra en myndighed til en anden til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg ikke var undtaget aktindsigt, heller ikke når de vedrørte en verserende straffesag.

Advokat Peter Bang anmodede på denne baggrund Rigsadvokaten om at fremskynde afgørelsen i alle verserende sager fra alle statsadvokater og politikredse, hvor der var indgivet klage til Rigsadvokaten.

2.20.8 Brev af 14. februar 2011 vedrørende Tom Lisborgs klage

Ved brev af 14. februar 2011 til advokat Peter Bang beklagede Rigsadvokaten, at denne endnu ikke havde haft mulighed for at tage stilling til Tom Lisborgs klage af 5. september 2010.

Rigsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden 30 dage.

2.20.9 Brev af 24. februar 2011 med afgørelse af Tom Lisborgs klage

Rigsadvokaten stadfæstede ved brev af 24. februar 2011 til advokat Peter Bang afgørelsen om afslag på aktindsigt truffet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 13. august 2010 med følgende tilføjelser:

For så vidt angik udtalelserne til brug for besvarelsen af folketingsspørgsmålene nr. 463 og 514-517, havde Rigsadvokaten ved sin afgørelse af 24. juni 2009 afvist at give aktindsigt i disse, men havde samtidig meddelt aktindsigt i sin egen udtalelse til Justitsministeriet vedrørende spørgsmålene (afsnit 2.5.4). Rigsadvokaten fandt derfor ikke grundlag for at tage yderligere stilling til aktindsigt i udtalelserne til disse spørgsmål.

For så vidt angik udtalelserne til besvarelse af spørgsmålene nr. 924 og 926-929 samt spørgsmålene nr. AJ og AK, var indholdet af disse efter Rigsadvokatens vurdering omfattet af beskyttelsesinteressen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3, hvorefter retten til aktindsigt kunne begrænses i nødvendigt omfang til beskyttelse af væsentlige hensyn til blandt andet forfølgning af lovovertrædelser samt til beskyttelse af sigtede, vidner og andre.

Rigsadvokaten bemærkede dog vedrørende bidragene til besvarelse af spørgsmålene nr. 924 og 926-929, at udtalelsernes indhold i det væsentlige var gengivet i Rigsadvokatens udtalelse af 6. august 2009 til Justitsministeriet, som Justitsministeriet ved brev af 12. januar 2010 havde givet aktindsigt i (afsnit 2.9.4). Rigsadvokaten fandt derfor ikke grundlag for at tage yderligere stilling til aktindsigt i udtalelserne til disse spørgsmål.

Rigsadvokaten bemærkede vedrørende spørgsmålene nr. AJ og AK, at indholdet ikke sås at have noget med sagen vedrørende Divine Business Solutions ApS at gøre.

2.21 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 9. juli 2010 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.21.1 Fax af 9. juli 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 9. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede advokat Peter Bang om aktindsigt i de procedurer/regler for konkurrerende værneting, der var gældende den 18. august 2008.

Yderligere anmodede advokat Peter Bang om at få aktindsigt i "*(…) procedurer/regler for drøftelse af værneting på tværs af politikredse, herunder hvem der skal drøfte dette.*"

Endelig anmodede advokat Peter bang om aktindsigt i "*(…) akter, der kan belyse, hvornår Politiadvokat Peter Rydder hos Sydøstjyllands Politi har været bekendt*" med disse regler.

2.21.2 Brev af 16. juli 2010 med videresendelse af aktindsigtsanmodningen

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland videresendte ved brev af 16. juli 2010 advokat Peter Bangs fax af 9. juli 2010 til Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland orienterede ved brev af samme dato advokat Peter Bang om videresendelsen af anmodningen.

2.21.3 Brev af 23. juli 2010 vedrørende anmodning om aktindsigt

Sydøstjyllands Politi vejledte ved brev af 23. juli 2010 advokat Peter Bang om reglerne om værneting.

Sydøstjyllands Politi redegjorde i brevet for, hvor i retsplejeloven spørgsmålet om værneting var reguleret og henviste supplerende til Rigsadvokatens offentlige meddelelse om opgave- og kompetencefordelingen mellem de forskellige dele af anklagemyndigheden.

Sydøstjyllands Politi gav i brevet vejledning om, hvor de pågældende regler/instrukser var tilgængelige.

Sydøstjyllands Politi sendte en kopi af brevet til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til orientering samme dag.

2.21.4 Fax af 10. august 2010 med klage over Sydøstjyllands Politis brev af 23. juli 2010

Ved fax af 10. august 2010 klagede advokat Peter Bang til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland over, at de regler, Sydøstjyllands Politi havde henvist til, ikke indeholdt dokumentation for procedurer/regler vedrørende konkurrerende værneting.

Advokat Peter Bang påklagede ligeledes, at besvarelsen ikke indeholdt "*(…) nogen dokumentation for, at Politiadvokat Peter Rydder har været bekendt med sådanne procedurer/regler (…)*".

2.21.5 Brev af 13. august 2010 med anmodning om udtalelse i anledning af klagen af 10. august 2010

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 13. august 2010 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse vedrørende advokat Peter Bangs klage af 10. august 2010.

2.21.6 Brev af 30. august 2010 med svar til advokat Peter Bang

Sydøstjyllands Politi meddelte ved brev af 30. august 2010 til advokat Peter Bang følgende vedrørende dennes brev af 9. juli 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland:

> "Jeg har forstået Deres brev, således at De ønsker vejledning om, hvor der er redegjort for procedurer/regler, der er gældende for spørgsmål om værneting. Jeg har ved brev af 23. juli 2010 redegjort for de procedurer/regler, der var gældende den 18. august 2008, vedrørende spørgsmålet om værneting.
>
> Endvidere har jeg forstået Deres brev således, at De ønsker aktindsigt i dokumenter, der kan belyse, hvornår tidligere politiadvokat Peter Rydder blevet bekendt med ovennævnte værnetingsregler.
>
> Deres anmodning om aktindsigt kan ikke imødekommes, da Sydøstjyllands Politi ikke er i besiddelse af dokumenter, der belyser, hvornår Politiadvokat Peter Rydder er blevet bekendt med ovennævnte værnetingsregler."

2.21.7 Brev af 30. august 2010 med udtalelse vedrørende klagen af 10. august 2010

Ved brev af 30. august 2010 afgav Sydøstjyllands Politi udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Sydøstjyllands Politi udtalte, at de havde forstået advokat Peter Bangs anmodning således, at denne ønskede vejledning om reglerne om værneting.

Sydøstjyllands Politi henholdt sig i det hele til sit brev af 23. juli og 30. august 2010 til advokat Peter Bang.

2.21.8 Brev af 2. september 2010 vedrørende klagen af 10. august 2010

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte advokat Peter Bang ved brev af 2. september 2010, at Sydøstjyllands Politi ikke havde truffet afgørelse, som kunne gøres til genstand for klage. Statsadvokaten foretog sig derfor ikke yderligere.

2.22 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 10. august 2010 om aktindsigt ved Rigsadvokaten

2.22.1 Fax af 10. august 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 10. august 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om aktindsigt i referater fra møder i Fagudvalget om Økonomisk Kriminalitet, herunder oplysning om hvem, der havde deltaget i møderne, og hvornår møderne havde fundet sted, samt om oplysninger vedrørende organisatoriske ændringer for ansatte ved Sydøstjyllands Politi.

Anmodningen, der var stilet til Statsadvokaten, angik efter sit indhold sager og materiale beroende ved Rigsadvokaten og Sydøstjyllands Politi. Den del, der vedrørte Rigsadvokaten, var anmodningen om aktindsigt i mødereferater, idet disse blev udarbejdet af Rigsadvokaten.

2.22.2 Brev af 13. august 2010 med videresendelse af anmodning

Den 13. august 2010 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland aktindsigtsanmodningen til Rigsadvokaten for, at denne kunne træffe afgørelse om aktindsigt i de ønskede referater, idet det var Rigsadvokaten, som udarbejdede referater fra fagudvalgets møder.

2.22.3 Brev af 13. august 2010 med orientering om videresendelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland orienterede ved brev af 13. august 2010 advokat Peter Bang om sin videresendelse af aktindsigtsanmodningen af 10. august 2010 til Rigsadvokaten.

Statsadvokaten foretog sig ikke selv noget i anledning af anmodningen.

2.22.4 Brev af 2. september 2010 med svar

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 2. september 2010 advokat Peter Bang, at sagen vedrørende Divine Business Solutions ApS ikke havde været drøftet i Fagudvalget om Økonomisk Kriminalitet.

Derimod var spørgsmålet om værneting i sager om IT-kriminalitet blevet generelt drøftet på fagudvalgsmødet den 3. september 2008, og Rigsadvokaten vedlagde til orientering kopi af referat af dette dagsordenspunkt.

2.23 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 10. august 2010 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.23.1 Fax af 10. august 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 10. august 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, blandt andet om aktindsigt i oplysninger vedrørende organisatoriske ændringer for ansatte ved Sydøstjyllands Politi:

> "Jeg er også bekendt med, at der er sket organisatoriske ændringer for flere centrale mellemledere, der har været involveret i denne sag hos Sydøstjyllands Politi. Jeg refererer her til tidligere Politiadvokat Peter Rydder, tidligere Chefanklager Margit Hald, Vicepolitiinspektør Hans Henrik Hansen og tidligere chefanklager Claus Jesper Nørøxe (sygemeldt i september 2008).
>
> Jeg er bekendt med, at der ikke gives aktindsigt i personaleakter […] Jeg skal derfor anmode Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland oplyse, hvornår de pågældende ændringer har fundet sted (datoer), og om forhold relateret til behandling af de politianmeldelser, der er indgivet af min klient, er årsag eller medvirkende årsag hertil. I bekræftende tilfælde skal jeg anmode Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland redegøre nærmere herfor, samt angive hvilke akter der forefindes herom […]"

2.23.2 Brev af 13. august 2010 med videresendelse af anmodning

Den 13. august 2010 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland aktindsigtsanmodningen til Sydøstjyllands Politi, for at politiet kunne træffe afgørelse om aktindsigt i organisationsændringer ved politiet.

Statsadvokaten orienterede samme dag advokat Peter Bang om videresendelsen.

2.23.3 Brev af 30. august 2010 med svar vedrørende organisationsændringer

Ved brev af 30. august 2010 besvarede Sydøstjyllands Politi henvendelsen af 10. august 2010 fra advokat Peter Bang:

> "Som svar på Deres henvendelse kan jeg oplyse, at de organisationsjusteringer, der er foretaget i Sydøstjyllands Politi, alle har haft til hensigt at opnå optimal implementering af politireformen.
>
> Således er der ikke foretaget organisationsjusteringer begrundet i de politianmeldelser, der er foretaget af Deres klient."

2.24 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 10. august 2010 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.24.1 Brev af 10. august 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 10. august 2010 til Sydøstjyllands Politi anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i alle akter og notitser fra telefonsamtaler m.m. i anledning af eventuelle udtalelser fremsendt til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

2.24.2 Brev af 30. august 2010 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 30. august 2010 oplyste Sydøstjyllands Politi, at de forstod Divine Business Solutions ApS' anmodning om aktindsigt som omfattende det samme materiale, som Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, den 7. juli 2010 havde søgt om aktindsigt i ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, jf. om denne anmodning ovenfor i afsnit 2.20.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland havde forinden Sydøstjyllands Politis brev af 30. august 2010 ved afgørelse af 13. august 2010 meddelt advokat Peter Bang afslag på aktindsigt i dokumenter vedrørende besvarelsen af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, idet dokumenterne vedrørte straffesager, som endnu ikke var afsluttede.

Sydøstjyllands Politi meddelte afslag med henvisning til Statsadvokatens afgørelse, der ligeledes var vedlagt brevet.

2.24.3 Brev af 5. september 2010 med klage over afslag af 30. august 2010 om aktindsigt

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 5. september 2010 Sydøstjyllands Politis afgørelse af 30. august 2010 om afslag på aktindsigt til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

I brevet anførte administrerende direktør Tom Lisborg, at Divine Business Solutions ApS' aktindsigtsanmodning af 10. august 2010 og advokat Peter Bangs anmodning af 7. juli 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland udgjorde to selvstændige anmodninger, uanset at anmodningerne vedrørte identiske akter.

Tom Lisborg bemærkede desuden, at Statsadvokatens afgørelse af 13. august 2010 samme dag var påklaget til Rigsadvokaten.

2.24.4 Brev af 6. september 2010 med anmodning om udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 6. september 2010 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse vedrørende Divine Business Solutions ApS' klage af 5. september 2010.

Statsadvokaten orienterede samme dag Divine Business Solutions ApS om, at klagen var sendt til Sydøstjyllands Politi med anmodning om udtalelse, og oplyste, at afgørelse forventedes truffet inden for 60 dage.

2.24.5 Brev af 15. september 2010 med udtalelse

Ved brev af 15. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland henholdt Sydøstjyllands Politi sig til sin afgørelse af 30. august 2010.

2.24.6 Brev af 7. oktober 2010 med afgørelse af klagen af 5. september 2010

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland meddelte ved brev af 7. oktober 2010 Divine Business Solutions ApS, at spørgsmålet om aktindsigt i de pågældende sager var afgjort i forbindelse med Statsadvokatens afgørelse af 13. august 2010 om afslag på aktindsigt i forbindelse med advokat Peter Bangs anmodning af 7. juli 2013.

Statsadvokaten bemærkede, at dennes afgørelse af 13. august 2010 omfattede udtalelser afgivet af både Sydøstjylland Politi og Statsadvokaten selv. Statsadvokaten foretog sig ikke yderligere.

2.25 Lisborg Holding ApS' anmodning af 17. september 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.25.1 Brev af 17. september 2010 med anmodning

Lisborg Holding ApS anmodede ved brev af 17. september 2010 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om aktindsigt i form af oplysninger om, hvilke journalnumre myndigheden

behandlede og havde behandlet i anledning af politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS samt i sager vedrørende myndighedernes behandling af folketingsspørgsmål stillet til sagen. Herudover indbefattede aktindsigtsanmodningen kopi af journallisten i alle disse sager.

Tom Lisborg supplerede anmodningen med følgende bemærkninger til støtte herfor:

> "Det antages, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har både journalnumre og journallister elektronisk, hvorfor det ikke har betydning for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle akter i sagen er overført fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Statsadvokaten for Særligt Økonomisk Kriminalitet. Denne anmodning om aktindsigt omfatter således ikke selve akterne i de angivne journalnumre.
>
> Jeg skal yderligere fremhæve, at det ingen betydning har for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle udtalelser til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketinget vedrører en straffesag, der endnu ikke er afsluttet.
>
> Jeg skal yderligere fremhæve, at Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS er 2 forskellige juridiske personer, hvorfor eventuelle besvarelser af anmodninger om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS ikke er relevante for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt."

2.25.2 Brev af 21. september 2010 om forventet sagsbehandlingstid

Ved brev af 21. september 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne forventede at behandle anmodningen inden for 4 uger.

2.25.3 Brev af 30. september 2010 med supplerende anmodning

Ved brev af 30. september 2010 anmodede Lisborg Holding ApS om aktindsigt i en specifik sag ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, journalnummer SA5-2010-44-0054.

2.25.4 Brev af 7. oktober 2010 med forespørgsel om repræsentation

Ved brev af 7. oktober 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, forespurgte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, om denne fortsat repræsenterede Divine Business Solutions ApS, og om repræsentationsforholdet omfattede Lisborg Holding ApS:

> "I anledning af nogle henvendelser fra Divine Business Solutions Aps v/Tom Lisborg og Lisborg Holding Aps v/Tom Lisborg skal jeg anmode Dem om snarest muligt at oplyse, hvorvidt De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions Aps i sagerne.
>
> Efter forvaltningslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. kan den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre.
>
> Følgende fremgår af Vejledning om forvaltningsloven:

> **43.** Har en part under hele sagen været repræsenteret af en anden, bør henvendelser fra myndigheden om sagens behandling og om sagens afgørelse normalt gives til den pågældende repræsentant. Når det findes hensigtsmæssigt, kan der også gives underretning til parten selv. Fremsætter en part anmodning om, at henvendelser fra myndigheden også eller i stedet rettes til parten selv, bør myndigheden efterkomme anmodningen […]
>
> Jeg finder det mest hensigtsmæssigt enten at kommunikere med Dem eller Deres klient, da henvendelser fra både Dem og Deres klient kan komplicere og forsinke min sagsbehandling."

Statsadvokaten opsummerede herudover de modtagne aktindsigtsanmodninger og gentog de tidligere meddelte forventede svartider herfor.

2.25.5 Fax af 13. oktober 2010 vedrørende repræsentation

Ved fax af 13. oktober 2010 til Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjylland oplyste advokat Peter Bang, at han repræsenterede Divine Business Solutions ApS, men at han ikke repræsenterede Lisborg Holding ApS.

Advokat Peter Bang oplyste om baggrunden for de forskellige afsendere af aktindsigtsanmodninger, at:

> "Forholdet er imidlertid det, at min klient har vurderet det som nødvendigt at anmode om aktindsigt i forskellige sammenhæng som følge af de til Rigsadvokaten indgivne klager over påtaleopgivelser m.v.
>
> Det tidsmæssige element i den sammenhæng har gjort det nødvendigt, at begæringerne og afgørelserne om aktindsigt fremkommer/træffes uden ugrundet ophold, og af praktiske årsager har det derfor været nødvendigt for min klient, i nogle sammenhænge, at rette henvendelse umiddelbart til Statsadvokaten udenom undertegnede.
>
> Forholdet er dog imidlertid ikke mere kompliceret end, at de henvendelser der fremkommer fra undertegnede kan besvares overfor undertegnede, mens de henvendelser der fremkommer direkte fra min klient kan besvares overfor min klient. Såfremt dette giver anledning til tvivl, bør en sådan tvivl kunne afklares ved en telefonsamtale."

2.25.6 Brev af 18. oktober 2010 med afslag

Ved brev af 18. oktober 2010 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland afslag på aktindsigt, idet Lisborg Holding ApS "*(…) ikke er part i sagen og ikke repræsenterer Divine Business Solutions ApS i sagen*."

Statsadvokaten fandt ikke grundlag for at meddele aktindsigt efter princippet om meroffentlighed i strafferetsplejen.

2.25.7 Brev af 18. oktober 2010 med svar vedrørende repræsentation

Ved brev af 18. oktober 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, henstillede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at fremtidig kommunikation alene foregik via advokat Peter Bang:

> "Ved brev af 7. oktober 2010 anmodede jeg Dem om snarest muligt at oplyse, hvorvidt De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions ApS i en række klage- og aktindsigtssager her ved embedet med relation til den såkaldte VKR-sag.
>
> Jeg meddelte samtidig, at jeg finder det mest hensigtsmæssigt enten at kommunikere med Dem eller Deres klient, da henvendelser fra både Dem og Deres klient kan komplicere og forsinke min sagsbehandling.
>
> De har ved brev af 13. oktober 2010 oplyst, at De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions ApS. Samtidig oplyste De, at Deres klient har anset det som nødvendigt at søge om aktindsigt til brug for sin klage til Rigsadvokaten over påtaleopgivelsen i den såkaldte VKR-sag. Det har i den forbindelse af tidsmæssige årsager været nødvendigt for Deres klient at henvende sig direkte hertil uden om Dem. Endelig har De anført, at De anser det for uproblematisk, at jeg svarer Dem på Deres henvendelser og svarer Deres klient på Deres klients henvendelser.
>
> På baggrund af Deres oplysning om, at De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions ApS, finder jeg det mest hensigtsmæssigt kun at kommunikere med Dem.
>
> Jeg skal derfor henstille, at fremtidige henvendelser vedrørende sagerne foregår gennem Dem.
>
> Herved lægger jeg vægt på antallet af sager og henvendelser i sagerne sammenholdt med, at der som beskrevet i mit brev af 7. oktober 2010, side 2 punkt 2, har været tilfælde, hvor der har været henvendelser fra Dem og Deres klient om de samme spørgsmål."

Statsadvokaten vedlagde herudover kopi af sit brev af samme dato, beskrevet ovenfor, til Lisborg Holding ApS med afslag på aktindsigt og anmodede advokat Peter Bang om inden 14 dage at oplyse, om denne som repræsentant for Divine Business Solutions ApS ønskede anmodningen (gen)behandlet i relation til dette selskab.

2.25.8 Brev af 21. oktober 2010 vedrørende repræsentation

Ved brev af 21. oktober 2010 bekræftede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland kunne påbegynde behandling af anmodninger om aktindsigt fra Lisborg Holding ApS uden forhåndssamtykke fra Divine Business Solutions ApS.

2.25.9 Brev af 29. oktober 2010 med svar

Ved brev af 29. oktober 2010 til advokat Peter Bang gentog Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland dennes opfattelse af repræsentationsspørgsmålet:

"Ved brev af 21. oktober 2010, modtaget den 22. oktober 2010, har De oplyst at Deres klient, Divine Business Solutions Aps, helt generelt samtykker til, at anklagemyndigheden uden forhåndssamtykke fra Divine Business Solutions Aps besvarer alle henvendelser fra Lisborg Holding Aps.

I den anledning skal jeg gentage, at jeg på baggrund af Deres oplysning om, at De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions Aps, finder det mest hensigtsmæssigt kun at kommunikere med Dem.

Jeg lægger fortsat vægt på antallet af sager og henvendelser sammenholdt med, at der har været tilfælde, hvor De og Deres klient har henvendt sig vedrørende de samme spørgsmål. Det vil efter min opfattelse komplicere sagsbehandlingen, hvis jeg både skal kommunikere med Dem, Lisborg Holding Aps og Deres klient.

[…]

Jeg kan oplyse, at så længe De repræsenterer Divine Business Solutions ApS i sagerne, vil eventuelle henvendelser fra Deres klient og Lisborg Holding Aps vedrørende sagerne blive sendt ubesvaret videre til Dem.

2.26 Lisborg Holding ApS' anmodning af 17. september 2010 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.26.1 Brev af 17. september 2010 med anmodning

Ved brev af 17. september 2010 anmodede Lisborg Holding ApS, som ejer af Divine Business Solutions ApS, om partsaktindsigt ved Sydøstjyllands politi:

"Som part i sagen skal jeg hermed anmode om at få oplyst, hvilke journalnumre Sydøstjyllands Politi har og har haft i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt i forbindelse med spørgsmål stillet via Folketingets Retsudvalg i forbindelse hermed […]

Jeg skal yderligere anmode om at få tilsendt journalisten for hver af disse journalnumre. Det antages, at Sydøstjyllands Politi har både journalnumre og journallister elektronisk, hvorfor det ikke har betydning for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle akter i sagen er overført fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Særligt Økonomisk Kriminalitet. Denne anmodning om aktindsigt omfatter således ikke selve akterne i de angivne journalnumre.

Jeg skal yderligere fremhæve, at det ingen betydning har for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle udtalelser til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketinget vedrører en straffesag, der endnu ikke er afsluttet.

Jeg skal yderligere fremhæve, at Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS er 2 forskellige juridiske personer, hvorfor eventuelle besvarelser af anmodninger om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS ikke er relevante for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt."

2.26.2 Brev af 29. september 2010 med svar

Ved brev af 29. september 2010 til Tom Lisborg meddelte Sydøstjyllands Politi, at der kunne forventes svar inden for 4 uger, og henviste som begrundelse herfor til det store antal sager, der på tidspunktet verserede hos Sydøstjyllands Politi.

2.26.3 Brev af 30. september 2010 med supplerende anmodning

Ved brev af 30. september 2010 anmodede Lisborg Holding ApS om aktindsigt i en konkret sag ved Sydøstjyllands Politi, journalnummer 3700-00170-00203-08.

Tom Lisborg fremhævede i brevet på ny at "*(…) Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS er 2 forskellige juridiske personer, hvorfor eventuelle besvarelser af anmodninger om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS ikke er relevante for besvarelsen (…).*"

2.26.4 Brev af 8. oktober 2010 med svar

Ved brev af 8. oktober 2010 til Tom Lisborg oplyste Sydøstjyllands Politi, at den af ham identificerede sag ikke eksisterede.

Sydøstjyllands Politi vejledte om, at politiet under et andet sagsnummer - 3700-00170-00203-09 - behandlede en sag, som muligt var den, Lisborg Holding ApS ønskede aktindsigt i.

2.26.5 Brev af 12. oktober 2010 med fornyet anmodning om aktindsigt

Ved brev af 12. oktober 2010 fastholdt Lisborg Holding ApS den tidligere aktindsigtsanmodning og citerede til støtte for denne et afsnit fra Statsadvokaten for Midt, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010, hvor pågældende sagsnummer var angivet.

Lisborg Holding ApS udvidede "*(…) i anledning af [Sydøstjyllands Politis] skrivelse (…)*" sin anmodning til også at omfatte den af Sydøstjyllands Politi identificerede sag.

2.26.6 Brev af 15. oktober 2010 med svar

Ved brev af 15. oktober 2010 oplyste Sydøstjyllands Politi, at der i Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 31. august 2010 var en skrivefejl, og at den pågældende sag således ikke eksisterede.

Sydøstjyllands Politi meddelte, at politiet på denne baggrund ville behandle selskabets henvendelse som en anmodning alene om aktindsigt i sagen med journalnummer 3700-00170-00203-09.

Det bemærkes, som beskrevet i afsnit 2.16.37, at Divine Business Solutions ApS undervejs i det sagsforløb, hvori Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland havde truffet den her omtalte afgørelse af 31. august 2010, rettede henvendelse til Statsadvokaten og fra denne fik oplyst, at der var tale om en slåfejl i afgørelsen.

2.26.7 Brev af 25. oktober 2010 med afslag

Ved brev af 25. oktober 2010 til Lisborg Holding ApS meddelte Sydøstjyllands Politi afslag på aktindsigt, idet selskabet ikke var part i sagen og ikke repræsenterede Divine Business Solutions ApS.

Sydøstjyllands Politi fandt ikke, at der var grundlag for at give aktindsigt efter retsplejelovens bestemmelser om meroffentlighed i straffesager.

2.26.8 Brev af 25. oktober 2010 til advokat Peter Bang

Ved brev af 25. oktober 2010 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, orienterede Sydøstjyllands Politi denne om, at Lisborg Holding ApS havde søgt om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi, og anmodede om, at al kommunikation foregik gennem advokaten:

> "Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har orienteret Sydøstjyllands Politi om, at De ved brev af 13. oktober 2010 har oplyst, at De repræsenterer Divine Business Solutions ApS.
>
> På baggrund af Deres oplysninger om, at De fortsat repræsenterer Divine Business Solutions ApS, finder Sydøstjyllands Politi det mest hensigtsmæssigt kun af kommunikere med Dem.
>
> Sydøstjyllands Politi har herved lagt vægt på antallet af sager og henvendelser i sagerne.
>
> Der vedlægges kopi af Sydøstjyllands Politis brev af d.d. til Lisborg Holding ApS.
>
> De bedes oplyse, hvorvidt De som repræsentant for Divine Business Solutions ApS ønsker, at Sydøstjyllands Politi skal behandle ovennævnte anmodninger.
>
> Der foretages ikke yderligere med mindre Sydøstjyllands Politi høre fra Dem inden 14 dage."

Sydøstjyllands Politi havde forinden, den 20. oktober 2010, modtaget kopi af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands brev af 18. oktober 2010 med et tilsvarende indhold.

2.26.9 Fax af 12. november 2010 vedrørende repræsentation

Ved brev af 12. november 2010 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, følgende bemærkninger til Sydøstjyllands Politi:

> "Under henvisning til Deres brev af 25. oktober d.å. skal jeg som advokat for Divine Business Solutions ApS bekræfte, at Divine Business Solutions ApS finder, at enhver henvendelse fra Lisborg Holding ApS skal besvares/imødekommes på samme måde, som hvis henvendelsen var kommet fra Divine Business Solutions ApS og, at Lisborg Holding ApS i øvrigt under alle omstændigheder er bemyndiget til at handle på vegne Divine Business Solutions ApS."

2.26.10 Brev af 23. november 2010 med svar

Ved brev af 23. november 2010 til advokat Peter Bang henholdt Sydøstjyllands Politi sig til det i politiets brev af 25. oktober 2010 anførte og meddelte på ny advokat Peter Bang, at "*(…) så længe at De repræsenterer Divine Business Solutions ApS i sagerne, vil eventuelle henvendelser fra Deres klient og Lisborg Holding vedrørende sagerne blive sendt ubesvaret videre til Dem*."

2.26.11 Fax af 26. november 2010 vedrørende repræsentation

Advokat Peter Bang besvarede ved brev af 26. november 2010 Sydøstjyllands Politis brev således:

> "I den anledning skal jeg oplyse, at henvendelser fra undertegnede og fra min klient sker koordineret, og jeg har derfor svært ved at se, at det skulle komplicere sagsbehandlingen, om Sydøstjyllands Politi skal svare den ene eller den anden adressat, så længe der ikke opstår en situation, hvor flere forbundne adressater anmoder om det samme. Det sidste finder jeg ikke er tilfældet.
>
> Jeg hører derfor gerne, med hvilken hjemmel Sydøstjyllands Politi mener sig berettiget til at sende henvendelser fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ubesvaret videre til undertegnede."

2.26.12 Brev af 6. december 2010 med svar

Sydøstjyllands Politi besvarede ved brev af 6. december 2010 advokat Peter Bangs fax af 26. november 2010 således:

> "Sydøstjyllands Politi skal i den forbindelse henvise til forvaltningslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., hvorefter en part i en sag på et hvert tidspunkt af sagens behandling kan lade sig repræsentere eller bistå af andre. Dette gælder dog ikke efter stk. 2, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser eller hvor andet er fastsat ved lov"

2.26.13 Brev af 8. december 2010 vedrørende repræsentation

Ved brev af 8. december 2010 svarede advokat Peter Bang således:

> "Jeg har forstået det således, at Sydøstjyllands Politi i forvaltningslovens § 8 stk. 2, finder hjemmel til ønsket om alene at kommunikere med undertegnede som repræsentant for Divine Business Solutions ApS.
>
> Efter min opfattelse vedrører forvaltningslovens § 8, stk. 2, det modsatte forhold, nemlig at myndigheden efter omstændighederne kan afskære en part fra at lade sig bistå af tredjemand."

2.27 Lisborg Holding ApS' anmodning af 17. september 2010 om aktindsigt ved Nordsjællands Politi

2.27.1 Brev af 17. september 2010 med anmodning

Ved brev af 17. september 2010 anmodede Lisborg Holding ApS, som ejer af Divine Business Solutions ApS, om partsaktindsigt ved Nordsjællands politi:

> "Som part i sagen skal jeg hermed anmode om at få oplyst, hvilke journalnumre Nordsjællands Politi har og har haft i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt i forbindelse med spørgsmål stillet vi Folketingets Retsudvalg i forbindelse hermed […]
>
> Jeg skal yderligere anmode om at få tilsendt journalisten for hver af disse journalnumre. Det antages, at Nordsjællands Politi har både journalnumre og journallister elektronisk, hvorfor det ikke har betydning for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle akter i sagen er overført fra Nordsjællands Politi til Statsadvokaten for Særligt Økonomisk Kriminalitet. Denne anmodning om aktindsigt omfatter således ikke selve akterne i de angivne journalnumre.
>
> Jeg skal yderligere fremhæve, at det ingen betydning har for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt, at eventuelle udtalelser til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketinget vedrører en straffesag, der endnu ikke er afsluttet.
>
> Jeg skal yderligere fremhæve, at Lisborg Holding ApS og Divine Business Solutions ApS er 2 forskellige juridiske personer, hvorfor eventuelle besvarelser af anmodninger om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS ikke er relevante for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt."

2.27.2 Brev af 20. september 2010 med svar

Nordsjællands Politi besvarede den 20. september 2010 anmodningen om aktindsigt således:

> "Ved skrivelse af 17. September 2010 har De på vegne Lisborg Holding ApS, der er 100% ejer af Divine Business Solutions ApS begæret aktindsigt i journalnumre, mv. i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt i forbindelse med spørgsmål stillet via Folketingets Retsudvalg i forbindelse hermed. De har gjort opmærksom på, at Lisborg Holding ApS og Devine Business Solutions ApS er forskellige juridiske personer.
>
> Jeg er bekendt med, at De tidligere har fremsat tilsvarende begæring på vegne Divine Business Solutions ApS og at sagen pt. er under behandling som klagesag hos Rigsadvokaten. Da der er sammenfald i ejerskabet af Devine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS anser jeg Deres henvendelse som en gentagelse af tidligere henvendelser om samme spørgsmål, som derfor ikke vil blive særskilt besvaret."

2.27.3 Brev af 24. september 2010 med klage

Tom Lisborg påklagede den 24. september 2010 afgørelsen til Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn og anførte til støtte for klagen at "*(…) der ikke er lovhjemmel til, at der*

kan gives afslag på aktindsigt med henvisning til, at Rigsadvokaten (eller en anden overordnet myndighed) behandler en klagesag vedr. en klage indgivet af en anden juridisk person."

Tom Lisborg oplyste supplerende at "*(…) anmodning om aktindsigt dateret den 17. september 2010 ikke er fuldt identisk med anmodninger om aktindsigt tidligere fremsendt af Divine Business Solutions ApS.*"

2.27.4 Brev af 29. september 2010 med anmodning om udtalelse

Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn anmodede den 29. september 2010 om en udtalelse fra Nordsjællands Politi.

2.27.5 Brev af 7. oktober 2010 med udtalelse

Ved brev af 7. oktober 2010 til Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn henholdt Nordsjællands Politi sig efter fornyet overvejelse til den tidligere afgørelse med følgende supplerende bemærkninger:

> "Jeg har overvejet, om besvarelsen til Tom Lisborg rettelig burde være håndteret som en anmodning fra en ny person, jf. det i ansøgningen af 17. September 2010 anførte om, at der er tale om 2 forskellige juridiske personer, hvorfor eventuelle besvarelser af (tidligere) anmodninger om aktindsigt fra Divine Business Solutions ApS ikke er relevante for besvarelsen af denne anmodning om aktindsigt.
>
> Da ansøger på den anden side i indledningen fremhæver, at der er 100% identisk ejerskab mellem de to selskaber og ansøger derfor påstår at være part i sagen, valgte jeg at håndtere sagen som den forholder sig i realiteten. Alternativet ville være at give et afslag til den nye juridiske person allerede fordi den ikke er part i sagen."

2.27.6 Brev af 4. november 2010 med afgørelse

Ved brev af 4. november 2010 til Tom Lisborg tiltrådte Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn afgørelsen om ikke selvstændigt at behandle aktindsigtsanmodningen med følgende supplerende begrundelse:

> "Efter en gennemgang af sagen kan jeg meddele, at jeg er enig med politidirektøren, og at jeg derfor ikke finder grundlag for at imødekomme Deres anmodning om aktindsigt.
>
> Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på, at der er meget stor overensstemmelse mellem de to anmodninger om aktindsigt, om end den første er mere uddybet end den sidste. Jeg har endvidere som politidirektøren lagt vægt på, at den første ansøgning er indgivet af det 100 % ejede datterselskab af holdingselskabet som har indgivet den anden ansøgning. Som det fremgår af retsplejelovens § 41 d, har kun den, der har en retlig interesse i en given sag ret til aktindsigt. De har ikke nærmere redegjort for holdingselskabets retlige interesse i sagen, hvilket jeg har taget som udtryk for, at det er den samme som anmelders, nemlig Divine Business Solutions ApS."

2.28 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodninger af 22. oktober 2010 og 25. oktober 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.28.1 Brev af 22. oktober 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 22. oktober 2010 anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, "*(…) om at få oplyst alle de journalnumre, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland har og har haft i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt i forbindelse med spørgsmål stillet via Folketingets Retsudvalg i forbindelse hermed.*"

Advokat Peter Bang præciserede herefter, at han anmodede "*(…) om at få tilsendt journallisten for hver af disse journalnumre*" samt specifikt og alene for j.nr. SA5-2010-44-0054 "*(…) aktindsigt i alle akter (...)*"

2.28.2 Fax af 25. oktober 2010 med supplerende anmodning om aktindsigt

Ved fax af 25. oktober 2010 sendt til både Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Rigsadvokaten anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om aktindsigt i et nærmere identificeret referat.

Advokat Peter Bang fremsatte herudover en række spørgsmål til Statsadvokaten:

> "Min klient og jeg er i forbindelse med de sidste akter, der er blevet givet aktindsigt i, netop blevet opmærksomme på, at det tilsyneladende ikke er Peter Rydder, der har udarbejdet notitsen dateret den 27. maj 2009 vedr. den telefonsamtale, jeg overhørte den 18. maj 2008 mellem Politiadvokat Peter Rydder og statsadvokaten eller en af dennes medarbejdere […].
>
> Jeg skal derfor på vegne min Divine Business Solutions ApS anmode statsadvokaten om at oplyse, hvem der har udarbejdet notitsen […]
>
> Yderligere skal jeg anmode om aktindsigt i dokumentet j.nr. SA5-2009-44-0018-0005, som er et referat. Det ses ikke, at der tidligere er givet hverken aktindsigt ellert afslag herpå. Hvis det ikke fremgår af referatet, hvem der har udarbejdet det, skal jeg anmode statsadvokaten om at oplyse dette.
>
> Jeg skal i den forbindelse anmode statsadvokaten oplyse, hvorfor dokumentet j.nr. SA5-2009-44-0018-0005 i statsadvokatens journalliste har "Dok. Dato" lig med den 2. juni 2009, mens "Lås akt" først er den 31. august 2009, ca. 3 måneder senere. Det er det eneste dokument i journallisten, hvor der er lang tid mellem dokumentets dato og den låste dato. Herunder bedes statsadvokaten oplyse, om der er sammenhæng mellem dette og, at det af samme journalliste fremgår, at dokumentet j.nr. SA5-2009-44-0018-0006 (anmodning om udtalelse fra Rigsadvokaten dateret den 28. august 2009 vedr. RA-2009-47-0011) ligeledes har "Lås akt" den 31. august 2009."

2.28.3 Brev af 29. oktober 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, vedrørende dennes breve

Ved brev af 29. oktober 2010 besvarede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland breve af henholdsvis 22. og 25. oktober 2010 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

Anmodningen af 22. oktober 2010

Statsadvokaten gav vedrørende anmodningen af 22. oktober 2010 aktindsigt i journallister for sager, hvorunder Statsadvokaten havde behandlet politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, dog med undtagelse af en enkelt sag (politiklagesagen), hvor Statsadvokaten tidligere ved afgørelser af 4. november 2009, 24. februar 2010 og 20. maj 2010 havde afslået anmodninger om aktindsigt.

For den del af anmodningen, der vedrørte aktindsigt i journallister for sager oprettet til behandlingen af folketingsspørgsmål, meddelte Statsadvokaten afslag på aktindsigt og henviste som begrundelse herfor til Statsadvokatens tidligere afgørelse af 13. august 2010 om samme spørgsmål. Statsadvokaten oplyste, at han ikke havde afgivet udtalelse vedrørende spørgsmål nr. 1476-1485 fra Folketingets Retsudvalg i folketingsåret 2009-2010.

For den sidste del af anmodningen, som angik en specifik sag, meddelte Statsadvokaten aktindsigt med undtagelse af et internt referatark, idet dette som internt dokument var undtaget efter forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1. Statsadvokaten fremsendte kopi af de dokumenter på sagen, som ikke bestod i korrespondance mellem Statsadvokaten og advokat Peter Bang.

Anmodningen og spørgsmålene af 25. oktober 2010

Statsadvokaten oplyste som svar på faxen af 25. oktober 2010, at den omtalte notits af 27. maj 2009 var udfærdiget af daværende konstituerende vicestatsadvokat Mikkel Holsteen Cramer.

I forhold til anmodningen om aktindsigt i dokumentet "SA5-2009-44-0018-0005" meddelte Statsadvokaten afslag med henvisning til, at der var tale om et internt referatark på sagen.

Statsadvokaten oplyste som svar på spørgsmålene vedrørende låsning af dokumenter, at denne ikke agtede at besvare spørgsmålene, idet "*[o]plysninger omkring herværende embedes journaliseringsmæssige rutiner, herunder journaltekniske spørgsmål (…)*" efter Statsadvokatens opfattelse ikke var omfattet af retten til aktindsigt.

Statsadvokaten bemærkede i forhold til aktindsigtsanmodningerne i begge breve, at denne havde overvejet, om der kunne gives aktindsigt efter reglerne om meroffentlighed, men fandt ikke betingelserne herfor opfyldt.

2.28.4 Fax af 8. november 2010 med klage over afgørelsen

Ved fax af 8. november 2010 klagede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til Rigsadvokaten over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afslag på aktindsigt af 29.

oktober 2010 i det interne referatark hos Statsadvokaten, som advokat Peter Bang havde anmodet om aktindsigt i ved sit brev af 25. oktober 2010 til Statsadvokaten.

Advokat Peter Bang klagede ligeledes over, at Statsadvokaten havde afvist at svare på, hvorfor der gik 3 måneder fra dokumentet blev oprettet, til dokumentet blev "*låst*".

2.28.5 Brev af 9. november 2010 med anmodning om udtalelse

Den 9. november 2010 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for behandlingen af klagen.

Ved brev af samme dato til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, kvitterede Rigsadvokaten for klagen og oplyste, at denne havde rekvireret sagens akter samt anmodet Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om udtalelse og på denne baggrund forventede at træffe afgørelse inden 60 dage.

2.28.6 Brev af 15. november 2010 med svar

Ved brev af 15. november 2010 udtalte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til Rigsadvokaten, at denne i det hele kunne henholde sig til sin afgørelse af 29. oktober 2010 og den dér anførte begrundelse.

2.28.7 Brev af 14. februar 2011 med afgørelse i klagesagen

Rigsadvokaten stadfæstede ved brev af 14. februar 2011 til advokat Peter Bang det af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands meddelte afslag på aktindsigt i henhold til statsadvokatens begrundelse.

Rigsadvokaten var ligeledes enig i Statsadvokatens beslutning om ikke at udtale sig om journaliseringsmæssige rutiner, herunder det journaltekniske spørgsmål vedrørende låsning af dokumentet.

Rigsadvokaten oplyste hertil generelt, at et referatark ofte blev låst i forbindelse med den journaliseringsmæssige afslutning af hele sagen, da sagsbehandlerne løbende skriver i referatarket, hvorimod ind- og udgående dokumenter normalt låses på datoen for henholdsvis modtagelse og afsendelse.

Rigsadvokaten beklagede den sene besvarelse.

2.29 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 24. november 2010 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi med efterfølgende tilhørende anmodninger

2.29.1 Fax af 24. november 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 24. november 2010 til Sydøstjyllands Politi anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang om "*(…) at få oplyst alle de journalnumre, Sydøstjyllands Politi har og har*

haft i anledning af politianmeldelser eller klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, hvor jeg skal anmode om at få disse oplysninger tilsendt som en udskrift af rapporten "sagsoversigt"."

Advokat Peter Bang anmodede yderligere om aktindsigt i "*(…) alle akter i ovenstående journalnumre, for alle de akter som jeg ikke tidligere har modtaget aktindsigt i.*"

2.29.2 Brev af 3. december 2010 vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 3. december 2010 kvitterede Sydøstjyllands Politi for modtagelsen af advokat Peter Bangs anmodning af 24. november 2010 og oplyste samtidig, at afgørelsen som følge af anmodningens omfang først kunne forventes truffet inden 60 dage.

2.29.3 Brev af 14. december 2010 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 14. december 2010 til Sydøstjyllands Politi anmodede advokat Peter Bang på ny om aktindsigt i "*(…) alle journalnumre hos Sydøstjyllands Politi vedrørende de af min klient og på vegne af min klient foretagne politianmeldelser, som der enten ikke tidligere er givet aktindsigt i, eller som der ikke tidligere er givet afslag på aktindsigt i.*"

2.29.4 Brev af 20. december 2010 vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 20. december 2010 kvitterede Sydøstjyllands Politi for modtagelsen af advokat Peter Bangs anmodning af 14. december 2010. Politiet oplyste, at anmodningen ville blive behandlet sammen med advokat Peter Bangs anmodning af 24. november 2010, og at der kunne forventes en afgørelse senest den 1. februar 2011.

2.29.5 Fax af 11. januar 2011 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 11. januar 2011 til Sydøstjyllands Politi anmodede advokat Peter Bang på ny om aktindsigt, denne gang i "*(…) alle akter i journalnumrene 3700-83990-00469-07, 3700-10170-00285-10 og 3700-10170-0436-10 hos Sydøstjyllands Politi (…).*"

2.29.6 Brev af 20. januar 2011 vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 20. januar 2011 kvitterede Sydøstjyllands Politi for modtagelsen af advokat Peter Bangs anmodning af 11. januar 2011. Politiet oplyste, at anmodningen ville blive behandlet sammen med advokat Peter Bangs tidligere anmodninger af henholdsvis 24. november 2010 og 14. december 2010 om aktindsigt.

Sydøstjyllands Politi forventede fortsat at kunne træffe afgørelse senest 1. februar 2011.

2.29.7 Brev af 27. januar 2011 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 27. januar 2011 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om aktindsigt i henhold til advokat Peter Bangs anmodninger af 24. november 2010, 14. december 2010 og 11. januar 2011.

For så vidt angik anmodningen om aktindsigt i sagen omhandlende straffesagen mod VKR Holding A/S (sagsnummer 3700-83990-00469-07, specifikt angivet i faxen af 11. januar 2011), oplyste Sydøstjyllands Politi, at sagen var under efterforskning hos SØIK, hvorfor Sydøstjyllands Politi ikke var rette myndighed for anmodningen. Politiet bemærkede desuden, at advokat Peter Bang var bekendt med dette forhold, idet Sydøstjyllands Politi tidligere havde modtaget en lignende anmodning fra advokat Peter Bang, som var blevet videresendt til SØIK til videre behandling, og idet SØIK havde anmodet advokat Peter Bang om at rette eventuelle anmodninger om aktindsigt i straffesagen til denne myndighed. Sydøstjyllands Politi henstillede derfor advokat Peter Bang til at rette sin anmodning til SØIK og foretog sig ikke yderligere i sagen.

For de sager, der var eller havde været under behandling ved Sydøstjyllands Politi traf denne afgørelse. Det drejede sig ifølge Sydøstjyllands Politis opgørelse om følgende sager:

- 1 sag i 2008
- 6 sager i 2009
    - 3 sager om høring vedrørende folketingsspørgsmål
    - 2 sager om anmodning om aktindsigt
    - 1 sag om mulig videregivelse af oplysninger fra efterforskningen
- 12 sager i 2010
    - 1 sag om høring vedrørende spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg
    - 3 klager over sagsbehandlingen samt mulig inhabilitet ved politiet
        - Herunder 1 sag om manglende overholdelse af 10-dages fristen i aktindsigtssager
    - 8 sager om anmodning om aktindsigt, hver med betydelige overlap
        - Heraf én tidligere anmodning om indsigt i "samtlige sager"

Sydøstjyllands Politi redegjorde for, at advokat Peter Bang eller Tom Lisborg tidligere var givet aktindsigt i hovedparten af politiets materiale. Dette var hovedsageligt sket ved politiets breve af 14. oktober 2010, afsnit 2.16.22 - 2.16.23.

For yderligere et antal sager havde advokat Peter Bang eller Tom Lisborg tidligere fået afslag på aktindsigt, hvilke afslag for hovedpartens vedkommende havde været påklaget til og stadfæstet af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Det drejede sig navnlig om de af Sydøstjyllands Politi oprettede sager vedrørende svar til Folketingets Retsudvalg.

For de resterende sager traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om aktindsigt med følgende undtagelser:

Sydøstjyllands Politi meddelte afslag på aktindsigt i dele af sagen vedrørende klagen over sagsbehandling og inhabilitetsindsigelse i brev af 29. juli 2010 fra Divine Business Solutions ApS.

Undtaget fra aktindsigt var 5 dokumenter, herunder brev af 26. oktober 2010 fra Ledelsessekretariatet til Lokalpolitilederen i Vejle, et brev af 28. oktober 2010 fra Martin Olesen til Ledelsessekretariatet, et notat af 22. november 2010 fra Martin Olesen og et notat af 14. december 2010 fra Søren Søndergaard. De pågældende dokumenter var udfærdiget i forbindelse med behandlingen af klagen over sagsbehandling og inhabilitetsindsigelsen, hvorom der endnu ikke var truffet afgørelse.

Sydøstjylland Politi meddelte endvidere afslag på aktindsigt i den sag, hvorunder politiet behandlede efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger, samt ét dokument - advokat Rasmus Bollerup-Jensens brev af 8. december 2009 - der ved en fejl var journaliseret på en anden sag, men rettelig indgik i pågældende sag.

Sydøstjyllands Politi henviste som begrundelse for afvisningen til, at Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland ved afgørelse af 20. maj 2010 ligeledes havde meddelt afslag på aktindsigt i sagen om mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

2.29.8 Fax af 3. februar 2011 med kommentar

Ved fax af 3. februar 2011 gjorde Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, opmærksom på, at der efter dennes opfattelse ikke var givet aktindsigt i to dokumenter, som efter advokatens opfattelse var journaliseret på én af de sager, som Sydøstjyllands Politi havde meddelt aktindsigt i (j. nr. 3700-10170-99332-19). Det drejede sig om en skrivelse af 24. oktober 2008 fra Sydøstjyllands Politi til Nordsjællands Politi og en skrivelse af 5. februar 2009 fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi.

2.29.9 Brev af 11. februar 2011 med svar

Ved brev af 11. februar 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, oplyste Sydøstjyllands Politi, at de pågældende breve indgik i den sag, hvor straffesagen mod VKR Holding A/S blev behandlet (j. nr. 3700-10170-99332-19) og henstillede i overensstemmelse med sine tidligere breve om samme spørgsmål til, at aktindsigt blev søgt ved SØIK, der havde overtaget efterforskningen.

2.29.10 Faxer af 17. februar 2011 med klage over afgørelse

Ved fax af 17. februar 2011 til Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland påklagede advokat Peter Bang Sydøstjyllands Politis afgørelser af 27. januar 2011 og 11. februar 2011.

I forhold til Sydøstjyllands Politis afslag på aktindsigt i sagen vedrørende klage over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling anførte advokat Peter Bang, at det forhold, at der endnu ikke var truffet afgørelse i klagesagen, ikke kunne hjemle et afslag på aktindsigt.

Advokat Peter Bang klagede herudover over, at Sydøstjyllands Politi ikke ved hverken afgørelsen af 27. januar 2011 eller 11. februar 2011 havde givet aktindsigt i de to dokumenter, som Sydøstjyllands Politi i brevet af 11. februar 2011 havde oplyst indgik i straffesagen mod VKR Holding A/S. Advokat Peter Bang begrundede klagen vedrørende disse dokumenter således:

> "De dokumenter, der ikke er givet aktindsigt i, er medsendt som bilag til en skrivelse i j.nr. 3700-10170-00332-10, 17 måneder efter at j.nr. 3700-83990-00469-07 er overført fra Sydøstjyllands Politi til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. Når disse dokumenter er medsendt som bilag til en skrivelse i j.nr. 3700-10170-00332-10, så skal de efter min opfattelse også indgå som akter i dette journalnummer. Når disse dokumenter sendes mellem 2 myndigheder i anled-

> ning af henvendelse om aktindsigt, har min klient også ret til aktindsigt i dem. Det skal yderligere fremhæves, at den 5. februar 2009 (dagen efter at DR 21 Søndag og Berlingske Tidende konfronterede de politianmeldte i anledning af mediedækningen, der startede søndag den 8. februar 2009), var Københavns Politi slet ikke involveret i straffesagen."

Advokat Peter Bang klagede dernæst over, at Sydøstjyllands Politi ved sit brev af 27. januar 2011 ikke havde fremsendt journalliste for de sager, hvori der var givet aktindsigt.

Endeligt klagede advokat Peter Bang over, at "*(…) Sydøstjyllands Politi for yderligere akter nu hævder, at de pågældende indgår i de journalnumre, der er søgt aktindsigt i, hvor disse akter ikke indgår i de pågældende journalnumres journallister (skærmbilleder).*"

Ved yderligere en fax alene sendt til Rigsadvokaten den 17. februar 2011 uddybede advokat Peter Bang sine klager. Faxen indeholdt herudover kommentarer til en række af de øvrige klagesager, der på tidspunktet verserede ved Rigsadvokaten.

2.29.11 Brev af 23. februar 2011 med anmodning om udtalelse

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede ved brev af 23. februar 2011 Sydøstjyllands Politi om en udtalelse i anledning af klagen.

2.29.12 Brev af 8. marts 2011 med fornyet afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 8. marts 2011 imødekom Sydøstjyllands Politi delvist advokat Peter Bangs anmodning om aktindsigt i sagen vedrørende dennes klage over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling.

Afgørelsen var således en omgørelse af politiets afslag af 27. januar 2011. Omgørelsen skyldtes, at der den 14. februar 2011 var truffet afgørelse i sagen og i denne afgørelse henvist til to af de interne dokumenter. Advokat Peter Bang blev derfor meddelt aktindsigt i pågældende interne dokumenter, mens de resterende tre interne dokumenter fortsat var undtaget fra aktindsigt.

2.29.13 Brev af 8. marts med udtalelse i anledning af klage

Ved brev af 8. marts 2011 afgav Sydøstjyllands Politi udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

For så vidt angik klagen over afslag på aktindsigt i sagen vedrørende klage over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling, bemærkede politiet, at politiet samme dag havde meddelt advokat Peter Bang den ønskede aktindsigt, jf. umiddelbart ovenfor. For de resterende akter - som fortsat var undtaget fra aktindsigt - henholdt politiet sig i det hele til sin afgørelse af 27. januar 2011.

For så vidt klagen over den manglende aktindsigt i de to skrivelser, som henhørte under straffesagen mod VKR Holding A/S, men som havde været vedlagt som bilag til en skrivelse, hvori der var givet aktindsigt, bemærkede politiet, at der ikke var truffet afgørelse om disse. Begrundelsen herfor var, at dokumenterne ikke indgik i sagen. Politiet bemærkede videre, at advokat

Peter Bang ved politiets brev af 11. februar 2011 var blevet orienteret om, at en aktindsigtsanmodning heri skulle rettes til SØIK.

For så vidt angik klagen over den manglende fremsendelse af journallister bemærkede politiet, at der ved afgørelsen af 27. januar 2011 var vedlagt udskrift fra journalsystemet af "*(…) bilag/anmærkninger (journallisten) vedrørende samtlige de sager, der givet aktindsigt i*." Dette var de eneste journallister, som Sydøstjyllands Politi var i besiddelse af.

Herudover bemærkede Sydøstjyllands Politi følgende i relation til den foretagne journalisering af dokumenterne:

> "Der ud over bemærkes, at jeg har givet løbenumrene fra journallisten på selve dokumentet.
>
> I de enkelte tilfælde, hvor dokumenter ikke er indført i journallisten for den sag dokumentet indgår i er dette angivet på dokumentet, hvilket advokat Peter Bang også er orienteret om ved mit brev af 27. januar 2011 på side 6 øverst."

2.29.14 Brev af 12. april 2011 med afgørelse på klage

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland traf ved brev af 12. april 2011 til advokat Peter Bang afgørelse i klagesagen.

Statsadvokaten tiltrådte det af Sydøstjyllands Politi anførte vedrørende sagen om klagen over vicepolitikommissær Martin Olesens sagsbehandling. Dog fandt Statsadvokaten grundlag for at meddele advokat Peter Bang meroffentlighed efter offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt., hvorfor Statsadvokaten meddelte advokat Peter Bang aktindsigt i de resterende dokumenter i denne sag.

For så vidt angik klagen over den manglende aktindsigt i de to skrivelser, som henhørte under straffesagen mod VKR Holding A/S, men som havde været vedlagt som bilag til en skrivelse, hvori der var givet aktindsigt, tiltrådte Statsadvokaten politiets afgørelse og begrundelse og tilføjede hertil at:

> "Sydøstjyllands Politi videresendte ved brev af 30. august 2010 Deres aktindsigtsanmodning af 7. og 9. juli 2010 til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet. Det fremgår af sidste afsnit i brevet, at politiet i den forbindelse "*for god ordens skyld*" vedlagde de pågældende to breve.
>
> Jeg finder ikke, at det forhold, at Sydøstjyllands Politi sendte kopi af de to pågældende breve fra sagen 3700-83990-00469-07 til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet – i forbindelse med videresendelsen af Deres aktindsigtsanmodningen – har den virkning, at brevene nu indgår i sagen 3700-10170-00332-10.
>
> Herved lægger jeg navnlig vægt på, at brevene blev vedlagt "*for god ordens skyld*" og lige så vel kunne være sendt til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet ved et selvstændigt brev journaliseret på 3700-83990-00469-07.

Selv hvis brevene havde været omfattet af sagen 3700-10170-00332-10, ville de kunne undtages aktindsigt i medfør af forvaltningslovens § 15, stk. 1, nr. 3. Herefter kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv, findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, herunder forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

Da de to breve er omfattet af straffesagen mod VKR Holding A/S og dermed også Deres anmodning om aktindsigt, som Sydøstjyllands Politi videresendte til Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet den 30. august 2010, går jeg i øvrigt ud fra, at Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet enten har eller vil tage stilling til Deres anmodning om aktindsigt i de to pågældende breve."

For så vidt angår klagen over, at Sydøstjyllands Politi ikke havde medsendt journallister, afviste Statsadvokaten klagen.

Statsadvokaten angav følgende begrundelse herfor:

"Efter forvaltningslovens § 10, stk. 1, nr. 2, omfatter en parts ret til aktindsigt med de undtagelser, der er nævnt i §§ 12-15, indførsler i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Det fremgår af Sydøstjyllands Politis afgørelse af 27. januar 2011 på side 5 og 6, at der i de sager, hvor der blev givet aktindsigt, også blev givet aktindsigt i journallisten. Sydøstjyllands Politi skrev på side 6 i afsnit 2: "I enkelte tilfælde er nogle dokumenter ikke anført i journallisten for den sag dokumentet indgår i eller i andre journallister for andre journalnumre. Er dokumentet ikke journaliseret fremgår af dokumentet."

Sydøstjyllands Politi har i sin udtalelse til mig af 8. marts 2011 oplyst, at afgørelsen af 27. januar 2011 blev vedlagt udskrift fra journalsystemet (Polsas) af "Bilag & Anmærkninger" vedrørende samtlige sager, der blev meddelt aktindsigt i, og at det er de eneste journallister, som Sydøstjyllands Politi er i besiddelse af."

Statsadvokaten anførte herefter følgende bemærkninger til advokat Peter Bangs øvrige klager over den foretagne journalisering:

"I øvrigt:

I slutningen af Deres brev af 17. februar 2011 har De skrevet, at De skal "gentage tidligere fremsatte klager om over, at Sydøstjyllands Politi for yderligere akter nu hævder, at de pågældende indgår i de journalnumre, der er søgt aktindsigt i, hvor disse akter ikke indgår i de pågældende journalnumres journallister (skærmbilleder)."

Som jeg tidligere har oplyst - på side 4 i mit brev af 13. september 2010 til Dem i […] - er klagen ikke omfattet af de opgaver, som jeg varetager i henhold til retsplejelovens § 101.

Jeg henviser Dem til at henvende Dem til Sydøstjyllands Politi, Rigspolitiet eller eventuelt Datatilsynet, hvis De ønsker at forfølge spørgsmålet yderligere."

2.30 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 17. december 2010 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.30.1 E-mail af 17. december 2010 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet indeholdende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 17. december 2010 anmodede Tom Lisborg om partsaktindsigt i Justitsministeriets sager vedrørende al kommunikation i forbindelse med indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmål nr. 1476-1485 fra Folketingets Retsudvalg i folketingsåret 2009-2010 og spørgsmål nr. 158-166 fra Folketingets Retsudvalg i folketingsåret 2010-2011.

2.30.2 Brev af 7. januar 2011 fra Justitsministeriet til Divine Business Solutions ApS indeholdende afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 7. januar 2011 imødekom Justitsministeriet Tom Lisborgs anmodning af 17. december 2010 om aktindsigt. Justitsministeriet havde identificeret 10 sager omfattet af anmodningen og vedlagde kopi af sagernes akter samt journallister.

2.31 Advokat Erik Svanvigs anmodning af 26. januar 2011 om aktindsigt ved SØIK

2.31.1 E-mail af 26. januar 2011 fra advokat Erik Svanvig til SØIK med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 26. januar 2011 forespurgte advokat Erik Svanvig, hvorvidt SØIK kunne af- eller bekræfte, om Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, havde bistået i forbindelse med politianmeldelsen mod advokat Erik Svanvig, og i bekræftende fald ville advokat Erik Svanvig gerne have aktindsigt i korrespondancen.

2.31.2 Brev af 31. januar 2011 fra SØIK til advokat Erik Svanvig med besvarelse af e-mail af 26. januar 2011

Ved brev af 31. januar 2011 oplyste SØIK i medfør af meroffentlighedsbestemmelsen i retsplejelovens § 41 g, at anmeldelserne mod advokat Erik Svanvig var indgivet på brevpapir fra Divine Business Solutions ApS og underskrevet af Tom Lisborg som direktør for selskabet.

2.32 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 1. februar 2011 om aktindsigt ved SØIK

2.32.1 Fax af 1. februar 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til SØIK med anmodning om aktindsigt

Advokat Peter Bang anmodede ved fax af 1. februar 2011 SØIK om aktindsigt, dels i en af SØIK afgivet udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding vedrørende afsættelse af Jesper Mo

Hansens forsvarer, dels i et brev fra advokat Erik Svanvig sendt til SØIK, som SØIK havde refereret til i et brev af 22. januar 2011 til advokat Peter Bang.

2.32.2 Brev af 7. februar 2011 fra SØIK til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, med afgørelse på anmodning om aktindsigt

SØIK meddelte ved brev af 7. februar 2011 meraktindsigt i SØIK's udtalelse af 1. december 2010 til Retten i Kolding.

Vedrørende korrespondancen med advokat Erik Svanvig afslog SØIK aktindsigt efter reglerne om meroffentlighed, idet hverken advokat Peter Bang eller Divine Business Solutions ApS havde en sådan væsentlig interesse heri, at det kunne opveje hensynet til advokat Erik Svanvig, der var anmeldt i sagen. SØIK oplyste dog, at SØIK telefonisk havde bekræftet over for advokat Erik Svanvig, at han var blevet anmeldt, at SØIK havde sluttet sagen imod ham, og at Divine Business Solutions ApS havde påklaget afgørelsen til Rigsadvokaten, som endnu ikke havde truffet afgørelse.

2.33 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 24. juni 2011 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.33.1 Fax af 24. juni 2011 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 24. juni 2011 fremsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, et brev af 14. december 2009 fra Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, til Sydøstjyllands Politi og anmodede på denne baggrund om aktindsigt i følgende omfang:

> "Jeg skal hermed på vegne min klient Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg anmode om at få oplyst alle de journalnumre hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, hvor [skrivelsen] indgår i, samt hermed også anmode om udvidet partsaktindsigt i alle dokumenter i forbindelse hermed samt om at få oplyst alle journalnumre, som disse dokumenter indgår i. Jeg skal yderligere oplyse, at denne aktindsigt skal anvendes i et nyt klageskrift til en overordnet anklagemyndighed."

Det fremgår af Statsadvokatens interne referatark på sagen, at denne antog, at en tilsvarende anmodning var sendt til Sydøstjyllands Politi. Som det fremgår af det følgende afsnit, var dette tilfældet.

Statsadvokaten drøftede ifølge referatarket af denne grund sagen telefonisk med Sydøstjyllands Politi samme dag, hvor det aftaltes, at Sydøstjyllands Politi, hvis politiet modtog en tilsvarende anmodning, skulle afvente Statsadvokatens afgørelse.

2.33.2 Brev af 30. juni 2011 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 30. juni 2011 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at det fremsendte brev fra advokat Rasmus Bollerup-Jensen indgik i politiklagesagen vedrørende mulig uberettiget videregivelse af oplysninger.

Da sagen var omfattet af retsplejelovens regler om straffesager mod politipersonale, og da efterforskningen var indstillet uden, at der var rejst sigtelse, fandt Statsadvokaten ikke, at der var hjemmel til aktindsigt efter retsplejelovens § 41 d. Statsadvokaten bemærkede supplerende, at hverken Divine Business Solutions ApS eller Tom Lisborg i øvrigt var part i klagesagen, ligesom de heller ikke herudover fandtes at have en væsentlig individuel interesse, og at det også heraf fulgte, at Divine Business Solutions ApS ikke havde krav på aktindsigt i sagen.

Statsadvokaten fandt efter en konkret vurdering ikke, at der var grundlag for at give aktindsigt efter reglerne om meroffentlighed.

2.33.3 Fax af 18. juli 2011 med klage

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang påklagede ved fax af 18. juli 2011 Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse af 30. juni 2011 til Rigsadvokaten.

Advokat Peter Bang argumenterede i klagen for, at Divine Business Solutions ApS efter hans opfattelse havde en væsentlig, individuel interesse i at blive gjort bekendt med dokumenterne.

Denne interesse støttede advokat Peter Bang dels på, at akterne skulle bruges til at dokumentere, at Jesper Mo Hansens advokat, Rasmus Bollerup-Jensen, i en sag for Advokatnævnet ifølge Divine Business Solutions ApS' vurdering havde afgivet urigtige oplysninger, dels på, at akterne kunne være af betydning for Divine Business Solutions ApS' klagesager, der aktuelt verserede ved Rigsadvokaten.

2.33.4 Brev af 22. juli 2011 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 22. juli 2011 anmodede Rigsadvokaten om en udtalelse fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for besvarelse af klagen.

Rigsadvokaten bekræftede ved brev af samme dag til advokat Peter Bang modtagelsen af klagen og oplyste, at han kunne forvente en afgørelse inden 60 dage.

2.33.5 Brev af 26. august 2011 med udtalelse

Ved brev af 26. august 2011 henholdt Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sig til dennes afgørelse og begrundelse af 30. juni 2011. Særligt vedrørende de i klagen angivne supplerende bemærkninger udtalte Statsadvokaten følgende:

> "Jeg forstår advokaten således, at aktindsigt i politiklagesagen har betydning for oplysningen af en sag, hvor advokat Bang har klaget til Advokatnævnet over advokat Rasmus Bollerup-Jensens adfærd i forbindelse med brev af 14. december 2009 til Sydøstjyllands Politi.
>
> […]
>
> Advokat Bang er tilsyneladende af den opfattelse, at advokat Bollerup-Jensen i et svarskrift af 16. marts 2011 til Advokatnævnet har afgivet urigtig / fuldstændig forklaring vedrørende sagen. Og

aktindsigt i politiklagesagen har efter advokat Bangs opfattelse betydning for oplysning af dette spørgsmål.

Jeg forstår desuden advokaten således, at aktindsigt i politiklagesagen endvidere har betydning for den nærmere vurdering af, om advokat Bollerup-Jensen har overtrådt straffelovens § 267 om æreskrænkelse.
[…]

Advokat Bang har i den forbindelse henvist til Sydøstjyllands Politis afgørelse af 14. oktober 2010, hvor politiet afslog hans anmodning om aktindsigt i bl.a. advokat Bollerup-Jensen i brev af 14. december 2009, der var journaliseret som løbenummer 19 i sagen 3700-00170-00098-08. Begrundelsen var, at indholdet af dette brev efter politiets opfattelse er identisk med advokat Bollerup-Jensens brev af 8. september 2009 til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, der indgår i politiklagesagen, og som jeg den 20. maj 2010 i SA5-2010-325-0012 meddelte advokaten afslag på aktindsigt i.

Advokat Bang har anført, at han ikke er enig i, at advokat Bollerup-Jensens breve af 8. september 2009 og 14. december 2009 er identiske.

[…]

Advokat Bang har ikke nærmere anført, hvilken betydning det skulle have for aktindsigtsspørgsmålet, at brevene efter hans opfattelse ikke er identiske.

Endelig forstår jeg advokaten således, at aktindsigt i politiklagesagen kan være af betydning for hans brev af 8. juni 2010 til Rigsadvokaten vedrørende SØK-83990-00019-09 og en række klageskrifter, som han har indgivet i RA-2009-47-0011.

[…]

Advokaten har ikke i klagen anført noget, der indikerer, at aktindsigt i politiklagesagen skulle kunne danne grundlag for en genoptagelse af sagen RA-2009-47-0011."

I den omtalte RA-20009-47-0011 traf Rigsadvokaten afgørelse om stadfæstelse af en række afgørelser truffet af Statsadvokaten, jf. kapitel 7, afsnit 3.

På baggrund af det ovenfor citerede vurderede Statsadvokaten følgende:

"Jeg finder ikke, at det, som advokaten har anført i brev af 18. juli 2011, i realiteten udgør nye oplysninger, der bør medføre, at jeg træffer en ny afgørelse i 1. instans.

Herved lægger jeg vægt på, at jeg i min afgørelse generelt har taget stilling til, og lagt vægt på, at Tom Lisborg ikke er part i politiklagesagen og i øvrigt ikke har haft nogen væsentlig, direkte interesse i politiklagesagens udfald.

Det ændrer ikke på min vurdering heraf, at advokaten i klagen angiver, at han søger aktindsigt i politiklagesagen til brug for indgivelse af (supplerende) klageskrifter til Rigsadvokaten og Advo-

> katnævnet, og til vurdering af grundlaget for at anlægge civil retssag mod advokat Bollerup-Jensen for ærekrænkelse efter straffelovens § 267.
>
> Ifølge Jens Røn's "Aktindsigt i retsplejen", side 81, skal vurderingen af ansøgerens interesse i aktindsigt foretages i forhold til det enkelte dokument, der søges om aktindsigt i, og ikke i forhold til sagen som helhed."

2.33.6 Brev af 12. september 2011 og senere breve om sagsbehandlingstid

Ved brev af 12. september 2011 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, udskød Rigsadvokaten den forventede afgørelsesdato og oplyste, at afgørelse kunne forventes inden for 30 dage. Årsagen hertil var det store antal sager, som i øvrigt var under behandling i rigsadvokaturen på daværende tidspunkt.

Ved breve af 11. oktober 2011, 14. november 2011 og 21. december 2011 udskød Rigsadvokaten tidspunktet for afgørelsen med yderligere 30 dage.

2.33.7 Brev af 4. januar 2012 med afgørelse

Ved brev af 4. januar 2012 til Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, stadfæstede Rigsadvokaten afgørelsen fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i henhold til de af Statsadvokaten anførte grunde:

> "Jeg er således enig med politiet og statsadvokaten i, at Deres klient ikke er part i politiklagesagen og ikke i øvrigt har nogen væsentlig, direkte, individuel og retlige interesse i politiklagesagens udfald. Deres klient kan derfor ikke få aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 g, stk. 1.
>
> Jeg henviser tillige til min afgørelse af 20. august 2010 (RA-2010-321-0196).
>
> Den supplerende begrundelse for anmodningen om aktindsigt, som er anført i Deres klager af 18. juli 2011, kan ikke føre til en ændret vurdering. Jeg finder således ikke, at De har godtgjort eller sandsynliggjort, at der i politiklagesagen skulle befinde sig dokumenter, der har betydning for Deres klients retsstilling, og anmodningen om aktindsigt er således ikke rimeligt begrundet."

Afgørelsen af 20. august 2010 er omtalt ovenfor i afsnit 2.13.5.

Rigsadvokaten beklagede den lange sagsbehandlingstid.

2.34 Divine Business Solutions ApS' advokats anmodning af 24. juni 2011 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.34.1 Fax af 24. juni 2011 med anmodning om aktindsigt

Ved fax af 24. juni 2011, der var enslydende med den ovenfor beskrevne aktindsigtsanmodning, anmodede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland havde ifølge dennes interne referatark tidligere samme dag meddelt Sydøstjyllands Politi, at politiet, hvis det modtog en anmodning om aktindsigt, skulle afvente afgørelsen fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

2.34.2 E-mail af 30. juni 2011 med udkast fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Ved e-mail af 30. juni 2011 fremsendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland sit udkast til afgørelse af 30. juni 2011 om aktindsigt til Sydøstjyllands Politi.

2.34.3 Brev af 1. juli 2011 med afslag

Ved brev af 1. juli 2011 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om ikke at imødekomme anmodningen om aktindsigt af 24. juni 2011.

Sydøstjyllands Politis afgørelse og begrundelse var i overensstemmelse med Statsadvokatens afgørelse af 30. juni 2011.

2.34.4 Fax af 18. juli 2011 med klage

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang påklagede ved fax af 18. juli 2011 Sydøstjyllands Politis afgørelse af 1. juli 2011 om afslag på aktindsigt.

2.34.5 Brev af 19. juli 2011 med kvittering for klage

Ved brev af 19. juli 2011 kvitterede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland for modtagelse af klageskrivelsen af 18. juli 2011. Der var i brevet ikke angivet nogen sagsbehandlingsfrist.

2.34.6 Brev af 19. juli 2011 med anmodning om udtalelse

Ved brev af 19. juli 2011 anmodede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland Sydøstjyllands Politi om en udtalelse vedrørende klagen.

2.34.7 Brev af 4. august 2011 med udtalelse

Ved brev af 4. august 2011 afgav Sydøstjyllands Politi udtalelse, hvori Sydøstjyllands Politi henholdt sig til sin afgørelse af 1. juli 2011.

2.34.8 Brev af 9. august 2011 med oplysning om sagsbehandlingstid

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland informerede ved brev af 9. august 2011 Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om, at Statsadvokaten forventede at kunne træffe afgørelse inden 60 dage fra modtagelsen af klagen, den 18. juli 2011.

2.34.9 Fax af 10. august 2011 med bemærkning fra advokat Peter Bang

Ved fax af 10. august 2011 præciserede Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, at denne repræsenterede Business Solutions ApS og ikke Jesper Mo Hansen, som fejlagtigt anført i breve af 19. juli 2011 og 9. august 2011 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

2.34.10 Brev af 12. august 2011 med svar

Ved brev af 12. august 2011 beklagede Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne i de to tidligere skrivelser fejlagtigt havde anført, at advokat Peter Bang repræsenterede Jesper Mo Hansen.

2.34.11 Brev af 20. september 2011 med oplysning om sagsbehandlingstid

Ved brev af 20. september 2011 oplyste Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne forventede at kunne træffe afgørelse inden udgangen af oktober 2011. Statsadvokaten begrundede den lange sagsbehandlingstid med, at sagen ved en fejl havde været forlagt i en periode.

Det fremgår af et internt referatark, at Statsadvokaten den 5. oktober 2011 kiggede nærmere på sagen og herved konstaterede, at anmodningen og afslaget var identisk med den ovenfor beskrevne sag ved Statsadvokaten.

2.34.12 Brev af 5. oktober 2011 med videresendelse af klagen

Ved brev af 5. oktober 2011 videresendte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland klagen til Rigsadvokaten. Baggrunden herfor var, at Statsadvokaten ved sin afgørelse af 30. juni 2011 havde taget stilling til samme aktindsigtsspørgsmål, som Sydøstjyllands Politi havde afgjort i den indklagede afgørelse. Statsadvokaten anså derfor sig selv for inhabil i klagesagen.

Statsadvokaten orienterede ved brev af samme dag Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, om videresendelsen og baggrunden herfor.

2.34.13 Brev af 21. december 2011 om sambehandling

Ved brev af 21. december 2011 oplyste Rigsadvokaten, at denne ville træffe samlet afgørelse vedrørende klagerne over henholdsvis Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse om afslag på aktindsigt og Sydøstjyllands Politis tilsvarende afslag.

Rigsadvokaten meddelte samtidig, at denne forventede at træffe afgørelse inden for 30 dage.

Rigsadvokaten traf som beskrevet ovenfor i afsnit 2.33.7 den 4. januar 2012 afgørelse, hvori Rigsadvokaten tiltrådte Sydøstjyllands Politis afslag og begrundelsen herfor.

2.35 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 28. august 2011 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.35.1 Brev af 28. august 2011 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 28. august 2011 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i Justitsministeriets sager vedrørende indhentning af udtalelser til og besvarelse af spørgsmål nr. 918, 972-1006, 1024, 1050-1053, 1164-1173, 1185-1200, samrådsspørgsmål AR-AV og BC-BD fra Folketingets Retsudvalg i folketingsåret 2010-2011, i al kommunikation i forbindelse hermed, samt i alle akter hos Justitsministeriet vedrørende politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt kommunikation mellem Justitsministeriet og andre ministerier herom.

2.35.2 Brev af 16. november 2011 med afgørelse

Ved brev af 16. november 2011 svarede Justitsministeriet på Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt. Justitsministeriet havde identificeret 44 sager omfattet af anmodningen og vedlagde en kopi af det materiale - herunder aktlister på samtlige sager - der var ret til aktindsigt i.

Justitsministeriet havde behandlet anmodningen efter reglerne i offentlighedsloven, da der efter ministeriets opfattelse ikke var tale om sager, hvori der ville blive truffet en afgørelse af en forvaltningsmyndighed.

Justitsministeriet havde i visse af sagerne undtaget enkelte dokumenter fra aktindsigt, som var udarbejdet til eget brug. Det var Justitsministeriets opfattelse, at der ikke forelå oplysninger i de pågældende dokumenter om faktiske omstændigheder, der var af væsentlig betydning for sagsforholdet, og Justitsministeriet havde endvidere efter en afvejning ikke fundet grundlag for at give aktindsigt efter princippet om meroffentlighed.

2.36 Divine Business Solutions ApS' anmodninger af 2., 3. og 4. marts 2013 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.36.1 E-mail af 2. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 2. marts 2013 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i Justitsministeriets sager vedrørende al kommunikation vedrørende indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmål S494 (§ 20-spørgsmål), og spørgsmålene 100, 181-217 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingssamling 2011-2012 til Justitsministeren.

2.36.2 E-mail af 3. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 3. marts 2013 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i Justitsministeriets sager vedrørende kommunikation ved indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmålene 321-348 og 667-676 fra Folketingets Retsudvalg i Folketingssamling 2011-2012 til Justitsministeren.

2.36.3 E-mail af 4. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 4. marts 2013 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle sager hos Justitsministeriet vedrørende kommunikation i forbindelse med og om politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS.

2.36.4 Brev af 13. marts 2013 vedrørende anmodninger om aktindsigt

Justitsministeriet oplyste ved brev af 13. marts 2013 til Tom Lisborg, at ministeriet ikke havde kunnet færdigbehandle Tom Lisborgs anmodninger om aktindsigt inden for 10 dage, idet der for tiden pågik andre anmodninger om aktindsigt ved ministeriet modtaget før 2. marts 2013. Justitsministeriet forventede at træffe afgørelse inden for 4 uger.

Ved efterfølgende breve af 11. april, 8. maj, 10. juni og 8. juli 2013 oplyste Justitsministeriet på ny, at der forventedes truffet afgørelse inden for yderligere 4 uger fra de respektive breves datering, idet der henvistes til samme begrundelse.

2.36.5 Brev af 9. september 2013 med afgørelse om aktindsigt

Justitsministeriet meddelte ved brev af 9. september 2013 Tom Lisborg aktindsigt i 8 sager identificeret ved ministeriet som omfattet af Tom Lisborgs anmodning.

Justitsministeriet havde undtaget en række dokumenter samt håndskrevne noteringer fra aktindsigt i henhold til offentlighedslovens § 7, nr. 1, idet der var tale om interne dokumenter udarbejdet af ministeriet til eget brug ved behandlingen af sagerne.

Justitsministeriet bemærkede, at de undtagne dokumenter og noteringer ikke indeholdt oplysninger om faktiske omstændigheder af væsentlig betydning for sagsforholdet, der ikke i øvrigt fremgik af sagen. Ministeriet fandt ikke grundlag for at udlevere de undtagne dokumenter og noteringer efter princippet om meroffentlighed.

2.37 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 3. marts 2013 om aktindsigt ved Rigsadvokaten

2.37.1 E-mail af 3. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 3. marts 2013 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle akter hos Rigsadvokaten i forbindelse med politianmeldelse og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusive al kommunikation vedrørende indhentning af bidrag til og udtalelser i forbindelser med spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg herom, samt i alle journallister.

Tom Lisborg anmodede om, at besvarelse af anmodningen blev sendt "*(…) til undertegnede og ikke selskabets advokat*."

2.37.2 Brev af 7. marts 2013 fra Rigsadvokaten med kvittering for modtagelse

Ved brev af 7. marts 2013 kvitterede Rigsadvokaten for modtagelse og oplyste, at denne på grund af materialets omfang og det store antal øvrige sager ved embedet forventede at træffe afgørelse inden for 60 dage fra kvitteringens afsendelse.

2.37.3 Breve af 1. maj, 30. maj, 27. juni, 22. august og 20. september 2013 med udsættelse af forventet svartidspunkt

Ved brev af 1. maj 2013 beklagede Rigsadvokaten, at denne endnu ikke havde færdigbehandlet anmodningen og oplyste:

> "Årsagen hertil er det store omfang af det materiale, Deres anmodning vedrører. Der er således udfundet adskillige journalnumre omfattet af Deres anmodning, som hver især skal gennemgås for så vidt angår de enkelte akter på journalnumrene. Årsagen til, at Deres anmodning endnu ikke er færdigbehandlet, er endvidere det store antal af øvrige sager, som for tiden er under behandling her ved embedet.
>
> Jeg forventer at kunne færdigbehandle Deres anmodning inden 30 dage fra i dag."

Ved breve af 30. maj 2013, 27. juni 2013, 22. august 2013 og 20. september 2013 oplyste Rigsadvokaten, at denne fortsat ikke havde færdigbehandlet anmodningen, men forventede at træffe afgørelse inden 30 dage fra de respektive breve.

2.37.4 Brev af 25. september 2013 fra Rigsadvokaten til Divine Business Solutions ApS med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 25. september 2013 til Tom Lisborg traf Rigsadvokaten afgørelse om aktindsigt i dele af det anmodede.

Rigsadvokaten vedlagde tre sagsoversigter over sager, som denne havde behandlet i anledning af politianmeldelser, klager, aktindsigtsanmodninger og bidrag til besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg vedrørende Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS - i alt 32 forskellige journalnumre. Rigsadvokaten fremsendte endvidere journallister for de sager, hvor Rigsadvokaten havde imødekommet aktindsigt helt eller delvist.

Vedrørende vurderingen af aktindsigt i de enkelte sager afgrænsede Rigsadvokaten behandlingen af anmodningen således:

> "De har skrevet, at Deres anmodning om aktindsigt ikke omfatter skrivelser fra/til Divine Business Solutions ApS eller Lisborg Holding ApS eller akter, som der tidligere er givet aktindsigt i til disse selskaber eller selskabernes advokater.
>
> Jeg går endvidere ud fra, at De via advokaterne Peter Bang og Kim Håkonsson er bekendt med den brevveksling, som Rigsadvokaten har haft med disse i sagerne, og at anmodningen heller ikke omfatter denne brevveksling."

Rigsadvokaten gennemgik på baggrund heraf de 32 sager individuelt og begrundede nærmere afgørelsen om aktindsigt. I det følgende er alene gengivet de sager, hvor Rigsadvokaten helt eller delvist afviste aktindsigt, og hvor der derfor efterfølgende blev indgivet klage (afsnit 2.37.5). Der er endvidere ikke gengivet de - ganske få - sager, hvor Rigsadvokaten af hensyn til beskyttelsen af personfølsomme oplysninger foretog anonymisering af e-mails og telefonnumre i dokumenter, der i øvrigt blev udleveret.

Sager, hvor Rigsadvokaten gav afslag på aktindsigt

I den såkaldte politiklagesag, hvorunder Rigsadvokaten havde behandlet sagen om efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra Sydøstjyllands Politis efterforskning, havde Rigsadvokaten tidligere både den 20. august 2010, jf. afsnit 2.13.5, og den 4. januar 2012, jf. afsnit 2.33.7, stadfæstet afslag fra Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland på tilsvarende anmodninger om aktindsigt i sagen, der på tidspunktet for disse afgørelser endnu var uafsluttet. Rigsadvokaten afviste ved afgørelsen af 25. september 2013 på ny aktindsigt med følgende begrundelse:

> "Sagen blev afsluttet ved min afgørelse af 22. februar 2011 og er således ikke verserende. Jeg finder ved Deres nu indgivne anmodning om aktindsigt ikke grundlag for at imødekomme denne. Jeg lægger herved vægt på, at jeg fortsat ikke finder, at De er part i sagen eller har en væsentlig, direkte, individuel og retlig interesse i politiklagenævnssagens udfald, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1. Jeg finder fortsat heller ikke grundlag for at meddele Dem meraktindsigt efter retsplejelovens § 41 g, stk. 1. Jeg lægger herved vægt på, at der er tale om en afsluttet straffesag vedrørende andre personer.
>
> Det bemærkes i øvrigt, at (nuværende) Statsadvokaten i Viborg ved sin afgørelse af 1. juli 2013 [sagsnummer] på ny afviste Deres anmodning om aktindsigt i politiklagenævnssagen. Statsadvokatens afslag på aktindsigt ses ikke at være påklaget hertil."

Afgørelsen af 1. juli 2013 er omtalt nedenfor i afsnit 2.39.4.

I sagen vedrørende SØIK's efterforskning af de af Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg indgivne politianmeldelser havde Rigsadvokaten tidligere ved afgørelse af 5. november 2010 stadfæstet en række afgørelser fra SØIK om afslag på aktindsigt, jf. afsnit 2.18.8, og havde siden ved afgørelse af 18. marts 2011 afvist at genoptage denne afgørelse, jf. afsnit 2.18.11. Begge afgørelser var truffet, mens straffesagen fortsat verserede. Rigsadvokaten afviste ved afgørelsen af 25. september 2013 på ny aktindsigt med følgende tilsvarende begrundelse:

> "Jeg finder ved Deres nu indgivne anmodning om aktindsigt ikke grundlag for at imødekomme denne. Jeg henviser til den begrundelse, som er anført i mine afgørelser af 18. marts 2011 og 5. november 2010. Jeg bemærker i tilslutning hertil, at jeg anser straffesagen for på nuværende tidspunkt (igen) at være verserende, idet Deres anmodning om genoptagelse af efterforskningen blev behandlet ved (nuværende) Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitets (SØIK) afgørelse af 16. juli 2013, og idet denne afgørelse for tiden er under påklage hertil [Sagsnummer] og endnu ikke afgjort."

Sager, hvor Rigsadvokaten gav delvis aktindsigt

For så vidt angik en sag, der var oprettet ved Tom Lisborgs klage over, at SØIK havde afvist at foretage yderligere efterforskning, oplyste Rigsadvokaten, at der ikke tidligere havde været truffet afgørelse om aktindsigt heri, og traf på denne baggrund afgørelse om aktindsigt i hovedparten af sagens akter. Rigsadvokaten undtog de akter, der bestod i brevveksling med henholdsvis Tom Lisborg selv og dennes advokat, Peter Bang. Rigsadvokaten gav for de øvrige akter i det væsentligste aktindsigt, herunder i to af de tre interne dokumenter på sagen. Rigsadvokaten undtog således alene et enkelt internt dokument, hvilket skete med følgende begrundelse:

> "Jeg kan ikke imødekomme ansøgningen for så vidt angår aktnr. 8, referat, som er Rigsadvokatens interne arbejdsdokument udarbejdet til Rigsadvokatens eget brug ved behandlingen af sagen. Dette dokument er efter retsplejelovens § 41 d, stk. 3, nr. 1, ikke omfattet af retten til aktindsigt, og jeg finder ikke grundlag for at meddele meraktindsigt heri efter retsplejelovens § 41 g, stk. 1."

For så vidt angik en sag, der var oprettet ved klage fra Tom Lisborgs advokat, Kim Håkonsson, over SØIK's afvisning af Tom Lisborgs anmodning om genoptagelse af efterforskningen, jf. kapitel 6, afsnit 3.3, oplyste Rigsadvokaten, at der heller ikke i denne sag tidligere havde været truffet afgørelse om aktindsigt, og traf derfor afgørelse vedrørende de akter, der ikke bestod i brevveksling med Tom Lisborgs advokat. Rigsadvokaten gav efter reglerne om meroffentlighed aktindsigt i to interne dokumenter, men afslog aktindsigt i følgende interne dokument:

> "Aktnr. 4 er undtaget fra aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 d, stk. 3, nr. 3, idet der er tale om brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden. Jeg finder ikke grundlag for at give meraktindsigt efter reglerne i retsplejelovens § 41 g, stk. 1. Jer har herved lagt vægt på, at der er tale om en udtalelse fra SØIK til brug for behandlingen af en verserende straffesag."

Sager oprettet til behandling af aktindsigtsanmodninger

Syv af Rigsadvokatens sager var oprettet enten til behandling af anmodninger om aktindsigt ved embedet eller ved klager over afgørelser fra Statsadvokaturerne, navnlig Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og SØIK, vedrørende anmodninger om aktindsigt ved disse.

I sagen oprettet ved Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt af 9. januar 2009 havde Rigsadvokaten tidligere ved afgørelse af 24. juni 2009 truffet afgørelse om delvis aktindsigt i de på tidspunktet journaliserede akter, 1-7, jf. afsnit 2.5.4. Der var siden denne afgørelse journaliseret et stort antal akter på sagen. Rigsadvokaten gav aktindsigt i hovedparten af disse, dog med følgende undtagelser:

> "Jeg finder ikke grundlag for at ændre min afgørelse af 24. juni 2009 vedrørende aktnr. 1-7. For så vidt angår aktnr. 8-66 skal jeg bemærke følgende:
>
> […]

> Aktnr. 9, 10, 12, 13, 15, 29, 30, 31, 33, 50, 52 og 55 er som udgangspunkt undtaget fra aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 d, stk. 3, nr. 3, idet der er tale om brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden. Jeg kan dog efter reglerne i retsplejelovens § 41 g, stk. 1, om meraktindsigt imødekomme ansøgningen vedrørende aktnr. 9, 10, 12, 13, 15, 29, 30, 31 og 50 og vedlægger kopi af disse akter.
>
> […]
>
> For så vidt angår aktnr. 31 vedlægges ikke bilagene til statsadvokatens udtalelse, idet disse består i dels dokumenter, som allerede er Dem bekendt, dels i dokumenter, som tidligere er undtaget fra aktindsigt.
>
> […]
>
> Jeg kan ikke imødekomme ansøgningen for så vidt angår aktnr. 7 og 18, referater, som er Rigsadvokatens interne arbejdsdokumenter udarbejdet til Rigsadvokatens eget brug ved behandlingen af sagen og således undtaget fra aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 d, stk. 3, nr. nr. 1.
>
> Det bemærkes vedrørende de manglende aktnr. 61, 62 og 65 på aktoversigten, at det er fejljournaliserede akter, som rettelig hører til en anden sag og derfor ikke indgår i aktoversigten på denne sag. Aktnr. 64 eksisterer ikke på sagen."

De øvrige seks sager bestod i alt væsentlighed af korrespondance med Tom Lisborg og dennes advokater, herunder sagernes afgørelser. Rigsadvokaten gav, i det omfang der fandtes sådanne akter, som Tom Lisborg ikke allerede var i besiddelse af, aktindsigt i medfør af reglerne om meroffentlighed i hovedparten af de interne dokumenter på sagerne, der navnlig udgjordes af myndighedernes høringssvar.

Rigsadvokaten afslog aktindsigt vedrørende følgende dokumenter:

> "For så vidt angår j.nr. **RA-2010-44-0119** […]
> For så vidt angår aktnr. 5 vedlægges alene kopi af SØK's udtalelse og ikke de medfølgende bilag, idet disse består af kopi af akter fra straffesagen, herunder politiets og anklagemyndighedens interne notater vedrørende denne. SØK har tidligere afvist at give aktindsigt i dette materiale, hvilket blev stadfæstet ved min afgørelse af 5. november 2010 [Sagsnummer]. Det bemærkes i øvrigt, at materialet efter min vurdering er omfattet af de beskyttelsesinteresser, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i forvaltningslovens § 15, stk. 1, nr. 3.
>
> For så vidt angår aktnr. 7 vedlægges alene kopi af udtalelsen fra SØK og ikke de medfølgende bilag, idet disse bilag består i dels brevveksling med advokat Bang, som ikke er omfattet af anmodningen, og dels kopi af akter fra/vedrørende straffesagen, som er undtaget fra aktindsigt, jf. ovenfor. Det bemærkes i øvrigt, at dette materiale vedrørende straffesagen efter min vurdering er omfattet af de beskyttelsesinteresser, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i forvaltningslovens § 15, stk. 1, nr. 3.
>
> For så vidt angår j.nr. **RA-2010-44-0143** […]

> For så vidt angår aktnr. 4 vedlægges alene selve udtalelsen fra statsadvokaten, idet bilagene til udtalelsen består dels af brevveksling med advokat Bang, som ikke er omfattet af anmodningen, og dels af det materiale, der blev undtaget fra aktindsigt ved statsadvokatens afgørelse af 29. oktober 2010, som blev stadfæstet ved min afgørelse af 14. februar 2011 [Sagsnummer].
>
> For så vidt angår j.nr. **RA-2013-44-00308** er der tale om nærværende sag […]
> Aktnr. 14, referatark, er undtaget fra aktindsigt efter forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1, da der er tale om et internt dokument udarbejdet af Rigsadvokaten til eget brug ved behandlingen af sagen.
>
> […]
>
> Generelt gælder for akterne i de ovennævnte sager i journalgruppe 44, at jeg har overvejet, om de undtagne dokumenter bør udleveres efter princippet om meroffentlighed. Jeg har imidlertid ikke fundet grundlag herfor. Jeg har i den forbindelse foretaget en afvejning mellem på den ene side de beskyttelsesinteresser, der ligger bag de anførte undtagelsesbestemmelser og på den anden side Deres interesse i, at Deres anmodning imødekommes."

Sager oprettet i anledning af anmodninger om bidrag til svar på folketingsspørgsmål

Et stort antal af Rigsadvokatens sager var oprettet i anledning af anmodninger fra Justitsministeriet om bidrag til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

For hovedparten af disse sager havde Rigsadvokaten tidligere truffet afgørelse ved blandt andet afgørelser af 24. juni 2009 og 24. februar 2011, jf. afsnit 2.5.4 og 2.16.47, ligesom Justitsministeriet ved afgørelse af 12. januar 2010 havde givet yderligere aktindsigt.

I det omfang, der på sagerne var akter, for hvilke Rigsadvokaten ikke tidligere havde truffet afgørelse, traf Rigsadvokaten ved brev af 25. september 2013 afgørelse. Rigsadvokaten gav herved aktindsigt i hovedparten af dokumenterne, herunder for så vidt angik en række sager vedrørende bidrag til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål til Folketingets Retsudvalg, der dog bortfaldt i 2011.

Rigsadvokaten gjorde følgende undtagelser:

I sagen oprettet ved besvarelse af spørgsmål 922-929 og 933-937 undtog Rigsadvokaten et høringssvar fra SØIK:

> "Jeg kan ikke imødekomme ansøgningen vedrørende aktnr. 6, idet indholdet af udtalelsen efter min vurdering er omfattet af beskyttelsesinteressen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3. Efter denne bestemmelse kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig forfølgning."

I sagen oprettet ved besvarelse af spørgsmålene nr. 1477-1485 gav Rigsadvokaten aktindsigt i SØIK's høringssvar, men undtog bilagene hertil. Rigsadvokaten undtog endvidere høringssvar

sendt fra øvrige myndigheder, ligesom Rigsadvokaten gav afslag på aktindsigt i bilag til høringsanmodningerne sendt til myndighederne:

> "For så vidt angår aktnr. 3, 4, 5, og 6 vedlægges ikke bilagene til høringsanmodningerne, da disse består i dels materiale, der er Dem bekendt (herunder materiale modtaget fra Dem/advokat Bang), dels materiale som tidligere er undtaget fra aktindsigt.
>
> […]
>
> Vedrørende aktnr. 7, 8 og 10 kan jeg ikke imødekomme ansøgningen, idet indholdet af disse akter efter min vurdering er omfattet af de beskyttelsesinteresser, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3. Efter denne bestemmelse kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning. Det bemærkes dog, at indholdet af udtalelserne i aktnr. 7 og 8 i det væsentligste er gengivet i aktnr. 12, som er vedlagt."

Omtalte aktnr. 12 var Justitsministeriets udtalelse af 7. februar 2011, som Tom Lisborg modtog aktindsigt i.

I sagen oprettet ved besvarelse af spørgsmålene 972-1006 undtog Rigsadvokaten høringssvar fra Statsadvokaten for København og Bornholm, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Nordsjællands Politi, samt et internt referatark udarbejdet til Rigsadvokatens egen brug med følgende begrundelse:

> "Jeg kan ikke imødekomme ansøgningen vedrørende aktnr. 5, 7, 8 og 9. Jeg lægger herved vægt på, at indholdet af udtalelserne efter min vurdering er omfattet af beskyttelsesinteressen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3. Efter denne bestemmelse kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.
>
> […]
>
> Jeg kan ikke imødekomme ansøgningen vedrørende aktnr. 12, referat, da det er Rigsadvokatens interne arbejdsdokument udarbejdet til Rigsadvokatens eget brug ved behandlingen af sagen. Dette dokument er efter offentlighedslovens § 7, nr. 1, ikke omfattet af retten til aktindsigt."

I sagen oprettet ved besvarelsen af spørgsmålene 990-993 undtog Rigsadvokaten høringssvar fra alle de hørte myndigheder, samt Rigsadvokatens interne referatark med en tilsvarende begrundelse.

Rigsadvokaten tilføjede for samtlige afgørelser at:

> "Generelt gælder for akterne i de ovennævnte sager i journalgruppe 1410 og 1412, at jeg har overvejet, om de undtagne dokumenter bør udleveres efter princippet om meroffentlighed. Jeg

> har imidlertid ikke fundet grundlag herfor. Jeg har i den forbindelse foretaget en afvejning mellem på den ene side de beskyttelsesinteresser, der ligger bag de anførte undtagelsesbestemmelser og på den anden side Deres interesse i, at Deres anmodning imødekommes."

2.37.5 E-mail af 14. oktober 2013 med klage

Ved e-mail af 14. oktober 2013 sendte Tom Lisborg følgende klageskrivelse til Justitsministeriet:

> "Klagen vedrører, at Rigsadvokaten har givet afslag på aktindsigt i flere af de dokumenter, jeg havde søgt aktindsigt i.
>
> Det skal præciseres, at min anmodning om aktindsigt ikke omfatter skrivelser fra/til Rigsadvokaten og selskabets advokater Peter Bang og Kim Håkonsson.
>
> Jeg skal gøre opmærksom på, at min anmodning om aktindsigt omfatter en anmodning om udvidet partsindsigt og om meroffentlighed.
>
> Jeg skal anmode om klagevejledning mht. Justitsministeriets afgørelse i denne sag."

2.37.6 Brev af 18. oktober 2013 fra Justitsministeriet til Rigsadvokaten med anmodning om udtalelse

Ved brev af 18. oktober 2013 anmodede Justitsministeriet om sagens akter og en udtalelse fra Rigsadvokaten til brug for behandlingen af klagen.

Justitsministeriet kvitterede ved brev af samme dag til Tom Lisborg for klagens modtagelse.

2.37.7 Brev af 28. november 2013 fra Rigsadvokaten til Justitsministeriet indeholdende udtalelse til brug for klagesagen

Ved brev af 28. november 2013 til Justitsministeriet sendte Rigsadvokaten sin udtalelse samt sagens akter.

Rigsadvokaten bemærkede, at Tom Lisborg i sin klage af 14. oktober 2013 ikke havde specificeret, hvad han klagede over.

Rigsadvokaten udtalte på den baggrund, at Rigsadvokaten i det hele kunne henholde sig til sin afgørelse af 25. september 2013.

Rigsadvokaten vedlagde sagens akter, der bestod i originalsagerne omhandlet i Rigsadvokatens afgørelse af 25. september 2013, inklusive den i dette afsnit beskrevne klagesag. Rigsadvokaten bemærkede endvidere:

> "Sagen RA-2013-41-0257, som er anført på side 3-4 i min afgørelse, vedlægges dog ikke, da den for tiden er verserende her ved embedet. Vedrørende denne sag vedlægger jeg kopi af aktnr. 4 (en udtalelse fra SØIK til sagen), som ved min afgørelse blev undtaget fra aktindsigt, jf. side 4 i min afgørelse.

> De 31 sager overbringes til Justitsministeriet med dette brev."

2.37.8 E-mail af 28. april 2014 med rykker for svar

Tom Lisborg rykkede ved e-mail af 28. april 2014 Justitsministeriet for en afgørelse i klagesagen.

2.37.9 E-mail af 8. maj 2014 med forventet sagsbehandlingstid

Ved e-mail af 8. maj 2014 til Tom Lisborg oplyste Justitsministeriet, at Justitsministeriet endnu ikke havde færdigbehandlet klagen:

> "Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at ministeriet har modtaget udtalelsen og sagens akter fra Rigsadvokaten, men at ministeriet endnu ikke har færdigbehandlet Deres klage. Det skyldes, at ministeriet fortsat er ved at gennemgå dokumenterne omfattet af Rigsadvokatens afgørelse. At gennemgangen endnu ikke er afsluttet skyldes, at der er tale om et meget stort antal dokumenter og at materialet giver anledning til nærmere juridiske overvejelser."

Justitsministeriet forventede at kunne træffe afgørelse inden for 3 uger.

2.37.10 E-mail af 3. juni 2014 med rykker

Ved e-mail af 3. juni 2014 rykkede Tom Lisborg på ny Justitsministeriet for en afgørelse i anledning af klagen.

2.37.11 Brev af 4. juni 2014 med afgørelse

Justitsministeriet stadfæstede ved brev af 4. juni 2014 til Tom Lisborg afgørelsen af 25. september 2013 fra Rigsadvokaten i henhold til de af Rigsadvokaten angivne grunde.

For de forholdsvis mange sager, hvor Rigsadvokatens afgørelse var truffet som 2. instans i en klagesag, udtalte Justitsministeriet endvidere, at der efter retsplejelovens § 99, stk. 3, 2. pkt., ikke var klageadgang for de pågældende afgørelser.

For de ligeledes forholdsvis mange sager, hvor Rigsadvokaten tidligere havde truffet afgørelse og i afgørelsen af 25. september 2013 blot henviste hertil, udtalte Justitsministeriet endvidere, at klagefristen på 4 uger i henhold til retsplejelovens § 102, stk. 1, var overskredet. Justitsministeriet fandt ikke ud fra de foreliggende oplysninger grundlag for at tilsidesætte Rigsadvokatens afgørelse om ikke at genoptage behandlingen af de pågældende sager.

Justitsministeriet beklagede den lange sagsbehandlingstid.

2.37.12 E-mail af 10. juni 2014 med eftersendelse af høringssvar

Justitsministeriet eftersendte ved e-mail af 10. juni 2014 Rigsadvokatens udtalelse af 28. november 2013 i forbindelse med klagesagen til Tom Lisborg, idet udtalelsen ved en fejl ikke havde været medsendt afgørelsen af 4. juni 2014.

2.37.13 E-mailbrev af 28. juni 2014 med klage til Folketingets Ombudsmand

Ved e-mail af 28. juni 2014 til Folketingets Ombudsmand klagede Tom Lisborg over Justitsministeriets afgørelse af 4. juni 2014. Tom Lisborg anførte i klagen:

> "Jeg har modtaget afgørelse på denne klage dateret den 4. juni 2014 fra Justitsministeriet (bilag 2), hvor der var medsendte udtalelse fra Rigsadvokaten dateret den 28. november 2013 (bilag 3) excl. den udtalelse fra SØIK der refereres til i denne skrivelse.
>
> Jeg skal hermed klage til Folketingets Ombudsmand over Justitsministeriets afgørelse vedlagt i bilag 2.
>
> Jeg skal gøre opmærksom på, at Folketingets nuværende Ombudsmand Jørgen Steen Søren selv var Rigsadvokat i perioden 1. august 2007 - 31. januar 2012, hvor han har været ansvarlig for de sager, der er søgt aktindsigt i hos Rigsadvokaten."

2.37.14 Brev af 8. juli 2014 om inhabilitet

Ved brev af 8. juli 2014 til Folketingets Retsudvalg sendte Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen, kopi af Divine Business Solutions ApS' klage af 28. juni 2014. Jørgen Steen Sørensen anførte endvidere:

> "Da der i afgørelserne fra både Rigsadvokaten og Justitsministeriet henvises til tidligere afgørelser fra den periode, hvor jeg varetog embedet som rigsadvokat, har jeg fundet det rigtigst at erklære mig inhabil i forhold til Tom Lisborgs klage, og jeg må derfor afstå fra at behandle den.
>
> Under henvisning til ombudsmandslovens § 29, stk. 1, afventer jeg Retsudvalgets beslutning om, hvad der videre skal ske i sagen."

Det fremgår af brevet til Folketingets Retsudvalg, at Folketingets Ombudsmand samtidig sendte et brev til Tom Lisborg.

2.37.15 Brev af 7. august 2014 med anmodning om udpegning af sætteombudsmand

Ved brev af 7. august 2014 til Folketingets Retsudvalg anmodede Tom Lisborg - med henvisning til Jørgen Steen Sørensens brev af 8. juli 2014 - om, at Retsudvalget udpegede en sætteombudsmand til at behandle klagen fra Divine Business Solutions ApS.

I brevet beskrev Tom Lisborg baggrunden for klagen, herunder at Justitsministeriet ikke havde indhentet samtlige relevante akter fra Rigsadvokaten i forbindelse med ministeriets afgørelse af

sagen. Tom Lisborg henviste til Rigsadvokatens udtalelse af 28. november 2013 og citerede følgende:

> "Sagen RA-2013-41-0257, som er anført på side 3-4 i min afgørelse, vedlægges dog ikke, da den for tiden er verserende her ved embedet."

Pågældende sag var den klagesag, der var oprettet ved Tom Lisborgs klage af 9. august 2013 over SØIK's afgørelse af 16. juli 2013 om ikke at genoptage straffesagen mod Jesper Mo Hansen eller de øvrige personer. Klagesagen er omtalt i kapitel 6, afsnit 3.3.8.

Tom Lisborg klagede med henvisning hertil over følgende:

> "Der foreligger ikke oplysning om, at Justitsministeriet efterfølgende har indhentet de akter, der ifølge ovenstående citat ikke var vedlagt fra Rigsadvokaten til brug for behandling af klagen. Disse akter er akterne fra den centrale straffesag hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. Da Justitsministeriet traf afgørelse om denne klage, har de således overhovedet ikke haft adgang til disse akter. Det er min vurdering, at der ikke er lovhjemmel til at undtage akter i en sag, der påklages til Justitsministeriet over en 1. instans afgørelse fra Rigsadvokaten med den begrundelse, at akterne indgår i en verserende sag."

Tom Lisborg anmodede om, at sætteombudsmanden skulle undersøge, om de akter, der var undtaget fra aktindsigt, i den efterfølgende periode var blevet returneret af Rigsadvokaten til SØIK, og hvorvidt Rigsadvokatens kopi heraf var blevet slettet.

Tom Lisborg anmodede herudover bl.a. om, at sætteombudsmanden skulle fastlægge, hvilke akter og journallister, Tom Lisborg ikke allerede havde fået aktindsigt i, men som der burde være meddelt aktindsigt i, samt sikre, at Tom Lisborg blev meddelt aktindsigt heri.

Brevet indeholdt øvrige anmodninger til sætteombudsmandens behandling af sagen, som ikke skønnes relevante at behandle nærmere.

2.37.16 Brev af 25. august 2014 om udpegning af sætteombudsmand

Ved brev af 25. august 2014 meddelte Folketingets Retsudvalg til Tom Lisborg, at Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen, havde meddelt, at han var inhabil i sagen, hvorfor retsudvalget havde udpeget landsdommer Henrik Bloch Andersen, Østre Landsret, som sætteombudsmand.

2.37.17 E-mail af 27. august 2014 fra Divine Business Solutions ApS til sætteombudsmand Henrik Bloch Andersen

Den 27. august 2014 sendte Tom Lisborg pr. e-mail til sætteombudsmand Henrik Bloch Andersen kopi af Divine Business Solutions ApS' ovenfor refererede henvendelse af 7. august 2014 til Folketingets Retsudvalg, idet dette brev efter Tom Lisborgs vurdering havde betydning for behandlingen af den indgivne klage.

2.37.18 Brev af 24. september 2014 fra sætteombudsmanden til Justitsministeriet

Ved brev af 24. september 2014 sendte sætteombudsmand Henrik Bloch Andersen en anmodning til Justitsministeriet om en udtalelse til brug for behandlingen af Divine Business Solutions ApS' klage af 28. juni 2014, idet sætteombudsmanden anmodede Justitsministeriet om først at indhente en udtalelse fra Rigsadvokaten og derefter udarbejde en udtalelse og sende begge udtalelser. Sætteombudsmanden vedlagde kopi af Tom Lisborgs henvendelse til Folketingets Retsudvalg af 7. august 2014, således at denne kunne indgå i grundlaget for Justitsministeriet og Rigsadvokatens udtalelser.

Sætteombudsmanden anførte endvidere:

> "Jeg beder også om at låne:
>
> 1) akterne i aktindsigtssagerne (dvs. de sager, som henholdsvis Rigsadvokaten og Justitsministeriet oprettede i anledning af Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning/klage over afslag på aktindsigt)
>
> 2) de akter, som Rigsadvokaten har undtaget fra aktindsigt
>
> 3) de afgørelser, som der henvises til i Justitsministeriets afgørelse af 4. juni 2014 og i Rigsadvokatens afgørelse af 25. september 2013."

2.37.19 Brev af 2. oktober 2014 med anmodning om udtalelse fra Rigsadvokaten

Ved brev af 2. oktober 2014, som var vedlagt brevet af 24. september 2014 fra sætteombudsmanden, anmodede Justitsministeriet om en udtalelse fra Rigsadvokaten samt de dokumenter, sætteombudsmanden havde anmodet Justitsministeriet om at indhente hos Rigsadvokaten.

2.37.20 Brev af 14. oktober 2014 med udtalelse fra Rigsadvokaten

Ved brev af 14. oktober 2014 til Justitsministeriet sendte Rigsadvokaten sin udtalelse, hvoraf blandt andet fremgik følgende (fodnoterne i udtalelsen indeholdt identifikation af de pågældende sager):

> "Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Tom Lisborg den 3. marts 2013 anmodede om aktindsigt i alle akter hos Rigsadvokaten i forbindelse med politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS samt vedrørende indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg herom.
>
> Rigsadvokaten identificerede på daværende tidspunkt 32 forskellige sager i anledning af politianmeldelser, klager, aktindsigtsanmodninger og bidrag til besvarelser af spørgsmål fra Folketinget Retsudvalg vedrørende Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS.
>
> Rigsadvokaten traf den 25. september 2013 afgørelse om delvis aktindsigt i sagerne.

> Jeg skal i den anledning udtale, at jeg kan henholde mig til min afgørelse af 25. september 2013 og skal supplerende bemærke følgende:
>
> De 32 sager, der var omfattet af Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning af 3. marts 2013, kan grupperes i følgende fire kategorier: (1) Fire sager vedrørte påtaleopgivelse eller standsning af efterforskning af efterforskning[1], (2) syv sager vedrørte aktindsigtssager[2], (3) syv sager vedrørte "andre sager"[3] mens (4) 14 sager vedrørte bidrag til besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg[4].
>
> I det følgende gennemgås de sager (15 ud af 32 sager), hvori der blev givet helt eller delvist afslag på aktindsigt samt begrundelserne herfor."

Rigsadvokatens gennemgang af disse sager i udtalelsen er overensstemmende med den ovenfor beskrevne afgørelse af 25. september 2013 jf. afsnit 2.37.4, hvortil henvises

For enkelte af sagerne fandt Rigsadvokaten ved den fornyede gennemgang, at der burde meddeles meroffentlighed i videre omfang end sket ved afgørelsen af 25. september 2013. I det følgende redegøres for de sager, hvor der med udtalelsen blev meddelt aktindsigt i videre omfang end tidligere sket eller tilføjet supplerende bemærkninger.

I sagen oprettet på foranledning af Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning af 9. januar 2009, hvor Rigsadvokaten ved afgørelsen af 24. juni 2009 havde afslået aktindsigt på dokumentet med løbenummer 1, og ved afgørelsen af 25. september 2013 havde afslået aktindsigt i dokumenter med løbenummer 1, 33, 52 og 55, alle interne dokumenter, udtalte Rigsadvokaten:

> "Det bemærkes, at jeg i afgørelsen af 25. september 2013 ikke tog stilling til spørgsmålet om meroffentlighed i akt nr. 1, 33, 52 og 55, hvilket jeg beklager. I tilknytning hertil skal jeg bemærke, at jeg efter at have foretaget en gennemgang af disse dokumenter finder, at der kan gives meraktindsigt i akt nr. 1 og 52. Jeg har derfor i dag sendt kopi af disse dokumenter til Divine Business Solutions ApS.
>
> Jeg finder derimod ikke grundlag for at give meraktindsigt i akt nr. 33 og 55 efter retsplejelovens § 41 h, stk. 1 (tidligere g, stk. 1). Jeg har i den forbindelse foretaget en afvejning af på den ene side de hensyn, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i retsplejelovens § 41d, stk. 3, nr. 3, og på den anden side den berettigede interesse, som Tom Lisborg må antages at have i, at anmodningen om aktindsigt i disse dokumenter bliver imødekommet."

Herudover fandt Rigsadvokaten, at dennes afslag på aktindsigt i bilagene til en udtalelse fra Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn var forkert:

> "Herudover blev bilagene til akt nr. 31, som er Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegns udtalelse af 27. august 2010, undtaget under henvisning til, at bilagene blandt andet bestod af akter, der tidligere var undtaget fra aktindsigt. Efter at have foretaget en gennemgang af bilagene til akt nr. 31 finder jeg ikke, at der var grundlag for at undtage disse akter. Jeg har derfor d.d. sendt denne akt med bilag til Divine Business Solutions ApS."

Rigsadvokaten havde for nogle af de akter, der blev udleveret, foretaget anonymisering af e-mailadresser og telefonnumre. Ved fornyet gennemgang fandt Rigsadvokaten, at oplysningerne ikke behøvedes anonymiseret, og udleverede derfor akterne uden anonymisering.

Endeligt beklagede Rigsadvokaten i tilknytning til afgørelsen om aktindsigt i sagen oprettet ved besvarelse af spørgsmålene nr. 1477-1485 - hvorfra Rigsadvokaten havde fremsendt hovedparten af de hørte myndigheders høringssvar - at Rigsadvokaten havde undtaget bilag fra de udleverede høringssvar og ændrede for så vidt disse bilag sin afgørelse:

> "For så vidt angår akt nr. 3 i sag med j.nr. **RA-2010-1410-0239** indeholder denne en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, og akt nr. 4, 5 og 6 indeholder høringsbreve fra Rigsadvokaten til henholdsvis Sydøstjyllands Politi, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland. Der blev givet aktindsigt i høringsbrevene og udtalelsen, men bilagene til disse blev i min afgørelse af 25. september 2013 undtaget efter offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 3 (nu § 33, nr. 1). Bilagene består af breve, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg samt en høringspåtegning, som alle ses at være Tom Lisborg bekendt, og for nogle akters vedkommende end ikke omfattet af anmodningen om aktindsigt. Jeg skal derfor beklage, at der med henvisning til den nævnte bestemmelse i offentlighedsloven skete en undtagelse af de omhandlede bilag, der som nævnt alle ses at være Tom Lisborg bekendt."

Rigsadvokaten vedlagde kopi af de akter, som Rigsadvokaten havde undtaget fra aktindsigt.

2.37.21 Blanket af 28. oktober 2014 fra Justitsministeriet vedrørende udkast til udtalelse

Af en blanket af 28. oktober 2014 fra Justitsministeriet fremgår, at et udkast til Justitsministeriets udtalelse til sætteombudsmanden blev forelagt Justitsministeren og departementschefen til godkendelse. Blanketten er nederst under "*resolution*" underskrevet med to underskrifter ligeledes af den 28. oktober 2014.

2.37.22 Brev af 31. oktober 2014 med Justitsministeriets udtalelse

Ved brev af 31. oktober 2014 til sætteombudsmanden sendte Justitsministeriet sin udtalelse, vedlagt udtalelsen af 14. oktober 2014 fra Rigsadvokaten.

Vedrørende sagsbehandlingstiden oplyste Justitsministeriet, at det naturligvis ikke var tilfredsstillende, at det havde taget ca. 8 måneder at behandle Divine Business Solutions ApS' klage over Rigsadvokatens afgørelse om aktindsigt.

Justitsministeriet bemærkede i forhold til den samlede sagsbehandlingstid i den konkrete sag, at der havde været tale om et omfangsrigt materiale, idet Rigsadvokaten havde identificeret 32 sager omfattet af Divine Business Solutions ApS' aktindsigtsanmodning. Alene håndteringen og gennemgangen af dokumenterne havde således været meget tids- og ressourcekrævende.

Sætteombudsmanden havde i sin anmodning af 24. september 2014 om en udtalelse fra Justitsministeriet henledt opmærksomheden på Tom Lisborgs brev af 7. august 2014 til Folketingets Retsudvalg, som er beskrevet ovenfor.

Hertil anførte Justitsministeriet i udtalelsen:

> "Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at det af Rigsadvokatens afgørelse af 25. september 2013 fremgår, at den pågældende sag omhandler Tom Lisborgs klage over Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitets afgørelse om at afvise hans anmodning om at genoptage en sag vedrørende en anmeldelse af bl.a. Jesper Mo Hansen.
>
> Endvidere fremgår det af Rigsadvokatens afgørelse, at sagen bestod af i alt seks akter, at Rigsadvokaten ved sin afgørelse alene undtog akt nr. 4 fra aktindsigt, og at der således blev meddelt aktindsigt i sagens øvrige dokumenter i det omfang, dokumenterne var omfattet af Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning.
>
> Justitsministeriet kan herudover oplyse, at Rigsadvokaten i sin udtalelse af 28. november 2013 til Justitsministeriet bemærkede, at sagen j.nr. RA-2013-41-0257 verserede hos Rigsadvokaten, hvorfor alene en kopi af akt nr. 4 blev vedlagt til brug for ministeriets behandling af Tom Lisborgs klage.
>
> Justitsministeriet har således i forbindelse med behandlingen af Tom Lisborgs klage over Rigsadvokatens afgørelse om aktindsigt i sagen j.nr. RA-2013-41-0257 været i besiddelse af det materiale, som Rigsadvokaten undtog fra aktindsigt i den pågældende sag.
>
> Justitsministeriet skal for god ordens skyld bemærke, at ministeriet i forbindelse med behandlingen af Tom Lisborgs klage over Rigsadvokatens afgørelse om aktindsigt har været i besiddelse af samtlige akter i de øvrige 31 sager, som Rigsadvokaten identificerede som værende omfattet af Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning."

Herudover henholdt Justitsministeriet sig til Rigsadvokatens afgørelse af 25. september 2013, Justitsministeriets afgørelse af 4. juni 2014 og Rigsadvokatens udtalelse af 14. oktober 2014.

Justitsministeriet bemærkede, at det fremgik af Rigsadvokatens udtalelse af 14. oktober 2014, at Tom Lisborg den 14. oktober 2014 var meddelt aktindsigt i videre omfang end ved afgørelsen af 25. september 2013, idet Rigsadvokaten havde meddelt aktindsigt i visse af de dokumenter, som oprindeligt blev undtaget. Justitsministeriet kunne tillige henholde sig til det herom anførte.

Justitsministeriet beklagede den sene besvarelse.

2.37.23 Brev af 12. november 2014 med anmodning om udtalelse fra Divine Business Solutions ApS

Den 12. november 2014 sendte sætteombudsmanden et brev til Tom Lisborg vedlagt kopi af Rigsadvokatens og Justitsministeriets udtalelser af henholdsvis 14. og 31. oktober 2014.

Sætteombudsmanden anmodede om Tom Lisborgs eventuelle bemærkninger til udtalelserne, hvorefter sætteombudsmanden ville behandle sagen på grundlag af oplysningerne fra Tom Lisborg og myndighederne.

Sætteombudsmanden sendte samtidig brevet i kopi til Justitsministeriet.

2.37.24 Brev af 1. december 2014 til Divine Business Solutions ApS vedrørende anmodningen om bemærkninger

Den 1. december 2014 sendte sætteombudsmanden et brev til Tom Lisborg og oplyste, at da sætteombudsmanden ikke havde modtaget bemærkninger fra Tom Lisborg vedrørende udtalelserne fra Rigsadvokaten og Justitsministeriet, ville sætteombudsmanden nu behandle sagen ud fra de foreliggende oplysninger.

Sætteombudsmanden sendte samtidig brevet i kopi til Justitsministeriet.

2.37.25 Brev af 10. december 2014 med kopi af kvittering

Ved brev af 10. december 2014 gjorde Tom Lisborg sætteombudsmanden opmærksom på, at det ikke var korrekt - som anført af sætteombudsmanden - at Tom Lisborg ikke havde fremsendt bemærkninger til udtalelserne fra Rigsadvokaten og Justitsministeriet.

Tom Lisborg havde således fremsendt sine bemærkninger den 25. november 2014, og Østre Landsret havde kvitteret for modtagelsen heraf. Tom Lisborg vedlagde kopi af kvitteringen.

Tom Lisborg havde genfremsendt sine bemærkninger den 2. december 2014 og anmodet om en berigtigelse. Da Tom Lisborg endnu ikke havde modtaget en berigtigelse, overbragte Tom Lisborg med brevet af 10. december 2014 sine bemærkninger af 25. november 2014.

Tom Lisborg havde i dennes brev af 25. november 2014, genfremsendt ved brev af 10. december 2014, kommenteret på klagen og de to myndighedsudtalelser.

Tom Lisborg anmodede sætteombudsmanden om at indhente journallister for de sager, der var angivet i udtalelserne fra Justitsministeriet og Rigsadvokaten, hvis sætteombudsmanden ikke allerede havde modtaget disse, og bemærkede, at aktindsigt i disse journallister var omfattet af den indgivne klage. Tom Lisborg gentog herudover i al væsentlighed sine tidligere klager i sagen og vedlagde til uddybning heraf sine egne tidligere breve i sagen.

Tom Lisborg anførte specifikt i forhold til Rigsadvokatens udtalelse og revurderede aktindsigtsafgørelser bl.a.:

> "Jeg har modtaget en skrivelse fra Rigsadvokaten dateret den 15. oktober 2014 fra Rigsadvokaten med j.nr. RA-2013-44-0308, hvor der med denne skrivelse blev medsendt 41 sider dokumenter, som Rigsadvokaten tidligere havde afvist aktindsigt i, hvor Justitsministeriet havde stadfæstet dette afslag, og hvor disse dokumenter vedrører de afgørelser, der er påklaget til Folketingets Sætteombudsmand. Herved har Rigsadvokaten implicit indrømmet, at der er begået fejl i den sag, som jeg har påklaget til Folketingets Sætteombudsmand."

Med henvisning til, at straffesagen nu var endeligt afsluttet, anførte Tom Lisborg videre, at Rigsadvokaten ikke længere kunne bruge dette som begrundelse for afslag på aktindsigt og tilføjede:

> "Hvis Rigsadvokaten ikke nu vil give aktindsigt i sagen, hvor den ikke er verserende, så ses det som udtryk for, at denne begrundelse ikke var den reelle begrundelse."

Afslutningsvist bemærkede Tom Lisborg, at det ikke var muligt for ham at vurdere, om Rigsadvokatens afgørelse om undtagelse af akter var korrekt uden at have adgang til dokumenterne.

2.37.26 Brev af 15. december 2014 med sætteombudsmandens kvittering

Ved brev af 15. december 2014 kvitterede sætteombudsmanden for modtagelse af Tom Lisborgs e-mail af 25. november 2014, e-mail af 2. december 2014 samt brev af 10. december 2014.

Sætteombudsmanden beklagede, at dennes sekretariat ikke havde været orienteret om Tom Lisborgs e-mail af 25. november 2014, inden sekretariatet sendte brevet af 1. december 2014 til Tom Lisborg.

Ligeledes den 15. december 2014 fremsendte sætteombudsmanden til Rigsadvokaten og Justitsministeriet til orientering kopi af brevet af samme dag til Tom Lisborg og kopi af e-mail af 25. november 2014 med bemærkninger til udtalelserne fra Rigsadvokaten og Justitsministeriet og de vedhæftede filer.

2.37.27 Brev af 6. januar 2015 vedrørende behandling af klagen

Ved brev af 6. januar 2015 til Tom Lisborg skrev sætteombudsmanden, at han havde besluttet ikke at fortsætte sin undersøgelse af sagen, idet det af beretning af 6. oktober 2014 over beslutningsforslag B 116 fra Udvalget for Forretningsordenen fremgik, at folketingsudvalget nu havde pålagt regeringen at iværksætte en uvildig undersøgelse af bl.a. de samme forhold, som Divine Business Solutions ApS' klage til sætteombudsmanden omhandlede.

Sætteombudsmanden uddybede, at sætteombudsmanden ikke havde kompetence til at behandle klager over en forvaltningsmyndigheds afgørelse, hvis afgørelsen havde været bedømt af Folketinget eller et folketingsudvalg, og at det var af denne grund, sætteombudsmanden havde indstillet sin undersøgelse af sagen.

Ligeledes den 6. januar 2015 meddelte sætteombudsmanden til Rigsadvokaten og Justitsministeriet, at sætteombudsmanden havde besluttet ikke at fortsætte sin undersøgelse af sagen og henviste til sit brev af samme dag til Tom Lisborg, som var vedlagt i kopi.

2.38 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 3. marts 2013 om aktindsigt ved SØIK

2.38.1 E-mail af 3. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 3. marts 2013 til SØIK anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle akter hos SØIK i forbindelse med politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusive al kommunikation vedrørende indhentning af bidrag til og besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg, samt alle journallister, som disse akter indgik i.

2.38.2 Brev af 12. marts 2013 med orientering

Ved brev af 12. marts 2013 svarede SØIK, at den afsluttede straffesag befandt sig på arkiv hos Syd- og Sønderjyllands Politi, og at SØIK havde anmodet om at få sagen tilsendt derfra, hvorefter SØIK ville fortsætte behandlingen af anmodningen om aktindsigt.

2.38.3 Brev af 12. april 2013 med orientering

Ved brev af 12. april 2013 til Tom Lisborg oplyste SØIK, at SØIK nu havde modtaget sagen fra Syd- og Sønderjyllands Politi, som havde oversendt sagen den 2. april 2013. SØIK var begyndt at behandle anmodningen om aktindsigt, men SØIK konstaterede i den forbindelse, at sagen var særdeles omfangsrig, hvorfor SØIK forventede, at denne gennemgang ville tage ca. 4 uger.

2.38.4 Brev af 22. april 2013 med afslag på aktindsigt

Ved brev af 22. april 2013 til Tom Lisborg traf SØIK afgørelse om at meddele afslag på aktindsigt.

Begrundelsen herfor var, at Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' advokat, Kim Håkonsson, den 15. og 20. marts 2013 havde anmodet om genoptagelse af straffesagen, hvilket SØIK endnu ikke havde truffet afgørelse om, hvorfor der var tale om en verserende straffesag.

SØIK fandt ligeledes ikke grundlag for at meddele aktindsigt efter meroffentlighedsbestemmelsen i retsplejelovens § 41 g, stk. 1, og lagde ved vurderingen heraf vægt på:

1) at materialet indeholdt oplysninger om en lang række personers personlige og forretningsmæssige forhold, hvor flere af personerne var anmeldt for strafbare forhold og

2) materialets karakter i form af politirapporter og interne arbejdsdokumenter.

2.39 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 3. marts 2013 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.39.1 E-mail af 3. marts 2013 fra Divine Business Solutions ApS til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland indeholdende anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 3. marts 2013 anmodede Tom Lisborg Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland om aktindsigt. Anmodningen omfattede "*(…) alle akter hos Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland i forbindelse med politianmeldelser, krav om genoptagelse af straffesager og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusiv al kommunikation vedr. indhentning af bidrag til og besvarelse inkl. udtalelser i forbindelse med spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg herom*."

2.39.2 Brev af 6. marts 2013 om forventet sagsbehandlingstid

Ved brev af 6. marts 2013 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at denne grundet antallet af verserende sager og omfanget af anmodningen forventede at kunne træffe afgørelse inden for 3 måneder fra anmodningen.

2.39.3 Brev af 30. maj 2013 med orientering

Ved brev af 30. maj 2013 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at ansøgningen om aktindsigt i udtalelser til brug for besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg henhørte under og blev behandlet af Rigsadvokaten. Dette er behandlet ovenfor i beretningens afsnit 2.37 om Tom Lisborgs enslydende henvendelse til Rigsadvokaten.

Statsadvokaten meddelte videre Tom Lisborg, at anmodningen forventedes færdigbehandlet inden for de kommende 60 dage.

2.39.4 Brev af 1. juli 2013 med meddelelse af aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland fremsendte ved brev af 1. juli 2013 sagslister over de sager, som Statsadvokaten behandlede eller havde behandlet. Statsadvokaten oplyste at:

> "Der er flere af sagerne, som det ikke er lykkes mig at finde på arkiv. Dette kan skyldes den sammenlægning af arkiver, der er sket i forbindelse med sammenlægningen af de tre tidligere statsadvokaturer for Fyn og Jylland den 1. januar 2013.
>
> Jeg har dog været i stand til at behandle anmodningen på baggrund af den elektroniske journal og ved – i det omfang De ikke tidligere har fået aktindsigt – at rekvirere kopi af statsadvokatens brevveksling med Sydøstjyllands Politi og Rigsadvokaten hos disse. Det har således ikke haft indflydelse på min afgørelse, at sagerne pt. fysisk er bortkommet.
>
> Jeg har markeret de sager, der er midlertidigt bortkommet, med en stjerne (*) ud for journalnummeret."

Statsadvokaten meddelte herefter delvis aktindsigt i journallister og akter med følgende undtagelser:

Statsadvokaten fremsendte ikke skrivelser til/fra Divine Business Solutions ApS og skrivelser til/fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang.

I Statsadvokatens sag vedrørende mulig uberettiget videregivelse af oplysninger afslog Statsadvokaten aktindsigt med henvisning til myndighedens tidligere afgørelser med samme indhold, jf. afgørelser af 30. juni 2011, 24. februar 2010 og 4. november 2009 omtalt ovenfor i afsnit 2.33.2, 2.12.2 og 2.10.2.

I de tre sager oprettet ved Statsadvokaten i anledning af klager indgivet af Divine Business Solutions ApS eller selskabets advokater eller Tom Lisborg meddelte Statsadvokaten delvis aktindsigt:

> "Jeg kan delvist imødekomme anmodningen.
>
> I SA5-2011-325 vedlægger jeg kopi af statsadvokatens udtalelse af 11. juni 2010 til Rigsadvokaten i anledning af advokat Peter Bangs klage over afgørelsen i aktnr. 2010-325-0012, hvor jeg dog har slettet det sidste afsnit på side 2 og de første 2 afsnit på side 3, der indeholder oplysninger om politiklagesagen SA5-2009-321-0031, som De ikke kan få aktindsigt i.
>
> Udtalelsen af 11. juni 2010 fremgår ikke af aktoversigten for SA5-2010-325-0012, da den også vedrører SA5-2009-321-0031 og derfor er skrevet som udgående akt på SA5-2009-321-0031. Det havde dog været hensigtsmæssigt, om der var lavet en elektronisk genvej, således at akten også fremgik af aktoversigten for SA5-2010-325-0012.
>
> De kan ikke få aktindsigt i referatarkene […]
>
> […]
>
> Begrundelse:
> Referatark er interne arbejdsdokumenter udarbejdet til statsadvokatens eget brug ved behandlingen af sagerne og er i medfør af forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1, ikke omfattet af retten til aktindsigt."

Omtalte udtalelse af 11. juni 2010 vedrører Statsadvokatens beslutning om at indstille efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen, som af advokat Peter Bang blev påklaget til Rigsadvokaten ved fax af 4. juni 2010 og indeholdt derfor oplysninger vedrørende denne efterforskning.

I de 4 sager oprettet ved Statsadvokaten i anledning af klager over efterforskningsskridt, såkaldte dispositionsklager, undtog Statsadvokaten to interne referatark med enslydende begrundelse som citeret ovenfor. Statsadvokaten foretog herudover overstregninger af e-mailadresser og andre følsomme oplysninger i enkelte af de udleverede dokumenter.

I de 10 sager oprettet ved Statsadvokaten i anledning af aktindsigtsanmodninger eller klager over Sydøstjyllands Politis afgørelser om aktindsigt undtog Statsadvokaten ligeledes interne referatark og foretog overstregning af e-mailadresser, telefonnumre og andre følsomme oplysninger i begrænset omfang.

Endeligt undtog Statsadvokaten i dennes sag oprettet ved advokat Peter Bangs klage over sagsbehandlingstiden ved Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi det på sagen oprettede interne referatark, ligeledes med enslydende begrundelse som citeret ovenfor.

2.39.5 Brev af 1. februar 2016 med afgørelse om yderligere aktindsigt

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland gav ved brev af 1. februar 2016 aktindsigt i yderligere en sag vedrørende klage over sagsbehandlingstiden. Sagen bestod af 4 akter og var ifølge Statsadvokaten ved en fejl ikke behandlet i forbindelse med ovennævnte aktindsigtsanmodning.

Anledningen til Statsadvokatens (fornyede) gennemgang var, at Statsadvokaten havde gennemgået det samlede materiale forud for fremsendelse til advokatundersøgelsen.

2.40 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 3. marts 2013 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.40.1 E-mail af 3. marts 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved endnu en e-mail af 3. marts 2013 - enslydende med de i de to foregående afsnit behandlede - anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i "*(…) alle akter hos Sydøstjyllands Politi i forbindelse politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusiv al kommunikation vedr. indhentning af bidrag til og besvarelse inkl. udtalelser i forbindelse med spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg herom*." Anmodningen omfattede desuden aktindsigt i alle journallister, som de anførte akter indgik i.

2.40.2 Brev af 11. marts 2013 om sagsbehandlingstid

Sydøstjyllands Politi informerede ved brev af 11. marts 2013 om, at Divine Business Solutions ApS henset til anmodningens omfattende karakter kunne forvente en afgørelse inden 60 dage.

2.40.3 Brev af 8. maj 2013 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 8. maj 2013 traf Sydøstjyllands Politi afgørelse om aktindsigt. Sydøstjyllands Politi præciserede, at politiet ikke traf (fornyet) afgørelse vedrørende akter, der tidligere var meddelt aktindsigt i ved politiets afgørelser af 27. januar 2011 og 8. marts 2011 samt afgørelse af 12. april 2011 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland.

Sydøstjyllands Politi gav på denne baggrund aktindsigt i de ved politiet beroende akter med følgende undtagelser og forklarende bemærkninger:

I straffesagen mod VKR Holding A/S gentog Sydøstjyllands Politi det i tidligere afgørelser oplyste, at sagen var overgået til SØIK. Som det fremgår af SØIK's behandling af den af Tom Lisborg hertil sendte, enslydende anmodning, indhentede SØIK sagens akter fra Sydøstjyllands Politi og traf afgørelse i sagen.

I de 7 sager, Sydøstjyllands Politi havde oprettet i forbindelse med afgivelse af udtalelser til brug for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg mv., oplyste Sydøstjyllands Politi, at ministerbetjeningen foregik ved Rigsadvokaten, der gennem Statsadvokaten havde indhentet oplysninger fra Sydøstjyllands Politi. Afgørelsen af spørgsmålet om aktindsigt i disse dokumenter henhørte derfor under Rigsadvokaten. Som det fremgår af ovenstående afsnit 2.37, havde Tom Lisborg sendt en enslydende anmodning til Rigsadvokaten, og Sydøstjyllands Politi foretog sig derfor ikke noget i anledning heraf.

For så vidt angik de sager, hvor Sydøstjyllands Politi tidligere havde truffet afgørelse den 27. januar 2011 vedrørende en tilsvarende anmodning om aktindsigt i "*alle dokumenter*", henholdt politiet sig til den tidligere afgørelse og begrundelsen heri.

For så vidt angik akter, der var tilgået pågældende sager efter afgørelsen den 27. januar 2011, gav Sydøstjyllands Politi aktindsigt i alt materiale. Det drejede sig alene om 6 breve fra Divine Business Solutions ApS, heraf de fem aktindsigtsanmodninger beskrevet i ovenstående afsnit i dette kapitel. Det begrænsede omfang af akter afspejlede, at Sydøstjyllands Politi ikke i den pågældende periode havde behandlet straffesagen, og at der ved Sydøstjyllands Politi derfor alene var sagsbehandling i anledning af Divine Business Solution ApS' aktindsigtsanmodninger.

For så vidt angik sager oprettet efter den 27. januar 2011, oplyste Sydøstjyllands Politi, at der var oprettet 7 sager, hhv. én dispositionsklagesag, 3 efteranmeldelser (for medvirken), samt 2 sager vedrørende aktindsigtsanmodninger henholdsvis klage over aktindsigtsafgørelser. Sydøstjyllands Politi efterkom anmodningen om aktindsigt i alle sager og fremsendte journallister samt kopi af alle dokumenter på sagerne.

2.41 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 14. juni 2013 om aktindsigt ved Civilstyrelsen

2.41.1 E-mail af 14. juni 2013 med anmodning om aktindsigt

Tom Lisborg anmodede ved e-mail af 14. juni 2013 Civilstyrelsen om aktindsigt i alle Civilstyrelsens sager vedrørende andre parters anmodninger om aktindsigt i Divine Business Solutions ApS' og/eller Lisborg Holding ApS' ansøgninger om fri proces.

2.41.2 Notat af 25. juni 2013 om telefonisk henvendelse til Tom Lisborg

Det fremgår af et af Civilstyrelsen udarbejdet notat, at styrelsen den 25. juni 2013 kontaktede Tom Lisborg telefonisk med henblik på at få præciseret aktindsigtsanmodningen.

Det fremgår videre, at Civilstyrelsen i den forbindelse oplyste, at styrelsen ikke kunne besvare anmodningen inden 10 dages-fristen fra modtagelse af anmodningen, men at Civilstyrelsen ville bestræbe sig på at nå det inden for 10 dage efter denne frists udløb.

2.41.3 Brev af 26. juni 2013 fra Civilstyrelsen med afgørelse om aktindsigt

Civilstyrelsen imødekom den 26. juni 2013 Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt, og fremsendte kopi af alle dokumenter i en sag, hvor Jesper Mo Hansen havde søgt aktindsigt ved styrelsen.

2.41.4 E-mail af 30. juni 2013 med forespørgsel

Ved e-mail af 30. juni 2013 forespurgte Tom Lisborg, hvorfor "*Advokat Ann Schrøder*" var anført som både "*afsender*" og "*modtager*" på den medsendte dokumentliste i brevet af 26. juni 2013.

2.41.5 Brev af 9. juli 2013 med svar

Ved brev af 9. juli 2013 fremsendte Civilstyrelsen en rettet aktliste på baggrund af Tom Lisborgs forespørgsel af 30. juni 2013.

2.42 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 30. juni 2013 om aktindsigt ved Civilstyrelsen

2.42.1 E-mail af 30. juni 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 30. juni 2013 anmodede Tom Lisborg om partsaktindsigt i en konkret, identificeret sag ved Civilstyrelsen.

2.42.2 Brev af 9. juli 2013 med afgørelse om aktindsigt

Civilstyrelsen meddelte ved brev af 9. juli 2013 Tom Lisborg aktindsigt i sagen, idet Civilstyrelsen dog undtog to interne dokumenter, henholdsvis en "*Ministernotits*" og en "*Ministerforelæggelse*" i medfør af forvaltningslovens § 12, stk. 1.

Civilstyrelsen fandt heller ikke grundlag for at udlevere dokumenterne i medfør af princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt.

2.42.3 E-mail af 11. juli 2013 med klage

Ved e-mail af 11. juli 2013 til Procesbevillingsnævnet klagede Tom Lisborg over, at der i Civilstyrelsens afgørelse af 9. juli 2013 ikke blev givet aktindsigt i dokumenterne "*Ministernotits*" og "*Ministerforelæggelse*", og anførte, at dokumenterne efter hans opfattelse ikke var interne.

2.42.4 Brev af 19. september 2013 med afgørelse

Procesbevillingsnævnet meddelte ved brev af 19. september 2013 Tom Lisborg, at nævnet ikke fandt anledning til at kritisere Civilstyrelsens afgørelse af 9. juli 2013.

2.43 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 11. juli 2013 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.43.1 Breve af 11. juli 2013 med anmodning om aktindsigt

Ved tre breve af 11. juli 2013 anmodede Divine Business Solutions ApS om udvidet partsaktindsigt hos Justitsministeriet.

Den første anmodning omfattede aktindsigt i alle sager hos Justitsministeriet vedrørende ansøgning om fri proces hos Civilstyrelsen fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS til en retssag ved Sø- og Handelsretten og al kommunikation i forbindelse hermed, herunder bl.a. "*Ministernotits*" dateret den 5. december 2011 og "*Ministerforelæggelse*" dateret den 14. december 2011, begge udarbejdet af Civilstyrelsen.

Den anden anmodning omfattede alle sager hos Justitsministeriet og al kommunikation i forbindelse med klageskrivelse fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS til Procesbevillingsnævnet over afgørelse fra Civilstyrelsen om at give afslag til disse 2 selskaber på ansøgning om fri proces til en retssag ved Sø- og Handelsretten. Anmodningen omfattede tillige de to ovennævnte notater "*Ministernotits*" og "*Ministerforelæggelse*".

Den tredje anmodning omfattede alle sager hos Justitsministeriet og al kommunikation i forbindelse med ansøgning fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS til Procesbevillingsnævnet om Procesbevillingsnævnets tilladelse til kære til Højesteret af den af Sø- og Handelsretten den 20. november 2012 trufne afgørelse i Sø- og Handelsrettens sag H-99-10.

2.43.2 Brev af 14. juli 2013 vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 14. juli 2013 oplyste Justitsministeriet Tom Lisborg, at der endnu ikke var truffet afgørelse om aktindsigt.

Justitsministeriet tilkendegav med henvisning til det store antal aktindsigtsanmodninger modtaget i tiden forinden den 11. juli 2013, at ministeriet forventede at træffe afgørelse i sagen inden for 4 uger.

2.43.3 Brev af 30. juli 2013 med svar

Ved brev af 30. juli 2013 til Tom Lisborg svarede Justitsministeriet på Divine Business Solutions ApS' anmodninger om aktindsigt ved de tre breve af 11. juli 2013.

Justitsministeriet bemærkede vedrørende aktindsigtsanmodningerne i fri proces-sagerne, at:

> "For så vidt de to første aktindsigtsanmodninger (vedrørende fri processagerne) bemærkes, at sager om fri proces henhører under Civilstyrelsen. Justitsministeriets departement og Civilstyrelsen betragtes som forskellige enheder inden for samme myndighed.
>
> Civilstyrelsen har i forbindelse med Justitsministeriets behandling af Deres aktindsigtsanmodninger oplyst, at styrelsen den 9. juli 2013 har taget stilling til spørgsmålet om aktindsigt i styrelsens

> akter om fri proces, herunder den ministernotits og den ministerforelæggelse, som de har nævnt."

Justitsministeriet oplyste for så vidt de øvrige dele af anmodningerne, at ministeriet ved en søgning i ministeriets journalsystem ikke havde kunnet identificere dokumenter mv., som var omfattet af aktindsigtsanmodningerne. Ministeriet var ikke i øvrigt i besiddelse af akter af relevans for Divine Business Solutions ApS' anmodninger.

Justitsministeriet ville på denne baggrund ikke foretage sig yderligere i anledning af aktindsigtsanmodningerne.

2.43.4 Klage ved Folketingets Ombudsmand

Der er ikke i det til brug for undersøgelsen modtagne materiale fundet kopi af klageskrivelser til Folketingets Ombudsmand i anledning af afgørelsen.

I det fra Justitsministeriet modtagne materiale er imidlertid identificeret et brev af 14. juli 2014 fra Ombudsmanden.

Det fremgår heraf, at Tom Lisborg den 4. juli 2014 indgav klage over Justitsministeriets afgørelse. Ved brevet af 14. juli 2014, sendt til både Justitsministeriet og Tom Lisborg, meddelte Ombudsmanden, at denne havde besluttet ikke at indlede undersøgelse i anledning af klagen.

Afgørelsen om afvisning var begrundet således:

> "Da Justitsministeriet ikke mener at have nogen dokumenter, som er omfattet af din anmodning om aktindsigt, har jeg besluttet ikke at indlede en ombudsmandsundersøgelse. Det skyldes, at jeg ikke mener der er udsigt til, at jeg kan hjælpe dig med at få aktindsigt.
>
> Jeg forstår ikke umiddelbart din klage som en klage over Civilstyrelsens afgørelse af 9. juli 2013, men hertil bemærker jeg følgende.
>
> Som angivet i afgørelsen, kan den påklages til Procesbevillingsnævnet.
>
> Ombudsmanden kan ikke behandle klager over forhold, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne myndighed har truffet afgørelse […] Jeg må derfor henvise dig til at udnytte klagemuligheden til Procesbevillingsnævnet.
>
> Når Procesbevillingsnævnet har truffet afgørelse, kan jeg heller ikke tage stilling til sagen. Det skyldes, at Procesbevillingsnævnet er et domstolslignende organ, som ikke er en del af den offentlige forvaltning."

2.44 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 29. juni 2014 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.44.1 E-mail af 29. juni 2014 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 29. juni 2014 til Justitsministeriet anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i journallisten for en specifik sag samt "*(…) den udtalelse, der refereres til fra SØIK på side 2 i skrivelsen dateret den 28. november 2013 fra Rigsadvokaten til Justitsministeriet med j.nr. RA-2013-44-0308, hvor denne udtalelse indgår i sagsnr. 2013-0940-0878 fra Justitsministeriet.*"

2.44.2 Brev af 3. juli 2014 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 3. juli 2014 meddelte Justitsministeriet Tom Lisborg aktindsigt i den udbedte aktliste.

For så vidt angik anmodningen om aktindsigt i udtalelsen fra SØIK, oplyste Justitsministeriet, at der var tale om akt nr. 4 på sagen j.nr. RA 2013-41-0257, for hvilket dokument Rigsadvokaten den 25. september 2013 havde truffet afgørelse om, og Justitsministeriet den 4. juni 2014 stadfæstet, afslag på aktindsigt.

2.45 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 29. juni 2014 om aktindsigt ved Rigsadvokaten

2.45.1 E-mail af 29. juni 2014 med anmodning om aktindsigt

Ved brev af 29. juni 2014 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle akter hos Rigsadvokaten i forbindelse med politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusive al kommunikation vedrørende udtalelser i forbindelse med besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsorden herom.

Anmodningen omfattede udelukkende akter, som Rigsadvokaten ikke tidligere havde behandlet anmodninger om aktindsigt i fra Divine Business Solutions ApS, hvor sidste besvarelse af anmodning om aktindsigt var den 25. september 2013 (afsnit 2.37).

2.45.2 Brev af 3. juli 2014 med kvittering og forventet sagsbehandlingstid

Ved brev af 3. juli 2014 bekræftede Rigsadvokaten over for Tom Lisborg modtagelsen af dennes anmodning af 29. juni 2014. Rigsadvokaten oplyste, at Rigsadvokaten forventede at kunne færdigbehandle anmodningen inden 20 dage.

2.45.3 Brev af 22. juli 2014 m.fl. om forlænget sagsbehandlingstid

Ved brev af 22. juli 2014 oplyste Rigsadvokaten, at det endnu ikke havde været muligt at færdigbehandle anmodningen, men at dette forventedes at ske inden 20 dage.

Ved breve af 8. august 2014, 8. september 2014 og 7. oktober 2014 oplyste Rigsadvokaten, at det endnu ikke havde været muligt at færdigbehandle anmodningen, men at dette forventedes at ske inden 30 dage fra de respektive breve.

2.45.4 E-mail af 20. oktober 2014 med rykker for afgørelse

Ved e-mail af 20. oktober 2014 rykkede Tom Lisborg for behandlingen af anmodningen om aktindsigt af 29. juni 2014 og varslede, at han ville klage til Justitsministeriet over Rigsadvokatens sagsbehandling, hvis ikke anmodningen var besvaret senest den 10. november 2014.

Tom Lisborg sendte ved e-mail den følgende dag en "opdateret" anmodning om aktindsigt. Også denne anmodning angik alene akter oprettet efter Rigsadvokatens sidste afgørelse.

2.45.5 Brev af 7. november 2014 med orientering om sagsbehandlingstid

Rigsadvokaten oplyste ved brev af 7. november 2014 Tom Lisborg om, at aktindsigtsanmodningerne af 29. juni 2014 og 21. oktober 2014 var under behandling og kunne forventes besvaret inden 7 arbejdsdage.

2.45.6 Brev af 14. november 2014 med afgørelse

Ved brev af 14. november 2014 traf Rigsadvokaten afgørelse om delvist at imødekomme Tom Lisborgs anmodninger om aktindsigt.

Rigsadvokaten havde identificeret fire sager, hvori der var indkommet eller oprettet akter efter 25. september 2013, hvor Rigsadvokaten senest havde truffet afgørelse om aktindsigt for alle de ved embedet beroende sager. To af disse sager vedrørte beslutningsforslag B 116 og omtales derfor ikke her.

Rigsadvokaten gav aktindsigt i de pågældende dokumenter med følgende undtagelser:

I sagen oprettet ved Tom Lisborgs aktindsigtsanmodning af 3. marts 2013 (afsnit 2.37), undtog Rigsadvokaten bilagene til dennes udtalelse til Folketingets sætteombudsmand:

> "Akt nr. 20 indeholder Rigsadvokatens udtalelse af 14. oktober 2014 til Justitsministeriet til brug for Folketingets Ombudsmands (sætteombudsmands) behandling af Deres klage. Udtalelsen vedlægges. Jeg kan ikke imødekomme anmodningen om aktindsigt i de bilag til akt nr. 20, der - med undtagelse af de dokumenter, jeg efter en fornyet vurdering gav Dem aktindsigt i ved brev af 14. oktober 2014 - udgør de dokumenter, der blev undtaget fra aktindsigt ved min afgørelse af 25. september 2013. Som begrundelse for at undtage de pågældende dokumenter kan jeg henvise til det, der fremgår af min afgørelse af 25. september 2013, der i øvrigt blev godkendt af Justitsministeriet ved afgørelse af 4. juni 2014. Herudover kan jeg henvise til begrundelsen i min udtalelse af 14. oktober 2014 til Justitsministeriet."

I sagen oprettet i anledning af Divine Business Solutions ApS' klage over, at SØIK havde afvist selskabets anmodning om at genoptage sagen vedrørende Tom Lisborgs anmeldelse af Jesper Mo Hansen m.fl., undtog Rigsadvokaten følgende interne dokumenter:

> "Akt nr. 9, 10 og 15 er undtaget fra aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 d, skt. 3, nr. 3, idet der er tale om brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden. Jeg kan dog efter retsplejelovens § 41 h, stk. 1, om meraktindsigt imødekomme ansøgningen om aktindsigt i akt nr. 9 og 10. For så vidt angår akt nr. 15 vedlægges statsadvokatens fremsendelsesskrivelse til Rigsadvokaten. De medfølgende bilag vedlægges ikke, idet disse består af akter fra straffesagen, som er tilbagesendt til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Hvis De ønsker aktindsigt i straffesagens dokumenter, bedes De rette henvendelse til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet."

2.45.7 Brev af 15. december 2014 med klage

Tom Lisborg påklagede ved brev af 15. december 2014 Rigsadvokatens afgørelse af 14. november 2014 til Justitsministeriet.

2.45.8 Brev af 18. december 2014 med anmodning om udtalelse

Justitsministeriet anmodede ved brev af 18. december 2014 Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for behandlingen af klagen.

2.45.9 Brev af 12. januar 2015 med udtalelse

Ved brev af 12. januar 2015 fremsendte Rigsadvokaten sin udtalelse, hvori Rigsadvokaten i det hele henholdt sig til afgørelsen af 14. november 2014.

2.45.10 Brev af 10. februar 2015 med afgørelse

Justitsministeriet stadfæstede ved brev af 10. februar 2015 til Tom Lisborg afgørelsen af 14. november 2014 fra Rigsadvokaten i henhold til de af Rigsadvokaten anførte grunde.

2.46 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 30. juni 2014 om aktindsigt ved Justitsministeriet

2.46.1 E-mail af 30. juni 2014 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 30. juni 2014 til Justitsministeriet anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i "*(…) alle akter, som Justitsministeriet har i forbindelse med Divine Business Solutions ApS eller Lisborg Holding ApS, politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS eller Lisborg Holding ApS, spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg herom og ansøgninger om fri proces fra disse selskaber*."

2.46.2 Brev af 8. juli 2014 vedrørende anmodning om aktindsigt

Ved brev af 8. juli 2014 oplyste Justitsministeriet, at afgørelse forventedes truffet inden for 14 dage.

2.46.3 Brev af 31. juli 2014 med afgørelse om aktindsigt

Ved brev af 31. juli 2014 til Tom Lisborg oplyste Justitsministeriet, at ministeriet ikke var i besiddelse af materiale omfattet af anmodningen, som Tom Lisborg ikke tidligere var blevet meddelt aktindsigt i.

2.47 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 30. oktober 2014 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

2.47.1 E-mail af 30. oktober 2014 med anmodning om aktindsigt

Ved e-mail af 30. oktober 2014 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland anmodede Tom Lisborg om aktindsigt i alle advokaturens sager i forbindelse med "*(…) politianmeldelser, krav om genoptagelse af straffesager og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusiv al kommunikation vedr. indhentninger af bidrag til og besvarelser inkl. udtalelser i forbindelse med spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsorden herom*."

2.47.2 Brev af 4. november 2014 med forventet sagsbehandlingstid

Ved brev af 4. november 2014 meddelte Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at anmodningen ikke kunne behandles inden for 7 dage, og at Statsadvokaten forventede en afgørelse inden for 1 måned.

2.47.3 Brev af 27. november 2014 med aktindsigt

Ved brev af 27. november 2014 oplyste Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at Statsadvokaten med henvisning til sine tidligere afgørelser havde begrænset sagen til akter modtaget eller oprettet siden Statsadvokatens seneste afgørelse, dateret 1. juli 2013 (afsnit 2.39.4).

Tom Lisborg modtog aktindsigt i de (få) akter, der var modtaget/oprettet siden denne afgørelse.

2.48 Divine Business Solutions ApS' anmodning af 31. oktober 2014 om aktindsigt ved Sydøstjyllands Politi

2.48.1 E-mail af 31. oktober 2014 med anmodning

Ved e-mail af 31. oktober 2014 anmodede Tom Lisborg om aktindsigt "*(…) i alle akter hos Sydøstjyllands Politi i forbindelse* [med] *politianmeldelser, krav om genoptagelse af straffesager og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS, inklusiv al kommunikation vedr. indhentning af bidrag til og besvarelse inkl. udtalelser i forbindelse med spørgsmål stillet af Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsorden herom*."

2.48.2 Brev af 6. november 2014 med svar

Ved brev af 6. november 2014 oplyste Sydøstjyllands Politi med henvisning til tidligere afgørelser om aktindsigt fra politiet og Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, at der ikke siden politiets seneste afgørelse, dateret den 8. maj 2013 vedrørende en anmodning om aktindsigt i "alle akter" (afsnit 2.40.3), var oprettet sager ved politiet - med undtagelse af sagen vedrørende behandling af nærværende aktindsigtsanmodning - og at der ikke siden den 8. maj 2013 var tilgået politiet dokumenter, som Tom Lisborg ikke allerede var bekendt med.

3. VURDERING

3.1 Indledende bemærkninger

På baggrund af redegørelsen for begivenhedsforløbet for de indgivne aktindsigtsanmodninger, skal jeg i det følgende fremkomme med min vurdering af, hvorvidt der ved behandlingen af pågældende aktindsigtsanmodninger eller afgørelser i anledning heraf af myndighederne er begået fejl eller forsømmelser.

Jeg bemærker indledningsvis, at anmodningerne er behandlet af et stort antal medarbejdere ved de respektive myndigheder, hvis navne ikke er gengivet i den i kapitlet indeholdte redegørelse. Der er kun begrænset sammenfald i personerne, der har behandlet de individuelle anmodninger, og der er intet i det modtagne materiale, der tyder på, at der i behandlingen af anmodningerne er begået fejl eller forsømmelser af enkeltpersoner af relevans for en vurdering af et eventuelt disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd. Der er af samme grund, og i modsætning til vurderingerne indeholdt i kapitel 8 og 9, ikke i det følgende foretaget nogen vurdering af enkeltpersoners fejl eller forsømmelser, men alene af, om behandlingen som sådan har været retsmæssig, herunder om de enkelte afgørelser har været lovlige.

Kapitlet er struktureret således, at afsnit 3.2 indeholder en beskrivelse af de i lovgivningen fastsatte regler om retten til aktindsigt i henholdsvis straffesager omfattet af retsplejeloven og øvrige sager omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Afsnit 3.3 indeholder min vurdering af, hvorvidt der er begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med myndighedernes behandling af aktindsigtsanmodninger.

Som det vil fremgå af beskrivelsen i afsnit 3.2, overlader flere af de i lovgivningen fastsatte regler om aktindsigt en vis skønsmargin til myndighederne. Dette er særligt tilfældet for reglerne om meroffentlighed, der forudsætter en konkret hensynsafvejning. Jeg har ved min vurdering af sådanne skønsmæssige afgørelser ikke foretaget en prøvelse af det egentlige skøn, men har begrænset min vurdering til spørgsmålet om, hvorvidt myndighedernes skøn er udøvet inden for rammerne af og i overensstemmelse med de relevante retsregler, herunder de i retspraksis udviklede retsgrundsætninger.

3.2 Regler om aktindsigt

3.2.1 Afgrænsnings- og overgangsspørgsmål

Afgrænsning af regelsæt

Anmodninger om aktindsigt behandles efter enten retsplejeloven, forvaltningsloven eller offentlighedslovens bestemmelser. Afgørende herfor er, hvilken sag der søges aktindsigt i, samt hvem der ansøger om aktindsigt.

Retsplejelovens regler om aktindsigt regulerer både parters og ikke-parters ret til aktindsigt i efterforskningen af strafbare forhold, herunder aktindsigt i efterforskningen af mulige strafbare forhold begået af politi- eller anklagemyndighederne.

Loven skelner overordnet mellem afsluttede sager - hvori forurettede og andre med en væsentlig interesse har krav på aktindsigt - og uafsluttede sager, hvori der som udgangspunkt ikke skal meddeles aktindsigt.

Retten til aktindsigt gælder først fra det tidspunkt, hvor straffesagen er endeligt afsluttet. En straffesag kan afsluttes endeligt på forskellige måder. Ved domsafsigelse er sagen afsluttet ved uanket dom i førsteinstans, hvor ankefristen er udløbet, eller ved afsagt dom af ankeinstans. En straffesag kan også afsluttes udenretligt, fx ved påtaleopgivelse eller tiltalefrafald. I et sådant tilfælde vil sagen være endeligt afsluttet ved udløb af omgørelsesfristen. Afgørende er i alle tilfælde, at en kompetent instans har afgjort sagen, og at denne afgørelse ikke kan ændres på ordinær vis.

En straffesag, hvori den kompetente myndighed har afgjort sagen, men hvor denne beslutning er påklaget, anses ikke for afsluttet. Såfremt en straffesag genoptages, mister den herved sin status som afsluttet.

Reglerne om aktindsigt i straffesager er beskrevet nærmere nedenfor (afsnit 3.2.2).

I sager, der ikke er straffesager, afgøres spørgsmål om aktindsigt efter forvaltningsloven, hvis ansøgeren er part i sagen, eller offentlighedsloven, hvis ansøgeren ikke er part.

Partsbegrebet indebærer, at pågældende skal have en konkret, væsentlig og individuel interesse i udfaldet af den konkrete sag, der søges aktindsigt i. Behandler en myndighed i samme sagskompleks flere sager, er det muligt, at en borger er part i én eller flere af sagerne, men ikke i øvrige sager.

Overgangsregler

I 2014 blev reglerne om aktindsigt i både retsplejelovens, forvaltningsloven og offentlighedsloven ændret. Ændringen medførte navnlig en større adgang til at meddele meroffentlighed, en lempelse af identifikationskravet samt mindre tilpasninger i myndighedernes mulighed for at undtage dokumenter eller oplysninger fra aktindsigt.

De nye regler i alle tre love trådte i kraft 1. januar 2014.

Reglerne finder efter ændringslovens (lov nr. 638 af 12 juni 2013 om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) § 3, stk. 3 og 4, anvendelse på behandling af anmodninger, som sker efter denne dato. Sager, hvori anmodning er indgivet før lovændringen, men hvor afgørelse træffes efter den 1. januar 2014, skal således afgøres efter de nugældende regler.

I klagesager indebærer overgangsreglerne, at rekursmyndigheden, hvis denne træffe afgørelse efter den 1. januar 2014, skal anvende de nye regler uanset, at den myndighed, der traf afgørelse i første instans, gjorde dette før den 1. januar 2014.

I det følgende behandles reglerne om aktindsigt før 2014, der var de anvendelige regler for den absolutte hovedpart af de i dette kapitel beskrevne aktindsigtsanmodninger (afsnit 3.2.2). Herefter beskrives overordnet de ændringer, der den 1. januar 2014 trådte i kraft (afsnit 3.2.4).

3.2.2 Aktindsigt i straffesager før 1. januar 2014

Aktindsigt i straffesager er reguleret i retsplejelovens kapitel 3 a.

Bestemmelserne i §§ 41 a, 41 b, og 41 c, der vedrører aktindsigt i domme, kendelser og visse procesdokumenter, er uden relevans for beretningen omtales derfor ikke.

Den for beretningen relevante regulering er § 41 d om parters og forurettedes adgang til aktindsigt og § 41 g om meroffentlighed, herunder andres ret til aktindsigt. Disse gennemgås enkeltvis i det følgende.

Efter § 41 e skal en aktindsigtsanmodning identificere det dokument eller den sag, der ønskes aktindsigt i. Denne regel, og bestemmelserne i § 41 f om fremgangsmåden ved meddelelse af aktindsigt, omtales ikke nærmere her, men er inddraget enkelte steder i vurderingen.

Aktindsigt efter § 41 d

Den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, har efter § 41 d, stk. 1, krav på aktindsigt i dokumenter, der har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Det samme gælder for forurettede i straffesagen.

Ansøgeren har, hvis denne er forurettet i sagen, et retskrav på aktindsigt i pågældende straffesag.

Såfremt ansøgeren ikke er forurettet i sagen, kan denne - ligeledes efter § 41 d - have retskrav på aktindsigt, såfremt ansøgeren har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, og de akter, der findes i straffesagen, er af afgørende betydning for vurderingen af dette retsspørgsmål. Der kan formentlig tillige kræves, at den oplyste interesse har en vis aktualitet. Bestemmelsens hovedområde er ifølge forarbejderne forurettedes adgang til materiale fra straffesagen, som er nødvendigt for fastlæggelsen af et accessorisk erstatningskrav.

Vurderingen af, om ansøgeren har en sådan interesse, skal foretages for det enkelte dokument i straffesagen og ikke straffesagen i sin helhed.

Adgangen til aktindsigt efter § 41 d er betinget af, at den straffesag, der søges aktindsigt i, er endeligt afsluttet, jf. § 41 d, stk. 1, 3. pkt. En straffesag anses i denne sammenhæng for endeligt afsluttet, når der er sket domfældelse, påtaleopgivelse eller tiltalefrafald. Hvis en endeligt afsluttet sag genoptages, kan der ikke herefter meddeles aktindsigt i straffesagen, før den genoptagne sag er afsluttet. Vurderingen skal foretages på afgørelsestidspunktet.

Adgangen til aktindsigt er herudover betinget af, at der i pågældende afsluttede straffesag skete sigtelse (FT 2003-04, Tillæg A, s. 634). Såfremt en straffesag afsluttes - fordi anmeldelse afvises, eller straffesagen opgives - uden der forinden har været rejst sigtelse, har hverken forurettede eller andre krav på aktindsigt efter § 41 d.

Hvis ansøgeren opfylder betingelserne for aktindsigt efter § 41 d, har ansøgeren et retskrav på at modtage aktindsigt i de pågældende dokumenter.

Retten til aktindsigt omfatter dog ikke de i § 41 d, stk. 2 og stk. 3, angivne dokumenter. Blandt andet har ansøgeren ikke krav på aktindsigt i interne dokumenter, herunder interne dokumenter sendt mellem forskellige politikredse eller anklagemyndigheder, jf. § 41 d, stk. 3, nr. 1 og 3. Retten til aktindsigt kan herudover begrænses efter en konkret interesseafvejning, jf. § 41 d, stk. 4. Dette vil blandt andet være relevant, hvor ansøgerens interesse findes at burde vige for hensynet til enkeltpersoners rent private forhold, jf. § 41 d, stk. 4, nr. 3, eller for hensynet til opklaring og forfølgning af strafbare forhold eller hensynet til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre, jf. § 41 d, stk. 4, nr. 4.

Aktindsigt efter § 41 g

Politi og anklagemyndig kan give aktindsigt i videre omfang (meroffentlighed), medmindre andet følger af regler om tavshedspligt mv., jf. § 41 g.

Henvisningen til regler om tavshedspligt omfatter både specielle og almindelige regler om tavshedspligt, herunder de i straffeloven og forvaltningsloven indeholdte. Efter dagældende forvaltningslovs § 27 har forvaltningen tavshedspligt for oplysninger, hvor hemmeligholdelse er nødvendig for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser. Blandt de i bestemmelsen angivne interesser er hensynet til efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser og hensynet til beskyttelse af sigtede eller andre personer i sager om strafferetlig forfølgning, jf. § 27, stk. 1, nr. 3. Også reglerne i persondataloven og anden lovgivning begrænser muligheden for at give meroffentlighed.

Adgangen til at meddele aktindsigt efter § 41 g er, modsat aktindsigt efter § 41 d, fakultativ, men myndigheden er ved sin afgørelse bundet af almindelige krav om saglighed mv.

Bestemmelsens primære anvendelsesområde er ifølge forarbejderne aktindsigtsanmodninger fra journalister eller forskere, men bestemmelsen er ikke begrænset hertil. Det er herudover forudsat, at der ved anmodninger fra forurettede i straffesager vises særlig imødekommenhed. Det vil navnlig være relevant, hvor § 41 d - fordi sagen endnu ikke er afsluttet, eller der ikke er rejst

sigtelse - kan bringes i anvendelse. Bestemmelsen er herudover ifølge forarbejderne tænkt at kunne bringes i anvendelse, hvis politiet afviser at indlede, eller indstiller en indledt, efterforskning, og ansøgeren skal bruge dokumenterne til at klage herover.

3.2.3 Aktindsigt i andre sager før 1. januar 2014

For sager bortset fra straffesager og retssager afgøres spørgsmål om aktindsigt efter forvaltningsloven eller offentlighedsloven. Indgives ansøgning efter forvaltningsloven, der forudsætter partsstatus, er adgangen til aktindsigt med få undtagelser videre end efter offentlighedsloven.

Partsaktindsigt

Den, der er part i en afgørelsessag, har krav på aktindsigt efter forvaltningslovens regler herom. I det omfang, offentlighedslovens regler giver aktindsigt i videre omfang, har parten tillige krav på aktindsigt efter denne lov. Partsstatus forudsætter, at ansøgeren kan påvise en konkret, væsentlig og individuel interesse i den sag, der søges aktindsigt i. Forvaltningslovens regler om repræsentation medfører, at en parts repræsentant ligeledes kan begære aktindsigt efter forvaltningslovens regler.

Efter forvaltningslovens § 9 har parten som udgangspunkt krav på aktindsigt i alle dokumenter. Det er en betingelse for reglens anvendelse, at ansøgeren er part i den sag, der anmodes om aktindsigt i, og at sagen er en afgørelsessag, jf. forvaltningslovens § 2.

Partens aktindsigt er efter forvaltningslovens §§ 12 og 14 begrænset således, at parten ikke som udgangspunkt har krav på aktindsigt i interne dokumenter eller dokumenter udarbejdet som led i sekretariatsopgaver. Dokumenter, der udveksles mellem forskellige dele af politi- og anklagemyndigheden, mister ikke herved deres interne status.

Partens ret til aktindsigt kan herudover efter § 15 begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser.

Almindelig dokumentoffentlighed

Offentlighedsloven gælder efter § 2, stk. 1, ikke for sager inden for strafferetsplejen. Uden for strafferetsplejen hjemler offentlighedsloven en almindelig adgang til aktindsigt for enhver, jf. § 4.

Ligesom efter forvaltningsloven begrænses partens ret til aktindsigt efter § 7, således at interne dokumenter som udgangspunkt ikke kan kræves udleveret, og efter § 12 begrænses den yderligere for så vidt angår oplysninger om enkeltpersoners forhold.

Efter § 13 kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af blandt andet hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

3.2.4 Aktindsigt efter 2014

Ved ændringen af offentlighedsloven i 2014 med tilsvarende ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven blev retten til aktindsigt på visse områder udvidet. Reglerne finder som anført indledningsvis anvendelse i de sager, hvor en myndighed, herunder en klagemyndighed, træffer afgørelse efter den 1. januar 2014, uanset, hvornår anmodning er indgivet.

Retsplejelovens § 41 d, stk. 3, blev med virkning fra den 1. januar 2014 ændret sprogligt for at sikre "parallelitet med offentlighedslovens bestemmelser". Der tilsigtedes ikke hermed realitetsændringer, og aktindsigt for forurettede eller andre med væsentlig interesse behandles således også efter 1. januar 2014 som beskrevet ovenfor.

Retsplejelovens øvrige bestemmelser om aktindsigt blev derimod ændret i varierende omfang. Af betydning for min vurdering lempedes identifikationskravet i § 41 e, mens adgangen til at meddele meroffentlighed blev væsentligt udvidet ved en nyaffatning af § 41 g - der ved lovændringen blev flyttet til § 41 h.

Ændringen medførte blandt andet, at myndigheder efter 2014 er forpligtet til af egen drift - og altså uden anmodning fra parten - at overveje meroffentlighed.

Reglerne om aktindsigt efter retsplejelovens § 41 d er uændrede, og den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, har således fortsat, jf. § 41 d, stk. 1, krav på aktindsigt i dokumenter, der har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Det samme gælder for forurettede i straffesagen.

I de sager, der bedømmes efter forvaltningsloven, skete der tilsvarende ændringer. Således indførtes en pligt til af egen drift at overveje meroffentlighed, og der skete visse - navnlig sproglige - tilpasninger af lovens bestemmelser om begrænsninger i retten til aktindsigt.

Endelig blev tidsfristen for behandling af aktindsigtsanmodninger reduceret til 7 arbejdsdage, idet myndigheden, hvis fristen ikke kan overholdes, skal underrette ansøgeren herom og oplyse, hvornår sagen kan forventes færdigbehandlet. Fristen var før 2014 10 dage.

Der er ikke i forhold til nogen af lovene sket væsentlige ændringer af afgørende betydning for min vurdering, idet det som tidligere bemærket tilføjes, at langt hovedparten af sagerne er behandlet efter de gamle regler.

3.3 Vurdering af de involverede politi- og anklagemyndigheders behandling og afgørelse af aktindsigtsanmodninger

3.3.1 Har myndighederne inddraget usaglige hensyn? - Magtfordrejning

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af de involverede myndigheder skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodninger.

Det bemærkes for god ordens skyld i denne forbindelse, at der ikke i vurderingen af, at der ikke foreligger magtfordrejning i forbindelse med myndighedernes behandling af sagen, er indeholdt en stillingtagen til, hvorvidt der i øvrigt er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling. Dette spørgsmål er behandlet særskilt nedenfor i afsnit 3.3.2.

3.3.2 Er der begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling?

Som det fremgår af kapitlets afsnit 2, har Divine Business Solutions ApS ved Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, og Lisborg Holding ApS i perioden fra 9. januar 2009 til 31. oktober 2014 indgivet en lang række og ofte også for de implicerede myndigheder meget ressourcekrævende aktindsigtsanmodninger.

Afgørelser om aktindsigt er skønsmæssige derved at myndighederne inden for de ovenfor beskrevne juridiske rammer i hvert enkelt tilfælde overlades en nærmere afvejning af de modstående hensyn, som de anvendelige bestemmelser varetager. Det følger heraf blandt andet, at en afgørelse, der påklages til en overordnet instans, kan tilsidesættes af rekursmyndigheden uden at dette er udtryk for, at afgørelsen var ulovlig eller kritisabel, men blot at den overordnede myndighed har vægtet hensynene anderledes. Det er flere af de i kapitlet beskrevne klagesager eksempler på.

Modsat de administrative rekursmyndigheder, hvis opgave det er at prøve både retslige spørgsmål og underinstansens hensynsafvejning, har jeg begrænset min vurdering til spørgsmålet om, hvorvidt de ovenfor beskrevne aktindsigtsanmodningsforløb ud fra et juridisk synspunkt kan kritiseres. Ved denne afgrænsning har jeg foretaget en vurdering svarende til en domstolsprøvelse, jf. herom *Jens Garde, m.fl.*: Forvaltningsret – Almindelige emner (5. udg. 2009), s. 3388-390 og 399-406. Jeg har således taget stilling til de juridiske rammer for og aspekter af forvaltningens skøn, men ikke det såkaldte "rene skøn". Det betyder, at jeg ikke har vurderet forvaltningens lovlige hensynsafvejning, men alene vurderet, om jeg finder grundlag for at kritisere myndigheden.

Sagsbehandlingstiden har i nogle af sagerne været lang. Dette er for en del af disse sager efter min opfattelse sagligt begrundet i sagens omfang og kompleksitet samt det store antal henvendelser.

I enkelte sager er der efter min opfattelse dog ikke sagsbehandlet med tilstrækkelig hurtighed, således at god forvaltningsskik om sagsbehandlingstid og i enkelte tilfælde offentlighedslovens og forvaltningslovens tidsfrister herved er overtrådt. I det omfang, jeg har fundet, at sagsbehandlingstiden har været så lang, at dette giver anledning til at udtale kritik af sagsbehandlingen, fremgår dette i forbindelse med min vurdering nedenfor af disse sagsforløb, hvortil henvises. Det bemærkes i den forbindelse, at jeg ikke finder, at enhver overtrædelse af offentlighedslovens og forvaltningslovens regler om tidsfrister er så væsentlig, at det giver anledning til specifik omtale.

Som det fremgår nedenfor, er anmodningerne efter min vurdering generelt, med få undtagelser, behandlet korrekt. De af myndighederne trufne afgørelser giver derfor med få undtagelser ikke anledning til kritik.

I det følgende gennemgås de anmodninger, der specifikt har givet anledning til kritik eller supplerende bemærkninger fra min side, eller som grundet deres karakter er vurderet særligt væsentlige for undersøgelsen.

Det bemærkes, at der i forbindelse med beretningens udarbejdelse er foretaget en særskilt vurdering af myndighedernes behandling af samtlige de i dette kapitel omtalte aktindsigtsanmodninger. Når en aktindsigtsanmodning ikke er behandlet nedenfor, skyldes det således, at behandlingen heraf ikke har givet anledning til hverken kritik eller supplerende bemærkninger fra min side.

Anmodning af 14. maj 2009 til Sydøstjyllands Politi

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.7 anmodede Divine Business Solutions ApS den 14. maj 2009 om aktindsigt ved Rigspolitiet i al kommunikation mellem adm. direktør i VKR Holding A/S, Leif Jensen, og politidirektør Lone Sehested, Sydøstjyllands Politi. Aktindsigtsanmodningen blev videresendt til Sydøstjyllands Politi.

Anmodningen blev i det videre forløb udvidet til at omfatte al kommunikation mellem Sydøstjyllands Politi og repræsentanter fra VKR-gruppen i en bestemt periode i februar 2009.

Sydøstjyllands Politi afslog aktindsigtsanmodningen, og afslaget blev påklaget til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland, der den 1. juli 2010 stadfæstede afgørelsen.

Indledningsvis skal det bemærkes, at jeg ikke finder anledning til at udtale kritik af de af Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten trufne afgørelser.

Jeg finder derimod, at klagesagens forløb har været kritisabelt.

Under klagesagen afgav Sydøstjyllands Politi henholdsvis den 28. december 2009 og den 7. juni 2010 udtalelse til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland til brug for Statsadvokatens behandling af sagen.

Udtalelsen af 28. december 2009 var foranlediget af en anmodning fra Statsadvokaten af 21. oktober 2009 og blev først afgivet efter, at Statsadvokaten to gange havde rykket for svar.

Udtalelsen af 7. juni 2010 var foranlediget af en anmodning af 29. januar 2010 fra Statsadvokaten og blev først afgivet efter, at Statsadvokaten 3 gange havde rykket skriftligt og til sidst også telefonisk for svar.

Jeg bemærker i den forbindelse, at Divine Business Solutions ApS i samme periode var part i et antal sager og klagesager ved henholdsvis Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi, hvor materialet, der blev begæret aktindsigt i, efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse kunne have relevans for disse sager.

Det er min vurdering, at Sydøstjyllands Politi ikke har fremmet klagesagen med behørig hastighed, uden Sydøstjyllands Politi dog herved har handlet ulovligt.

Jeg bemærker dog samtidig, at der i det pågældende materiale, som Sydøstjyllands Politi i øvrigt som tidligere anført berettiget afslog aktindsigt i, ikke efter min vurdering var oplysninger af væsentlig betydning for de pågældende sager, og den langsommelige klagesagsbehandling har derfor ikke haft konkret betydning for Divine Business Solutions ApS' klagemuligheder.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der er grundlag for kritik af sagsbehandlingstiden i forbindelse med behandlingen af klagen over Sydøstjyllands Politis afslag på aktindsigt.

Som det fremgår ovenfor, er der ikke i øvrigt grundlag for kritik af myndighedernes behandling af aktindsigtsanmodningen eller klagen over Sydøstjyllands Politis afslag herpå.

Anmodning af 10. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.16 anmodede Divine Business Solutions ApS den 10. juni 2010 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi til brug for en til Rigsadvokaten indgivet klage over Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands afgørelse om at indstille efterforskningen af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra efterforskningen (lækage-sagen) samt til klager over Sydøstjyllands Politis efterforskning i sagen. Anmodningerne blev i det efterfølgende forløb løbende udvidet af Divine Business Solutions ApS.

Anmodningerne blev i det samlede forløb med ganske få undtagelser imødekommet.

Indledningsvis skal det bemærkes, at jeg ikke finder anledning til at udtale kritik af de af Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten trufne afgørelser.

Jeg finder derimod, at klagesagens forløb og Sydøstjyllands Politis journalisering af materiale på sagen har været kritisabel.

Ad flere omgange sendte Sydøstjyllands Politi ikke det fulde materiale, som Divine Business Solutions ApS af myndigheden var meddelt aktindsigt i, og Divine Business Solutions ApS måtte derfor i flere tilfælde rykke for materialets fremsendelse. Forløbet bærer samlet set præg af, at Sydøstjyllands Politi ved flere lejligheder ikke havde tilstrækkelig overblik over sagen, eller ikke besvarede henvendelser med den fornødne grundighed. Dette må ses i sammenhæng med, og er muligt forårsaget af, at Sydøstjyllands Politi i et vist omfang havde forsømt at journalisere materiale på sagen, havde fejljournaliseret materiale og havde forlagt materiale journaliseret på sagen. Denne mangelfulde journalisering synes at være hovedårsag til det langvarige forløb, hvor det var vanskeligt for alle involverede parter at få overblik over, i hvilket omfang aktindsigtsanmodningen var efterkommet. Det er kritisabelt, at Sydøstjyllands Politi ikke i større grad har haft overblik over sagens materiale.

I tilknytning hertil skal det dog bemærkes, at Sydøstjyllands Politi den 14. oktober 2010 havde fremsendt det fulde materiale, der var meddelt aktindsigt i til Divine Business Solutions ApS.

Divine Business Solutions ApS havde således modtaget materialet i tilstrækkelig tid til, at dette kunne inddrages i de materielle klagesager, til hvilke de af anmodningerne omfattede akter skulle benyttes.

Forud for Rigsadvokatens afgørelse i de materielle klagesager den 24. februar 2011 indsendte Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, således flere klageskrivelser, der blandt andet var støttet på de modtagne akter.

Forløbet vedrørende aktindsigtsanmodningen har dermed ikke haft konkret betydning for Divine Business Solutions ApS' mulighed for at varetage dets interesser i klagesagerne.

Det bemærkes endvidere, at der ikke i det til brug for undersøgelsen modtagne materiale er oplysninger, der på nogen måde indikerer, at Sydøstjyllands Politi eller Statsadvokaten på noget tidspunkt i forløbet har forsøgt at forhindre Divine Business Solutions ApS i at modtage aktindsigt i det omfang, selskabet havde krav på, eller at skjule informationer for selskabet.

Der er således intet i sagen, der tyder på, at Sydøstjyllands Politi, som påstået i flere af advokat Peter Bangs skrivelser, har flyttet materiale eller på anden måde søgt at forhindre aktindsigt i sagen.

Sammenfattende finder jeg således ikke, at Divine Business Solutions ApS - der, som det fremgår, fik aktindsigt i langt hovedparten af sagens dokumenter - uberettiget er nægtet aktindsigt i noget dokument. Jeg finder dog som anført anledning til kritik af Sydøstjyllands Politis journalisering på sagen og håndtering af den praktiske gennemførelse af aktindsigten.

Anmodninger af 17. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.25 og 2.26 anmodede Lisborg Holding ApS den 17. september 2010 ved enslydende anmodninger til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi om aktindsigt i form af oplysninger om, hvilke journalnumre myndighederne behandlede og havde behandlet i anledning af politianmeldelser og klager indgivet af Divine Business Solutions ApS, samt i sager vedrørende myndighedernes behandling af folketingsspørgsmål stillet til sagen. Herudover indbefattede aktindsigtsanmodningerne kopi af journallisten i alle disse sager.

Begge myndigheder afslog anmodningen med henvisning til, at Lisborg Holding ApS ikke var part i sagerne og ikke i øvrigt havde en sådan interesse i sagen, at det kunne begrunde meroffentlighed.

Begge myndigheder havde, som det fremgår af dette kapitel, i halvåret op til og med disse anmodninger modtaget en lang række aktindsigtsanmodninger vedrørende Divine-sagen fra både Divine Business Solutions ApS ved Tom Lisborg og Divine Business Solutions ApS ved selskabets advokat Peter Bang.

Indledningsvis skal det bemærkes, at jeg ikke finder anledning til at udtale kritik af de af Sydøstjyllands Politi og Statsadvokaten trufne afgørelser om afslag på aktindsigt.

Som beskrevet i kapitel 7 stod Divine Business Solutions ApS ved henholdsvis Tom Lisborg og advokat Peter Bang herudover hver især i forskelligt omfang som afsendere på en række klager og supplerende klageskrivelser indgivet til Rigsadvokaten, Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi i 2009 og 2010.

Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi forespurgte i forbindelse med aktindsigtsanmodningernes behandling på denne baggrund, om advokat Peter Bang repræsenterede Divine Business Solutions ApS, idet myndighederne ønskede en mere ensrettet kommunikation.

Da advokat Peter Bang svarede bekræftende, tilkendegav begge myndigheder, at de agtede at videresende fremtidige henvendelser direkte fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg uåbnede til advokat Peter Bang med henvisning til forvaltningslovens § 8, stk. 2.

Advokat Peter Bang oplyste ved efterfølgende breve, at han repræsenterede Divine Business Solutions ApS, men ikke Lisborg Holding ApS, og at han ikke mente, at Statsadvokaten og Sydøstjylland Politi havde hjemmel til at nægte Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg direkte kommunikation med myndighederne.

Sydøstjyllands Politis og Statsadvokatens tilkendegivelser om, at fremtidige henvendelser direkte fra Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg ville blive fremsendt uåbnede til advokat Peter Bang, giver anledning til bemærkninger fra min side, da der efter min vurdering ikke er hjemmel hertil i forvaltningslovens § 8, stk. 2.

Det bemærkes dog samtidig, at det efter min vurdering ikke er åbenbart, at afgørelsen som beskrevet nærmere nedenfor ikke på trods heraf har været sagligt hjemlet.

Det følger af forvaltningsloven § 8, stk. 1, at enhver som udgangspunkt har ret til at lade sig repræsentere eller bistå af andre. Dog kan forvaltningen undtagelsesvis nægte repræsentation, når hensyn til parten findes at burde vige for væsentlige offentlige eller private interesser, jf. forvaltningslovens § 8, stk. 2. Forvaltningsloven regulerer ikke den omvendte situation, at en myndighed som her nægter at kommunikere med parten selv. Spørgsmålet er ikke omtalt i forarbejderne til loven og er heller ikke behandlet i praksis.

I FOB 1999.68 vurderede Ombudsmanden en sag, hvor en part havde to repræsentanter, og hvor myndighederne ønskede alene at kommunikere med den ene af disse. Heller ikke dette forhold er reguleret i forvaltningsloven, og Ombudsmanden søgte derfor inspiration i fuldmagtsforholdets natur samt i retsplejelovens regler om repræsentation.

Retsvirkningen af en egentlig partsrepræsentation er efter den almindelige fuldmagtslære, at partsrepræsentanten træder i partens sted og dermed har alle partens rettigheder og forpligtelser. Er en part repræsenteret, skal meddelelser sendes til repræsentanten, men hvis parten fremsætter anmodning om, at henvendelser fra myndigheden også eller i stedet rettes til parten selv "(…) *bør myndigheden efterkomme anmodningen.*" (Lovforslag nr. 4 af 2. oktober 1984, lovforslag til Forvaltningsloven, specielle bemærkninger til § 8). Formuleringen forudsæt-

ter, at der kan være tilfælde, hvor en myndighed kan nægte at sende meddelelser til parten (også), når denne er repræsenteret.

I den omtalte ombudsmandsudtalelse, FOB 1999.68, fandt Ombudsmanden inspiration i retsplejeloven. Også i forhold til det her rejste problem forekommer det velbegrundet at skele til retsplejeloven, i henhold til hvilken en part har ret til at lade sig repræsentere, således at repræsentanten varetagere partsbeføjelserne. Efter retsplejelovens § 259, stk. 2, kan retten meddele advokatpålæg med den virkning, at efterfølgende processkridt foretaget af parten selv ikke anerkendes, jf. § 259, stk. 3. Anvendelsen af denne bestemmelse ligner for så vidt den regulering, som Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi har forsøgt at opnå i aktuelle sag, og den af Ombudsmanden fremhævede parallelitet i de to love taler således for at anse myndighedernes tilkendegivelser for lovlige.

Jeg bemærker, at hverken Statsadvokaten eller Sydøstjyllands Politi ses at have forholdt sig til advokat Peter Bangs tilkendegivelse af, at han ikke repræsenterede Lisborg Holding ApS eller Tom Lisborg personligt, og at forvaltningslovens regler om repræsentation allerede af denne grund var uanvendelige over for disse. I den konkrete situation, hvor Divine Business Solutions ApS var et af Lisborg Holding ApS og indirekte af Tom Lisborg 100% ejet selskab, og hvor Lisborg Holding ApS' og Tom Lisborgs interesse i straffesagen i det hele var sammenfaldende med – og afledt fra – Divine Business Solutions ApS forekommer det velbegrundet at identificere Lisborg Holding ApS og Tom Lisborg med selskabet Divine Business Solution ApS i relation til repræsentationsspørgsmålet. Dette burde Statsadvokaten og Sydøstjyllands Politi i givet fald have meddelt advokat Peter Bang. Denne fremgangsmåde blev konkret benyttet ved Nordsjællands Politi, hvis afgørelse om afslag på at behandle aktindsigtsanmodningen fra Lisborg Holding ApS, der blev stadfæstet af Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn (afsnit 2.27.6), efter min vurdering ikke giver anledning til kritik.

Efter min gennemgang af litteratur og praksis på området finder jeg, at myndighedernes tilkendegivelser om alene at ville kommunikere med advokat Peter Bang hviler på et usikkert hjemmelsgrundlag. Jeg finder dog samtidig, at tilkendegivelserne herom var sagligt begrundede, og at de finder støtte i den almindelige forståelse af reguleringen af tilsvarende områder.

Sammenfattende finder jeg på dette grundlag, at myndighedernes henvisning til forvaltningslovens § 8, stk. 2 som begrundelse for at afvise kommunikation direkte med Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg var ukorrekt, men at der ikke i øvrigt er grundlag for at udtale kritik af myndighedernes tilkendegivelse herom.

Det bemærkes i den forbindelse, at afgørelsen var udtryk for myndighedernes sagligt begrundede ønske om at ensrette kommunikationen, der på tidspunktet var både omfattende og overlappende.

Jeg bemærker ligeledes, at myndighederne ikke på noget tidspunkt fulgte deres tilkendegivelse, og at Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg således på intet tidspunkt faktisk blev nægtet besvarelse af henvendelser.

Anmodning af 3. marts 2013 til Rigsadvokaten

Indledningsvis skal det bemærkes, at dette aktindsigtsforløb alene er særskilt behandlet, fordi sætteombudsmanden, som det fremgår af afsnit 2.37.27, indstillede sine undersøgelser af sagen, da Folketinget pålagde regeringen at iværksætte en uvildig undersøgelse af blandt andet de samme forhold, som Divine Business Solutions ApS' klage til sætteombudsmanden omhandlede.

Myndighedernes behandling af denne sag har, som det fremgår uddybende nedenfor, efter min opfattelse været korrekt.

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.37 anmodede Divine Business Solutions ApS den 3. marts 2013 om aktindsigt ved Rigsadvokaten i alle akter vedrørende sagen, som der ikke tidligere var givet aktindsigt i, og som ikke omfattede korrespondance med Divine Business Solutions ApS eller Lisborg Holding ApS.

Rigsadvokaten meddelte ved brev af 25. september 2013 Divine Business Solutions ApS delvis aktindsigt i de anmodede akter.

Af Rigsadvokatens afgørelse fremgår, at anmodningen til Rigsadvokaten efter embedets gennemgang omfattede 32 sager, hvori Divine Business Solutions ApS i langt overvejende grad fik aktindsigt. Langt hovedparten af sagerne var tidligere behandlet og afgjort, og der var kun i begrænset omfang kommet nye akter. Rigsadvokaten gav afslag på aktindsigt i to sager.

I den såkaldte politiklagesag, hvorunder Rigsadvokaten havde behandlet sagen om efterforskning af mulig uberettiget videregivelse af oplysninger fra Sydøstjyllands Politis efterforskning, havde Rigsadvokaten tidligere både den 20. august 2010 (afsnit 2.13.5) og den 4. januar 2012 (afsnit 2.33.7) stadfæstet Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjyllands afslag på tilsvarende anmodninger om aktindsigt i sagen, der på tidspunktet for disse afgørelser endnu var uafsluttet. Rigsadvokaten afviste ved afgørelsen af 25. september 2013 på ny aktindsigt med følgende begrundelse:

> "Sagen blev afsluttet ved min afgørelse af 22. februar 2011 og er således ikke verserende. Jeg finder ved Deres nu indgivne anmodning om aktindsigt ikke grundlag for at imødekomme denne. Jeg lægger herved vægt på, at jeg fortsat ikke finder, at De er part i sagen eller har en væsentlig, direkte, individuel og retlig interesse i politiklagenævnssagens udfald, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1. Jeg finder fortsat heller ikke grundlag for at meddele Dem meraktindsigt efter retsplejelovens § 41 g, stk. 1. Jeg lægger herved vægt på, at der er tale om en afsluttet straffesag vedrørende andre personer.
>
> Det bemærkes i øvrigt, at (nuværende) Statsadvokaten i Viborg ved sin afgørelse af 1. juli 2013 [sagsnummer] på ny afviste Deres anmodning om aktindsigt i politiklagenævnssagen. Statsadvokatens afslag på aktindsigt ses ikke at være påklaget hertil."

I sagen vedrørende SØIK's efterforskning af de af Divine Business Solutions ApS og Tom Lisborg indgivne politianmeldelser havde Rigsadvokaten tidligere ved afgørelse af 5. november 2010 stadfæstet en række afgørelser fra SØIK om afslag på aktindsigt (afsnit 2.18.8) og havde

siden ved afgørelse af 18. marts 2011 afvist at genoptage denne afgørelse (afsnit 2.18.11). Begge afgørelser var truffet, mens straffesagen fortsat verserede. Rigsadvokaten afviste ved afgørelsen af 25. september 2013 på ny aktindsigt med følgende tilsvarende begrundelse:

> "Jeg finder ved Deres nu indgivne anmodning om aktindsigt ikke grundlag for at imødekomme denne. Jeg henviser til den begrundelse, som er anført i mine afgørelser af 18. marts 2011 og 5. november 2010. Jeg bemærker i tilslutning hertil, at jeg anser straffesagen for på nuværende tidspunkt (igen) at være verserende, idet Deres anmodning om genoptagelse af efterforskningen blev behandlet ved (nuværende) Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitets (SØIK) afgørelse af 16. juli 2013, og idet denne afgørelse for tiden er under påklage hertil [Sagsnummer] og endnu ikke afgjort."

Rigsadvokaten gav herudover afslag på et antal nærmere identificerede dokumenter af fortrinsvis intern karakter. Det drejede sig i langt overvejende grad om afslag på aktindsigt i Rigsadvokatens egne referatark på sagerne samt enkelte bilag fremsendt i forbindelse med underordnede myndigheders bidrag til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

Afgørelsen blev den 14. oktober 2013 påklaget til Justitsministeriet, der den 4. juni 2014 stadfæstede Rigsadvokatens afgørelse.

Den 28. juni 2014 klagede Divine Business Solutions ApS til Folketingets Ombudsmand over Justitsministeriets afgørelse. Ombudsmanden, Jørgen Steen Sørensen, var tidligere Rigsadvokat og havde i denne egenskab truffet afgørelse i en række sager i det i denne beretning undersøgte sagskompleks. Ombudsmanden erklærede sig derfor inhabil, og Folketinget udpegede i stedet en sætteombudsmand til at behandle klagesagen.

Divine Business Solutions ApS fremkom i forbindelse med sætteombudsmandens behandling af sagen med præciserende bemærkninger. Læses disse i sammenhæng med den først fremsendte klage til Ombudsmanden, fremstår det centrale kritikpunkt at være, at Justitsministeriet efter Divine Business Solutions ApS' opfattelse ikke havde været i besiddelse af de akter, hvorom ministeriet traf afgørelse.

Det fremgår af fremsendelsen af sagen fra Rigsadvokaten til Justitsministeriet, at Rigsadvokaten havde sendt alle akter på nær en enkelt sag:

> "Sagen RA-2013-41-0257, som er anført på side 3-4 i min afgørelse, vedlægges dog ikke, da den for tiden er verserende her ved embedet. Vedrørende denne sag vedlægger jeg kopi af aktnr. 4 (en udtalelse fra SØIK til sagen), som ved min afgørelse blev undtaget fra aktindsigt, jf. side 4 i min afgørelse.
>
> De 31 sager overbringes til Justitsministeriet med dette brev."

Sætteombudsmanden traf aldrig afgørelse, idet han som beskrevet ovenfor indstillede sine undersøgelser i sagen som følge af beslutningen om at lade sagen indgå i nærværende advokatundersøgelse.

Jeg har gennemgået de sager og det materiale, som myndighederne undtog fra aktindsigt, og jeg kan tilslutte mig afgørelserne og begrundelserne herfor.

Jeg finder derfor heller ikke anledning til at udtale kritik af hverken Rigsadvokatens eller Justitsministeriets afgørelser i henhold til hvilke, Divine Business Solutions ApS alene blev meddelt delvis aktindsigt.

Jeg finder endvidere ikke anledning til at udtale kritik af Rigsadvokatens eller Justitsministeriets klagesagsbehandling.

Som det fremgår ovenfor, var beslutningen om ikke at fremsende den ene af sagerne omfattet af aktindsigtsanmodningen til Justitsministeriet begrundet i, at Rigsadvokaten stadig behandlede denne sag, der fortsat var verserende ved Rigsadvokaten. Det fremgår videre, at det ene dokument, som Rigsadvokaten havde nægtet aktindsigt i, var fremsendt til Justitsministeriet med henblik på Justitsministeriets vurdering af, om det var berettiget at undtage dette dokument fra aktindsigt.

Justitsministeriet var således i besiddelse af alle de akter, hvorover der var klaget over manglende aktindsigt, og Justitsministeriet overholdt dermed også efter min vurdering officialprincippet ved klagesagens afgørelse. Klagen til Ombudsmanden fremstår af samme årsag åbenbart grundløs.

Sammenfattende er der således ikke grundlag for at udtale kritik af myndighedernes behandling af sagen.

Anmodning af 3. marts 2013 til Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.39 anmodede Divine Business Solutions ApS den 3. marts 2013 om aktindsigt ved Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland i alle akter vedrørende sagen, som der ikke tidligere var givet aktindsigt i, og som ikke omfattede korrespondance med Divine Business Solutions ApS eller Lisborg Holding ApS.

Statsadvokaten traf den 1. juli 2013 afgørelse i sagen, hvorefter Statsadvokaten meddelte Divine Business Solutions ApS delvis aktindsigt.

Afgørelsen blev ikke påklaget.

Statsadvokaten gav ved brev af 1. februar 2016 aktindsigt i yderligere én sag vedrørende klage over sagsbehandlingstiden. Sagen bestod af 4 akter og var ifølge Statsadvokaten ved en fejl ikke behandlet i forbindelse med ovennævnte aktindsigtsanmodning.

Anledningen til Statsadvokatens (fornyede) gennemgang var, at Statsadvokaten havde gennemgået det samlede materiale forud for fremsendelse af materiale til brug for advokatundersøgelsens gennemførelse.

Det anses som uheldigt, at Statsadvokaten i forbindelse med sin gennemgang tilsyneladende overså en sag, hvilket giver anledning til at udtale kritik.

Der er imidlertid intet i materialet, der tyder på, at Statsadvokaten herved forsøgte at forhindre, at Divine Business Solutions ApS opnåede aktindsigt i sagen, idet det bemærkes, at Statsadvokaten på eget initiativ eftersendte sagens akter.

Der er ligeledes intet, der tyder på, at dette har haft betydning for Divine Business Solutions ApS' muligheder for at varetage sine interesser i sagen.

Statsadvokatens behandling af sagen giver ikke i øvrigt anledning til kritik eller bemærkninger.

Anmodning af 29. juni 2014 til Rigsadvokaten

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.45.1 anmodede Divine Business Solutions ApS den 29. juni 2014 om aktindsigt ved Rigsadvokaten. Anmodningen omfattede alle dokumenter siden seneste anmodning, dateret 3. marts 2013, for hvilken Rigsadvokaten havde truffet afgørelse den 25. september 2013.

Ved brev af 14. november 2014 traf Rigsadvokaten efter flere udsættelser afgørelse om delvis at imødekomme Divine Business Solutions ApS' anmodninger om aktindsigt. Afgørelsen omfattede fire sager, hvor der siden den 25. september 2013 var oprettet eller modtaget akter.

Divine Business Solutions ApS påklagede den 15. december 2014 afgørelsen til Justitsministeriet, der den 10. februar 2015 stadfæstede Rigsadvokatens afgørelse.

For nærmere beskrivelse af begivenhedsforløbet i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodning og klagen herover henvises til afsnit 2.45.

Indledningsvis skal det bemærkes, at jeg ikke finder anledning til at udtale kritik af de af Rigsadvokaten og Justitsministeriet trufne afgørelser.

Jeg finder derimod, at sagsbehandlingstiden hos Rigsadvokaten har været kritisabel.

Den lange sagsbehandlingstid kan efter min opfattelse ikke rimeligt begrundes i aktindsigtsanmodningens omfang, da den kun omfattede nye (og dermed relativt få) dokumenter, som Rigsadvokaten ikke tidligere havde truffet afgørelse om den 25. september 2013.

Sammenfattende er det således min vurdering, at der er grundlag for kritik af sagsbehandlingstiden hos Rigsadvokaten i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodningen.

Som det fremgår ovenfor, er der ikke i øvrigt grundlag for kritik af myndighedernes behandling af aktindsigtsanmodningen.

3.4 Sammenfattende vurdering af myndighedernes behandling af aktindsigtsanmodninger

Aktindsigtsanmodningerne er generelt efter min vurdering med få undtagelser behandlet korrekt, og jeg finder ikke anledning til at udtale kritik af myndighedernes vurdering af, hvorvidt Divine Business Solutions ApS har været berettiget til aktindsigt.

Dog finder jeg anledning til at udtale kritik af myndighedernes sagsbehandling, herunder sagsbehandlingstiden ved behandlingen af følgende aktindsigtsanmodninger:

- Anmodning af 14. maj 2009 til Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Sydøstjyllands Politis sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af klage over afslag på aktindsigt.

- Anmodning af 10. juni 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Sydøstjyllands Politis journalisering af dokumenter og håndtering af den praktiske gennemførelse af aktindsigten.

- Anmodninger af 17. september 2010 til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland og Sydøstjyllands Politi - Der udtales kritik af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjyllands og Sydøstjyllands Politis begrundelse for fremtidigt at ville afvise kommunikation direkte med Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS ved Tom Lisborg, ligesom hjemlen herfor er tvivlsom. Myndighederne afviste dog aldrig sådanne henvendelser.

- Anmodning af 3. marts 2013 til Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjylland - Der udtales kritik af Statsadvokaten for Midt-, Vest og Sydøstjyllands meget sene fremsendelse af sidste sag omfattet af anmodningen.

- Anmodning af 29. juni 2014 til Rigsadvokaten - Der udtales kritik af Rigsadvokatens sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af anmodningen.

- Sagsbehandlingstiden i øvrigt - Der udtales generelt kritik af, at myndighederne i et antal sager ikke har sagsbehandlet med tilstrækkelig hurtighed, herunder at myndighederne i enkelte tilfælde har overtrådt offentlighedslovens og forvaltningslovens tidsfrister.

Jeg finder ikke, at de anførte forhold giver anledning til overvejelse om indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning mod enkelte embedsmænd.

Kapitel 13

Skatteministeriet og SKAT

1. INDLEDNING

1.1 Generelle bemærkninger

I nærværende kapitel redegøres for begivenhedsforløbet i forbindelse med Skatteministeriets og SKAT's behandling af sager med forbindelse til Divine-sagen.

Med virkning pr. 1. januar 2010 trådte bekendtgørelse nr. 1438 af 14. december 2009 om varetagelsen af told og skatteforvaltningens opgaver i kraft. Af bekendtgørelsen fremgår følgende:

> "§ 1. De opgaver, der ved skatteforvaltningslovens § 1 er tillagt told- og skatteforvaltningen, varetages af Skatteministeriet. Ved denne opgavevaretagelse kan der fortsat gøres brug af betegnelsen SKAT."

Med virkning fra 1. januar 2010 var Skatteministeriets departement og SKAT således én myndighed.

Pr. 1. januar 2013 blev Skatteministeriet på ny omstruktureret, idet bekendtgørelse nr. 1151 af 3. december 2012 trådte i kraft. Herved blev Skatteministeriet opdelt i Skatteministeriets Departement og en selvstændig styrelse under navnet SKAT. De opgaver, der ved skatteforvaltningslovens § 1 er tillagt told- og skatteforvaltningen, varetages af SKAT.

Henset til, at Skatteministeriet og SKAT i perioden 1. januar 2010 til 1. januar 2013 har været én myndighed, er redegørelsen for Skatteministeriet og SKAT samlet.

Følgende personer har været skatteminister i den periode, hvor Divine-sagen har verseret:

Kristian Jensen, (V)	02.08.2004 - 23.02.2010
Troels Lund Poulsen (V)	23.02.2010 – 08.03.2011
Peter Christensen (V)	08.03.2011 – 03.10.2011
Thor Möger Pedersen (SF)	03.10.2011 – 16.10.2012
Holger K. Nielsen (SF)	16.10.2012 – 12.12.2013
Jonas Dahl (SF)	12.12.2013 – 03.02.2014
Morten Østergaard (RV)	03.02.2014 – 02.09.2014
Benny Engelbrecht (S)	02.09.2014 – 28.06.2015
Karsten Lauritzen (V)	28.06.2015 -

1.2 Redegørelsens systematik

Redegørelsen for begivenhedsforløbet hos Skatteministeriets og SKAT er struktureret i følgende hoved- og underafsnit:

Afsnit 2: Begivenhedsforløb

- Afsnit 2.1: Indledning
- Afsnit 2.2: Materielle skattesager
- Afsnit 2.3: DONE IT ApS under konkurs
- Afsnit 2.4: Anmodninger om aktindsigt
- Afsnit 2.5: Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Skatteudvalg
- Afsnit 2.6: Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Retsudvalg
- Afsnit 2.7: Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen

Afsnit 3: Vurdering

- Afsnit 3.1: Indledning
- Afsnit 3.2: Gennemgang af gældende regler og praksis
- Afsnit 3.3: Vurdering

Der er som udgangspunkt redegjort særskilt og kronologisk for begivenhedsforløbet for hver enkelt underafsnit.

2. BEGIVENHEDSFORLØB

2.1 Indledning

I det følgende redegøres for de faktiske omstændigheder, der skønnes af særlig betydning for vurderingen af skattemyndighedernes involvering i sagen.

Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg startede ultimo 2005 IT-konsulentvirksomheden Divine Business Solutions ApS. Jesper Mo Hansen og Tom Lisborg ejede selskabet via deres respektive holdingselskaber.

Selskabets primære formål var at levere og implementere Microsoft Dynamics Navision-løsninger (økonomistyringssystem) til selskabets kunder, herunder til selskabet General Solar Systems GmbH, der er registreret og beliggende i Østrig. General Solar Systems GmbH er et datterselskab af SolarCap A/S. Sidstnævnte selskab er et datterselskab af VKR Holding A/S, som er moderselskab i VKR Gruppen.

Jesper Mo Hansen var indtil den 30. november 2006 ansat i Divine Business Solutions ApS.

Efter sin fratræden i Divine Business Solutions ApS fortsatte Jesper Mo Hansen med at udføre konsulentopgaver for selskabet General Solar Systems GmbH. Konsulentassistancen blev faktureret fra Jesper Mo Hansens personlige virksomhed til Jørgen Jensen EDB-konsulentfirma, der

viderefakturerede til selskabet Jules Limited, kanaløen Sark, der igen viderefakturerede til General Solar Systems GmbH.

Konsulentassistancen vedrørte færdiggørelsen af et Navisionsystem og foregik i tidsrummet 1. december 2006 til medio april 2007.

Der blev udstedt to fakturaer fra Jules Limited til General Solar Systems GmbH - henholdsvis faktura på kr. 270.000 og faktura på kr. 296.667 (inkl. omkostninger kr. 26.667).

Den 8. marts 2010 blev selskabet DONE IT ApS taget under konkursbehandling af Skifteretten i Kolding. Såvel SKAT som Divine Business Solutions ApS anmeldte krav i konkursboet.

SKAT's sagsbehandling i relation til konkursboet og Divine Business Solutions ApS vedrørte SKAT's stillingtagen til, hvorvidt SKAT skulle opfordre kurator til at anlægge en omstødelsessag.

Den 9. august 2010 modtog Skatteministeriet en skrivelse fra Divine Business Solutions ApS vedrørende Særlig rådgiver i Skatteministeriet Peter Arnfeldt Petersen. I skrivelsen blev Skatteministeriet informeret om dels Peter Arnfeldt Petersens tidligere tilknytning til VKR-koncernen, dels de politianmeldelser, som Divine Business Solutions ApS havde indgivet, og som på dette tidspunkt omfattede 34 navngivne fysiske og juridiske personer med relationer til sagen.

2.2 Materielle skattesager

2.2.1 VKR Gruppen

Peter Nørregaard, SKAT, modtog den 14. maj og 15. maj 2009 en tre sider lang redegørelse samt en række e-mails fra administrerende direktør Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS. Alle mails var vedhæftet oplysninger i form af avisartikler, mailkorrespondance mv., omhandlende at et i VKR Gruppen værende selskab - General Solar Systems GmbH, registreret og beliggende i Østrig - ad to omgange havde udbetalt i alt kr. 540.000 (excl. omkostninger) til selskabet Jules Limited, registreret og beliggende på kanaløen Sark, for konsulentbistand ydet af Jesper Mo Hansen.

VKR Holding A/S' administrerende direktør Leif Jensen tilskrev den 19. maj 2009 Told- og Skattedirektør Ole Kjær således:

> "VKR Holding kan i dagens Berlinske Tidende Business samt på business.dk læse, at chefkonsulent Peter Nørregaard på vegne af SKAT udtaler sig om vort østrigske datterselskab GSS (General Solar Systems) at "Det er jo tydeligt, at der er blevet snydt i skat…" Dette er en alvorlig anklage […].
>
> […]
>
> Mig bekendt har VKR Holding ikke modtaget henvendelse fra SKAT i denne sag […]"

Den 19. maj 2009 udsendte SKAT en pressemeddelelse med følgende indhold:

> "Ud fra en artikel i Berlingske Tidende i dag kan man på grundlag af udtalelser fra SKAT få det indtryk, at SKAT har undersøgt og taget stilling til den såkaldte VKR-sag om betaling af penge til et selskab på kanaløen Sark.
>
> Dette er ikke tilfældet. SKAT har ikke undersøgt, om der i forbindelse med sagen er tale om skattesnyd. Det skal understreges, at SKATs udtalelser ikke bygger på faktuelt kendskab til sagen.
>
> På VKR's foranledning er SKAT og VKR nu i dialog om sagen."

Den 19. og 20. maj 2009 modtog SKAT supplerende oplysninger fra administrerende direktør Tom Lisborg.

Den 25. maj 2009 afholdtes møde mellem SKAT og VKR Gruppen. På mødet redegjorde VKR Gruppen for baggrunden for det faktuelle forløb omkring de udbetalte konsulenthonorarer fra selskabet General Solar Systems GmbH. Af det til SKAT på mødet udleverede materiale fremgår, at Jesper Mo Hansen i perioden fra 1. december 2006 til og med uge 16 i 2007 (medio april) ydede konsulentbistand til selskabet General Solar Systems GmbH via selskabet Jules Limited. Konsulentbistanden blev alene ydet til selskabet General Solar Systems GmbH og var alene baseret på en mundtlig aftale. Fra den 1. maj 2007 og indtil den 31. marts 2008 var Jesper Mo Hansen ansat i selskabet WindowMaster A/S, som er et dansk registreret og beliggende datterselskab af VKR Holding A/S. Pr. den 1. april 2008 blev der indgået en skriftlig konsulentaftale mellem Jesper Mo Hansen og General Solar Systems GmbH. Konsulentarbejdet blev afsluttet den 30. november 2008.

Af SKAT's mødereferat fra mødet den 25. maj 2009 fremgår, at SKAT på baggrund af de på mødet modtagne oplysninger ville iværksætte en undersøgelse af Jesper Mo Hansens skatteforhold for perioden 2005 og fremefter for om muligt at konstatere et evt. udeholdt konsulenthonorar. Endvidere besluttede SKAT at iværksætte undersøgelse af selskaberne i VKR Gruppen, herunder gennemføre stikprøver af ansatte i SKAT's creditcard- og valutakontobase.

I forlængelse af mødet anmodede SKAT den 26. maj 2009 VKR Gruppen om udlevering af materiale relateret til det på mødet oplyste. Det efterspurgte materiale blev fremsendt ved brev af den 28. maj 2009. Det fremsendte materiale indeholdt bl.a. oversigt over udbetalte konsulenthonorarer i General Solar Systems GmbH, kontokort for selskabet samt kopi af fakturaerne udstedt af selskabet Jules Limited til General Solar Systems GmbH.

Tom Lisborg gjorde ved brev af 31. maj 2009 SKAT opmærksom på Jesper Mo Hansens skatteforhold og VKR-koncernens eventuelle medvirken til Jesper Mo Hansens skatteunddragelse, jf. Skatteministeriets notat under j.nr. 2010-088-0530 om sagen mellem VKR-koncernen og Divine Business Solutions ApS samt diverse udløbere af sagen.

Efter gennemgang af det fremsendte materiale, herunder gennemgang af kontokort, anmodede SKAT den 10. juni 2009 om yderligere bilag relateret til posteringer på kontokortene. SKAT modtog det ønskede materiale henholdsvis den samme og den efterfølgende dag.

Den 12. juni 2009 stillede SKAT supplerende spørgsmål til det fremsendte materiale, hvilke spørgsmål blev besvaret af VKR Holding A/S den 15. juni 2009.

Den 3. juli 2009 sendte SKAT et brev til VKR Holding A/S om afslutning af kontrol. Følgende fremgår af brevet:

> "På baggrund af de foretagne undersøgelser skal SKAT meddele, at man på det foreliggende grundlag ikke finder, at det østrigske selskab har haft pligt til at indeholde A-skat i relation til de to udbetalinger til selskabet Jules Limited.
>
> Samtidig har SKAT ved sin stikprøve-kontrol ikke fundet andre betalinger af konsulentydelser til skattely-lande, hvor der eventuelt skulle være indeholdelsespligt vedrørende A-skat.
>
> På dette grundlag anser SKAT sagen for afsluttet og vil ikke foretage sig yderligere i den omtalte sag."

2.2.2 Jesper Mo Hansen

SKAT anmodede den 23. juli 2009 Jesper Mo Hansen om yderligere materiale og oplysninger til brug for behandling af skatteansættelserne for indkomstårene 2006, 2007 og 2008. I brevet anførtes følgende:

> "Vi har oplysninger om faktureringer fra Jules Limited, Channels Islands til General Solar Systems GmbH (GSS). Ifølge presseomtale vedrører faktureringerne dine personlige konsulentydelser til GSS. Vi ønsker oplyst hvordan disse faktureringer er behandlet skattemæssigt samt oplysning om baggrunden for faktureringerne.
> Endvidere ønskes redegørelse for dine relationer til Jules Limited, herunder ejerskab/indflydelse i selskabet."

Jesper Mo Hansen besvarede SKAT's henvendelse ved brev af den 12. august 2009. Følgende fremgår af besvarelsen:

> "Af forretningsmæssige årsager er udførelsen af opgaver til General Solar Systems GmbH (GSS) udført gennem tredje part (Jules Limited). Jules Limited har således kontraktforholdet med GSS om levering af konsulent assistance og rådgivning og har som følge heraf faktureret de pågæl-dende ydelser. Jules Limited har indkøbt konsulent assistance og rådgivning hos mit firma, som jeg har faktureret og betalt skat af i Danmark."

Af besvarelsen fremgår videre følgende:

> "Vedr. indflydelse i selskabet Jules Limited, så har jeg ingen indflydelse i selskabet, ej heller mht. ejerskab.
>
> Jeg har ingen adgang til regnskaberne i Jules Limited, og kan derfor ikke fremsende disse."

Besvarelsen fra Jesper Mo Hansen affødte SKAT's brev af den 28. august 2009, hvori Jesper Mo Hansen bl.a. blev anmodet om at redegøre for den forretningsmæssige årsag til, at fakturering

var sket gennem Jules Limited, samt redegøre for ejerforholdet i Jules Limited. Samtidig blev Jesper Mo Hansen anmodet om at fremsende kopi af samtlige fakturaer udstedt af den personlige konsulentvirksomhed i årerne 2006 og 2007.

Den 4. november 2009 blev der afholdt møde mellem SKAT og Jesper Mo Hansen.

SKAT's sagsbehandling af Jesper Mo Hansens skatteforhold vedrørende indkomstårene 2006 og 2007 er gennemgået, men skatteforvaltningslovens § 17, omhandlende ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en fysisk eller juridisk persons økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, hindrer nærmere beskrivelse heraf.

2.3 DONE IT ApS under konkurs

Den 8. marts 2010 blev selskabet DONE IT ApS taget under konkursbehandling af Skifteretten i Kolding.

SKAT anmeldte et simpelt krav på kr. 1.893.810 i konkursboet den 31. marts 2010.

Den 12. maj 2010 sendte SKAT til den tidligere direktør i selskabet forslag til nulstilling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. Efter modtagelse af yderligere oplysninger fra den tidligere direktør frafaldtes forslag til nulstilling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag ved brev af den 9. juni 2010.

Den 10. oktober 2010 rettede Divine Business Solutions ApS henvendelse til SKAT vedrørende DONE IT ApS under konkurs. Henvendelsen omhandlede oplysninger om påståede omstødelige dispositioner.

Den 13. april 2011 afgav SKAT orientering til ministeren vedrørende DONE IT ApS under konkurs. Af orienteringen fremgår følgende:

> "Af retsbogsudskrift fra skifteretsmøde d. 11. oktober 2010 fremgår det at Skifteretten tilkendegav at der ikke er grundlag for at antage, at der er unddraget boet aktiver af betydelig værdi, ligesom der ikke er udsigt til, at boet ved søgsmål vil kunne inddrage yderligere midler af betydning.
>
> Sagscenter Erhverv har den 28. januar 2011 modtaget cirkulæreskrivelse nr. 8 hvoraf det fremgår af kurators redegørelse at der ikke foreligger omstødelige dispositioner/betalinger eller mulighed for at rejse erstatningskrav mod tidligere ledelse, ansatte samt eventuelle andre jf. selskabslovens §§ 361 - 362, henholdsvis den tidligere anpartsselskabslov § 80 a og 80 c.
>
> […]
>
> På baggrund af kurators redegørelse samt Skifterettens vurderinger er det Sagscenter Erhvervs opfattelse, at der ikke er grundlag for at anlægge en omstødelsessag."

Divine Business Solutions ApS advokat, Peter Bang, tilskrev den 22. december 2011 SKAT og oplyste, at det var hans opfattelse, at der af tidligere medarbejdere i selskabet DONE IT ApS var foretaget dispositioner, som gav anledning til, at der blev rejst et erstatningskrav.

SKAT meddelte den 9. januar 2012 advokat Peter Bang, at der ikke fra SKAT's side ville blive rejst et erstatningskrav.

2.4 Anmodninger om aktindsigt

2.4.1 Skrivelse af 23. maj 2009 med anmodning om aktindsigt

Ved skrivelse af 23. maj 2009 til SKAT anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i alle akter vedrørende korrespondance mellem VKR Gruppen og SKAT.

Den 8. juni 2009 bekræftede SKAT modtagelsen af anmodningen om aktindsigt og meddelte, at SKAT ikke kunne besvare henvendelsen inden 10 dage, men ville vende tilbage snarest muligt.

Ved e-mail af 16. juni 2009 og brev af 24. juni 2009 rykkede Tom Lisborg på vegne af Divine Business Solutions ApS for svar på anmodningen.

SKAT traf den 2. juli 2009 afgørelse om delvis aktindsigt, idet SKAT undtog akter, som efter SKAT's vurdering havde karakter af interne dokumenter eller indeholdt oplysninger om økonomiske, erhvervsmæssige eller privatretlige interesser.

Divine Business Solutions ApS kommenterede ved skrivelse af 7. juli 2009 til SKAT på afgørelsen. Af skrivelsen fremgår blandt andet følgende:

> "[…]
> Det fremgår, at SKAT har givet aktindsigt i bl.a. akt 19 og akt 20 uden nogen begrænsninger, men ikke desto mindre er en række felter (hvem der har udskrevet dem, Fra, Sendt og Til) udstreget på disse akter. SKAT anmodes derfor om at fremsende akt 19 og akt 20 uden nogen udstregninger.
>
> Jeg skal gøre opmærksom på, at SKATs oversigt over aktstykker er mangelfuld. Eksempelvis mangler den rykker jeg sendte til [navn] den 16. juni 2009.
>
> Det fremgår desuden, at skattedirektør Ole Kjær har modtaget en email fra VKRs direktør Leif Jensen den 19. maj 2009, hvor denne email indeholder et 3 linjers langt link til en pressemeddelelse på VKR Holdings hjemmeside, hvor SKAT senere samme dag har brugt dette link på sin egen hjemmeside. SKAT anmodes derfor om at give aktindsigt i den email som Ole Kjær har sendt videre herom til den, der har oprettet dette link på SKATs hjemmeside, eller alternativt forklare, hvor den pågældende medarbejder, der har oprettet linket på SKATs hjemmeside, har modtaget disse oplysninger fra.
>
> SKAT bedes også redegøre for, hvorfor anmodning om aktindsigt dateret den 23. maj 2009 først er besvaret den 2. juli 2009, herunder om udskydelsen skyldes hensyn til VKR-Gruppen.

SKAT besvarede ved brev af den 16. juli 2009 den ovenfor citerede henvendelse således:

> "SKAT har modtaget Deres brev om yderligere oplysninger til Deres anmodning om aktindsigt. Nedenfor følger for kommentarer i punktform
>
> *1.* De anmoder om at få akt 19 og 20 uden overstregninger: Aktindsigten er givet uden begrænsning i det indholdsmæssige. Det overstregede er rent internt.
> *2.* De gør opmærksom på, at den Rykker, De sendte til [navn] den 16. juni 2009 mangler: Den er med i akt 52.
> *3.* De anmoder om aktindsigt i en eventuel e-mail fra Ole Kjær til en medarbejder: Der eksisterer ikke nogen sådan e-mail, og i øvrigt bemærkes for god ordens skyld, at sådanne oplysninger ville være undtaget efter offentlighedslovens § 7.
> *4.* De beder om en redegørelse for, hvorfor SKAT ikke har svaret inden fristens udløb, herunder om den sene besvarelse skulle skyldes hensyn til VKR-gruppen: Vi skrev den 8. juni, at vi ikke kunne overholde fristen. Vi skal beklage, at vi først har haft mulighed for at besvare Deres anmodning om aktindsigt den 2. juli, og vi bemærker, at vi fremsendte alt tilgængeligt materiale indtil den 2. juli. Forsinkelsen skyldes ikke hensyn til VKR."

Divine Business Solutions ApS påklagede ved brev af 28. juli 2009 SKAT's afgørelse og opfølgende besvarelse til Landsskatteretten. Landsskatteretten anmodede, og rykkede herefter, SKAT for udtalelse.

I et høringssvar af 24. august 2009 til Landsskatteretten meddelte SKAT, at SKAT fastholdt afgørelsen og udtalelsen.

Landsskatteretten traf afgørelse den 16. november 2009 hvoraf blandt andet fremgår følgende:

> "Akt 19 og 20 er i sagens aktliste benævnt "Materiale fra Tom Lisborg til Peter Nørregaard". Der er tale om 2 e-mails sendt den 19. og 20 maj 2009 af Tom Lisborg til bl.a. Peter Nørregaard i SKAT. De 2 e-mails blev efterfølgende videresendt til en anden person.
>
> Ved den givne aktindsigt i disse 2 akter havde SKAT Hovedcentret overstreget, hvem de 2 e-mails var videresendt fra, på hvilket tidspunkt de 2 e-mails var videresendt, og hvem de 2 e-mails var videresendt til, således at selskabet ikke fik aktindsigt i disse oplysninger.
>
> […]
>
> De oplysninger omkring videresendelsen af de 2 e-mails, som SKAT Hovedcentret overstregede i forbindelse med gennemførelsen af aktindsigten, kan således ikke undtages fra retten til aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1, om oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, men er omfattet af retten til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 11, stk. 1.
>
> Da de overstregede oplysninger endvidere ikke er omfattet af SKATs særlige tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17, jf. offentlighedslovens § 14, er selskabet berettiget til aktindsigt i de overstregede oplysninger i akt nr. 19 og 20.

[…]

Efter offentlighedslovens gælder det forudsætningsvist, at det er en betingelse for aktindsigt, at de dokumenter eller oplysninger, der ønskes aktindsigt i, findes på sagen.

Selskabet har anmodet om aktindsigt i en e-mail fra skattedirektør Ole Kjær til en medarbejder i SKAT og i notater eller telefonnotater, der måtte være udarbejdet i sagen.

Af sagens aktliste og sagens akter fremgår, at der i akterne ikke indgår en e-mail fra skattedirektør Ole Kjær til en medarbejder i SKAT, og at der ikke indgår notater eller telefonnotater.

I overensstemmelse hermed har SKAT Hovedcentret oplyst, at skattedirektør Ole Kjær ikke videresendte e-mailen fra VKR Holding A/S' direktør, Leif Jensen, til en medarbejder i SKAT, og at der ikke er udarbejdet notater eller telefonnotater i sagen.

Reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven medfører ikke en pligt for de myndigheder, der er i besiddelse af dokumenter i en sag, til at producere oplysninger og dokumenter, som ikke allerede forefindes på sagen.

[…]

SKAT Hovedcentrets afgørelse stadfæstes derfor for så vidt angår denne del af selskabets anmodning om aktindsigt."

2.4.2 Skrivelse af 17. juni 2010 med anmodning om aktindsigt vedrørende en skrivelse fra Divine Business Solutions ApS til Told- og skattedirektør Ole Kjær

Divine Business Solutions ApS anmodede den 17. juni 2010 SKAT om aktindsigt i alle akter hos SKAT i anledning af en skrivelse sendt fra Divine Business Solutions ApS til Told- og skattedirektør Ole Kjær den 31. maj 2010 samt oplysning om sagsnumre for og journalliste fra de sager, hvorpå disse akter var journaliseret.

SKAT kvitterede for henvendelsen ved brev af 25. juni 2010. Den 30. juni 2010 besvarede SKAT anmodningen således:

"Du anmoder i dit brev af 17. juni om aktindsigt i

1. "alle akter hos SKAT i anledning af min skrivelse dateret den 31. maj 2010 til Told- og skattedirektør Ole Kjær". Brevet til Ole Kjær er journaliseret under samme sagsnummer som din tidligere anmodning om aktindsigt, [nr.]. Der er ingen yderligere dokumenter, der vedrører dit brev, journaliseret på sagsnummeret, ej heller på andre sagsnumre. Dog vil dette svarbrev blive journaliseret på samme sag.
2. "hvilke forvaltningsafsnit sagerne har været behandlet i til dato samt hvilke sagsnumre de har i disse forvaltningsafsnit". Der er tale om en myndigheds interne sagsgang, som er undtaget fra aktindsigt. Som oplyst i punkt 1 er der tale om én sagsnummer.
3. SKAT vedlægger journalliste af sag [nr.]

> Angående dit brev af 31. maj til Ole Kjær rummer det efter SKATs opfattelse ikke nogen anmodning om handling, men er alene en gennemgang af sagen set fra dit synspunkt. SKAT har noteret sig de oplysninger om Jesper Mo Hansens indkomstforhold, som fremkommer i brevet, men SKAT kan på grund af tavshedspligt ikke udtale sig nærmere om dette."

Divine Business Solutions ApS anmodede den 4. december 2011 SKAT om aktindsigt i alle akter relateret til det sagsnr., som var anført på SKAT's besvarelse af den 30. juni 2010.

SKAT besvarede anmodningen ved brev af den 21. december 2011 og meddelte i den forbindelse, at alle sagsakter allerede var blevet udleveret.

2.4.3 Skrivelser af 23. juli 2010 med anmodning om aktindsigt i korrespondance til/fra Peter Arnfeldt Petersen

Ved skrivelse af 23. juli 2010 til Skatteministeriet anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i *"(…) alle akter hos Skatteministeriet ved skrivelser/e-mails til/fra Chefkonsulent Peter Arnfeldt Petersen Skatteministeriet, som indeholder et eller flere (…)"* af en lang række søgeord angivet af Tom Lisborg.

Anmodningen blev internt drøftet med Peter Arnfeldt Petersen og forelagt for skatteministeren som følger:

Anne Katrine Salling skrev ved e-mail af 27. juli 2010 til Peter Arnfeldt Petersen således:

> "Kære Peter.
> Jeg har kigget lidt mere på aktindsigtsanmodningen fra Tom Lisborg.
>
> Umiddelbart forstår jeg anmodningen sådan, at Lisborg beder om aktindsigt i dokumenter, der vedrører din stilling i VKR, der ligger før din ansættelse som særlig rådgiver for skatteministeren?
>
> Det må jo betyde, at der ikke er hverken sager eller akter hos Skatteministeriet omkring dette, og at der ikke er tale om virksomhed udøvet af den offentlige forvaltning?"

Ifølge en intern e-mail af 28. juli 2010 ønskede ministeren at godkende afgørelsen, forinden den blev meddelt.

Anne Katrine Salling rykkede den 2. august 2010 Peter Arnfeldt Petersen for svar på sin mail af 27. juli 2010 således:

> "Hej Peter
> Melder du lige tilbage på nedenstående snarest om der findes sådanne sager i ministeriet? Jeg skal lægge et svarudkast op onsdag morgen."

Den 3. august 2010 tilskrev Anne Katrine Salling herefter Peter Arnfeldt Petersen således:

> "Nu har jeg lagt et svarudkast til Divine Business Solutions op til ministeren, hvoraf fremgår, at der ikke er de efterlyste sager/dokumenter i SKM. Så går jeg ud fra, jeg hører fra dig, hvis det forholder sig anderledes."

Peter Arnfeldt Petersen besvarede Anne Katrine Salling således den 4. august 2010 kl. 10.54:

> "Jeg vil meget gerne se det svar – også inden det ligges op til ministeren.
>
> Kan du sende det til mig?"

Under overskriften "*Aktindsigtssagen er lagt op*" skrev Camila Lau Baymler til såvel Anne Katrine Salling som Peter Arnfeldt Petersen således den 4. august 2010 kl. 11.07:

> "Ministeren har modtaget sagen, så jeg vil gå ud fra, at han har læst den her til formiddag."

Peter Arnfeldt Petersen tilskrev herefter Anne Katrine Salling den 4. august 2010 kl. 13.50:

> "Jeg kan bekræfte at der ikke findes sådanne sager eller dokumenter i Skatteministeriets regi. Jeg har ingen bemærkninger til svaret andet end jeg mener, at det sidste afsnit bør udelades."

De sidste tre afsnit i Skatteministeriets udkast til besvarelse, der blev forelagt for skatteminister Troels Lund Poulsen lyder således:

> "Adgangen til aktindsigt omfatter kun dokumenter, der er indgået til myndigheden eller er opretted af denne og undergivet administrativ sagsbehandling, jf. offentlighedslovens § 4 stk. 1.
>
> Vi kan oplyse, at der ikke findes sager i Skatteministeriet, hvori dokumenter, som du beskriver, indgår.
>
> Du må således evt. rette henvendelse til nogle af de personer, hvis korrespondance, du ønsker at se, og forespørge, om de vil udlevere det til dig."

Den 9. august 2010 fremsendte Skatteministeriet v/Anne Katrine Salling besvarelse af Divine Business Solutions ApS' aktindsigtsanmodning af 23. juli 2010, hvori det sidste afsnit i udkastet var udgået.

2.4.4 Skrivelse af 25. juli 2010 med anmodning om aktindsigt i akter vedrørende DONE IT ApS under konkurs

Ved skrivelse af 25. juli 2010 til SKAT anmodede Divine Business Solutions ApS om partsaktindsigt i *"(…) alle akter hos SKAT vedr. selskabet DONE IT ApS*".

Udkast til svar på anmodningen blev, sammen med den ovenfor beskrevne anmodning, forelagt skatteminister Troels Lund Poulsen. Af svarudkastet fremgår, at det blev indstillet at give afslag på aktindsigt svarende til den endelig afgørelse.

Den 30. juli 2010 traf SKAT afgørelse om afslag på aktindsigt. Af SKAT's afgørelse fremgår bl.a. følgende:

> "Ifølge praksis fremgår det af SKM2009.150LSR at interesse i en evt. sag med henblik på at rejse et krav om erstatning er en afledt indirekte interesse og dermed ikke omfattet af partsbegrebet.
>
> Det er SKATs opfattelse at identifikationskravet ikke er opfyldt, idet der ikke er angivet hvilken sag der ønskes aktindsigt i. Endvidere er det SKATs opfattelse at anmeldelse af erstatningskrav i konkursboet, ikke begrunder at Divine Business ApS eller adm. direktør Tom Lisborg dermed får partstatus.
>
> […]
>
> Det er SKATs opfattelse at der ikke er mulighed for at videregive oplysninger til Divine Business ApS eller adm. direktør Tom Lisborg vedrørende DONE IT ApS under konkurs henset til SKATs tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 17, stk. 1."

2.4.5 Skrivelse af 9. august 2010 med anmodning om aktindsigt vedrørende DONE IT ApS under konkurs

Ved skrivelse af 9. august 2010 til SKAT anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i form af oplysning om, under hvilket journalnummer, SKAT's krav vedrørende DONE IT ApS blev behandlet.

Den 18. august 2010 traf SKAT afgørelse om afslag på anmodningen. SKAT anførte som begrundelse for afslaget, at "*(…) oplysninger om andres sager – her under hvorvidt de har en sag under behandling eller ej – er omfattet af den ubetingede tavshedspligt på skattemyndighedernes område, der følger af skatteforvaltningslovens § 17.*

2.4.6 Skrivelse af 9. august 2010 med anmodning om aktindsigt i chefkonsulent Peter Arnfeldt Petersens personaleakter

Ved skrivelse af 9. august 2010 til Skatteministeriet anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i alle personaleakter vedrørende chefkonsulent Peter Arnfeldt Petersen. Anmodningen omfattede også alle personaleakter fra Peter Arnfeldt Petersens tidligere ansættelser i staten, fx Erhvervs- og Økonomiministeriet.

Skatteministeriet kvitterede den 12. august 2010 for modtagelsen af anmodningen.

Den 18. august 2010 gav ministeriet delvis aktindsigt i form af de oplysninger, der efter Skatteministeriet opfattelse var omfattet af offentlighedslovens § 2, stk. 2 og stk. 3, herunder om tjenesterejser. Skatteministeriet oplyste videre, at der ikke i personalesagen var oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver.

Behandling af sagen ved Folketingets Ombudsmand

Den 5. september 2010 klagede Divine Business Solutions til Folketingets Ombudsmand over, at Skatteministeriet kun havde givet ham delvis aktindsigt.

Folketingets Ombudsmand anmodede den 21. september 2010 Skatteministeriet om en udtalelse i anledning af klagen, idet Folketingets Ombudsmand særligt anmodede Skatteministeriet om at overveje følgende forhold:

- om oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver og tjenesterejser kunne findes på andre sager, herunder i generelle personalesager, og om disse oplysninger i så fald var omfattet af offentlighedslovens § 2, stk. 3,
- om offentlighedslovens § 2, stk. 3, 2. og 3. pkt., kunne give ministeriet grundlag for at give Divine Business Solutions ApS indsigt i yderligere oplysninger i personalesagen,
- om ministeriet havde overvejet, om der var grundlag for at meddele mer-aktindsigt, og
- om ministeriet havde overvejet, om aktindsigtsanmodningen skulle sendes til andre myndigheder, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

Skatteministeriet besvarede den 12. november 2010 Ombudsmands anmodning af 21. september 2010. Det fremgik af svaret:

- at der ikke fandtes oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver på andre sager,
- at Skatteministeriet fandt anledning til at genoptage aktindsigtsafgørelsen af 18. august 2010, idet Peter Arnfeldt Petersen i forbindelse med en høringsforelæggelse havde oplyst om to tjenesterejser, som Skatteministeriet ved sin afgørelse af 18. august 2010 havde overset,
- at Skatteministeriet ikke havde fundet, at offentlighedslovens § 2, stk. 3, 2. og 3. pkt., fandt anvendelse på Peter Arnfeldt Petersen, idet han ikke var chef, men særlig rådgiver for Skatteministeren,
- at Skatteministeriet ikke mente, at der forelå hensyn, der kunne indebære, at der blev givet meroffentlighed i Peter Arnfeldt Petersens personalesag, og
- at Skatteministeriet efter konsultationer med bl.a. Justitsministeriet ville videresende aktindsigtsanmodningen til Erhvervs- og Økonomiministeriet.

Endelig oplyste Skatteministeriet, at Peter Arnfeldt Petersen på intet tidspunkt havde været involveret i behandlingen af den konkrete sag i SKAT og derved heller ikke på nogen måde havde kunnet påvirke sagsbehandlingen.

Udtalelsen til Folketingets Ombudsmand af 12. november 2010 har været forelagt Peter Arnfeldt Petersen.

I det til brug for undersøgelsen modtagne materiale indgår, under en sag med titlen "*Peter Lofts sag bidrag fra SAC*" et brev af 23. marts 2010 fra Skatteministeriets Koncerncenter til Statsministeriet med følgende indhold:

> "Oplysninger om særlig rådgiver i skatteministeriet

Under henvisning til Betænkning nr. 1443 vedrørende embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre skal Skatteministeriet oplyse følgende om vores midlertidigt ansatte særlige rådgiver:

Navn:	Peter Arnfeldt Petersen, født 17.6.1972 Særlig rådgiver - Presse
Arbejdsfunktioner:	Presserådgivning og politisk rådgivning
Uddannelse:	Cand.scient.pol. og MA i kommunikation
Seneste beskæftigelse:	Selvstændig rådgiver Kommunikationsdirektør, VKR Holding A/S Kommunikationsdirektør, Dong Energy A/S Pressechef, Erhvervs- og Økonomiministeriet Pressechef, Økonomiministeriet Pressemedarbejder, Det radikale Venstre"

Den 18. november 2010 meddelte Folketingets Ombudsmand, at han havde indstillet sin behandling af sagen, idet Skatteministeriet som følge af de fundne yderligere oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens tjenesterejser havde genoptaget sagen og videresendt anmodningen til Erhvervs- og Økonomiministeriet.

2.4.7 Skrivelse af 5. december 2011 med anmodning om aktindsigt vedrørende "Vandret Selskabstømning"

Divine Business Solutions ApS anmodede den 5. december 2011 SKAT om aktindsigt i "*(…) alle akter hos SKAT i anledning af min henvendelse med overskriften "Vandret Selskabstømning - SKAT risikerer milliontab" (…).*"

Den 15. december 2011 meddelte SKAT aktindsigt i overensstemmelse med det ansøgte.

2.4.8 Skrivelse af 4. marts 2013 med anmodning om aktindsigt vedrørende politianmeldelser

Efter 1. januar 2013, hvor SKAT på ny fungerede som en selvstændig styrelse under Skatteministeriet, anmodede Divine Business Solutions ApS ved brev af 4. marts 2013 Skatteministeriet om aktindsigt i alle sager hos Skatteministeriet vedrørende kommunikation i forbindelse med og om politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS samt bl.a. en skrivelse af 15. december 2011 fra Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, til skatteminister Thor Möger Pedersen.

Ved brev af 11. marts 2013 meddelte Skatteministeriet, at departementet ikke kunne imødekomme anmodningen om aktindsigt, idet ministeriet efter søgning i journalsystemet på de emneord og navne, der indgik i anmodningen, ikke havde kunnet identificere sager eller dokumenter, der var omfattet af anmodningen om aktindsigt.

Ved e-mail af samme dato til Jytte Kielgast, Skatteministeriet, forespurgte Tom Lisborg til, om besvarelsen betød, at brevet af 15. december 2011 fra advokat Peter Bang til skatteministeren var bortkommet.

På denne baggrund fremsendte Skatteministeriet den 15. marts 2013 sålydende supplerende besvarelse;

> "[…] Skatteministeriet har foretaget en fornyet søgning og har herved identificeret 2 e-mails, hvor der på den ene er vedhæftet kopi af ovennævnte skrivelse fra advokatfirmaet PLESNER og på den anden er vedhæftet en skrivelse af 6. december 2011 fra Divine Business Solutions til "Told- og skattedirektør Ole Kjær" med overskriften "J.nr.: 09-118805 Afgørelse baseret på urigtige/falske oplysninger – Peter Arnfeldt involvering". Det fremgår af de to e-mails, at dokumenterne er fremsendt til SKAT til videre behandling.
>
> På det grundlag har Skatteministeriet (departementet) videresendt din anmodning om aktindsigt til SKAT som rette myndighed […]
>
> Skatteministeriet beklager, at de 2 e-mails ikke blev fundet ved første søgning."

Skatteministeriet videresendte samme dag ovennævnte breve til SKAT. Det fremgår ikke af det til brug for undersøgelsen modtagne materiale, hvordan sagen videre er behandlet ved SKAT.

2.4.9 Skrivelser af 8. marts og 14. marts 2013 med anmodning om aktindsigt i personaleakter samt politianmeldelser mv.

Ved skrivelse af 8. marts 2013 til Skatteministeriet anmodede Divine Business Solutions ApS om aktindsigt i alle personaleakter vedrørende Peter Loft, der bl.a. har været ansat som departementschef i Skatteministeriet.

Den 14. marts 2013 anmodede Divine Business Solutions ApS herefter forskellige afdelinger i SKAT (Sagscenter Erhverv, Store Selskaber og Den Landsdækkende Enhed for Økonomisk Kriminalitet) om aktindsigt i alle sager vedrørende al kommunikation i forbindelse med og om politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS inkl. spørgsmål stillet via Folketingets Retsudvalg herom mv.

SKAT (Sagscenter Erhverv) besvarede ved brev af den 20. marts 2013 anmodningen således:

> "Sagscenter Erhverv er ikke i besiddelse af akter som vedrører kommunikation i forbindelse med politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS m.fl. eller spørgsmål stillet via Folketingets Retsudvalg herom."

Den 15. april 2013 afviste SKAT anmodningen om aktindsigt på vegne af afdelingerne Sagscenter Erhverv og Store Selskaber. For så vidt angik anmodningen om aktindsigt hos Den Landsdækkende Enhed for Økonomisk Kriminalitet, blev Divine Business Solutions ApS anmodet om at fremsende yderligere materiale.

Den 25. juni 2013 afviste SKAT at imødekomme anmodningen om aktindsigt sendt til SKAT's afdeling, Den Landsdækkende Enhed for Økonomisk Kriminalitet.

2.5 Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Skatteudvalg

2.5.1 Spørgsmål nr. 669-678 af 15. juli 2011 til Skatteministeriet fra Folketingets Skatteudvalg

Ved breve af 15. juli 2011 til Skatteministeriet stillede Folketingets Skatteudvalg spørgsmål nr. 669-678.

Spørgsmål 669:

> "Ministeren bedes kommentere artiklerne i Berlingske Tidende den 17. maj 2009 "VKR Koncern involveret i skattefusk", den 18. maj 2009 "Skarp kritik af VKR rapport" og den 19. maj 2009 "Skat går ind i VKR sag", samt indslaget i DR 21 Søndag den 17. maj 2009 om VKR Koncernens udbetalinger af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark. Ministeren bedes specielt kommentere udtalelser fra skatterevisor Christen Amby og revisor Thorbjørn Helmo Madsen og oplyse, om de forhold, der er beskrevet i disse avisartikler, er politianmeldt, samt status på disse sager. "

Spørgsmål 670:

> "Ministeren bedes redegøre for SKAT's behandling af sagen i forbindelse med betalinger fra et associeret selskab i VKR-Koncernen til Jules Limited, Sark, Channel Islands og derfra videre til Jesper Mo Hansen og herunder redegøre for, om sagen er behandlet objektivt korrekt, eller om der er sket en positiv særbehandling af VKR-Koncernen."

Spørgsmål 671:

> "Ministeren bedes redegøre for, hvilke oplysninger SKAT er bekendt med om selskabet Jørgen Jensen EDB-Konsulentfirma, og om dette selskab lovligt kan fakturere kunder i Danmark for salg af konsulentydelser og software, hvis dette selskab ikke har et CVR-nr."

Spørgsmål 672:

> "Ministeren bedes oplyse, hvem der ejer selskabet Jules Limited, Le Petit Jardin, Sark Channel Islands, GY9 0SE."

Spørgsmål 673:

> "Ministeren bedes redegøre for eventuelle kontakter og relationer mellem ledelsen hos SKAT og VKR-Koncernen."

Spørgsmål 674:

"Ministeren bedes redegøre for, om det med den nuværende lovgivning er lovligt, at en dansker der er tilmeldt folkeregisteret med adresse i Danmark hvis ægtefælle også er tilmeldt folkeregisteret med adresse i Danmark som ejer fast ejendom i Danmark, kan være ansat i en østrigsk virksomhed, som er et datterselskab i en dansk koncern og få sin kompensation herfor udbetalt til et skattelyselskab på kanaløerne. Herunder bedes ministeren redegøre for, om det har betydning og i bekræftende fald hvilken hvis det er sket efter aftale med den administrerende direktør for moderselskabet i Danmark og datterselskabet i Østrig. Desuden bedes ministeren redegøre for, om det har nogen betydning, at den pågældende dansker aldrig har været ansat i det pågældende selskab på kanaløerne."

Spørgsmål 675:

"Ministeren bedes redegøre for, om det har nogen betydning for SKAT's undersøgelse af en sag om mulig skatteunddragelse via et selskab på kanaløerne, hvis det af den anmeldte virksomhed påstås, at det pågældende selskab på kanaløerne er blevet faktureret via selskabets danske afdeling, og at denne afdeling i Danmark har afregnet både købs- og salgsmoms, men at denne afdeling ikke eksisterer eller ikke har et CVR-nr. Herunder bedes ministeren redegøre for, om det har nogen betydning, hvis der er forskelle i den revisorerklæring fra det danske moderselskab, som SKAT har lagt til grund for sin afgørelse om skatteunddragelse, og en vidneforklaring fra den dansker, som sagen vedrører, i en kendelse fra en voldgiftsret, samt om praksis hos SKAT i en sådan situation er at konfrontere henholdsvis det pågældende danske moderselskab og den pågældende dansker hermed eller blot er at undlade at foretage sig videre i den anledning."

Spørgsmål 676:

"Ministeren bedes redegøre for, om det er normal praksis hos SKAT vedrørende en sag om skatteunddragelse, at SKAT baserer afgørelsen på en revisorerklæring fra anmeldtes revisor, hvor det af denne revisorerklæring fremgår, at den er baseret på forudsætninger fra klienten uden, at disse forudsætninger er kontrolleret, samt om SKAT så selv kontrollerer disse oplysninger, og i modsat fald bedes skatteministeren redegøre for betydningen af en sådan revisorerklæring."

Spørgsmål 677:

"Ministeren bedes redegøre for, om det med den nuværende lovgivning er lovligt, at en virksomhed uden beregning overdrager ophavsretten til egenudviklet software, som det har kostet et millionbeløb at udvikle og markedsføre, til et andet selskab, som er ejet personligt af et direktionsmedlem, i stedet for udbetaling af et tilgodehavende på kompensation, som dette direktionsmedlem har i den pågældende virksomhed, uden at der sker nogen beskatning i forbindelse hermed overhovedet. Herunder bedes ministeren redegøre for, om det har nogen betydning, hvis virksomhedens revisor over for direktionen i den pågældende virksomhed har godkendt sådanne transaktioner, samt hvad SKAT foretager sig i sådanne sager. Yderligere bedes ministeren redegøre for, om det har nogen betydning, hvis den, der havde ophavsretten, mindre end seks måneder senere indgiver egenbegæring om konkurs, som medfører et milliontab for SKAT."

Spørgsmål 678:

"Ministeren bedes redegøre for, hvad SKAT foretager sig i sager, hvor SKAT har et milliontilgodehavende i en virksomhed, der har indgivet egenbegæring om konkurs, og hvor der er så få aktiver i virksomheden, at det kun muliggør delvis eller ingen udbetaling af nogen dividende til SKAT overhovedet, og hvor al regnskabsmateriale fra den konkursramte virksomhed forud for konkursen er bortskaffet. Herunder anmodes skatteministeren om at redegøre for, om det har nogen betydning og i bekræftende tilfælde hvilken, hvis der i en sådan sag foreligger indicer om, at kurator har været bevidst inhabil, eller at der foreligger en redegørelse fra en advokat fra en af de andre kreditorer med indicer på, at der er sket en selskabstømning."

Ved breve af 15. august 2011 til Folketingets Skatteudvalg svarede Skatteministeriet på spørgsmål nr. 669-678.

Svar på spørgsmål 669:

"Jeg skal oplyse, at såvel SKAT som jeg er underlagt en særlig tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17, der indebærer, at SKAT har ubetinget tavshedspligt overfor tredjemand.

SKAT har derfor ikke mulighed for at give oplysninger om eventuelle konkrete tiltag, iværksat på grundlag af f.eks. avisartikler eller indslag i TV."

Svar på spørgsmål 670:

"Jeg skal oplyse, at såvel SKAT som jeg er underlagt en særlig tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17, der indebærer, at vi har ubetinget tavshedspligt overfor tredjemand.

Vi kan derfor ikke udtale os om navngivne selskaber og / eller personer."

Svar på spørgsmål 671-673: Enslydende med svaret på spørgsmål 670.

Svar på spørgsmål 674:

"Såfremt medarbejderen er fuldt skattepligtig i Danmark, skal indkomst fra arbejde for et datterselskab i Østrig selvangives på sædvanlig vis i Danmark. Beskatningsretten i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten med Østrig vil afhænge af, hvor arbejdet udføres. Hvis arbejdet reelt er udført for moderselskabet i Danmark, skal lønnen indberettes til SKAT af moderselskabet, uanset om lønnen udbetales fra datterselskabet. Der skal i så fald indeholdes A-skat af lønnen, ligesom der skal ske koncerninterne reguleringer af lønudgiften. De nævnte regler gælder, uanset hvorledes lønnen udbetales til medarbejderen."

Svar på spørgsmål 675:

"SKAT oplyser helt generelt, at sager om mulig overtrædelse af skattekontrolloven og/eller straffeloven henhører under politiet og anklagemyndigheden.

Inden sådanne sager om skatteunddragelse oversendes fra SKAT til politiet /anklagemyndigheden, søger SKAT i videst muligt omfang at klarlægge sagens faktum, ligesom SKAT bl.a. udarbejder en beskrivelse af de skatteretlige forhold.

Det ovennævnte spørgsmåls del 2, der rummer beskrivelse af en hypotetisk situation, kan ikke bevares generelt. Det vil i en konkret situation helt afhænge af sagens fakta."

Svar på spørgsmål 676:

"Jeg kan her i det hele henvise til svaret på spørgsmål SAU Alm. del. 675."

Svar på spørgsmål 677:

"SKAT har oplyst følgende: "Ved enhver overdragelse af aktiver mellem beslægtede parter er det skattemæssige udgangspunkt, at overdragelsen skal ske på armslængde- vilkår, dvs. som ved handler mellem uafhængige parter.
Er den fastsatte overdragelsespris ikke i overensstemmelse hermed, vil prisfastsættelsen blive korrigeret iht. reglerne i statsskattelovens § 4-6 og ligningslovens § 2.

Det er uden betydning for SKAT's bedømmelse af et sådant forhold, om f.eks. forholdet er godkendt af selskabets revisor.

SKAT underkaster ofte sådanne transaktioner nøje undersøgelser.

Op til en konkurs kan det tænkes, at skyldner bevidst overfører aktiver, som kreditorerne ellers kunne have anvendt til at fyldestgøre deres krav (overførsel i såkaldt kreditorly). Der findes særlige bestemmelser i konkursloven, der er med til at sikre, at værdien af dispositionerne føres tilbage til konkursboet gennem såkaldte omstødelsessager.

I en række tilfælde kan dispositioner foretaget i selskaber eller andre virksomhedsformer forud for en konkurs påføre SKAT et tab, som herefter kan søges dækket ind gennem erstatningssager mod den eller de ansvarlige"."

Svar på spørgsmål 678:

"SKAT har oplyst følgende: "Efter konkursloven skal kurator varetage boets interesser på kreditorernes vegne. Herunder skal kurator sikre boets aktiver og foretage de skridt, der er nødvendige for at sikre mod uberettigede dispositioner.

Støder kurator i forbindelse med behandlingen af boet på oplysninger, som giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre, skal der gives meddelelse til politiet herom. F.eks. kunne det være tilfældet, hvis virksomhedens ledelse ikke har efterlevet bogføringslovens bestemmelser om regnskabsføring, herunder opbevaring af regnskabsmateriale.

Bliver SKAT opmærksom på forhold, der bør undersøges af politiet, kan SKAT på lige fod med de øvrige kreditorer orientere kurator herom, eventuelt med en kopi til skifteretten.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 677, delspørgsmål 4, om omstødelse af dispositioner og erstatningssager.

Straks efter konkursdekret er afsagt, udpeger skifteretten en eller flere kuratorer efter at have rådført sig med de fordringshavere, der er til stede. Fordringshaverne, herunder SKAT, har både i udpegningsfasen og også senere mulighed for at orientere skifteretten, hvis der foreligger indikationer på, at kurator er inhabil. Skifteretten har så mulighed for at afsætte kurator, såfremt særlige grunde taler derfor.

Er der indikationer i sagen på, at der er sket selskabstømning, skal kurator efter konkursloven vurdere, om de foreliggende oplysninger giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre. Kurator skal i givet fald give politiet meddelelse herom"."

2.6 Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Retsudvalg

2.6.1 Spørgsmål nr. 673 og 674 af 11. april 2012 til Skatteministeriet fra Folketingets Retsudvalg

Ved brev af 11. april 2012 til Skatteministeriet stillede Folketingets Retsudvalg spørgsmål nr. 673 og 674.

Spørgsmål 673:

"Ministeren bedes redegøre for, om alle regnskabsakter i forbindelse med behandling af DONE IT A/S under konkurs (CVR-Nr. 27507107) var intakte. Hvis dette ikke var tilfældet, bedes ministeren redegøre for, om det kan konstituere en overtrædelse af straffeloven samt hvad SKAT har gjort i den anledning."

Spørgsmål 674:

"Ministeren bedes kommentere artiklerne i Berlingske Tidende: "VKR-Koncern involveret i skattefusk" (17. maj 2009), "Skarp kritik af VKR-rapport" (18. maj 2009) og "Skat går ind i VKR-sag" (19. maj 2009), samt indslaget i DR 21 søndag den 17. maj 2009 om VKR-Koncernens udbetalinger af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark, hvor ministeren specielt bedes kommentere udtalelser fra skatterevisor Christen Amby og revisor Thorbjørn Helmo Madsen. Hvis forholdene i disse avisartikler er lovlige, så bedes ministeren redegøre for, hvilke lovændringer der vil være påkrævet for, at de bliver ulovlige."

Ved brev af 7. maj 2012 til Folketingets Retsudvalg svarede Skatteministeriet på spørgsmål 673 og 674.

Svar på spørgsmål 673:

"Jeg skal oplyse, at såvel SKAT som jeg er underlagt en særlig tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17, der indebærer, at SKAT har ubetinget tavshedspligt overfor tredjemand.

SKAT har derfor ikke mulighed for, at videregive oplysninger vedrørende DONE IT under konkurs."

Svar på spørgsmål 674:

"Jeg skal oplyse, at såvel SKAT som jeg er underlagt en særlig tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17, der indebærer, at SKAT har ubetinget tavshedspligt overfor tredjemand.

SKAT har derfor ikke mulighed for at kommentere avisartikler eller indslag i TV om konkrete personer eller virksomheder."

2.7 Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen

Den 18. juni 2014 udbad Udvalget for Forretningsordenen sig skatteminister Morten Østergaards besvarelse af spørgsmål 9 - 13. Besvarelsen fandt sted den 4. september 2014 af skatteminister Benny Engelbrecht.

2.7.1 Spørgsmål nr. 9, 10, 11, 12 og 13 til Skatteministeriet fra Udvalget for Forretningsordenen

Ved breve til Skatteministeriet stillede Udvalget for Forretningsordenen spørgsmål nr. 9, 10, 11, 12 og 13.

Spørgsmål 9:

"Vil ministeren oplyse, om der fra 2009 og efterfølgende har været nogen kontakter mellem den politianmeldte VKR-direktør Leif Jensen og Skatteministeriet/SKAT ud over e-mailen dateret den 19. maj 2009 fra Leif Jensen til Told og Skattedirektør Ole Kjær (akt 11 i j.nr. 09-1188805), og vil ministeren i bekræftende tilfælde redegøre for disse kontakter?"

Spørgsmål 10:

"Vil ministeren oplyse, hvad den daværende skatteminister i 2009 er blevet orienteret om i forbindelse med den sag, der er omtalt i artiklen i Berlingske Tidende dateret den 17. maj 2009 "VKR-koncern involveret i skattefusk"."

Spørgsmål 11:

"Vil ministeren oplyse, om Skatteministeriet/SKAT har journalnumre i forbindelse med den sag, der er omtalt i artiklen i Berlingske Tidende dateret den 17. maj 2009 "VKR-koncern involveret i skattefusk", hvor det i akterne for dette journalnummer også fremgår, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet eller Syd- og Sønderjyllands Politikreds har oprettet sager eller modtaget en anmeldelse fra Skatteministeriet/SKAT herom, og i bekræftende tilfælde oplyse journalnumrene, samt hvad status er på disse sager, og oplyse eventuelle korresponderende journalnumre hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet eller Syd- og Sønderjyllands Politi, og vil ministeren ydermere oplyse, om der i disse sager indgår akter om skriftlige eller mundtlige

henvendelser fra ministre, departementschefer eller spindoktorer og i bekræftende tilfælde oplyse hvilke og oversende disse til udvalget?"

Spørgsmål 12:

"Vil ministeren oplyse, om der foreligger oplysninger om, at den tidligere spindoktor Peter Arnfeldt (der deltog i VKR-koncernens pressemøde den 16. februar 2009 som rådgiver for den politianmeldte VKR-direktør Leif Jensen, og som tidligere har været kommunikationsdirektør i VKR-koncernen), har været involveret i den sag, som beslutningsforslag nr. B116 vedrører?"

Spørgsmål 13:

"Vil ministeren oplyse, om SKAT eller skatteministeriet har modtaget henvendelser direkte fra enten ministre, departementschefer eller spindoktorer eller usædvanlige ordrer/anmodninger i forbindelse med den sag, som beslutningsforslag nr. B 116 vedrører, og hvorvidt der er sikkerhed for, at dokumentation for sådanne skriftlige eller mundtlige henvendelser foreligger skriftligt og indgår i de pågældende myndigheders journallister?"

Ved breve af 4. september 2014 til Udvalget for Forretningsordenen svarede Skatteministeriet på spørgsmål 9 - 13

Svar på spørgsmål 9:

"Jeg skal oplyse, at såvel SKAT som jeg er underlagt en særlig tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17, der indebærer, at SKAT har ubetinget tavshedspligt overfor tredjemand vedrørende oplysninger om konkrete skatteyderes økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold.

Da de ønskede oplysninger er omfattet af tavshedspligten, og det vurderes, at oplysningerne ikke har afgørende betydning for udvalgets stillingtagen til B 116, kan oplysninger ikke videregives."

Svar på spørgsmål 10:

"Jeg henviser til svaret på spørgsmål 9 (B 116)."

Svarene på spørgsmål 11 og 12 var enslydende med svaret på spørgsmål 10.

Svar på spørgsmål 13:

"Der er i lovgivningen fastsat regler for notatpligt, aktindsigt og journalisering, der generelt skal tilgodese hensynet til, at der sker dokumentation af skriftlige og mundtlige henvendelser.

I øvrigt skal jeg henvise til svaret på spørgsmål 9 (B 116)."

Besvarelsen af spørgsmål 9 - 13 blev forelagt skatteministeren vedlagt et baggrundsnotat om sagen af 13. august 2014.

3. VURDERING

3.1 Indledning

På baggrund af den i dette kapitel indeholdte redegørelse for Divine-sagens begivenhedsforløb i SKAT og Skatteministeriet skal jeg i det følgende fremkomme med min vurdering af, hvorvidt der ved SKAT og Skatteministeriets behandling heraf er begået fejl eller forsømmelser.

Kapitlet er struktureret således, at afsnit 3.2 indeholder en gennemgang af gældende regler og praksis, mens afsnit 3.3 indeholder min vurdering af, hvorvidt der er begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med SKAT og Skatteministeriets behandling af sagen.

3.2 Gennemgang af gældende regler og praksis

3.2.1 Skattepligtig indkomst

Grundlaget for opgørelsen af indkomstskatten, den skattepligtige indkomst, reguleres med udgangspunkt i statsskattelovens §§ 4 - 6. Af statsskattelovens § 4 fremgår følgende:

> "Som skattepligtig indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af pengeværdi, således f.eks.
>
> a. af agerbrug, skovbrug, industri, handel, håndværk, fabriksdrift, søfart, fiskeri eller hvilken som helst anden næring eller virksomhed, så og alt, hvad der er oppebåret for eller at anse som vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær virksomhed eller for arbejde, tjeneste eller bistandsydelse af hvilken som art.
>
> […]"

Den skattepligtige indkomst skal i skatteretlig henseende fordeles til det skattesubjekt, som er henholdsvis rette indkomstmodtager og rette omkostningsbærer. Denne fordeling foretages som udgangspunkt på grundlag af de almindelige principper i statsskattelovens §§ 4 - 6. Indtægter skal henføres til det skattesubjekt, som har et retligt krav på indtægten, og omkostninger skal henføres til det skattesubjekt, som har en retlig forpligtelse til at afholde omkostningen.

Erstatninger pådraget som led i indkomsterhvervelsen kan efter en konkret vurdering udgøre en fradragsberettiget omkostning.

Der tages udgangspunkt i aftaler indgået mellem interesseforbundne parter, men der må foretages en konkret vurdering af hvem, der har erhvervet retten til indkomsten henholdsvis er forpligtet til at afholde omkostningen.

Fordeling af indkomsten/omkostningen sker ved en egentlig bevisvurdering med udgangspunkt i faktiske oplysninger, indgåede aftaler mv.

Afgørelsen af, hvem der er rette indkomstmodtager/omkostningsbærer, er i høj grad fastlagt af konkrete afgørelser og er således bestemt af praksis.

I SKM 2005.466 H drev en skatteyder konsulentvirksomhed i selskabsform. Skatteyderen var selskabets eneste ansatte. Sagen angik, hvorvidt skatteyderen eller konsulentselskabet var rette indkomstmodtager i forhold til et konsulentvederlag ydet af en koncern under indkomstårene 1997 og 1998. Højesteret lagde vægt på, at skatteyderen i den periode, hvor han havde været direktør for selskaberne, havde været undergivet bestyrelsens instruktionsbeføjelser og havde handlet under sædvanligt ansvar som direktør. Højesteret fandt herefter, at skatteyderen i denne periode var rette indkomsthaver for det modtagne vederlag. Højesteret fandt samtidig, at konsulentselskabet var rette indkomsthaver for vederlag modtaget for konsulentydelser i den resterende tid.

I SKM 2006.490 SR bekræftede Skatterådet, at konsulenthonorar erhvervet fra en tidligere arbejdsgiver ikke ville blive anset for erhvervet af skatteyder som led i et fast tjenesteforhold. Skatterådet bekræftede endvidere, at et af skatteyder nystiftet selskab kunne godkendes som rette indkomstmodtager af konsulenthonorarerne fra skatteyderens tidligere arbejdsgiver.

3.2.2 Begrænset skattepligt

Af kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 1, fremgår, at pligt til at svare indkomstskat påhviler personer, der erhverver indkomst i form af vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold udført her i landet.

Afgrænsningen af, hvad der skal anses for personligt arbejde i tjenesteforhold, foretages efter samme retningslinjer som afgrænsningen af lønindkomst i skattelovgivningen i øvrigt. Afgørende er herefter, om skatteyderen er underlagt tilsyn, instruktion og kontrol, om skatteyderen er begrænset i sin adgang til at udføre arbejde for andre, om skatteyderen er underlagt ansættelsesretlig lovgivning, om skatteyderen får sit vederlag udbetalt periodisk, om skatteyderen har ret til opsigelsesvarsel osv.

3.2.3 Indeholdelse af A-skat

Indeholdelse af A-skat skal ske i forbindelse med enhver udbetaling af A-indkomst. Indeholdelsen foretages ved, at den indeholdelsespligtige beregner det beløb, der skal indeholdes, og tilbageholder dette beløb i A-indkomsten, jf. kildeskattelovens § 46, stk. 1.

Til A-indkomst henregnes enhver form for vederlag i penge samt i forbindelse hermed ydet fri kost og logi for personligt arbejde i tjenesteforhold, jf. kildeskattelovens § 43, stk. 1.

3.2.4 Aktindsigt hos SKAT

Forvaltningsloven gælder for anmodninger om aktindsigt i afgørelsessager, hvori den, der fremsætter anmodningen, er part, jf. forvaltningslovens § 9, stk. 1.

Afgørelsens adressat, dvs. den person, afgørelsen rettes til, er utvivlsomt part. Andre personer, der har en væsentlig, direkte, individuel og retlig interesse (af økonomisk eller personlig art) i sagens afgørelse og udfald, anses ligeledes for parter.

Offentlighedsloven regulerer adgangen til aktindsigt for ikke-parter. Adgangen til aktindsigt efter offentlighedsloven gælder for enhver.

Af offentlighedslovens § 14 fremgår det, at pligten til at meddele oplysninger er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt. Reglerne om tavshedspligt på SKAT's område er fastsat i skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1. Heraf fremgår det, at SKAT - under ansvar efter straffelovens §§ 152 a og 152 c-f - skal iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en fysisk eller en juridisk persons økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som SKAT under varetagelsen af arbejdet bliver bekendt med.

3.2.5 Tavshedspligt

Efter skatteforvaltningslovens § 17 skal SKAT iagttage tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en juridisk eller fysisk persons økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold. Den særlige tavshedspligt omfatter alle oplysninger af den nævnte art, som SKAT bliver bekendt med i forbindelse med deres arbejde på indkomst- og ejendomsværdiskatteområdet samt afgift-, told-, ejendomsvurdering- og inddrivelsesområdet.

3.3 Vurdering

3.3.1 Har SKAT og Skatteministeriet inddraget usaglige hensyn? - Magtfordrejning

I det til brug for advokatundersøgelsen indhentede, skriftlige materiale, er der efter min vurdering intet, der blot antydningsvis indikerer, at der af SKAT og Skatteministeriet skulle være inddraget usaglige hensyn (magtfordrejning) i forbindelse med behandlingen af Divine-sagen.

Det bemærkes for god ordens skyld i denne forbindelse, at der ikke i vurderingen af, at der ikke foreligger magtfordrejning i forbindelse med myndighedernes behandling af sagen, er indeholdt en stillingtagen til, hvorvidt der i øvrigt er begået fejl og forsømmelser i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling. Dette spørgsmål er behandlet særskilt nedenfor i afsnit 3.3.2 - 3.3.5.

3.3.2 VKR Gruppen

Den 3. juli 2009 sendte SKAT brev til VKR Holding A/S om afslutning af kontrol. Af brevet fremgår, at SKAT på det foreliggende grundlag ikke fandt, at det østrigske selskab General Solar Systems GmbH havde haft pligt til at indeholde A-skat i relation til udbetalinger til selskabet Jules Limited for konsulentarbejde udført af Jesper Mo Hansen.

Herved har SKAT vurderet, at der ikke mellem selskabet General Solar Systems GmbH og Jesper Mo Hansen bestod et reelt ansættelsesforhold, og/eller det af Jesper Mo Hansen udførte arbejde ikke var udført her i landet.

Efter gennemgang af det af SKAT udleverede materiale er det min vurdering, at SKAT har handlet i overensstemmelse med gældende skatteregler og principper. SKAT's vurdering af, om betingelserne for indeholdelsespligt er opfyldt, giver derfor ikke anledning til kritik.

3.3.3 Jesper Mo Hansen

Efter gennemgang af det af SKAT udleverede materiale er det min vurdering, at SKAT i forbindelse med sagsbehandlingen af Jesper Mo Hansens skatteforhold har handlet i overensstemmelse med gældende skatteregler og principper. SKAT's vurdering i så henseende giver derfor ikke anledning til kritik.

3.3.4 Aktindsigt

De af Skatteministeriet og SKAT modtagne aktindsigtsanmodningerne er efter min vurdering med nedenstående undtagelse behandlet korrekt, idet det dog bemærkes, at svarfristen på 10 dage i enkelte tilfælde ikke fuldt ud er overholdt, uden at der er givet forespørger varsel om forsinkelse.

I Skatteministeriets besvarelse af 18. august 2010 af Divine Business Solutions ApS' aktindsigtsanmodning af 9. august 2010 oplyste Skatteministeriet, at der ikke i Peter Arnfeldt Petersens personalesag var oplysninger om hans arbejdsopgaver.

Folketingets Ombudsmand anmodede den 21. september 2010 Skatteministeriet om en udtalelse, og bad i denne forbindelse Skatteministeriet om at overveje, hvorvidt oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver kunne findes på andre sager, herunder i generelle personalesager.

Skatteministeriet svarede den 12. november 2010 Folketingets Ombudsmand, at der ikke fandtes oplysninger om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver på andre sager.

Af det til brug for advokatundersøgelsen modtagne materiale fremgår, at der i Skatteministeriets sag j.nr. 2010-088-0530 indgår et brev af 23. marts 2010 fra Skatteministeriet til Statsministeriet indeholdende oplysning om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsfunktioner, nemlig presserådgivning og politisk rådgivning.

Det må anses for en mangel, at Skatteministeriet i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodningen ikke fremsendte denne oplysning, hvilket giver anledning til at udtale kritik.

Dette gælder særligt henset til den faktiske forvaltningsopgave, der blev udført af Peter Arnfeldt Petersen den 4. august 2010 kl. 10.54 og 4. august 2010 kl. 13.50, og som resulterede i en ændring af det udkast til besvarelse af spørgeren, som ministeren havde fået forelagt den 4. august 2010 om formiddagen.

3.3.5 Spørgsmål til Skatteministeriet fra Folketingets Skatteudvalg, Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen

Der er i det tidsrum, der er omfattet af undersøgelsen, stillet spørgsmål vedrørende sagen fra Folketingets Skatteudvalg, Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen til Skatteministeriet, besvaret af skiftende skatteministre. Der henvises til redegørelse herfor under afsnit 2.5, 2.6 og 2.7.

De besvarelser, der er redegjort for, er i betydeligt omfang præget af den særlige, ubetingede tavshedspligt, der efter skatteforvaltningslovens § 17 gælder over for tredjemand.

Besvarelserne af de spørgsmål, der er stillet af de nævnte udvalg, jf. afsnit 2.5, 2.6 og 2.7, synes i et vist omfang at være kendetegnet ved en minimalistisk tilgang til besvarelserne. Som anført under pkt. 3.2.5 omfatter den særlige tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17 alene oplysninger, som SKAT bliver bekendt med i forbindelse med deres arbejde på indkomstbeskatningsområdet, afgiftsområdet samt ejendomsvurderings- og ejendomsværdiskatteområdet samt inddrivelsesområdet og alene vedrørende oplysninger om økonomiske, erhvervsmæssige eller privatlivet tilhørende forhold.

De oplysninger om sagen, som SKAT har anvendt i redegørelse/notater om sagens sammenhæng og substans til brug for orientering herom til Skatteministeriets øverste ledelse, bygger bl.a. på oplysninger af ekstern karakter, som vurderes ikke at være omfattet af skatteforvaltningslovens § 17. Disse oplysninger kunne efter min vurdering have dannet grundlag for en uddybning af besvarelserne.

Jeg finder imidlertid ikke grundlag for at kritisere skatteministeriets fortolkning af bestemmelsen i skatteforvaltningslovens § 17.

3.3.6 Særligt om ministres inddragelse i sager i SKAT

Ifølge Kommissoriet ønskes det ud fra det foreliggende materiale undersøgt og beskrevet, i hvilket omfang ministre har været inddraget i sager hos SKAT.

Denne beskrivelse er fortrinsvist indarbejdet i de relevante sammenhænge i det foregående. Herunder kan nævnes, at Divine Business Solutions ApS den 30. marts 2011 tilskrev Skatteminister Peter Christensen med advarsel om, at SKAT risikerede milliontab ved selskabstømning af selskabet DONE IT ApS under konkurs. Sagen blev i Skatteministeriet behandlet som en ministersag. Skatteminister Peter Christensen takkede for henvendelsen og gjorde samtidig opmærksom på hans manglende mulighed for at gå ind i konkrete sager.

Divine Business Solutions ApS' advokat, Peter Bang, tilskrev herudover den 15. december 2011 Skatteminister Thor Möger Pedersen vedrørende "*(…) mulig utilbørlig påvirkning af sagsbehandlingen i 2 sager hos SKAT*", der ifølge advokaten kunne "*(…) omfatte samme personkreds, der allerede ifølge medierne er impliceret i mulig påvirkning/lækage af statsminister Helle Thorning-Schmidts skattesag*". Det fremgår af brevet, at advokat Peter Bangs klient ønskede "*at henlede ministerens opmærksomhed*" på en række forhold, herunder:

- at SKAT's ovenfor beskrevne afgørelse vedrørende Jesper Mo Hansen efter hans opfattelse var "*uforståelig*",
- at der – siden brevet af 30. marts 2011 - var foretaget selskabstømning i DONE IT ApS under konkurs, uden SKAT havde reageret herpå,
- at Peter Arnfeldt Petersen tidligere havde været ansat i VKR koncernen,
- at Leif Jensen tidligere havde været ansat i Økonomi- og Erhvervsministeriet,
- at der var en række andre "relationer" mellem personer involveret i sagen (jeg henviser herved til kapitel 1, hvori er gengivet henvendelser fra Tom Lisborg med redegørelse for disse personsammenfald), og
- at der var stillet spørgsmål til sagen og afgivet svar herpå fra justitsminister Lars Barfoed i sommeren 2011.

Den 13. april 2011 fremsendte SKAT, Nordjylland, til kontorchef Jan Steen Jensen, Skatteministeriet, en orientering til ministeren vedrørende DONE IT ApS under konkurs.

3.4 Sammenfattende vurdering af Skatteministeriet og SKAT

SKAT og Skatteministeriets behandling af Divine-sagens skattemæssige aspekter, herunder SKAT's undersøgelse af VKR koncernens udbetaling af konsulenthonorarer til selskabet Jules Limited på kanaløen Sark, samt disse myndigheders behandling af aktindsigtsanmodninger vedrørende Divine-sagen er efter min vurdering korrekt.

Ligeledes finder jeg ikke, at Skatteministeriet ved besvarelse af spørgsmål fra Skatteudvalget, Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Forretningsordenen - med de begrænsninger, der følger af den ubetingede tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17 - har afgivet urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.

Dog finder jeg, at følgende forhold giver anledning til at udtale kritik:

- Aktindsigtsanmodning af 9. august 2010 til Skatteministeriet - Der udtales kritik af, at Skatteministeriet ikke i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodningen fremsendte oplysning om Peter Arnfeldt Petersens arbejdsopgaver.

Jeg finder ikke, at ovenstående giver grundlag for at overveje indledning af disciplinær eller ansættelsesretlig forfølgning af medarbejdere hos Skatteministeriet og SKAT.

Appendix I

1. INDHENTELSE AF MATERIALE FRA MYNDIGHEDER

I nedenstående skema er oplistet samtlige anmodninger til myndigheder om fremsendelse af materiale:

Myndighed	**Dato for anmodning**	**Vedrørende**	**Dato for modtagelse**
Justitsministeriet	02.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Justitsministeriets besiddelse	18.02.16
SKAT	11.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i SKAT's besiddelse	16.03.16
Skatteministeriet	12.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Skatteministeriets besiddelse	17.03.16
SØIK	11.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i SØIK's besiddelse	07.03.16
Rigsadvokaten	11.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Rigsadvokatens besiddelse	14.03.16
Civilstyrelsen	11.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Civilstyrelsens besiddelse	16.02.16
Civilstyrelsen	18.02.16	Anmodning om fremsendelse af sager vedrørende Tom Lisborgs ansøgning om fri proces af 3. august 2011, idet denne ikke var vedlagt i det af Civilstyrelsen fremsendte materiale	26.05.16
Statsadvokaten i Viborg	22.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Statsadvokatens besiddelse	01.03.16
Nordsjællands Politi	22.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Nordsjællands Politis besiddelse, samt en række navngivne personers e-mailkorrespondance (herunder slettet e-mailkorrespondance) vedrørende sagen fremsøgt under anvendelse af en række af mig angivne søgeord	14.03.16
Københavns Vestegns Politi	22.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Københavns Vestegns Politis besiddelse samt en række navngivne personers e-mailkorrespon-	07.04.16 (N/A)

		dance (herunder slettet e-mailkorrespondance) vedrørende sagen fremsøgt under anvendelse af en række af mig angivne søgeord	
Sydøstjyllands Politi	22.02.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Sydøstjyllands Politis besiddelse samt en række navngivne personers e-mailkorrespondance (herunder slettet e-mailkorrespondance) vedrørende sagen fremsøgt under anvendelse af en række af mig angivne søgeord	14.04.16
Justitsministeriet	17.08.16	Justitsministeriets svar på tre konkrete aktindsigtsanmodninger fra Divine Business Solutions ApS	18.08.16
Sydøstjyllands Politi	17.08.16	Anmodning om fremsendelse af supplerende materiale vedrørende konkret angivne forhold, såfremt sådant materiale findes	23.08.16 (N/A)
Procesbevillingsnævnet	17.08.16	Anmodning om fremsendelse af Procesbevillingsnævnets aktindsigtsanmodning af 30. juni 2014 og Procesbevillingsnævnets svar af 9. juni 2014 samt oplysning om, hvorvidt Civilstyrelsens afslag af 3. juli 2015 på Divine Business Solutions ApS' anmodning af 5. februar 2015 om fri proces er påklaget til Procesbevillingsnævnet	23.08.16
Rigspolitiet	17.08.16	Alt materiale vedrørende sagen, som måtte være i Rigspolitiets besiddelse samt en navngiven persons e-mailkorrespondance (herunder slettet e-mailkorrespondance) vedrørende sagen fremsøgt under anvendelse af en række af mig angivne søgeord	23.08.16 (N/A)
SKAT	02.09.16	Alt materiale vedrørende aktindsigts- og klagesager samt besvarelse af folketingsspørgsmål, i det omfang materialet ikke tidligere er fremsendt	22.09.16
Justitsministeriet	02.09.16	Anmodning om fremsendelse af materiale i en række konkret angivne sager vedrørende anmodning om aktindsigt	09.09.16 12.09.16 (genfremsendt)
Justitsministeriet	20.09.16	Anmodning om fremsendelse af materiale vedrørende samrådsspørgsmål AJ og AK, herunder kommunikation med og høringssvar fra Rigsadvokaten og evt. andre myndigheder	21.09.16
Rigsadvokaten	20.09.16	Anmodning om fremsendelse af materiale vedrø-	28.09.16

		rende (1) samrådsspørgsmål AJ og AK, herunder kommunikation med og høringssvar fra Statsadvokaten for Midt- Vest- og Sydøstjylland, og (2) eventuel udtalelse til Justitsministeriet til brug for besvarelsen af de af Folketingets Retsudvalg stillede spørgsmål nr. 181-217	
Procesbevillingsnævnet	20.09.16	Anmodning om fremsendelse af materiale vedrørende (1) aktindsigtsanmodninger vedrørende Divine Business Solutions ApS' og Lisborg Holding ApS' ansøgning om fri proces, og (2) Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt i to angivne sager	03.10.16
SØIK	20.09.16	Anmodning om fremsendelse af de 13 dokumenter med ordet "politimester", som der er henvist til i SØIK's udtalelse af 16. september 2010 til Rigsadvokaten vedrørende spørgsmål 1480 stillet af Folketingets Retsudvalg den 31. august 2010	03.10.16 (N/A)

NOTE: Såfremt myndigheden har meddelt, at myndigheden ikke er i besiddelse af det efterspurgte materiale, er dette i sidste kolonne angivet med N/A i parentes efter datoen for modtagelse af myndighedens svar.

Udover materiale modtaget på baggrund af ovennævnte anmodninger har jeg som anført i kapitel 1, afsnit 2.1, den 25. januar 2017 modtaget yderligere materiale fra Sydøstjyllands Politi, som ikke var fremsendt tidligere.

2. HENVENDELSER MODTAGET FRA TOM LISBORG, LISBORG HOLDING APS, DIVINE BUSINESS SOLUTIONS APS OG ADVOKAT PETER BANG

Mens advokatundersøgelsen er pågået, har jeg løbende modtaget en række, skriftlige henvendelser fra administrerende direktør Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS.

I perioden fra den 1. februar 2016 indtil høringsfristen har jeg modtaget følgende skriftlige henvendelser fra administrerende direktør Tom Lisborg, Divine Business Solutions ApS:

<u>Nummererede e-mails benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. [nummer]", hvorved fremsendes yderligere materiale og oplysninger</u>:

- E-mail af 1. februar 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 1".
- E-mail af 15. marts 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 2".
- E-mail af 7. april 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 3". E-mailen blev samtidig fremsendt pr. post bilagt et USB-stik samt en DVD med materiale vedrørende dels Divine-sagen, dels den såkaldte "Tom Lisborg-sag", som, Tom Lisborg i brevet anmoder om, inddrages i advokatundersøgelsen.

- E-mail af 1. maj 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 4".
- E-mail af 10. august 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 5".
- E-mail af 18. august 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 6".
- E-mail af 22. august 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 7".
- E-mail af 29. august 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 8".
- E-mail af 29. august 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 9".
- E-mail af 2. september 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 10" samt e-mail med link til en af Tom Lisborg oprettet Dropbox med uploadede bilag.
- E-mail af 5. september 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 11".
- E-mail af 8. september 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 12".
- E-mail af 15. september 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 13".
- E-mail af 7. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 14".
- E-mail af 11. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 15".
- E-mail af 11. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 16".
- E-mail af 12. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 17".
- E-mail af 18. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 18".
- E-mail af 18. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 19".
- E-mail af 31. oktober 2016 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) - supplerende info nr. 20".
- E-mail af 21. december 2016 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 21”.
- E-mail af 23. december 2016 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 22”.
- E-mail af 5. januar 2017 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 23”.
- E-mail af 12. januar 2017 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 24-1”.
- E-mail af 12. januar 2017 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 24-2”.
- E-mail af 12. januar 2017 benævnt ”Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 24-3”.

- E-mail af 18. januar 2017 benævnt "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 25-1, 25-2, 25-3 og 25-4".
- E-mail af 18. januar 2017 "Advokatundersøgelse vedtaget af Folketinget (B116) – supplerende info nr. 25-5".

E-mailkorrespondance med Tom Lisborg:

Ud over de ovenfor anførte e-mails har jeg haft følgende e-mailkorrespondance med Tom Lisborg (idet e-mails, hvori jeg blot har bekræftet modtagelsen af e-mails fra Tom Lisborg, ikke er angivet):

- Modtagelse af e-mail af 14. april 2016, hvori Tom Lisborg dels anmodede om, at Lisborg Holding ApS, Divine Business Solutions ApS og han selv fik udkast til beretning om advokatundersøgelsen i høring, dels anmodede om tilsagn om betaling af alle omkostninger til advokatbistand til udarbejdelse af høringssvar.
- Modtagelse af e-mail af 12. maj 2016, hvori Tom Lisborg rykkede for svar på henvendelsen af 14. april 2016.
- E-mail af 12. maj 2016 til Tom Lisborg, hvori jeg oplyste, at jeg forventede at kunne vende tilbage med besvarelse af e-mailen af 14. april 2016 den 17. maj 2016.
- E-mail af 18. maj 2016 til Tom Lisborg, hvori jeg beklagede, at jeg endnu ikke var vendt tilbage med besvarelse af e-mailen af 14. april 2016, og oplyste, at dette skyldtes, at jeg for at kunne svare på alle spørgsmål manglede en tilbagemelding fra Justitsministeriet vedrørende et enkelt spørgsmål.
- E-mail af 26. maj 2016 til Tom Lisborg med besvarelse af de i e-mailen af 14. april 2016 fremsatte anmodninger.
- E-mail af 29. august 2016 fra Tom Lisborg bilagt det af Divine Business Solutions ApS samme dato afgivne påstandsdokument og sammenfattende processkrift i den ved Østre Landsret verserende civile retssag.
- E-mail af 14. september 2016, hvori Tom Lisborg under henvisning til Rigspolitiets besvarelse af aktindsigtsanmodning vedrørende harddiske, dateret 12. september 2016, fremkom med supplerende oplysninger.
- E-mail af 3. november 2016, hvormed Tom Lisborg fremsendte brev af samme dato fra Civilstyrelsen til Tom Lisborg, hvor Civilstyrelsen meddelte aktindsigt i den dokumentation, som Civilstyrelsen den 12. oktober 2016 havde sendt til Procesbevillingsnævnet vedrørende afsendelse af Civilstyrelsens afgørelse af 3. juli 2015 til Tom Lisborg. Af den til Civilstyrelsens brev vedlagte dokumentation (et skærmprint) fremgår, at der ikke er fundet meddelelser, hvor afgørelsen af 3. juli 2015 fremsendes til Tom Lisborg.
- E-mail af 22. december 2016, hvormed Tom Lisborg fremsendte brev af samme dato fra sekretariatschef Finn Heje Mikkelsen, Nordsjællands Politi, hvori denne besvarer aktindsigtsanmodninger fra Tom Lisborg, vedr. (1) akter fremsendt af Nordsjællands Politi til undertegnede, (2) e-mails indeholdende en række nærmere angivne søgeord fra tidl. politidirektør Johan Reimann, tidl. chefanklager Arne Stevns, tidl. vicepolitiinspektør Flemming Poulsen og politidirektør Jens Christian Bülow, og (3) akter i forbindelse med møde afholdt i 1. halvår 2008 med deltagelse af politidirektør Lone Sehested, politidirektør Johan Reimann og politidirektør Hanne Bech Hansen.
- E-mails af 13. januar 2017 vedrørende problemer med at downloade de i en Dropbox uploadede bilag til det af Tom Lisborg fremsendte Supplerende info nr. 23.

E-mails modtaget til orientering samt e-mails modtaget c.c.:

- E-mail af 2. februar 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Statsadvokaten i Viborg, hvori Divine Business Solutions ApS' administrerende direktør Tom Lisborg oplyste, at han havde modtaget en afgørelse dateret den 27. oktober 2015 i forbindelse med politianmeldelser indgivet af selskabet. I e-mailen til Statsadvokaten anførte Tom Lisborg, at han ikke havde påklaget afgørelsen, da afgørelsen var omfattet af advokatundersøgelsen. Tom Lisborg anførte dog, at han fastholdt sin tidligere indgivne klager over afgørelsen om ikke at sikre opkaldslister. Herudover oplyste Tom Lisborg i e-mailen til Statsadvokaten, at han fra Statsadvokaten havde modtaget en erhvervspakke med ca. 3,2 kg akter, herunder interne akter fra Sydøstjyllands Politi. Tom Lisborg anmodede om underretning om, hvorvidt der var tale om originale akter, idet han i så fald ville overdrage akterne til Rigsadvokaten til videre foranstaltning.
- E-mail af 3. februar 2016 fra Divine Business Solutions ApS med videresendelse af e-mailkorrespondance med Statsadvokaten i Viborg vedrørende returnering af de akter, som Tom Lisborg havde modtaget fra Statsadvokaten.
- E-mail af 25. maj 2016 fra Divine Business Solutions ApS bilagt Justitsministeriets brev af samme dato til Tom Lisborg, hvori Justitsministeriet oplyste, at udgifterne til advokatbistand i forbindelse med udarbejdelse af ét samlet høringssvar på vegne Divine Business Solutions ApS, Lisborg Holding ApS og Tom Lisborg ville blive afholdt af Justitsministeriet.
- E-mail af 13. juli 2016 fra Lisborg Holding ApS til Justitsminister Søren Pind med anmodning om, *"(…) at Justitsministeren tager initiativ til at Kommissoriet for undersøgelsen ændres, så det omfatter kompetence til Undersøgeren svarende til afsnittet om "Oplysning af sagen" i Danske Advokaters "Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser"(…)"*.
- Tre e-mails af 22. august 2016 fra Tom Lisborg bilagt materiale, som af Tom Lisborg var fremsendt til *"Nogle af de journalister, der dækker sagen."*
- E-mail af 26. august 2016 bilagt e-mailkorrespondance mellem Divine Business Solutions ApS og SØIK vedrørende aktindsigt i SØIK's kommunikation med undertegnede samt e-mail af samme dato fra Divine Business Solutions ApS til SØIK med opfordring til, at SØIK til undertegnede udleverede kopi af de harddiske, som blev beslaglagt i forbindelse med ransagningen hos Jesper Mo Hansen, hvis dette ikke allerede var sket.
- E-mail af 2. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Rigspolitiet med anmodning om *"(…) aktindsigt i alle akter vedrørende Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet sagsnummer SØK 83990-00010-09 samt journallisten for de sagsnumre, som disse akter indgår i."*
- E-mail af 2. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Rigspolitiet med anmodning om *"(…) aktindsigt i alle akter Rigspolitiet har i forbindelse med vedhæftede skrivelse dateret 25. oktober 2009 fra undertegnede, som blev besvaret af Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland den 4. november 2009 under sagsnr. SA5-2009-325-0008, samt alle akter for de sagsnumre som disse skrivelser indgår i og journallisterne for hver af disse sagsnumre."*
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Nordsjællands Politi med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra fire navngivne (nuværende og/eller tidligere) an-

satte hos Nordsjællands Politi, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.

- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Københavns Politi med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra to navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte hos Københavns Politi, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Sydøstjyllands Politi med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra ti navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte hos Sydøstjyllands Politi, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til SØIK med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra tre navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte hos Københavns Politi, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Statsadvokaten i Viborg med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra to navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte hos Statsadvokaten i Viborg, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS med videresendelse af e-mail af 7. september 2016 fra Rigspolitiet, hvori oplystes, at Rigspolitiet havde videresendt Divine Business Solutions ApS' anmodning om aktindsigt af 2. september 2016 til SØIK til videre foranstaltning.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS med videresendelse af Nordsjællands Politis svar på anmodning om aktindsigt i Nordsjællands Politis kommunikation med undertegnede samt supplerende bemærkning til undertegnede om baggrunden for Divine Business Solutions ApS' fremsendelse af yderligere anmodninger om aktindsigt i e-mail i mailbokse fra fratrådte medarbejdere hos de implicerede myndigheder.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Rigsadvokaten med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra otte navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte hos Rigsadvokaten, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 7. september 2016 fra Divine Business Solutions ApS til Justitsministeriet med anmodning om aktindsigt i *"(…) alle e-mails i mailbokse samt eventuelle vedhæftede dokumenter til disse e-mails"* fra fem navngivne (nuværende og/eller tidligere) ansatte i Justitsministeriet, idet det var anført, at anmodningen kun omfattede e-mails, hvori indgik en række angivne søgeord.
- E-mail af 12. september 2009 fra Tom Lisborg med videresendelse af Rigspolitiets besvarelse af den af Divine Business Solutions ApS den 2. september fremsatte anmodning om aktindsigt i relation til harddiske.
- E-mail af 15. september 2016 fra Tom Lisborg med videresendelse af SØIK's afgørelse i relation til Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt i alle e-mails med eventuelle ved-

hæftede dokumenter i mailbokse for en række navngivne (tidligere) medarbejdere hos SØIK, som måtte fremkomme ved søgning på nærmere angivne søgeord.

- E-mail af 15. september 2016 fra Tom Lisborg med videresendelse af svar af samme dato fra Ledelsessekretariatet hos Sydøstjyllands Politi vedrørende den forventede sagsbehandlingstid i relation til den af Divine Business Solutions ApS fremsatte anmodning om aktindsigt i alle e-mails med eventuelle vedhæftede dokumenter i mailbokse for en række navngivne (nuværende og tidligere) medarbejdere hos Sydøstjyllands Politi, som måtte fremkomme ved søgning på nærmere angivne søgeord.
- E-mail af 3. oktober 2016 fra Tom Lisborg til advokat Peter Bang vedrørende skrivelse af 5. februar 2009 fra Københavns Politi til Sydøstjyllands Politi, som Divine Business Solutions ApS den 21. september 2016 opnåede aktindsigt i.
- E-mail af 3. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt den af Divine Business Solutions ApS indgivne klage over Civilstyrelsens afgørelse af 3. juli 2015 vedrørende afslag på fri proces.
- E-mail af 10. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt brev fra Københavns Politi vedrørende søgning i e-mails samt kopi af SØIK's brev af 15. september 2016 til Tom Lisborg.
- E-mail af 12. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt klage til Statsadvokaten i Viborg over Sydøstjyllands Politis afgørelse af 12. oktober 2016 vedrørende aktindsigt.
- E-mail af 13. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Rigspolitiet af samme dato vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en række navngivne personer hos Sydøstjyllands Politi, Nordsjællands Politi, Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi og Rigspolitiet indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 13. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Rigsadvokaten vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en række navngivne personer indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 13. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til SØIK vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en række navngivne personer indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 13. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Statsadvokaten i Viborg vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en række navngivne personer indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 14. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Skatteministeriet vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere og fysiske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for to navngivne personer indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 14. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Civilstyrelsen vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere og fysiske kalendere af relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en række navngivne personer indeholdende en række angivne søgeord.
- E-mail af 14. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt anmodning om aktindsigt til Justitsministeriet vedrørende aktindsigt i alle elektroniske kalendere og fysiske kalendere af

relevans for advokatundersøgelsen og alle e-mails i mailbokse med vedhæftede dokumenter for en navngivet person indeholdende en række angivne søgeord.

- E-mail af 18. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt berigtiget udgave af den af Østre Landsret afsagte dom i B-172-16.
- E-mail af 19. oktober 2016 fra Tom Lisborg med videresendelse af Rigspolitiets besvarelse af Divine Business Solutions ApS' aktindsigtsanmodninger af 10. og 13. oktober 2016.
- E-mail af 23. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt skrivelse af samme dato til Rigspolitiet Koncern IT.
- E-mail af 25. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt akter modtaget fra Civilstyrelsen under henvisning til Divine Business Solutions ApS' anmodning om aktindsigt i alle akter hos Civilstyrelsen i forbindelse med ansøgning indgivet den 5. februar 2015 om fri proces, herunder kommunikation i forbindelse med igangværende advokatundersøgelse i henhold til beslutningsforslag B 116, som forestås af advokat Erik Jensen, Holst Advokater, samt eventuelle notater i forbindelse med telefonsamtaler herom.
- E-mail af 31. oktober 2016 fra Tom Lisborg bilagt skrivelse fra Københavns Vestegns Politi vedrørende Tom Lisborgs anmodning om aktindsigt i ikke journaliserede e-mails.
- E-mail af 3. november 2016 fra Tom Lisborg bilagt skrivelse fra Civilstyrelsen, "*(…) med dokumentation for, at Civilstyrelsen ikke har sendt deres afgørelse af 3. juli 2015 til Forum Advokat v/advokat Erik Øvlisen.*"
- E-mail af 27. december 2016 fra Tom Lisborg med videresendelse af Tom Lisborgs mail af samme dato til stabschef Esben Haugland, SØIK, vedrørende manglende dokumenter på USB-nøgle udleveret af SØIK.
- E-mail af 2. januar 2017 fra Tom Lisborg med videresendelse af mail af samme dato fra stabschef Esben Haugland bilagt journallister fremsøgt i SØIK's sagsstyringssystem ved søgning på relevante søgeord.

<u>E-mails fra Lisborg Holding ApS', Divine Business Solutions ApS' og Tom Lisborgs advokat, Peter Bang</u>:

- E-mail af 29. juni 2016 fra advokat Peter Bang, hvori denne anmodede om at få "*(…) adgang til det samme materiale som undersøgeren*".
- E-mail af 11. juli 2016 fra advokat Peter Bang, hvori denne dels opfordrede til, at jeg indhentede kopi af de harddiske, som Sydøstjyllands Politi beslaglagde under ransagningen hos Jesper Mo Hansen, dels anmodede om at få udleveret kopi af disse harddiske.
- Kopi af e-mail af 12. juli 2016 fra advokat Peter Bang til Justitsministeriet
- E-mail af 9. august 2016 med kopi af advokat Peter Bangs brev af samme dato til Justitsministeriet vedrørende udlevering af kopi af det til brug for advokatundersøgelsen indhentede materiale.
- E-mail af 10. august 2016 med kopi af advokat Peter Bangs brev af samme dato til Justitsministeriet.
- E-mail af 8. september 2016 fra advokat Peter Bang med forespørgsel om, hvornår undersøgelsesrapporten kunne forventes at foreligge i høringsudkast.
- E-mail af 31. oktober 2016 fra advokat Peter Bang med fornyet forespørgsel om, hvornår undersøgelsesrapporten kunne forventes at foreligge i høringsudkast.

- E-mail af 11. november 2016 fra advokat Peter Bang bilagt brev med opfordring til at inkludere Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS i høringsfase 1.
- E-mail af 20. december 2016 fra advokat Peter Bang bilagt brev, hvori advokat Peter Bang oplyser, at han pr. post har fremsendt en USB-nøgle med oplysninger, som Tom Lisborg samme dag har modtaget fra SØIK. I brevet anfører advokat Peter Bang, at oplysninger, der er indeholdt i dette materiale, ikke bør udgå af beretningen med begrundelsen, at materialet er fortroligt, da materialet nu er udleveret til Tom Lisborg.
- E-mail af 20. december 2016 fra advokat Peter Bang bilagt 2 breve, som der var henvist til i det tidligere s.d. fremsendte brev, men som ved en fejl ikke var vedhæftet.
- E-mail af 5. januar 2017 fra advokat Peter Bang med oplysning om, at Tom Lisborg fra SØIK har modtaget yderligere materiale, og at dette er fremsendt til undertegnede på en USB-stick.
- E-mail af 13. januar 2017 fra advokat Peter Bang med oplysning om, at han samme dag har fremsendt yderligere et USB-stick med materiale fra Tom Lisborg.
- E-mail af 17. januar 2017 fra advokat Peter Bang med oplysning om, at jeg i løbet af ugen ville modtage flere redegørelser fra hans klient om de akter, som Lisborg Holding ApS/Divine Business Solutions ApS havde opnået aktindsigt i, herunder hans klients korrigerende faktuelle bemærkninger hertil. I mailen forespurgte advokat Peter Bang endvidere, om det fortsat var tanken at udsende udkast til beretning i høring den 20. januar 2017.
- Brev af 25. januar 2017 fra advokat Peter Bang med opfordring til at give Niels Ravn mulighed for at afgive høringssvar under henvisning til, at udkast til beretning indeholder modstridende oplysninger om afhøringen af Niels Ravn.
- E-mail af 31. januar 2017 fra advokat Peter Bang med opfordring til at udarbejde afskrift af lydoptagelsen af SØIK's afhøring af Tom Lisborg.
- E-mail af 20. februar 2017 fra advokat Peter Bang med anmodning om 4 ugers udsættelse af fristen for afgivelse af høringssvar.
- Brev af 22. marts 2017 fra advokat Peter Bang med anmodning om yderligere 3 ugers udsættelse af fristen for afgivelse af høringssvar.